Sermones Reffreth alias Ortulus regine de Sanctis p totū ānū.

Servio Fratribus Conventūs
Sedis Mariæ Pilis &c.
Anno Dñi. M.DC.xl.iv
VII Juny

Tabula sermonum Reffreth de Bactis

De sancto Andrea sermone..j.ij.
De sancta Barbara.iij.iiij.v.
De sancto Nicolao.vj.vij.viij.
De Cõceptione Marie.ix.x.xj.
De sancta Lucia.xij.
De sancto Thoma apl'o.xiij.xiiij.
De Natiuitate christi.xv.xvj.xvij.
De sancto Stefano.xviij.xix.
De sancto Johanne euãgelista.xx.xxj.
De Innocentibus.xxij.xxiij.
De Circũcisione dñi.xxiiij.xxv.
De Epiphania domini.xxvj.xxvij.
De sancto Fabiano et Sebastiano.xxviij.
De sancta Agnethe virgine.xxix.xxx.
De Conũsione scti pauli apli.xxxj.xxxij.
De purificatione beate ỽginis.xxxiij.xxxiiij.
De sancta Agatha ỽgine.xxxv.
De sancta Dorothea.xxxvj.xxxvij.
De sancta Apolonia.xxxviij.
De Kathedra petri.xxxix.xl.
De sancto Mathia apostolo.xlj.
De sancto Gregorio.xlij.xliij.
De Anũciatione beate ỽginis.xliiij.xlv.xlvj.
De Cena domini.xlvij.
De Passione domini.xlviij.
De Resurrectione domini.xlix.
De sancto Georgio.l.lj.
De sancto Philipo et Jacobo.lij.
De Inuentione sancte crucis.liij.
De sancto Johãne añ portã latinam.liiij.
In die Penthecostes.lv.
De Corpore christi.lvj.
De sancto Johanne baptista.lvij.lviij.lix.
De sancto Petro et paulo.lx.lxj.lxij.
De cõmemoratione Pauli apli.lxiij.
De visitatione beate ỽginis.lxiiij.lxv.
De sancta Margaretha.lxvj.lxvij.
De diuisione apostolorum.lxiij.lxix.
De sancto Alexio confessore.lxx.
De sancta Maria magdalẽa.lxxj.lxxij.lxxiij.
De sancto Jacobo apostolo.lxxiiij.lxxv.
De sctõ Petro ad vincla.lxxvj.lxxvij.lxxviij
De sanco Bonato martire.lxxix.
De sancto Laurentio martyre.lxxx.lxxxj.
lxxxij.lxxxiij.
De Assumptione beate ỽginis.lxxxiiij.lxxxv
lxxxvj.lxxxvij.
De sancto Bartholomeo.lxxxviij.lxxxix.
De sancto Augustino.xc.xcj.
De decolatione Johãnis baptiste.xcij.xciij.
De Natiuitate beate ỽginis.xciiij.xcv.
xcvj.xcvij.
De Exaltatioue sancte crucis.xcviij.xcix.
De sancto Bartheo euãgelista.c.cj.cij.
De sancto Mauricio et socijs eius.ciij.
De sancto Venceslao martyre.ciiij.
De dedicatione Ecclesie.cv.
De Angelis.cvj.cvij.
De sancto Hieronymo.cviij.cix.
De Animabus.cx.cxj.cxij.cxiij.
De Undecim milib' ỽginum.cxiiij.cxv.
De sancto Simone et Juda apl'is.cxvj.
De Omnibus sanctis.cxvij.cxviij.
De cõmemoratione animaꝝ.cxix.cxx.
De sancto Martino.cxxj.cxxij.
De sancta Katherina.cxxiij

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DUSSELDORF

Prologus De sanctis

Laudate dominū i sanctis eius. Ita scribit ps. cl. Est em cōmune prouerbium. Qui honorat fuum honorat z dominum. Honor aūt fui redundat in honorē domi sui. Jō de laude fui aut militis gaudet dns. z de contemptu eorū ad iracundiā puocat. Sicut legitur. iij. Re. v. Q rex salomō misit fuos ad hyram regē tyri. rogās vt aptaret fuos q pscinderent ligna cedrina p templo structuēdo. Quos cum vidisset hyrā rex. cū gaudio suscepit. z honorem ill' impendit. quapropter salomon ipsum dilexit. z fedus societat' z amicicie cū eo pcussit z omni anno necessaria sibi destinauit. Ecōtra legit. j. Re. xxv. Cū rex dauid esset pfug' a facie saul. z moraret in deserto vbi sibi vict' defecerunt. misit decē iuuenes ad Nabal q in solitudine moab habitabat dicēs. Inueniāt pueri tui grām in oculis tuis. vt qcūq inuenerit mā' tua da fuis tuis z filio tuo dauid. Audiēs hec vba nabal desperit fuos dicens. Tollam panes meos z aqs meas z dabo viris qs nescio. q.d. nō faciā. Et sic regressi sunt fui dauid vacui z vituperati. ppter qd ille pcitat' ait. Accingatur vnusqsq gladio suo. z ipe accinct' est ensesuo. z secuti sunt eum qdringenti viri volens delere nabal. z domū eius totā. Nisi p abigail mulierē prudentissimā fuisset mitigat'. Ex quibus inquā figur' elucet veritas puerbij euidēt. Et si sic est de domis terrestrib' multo fortius de dño celesti. q in laude sanctorū suorū honorat. Et in inhonore eorūdē vituperat. Quia igitur fm Hugl. de san. vic. Sūmus tūc honori pendit creatori dum qs honorat paupem z suā studet elemosynā impartiri. Quātomagis crede summ' creator tunc honorat cū laus sctōrū z eius famulorū secū iam regnantiū a nob pferatur. Quāobrem ego stultissim' virorū z sapientia hoim non est mecū. qz nec didici sapiētiā nec noui sciam sanctorū. Prouer. xxx. Cōfisus tñ de clementissima dñi pietate. q indigentiam sapiam z os eū postulantib' dat oib' affluent. Jaco. j. hoc opusculū exile z nulli' reputationis ad honorē sanctorū quorū laus in eo ptinetur cōpilaui. sperās reuera ex hac laude qbus exigua dño sanctorū placere ipsumq mlto fortius honorare. Quia fm Bern. in fmōe de natiuitate Jobis. Non derogamus regi si milites honoramus. q immo ex hoc laudem' q in sanctis eius a nob quotidie vult laudari. Sic z iubet psal. in vbis plibatis. Laudate inqt dominū in sanctis eius. Insup in his hui' operis sermonibus exempla aliqn inserui legendarū. q ab auditorib' audient. z magis memorie cōmendent. Quia fm Aug. li. vj. de doc. xpia. plus docent exempla qz vba subtilia. Sicut b pbat venerabil' Beda in historijs anglorū di. Quidam epus litterat' z subtil' valde. missus de stara ad puersatōz z puersionem anglorum hic subtilitate vtens in pdicatōibus nihil pfecit. missus est aūt alius minoris litterature. sed cautior z vtens exemplis z paboli in suis fmonibus. z hic qsi totā angliā conuertit. Quare z ego hoc ppendens exemplis hincinde repertis hanc materiā p pfectu pauperū studentiū exornaui subtilia euitando. Quia refert btūs eusebius in epla de laude Hieronymi ipm in fine vite sue dixisse. Subtiliū vborū doctor tm. nō operū factor est. sed qdam auris inflator z veritatis fumus cito ptransiēs sine fructu. Non em p sapientib' qbus pfunda hauriunt rimā turq occulta scripturarū. Sed p simplicibus q subtiles doctorū stilos subtilitate verborum ppolitos habere nequeūt. id opusculū est collectum. in quo qdem nichil imposui de meo. nec nouum aliqd finxi. Cuz fm sapientē: nihil sub sole nouum. nec quisq dicere potest. hoc recēs est Eccs. j. Sed cū paupcula ruth vadēs post messores. hoc est sanctos doctores z aliarū postillarū collectores. vtpote Forentinū Jacobinum militiū z Jordanū. ex quorū postill' qdaz theologorū qz naturaliū firmissimis dictis spicas mee simplicitatis comportaui z collegi. timens qdem si talentum mihi a dño traditum i terra cordis abscondissem cū fuo malo z pigro Matth. xxv. impunitus nō ptransissem. Sed fortassis quod pcul absit ablato a me talēto cū ipo in tenebras exteriores vbi erit fletus z stridor dentiū missus tunc fuissem. Quare dic glorios' doctor Greg'. Cuilibet scienti iniungit pdicatōnis officiū. z qui scit z solus facit z alios scire nō facit. tenet deo reddere rationē. Et subdit declarādo dictū Jobis. j. Job. iij. Qui odit fratrem suū homicida est. z qui habuerit substantiam huius mūdi z videt fratrem necessitatē patientē z claudit viscera ab eo. quō in eo manet charitas dei? Quātomagis q viderit frem suum errantē z mortalibus oppressum criminibus. z nō ministrauerit ei vbum diuinū et doctrine ille qdem dictus homicida est z sine charitate. Subdit. O doctores timeatis et rectores qbus iniungit dns pdicatiōis officiū. si nō pplo suo vbum dei ministrauerit. Quot enim vel vestro exemplo vel vestra negligētia i peccatis moriunt tot de manu vra requret domin' Hec ille. Sed qz qlibet sacerdos est xpifideliū doctor rector z mgr. fm illud Greg'. Quis dubitet sacerdotes regū z pncipū oimq xpifidelium patres z mgros censeri. q.d. null' Et habetur di. xcvj. c. qs dubitet. Et cuz omniū ego

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

abortiuus sum ⁊ indign⁹ xp̃i sacerdotũ ne nomen subirẽ qđ ꝺr officipdi. et inciderez in dem̃ hui⁹ doctoris gl'osissimi. h⁹ oper⁊ onus suscepi docẽs collectõe qđ nõ potui f̃mõe. supplicans quẽlibet piũ lectorẽ cũ in eius ꝓfectũ venerit liber iste deo altissimo p̃ri vicz ⁊ filio ⁊ spũisãcto actõnes referre gr̃az infinitas. vt de sede maiestatis emittat sapiaz mecũcz laboret ⁊ suã volũtatem me facere informet. q̃ vtinã ego miser ⁊ ꝑmus pctõz sp implere desiderarez. Benicz de erratis ⁊ minus bñ collectis pios correctores nõ inuidos detractores. de bñ aũt scriptis ⁊ cõportatis deo ⁊ gl'ose ꝟgini Marie oibuscz sãctis psoluẽ laudes ⁊ honores affectoz. q̃ũ incz nomĩa sint p secula bñdicta.

De sancto Andrea. Sermo p̃mus.

A Hrbulans iesus iuxt̃ mare gali. Mat. iiij. In ꝓprietatib⁹ rerũ ꝺr. Herodi⁹ est auis pauce carnis ⁊ mlte plumositat⁊. iõ leuissimi ⁊ velocissimi est volat⁹. qz parũ est in eo qđ aggũuat ⁊ multũ qđ ip̃m subleuat. ⁊ q̃ñ vocat a dño suo nõ tardat sz stati ad man⁹ volat se gestantis. et ꝟ facit⁊ p̃cipue q̃ñ esurit. ⁊ dñs sibi carnẽ porrigit. Spũal'r p herodiuz. b. Andreas apl's aptε intelligit. cui⁹ hodie festiuitas ab eccl'a solẽnit celebrat. Refert eñ sanctus Amb. in hexa. Q herodi⁹ inter oẽs volucres hz affectũ piũ ⁊ animum benignũ nõ solũ ad a se genitos sed etiaz ad alienos. qz pullos ab aḋla ejectos suscipit ⁊ nutrit. Sic. b. andreas inter oẽs apl'os fuit pi⁹ ⁊ mitis. ita vt de eo dicit. b. Greg⁹. ⁊ cait eccl'a Vir iste mitissim⁹ apparuit in ppl'o suo. Hanc pietatez nõ solũ ostendit suis spũalib⁹ filijs ꝺs doctrina sua parturiuit. ꝺs spũalib⁹ alimentis pauit etiã f̃m Aug⁊. pendẽs in cruce. sz et filijs alienis. de qb⁹ p̃s. xvij. Filij alieni mẽ. sũt ei ⁊c Qui ⁊ a celesti aḋla vicz xp̃o electi sunt ad mortem ꝑpetuã. f̃m illud Ezech. xviij. ⁊ hr̃. xxiiij. q. iij. Alia q̃ pec. ip̃a mori. Quia legit antiquuz peccatorẽ. s. nicolaũ nomie ꝙuertisse. ⁊ salutari pabulo doctrie sue enutrisse. Hic inquã nobil' herodius andreas. s. btissim⁹ pauce fuit carnositatis. ꝟ est voluptatis. qz ꝙtinẽtia carnẽ suaz nũc piscando. nunc alia licita. s. retia reficiendo macerauit. Et bñ dicere potuit cũ apl'o. Castigo corꝑus meũ. ⁊ in f̃ui. redi. j. Cor⁊. ix. Jõ velox fuit xp̃m dñm suũ imitando cũ vocẽ ei⁹ ⁊ audiuit. Qz legit Joh. j. Q iohes bap. q̃daz die stabat ⁊ videns xp̃m ibm ambulantem dixit. Ecce agn⁹ dei. Qđ cũ audisset. b. Andreas et ali⁹ discipul⁹ quẽ dicũt doctores fuisse Johem euange. stati secuti sunt xp̃m. sic ꝓtz in euangelio hodierno. In q̃ ꝓncipal'r tria describuntur Quantũ ad p̃mũ. Diligẽs xp̃i p mõm ãbulatõ ibi. ãbulãs. Quãtũ ad f̃m ponit apl'oz diuia vocatio. cũ ꝺr. venite post me. Quantũ ad tertiũ iungit velox eoz imitatio. ibi. At illi continuo. De p̃mo est sciendũ. Dicunt naturales q̃ sol est fons toti⁹ lumis cui⁹ irradiatõe nõ solũz inferiora mirifice illustrant ⁊ ꝟtutẽ suã nõ dũtaxat in altissimis verũetiã in infimis ostendit. Nã calore sue ꝟtutis terrã subintrat. ⁊ in ea lapides p̃ciosos auz ⁊ argentũ generat. Et ꝟ nõ solũ in terra. imo efficacã suã hz etiã in aḋs maris. Quia f̃m Jsi. li. xvj. In fundo ⁊ alibi i lit⁊ore mar⁊ conche rorẽ celestẽ attrahũt q̃ in p̃ciosissimas ꝙuertunt margaritas. qđ vticz sit virtute sol'tales gẽmas ꝓcreant⁊. Spũal'r p solem xp̃s q̃ est sol iusticie ꝙuenit designari. Qz ẽ origo oĩs claritat⁊. a q̃ cũcta in celo illustrãt. f̃m illud Ecci. xxiiij. Ego inḋt feci in cel' vt oriret lumẽ indeficiẽs. ⁊ ꝟ lumẽ clarissimũ nõ oñdit ꝟtutez suã solũ in cel'. sz etiã in mũdo ⁊ in terr⁊. Sic ipe de se testat di. Joh. iij. Lux venit in mundũ ⁊ dilexerũt homies magis tenebras q̃ lucez. In hac inquã terra sol iusticie mltiplicẽ vigorẽ oñdit. Nam hoies terrenos aḋs inuenit in aurum mutauit charitatis ⁊ argẽtũ puritat⁊. nõne maria magda. fuit terrena tota ⁊ more terre frigida. sz xp̃s ip̃az calore sui lumis tangẽs i nobile aurũ mutauit charitat⁊. ita vt ex magn̄ dilectõe lachrymas effunderet abũdanr̄. vt hr̃ Lu. vij. Nunqđ matthe⁹ sedens in theloneo fuit imbutus varijs vitijs ⁊ erudit⁹. Sz dñs tangẽs cor ei⁹ in margaritã mutauit puritatis. Matth. ix Et hanc ꝟtutẽ nõ dũtaxat in terr⁊. sed etiam in mari ⁊ p̃cipue galilee demõstrauit. ⁊ ibi nobilissimas margaritas petruz ⁊ andreã rore celestis gr̃e regenerauit. ⁊ ad fidem vocauit. f̃m q̃ innuũt ꝟba sancti euãgelij. Ambulãs ibus iuxt̃ ma. galil'. vbi dicit glo. Ambulauit ibs vt nos ambulare in luce faceret ⁊ nõ in tenebr⁊ sedere Sicut ⁊ ꝙsulit Joh. xij. Ambulate dũ lucẽ habetis vt vos tenebre nõ comp̃hendãt. q̃ ambulat in tenebr⁊ nescit quo vadit. dũ lucem habetis credite in lucẽ vt filij lucis sitis. O vere fidelis f̃mo ⁊ oi acceptiõe dign⁹ quem omipotens dñs nob ꝓponit vt agam⁹ bonũ hoc tpe gr̃e et ambulem⁹ in lumie clare scie. Et vere btũs hõ ille q̃ facit ꝟ. qz in futuro nõ ambulabit in tenebris penalitat⁊ eẽne. Ambulando iõ circa mare galilee sine cib ⁊ vsqz ad esuriem. sine eqs. vsqz ad lassitudinẽ. sine pôpis ⁊ scutiferis. vsqz ad extremã hũilitatez. Vidit duos fratres petrũ ⁊ andreã fr̃em ei⁹. Hi sunt due oliue ꝑpter plenitudinẽ pietatis ⁊ duo cãdelabra. ꝓp⁊ardorẽ charitatis lucẽtia añ dñm p ꝙsciam veritatis. Hi hñt potestatẽ claudẽdi celũ p claues eccl'e apire Apoc. xj. Hi sunt due p̃ciosissime margarite q̃s rore celesti xp̃us sol iusticie generauit. dũ in ꝟ mari piscãtes hos iueit. ⁊ bñ margaritis compar̃. Margarite f̃m Jsi. in mar⁊ con-

chis inueniūt e' q̄b⁹ extrahunt ⁊ in ornamētis vestiū reponūt. Ita xp̄s hos ap̄los in mari piscātes repit. ⁊ de illo illos euocauit dī. Venite p⁹ me fa. v. p. fi. h. ⁊ posuit eos nūc in toti⁹ mōi fulcimentū. q⁹ petr⁹ italiā. andreas achaiā. pulciam splendore sue doctrie laudabl'r decorauit Recte sicut margarite vestē decorāt i q̄ ponūt Jō de ipis canit eccl'a. Isti sunt viri sci q̄s elegit dn̄s in charitate nō ficta ⁊ dedit ill' glo. sem. quor doc. ful. ec. vt sol ⁊ lūa. Hcō margarite sunt parue. q⁹ vltra seminucē nulla crescere videt. sic isti sancti ap̄li erāt parue reputatōnis ⁊ hūiles ña añ vocatōr officiū piscatōis habuert Dicit eñ enangeliū q⁹ mittebant retia in mare erāt eñ piscatores ⁊ h̄ est negociū hūile parui lucri aut valor'. etiā eor hūilitas patz ex h̄. Qui mortē turpissimā suspēdij elegerūt. vt. b. andreas bñ pōt dicere illud Job. vij. Suspendium elegit aia mea. ⁊ mortē ossa mea. Jō q̄n appropinq̄bat cruci dixit. Salue crux scā diu desiderata ⁊ iam ꝯcupiscēti aio p̄pata. vt dicit aug⁹. in li. de peni. Tertio margarite sunt magne virtutis ⁊ fertilitatis. q⁹ fm medicos purgāt mēbra a supfluis humorib⁹. eo q̄ ꝯstringēdo ⁊ coercendo ꝯfortāt. valēt etiā ꝯtra fluxr ventris ⁊ sanguis. vt dicit p̄li. Hec xtus margarite p̄cipal'r gruit. b. andree q̄ fertil' inter p̄tas. h̄ eñ xtute fluxū ventr' in sibi fuientib⁹ ꝯstringit et purgat. qđ oñdit in q̄dā eꝯ sibi deuoto quem diabol⁹ in spē xginea decepit. ⁊ ad ꝯsensum libidis tā ardenē stimulauit. quē tñ. b. anđ. ab h̄ fluxu luxurie miscdit libauit. ⁊ hoc q̄ ad p̄mū. Quātū ad scōm ponit ap̄lor de mari euocatio cū dr. Venite p⁹ me. Ubi sciendū q⁹ sol h̄z xtutem attractiuā ⁊ de mari euocatiuā. attrahit ei caloze suo a mari fumos ⁊ vapores ⁊ tandē cō densat in nubes. ⁊ sic ꝯdensatas resoluit eas in grandinē. nūc in pluuiā nūc in niues. sic fecē sol iusticie xp̄s. xtute nāq̄ attractiua sue diuinitatis attraxit ad se hos hoies hūiles q̄ sunt fumosiles. sicut ptz Sap̄. ij. vbi dr. Sūt q̄si fum⁹ q̄ a vento est diffusus. Et t'is fum⁹ fuerūt hi duo ap̄li añ vocatōr. sz dn̄s eos ad se traxit ⁊ in nubes ꝙuertit. de q̄bus dr Esa. lx. Qui sunt hi q̄ vt nubes volāt. Et bñ. b. andreas nubib⁹ cōpatur. q⁹ nubes de se fundūt pluuiā q̄ terram irrigat ⁊ fecūdat. sic. b. An. imbrē sue doctrine fudit p̄dicādo. ⁊ corda arida idolatrantiū irrigauit ⁊ in fide roborauit. fm q̄ canit i psa Dix midones idolatras diu fluctiuagos cepit rete fidei. Hoc pbat Jaco. ianuensis i exēplo Quedam vxor homicida q̄ cū parere nō possz. misit sororē suā vt dianā p̄ se implorāret. quam cum implorāret. ait diabol⁹. Cur me inuocas. cū tibi ꝑdesse nō possim. sz vade ad andream ap̄lm h̄ sororē tuam pōt adiuuare. qđ cū audisz soror rez vsq̄ ad ap̄lm ꝑduxit. ad quā ap̄ls ait Derito hec pater] q⁹ male nupsisti. dolose ꝯcepisti ⁊ demones ꝯsuluisti. sz tñ penitere ⁊ in christū crede. q̄ credēte eā a cruciatu libauit. Etiaz nubes fundūt nō solū de se pluuiā sz aliq̄n chorruscatōz ⁊ fulmē qđ cadēs xtus ērā arbores multas destruit ⁊ edificia altiora. Sil'r emittūt tonitrum qđ sibi resistētia cōminuit ⁊ emollit. vt dicit cōmentator sup. iiij metheo. Sic. b. An. etiam misit de se fulmē ⁊ tonitrū dire vindicatiōnis in obstinatos ⁊ supbos. Qđ ꝓbat ideꝫ Jaco. refert q⁹ q̄dam p̄posit⁹ obstinat⁹ agrū sācti An. sibi arrogant' vsurpauit. ⁊ ob h̄ ḡuibus febribus corrept⁹ fuit. Et cū sic corripet' eꝑm ei⁹dem ciuitatis rogauit vt p̄ se oraret. ⁊ agrū sibi redderet. q̄ orante sanat⁹ est nec tñ agruz restituit. ḡre i eadē infirmitate icidit. seq̄ ad eꝑm deferri fecit. ⁊ ipm ad orādū coegit. sz dū eps eccl'am ingredit. ille subito mort. ⁊ ager eccl'e restituit. Ecce quō de⁹ hanc nubē resoluit nūc in pluuiā sane p̄dicatōis. nūc in fulmē aut tonitrum dire vindicatiōis. Ex q̄b⁹ xbis patz ḡre xp̄s sol iusticie. b. An. ⁊ alios ap̄los velit ad se trahere ⁊ vocare. vt. s. imbrē sue doctrine ⁊ auxilij sup terrenos funderent. Jō dixit. Venite p⁹ me fa. v. fi. pi. ho. q. d. fm Chrys. sup mat. hoc est. Faciaz vos p̄dicatores ⁊ doctores. vt cū rete xbi dei cōp̄hendat] hoies de mūdo tē/pestuoso vbi alterutrū se comedunt. sic pisces fortiores deuorāt debiles ⁊ minores. Et dn̄s h̄ p rete compat doctores piscatoribus. quia fm Chrys. vbi s. Piscatores iactāt retia sua i aquā ⁊ nesciūt q̄t pisces sunt capturi. Sic doctores q̄n diuini fmonis retia sup pp̄lm iactant nesciunt q̄ sunt ad deū accessuri. sed q̄s de⁹ excitauit hi sunt adherētes ei⁹ doctrie. Sed dī. Quare dn̄s nō vocauit reges ⁊ prudētes oratores q̄s misisset p mūdū p̄dicare? Ad h̄ respō. Recte sicut sol nō attrahit aurum ⁊ lapides p̄ciosos refulgētes. q⁹ nō p̄nt in pluuiā ꝙuerti. sed trahit ad se vapores q̄ de facili in imp̄ssionē ꝙuertūt. Sic xp̄s nō trahit ad se reges vestib⁹ aureis refulgētes. nec supbos doctores. q⁹ tales de facili nō mittūt de se imbrem doctrinaz. sz fm augu. sup Joh. Si doct⁹ eligeret. fortassis iō se electū diceret q⁹ doctrina ei⁹ eligi meruit Dn̄s nr̄h̄s xp̄s volens supbor frangere ceruicem nō q̄siuit p oratorem. sz p piscatorē lucratus est impatorem. hec Aug⁹. ⁊ hoc sic q̄ ad secundū. Quo ad tertiū subiungit velox eor imitatio. Circa qđ notandū q⁹ Aristo. in li. de aīalib⁹ dicit. Qx pdix cū genuit pullos suos stati vocat ⁊ clamat illos cū nati sunt ⁊ audiūt vocē matris ⁊ sequunt eā. Sic cū dn̄s petrū ⁊ andream in fide genuisset. spūal'r eosq̄ vocasset. stati audiētes vocē eius oia dimiserūt ⁊ eū secuti sunt. sic testat'. b. Gre. in cātico hesterno. Vox vt vocem dn̄i p̄di. au. b. anđ. re. re. tē. Et idē oñdēs

euangelista dicēs. At illi ꝓtinuo relictis retib⁹ secuti sunt eū. In hoc apparet vera eoꝝ obedientia. Quia ſm.b.Bernā. Uer⁹ obediēs māda
tum non ꝓcrastinat ſz parat aures auditui. lin
F guam voci.pedes itineri.man⁹ operi. Sed di. Quare tū eū seqbaī. Rñdeī q in eo fuit vtus deitatis. ⁊ ideo sicut exterius poterat vocare p vocē. ita poterat interi⁹ trahere p voluntatem sua inspiratōne. Et dicit Hiero. Fulgor ipe et maiestas diuinitatis q etiā in hūana facie relucebat. ꝑmo ad se venientes potuit aspectu trahere. Facies eī xpi speciosa erat ad imitāduz ⁊ intuenduz. qz omēs angeli desiderant in eaz respicere. ſ. pe. ſ. Erat gtiosa ad intelligendū. qz facies ei⁹ erat plena gratarū. Hester. xv. Jō nimirū est si visio faciei sue tam facile attrahebat q ita erat speciosa ⁊ tam gtiosa. Sz ꝓhdolor xps iam nos p mltos annos vocauit. tum p inspiratōz. tum p flagellatōz. tum p ꝓdicatōnem. nec tū ipm audiuim⁹. sicut illi apli gloriosi. sed facimus sic accipiter. de quo dicit autor phie li. vj. de aīalib⁹. Qui cū laute cibaī. tunc nimiū impinguaī aut pigrescit. ⁊ tunc ad reclamatorē dedignaī venire. ⁊ si euolauerit de manu dñi. si nō est famelicus. ad ipm. reuerti citi⁹ nō ꝓsueuit qñ ei caro cruda ostendiī. sed poti⁹ hincinde vagaī. Sic q̄dam nr̄m cū sum⁹ pasti
G cib⁹ peccatoꝝ aut delitiarū dñm clamatorē nō audim⁹. qd dñs ꝓquerit Job. xix. Seruū meū vocaui ⁊ nō rndit mihi. Sed di. Quō vl quando vocamur. Rñdeī mltiplicit. Tū p ispiratōnem. ps. lxxxiij. Audiam q̄d loq̄t. Tum p corporalē afflictōz. ps. xv. Mltiplicate sunt infirmitates eoꝝ postea ac. Tū p doctoꝝ ꝑdicatōz Mat. xxij. Ite ad exitus viarū. ⁊ q̄scūq inueneritis vocate ad nuptias. Tū p beneficiorum exhibitōz. Sz ista oia spernim⁹. Prou. ſ. Vocaui ⁊ renuistis. Sz certe mlti nr̄m sequūt diabolum. Sap. ij. Uenite inq̄t fruamur bonis q̄ sunt ⁊ vtamur creatura in iuuentute celerit. coronem⁹ nos rosis añq̄ marcescāt. vino nos impleam⁹ ⁊ nō sit aliqd pratū qd nō ptrāseat luxuria nr̄a. Jō nob ꝓtingit sicut pull galline que ī colligendis gnis occupaī. vt ad insidias miluī nō attēdāt. Gallinaaūt miluū vidēs vocat pullos. q̄ si veniūt. a miluo defendunt. Si aūt venire ꝓtemplerint. ab ipo miluo fortassis capiūtur. Sic nos qñ occupamur in terrenis. insidias demōis nō attēdim⁹. ſz xps nos vocat Qui dicit Mat. xxiij. Quotiēs volui ꝓgregare filios tuos sub alis ⁊ noluisti quēadmodū gal. cō gre. pul. ſ. sub alis. Et iō nos si nō acq̄euerim⁹ a miluo infernali rapiemur. Quare poti⁹ exemplo. b. An. xp̄m seq̄mur nos vocantē. q̄ oia terrena reliq̄t ⁊ dñm ihm xp̄m p mortē crucis secu-
h tus fuit. Sed di. gre. b. andreas est vocat⁹ ſm ꝓpositū diuine ꝑdestinātōis. ⁊ nō solū vocat⁹ est. sed ⁊ tractus. ſm illud Joh. vj. Nēo venit ad me nisi pr̄ meus traxerit eū q̄ misit me. gnimiz si dñm tā celerit est secut⁹. nec vt sic debet iputari si nō venio. cū nēo venerit nisi trahaī. Ad b dicēdū est i simili. Si hō ex se cadēs ī foueam si nō eleuaī. nō est ex pte trahētis. qz q̄tū in eo est nullo dñc. ſz b est ꝓpt illi⁹ impedimentū q̄ trahit. Et qz de⁹ pat⁹ est cuilibet hoi dare gr̄az ⁊ ad se oēs trahē ⁊ vocare. teste apl'o q̄ ait. ſ. Thim. ij. Oēs hoies vult saluos fieri ⁊ ad agnitōz vitaī venire. Si g̃ aliqs nō veniat se indispositū faciens p pctm̄ ad gr̄az recipiendam. nō imputare dz deo sz sibi q̄ venire ꝓtemnit. Hō. b. An. qñ vocat⁹ est a dño stati acḡuit. sz tu forte sepius vocat⁹ es ⁊ tract⁹ ⁊ venire noluisti. Si vis g̃ temerarie q̄rere q̄re deus ali
J q̄s ad se trahit. aliquos non. Audi. b. augi. sup Joh. vj. q̄ dicit. Illū trahit ⁊ illū nō. Noli vel
e iudicare. si nō vis errare. si non traheris. ora vt traharis. Illa aut attractio nō fit p coactōz sz p quandam inductōnez. Et b ostendit aug⁹. vbi s. exemplo rami viridis. exemplo nucis et pell'. Ostēdis inq̄ oui ramū viridē ⁊ trahis eā. ostendis nuces puero ⁊ trahis eū. nō p violentiam inferēdo sz alliciēdo volūtatē suā. Pelliparī⁹ ostendit pulcras pelles añ emptorem alliciendo volūtatē. Deus igit dr nos trahere oñdendo nob ramū viridem. b est ꝓmittēdo nob delectabilē visionem. ostēdēdo nob nucē. i. celestem gl'am q̄ dr nuc. qz dulcedo illi⁹ gl'e ē circūdata cortice dura. hoc est tribulatōne ⁊ pnia amara. qz p mltas tribulatōnes oportet nos intrare regnū dei. Trahit etiā nos oñendo nob celū depictū. i. stellatū tāq̄ pellē variā siue depictā. vt ex b alliciat nr̄m affectū ad desiderandum q̄ si est tā pulē pell'exterior q̄ est q̄si velamen. q̄ tūc ꝑciosus est thesaur⁹ q̄ latet intrinsecus. Ad hūc thezaurū ꝑducat nos ihs xps.

Sermo secundus. De eodem.

Exit tanquā lig+

qd plan. est se. de. aq̄. ps. ſ. Dicūt naturales. arbor que de terra sterili ad fertilē transplantaī illa plurimū fructū affert. sic ⁊ testāt pfecti ortulani. Et b signū est q̄ arbores q̄ sunt steriles in deſto reddunt fructifere in ort⁹ plantate. qz dic Ari. li. ſ. de regi. ꝑn. ad b q̄ arbores a malicia in bonitatē alterēt. mltū nccaria ē mutatio loci. ⁊ poit exēplū de iusq̄ano. qd cū ē natuz in pside ē pniciosuz. sz trāslatū in egyptū ⁊ ī ierlm fit comestibile. ⁊ b accidit iō ſm albumasar. qz p tempa mētū loci. distēpantia ad mediū reuocaī. Histice p arbores hō significaī. qz vt ait Innoc. de miseria hūane ꝓdi. li. ſ. c. viij. hō ē arbor euersa. cui⁹ radices crines sunt. caput est arbor⁹ truncꝰ. stipes pect⁹ cū aluo. rami sunt palme cū tribꝰ. frōdes sunt digiti cū articul'. Hec igit ar

bor si debz fieri fructifera. nccē est, vt de ẽra ste
rili. i. de statu hũane vanitat' in q̃ nascit' ad ter
ram fertilẽ stat' gr̃e transplantet'. vt sic multuz
afferat fructuz. ꝟm illud ps̃. lxxxiij. Terra nr̃a
dabit fructũ suũ. Sz tñ cauẽdũ est sumope ꝟm
naturales q̃ arbor q̃ debeat trãsplãtari nihil ꝺ
ꝑt terra hẽat in radice. sz total'r excuti dz. q̃a
terra illa remanẽte. nõ possz fertil'r ẽre hũoꝛẽ at-
trahere. ⁊ sic fortassis vt ꝑus sterilis ꝑmaneret
Sic q̃ dimittit mũdũ ⁊ in religionẽ trãsplãtat'.
debet excutere oẽm ẽrene carnalitatis subam
l'amoꝛẽ. ꝟm qꝺ ꝑcepit dñs apl'is. Lu. ix. Pul-
uerẽ inq̃t pedum, vꝛor excutite. q̃ si hoc non fe
cerit minime fructificabit. Si aũt fecerit. m'tũ
fructũ accipit. sicut testat' sanct' Julian' i pas-
siõe sua di. Contẽpt' mũdi reg̃ celestia accipit.
renũciatio parentũ ꝓsortiũ fit angelorũ. parui
tꝑis tribulatio eꝛnã merek req̃em. Ideo legit'
Gen. xij. Qꝛ dñs dixit abrae. Egredere de terra
tua. h̃ est de sterili mũdo. ⁊ de cogtiõe tua. q̃tũ
ad affectõez ⁊ veni in terrã quã mõstra. ti. ⁊ fa.
te in gen. mag. Ad ꝓpositũ. b. andreas nat' fu-
it in terra sterili legis iudaice ⁊ stat' mundani.
ideo nõ portabat fruct' operũ meritoꝛiorũ Sz
xp̃s volẽs ab eo fructus colligere. plãtauit euz
in ordinẽ xp̃ianitatis. ⁊ ipe stati excussit omnẽ
affectõnez tempaliũ a se vt ⁊ fructuosioꝛ fieret.
Quia vt hr̃ Mat. iiij. ⁊ Mar. j. Postq̃ ipsũ
dñs ad apl'atum vocauit oia reliq̃t ⁊ secut' est
voluntariã pauptatẽ. ⁊ iõ plurimũ fructum tu
lit recte sicut arboꝛes plãtate iuxta aq̃s. Jõ de
ipo ꝑñt summi ẽba ꝑlibata. Erit tanq̃ lignuz
In qb' ẽbis tria cõmendabilia ponũt' de bro
An. Quãtũ ad ꝓmũ fidei firmitas. ibi. Erit tã-
q̃ lignũ. Quãtũ ad secũdũ opeꝛ fructuositas.
ibi. qõ plantatũ est Quãtũ ad tertiũ mozt' acer
bitas. ibi. sec' decursus aq̃rũ ꝛc̃. Be ꝓmo ẽ no-
tandũ. Qꝛ Pli. in spe. na. li. xj. c. iij. dicit q̃ Ca-
stoꝛ est aial qõ aliq̃n in aq̃s. aliq̃n in terris solz
habitare. in extremis aũt aq̃rũ edificat sibi do-
mos ⁊ cauernas miro edificio ꝓparatas. ⁊ ad h̃
edificium fortia ⁊ firma dẽtib' suis ꝑscidit lig̃ ꝺ
silua ⁊ ad sua latibula miro mõ deducit Nam
vnũ castoꝛẽ ꝓsodalem ꝑ vehicl'o pedib' eleua-
tis supinũ in terra ꝓsternit. inꝛ cui' crura absci
sa lig̃ ordinat ⁊ cõponit eũ q̃ trahẽs ad mansio
nes a lignis exonerat. ⁊ in sl'umitate bitacl'a fi
eri parat. Spũalit' ꝑ castoꝛẽ xp̃s intelligit' qui
se castrauit ab oibus illicitis ⁊ pctis. qꝛ ipse so-
lus põt dicere illud Prouer. xx. Munduz est
coꝛ meũ. pur' sum a peccato Ipe eñ cũ hoibus
in terrꝛ habitabat. ꝟm illud Baruch. iij. In ẽrꝛ
visus est ⁊ cũ hoib' conũsatus est. Etiaz aliq̃n
in aq̃s ambulauit. sicut legit' Mat. xiiij. Qꝛ ip-
se venit ad discipl'os quarta vigilia noct' ãbu-
lans sup mare. Iste igit' castoꝛ xp̃s volẽs edifi
care edificiũ forte. spũal' domus sancte ecclesie
elegit ligna foꝛtia ⁊ firma. h̃ est apl'os qui erãt
foꝛtes in fide ⁊ ꝓstãtes in passiõe. Fec̃ eñ sic̃ sa
piens artifex q̃ ad foꝛte edificiũ ꝓstruẽdũ non
eligit ẽgas fragiles ⁊ flexibiles. sed lig̃ firma q̃
ꝑñt edificiũ sustẽtare. Sic̃ legit' fecisse rex sapi-
ens salomõ. iij. Re. vj. Qui volẽs edificare tẽ-
plũ in ierl'm nõ habuit lig̃ foꝛtia in ẽra sua. Jõ
misit ad hirã regẽ tyri. in cui' ẽra lig̃ firma abũ
dabãt. ⁊ dixit. Tu scis volũtatẽ ꝑris mei q̃ vo
luit edificare tẽplũ. sz nõ potuit ꝓꝑ bella. Sed
nũc req̃ez dedit mihi de'. q̃re cogitaui nũc edi-
ficare tẽplũ dei. Precipe igit' ꝟuis tuis vt pre-
scindãt mihi cedros de libano ⁊ mercedem tibi
dabo q̃tũ voluer'. Et seq̃t' q̃ hiras dabat ei li-
gna cedrina ⁊ habigena. iuꝛ oẽm ei' volũtatẽ.
Sic xp̃s q̃ est salomõ pacific' ⁊ sapiẽtissim'. in
cui' coꝛde sunt oẽs thesauri sapie ⁊ scie absco
diti. vt dic̃ apl's ad Col'. ij. volẽs ꝓstruere tem-
plũ nõ materiale manufactũ sz tẽpla spũalia. ꝺ
q̃bus ait apl's. j. Cor'. iij. Nescitis q̃ tẽplũ dei
estis vos. ⁊ spũssanct' habitat in vob. Et h̃ ex-
ponit Hiero. di. Verũ templũ xp̃i credendum
est aia deuota. Idcirco ad h̃ tẽplũ fabricandũ
ẽge flexibiles. i. hoies ꝓni ad pctñ. vl' cuilibz
suggestioni ⁊ tẽptatõi ꝓsentiẽtes. nõ valẽt. sed
ẽtuosi ⁊ foꝛtes tẽptatõib' resistẽtes. Be quoꝛ
nũero fuit. b. an. lignũ foꝛte ⁊ iputribl'e. de q̃
dicit Esa. xl. Lignũ foꝛte ⁊ iputribl'e elegit sa-
piens artifex xp̃s q̃ fabricat' est auroꝛã ⁊ solez
lunã ⁊ stellas. ⁊ cũcta q̃ in mũdo ꝓtinent'. Ele/
git lgit'. b. an. ꝑ spũali edificio ꝓstruẽdo q̃ est si
mil'ligno cedrino. Refert Isi. li. xvij. Cedrus
est lignũ iocũdi odoꝛis diu durans. nõ hñs no-
dos aut toꝛtuositatẽ ⁊ nũq̃ exterminat' tinea.
iõ ꝓpter eius durabilitatẽ ꝓpetuã ex cedrinis
fiũt laq̃aria in palatijs regũ atq̃ tẽplis. Sil'r li
bri de eius lacrima liniti. nec a tineis coꝛrodũt'
nec tpe senescũt. Huic lig̃ est simil'. b. an. q̃ iocũ
di fuit odoꝛis tã quo ad deũ. qꝛ canit' de eo Di
lexit dñs an. in odo. sua. i. ꝓpter odoꝛẽ suauita
tis. q̃ etiã quo ad hoies. nam apꝺ illos fuit tã
iocũdi ꝟmonis vt oẽs incole patrie ciuitat' ꝑ-
pter sua suauia ẽba ipm seq̃rent'. ita vt dicere
potuit illꝺ ps̃. ciij. Jocundũ sit ei. s. hoi eloq̃ũ
meũ. ⁊ nõ solũ vt dicit aug'. in li. de peni. dũ li
bere ꝑdicauit. sed dũ etiã cruci iam affixus fu-
it in q̃ biduo pendens. xx. milia hoim seq̃bãtur
ipm. ⁊ ꝑdicatoꝛ eius iocundã audiebant. Erat
etiã tunc redolentis fame. vt ois ppl's sibi testi
moniũ innocẽtie ꝓferret di. Innocẽs hui' san
guis sine cã damnat'. Et cũ iam affixus eẽt cru
ci dixerũt. Virũ sanctũ mansuetũ ⁊ piũ nõ licz
pati. O inquã laudabl'e testimoniũ bone fame
hui' gl'osissimi apl'i. quã ⁊ q̃libet ꝺz attendẽ vt
coꝛã hoib' bonã habeat famã ⁊ nomẽ. qꝛ meli'
est nomẽ bonũ q̃ vnguẽta ꝑciosa ⁊ diuitie ml'
te. Proũ. xxij. Jõ ꝑcepit sapiẽs Ecci. xlj. Cu/

ram habe de noie bono. ℔ eñ ma. p. q̃ m. the.
℔ Sz di. Quid mihi de ℔ si nõ tã iocũdã famam
hẽo sic. b. an. sufficit mihi si est bõa ꝓscia. nõ cu
ro rumores de me malos. qz defamat⁹ ab here
tico manicheo aug⁹. ait. xj. q. iij. Sẽti de aug⁹.
q̃cq̃d libet cũ sola me in oculꝰ dñi ꝓscia nõ accu
sat. Ad ℔ dico cũ. b. aug⁹. v. q. j. Nõne cõfidẽs
ꝓscie ⁊ famã suã negligẽs: crudeꝛ est Hue enim
sunt res. s. ꝓscia ⁊ fama. Cõscia nc̃ria est tibi.
⁊ fama ꝓxio. Sed. b. aug⁹. non curat de fama
erga manicheũ. qz sciuit ipm ex fama sua nõ eẽ
meliorandũ sz magis peiorãdũ. Sz. b. an. ppꝛ
hoies q̃b⁹ pdicauit tantã hr̃e voluit famã. quꝛ
sciuit eos ex hac esse meliorãdos. In ipo etiã si
cut in cedro nõ fuit nodꝰ rãcoris. non tortuosi
tas inuidie. nõ putredo luxurie. nec ymis co
rrodẽs ꝓscie. Quia de ℔ canit eccl̃a. Uir iste mi
tissimꝰ apparuit in ppl̃o ꝓtra rãcorẽ ⁊ inuidiaz
sanctitate aũt ⁊ gr̃a plenꝰ ꝓtra luxuriã ⁊ ymez
ꝓscie corrodentẽ. Compaꝛ etiã scõo ligꝫ. b. an.
qõ sapiẽtissimꝰ salomõ elegit. Refert Isi. li. xvij. Abies est exps ois terreni hũoris. iõ abilꝛ est
⁊ leuis. q̃uis eñ genereꝛ ex hũore leui. tñ sub
tilitas illiꝰ hũoris supfluitatẽ reiicit inꝛ lignuz
⁊ corticẽ ⁊ ibidẽ a calore exteriori mutaꝛ in resi
nam. Sic. b. an. fuit expers ois ꝛrene ꝑbe. Iz eñ
natꝰ fũat ad piscaturã. vbi q̃si in hũore q̃rebat
victũ corpalẽ. tñ pea vocaꝛ a xpo dereliquit
oia. ⁊ ipm paup est secutꝰ. Mat. iiij. Addũtes
diligenꝛ q̃ cũ diabolo esset dimicaturꝰ. q̃ difficulter vincꝛ a viro terrẽa possidẽte. Quia dic̃
gl̃osus hiero. vt hr̃ in epla eusebij discipuli eiꝰ.
Diabolꝰ in mõdo nihil possidet. expoliati g̃ mũ
danis rebꝰ ⁊ cito velut vmbza labẽtibꝰ cũ mõdo
pugnet. q̃ onerat vestibꝰ ⁊ cũ mõdo luctaꝛ. citiꝰ
ad ꝛrã deiicꝛ. qz vñ tueaꝛ nõ hz. Uis firmiꝛ cũ
diabolo dimicare. vestimẽta ꝓjice ne succũbas
Terrena oia sunt corpis indumenta. q̃ ea possi
det citiꝰ vinceꝛ. hec ille. Est etiã abies vt dicit
Ari. in li. de plãtis. arbor in celũ se extendẽs. iõ
dicta est ab abeũdo. eo q̃ ceter⁹ arborib⁹ lõgiꝰ
it in altũ. Ita. b. apl̃s An. recte erat sursuz per
ꝓtẽplatõz ad celestia eleuatus. ita vt dicere po
tuisset illõ cũ ℙaulo ad ℙhiꝛ. iij. Nr̃a ꝓũsatio
in celꝛ est. Et vt altiꝰ in celũ tolleꝛ. noluit viuꝰ
de cruce descẽdẽ. cũ ℔ ppl̃s voluisset. Sed ora
uit sic dic̃ Augꝰ. in li. de peni. Ne me pmittas
dñe descẽdẽ viuũ. sz tps est vt cõmendes terre
corpꝰ meũ. Tamdiu eñ iam portaui. iaz tãdiu
sup cõmendatũ vigilaui ⁊ laboraui. q̃ vellẽ iã
ab ipa obediẽtia libari. ⁊ isto g̃uissimo indumẽ
to spoliari. Recordor q̃tũ in portãdo onerosũ
in domãdo supbũ. in fouẽdo infirmũ. in coercẽ
do lasciuũ: laboraui Scis dñe q̃tiẽs a puritate
ꝓtẽplatõis retrahẽ me ꝓtẽdebat. q̃tiens a dul
cissimo q̃etis tue sõno me excitare obtendebat.
q̃tũ ⁊ q̃tiẽs laborez ingerebat. Qui igiꝛ tãdiu
vt potui paꝛ benignissime pugnti restiti. ⁊ tua
ope supaui. A te iusto remuneratore ⁊ pio po
sco ne mihi id vltra cõmendes sz depositũ red
do. Cõmenda alij q̃ illo vltra nõ impediar. et
resurrecturuz ꝑuet ⁊ reddat. vt ⁊ ipm q̃z meri
tuz sui laboris recipiat. Hec augꝰ. Hoc quo ad
ꝑmũ. Quãtũ ad scõm cõmẽdaꝛ. b. an. ab operꝫ
fructuositate cũ addiꝛ. qõ plantatũ. Ubi notã
dum ꝼm naturales arborꝫ plãtata intra virida
rium citiꝰ hz fructũ ⁊ florẽ q̃ sita in cãpestribꝰ.
qz illa frequenꝛ in viridario irrigaꝛ cũ esset no
uella. qz ois noua plãta ꝼm ℙde. de crescen. li. ij
frequenti irrigatõne tpe magni calorꝫ adiuuaꝛ
⁊ a magnis vẽtis ⁊ ꝑdantibꝰ melius custodiꝛ.
In cãpestribꝰ aũt fructꝰ añ maturitatẽ faciliꝛ
aspoꝛtaꝛ. Sic spũal̃r in cãpestribꝰ mũdane vi
te nullus est fructꝰ ꝓpter carentiã hũoris. i. de
uotõis. Sz ibi est vt dicit Berñ. in li. medita.
vita lachrymosa ⁊ laboriosa. vita corruptibiꝛ.
⁊ amaritudine plẽa. Ubi honores tumidãt. dolorꝫ exterminãt. ardores siccãt. aera morbidãt
esce inflant. ℙropꝛ ista q̃ sunt circa mũdanam
vitã dicit. b. abbas Effrẽ de beatitudine aime
Btũs q̃ odio habuit hũc mũdũ. ⁊ iõ meditatõ
eiꝰ in deo fuit q̃ ex toto corde dilexerit. ⁊ mũdũ
istũ ⁊ oia q̃ in eo sunt tota ꝯtute oderit. Coꝛuit
eñ ille vir q̃ in cãpo hꝰ mõi transiuit q̃ hõ non
põt bñ ferre fructꝰ bonoꝝ opeꝝ. ⁊ si ꝓtulerit. tn
lit eos vt frequenꝛ fauor aut icursus diaboli añ
maturitatẽ. sicut ꝓtingit arborib⁹ in publico si
tuatis in siluis. q̃ licet aliq̃n in fructib⁹ abũdãt
tñ qz ad eas est cõmunis accessus hoim. añ tps
capiũt fructus porcis tribuẽdo. vꝛ etiã a vento
diaboli vel ab asinis siluestrib⁹ colligunꝛ. Sic
nõ est de illis q̃ in viridario religiõis plantanꝛ
tales eñ si ꝑus erant steriles. fructuosi efficiũꝛ
⁊ ꝓpter humorẽ deuotõis ⁊ ꝓpter tuitõz a tẽ
ptatõibus mũdanis ⁊ ꝓpter cautelã ab infesta
tõne demonis afferũt fructꝰ plurimos. Nõ pa
tet de beato Aug⁹. q̃ cum esset in cãpo mũdane
vanitatis. nullũ fructũ fecit vite eterne merito
riuz. plãtatus aũt in ortũ religionis xp̃iane de
reliquẽdo heresim. fecit fructũ mltũ de q̃ totus
mũdus satiaꝛ spũal̃r. Ita etiã. b. an. dũ erat in
mari hꝰ mõi. parũ ꝓfecit piscãdo. sic ptz Luc̃.
v. cũ esset cũ ffre suo petro in stagno genezareth
dixit petrꝰ ad dñm. ꝑcepto: ꝑ totã noctẽ labo.
ni. cepi. Cũ aũt fuerat plantatꝰ in viridario re
ligionis. magnũ fructũ feꝛ. ⁊ q̃ pisces capere non
potuit. ꝑ rete ꝑdicatõnis postea hoies accepit
ꝼm illõ qõ caniꝛ. Hirmidones idolatras diu
fluctiuagos. re. ce. fi. Jõ de illo põt exponi illd
ps̃. xcj. ℙlãtatus in domo dñi in atrijs dei nr̃i
florebit. hoc quo ad scõm. Quantũ ãt ad ẽtiaz
cõmendaꝛ. b. andreas a mortis acerbitate in ℔
qõ subiungiꝛ. Secꝰ decur. aq̃. Hic ꝑ aq̃s tribu
latõis martyriũ designaꝛ. ꝑ quas facilꝛ transi-

tur ad celum. recte sic via aqua. vt maris vel terius fluuij licet sit penosa & laboriosa. non est tm alia ita facil & festina ad pueniendū ad termi num ad quē itur. nec ita magni lucri nec merce dis. Spūal loquēdo nō est ita breuis via que ad celestē ducit padisum sicut ista q̄ itur p aqs martyrij aut passiōis. iō dicit ps. lxxvj. In ma ri via tua & semite tue in aqs mltis. Semite ve niendi ad terminū vite eterne ꝓsistunt in mltis tribulatōib⁹. Ideo nos cū sum⁹ mercatores re gni celestis. debem⁹ gaudenr ingredi hanc viā aq̄ martirij siue nauem tribulatiōis. qua citius possum⁹ ad terminū venire. teste btō aug̃l. & po nitur. xv. q. j. Merito firmissime martyrizati p xp̄o. absq; dubio stati vitā eternā ꝓsequunr. Idcirco. b. andreas hodie letār trāsiuit ad cru cem. sic ꝓz ex ꝟbis suis. cū vidit crucē sic inqt Salue crux q̄ in corpe xp̄i dedicata es & ex mē bris eius tāq; margaritis ornata. secur⁹ et gau dens venio ad te vt & tu exultans suscipias di scipulū eius q̄ pepēdit in te mgr̄ meus xp̄s. q̄a amator⁹ sp fui & desideraui te ap̄lecti. O bo na crux q̄ decorem & pulchritudinē de membr̄ dñi nr̄i ihu xp̄i suscepisti. diu desiderata. solici to amore. sine intermissiōe q̄sita & iam concupi scenti aimo p̄parata. accipe me ab hoib⁹ & red de me mgr̄o meo. vt p te me recipiat q̄ p te me redemit. Ecce quomō letanr p viam martyrij ingressus est hodie portas celestis gaudij. Ad quod nos r̄c.

¶ Sermo p̄mus. De sancta Barbara.

ORtus conclusus so. m. spō. m. Can. iiij. Ad experien tiam videm⁹ q̄to aliqua res est pulchrior & pl⁹ omib⁹ amabilior. tāto custodia ei adhibet diligentior. & h̄ pbat mgr̄ li. xij. phie de rege apum rubeo q̄ est plus nigro pulcrior & apib⁹ amabi lior. qz est melior & ex quo ab eis diligit. summa diligētia custodit. nam sibi in alueario domū culā faciūt. in q̄ ip̄m diligenr includūt & natura li affectu diligūt. p eo pugnāt & p̄ alijs pulchr putāt. Cū ꝓcedit de alueario. singule ei⁹ obse quio se offerūt & ei ꝓprie esse volūt. ip̄m diligen ter circūdāt & custodiūt & fatigatū totū ferunt. Moralit. b. bar. fuit pulcra nimis & amabilis valđ. vt de ipa exponi pōt illō Hester. ij. Erat ꝟgo decora & incredibili pulcritudie. omniūq; ocul gtiosa & amabil videbat. qz vniūsalis pic tor oimq; pulcritudinū artista optim⁹ nihil in ea decoris ptermisit. Hā oculi ei⁹ sunt cunctis celi luminarib⁹ clariores. Jō dicit de ipa spon sus Can. iiij. q̄ pulcra es amica mea. q̄ pulcra oculi tui. co. absq; h̄ qđ intrinsec⁹ latet. Capilli ei⁹ sup spēm auri niue albiores. teste spōso Cā ti. v. Caput ei⁹ aurū optimū. come ei⁹ sic elate palmar. Can. iiij. Capilli tui sic greges capra rum q̄ descenderūt de mōte galaad Labia ꝟgi nis bar. glose colore roseo sunt depicta. p̄mōes faciētes p omib⁹ dulces. p̄m illō. Can. iiij. Sic vitta coccinea labia tua & eloquiū tuum dulce. dentes eius sup candorē niuis tanq̄ eburnei ñ parū sūt nitētes. Jux illō Cā. iiij. Dētes tui si cut greges tōsarū ouiū q̄ ascenderr de lauacro. vt attestar sic illud qđ canit Treno. iiij. Cādi diores niue. nitidiores lacte. rubicūdiores ebo re antiquo. pulchriores saphiro. Vox ei⁹ mo re cymbalorū subtiliū sonitu suauissimo pclan gescit. Ideo dicit spōsus Can. v. O barba. so nat vox tua in auribus meis. vox tua dulcis. Gene ei⁹ fuerūt amables roseo lacteoq; colori bus decorate. Juxta illō Can. iiij. Sicut mala punica ita gene tue absq; illo qđ intrinsec⁹ latz Collū ip̄i⁹ debite est ꝓportionatū. dicēte spon so. Sic turris dauid collū tuū q̄ edificata est cū ꝓpugcul. Cā. iiij. Dan⁹ illi⁹ tornatiles auree plene iacinctis. vent ei⁹ eburne⁹ distict⁹ saphy ris. Can. v. Propt hāc eximiā pulchritudinez p̄ ip̄e Diascorus diligēr eā in turri custodiuit sicut canit hodie in cātico matutiali. Ordiatā in structuris turri fecit ꝓstrui. & q̄dratā in figu ris cui iubet imbui generosaz p̄rosaz. plebem dolēs pfrui ei⁹ forma venustat. Hz decent p̄r eā tenet in custodia. & h̄ est q̄ spōsus su⁹ inꝟbis dicit p̄assumpt. Ortus ꝓclu. so. m. spō. m. In qb⁹ ꝟbis a duob⁹ describit ꝟgo gl̄osa barbara Quātū ad p̄mū a diligētia custodie ꝟginal. ibi Ort⁹ cō. Quātū ad scōm ab eminētia copie re galis. ibi. sponsa. m. De p̄mo sciendū. Petrus de crescen. lib. viij. c. viij. de naturali cōmodo. Mltū inqt delectat hr̄e ortū bñ dispositū & in dustria excultū. ideo p̄rfamilias ortū bñ dispo situm diligenter ꝓcuret in quē trāsiēs recreet. cui fons vl riu⁹ si fieri pōt p spacia discreta de fluat. vt possit tpe magni caloris irrigari in or to. Hic oim genera florz nutriat. diūsa aialia collocat. arbores q̄z plantat. Mistice xp̄s de⁹ dñs nr̄ p̄m Chrys. sup Mat. est generalr p̄rfa milias cui celū & terra q̄siuna dom⁹ est. familia supcelestiū & terrestriū & inferiorū creaturarum. Iste p̄rfamilias magnā hz delectatōz in ortul spūalib⁹. h̄ est in mētib⁹ spūalib⁹ p̄m illō Euse bij. O inquā delectable & iocūdū apd ip̄az bea tissimā trinitatē dū q̄s corpis ptulerit venusta tem & ꝟginalr tñ nō amiserit mūdicie puritatē. cui ꝓcordat dcm Hu. de san. vic. Nō solū q̄dē hūana iocūditas sz & ipa excelsa diuitas in vir ginalib⁹ gestis delectar Qua ppr diligēr tales ortos spūales bñ dispositos pcurauit quez ad modū testar Eccs. ij. Feci inqt mihi ortos & po meria. & consui ea cuncti generis arboribus. Horū ortorū p̄mus fuit. b. ꝟgo maria iocūdis sima. de qua dicit. b. Hiero. in p̄mōe. Maria ꝟgo ē ort⁹ delitiarū. in q̄ ꝓsita sunt genera flor

Sermo

ꝛ odoramēta ꝟtutū. Ab ꝟ amplissīo orto ꝛ delectabl'r ordinato sumēs xp̄us plātaria .ortulū pulcerrimū. b. bar. fecit. de q̄ dic̄ in ꝟb assūpt'. Ortus ꝯclusus so. m. spon. m. ort' ꝯclusus. Et vere fuit. ꝛ est ort' voluptuosus in q̄ xp̄s recreari sedule ꝯcupiscit. iō attrahit ip̄m ad se his ꝟbis Cañ. v. Dilect' me' descēdit in ortum s. ad ortulū aromatuz vt pascaṫ in ortis ꝛ lilia colligat. In ꝟ ortulo amenissimo fluit fons aq̄rum
ꝟ viuentiū ꝓm illō ps̄. O bar. apō te est fons vite. q: audeo dicere ꝯfidenṫ quēadmodū in mł̄tis est exptū. q̄cūq; ei deuote ꝓuierit. mortē eṫnam nō videbit. sz vitā eternā veraciṫ possidebit. q: legiṫ ꝟ a sponso suo impetrasse cū orauit Bñe ihu xp̄e p̄ sanctissimi sanguis tui cruorez quē vt munduz redimeres effudisti. ꝛ in cruce oia ad te trahens sp̄m tradidisti. i hac hora passionis mee exaudi me indignā famulā tuā ꝛ cō cede p̄ inuocatōz nois tui sanctissimi p̄ icarnatōz tuā xp̄e vt q̄cūq; passionis mee mēoriā egerit pctōz suoz veniā ꝯsequaṫ. ꝛ null'i hora discessiōis sue horrorib' demonū tracteṫ. ꝛ p̄cios i corpis tui' particeps fiat. ꝛ phēnis gl'e p̄miuz tecū pticipet sine fine. O fructuosa oō hui' ꝟginis gl'ose. q̄d em̄ est meli' hoi q̄ hr̄e veniam pctōz suoz q̄ final'r mergūt hoiem i ifernū. q̄d leti' q̄ teterria demonū mōstra nō vidē. q̄bus
E visis vellet hō oia tormēta mōi libēti' sustinere Dic̄ de ꝟ refert. b. Cirill' in ep'a ad augl. quen dā a morte suscitatū sic dixisse. Veniēte mortis mee hora tāta in locō q̄ mig̃tur' eram nephandoz affuit spirituū mł̄titudo. vt p̄ mł̄titudie oi no nō dinumerari possent. q̄z spēs tł̄es q̄ ea ni hil penosi' nihil ve horribili' excogitari potest ꝓdi' em̄ q̄libet hoim flāmis ardētib' arsurū se exponeret. q̄ eoz formaz ictu ocł̄i visiōe potiri. q̄d me veniētes oia q̄cūq; ppetraui ꝯtra deū ad memoriā meā reuocabāt. suadentes mihi vt ampli' de diuia mia quā g̃uiṫ offēderā nō sperarē. hec ille Ecce a tā horribili aspectu beatissima bar. suos famł̄os famł̄asq; fecit liberari Quid etiā ē hoi salubri' q̄ salutar' corpis xp̄i pticipē fieri. qđ ē aie viaticū ꝛ a leonib' infernalib' defensiuū. Vere felicē (ꝓm hił̄. sup Actu.) estio obitū hois q̄ in hora mort' sue: carni ꝛ sanguini icorporat' fuit sui saluator'. q̄d nā ē beati' q̄ p̄miū celest' gl'e cū xp̄o suscipe in eternū? qđ ē oim miseriarū finitiuū. Q ā t. b. bar. hz illa ꝓpetrare suis famul' ꝯforme ꝓbaṫ in exemplo. Fuit q̄dā abbas in frisia q̄ cū alīs duobus monachis missus erat ad capl'm generale. Cū aūt ad qđā nem' pr̄ veniss̄et vbi latrones morabāṫ frequēṫ. ꝛ neces eūtiū cōmittebāt. Et ecce
F vox horribil' clamabat. scti p̄res ꝓpter nomen dn̄i nr̄i ihu xp̄i ꝛ ꝓp̄ nomē. b. bar. ꝟgis ꝛ martyris sue venite. quā vocē cū audiuissent exterriti pl' festinabāt vt terrores h' loci effugerēt. ꝛ illa vox attenti' sonuit vt p̄us. cum āt abbas audisset nomē dn̄i nō exṫruit. ad locū iuit. Cū āt venisset nihil vidit nec audiuit. ꝛ intra se ait dn̄e ihu xp̄e q̄ fuit illa vox quā audiui. Tūc ap paruit sibi caput cuiusdā viri qđ p̄ triduū iacu erat amputatū. ꝛ fūat aptis ocul' ꝛ resoluta lingua dicēs. Null' terror tibi sit. sz vade voca alios duos tuos fratres ꝛ indicabo vob̄ mirabilia q̄ dn̄s opatus est in nob̄. Qui cū venissz cū familia sua. caput ait. Hoc qđ vob̄ dico. diligēti' ad quēcūq; locū venerit' ad honorē oip̄otis dei ꝛ b. ꝟgi. ac mar. bar. p̄dicate. Scitote q̄ fui mercator diues ꝛ cū venirē ad locū istuz. incidi in man' latronū q̄ me app̄hēdētes omia abstulerūt ꝛ me occiderṫ. ꝛ q: mł̄tis mal'repleta erat aia mea. innūerabl'es demones venerūt vt raperēt aiaz meā. sz scā bar. eripuit me. ꝛ veste sua clarissima circūdedit. q: sp dū viuerem aliq̄d exhibui sibi laudis ꝛ honoris. vñ ad eui dētiā h' rei. tale caput meū a loco isto ferte ad corpus qđ a dextris in rubi frōdib' iacet obrutum. ꝛ in locū p̄stinū adaptate. ꝛ ego vobiscuz pgā ꝛ p̄ ꝯfessionē purā p̄cepti saēmētis remissionem valeā p̄cipe pctōz. qđ illi audiētes deuz gl'ificaueṙt. ꝛ. b. bar. adorauerūt gr̄as agentes deo. ꝛ fecerūt sic̄ audierunt ꝛ ꝓtinuo surrexit q̄ occisus fuit. ꝛ cū ip̄is festiauit ad qđā opidū. ꝛ ꝯfessiōe cū mag̃ ꝯritōe ꝛ cū lachrymis facta ꝛ sacramētis eccl'asticis felicit̄ p̄cepti'. ip̄is cernētib' aia a corpe ei' mig̃uit ad celū. ꝛ suscepta est a domino ihu xp̄o. Corpus autem cū mag̃ reuerētia est suscepṫ ꝛ sepultū. Ecce em̄ iste a
6 menissim' ortoz q̄ salutiferū ḥz vnicuiq; fōtē ꝛ hūc debē' ab ea petere ne eṫna siti moriamur ꝛ dicē cū sapiēte. Diriuēṫ fontes tui foras ꝛ aq̄s tuas diuide in plateis. Prou. vj. In isto orto floꝛigero celestis p̄familias diuīsoū genera floz plātauit. ꝛ p̄ncipal'r tria. s. flores rosarum violaz ꝛ rutaz. Flores rosarū sunt' albi hūtes in medio colorē q̄si aureū. ꝛ significāt ꝟginalē castitatē cū caritate q̄ dotauit dn̄s. b. bar'. de q̄ dicit in legēda. gl'am castitat' sp optaui ꝛ in armariolo cordis mei inclusi incōditā castitatem oēm viri thorū ꝛ ꝓtubniū aspnādo. Sciit em̄ ex instinctu spūsci illō Hugo. dictū. Sic accedētē ad thronū ncē est p̄mū castitate mentis ꝛ corpis p̄muniri. Sz ꝟ nō adūtit eua ꝟgo. iō ex sua petulātia est plapsa. De e' lapsu dic̄ beat'
h Hiero. de lapsu ꝟgis ꝯsecrate. Cur non rūpis in vocē ꝛ tue mēt' apponis ardorē Eras ꝟgo i padiso dei. vtiq; inter flores eccl'e. Eras spōsa xp̄i. eras tēplū dei. eras habitaculū spūssancti. ꝛ cū dico totiēs ncē est vt ingemiscas q̄ nō es. q. d. fuisti. ꝛ incedebaṫ in eccl'a tāq; colūba spl̄ē. q. d. fuisti. ꝛ incedebas in eccl'a tāq; colūba spl̄ē debas vt argentū. fulgebas vt aurū. Eras tā
q̄ stella i manu dn̄i. q̄ est ista subita mutatio? q̄ repētina ꝯuſsio. de dei ꝟgie facta ē corruptō sa

thane. De spōsa xpi scortū execrable. de tēplo dei phanū immūdicie. de habitaculo spūssci turpiū diaboli. Et neq incedebas cū fiducia vt colūba. nunc lates in tenebris vt vespertilio. q̄ prefulgebas vt aurū ꝓpter ꝟginitatis decorez. nūc vilior facta es luto plateaꝝ. Que fueras stella radians in mānu domi veiut de celo alto. nūc extincta ꝯsa es in carbonē. Hec Hiero. Et q̄ dicto doctoris gloriosi ptz q̄ b. bar. q̄ inuiolatū seruauit florē ꝟginitatis ꝟgo in padiso nitēs inter flores eccle vt spōsa xpi tēplū dei. habitaculuz spūssancti incedit in eccla celesti vt colūba. splēdet vt argentum. fulget vt auꝝ. Secūdi flores q̄s plantauit dñs in. b. bar. sunt flores violarū q̄ q̄nto altiꝰ crescunt de tāto ꝟtutē supiorem demūt. ꝛ significant ei⁹ hūilitatē quā in magnis honorib⁹ cōseruauit. ꝓpendens illud sapientis Ecci. iij. Quāto maior es humilia te in oibus. q̄nto em a suis ꝓcuratorib⁹ a sua nobilitate ꝛ nimia speciositate laudaret. tāto magis ꝟgo dei se deꝓmebat. vt impleret augl. dictū in li. ad sacras ꝟgies. Dñica ꝟgo nec ꝟmonib⁹ iactātia. nec diuitijs nec nobilitate se debz extollē. sed in hūilitate pauptate spūs a xpo accepta q̄z diu vixerit ꝓmanere dz. Tertij flores q̄dus ornat⁹ fuit iste ort⁹ scz. b. bar. sunt flores rutaꝝ q̄ sua amaritudine fugāt ex viridaria aialia venenosa Et significāt oratōez qua btā ꝟgo bar. dimicauit ꝓtra diabolū ipm effugādo. ꝓtra ꝓpriū patrem Diascorū ꝓstantiā passionis superando Et ecōtra ꝓprij corpis libidines extinguendo. Et q̄ sciuit. b. augl. dicentē vbi s. Dñica ꝟgo ob extinguēdas oēs libidinis flāmas ieiunijs ꝛ abstinentijs dz opam dare. oronib⁹ die noctuq̄z insistere si cupit laqos diaboli insidiātis euadē et ad ꝓmissa ꝟginitatis puenire. In hūc nobilissimum ortū xpus diūsa sua genera aialiū collocauit. ꝛ pcipue tria. Leopardos timiditatis Aspidos velocitatis. ꝛ Leones audacitatis. Leporem est aial timidū ꝟm Isi. li. xij. Jō data est ei mēbrorū velocitas ꝛ cursus agilitas contra canes quos formidat ꝟm Auic. ꝛ significat timorem dei quē habuit. b. bar. vt mūdū ꝛ pompas ei⁹ euitaret ꝛ peccatū supbie effugeret. q̄ timor dñi expellit pctm̄ Ecci. j. Aspidoli sunt aimalia velocia. ꝛ ita nō vngue. nō cornu. nō dēte. sz sola velocitate fugit a canib⁹ ꝛ venatorib⁹ se taliter defendit. vt dicit mgr. xviij. phie. Et significat agilitatē ad bonū quā habuit. b. bar. ꝓtra toporem negligētie. q̄ ꝓpendit illud Eccs. ix. Quōcūq̄z pōt man⁹ tua instanter labora. q̄ nō est scia nec op⁹ nec ratio apud inferos quo tu ꝓperas. Sz heu tardi sum⁹. ad omne bonū. ꝛ ideo contra ꝟ inuehit Anr. in oratōe di. Aia sceleris q̄d agis. dies iudicij venit. q̄d torpes aia peccatr. arbor infructuosa. Ubi sunt fructus tui. arbor digna securi ꝛ igni. digna succidi. q̄ sunt fructꝰ tui vtiq̄z spine pungentes. i. amara peccata. et lignū aridū ꝛ inutile eternis ignib⁹ dignuz. q̄d respondeb in illa die cū exiget a te vsq̄z ad ictū oculi omne tempꝰ viuēdi tibi impēsum qualit fuit a te expensum. Tunc q̄ppe cōdemnabitur q̄cquid fuerit i te inuentū operis vel oci. ꝟmonis. hec ille. Leones sunt aimalia audacia. Qꝛ ꝟm Pdi. in spe. natur. Qñ ꝓsequunt ipos canes ꝛ venatores. se nō occultāt nec latitāt. sz se dēt in cāpis vbi videri possint. Et significat audaciā quā habuit. b. bar. ꝓtra tyrānos ipaz trucidātes. ꝛ pcipue ꝓtra prem impudicū canē. q̄ cū suaderet sibi vt in thorū ꝓsentiret. ꝛ mundi delitijs frueꝛ. ipa hec audiēs intremebūda nō pensans quē accusatōis prenderet colorez. sed refutās audacē hos ꝟmones ait. Pdar cum inoib⁹ sicut expedit tuis teneor obedire mandatis In his tñ scias me tibi renittentē. vt dr in legēda. Ultio in hoc ortulo speciosissimo plātauit de⁹ diuersas arbores aromaticas. tñ specialiter tres. s. platariū fidei pfecte. q̄ spretis oib⁹ idol xpo militauit. Oliuam misericordie. iuxt illud Ecci. xxx. Miserere aie tue placēs deo. ꝛ palmam gl̄ose victorie. q̄ omib⁹ inimicis suis deuictis nūc regnat cū sponso suo in celis ornata Ad quem nos ꝓducat ꝛc.

¶ Sermo secūdus De eadē ꝓ euāgelio dici.

Simile est regnuz celorū decē ꝟgi. Mat. xxv. Sxm Isi. li. xiij. Zizania est herba quam poete ifelix vocant lolium. eo q̄ inutile est ꝛ infecundū. nascitur aūt inter triticū tempibus siccis. ꝛ q̄diu ē i herba simil est tritico. ꝛ ab eo vix potest discerni. Et facilit suffocat triticū nisi ab eo sepereꝛ. Cautius tñ est q̄ñ a tritico nō cognoscit q̄ crescere ꝓmittaꝛ ꝛ collecto tritico tūc in igne comburet. Spūaliꝛ ꝓ zizaniā intelligūt peccatores q̄ crescūt inter triticū. i. inter bonos xpianos. q̄rum pauci sunt respectu malorū. ꝟm illō Eccs j. Stultorū infinitus est numer⁹. sz q̄ tles a bonis nō pnt bñ cognosci. iō crescere cū ill ꝓmittant. quemadmodū docet xps. Mat. xiij. di. Sinite vtraq̄z crescere. Sup quo dicit. b. Aug⁹. in omel. de pnia. ꝛ hr. ij. q. j. Multi mali iāt sunt tollerādi quorū pcta manifesta nō sunt nec forte eradicādo zizaniā eradicet ꝛ triticum. sz q̄buis cum bonis crescere ꝓmittuntur. tamē ꝓpter eorū exercitiū. tū vt ab eis meli⁹ cognoscant tū vt p⁹ extremū iudiciū boni ad nuptias spōsi admittāt ꝛ mali inde excludāt. ꝛ in ignē inferni iactent. Qd̄ liāt de. b. ꝟgi. Bar. ꝛ de ei⁹ torib⁹. Nā ipa tāq̄z vna de numero prudētiuz ꝟginū hodie ad nuptias agni cum sponso suo xpo intrauit. Tortores aūt ei⁹ infern⁹ deglutiuit. ꝛ ꝟ vult euāgel. in q̄ ad ꝓpositū ꝓncipaliter tria describunt. Quantū ad ꝓmum bonorum et

malox finaľ distictio. ibi. Siłe ē r.c. Quātū ad
scōm singulox hoiz vniūsaľ resurrectō. ibi. tūc
surrexerūt. Quantū ad tertiū pctōx ꝛ heretico
B rum eternaľ ꝯdemnatio. ibi. nescio vos. Circa
qđ notandū. Simphoniste volentes hoies ad
sua carmia reddere plꝰ attētos ꝑmittunt aliqđ
dulce ꝛ delectabłe ꝓludiū in quo illi naturaliť
delectenť. teste Ari. i li. sue poe. Hō inąt natu-
raliť delectať in simphonia. sic dñs nr ihs xps
q̄ est optimꝰ simphonista volēs nos esse de die
iudicij cautos. ꝛ vt bōa opa ibidē haberemꝰ ꝑ
posuit nob hāc ꝑabolā q̄ magis ammonet ꝛ de
lectat. iuxt illud Aug⁹. ad ianuariū. li. ij. di. Cū
aliqđ musice ꝛ similitudinarie ꝓponiť plus de
lectať ꝛ plꝰ honorať ꝛ plꝰ diligiť q̄ qđ ꝟbis ꝑ
prijs aptissime diceret. iō dicit dñs. Siłe est r.
c. d. ꝟ. Quid ꝫ intelligiť ꝑ regnū. expoit Gre.
in omeł. di. Q ecclia ꝑntis tpis aut militans ec-
clesia designať. sicut ibi mittet filiꝰ hois angelos
suos. ꝛ colligēt de regno eiꝰ oia scādala. ne
q̄ em in illo regno beatitudis i quo par sūma
est inueniri scādala poterit q̄ colligāť. Et sic dr
pñs eccła regnū. Jō recte sic in celo est sol hñs
ꝟtutē illuiatiuā ꝛ in lumie suo nūq̄ defic. q̄q̄
eiꝰ lumē ꝑ terre aut lune interpositōez auferri
aliqñ videať. Et ꝫ sol alios planetas illumiat.
nec ab ił illustrať. sic in eccła militāti sūt soles
spūales sancti doctorez. q̄ hñt ꝟtutē illuminan
di inferiorez. nec debēt ab ił illuminari. de qui
bus dicit dñs Mat. v. Vos estis lux mundi.
In celo etiaz est lūa q̄ caret lumie ꝓꝑo ꝛ a fōta
li plenitudie soł ē lumis receptiua. vt dic Ari.
in li. elemē. ꝛ pꝰ q̄ a sole ē illumiata lumē suum
ceterꝫ stelł impartiť. sic i eccła sūt ꝓlati miorez
q̄ recipiūt intelligētie lumē a lumiaribꝰ maiori
bus ꝛ alijs xpifidelibꝰ tri buūt illō Reg. c. siłe
est. d. ꝟ. Fm. b. Hiero. ꝫ ē vniūsitati fideliū q̄ ꝑ
C pter integritatē fidei ꝟgines noiant. Fm illud
apłi. ij. Corꝫ. xj. Despōdi vos vni viro vi. ca.
exhi. xpō. ꝛ dicit decē signa ꝓpt decē dei im-
pletōz mādatoz. De qbꝰ Mat. xix. Si vis ad
vitā in. serua mā. d. Et dicit Chryś. sup mat.
Jō ponit hāc ꝑabolā in ꝟginū ꝓsona vt oñdat
q̄ licz ꝟgitas magnū qđ sit. tñ si ab opibꝰ mie ē
deiecta. cū adulterꝫ foras eijciet. q̄re necce est vt
bēat bōa opa. Q dic Gre. in omeł. ꝛ poit i ca-
no. j. q. v. Nō sufficit mala nō facere nisi quis
studeat bonis opibꝰ insudare. Jō seqť Que ac
cipientes lam. suas. i. bōa opa Fm Aug⁹. q̄ de-
bēt alijs ostēdi. Fm illud Sic luceat lux ve. co.
ho. tē. Mat. v.. Et bñ opa bōa p lāpades de
signanť. q lāpades vitree sūt trāslucide i alijs
em metalł q̄qđ ꝓtinet intrisecꝰ abscondiť i vi
tro aūt cuiuslibz liq̄ris spēs q̄ł est exteriꝰ declara-
ť. sic est de opibꝰ bonis. nam dñt lucere alijs
ꝛ nō solū sibi. vñ Fm Chryś. ꝑ lāpades fides q̄
aiam sic lāpas domuz illumiat desigť. q fides
debet lucere ꝓtra hereticos ꝛ tyrānos. illas igi
tur lāpades accipiētes exeūt obuiā spōsoz spō
se. ꝫ est xpō ꝛ eccłe. qđ expoit Orige. Tunc ex
eūt obuiā spōso. qñ egrediēť ꝺ mōo ꝛ errorib⁹
ꝛ veniūt obuiā dño q̄ sp paratꝰ est vt ingredia
tur cū dignis ad beatā spōsam eccłz. Et i hoc
q̄ oēs exierūt obuiā xpō. intelligiť q̄ omēs pe
tent saluari. sicut attestať Boe. vene. li. iij. ꝑsa
j. Dis mortaliū cura quā młtipliciū studioz la
boz exercet diūso q̄dem calle ꝓcedit. ad vnum
tñ btitudinis finez nitiť puenire. Jdē testať in
iiij. ꝑsa. Et oēs inąt homies boni pariť ꝛ mali
ad summū finē nitunť puenire. Tunc poiť vir
ginū dña. q̄nq̄z aūt ex eis erāt fatue ꝛ q̄nq̄z pru
dentes. Intelligiť q̄ q̄nq̄z bonis opibꝰ erāt va
cue. q fides sine opibus mortua est. Jacobi. v
Cui ꝓsonat. b. aug⁹. Nihil valet ois fides quā
tūcūq̄z fuit xpiani hois absq̄z ꝓfessiōe cōgrua
opis ꝛ ꝑmonis. q Fm Hugł. de san. vic. Hō fi
deł est sine fide mortuꝰ velut sine aima corpus
sz q̄nq̄z erāt ꝓdentes. i. bōa opa hñtes. Sup
hec ꝟba dic Ozi. q recte credūt ꝛ iuste viuunt.
assiłanť q̄nq̄z ꝓdētib. ꝟgibꝰ. Aut aūt ꝓfitēť si
dē aliqñ ꝛ ñ ꝑpant se opibꝰ bois ad salutē. assi-
milāť q̄nq̄z fatuis ꝟgibꝰ. vł prudētes dicūť cō-
tēplatiui vł religiosi q̄ opa sua bōa i finē bonuz
ꝓpť laudē dei ordināt. fatue ꝟo ad eūdē ꝓpť
hūanā laudē. iō sbdiť. Sz q̄nq̄z fa. ac. lā. su. nō B
sum. o. secū. Hic p oleū pōt ꝑmo itelligi caritas
qz sicut oleū natat sup oēs liq̄res. sic caritas su
per oēs ꝟtutes. Fm qđ dic Prosp de vita ꝓtē.
Charitas est vita ꝟtutū. ipa est aūt mors vicio-
rum. sic em cera fluit a facie ignis. sic vicia a fa
cie charitatis. Scdo p oleū intelligiť iocundi-
tas mentꝫ q ozit ex bois opib⁹. Et ꝫ dicit aug⁹.
in li. de ꝟ. dñi. Per oleū inąt ipaz leticiā desig
ri arbitroz. Fm illd. Unxit te deꝰ tuꝰ. o. le. pcō.
tu. Tertio p oleuz intelligiť puritas ꝓscie. Fm
Gre. in ome. de illo dr Eccs. ix Oleū de capite
tuo nō deficiat. Jdeo dr. Oleū ꝟgies fatue nō
habuerūt. i. nō charitatē. q fuerūt ociose Cha
ritas aūt nūq̄z ociosa est. opať em magł si ē. Fm
Gre. in iocūditatē mētꝫ teste augł. de ꝟ. d. q̄nō
ꝓpťea gaudet q deo intrisecꝰ placz nō hz oleū
secū oleū nō sumūt. qz głaz intra ꝓsciaz nō ꝓhit
dū hāc ab ore ꝓriozū q̄rūt. Sz ꝫ ꝟplex habue-
rūt prudētes ꝟgies. ꝛ iō sbdiť. Prudentes ꝟo
ꝟgies ac. o. in va. s. cū lā. Glo. in vasis. i. coz/
dib⁹. Jō dic Hyla. sup mat. Oleū boni operis
fructꝰ. vasa hūana sunt corda ꝛ corpa inť q̄ruz E
viscera, thesaurꝰ bone ꝓscie recōdiť ē. Nunc
ponūť tria ꝑambula. ꝑmū est mōi ꝓsummatio
iō seqť. Horā aūt faciēte spō. doz. mora illa est
tale spaciū ab ascensiōe dñi vsq̄z ad finē mundi
ꝛ finis illiꝰ more ē nob ignotꝰ. Fm illud Mat.
xxiiij. De die illa nēo scit tē. Et incerti ex vtro
q̄ genere hominum moziuntur hoc interuallo

tpis donec ſb aduentu dñi fiat reſurreetio mor tuor. vt ait Aug⁹. de v. dñi. ſz mortē p̄cedit in firmitas. Jō dicit. Dormitauerūt omēs. i. ante mortē languelcebāt. Un̄ dic̄ Hiero. Dormire eſt mori eſt. aſi ſomnū vo dormitare eſt aſi mor tem lāguelcere. q: p pōdus egritudis pueſt ad ſomnū morſ. Et ſunt p̄ncipal'r due rōes q̄re ſō nus morti cōpar. Pria ſic dormiētes reſciſcūt a labore. ſic moriētes a p̄ſentis vite labore quie ſcūt. ſm illō Apoc. xiiij. Ammō iā dicit ſpūs vt req̄. a la. ſu. Scda ſic dormienti nichil ad meri tum vl demeritū imputat. ſic nec p⁹ mortez eſt ſtat⁹ merēdi. Scom p̄ambulū eſt ad iudiciū cō uocatō. ibi. media āt nocte Certe ex hac lr̄a tra būt q̄dā q: tpus extremi iudicij fiat de nocte. ꝛ ſm b̄ dic̄ Hiero. q: traditio iudeorū deſigt xp̄z media nocte vētur. Sz alij dicūt ꝛ meli⁹ q: cele brabit in die. ſ. māe q̄n ſol erit in oriēte ꝛ lūa in occidēte. Ad b̄ eſt. ſ. Cor. iij. Dies dñi declara bit. ꝛ b̄ eſt de intētōe Tho. de aq̄. ſed q: h̄ dicit vult innuere horā ꝛ tps eſſe tñ. Jō gloſat. me dia nocte. i. nullo ſperāte vl ſciēte. Et ſeq̄t Cla mor fact⁹ eſt. h̄ clamor eſt ſon⁹ angelor tubarū excitās mortuos. quē audiētes reſurgūt vt rōz de facti ſuis reddāt. ꝛ b̄ eſt qđ dic̄. exite obuiā ei. Tertiū p̄ambulū eſt oim reſurrectō. Jō ſeq̄t. Tūc ſur. o. v. il. ſm illō. ſ. Cor. xv. Oēs q̄dē reſur. Et or. lā. ſ. i. rōes opez ſuor redden tes. ſic expoit Aug⁹. de v. dñi. Sz ſm Gre. or nant lā. ſ. q̄n ſecū portāt opa p q̄b⁹ recipe eēnā bitudinem expectāt. Ad b̄ vt lāpas orneſ tria req̄runt. Primū eſt claritas vite in q̄ ſignifica tur puritas vite ad ſeip̄m. q̄ tunc magis erit ne ceſſaria q̄z marſubia plena pecuniarū. vt dicit Bern̄. Et iō ꝓſulit ſapiēs. Oi tpe veſtimenta tua ſint cādida. i. vita pura. Scom ē plenitudo olei in q̄ ſignificatur miſcōia ꝛ elemoſina. q̄ ſm Amb. eſt ſola comes defunctor. Tertiū ē iflā matio ignis in q̄ fides cū dilectōe erga deū itel ligit. q̄ tles ornatas lāpades habebūt añ iracū dum iudicē xp̄m ſecure apparebūt. ſz tales lā pades fatue nō habebūt. Jō dicent. Date nob de oleo ve. q. d. iuſticia vr̄a eſt ſufficiēs glorifi care ꝛ excuſare vos. excuſate g̃ nos vl facite te ſtimoniuz de opibus nr̄is q̄ vidiſtis q: fideles fuim⁹. Sz Gre. plani⁹ exponit in ome. di. Lā pades fatuarū vginū extinguunt q̄n opa ear q̄ hoīb⁹ clara forſ apparuerūt. in aduētu iudicſ intr⁹ obſcurāt ꝛ a deo retributōz nō inueniunt Quia p eis acceper̄t ab hoīb⁹ laudes q̄s amau erūt. Recte. n. erit de opib⁹ fatuarū ſic de vi ſu ſtellarū ſm naturales. Stelle q̄ i nocte clare lucent veniēte lumie ſol ꝛ dieī obſcurant. q: lu men maī⁹ min⁹ obfuſcat. ſic veniēte xp̄o opa q̄ h̄ clara vident. obſcura erūt. ſz q: tūc null⁹ pōt aliū iuuare. ſz ſibi vir ſufficit ſua iuſticia. q: iu ſticia iuſti ſup eū. ꝛ impietas impij erit ſup eum

Ezech. xviij. Jō rñdent p̄udētes di. Ne forte nō ſufficiat nob ꝛ vob. ite po. ad vē. Hoc ē ſm Hiero. nō ex inuidia vl auaricia. ſz q: vir. p ſe non pōt q̄s rñdere. Sed q: ad vendētes iubent ire nō dant ꝓſiliū. ſz ex obliq̄ cōmemorāt crimē eorū. ſm Amb. q. d. videatis mō quō vos ad iuuēt q̄ vob oleum adulatōis ꝓſueuerūt vēde re. Quia ſm Gre. venditores olei ſunt adula tores q̄ accepta q̄libet gr̄a vanis ſuis laudibuſ nitorē gl'e offerūt q̄ſi oleū vendūt. De quo dic̄ pſ. cxl. Oleū āt peccator⁹ nō impinguet caput meū. Cōiter p⁹ iudiciū examiatōis ſeq̄t p̄miū retributōis cū addit. Cū āt irent eme. ve. ſpō. ꝛc. b̄ loq̄t tropice. i. ſi adhuc viuerēt iuenirent adulatores vt irēt emere. Et ſic ptz q: in malis manebit affect⁹ vanitatis. ꝛ q: in eis erit peni tentia ſz infructuoſa. Sap. v. Et tūc veit ſpon ſus cū ſublimitate ꝛ q̄ pate erāt intrauerūt cuz eo ad nuptias. O bti ſunt illi q̄ ad cenam agni nuptiar vocati ſunt. Apoc. xix. Et clauſa ē ia nua. Glo. ianua eſt clauder. ianua mie ad idul gendū q̄ mō opib⁹ mie apit. Mat. v. Bti mi ſericordes. q̄m mi. ꝓſe. Janua gr̄e ad merenduz q̄ ſolū h̄t in hac vita. q: gr̄a hic. iuſticia in fu ro Janua gl'e ad intrandū q̄ mō oib⁹ penitentib⁹ reſerat. Mat. iij. ꝛ iiij. Pniam agi. ꝛc. Poſt q̄ egit de retributōne bonor. agit iam de retri butōe malor di. Nouiſſime vo veniūt ſz tard. ſicut diues epulo. Lu. xvij. ꝛ dicunt. Dñe dñe aperi nob. Hic dicit Chr⁹. Nihil pdeſt ex ne ceſſitate repetita cōfeſſio ei⁹ q̄ nō ex voluntate ꝓfeſſus eſt. Jō ammonet. Eccl. v. Ne tardes ꝓuerti ad dñm. Sunt tñ heu m'ti in fine ſuuz pniam differentes dñtes illud Augſ. Juuenis ſum faciaz q̄d me delectat mō. ꝛ poſtea pniam agam. quē admodū ſi dicat pcutiā me gladio. ꝛ poſtea vado ad medicū. Heu miſer neſcis q: vni⁹ hore pūctu vulnus accipit. qđ vix longo tpe ad ſanitatē p̄ſtinā reuocat. Hec aug⁹. Au di g̃ q: dñs dicat talib⁹. neſcio vos noticia ap pbatōis fore dignos gl'a mea. aut ſcriptos i li bro vite. q: oleū miſcōie de pp̄ijs bonis nō p̄ paraſtis. ꝛ ꝓcludit. Augſ. g̃ q: neſci. diem ꝛc.

¶ Sermo tertius. De eodem.

ORtus concluſus ſoror mea ſpō. m. Can. iiij. Inter omia mūdana ſolacia q̄ ſpūm hois recreant dulciꝰ ꝛ delectāt ſunt magis naturalia pomeria in q̄b⁹ diūſe herbe ad recreamē hois plantāt. ꝛ nō ſo lum ad recreamē. ſz pp̄ē req̄ez. Q: ſm Ariſto. iiij. ethi. Lud⁹ ꝛ req̄es neceſſaria ſunt vite hūa ne. Et itez. x. eiuſdē. Nō poſſētes laborare iāt ꝓtinue req̄e indigēt. Jō legit Cant. v. Q̄ inter alia ſolatia ſpōſa ſalomonis allicit ipm ad ortū Cū dicit. Veniat dilect⁹ me⁹ in or. ſuum. vt co. fru. po. ſuor. Et ſalomō econtra ad ſponſam.

Sermo

B Veni in ḡt in ortū meū soror mea. messui mirrā meā cū aromatib⁹ meis. Mystice xp̄s dñs noster hō natus ex ỽgine Maria. ꝟm illud psal. lxxxvj. Hō natus est in ea. Iste hō benignissimus q̄rit delitias ⁊ solatia in cordib⁹ hoim quē admodū ipe testat. Prouer. viij. Delitie mee esse cū fi. ho. Sed tñ inter oia q̄ ipm delectant sunt horti spūales p̄cipaliores. s. mētes pure ỽginales. ꝟm illud poete. Delectāt dñm puritatis pectora casta. Cui ꝯsonat. b. Greg⁹. exponēs illd Can. vj. Qui pascit inꝰ lilia. Inꝰ lilia spōsus pascit q̄ ꝓculdubio aiaꝝ castitate delectat. Bonorū ortorū vn⁹ fuit. b. Bar. ỽgitat⁹ flore ornata. ⁊ bene p̄ paradisum voluptatis p̄figurata. De quo refert Jsi. li. iij. c. iij. di. Plantauerat aut⁹ paradisus est ort⁹ delitiarū q̄ est ex oi genere ligni ⁊ pomiferū arborū ꝯsit⁹ hūs in se lignū vite. i eo nō est frig⁹ neq; est⁹, e⁹ aditus post pctm̄ primi hois fuit p̄clusus hūano generi. Fuitq; vndiq; muro igneo circūcinct⁹. p̄sidiū q; angelorum fuit a dño ibidē ordinatū. ne alicui spūi vel carni peccatrici aditus pateat paradisi. Talis ortus est ⁊ fuit. b. barbara. ort⁹ inquā delitiarū hūs i se genera arborū vtpote amigdalū maturi flor⁹ ⁊ virtutis De quibus gl'atur Ecci. xxiiij. Flores mei fru. ho. ⁊ ho. Narduz boni odoris. de quo dicit Can. j. Cū esset rex in acubitu suo nardus mea de. odo. sua. Sil'r balsamū hūilitatis. q; fuit ỽgo humil'. Insup hz in se. b. bar. lignū vite eterne. q; ei⁹ fructores nō sinit morte etna damnari. ꝟm illud Ecci. xxiiij. Qui elucidant me vitā eternā habebūt. In ipa nō fuit frigus iniq̄tatis. qđ extinxisset ignē charitatis. nec estus voluptat⁹ carnal'. Quare potest dicē illud Tob. iij. Mundā fuaui aiaz meā ab oi concupiscētia. q; fuit clausa muro charitat⁹. Nam in tm̄ erat incēsa in charitate xp̄i. q; omēs spreuit voluptates mūdi. ⁊ oēm ornatū seculi ꝯtēpsit. Fuit etiā munita custodia angelorū q; tanq̄ sorori ei astiterūt. iō ipam xp̄s orto clauso cōpat cū dicit in ỽbis p̄libat⁹. Ort⁹ ꝯclu. so. m. spon. mea. In q̄bus ỽgo iocūdissima a trib⁹ cōmendat. Quātū ad pmū a fructificatōe ỽtuosa. ibi Ort⁹. q̄tū ad secundū a ꝯclusione ỽtuosa. ibi. ꝯclusus. q̄tū ad tertiū a ꝯiunctōe amorosa. ibi spōsa. De pmo est notandū. Reges ⁊ p̄ncipes solent hr̄e sua pulcherria viridaria ⁊ ortos speciosos floridos varijs herb̄ redimitos arbori/busq; redolentib⁹ cōplantatos. in q̄b⁹ interdū cū suis reginis ⁊ p̄ncipissis solatiāt⁹ ⁊ militibus ꝯuersant. Sicut h̄ figuratū est de rege salomone. q̄ omia gaudia mūdi voluit expiri. Jō dicit Eccēs. ij. Magnificaui opa mea ⁊ feci mihi domum ⁊ feci mihi ortos ⁊ pomeria. ⁊ cōserui ea cunctis generib⁹ arborū. in hūc ortū vocat reginam suā filiā pharaonis dicēs. Veni in ortū meū so. m. spon. m. Can. v. Jō legit Hester. j. de asuero rege q̄ regnauit sup centū. xxvij. p̄uincias q; fecit sibi ortū mirificū. quē cū varijs generib⁹ aromatū decorauit. in eo fuit vitis. c⁹ stipites erāt argētei. palmites aurei. ⁊ bacci ex gēmis ⁊ auro inserti. vt dicit Petrus comestor in histo. sco. In h̄ orto fecit ꝯuiuiū suis p̄ncipibus militib⁹ atq; suis Sic xp̄s q̄ ē salomō pacific⁹ ⁊ sapientissim⁹ ⁊ assuer⁹ ditissimus rex celorū ⁊ oim seculorū p̄ suo solacio nobile viridariū ⁊ ortulū delicatū fec̄ ỽginē. b. bar. i quā diuersos ỽtutum flores cōplantauit. ita vt de ipsa illud Tulij morał'pōt exponi versus. Hic q; faciei parit ortulus vndiq; flores. Ex q̄bus in docti poterint excerpe mores. Recte em̄ sic in orto naturali varie oriunt herbe a q̄b⁹ p̄cipiūtur sanitates. sic in isto ortulo spūali mł̄te sunt ỽtutes ⁊ curatōes aie spūales. Primo ei vide mus q; in orto naturali crescit fenicul⁹ q̄ est herba cōis mł̄te tm̄ efficacie ⁊ ỽtutis. q⁹ ꝟm Jsi. li. xvij. ethi. c. vl. succus radicis acuit visū oculorum. Jō ꝟm q̄dam ỽr fenicul⁹ q̄si fenū oculoꝝ ⁊ dicit Pli. in spe. na. li. ij. c. xxiiij. Feniculū nobilitauerūt ỽpentes. gustu em̄ ei⁹ senectutē exuit aciemq; oculorū ipi⁹ succo reparādo. ex ei⁹ succo fit collirīū ꝯtra caliginē oculorum valde aptū. Et quō debet fieri docet Petr⁹ de crescē tijs li. vj. c. xlvj. Conficiat aloes cū succo feniculi ⁊ ponat in vase eneo ad solē p q̄ndecim dies deinde more collirij ocul' apponat. Per feniculū fides catholica itelligit. q̄ in btā ỽgie barbara creuit q̄ trinitatē p̄sonarū cognit in eo q; ñ duas sed tres fenestras fieri iperauit ⁊ sup his p̄rem informauit di. Duo em̄ nō sunt ꝛ tres illuminātes totī⁹ orbis climata. s. p̄r ⁊ fili⁹ ⁊ spūs sanct⁹. q̄ licet trini sint in p̄sonis. tñ vn⁹ est de⁹ in suba diuinitatis. iō canit de ipa. Hoc miranDum cernite q̄to sapientie dono floruit duz sigilluz trinitatis ⁊ supne maiestatis cordis ruinam imbuit. Ecce quō fides tanq̄ nobil'herba feniculus huius ỽgis illuminauit ocłos iteriores. intellectū vicz ⁊ affectū vt cognosceret deū vnū in essentia ⁊ trinū in p̄sonis. ⁊ nō solū cognit p̄sonarū trinitatē. sed etiā idolorū falsitatē. Jō cum ipa cogeret ea adorare ait. Luz hō sit dignissima creaturarū summe diuinitat⁹ informatus sīg̃culo. impossibile est tm̄ ipm ꝯūti i suū creatorē. qđ cū sit impossibile. mł̄to minus erit aliq̄d creature in suū ꝯuerti opificē. qđ cū i suū opificē ꝯuerti nō pōt. quō in creatorē creaturarum oim ꝯuertet vt p creatore adoret. q. d. ne quaq̄. vt quō g̃ o tyrāne p̄sumes cimentū aut ꝯflatile aliq̄d creatori oim cōpare. q̄re tibi dixi dico. dij vr̄i sunt surdi ⁊ muti inexptes oibus gr̄e. Et ad pbandū suū intentuz ꝓpposuit illud Deut. xxxij. Videte q⁹ ego sum sol⁹. ⁊ non est deus me. ⁊ sicut canit de ipa in historia horali⁹ p̄ter me. ⁊ sicut canit de ipa in historia hodierna. Dij gentiū sophistici oēs demoniaci

est qui trinus regt vnus rector celice vrb. Confundant q̄ gl'ant laudib⁹ sculptiliū viuit pr̄ cui sacer fuit grex fideliū. Hec inquā fides est pria herba in hoc delectabili ortulo. s. b. bar. planta ta t exorta tanq̄ aliarū ꝟtutū stabile fundamē tum. Fm illud apl'i ad Heb. xj. Fides est substā tia sperandarū rerū. i. subiacet t p̄supponitur aliis ꝟtutib⁹. Sine hac fide est cecus omis hō. vt dicit apl's vbi s̄. Sine fide nemo placet deo sicut ptz de paganis q̄ in cecitate mentl adorāt ligna. lapides atq̄ aurū. de q̄bus dicit ps̄. cxiij Simulacra gentiū argen. t au. opa ma. hoim. Os habēt t nō loquent. tc̄. Et iō sil'es ill' fiant q̄ faciūt ea. t omēs q̄ confidūt in eis. Utinā in eis cresceret feniculus fidei t oculi eorū menta les illuminarent t caligines abstergerent. vt t ipi cognoscerēt deū sicut. b. bar. suū creatorem t ab idol' falsis animū reuocarēt. Job. ix. Lec⁹ fui t mō video. Scdo in ortulo materiali cresc arthemesia que est mr herbarū nobilata. Hec do lorem capitis decocta in vino vel aq̄ mitigat at q̄ sedat fm Isi. li. xvij. Jō dicūt medici si hō hz dolorem capitis debet eā effodere t bn̄ laua re. t ad vnā horā in vino vel aceto decoquere cū radice t postea p pannū colare t ex hoc caput lauare q̄ntū calidius q̄s pōt sustinere. t postea būc pannū calefaciat t circūliget capiti. t se de ponāt p vnā horā diei donec sudor exeat. et sic extrabet omnē malū humorē. Et hoc debz p q̄ tuor dies cōtinuari. Per arthemesiā charitas intelligit que creuit in. be. bar. q̄n spretis mundi amatoribus soli xp̄o adhesit. quā nec tormētū mortis extiguere in ea vel eradicare potuit. ita vt illud cū apl'o dicere potuisset ad Roma. viij Certus sum q. neq̄ mors neq̄ vita neq̄ angeli neq̄ creatura aliq̄ poterit me separare a chari/tate xp̄i. Quia p nullā passionē aut tribulatōz ꝟgo tenella potuit a ꝓposito tam firmo reuocari. Et bn̄ p arthemesiā charitas intelligit. quia sicut illa est mar oim herbarū. sic ista mr cūctarum ꝟtutū. Jō dicit. b. Bern̄. Bona mr charitas. Jpa em̄ est mr hoim t angelorū. nō solum q̄ in terris sed etiā q̄ in cel' sunt pacificauit. Jpa est q̄ hoiem deo reconciliauit. hec ille. Hanc herbam charitatis effodere debem⁹ cū. b. barbara de agro cordis eāq̄ coquere in vino dilectiōis q̄ nos ꝓpetue dilexit. Hiere. xxxj. Et aceto a/mare passionis q̄ nos a morte redemit. t sic in/ungere seu lauare caput nostrū. q̄ est xp̄m q̄ reconciliabitur cum nobis sicut caput cū mēbr. Tertio in orto materiali crescit rosa. cuius ma xima virtus fm Pli. libro. ij. est in flore. secundario vo in foliis. Per rosam intelligit virginitas. que fm Cipr̄ianum est flos ecclesie ger/minans decus atq̄ ornamentū gratie Hec creuit t germinauit in nostro ortulo in beata barbara que fuit virgo mente t corpore. Hanc virginitatem p̄ marie habuit a flore xp̄o qui dicit. Ego flos campi t liliū cōvalliū. Can̄. ij. Quia nō potest haberi nisi ipe dederit. Teste Salo. q̄ ait Sap̄. viij. Non possum alit' esse cōtinens nisi deus dederit. Sed secūdario habuit a seip sa. qz hanc amauit t exq̄siuit a iuuētute sua. ita vt id dicere potuit. Sap̄. viij. Hanc. s. ꝟginitatem exq̄siui a iuuentute mea t quesiui mihi eaz assumere sponsam t amator factus sum forme illius. Ita t nos si volumus esse continentes petamus eam a xp̄o qui est dator illius. Jux' illud Isi. in li. etimo. A deo datur ꝓtinentia. sed petite t accipietis. tūc autē tribuit quādo de⁹ gemitu interno pulsat. Quarto in orto materiali crescit viola. de qua dicunt naturales. quā/to plus matures cit. de tanto plus ad terraz crescit. Per violaz intelligit humilitas que fuit i beata Barbara. quia voluit in vera humilitate libentius famulari xp̄o. q̄ cum fastu alicui de optimatibus seculi eam petentibus matri/monialit' copulari. Quinto in orto crescit ruta de qua dicit Isido. li. xvij. c. vl. Q̄ mustela pugnatura cum basiliſco comedit rutā t ei⁹ odo re se munit t ꝟtute. t p⁹ ipius esū inuadit secure t occidit basiliscum. Per rutā intelligit de/uota oratio. quā beata barbara cōtinue habuit contra demonis temptamēta. qua mediante suas ꝟsutias supauit. Oratio em̄ fm Damas. t ascensus mentis in deū. t plus competit virginibus que debēt esse mentis eleuate in deum t ad angelicam cōuersationē quibus sunt sil'es Et p̄cipue beata barbara similis fuit angel' p/pter tria. Primo ꝓpter pulchritudinem. quia angeli sunt spūs multum pulchri t decori. Sic beata barbara fuit ꝟgo pulchra t decora. cui⁹ facies tanta decoratōe exemplabat cordis mū/diciam vt de elegātia eius omis intuens mira/retur. cōtextū pulchritudinis ei⁹ creator oim sigillo signauerat castitat. vt dr in legēda. Ipsa em̄ p̄figurata est p adolescentulā abisac. q̄ q̄/sita fuit dauid ex omibus finibus isr̄l' speciosa nimis t iacebat ꝓtinue in sinu ei⁹ calefaciēs ip sum. iij. Re. j. Scdo simil' est angel' ꝓpter subti litatem. angeli em̄ sunt subtiles. ita vt descēdāt in terrā celo integro remanēte. Sic. b. bar. mu/rum penetrauit illesa. cū ꝓpter' destructōz ido/lorū pr̄ ipam vellet gladio iugulare. Jō canit' i ps̄a. Murū trās it t nō ledit Tertio ꝓpt' finalē vtilitatē. angeli em̄ sunt custodes hois t mini/steriū maximū i morte solēt exhibē. Fm illd lu. xvj. Factū est vt moreret medic⁹ t portaretur ab angelis in sinuz abrae. Ita. b. barbara quā uis deuotis suis fuitoribus quotidie sua inter cessione suffraget. maxime tū in extremis duz maior necessitas instat ipetrādo eis tātā grām vt sine viatico corpis xp̄i. ab hoc seculo nō disce dant. sic oñdit in mercatore, de q̄ s̄. in ser. j Et

quã adhuc plurib⁹ ostẽdit. ⁊ qz angel' fuit sbli
mioz. iõ in oratõe fuit feruẽtioz. ꝓpꝛ illas ei
floꝛigeras ỽtutes q̃ in. b. bar. creuerũt a sponso
xp̃o est oꝛto cõpata. Ad hũc oꝛtũ speciosissimũ
ỽgines. vidue ⁊ ceꝛe ꝯiugate pgite. ⁊ p̃dictas
herbas ỽtutũ colligite. feniculuz vicz pfecte fi
dei ⁊ credulitatis. artemesiã charitat'. rosas ca
stitatis. violas hũilitatis. ⁊ rutã deuote oꝛois.
Est em̃ sũme nccia m'eribus fides recta in qua
cõit plus ꝙ viri occupãt ⁊ etiã deuiãt circa soꝛ
tilegia. ꝝre p̃ceptũ est Exo. xxij. sic hr̃ i hebꝛeo
Soꝛtilegã ne patiaris viuẽ sup terrã. Est etiaz
nccia eis charitas. qz vt frequẽt sunt rixose cõ
tra viros. Fm illud Ecci. xxv. Ubi'er si p̃matũ
habet. s. in domo. ⁊ traria est viro suo. s. in ỽbis
rixosis ⁊ factis. Est etiã ipis nccia rosa castita-
tis. qz dic̃ sapiẽs. Circulus aure⁹ in narib⁹ suis
m'er pulc̃ ⁊ fatua. Pꝛou. xj. Sicut em̃ sus hñs
circulũ a nreũ ponit in lutũ. sic m'er fatua oꝛna
tum pulchꝛitudis ponit in luxurie lutuz. vt ait
glo. lyre. Est etiã eis nccia viola hũilitatis. ⁊ p̃
cipue ỽginib⁹. Qz Fm augl. meli⁹ est hũile con
tugiũ ꝙ supba ỽginitas. Est insup eis vt it' ru-
tha oõnis. qz sunt debiles ad resistendũ tẽpta
tõnib⁹ inimici. sicut ptz in Eua. Geñ. iij. q̃ de fa
cili ꝯsensit hũani generis inimico. Quantũ ad
scdm̃ ⁊ tertiũ est notãdum. Dicũt naturales q̃
spõsa sol' siue solsequiũ est herba quã frigiditas
noctis claudit. ⁊ sol' calor aperit. Recedẽte em̃
sole claudit' ⁊ oriẽte iterato aperit'. ꝑ hanc
herbã p̃mo. b. bar. figurat'. qz est spõsa veri sol'
iesu xp̃i. quẽadmodũ ⁊ ipe spõsam dignat⁹ est
hãc vocare dicẽs. Veni gtiosa spõsa mea quaz
ꝯcupiuit aia mea. Ois em̃ celestis hierlm̃ te ex
6 pectat vt introeas thꝛonũ gl'e mee. thꝛonũ can
didatũ celestiũ angelozũ. Sicut legit' in quadã
legẽda. Hec igit' spõsa veri sol' ⁊ oꝛtus delitia-
rum btissima ỽgo bar. clausa fuit a p̃re suo dio
scoꝛo in caritate dei frigido in turri alta. vt ima
ginis illi⁹ intuitũ cernẽtibus cũctis p̃cluderet.
ita vt vultu claritatis nullus hoim̃ frueret'. Et
b̃ figuratũ fuit in azeneth ỽgine pulcerria. de
q̃ refert Vincen. in spe. histo. Phutifar qui fu
it nomiatus in curia pharaonis habuit filiam
speciosissimã. iõ ꝓpter eius pulchꝛitudinẽ fecit
ei pat' turrim mirabl'r ornatã. in q̃ eã cum puell'
int'clusit. Interi aũt vt legit' Geñ. xlj. pharao
vidit somũ qđ sibi ioseph sapient' exposuit Jd
circo tulit rex annulũ suũ in quo l'e regie sigil-
labant'. ⁊ tradidit illũ ioseph in signũ regie po-
testatis. Uestiuitq̃ eum stola bissina. Et fecit
eũ ascendere currũ suũ. Et pcedente p̃cone cla
mare. vt omẽs añ eum genuflecterẽt. Uocauit
q̃ eũ saluatoꝛẽ mũdi. ⁊ dedit illi in vxoꝛẽ Aze-
neth filiã Phutifari supꝛadicti. Et addit Vin
cen. vbi supꝛa. q̃ de b̃ latius tractat. Qꝛ Joseph
tpe copule veniẽte in curru aureo mirifice oꝛna
to. quẽ trahebãt albi equi. ⁊ tunica aurea indu
tus. venit vt ip̃az p⁹ pmissuz duceret in vxoꝛẽ
Quem cũ illa pulcherrima ỽgo azeneth ꝺ tur
ri inspexisset. eius excellentẽ pulchꝛitudinẽ mi
rabat' interrogãs q̃s h̃ esset. Tunc dictuz est ei
a ministris q̃ esset ioseph totius regni sapiens
pcuratoꝛ vt eã peteret in vxoꝛẽ. q̃ cuz audisset
in copulã eius cõsensit. Spũal'r h̃ p pharaonez
celestis pat' intelligit' q̃ verũ ioseph ihm̃ xp̃um
vestiuit stola alba immoꝛtalitatis. ⁊ posuit ip̃z
in curru sancte crucis sup oẽsq̃ exaltauit. ⁊ de-
dit illi nomẽ qđ est sup omne nomẽ. s. ihs salua
toꝛ mũdi. Et clamat p p̃conem ap'lm̃ suũ Paul-
lum ad Phil'. ij. vt in nomine ei⁹ omne genu flecta
tur celestiũ terrestriũ ⁊ infernoz. Et traxit illã
in sponsam btãm ỽginẽ Bar. q̃ recte p azeneth
intelligit'. qz sicut illa fuit filia gentil' diuitis. et
ꝓpter suã pulchꝛitudinem turri fuit inclusa. sic
ista fuit filia satrape ditissimi ⁊ gentil'. q̃ eam in
q̃dam turri ꝓpter suã pulchꝛitudinem inclusit
de q̃ respexit xp̃m esse pcuratoꝛẽ totius regni.
id est mũdi. in thoꝛũ eius cõsensit. cũ illumiata
a spũsancto fidem oꝛthodoxam recepit. Jdeo
dixit xp̃s. Oꝛtus cõclusus est sancta Barbara
sponsa mea soꝛoꝛ mea.

¶ Sermo ỽmus de sancto Nicolao ep̃o.

Quasi oliua pullu

lans ⁊ q̃si cipꝛessus in altitudiem se ex-
tollens. Ita scribit' Ecci. l. Uidem⁹ em̃ in na-
tura quãto aial est nobili⁹ tãto est liberali⁹ Sic
ꝓbat Pli. in spe. na. de aq̃la q̃ est regina auiuz.
ctũ quẽ p̃dãdo acq̃rit sola nõ comedit. sz alijs
auibus sequẽtibus liberalit' diuidit. Jdeo mul
te aues ꝓpter hãc causam eã sequunt'. Mysti
ce liberalitas debz esse int' nobiles hui⁹ mundi
qz debent esse liberales ⁊ mirficoꝛdes pauperi-
bus eos alẽdo. ⁊ nulli calumniã faciẽdo. quem
admodũ. b. Johs bap. docuit Luce. iij. dicẽs.
Neminẽ cõcutiatis neq̃ calũniã faciatis. q. d.
se d paupes nutriatis. Sed heu hic p̃t dici de
illis b̃ qđ scripsit Ezech'. xxvj. Statue tue nobi
les in terrã coꝛruerũt. hoc est nobiles q̃ tãq̃ co
lumne dicunt' debiles sustẽtare. in terrenam cu
piditatẽ deueniẽt. ⁊ solent paupes depꝛdari. vt
verificet' de eis illd Ezech'. xxij. Principes ei⁹
in medio eius q̃si lupi rapiẽtes p̃dam. ad effun
dendũ sanguinẽ ad pdendas aimas. ⁊ auare se
ctanda lucra. Quis em̃ nunc int' nobiles sequi-
tur naturã nobil' aquile. vt sua cũ alijs egentib⁹
diuideret? certe pauci. imo fm Hiero. Gloriosi
sunt latrones pauperũ mercedẽ violent' depꝛe
dantes ⁊ eos depmunt atq̃ necant. vt se filios
q̃z dicant. Jdeo dicit Hiero. ibidem sanctissi-
mus vt hr̃ in epla Eusebij. Quid mozami duz
viuitis cõgregantes filijs vr̃is diuitias. hono-
res. potentias vr̃as. augẽtes nobilitatẽ ⁊ famã

Sextus

vt ⁊ filij vestri possent que fecistis explere quatenus cū illis pariē i inferno ampliora patiami tormenta. Hec ille. Jō talis nō fuit beat⁹ Nicolaus qui fuit nobil' pgenie. sicut canit eccl'a. Cōfessor dei nicolaus nobil' pgenie. nobilior moribus. Sed fuit mīltum liberal' more a q̄le. paupes alendo. captiuos redimēdo. ideo ppter suā nimiā liberalitatem oliue compar in verbis p̄assumptis dum dicit. Quasi oliua pullulans. In q̄bus a duobus laudat. Quantū ad p̄mum ab officio miseratōnis ibi. Quasi oliua. Secundo a celsitudine contemplatōnis ibi. ⁊ quasi cupressus. De p̄mo est notādū sm naturales Lucifer inē alios planetas est benignior. q̄uis alij inter eos sunt etiam benigni. q⁊ hoc necesse ē vt dicit Albumasar vt benignitas beniuolēt' stelle p̄sentiam male remittat. ⁊ ecōtra maliguitas maliuole p̄sentiā beniuole tpet. Sp̄ūal'r pluciferū sanctū Nicolaū cōuenit designari. de q̄ canit eccl'a. Nobilissimis siq̄dem natalib⁹ ort⁹ lucifer Nicola⁹ emicuit. iō more luciferi est dignior in miserēdo inter alios cōfessores. cum sepius p̄ alijs inuocat. Quia dicit. Ab infantia creuit mecū miseratio. ⁊ ab vtero mr̄is egressa est mecū. Nam oibus q̄ eū in suis piculis inuocant. sine dubio auxiliādo miserē. Refert em̄ methodi⁹ patriarcha. ⁊ sil'r Jobes diaconus. Quadā die cū quidā naute piclitarent. ita cuz lachrymis orauerūt. Nicolae famul'e dei. si vera sunt que de te audim⁹. nūc experiamur. Dubij em̄ multū erāt de eius miseratōne ⁊ auxilio Et mox vt orassent. q̄dam eis in eius similitudine apparuit dicēs. Ecce assum. vocastis me (siē eti am cantatū est hodie) ⁊ statim cessabat tēpestas ⁊ incepit tranquilitas eis lugentib⁹ amare. Cū autē venissent ad eius eccl'am quam nūq̄ viderant. sine indice cognouerūt. tunc deo ⁊ sibi de sua mīsericordi liberatōe grās egerūt. Quod ille diuine mīsericordie ⁊ eorū fidei nō suis meritis attribuere docuit. Iste nāq̄ lucifer benignissim⁹ ppter suā benignitatē compar oliue hic pullulanti. Dīo q⁊ vberrime de se fundit oleū. nec indiget pcussiōe. Quia dicit Plī. in spe. na. li. xv c. iij. q⁊ oliua est fertil' vberrie de se fundēs oleū nec indiget pcussione ad olei effusionez. sicut ꝫ faciunt minus cauti. Sed tal' pcussio cedit ad ruinam arboris. ⁊ in damnū subsequens. Ista pp̄rietas conuenit beato Nicolao. q⁊ ip̄e fudit de se oleū vberrime mīsericordie pauperibus. nec indiget coactōne ad misericordiā faciendā. sed volūtarie dedit. Jdeo de ip̄o potest exponi illud Hiere. xj. Oliuā vberem pulcherrimā. fructiferā. speciosā vocauit dñs nomē tuuz. Certe vberrima fuit hec oliua ⁊ pulcherrima. q⁊ nobile oleum de ip̄a p̄cessit. De quo dicit sapiens Eccl. ix. Oleū de capite tuo nō deficiet. quia in annis adolescentie statim fudit de se oleū misericordie abundanē. ppendens hanc doctrinaz quā Tobias dedit filio suo dicēs. Quantū potes esto misericors. si multū tibi fuerit abundāter tribue. Si exiguū fuerit idip̄m libenter impartiri stude. Thob. iiij. Habuit em̄ m'tū btūs Nicolaus. q⁊ magnā copiā diuitiarū parentes sibi reliquerūt. ideo abundāē tribuit. Sicut refert Methodius patriarcha. Q q̄dam cōuicaneus suus satis nobil' ad tantā deuenit inopiaz vt tres filias suas ꝫgines ob inopiam fornicari constituisset. vt sic infami earū cōmertio aleret. Nō cum vir sanctus cōperit. scelus abhorruit ⁊ massam auri panno inuolutā in domum eius p̄ fenestram nocte clam p̄iecit. clamq̄ abscessit Mane autē surgens hō massam auri reperit. ⁊ deo gratias agens p̄ nogenite nuptias celebrauit. Nō multū tp̄us egit q⁊ ille secūdo reuersus massam p̄iecit. ⁊ ille iterū immensas grās egit. Et deceteto supuigilare p̄posuit. vt sciret quis sue inopie subuenisset. Post paucos dies duplicatam auri massam in domū p̄iecit. ad cui⁹ sonitum ille excitat. et Nicolaū fugientem inseq̄it. taliq̄ voce alloquit euz. siste parum teq̄ meo aspectui nō subtrahas. sicq̄ accurrens velocius Nicolaū hunc esse cognouit. mox q̄ humilit' p̄stratus pedes eius voluit osculari. qđ ille refugiēs ab eo exegit. ne cum q̄diu viueret publicaret. Tales oliue nō sunt mō in mōdo. nec inter seculares nec spūales. q̄ tam abundanter funderēt oleum misericordie. Sed sunt silēs ole astro. De quo refert Jsiđ. li. xvij. q⁊ in folijs simil'est oliue ⁊ eius folia sunt latiora. sed arbor steril' ⁊ amara. ⁊ talis corp⁹ parū vel nichil nutrit. Sic sunt certi inter spūales qui sūt similes veris oliuis hoc est misericordib⁹ in diuitijs et forte p̄bendas habēt latiores. sunt tñ oino steriles ⁊ erga paupes amari. nō animaduertentes illud Hiero. de vi. ⁊ ho. cleri. Q omis possessio sacerdotū elemosyna est pauperū hominū. ⁊ si quid vltra necessitatem vite possederint. nec in elemosynā pauperū erogauerint furtuz ⁊ sacrilegium existit. deo teste. ideo q⁊ dānandi sint in via timendū est. Quia refert venerabil' episcopus apiarius de quodā cācellario parisien. nomine Philippo qui multas habuit p̄bendas. ⁊ tamē de his nullas elemosynas fecit. nec volebat illa beneficia partim in manus eccl'e resignare Hic em̄ dū agonisaret in mortem. monitus fuit vt omia beneficia p̄ter vnū resignaret. q⁊ plura contra salutē tenuerat. tenuit ille ⁊ defūctus est. Cum autē episcop⁹ Guilhelm⁹ parisiensis q̄ eum monuerat finitis matutinis orare vellet vidit iuxta se lumen ⁊ vmbrā nimis teterrimā. Quod cū cōuiurasset ait. Ego sum Cancellarius Philippus. Et episcop⁹. Quomō est tibi: male inquit. q⁊ damnatus sum eterna morte. Et ille. Que est causa tue damnatiōis: respondit. Hec

q excrescentes fructus annuatim cõtra pauperes timide reseruaui. ⁊ ab oculis eius vmbra euanuit. Secũdo beatus Nicolaus oliue cõparatur ꝓpter eius florem q̃ est suauissimi odoris qz ſm Ysi.li.xvij. Oliua flores habet munitos et multũ redolentes. Ideo ſm Plinĩ li.xv.c.iij Grana oliue q̃diu sunt in arbore non peunt. et quanto diutius sunt in arbore tanto meliora fiunt. spq̃ nouas vires reassumnnt. ⁊ difficilius cadũt. ita beatus Nicolaꝰ quasi oliua fructifera habuit flores bonorũ exemplorũ bonũ exemplũ alijs ꝓbẽdo. ita vt de ipo verificeꝫ illud ꝓpheticũ Ozee.xiiij. Erit quasi oliua gloria eiꝰ. ⁊ odor eius vt libani. Et est libanus ſm mgr̃m li.xiiij. ꝓpheta. mons nimie redolentie ⁊ summe aromatice. nam ibi herbe odorifere crescũt. ibi arbores thurifere conualescunt. ibi cedri ⁊ cypressi. palme ⁊ oliue que omẽs odores laudabiles amministrãt. Est g̃ merito odor ⁊ fama. be. Nico. cõpabilis odori libani. quia sicut de odore libani tam sani q̃ infirmi recreant. sic de bono exemplo eius tam sancti q̃ in ꝓpetua manẽt sanctitate ⁊ sanitate. q̃ homines q̃ in cõtinua laborant infirmitate sunt mirifice recreati. ⁊ nulla arbor libani fuit ita gl'osa i odore floris sicut iste sanctus in odoribus exemplorũ. Jõ põt dicẽ illud Ecci.xxiiij. Flores mei. i. exempla mea fructꝰ honoris. quo ad deũ ⁊ ad sanctos. ⁊ honestatio q̃tum ad ꝓximũ. Nam de bono exemplo eiꝰ deꝰ honorabaꝫ. ⁊ ꝓximꝰ edificabaꝫ Ab infantia aũt cepit dare bonũ exemplũ ⁊ vsq̃ in finem nũq̃ cessauit. ita vt dicere põt cũ salomone Sap̃. viij. Puer ingeniosus erã ⁊ sortitus sum aiaz bonã. Cũ em̃ mr̃is vbera lactaret duobus diebꝰ ieiunauit in septimana ãrta ⁊ sexta feria in his seml'tm̃ suxit. deinde ꝑ totũ diẽ abstinuit. sic̃ de eo caniꝫ. Quarta ⁊ sexta feria sel' sugebat vbera. Et hoc est ꝫ mlt̃os q̃ nolũt ieiunare assumẽtes ꝓ se illud Berñ. qđ ad cartusienses dixit. Affligendũ est interdũ corꝑ ꝑ non cõterendũ. qz modus in oibꝰ est habẽdus. putãtes ꝙ h̃ corꝑi fieri magnã violẽtiã. imo dicũt q̃d ꝑdest hoi multũ ieiunare. nõ em̃ põt hoiem sanctificare. in quo tñ falsе loquunt. qz ieiuniũ ſm aug'. mentẽ subleuat. carnẽ spũi subijcit. coꝛ contritũ facit. concupie nebulas dispgit. libidinis ardorẽ extinguit. ⁊ castitatis lumẽ accẽdit. Hec ille. Et certe si ieiuniũ ad sanctitatẽ nõ conferret. nequaq̃. be. nico. spũsancto inspiratus in infantia ieiunare incepisset. Jeiunauit nãq̃ q̃ adhuc nullũ peccatum cõmiserat. O tu stulte peccatoꝛ inueterate diez mlta pctã cõmisisti. et ꝓ eis satisfacere nõ vis dũtaxat vno die. s. sexta feria in hebdomada ieiunare. in q̃ dñs ꝓ te magnam siti sustinuit. felle ⁊ aceto potatꝰ fuit. sanguinẽ ꝑciosum fudit. mortẽ acerbissimam sustinuit vt te a morte libaret. Certe si nunq̃ aliq̃ pctm̃ cõmisisses. adhuc feriã sextã ieiunare debereꝫ ad honorẽ xp̃i passiõis. Quia hr̃ in can̄. de ꝯse. di. iij. c. ieiunia. Q̃ sexta ⁊ q̃rta ferie sunt ieiunãde nisi grãdis necessitas fuit. qz feria q̃rta iudas tradẽ dñm cogitauit. ⁊ feria sexta crucifixus ẽ saluatoꝛ. Qui g̃ ill'dieb⁹ nõ ieiunauit. videꝛ cũ tradente tradẽ saluatoꝛem. ⁊ cũ crucifigentib⁹ crucifigere. Glo. Hugo. i. crucifixo nõ cõpati. Nã si nõ ieiunat nõ videꝛ cõtristari de illa traditõe ⁊ crucifixione. ſz potiꝰ eã approbare. Audi em̃ tu vorax q̃ nõ libenꝫ ieiunas. q̃d beatus Gre. iiij. dial'. refert de q̃dã monacho q̃ magne estimatõis habebaꝫ. Sed tñ cũ se cũ fratribus ieiunare demõstraret. occulte mãducare ꝙ sueuerat. qđ fratres nesciebãt. Veniente autez egritudine. oẽs fratres ad se iussit ꝙgregari Et illi se aliq̃d delectabile magnuz crediderunt audire. Venientib⁹ aũt ill'cõpulsus est tremẽs dicere. Cũ me ieiunare credebaꝫ vobiscuz. occulte comedebã. ⁊ nũc draconi datꝰ sum ad deuorandum. q̃ cauda sua genua mea ⁊ pedes meos colligauit. Caput vo meũ intra os suũ mittens spũm meũ ebibẽs trahit. Quib⁹ dictis subito expirauit. Tertio. b. Nicolaꝰ oliue cõpaꝫ ꝓpter ꝙ oleũ. de quo referũt certi naturales. Qui oleuz tenuerit in ore. suffocare aut submergi nõ poterit. vel si sub aq̃ fuerit supnatabit. vt ait Fontinus ih de statu vnũsi. Rõ est nã oleũ successiue missum aq̃s diuidit. Et sic ipe q̃ subẽ aquã fuit respirabit. qđ ꝓncipal'r intelligitur de oleo lini. Ait etiam Papias. Si q̃s intra aquaz mersus oleũ ꝑus in ore incluſuz in aquã emiserit. clariora facit q̃ in fundo aq̃ tenenꝫ. ⁊ patent oculꝰ suis facilius. Sic homo q̃ fuerit in aq̃s tribulatõnũ ⁊ beatũ nicolaũ in ore ꝓ inuocatõnez tenuerit. a tribulatõib⁹ absorbi nõ poterit. Itaq̃ cõfidenter potest dicere illud ps̃. xc. Clamauit ad me ⁊ ego exaudiã eum. cũ ipo sum in tribulatõne eripiam eũ ⁊ glorificabo eũ. Et ꝫ ꝑz de tribus ꝺncipib⁹ ipm̃ inuocantib⁹ q̃s de morte ad quaz ꝓ Constantinũ erãt iudicati libauit. Etiam si aliq̃s in aquis maris fuerit. ⁊ beatũ Nicolauz inuocauerit submergi nõ poterit. Sicut hodie cãtatum est. Quadã die tẽpestate seuissima q̃ssati naute ceperũt sanctũ Nicolaũ inuocare. ⁊ statim cessauit tẽpestas. Etiã si q̃s btõ Nicolao deuotus fuerit. si iam submersus fuerit viuus supernatabit. Et h̃ declarat Jobes diaconꝰ sub exemplo. Vir q̃dam nobil'rogauit. b. nicolaũ. vt sibi filiũ a deo impetraret. ꝓmittẽs ad ecclesiaz eius filiũ suũ reducturũ. ⁊ ciphũ aureũ oblaturum. Filiꝰ aũt nascit̃ ⁊ ad etatẽ adultã reducitur. ciphꝰ fieri iubeꝫ. q̃ dũ sibi valde placeret iuis cũ adoptauit vsibꝰ. ⁊ aliũ cq̃lentẽ fieri ꝑcepit. Nauigantibꝰ itaq̃ ad eccl'az sancti nicolai. iubet pater filio vt in illo ciphо quẽ ꝓmo fieri fecerat aquam sibi afferret. Puer aũt cũ aquam

vellet haurire. cū cipho in mari cecidit ⁊ statiz expirauit. Pater autē amare flens nihilomin⁹ votū suum pfecit. Veniens igit̄ ad altare secū dum obtulit ciphum. sed ille tanq̄z piectus cecidit de altari. Cum autē leuasset ip̄m ⁊ sup altare posuisset iterū longius est proiectus. mirātibus omnib⁹ ad tam grande spectaculum. ecce puer sanus ⁊ incolumis aduenit. p̄mū ciphum suis gestans manibus. Narrauitq̄z coram omibus q̄ quādo in mari cecidit stati. b. Nicolaus affuit ⁊ ip̄m illesum fuauit. Gicq̄z pater ei⁹ lctus effectus vtrūq̄z ciphū btō Nicolao obtulit.

Sermo secūdus de eodem p̄ euāgelio diei.

Homo quidā nobilis abijt in regionem longinquam accipe sibi regnū ⁊ reuerti. Ita scribitur Lu. xix. Plini⁹ in spe. natu. lib. viij. c. v. refert. q̄ elephas est aīmal magnū in corpulentia qō bene montibus equarek. ⁊ tñ respectu alioz animaliū magni corpis maxime est benignum ⁊ hoiem singularit̄ diligit. Nam si viderit ip̄m errātē in solitudine ne ip̄m terreat aliqualit̄ de via se subtrahit. ⁊ gradum figit paulatimq̄z ipsum p̄cedens viam ei ostendit. Et si draco ei occurrerit p hoie defensando cū eo pugnat ⁊ viriliter se oponit. Mystice p elephantē beatuz Nicolaū nō immerito cōuenit designari. recte em̄ sicut illud aīmal est magnū ⁊ facit se faciliter placabile hoīb⁹. Ita. b. nicola⁹ fuit magn⁹ fm generatōem. q2 ex diuitibus ⁊ nobilissimis parentibus p̄cessit. sicut habet ex legēda vbi legitur. Nicolaus itaq̄z ex illustri p̄sapia ē ortus Cuius fuit patere vrb. que vna ex nobilissimis licie puincie ciuitatibus tanto quondā famosissima rutilabat quanto ⁊ populoso frequētabatur accessu. parentesq̄z ei⁹ inter cateruas p̄cerū habebant̄. Fuit magn⁹ fm deuotionē. q2 vitaz totā seruauit in puritate. vt dicere posset illud Job. xxxij. Mundus sum ego. s. a vitijs carnis ⁊ absq̄z delicto. i. peccato obmissionis ⁊ immaculatus. s. grauibus culpis cōtra deū. ⁊ iniq̄tas nō est in me. s. peccatū contra proximum. Non em̄ se carnalibus vitijs maculauit. nec aliquid de faciendis obmisit. nec cōtra deum graui idolatria peccauit. sed eam eradicauit. Fuit etiam magnus p exemplorū opatōnem. ip̄e em̄ absens adhuc viuēs notabilia fecit miracla. vt in nautis a tempestate liberatis. ⁊ tribus p̄ncipibus a constantino cesare incarceratis. iō conuenienter de eo potest exponi illud Ecci. xliij. Ecce sacerdos magnus qui in diebus suis placuit deo. fm glo. ꝓpter sui pniaz festinā. q2 adhuc infans incepit penitere qui peccata nō nouit cōmittere. perpendens illud Trenoruz. iij. Bonum est viro cū portauerit iugum domi ab adolescentia sua. Et non solū studuit placē deo sed etiam hoīb⁹ benignū se exhibē. ⁊ amabilis fieri. sicut canit̄ de ip̄o. Beatus Nicola⁹ pōtificalibus infulis decorus talem se exhibuit vt ab oīb⁹ amarek. Ip̄e em̄ paterna benignitate hoīes in ciuitate mirrea errantes in idolatria quam diane fecerāt liberauit. ⁊ in viam veritatis reduxit. p eis contra draconē infernalē se opposuit. Ideo in ꝓbis p̄missis nobili homini qui debet esse benignus assimilat̄. cū dicitur Homo q̄dam nobil. In q̄bus beatus Nicola⁹ p̄cipaliter a tribus cōmendat̄. Prio a ꝓtuosa opatōne. ibi. Hō q̄dam nobil. Scōo a miraculosa reuersione. ibi. Et reuerti. Tertio a gloriosa decessione. ibi. Abijt in regionem longinquā

A

Be p̄mo est notandū fm Amb. in lib. hexa. q2 apes eligunt regem mansuetudine clariorem. b si aculeos habuerit. non vtik eis ad vindictam nō em̄ extollit̄ ex hoc q̄ in regem eligit̄. ꝑ est inter illas sic̄ vna ex ip̄is. naturali pietate pascit eas in b̄ q̄ in alueari circūit. ⁊ ip̄as ad labores excitat. vt vnaquaq̄z pastum sibi querat. ne sic in vita deficiāt. ⁊ ob hoc habet circa apes lictores aculeos qui auctoritate assidua regis sunt inutiles punientes. vt ait Amb. Moraliter per apes possunt intelligi ciues siue incole ciuitatl mirree. recte em̄ sicut apes sine rege errāt. ⁊ hic inde deuiāt. sic illi errabāt in fide. quia tota p̄dicta regio idolis dekuiuit. p̄ ceteris nephādē diane simulachra populus colui vsq̄z ad tpus iancti Nicolai. Ideo ip̄m elegerūt in regē imo in medicū animarū suarū. ita vt de ip̄is exponi potuisset illud. j. Pe. ij. Eratis sicut oues errātes. ⁊ cōuersi nunc estis ad pastorem animaruz vestrarū. Et bñ btūs Nicolaus p regez apum intelligit̄. q2 sicut ille est mitis ⁊ humilis ⁊ liberalis. sic. b. Nicolaus est mitis in vitijs remittē dis. humil̄ in dignitatibus nō appetendis. liberalis in elemosynis tribuendis. Et illud innuit̄ i noie hō q2 homo fm Aristo. li. j. ethi. est animal mite ⁊ mansuetū natura humile. dicitur ab humo quod est infinitum elementū. q2 est misericors seu liberale. fm illud Lu. vj. Estote misericordes sicut ⁊ pat̄ vester misericors est. Bi co p̄mo q̄ beatus Nicolaus fuit mitis in vitijs remittendis. Nam iniuriam sibi illatā ab homibus malis non statim sicut ceteri sancti vindicauit. sed tāq̄z homo mitis ⁊ patiens. ita vt de ip̄o exponi potest illud Ecci. xlv. In fide inq̄t ⁊ lenitate ip̄i⁹ fecit illū sanctū. ⁊ elegit eu ex oi carne. recte sicut apes eligunt regem mitiorem. Cuius mititatē testat̄ dñs p sapientis dictum. In pace inquit ⁊ lenitate ambalauit mecum. et auertit multos ab iniquitate. Be eius mititate refert Johes diaconus dicens. Q2 q̄dā iudeus vidit beatum Nicolaum virtuosum ⁊ potentem in miracul̄ faciēdis. imaginē eius sibi fieri fecit. ⁊ eā in sua domo collocauit. ⁊ cū aliq̄ lon-

B

C

gius pgeret. sibi res suas cõmendauit dicens. Ecce Nicolae omia bona mea tibi committo. ⁊ nisi omia bene custodieris. vltionẽ de te expetam ꝟberibus ⁊ flagellis. Quadã die cum ille abesset fures veniũt ⁊ omia sibi rapiũt. ⁊ solam imaginem dereliquerunt. Judeus autẽ veniẽs ⁊ spoliatũ se videns. imaginem alloquit dicẽs Domie nicolae nonne in domo mea posui te vt res meas a latronibus ſuares. cur hoc facẽ non luisti. ideo ꝓ raptoribus penam luef. Arripiẽs autẽ imaginem dire eam verberauit. ⁊ dire flagellauit. Mira res. Biuidentib⁹ furib⁹ qđ rapuerunt. spũs dei tanq̃ in se verbera excepisſz apparuit dicens. Cur tam dire ꝓ vobis flagellatus ſuz. cur ita crudeliter verberat⁹. ecce quõ corpus meũ luit. Ecce qualit effusione sanguis rubet. pgite cito ⁊ cuncta reddite q̃ rapuistis. alioquin omipotentis dei ira in vos deuenict. ita vt scelus vestrũ in mediuz publicet. ⁊ quilibet vestrũ ſuſpendium patietur. Ad quem illi. Quis es tu qui nobis talia loqueris? Quibus respondit. Ego sum Nicolaus seruus iesu xp̃i quem iudeus ille ꝓ rebus ſuis quas sibi tulisti tam grauiter flagellauit. Territi ad iudeuz veniunt. miraculũ referunt quid imagini ab eo fecerat audiũt. ⁊ cuncta reddũt. Sicq̃ ⁊ latrones redeũt in viã rectitudinis. ⁊ iudeus viã amplectitur salutis. Secũdo btũs Nicola⁹ fuit humilis in p̃laturis nõ appetendis. non em̃ ad p̃laturas (sicut nunc faciũt) aſpirauit. qđ ptz ex hoc. qz inuitus est ad episcopatũ elect⁹. nã cũ fuisset ostensus esse dignus eꝑali dignitate ꝓ vocez lapsam de celo sicut canit. O pastoz eterne. o clemens ⁊ bone custos vſq̃ dignũ eꝑatu nicolauz ostendisti tuũ famuluu. ⁊ ille episcop⁹ p̃ fozib⁹ eccle excubaret. vt ꝑmum venientem eligeret. Cũ venisset de nomine q̃ſiuit. Ille aũt vt erat humilis ⁊ colũbina ſimplicitate plenus. inclinato capite dixit. Nicolaus vocoz sanctitatis vestre seruus. Quem in eccl'am ducẽtes in dignitatem sublimauerũt. licet plurimũ renitebat. q̃ sciuit illud dictũ. b. Bernũ. de regiminib⁹. Nunq̃ in honoze sine doloze. in p̃latõne sine tribulatõne. in ſublimitate quis põt esse sine vanitate. sed licet reniteret fuit tñ magnifice sublimatus Quia dicit in canone. In ſcripturis. viij. q. j. Locus regiminis negandus est desiderantib⁹. ⁊ offerendus est fugientib⁹. Tertio. be. nicola⁹ liberalis fuit in elemoſynis tribuẽdis. largiter em̃ elemoſynas tribuit. vt habes. s. ſmone pꝛecedente. Nam ꝓpendit illud. b. Hiero. dictum quod ponit aug⁹. in ep'la de morte Hiero. Nẽo se excuſans dicit non habeo qđ fratri paupi tribuam. Si vestimentũ vel aliquid vltra extremam neceſſitatẽ possides. ⁊ pauperi indigenti non ſubuenis. fur es ⁊ latro. Sumus em̃ dilectiſſimi filij in rebus tẽpalibus soluz diſpẽſatores ⁊ nõ possessores. quod ſupest ſupfluũ fratris est indigentis. et ſubdit dicẽs. Diceres forte miſer. meum est. nam mei h̃ dimiſerũt parentes. Sed ſi hoc parẽtes dimiſerũt. quõ potuerit tibi dimittere quod ſuũ nõ erat. a quo habuerit aut quis dedit eiſ. quid in mundũ portauerunt veniẽtes. quid recedẽtes deferẽt? Certe qđ paululum ſumus in die iudicij coram oculi diuine iuſticie vindictã exclamabunt. Qui hz aures audiendi audiat. q̃ mihi credere non vult. heu q̃ grauiter sciet cũ diuitie ſue transierũt in egeſtatem. Hec ſunt ꝟba beati Hiero. Jõ beatus Nicolaus diuitias a parentib⁹ ſibi dereli/ctas tanq̃ nõ ſuis parentib⁹ est largit⁹. ⁊ sic dicitur ipe q̃dam ſingularis hõ ꝓpter vitioꝝ ꝑmozdialem ſubpeditatõem. hoim ſpẽalem inuocatõnem. ſuoꝝ fraternalem ſubuentõz Jpe em̃ in ꝑmozdio etatis ſue cõtra vitia triumphauit. ideo dicit a nicos qđ est victoz ⁊ laos quod est pl's. inde nicolaus q̃ſi victoria populi ⁊ vitioꝝ. que popularia ſunt ⁊ vilia. qđ tamẽ rarꝛ est valde in pueris aut adoleſcentib⁹. quia dic Jſi. in ep'la. In piculoſis semp ipa adoleſcentia cannis ꝟſat. nunc em̃ fluctuãdo diuersimode piclitatur. nũc tumultuãdo ad vanitates innumeras incitat. Jpe etiã. b. Nicolaus ab omnibus xp̃ifidelibus p̃ omibus alijs cõfeſſoꝝib⁹ ſpecialiter inuocat. ⁊ nõ ab illis solum sed etiã a pfidis iudeis. Jdeo refert Methodi⁹ p̃fiarcha. Quidam a iudeo ſummã pecunie mutuauit. ⁊ cũ nõ haberet fideiuſſorem. ſup altare ſancti Nicolai iurauit. qđ ⁊ ille cõſensit. tenente illo diu pecuniã. iudeus eã postulauit. Sed iſte affirmat ſibi tradidiſſe. trahit eum ad iudiciuz. ⁊ iudicialit fecit ſibi iuramentũ. veniẽs q̃ baculum auro impleuit ⁊ iurãdo iudeo tradidit dicẽs ſibi plus q̃ deberet reddidiſſet. Facto iuramento baculũ repetijt. Rediẽs autẽ in quodaz biuio ſomno oꝑreſſus coꝛruit. quẽ currus cuz impetu necauit ⁊ baculũ fregit ⁊ aurum effudit Judeus autẽ hoc audiẽs. pterritus veit ⁊ fraudem vidit. Cũq̃ a mltis ſuaderet vt aurum ſumeret. noluit. niſi defunct⁹. be. Nicolai meritis ad vitã rediret. asserens ſe ſi h̃ fieret baptiſmuz ſuſcepturũ. Cõtinue q̃ defunct⁹ fuerat ſuſcitat ⁊ iudeus baptizat. Jpe em̃ etiã. b. Nico. ſubuenit ſuis famul' ⁊ famulabus tuẽdo eos a demonibus ⁊ collocãdo in celeſtib⁹. Jdeo canitur de eo. Btũs Nicolaus iam triũpho potit⁹ vouit ſuis famul' p̃bere celeſtia comoda. Dicitur etiã b. Nico. nobil' ꝓpter fallacie aut mendacij euitatõem. mũdicie cõſeruatõz. auaricie deteſtatõnem. Volent em̃ boni nobiles esse veraces in ꝟbis. iuxta illud Pꝛouꝟ. xvij. Nõ decent ſtultum ꝟba cõpoſita nec p̃ncipem labiuz mentiẽs. Jta beat⁹ Nicola⁹ fuit verus in ꝟbis. ⁊ põt de eo exponi illud. j. Reg̃. ix. Est vir dei in ciuitate

Septimus

hac nobilis. omne quod loquit absq; ambiguitate venit. Solent em̄ nobiles esse mūdi. q; nobilia animalia in locis mundissimis cōmorātur. sed porci in luto delectant. Ideo legit in gestis philosophorum. Cū q̄dam immūdus coram quodam pho diceret se libenti⁹ cum mulierib⁹ q̄ cū philosophis cōmorari. ille respondit. Et sus libentius in sceno gaudet q̄ fonte sereno. Et rōe illi⁹ beatus Nicola⁹ fuauit mundiciā. q; sciuit esse scriptū Prou. xxij. Qui diligit mundiciā ppt verba labiorū suorū habebit amicū regem. Solent etiā nobiles esse liberales. sicut refert Suethonius de Tito impatore q̄ fuit ita liberal' q; dixit. nō oportet a cōspectu pncipis quēq̄ tristem abscedere. Ideo t de Alexandro legitur. cuidam petēti. vrbē dare pcepisset. t ille sibi nō cōuenire diceret. respōdit. nō cōsidero q̄d decet at te accipe. sed q̄d deceat me dare. Ita. be. nico. fuit liberalis auariciā detestando. q; aurum liberaliter expēdit indigenti. Hoc ad pmū. Quātum ad secundū cōmendat a gl'osa decessione. Circa quod notandū. Q̄ñ dñs terre pficiscit i regionem remotā accipe ipam in suū dominiū siue potestatē. gloriose solet incedere cum mag̃ comitatu. pcedentibus cantorib⁹ t tibicinibus vt homies regionis siue incole eiusdē videtes eius glorios̄m aduentū. eum cuz gaudio suscipiant t honorēt. Mystice p hanc regionē longinquā intelligit celestis regio. de qua beatus Bern̄. in fmone de spūali negociatōe. O regio sublimis t plena delitiarū ad te suspiro de valle lachrymarū. Perambula aima spūalē regionem ocul' desideriorū. t vide regem stipatuz legionibus angelorū. sanctorū agminibus ornatum. supbos deponentē t humiles exaltantem t dic. Beati q̄ habitant in domo tua domie. ℔ Bern̄. Ista regio gaudiosa aliquā habz ꝓueni entiam cū india regione q̄ inter omēs regiones orbis fm Isi. li. xv. est maior t opulētior. multos habens reges ditissimos. quorū aliq̄ habēt q̄uor milia armatorū. Ibi sunt lapides pciosi. berilli. carbunculi. adamātes t margarite Ibi (fm Plī. in spe. na. li. vj.) sunt homies qui nec dolore oculoz nec dolore dētiū nec languoribꝰ afficiunt. nec ab immoderato caloze sol' eorum corpa leduñt. sed ab ortu diei vsq; ad occasum stant in calidissimis harenis. t solē immobilib⁹ oculis intuent. O si hoc dicit de terrena regione multomagis de celesti que est oim maxia regionū. Be hac dicit Bern̄. q; regio celestis est tam magna q; si hoies a pmo homie vsq; ad vltimum iustū saluarent. adhuc q̄libet p sua pte maiorem locū obtineret q̄ est tot⁹ mōs Quod cognoscens ppheta Baruth eiusdē. iij. O isrl' q̄ magna est dom⁹ dei. t ingens loc⁹ possessionis ei⁹. ibi (fm Esa. xxxij.) sedebit ꝓplus in pulchritudine pacis. in tabernacul' fiducie. t in requie opulenta. Hec regio celica est oim opulentior. q; fm ppheta pl̄s. cxj. Gloria t diuitie i domo eius. Et in hac regione m'lti sunt reges. q; omnes electi t electe sunt reges t regine. Jō clamat ad ipos deuotus doctor Amād⁹ in ho. saꝑ. li. j. c. xj. dicēs. O vos celestes pncipes. O nobilissimi reges. o impatores. o filij dei excelsi diuine consortes nature. Et q̄uis ibi sunt oēs reges t regine. tñ ibi p̄ omnib⁹ ē rex xp̄s. in cui⁹ femore scriptū est rex regum t dñs dominātiū Apocal'. xix. Et reginarū regina virgo maria. q̄ fm Bonauen. mirabilit omniū spirituū mentes letificat. t miro t ineffabili gaudio omnem beatā creaturā inebriat. Quis cogitare poterit quantū gaudiuz generat illa mater misericordie regina pietatis t clemētie: certe nullus excogitat homo. Ibi sunt lapides pciosi. sicut canit. Urbs beata hierl'm. Quia ibi sunt berilli purissimi. hoc est angeli puri. Ibi sunt crisopassi. scz patriarche t ꝓphete. fm quod dicit. Crisopassus tenebras pdit t lucem celat. Sic patriarche fuerunt in tenebris t veniente luce defecerunt. Ibi sunt carbunculi. i. apostoli. qui in tenebris lux erant peccatorū suis exemplis t doctrinis Ibi sunt adamātes. s. martyres. qui nullo ferro psecutionū nec igne tribulationū frangi potuerunt. sed solo sanguine hiesu xp̄i. Ibi sunt margarite candidissime ṽgines que omnē celestem exornant regionem. Ideo dicit Amādus. li. ij. c. put. s. Ibi sancti apostoli cū summo amore i iudicio residēt potestate. Ibi cōfessores radiāt igneo fulgore. Illic ṽgines micant niueo candore. Cui cōsonat cipanus. li. de moralitate Illic inquit apl'orum chorus gl'osus. Illic ꝓphetarum exultantiū numerus. Illic martyruz innumerabil' pl's ob certaminis t passiōis victoriam coronatus. Illic triumphātes ṽgies. Illic remunerant mirificordes. Hec Cipanus. In hac regione beatitudis nullus est languor. nec vllus dolor ibi. nec capitis sentiemus dolorem nec corpis q̄tūcūq; languorē. Quia absterget deus omnē lachrymā ab ocul' sanctorū. t iā nō erit amplius neq; luctus neq; clamor. ℔ nec vll⁹ dolor. que pma abierūt. Apocal'. xxj. Ideo dic̄ btūs Aug⁹. in fmone de natiui. xp̄i. Ibi nulla erit tristicia. nullus labor. nullus dolor. nulla mors. sed ꝓpetua sanitas pseuerat. Ibi non est estus sol'. sed omnes electi quotidie respiciūt in verum solem xp̄m. in quē oēs angeli desiderāt pspicere. j. Pe. j. Ad ppositum. b. Nico. abijt hodie p mortē pciosam in illā regionem gl'osaz vt accipet eam in suam potestatē. Jō m'ltū honorifice pcessit pcedentibus cantorib⁹. t hi fuerunt sancti angeli. q̄ cum celesti armonia aiam i eandem cū laudibus deduxerūt. iuxta Esa. lv. Montes t colles cantabūt coram vob laudez t omia ligna regionis plaudēt manu Per mō-

tes intelligunt maiores angeli vt cherubin ⁊ seraphin. p colles minores angeli. p ligna regionis anime sanctorum. de quibus dicit in ps. j. Et erit tanq̃ lignum quod plãtatũ est. In ascẽsu siue in processu anime beati Nicolai montes ⁊ colles cantauerunt ⁊ ligna regionis plauserunt. ⁊ omnes angeli maiores ⁊ minores. ⁊ omnes anime sanctorũ ei in occursum venientes ipsum cum leticia ⁊ laudibus receperũt. Ideo legitur in legenda. dum in celum duceret. celesti cantilena a terrestribus est audita. vt implerẽt illud Esa. xxiiij. A finibus terre laudes audiui mus gloriam iusti. In ista regione ipe nunc accepit regnum decoris ⁊ diadema speciei de manu domi. In quo iusti imppetnũ viuũt. ⁊ apd dominũ est merces eorũ. Sap. v. Et ꝟ quantũ ad scdm. Quantum ad tertiũ commendat beatus Nicolaus a miraculosa reuersiõe cum dicitur. Et reuerti. Circa quod sciendũ. rex terrestris qui obtinet victoriam regnum aliquod acquirendo. solet suis suis ⁊ militibus dona largiflua impartiri. vt eo fortius ad sibi seruiẽdum animẽtur Et hoc legitur in historia Alexandri magni. qui circũiens mundũ multa regna sibi subiugauit. ⁊ quotiẽs regnum aut ciuitatem acquisiuit totiens militibus suis rapinas tribuit. ⁊ sic ipos ad pugnandũ animauit. Et vt in eadem legit historia. cum Darius rex psarum audiret aduentũ Alexandri scripsit sibi de multitudine persarũ q̃ harene maris equarent et q̃ tantũ auruz esset in persia vt solis vinceret claritatem Quod audientes milites alexandri tristati sunt. Quibus ille. Nolite cõtristari nimis in verbis epistole hui. an nescitis q̃ canes mlt̃ latrantes nullum effectum faciunt. Credamus q̃ hec epla dicit veritatem. sed opus ẽ nobis fortuna ⁊ strenue pugnare cum illis. ⁊ non inuacuuz. quia diuitie illorũ compellũt nos pugnare. Mystice p alexandrum intelligẽ possumus beatũ Nicolaũ. Rectè em sicut Alexãder pugnauit contra hostes suos sine terroze quasi leo qui nõ deuiat. Ita beatus Nicolaus cõtra tres hostes pugnauit. mũdũ. carnẽ ⁊ diabolũ. iposq̃ sine omni terroze supauit. ita vt de ipso exponi potest illud Prou. xxviij. Justus quasi leo confidens absq̃ terroze est. Et ppter hãc victoriam obtinuit regnũ. De quo canit. O q̃ glorioſum est regnũ in quo cũ xpo gaudẽt omnes sancti amicti stolis albis. ⁊ sequnt agnum quocũq̃ ierit. Idcirco moze Alexandri donat suis famulis non aurum vl̃ argentũ. sed celeste pmium. dm q̃ canit de ipo. Beatus nicolaꝰ iã triumpho potitus vouit suis famulis pbere celestia cõmoda. qui toto corde poscũt eius petitões. Quis em regnat in hoc regno glorioso tamen reuertit ad suos famulos p opatõnẽ miraculosam eis de seruitio suo faciẽdo recompẽsam. Ideo refert Methodiꝰ ⁊ Johãnes supra dicti. q̃ q̃dam vir p amoze filij sui ad lras addiscendum festum sancti Nicolai soleniter annuatim celebrauit. Quadam em vice cõuiuiuz preparans mltos clericos inuitauit. Venit igitur diabolus in statu pegrini vel habitu. elemosynam sibi dari petijt. quod audiens pater filium misit vt ei elemosynam portaret impauit. Juit puer sed pegrinum non inueniens insequit ab euntem. Cũq̃ ad quendã vicum pueniset. apprehendens diabolus pueruz strangulauit. qd̃ audiens pater vehemeut ingemuit. corpus tulit ⁊ in thalamo collocauit. cepit p dolore ac pre amoze dicere. fili dulcissime quomõ est nobis. O sancte Nicolae beccine est merces laboris ⁊ honoris quez tibi diu exhibui. Et cũ hec ⁊ alia similia dixisset. statim puer quasi de somno eui gilans oculos aperuit ⁊ surrexit. Ecce quomõ remunerat suos fuitores. Et hoc q̃ ad tertiuz.

Sermo tertius De eodem.

Per ingenioſus eram. ⁊ sortitus sum aiam bonaz. Sapientie. viij. Aristo. li. ix. animaliũ dic̃ q̃ aliq̃ a pulli aquile adhuc iuuenes existentes limpide solem intuent. ⁊ nec oculi eorũ lachrymant. qa dm eundem ⁊ sanctũ Amb. in hexa. Aquila ipsa ipos iuuenes in vnguem suspẽsos radijs sol obijcit. vt sic consuescãt in iuuentute solẽ intueri. Moraliter p pullos aquile possunt inielligi adolescentuli. hi dicunt in iuuẽtute habere respectum ad xpum verũ solem iusticie. ⁊ vanitates mundi dimittere. qz bonum est viro cũ portauerit iugum domi ab adolescentia sua. Treno. iij. Et habetur. xij. q. j. Omis etas ab adolescentia in malum pna est. dm Augl. Ideo debent parentes moze aquile pueros suos instruere. Et quõ sint instruendi docet doctor egidiꝰ romanus in li. de regimine pncipũ dicens. Q a pmo septennio instruant eos ꝟba. s. bona loq̃ ⁊ non turpia. quia iuuenilis etas ad hoc inclinatur. Et vt indicent eis vt relinquant mendaciũ ⁊ adhereant veritati que est laudabil. dm Aristo. iij. etb. quia dicit poeta. Cõ noua testa capit inueterata sapit. In secũdo autẽ septennio instruere debent illos in aliq̃bus artibus. scdm doctrinaz Cathonis. Cũ tibi sint nati nec opes tunc artibus illos. Instrue vt possint inopẽ defendere vitam. Et in hoc septennio sicut in primo ne videant turpia sunt cohibẽdi. quia sicut non decet eos turpia loqui. sic nec videre. Rationem ponit Ari. vij. Polli. Omia pma amamus magis. Et sic q̃ pmo inspiciunt. cũ maiori ammiratõne inspiciunt. Et hoc magis memoria retinẽt Sed tunc a decimoquarto anno cuz pfectum habent vsum ratõnis docendi sunt q̃modo sint prudentes ⁊ deo seruiãt. Quia ado-

lescens qui iuxta viam suam gradiť. cuz senuerit non recedet ab ea. Prou. xxij. Talis bonus pullus siue puer fuit beatus Nicolaus. qz primo die cum balnearet erectus stetit in pelui. in signum q plus ad celestia esset inclinatꝰ q̄z ad terrena. ⁊ cum attigisset annos discretōnis. vitans lasciuias ad eccl̄as pperauit Ideo figuratus fuit p Tobiam de quo legiť Thob. j. Cuz esset iunior omnibus in tribu neptalim. nichil tamē puerile gessit in ope Et cum omēs irēt ad vitulos aureos quos fecerūt Hieroboam rex israel. ipe solus fugiebat consortia ⁊ pgebat in hierusalem ad templū ibi adorans dn̄m. Hec ⁊ his similia fm legem dei puerulus obs̄uabat. Ita fecit puerulus Nicolaus. Jō dicit. Puer ingeniosus eram. In q̄bus a duobus cōmendatur. Primo laudať a nature excellentia. ibi. Puer ingeniosus. Secūdo laudať a grandi influentia. ibi. ⁊ sortitus sum animā bonā. Circa p̄mum est sciendū q dicunt naturales ⁊ videꝫ. q arbores que debent fructum pducere oportet p̄mum flores emittere. ⁊ nisi florem p̄us emiserint. absq̄ fructu erunt. quia flores sunt nunciꝰ q fructus inde sunt puenturi. Sic est de hominibus qui compan̄ arboribus. hi si in iuuē tutenō habent flores bonorū operū. nec i senio habebunt fructus eius. teste Cip̄iano in libro de duodecim abusionibꝫ qui sic inquit. Fructus non repitur in arbore in qua flos non apparuit Sic nec in senio honorem consequi potest. si in adolescentia sua alicui discipline nō laborauit. Quia dicit Salustius in Jugurtino. Qualis quis in iuuentute cernit. talis fructus in senectute phibetur. Et hoc intelligendū est vt frequent. quia eius op̄ositū in scripturis inuenimus. Salomon em̄ in iuuētute fuit bonus diligens dn̄m. ⁊ ambulans in p̄ceptis patris eius ⁊ petiuit sapientiā a deo ad regendū p̄lm suū. vt habeť. iij. Re. iij. Sed cum senuisset depr̄auatuz est cor eius. ⁊ adamauit alienigenas mulieres quarū amore idola adorabat. iij. Regū. v. Econtra autē manasses in adolescentia fuit in conspectu domi colens idola. ⁊ adorans ea. tantū effudit sanguinem innoxiū pphetarum. donec implerenť hierl̄m platee vsq̄ ad os. iiij. Regū. xxj. In senio autem factus est bonꝰ confitens peccata sua. Peccauiˇ inq̄t sup numeruz harene maris. vbi hēť. ij. Paraľ. xxxiij. Sic nō fuit de benedicto puero sancto Nicolao. sed in iuuentute studuit floridis v̄tutibus exornari. ⁊ vsq̄ ad finem voluit pseuerare. ita vt dicere audeat. Puer eram ingeniosus. ⁊ sortitus sum animā bonam in senectute. Pro quo vlteriꝰ est notandū q in pueris sunt octo signa future p̄bitatis. que omia habuit in se beatus Nicolaꝰ. Primū est puritas mentis ⁊ corporis. quam si puer habuerit dignus est honore. Jō dic̄ Lactantius in li. de falsa iusticia. Tunc adolescentis ppendis veraciter dignitatem. si in facie venustatem. ⁊ in mente p̄tulerit puritatem. Hanc dignitatem beatus Nicolaus habuit. qz omnē carnalem delectatōnem repr̄essit. ⁊ v̄ginalē integritatem pfectissime cōseruauit. qz a cōsortio feminarū studiosissime declinauit. Jdeo dicere potuit illud Thob. iij. Mundaz seruauí aiam meam ab omni cōcupiscentia. s. carnali. Jō ip̄e figuratus est p Joseph qui operi nephario ad quod instigauit eum vxor Puthifari. noluit consentire. Genesis. xxxix. Jp̄e est verus Samuel qui erat puer bone indolis. ⁊ in tēplo dn̄i in ephot lineo. hoc est in veste mūda iugiter ministrabat. j. Regl. ij. Sed pch dolor in tali veste puritatis nostri iuuenes deo non mō non ministrant. sed quod magis est dolenduz in impuritate luxurie vacant ⁊ seruiunt. Jdeo vitā suam abbr̄euiant. fm quod testať Lexus in phisonomia palemonis. Adolescentes luxuriosi ⁊ incōtinentes sunt br̄euis vite. sed pudici naturaliť diu viuūnt. Et hoc patet de sancto Nicolao q̄ fuit pudicus continēs. quare ad pfectam puenit etatem. Fuit em̄ nō solum purus corpe. sed ⁊ mente. quia sp̄reuit diuitias mūdi que mentē homis impuritant. ⁊ peccatis maculant. scd̄m illud Ecci. xj. Si fueris diues nō eris immunis a delicto. Jdeo in hoc simlis est Paulo ap̄lo. qui dicit ad Phil. iij. Omnia arbitror vt stercora vt xp̄m lucrifaciam. i. habeam illuz in p̄mium. Sp̄reuit etiam beatus Nicolaus gloriā mundanā. fm quod caniť. Gl̄am mūdi sp̄reuit cum suis oblectatiōibus. Et in hoc assimilatur alijs apostolis qui gl̄am mūdi ⁊ omia alia sp̄reuerunt. Jdeo Petrus in pson̄a eorū dicit mat. xix. Ecce nos reliquimus omia ⁊ secuti sumus te. ideo sedebit cum eis. ⁊ duodecim tribus isr̄l̄ iudicabit. Secundū signum pueri est honesta agilitas. de qua dicit Seneca. Juuenis ad honesta agilis. signum est future p̄bitatis. Hanc beatus Nicolaus habuit. qz in puericia eccl̄as frequentauit. simil̄ in isto beato Petro ⁊ Johanni qui ascenderūt in templū ad horam orationis nonā. Act. iij. In hoc debemus ip̄m imitari. quia frequentatio eccl̄iarū est euasio tribulationū corp̄alium et spūalium. quod patet Numeri. xvij. vbi legiť quandocūq̄ tribulatō orabať Moyses ⁊ Aaron in tabernaculū currebant tanq̄ viri dei. ⁊ ad dn̄m sanctū deuota oratōne clamabant nob̄ in exemplū q̄ quilibet nostrum in tribulatōnibus nostris ad dn̄m clamet. Sed sunt nōnulli qui valde pigri sunt ad eccl̄as frequentandas. imo qd̄ plus est diebus dominicis quādo ex p̄cepto ibidem debent esse se absentant. ⁊ negocia sua expediūt. cum tamē mandatū est in canone in. c. missas. de cōse. di. j. vbi dicit. Missas totas die domico seculari-

Sermo

bus audire ꝓcipimus. ita vt ante bñdictionem sacerdotis egredi ꝓhibeꝰ nō ꝓsumat. qđ si fecerit ab epō publice cōfundet. Glo. i. grauiꝫ corripiatur vel excōmunicet. Ex isto canone elicit ꝙ non visitans eccl'as saltem die dñico audiendo totam missam. sed dimittēdo hoc ex mala ꝯsuetudine peccat mortaliꝫ. cum nullus debet excōmunicari nisi ꝓ peccato mortali. vt habet. xj. q j. c. nullus. Tertiū signum ꝓbitatis est mansuetudo seu mititas. Ecci. iij. Fili in māsuetudine opa tua pfice. ⁊ sup gloriam hominū diligeris Mansuetudo est cuicitra nobilissima in lecto consciētie. in quo anima cum deo quiescit. Hāc habuit beatus Nicolaꝰ. qui a iuuētute sua fuit mitis ⁊ mansuetꝰ. Ideo ab omibus est dilectꝰ. ſm quod canit. Beatus Nicolaus pontificali bus infulis decoratꝰ talem se exhibuit vt ab oi bus amaret. Et significat ꝓ Moysen qui fuit vir mitissimꝰ. Nume. xij. Quartū signuz est sobrietas que expedit pueris. Ideo dicit apostolus ad Titū. ij. Juuenes similit hortare vt sobrij sint. sic ⁊ beatꝰ Nicolaus cū adhuc rōe non vteret spūsancto docente quarta ⁊ sexta feria ieiunauit. Et hoc ideo vt assueſceret portare iugum domi. Quare ſm Sen. melius retinent q̄ teneris etatibus imꝑmunt. hāc ꝟtutem etiam amare ⁊ tenere debemus. q̄ ſm Bern. nō soluz est absolutio peccatorū. sed extirpatio viciorū nō solū obtinet veniā. sed meret ad gl'am. nō solum delet peccata ꝓterita q̄ cōmisimꝰ sed repellit futura q̄cūq; admittere poterimus. Hec ille Quintū est verecundia que tantū cōuenit iuuenibus. qz Aristo. iiij. ethi. Verecūdia nō cōuenit omni etati nisi iuuenili. ⁊ subdit. Juuenē verecundū laudam⁹. Senem ꝟo timidū nullꝰ laudabit. Et dicit Boetiꝰ Senē veritas. ⁊ iuuenē verecundia vtrūq; bene decorat. Hanc beatus Nicolaus habuit nō in se tm̄ sed in alijs. nā verecundiam Nicola. ꝯuicanei sui portauit in corde suo ei in auro subueniendo. ⁊ ꝟginuz infamiam releuando. ideo canit de ipō. Pudore bono repletus dei famulus sumptibꝰ datis stupa nephas ꝓhibuit. Sextū est obediēna quaz cōsulit apostolus ad Eph̄. vj. Filij obedite parentibus vestris in dño. hoc em̄ iustum est. Et dicit glo. ꝙ debent obedire in licitis ⁊ hōestis Et hoc elucidat Tho. de aq̄no in quotlibeto suo dicēs. Filij de necessitate tenent parētibus obedire in duobꝰ. Prio in conuersatōne domestica vt si parentes miserint eos esse in aliquib⁹ locis sollicitos debent adimplere. Scđo in his que tangūt morum disciplineꝫ. qz in instructōne morū tenent quod est signū future ꝓbitatis. Et posset quis dicere quid est obedientia? Respondet. ꝓprie voluntatis abnegatio. ⁊ diuine voluntatis applicatio. Hanc habuit beatꝰ Nicolaus. qui cum audiret a domio in euangelio. Nisi quis renūciauerit omnibus q̄ possidet ⁊ statim Epiphano patre ⁊ Johanna mr̄e defūctis cepit cogitare qualit diuitias expenderet ad honorem dei. Etiā in signum future obedit̄ tie ꝑma die natiuitatis sue cuz balnearet instinctu spūssancti stetit erectus in pelui. tanḡ paratus ad obediendū ꝓceptis dei. Septimū signū si dolet de iniuria parentū. ſm qđ dicit Tulliꝰ Signum honestatis est lachryma in oculis ad iniuriā factā parentibus suis. Hanc habuit. b. Nicolaus. quia cum videret ꝙ iniuria irrogaretur deo in membris suis. s. tribus iuuenibus ipos libauit. Refert etiam Johānes diaconꝰ. q̄dam vir diues meritis. s. Nicolai filiū habuit quem adeodatū vocauit sancto dei. Hicin domo sua capellam construēs omni anno festum eius celebrabat solenniter Et locus ille sitꝰ erat apud terraz agarenorū. ideo filius eiꝰ ab eis capitur. ⁊ in ꝟuitutem regis eorū deputatur. Sequenti anno dum pater eius festum celebraret ⁊ puer ciphum ꝓciosum tenens regi ministraret. recoluit suam captiuitatem parentū dolorē ⁊ gaudia que ea die in domo sua fiebāt cepit altius suspirare. quorū suspiriorū causam cuz rex minis extorsisset dixit. Quicq̄d tuus Nicolaꝰ agat. tu hic nobiscum manebis. Hanc iniuriaz noluit sustinere beatus Nicolaus. sed subito q̄ si ventus vehemens domum concussit. ⁊ puer cum ciphо rapitur. ⁊ ante fores ecclesie vbi parentes agebant solennia collocat. ꝓpter quod magnū gaudium singulis generabat. Octauū signum future ꝓbitatis est. si iuuenis a parentibus existens lōge. anxiat. quod est signū naturalis dilectōnis. Sic beatus Nicolaus sciēs se longe esse a deo in regione dissimiliudis anxiabatur cum ps. cxix. dicens. Heu mihi q̄ incolatus meus ꝓlongatus est. Ideo de hac anxietate hodie est liberatus. ⁊ celi ciuibus sociatus. sicut patet in legenda. Quodam tpe totā puicia sancti Nicolai fames valida pcussit. ita vt omibus deficerēt alimēta. Audiens aūt vir dei naues onustas tritico portui applicasse. illuc statiz ꝓficiscit rogans nautas vt saltem in centū modijs ꝙ quālibet nauem fame pclitantibus subuenirent. Cui illi. Non audemus pater. qz mēsuratum alexandrie oportet in horrea imꝑatoris nos reddere. Quibus sanctus dixit. Facite nunc quod dico. ⁊ vobis in dei ꝟtute promitto ꝙ nullam minoratōnem habebitis apd regiuz exactorem. Quod cum fecissent ⁊ eandem mensuram quam alexandrie acceperāt reddidissent ministris imꝑatoris miraculum referūt. ⁊ deuz in suo famulo magnifica laude atollūt. Frumētum autē ſm vniuscuiusq; indigentiam vir dei distribuit. ita vt miraculose duobus annis non tantū ad victum sufficeret. sed etiā ad vsum seminis abundaret.

Prefatio

¶ Premonitio fratris Johannis de lapide Cartusiensis: Sacrarū litterarū humilis pfessoris parisiensis. circa sermōes de cōceptōne glorioſe virginis Marie p quendam Heffreth nuncupatū collectos. declarans quid in hac materia sentiendū ac tenendū sit. notāsq; eiusdē collectoris assertiones q̄bus sancta ⁊ immaculata virginis conceptio coinquinari ptendit. cū q̄lificatōe atq; cōfutatōne earūdem.

QVanquā circa quascūq; materias apud doctores theologos disputabiles: licet vnicuiq; absq; periculo sensu suo abundare. ⁊ pia ac recta intētione vel dubitare vel tenere ⁊ tueri opinionez quam voluerit: circa eas tamen quarum altera pars contradictōnis dinoscitur esse vel contra fidem rectam: aut contra bonos mores. vl' piarum aurium offensiua. aut contra determinatōnem ecclesie catholice. vel Romani pontificis: nulli phas est partem illam sequi vel defensare Q si in quibusdam nondum ab ecclesia vl' apostolica sede determinatis p̄sertim honorem dei vel salutem animarū concernētibus: doctores solennes differenter sentire videantur ambigaturq; cui' sit poti' opinioni adherēdū. tuti' est vt apostolica sedes consulatur. ad quaz huiusmodi dubiorū determinatō pertinet. vt habet in canone. palam. distin. xj. ⁊ in canone Nec licuit. distin. xvij. ⁊ in canone frater. xxj. q. j. Et xxiij. q. j. c. quotiēs. ⁊. c. rogam'. e. q. Sic beatus Hieronymus expositōem Symboli ab eo editam Romano pontifici examinandam commisit. ita ad Damasum papaz scribens. Hec inquit fides est papa beatissime quā in ecclesia catholica didicimus. quāq; semp tenuimus. In qua si minus perite aut parum caute aliq̄d forte positum est: emendari cupimus a te. qui petri ⁊ fidem ⁊ sedem tenes. Post cuius quidem sedis decisionem nulli licet aliter sentire aut in dubium reuocare. quinpotius ab omnibus qd eius auctoritate sancit: firmius atq; incōcusse tenendū est. vt habetur in canone. cōsequens. distin. xj. Unde temeritatis corripiendi sunt et increpandi istud non obseruantes. vt habetur in canone. Si decreta. distin. xx. vbi sic dicitur Si decreta romanorū pontificuz non habetis: de neglectu atq; incuria estis redarguendi. Si vo habetis ⁊ non obseruatis: de temeritate estis corripiendi ⁊ increpandi. Sic eteīn omnes sanctōnes apostolice sedis accipiende sunt: tanq; ipius diuina voce petri firmate. vt. xix. distin. Sic omnes. Nulli igitur phas est vel velle vel posse trāsgredi apostolice sedis precepta. vt dicit beatus Gregorius. ⁊ habet in canone Nulli phas. e. distin. ⁊ post pauca subditur in canone. Sit ergo ruine sue dolore prostratus. quisquis apostolicis voluerit ꝓtraire decretis. vbi glosa dicit. Hic videtur q̄ omnis qui non obedit statutis Romane sedis: sit hereticus. Unō ⁊ in textu sequitur. nec locum deinceps inter sacerdotes habeat. sed exors a sancto fiat ministerio. nec de eius iudicio quisq; postea curaz habeat. qm̄ iam damnatus a sancta ⁊ apostolica ecclesia sua inobedientia atq; presumptiōe a q̄ quā esse non dubitet. ⁊ infra in fine sic concluditur: Sitq; alienus a diuinis ⁊ pontificalibus officijs: qui noluerit preceptis apostolicis obtemperare. Hec hactenus p̄misimus: vt attendant ⁊ discant vniuersi quid in materia de sancte ⁊ immaculate virginis ⁊ matris domi conceptōne. tenendum credendū ac p̄dicandū sit. Nam ⁊ si fortassis cum questio super cōceptōe illius sacrate ꝟginis p annos plurimos in theologorum scholis agitaret. quereret q̄ ac disceptaretur. vtrum in originali peccato fuerit concepta: vel an potius p nullum instans illi culpe fuerit subiecta. sed speciali priuilegio ab omni macula p̄seruata: nondū aliqua generali ⁊ autentica decisione facta. licuerit vel hozū sermonum collectori. vel cuiuis alteri opinari ⁊ tenere quod libuit. tamen post autenticas determinatiōes supuenientes: nulli amplius licitū fuit nec erit in celum os ponere. ⁊ ea respuere vl' in dubium reuocare: que tanta fuerint autoritate definita. ¶ Determinauit autē p̄mo Alma parens vniuersitas parisiensis Anno domice natiuitatis. M. ccc. lxxxiij. Mariam matrē domini p nullum instans vel momentum originali culpe fuisse subiectam. sed speciali priuilegio ab omni macula immunē fuisse preseruatam. ¶ Desipiunt sane qui huic pie ⁊ sancte determiationi repugnant. Quis enim recte sapiens dubitare potest tot ac tantos viros vita moribus ⁊ sapientia ꝓbatos. in nomine domi in hac materia diffinituros fuisse congregatos? Quod si ita est: quis sobrie sentiens. ambigit ipammet veritatem iuxta euangelicam eius assertionem in medio eorū extitisse? Si enim vbi duo vel tres congregati sunt in nomine domi ipe in medio eorū est: quō absens esse credendus est. vbi tot in nomine eius cōgregantur? Quis autē in tantam dementiā labi potest. vt ibi errorem cōtigisse arbitretur: vbi ipa dei sapientia ⁊ infallibilis veritas in medio fuisse phibet? ¶ Definiuit postea atq; declarauit Sacrosanctū Basiliense concilīū anno videlicet. M. cccc. xxxix doctrinā ita illaz differentem glorioſam ꝟginē dei genitricem p̄ueniente ⁊ cooperante diuini

Premonitio circa

muneris gratia singulari. nunq̃ actualiť subiacuisse originali peccato. sed immunē semp fuisse ab omni originali ⁊ actuali ruga. sanctamq̃ ⁊ immaculataz: tanq̃ piam ⁊ consonam cultui ecclesiastico. fidei catholice. recte ratiōi. ⁊ sacre scripture: ab omnibus catholicis approbandaz foze tenendam ⁊ amplectendaz. nulliq̃ de cetero licituz esse in contrariū predicare seu docere. Quā periculose sentiāt qui hanc equissimam ⁊ dignissimam sanctionem calumniank. et pertinaci sua rebellione irritam facere contendunt: ipi resipiscendo diligenter ppendant. Si enim synodus istius cōcilij in spūsancto legitime fuerit congregata: vt plurimi ⁊ boni ⁊ doctissimi viri indubitata fide tenuerunt: nec illi calūniatozes nec aliquis verus catholicus dubitat q̄n firma ac rata sint ⁊ haberi debeant ab oibusq̃ christianis obseruanda: que in hac materia diffinita sunt. Cum itaq̃ ipsi quicquid dicant vel sentiant. non sint certi de contrario videlicet q̄ non fuerit synodus illa legitime cōgregata: q̄s nanq̃ ex eis nouit sensum domini aut consiliarius eius fuit. in approbatōne vel reprobatōne istius concilij: certum est ⁊ eos ⁊ omnes se periculoso exponere discrimini: qui ⁊ illis diffinitoribus ⁊ diffinitis p eos ptinaciť resistūt. ¶ Accessit his tandem anno. M.cccc.lxxvj. auctoritas Romani pontificis Sixti quarti felicis recordatōis: eiusdem singulari gratia preseruate virginis sanctam ⁊ immaculatam conceptōnez declarantis. cōmendantis. approbantis. et confirmantis: missamq̃ ⁊ officium speciale de festiuitate illius mundissime conceptōnis instituentis: magnarumq̃ illarū indulgentiarū participes esse volentis omēs ⁊ singulos q̄ huiusmodi missam ⁊ officium celebrauerint. dixerit. vel interfuerint ipō die festiuitatis ⁊ p octauas eiusdem: quibus Urbanus quartus ⁊ Martinus quintus aliq̃ romani pontifices gaudere voluerunt omnes vtriusq̃ sexus. qui in festiuitate pciosi corporis ⁊ sanguinis domini nostri ie su christi similia officia de eodem festo celebrarent. vel dicerent. aut illis interessent. Horum clara ⁊ euidens comprobatio habetur ⁊ ex ea que ab eodem pontifice emanauit bulla. ⁊ ex officio per eum instituto ⁊ p bullam approbato ac confirmato. ¶ Huic autētice ⁊ solenni declarationi. commendationi. approbationi. institutōi. ac confirmationi dissentientes. inobediētes. cōtradicētes vel repugnātes. impie. blasphemе. sacrilege. ⁊ in fide male sapere: imo heretice cōtra rectam fidem sentire. censuraſq̃ ⁊ penas superius expressas incurrere: nullus ver⁹ catholice ecclesie filius debet dubitare. Neq̃ ad excusandas excusatōnes eorum in peccatis. adiumento esse poterunt quecūq̃ garrule. arrogantes. contentiose. fallaces. paralogistice atq̃ sophistice argutie. vel scriptura aliqua: cuiuscunq̃ auctoritate videaťfulciri. Irrefragabiliter enim diffinitum est. ⁊ obstructum est os omniū in hac materia loquentium ⁊ falsefingentiū iniqua. Omnis igitur iniquitas opilet os suum. q̄m mentita est iniq̃tas sibi. ¶ Pretermittim⁹ multarū aliarum sollenniū vniuersitatum concordes decisiones. Tacemus p̄terea omniū fere sanctarū religionum innumeros deuotos professores. fide verbo ⁊ opere determiatōes istas approbantes ⁊ defendentes. Neq̃ in medium adducimus cōmendabilem dignissimum ⁊ approbatum sancte matris ecclesie ritum deuotissimo ac debito cultu hanc sanctam ⁊ immaculatam v̄ginis conceptōnem p vniuersum orbē christifidelium celebrantis ⁊ solennizantis. ¶ Preterimus deniq̃ diuina testimonia tam reuelationū q̄ mirificarū ⁊ formidabiliū vrionū in aduersarios huius immaculate conceptiōis deseuientiū. quibus vtinā terreank qui adhuc insurgunt aduersus eam. Terreantur inq̃ resipiscant conuertank: virgini dent gloriam et viuant. Quod si rebelles facere cōtemperint: exurge o virgo p̄clara exurge o pulcherruma inter mulieres. quoniam tota pulchra ⁊ omnimode pulchra. tota immaculata ⁊ semp immaculata. non cui aliqua macula ablata sit. sed que maculam nullam vnq̃ contraxeris. exurge o deifica mater domini ⁊ dissipa inimicos tuos. diffamatozes tuos deo odibiles detractozes tuos. dissipa eos quia bella volunt contra te. fugiant a facie tua qui te oderunt. profer in eos ꝓpheticaz illam sententiā diuina dispensatōe tue dignitati congruentem: confundank ⁊ deficiant detrahentes anime mee. operiank confusione et pudore qui querunt mala mihi. Et iterum: cōfundantur ⁊ reuereank querentes animam meaz. auertantur retrorsum ⁊ confundantur cogitantes mihi mala. fiant tanq̃ puluis ante faciē vēti. ⁊ angelus domini coartans eos. fiat via illorum tenebre ⁊ lubricū. ⁊ angelus domini persequens eos. quoniā gratis absconderunt michi interitū laquei sui. supuacue exprobrauerūt aiam meam. Exurgat ⁊ benedictus filius tuus cui te ex conficta in te coinquinatōne dedecori foze pretendere conuincunk. Excites illū o virgo beata eiq̃ dicas: exurge fili iudica causā tuā memor esto improperiorū tuorum eorū que ab insipiente sunt tota die. ne obliuiscaris voces inimicorū tuoruz. Exurge inq̃ aduersus dolosum ⁊ mendacem tui dedecoris compositorez. impropera ⁊ exprobra illi delictum oris sui cōminatorio illo prophetico edicto: os tuū abundauit malicia. ⁊ lingua tua cōcinnabat dolos. sedens aduersus fratrem tuum loquebar. ⁊ ad

uersus filium matris tue ponebas scãdalum. ℔ feciſti ⁊ tacui. exiſtimaſti inique q̃ ero tui ſimil' arguam te ⁊ ſtatuam contra faciem tuam. Exurgant quoq; tecum o immaculata virgo i malignos iſtos blaſphemos ⁊ ſacrilegos aduerſarios tuos. omẽs deuoti tui cultores exurgãt. ⁊ in memoriam eis reducant horrendum illud et ſupuenturum ipſis niſi reſipiſcant p̃noſticum. Erubeſcant impij ⁊ deducantur in infernum. muta fiant labia doloſa que loquuntur aduerſus iuſtam iniq̃tatem in ſuperbia ⁊ in abuſione Et iſtud: Imple facies eorum ignominia. et q̃rent nomen tuum domina. Erubeſcant ⁊ conturbentur in ſeculum ſeculi. ⁊ confundantur et peant. ⁊ cognoſcant quia nomen tibi domina. (Sic enim nomen tuum Maria interp̃retat̃.) tu ſola altiſſima in omni terra. Verũ quia ſerui tui ſine te nihil poſſunt: da eis virgo ſacrata ℣tutem cõtra hoſtes tuos. dignare eos ſic te laudare ⁊ innocentiam tuam defenſare: vt illud a te mereantur audire: Exultent ⁊ letentur q̃ volunt iuſticiam meam ⁊ dicãt ſemper magnificetur dominus qui volũt pacem ancille ſue imo matris eius. ¶ Ex premiſſis inexpugnabilib⁹ determinationibus firmiſſima ratõne ⁊ autoritate roboratis. euidentiſſime demonſtratur omnes aſſertões collectoris illis contrarias ⁊ repugnantes: eſſe falſas. erroneas. ſcandaloſas. piarum aurium offenſiuas. ⁊ in fide non ſanas. ⁊ idcirco ab omibus catholice fidei filijs reſpuendas. negandas. damnandas: nullamq; fidez eis penit⁹ adhiberi debere: niſi ad piũ ⁊ ꝓtrariũ intellectum interp̃retẽtur: ⁊ ad honorem ac laudem virginis reflectant̃.

¶ Notatio aſſertionum primi ſermonis. mundiſſimam virginis conceptõnem maculare p̃tendentium: cum earũ condemnatõne.

Neautẽ lector incautus fallatur: ⁊ falſa pro veris ac damnata p̃ approbatis ſuſcipiat: (Simul enim cõmixta ſũt) oportunũ fore duximus. vt omes ille damnate aſſertõnes in p̃mo collectoris ſermone interpoſite: ſingillatim ſubnotent̃. ⁊ iuxta debitas ſibi conditõnes qualificent̃. Quarum plures inſeruntur ſtatim poſt. ℣. vbi poſtq̃ p̃miſit diſtinctõnem quadruplicis conceptõnis ſubiungit: De tribus p̃mis conceptõnibus. ſ. eterna. ſeminis. hominis. hoc feſtum nõ celebratur. ⁊ addit̃ is p̃tenſis quibuſdam p̃batõnibus de ſecũda ⁊ tertia: concludit de quarta. q̃ ad hanc ſcilicz quartã conceptõnem virginis: eſt intẽtio eccleſie hoc feſtum celebrantis. ⁊ ad dictorũ confirmatõnem adducit Jordanum in ſuis poſtillis Lq̃ celebrantem hoc feſtum oportet dirigere intentõnem ad conceptõnem ſpũs. quo beata virgo in vtero ſanctificata fuit: ⁊ non ad primã. ſ. ſeminis que feda extitit. nec ad ſecundaz. quia in illa cõtraxit maria maculam: ℔m ſanctos doctores. ⁊ ſubdit: Et q̃uis in iſta conceptõe contraxit peccatũ originale: tamen ſtatim ⁊ ſi nõ in p̃mo inſtanti ꝓpter nature repugnantiam. tam̃ ſubito poſtea eſt ſanctificata ⁊ purgata: ⁊ h̃ triceſima quinta die poſt conceptõnem ſemis Sz tamen voluit Maria illa die hoc feſtũ celebrari potius q̃ .xxxv. ꝓpter tres ratõnes.

¶ Ex iſtis ſententialiter colligit̃. p̃mo hec aſſertio copulatiua: De ſecunda conceptõne ſcilicet ſeminis non celebrat̃ hoc feſtum: ſed celebratur de quarta: ⁊ ad hanc eſt intentio eccleſie hoc feſtum celebrantis. ¶ Hec aſſertio falſa eſt et erronea. impia. temeraria ⁊ damnata. Falſitas q̃dem eius demonſtratur ex officio quo eccl'a de eodem feſto vtitur. illud em̃ veram intentõnez eccleſie declarat. conſtat autem q̃ in officio illo commemoratio ⁊ commendatio fit conceptõis ⁊ non ſanctificatõnis: niſi in q̃tum ſanctificatio coniuncta eſt conceptõni: ℔m q̃ dicitur ſctã cõceptio. Error ex eodem patet: ⁊ ex hoc etiaz: q̃ aſſerit ſanctificatõnem fuiſſe factam die. .xxxv. ⁊ tamen illã die p̃mo videlicet conceptõis ſeminis celebrari. Impietatem probant diuinitus facte reuelatõnes. quibus cum pia fides adhibenda ſit: aſſertio hec reſiſtit Temeritas p̃ſumptõnis dinoſcit̃: cum de intentõe eccleſie abſq; aliquo ꝓbabili vel certo indicio iudicat̃. Damnatiõis teſtes ſunt ſupius adducte deciſiones.

¶ Secunda aſſertio qua probare p̃ſumit p̃mã partem p̃cedentis aſſertõnis. dicens. [Q̃ non de ſecunda.: quia in illa nec contrahitur culpa nec infunditur gratia ⁊c̃]. Quã q̃ ſane intellecta vera ſit: tamen inſufficiens ⁊ inptinens eſt ad ꝓbandum intentum. Non enim ideo feſtuz illius immaculate conceptõnis iſto die celebratur: quia tunc ablata ſit culpa vel collata ſit gratia anime illibate virginis que nondũ erat creata: ſed ideo quia niſi diuina ordinatio ſpeciali p̃ ſeruatõnis prerogatiua obſtitiſſet: in illa materia conceptiõis fuiſſet morbida infectio exqua anima poſtea originalem maculam cõtraxiſſet ſicut collector conſequenter dicit de maſſa tertie conceptõnis. Quia igitur diuina diſpenſatione iſto die actum eſt. ne aliqua infectio p tractuctõnem ſeminis tranſiret in carnem virginalis corporis. ex qua anima virginis culpam cõ traheret originalem: ideo eodem die feſtum cõceptõis beatiſſime virginis ab eccleſia celebratur. que quidez conceptio licet non formaliter: diſpoſitiue tamen ⁊ quodãmodo effectiue ſancta dicitur. Unde conſtat probatõnem illã eſſe

inualidaz qua sic arguere intēdit. [In illa secū da conceptōe nec contrahit culpa nec infundi tur gratia: igitur de ea nō celebratur ḃ festuz.] Quāq̄ etiam dici posset q̄ ꝑm legem cōmunez ꝛ vbi specialis diuina gratia non ꝓoccupat. in illa conceptōne dispositiue contrahatur culpa: cuius sola anima formaliter capax est. Tertia assertio sequit. in qua dicitur. [In tertia scili cet conceptōe cōtrahitur originale peccatū ꝛc.] Hec assertio ꝛ si de lege cōmuni admitti possit. diuino ꝓuilegio non derogando: tamē si ad ꝓposituz ad conceptōnem virginis extendatur: interimit. falsificatur ꝛ damnat ꝓ ꝓuilegiū spe ciale. Pro cuius clariori intelligentia aduerten dum: q̄ inter legem cōmunem siue ius cōmune ꝛ ꝓuilegium siue legem ꝓuatam. hoc interest: q̄ ius cōmune ad vnam ꝓsonam directum. ad omnes extenditur. vt habetur in canone. Mi ramur. di. lxj. Priuilegium vero est principis beneficium contra ius cōmune indultum. Non est enim priuilegiuz: nisi aliquid indulgeat spe ciale. vt in. c. abbatez. de ẏ. sig. ꝛ. c. in his. de ꝓ uilegijs. Priuilegia itaq̄ sunt leges ꝓuatoruz: quasi ꝓuate leges. vt in canōe di. iij. priuilegia. vnde ꝛ ꝓuilegium dictum est eo q̄ in ꝓuato fe ratur. vt dicitur ibidem. Dicūtur autem hic ꝓ uati omnes exempti a iure cōmuni. vt ibi notat glo. ꝛ ita lex priuata potest dici ꝓferentia vni⁹ persone ante alias in honore. dignitate. immu nitate vel alio simili. Nec tollit ꝓuilegium per ius cōmune: nisi de ipo mentō specialis fiat. vt de rescrip Cum ordinem. Qua distinctōne le gis cōmunis ꝛ ꝓuate diligenter obseruata: om nes aduersariorū calūniose obiectōnes siue ex canonica scriptura siue sanctorū doctorū dicti robur sibi assumere ꝓtendant: tanq̄ puluis aī faciem venti dispergunt. Cū enim adducitur il lud apostoli Roma. iij. Omnes peccauerunt: ꝛ egent gl̄a. vel illud. e. v. ꝓ vnū hoiez peccatū in hunc mundū intrauit: in quo omēs peccaue runt. vel illud Augustini de fide ad petrū. Fir missime tene ꝛ nullatenus dubites: omnem ho minem qui ꝙ concubitū viri ꝛ mulieris cōcipi tur: cum peccato originali nasci. ꝛ impietati sub ditum. morticq̄ subiectum. ꝛ ob hoc natura ire filium nasci ꝛc. vel aliud eiusdem aut cuiusuis alterius simile. quod cōmuni legi innititur: ni hil valide potest cōtra immaculatam virginis conceptōnem concludere: Cum ꝓ ꝓuilegiū spe ciale sit ab ista lege cōmuni exempta. Sed huic responsioni statim obsistunt virginis detracto res: dicentes hec a nobis in ventum absq̄ aliq̄ ratione ꝛ auctoritate esse prolata. Quoz̄ licet rebellioni satis arbitremur ex superioribus fa ctum esse: tamen vt lucidius eoz̄ appareat per tinacia: id ita factum fuisse vt diximus: verissi mis rationibus comprobabimus. Si nāq̄ ad mittere cōuincantur q̄ vnigenit⁹ dei filius po tuerit ab eterno ꝓelectam sibi matrem spāli ꝓ uilegio ꝓseruare. ne scōm cōmunem legem in peccato originali conciperet: id q̄ eum decue rit ꝛ hoc facere voluerit: necessario cōcedere co guntur q̄ ita fecerit: Cum omnia quecunq̄ vo luerit. fecerit. Non possunt resistere quin eum fateāt potuisse: sed id decuisse facere aut volu isse negant. ideo istud ꝓbare conabimur. Indu bitatum nanq̄ est filium dei omnia decere que potest: si ea facere velit: cum nichil non decens aut inhonestum facere possit. ꝛ ita quoq̄ certū est cūcta que ipm facere decet: velle facere aut voluisse: cum in ipo sit omniū ꝓfectionuz pleni tudo. Quo fit: vt si eum decuerit matrem a cō muni lege eximere: q̄ voluerit ꝛ fecerit. ꝛ vice uersa si eam speciali ꝓuilegio preseruare ab om ni macula voluerit: q̄ eū decuerit ꝛ ita fecerit. Sic autem ostendemus q̄ eum decuerit. Dece tissimum em̄ erat vt ille qui non soluere sed im plere legem venerat: ꝓceptum de parentū amo re ꝛ honore ꝓ posse adimpleret scōm perfectis simum gradum. Sed si filius dei matrem nō ꝓ seruasset: nec possibilem amorem nec cōdignuz honorem ei impendisset: cum eam si in peccato concepta fuisset: quandoq̄ non dilexisset: imo odio habuisset: cum fuisset impietati subdita. morticq̄ subiecta. ꝛ ob ḃ natura ire filia. vt Au gustinus in li. de fide ad ꝓe. insinuat. ꝛ aposto lus eph̄. ij. expresse notat. Item cum potuisset eam ab isto dedecore preseruasse: non summuz ꝛ possibilem ꝛ matri debitum honorem exhibu isset. Quod si concedāt: quid blasphemius in dei filiū dici pōt: Si ẏo non affirmet: ꝙsequēs est vt verum sit quod probare contendim⁹. Ex ꝓterea idem dei filius id facere voluerit ꝛ ex cō sequenti sic fecerit: demonstrāt ex maxio amo re ipius ad eccl'am sponsam suaz: quam vt pol licitus est vsq̄ ad consumatōz seculi non dere linquet: quā tanq̄ ꝓuidentissimus nauta gub nat: quam tāq̄ veritatis magister nunq̄ errare ꝓmisit. vt habetur ex canone. nō turbāt. xxiij. q. j. ꝛ cano. A recta. Ꝑmisisset autez ꝛ adhuc ꝓmitteret eam errare: si noluisset matrem suam immaculatam ꝓseruare: quam eccl'a eum ꝓser uare voluisse ꝛ ꝓseruasse ꝓ celebratōz eiusdem conceptōnis testāt. Ecclesiam dicimus maiorē ꝛ deuotiorē partem totius populi xp̄iani. In dignum est etem̄ putare solos illos paucos vir ginis aduersarios sane in hac materia sentire ꝛ eccl'am facere. Omnes autē alios incompabili ter plures ꝛ in altiori gradu ꝓfectiōis errare. Accedit ꝛ alia ratio satis euidenter ꝓbans qō intendimus. Non enim decuit q̄ vnigenit⁹ dei filius rex regum ꝛ domin⁹ dominantium regni celestis imperator: cuius imperiū multiplicabi tur ꝛ cuius regni non erit finis: minorem hono

rem impenderet regine celorum ⁊ eterni imperij imperatrici non modo sponse spũali ꝫ ⁊ matri sue naturali q̃ impator terrenus imperatrici cõiugi sue. voluit autem impator terren⁹ imperatricem non sic subiectaz esse legibus vt nõ eisdem ꝑuilegijs gauderet quibus ⁊ ipe qui legibus solutus est. vt habetur .ff. de le. ⁊ se. con. l. ꝓnceps. vbi sic lex dicit. ¶ Princeps legibus solutus est. Augusta autem licet legibus soluta non est: ꝓnceps tamen eadẽ illi ꝑuilegia tribuit que ⁊ ipe habet. Aut igitur celestis imperator reuerentia. pietas ⁊ clementia in matrem a terreno superat: Aut fateri necesse est eadem ipm matri ꝑuilegia cõtulisse que ⁊ ipe habuit. quorum saltem ipa capax fuit: quemadmodũ ⁊ huius ꝑuilegij ꝓseruatõnis ab originali capacissima fuit. si ⁊ inquantũ ei filius conferre voluit. Cum itaq; ꝓmum omnino impium censeatur: necessario secundũ admittitur. vt scilicet matri illud contulerit ꝑuilegium. ¶

Pro quarta assertione introducitur Jordan⁹ dicens. ⌊ Ex celebrãtem hoc festum oportet diri gere intentõnem ad conceptõem spiritus ⁊c̃ ⌋. Huius doctoris ⁊ cunctorum in hoc secuz concordantium auctoritatibus. derogatur auctoritate superiorũ diffinitorũ . Nõ enim potest auctoritas inferioris derogare vel ꝑiudicare auctoritati suꝑioris: sed potius econtra. ⌊ Magis nanq; superiori obediendum est q̃ inferiori. et ita plus deo q̃ cuiq; alteri : cõtestantibus ¶ Petro ⁊ apostolis. vt in actibus apostolorum scribitur. ⁊ habetur in canone. Si domin⁹. xj. q. iij ⁊. c. qui resistit. ⁊ di. viij. que contra. post deuz autẽ. apostolice sedi ⁊ ecclesie romane. vt in canone ꝓceptis. di. xij. ⁊ di. xcij. obedientiã. Sic quoq; magis semper assentiendum est auctoritati superioris ⁊ illi plus obtemperãdum q̃ inferioris cuiuscũq;. Cũ igitur apostolica auctoritate doctorum scripta ⁊ opuscula aꝓbẽtur ⁊ reꝓbẽt. vt habetur in canone. Si romanorum. di. xix. nullius doctoris auctoritas. sedis illius auctoritati ꝑferenda est vel cocquanda . vnde nec aliquaz ei ꝑiudicare posse manifestũ est. ¶ Quinta assertio subditur cuz dicit ⌊ ⁊ nõ ad ꝓmaz scz seminis: que feda extitit ⌋. Si assertio hec loquat de feditate cuiuscũq; culpe : falsa. erronea. ⁊ damnata est. ¶ Sexta additur. ⌊ nec ad secundam quia in illa contraxit maria maculaz: ꝑm sanctos doctores ⁊c̃ ⌋. Hanc assertionem esse falsam. erroneam. blasphemã . execrabilem ⁊ damnataz tanq; heresim sapientẽ: superius adducta demonstrant. Neq; põt auctoritate quorũcũq; doctorum quantũcũq; sanctorum sustineri. saluari. aut verificari. Nam si tales quicũq; fuerint nunc vitam in humanis agerent: ⁊ illam assertõnem defendere conarentur: sancti non essent: nec sancti vnq; fierent: nisi ab isto errore resipiscerent. Neq; credendum est aliquem eorũ istam assertõnem duz viueret sustinere voluisse: si tanta auctoritate ꝓ tunc sicut nunc damnata fuisset. ¶ Sequit septima dicens. ⌊ Et q̃uis in ista conceptõe cõtraxit peccatum originale. tamen statim ⁊ si nõ in ꝓmo instanti ꝓpter nature repugnantiam : tamẽ subito postea est sanctificata ⁊ purgata: ⁊ hoc tricesima q̃nta die post conceptõem semis ⌋. Hec assertio eadem sententia qua ⁊ ꝓcedens damnat. Et qz posset q̃s obijciendo q̃rere: cũ de ꝓceptõe facta tricesima q̃nta die hoc festũ celebret: cur g̃ non celebrat eadem .xxxv. sed potiꝰ ꝓma die scz conceptõis seminis? Huic questioni respõdet assertio octaua que dicit. ⌊ Sed tam voluit Maria illa die hoc festum celebrari potiusq; tricesima q̃nta: ꝓpter tres ratões ⁊c̃ ⌋. q̃ assertõ ꝓmo friuola ⁊ ꝑsumptuosa est quo ad intentõz asserentis somnians marie volũtatem esse talẽ: cum de illa nullã habeat certitudinem vl̃ ex scriptura vl̃ ex reuelatõe. de scriptura dubium nõ est. Neq; cũ credi potest q; illa gl̃osa ꝟgo diffamatoribus suis. ⁊ detractoribꝰ sue fame ⁊ honoris. voluntatem suam reuelauerit. ¶

Assertio nona ponit post. B. vbi dicitur. ⌊ Sicut ipa hodie in sua conceptõne a peccatis originalibꝰ est mundata: ita ⁊ ipa hunc diem colẽtibus impetrat mundiciã peccatorum ⌋. Hec qz assentit sexte assertioni: eadem sententia q̃ ⁊ illa condemnat. ¶ Decima ⁊ vltima assertio inserit post. F. in tertio de celebrantibꝰ hũc diem vbi dicit. ⌊ recte sicut ab originalibus libata occasionem accepit gaudij: sic illis qui hoc festuz hodie recolũt. subuenit in omnibus necessitatibus ⁊c̃ ⌋. Hec cõcordat cũ ꝓcedenti. ideo eadez condemnatõe digna. Sicut em̃ q̃ nũq; fuit maculata originali culpa. nũq; fuit ab illa mundata: ita q̃ nunq; fuit capta vel vincta sed ꝓtuta ne caperet vl̃ vincirẽt: nũq; fuit libata ⌊ Miracula que collector circa fructus ꝓmissos: hoc festum celebrantibꝰ inducit. cuidens phi'oẽt testimoniũ digne condemnatõis suꝑadictarum assertionũ. Que etiã miracula sicut recte pie et humiliter sentientes de hac sancta ꝟginis conceptiõe in vera fide cõfirmãt: ita monẽt sufficienter oẽs arroganter. ptinaciter. erronee. ⁊ impie sapientes: vt ab errore resipiscãt. Qđ vt faciant: velit ipa btissima ꝟgo cuiꝰ sancta ⁊ imaculata cõceptio sit bñdicta in secula seculorũ Amen.

¶ Notatio assertionum Secũdi sermonis.

Assertio prima secũ=

di sermonis ponitur statim post principiũ. vbi dicitur: ⌊ Hec igitur scilicz Anna tempore gratie veniente concepit in se humidissimam virginem Mariam. humidam in gratijs. nõ in con=

cupiscentijs: ꝙuis non ptunc: tamen post aime cum corpore vnionem ⁊. Huius assertõnis vlti ma pars falsa est ⁊ erronea atq; damnata vt ex superioribus constat. Non enim post vnionem anime cum corpore. sed verius in ipa vnione: nulla preexistẽte in corpore vel anima ipius infectõne vel macula.

¶ Secunda assertio inducitur statim post. R. vbi postꝙ collector superius premiserat sententiam aliquorũ doctorum tenentium immaculatam virginem esse conceptam absq; labe peccati originalis: dicit: ⁊ Sed cõtra hoc est quasi totus cetus sanctorum doctorũ ipsam sic ⁊ alios homines in peccato originali conceptam asserẽtes ⁊. ⁊ ad huius assertõnis confirmatõnem adducit Augustinum ⁊ quosdam alios doctores qui ita sentire videntur. ¶ Quantũ aduerbium quasi in ista assertione diminuat: ad presens nõ est curandũ. Quantuscũq; etiã iste cet⁹ doctor sctorũ fuerit: nunꝙ tamen ad diffiniendum in hac materia simul fuit congregatus. vnde nec aliquid autentice in hac materia determinauit. id autem quod singillatim vnusquisq; eorum apud semetipsum sua existimatõne sensit: nullum superioribus diffinitiõibus affert preiudicium. Adhuc etiam: si (vt in superioribus expressum est) nunc hic essent: aliter sentirent: vt sancti non essent. Quod preterea adducit collector ex politicis Aristote: contra seipsum ducit Nusq; enim illa turba simul collecta iudicauit neq; vnus vel duo. sed plures doctissimorum bonorũq; virorũ solennes cetus contra suaz dispersam turbam iudicauerunt. ¶ Tertia assertio collectoris quã immediate predictis copulat estimatiua est. dicit enim. ⁊ Et hoc etiaz magis vt estimo cedit in laudem dei ⁊. Hãc estimationem falsam esse: sepe nominate sanctões probant. vnde ⁊ similitudo qua probare nitit suaz estimatõnem: non plus ꝙ estimatio sua valere potest. ¶ Declinat tandem exagitat⁹ collector ad extremis. ⁊ confugium sibi in medio eligit: cum statim post. L. subiungit: ⁊ Sed quia dicit Aristo. medium in omnibus est laudabile. ne ideo videar ad vnam partem magis ꝙ ad altã declinare: volo cũ iesu per mediũ illoꝝ ire ⁊c ⁊. Quis (vt tactum est in premonitiõis exordio) in quibusdam materijs liceat vnicuiq; suo sensu abundare. ⁊ tenere alterum extremoꝝ quod libuerit: vel neutraliter ⁊ pie dubitare: in alijs tamen ibidem specificatis ⁊ maxime in autentice decisis: non licet alicui quod damnatum est approbare: vel dubitando ad medium confugere. Dubius nanq; in fide infidelis est: vt habet extra de hereticis. in pncipio. ⁊ ita in his que ad fidem pertinẽt: nullus titubare debet. vnde circa canonem. xxiiij. questi. j. aperte. notat glo. titubantem in fide: esse hereticum. ¶ In hac itaq; materia que post factas saltem decisiões ad fidem pertinet: non laudabile sed damnabile est medium. ⁊ per illud ire: nõ est aliud ꝙ ad damnationem ⁊ interitum tendere ⁊ peruenire. Firmissime igitur credendum ⁊ nullatenꝰ dubitandum est: Mariam dignissimam dei matrem nulla vnq; macula fuisse infectam. q̃ cum filio suo sit in eternum benedicta.

¶ Notatio assertionum Tertij sermonis.

In tertio sermõe col

lector relicto medio ad quod confugerat: reuertitur ad extremum condemnatum. In principio nanq; inducit proprietatem apis: ⁊ ex illa circa. D. concludit hanc primam assertionem. ⁊ Et exq̃ inquit doctores tradunt virginẽ mariam in peccato originali cõceptam: decens fuit vt eam altissimus ab ipo mundaret anteq; in ea habitaret ⁊. ⁊ ad hui⁹ assertõis comprobatõnem adducit figuram ex quarto Regũ. x. de rege Joas ⁊c. Hec assertio confunditur ex nulli pensione eorum que superioribus decisionib⁹ aduersantur: a quibuscunq; doctoribus prolata vel scripta fuerint. Vnde ⁊ figura adducta: inpertinens est ad propositum.

¶ Secunda assertio subiungitur in applicatiõe figure ad propositũ collectoris pbandũ cũ dr: ⁊ Eua cuiuslibet hominis nascentis corpus violauit per peccatuz: ita vt quilibet dicere possit cum propheta: ecce enim in iniquitatibus conceptus suz ⁊. Erroneus ⁊ falsus intellectus huius assertionis ex superioribus patet. Quãq; enim de lege cõmuni ita fieri debuerit: tamẽ quia talis lex non preiudicat neq; derogat priuilegio speciali: quo immaculata virgo exempta fuit ⁊ immunis preseruata. ideo contra eaz nihil facit. ¶ Tertiam infert cum dicit: ⁊ Ideo necesse fuit virginẽ purgari ⁊c ⁊. Vt falsa et impia hec sit: superius dicta demonstrant. Non enim necesse quin potius impossibile fuit eam purgari: in qua nihil purgandum vnq; inuentum est. vel ante anime eius infusionem. aut in ipa infusione. vel post ipius infusionem. Falsissimo igitur ⁊ damnabili presupposito inniti hec assertio. ¶ Quartam ponit circa iniquam ⁊ errone confictam thematis diuisionem: cum dicit. ⁊ In quibus principaliter tria describuntur. Primo expiatio culpe precedentis ⁊. hui⁹ assertiõis. siue auc: siue defensor quia maxime piacali reus esse cõuincitur: sanctam ⁊ semper immaculabilez virginem asserens piaculi quãdoq; maculam contraxisse. ideo seuerissima expiatione ipe cũ sua assertõe dign⁹ iudicat.

¶ Pro quinta assertõne introducit circa C. ex Plinio ppietates taxi ⁊ vulpis. ⁊ eas ad pretensam pernicioſiſſime assertionis sue declarationem adaptando: per taxum dicens intelligi dei filium. qui fecerat sibi habitaculum in medio terre. id est in beata virgine ⁊c. infert hanc assertionem. ⌊Sed hoc sciens vulpes infernalis: protecit ibi fimum originalis culpe ⁊c. ¶ O abomiabil'. execrabil'. anathematizabil'. blasphema. detestabil'. maledica imo veri⁹ maledicta ⁊ diabolica comparatio. ⁊ ex ea inducta assertio. que non pullulauit nec creuit vñq̃ i animo cuiuscũq̃ catholici doctoris ⁊ fidelis xp̃iani: sed in corde blaſphemo ⁊ diabolico. in quo ⁊ si fortaſſis euangelicus ille paterfamilias seminauerit bonum semen: tamen inimic⁹ ei⁹ diabolus dormientibus hominibus superseminauit scismatica illa zizania. que absq̃ vlla dubitatõne (iuxta infalsificabilem diuine veritatis assertõnem) in tempore messis colligentur. ⁊ in fasciculos cum suis satoribus atq̃ agris alligabuntur ad comburendum. Que enim querens apostolus conuentio christi ad belial. nullaz fore sibi voluit responderi. aduersus quem virginis nostre imo christi detractores hanc conuincunt fateri conuentõem esse factam: vt christus in electo sibi dignissimo ⁊ ab eterno preordinato habitaculo cesserit maledicto belial vulpi illi infernali: potestatemq̃ tradiderit p̃mum in eo sibi fimosum ⁊ aptum mansioni sue locum p̃parandi: ac possidendi p̃mitiasq̃ suas in ibi celebrandi. ⁊ ita contra eiusdem apostoli sb̃sequentem sententiam: consensum fuisse sacratissimo dei templo cum demonibus idolorũ p̃ncipibus. quod longe absurdius est: q̃ si cũ idolis solis. Quo fit vt etiam concedere coganꝫ: diuinum illud beatissime virginis tabernaculum p̃aus extitisse demoniorũ execrabile delubrũ: q̃ dei filij iesu christi factoris sui venerabile tẽplum. ¶ Quod si admittatur: nescio si quid nequius cogitari. impius dici. dissonantius recte fidei sentiri. ⁊ pijs auribus abominabilius possit audiri. O indignum facinus. flagitiosuz scelus. ineffabile nephas: vix habens nomen sue impietati congruum. Tale quid enim. si de magdalena. vel thaide. aut Afra. vel alia qualibz famosa. vulgari. prostituta omniq̃ turpitudini dedita meretrice. post libidinis sue expletõnez ab errore ad dominũ cõuersa diceretur: non indignum fortaſſis diceretur. De matre autez dei vel sentire: inexcusabilis impietas ⁊ damnabilis blaſphemia est. ¶ Decidant igitur defensores huiusmodi assertõnis a cogitatõibus suis. fm̃ m̃titudiem impietatum eorum expelle eos quoniam irritauerunt te domine. precipita domine ⁊ diuide linguas eorũz. quoniam tu vidisti iniquitatem ⁊ contradictionem ipsorum in ecclesia sancta ciuitate tua. Dilexerunt enim maliciam super benignitatem. iniquitatez magis q̃ loqui equitatem. dilexerunt omnia verba precipitatõis. lingua dolosa. Propterea tu deus destruas eos in finem. euellas ⁊ emigrare facias eos de tabernaculis suis ⁊ radicez eorum de terra viuentium: nisi ab improba. iniuriosa. ⁊ pertinaci assertõne ac defensione desistant. ¶ Confirmat assertõnem cum addit ⌊fm doctores⌋ que confirmatio iam dudũ infirmata ⁊ confutata est. ¶ Sextam concludit ãte B dicens ⌊in quo scilicet fimo originalis culpe omnes homines concipiunt⌋. ⁊ statim post B. adducit testimonia doctorũ Augustini Gregorij ⁊ Anſhelmi. Quid de hac assertõne sentiendũ sit: iam patuit circa secũdam superi⁹ inductaz. quantum ꝛo valeant testimonia adducta: habetur circa p̃imam. ¶ Hoc vnũ circa ea q̃ Anſhelmo asscribit. sciendum est: hec falsa ⁊ conficte sibi attribui: vt doctor subtilis testatur. Nõ enim ab Anſhelmo conscripta sunt: sed p quendam reprobum atq̃ malignum infernalis vulpis filium scriptis eius inserta. vt euidenter patet antecedentia ⁊ sequentia legentibus. ¶ Infert statim postea hanc septimã. ⌊Ideo inquit ab ea scilicet matre domi: necesse fuit hũc fimuz siue maculam purgari ⁊c⌋. quam subsequẽter declarare conatur per duo exempla. In fine p̃mi iterum falsa ⁊ iniurioſe Anſhelmum protestе inducens. ⁊ circa finem secundi sententiam huius assertionis concludens. Hec omia quia cum tertia ⁊ quinta assertionibus conueniunt: eandem cum ipsis reprobatõnis ac condemnationis sententiam incidunt. ¶ Octaua inducitur post. B. versus finem vbi dicitur. ⌊Et ille fuit christus: qui solus in mundum sine macula est ingressus.⌋ ⁊ hanc confirmat collector testimonio beati Gregorij. xj. moral'. ⁊c. In qua si solus excludat ceteros omnes tam masculini q̃ feminei sexus homines vt pretendere videtur: falsa ⁊ damnanda est: vt ex supradictis habetur. Si vero tantũ mares: tunc in nullo preiudicat matri domini. ¶ Nona quam ponit circa finem sermonis. cum dicit: ⌊Sic ⁊ ego Maria scõm doctores ex origiali fuit corrupta⌋. cũ superioribus condemnatis assertõnibus concordat: ideo pari confutatiõe confunditur atq̃ damnatur.

Conclusio.

Sufficienter instru-
ctum esse studiosum lectorē arbitramur: ad di-
iudicandū in quib⁹ hoꝛ sermonū collectoꝛi dis
sentire vel assentire: que ve aprobare ꝛque cō
demnare debeat. ¶ Quis etiam plures preter
cōmemoꝛatas in istis sermonibus assertiones ꝛ
expresse ꝛ tacite sparsim sint inserte: eas notare
non curauimus. Exquo enim cum cōmemoꝛa-
tis cōueniunt: pari sententia cū ipis cōdemnā-
de veniūt.
Abundanter ꝓterea illibate ꝟginis aduersari-
os ammonitos esse putamus: vt a ꝓtinaci illaꝛ
assertionum defensiōe desistere studeāt. Quos
si nullius virtus ratōnis vel aliqua cuiusuis sā
ctionis auctoꝛitas cogat: moueat saltem vniuer
salis ecclesie laudabilis cōsuetudo: festum im-
maculate conceptōnis sancte virginis celebrā-
tis. Que cōsuetudo quantam vim habeat: ex-
ponitur in canone. frustra. distin. viij. vbi sic di
citur. Sed si consuetudini veritas suffragatur:
nihil opoꝛtet firmius retineri. Unde ꝛ infra in
canone Consuetudinis. di. xj. sic scribitur. Cū
nec sacris canonibus nec humanis legibus cō-
suetudo obuiare monstraꝛ: inconcussa consue/
tudo seruanda est. ꝛ infra eadem distin. canōe.
consuetudinem. ita dicitur. Consuetudinē lau
damus: q̄ tamen cōtra fidem catholicam nichil
vsurpare dinoscit. ¶ Irritam itaq̄ velle face-
re vniuersalis ecclesie cōsuetudinem: temerita
tis indiciū est. nullaq̄ ratōne excusari posse vi-
detur. ¶ Si ꝟo nec ista eos cōsuetudo moueat
inducat adminus romane ecclesie exemplum:
que vt habetur in canone Enimuero. di. xix. in
speculū ꝛ exemplum ꝓposita est: a qua neminē
decet discedere. vt testatur canon Non decet.
distin. xij. sic dicens. Non decet a capite mēbra
discedere: sed iuxta scripture testimoniū: omia
membra caput sequant. Nulli ꝟo dubium est
q̄ apostolica ecclesia mater sit omniū ecclesiaꝝ.
a cuius regulis nullatenus vos conuenit deuia
re ꝛc. ¶ Celebrauit autem deuotissime atq̄ solē
niter ꝙ plurimos iaꝝ retroactos annos Roma-
na ecclesia festuꝫ immaculate conceptōis Ma-
rie virginis: contestans ꝛ aprobans eam absq̄
originalis culpe macula fuisse conceptaꝫ. Qui
igitur in hoc eam imitari renuunt: matris sue
voluntatem facere contemnūt. ¶ Alliciat eos
deniq̄ saltem apostolice sedis reuerētia: que in
memoꝛam beati ꝑetri apostoli honoꝛāda est.
vt habetur in canone In memoriam. distī. xix.
Nihilominus tamē plus eos cogere debꝫ eiusd-
dem sedis autoꝛitas. cui qui obedire cōtemnit:
peccatum infidelitatis incurrit. vt habetur. lxx
xj. distin. Si qui. vbi sic concluditur. ꝑeccatū
igitur paganitatis incurrit: quisquis duꝫ chri-
stianū se esse asserit: sedi apostolice obedire cō-
temnit. Unde ꝛ qui cathedrā ꝑetri supra quā
fundata est ecclesia deserit: in ecclesia se esse nō
confidat. vt dicit canon. Qui cathedram. distī.
xciij. Propterea quoq̄ sciſmatici iudicādi sūt:
qui se ab apostolica sede diuidunt. vt habek in
canone. xxiij. q. v. Non vos. ¶ Emolliat eos
tandem saluberrimū pacis ꝛ vnitatis sancte ec
clesie vinculum. a qua vnitate quicunq̄ semet-
ipos segregauerint: tales nec vinculis peccato
rum absolui: nec ianuam possunt regni celestis
ingredi. vt dicitur in canone. Quicūq̄. xxiij.
q. j. ¶ Q si adeo in sciſmatica sua ꝓtinacia ob/
durati sint: vt nullo pacto resipiscere velint: ꝓ
eant necesse est cum illis contra Moysen ꝛ aa-
ron sciſmatis autoꝛib⁹ Chore. Dathan ꝛ aby-
ron. ad quos consumendos aperta est terra. et
deglutiuit eos. descenderūtq̄ viui in infernū.
vt sic saltem in ipis glorificeꝫ immaculata vir-
go cum filio suo domino nostro iesu christo i se-
cula seculoꝝ benedicta Amen.

¶ In assertiones temerarias atq̄ damnatas:
intemeratam dei genitricem virginez Mariā
originali macule subiectam fuisse ꝓtendentes:
catholica ꝓmonitio et debite castigatiōis lima:
cum ex aduerso militantium confutatione. per
Egregium religiosumq̄ virum Johannem de
Lapide: Artium ac theologie doctoꝛem Pari
siensem fundatissimum: oꝛdinis Cartusiensiuꝫ
fratrem. Anno eiusdem immaculate virginis
partus vltra Millesimū quateꝛq̄ centesimuꝫ
octuagesimooctauo: Die vero vicesima prima
mensis Aprilis: in vrbe Basilea edita. feliciter
explicit.

Sermo de conceptõne beate ꝟginis Marie ꝑmus.

Conceptus hodiernus Marie semp ꝟginis neuum tergit. nexum soluit. vetustatem originis. mestis reddit leticiã. dat crimiosis veniã Ita canitur in officio hodierno. Ad experientiam hoc scimus quãdo aliqua domina nobilis mundi diu sterilis esset. ⁊ heredez non haberet ipa ⁊ tota familia tristaretur. Si autem post lõgam sterilitatem conciperet. leticiã faceret vniuersalem. Quia refert Hieronymus Angeluz dixisse ad Joachim. crede dilatos diu conceptus. steriles partus mirabiliozes esse solere Jõ legit Genesis. xxj. ꝙ zara nobilis domia vxoz Abrahe patriarche vsqz ad nonagesimũ annũ sterilitatis pertulit obprobriũ ꝓpt̃ qõ non modice tristabatur. Postqz autem dominus ipaz visitasset ⁊ ysaac concepisset dixit. Risum fecit michi dominus. Fm Glo. materiam exultationis. Et quicunqz audierit corridebit mihi. hoc est congaudebit de dei bonitate. Ad propositũ felix domina Anna mater dñe nr̃e nobilissime diu fuit sterilis. quia scõm Hieronymũ ⁊ Vin. in speculo bistoria. li. vij. viginti annis cum viro suo Joachim in coniugio sedit ⁊ prolem habere non potuit. propter quod nõ modicuz mestierant rogantes dominũ ꝙ eis sobolem largiretur. quoz preces exaudiens annuit vt Anna conciperet prolem benedictam. quare ad letandum incitat ipam per prophetam Zachariam Gaude ⁊ letare filia syon. quia ecce venio et habito in medio tui. Filia syon ẽ beata Anna mater marie que merito laudare dz dñm ⁊ letari in tanto prolis conceptu. sed medium in quo se dicit habitaturum scõm Jordanum est beata virgo Maria in eius vtero concepta. de qua ꝑdixit prophetа Psal. lxxiij. Operat⁹ est salutez in medio terre. hoc est in beata virgine que fuit medium terre. id est. beate Anne. que dicitur propter fecunditatem terra cum fuisset sterilis naturaliter miraculose fuit fecunda. Maria autem dicitur medium hoc propter influentiam plenitudinis gratiarum. quia sicut ad medium vallis omnis pluuia se infundit. sic post sanctificatõnem in Mariam statim descendit plenitudo gratiarum. teste Augustino in libzo de natura ⁊ gratia. Ceteris iuquit sanctis per partes est gratia data. Marie autem se totam infudit gratie plenitudo. ideo in instanti sanctificatiõis angelus ad sui custodiã deputatus dicere potuisset ad eam Luc. j. Aue maria gratia plena dominus tecum benedicta tu in mulieri.

De hoc nobilissimo nature medio bene hortatur letari beata Anna. ⁊ non solum ipa. imo tota celestis curia. ⁊ verius humanitas fragilis. que hodie soluta est a vinculis demonum ⁊ materiam accepit gaudiozum. scõm quod canunt verba prefata. Conceptus hodiernus marie. In quibus inquã verbis beata virgo a duob⁹ commendatur. Primo a conceptõne gloriosa. ibi Conceptus hodiernus. Secundo commendatur a subuentõne operosa. cum dicit. neuuz tergit. Circa primum est notandum ꝙ aurifaber qui vult aliquod clinodium pulchzum pro retentione alicuius nobilissime rei facere. longe ante preconcipit in mente qualiter illud vult disponere. Deinde fundit materiam seu als coadunat pro tali clinodio faciendo Postea facit sibi formam longam vel latam. Deinde auruz exornat subtiliter vt sic aspectibus hominũ placeat ⁊ pro persona habeatur. Mystice omipotens deus est aurifaber optimus a quo omnes alij scientias acceperunt. scõm illud apostoli. j. Chorinth. xiij. Quid inquit habes quod nõ accepisti. q. d. nichil. Si autem accepisti q̃d gl'ari q̃si nõ accepis. Ipe est qui scõm psal. lxxiij. fabricatus est aurozam ⁊ solem. Hic inquã voluit facere nobile clinodium ⁊ pulchzum virginem Mariam in qua seruaretur nobilissimum corpus filij sui domini nostri iesu christi. quod fm Bernhardum peregrinãtibus est dieta. egrotis medicina. quod debiles confortat. valentes delectat. languozes sanat. sanitatem conseruat Idcirco longe ante preconcepit hoc in mente sua diuina scilicet ab eterno. qualiter eam pulchzam faceret. ⁊ hec dicitur precõceptio eterna. de qua gloziatur ipa virgo benedicta. Prouerbioz. viij. dicens. Dominꝰ possedit me ab ab initio viarum suarum anteq̃ quicq̃ faceret a principio ⁊c̃. Et sequitur. necdum erant abysi. ⁊ ego iam concepta eram. Deinde iste perfectissimus aurifaber fudit materiam pro h̃ clinodio fiendo quando Joachim ⁊ Anna mater virginis matrimonialiter ⁊ castissime conuenerunt non ex voluptate carnis cum fuerint ambo senes. sed ex precepto dei. Refert enim Hieronymus. Cum Joachim in festo encenioꝝ in hierusalem cum contribulibus suis ascendit ⁊ cum illis oblatõem suam super altare posuit. sed Ysachar potifex cum nimia indignatiõe eũ repulit. quapropter ille cõfusus pre dolore domum redire noluit. sed ad pastozes suos iuit. Cui post aliquot dies apparuit angelus dicens preces suas esse exaudiras. addensqz ꝙ vxoz sua paritura esset sibi filiam. cuius nomen vocaret Mariam. Ideo ex mãdato angeli trãsiuit Joachim ad auream portam. et inuenit

Sermo

Annam ibidem stantē. ⁊ sic adorato domino in templo domū redierūt. ⁊ Anna nō longe post concepit. ⁊ hec fuit conceptio seminis. Postea vo ex illa massa fecit formā humanā. ⁊ h infra triginta q̄nq; dies in quibus cōmuniter fet⁹ feminei formanť ad speciem homis. sicut dicunt naturales. Et hec fuit conceptio hois. Demuz hoc nobilissimū clinodium ornauit auro puro sue gr̄e qñ sibi gr̄am spūssancti infudit. ⁊ in vtero sanctificauit. ⁊ hec dicit cōceptio flaminis.

B De tribus p̄mis cōceptōnibus. s. eterna. semis ⁊ homis. hoc festum nō celebrať. qđ nō de secūda. quia in illa nec cōtrahit culpa nec infundit gratia. q; illa massa est inanimata. sola autem anima est capax culpe et gratie. In tertia cōtrahitur originale peccatū. ⁊ hoc in infusione anime. licet em̄ in illa massa non sit culpa. nec in se anima sit maculosa. q; ſm Aug̃. creando infūditur. ⁊ infundendo creať. s. pura ⁊ immaculata. Est tñ in illa massa cōtinue morbida infectō ꝓpter quam mox cū infundit anima contrahit originale peccatū. Et doctores ponūt exēpluz familiare in lapide calcis q̄ in se formaliť nō est calidus si tñ ꝓfundit aq̄ q̄ ſm se est frigida tunc resultat ibi calor ſm dispositōz p̄existentē in lapide. sic est h. In quarta cōceptōe infundit gr̄a habitual' qñ aliquis in vtero sanctificať. Et ad hanc conceptōnem v̄ginis est intentio ecclesie h festū celebrantis. Ideo dicit Jordan⁹ in suis postillis. q; celebrantē hoc festū oportet dirigere intentōnem ad cōceptōz spūs. quo. b. virgo in vtero sanctificata fuit. ⁊ nō od p̄mam. s. seminis q̄ feda extitit. nec ad scōam. q; in illa cōtraxit maria maculā ſm sanctos doctores. sic̄ ptz i ſmonibus sequētib⁹. Et q̄uis in ista ꝓceptiōe ꝓtraxit peccatū originale tñ stati ⁊ si nō in primo instanti ꝓpter nature repugnantiā. tñ subito postea est sanctificata ⁊ purgata. ⁊ h tricesima q̄nta die post cōceptōz semis. Ez tñ voluit Maria illa die h festū celebrari poti⁹ q̄ tricesima q̄nta ꝓpter tres ratōes. Pria ꝓp̄ parētuz suorū pią cōmemoratōz. de q̄b⁹ nulla mēoria in eccl'a agiť saltē ad patrē referēdo. Scōo ꝓpter suc miraculose cōceptōnis veneratōz. q; ex senibus ⁊ sterilib⁹ parētibus cōcepta fuit Tertio ꝓpter matrimonial' cōcubit⁹ excusatōez. ⁊ hoc quo ad p̄mū. Quantū ad scōm cōmendať v̄go b̄ñdicta a subuentōe oposa. cū dicit. neuū. id ē peccatū tergit. nexū soluit. Circa qđ notandū. q; miles Fuiēs fideliť alicui regie tpali. hoc seruitiū vtiq; non dimittit irremuneratū. sed si viderit ip̄m in angustijs liberat eū. ⁊ si coraz rege excesserit delinquēdo eū p̄cib⁹ reconciliat ⁊ solu it vinculatū. Jō legiť in histo. alex. ma. Ex q̄dam tpe venit q̄dā noie Candal' fili⁹ regie Cādacis ad exercitū regis alexandri cōq̄rens vxorem sibi ablatā a rege ebrixarū ꝓpter suam pulchritudinem Alexander autē in ꝓsona cuiusdā militis nocte iuit ⁊ in ciuitatem in qua vxor ei⁹ fuit ascendit. ⁊ ip̄am liberando viro suo tradidit. ad quē ille. Rogo te veni mecū ad matrem meā quatenus reddat tibi digna meritis tuis. gaudēs Alexander iuit secū ad reginam quasi ignotus. Illa autē apr̄ehendēs manū ei⁹ in cubiculū duxit quod erat constructū ex lapidib⁹ aureū colorem habētibus ⁊ lucebat int⁹ q̄si sol Miratus Alexāder dixit. Ista ammiratōe digna essent si apud grecos fuissent Jrata regina veritate. dixit alex. q̄ audiēs nomen eius pauit Cui illa. Quare mutata est facies quia vocauite Alexander? Et ille. Bña antigon⁹ dicor non alexander. Ostendā tibi ait illa q; alexander es ⁊ introducēs eū in cubiculū. monstrauit ei imaginem suā dicēs. Agnoscis illā imaginē. ille cepit tremere ⁊ pallescere. At illa dixit. cur mutatus est color tu⁹ ⁊ pauescis destructor totius p̄sie ⁊ indie. Supasti indos ⁊ p̄sas. mō sine militibus ⁊ sine cōflictu cecidisti in manū regie candacis. Verūtamē nō cōtristeris. nam fuitiū in hoc mihi exhibuisti q; vxorē filij mei de inimicis meis liberasti. Et ego te libabo de manib⁹ barbarorū. q̄bus si notū esset de te. occiderēt te. sic tu occidisti Thorū regem indorū. Et sic indulsit sibi hoc peccatū ⁊ vinctū libauit. mestumq; cōsolata est. Etem̄ eū libere abire fecit dans ei dona regalia. s. coronā de lapide adamāte ⁊ dalmidem stellatā. Mystice p reginam Candacē intellige v̄ginē Mariā que est candor lucis et speculū sine macula. Sap. vij. Hec em̄ cādidissima regina suos deuotos famulos famulasq; nunq̄ dimittit irremuneratos. teste Bernh. in epistola quadam. Si marie deuotus fueris velis siue nolis expers nequaq; poteris esse eius gratie ⁊ muneris ⁊ fauor⁹. ⁊ p̄cipue remunerat illos q̄ colunt festū ei⁹ conceptōis ⁊ diez. Deq̄ dicit deuot⁹ doctor Anſ. in omeł. hodierna Q̄ta ista dies qua nostre reparatricis anima digne creať. ⁊ sanctificať seu cōsecrať. ⁊ sanctissimo corpori vniť. Reuera non est ver⁹ amator v̄ginis q̄ respuit colere diem eius conceptōnis Hec Anſ. Ez ille vere amat ip̄am q̄ nunc celebrat dieī istā. Et ex q̄ amor est receptiu⁹. Jō diligit diligētes se. ſm illō Prouū. viij. Ego diligentes me diligo. ⁊ facto eis recompēsam. Primo em̄ celebrātib⁹ hūc dieī conceptōnis sue impetrat deletōz pctōz. ⁊ hoc tangiť in v̄bis p̄missis. Cōcept⁹ hodiern⁹ Marie semp v̄ginis nexū soluit. recte sicut ip̄a hodie in sua ꝓceptōe a peccatis originalibus est mūdata ⁊ a deo sanctificata. ſm illud ꝓphete ps. xlv. Sanctificauit tabnaculū suū altissimus. ita ⁊ ip̄a hūc diez fuientibus ⁊ colentib⁹ impetrat mundiciā peccatorū. sicut hic p̄mit⁹ ostēdit i exēplo Legiť q; canonic⁹ qđā in gago gallico cū vxore cuiusdā

B

C

adulteratus est.ad opidum redire volens suū
transineare fluuiū secane solus naui ingressus
est.horas gl'ose ỽginis canere incepit. Cunqꝫ i
medio fluminis Inuitatorium Aue maria dice
ret.subito turba demonum nauem subuertit.ꝛ
animā eius ad tormēta deduxit. Die autem ter
tia ỽgo Maria demonib⁹ apparuit ꝛ eis dixit
Ut q̄d mei familiaris aiam iniuste afficitis? ad
quam demones. Eam debem⁹ hře.qz capta ē i
nostro ope. Et Maria. Si inq̄t illi⁹ debet esse
cuius opa faciebat.g̃ mea est.qm̃ matutinas me
as cū eū pimistis decantabat. Quibus dictis de
monibus hincinde fugientibus beatissima vir
go peccatū absterſit. ꝑ quo eternaliť damnat⁹
fuisset.ꝛ ad corpus aiam detulit.ꝛ ipm̃ de pro
fundo flumis in quo mersus fuit deduxit.q̄ sta
tim pedib⁹ ei⁹ ꝓstratus dixit. O ỽgo pyissima
q̄d tibi ꝑ tantis beneficijs retribuam? Ad quē
illa p̄cor te inquit ne amplius in reatum adulte
rij cadas.ꝛ conceptōis mee diem sexto ydus
decembris iugiť celebres ꝛ ad celebrandū denū
cies. Quo dicto ipo vidente ad celum ascendit
Ille autē vitā heremiticam ducens qđ sibi acci
derat cunctis audientib⁹ enarrauit.ꝛ q̄diu vi
xit hunc diē celebrauit ꝛ ad celebrandū alijs p̄
dicauit. Sc̄do festiuantib⁹ hunc diē. spūalium
ꝑcurat solutionē vinculoꝝ. Diabolus em̃ facit
sicut aranea q̄ componit rete ad muscas capien
das,sic ipe cū rete peccatorū .s. supbie auaricie
ꝛ luxurie capit heu totū mundū. Quia oē qđ ē
in mūdo.aut est concupia carnis.aut ɔcupiscē
tia oculorū aut supbia vite.j. Joh.ij. Si ǵ q̄s
bñ fuierit ỽgini beate.ab his nexib⁹ eum absol
uit.ꝛ p̄cipue in hac festiuitate. Jō dictum fuit.
nexuz soluit cōceptus hodiernus. Et sic soluit
quendā adolescentē a nexu mrimonij. in q̄ sunt
varie sollicitudines ꝛ tribulatōes fm aplm̃.j.
Chorl.vij. Jō legiť q̄ tēpe karoli magni regis
francorū q̄dā clericus vngarie reg̃ germanus
beatā ỽginem diligēs cū parentū cōsilio nube
re volēs q̄dā die nuptiali bñdictōe accepta cuz
recordat⁹ fuisset q̄ horas btē ỽginis iuxt̄ morez
solitū nō cantasset.spōsam domū cū ceteris mit
tens.ipe solus in eccl'a pmānsit. Cū illā antipho
nam Pulchra es amica mea ꝛ decora filia hie
rusalē.diceret.subito.b.ỽgo dei genitrix appa
ruit dicēs. Si ego sum pulchra ꝛ decora. quid
ǵ est q̄ me dimittis.ꝛ aliā spōsam accipis? Cui
ille. O dña q̄d vis vt faciā? At illa. Si sponsaz
tuā carnalē amore meo dimiseris.ꝛ conceptōis
mee diem sexto ydus decembris celebrauer̄s.me
in celesti regno spōsam habeb̄.ꝛ cuz vnigenito
meo cum gl'a laureat⁹ eris.q̄bus audit̄ cleric⁹.
ad quandā abbatiā extra patriā pgens. mona
chi habitu decorat⁹ est. Et p⁹ modicū tps eps
aḋlegie factus festum conceptōis q̄diu vixit
celebrauit.ꝛ celebrandū cunctis in sua dioces i
stanť p̄dicauit. Tertio celebrantib⁹ hunc diem
dat occasionem gaudiorū.recte sicut ab origia
libus liberata occasionē accepit gaudij. sic illis
q̄ hoc festū hodie recolūt subuenit in omnibus
necessitatib⁹ pellendo mesticiā ꝛ donādo leticiā
Et hoc tangiť in ỽbis p̄assumptis. Cōcept⁹ ho
diernus beate sp̄ ỽginis mestis reddit leticiaz
ꝛ p̄cipue imminēte morte vbi maior ē mesticia.
Ideo dicit Haymo sup̄ Apocal'. O q̄ gaudēs
est eius obit⁹.q̄ marie dū viueret.sedulus fuit
ꝛ deuotus. Refert em̃ Anſ.cantuarien. archi
epūs. Eo tempe quo Guilhelm⁹ normanorum
potentissim⁹ ꝓstrato rege anglorū karolo ꝛ ip
sos anglicos bello strenuo fecerat subditos Fu
it q̄dam helsinus abbas in remēsi cenobio q̄ do
mino nr̄o tesu xp̄o ꝛ eius genitrici sedule studi
sissime fuiebat. Cōtigit q̄ rex dacorum audita
karoli morte ad angliā ꝓperauit vt eaz suo do
minio subiugaret.qz hereditario iure ad dacos
spectabat. Guilh'.aūt hoc audito ad defensiōez
se p̄parauit. Jnito autē cōsilio vt prudētissim⁹
cum optimatib⁹ suis p̄dictū abbatē helsinum i
daciā misit vt eorū in angliā aduentū ꝓput pos
set auerteret. Preparata igiť classe ꝓspero vē
to flante in daciā venit regis aspectui se presen
tauit ac salutauit ꝛ iumēta obtulit ex pte Guil'.
noui regis anglorū omia vt sibi iussum fuerat i
pleuit. Jmpletis autē omib⁹ strenue ꝓpť q̄ cō
ueuerat ꝓceres terre illi⁹ munerib⁹ ꝛ ꝓmissio
nibus placauit in angliaz regredi voluit. Sed
rex dacie illū nō paruo tpe retinuit.trāsacto tē
pore nō modico rex illum regredi ꝓmisit. Qui
mox cū socijs suis in nauē conscēdit. Dū igiť ꝑ
altum maris ꝑgerent.cōtrari⁹ eis ventus sur
rexit.ꝛ mare funditus cōmouit. omēsq̄ q̄ erāt
in naui formidine repleuit.naute nimiū ꝑterri
ti p̄ces cum lachrymis dño fundūt.ꝛ se grauiť
deliquisse gemunt miserabiliť. In tanto em̃ dis
crimine positi maiora picula incurrūt. O deus
misericordissime digneris nos inspicere mersos
ꝑ nostro crimine.respice nos dulcissime de se/
de tue glorie. visites iam nos positos extremo
sub articulo. Assit tua benignitas.assit tua bo
nitas. Succurre nobis miseris pietas ineffabiľ
ne nos absorbeat interitus nūc ꝑ nostris crimi
nibus parce nūc confidentib⁹.miserē gemētibus
ꝛ vere penitētib⁹. O sancta Maria mater dñi
exora ꝑ nobis miseris tuo filio dña cōmēda no
stra flumia. Nam mari sunt tradita nostra mi
sera corpa. Tuus filius dñs noster aias nr̄as i
requiem suscipiat. Cū q̄z sic desperantes clama
uerunt quendā potificalib⁹ vestimentis ornatū
iuxta nauē assistere viderūt. Qui helsinū ꝓpo
nomine appellans hec ei retulit. O Helsine sur
ge ꝛ mecū loquere. Tūc mirātibus omib⁹ dixit
ei. Si vis sanus effugere ꝛ morte euadē. ꝓmit
te fidelissime matri xp̄i q̄ diem cōceptiōis eius.

solenniter celebres. ⁊ ad celebrādū p̄dices. Cui ille vt vir p̄udens. Quis est inq̄t dies in q̄ erit hoc festū celebrandū? Cui dei nūciꝰ. In sexto ydus decembris dies huius cōceptōis est. hūc diem celebres moneo ⁊ celebrandū dicito quibus poteris. Tunc abbas ⁊ quali inq̄t officio vti iubes in hoc festo? Cui ille. Omne officium quod in eius natiuitate dicit in conceptōe eius dicet. Sed vbi dicit natiuitas. ibi dicet conceptio in hac celebritate donec ob ꝟginis reuerētiam aliquis spēale officiuz ediderit. dictis his disparuit. Abbas post q̄ talia audinit letus efficitur. ⁊ deo gratias referēs omia se seruaturuz p̄misit. Et statiz tempestas cessauit ⁊ serenitas redijt. Vento ergo p̄spere flante in angliaz alacres veniūt. moxq̄ cūcta que viderāt ⁊ q̄ in mari acciderāt. eis q̄bus potuit in anglia fideliter enarrauit. statimq̄ in remēsi cenobio hoc festū
G omni anno celebrari instituit. Sunt ⁊ alie vtilitates p̄pter quas illud festū est celebrandum. vna vt is qui deuote celebrat ab honore suo et gradu suo nūq̄ deponet. Et hoc p̄bat Anſh. dicēs. Quisq̄s inquit p̄sul. abbas ⁊ p̄latus es. recole diligētia hanc festiuitatē ⁊ cunctis iube eam coli. quia si eam toto corde amaueris. nunq̄ de gdū depositus eris. ⁊ in meipo p̄bauī qđ dico. Idem p̄bat Iordanus in postill' suis. q̄a ꝟgo gloriosa in ipa conceptiōe est singulariter a deo honorata ⁊ singulari mō est in vtero sanctificata. dicēte bern̄. Puto q̄ copiosioꝛ gratia sanctificatōis in ipam ꝟginē descēdit q̄ nō solū eius ortuz sanctificauit. sed deinceps a pctō custodiuit immunem. qđ soli ꝟgini fuit singulare Hoc em̄ nō fecit sanctificatio Hieremie nec Iohannis. q̄ igit nūc p̄mū honorē suū accepit singularē. cōgruū est vt deuote b̄ recolētes in suo honore p̄fuet. Alia vtilitas est q̄ m'eres deuote festū recolētes secure sunt q̄ nō p̄ceāt abortiuum. q̄ fet' in vtero eoꝝ custodit. teste Oroſio in epl'a ad Heliodoꝝ di. Coꝛā deo noui ⁊ in veritate comperi q̄ nulla mulier i ptu piclitat sup quā deuote marie gr̄a implorat. ⁊ dies cōceptōis ei' celebrat. Et ptz ex rōe. q̄ sicut ꝟgo maria in vtero sue matr̄ est. nō solū in naturalibus illesa custodita. sed etiā gr̄uitis insignita. sic oibus mulierib' illud in b̄ festo digne colentibus fet' confuat penit' illesos. ⁊ ip̄as ne p̄iclitent cōfuat. Alia vtilitas est oim potissima q̄ illi q̄ digne celebrāt hanc dignissimaz festiuitatem cōceptōis sanctissime ꝟginis Marie nūq̄ deponent. pace saluteq̄ fruent. teste Anſ. q̄ ait in legenda. Hui' celebratorib' solēnitat̄ detur a filio ꝟginis dño nr̄o iesu xp̄o pax ⁊ lōga salus. ⁊ post trās̄itū huius vite requies eterna. Ad quam ⁊c̄. Legitur in miraculis beate ꝟginis q̄ vir quidam ad limina sanctoꝝ nauigare voluit. mulier autē eius virgini deuota. licet ḡ uida parit̄ cum eo nauigare voluit viro ei' vir annuēte. cum aūt nauigarēt ven⁊rūt dies pariendi. Periclitante autē muliere seuiēte tempestate ne ergo oīēs submergerent. depositā est extra nauem sup tabulā que implorās virginē Mariā p̄ iuuamine p̄mittēs si euaderet b̄ p̄iculum magis deuote q̄ vnq̄ celebrasset ei' conceptiōem celebrare vellet. que eā liberauit ⁊ ad littus p̄duces ⁊ officiū obstetricis adimpleuit. que postmodū hoc p̄digiū q̄bus potuit dixit. ⁊ exinde laus ⁊ honor deo ⁊ p̄conīū ꝟgini marie detur. Hec in anglia facta sunt circa ciuitatem cantuari.

¶ Sermo secundus de eadem.

Ecduz erant abyssi ⁊ ego iam cōcepta eram. Prou. viij. Ad experientiā apparet q̄n vere A tpe arbores in se hūiditates concipiunt. statim aīalia cetera q̄ volatilia fiūt letiora. ⁊ q̄ prius in caūnis latitabāt exeūt ⁊ se incitāt mutuo ad letandū. Cū aūt campi se floriḃ' exornāt magis more solito vociferāt. ⁊ se sociāt partū pullos p creando. Mystice beata Anna est arbor fructifera. ramis ꝟtutū vndiq̄ decorata. ita vt dicere possit illud Ecci. xxiiij. Ego q̄si therebinth' extēdi ramos meos. ⁊ rami mei honoris ⁊ gr̄e. Hec igit̄ tpe gratie veniente ꝯcepit in se humillimam ꝟginē Mariā humidā in gr̄ijs. non in carnis concupiscētijs. q̄uis nō p̄tūc m̄ post anime cū corpe vnionē q̄ facta est f'm cursuz nature tricesimā q̄nta die a carnali conceptōne. q̄ circa tale temp' fetus femine f'm p̄hos in vtero animat̄. ⁊ tunc p̄ diuinā gratiā fuit q̄si flos pulcherrimus p̄ordinata. vt dicere potuisset illud Cañ. v. Ego flos campi ⁊ liliū conualliū. Iō nos xp̄ifideles debemus merito gaudere ⁊ conceptōnem illā dignis laudibus extollere et leti celebrare. Ad quod hortat deuotus doctor et p̄cipuus beate ꝟginis amator Anſ. in legēda sua in hodierna omel'. di. Sic̄ fratres charissimi in sancta eccl'a natiuitas sāctissime virginis Marie colit̄ ⁊ venerat̄. sic debet coli ei' conceptio. Nisi em̄ cōcipet etiā nūq̄ nasceret in sensu dei concipit̄ ⁊ nascit̄. Sicut em̄ ad saluāduz gen' humanū olim necessaria fuit ei' natiuitas sic necessaria fuit eius cōceptio. nisi ea cōcipet redemptio mūdi nūq̄ nasceret. in sensu dei cōcipit̄ ⁊ nascit̄. imo si diuina ratō p̄cit̄ spūalis ꝯceptōnis dies eius maioꝛ fore approbat̄ q̄ natiuitas. Et subdit. erubescāt oīno insensati. qui tm̄ diem tanta mysteria ⁊ sacramenta tenebris ignorantie excecati. ideo respuunt celebrare q̄ vir ac mulieris copula in ꝯceptōe btē Marie ꝟginis extitit. si eius cōceptōz eo q̄ carnal' extitit copula stultis non placeat hodie celebrare diez illam. ⁊ noctē q̄uis sit incognita ⁊ temp' ⁊

horam tamē spiritaľ conceptio eius hodie celebrari delectat. qz ipe aiaz creator aiam sua matre dignā z sanctissimā corpori ꝟginali eius angelis ministrantib⁹ copulauit. Hec ille. Q̄ etiam hoc festū conceptōnis sit cum gaudio celebrandum. monet sapiēs Ecci. xxxij. Precurre aut ꝓr in domū tuam. s. mortalem. z illic aduocare. illic lude. z age conceptōes tuas. s. ppt̄ te factas z in his oibus bñdicito q̄ te inebriat bonis tuis. vbi p ludum intelligit tripudium quo letaľ aima in actu deuotōnis. has recolēdo cōceptōnes. De quarū vna dicūt ꝟba pfata Nec dum erāt abyssi. z ego iam cōcepta erā. In quibus duo tanguntur. Primo electio ꝟginis eternaľ ibi. Necdū erāt abyssi. Scōo conceptō mirabiľ ꝟginis ibi. Et ego iam cōcepta eraz. Circa ꝓmum est notandum q̄ in ciuitatibus regalibus vł imperialibus taľ extat cōsuetudo. Cum audiūt vel pcipiunt impatorem aut regem eos valde benignē visitare. z de angustijs hostiuz liberare. tūc longe solent sibi eligere condignaz beneq̄ ornatā mansionē in qua decenť recept⁹ mitior aparebit. Spūaliter mūdus iste est ciuitas impialis quam summ⁹ imperator z rex regum fundauit. z creauit celum z terram. Jdeo iure fundatōnis ad ipm ciuitas ista expectat. sicut pr̄. testať. Domi est terra z plenitudo eius Ad hanc ciuitatem iste celoꝝ impator varios nuncios misit aduentū suum ciuibus ꝺnūciare. Quoꝝ vnus fuit fidelis Zacharias. q̄ ait eiusdem. ix. Ecce rex tuus venit tibi māsuet⁹. Ali⁹ fuit Malachias qui nūciauit dicens. Veniet ad templū sanctum suū dominator domin⁹ quē vos queritis Malachie. iij. Terti⁹ fuit aggeꝰ. qui retulit. Veniet desiderabilis cūctis gentibus. Aggei. ij. Audientes igiť ciues aduentuz tam potentissimi regis ꝓpter bonū eorum misericordiť venientis. quia vt habetur ex simbolo Niceno. Jpe ꝓpter nos homies z ꝓpter nr̄am salutem descendit de celi. Jdcirco ex omib⁹ hominibus vnam sibi dignissimā elegerūt mansionem ꝟginem Mariam qua excepta nemo dignus fuit suscipe talem regem. Et dixerunt ad eā hoc quod ibi caniť O filia syon adorna thalamum tuū z suscipe regem christū. Et nō solū ipi ciues sibi hanc mansionem elegerūt. imo verius ipe sibi pelegit ante mūdi constitutōnem. z hodie cōcipi voluit que tamē ab eterno ꝓuisa fuit. Recte sicut sapiens architector volens domū regiam cōstruere diu in mente sua precōcipit anteq̄ ipam erigit seu adesse producit. vt nihil rex talis inueniat quod oculi suis displiceat. Sic fecit celestis architector sapientissimus pater volēs erigere domum speciosissimaz ꝓ filio suo qui fm pr̄s. Est rex magnus sup omnem terram. Qui ante concepit eam in mēte sua diuina. quemadmodum gloriať de ipa in verbis preassumptis. Necdū erāt abyssi. z ego iam cōcepta eraz. vt esset thalamus dei. Jpa virgo dignissima p domum Dni regis indoctū aptius est prefigurata. de qua legitur i hystoria magni regis Alexandri. Hec erat inquit firmiter stabilita. quia in ipa erant columne auree excise. z parietes domus erant vestiti lammis aureis Vinea q̄ aurea pendebat inter columnas cuiꝰ folia erant aurea. z racemi cristallini. q̄bus imposite erant gemme ignite z smaragdine. Omnes etiam māsiones que erant in ea. ornate erāt margaritis z carbunculi que ianuas habuit de ebore albo. Taliſq̄ domus fuit sancta Maria z nō solum cōmunis sed regalis. Quia scimus q̄ tempe pſecutōnis hostium z tempe magne necessitatis refugiū habent homies ad domus ꝓcipue regales in quibus ab inimicis tueātur. Sic omis homo qui refugium habet ad ipsam quādo est in maxima sua necessitate. s. in fine vite demonibus pſequentib⁹ sua ꝓtectōne ab illa liberatur. Et hoc patet p exemplū. Quidaz monachus fuiuit deo z beate virgini in ordine xxx. annis. z grauiter cepit infirmari. Cūq̄ iaz vellet expirare venit ad eum demonū multitudo querentes aiam eius. Quod cū vidisset cepit clamare. ve mihi q̄ vnq̄ natus sum. ve michi q̄ vnq̄ ordinem intraui. melius michi esset fuisse ranam. Fratres aūt audientes clamorez coram eo orātes conuenerūt. ad quez accedens senior suus dixit. O pater quare ista dicitis cū fueritis semp bon⁹ homo. dicite ergo post me hec verba. Maria mater gratie. mater misericordie. tu nos ab hoste ꝓtege. in hora mortis suscipe. Quod cū dixisset. z modicum iacuisset. cepit dicere. Bene mihi q̄ vnq̄ natus fui. Bene michi q̄ vnq̄ ordinem intraui. Fratres ꝟo audientes tam subitā mutatōnem ceperūt querere quid hoc esset q̄ tam blasphemе clamasset? respondit. Jdeo clamaui. quia demones infiniti venerūt volentes animā meā rapere. Sed cū dixissem oratōnem pdictam. z refugiū habuissem ad Mariā. statim venit ad me mater misericordie. ad cuius aduentū omnis recessit multitudo demonum. z modo me ad suū cōuiuium inuitauit. z sic spiritū emisit. z saluatus est ab hostibus suis in gloriosa domo. Jsta dom⁹ regalis ita firmiter fuit situata colūnis aureis. et hoc supabundantibus gēmis. q̄ in vtero fuit pseruata. q̄ nec a vento superbie nec a pſecutōis tempestate deiici potuit. neq̄ in aliq̄ cadē peccatum. q̄ in sua spēali conceptiōe tāta copiositas gratie sibi collata fuit. q̄ fm beatū Bernh. non solū ortum sanctificauit. sed deinceps immunem custodiuit q̄ nulli hoim in vtero cē collata sanctificatio. Hieremias fuit in vtero sanctificatus Hiere. j. Anteq̄ exires de vulua sanctificaui ꝛc. Sed huic datū est q̄ nō potuit mo-

taliter peccare post sanctificatõnem. sed bñ venialiter. Ideo dicit Hiere. xv. Ue mihi mater mea quare me genuisti virũ rixe. virum discordie in vniuersa terra. Ideo legit de Johanne baptista Lu. j. Qui spũsancto fuit repletus adhuc in vtero matris sue. Attamẽ canit de ipso. Antra deserti teneris sub annis ꝛc. Marie autem vltra hoc collatũ est q nũq peccauit venialiter. Quod fuit gratie magne signũ q nõ solũ vulnus nature sanaret. sed etiã ipam naturã super omnẽ legem nature extolleret Ipa aũt erat vestita lammis aureis diuine charitatis. teste Hiero. in ꝑmone. Beata inquit mater dei cui candor virginitatis sicut plantatio rose in hiericho specialius effulsit. splẽdidius emicuit. officio circũdata charitatis. In hac regali domo fuit vinea aurea. hoc est cor mundissimũ charitate vndiq ornatũ. in q creuit vitis illa ỽa xps Joh. xiij. Ego sum vitis vera. de q pfluit vinum nobile. qđ ꝑm pũ. cij. Letificat cor hois. ꝛ a quo oẽs inebriant electi dei. Can. v. Bibite amici mei ꝛ inebriami. Hec eterna dei dom est serenata margaritis ꝛ carbunculꝰ. Margarite ꝑm naturales sũt albe ꝛ parue. ꝛ significãt ỽginitatem cũ humilitate. quod simꝰ habuit ỽgo Maria. qr si vnã illarũ nõ habuisset deũ cõcipe nõ meruisset. teste bea. Gregl. in registro. Quantũcũq beata ỽgo fuisset casta. nunq tñ cõcepisset nisi hũilitatẽ infimã habuisset. Carbũculus ꝑm Isi. li. xvj. est lapis pciosus vt carbo ignit⁹ cui⁹ splendor neq in nocte vincit nec die obfuscat. ꝛ significat cõsatõz sanctã ꝛ pfulgidam q oẽs secũ cõuersantes illustrabat. ꝑm illud Mat. v. qđ audierat a filio suo. Sic luceat lux vra coram hoib⁹. Etiã carbunculus qui lucet in nocte significat fidem eius que in ea nũq extincta fuit. Naz cũ discipuli oẽs ab ea tempe passiõis recesserũt. ipa sola luxit in fide. Qđ testat eccla que. s. xiij. lumia accẽdit i matutis tenebrarũ inter q solũ vnũ ardere remanet vltiate. quorũ. xij. significãt duodeci aplos q̃ h tempore in fide nõ luxerũt. Sed vltimuz significat Mariã in q fides luxit tam in ꝓsperis q in aduersis. Ecce q speciosam sibi elegit ab eterno rex celorũ habitatõz cũ nondũ erãt abyssi. Et hoc quo ad ꝑmũ. Quantũ ad scdm est notandum ꝑm Isiđ. li. xxj. quidam piscis est in mari q de nocte exit mare venitq ad litus eiusdem. ibiq aliq diu quiescit quousq ros descẽdit. Descendente igit rore aperit os suũ. ꝛ de rore suscipit quantũ potest. Ueniẽteq sole piscis concipit ꝛ generat margaritas. Mystice ꝓ hanc piscẽ intelligi potest beata Anna que licet in mari hui⁹ mũdi psonalit habitabat. tñ p õsideriũ exibat ad littus eterne beatitudinis. di. cũ psal. cxix. Heu mihi quia incolatus meus ꝓlongatus est. Ideo aꝓpinquãte tempe gratie quo de⁹ humanum genus voluit redimere concepit hodierna die ex rore celesti. hoc est ex voluntate dei in q virgo Maria cõcepta est ꝑm Anſhelmũ vbi supra. veniẽte sole. hoc est gratia supabundãte spũssancti. cũ anime infusione que facta ẽ tricesima q̃nta die a conceptõne carnali que fuit facta hodie. Concepta est igit spũaliter h speciosissima virgo Maria tanq margarita alba absq vlla macula. ita vt celestis sponsus ad ipsam dicere potuisset illud Canti. iij. Tota pulchra es amica mea ꝛ macula non est in te Quia aiunt aliqui ob deuotõnem virginẽ esse conceptam absq labe peccati originalis. Quibus assentit Anſhelm⁹ in li. de conceptõne virgis dicens. Justicia vere fuit vt omipotẽs sapientia dei ꝛ virtus mũdi sibi ex omni tempe habitaculum cõderet remota omni labe conditõis humane qui angelos ab alijs peccantib⁹ a peccati ꝛuauit feminã ꝛ matrem suã futurã ab aliorũ exortem peccatis seruare voluit i eternitate sui consilij fixam. statuit eam dominatricẽ et reginam angelorũ esse ꝛ fore. Et tunc inferiorẽ gratia alijs factam in consortiũ querimus acceptã hominũ peccatorz. q. d. nequaq. Et subdit Existimet hoc quod vult argumentis suis. probet his que dicimus. Aduersẽ ergo donec deus ostendat mihi aliquid dignius excellentie domie mee posse dici que dixi. Dico quod scripsi non obmitto. Et ꝓbat hoc exemplo castanee. Attende inquit. Sid⁹ castanee confert vt infra a spinis remota concipiat et alat ꝛ formet. non potuit hoc dare corpori humano. quod ipse templũ fecerat in quo corpaliter habitaret. ꝛ de quo i vnitate sue ꝑsone ꝑfectus homo fieret licet hic inter spinas peccatorũ conciperet. ab ipis tamẽ spinarũ aculeis expers omnino redderet. q. d. vtiq potuit. Et ne sibi aliquis obijceret illud Roma. j. Omẽs peccauerũt ꝛ egent gratia dei. Similit. j. Chor. xv. Sicut in adaz omnes moriunt. Subdit. Cum eminentiã gratie ꝛ vite virginis considero. Sicut nõ te intra omnia que facta sunt inestimabili modo intueor. ita non lege nature aliorũ in tua conceptõne deuictaz fuisse opinor. sed singulari ꝛ humano intellectui impenetrabili diuinitatis virtute et operatõne ab omni peccati admixtione liberrimam. Hec Anſhelmus. Cui cõcordat illud ỽginis benedicte quod legit in reuelatõib⁹ Brigite. in qua ꝓbatur q Maria sine peccato est concepta dicens. Sicut alicui volenti ieiunare qui desideriũ comedendi haberet. sed volũtas resisteret desiderio. ꝓciperet a supiori cui obediendum esset q ꝑ obedientiaz comederet. illa comestio maiori remuneratõne digna essz q̃ ieiuniũ. Sic p talem modum cõiunctio parentuz meoz fuit quãdo ego concepta fui sine originali peccato. q sicut filius meus ꝛ ego nunq pec-

F

G

H

I

cauimus.ita nullū cōiugiū fuit quod honesti⁹ esset q̄ illud de quo ego ꝓcessi.⁊ qñ pater ⁊ mater cōuenerunt matrimonialit̄ plus fecit ḥ obedientia q̄ carnalis voluptas.qz alij cōiuges cō uenīūt ex voluptate carnali.mei ꝯo parētes cō uenerūt ex obedientia ⁊ ꝓcepto. Sed scito q̄ mea conceptio nō oibus fuit nota.quia placuit deo.q̄ amici sui pie dubitarent de conceptione mea.⁊ q̄libet ostenderet zelū suū donec veritas clarescceret in tempe ordinato. Hec Brigi. Ex his dictis ptz q̄ Maria mirabl̄r vltra oēm humanā creaturā sine peccato sit cōcepta. Ex contra hoc est quasi tot⁹ cet⁹ sanctorū doctorū ipaz sicut ⁊ alios hoies in peccato originali ꝓceptaz asserentes. Et ad hoc sonat aug⁹.in sum.de pe. ⁊ ponit̄ in canone de ꝓse.di.iij. Firmissime in q̄t tene ⁊ nullaten⁹ dubites oēm hoiem p cōcubitum viri ⁊ mlieris cum originali peccato nasci Nō exponēs archidiaconus Guido in rosario dicit. Natiuitas est duplex. Una i vtero . alia ab vtero. In vtero nasci est aiam corpori infūdi. Sed ex vtero nasci est in lucē ꝓduci siue ꝓdiri. Et subdit q̄.b. ꝯgo Job.bap.⁊ Hieremias originali peccato nati sunt in vtero. Idē tenet Bonauentu.sup.iiij.sen.di.iij.q.xxviij. Q̄ sanctificatio ꝯginis subsecuta est original' culpe ꝓtractōnem.qz nulla immunis fuit a culpa original' peccati nisi solus ꝯginis filius. Et subdit Sufficiūt em̄ ꝯgini alie dignitates q̄s sibi filius cōmunicauit.in q̄bus excellit alias oēs laudes ⁊ deuotōnes. Et ideo nō oportet nos hoies cōfugere ad honorez ꝯgis.qm̄ nō indiget nostro mendacio que tam plena est veritate. Idem tenet beatus Gre.in moral'.q̄ q̄ plēs alij quibus fortassis esset magis assentiendū q̄ ꝑmis.qz dicit aristo.iij.pol'. Turba melius iudicat q̄ vn⁹ vel duo. Et ḥ etiam magl vt estimo cedit in laudem dei. Sic̄ in simili esset si vn⁹ sapiēs artifex q̄ posset p̄ciosum vas facere nō solū de auro . sz etiam de vili luto eiusdem p̄ciositat̄ ⁊ pulchritudinis.nō magis laudaret q̄ de auro qđ illaz habet pulchritudinē ꝑexistentē.ita si xp̄s sapientissimus artifex potuit ⁊ voluit matrem suaz dilectissimam in luto original' culpe conceptam mundissimū vas facere.merito de hoc summo opere est laudād⁹.⁊ ipa mater misericordie a nobis non minus imo maxime est laudanda. Sed quia dicit Aristo. Medium in omibus est laudabile.ne ideo videar ad vnam partem magis q̄ ad aliā declinare.volo cū iesu p medium illoꝝ ire.hoc enim tenens cū ꝑmis. Si beatissima virgo Maria sine originalibus est ꝓcepta tunc bn̄dictus sit deus pater domi nostri Jesu christi.q̄ eodem filio suo tam mundissimā ꝑparauit mansionem.in q̄ dignat⁹ est mis'icorditer nouē mensibus habitare.⁊ q̄ dñs deus sit⁹ pter hoc benedictus dicit sapiens Eccl.xxxv. age conceptōnes tuas.⁊ nō in delictis tuis.sed in his omnib⁹ dn̄m bn̄dicito.q.d. O homo celebra conceptōes ꝯginis que ꝓpter te fetē sunt ⁊ nō in delictis tuis.ḥ est noli temere defendere vnam illarū partiū vbi forte cadere posses in peccatū.sed de hoc sufficit pie dubitare ⁊ dn̄m benedicere.sed hoc teneo cū secūdis si vt dicūt Maria in originalibus est cōcepta.tunc statiz est sanctificata ⁊ purgata. ⁊ licet nō in eodez instanti quo fuit inceptibiliter infecta.⁊ hoc ꝓpter repugnantiam culpe ⁊ gratie.tamē factuz est in aliquo instanti ꝓmo.sicut nature possibile fuit. Et hoc iterū apparet q̄ sollicite diuina gratia beatā ꝯginem in puritate seruauit.quia tempe inceptibili ⁊ breuissimo ipam in origia li pmisit.⁊ q̄cito potuit fieri ipam p gr̄az emūdauit.⁊ hoc quo ad secundū.

¶ Sermo tertius de eadem.

Sanctificauit tabernaculum suum altissimus. Psal. xlv. Aristo.li.xviij.animaliū valde mundū dicit est ,animal qđ apis est. nam in locis immūdis habitare dedignat̄.ideo sterc⁹ suum ejcit in volatu ⁊ nō in alueario.quia fetid⁹ odor grauat ipam. Et si aluearia efficiunt̄ fetida velociter delinquūt ea.nam si ibi morarent̄ citius egrotarent. Mystice p apem intelligit̄ christus.quia sicut apis est animal paruum et dulcem facit fructū.sic xp̄us est paruus in hūilitate.Sm illud Matth̄.xj. Discite a me q̄ mitis sum ⁊ hūmil' corde. Et tamē dulcē facit fructū in suis doctrinis.⁊ p̄cipue in p̄ncipio sue p̄dicatōnis cum dixit. Penitentiā agite appropinq̄bit enim regnū dei. Matth̄.iiij. Ideo de ipso potest exponi illud Ecci.xj. Breuis in volatilibus apis ⁊ initiū dulcoris habet fructus illius quia fructum sue doctrine incepit p̄dicto dulci verbo. Iste mundissim⁹ xp̄us more apis in locis mūdis cordiū habitare dignat̄. Sm illd̄ Sapi.j. In maliuolā ,animā non introibit sapiētia. ḥ est xp̄s q̄ est sapiētia patris.nec habitabit in corde subdito peccatl. Et ex quo doctores tradunt ꝯginē Mariā in peccato originali concepta.decēs fuit vt eā altissim⁹ ab ipo mundaret ante q̄ in ea habitaret.sicut figuratū est.iiij. Regū.xj. Ubi legit̄ q̄ Joas rex hierl'm purgauit templū qđ violauit Athalia regia extirpās idola ⁊ aras destruxit.p Athaliā Eua intelligitur. Figurat̄ q̄ qōlibet hois nascētis corp⁹ violauit p peccatū.ita vt quilibet dicere p̄ōt cuz ꝓpheta. Ecce enim in iniquitatibus cōceptus sum. Ideo fuit ꝑcesse virginem purgari per Joas regem dei filiū a culpa originali qđ fetm̄ est post anime infusionem.Sm Bern̄. Et ḥ volunt verba thematis ꝓassumpta In q̄bus p̄n cipaliter tria describunt̄. Primo expiatio cul-

pe p̃cedentis ibi. Sanctificauit. Secũdo inhabitatio gratie sequentis. ibi: tabnaculum suuz. Tertio expressio potẽtie transcendentis. ibi. altissimus. Circa p̃mũ est notãdũ cuilibet regi decet habitatõnem cũ solicitudine q̃ri. ⁊ q̃sitã preparatõe disponi singulari. Sic fecit Moyses deo q̃ est rex regũ ⁊ dñs dñantiũ. Apocal'. xix. sollicite domũ q̃siuit. q̃sitã igit ⁊ fabricatã singulari dispositi p̃paratõe. Nume. vij. vbi legitur. Factũ est in die q̃ cõpleuit moyses tabernaculum ⁊ erexit illud. vnxitq; ⁊ sanctificauit cuz
L oibus vasis suis. Mystice dei filij est rex celorum. ⁊ sic cõgruũ fuit vt sibi mãsio summa solli citudie q̃rer̃et. ⁊ exq̃sita segregaret. q̃ nõ est digna habitatio cũ pphano. qõ declarat in natura. Refert Plli. in specu. na. li. vij. c. xxxix. Taxus q̃ natural'r p̃uidet tempestatẽ facit sibi domunculã sub terra diuersos exit⁹ ꝓtinẽtez. ⁊ in hac sp mozat. Sed h̃ sciẽs vulpes q̃ est aial fetidum ⁊ corruptiuũ. ita q; loca vbi habitat reddat sterilia. intrat domũ taxi. ⁊ ibi fimum suũ ⁊ vrinã. pijcit. ⁊ domunculã fetidã reddit Quod sentiẽs tax⁹ ibidẽ ammodo manẽ dedigt. Hic p taxũ intelligit dei filij. q̃ fecerat sibi habitaculum in bñdicta terra. h̃ est in vtero beate anne. De qua ps. lxxiij. dicit. Deus aũt rex nr̃ añ seculo opatus est salutẽ in medio terre. i. in beata ẋgine. q̃ fuit mediũ beate anne. In hoc medio terre voluit ipe habitare xp̃s dei filij. Sm qõ p̃ dixerat p ps. cxxxj. Hec req̃es mea in seculũ seculi. Sed h̃ sciens vulpes infernal'. piecit ibi fimum original' culpe Sm doctozes. in quo omẽs
B hoies cõcipiunt. teste Aug̃. li. j. cõtra Julianũ Oẽs hoies ꝑmozũ parentũ peccato nascũt obnoxij. Cui cõsonat Greg⁹. sup Exo. iij. Omẽs in peccatis nati sum⁹. ⁊ ex carnis delectatõe cõcepti culpã originalẽ cõtraxim⁹. excepto domino nostro ihu xp̃o q̃ solus spũsancto ꝓcept⁹ est ⁊ sic liquet q; maria subiecta fuit huic legi peccati original'. Sicut ⁊ doctozes ipam specialit includũt. q̃ dicit Anꝺ. in li. ij. Cur deꝰ homo. c. xvj. Licet ipa hois dei cõceptio munda sit. et absq; carnal' delectatõis peccato. ẋgo tamẽ ipsa vnde ipe assumptus est. in iniq̃tatibus cõcepta est. ⁊ in iniq̃tatibus cõcepit eã mat̃ ei⁹. ⁊ in originali peccato nata. scilicz in vtero q̃n ipa in Adam peccauit. sicut omẽs peccauerũt. h̃ ille. Jõ ab ea necesse fuit hũc fimũ seu maculam expurgare ex quo p̃ordinauit in ea filius dei habitare. quod potest in duob⁹ exemplis declarari P̃imũ est in oculo. Videm⁹ em̃ in natura si oculus debz in se recipe lumẽ extrinsecũ necesse est ipm habere lucẽ innatã. sicut h̃ patz in oculo clauso a quo tm̃ pcipit lux. ⁊ nisi lucẽ interiorez ⁊ puritatẽ haberet exterior lux intrare nõ posset ⁊ accipe exteriorẽ radiũ. Mystice xp̃us dei filij⁹ est radi⁹ veri sol'. q; sicut sol natural' ꝺ se generat radiũ. sic p̃ generat filiũ. Jõ dicit cãdor lucis eterne. ⁊ speculum sine macula. Sap. vij. Et illuminat oẽm hoiem venientẽ in hũc mõm Joh. j. Sz vterus btẽ ẋginis oculo cõpat̃. iõ ⁊c. Recte em̃ sicut lux exterior sol' sine aliq̃ fractõne oculi ingredit. Sic xp̃s absq; violatõne ẋginitatis vtez clausuz est ingressus. Jõ canit hodie. Ut vitrũ nõ ledit sole penetrãte. sic illesa credit p⁹ partũ ẋgo ⁊ añ. mõ sic oculũ corpa
lem necesse est hr̃e lucẽ innatã vt recipiat extrinsecam. Sic necesse fuit vterũ ẋgis hr̃e lumen g̃tie q̃si innatũ a ꝓncipio sue spũal' ꝓceptõnis aut sanctificatõis. vt in se recipet lumen eternũ. Jõ dicit Anꝺ. in ozatõe q̃ incipit. ꝑmuz ⁊ ꝓncipale ꝓncipiuz. Aiam gl'ose ẋginis Marie creasti in macula original'. sed cõsequent̃ eã in vtero a p̃meua labe purgasti. ⁊ amictu mũdicie decorasti. ⁊ in sanctitatis puritate postea confirmasti. Scõm exemplũ est de tẽplo ꝓsecrãdo. Scimus em̃ Sm Guil'. in ratõali diuinoz̃ li. j. Ex in cõsecratõe templi cozpal' in quo dz locari corp⁹ xp̃i necesse est añ q̃ consecrat̃ oẽ morticinuz expelli ⁊ postea parietib⁹ inunctis ꝓsecrari. Sic etiam necesse fuit in beata ẋgine q̃ futurũ debuit fieri templũ dei vt omne morticinũ peccati originat̃ expelleret̃. ⁊ postea vnctiõe spũssancti inungi. Sm qõ p̃dixit ppha ps. xliij. Unxit te deꝰ deꝰ tuus oleo leticie p cõsortib⁹ tuis. vt sic in ea corpus xp̃i verũ requiesceret. Quia dicit Ecci. xxiij. In ciuitate sancta req̃eui. ⁊ hoc q̃ ad p̃muz. Quantũ ad scõm est notandum Sm naturales. Rex apũ hz speciale habitaculũ in aluearij et amie apũ. in quo ipe solus habitat. ⁊ nulla alia inter apes. Mystice p regẽ apũ xp̃us intelligitur. q̃ videmus q; rectozes apũ soli extra aluearia nõ apparẽt. nisi stipati magno exercitu apũ que oẽs p̃ tuti sue se offerũt. Ita xp̃us exiens nobilissimũ aluearij. de quo canit. Aue stillas melle aluearium. non solus apparuit. sed statim astitit ei exercitus angelorũ obsequiũ facietes. Luce. ij. Iste igit rex angelorũ habuit speciale habitaculũ. de quo dicit ps. xiij. Dñe pater celestis quis habitabit in tabernaculo tuo? et respondet spũsancto inspiratus. Qui ingredit sine macula. ⁊ operat̃ iusticiam. Et ille fuit christus qui solus in mundũ sine macula est ingressus. Sicut testat̃ beatus Greg⁹. xj. moraliũ. exponens illud Job. xiij. Quis potest facere mũdum de immũdo conceptũ semine. dicens. Incarnatus domi intuitus solũ vidit in mũdo hominẽ de immũdo semine nõ esse cõceptum. qui sic in mundũ venit vt nihil haberet de immunda cõceptõne. neq; em̃ ex viro ⁊ femina sed spiritusancto ⁊ ex Maria ẋgine p̃cessit. Sol⁹ q̃ i carne sua vere mũdus extitit. q̃ nõ p carnalem delectatõz venit. h̃ Gre. Jõ ipe sol⁹ in. b. ẋgine que est tabernaculum benedictum habitauit.

E Compaꝛ enī ipsa tabernaculo duplici rōe .s. re uerētie. ⁊ ptinētie. qz ſm aplm ad Heb. ix. du/ plex ps erat in tēplo. vna q̄ ſctā dicebaꝛ . ⁊ hec erat cōis pplo laicali. Alia ſctā ſctōꝝ vocabaꝛ. et hec erat tāte ſanctitatis ⁊ reuerētie q̄ nullus ad eā intrabat niſi ſolꝰ pōtifex. ⁊ tm̄ ſemel i an/ no. Sic ecclīa catholica hz duas ptes . Una q̄ dr ſancta q̄ oibꝰ ſanctis ē cōis. Alia ſancta ſctō/ rū. ⁊ hec ē ſoluz ꝟgo maria ſic̄ atteſtaꝛ Anſ. in Omel. hodierna dicēs: Dignā donatiōez ſup oēs ceteros illa debet hr̄e. p quā omnes ſancti ſanctificāꝛ. Dicit enī xp̄s ſanctus ſanctorū. dr ⁊ ipſa ſancta ſctōꝝ . Et hāc ſolā ſūmꝰ ſacerdos xp̄s ingreſſus ē ſm qđ figuratū ē. Ezech. xliij vbi legit Porta hec clauſa erit ⁊ nō aperiet . ⁊ vir non trāſibit p eam . qm̄ dñs deꝰ iſrl ingreſ/ ſus eſt p eam . Sc̄do btā virgo dr tabernaculū ꝓtinentie. Tabernaculum enī moyſi cōtinebat thuribulz uaureū. arcam federis in q̄ erat ꝟga aaron q̄ flozuit. tabule teſtamenti ⁊ vna aurea habēs māna. ſic maria ꝓtinebat thuribulū au/ reum. hoc ē ſanctaz ꝙuerſationē. De qua dicit Amb. li. ij. ď virginitate pte. j. Talis fuit Ma/ ria vt eiꝰ vnica vita ſit oibus diſciplina. Et ſub dit. quātū in vna virgine ſpēs ꝟtutum enituit ſecretū verecūdie. vexillū fidei. deuotionis ob ſequiū oſtendit. Habuit in ſe maria arcaz teſta mēti. s. xp̄m intꝰ i q̄ eſt ꝟga aarō rōne eq̄tatis i regia dīgate ſm illd̄ pſ. xliij. Virga directiōis ꝟga regni tui. Erāt ibi tabule teſtamenti rōne vitat ex duabꝰ naturꝝ i pſone vnitate: ⁊ ibi vz/ na aurea hīs māna rōne pietatis in ſacramēta li libertate ſm illd̄ pſ. lxxvij. Pluit illis māna ad manducandū. ⁊ hoc q̄ ad ſcām. Quantū ad tertiū ſciendū q̄ ſolennes ⁊ maxime eccleſie et tabernacula in q̄bus corpus xp̄i debet ſeruari ⁊ adozari. p maiozes terre dños fundari cōſue uerūt. ⁊ ille qui maioꝛ ⁊ potentioꝛ ē ꝓmum lapi dem ponere in fundamēto ꝙſueuit. Quod pul chre figuratū eſt. iij. Regl. vj. De ſolēni tēplo. Salomonis in quo debebant ſeruari reliquie antiqui teſtamēti. qđ ⁊ maioꝛ in hier̄lm funda uit ſalomon de auro. tabulis cedrinis ⁊ lapidi/ bus p̄cioſis. Et pie credendū ē q̄ ipſe ad deuo tionē ꝓmum lapidē in fundamento collocauit. F Miſtice. btā ꝟgo maria eſt tabernaculum q̄ multis gratijs eſt fabzicatū ⁊ fundatū . qz in ea debebat corꝑ xp̄i. ⁊ diuinitatis reliquie ꝙſer/ uari et adozari . ſicut ptz de Johāne baptiſta q̄ adhuc in vtero matris ſue cognouit xp̄m eē p/ ſentē ⁊ exultando ipſum adozauit. Luc̄. j. Jdo dñs altiſſimꝰ ⁊ maxim⁹ intꝰ oēs ipſam fundauit ſm illd̄ pſ. lxxxvij. Ipſe fundauit eā altiſſimꝰ ⁊ pmū lapidē . hoc eſt gratiā ſanctificantem in ipſam poſuit. ſm illud Joh̄. viij. Qui ſine pec cato eſt veſtrū ꝓmus in illaz lapidē mittat. Di/ cunt enī naturales. q̄ aliqua arboꝛ ē corrupta ex vetuſtate . illiꝰ arboꝛis radix debet aperiri ⁊ lapis in eam ꝓiici vel imponi. tūc materia i fructuoſa effluit. ⁊ bonū nutrimētū arboꝛ ad ſe trahit. ⁊ fertilis efficit. quā ꝓius ſterilitas oc/ cupauit. Per arboꝛes ſignificanꝰ hoies . ſm il lud Marci. viij. Video hoies vt arboꝛes. illi erant ex vetuſto peccato ꝓmoꝛ parentuz ſteri les et corrupti qz mortui ſm illud .j. Cor̄. xv. In adam oēs moziunꝰ. Sic ⁊ vrigo maria ſm doctoꝛes ex originali fuit corrupta . Jdeo ne/ ceſſe fuit vt in ea poneret altiſſimꝰ lapidem ſan ctificantē. et gratiā que fuit maioꝛ in ea q̄ in ali quo ſancto. Recte enī ſicut lapis qui in funda/ mento ponit cōiter eſt oībus maioꝛ Jdeo dicit Bern̄. in ſermōe Puto q̄ copioſioꝛ ſanctificati onis benedictio in mariam deſcendit q̄ non ſo/ lum purgauit. ſed deinceps ne peccaret conſer uauit . ⁊ hoc quo ad tertium.

¶ Sermo de ſancta Lucia.

LVcerna ſplēdēs ſuper candelabrū ſctm̄ . ⁊ ſpecies faciei mulieris ſup etatem ſtabilem. Eccī. xxvj. Dic̄ Dionyſius cū alijs naturalibus . Lux ē ſubſtā A tia in ſe ſiſtens. a qua ꝓcedit irradiatio cōmu/ nis ⁊ illuminatio corꝑū alioꝝ. ſemp enī in ſe lucet lux. ſed non ſemper illuminat . ſed ſolum qn̄ inuenit corpus habēs naturam aptā illumi nationi. vt ait Aug⁹. Myſtice . per lucē beata Lucia q̄ a luce nomē habet merito deſignatur. B De qua dr illud Sap̄. vij. Luci cōparata inuē ta eſt ꝓioꝛ. Recte ſicut lux habet pulchritudi/ nem in aſpectione. ſm illud Amb. Lux eſt pul chritudo omis creature viſibilis cuius gloria maxime eſt in aſpectu que cuncta mūdi mēbra laudibus facit digna . Habet etiam lux diffu/ ſionem ſine inquinatione. qz p quecunq̄ imun da diffundit non coinquinabit. Habet ⁊ lōgiſ ſimam lineaz ſine moze dilatione. Ita btā Lu/ cia habuit pulchritudinē virginitatis ſine aliq̄ corꝛuptione. qz nec mentali. ergo nec corꝑali Quare dicit Gratian⁹ ⁊ habet̄ . xxxij. q. v. Re uera. Non inquinaꝰ corpus . niſi des ꝙſenſum mētis Cui ꝙſonat Amb. in li . de ꝟginitate di. Caro nō pōt corrūpi niſi mens fuerit añ corru/ pta. ⁊ hoc ē qđ dixit ſancta Lucia paſcaſio. Si me iuitaz violari feceris. caſtitas mihi duplica bit ad coronā. Habuit etiā diffuſionē charita/ tis ſine aliquo imundo amoꝛe. Habuit lōgiſſi/ mā lineaz diuturne opatiōis ſine tarditate . vt impleret illud. Eccēs. xj. Mane ſemina ſemen tuū ⁊ veſpe nō ceſſet manꝰ tua. Hec igit̄ iocun/ diſſima lux btā Lucia fuit manēs in ſe. hoc ē in ſuo ꝓpoſito firmo. q̄n̄ nec p minas nec p ꝟbe/ ra potuit a xp̄o ſepari ſed dixit: Ecce corꝑ me um o dñe ad ſuppliciū eſt paratuz. ideo ꝓceſſit ab ea illuminatio fidei in alios infideles q̄ ſunt

L

ab ea in fide illustrati. ideo i vbis ꝑassūptis dr lucerna splendēs ⁊c. Lucerna inq̄ ardēs per charitatē. lucēs p vginalez puritatē. In q̄bus verbis. a. iiij. b. Lucia ꝓncipaliter cōmendat ꝓmo a clara luminositate. ibi lucerna splendens. Scdo a lata famositate. ibi sup candelabrū suū. Tertio a mira speciositate. ibi. et spēs faciei mulier. Quarto a sancta vtusiotate. ibi sup etatez stabilē. De ꝓmo ē sciendū ad experientiā videm⁹ q lucerna q̄ vndiq̄ replet splendentib⁹ luminib⁹ ē luminosa a pte supiori ⁊ inferiori. illuminat eni supiora. s. aerē. ideo dicūt naturales q grādi incendio facto rubet celū. il luminat inferiora. qr vias mōstrat ne hō i tenebris corruat. Est etiā lumiosa interi⁹ ꝓpter hominū ꝓductionē. Est illumiosa a pte anteriori ⁊ posteriori. illumiat eni añ se ⁊ post se trāseuntes Est ⁊ deniq̄ illumiosa a dextris ⁊ a sinistris
L vt sic vndiq̄ illumiet ⁊ illustret. Mystice per hāc lucernā a luce dictā btā Lucia signat: q̄ fuit lucerna ardēs. recte sic̄ lucerna lucendo alijs se ꝓsumit. sic btā Lucia oia bona sua cōsūpsit. et paupibus mistrauit. vt verificet de ipsa illud ps̄. cxj. Dispersit dedit paupib⁹ ⁊c. Quia dixit ad mrem suā. q̄cq̄d mihi datura es p dote. paupib⁹ elargire Fuit lucerna lucēs p veritatē p quam oēs exemplo bonor⁹ opez illustrauit. Ideo exponi pōt de ipa illō Tob. xiij. Luce splēdida fulgebis. Fulsit eni oi tpe tā ꝓspe/ritat⁹ q̄ aduersitatis. Fm illud ꝓuerb. xxxj. Nō extinguet in nocte. s. tribulationis lucerna ei⁹ scz p errorē. Nec abscondita fuit ob timorē. qr morti se tradidit iperterrite qñ dixit ad pascasiū. Quid moraris incipe fili diaboli desideria tuaz penaz in me exercere. Ideo de ipsa est illud Luc. xj. Nemo accēdit lucernā. ⁊ in abscō/so ponit neq̄ sub modio. sz supra cādelabrū. vt q̄ ingrediunt lumen videāt Hec splēdidissima lucerna btā Lucia ad instar lucerne materialis fuit circūquaq̄ luminosa. Primo a pte supiori ⁊ inferiori. A supiori p diuine gre refulgentiam. Fm illud Job. xxix. Splēdebat lucerna ei⁹ sup caput meū. ⁊ ad lumē ei⁹ ambulabā in tenebris. De hac luce superiori dr Act. ix. Subito circūfulsit eū lux. A pte inferiori p vginalem mūdiciā Juxta illud Sap̄. iiij. O q̄ pulchra ē casta gencratio cum charitate. ꝓpter hāc lucē dixit ei btā Agatha. Soror mea Lucia virgo dei deuota. In h̄ q vocat eā deuotā ostēdit q habuit lucē superiorē. sz q vocat eā vginē. notatur q habuit inferiorē. Scdo fuit btā virgo lucia lumiosa a pte interiori p mundā ꝓsciam. ita vt dicere possit cum ap̄lo. j. Cor. iiij. Nihil mihi cōscius sum. A pte exteriori p cōuersationem sanctā. Et ꝓpter hanc scdaz lucē vocat se
B templū dei di. Qui caste viuunt tēplū spūssancti sunt. Ipsa eni erat tēplū fulgidū interi⁹. vt de illa exponi pōt illd. iij. Regū. vj. Nihil erat in tēplo qd̄ non auro tegeret. per qd̄ intelligit lux interioris ꝓscie. Ipsa etiam erat tēplum or natum exterius. Fm illud. j. Mach. iiij. Ornauerūt templū ei⁹ coronis aureis. p qd̄ intelligitur lux ꝓuersationis honeste. O felix est igit iste hō cui⁹ cū beata lucia lumiosa ⁊ clara est cōscientia. Quia dicit beat⁹ Bern̄. ad Ruptum monachū: Veniet tps q plus valent pura corda q̄ astuta verba. magis ꝓscia bona q̄ marsupia plena. Tertio btā lucia fuit illumiosa a pte anteriori ⁊ posteriori dei beneficia memorādo ab anteriori futura p̄cauēdo ⁊ p̄ntia ordinādo Iste ē triplex act⁹ ꝓudentie. sicut dic̄ Ben̄. ili. de. iiij. virtutibus car. Si ingt prudens fueris anim⁹ tu⁹ tribus disponet tpib⁹. Preterita recole futura p̄caue p̄ntia ordina. De his tribus dr Deut. xxxij. Utinā saperēt p̄terita recolendo. ⁊ intelligerent p̄ntia ordinando. ac nouissima ꝓuiderēt. Fuka p̄cauēdo. Ita btā lucia beneficia dei cognouit. qñ pascasio dixit. Ista nō sunt maleficia. sz xp̄i beneficia. p̄ntia ordinauit qñ suas diuitias pauperib⁹ tribuit. futura p̄uidit qñ pacē eccl̄ie redditā nūciauit. vt in legenda. Quarto fuit lumiosa a dextris ⁊ a sinistris a dextris qñ iter ꝓspera fuauit tpantiā: sz eni hr̄et multas diuitias tñ int̄ illas paup fuit. Fm illud ꝓuerb. xiij. Est paup cū i multis diuitijs sit. In sinistris. qr i adūsis seruauit patiētiā: sicut canitur de ipsa. In tua patientia possedisti aiaz tuā Lucia spōsi xp̄i. sz nūc ptz illō ps̄. xc. Cadēt a latere tuo mille ⁊ decē mi. a dex. tuis. Quia i adūsitate a deo multi recedūt. p̄les tñ i
E ꝓsperitate. Quantū ad scdm notandū Fm naturales aliq̄ aialia sūt famosa ꝓpter suā sapiaz sicut elephantes in q̄bus Fm Jsi. li. xij. intellectus ⁊ memoria p̄ ceteris animalib⁹ vigent Et Fm ꝓsli. li. viij. c. j. Quando egrotant herbas siluestres sibi ꝓgregant: ⁊ nunq̄z eis vtunt nisi supino capite ad celū leuato. Et q̄dā religione a numinibus sibi adiutoriū postulant. Illo modo lucia ē famosa ꝓpter suā sapientiā q̄ maxime patz in rūsis. Fm illud Eccēs. viij. Sapia hois luceti vultu ei⁹. Nōne illa ē sapiēs rūsio qñ dixit: Nō inq̄nat corp⁹ nisi de ꝓsensu mētis Certe vtiq̄. ideo i canone ē locata. vt in arēga vbi supra. In ipsa eni lucia p ceteris gēilibus viguit itellectus ⁊ prudētia. ita vt de ipsa exponi pōt illd ꝓuerb. xiij. Sapiēs mulier edificat domū suā. s. in celis. De q̄ dicit ps̄. Beati q̄ habitant in domo tua dñe. sic sapia apparuit in h̄ q matre sua egrotāte non iuit ad sortilegas. auxilium ab eis postulando. sed e celo. cum ad sepulcrum beate Agathe virginis prexit di. Si ei⁹ sepulcrum credens tetigeris. pfecta ꝓtinuo sanitate gaudebis. qr vt sapiēs vgo sciuit q illi q̄ ꝓsulūt sortilegas q̄nq̄ ānor⁹ regla puniūt.

vt habet i cano. Qui diuinationes. xxvj. q. v. Scdo aialia sūt famosa ꝓpt potentiā quā ostē dunt sicut leo q̄ oñdit suā potentiaz in b̄ sic dic Ps. in spe. na. q̄ in piculis apparet maxie gloriosus qñ psequūt eū canes ⁊ venatores nō se occultat: sed sedet in cāpis vt ab oibus videat Ei⁹ potentia nō solū manifesta ē in b̄ sz etiaz i illo q̄ sanat infirmitates. qz ei⁹ adeps ꝓtriat venenis. Si q̄s illo punctus fuerit. alioz morsus aialiuz nō timebit. Etiā adeps cuz oleo roseo mix⁹ cutē faciei custodiet a vitijs. oculoruz sanat tumores. Fel ei⁹ aque addita oculorum acuit claritatē. coz ei⁹ cibo sūptū solā ḡrtanam febrē expellit. Ecce quāte potētie est leo. Isto modo btā ꝟgo Lucia ē famosa ꝓpt suā potentiā aut fortitudinē. tāte enī fuit potentie ⁊ fortitudinis q̄ i piculis passionū ⁊ ꝓsecutionū se ab impudicis canib⁹ nō abscōdit q̄uis eēt in iuuenili adhuc etate. sz ipsos vicit ꝼm qđ canit de ipsa. Odisti q̄ in mūdo sūt. Ideo potuit dicere Mihi mūd⁹ crucifix⁹ ē ⁊ ego mūdo. ad Gal. vj. Diabolū i b̄ cū ait sanguine ꝓprio inimicū subiecisti. qđ fuit valde mirabile q̄ fragilis virgo vicit inimicū tā robustū. sz dñs omps tradidit illū i manu femie ⁊ ꝓfudit Judith. xvj. Vincit etiā p suā potētiaz seuicia tormentoz q̄ violēcie horiuz ⁊ boū amiserūt ꝟtutē trahēdi. ignis ꝟtutē cōburēdi. ferrū ⁊ gladi⁹ ꝟtutē secādi. qz spūsanct⁹ tāto eaz fixit pōdere: vt milie hoies nec plura paria boū eaz trahere possent ad lupanar. etiā i igne posita ipsaz nō lesit vt dicere posset illud Eccli. lj. In medio ignis non sum estuata Percussa etiā i gutture gladio. iterfici nō potuit Jpa etiā btā lucia oñdit potētiā i miraculoz opatiōe. nā ⁊ sanauit mīrem ⁊ copiosū extinxit ignē. ido ꝺ ea exponi pōt illud ꝓuerb. vlti. Manū suā misit ad fortia. Q̄ aūt fuit tam potēs. ecce iō. qz sepe habuit angelicā ꝓsolatiōnē ⁊ ꝓfortationē q̄ eā ꝓfortauerat dicēs: Fortis aio esto filia scz dei. dñs celi dedit tibi gaudium. Tertio aliq̄ aialia sunt ꝓpt pulchritudiez suā famosa. sic pāthera. ꝺ q̄ dic phisolog⁹. Est aial pānther cui nō ē pulchrioz alter. qz ꝼm ꝓphi. i spe. na. maxia coloz ⁊ maculaz varietate decoraī. scz albaz nigraz flaueaz. vt tota pellis exteri⁹ maculata videat. Isto mō etiam btā lucia fuit famosa rōne pulchritudis. qz erat ornata coloze albo ꝟginitatis mēt⁊ ⁊ corpis. ido dixit ad pascasiū. coz ruptoz mēt⁊ ⁊ corpis nūq̄ scini. Et merito pōt ꝺ ipa exponi illō pō. xliij. Astitit regina a dex. tu. in vesti. de au. quo ad pulchritudinē corpis. circūdata varietate ꝓpt pulchritudinē mētis. Erat etiā decorata colore nigro hūilitatis. i eo q̄ sprezuit spōsū ⁊renuz diuitias ⁊ mundi gl̄iaz ita vt dicere posset. Regnū mūdi ⁊ om. oz. se. ꝓtē. Fuit etiā fulcita colore flaueo ꝓstātie. qz ꝓstās fuit vsq̄ ad mortez Et ex illo ptz ei⁹ speciositas ⁊ ꝟtuositas seu fortitudo Et h̄ q̄tum ad tertium ⁊ quartū.

Sermo. j. de sancto Thoma apl̄o.

Quia vidisti me

Thoma credidisti. btī q̄ nō viderūt et crediderunt. Joh. xx. Ambr. i exame. li. v. c. xliij. dic. Fenix ē vnica auis trecēt⁊ ac q̄dḡgita viuēs ānis. sz cū finē vite sue senserit imine/re. fac̄ sibi nidū ꝺ thure mirra ⁊ ceteris lignis odoriferis q̄b⁹ accēsis ꝓ flatum vēti itrat et ibi moriē. denuoq̄ viuificaī. Qđistice. ꝓ fenicē intelligiē. b. Tho. apl̄us. recte enī sic fenix ē auis singular⁊ carēs pari. ⁊ apd̄ arabes nascīē ⁊ vocaī fenix. i. singular⁊ vt di. isi. Ita. b. apl̄s tho. inī oēs apl̄os i dubitatiōe fuit singlar⁊ ꝼm q̄ legitur Jo. xx. ¶ Post resurrectiōez venit ih̄s ad discipl̄os suos ianuis clausis ⁊ stās i medio discipuloz dixit. pax vob. ⁊ cū dixisset oñdit eis lat⁹ ⁊ man⁹. videtes āt eū gauisi sūt gaudio magno valde ⁊ crediderūt. ⁊ cū h̄ agebaī Tho. ñ erat cū eis. iō veniēte eo alij dixerūt. vidimus dñz. sz ille credere noluit. Sz h̄ non ē factū sine cā Jō sup hec gesta dic sāct⁹ Greg⁹. i omel. hodierna. Quid inq̄t frēs charissimi iter hec aiad uertit⁊ ⁊ nūq̄d cāu gestū credit⁊ vt elect⁹ ille discipal⁹ tūc deesset. post āt veniēs audiret. audiēs dubitaret. dubitās palparet. palpās crederet. nec h̄ cāu sz diuina dispositiōe factū ē. Egit nā q̄ miro mō diuina clementia vt discipul⁹ dubitās dū i mḡro suo vulnera palparet. i nob vulnera ifidelitaī sanaret. pl⁹ enī ifidelitas thome ad fidē q̄ fides credētiū discipuloz ꝓfuit. quia dū ille palpādo ad fidē reducīē. nr̄a mēs oī dubitatiōe postposita i fide solidatur. Hec Greg⁹ Etiā sic fenix sua recreatione naī ali docet nos credē resurrectiōez cōez mortuoz. Ita. b. tho. apl̄s docet nos credere eādē sua singlari dubitatione. Quis enī vt ait. b. Greg⁹. xliij. moraī. credere eā facile potuisset cū spūs carne soluīē caro i putredinē vertīē. putredo i puluerē redigīē. ⁊ puluis i elemēta soluīē. Sz hec tho. sine demōstratōe firmīē demōstrat dicēdo. dñs meus ⁊ de⁹ me⁹. Dic. b. Greg⁹ i omel. de ascēsiōe dñi. Maria⁹ mihi maria magda. p̄stitit q̄ citius credidit q̄ thomas q̄ diu dubitauit. Hic inquā sāct⁹ apl̄s lz fuit dubi⁹ ꝺ resurrectiōe xp̄i. tñ i illo dubio ñ pmāsit. Sz more fenicis fec̄ sibi nidū ex thure diuinitaī ⁊ mirrha humanitaī q̄ñ dixit Joh. xx. Dñs me⁹ ⁊ de⁹ me⁹. ⁊ sic igne charitaī succēsus. ⁊ ꝺ vetustate dubietaī icinerat⁹ surrexit hō nou⁹ i credēdo. ⁊ h̄ atteslaī dñs in ꝟbis assūptis. qz vidisti me thoma ⁊c. In q̄bus duo ꝑncipaliē describūī. ¶ Primo ortodoxe fidei pmiū ⁊ pfect⁹. ibi. qz vidi. me tho. Secundo sumē felicitatis mertū ⁊ affect⁹. ibi. Beati q̄ nō viderūt. De ꝑmo ē notādū. Fur ⁊ paī fami

lias hñt opatiões ꝓtrarias. Fur eñ veniẽs ad
domũ alienã. ⁊ inueniẽs lumẽ ardẽs extinguit
Quia ðr i cõi ꝓuerbio. Fur odit lucẽ. ⁊ si inue
nit thesaurũ accipit. ⁊ hoies letos p furtuz faẽ
mestos ⁊ tristes. Sed ecõtra paterfamilias in
ueniẽs tenebras i domo: lumẽ accẽdit. ⁊ hospi
tes letos facit. Fm illud sapiẽtis Tullij. Hospi
tibus letũ debes ostendere vultũ. Vultus eñ
B letus dãdi tibi duplicat cultũ. Qistice. p furẽ
itelligiẽ diabolus. de q̃ Job. x. dicit dñs. Fur
odit lucẽ ⁊ nõ venit nisi vt furẽ mactet ⁊ pdat
Ideo bñ figurat ꝓ cozuũ. de q̃ dicũt naturales
Qui cozuus ẽ auis dolosa res furtiue abstrahẽs
in locis abscõdẽs abscõditis ⁊ reponẽs. Et ꝑn
cipaliter cupit oculos eruere. sicut videm⁹ hoc
i suspẽsis q̃bus ꝑmitus a cozuis oculi eruũtur.
Itẽ dicit Aristo. in li. de aiãlib⁹. Qui cozu⁹ odit
asinũ. ideo volat sup ipm. ⁊ tẽptat eruere ocu
los suos rostro suo. Ita diabol⁹ fur fuit ab ini
tio. ⁊ multas aias deo subtraxit. q̃s i tenebras
inferni posuit ⁊ abscõdit. q̃rit tñ ꝑncipaliẽ ocu
los eruere. ꝫ ẽ lumẽ rõnis ⁊ fidẽ sine q̃ impossi/
bile est hoiez placere deo. ad Heb. xj. Uñ legi-
tur. j. Regl. xj. Qui naas voluit hñe pactũ cuz vi
ris Jabes in ꝫ q̃ quereret oiuz oc'os dextros
eruere. Naas interꝑtat serpẽs significans dia
bolũ. ð q̃ Geñ. iij. Serpens erat oibus callidi-
oꝛ animãtibus. q̃ vult habere pactũ cuz oibus
hoibus vt eruat oculos dextros. i. fidẽ. Recte
sicut naas voluit viros reddere iabes inutiles
ad bellũ: qꝛ sinister oculus clipeo tegiẽ. ⁊ carẽs
oculo dextro nõ põt videre adũsariũ: ⁊ ei resi-
stere. sic diabolus vellet oẽs reddere inutiles
sibi ad resistendũ q̃n amitterẽt fidẽ q̃ significat
ꝑ dextrũ oculũ. cũ q̃ tñ est sibi resistendũ. Fm il
lud. j. Pet. v. Aduersari⁹ vester diabol⁹ tanq̃
leo rugiẽs ⁊c. Et seq̃tur. Cui resistite fortes in
fide. Qð aũt diabol⁹ nitiẽ extinguere lumẽ in-
tellect⁹ qð de⁹ infundit aie fm Aristo. iij. retho
rice. ⁊ etiã fidem. ptz in ꝑmis parẽtib⁹. Dicunt
doctoꝛes q̃ dñs dotauit adã lumine itellectus
⁊ fidei sup oẽs puros hoies. vt post eũ null⁹ei
silis haberẽt. nec etiã salomon q̃ tñ sapientissi-
mus dicebaẽ. vt habeẽ. iij. Regl. xxiiij. Sed ꝫ
lumẽ intellect⁹ extinxit in eo diabol⁹: vt postea
bestijs eq̃reẽ. Fm illud ps̃. xl viij. Hõ cũ in ho/
noꝛe eẽt nõ intellexit cõparatus ẽ iumẽtis insipi-
entib⁹. ⁊ silis fact⁹ ẽ illis. Siliter lumẽ fidei in
eo extinxit sic̃ legiẽ Geñ. ij. q̃ dñs dixit ad ip-
sum. Ex oi ligno paradisi comede. de ligno aũt
scie boni ⁊ mali ne comedes. qꝛ morte moꝛieꝛl.
Serpẽs aũt diabol⁹ veniẽs ad Euã dixit: Cur
ꝑcepit vob⁹ de⁹ ne comedẽtis de ligno paradisi.
Rñdit mulier. de fructu lignoꝛ que in paradiso
sunt vescimur. de fructu vero ligni q̃ ẽ in me-
dio paradisi ꝑcepit nob⁹ de⁹ ne comederemus. ne
forte moriamur. Diabol⁹ dixit: Nequaq̃ moꝛie-
mini. scit enim de⁹ quocunq̃ die comederitis ex
eo. apienẽ oculi vri: ⁊ eritis sicut dij sciẽtes bo
nũ ⁊ malũ. Illis vbis crediderũt ⁊ comederũt
⁊ sic fidẽ dei ꝑdiderũt. Illo igiẽ lumie fidei ex-
tincto accepit ab eis thesauros ꝑciosissimos q̃
fm Bernñ. fuerũt iusticia. miscõia. pax. ⁊ veri-
tas. q̃ oẽs ꝑcellũt thesauros hui⁹ mundi. Et q̃
abstulit ab eis thesauꝛ testaẽ beaꝛ⁹ Aug⁹. ⁊ ba
beẽ de pe. dis. ij. Principes oiuz vitioꝛ videns
adam ex limo terre ad imaginẽ dei factũ. pudi
cicia decoratũ. ꝛpantia cõpositũ. charitate splẽ
didum. ꝑmos parẽtes illis donis ac tantis bo-
nis expoliauit ac ꝑiter peremit. Querulose q̃
dicere potuit illud Job. xix. Spoliauit me glo
ria mea. ⁊ abstulit coꝛonã de capite meo. Fecit
etiã tristẽ post q̃ spoliauit euz his thesauris. qꝛ
eiect⁹ fuit de loco voluptatis. ſ. paradisi. in locuz
miserie. Fm q̃ ðr Geñ. iij. Emisit eũ dñs de pa
radiso voluptat⁹. ſ. paradisi. in locũ miserie. i.
in terrã: vt operareꝛ terrã de q̃ sumpt⁹ ẽ. Ideo
potuit dicere illud ps̃. xxxvij. Miser fact⁹ sũ
⁊ curuat⁹ sum vsq̃ i finẽ: tota die ꝛtristat⁹ igre
diebar. Ecce quõ fur ille diabol⁹ in ꝑmo parẽ-
te nr̃o adam: lumẽ fidei ⁊ rõnis extinxit. ipsũq̃
mestũ fecit Sic fuit in dilectissimo apl̃o thoma L
in q̃ lumẽ intellect⁹ fideiq̃ extinxit. dñs eñ eũ
dotauit lumie itellect⁹. vt cũ aliis aplis. xij. in/
telligeret deũ ⁊ hoiem q̃n in eoꝛ oiuz ꝑsona di
xit petrus. Tu es xp̃s filiu⁹ dei viui. Mat. xvj.
Meruit etiã penetrare ꝑfunditatẽ diuinitat⁹
q̃n dñs ad suã interrogationẽ quã fecit dicẽs:
Dñe nescimus q̃ vadis. ⁊ quõ possum⁹ viã sci-
re. sic respondit: Ego sum via veritas et vita.
Qz q̃ hoc itellexit ⁊ credidit xp̃o. noluit crede/
reiꝑ post morte absente. Si enim post mortem
xp̃m verũ deũ credidisset. de resurrectiõe nllo
modo dubitasset. Sed estimo q̃ diabol⁹ extin/
xit sibi lumẽ intellect⁹ ⁊ fidei. vt hoc nõ credẽs.
in incredulitate deperiret. Et hoc patz ex noie
Dicit enim thomas q̃si abyssus: qð vno mõ ðr
ab a qð ẽ sine. ⁊ byssus claritas. q̃si sine clarita/
te. qꝛ amisso lumine itellect⁹. tenebras itelligen
tie incurrit. ita vt de ipso exponi põt illð Geñ.
j. Tenebre erãt sup faciẽ abyssi. Uel ðr ab a qð
ẽ sine. ⁊ base. q̃si sine fundameto. qꝛ ipse basim
fidei pdidit. ⁊ i multa fluctuatione pmãsit. Qz
xp̃s verus paterfamilias. de q̃ ðr illud Mat.
xx. Simile est regnũ celoꝛ hoi patrifamilias. no-
luit eum mittere in tenebras dubitatiõis. teste
Gregl. in omeẽ. di. Discipulũ suuz dñs post re/
surrectionẽ suã sic dubitare deseruit. si cãñ na-
tiuitatẽ suã habere mariã spõsaz voluit. que in
ad nuptias nõ puenit. Nã ita fact⁹ ẽ discipul⁹
dubitãs ⁊ palpãs testis vere resurrectiõis. sic
sponsus fuit mr̃is xp̃s sue integre virginitatis.
hec ille. Accẽdit igiẽ fidez xp̃s in btõ apl̃o tho
ma q̃n eũ lat⁹ suũ palpare ꝑmisit dicẽs: Infer

digitū tuū huc. ⁊ mitte i latus meū . ⁊ noli esse incredulus ꝫ fidelis. Job. xx. Fecit eū letū cū iubilāter clāmauit. Dñs meus et dñs meus. Ideo pōt exponi illud Abac. iij. Abyssus dedit vocē suā. B est thomas q̄ interp̄tat abyssus dedit vocē exultatiōis ⁊ credulitatis. Et b̄ innuit ex visione xp̄i. sicut dicit: Quia vidisti me thoma credidisti. Gz diceret q̄s: Quare dicit dñs notanter b. qz vidisti me thoma credidisti. cū ſm Greg. nō est fides vbi aliq̄d videt. Quia dicit in oñel. Fides non hz meritū vbi hūana ratio hz experimentū. Si q̄s enī in die videt rem et credit. iam potius ē cognitio q̄z fides. Quia fides ſm ap̄lm ad Heb. xj. ē sperandarū rerū substātia. argumētū. i. firma adhesio rerū nō apparentiū. Ideo potius dixisse debuisset. qz tetigisti Ad b rñdet Aug⁹ i originali. Q̄ forte thomas non tetigit xp̄i vulnera. licet offerebat se ad tāgendū: qz nō fuit ausus tangere. Gz opposituz illi⁹ dicit. b. thomas de aq̄no. tertia pte sue sūme. Quia thomas sup visu suo etiā vulnera tetigit cicatrices. Cui alludit auctoritas eccl̄ie q̄ etiā canit. O thoma didime p̄ xp̄m quē meruisti tāgere. Gz ad b cū dz q̄ vident non hūt fidē Respōdet. b. Greg⁹ i omel. hodierna di. Thomas aliud vidit aliud credidit. vidit hoiez. credidit esse deū. Ideo bñ dicit. Quia vidisti me tho. hoiez ⁊ credidisti me esse deū. Ideo cōcludit Greg⁹. Videndo q̄ ⁊ ꝑsiderādo vera hoiez hūc deū quē videre nō potuit exclamauit. ⁊ b q̄ ad p̄mū. Quātū ad scōm notādū illos beatiores q̄ nō viderūt ⁊ crediderūt. ostēdi pōt i grosso exemplo naturali. Radix enī herbe in terra absc̄ōdit. nec solē imediate respicit. ab eo nec̄z intuet. Sed herba q̄ ē sup terraz solē imediate respicit. ⁊ tñ radix plus remunerat a natura q̄z herba. qz maioris cōiter ē virtutis. naz oēm succum ⁊ virtutē quā hz herba recipit a radice. Et hāc ecōtra tpe hiemis dirigit ae radicez. Ideo dicit. Philaret⁹ in tractatu de cres. Q̄ radices sūt maioris efficatie i hieme q̄z in estate. Idem dicat Galien⁹ i antidotario veteri. Sic a simili nos xp̄iani q̄ nō xp̄m in p̄sona p̄pria vidimus nec ei⁹ passionē. resurrectiōez. aut alia sua opa. Sed si illa firmiter credim⁹ magis remunerabimur ceteris paribus q̄z ap̄li q̄ illa fieri ꝑspexerūt ⁊ p̄sentes fuerūt. Ideo dicit Greg⁹ i omel. Q̄ in isto v̄bo nos specialiter significauit. cū dixit Beati q̄ nō viderūt ⁊ crediderūt. Qui eū carne nō videm⁹ mēte retinem⁹ si tñ fidem nr̄az p opa ꝑfic̄imur. Ille enī ve credit q̄ exercet operando q̄d credit. qz alias fides sine opib⁹ mortua ē. Jac. ij. Sed dicēs ḡre dñs Luc. x. dixit. Beati oc̄li q̄ vident q̄ vos videtis. Et b dicit: Beati q̄ nō viderūt. modo vidē ⁊ non videre ꝑtradicūt. Ad b rñdet q̄ duplex ē beatitudo. vna rei. alia spei. P̄ma ſm venerabilē Boe. li. iij. ps̄a. ij. Est status oīm bonorū aggregatione. i. cumulatiōe p̄fectus. ⁊ illa cōsistit p̄cipaliter in fruitione ⁊ aspectu diuinitatis ⁊ cōiter in visione hūanitatis xp̄i motu dilectōis ad ip̄m Et hac beatitudie ex meritis p̄p̄ijs null⁹ pōt esse dign⁹. Quia dicit Ozig. de ritu eccl̄ie. Si q̄s bona cūctorū p̄petrasset atq̄ totius mundi tormēta p̄tulisset. nōduz tñ eterna beatitudine dign⁹ eēt. nisi eam nobis xp̄i fidelissima passio meruisset. ⁊ de hac beatitudine intelligit illud v̄bum xp̄i. Beati oc̄li q̄ vidēt que vos videt. qz ap̄li viderūt ei⁹ humanitatē. Et vere sūme beat⁹ erit ille hō q̄ ad hanc beatitudinē merū it puenire: vbi xp̄m nō solū in hūanitate: sz i purissima videbit deitate. ad quā puenit. b. tho. vbi sine fine dei fruit visione. Et iā non dicit illud v̄bum futurū ps̄. xvj. Saciabor cū apparuerit gl̄ia tua. sed p̄teritū satiatus sum gl̄ia tua. Scda beatitudo ē spei. q̄ solū habet in p̄nti. et ista ꝑsistit in merito future beatitudinis. Et iō beatior ē b mō q̄ plus meret. pl⁹ aūt meret nō vidēs q̄z vidēs. Et de hac p̄ns v̄bū intelligit. Beati q̄ nō vi. ⁊ credi. Gz dicēt laic⁹. Quid ō F articulis fidei credere debeo vt a dño beatificer Rñdet. b. Tho. scda scde. q. ij. ar. vj. Laici tenēt scire p̄cipaliter septē articulos fidei. P̄imus ē: q̄ xp̄s nat⁹ ē ex maria v̄gine. Scōs ē q̄ baptizat⁹ ē a Joh̄e i iordane. Tertius ē q̄ passus ē icruce. Quart⁹ ē q̄ descēdit ad inferna. Quintus q̄ resurrexit a mortuis. Sext⁹ q̄ ascēdit in celos. Septim⁹ q̄ nouissimo die ventur⁹ est iudicare viuos ⁊ mortuos. Hos articulos tenentur scire oēs xp̄iani. s. implicite ſm notationez Sacerdotes vero tenēt eos scire explicite quō natus ⁊c. ⁊ b debēt laicis explicare. Recte sīc ait Dionysi⁹ in celesti hierarchia. supiores angeli soluūt infimis dei voluntatez. ⁊ illi vlteri⁹ hoibus solent reuelare. sic supiores vt sacerdotes debent clare infimis intimare.

¶ Sermo secundus. De eodem.

P Robasti me et cognouisti me. tu cognouisti sessionē meam. ps̄. cxxxviij. Scōm naturales res q̄ debet bene cognosci. tāgi debet. audiri ⁊ videri. hoc A ptz i peritis medicis q̄ volūt discernere inē passionem. p̄mo volunt videre vultum ⁊ colorem qz si color est glaucus ⁊ facies indisposita. iudicant in stomacho materiā peccantē. Si autē albus rubedine p̄mixtus. eliciunt sanitatē. Deinde volunt infirmū audire loquentē. qz si habet vocem cōtinue raucam. tēdit ad lepram. Ultimo etiā tactum adhibēt palpantes pulsū. qz si fuerit fortis. scit medicus euenire ex forti calore ⁊ virtute. Si tardus. scit cōtingere ex defectu virtutis ⁊ minoratione caloris. Si autez est medius. iudicat sanguinē laudabilē atq̄ bonū

Sermo

vt Constanti⁹ li. vij. c. iij. dicit. Q autē ad pfectam rerū cognitionē hec tria requirunt. habemus figuram Gen. xxvij. vbi legit q ysaac volens pfectam noticiam habere de iacob q esset pmogenitus vt asseruit. voluit tactu probare. Ideo dixit: Accede huc fili mi vt tangam te et pbem vtrum tu sis esau filius me⁹ an non. et qz ipe pellibus hedoz manus et collū circūdederat. non cognouit euz. quia pilose man⁹ similitudinem esau expresserāt. videns autez q de eo plenam certitudinē non haberet. adhibuit auditum et quesiuit ab eo. Quis es fili mi? Tu es filius meus esau? Et ille inquit. ego sum. Cui pater: Vox quidez iacob. sed manus sunt esau. Moraliter. beat⁹ thomas futur⁹ erat medic⁹ animaz. ita vt cōuenienter sibi competit illud Ecci. xxxviij. Honora medicū ppter necessitatem. eteni illum creauit altissim⁹. Ipe autē volens pfectam noticiā habere de xpo tāq̄ peritus medicus ipm tāgere et audire et videre voluit. sic ptz in hystoria Joh. xx. qz viderat ipm infirmū ante passionē. Sm illud. Videm⁹ eū nō habentē speciē virum dolozū et scientē infirmitates. ideo non credidit nisi qñ pbauit. et hoc testat dñs in verbis assumpt⁹. Probasti me et cognouisti me tē. In quibus tria tangūtur. Primo habuit solicitudinē in inqrendo. ibi. probasti me. Scdo habuit certitudinē in adherendo. ibi. cognouisti me Tertio habuit pmptitudinem in discernendo: ibi. tu cognouisti. Primo est notandū q homo volēs transire p fluuium de vno poztu ad aliū. si nō videt fundū. cōsueuit esse solicitus de scienda fluuij profunditate ne sibi periculū imineat submersiōis. Quia dicit catho. Nō flumen ē placiduz fozsitā latet altioz vnda. Ideo legit Ezech. xlvij. Q angelus mēsurauit aquā funiculo quā debebat trāsire ezechiel que pmo attingebat vsq̄ ad talos. inde vsq̄ ad genua postea vsq̄ ad renes. et tādem aqua intumuit q ptrāsire nō potuit. Jdo valde incautā est transire aquas nisi solicite de eius piculo inquiratur Legitur eni in hystoria magni alexandri. q quodā tēpoze cum exercitu venit ad fluuiū. in cuius medio erat ciuitas compta. et in circūitu ciuitatis erat aqua quasi stadijs quattuoz. Quidā autē ex iuuenib⁹ numero. xxvij. exuti inde fluuiū intrauerūt. Sed surgētes ex eo bestie q̄ dicunt epothomi. ipos occiderunt. Ideo alij milites fundū inquirentes fluuij ex alia pte salui transierunt. Spūaliter sacra scriptura in multis locis christū vocat fluuiū. sicut dicit ps. xlv. Fluminis impet⁹ letificat ciuitatem dei. Et cōparat se fluuio. Ecci. xxiiij. Ego quasi fluuius dozix: et sicut aqueductus exiui de paradiso. Hic fluuius Sm Jsi. li. xiij. in armenia oziť ex quodaz mōte quasi fluuius eufrates. q exit de paradiso: et cū magna violentia. postea in capsiū fluit mare. Sic xps ab altissimo monte. de quo ps. xiiij. Quis reqescet in monte sancto tuo. oztum habuit. Sz cū velocitate i mare huius mūdi venit. Per istū fluuiū christuz oportet nos ptransire de portu miserie ad portū salutis: quia ipe ē via p quaz itur ad celuz. Sm illud Joh. xiiij. Ego sum via veritas et vita: nemo venit ad patrē nisi p me. Hoc etiam pdixit ps. lxv. In flumine ptransibunt pede. ibi letabunt in ipso. Iste igit nobilissimus fluui⁹ xps habet pfundam diuinitatē que vt ait psper: verius cogitat q̄ dicit. ver⁹ est q̄ cogitatur Sed habet p exteriozi superficie aquā decurrentē labilē humanitatē. et hāc apli x. videtes nec fundū diuinitatis inuestigātes statim in aquam humanitatis saltare volerunt. et Thome dixerūt: Vidimus dominuz. Joh. xx. Thomas autē cautioz illis q̄uis nolet tanq̄ electus ad glozia ire. et istum fluuium transire. non statim credidit nec transiuit. qz fundo deitatis nihil sbi dicebat. ideo fuit solicitus ad inuestigandū si fluuius ille esset secur⁹ ad cūdū. si esset ibi deitas in qua pdē firmare posset. Recte eni sicut vulpes de qua recitant naturales. Quādo debet transire fluuium aut aquā gelatā. non statim ptransit. sed diligēter aure sup glacie posita. pbat an aqua subt⁹ currat. si audierit aquā. non cōsueuit ptransire. si autez firmā cōsiderat: secura pcurrit. Ideo beatus Thomas audita aqua fluxibili. sez humanitate. noluit transire neq̄ credere. sed facta p bationē et firma pcepta deitate i fluuio christo credidit et trāsiuit ac dixit: Domin⁹ me⁹ et de⁹ meus. Ideo ō ipo exponi pōt illud Ecci. xxxj. Probatus est in illo. et pfectus inuentus est. et erit illi gloria eterna. Probat⁹ eni est sicut eq̄ pbank. Dicunt naturales et experti q bonus equus ita pbat. si ducit ad fluuiuz. et bibendo bñ et fortiter imergat rostrū et caput vsq̄ ad fūdum: optimus iudicatur. Si autē solū aquam bibit in superficie. tunc est signum non boni equi Jta ostendit pfectus esse et fuisse beatus Thomas aplus in sua pbatione. quia ceteri apostoli miserūt tm caput in fluuiū xpm in superficie cognoscentes. hoc ē in hūanitate quādo dixerūt Vidimus dominū. nec imiserūt se vsq̄ ad fundum diuinitatis. Sz thomas os. pedes. man⁹ et aures. et se totum imisit. et vsq̄ ad deitatez penetrauit. ideo ō ipso verificatuz ē illud Ecci. j. Altitudinē celi et latitudinē terre et pfundum abyssi ō dimensus est. Per altitudinez celi pōt intelligi sublimitas diuinitatis. nam ipm celū est sublime eo q pfectius est alijs corporib⁹ ita xps quo ad deitatē dicit altitudo celi. ppter sūmam pfectionē quaz habet. et est altioz eo. ideo eius vestigia cōprehēdere non possum⁹. Job attestante q̄ ait. c. xj. Forsitan vestigia dei com

prehendes: ⁊ vsq; ad pfectum omnipotētez re
peries. excelsio: celo est q̄d facies: sublimio: oi
creatura. q. d. qualiter potes deuz perfecte co-
gnoscere cū sit excelsio: celo ⁊ sublimio: omni
creatura. Hz sanct⁹ Thom. ad hāc altitudinez
puenit. Ideo nūc valde est exaltatus. ſm illō
Esa. lij. Ecce intelliget seruus meus. ⁊ exalta/
bitur ⁊ eleuabit: ⁊ sublimis erit valde. Per la
titudinem vero terre intelligit humilitas chri-
sti humanitatis. q: terra est stabilis ⁊ q̄eta. ſm
illud Eccs. j. Generatio p̄terit. ⁊ generatio ad
uenit. terra aut̄ in eternū stat. Sic humanitas
christi fuit stabilis. quia nunq; inclinauit se ad
peccandū. attestante Petro qui ait. j. Pet. ij.
Qui peccatū non fecit. nec inuentus ē dolus i
ore eius. Et ps̄. xiij. Omnes declinauerunt si-
mul inutiles facti sunt ⁊c̄. Et hanc humanita-
tem cuz diuinitate secut⁹ est beat⁹ Thomas cū
dixit. Deus me⁹ quo ad diuinitatez. ⁊ domin⁹
meus quo ad humanitatē. Ideo interp̄tat ge-
minus. quia in xp̄o geminā naturaz intellexit.
Uel ideo: quia resurrectionē xp̄i quasi gemia-
te. et quasi in duplo q; alij discipuli cognouit.
Illi cognouerūt solū videndo. iste videndo et
palpando. Interp̄tat etiam abyssus. ip̄e enim
fuit non solū alijs ap̄lis similis in illo. imo etiā
Ezechiele pfectio: q̄ aquas inueniens vsq; ad
renes. ⁊ postea. quia intumuerūt trāsire nō po
tuit. Hz thomas inuenit. pbauit. penetrauit.
⁊ pfectus iuētus fuit. Ideo ipse dicere potuit
illud. iij. Reg. x. qđ dixit regina saba. Nō cre-
debam narrātib⁹ mihi donec veni. pbaui ⁊ vi-
di q; media pars mihi nunciata non esset. certe
nō media pars. respectu diuinitatis. quā beat⁹
tho. solicite querēdo adinuenit. Pro doctrina
est nobis notādū hic sanct⁹ Tho. in hoc q; vo-
luit pbare anteq; crederet. dat nobis doctrinā
salutarem in qua debemus ip̄m imitari vt pri-
us omnia pbemus ⁊ bonis adhereamus ⁊ ma
la fugiam⁹. Sicut ⁊ ꝓ̄ suluit ap̄l's. j. ad Thessa.
v. Omnia pbate ⁊ qđ bonuz est tenete. Et ad
hoc exemplo naturali ꝺ cozuo inuitamur. cui⁹
natura est q; hamo sibi coopto carnib⁹ non sta-
tim vt eam inuenit deuorat ⁊ transglutit. sz ro/
stro diligēter pbat ⁊ examinat. voluit ⁊ reuol-
uit paulatim carpendo carnem de hamo extra
hit ⁊ comedit. ⁊ vacuū hamum relinquit. Sic
quādo nobis p̄ponūt diuitie aut delitie ⁊c̄. fre
quenter in se hamū mortalis culpe cōtinentes
nō debem⁹ vozaciter appetere ⁊ amplecti. ſm
illud ps̄. lxj. Diuitie si affluant nolite cor appo
nere. sed solicite debem⁹ examinare q̄d ibi sit
gratum deo aut displicēs. ⁊ illa recipe q̄ sūt ad
sustētationē vite necessaria ⁊ deo placētia. Ea
vero in q̄b⁹ ē ham⁹ culpa ⁊ offensa diuina relin
quere. et ꝺ est omnia pbare. bonumq; tenere.
Et hoc ē qđ docet ap̄l's ad Phil. j. Probetis
potiora vt sitis sinceri ⁊ sine offensa in die xp̄i.

¶ Sermo p̄mus de natiuitate xp̄i.

HAnnuncio vobis gaudiū magnum qđ erit omni populo q: nat⁹ est nobis saluator mundi. Luc. ij. Quā
do regi vel alicui alij domino seculari filius na
scitur. hec natiuitas ē speciale gaudium genito
ris ⁊ non solum illorum. verūetiam omniuz co
gnatorum a q;bus p̄incipalia insignia tripu
dij demonstrant⁹. ⁊ hoc sit p̄ncipaliter si acci-
dit partus mirabiliter. Figura illius habetur
Gen. xxj. vbi legitur q; zara que fuit annosa et
sterilis concepit ⁊ peperit Isaac in sua senectu
te. sicut p̄dixerat ei dominus. Dixitq; sara:
Risum fecit mihi deus. Et quicunq; audierit
corridebit. i. gaudebit. Similiter eius p̄ abraā
letus effectus fuit qui fecit cōuiuiuz grande in
die ablactationis sue. Item legit⁹ Luc. j. Cū
Elisabeth Johannē peperisset. audientes vici
ni ⁊ cognati congratulabātur ei. Cristice. cele
stis pater rex regum ⁊ domin⁹ dominantiū ma
gnus ⁊ laudabilis super omnem terraz. vt ait
ps̄. huic inquā regi magno hodie natus est fi/
lius. ſm illud ps̄. ij. Dominus dixit ad me filius meus es tu ego hodie genui te. Ideo illa be A
ata natiuitas gaudium fuit eidem celesti patri
regi ⁊ toti supne curie. qui hodie letanter can/
tauerunt. Gloria in excelsis deo. ⁊ in terra pax
hominibus bone voluntatis. Luc. ij. Et non
solum leticia facta est patri celesti. sed ⁊ marie
matri que cōueniēter dicere potuit illud quod
dixit zara. Risum fecit mihi domin⁹. id ē. gau-
dium. Et similiter quod dixit anna genito Sa
muele. j. Reg. ij. Exultauit cor meū in domio
exaltatum est cor meuz. id est. potestas mea in
in deo meo. Dilatatum est os meum super ini-
micos meos. id est. demones. quia letata sū in
salutari tuo. Cum hac letissima matre hodie le
tari debemus. quia admonet nos in cāntico ho
dierno per beatum Hzegl. Cōgratulamini mi-
hi inquit omnes qui diligitis dominū. quia cū
essem paruula placui altissimo. ⁊ de meis vise
ribus genui deum ⁊ hominē. Et hoc gaudiuz
quod hodie factum est vniuersis nunciauit re-
galis nuncius Gabriel dicens: Annuncio vo/
bis ⁊c̄. In quibus v̄bis tria describunt̄. Pri-
mo ingentis tripudij pclamatio. ibi. Annūcio
vobis. Secundo cōmunis gaudij diuulgatio.
ibi. qđ erit omni populo. Tertio hominis pdi-
ti restauratio. ibi. quia natus ē nobis. De pri- B
mo est sciendū ſm naturales sole oriente mate
riali multa mira in his inferioribus fieri ꝓsue/
uerunt. Primo nanq; illuminant̄ oia q̄ pus sūt
ex noctis tenebris obumbrata. q: ſm Isi. Sol
ē fons toti⁹ luminis. cui⁹ ra diatione suptora ⁊
inferiora cūcta illustrant̄. Secūdo illa que no/

ctis frigiditate sunt indurata. fluere incipiunt sole oriente. sicut signāter videmus in hieme ō glacie ⁊ ō nive. Tertio omnia venenosa animalia. sicut draco ⁊ basiliscus se occultant i cauernis. Fm illud ps̄. ciij. Ortus est sol ⁊ cōgregati sunt. ⁊ in cubilibus suis collocabunt. Quarto cuncta volatilia vt philomene ⁊ allaude in vere letius vociferāt qñ sol oriē. ⁊ cōmuniter cuncta animalia gaudēdo clamāt. ⁊ vultū versus solem ferūt. Infirmi etiā qui ex humiditate noctis q̄ auget infirmitatē sunt grauati. habēt alleuiamē: ⁊ cōmuniter gaudēt sole oriēte. Mystice. p solem xp̄s dei eterni filius intelligitur aptissime. Recte enī sicut sine sole nihil ꝓficit atq; crescit. sicut patet de terre nascētibus q̄ sine sole non crescūt. nec hoies caperēt incremētum. qz homo generat hoiem ⁊ sol. vt dic̄ Ari. ij. phi. Ita sine xp̄o nihil possum⁹ iplere. sicut ipse testat̄ Joh. xv. Sine me nihil potestis facere. Cui ꝓsonat poeta. Proficit absq; deo nullus in orbe labor. Hic iusticie sol clarissim⁹ diu a sanctis patrib⁹ oriri est p̄dictus ꝑsertim a Malachia ppheta eiusdem. iiij. Orietur vobis timentibus nomē meū sol iusticie. Hz qui longe ante erat ppheta⁹. hodie est ortus. ⁊ de virgine natus. sicut canēdo testat̄ sancta ecclesia. Hodie nobis celestis rex de ꝟgine nasci dignatus ē. vt hominē pditum ad regna celestia reuocuret Gaudete igit̄ oēs deum timētes. qz natus ē nobis. ⁊ ortus est verus sol q̄ illumiat omnē hominē veniētem in hunc mundū. Joh. j. Exultate ⁊ vos pditi peccatores. qz natus ē puer mitissim⁹. qui p suam clemētiaz nos a fauce leuitan liberabit. ⁊ ad celestia regna reuocabit. Idcirco ad gaudendū inuitat quēlibet hominē leo papa in sermōe hodierno dicēs: Saluator noster dilectissimi hodie natus ē gaudeamus. neq; enim phas ē locuz tristicie habere vbi natalis ē vite. que cōsumpto mortalitat̄ timore ingerit nobis de ꝓmissa eternitate leticiā nullus ab hac alacritatis ꝓticipatione secernit̄ vbi cōmunis est leticia. Ratio. Quia saluator domin⁹ noster peccati et mortis destructor. sic nullū a reatu liberū reperit. ita ꝓ liberādis omnibus venit. Exultet sanct⁹. qz approp̄inquat ad palmam. gaudeat peccator. qz inuitatur ad veniam. animet̄ gentilis. qz vocat̄ ad vitā. hec leo. Et est notandū q⁹ illa p̄dicta q̄ cōtingūt in ortu solis materialis. illa etiā hodie in natiuitate xp̄i cōtigerunt. Primo qz sicut in ortu solis tam inferiora q̄z supiora illustrant̄. Sic hodie xp̄o nato in nocte ipa obscuritas versa ē i diei clarissimaz lucem. Sicut de hoc refert Jacob⁹ i li. de infantia saluatoris. Et vincen. in spe. histo. li. vj. Cū maria ⁊ ioseph iret i bethleem vt ioseph ꝓfiteret̄ qz erat de domo ⁊ familia dauid. Jussit ipam mariā grauidā quandā itra re spelūcam q̄ lucem diei penitus nō habebat. Sed i ingressu marie cepit tota splēdere quasi ibi esset hora diei sexta. nec defecit lux illa nocte. Refert etiaz petrus comestor i sco. histo. q⁹ hora natiuitatis xp̄i tres soles apparuerunt q̄ paulatim in vnū corpus solare sunt redacti. et non soluz ista die seu hora eius. sed ante aliqs tēpus post mortē iulij cesaris. Nō etiā Eusebius in cronica testat̄. Et hoc fuit euidēs signuz B q⁹ ille venerat qui omia illuminaret. Fm illud Luc̄. j. Visitauit nos oriens exalto. Illuminare his q̄ in tenebris sedent. ⁊ in vmbra mortis. O vtinā ⁊ nostra corpora illuminarēt̄. vt possemus dicere qđ canit ecclia. Fulsit hodie lux super nos. Sed sunt ꝓhdolor timendū multi quor ex multis peccatis sunt obscura corda q̄ in p̄sentia huius clarissime lucis xp̄i nati. sunt vitijs deturpati. vitijs q̄dē cuiusdā bestie. De qua refert Jsido. li. xij. Hec in luce plena est ō formis ⁊ obscura. sed in tenebris lucet vt cādela. ita et ip̄i in hac dilectissima die in qua venit xp̄s oia illustrare. sūt totaliter deformes ⁊ obscuri. Illis quidem xp̄s nōdū est natus. Quia dicit Hiero. in ep̄la ad Eustochiū ꝟginē. Hoc enī requirit xp̄i natiuitas vt ip̄e nasc̄at̄ in nob gratia ⁊ virtute sua q̄ nos illumiat. nosq; i ipo renascamur spūs natiuitate. sez peccata p̄ penitētiam expellēdo. alias i christi natiuitate nullam haberem⁹ societatem. teste ap̄lo qui dicit ij. Cor̄. vj. Que societas lucis ad tenebras. q. d. nulla. Secundo sicut oriente sole dura fluere incipiunt sic in felicissima xp̄i veri solis natiuitate dura facta sūt fluida. Nam celi qui tam duri fuerunt q⁹ p quinq; milia annor ⁊ ducentos annos. nullaz gratiā distillauerunt. hodie p totum mundū melliflui facti sunt. sicut canit ecclesia. Hodie montes fluidi facti sunt. Fm illud Joel̄. iij. In illa die sez natiuitatis christi stillabūt mōtes dulcedinē. ⁊ colles fluent lacte Hodie vinee engadi floruerūt q̄uis esset i hieme. ⁊ fructum ꝓtulerunt. balsamiq; liquorem abundanter effuderunt. vt dicit Bartholomeus in sua compilatione. Hodie fons aque in ciuitate romana in liquorem versus ē olei. erum pens vsq; ad tyberim largire ꝓfluxit vt Chry. dicit ⁊ papa Innocēti⁹. iij. Et hoc manifestuz erat signū q⁹ natus erat ille qui largifluā suam gratiā omnib⁹ peccatorib⁹ vellet dare quam p tot annor curricula voluit denegare. Ideo dicit Haymo super Apoc̄. Tantūq; christi natiuitas quātū ⁊ eius passio nostrā operabatur E redemptionē. meruitq; salutem ⁊ gl̄iam perimensam. Idcirco nos peccatores q̄ in multis offendimus omnes si timemus districtum iudicem respiciam⁹ ⁊ petamus gratiosum natū infantē. Quia fm b. Bernū. Puer dat multa bona p modico. et p modicū placari pōt. Et hoc patz in exemplo

Legit de quadam muliere q̄ erat in quodā oz/dine monialis. sed reiecto habitu publica me/retrix est effecta. Post multos igit annos redi=ens ad claustrū ibidē penitētiaz pactura. Sed cū de iudicio dei cogitaret. ⁊ de penis inferni: se cōsequi venā diffidebat. Siliter q̄ de para diso cogitabat de quo adā ꝓpter vnū inobedi=entie peccatū reiectus fuit. de regno celoz Lucifer detrusū memineret ꝓpter superbiam. se illic ascendere ꝓpter multitudinē peccatoz itez desperabat. Cum vero cogitabat de passione xp̄i q̄ sanctus sanctoz dicit. ⁊ q̄ tanta inocēs ptulisset. ⁊ ipsa turpiter tā magna multiplicia ꝙ peccata cōmisisset. denuo se gratiā inuenire diffidebat. Igitur his dimissis cepit cogitare de illis q̄ circa ip̄m facta erant in sua natiuitate quomodo puer ⁊ saluator natus ē nobis. sicut aliq̄n audierat ex euangl. Luc. ij. dicēte ange/lo. Natus ē nobis saluator mūdi in ciuitate da uid. et cepit cogitare quomodo pueri p modi=cū placant. Prostrata igit coraz imagine beate ⁊ginis meditabat de infantia saluatoris. et tot pfusa ē lachrymis ex dulcedine pueri q̄ fere mortua fuit. adiurans puerū p benignitatez infantie. ⁊ ab eo indulgentiā accepit peccatoz Audistis enī dilectissimi q̄ hodie melliflui fa/cti sunt celi p totū mundū. Sed quid intelligit ꝑ celos. certe anime instoz hominū ⁊ fidelium xp̄ianoz. Recte enī sicut oia inferiora regunt ꝑ celestia. sic corpus regitur ab aīa. Quia dicit Aristo. j. Polli. Inutile ē corp⁹ absq̄ aīa. Etiā sicut celū ē ornatū sole ⁊ luna ⁊ ceteris siderib⁹ sic aīa fm Bern̄. ē ornata rōne ⁊ virtutib⁹. De illis canit ecclesia. Hi sūt celi in q̄bus xp̄e habi tas. et illi debent hodie fieri melliflui p dulcem laudem ⁊ gratiarū actionē. eo q̄ filiꝰ dei hodie dignatus ē incarnari. ⁊ nos a potestate demo/num liberare. fm q̄ monet nos beatꝰ Greg⁹ in ps̄a. Grates nūc omnes reddam⁹ domio deo. Et q̄ b̄ facere oportet. docemur i figura Exo. xv. vbi legitur Postq̄ moyses liberauit filios israel a potestate pharaonis ip̄m cum currib⁹ suis ⁊ equitibus in mari rubro submergendo. Maria soroz moysi sumpsit tympanū i manu sua. ⁊ egresse sunt omnes mulieres post eaz cū tympanis ⁊ chozis quibus p̄cinebat dicēs: Cā temus domino. gloriose enī honorificat⁹ est ⁊ē Mistice. p mariā itelligere possum⁹ quālibet fidelem animā ꝓ incolatu p̄sentis vite amaraz Sed p tympanū intelligere debem⁹ dei filium incarnatū. Quia sicut in tympano ē forma spe=rica. pellis extensa ⁊ melodia. sic in dei filio est forma sperica. hoc ē deitas que non habet p̄nci pium neq̄ finē. fm illō Mich. v. Egressus eiꝰ ab initio a diebꝰ eternitatis. In ipso etiā ē pel=lis. i. humanitas seu caro q̄ postea fuit in cruce extensa. Juxta illud ps̄. ciij. Extendens celū si cut pellem. In ipso fuit melodia. s. aīa oīm dul cedine plena. Hoc tympanum. i. xp̄m debet su mere hodie fidelis aīa celo ꝓpata. ⁊ mellifluas laudes. deuotiōes ⁊ gratiarū actiōes debet p̄ci nere cū maria. iubēte hoc ps̄. xcvij. Cātate do=mino canticū nouū. qz mirabilia fecit. Debent mōtes ꝓtēplatiui stillare dulcedinē deuotiōis ⁊ colles sez hūiles actiui debēt fluere lac ⁊ mel id ē. laudare eiꝰ natiuitatē ⁊ deitatē. vt implea tur illud Esa. lv. Montes ⁊ colles cātabūt co ram vob laudē. Et oia ligna regionis plaudēt manu. ⁊ vere hec ē dies boni nunciꝰ. Si tacue=rimus sez a laude. ⁊ noluerim⁹ nūciare sceleris arguemur. vt habet. iiij. Regl. vij. Jdeo legit de quodam monacho q̄ cuz audiret legere illa verba. Verbū caro factum ē. non flexit genua neq̄ aliq̄d signū reuerētie nec deuotionis ostē debat. Tunc venit diabolꝰ ⁊ dedit ei alapā di/cēs: Si hoc ꝙbuz ꝓdesset nobis sicut ꝓfuit vo bis. nunq̄ flectere cessaremus. Jdeo papa cle=mens. v. dedit vnū annū ⁊ xl. dies indulgenti arū oībus q̄ genua flexerint laudātes deū cum legere audierint. verbū caro factuz est. Tertio sicut sole oriente oia ad latibula sua fugiūt ani malia venenosa ⁊ non audent orientē expectare. Jta xp̄o nato oēs imundi ⁊ ꝓtra naturā pec cantes sunt extincti ⁊ mortui in orbe vniuerso fm q̄ ꝓphetauerat ps̄. c. in ꝑsona xp̄i. In ma tutino interficiebā omnes peccatores vt disperderem de ciuitate dn̄i oēs opantes iniq̄tatem. Quia fm. b. Hiero. qui dicit sup illō ps̄. xcvj. Lux orta est iustis. Tanta fuit illa lux vt oēs laborantes in peccato zodomitico extincti sūt. Et hoc fecit xp̄s vt oēs hmōi peccatores eradi caret ne in natura quā assumpserat tanta decce=tero imūdicia inueniret. Illud etiā nephandis simū peccatuz fuit causa maxima quare deꝰ tā diu post peccatuz Ade distulit incarnari. teste bt̄o Aug̃l. q̄ dicit: Uidēs deꝰ tantū vitiū cōtra naturā i hūana natara. desijt icarnari. fm illō Gen̄. vj. Penitet me fecisse hoiem. Sūt enī illi pessimi peccatores indigni xp̄i felicissima nati=uitate. m̄tū reuera timere hodie deberēt ne se tra ꝓtinus apiret. ⁊ eos sine mora etnaliter de glutiret Sic factū ē zodomitic. sup q̄s dn̄s sul phur pluit. ⁊ in infernum hos omnes dimersit Gen̄. xix. Etiā i b̄ iocundissimo ortu solis iusti cie xp̄i nō solū imundi pctōres. verūetiam ido la imūda sūt deleta. Quia legitur q̄ hora nati=uitatis xp̄i statue romuli dei romanoz ceciderunt ⁊ cōtrite sunt. Etiam alie statue idoloruz in oibus locis ceciderūt. ad denotanduz q̄ ille natꝰ eēt q̄ oīuz deoz deꝰ eēt. Jdeo etiā legit q̄ Hiere. ꝓpheta multo ante natiuitatem in egy=ptū descēdit post mortē regis Godolie. regib⁹ sequētib⁹ signū dedit. q̄ eoz idola corruerent quādo virgo filium pareret Jdcirco statuerūt

sacerdotes idolorũ imaginẽ virginis puerum in gremio portantem in secreto loco templi. et oẽs illã adorauerũt. ℙostea ãt a ℙtholomeo rege iterrogati q̃d ꝫ esset dixerunt. paterne traditionis ẽ ꝫ mysteriũ. q̃d ꝺ facto ꝓpheta⁊ maiores acceperũt. Et post q̃ xp̃s nat⁹ fuit euenit ℟ sic̃ ꝓpheta dixit. Quarto sole oriente gaudent cõiter munda aĩalia vniũsa. Sic xp̃o nato oẽs fideles nõ solũ i mũdo. verũetiã i limbo letabãtur. teste Aug⁹. in epla ꝯtra Faustũ. Scio iesti mabile gaudiũ angelis ⁊ hoĩb⁹ sanctis q̃ patribus i xp̃i natiuitate felicissima forẽ natũ. Nec mirũ q̃ hoies letati sunt Quia dic̃ Hyla. super ℳat. Sustulit nã q̃ naturã humanã de⁹ oipotẽs sup angelicã celsitudinẽ ⁊ naturã. ꝑ ipsam salutiferã xp̃i natiuitatẽ ⁊ beataz. Et q̃uis ad vitã eternã ꝓdestinati de xp̃i natiuitate sunt letati. tñ mali sũt tristati. Recte sicut sole oriente certa gaudẽt aĩalia carmũib⁹ ⁊ vix ortũ expectãt. Alia aũt tristãt ⁊ fugiũt ⁊ se occultãt. Sic iusti lõge añ de hac natiuitate gaudebãt ⁊ desiderabãt: ⁊ dẽsiderãt vix expectabãt. Sic Esa. dicit. Utinã dirũpes celos ⁊ descẽderes Esa. lxiij. sz mali ecõtra. Et ꝫ ostensum fuit marie. sic̃ refert Jacob⁹ de infantia saluatoris. Cum maria ⁊ Joseph irent i bethleẽ vt ꝓfiterẽt. dixit maria: Video duos ppl̃os añ me. vnũ gaudentẽ ⁊ aliũ flentẽ. Et cũ ioseph hec ꝛba putaret inania. angel⁹ in ꝑsona iuuenis apparuit ei dicẽs: Certe maria recte locuta ẽ. Vidit enĩ populũ iudeoz flentẽ. ⁊ ppl̃m gentiliũ gaudẽtem Sic ꝓchdoloz adhuc multi sũt q̃ non cũ gaudio suscipiũt xp̃i natiuitatẽ Sz dicũt ſm Aug⁹ i li. de agone xp̃iano. Quare nõ potuit hoiem aliter liberare nisi suscipet carnẽ. ⁊ nasceret de femina. ⁊ a pctoz⁹ oĩa mala patereť. Et subdit declarãdo q̃ non cuilibet natiuitas xp̃i est grata di. Displicet enĩ auaro: q̃ non aureũ coz pus habuit. Displicet ipudicis: q̃ ex femĩa natus ẽ. multũ enĩ odiũt impudici q̃ ꝯcipiũt ⁊ pariũt femĩe. Displicet superbis. q̃ patiẽtissime cõtumelias tollerauit. Displicet delicat⁹. q̃ crucifixus ẽ. Displicet timidis. q̃ mortu⁹ ẽ. hec ille. Nos aũt o charissimi nõ sic. sz grati sim⁹ ꝺ ipi⁹ incarnatiõe dicẽtes gaudiose Glia tibi dñe. vt sic ꝑ ꝫ spũale gaudiũ veniam⁹ ad celũ.

¶ Sermo scõs De eadem.

Natus ẽ nobis saluator mũdi Luc̃. ij. Scõm naturales

A ver ꝑmittit varios nũcios. aliq̃ sũt viole q̃ indũ lõge añ ver apparẽt si saltez tp̃s fuerit caliꝺũ q̃ sunt ꝑmi flozes veris. Aliq̃ sunt irundies ⁊ nõ solũ vna sz plures. Quia dicit Aristo. j. Ethi. Una irundo non facit ver. nec vna dies calida estatez. q. ꝺ. sz plures. Alij nũcij sunt coturnices. Alij sunt ciconie q̃ ſm Amb⁹. i hexa. sunt veris nũcij. Ultimi nũcij sunt flozes terre de q̃bus dicit Can̄. ij. Jam eni hiems transijt imber abijt ⁊ recessit. flozes apparuerũt in terra nostra. Spũaliter ꝑ ver intelligit tẽpus gratie. recte sicut i vere oĩa renouant. ita in tẽpore gr̃e oĩa ꝓdita fuerũt restaurata. Hoc tp̃s gratie habuit varios nũcios. aliqui a lõge illud futurũ ꝓdixerũt. Et ꝫ recoluit ecclesia i ꝑma dominica aduent⁹ cũ cecinit. Aspiciẽs a lõge ecce potentiã dei video venientẽ: ⁊ nebulã totã terram tegentẽ. Alij aũt cito foze cecinerũt. Ideo cãtauit eccl̃ia in scõa dñica. Hierl̃m cito veniet sal⁹ tua. q̃d meroze cõsumeris. sanabo te ⁊ libe rabo te. noli timere. Aliq̃ nũciata fuerũt de ꝑpe. Et ꝫ ꝓphetizauit solennis nunci⁹ Esa. q̃ dicit. xliij. ℙrope est vt veniat tẽpus eius ⁊ dies ei⁹ non elõgabunt. Et iterũ. xl. Dicite filie sion Ecce saluator tuus veniet: ecce merces eius cũ ipso. Alia aũt de ꝓterito fuerũt. ⁊ illa portauit regalis regula beati pauli qui ait ad Gal̃. iij. Ubi venit plenitudo tẽporis: misit de⁹ filiũ suum factũ ex muliere factuz sub lege. vt eos qui sub lege erãt redimeret. Hic nobilissim⁹ flos cãpi hodie in terra nostra apparuit. ꝑsignans tẽpus diu optatũ. ⁊ hunc flozẽ ortũ esse ꝑdixit celicus nũcius Gabriel cũ dixit: Natus est nob̃ saluator mũdi. In quib⁹ verbis duo ꝓncipaliter describunt. ℙrimo generationis fructuositas. ibi. Natus ẽ nobis. Secũdo saluatoris natiuitas. ibi. saluator mũdi. De ꝑmo est notãdũ B Dicũt naturales. quãdo sol oriť. multiplex ortur nobis gaudiũ seu generať. que etiã in ortu veri solis xp̃i. sc̃z i eius natiuitate fuerũt. Primo sol vt dicit cõmentator in libro de impressionibus semp in ortu suo cernit maioris quãtitatis. Cuius ratio ẽ ſm Aristo. ⁊ Alexandruz sup. iij. methe. Quãto stella remotior fuerit tãto maior apparebit. Et quia oriens est vna de partib⁹ remotis celi. ideo multus vapor interponit qui facit maiorẽ apparere solem. Etiam dicit Calcidius super Thimeum platonis. Q specialior influxus virtutis luminis solaris est in ortu regionibus vniuersis. Ita christus in ortu sue natiuitatis maioris semp clemẽtie cernit ⁊ amoris. ⁊ specialẽ influit nob̃ gr̃az ⁊ fauorem. teste Gratiano i iur̃ apparatu. Nemo in, q̃t ambigit q̃n nascẽte dño specialior influxus gr̃e pateat toti mũdo. Cui alludit Eusebius in ſmone. In ortu quidez saluatoris aspect⁹ sup nos clemẽtior ẽ semp conditoris. Et hoc ptz in exemplo. Legit q̃ quedam mulier deuota per L infantiã xp̃i iubiabat. Uenite igitur tpe natiuitatis eius rogat ipsum vt ostẽderet sibi imaginẽ suã in facie. ⁊ cũ recessum alioz hominuz in ecclesia sola expectaret venit formosus puer stans ante eã. Uidens igit illa puerũ tã formosum interrogauit euz si sciret Aue maria. Cui

rñdit etiã Illa. dic in ãt mihi. Puer aũt p̃ dixit Et cũ puenisset illuc. Et bñdict⁹ fruct⁹ ventris tui. Dixit puer: Ego sum idẽ fruct⁹. ⁊ euanuit ⁊ mulieri specialẽ gr̃am infudit. At illa iubilãdo clamauit. reuertere tu charissime puer decorus ⁊ delectabilis. Et alijs silib⁹ verbis nõ cessauit p triginta dies. ⁊ i tricesimo die venit ihesus dicẽs: Ecce reuocat⁹ ad te venio. ⁊ tu venias ad me in regnũ meũ. Et illa sic gaudẽdo feliciter migrauit ad celũ. Sc̃do sol in ortu suo minuit infirmitates. cui⁹ ratio ẽ. Sicũt naturales medici q̃ infirmitas cõsurgit ex malis hũoꝛib⁹ ⁊ hi in nocte magis augmẽtãt. ideo infirmi fortius i nocte patiũt. Sole aũt oriente illi humores grossi ex ỽtute calꝛis solis minuunt. ⁊ sic infirmitates alleuiant. Mystice. ante incarnationẽ filij dei hõ patiebatur q̃nq̃ infirmitates. quas tñ in ortu suo verus sol iusticie minuit aferẽdo medicinas. Prima infirmitas ẽ tumoꝛ supbie. Iste morbus erat valde generalis. Habuit enĩ ortũ in celo in lucifero. q̃ ait: Ascẽdam in celũ ⁊ ero silis altissimo. Esa. xiiij. Et q̃ est nature celestis: ideo etiã ỽiros celestes iuadit. Sicut patꝛ in dauid rege. q̃ ex supbia iussit numerare populũ suum dicẽs ad ioab. Vade numera ppl̃m israel et iuda. ij. Regl. xxiiij. Deinde hec supbia de celo cecidit. ⁊ ortũ habuit i paradiso cuꝛ ad suggestionẽ demonis hõ supbiuit. Geñ. iij. Deinde sparsa est p totũ mũdũ modo etiã regnat in inferno. ps̃. lxxiij. Superbia eoꝛ q̃ te oderũt ascẽdit semp. Sꝛ ꝓtra istuꝛ tumoꝛẽ x̃ps attulit p̃mum medicamentũ suam carnẽ de q̃ emplastrũ fecit ⁊ tumoꝛẽ sanauit et ꝓfregit. Fit aũt emplastrũ fm medicos ex herbis et flozib⁹ q̃ñ illa tpe suo abscindũt ⁊ i mortario ꝓterunt. Caro aũt x̃pi inquãtum habuit veritatẽ hũane nature. sicut attestat Augl. ili. de fide ad Pe. dicens: Firmissime crede ⁊ nullat⁹ dubites x̃pm verũ coꝛpus ⁊ aiaꝫ assumpsisse. tũc fuit herba Esa. xl. Vis caro fenum. Inquãtũ aũt fuit de roꝛe innocentie decoꝛata fuit liliũ. fm illud Can. ij. Ego flos cãpi ⁊ liliũ ỽalliũ. Inquãtũ hũanitate p̃dita. fuit viola. Inquãtũ aũt fuit sanguine rubꝛicata fuit rosa Ista herba ⁊ isti flozes fuerũt simul attriti. fm illud Esa. liij. Attrit⁹ ẽ ꝓpter scelera nr̃a. et ex illis fecit emplastrũ q̃ tumoꝛez supbie nr̃e sanauit. Sc̃da infirmitas fuit cecitas ignoꝛãtie. homo enĩ non habuit oculũ amoꝛis q̃ celestia desideraret. nec habebat oculũ timoꝛis q̃ maluꝫ vitaret. ⁊ penas eternas timeret. Et q̃uis eẽt cecus non habuit ductoꝛẽ. q⁹ angel⁹ ipsũ ꝓpter pctã reliquerat. fm illud Hiere. lj. Curauim⁹ babylonẽ ⁊ nõ est sanata. dereliquim⁹ eã. ⁊ nõ habebat diuine gratie p̃sidium. Contra istum morbũ christus attulit sanguinẽ suũ de q̃ fecit collirĩũ quo sanauit oculos nostros. Sicut collirium cõfectum est de saliua et terra. Joh. ix. hoc est de hũanitate. sanauit. Confectum ẽ de melle et cera. id ẽ. deitate melliflua ⁊ carne icoꝛrupta q̃ illuminati sunt oculi Jonathe. j. Regl xiiij. Tertia infirmitas erat moꝛs culpe ⁊ gehẽne. Homo q̃dẽ moꝛiebat coꝛpe pene et moꝛte. fm illd Geñ. iij. In q̃cũq̃ die comederis ex eo moꝛte moꝛieris. et in anima moꝛte culpe. Juxta illud Eze. xviij. Aia q̃ peccauerit ipsa moꝛietur moꝛte. Et in vtraq̃ moꝛte gehẽne. Cõtra illũ moꝛbum attulit x̃ps tertiũ medicamentuꝫ spiritũ humanũ deitati cõiunctũ. qui q̃dem viuificat a moꝛte pene p resurrectionẽ. teste ap̃lo qui ait ad Ro. viij. Si spũs eius qui resuscitauit x̃pm iesum a mortuis habitat i vobis viuificat ⁊ moꝛtalia coꝛpoꝛa vr̃a Viuificat a moꝛte culpe p gr̃atie infusionẽ. j. Joh. j. Est spũs qui viuificat. caro aũt non ꝓdest q̃q̃. Viuificat a moꝛte gehenne p gr̃ie collationez. fm illud ps̃. cxlij. Spũs tuus bonus deducet me in terram rectã. Quarta infirmitas fuit duricia peruerse obstinationis. q⁹ hõ non poterat frangi p ꝓtritionem. nec mollificari p passionẽ. Cõtra istuꝫ moꝛbum attulit q̃rtum medicamẽtũ. scz aiaꝫ q̃ fuit q̃si vas vnguentariũ in q̃ posuit de⁹ vngventa omniũ sanitatũ. In ipsa fuit vnguẽtũ mediatiuũ. scz doloꝛ eius. qñ dixit Mat. xxvij. Tristis ẽ aia mea vsq̃ ad moꝛtẽ. q⁹ debet frangere vsq̃ ad ꝓtritionẽ. fm illd Joheł. ij. Scindite coꝛde vestra ⁊ non vestimenta vestra. In ipsa fuit vnguentũ dulcoꝛatũ. scz amoꝛ eius. q̃ debet dulcoꝛare ad cõpassionẽ. sicut ipse iubet dicens: Recoꝛdare pauptatis mee. trãsgressionis. absinthei et fellis. Quinta infirmitas fuit fetoꝛ ĩmundicie. Quedã enĩ peccata sunt que fetẽt sic luxuria. ⁊ q̃b⁹ dã Esa. xxxiij. De cadauerib⁹ eoꝛ ascẽdit fetoꝛ. Silꝛiter iuidia. Prou. xiij. Putredo ossiũ inuidia. Cõtra illũ moꝛbũ x̃ps attulit quintũ medicamentũ. scz deitatem suam sicut balsamũ p̃ciosum. quo fetoꝛẽ abstulit. Jõ dicit leo papa in omeł. hodierna. Redit ad honoꝛem suum ab antiquis cõtagijs purgata natura. moꝛs moꝛte destruit. ⁊ natiuitas natiuitate repat. qñ simul ⁊ redẽptio aufert seruitutẽ sꝛ regeneratõ mutat oꝛiginẽ ⁊ fides iustificat peccatoꝛẽ. Tertio sol habet virtutẽ pacificatiuaz. Dicit enĩ Macrobius. Sol medi⁹ est inẽ planetas effect⁹. eos ꝓciliãs. ⁊ etiã ꝓtra elemẽta. Quia elemẽta ꝓtrarietate sciꝑa destruerẽt. nisi ỽtute solis ⁊ celesti pacificarẽtur. Sic x̃ps in sua natiuitate oia ꝓtraria pacificauit. teste apostolo qui ait. Veniẽs euangeliſauit pacẽ et vob qui lõge estis. ⁊ pacẽ his qui ꝑpe sũt Ipe enĩ ẽ pax nr̃a q̃ fecit vtraq̃ vnũ. Ephe. ij. Silr̃ ad Col. j. Et vos cuꝫ estis aliq̃n alienati a deo ⁊ inimici sensu. i. manifeste et sensibiliter in opibus malis. Nũc recõciliauit. s. vos i coꝛ-

pore carnis sue quā assumpsit. Scdz doctores añ aduentū filij dei in carnē multe erant discor die in hūano genere ⁊ cū deo .q̄s oēs xp̄s veni ens pacificauit. Fm illud Col.j. Dia in xp̄o pa cificās. Prima discordia . nāq̄ querit de⁹ de hoie q̄ creatorē suum offenderat p peccatum. ⁊ ip̄m reliq̄rat dicens. Esa.j. Filios enutriui ⁊ exaltaui. ⁊ ipsi spreuerūt me dereliquerūt dñz blasphemauerunt sanctum israel alienati sūt retrorsū. Sed q⁹ hō per se sibi deū nō poterat reconciliare. ideo mediatore aliq̄ indigebat. et h̄ fuit xp̄s. De quo dic Apls ad Gal.iij. Me/ diator non est vnius sed duor scz diuine ⁊ hu/ mane nature. Ideo dr gygas gemine substan/ tie. Et ille mediator xp̄s inter deū patrē ⁊ ho/ minē se posuit ⁊ ip̄sos pacificauit. Juxta illud apostoli Col.j. Pacificās p sanguinem crucis eius: siue que in celis sunt .id est. deuz patrem suū. siue q̄ in terris sunt. i. hoies. Sed cōtingit aliq̄n q̄ mediator inter duos rixantes interpo nit se ⁊ ab vtroq̄ erit vulnerat⁹. Sic factuz est nr̄o mediatori christo. Ideo dic̄ pater Esa .liij Propter scelus ppli mei pcussi i. pcutere pmi si eum. Scda discordia erat inter angeluz ⁊ ho minē. angel⁹ eni querebat de hoie q̄ ip̄m sua restauratione fraudauerat. Homo aūt q̄reba tur de angelo q̄ ipsum deceperat. ideo quo/ dāmodo oēm angelū odiebat. sicut sepe cōtin/ git q̄ homo omnes illos odit q̄ sunt de parēte/ la illius q̄ ipsum offendit. Sz illam discordiaz xp̄s dissoluit. q̄n hoiem redimēs numer⁹ ange/ lor⁹ adimpleuit. Fm illud p̄s. cix. Judicabit in nationib⁹ impleuit ruinas. Et etiā aliquor sen tentia hoies angelor⁹ numero adequando. Ju xta illud Deut. xxxij. Statuit terminos ppl'o/ rum iuxta numer filior⁹ isrl'. Tertia discordia erat inter hoiez ⁊ diaboluz. diabolus eni q̄ra hoiem allegabat illud instrumentū autēticum q̄ ipse confecerat di. Gen̄.ij. Quacūq̄ die co mederis ex eo morte morier̄. Sz ab ista allegati/ one a xp̄o aduocato nr̄o repulsus est. eo q̄ ip̄e instr̄m falsificauerit addens de suo. Nequaq̄ moriemini. Gen̄.iij. Dicit Aug⁹. O nequā vbi ē tuū nequaq̄. Quarta discordia erat inter ho minē ⁊ hoiem. id ē. populū iudeor ⁊ gentiliuz Judeis displicebat q̄ gentiles vnū deum non cognoscebant. sz muta ⁊ surda ydola adorabāt Gentiles vero odiebant iudeos ex eo q̄ vniu/ so mundo ydola colente. ipsi soli cōtemnebāt. Sed istam discordiā xp̄s sedauit. q̄n vtrunq̄ populū i vna fide vniuit. Fm illud Joh.x. Ali/ as oues habeo que non sunt ex hoc ouili. Qui ta discordia fuit inter iustos ⁊ peccatores. Ju/ sti eni despiciebant peccatores. Luc.xviij. vbi dicit ihesus ad quosdā qui in se cōfidebāt: Pec/ catores autē dei misericordiā non p̄siderabāt. sed ab ipsa se despici putabant. Sed hanc dis/ cordiā pacificauit q̄n vtrisq̄ cōicare voluit ti iustis q̄ peccatorib⁹. A iustis eni parentibus nasci voluit (Fm Hiero) et cū peccatorib⁹ man ducare. Matth.ix. Et sic christus i orto suo tā q̄ saluator omnia pacificauit.

Sermo tertius De eadem.

Egredimini filie syon ⁊ videte regem salomonem in diade mate q̄ coronauit eum mater sua. Cañ.iij. Scri/ bit Guido cameracen⁹ ep̄s dicēs: Quoddā ca strū pulchrū edificatū fuit sup fluuiū magnuz vbi plures q̄ueniebāt nobiles ad solacia exer/ cenda. Contigit quadā vice cū essent piter .vi derunt cignū albū descendere p alueū riui ha/ bentē catenam argenteā in collo. p quaz traxit nauiculā i qua sedebat gigas iuuenis pulchre forme. fortissimi corporis. ⁊ elegantissime com plexionis. Cignus igit iuxta castruz applicuit ⁊ gigas de naui in terraz psiliit. q̄d nobiles vi/ dentes eum cū reuerentia et miratione magna susceperūt. Gigas ergo ad p̄ces nobiliū ibi mā sit. ⁊ electus in regem. creuit in gentē magnam Mystice. per castrum illud. mūdus intelligit q̄ respectu magnitudinis celi ē quasi castellum in quod xp̄s intrauit. Luc.xj. Hoc castrū situ est sup fluuiū. q⁹ fm naturales terra ē vndiq̄ aquis circūdata. Sicut ⁊ hoc p regez Alexan/ drum magnū est pbatū. Legit in historia ip⁹ q̄ ipse modū excogitauit. quō posset ascēdere in celum q̄d videm⁹. Fecit ergo sedē excogita/ ri ⁊ apprehendens duos griffones colligauit eos catenis. ⁊ posuit ante eos in sūmitate ciba/ ria illor⁹. Ceperūt ergo sursum tendere donec terra tota videbatur sub se quasi area et mare sicut draco magnus girans eā circūquaq̄. Sz diuina virtus obumbrauit eos ⁊ griffones de/ iecit in terrā in loco cāpestri lōge ab exercitu iti neris decem dierū. nullā tñ sustinuit lesionem alexander. Et ipse forti angustia vix a militib⁹ est inuētus. Ex hac ptz historia. q̄ castrū hu⁹ mundi est circūdatū aquis. Ad h̄ castrū venit albus cignus hoc est gabriel angel⁹. qui dic̄ cignus rōne ptectionis. Recte sicut dr fm na/ turales. ⁊ p̄cipue ait Marcianus. q̄ cign⁹ pul los suos solicite ptegit ⁊ custodit. ⁊ approp quantib⁹ pullis fortiter se opponit. Ita ange/ lus ptegit sibi cōmissos ⁊ custodit. ⁊ approp quātibus suis pullis se fortiter opponit. Fm il/ lud p̄s. xc. Angelis suis mādauit d̄ te ꝛc. Iste cignus nobilissimus de excelso celor⁹ missus a deo in ciuitatē galilee. Luc.j. habuit catenam argenteā. i. salutationē angelicā hāc. Aue gra/ tia plena. q̄ dr argentea. q⁹ sic argentū dulciter sonat. sic hec salutatio in aurib⁹ virginis dulci ter resonauit. teste Bern̄. in fmone. Est tibi o maria quasi dulce osculuz audire hoc verbum

saluationis. Aue gra plena. Totiēs eni oscula ris ḡtiens p aue maria salutaris. Ideo potuit dicere illud Can. v. Sonat vox tua i auribus meis vox eni tua dulcis .7 facies tua decora. Cū hac catena argentea attraxit ad ꝓsensū na uicula. s. ꝙginē mariaz q̄ nauis dicit .qz in ipsa venim⁹ ad portū salutis eterne. Ideo dr̄ ipsa Porū. vlt. Facta ē q̄si nauis institoris a longe portans panē suuz. In hac namcula sedit xps gigas gemine substantie. Be q̄ dicit ps. xviij. Exultauit vt gigas ad currēdam viā. Iste gigas ē pulcher. Quia ꝝm ps. xliij. Speciosus forma p filijs hoiuz. Et cādor lucis eine. 7 speculū sine macula. Sap. vij. Et ē fortissimi corporis. Quia dns fortis 7 potēs. dns potens in plio. ps. xxiij. Hic gigas elegātissim⁹ hodie de nauicula ꝙginali ꝓsilijt in terrā hui⁹ mūdi per suā natiuitatē. sicut canēdo ꝓtestat sancta mater eccl'ia: Puer natus ē nobis. 7 fili⁹ datus est nobis. Esa. ix. Ideo nobilissimi ciues celi ipm cū gaudio susceperūt. laudātes 7 dicētes. Gloria i excelsis deo. Luc. ij. Ido dicit Aug⁹ ꝓtra Faustū. Scio iestimabile gaudiū angelis. sanctisq̄ patrib⁹ in xpi natiuitate felicissima forenatū. pariter nos debem⁹ illis ꝓformari. et hodie venientē regē cū gaudio suscipe. Recte sicut fit in curijs regum. Tunc eni tota curia ioeūdat q̄n nouus dux generat. Et ad h̄ hortat nos sapiens in xbis plibatis dicēs: Egredimini filie sion 7 vi. tē. In q̄b⁹ notāter duo ꝓsiderāt Primo deuota xpi nati obuiatio. ibi. Egredimini. Scdo decora eiusdē coronatio. ibi. i diademate. Be pmo notandū. Cuz rex terrestris aut dux: venerit ad aliquā ciuitatē deuicti hostibus: vel saltē illos ad vincendu3. oēs incole vel saltē maior ps ciuitatis exeūt ad ipm videndū. 7 ad reuerentiā sibi exhibendā Hoc figura tū est. j. Regl. xviij. vbi legit q̄ cum dauid reuerteret a plio pcusso philisteo. egresse sūt mulieres de vrbibus isrl' cantātes chorosq̄ ducētes in occursū Saul regis q̄ exierat cuz dauid cū vellet Goliam philisteū expugnare. Egresse sunt inq̄t in tympanis leticie 7 in sistris. 7 pcinnebāt mulieres ludētes atq̄ dicētes. Saul pcussit mille. 7 dauid decē milia. Moralit̄ loquēdo. xps eterni patris fili⁹. rex eter⁹ et dominantiū oiuz dns. hodie venit in ciuitatē nostre habitatiōis. de q̄ dicit Eccs. ix. Parua ciuitas 7 pauci viri in ea. Venit inquaz vt nros hostes vinceret. 7 nos ineternū saluos faceret Sicut testat euang. Luc. xix. Venit eni filius hois querere 7 saluū facere qd̄ pierat. Qd̄ confirmat apls. j. ad Timo j. Fidel'. i. ver⁹ sermo 7 omni acceptiōe dign⁹. qz xps iesus venit i hūc mūdū peccatores saluos facere. Exultate igit̄ o peccatores 7 gaudete. obuiā q̄z tanto regi perate. ipsū q̄z cognoscite. qz hodie aialia irrationabilia deū natū cognouerūt. 7 ei reuerētiaz exhibuerūt. Sicut legitur q̄ ioseph ꝓficiscens in bethleem cū maria pregnante duxit secū bouem: vt forte cū venderet: 7 censum p se 7 virgine solueret. 7 de residuo viuerent. 7 vnū asinum vt sup eum ꝙgo veheret. Bos igit̄ 7 asinus miraculose dnm cognouerunt. 7 flexis genibus coā dño q̄si adorarēt. 7 hec ante pdixerat Esa. j. Bos cognouit possessorē suuz. 7 asinus p̄sepe dni sui. Item legit̄ de infideli et pagano Octauiano q̄ dnm xpm veneratus fuit. Refert Innocēti⁹ papa terti⁹. Cū octauianus vniuersū orbem ditioni romane subiugasset. i tantū senatui placuit vt ipm p deo colere vellent. Prudens eni impator mortalem se intelligens imortalitatis nomen sibi vsurpare noluit. Ad illor vero importunā instantiā sybillā pphetissam aduocauit. scire volens p ei⁹ oracula. si etiam in mūdo aliq̄n eo maior nasceret Cum ergo in die natiuitatis domini cōsiliū super hanc rem cōuocasset. 7 sybilla in camera i/peratoris oraculo insisteret. in aeris medio circulus aureus apparuit. qd̄ 7 testat Orosi⁹ di/cens: Octauiani tēpore hora tertia repente liquidoq̄ aere. circulus aureus circa solē apparuit. 7 totum orbem ambiuit. q̄si natus eēt qui ipsū solem solus mundū q̄z totū fecisset 7 regeret. Et dicit Innoc̄. q̄ in medio circuli virgo pulcherrima puerū in gremio gestans apparuit. Hunc sybilla cesari ostēdit. Cū q̄z ad pdictam visionem miraret audiuit vocē dicentez. Hec ē ara dei. Dixitq̄ sybilla: hic puer maior te ē. ideo ipsū adora. qd̄ impator fecit. 7 hec camera eius i honorē sancte marie dedicata fuit Intelligens igit̄ impator q̄ ille puer nat⁹ maior eo erat. thura obtulit. 7 de⁹ decetero vocari recusauit. Ideo nō solū irrationabilia aialia verūetiā creature rationabiles xpo nato obuiam venerūt. Angeli eni in xpi natiuitate tanta dulcedie sūt repleti q̄ celū relinquētes ad xpi cunabula cucurrerūt. Quia Luc. ij. legit̄. Cū impleti essent dies marie vt pareret. peperit filium suū ꝑmogenitū 7 pannis inuoluit. 7 in p̄sepio reclinauit. Statim apparuit angel⁹ suscipiens natū regem cum gaudio. Et ad hoc gaudium incitans pastores ait. Ecce euāgelizo vobis gaudiū magnuz. 7 subito facta ē cū angelo multitudo militie celestis exercit⁹ laudantiū 7 dicentiū. Glia in excelsis deo. Et hec predixit pphet̄a Joel'. iij. di. In illa die stillabūt montes dulcedinē: 7 colles fluent lacte. Ubi p montes itelligit magnos angelos. p colles vero minores. q̄ omnes hodie māsiones relinquentes regem suuz natū laudantes vt ruinas suas reparet cū iubiloso cātico susceperūt. Quem hodie ꝙgo digna cū grāz actiōe suscepit. qz canit de ipa: q̄ ꝙgo ꝓcepit: ꝙgo ꝑperit. 7 post ptū

D

xgo pmansit. ipm quē genuit adorauit. Esti/
mo sine omni dubio q cū tanta exultatione et
amore maria filiū suū hodie suscepit. q oino la
B chrymas ptinere non potuit. Quia sic legitur
Tob. x. Cū tobias filiū suuz pegrinari pmisis-
set. mater anna nullo modo ꝓsolari poterat. sz
qttidie circūspiciebat: t circūibat vias oēs per
qs spes remeandi videbaꝫ. Et ivt dr. c. xj. Se-
debat qttidie sec̄ viam in supcilio montis. t cū
cognouisset veniētē filiū suū. currēs nunciauit
viro suo dicēs: Ecce venit filiꝰ tuꝰ. Et exurgēs
pater obuiā filio suo iuit. ꝓsuscipiēsq; osculaꝰ ē
eum cū vxore. t ceperunt ambo flere p gaudio
Hic pōt fieri mysticatio si tēpus patiaꝫ. quō ce/
lestis pater misit filiū suū eternaliter a se genituz
qsi pegrinū in hūc mūdū quē maria cū gaudio
vix expectauit genitū. tc̄. Hodie etiā magi de
longinqs egressi sūt regionibꝰ ad videndū regē
natū. sicut refert Chryſ. sup Mat. X ipa die
natiuitatis sup quendā montē stella appuit. q
formā pueri pulcherrimi habebat. t in ei⁹ capi
te crux splēdebat. q magos alloquēs dixit vt i
iudeā pgerēt. t ibi natū regē inuenirēt. Jpi āt
huic voci obtēperātes de regionibꝰ suis exie-
rūt. t ad xpm vsq; videndū deuenerūt. Jdcir
co nos q̄ b intelligimur p filias sion nō debem⁹
brutis aialibꝰ eē viliores. nec infidelibꝰ segni/
ores. sz cū sanctis angelis exire: t xpo nato ex
E emplo marie t magoꝝ obuiare. Et ē notādum
q illi q̄ volunt regi terrestri digne obuiare. so
lēt se vestibus vt pñt decenter ornare. t multa
alia q̄ regi displicent postergare. Jta t nos de
bem⁹ exornare mētes nras p xtutes fm illud
qd canit. Adorna thalamū tuū sion. t suscipe
regē xpm. Quia dic. b. Aug⁹ in li. retractatio.
Frustra tibi xps in carne nascit: nisi etiā i men
te spūaliter misticeq; nascaꝫ. Etiam debemus
postergare t egredi de illis q̄ sibi displicēt. Et
pmo de terra ad celū vt nobis solū celestia sa-
piāt t nō terrena. fm illd apli ad Col. iij. Que
sursum sūt sapite. non q̄ sup terraz. Et subdit.
Mortificate mēbra vra q̄ sup terrā sūt fornica
tionē. imundiciā libidinē. ꝓcupiscentiā malaz
t auariciā q̄ est idolox seruitus. De his optet
nos egredi: qr deo t xpo nato displicent. Jpse
enī de mūda xgine nasci voluit vt mundi oēm
ꝓcupiscētiā a se āmoueret. Paup nasci voluit
vt mūdi oēm auariciā t ꝓcupiscētiam exclude
ret. Scdo egredi debem⁹ de carne ad spiritum
vt nō seqmur carnales ꝓcupiscētias. sed soluz
spūales. fm illud apli ad Gal. v. Spū ambu-
late t desideria carnis nō pficietis. Caro enī cō
cupiscit adūsus spm. spūs aūt adūsus carnem
Tertio egredi oportet de spū in deū vt pfecti-
onē adeptā in spū nobis nō arrogāter ascriba-
mus. nec nob de illa placeam⁹. sz oia i deū trās
mittam⁹. vt sic spū p feruidā dilectionē t iter-
nā deuotionē in ipm deū i oib⁹ desideriis trās-
formemur. vt dicam⁹ cum apl'o. Viuo aūt iam
nō ego viuit āt i me xps. ad Gal. ij. Et be tres
salubr es egressiones figurate sūt in abrāā cui di
xit dns Gen. xij. Egredere de terra tua quātū
ad pmū. t cognatiōe tua. qntū ad scdm. t dō/
mo patris tui quātū ad tertiū. Et faciā te in gē
tem magnā. Quarto egredi debem⁹ p maxim⁹
meditationez. qr tm̄ bnficiū qd xps hodie fecit
cū dignat⁹ est p nobis incarnari semp oportet
deuote meditari. Ad hoc hortamur Deut. vj.
Meditaberis. s. b bnficiū hodie factuz sedēs i
domo tua t ambulās i itinē ꝓsurgēs atq; dor-
miens. Et ponit triplex sit⁹ corpis. sedere. sta/
re. t iacere. In stando totū corp⁹ laborat. p qd
intelligit labor actiōis. In iacēdo totuz corp⁹
quiescit. p qd intelligit ces ptēplationis. In
sedendo ptim laborat. t ptim qescit. p qd itelli
git vita ꝓpleta ex vtroq; ex labore actionis t
ocio ptēplatiōis. Et vult dicere q istud tm̄ bn
ficiū meditari debēt actiui t ptēplatiui. t oēs
viri pfecti. Quinto egredi nos optet per ma/
gnam grāz actionē. Quia dicit. b. Amb. i pfa-
tione. Qui ingratus fuerit xpi natiuitatis in-
dignus erit omni eius passionis merito. Jdeo
sancta eccl'ia ne cū filijs suis fidelib⁹ ingrata eē
videaꝫ. genua flectēdo hūiliter canit. Grates
nūc oēs reddam⁹ dño. Et canit notāter. q̄ sua
natiuitate nos liberauit ꝺ diabolica potestate
Quia fm Orig'l. sup canti. In pūcto q̄dē t in
instanti xpi natiuitatis. tota renouata fuit in-
ducta vetustas ꝓditionis generisq; humani.
Et b q̄ ad pmū. Quātū ad scdm tangit decora
xpi nati coronatio. cū dr. Jn diademate q̄ coro
nauit eum mater sua. Pro quo sciendū fm na
turales. Inter oia tpa anni ver pre alijs exor/
nat fructus suos. Videm⁹ enī q flores suos de
cēter exornat t coronat nūc albis folijs. nūc ru
beis. nūc flaueis tc̄. Lilia coronat folijs albis F
rosas rubeis. solsequiū flaueis. Dicit. per
ver intelligi pōt cōmuniter xpo maria mater
dei bndicta. Recte nāq; sicut flores nō nascun
tur nisi vere aduenīēte. Sic xps ver⁹ flos cam
pi t liliū ꝓvalliū nasci voluit. nisi b ver beata
virgo maria aduenerit. qr ea nōdū nata distu/
lit suā incarnationē p multos centenarios ānō
rum qs enumerat poeta versus. Anno ducen-
teno minus vno milla q̄nq;. Quia nulla muli
erū fuit digna de se gignere t pducere talē flo
rem delicatū qualē hodie ꝺ se maria produxit.
Hunc nobilissimū florem coronauit ipa diade
mate hūanitatis quā habuit ex ea. t sicut dia/
dema fm Jsi. j. ethy. ē corona regalis multos
habēs in se ornatus de auro t gēmis. t pōt in
se ptinere plures coronas. sic diadema huma
nitatis quo coronauit maria xpm fructū suum
bndictū: ptinet i se multas alias coronas. Pri

XVII

ma corona ⁊ dignitas fuit q̄ cōcepit ⁊ peperit eū ꝟgo non viruli semine. ſz ſpūſſancti virtute Qđ pōt i multis exemplis declarari ad ꝓfūdē dam iudaicā prauitatē q̄ pfide negauit mariaz ꝯcepiſſe ꝟginē. Primum exemplū ē naturale. Refert albert⁹ in li. gemmaꝝ. Q̄ oſtera vernali tpe ad littus maris exit de nocte ⁊ deſcēdēte roze celi os apit. ⁊ d̄ roze celi q̄ſtū p̄t capit. ō q̄ impinguaſ ⁊ impꝛegnaſ. ⁊ tandez ꝟtute ſolis pciosas generat margaritas. Per oſtream qui eſt piſcis marinus intelligiſ maria q̄ interptaſ amarū mare. Jpa enī tēpoze gratie veniēte. exiuit mare hui⁹ mūdi. ⁊ ſolitaria ſedens in cella legens ſm doctozes Eſa. c. vij. Ecce ꝟgo cōcipiet ⁊ pariet filiū. Cum autē deſcēdit ſuper eā ros ſpūſſancti ſm q̄ dixit angel⁹. Luc̄. j. Spiritusſanct⁹ ſupueniet in te ⁊c̄. ipa aperuit os ſuū q̄ dixit. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm verbum tuū. ⁊ ſic ꝟtute ſpūſſancti concepit ex ſuo puriſſimo ſanguine celeſtē margaritā chriſtuz quē hodie p natiuitatē in mare huius mūdi p tecit. ita vt dicere potuit illud pſ. lxviij. Veni in altitudinē maris. ⁊ tempeſtas dimerſit me. Tempeſtas ſcz tribulationū: q̄z natus fuit cuz fletu. ſm illud Sap̄. vij. Primā vocē ſimilem oībus emiſi plozans. Poſitus etiam fuit i arto pſepio. ⁊ circūciſus octauo die cultro lapideo Luc̄. ij. Scōm exemplum q̄ ꝟgo xp̄m peperit ſcribit albumaſar ſapiēs aſtronomus dicens: Quoddā ſignū in celo fuit viſuz ſicut ꝟgo quedam puerū in vlnis geſtans. ⁊ iuxta eaz ſenex q̄dam cōſiſtens. ſed eā minime tangens. Ertiaz legiſ in euāg. nazareoꝝ. Q̄ q̄dam ſplēdoꝛ mirabilis de ipſius facie pcedebat. ⁊ ille ſignificabat ſplendorē de ipius ꝟginitate. Tertium exemplū eſt de rubo quē vidit moyſes ardere. et illū non comburi. Exo. iij. Et d̄ tribus pueris in camino ignis. Danieł. iij. Sup quo dicit beatus Greg⁹ in omeł. Sicut quondā rub⁹ cōburi videbat ⁊ ignis eū non tāgebat. ⁊ ſicut tres pueri in camino ignis incluſi habebanſ: et tñ eos nō ledebat incendiuz. nec odoꝛ fumi erat i eis. Vel quēadmodū danieli in lacu leonū incluſo clauſtris nō apertis allatū eſt pꝛandiū ab abachuc. Dañ. xiij. Sic hec ſancta virgo genuit deū ⁊ intacta pmanſit. Quartū ſignū fuit ꝑta clauſa quā vidit Ezechiel p quā vir nō tranſiuit. Ezech. xliij. Qđ exponēs Aug⁹ ait: Quid eſt porta hec q̄ erat clauſa niſi q̄z virgo maria ſemp erat intacta. Quid eſt vir nō trāſiuit p eam niſi quia ioſeph non cognouit eam. Secūda corona qua coꝛonauit eū mater ſua fuit. q̄z coꝛpus ſuū in pmo inſtanti pfecte oꝛganizatum ē. Quia dicit Petr⁹ comeſtioꝛ in ſcola. hiſto. Poſtq̄ maria ꝑtulit hec ꝟba. Ecce ancilla dñi fiat mihi ſm verbū tuū. ſtatim conceptus eſt ieſus de ꝟgine plen⁹ homo ⁊ pfectus in aīa ⁊ in carne. ita tñ q̄ lineamēta mēbꝛorum in humanis viſcerib⁹ diſcerni nō poſſent. Jōb dixit Hiere. xxxj. Nouū creauit dñs ſup terrā femia circūdabit virū. Illud figuratū fuit Numeri. xvij. in virga aaron q̄ ſubito flozuit ⁊ nuces ꝑduxit. Virga aaron ē ꝟgo maria de q̄ dꝛ Eſa. xj. Egrediet ꝟga de radice ieſſe. hec virga ſubito flozuit ⁊ nucē ꝑduxit Qđ exponens Aug⁹ in ſermone de natiuitate dñi di. Nux hz triną in ſuo coꝛpe ſubſtantiā. ſcz coꝛticē. teſtaz ⁊ nucleū. In teſta aīa. In coꝛtice caro. In nucleo interioꝛi diuinitas deſignaſ. In teſta aīa xp̄i q̄ habuit patiēdi firmitatem. In coꝛtice nucis caro deſignaſ ſaluatoꝛis q̄ hz in ſe amaritudinem paſſionis. In nucleo interioꝛe declarat dulcedinē diuinitatis. Iſta ſubito in vtero beate ꝟginis ſunt ſimul cōiuncta pfecte ⁊ cōfirmata. Tertia corona eſt q̄ matris integritatē non violauit nec in ꝯceptu nec i partu. ⁊ hoc ꝓbat beat⁹ Aug⁹ i ſm̄one d̄ marie ꝟginitate di. Solis radi⁹ ſpeculū penetrat nec cuz ingrediſ violat. nec cū egrediſ diſſipat. ſz i ingreſſu ⁊ egreſſu et⁹ ſpeculū integrū pſeuerat. Speculū ergo nō rumpit radius. integritatem igiſ ꝟginis ingreſſus aut egreſſus viciare vnq̄z potuit deitatis. q. d. certe nō. Idez teſtaſ Bern̄. in ſermone. nec ſideri radi⁹ ſuā minuit claritatē. nec ꝟgini filius ſuaz integritatē. Ideo xp̄s ſignaſ p floꝛē campi q̄ vt aiūt naturales creſcit in partib⁹ vltra marinis habens ſtipitē aſperū ⁊ q̄nq̄z folia rubea ⁊ ſine aptione terre naſciſ. ita q̄ in eius exitu terra nō aperiſ. qđ d̄ nullo alio floꝛe reperitur. Sic xp̄s egreſſus ē de btā terra virgine maria quā de⁹ bñdixit ſm p̄s. ſz tñ ſine ipi⁹ violatione. Iſte flos ꝑtulit poſtea aſperitatē crucis in qua habuit q̄nq̄z vulnera paſſionis Jōb dꝛ Cañ. ij. Ego flos campi. Quarta corona q̄ xp̄s in inſtanti ꝯceptionis habuit oēm ſciētiaz oiuz rerū. ⁊ b ſm deitatez lz ſm humanitatem puer ieſus pficiebat ſapia ⁊ etate. Luce. ij. Et b de nullo puro homie dꝛ. q̄z ſm Ariſ. li. de aīa Aīa in p̄ncipio ſue creationis hz ſe tanq̄z tabula raſa in q̄ nihil eſt depictū. aptū tamē depingi. Nobiſcū eni ſcia non naſciſ niſi cū lōgo ſtudio ⁊ vſu: vix tñ pauca acq̄rūſ. Ideo dic̄ Ari. Ea q̄ ſcim⁹ ſunt minima coꝛ q̄ ignoꝛam⁹. Sic aūt nō fuit de xp̄o. q̄z oia in inſtanti ꝯceptiōis p̄ oculis habuit. Ideo dic̄ Aug⁹ in li. de natura ⁊ gr̄a. In ip̄o nanq̄ inſtāti quo xp̄s ꝯcept⁹ natuſq̄ fuit. ip̄az ſuam paſſionē ac ſi iā patere tur ſemp in meditatione mentis habuit. Quinta corona q̄ ip̄e ſolus ſine peccatis ꝯcept⁹ fuit ⁊ natus nūq̄z peccauit. ſm illd̄. j. Pet⁹. ij. Qui peccatū nō fecit nec inuent⁹ eſt dol⁹ in oꝛe eius. Hz q̄s modo pōt dicere illud Pꝛou. xx. Mūdum ē coꝛ meū. purus ſū a peccato. certe null⁹ ſz bñ pōt dicere ſine mēdacio cū p̄s. l. Ecce eni

in inq̃tatib⁹ ꝓceptus sum: ⁊ in peccatis ꝓcepit me mater mea. Sexta corona fuit q̃ habuit potentiã oiuz creaturaꝝ. scz morbos sanando. cecos illuminãdo. mortuos suscitãdo. nouos celos creãdo ⁊c. Quia statim post natiuitatẽ suã potuisset illud dicere. Mat. vlt. Data ẽ mihi ois potestas in celo ⁊ in terra. Moraliter. ꝺ illis quãtũ possumus ptícipare debem⁹. vt dici possit de quolibet illud ps. viij. Gloria ⁊ honore coronasti eum dñe. De ꝑma corona ꝺ possumus accipe vt q̃libet ꝛginitatem suã seu mũdiciam ꝑ statu suo custodiat illibataz. Quia ſm Amb. in li. de ꝛginitate. Virginitas est amica diuinitatis. tẽplum trinitatis. speculũ puritat⁹ ornamentũ mirifice venustatis. riuus ꝑpetue voluptatis. De scꝺa corona ꝺ accipe possum⁹ si non ab instanti pfecti fieri possum⁹. tñ inquãtũ valeam⁹ ad pfectionẽ tendamus. ſm illud documentũ xpi. Estote ergo pfecti sicut pater vester celestis pfectus ẽ. Mat. v. ⁊ ideo petit ps. xvj. Perfice gressus meos i semitis tuis vt nõ moueanť vestigia mea. De tertia corona illud accipe studeamus q̃ sanctã matrẽ eccl'iam in qua sum⁹ spũaliter geniti ꝑ bapti⁹mũ nõ violemus. ſm illud sapiẽtis Catho. Ne matrem scz eccl'iam offendas. si vis bon⁹ esse parenti. i. xp̃o q̃ est vir ⁊ caput eccl'ie. Hic põt dici. q̃daz rũpunt ventrẽ matris vt sũt pulli vipperarum De quarta corona illud accipe debem⁹. Si nõ oẽm sciẽtiam habere valeam⁹. saltẽ ad acq̃rendas sciẽtias pietatis ꝑ studiũ ⁊ auditionẽ verbi dei quãtuz possum⁹ diligenti⁹ insistam⁹. ⁊ ꝺ exemplo phoꝝ. Refert enim Agellin⁹ in cronicis de pho nomie democrito. cui⁹ pater obderides adeo diues fuit q̃ exercitui xerxis regi epulũ de facili dare posset. Ille aũt diuitias relinquẽs pua retenta sũma ob causaz studij athenas est pfectus. ibiq̃ vt ait q̃dam. oculos sibi legitur eruisse. vt eo vegetiores haberet cogitationes ad discendũ. De quinta corona illud legiť. Si non omnino immunes esse possum⁹ a peccatis. Juxta illud Aug⁹ li. j. confes. et iob. Nemo mundus a peccato. nec infans vni⁹ noctis saltem. tñ inquãtuz possum⁹ nobis ab illis caueam⁹. ſm illꝺ Esa. j. Quiescite puerse agere discite bñ facere. Et si tñ aliquãdo ꝑ fragilitatẽ in peccatũ nos labi contigerit. mox ꝑ penitentiã abstergam⁹. ſm dictũ Cath. Cũ q̃d peccaũis. castiga teipm sbinde. s. ꝑ penitẽtiã. De sexta corona accipere oportet. q̃ spũs nr̃ dñeť carni nr̃e ⁊ oib⁹ naturis ⁊ creaturis inquãtum nos instigãt ad illicita contra deũ.

¶ Sermo ꝑmus De sancto Stephano.

Ecce ego mitto ad vos ꝓphetas ⁊ scri. Matth. xxiij. Dicunt naturales q̃ vinea infructuosa sanguine aliquoꝝ alaliũ ⁊ etiam hominũ aspersa fit fructuosa. q̃ talis sanguis habet efficaciam arbores confortãdi. Aiunt enim: Si lignũ fuerit arefactũ: optimũ est remediũ: vt statim in ꝑncipio arefactionis radici sanguis humanus calidus instillet. Figurať Gen. xix. de Loth. q̃ vitem rectificauit sanguine symie mediãte. Etiam refert Herinus egypti⁹ q̃ rosariũ plantatũ i terra. mixtũ sanguine ad modicũ ignis calore appositio ꝑduxit flores. Mystice. pater celestis habuit plantatã vineam. scz sanctaz ecclesiam sed erat infructuosa. ⁊ hoc cõquerit ꝑ ꝓphetã Esa. v. Vineã plantauit electã ⁊ edificauit turrim i medio eius. ⁊ torcular extraxit ⁊ expectauit vt faceret vuas et fecit labruscas. Idcirco pius pater ⁊ agricola ad hanc vineã fecundandam ẽmisit sanguinẽ martyrũ innocentũ. quorum ꝓmus i veteri testamento fuit Abel. quẽ occidit frater eius Cayn i campo Gen. iiij. De nicq̃ fuit tanta effusio sanguinis ꝓphetaꝝ tempore manasses regis. q̃ hierusalẽ vsq̃ ad ossi/pleretur. iiij. Reg⁹. xxj. Et hoc sanguine innoxio ꝑmisit eccl'iam suam fecũdare. Sed cum ꝺ non sufficeret permisit effundi sanguinẽ vnigeniti filij sui. ꝑmo in circũcisione. Luc. ij. Secũdo in monte oliueti quãdo fact⁹ est sudor ei⁹ sicut gutte sanguinis decurrẽtis in terraz. Luc. xxj. Tertio in flagellatione. Joh. xix. Ultimo abũdantissime in cruce. Matth. xxvij. Quarto post ipm multoꝝ martyrũ sanguis ẽ effusus teste Aug⁹. sup ps. cxviij. Multi q̃ pſequenť me. di. Purpurata est vniuersa terra sanguine martyrũ. fulget celum coronis martyrũ. ornate sunt eccl'ie reliquijs martyꝝ. Inter illos ꝑcipu⁹ fuit beatus stephan⁹ sicut dicit ibidẽ beatus Aug⁹ de festo ipius. Si quid inter martyres distare põt ꝑcipu⁹ videť esse qui ꝓmus est. Et subdit. Nam cũ sanct⁹ stephan⁹ diaconus ab aplis fuisset electus vl ordinat⁹. aplos tñ beata morte ac triũphali ꝑcessit. ⁊ si inferior erat ordine. ꝓmus tamẽ factus ẽ passione. Hec ille. Hui⁹ siq̃dem sanguine eccl'esia facta ẽ fructuosa qñ ipm iudei lapidibus obruerũt. vt recitat ꝑsens cuangl. in quo tria ptractanť. Primo in deoꝝ iuidia venenosa. ibi. Ecce ego. Secũdo aiaꝝ duricies lachrymosa. ibi. quotiens. Tertio tormentoꝝ miseria dolorosa. ibi. Ideo de/relin. vo. do. de. De ꝓmo ẽ sciendũ ſm naturales. quedã sunt aues q̃ naturaliter diligunt lumen solis. ⁊ in aspectu splendoris ei⁹ nimiũ de lectanť vt aquile. de quib⁹ dicit Amb. in exhameme. li. v. c. xxxvij. q̃ solez irreuerberati oculis intuenť: ⁊ pullos suos idẽ facere cõpellũt. sed alie sunt q̃ odiũ ꝺ solis ⁊ diei vt est nocturna nocticoraꝝ atq̃ bubo. q̃ tẽpore diei latitãt i tenebris ⁊ obscuris. a quibus si aliq̃s vellet eas abstrahere. vngulis ipm lacerarẽt. Spũaliter

quidã sunt hoies etiaz aquile similes q̃ quotti die delectãt in lumie scripturarũ ⁊ suaue ẽ his vti. fm ps̃. cxviij. Quã dulcia faucib⁹ meis elo quia tua dñe. Talis fuit beat⁹ stephan⁹ magister legl. meditatiõe roborat⁹ tãq̃ lignũ fructiferũ q̃ fructũ i tpe martyrij dedit p̀m⁹ J̃pe etiã oculos suos vertit ad vez̃ solẽ xp̃m sic h̃ Act. vij. Cũ aũt eẽt stephan⁹ plen⁹ gr̃a intendens in celuz vidit glorã dei. et iesum stãtem a dextris ⁊tutis dei. Uidit enĩ in celũ quia ibi vidit thesauz̃ suũ fm illõ Matt. vj. vbi est thesaurus tu⁹ ibi ẽ coz tuũ. vidit amicũ suũ Jesũ. qui fm Bern̄. est dulcis amic⁹ ⁊ oẽs volẽs saluari. vidit auxiliũ suum scz iesuz stantẽ. Stare enĩ adiuuantis est. Jdeo fm Amb. stabat vt bz̃auiũ luctatori tãti certaminis redderet. Sed ecõtra sunt q̃dã hoies. vt dicit venerabilis Boe. ð cõ so. li. iiij. ps̃a. iiij. qui nequeũt oculos assuetos tenebris ad lucẽ pspicue veritat̃ attollere similes quoz ituitũ nox illumiat dieſq̃ excecat. Et si illos aliq̃s p̃dicatoz vellet educere de tenebris vitioz ad lumẽ ⁊tutum. ip̃m ꝓbis detractorijs plagarent. ⁊ si fortassis loc⁹ adesset ip̃m afficerẽt plagis ⁊ punirent. Et hoc p̃dixit sapiens Prou̇. ix. Argue sapientez ⁊ diliget te. argue stultũ ⁊ odio habebit te. Cui ꝯsonat Chrys. sup Mat. di. Incurrit odiũ q̃ arguit crimi nosos. Et illud manifeste ptz de beato stephano q̃ cum argueret crimiosos iudeos. veneno i uidie stimulati ip̃m plagl affecerũt. Sz ð h̃ dic̃ beat⁹ Aug⁹ in sermone hodierno. Inuidia magna obcecat iudeos ob religionis ⁊ pfessionis causam. Uidebãt enĩ beatũ stephanũ i medio ciuitatis metropolitane i medio parẽtũ suorũ disputantẽ cõtra sacramẽta eoz ⁊ cõtra legem circũcisionis ⁊ sabbata. exurgẽtes in iracũdiã ⁊ cõcipiẽtes venenata. loquẽtes ad eum talia ꝓba. Quid sibi vult iste hõ iuuenis pulcher ⁊ eloquẽtissim⁹. signa et miracula facit. Uenite ꝯsiliũ faciam⁹ iunũ ⁊ cõfirmem⁹ falsũ testimoniũ. sicut fecim⁹ ꝓtra dñm. exterminem⁹ eũ de terra viuẽtium. ⁊ nomẽ ei⁹ non memorabit̃ vltra. Et infra. Cur hic stam⁹. quare tardamus stephanũ nr̃e cõfusionis demonstratorẽ publice capiamus. ⁊ cõciliũ faciem⁹ discipulo sic fecim⁹ magistro. si nõ dubitauim⁹ magistrũ cruciare. nõ dubitem⁹ stephanũ lapidare. hec ille Et h̃ non fecerũt solũ stephano sz etiaz ꝑphetis ⁊ aplis. Nõ dñs testat̃ in euangl. di. Ecce ego mitto ad vos inuidie veneno plenos ꝑphetas q̃ dupliciter exponit̃. Uno modo de ꝑphetis veteris testamenti. quoz vn⁹ fuit Esa. quẽ misit de⁹ p̃cipaliter ad manassen regẽ corrigẽdũ q̃ fuit idolatra pessim⁹. Sed cũ eũ argueret feẽ eum serrari serra lignea. vt penã diuti⁹ pateret̃ iij. Regl. xxj. Jdez ptz de Ezech̃. q̃ missus fuit ad iudeos. sed ꝑpter veritatez ligat⁹ fuit ad caudã equi. ⁊ tamdiu tract⁹ fuit donec spiritũ exalaret. vt ptz in suo libello. Jdẽ patz de Hieremia q̃ missus fuit i sterquiliniũ a iudeis Hiere. xxij. Et si sic exponit̃ oportet dicere. Ecce misi ad vos ⁊c̃. Alio modo exponit h̃ Hilari⁹ super Mat. de aplis ⁊ martyrib⁹ noui testamẽti ⁊ melius ꝑpter hoc ꝓbuz mitto. q̃ respicit tẽpus pſens. Dicit enĩ Hilari⁹ q̃ aplĩ fuerũt ꝑphete de pñti relatione. sapiẽtes de xp̃i agnitione. sicut Petr⁹ q̃ dixit ex pte oiuz. Tu es xp̃s filius dei viui. Matth̃. xvj. de legis autẽ intelligentia fuerunt scribe. Huic alludit Hiero. dicens: Hoc obꝛua iuxta aplm̃ scribẽtẽ ad Cor̄. varia esse dona discipuloz xp̃i. alios ꝑphetas q̃ futura p̃dicant. alios sapientes q̃ nouerunt vnde ꝑferre debuerũt scientiaz ⁊ fmones. alios scribas i lege doctissimos. Ex q̃bus lapidatus ẽ beatus stephan⁹. paul⁹ occisus. petr⁹ crucifixus. flagellati in actib⁹ apostoloz discipuli ⁊ pſecuti sunt eos de ciuitate in ciuitatẽ. expellẽtes de iudea vt ad pplm̃ gẽtiũ trãsmigrarẽt. hec ille. Istud manifestũ est de paulo ⁊ barnaba. Act̃. xiij. qui cũ seminarẽt verbũ dei p totã regionẽ. iudei mulieres religiosas ⁊ honestas q̃ aplis ministrabãt cõcitauerũt. ⁊ excitauerũt pſecutionẽ in illos ⁊ eiecerũt illos ð finib⁹ suis Tũc fm q̃ Chrys. sup Mat. ostendit. nõ impune h̃ faciũt. quia fm Boe. li. iiij. ps̃a. iij. Sicut bonis nunq̃ sua p̃mia. sic nec desunt malis supplicia. Jdeo timorẽ eis icludit dicens: Ut veniat sup vos omnis sanguis iustus. i. omnis debita vltio p effuso sanguie iustoz. sic glosat Rabanus. Sed diceres Quõ veniat sanguis oium iustoz sup iudeos qui effusus est ab abel cum tñ ip̃i ad quos dixit dñs non fecerunt. sed patres eorum ⁊ anteceſſores. Et dicit ꝑpheta Eze. xviij. Filius non portabit iniq̃tatem patris. nec pater iniq̃tatem filij portabit. Ad hoc respondẽt Hiero. ⁊ Chrys. sup Matth̃. q̃ generatio est duplex. Prima est bonorũ de q̃ ps̃ cxj. generatio rec. bn̄. Secũda ẽ malorũ ð q̃ idẽ Generatio prava et exasperãs. De hac etiam Joh̃. viij. vos ex patre diabolo estis. Jdeo dicit fm Chrys. Sicut omnia opa bona q̃ in singulis generationib⁹ ⁊ a cõstitutione mundi iusti meruerunt. sũt etiam data ⁊ cõcessa nouissimis qui xp̃m receperũt vsq̃ in finem mũdi. qr pticipes erunt oiuz bonoz cum sint mẽbra capitis xp̃i. quia mẽbra corporis dũmodo sũt in corpore fiunt participes omnis corporalis nutrimẽti. vt dicũt naturales. Sic ecõtra omnia mala q̃ facta sunt a p̃mo iniquo homie vsq̃ ad vltimũ veniũt sup malos. Recte enĩ sic radix maliciã suam non solũ retinet in se. sed etiaz ad ramos exteriores arboris extẽdit ⁊ illud quod meruit pati radix. patiuntur ⁊ rami. Sic singuli iniq̃ omnia q̃ a cõstitutione mũdi pati merue

runt sup iniq̃ssimos iudeos veniũt. qz sanctuz sanctoz repulerũt. Sed ad auctoritatẽ dicunt doctores q intelligiẽ qñ filius nõ imitaẽ patrẽ sceleris iniq̃tatem nõ portabit. ideo p̃cepit dominus Deuẽ. xxiiij. Nõ occidẽt patres p filijs. neq̃ filij p patrib⁹. sed vnusq̃q p peccato suo morietur. Judei autẽ fuerũt imitatores scelE ris parentũ. vt habeẽ Mat. xxiij. Sz diceres Quare ℞ xp̃s tñ duoz memoraẽ. cum tñ plures interfecti sint p iudeos. Ad hoc respondet Remigi⁹ sup Mat. Abel pastor fuit z i cãpo vt laic⁹ occisus fuit. z zacharias fuit sacerdos z filius sacerdotis. hic cũ argueret Joas regẽ eo q assumeret diuinũ honorẽ. de mãdato ipi⁹ in tẽplo fuit lapidatus. vt habetur. ij. Paral. xxiiij. Jdeo dñs hos duos cõmemoraẽ. qz per illos oẽs martyres laicalis ordinis designanẽ z sacerdotalis. quoz oiuz sanguis sup iudeos venit. Sic̃ z iuramẽto dñs firmat dicẽs: Amẽ dico vobis. veniẽt oia ista sup generationem istã. Sup quo dicit Chrys. Sicut ois iusticia parẽtũ iustoz. imo oiuz sanctoz tñ mereri nõ potuit. quãtũ datum ẽ gratia omnib⁹ i christo Sic oia peccata impioz tñ mereri non potuerũt. quãtũ sup iudeos venit vt talia paterenẽ qualia passi sunt a romanis. z postea oẽs generationes eoz. qz vsq̃ ad finem seculoz patientur z ludibriũ erũt gentibus vniuersis. Quid eni peius fieri põt q̃ filiuz dei cũ misericordia z humilitate venientẽ non suscipe. sed ita turpiter interficere. q̃si diceret. certe nihil ẽ peius Ex isto dicto Chrys. videẽ q nec diluuiũ vniuersale nec aliqua pena corporalis iudeis vel gẽtibus in veteri lege inflicta fuerat silis huic pene quã a romanis ptulerunt. Sed qz fidelis dñs est z misericors cuius misericordie fm ps̃ non ẽ numerus. non delectabitur in pditionibus nostris. Tob. iij. Hierusalẽ hierusalẽ que occidis pphetas. Hec duplicatio fm Chrys. est miserẽtis valde z dolentis. q. d. fm eundez Misi ad te Esa. z serrasti eũ. Misi ad te Hiere. z lapidasti eũ. misi ad te Ezech. et tractuz p lapides excerebrasti eũ. quomodo ergo saluaberis q̃ nulluz medicum ad te venire pmittis. quõ curaberis ab infirmitate q̃ omnẽ cõculcas medicinã. q. d. nequaq̃ sanctis meis pepcisti nec tibi parcã. eoz vitã neglexisti ne tuã morte videre. omnes medici spũales in te defecerunt z curata non es. insanabilis ẽ passio tua. Si de morte tua gauisus fuissez. nũq̃ ad te pphetas misissem. ego tibi q̃d faciã. si tuipsa venire non vis. Hec Chrys. i psona dñi. Et seq̃tur. Lapidas eos quos ad te misi. sicut fecerũt in beato stephano quẽ pjcientes ex ciuitatẽ lapidabãt Act. vij. Et illa beati stephani lapidatio figurata ẽ. iij. Reg. xij. vbi legiẽ. q roboam filius salomonis misit adoniã ad filios israel. qz ipse erat collector tributoz quem videntes ppli oẽs ip̃m ꝓspectu dñi lapidabãt. Roboã interp̃taẽ dilatãs populũ z significat xp̃m q̃ populũ suũ dilatauit quãdo p eo mortu⁹ fuit. sicut ꝑ ostẽdit in parabola Joh. xij. di. Nisi granũ frumẽti ẽ. vsq̃ ibi. Si aũt mortuũ fuerit multũ fructum affert. Hic roboã xp̃s misit adoniã. i. beatum stephanũ q̃ excelsus fuit i mundicia castitatis z decore sanctitatis. Quia ꝺ ipo dicitur Actẽ. vj. Stephan⁹ plen⁹ gratia z fortitudie faciebat signa magna in pplo. Ei⁹ etiã dec⁹ patz ex hoc q cum iudei sedebãt in cõcilio intuẽtes in eũ. viderũt faciẽ eius tanq̃ vultũ angeli stãtis inter eos Actẽ. vj. Fuit etiã beatus stephaF nus excelsus in miraculoz opatione. Quia dicit beat⁹ Aug⁹ li. xxij. ꝺ ciui. dei. Q̃ inumeris miracul̃ claruisset z sex mortuos suscitauit Dicit etiã flores sup altare vbi stepha. positi. z inde sũpti sup infirmosq̃ locati hos curabãt. idẽ faciũt pãni eiusdẽ altaris. Refert beat⁹ Aug⁹ vbi supza. Cum q̃dam vir p̃marius ciuitati nomine Marcialis infidelis eẽt z neq̃q̃ cõmuni care vellet. licet p̃mum infirmareẽ. gener suus valde fidelis ad ecclesiã sancti stephani venit. z de ipis floribus q̃ sup altare erant accipiens ad caput soceri flores ipsos latẽter posuit. sup quos dum ille obdormiuisset. ꝑtinus ante dilu culũ clamauit vt ꝑ eo mitteret. Cum autem eꝑs abesset. sacerdos ad eum venit. z eũ cuz se credere diceret baptizauit Hic q̃diu virit hoc verbum semp in oe habuit. Christe accipe spiritum meũ. cuz tñ hec vltima ẏba beati stephani fuisse nesciret. Jdẽ refert in eodẽ libro. Quedam matrona noie patronia cũ diu infirmitate grauissima torqueretẽ. z multa adhibens remedia nullũ sentiret liberationis remediũ. tandẽ quendã cõsuluit iudeũ. q̃ ei annulũ cũ quodaz lapide tribuit vt ipo annulo ad nuda corporis cũ corda cingeret. vt ex virtute lapidis bñfici/um reciperet sanitat̃. Sed cũ hoc nihil sibi valere cõspiceret. ad ecclãm sancti stephani marTyris ꝓperauit z ꝑ sua sanitate instãti⁹ orauit Tũc subito irresoluta corda z illesa oino remanẽte. cingul⁹ i terrã ꝓsilijt z ꝑtinue sanitatẽ p/fectã sensit. Tãtis pluribusq̃ miraculis excelsũ fecit dñs beatũ stephanũ. quẽ misit vt colligeret tributa bonoz opez a iudeis. vel verius vt eos colligeret in honorẽ eẽ ne felicitatis. Sz illi ip̃m lapidabãt. Quãtuz ad scõm ponit aioz durícia lachrymosa cũ addit. quotiẽs volui cõ 6 gregare ẽ. Circa qõ notãdũ q̃ si alicui ciuitati iminẽt aliq̃ periculuz z ꝺ sciret aliq̃s vir ẽti pert⁹. q̃ vellet eã tueri. z ab illo piculo liberare Illi aũt i ciuitate eẽnt tã duri animi. q nollent huic viro obedire nec ꝓsentire. Sz poti⁹ in miseria depire. ꝺ vtiq̃ eẽt lachrymosũ Tal⁹ ciuitas

erat fundit⁹ destruenda. ſm illud Mich̄ .iij. Syon ꝯſi ager arabit⁊ hierl̄m i aceruū lapidū erit. quā ꝓphetiā ipi scribe bñ sciuerūt⁊ lege/ rūt damnū eē venturū. Hz erāt tā duri cordis q minime ꝓpenderunt .qz eoz cor induratum erat ꝯſi lapis. Job.xlj.q nec xp̄s viroz exper tissim⁹ ipos potuit emollire neqz i vitatē fidei ꝯgregare. ideo ꝙquerit̄ h lachrymose dicens: Quotiēs volui ꝯgregare filios tuos ⁊c̄. In q̄ notat ei⁹ imēsa pietas. cuius ab eis eēt multo/ tiēs psecut⁹ tñ imemor illius cū eis adhuc mi/ sericorditer egit sicut gallina cū pullis suis vo lens eos in vnitatē charitat⁊ ꝯgregare. ſm qđ ꝓdixerat ps̄.cxlvj. Dilpersos isrl̄ ꝯgregabit. Sed ipi noluerūt⁊ sibi frequenter restiterunt Et illō obiecit eis b. stephan⁹ Act̄.vij. Dura cervice⁊ incircūcisi cordib⁹⁊ aurib⁹ vos semp spūisancto restitistis sicut⁊ patres vestri. Ita⁊ vobis ꝓtinget sicut⁊ eis.⁊ sicut pullis galli/ ne q̄ vocē mr̄is ꝓpendūt vt referunt natura les q gallina ē auis valde pia. et pullos suos sub alis fouet.⁊ ꝓtra miluū tuet̄. quē si viderit in aere volātē vel audierit clamantē clamat.⁊ pullos dispersos cōgregat. ne a miluo lacerēt̄. Qui si vocē matris audierint.⁊ ad eā volaue/ rint. sub alis suscipit⁊ defendit. Si aūt venire ꝓtempserint a miluo rapiunt̄ Dic xp̄s magnā pietatez ꝓncipaliter ad iudeos habuit. qz ꝓpt̄ ipsos aduenerat. Mat.xv. Non sum missus nisi ad oues q̄ perierāt dom⁹ israel. Fouit eos sub alis sue ꝓtectionis defendens ab inimicis pauci tñ vocem ei⁹ audierunt p̄ter dauid q̄ ait: Sub vmbra alaz tuaruz ꝓtege me. Ideo dati fuerunt in ptātē duoz miluoz. Tyti⁊ Uespa siani q eos nimis crudeliter lacerabāt i. xlij. an no post recessum dñi. Et nunc dati sunt i ptātē miluoz infernaliū .q̄ de die in diē illos capiūt ad inferna.⁊ h̄ q̄tum ad scōm. Quātū ad terti um subdit̄ tormētoz miseria dolorosa cum an necit̄. Ecce relinquet̄ vobis dom⁹ vestra de serta. Sed sapiēs pater nō semp punit pueros cū viderit eos in aliquo excedere vel nolle obe dire. Sed interdū expectat⁊ dissimulat an vel lent seipos emēdare. Si aūt non viderit melio rationē. tūc cōgruū inuēit tp̄s corrigendi. Sic dñs vt ait Chryſ. sup Mat. ciuitatē hierl̄m vel gentē nō statim puniuit cū peccau it. qz fue runt pueri ſm generationē licet nō ſm imitati onē. sz expectauit p multos annos⁊ generatio nes. Mñ aūt ei placuit pdere gentez illā aut ci uitatem. tūc videbāt omni generationi. p̄cedē tium peccata reddere illis.⁊ q̄ oēs merebant. hec sola soluebat. Hec chryſ. ido dic̄. Ecce reli q̄t̄ vob⁹ dom⁹ ⁊c̄. p⁹ .xlij. annos dom⁹ vra de serta fiet. tādiu enī distulit correctionez. Et hic p domū p̄ncipaliter intelligit tēplū. ō q̄ Mat. xxj. Domus mea dom⁹ orationis ē. Et licz illa domus sua sit vt q̄ñ in ea sibi seruim⁹. efficitur tñ p vsū non sua q̄ñ in ea non cultus diuin⁹ sz quest⁹⁊ ambitio exercet̄.⁊ sic templū dicebāt dom⁹ eoz. qz fecerūt illud domū negotiatiōis Joh.ij. Cōsimile dixit dñs ad Moysen Exo. xxxij. Descende peccauit ppl's tu⁹ cuius suus esset p creationē non tñ p grām. Hinc ē q in fi/ nali iudicio diabol⁹ sibi adiudicari petet oēs pctōres di. vt ait Aug⁹. Eqſſime iudex iudi ca hūc meū esse p culpam. q̄ tuus noluit esse p gratiā Tunc cōcludet di. Amen dico vob̄ non videbitis me ammodo ⁊c̄. q. d. ſm Hiero. nisi penitētiā egeritis⁊ ꝓfessi fueritis me esse ipsū de quo ꝓphete p̄dixerūt filiū oīpotentis p̄ris faciē meā nō videbitis ineternuz. Ecce grauis punitio cū nō i rebus corporalib⁹ sed etiam in animab⁹ puniēt̄. a qua nos deus ⁊c̄.

¶ Sermo secūdus de beato stephano.

Beato fidelis vsqz ad mortem. ⁊ dabo tibi coronaz glorie Apoc̄.ij. Ipli.in spe.na.li.viij.c.xvij. dic̄ Leo est aīal fortissimū. Ideo i piculis apparet ma/ xime glorioſus. Cum enī psequit̄ a canib⁹ non latitat in siluis. nec se occultat. Sed sedet in cā pis vbi videri pōt⁊ ad defensionez se ꝑparat. Et ratio hui⁹ audacie ē. Quia vt dicit autor⁹ d causis. xvij. ꝓpositione. q virtus vnita ē forti or seipsa dispersa. Sed qz leo habet paruū cor vbi calor naturalis plus vnitur. ideo ē audaci or. Mystice. p leonē beat⁹ stephanus nō imerito designat̄. Recte enī sicut leo est animal ro bustissimuz.⁊ ad nullius hois vel aīalis timet occursū sicut testat̄ sapiēs ꝓuerbiorū. xxx. Leo for tissimus bestiaz ad nullius pauet occursū Ita beat⁹ stephan⁹ q̄ fuit plenus calore charitatis sz plenus gra⁊ fortitudine. Act̄.vj. Nō time bat occursū iudeoz ꝓtra eum frementiū. sed in aduersitate sua maxie fuit glorioſus. qz stetit i medio eoz quasi inter lupos eos dure arguen/ do dicēs. Dura cervice⁊ in circūcisi cordib⁹⁊ aurib⁹ vos semp spūisancto restitisti Act̄.vij. Fuit etiā beatus stephan⁹ in aggrediendo ar/ dua fortis. in patiendo aduersa fortior. fortissi mus in finali pseuerātia. Sicut enī de ipo legi/ tur q i iussione⁊ monitu angeli veniēs i aziam ciliciā.⁊ alexandriā viriliter opus p̄dicatiōis aggressus ē:⁊ postea electus ab aplis. in hierl̄m imperterrite p̄dicauit. ac demum lapidatus p psecutorib⁹ suis orauit vt hēt̄ Act̄.vj. Dñe ne statuas illis h̄ peccatū. qz nesciūt q̄d faciūt. q̄si diceret. reseruādo eis ad penā eternā. sz da eis penitētiā. Et h̄ quantū ad scōm. Et i his oīb⁹ psecutiōib⁹ vsqz ad mortē pseuauit. Et hoc q̄ ad tertiū. Et ideo signatus ē i iuda machabeo q̄ p lege patrū suoz certauit vsqz ad mortem. De quo legit̄ .j. Mach̄.iij. Factus ē sicut leo i

operibus suis. ⁊ sicut catulus leonis rugiēs in venationib⁹ suis. Sic beat⁹ stephan⁹ certauit vsq; ad mortē p̄dicando ⁊tra aliquos malos iudeos: ⁊ mortē ꝓpter veritatē sustinendo. ita vt impleuit iussū dominicū. Esto fidelis. i. firmus ⁊c. In q̄bus verbis duo describūt. Primo dñica exhortatio ad certamē. ibi. Esto fidelis. Scō celica coronatio ad solamen. ibi. Dabo tibi coronā. De p̄mo ē notandū. secl'ares reges solent milites suos exhortari ad pugnā cōtra iimicos suos. ⁊ vt eo forti⁹ animē ꝑmittūt eis donaria magna. Etsi post ꝑmissum viderint aliquem esse animosum admittunt ip̄m ad videndū secreta regia. a q̄bus interdū aliq̄ excludunt. Introducūt ip̄m ante alios ad regia palacia et ip̄m instituūt sup pinguiora officia. De exhortatione et ꝑmissione p̄mij legitur. j. Mach. ij. Mathatias q̄ erat p̄nceps filiorū israel ait illis ad pugnā exhortando ⁊ dona p mittēdo. Nūc ergo o filij emulatores legl estote. ⁊ date aias vestras p testamēto patrum. et accipietis gl'iam magnā ⁊ nomē eternū. Idem legit in historia regis Alexādri. Cū Darius rex persaꝝ cū Alexandro pugnatur⁹ esset ꝙ cauit milites suos ⁊ dixit: Estote animosi. ⁊ q̄s occiderit Alexandrū dabo sibi filiā meā in ꝙugem. ⁊ regiones ⁊ ꝓuincias. Hoc audiētes milites. cū Alexandro fortiter pugnauerūt. Un⁹ aūt ex eis animo acri se induit veste ⁊ arma macedonica. ⁊ abijt occidere Alexādrū. Jūctusq; militib⁹ Alexandri tam fortiter ꝓcussit caput ei⁹ posttergum enaginato gladio vt galeaz ei⁹ transuerberaret. ⁊ grauiter caput eius vulnerauit. Statimq; apprehenderūt ipsum milites Alexandri. ⁊ duxerūt ante eū. ⁊ Alexāder. O strenue vir q̄d ē h̄ qđ agis? Et ille: Nō scis me nō esse macedonē sed persū. Promisi enī Dario auferre caput tuū. ⁊ ille spopōdit mihi dare filiam suaz in ꝙugem ⁊ regales dignitates. Tunc Alexāder ostēdit eū militib⁹ suis dicēs: Viri macedones virū inspicite. cōuenit enī oibus militib⁹ talis fortitudo ⁊ ꝓtinuo illū abire ꝑmisit. Mystice. rex xp̄s q̄ est rex fortis ⁊ potens in ꝓlio. ꝟm ps. xxiij. Exhortatus est milites suos sanctos martyres: vt fortes sint i ꝓlio cōtra mūdanos tyrannos ⁊ demones. ⁊ ꝑmisit eis magnas donationes cū dixit. Estote fortes iu bello: ⁊ pugnate cū antiquo serpente. et accipietis regnū eternū. sicut canit eccl'ia. Idē p̄conisare p̄cepit beato Jacobo in cano. s. c. j dicens: Beat⁹ vir q̄ suffert tēptationē. q⁹ cū p̄batus fuerit accipiet coronā vite quā repromisit deus ⁊c. Qđ audiēs beat⁹ miles stephanus
C miles strenuus. animosio⁹ i bello est fact⁹. Ei⁹ animositas ptz in multis. Primo q⁹ primus regem suū xp̄m p pericula transeuntē est secut⁹. Teste Aug'. in sermone hodierno. Mortem quam saluato⁹ p oibus dignatus ē pati. hanc stephan⁹ p̄m⁹ reddidit saluatori. Ad experientiā scimus q⁹ ille miles est animosus q̄ sedē dominū suū in magnis aduersitatib⁹ bellorū. Illo modo noscit armiger Jonate filij Saul fuisse animosus. de quo legit. j. Regl. xiij. Cum philistijm venerūt ad populū quē Saul supra montē quēdam occupauerat. dixit Jonathas ad armigerū suū adolescentē. Veni ascēdam⁹ ad stationem incircūcisorū horum. si forte dominus faciet p nobis q⁹ nō est dño difficile saluare in multis vel in paucis. Dixit ei armiger suus. Fac oīa que placēt aīo tuo. pge q̄ cupis ⁊ ego ero tecū quocūq; volueris. Ascēdit ergo Jonathas repens manib⁹ ⁊ pedib⁹ ⁊ armiger eius post cū. Et cuz vidissent faciē Jonate. ita q̄ alij cadebāt ante Jonatham. alios armiger eius occidebat sequens eū. Spiritualiter Jonathas interp̄tatur columba. ⁊ significat xp̄m De quo dicit Geñ. viij. Colūba venit ad arcā ferens ramū oliue virētibus folijs. Ipse enim tanq̄ mitis columba ⁊ simplex huc venit in arcam huius mundi portās ramū humanitatis, virētia folia incarnationis. q⁹ recōciliauit genus humanū. Quia ꝟm Anſ. Nemo tantam plagā ⁊ offensam placare potuit nisi xp̄s qui quantū homo debuit. ⁊ inquantū deus potuit q⁹ offensa fuit infinita. Sed p armigez beatus stephan⁹ designat quē dñs armauit armis spiritualib⁹ ita vt d̄ ipo cantari pōt illud. Induit eū dñs lozica fidei ⁊ armauit eū. De his armis dicit beat⁹ Fulgēti⁹ in sermone hodierno. Qđ est tam magnū ⁊ insup̄abile genus armoruz q̄ munitus stephan⁹ mentes argueret lapidātū nō repcutiens superaret. ⁊ occisus insup̄ aulā celestis regni viuus ⁊ coronatus feliciter letatus q⁹ intraret. Et rñdet. Procul dubio munumine regio nullatenus ē ab aduersarijs supat⁹. quo niā rex noster cum sit altissimus p nobis humilis venit. Sed absq; munere venire nō potuit magnū donatiuū suis militibus attulit. q⁹ eos non solū copiose ditauit. sed etiā ad certamen inuictissime cōfortauit. Attulit nāq; donū charitatis quo ꝓduceret hoies ad consortiū deitatis. hec ille. Huic inuictissimo armigero beato stephano charitate armato dixit xp̄s ver⁹ Jonathas. Veni post me p passionē. ascēdamus in mōtē dei. de quo ps. lxvij. Mons dei mōs pinguis. s. effluentijs gaudiorū. Cui stephan⁹ Derge inquit dñe quo cupis ⁊ ego ero tecum Et hoc fecerūt arma charitatis. Et ideo dicit Fulgenti⁹ vbi supra. Charitas q̄ de celo deposuit xp̄m. ip̄a sublimauit stephanū de terris in celum. charitas q̄ p̄cessit in rege. ip̄a cōsequenter fulsit in milite. Scō animositas beati stephani talis apparet ex hoc q⁹ primus castrū celi p violentiā martyrij obtinuit. Quādo enī rex

terrestris p aliena ꝓcederet regionē ad regnū sibi acq̄renduz. ⁊ si per quattuor lucrandū eēt castrū forte. si tūc inueniret aliquis miles qui primo ascenderet. ⁊ alijs exemplum sequendi daret. ille vtiq; ab omnib⁹ diceret animosus. Moraliter. xp̄s rex celoꝝ heri venit in mundi huius regionē accipe sibi regnū per passionez Fm illud Luc. xxiiij. Nonne oportuit pati xp̄m ⁊ sic intrare in gloriā suā. In hui⁹ exercitu inuentus est miles animosus beatus stephan⁹ qui primo hoc castrum altissimū celi ascendit hodie p̄ omnib⁹ alijs qđ est sibi multum glorioſū. Non eui ē multum laudabile aliquod forte castrum post alios intrare. Sed qui prim⁹ ingreditur multū laudis meret. sicut beatus stephanus. Ideo dicit beatus Fulgenti⁹ in sermone hodierno. Heri rex noster trabea carnea indutus de aula virginalis vteri egrediēs visitare dignatus est mundū. hodie miles de taberna/culo corporis exiēs triumphat ⁊ migrat ad celum. Ille sempiterna maiestate deitatis seruata. seruile cinctoriuz carnis assumens huius seculi campum pugnaturus intrauit. Iste depositis corruptibilibus corporis indumētis celi palaciū phenniter regnaturus ascēdit. Ille descendit carne velatus. Iste ascendit sanguine laureatus. Ascendit iste lapidantib⁹ iudeis quia ille descēdit letantib⁹ angelis. Gloria i excelsis heri angeli cātauerūt. hodie cātātes ste/phanū in sui cōsortiū receperūt. heri exiuit dom⁹ ex vtero v̄ginis. hodie miles egressus est de ergastulo carnis. Heri xp̄s p nobis est pannis inuolutus. Hodie stephanus ab eo stola immortalitatis ē indutus. Heri p̄sepis angustia christū portauit infantez. hodie imensitas celi stephanū susc̄epit triumphantē. hec fulgentius. Hic dicit Guil. in rationali diuinoꝝ. li. vij. Q beatus stephanus hac die passus non ē. sed ea die qua eius inuētio celebrat. vt in augusto Sed festa p ecclesiam translata sunt duplici ratione. Primo qz stephanus est ꝓthomartyr. ⁊ cum martyrium sanctoꝝ sit natale eoꝝ in celis ideo merito statim post natale dñi. natale stephani celebrat. Secūdo ꝓpter dignitatem. qz digni⁹ est festū qđ sit ō morte q̄ꝫ aliud. ideo cōpetenter tanq̄ dignius statim post natale dñi est transanctuz. Tertio animositas ei⁹ lucet ex hoc q̄ aduersariū fortiter ferire nouit dicens: Dura ceruice ⁊ incircūcisi cordi ⁊c. Sup quo dicit venerabilis Beda. Veri martyris mira virtus q̄ sic zelo feruebat vt eis a quib⁹ teneba tur palaz sue pfidie culpas exprobraret. Quarto eius animositas illuxit ex isto q̄ timore mortis equi sui scz corporis ō bello non fugit. sicut milites nostri q̄ videntes aduersarios timent offendi equos ⁊ fugiūt. Sed beatus stephan⁹ equū suū i campo martyrū derelinquēs ab hostibus vinci nō potuit. sed liber euasit. Nam si mortez equi timuisset. ⁊ equū amisisset ⁊ capt⁹ ipe fuisset. Fm illō Matth. xvj. Qui voluerit animā suā saluā facere pdet eam. Et qz beatus E miles stephanus fuit in bello martyr tā animosus. Idcirco xp̄s rex celoꝝ admisit ipm ad videndū sua secreta regalia. Quia Act. vij. legit q̄ ipe intēdens in celum vidit gloriā dei. ideo dixit: Video celos aptos ⁊ filiū hominis stantem a dextris virtutis dei. In hoc eni excellit beat⁹ stephanus patres veteris testamēti. Jacob eni patriarcha dixit Gen. xxxij. Vidi dñz facie ad faciem ⁊ salua facta ē anima mea. Dicit glosa Lyre q̄ solū vidit angelū i specie corporali. De Moyse legit Exo. iij. Q pascebat oues Jetro socceri sui. Cunq; minasset gregez ad interiora deserti venit ad montē dei Oreb. Apparuit ei dñs in flamma ignis. qđ iterū exponit glo. de angelo q̄ apparens loqbat i psona dei. Et ideo dñs interdū angel⁹ noiatur. vt dicit Greg⁹ sup illud Esa. vj. Vidi dñm sedētē sup soliū excelsū. Quia d⁹ Exo. xxxiij. Non videbit me hō ⁊ viuet dicit dñs. Sed beat⁹ stephanus ꝓpter suā fortem pugnā excedit i hoc etiā sanctos p̄res noui testamēti. Nā. b. Paulus fatet se raptū in tertiū celum. ⁊ ibi audiuisse arcana dei. Sed an hoc fuit in corpore siue extra corpus nescit. nec se dicit vidisse gloriam dei. ij. Cor. xij. Sed beatus stephan⁹ adhuc i mortali corpe dicit se vidisse gloriā dei Sancti etiam apli ⁊ p̄ncipes mundi Petr⁹ Jacob⁹ et Johes in monte tabor viderunt ptē claritatis dei. q̄ facies ei⁹ resplēduit sicut sol. ⁊ vestimēta ei⁹ sicut nix alba. Mat. xvij. sz beat⁹ stephanus vidit gl'iam dei. Nā illi viderūt xp̄m trāsfiguratū cū adhuc fuit mortalis. ille autē vidit ipm glorificatū ⁊ regnantē iam in celis. Introduxit etiā xp̄s beatū stephanū añ oēs martyres. cōfessores. ⁊ v̄gines. ad sua regalia pallacia ꝓsumpto certamie martyrij. Fm illud Gen. xlix. Ruben p̄mogenit⁹ me⁹. tu fortitudo mea ⁊ p̄ncipiū doloris mei. prior in donis. maior in impio. Ruben iterp̄tat videns filiū. significās stephanū q̄ vidit filiū dei ad dextraz ipius. scz dei p̄ris. q̄ ⁊ p̄mogenit⁹ fuit i celesti hereditate Ita q̄ p̄t dicē illud Can. j. Introduxit me rex in cellaria sua. Ibi nunc bibit vinū dulce deitatis cū alijs sanctis. Fm illud Can. v. Bibite et inebriamini charissimi. ⁊ h̄ q̄ ad p̄mū. Quātuz ad secūdū in verbis p̄missis adiungitur ad solamē celica coronatio. quia dicit. Et dabo tibi coronā vite. vbi dicit Seneca in li. ō moribus Spes premij solacium ē laboris. qñ aliqs sperat premiū consequi ex labore sustinet illum. ⁊ videt ei paucus. Nō figuratum est Gen. xxix. vbi legitur. Jacob seruiuit laban p filia sua rachel in magnis laboribus septē annis. Sed qz

habebat spem de ꝑmio. videbanꝯ sibi dies illi pauci. Et dicit Hiero. Q hic dies accipiunꝯ ꝑ labore diez. Sic ad ꝓpositū dñs videꝫ q ma gnus eēt labor in ꝓtollerātia passionis. ne igit sancti deficerēt. ꝑmisit eis ꝑmiū post laborem
F dicēs: Dabo tibi coronā. Circa qđ breuiter est notādū xps btō stephano nō solū vnā coronā ꝑmisit. sz triplicē. Primo coronauit eū corona florea q̄ debeꝯ ꝛginib⁹ ꝑpter nitorē puritatis Et qz beat⁹ stephan⁹ ꝛgo purus ꝑmānsit cū nō opposituz hui⁹ inueniꝯ. ḡ est corona ꝛginū coronatus q̄ dr aureola. ⁊ illa vt ajunt doctores solū dat illis ꝛginibus q̄ ꝓpositū ꝛginitatl ꝑ petue habuerūt. sz tale ꝓpositū fit qñqz voluntate iteremtū qz ꝛginitas mētis nō aūt corporis vel carnis potest repari. Hec corona hz i se verū florē q̄ mediāte diabolo repugnaꝯ. Legitur enī in poetis de ꝓuone. Hec quadā die pastorem vidit coronatum corona florum ⁊ herbarum. ⁊ cū basiliſco dimicare. nec ipm flatu nec sibilo draconis posse deperiri. Cogitauit q̄ hꝫ esset ꝑ virtutē alicui⁹ floris in corona. Jdo coronā cuz lācea lōga ꝺ capite pastoris subtraxit. ⁊ statim pastor mortu⁹ cecidit. Cū ergo basiliſcus recessisset. statim florem mortuo ori apposuit. Et sic i corona florē iuenit. virtute cui⁹ mortu⁹ surrexit. Jsta ē corona virginuz. Sed flos iste ē xps q̄ dicit. Ego flos campi. Cañ. ij. Cui⁹ ꝛtute ꝛginitas ꝓseruaꝯ. Quia dr Sap̄. viij. Nō possum esse ꝓtinēs nisi de⁹ dederit mihi. Vel iste flos ē castitas quā xps dat. cui⁹ castitatis virtute diabolo restituiꝯ. ⁊ ab obsessis expelliꝯ teste Hama. in libro ꝓtra errores gregoriū. Comptū est q̄ demones q̄ vna ꝛtute ejiciūtur. excelsa virginitate ꝑsente nimiū se cruciari clamātes ꝑtin⁹ exierūt. Refert enī ianuensis. Cōtigit Eudosiā filiā Theodosij impatoris a demone grauiter cruciari. qđ cuz patri cōstantinopoli cōstituto intimatū fuisset. iussit filiam cōstantinopolim adduci vt sancti ꝓtho martyris stephani corpus tāgeret. Demō aūt in ea clamabat: Nisi stephanus in romā veniet nō exibo. qm̄ sic est volūtas apl̄oz. Qđ cum impator audisset. ⁊ a ppl̄o ꝓstantinopolitano obtinuisset. vt corpus sancti stephani darent. ⁊ ipi corpus sancti laurētij acciperēt. Cū autē corpus sancti stephani romā esset delatum. ad eius tactuz puella statim ē liberata. Scdo xps coronauit beatū stephanū corona stellea q̄ debetur doctorib⁹ ꝑpter splendorē veritatl. Nā et ipe fuit ꝑdicator veritatis ꝑdicans in azia. cilicia. ⁊ alexādria. De hac corona legiꝯ Apoc̄ xij. Jn capite eius corona stellaruz duodecim. Et has stellas enumerat Bern̄. dicens: Jn co
G rona sunt duodecim stelle. Prima ē memoria sine obliuione. Scda rō sine errore. Tertia voluntas sine ꝓturbatiōe. Quarta impassibilitas sine corruptione. Quinta claritas sine obscuritate. Sexta agilitas sine tarditate. Septima subtilitas. vt oē solidum sit penetratiuū Octaua primū diligere in oi veritate sicut seipsum Nona videre primuz in oi pulchritudine diligentē. sicut seipm diligit. Decima est deū ꝑfecte diligere pluſq̄ seipsum. Undecima est diligere tm̄ ꝑpt deuz. Duodecima ē videre dominum diligentez se facie ad faciem. Hec Bern̄. Tertio coronauit euz corona aurea q̄ debetur martyrib⁹ ꝑpter valorē firmitatis. Sic enī aurū in igne nō minuiꝯ sz purgaꝯ. sic ⁊ martyres in tormētis purgāt. Quia igit beat⁹ stephan⁹ fuit ꝓnceps in noua lege. ideo martyrij corona ē coronat⁹. Fm illud qđ caniꝯ. Coronā auream sup caput eius expressam signo sanctitatis.

Sermo ꝓmus de sancto Johe euāgelista.

DIxit dominus pe
tro sequere me. Joh. vltō. Dicunt na- A
turales q̄ omne animal pullū quem ꝑ alijs diligit magis a nociuis custodit. Et hoc probat ꝑli. in spe. natu. li. viij. c. xlix. de cane cui⁹ catuli si ꝺ cubili deportanꝯ hunc quē plus amat ꝓmo fert in cubile ne ledatur Jdem refert Jsi. li. xij. de simia que duos habet filios. ⁊ quādo ꝑsequitur a canibus. chariorē in brachio capit et fugit. Jdeo refert Rabbisalomō de aquila que pullos suos pl⁹ amat qui radios solis acutius intuenꝯ. ⁊ quando timet eos ledi in dorso suo portat eos de loco ad locum vt euadant sagitte lesionem. Mystice. christ⁹ magis dilexit beatū Johannez euangelistā q̄ ꝑ ceteris more aquile solē diuinitatis hic inspexit. ⁊ oculuz mentaliū claritate lumē angelice veritatis apprehendit. sic vt etiam paucissimos de filijs suis habuit qui ꝑpter ꝑfunditatem mysteriorū suoz que i euangelio suo ⁊ Apoc̄. ꝓtinentur tantam claritatem valeant intueri. Sicut probat Aug⁹ sup Johannē. Jdeo christ⁹ ipm ꝑ ceteris apostolis a multis nociuis ꝑseruauit. nam a nuptijs in quib⁹ sunt multe penalitates ipsum vocauit vt virgo permaneret teste Hie rony. in prologo sup Johannem. Uenit inq̄ christus ad nuptias Johānis: vt eū ꝺ nuptijs vocaret. ⁊ in virginitate perpetua ꝑmaneret. Etiam a pena mortis per passionez gladij tāq̄ filium charissimū custodiuit dicens ad Petrū Sic eum volo manere sc̄z illesum donec veniam ⁊ ipsū ad me sumam. Sicut de hoc tradit ꝑ sens euangelium. Jn quo ꝓncipaliter tria describunt. Primo xpi sequela de mandato. ibi. Dixit dñs petro. Scdo petri de Johe interrogatio. ibi. Ꝫ autē q̄d. Tertio apl̄oz corrigibilis
B opinatio. ibi. Exijt sermo. De ꝓmo est notādū Solēt ad negocia dñi seculares magis ardua vbi mortes incūbunt. sumere milites fortiores

et penas ferre potētes. Quia dicit Constātin⁹ in li. de natura febriū. Cōstat q robusta ⁊ forti ora corpa fortiores patiunt labores ⁊ languores. ꝙs nō possunt ferre delicati Jō tales ad ardua negocia nō ꝓmittunt. Ideo legit Judic. vij. de Gedeone q volēs ꝓtra inimicos pugnare. iussu dñi duxit ad aquas pplm vt ꝓbaret q essent ad plium aptiores ⁊ q biberūt aquam se ad terram sternēdo vel reclinādo. apti nō erāt ad pugnādū. Sed q stando aquam i ora ꝓiecerūt. hi essent ꝓueniētes vt ipm ad bellū sequerent. Spūaliter xps est dñs nō solū celi. sed et terre dicente ps. xxiij. Dñi ē terra ⁊ plenitudo eius. Hic dñs habet se oino cum militib⁹ suis Petro ⁊ Johāne. sicut dñi terrestres cuz suis se habēt militib⁹. qz Johannē quē sciuit magl delicatū ⁊ speciosissimū iuuenē q ⁊ aquā sapiētie non stādo sz iacendo hausit de largifluo fonte pectoris christi i cena. Fm illud Amb. super Beati imaculati. Johānes dum caput sup pectus dñi iesu declinauit. ꝓfūda secreta diuine sapiētie hauriebat. nolnit cum sumere ad illud strenuū acerbe passionis negociū. ad qō tñ alios. xj. aplos assumpsit. Qō figuratuz est Gen. xlij. vbi legit q audiens Jacob patriarcha q alimēta venderēt in egypto. dixit filijs suis q̄re negligitis audiui q triticū venundet in egypto. descēdite ⁊ emite necessaria nob. Igit descendētes noluit pater vt beniamin fili⁹ minor cum eis iret. sed retinuit ipm apud se ne forte i itinē aliq̄d mali pateret. Alij autē fratres multas tribulationes in egypto ptulerūt. nūc verba iniuriosa q̄si essent exploratores. nunc incarceratiōes ⁊ alia opprobria Et q̄uis beniamin postea ptulit iniuriā. nihil tñ respectu alioz legit ptulisse. Spūaliter. p Jacob q̄ interp̄tatur supplātator xps designat. quia omia vicia ita supplātauit q nullū peccatū fecit nec inuent⁹ ē dolus in ore eius. j. Pet. ij. Per triticū qō ē melius ⁊ pinguis⁹ inter frumēta. pñt aie intelligi q̄ sunt nobiliores respectu corporū Igit audiēs Jacob. i. xps q tales cibi (de q̄bus dicit Joh. iij. Ego cibū habeo manducare quē vos nescitis) venūdant in egypto. h ē in mūdo tenebroso. qz homies peccatis suis demonib⁹ se vendebāt. quia alias eos possidere nō valebant. teste Amb. q̄ait. Neminē iugo seruitutis diabolus astrictū possidet. nisi se ei ꝑus ere peccatoz vēdiderit. Et habet. xv. q. j. Nō est. Idcirco misit filios suos aplos vt emerēt ꝓmittēdo eis p̄mia celestia. Illi aūt ab eis multa sūt ꝑpessi. ali qui crucē. vt Petr⁹. alij gladiū vt Paul⁹ ⁊ Jacobus Act. xij. ita vt bene de eis p̄t dici illud Heb. xj. Alij ludibria ⁊ ꝟbera expti sūt. insup ⁊ vincula ⁊ carceres. lapidati sūt. secti sūt. i occisione gladij mortui sūt. Sed Beniamin adolescentul⁹. h est sanct⁹ Johānes. q̄uis cū alijs carceres sustinuit. vt ptz Act. v. Et in oleo feruenti assatus fuit. illud tñ nō reputat respectu pene alioz aplorum. qz non vocauit eum dñs ad passionē gladij sicut Paulū. nec ad martyriuz crucis sicut Petrū cui dixit. Sequere me. s. mortem crucis sustinēdo. sic ego. qz vidit eū tolerabiliorē circa passionē ⁊ magis strenuū. qz ⁊ añ passionē dixit. Bñe parat⁹ sū tecū in mortez ⁊ carcerē ire. ⁊ h quantū ad ꝓmum. Ad scām autem notādū qñ alique psone se mutuo diligūt. se etiā frequēter inspiciūt. qz dicit i cōmuni p/ uerbio. ibi oculus vbi amor. Et h ꝓbat auctor troiane histo. li. xiij. de paride filio priami et Helena vxore Menelai. Hic Paris quodaz tpe a troya ꝓrexit in greciā. ⁊ venit in insulam noie citharea. in qua fuit tēplum veneris mire pulchritudinis. ⁊ plenū diuitijs. in qō Paris pulcherrimus cum Helena quā intime diligebat cōuenerat. defixitq in eaz intuitū ⁊ gaudebat suos radios visuales helena ei cōmiscē Et ex hoc apparuit maximus amor iter illos. Sic ad ꝓpositum fuit cū Petro ⁊ Johāne. Auertit igit Petrus vultuz suum a xp̄o qui ē cādor lucis eterne ⁊ speculum sine macula. Bap. vij. Et in eius vultum angeli ꝓspicere delectant. j Pet. j. et cōuersus vt dicit euangeliū vidit illum discipulū quē diligebat iesus. qō fuit magnum signum dilectiōis beati Petri ad Johānem quem sociū in vita habuit. Act. iij. vbi legitur. Petrus ⁊ Johānes ascēdebāt in tēpl..z ad horam tē. Hunc etiā in morte sociū habuit ideo dixit Hic aūt q̄d. q. d. Ego sequar te martyriū sustinēdo. sz hic quō morietur. nūq̄d passionē sustinebit mecū. vel saltē ipm sociū habeo in ministerio p̄dicatiōis. Et dicit notāter euāgelista. vidit illum discipulū quem diligebat iesus. Vbi notādū q inter ceteros apostolos iesus dilecto suo Johāni multa signa dilectiōis demonstrauit. Primū q ipsum i ꝟginitate cōseruauit. sicut patet in arenga. Ex qua triplicē ꝓrogatiuam meruit in christo. Sūmā dilectionem sicut h in textu. ideo dicit petan. io. Quia carnis sibi amputauit illecebras. celestiū epulaz delitijs fruebat. Matris recōmēdationē Mat. xx. cū dixit. Ecce mater tua. Hiero. contra iouinianū. In breui Fmone multa cōprehendā. Vocebo cui⁹ ꝑuilegij fuit Johes cui a dño ꝟgini mat ꝟgo cōmēdat. Profūde sapie unusionem teste Hiero. vbi supra. Johes nāq q̄si aq̄la ad sūma volauit. ⁊ ad ipsuz p̄rem puenit di. In ꝓncipio erat verbuz. exposuit ꝟgnitas qō nuptie nō poterāt. Scām signū q xps ipm mr̄i sue dilectissime cōmēdauit dicēs Joh. xix Mulier ecce filius tu⁹. Sup q̄ dicit petan. io. Sic ē dñs dixit mr̄i. hic est fili⁹ tuus. ita dixit discipulis. Hoc ē corpus meū. Et tātus fuit i illꝭ ꝟbis effect⁹ vt illico panis ille dominicū corp⁹

fieret. quadaz igit̄ similitudine dicere audem⁹ beatū iohēz nō vez filiū marie sz poti⁹ noīe. sed ppt̄ illa dn̄ica ẏba quoddaz maioris nc̄itatis sacr̄m apud btāz mariā ẏginē meruit obtinere Ex h̄ beat⁹ Johēs fact⁹ est fili⁹ ẏginis. xp̄i frater adoptiu⁹. ei⁹ thesaurari⁹. necnō archangeli gabrielis ꝓsoci⁹ in custodiēdo ẏginē. Tertiuz signū dilectiōis ē q ip̄m sup pectus suū recūbere p̄misit. ꝛ tangit̄ h̄ i euāgelio. q̄ ꝛ recubuit super pect⁹ ei⁹ vbi dic̄ glo. pect⁹ xp̄i ē mēsa celestl in q̄ sūt delicie angelorū. Debac mēsa dr Luc. xxij. Ut edatl ꝛ bibatis sup mensā meā i regno meo. ꝛ ē gazophilatiū in q̄ sunt sapie ꝛ scie dei absc̄dite Est etiā fons diuin⁹ in q̄ ē plenitudo oīs gr̄e et virtutis. ſm illud p̄s. xxxv. Quoniam apd te ē fons vite. Si ergo famelic⁹ sedeat ad mēsā deliciaz valde satiabit̄. Si egenus intrat i gazophilatiū. valde thesauris ditabitur Si sitibundus venit ad fontē amenū: maxime replet̄ Et q̄a beat⁹ Johannes erat famelicus ideo hodie ad mensaz angelorū euolauit. teste Beda in omelia hodierna. Hodie iquit mirabilis aquila ad vineā āgeloz ꝛ hominum escā feliciter euolauit. Erat egenus. iō intrauit gazophilatiuz oīuz thesauroz ꝛ oīuz sciaz. ſm illud Jo. dama. q̄ dicit Hāc supeminētez sciētie gr̄az ex illo celesti gazophilatio in quo sūt oēs thesauri sapiētie ꝛ sciētie dei traxit Fuit etiam beat⁹ Johēs sitibundus. ideo stetit ad fontem gr̄az. ad quē ꝓpheta suspirās dicit p̄s. xlj. Sitiuit aīa mea ad deū fontez viuū. Ista tria tangunt̄ Ecc̄i. xv. Cibauit illū dn̄s pane vite ꝛ intellect⁹ ꝛ aq̄ sapiētie salutaris potauit illū. Jocūditatē ꝛ exultationē thesaurizauit super eū. Quartū signū dilectionis est q arcana cordis sibi nō celauit. sicut enī habet̄ h̄ in euang. Jnt̄ rogauit Johēs iesū dicēs: Quis ē q̄ te tradet? q.d. Rogo vt meis coapl̄is ꝛ mihi dignet̄ reuelare. Jesus aūt reuelauit dicēs: Ille est cui i tinctū panē porrexero. Joh. xiij. Sup his dicit p̄de. dama. in quodā ſmone. Tacet petrus celi clauiger. silet andreas. nō potuit os aperire philippus. oēs tacēt. oēs dubitāt. ꝛ latenter req̄runt. non platione verboz. sed nutib⁹ oculorū. patrociniū q̄ritur. ꝛ ad rei noticiā puenit̄ Et subdit. Consideranda est fratres quāta deuotionis instātia beati Johis auxiliū debem⁹ implorare. quē sibimet interuentorē et ip̄i apl̄i petierūt. Quomodo enī apud iustū iudicē peccatoribus p̄desse non poterit. q̄ etiam p ipsis celestis curie senatorib⁹ iteruenit. hec ille. Quitum signū dilectiōis ē q sibi oīuz sanctoz pfectionē dedit. ip̄e enī fuit apl̄us ꝛ euāgelista ꝛc̄ Et h̄ declarat p̄detr⁹ damas. dicēs: Johēs nāq apl̄s est in epl̄is. euangelista in euāgelio. ꝓpheta in apoc̄. martyr vtiq fuit. q ceteris apostolis in carne plixius mānsit. eo diutius martyrij tormenta sustinuit Cui alludit Hiero. dicēs q fuit ꝓpheta apl̄s ꝛ euāgelista. ꝓpheta qz vidit in pathmos ilsula secreta multa. apl̄s quia scripsit ad ecclesias vt magister. euangelista qz libz euāgelioz ꝓdidit. qđ excepto Matthēo alij apl̄i nō fecerūt. Sextū signū est q xp̄s speciale curā đ ipo habuit cū dixit petro. Quid ad te. sic eū volo manere donec veniā. q.d. ſm Bedā in omel̄. Nolo eum cōsumi p mortē crucis sicut te. Nolo eum gladio feriente finire vitam p̄sentem. sed tādiu volo eū manere i p̄senti seculo. donec longo cōfect⁹ senio. me vocāte trāseat in pace in vitā eternā. Ex hoc voluerūt quidā q beat⁹ Johēs cū corpore ꝛ aia sit i celo assumptus. vt beat⁹ Tho. in. iiij. scri. dis. xlij. ar. ij. in solu. ad scām. Et dicunt h̄ esse ex liberalitate. Deus enī valde liberalis fuit corpori bti Joh̄. in mūdo corpus eius custodendo ne corruptiōi subiaceret. ne oleū adureret feruēs. ne venenū sibi noceret. ne gladi⁹ in ip̄m transiret. ne dolorē mortis sentiret. ideo nō minus liberalis sibi debet esse in celo. Sed ecōtra ē opinio alioz dicentiū. lege cōmuni esse defunctū ꝛ aīam cū alijs apl̄is in celesti gl̄ia gaudere cum xp̄o. Corp⁹ vero eius in loco hoīb⁹ ignoto. deo autē cognito reseruari. sicut de moysi corpe est credendū. Alij dicūt ip̄m adhuc viuere. ꝛ paradisum terrestrē esse trāslatū. tēpore aūt antixp̄i inde educet̄ ꝛ fideles cōfirmans ꝛ p̄dicans ab ip̄o antixp̄o occidet̄ Et ſm hoc dicit Theophilus. Christus non negauit Johannē moriturū. quia q̄cquid oritur morit̄. Sed volo inđt eum manere vsq ad finem mūdi. ꝛ tunc patietur p me martyriū. Sz cōtra hos dicit beatus Aug⁹ qđ hic dicit̄ est p̄uilegium Johis seu bñficium speciale ei cōcessum. qđ ſm dictum corr esset detrimentū eius ꝛ non bñficium. si diu retardaret̄ a fruitione diuina. alijs apostolis in gloria existētib⁹. Quarti dicunt ipsū adhuc viuere sed dormire. Et ostendunt ex illo q in ei⁹ sepulcro nihil est inuentū nisi māna. qđ adhuc in p̄fundo fouee asserunt scaturire. sicut in fontibus fieri cōsueuit. qđ accidere asserūt quodā flatu ꝛ anhelitu quiescētis. Sed huic dicto obuiat beatus Aug⁹di. Cur christ⁹ suo discipulo quem diligebat p̄ ceteris p magno munere donauit longū corporis somnū. cū peccatorē Petrum p ingētē martyrij gloriaz ab onere carnis absoluit. q.d. non vtiq esset cōueniens. Et dicit de manna ibi scaturiente. q forte ꝓpter hoc fuit q moꝛs eius p̄ciosa p hoc cōmēdaret̄. quoniā moꝛs martyriū nō cōmendat. Vel propter aliā causam que nos latet. ideo veri⁹ tenēdū ē q est in celo. sicut ptz ex h̄. cum xp̄s vocaret eū ait. Veni dilecte mi. tempus enī est vt epuleris cuz fratribus tuis. Si adhuc sub terra dormiret vel in paradiso esset. vtiq cū alijs apl̄is nō

epularet in celo. Sed an ibi sit corpaliter ignoratur. Septimū signum dilectionis. qz maiozi eum charitate repleuit. qđ triplici signo ostendi potest. Primo qz ad monumentū ei⁹ pr⁹cucurrit. Fm illud Joh. xx. Currebant duo simul Đ exponēs Greg⁹ ait. Qui amat ardentius currit velocius. ⁊ puenit citi⁹. Secūdo quia p ceteris de charitate locut⁹ fuit. vt patet in ei⁹ epl̄is. Ideo dicit Chry. in li. de cōpunctione cordis. Quos ē amantiū vt amozē suū silentio tegere nequeāt. Tertio qz vsq; ad etatē decrepitā docuit charitatē. sicut de ꝫ refert Hiero. ad Gal. di. qz beatus Johes euangl. cū ephesi mozaret vsq; ad vltimā senectutē. vt vix inter discipulo⁹ man⁹ ad ecclesiaz deferret. nec posset plana voce verba concipe. nihil ad singl̄as solebat proferre collectas nisi filioli mei filioli mei diligite. Tandez discipuli q̄ aderant tedio affecti qz eadem semp audirent dixerunt. magister ꝙre hec semp loq̄ris. rn̄dit quia p̄ceptū domini est. ⁊ si solū fiat :sufficit. Octauū signū dilectionis. qz xp̄s ad ip̄m morientē venit. ad ceteros q̄dem sanctos angelos misit. ad Johānē vo psonalit venit. Fm illd. Sic eū volo manere donec veniā. Sup quo dicit ꝑe. dama. i p̄sona xp̄i. Per meip̄m veniā. ip̄m egredientem i gloie claritate suscipiā. Quāte igit reuerentie habendus ē beat⁹ Joh. hoibus quē ip̄e auctor vite honozauit i carne viuēdo. honozauit a seculo recedentē. Iste igit fuit felix aduentus et ꝑpter aspectum. quia apparuit illi ihesus. et ꝑpter cōsortium. qz cuz discipulis suis. et ꝑpter pmissum cum dixit. Veni dilecte mi. tēpus est vt epueleris mecum. Sed diceres q̄ sunt cause q̄ christus p̄ ceteros apl̄os Johānē plus dilexit. Ad hoc dicendū q̄ plus dilexit tres sūt cause. Prima est mūdicia ꝟginalis quaz Johes habuit. sicut testat eccl̄ia. Virgo Johes elect⁹ a dño. ideo ab ipo fuit magis dilect⁹. Recte enī sicut in natura refert Jsi. li. xj. q̄ vnicornis ē aial ferox. ⁊ a nullo se tangi permittit. mūdicia ꝟginalē tñ diligit. ideo cuz a venatore capi nō possit. a ꝟgine tractari ⁊ tangi se permittit. Quare christus nobilissim⁹ vnicornis se tangi pmisit a beato Johāne qui fuit mūdissim⁹ virgo. ⁊ hoc quādo recubuit supra pectus ei⁹ qđ de nullo alio apl̄o legitur. Ideo dicit Sapiēs Qui diligit mūdiciaz cordis ꝑpter grām labioz̄ habebit amicū regē. Secunda causa fuit p spicacitas intellectus. Nā Johānes omnibus alijs euāgelistis altius intellexit ⁊ scripsit. Illi enī plurimū de xp̄i humanitate scripserūt. Johannes de diuinitate incipit euangelium. In ꝓncipio erat verbū. Idcirco alij p animalia terrestria. Johānes vero p celeste. scz aquilam figurat. Q̄ p̄cellit alios testat Aug⁹. i prolo. sup euāgeliū Joh̄is dicens: Ad̄ lex ⁊ ꝓphete futurū p̄dixerunt. hoc cōpletum dicit Joh̄is euangeliū. Inter ip̄os autē euāgelistas eminet Johānes in mysterioz diuinoz pfunditate. ideo dilectus fuit a deo. Juxta illd ꝓuerb. xiiij. Acceptus est regi minister intelligēs. Tertia causa fuit teneritatis infantia. Pueri enīz ceteris magis dilecti sūt. Fm illud Ozee. xj. Puer isr̄l dilexi te. ⁊ maxime illi pueri q̄ in iuuētute deo seruire conant. Et qz Johānes ab adolescētia deo seruiuit. ideo p̄ ceteris ip̄m dilexit. non tñ q̄ alios nō dilexisset. Dicit tamē Beda i omel. Diligebat autē eum ihesus nō exceptis ceteris. sed p̄ ceteros quos diligebat familiari⁹ ipsum quē specialis p̄rogatiua castitatis ampliozi dilectione fecerat dignum. Omnes quippe diligere ꝓbat quib⁹ ante passionē loquit. Sicut dilexit me p̄r ⁊ ego dilexi vos. Ex hūc p̄ oīb⁹ dilexit. quia ꝟgo elect⁹ ab eo ꝟgo in euū permānsit. Hec Beda. ⁊ hoc quo ad scōm. Quātuz ad tertium ponit apl̄oz corrigibilis opinionis fama cum dicit. Exijt sermo. Occasionē illi⁹ opinionis traxerunt ex illo. qđ xp̄s dixit. Sic euz volo manere. Sed illam opinionē cū alijs euacuat domin⁹. ⁊ non dixit ihesus. qz nō moritur. qz mortu⁹ est Johes sicut ⁊ alij discipuli. ⁊ celsi potitur gloria. quia Fm ps. lxxxviij. Quis est homo q̄ viuit ⁊ non videbit mortē. q̄si diceret. nullus. sed dixit. Sic euz volo manere donec veniam. scz in hac carne ad p̄dicandum. sicut exponit Chry. quia vsq; ad tēpus Uespasiani in illis locis dicit remansisse. Tunc cōcludit dicens. Hic ē discipulus qui testimoniū p̄hibet de his. scilz que vidit. Fm illud Joh. iij. Quod scimus loquimur ⁊ qđ vidim⁹ testamur ⁊ hoc quo ad tertium.

¶ Sermo secundus de eodem.

QVartū aīal simile est aḡle volāti. Ita scribit Apoc. iiij Dicit Jsi. li. xliij. q̄ mōs libani int oēs mōtes mundi gignit cedrū arborē altissimā q̄ Fm Ranū est omniū arborū regina. Et dicūt alij naturales. q̄ aquila volens nidificare volitat super omnes huius mōtis arbores. ⁊ quam videt altiozem super hanc volat. Et nidum suū i ea ponit. Mistice. p montem libani intelligit mons celestis regni. ideo quia dicit Hiero. Q̄ mōs libani est mons cōfidētie ⁊ securitatis. Quia ibi tute quiescitur a venenosis serpētibus. quos mons ille sua aromatitate viuere non pmittit. Est etiā mons pulchritudinis ⁊ amenitat⁹ ꝑ cedrorū ⁊ aliarum arbor̄ ꝓceritatez. ⁊ auium siluestrium sedulitatē. Ita mons celi est mons magne securitatis. ad quem qui semel ascēdit deijci nō poterit. Est mons omnis pulchritudinis ⁊ mire amenitatis. De his q̄ possidēt hunc mōtē dicit Esa. xxxij. Sedebit popul⁹ meus in

pulchritudine pacis. in tabernaculis fiducie. ⁊ in requie opulenta. Jn isto monte amenissimo est cedrus altissima xp̃s iesus dñs noster q̃ altꝰ est p maiestatis potẽtiã. Fm illud ps. xcvj. Tu solus altissimiꝰ sup oẽm terrã nimis exaltatus es sup oẽs deos. q̃ etiã ẽ rex regũ ⁊ dñs dominãtiũ. Apoc. xix. Ad hãc cedrũ volauit etiam beatꝰ Johes aquila. ⁊ tulit medullã eius. id ẽ. diuinitatez qñ dixit. Jn p̃ncipio erat verbum. Joh. j. Et h̃ figuratuz ẽ Ezech. xvij. vbi legit. q̃ aquila grandis ⁊ magnaꝝ alarũ. plena plumis venit ad libanũ: ⁊ tulit medullã cedri. Per aquilã grãdem intelligit beatus Johes. De q̃ canit ecclesia. Aquilã ezechielis sponse scz ecclesie mitte de celis in ministeriuz qđ vidit scz de diuinitate quaz altius ceteris pspexit. ideo similak in verbis pmissis aquile volanti. Jn q̃ bus inc̃p verbis duo describũtur. ℙrimo beati Johãnis vltra alios dignificatio. ibi. quartũ animal. Secũdo ipiꝰ alta cõtẽplatio. ibi. volanti. Circa qđ notãdũ fm naturales sicut aq̃la inter omnes volucres est magis digna. quia est inter alias velut regina. vt dicit Jsi. li. xiij. Jta beatus Johãnes ẽ dignioz inter alios euãgelistas. ideo attribuit sibi similitudo nobilioz fm illud Apoc. iiij. Vidi hostiũ apertum in celo. ⁊ ecce posita est sedes in co. ⁊ in medio sedis ⁊ incircũitu eius quattuoz animalia plena oculis ante ⁊ retro. Et animal p̃mũ simile leoni qđ signabat beatũ Marcũ. Et scd̃m aial simile vitulo significans beatũ Lucã. Tertium aial habens faciẽ q̃si hominis. p qđ intelligit matthe us. Quartũ aial simile aquile volãti. p qđ beatus Johes figurabat. Et h̃ ppter multa notabilia q̃ in aq̃la inueniũt. ℙrimũ est fm Greg. sup Job. Q aq̃la ad altissima se eleuat. vt p̃ nimia eleuatione a fra vix hũanis intuitibꝰ pateat. sed tamẽ pastus gr̃aad infima descendit. qz cum in sublimi videt lepusculũ in terra aut piscem in mari. ad instar lapidis moz descendit. ⁊ lepozem siue piscẽ rapit. Jta beatꝰ Johãnes altissime voluit. ℙaulus q̃dẽ volauit vsq̃ ad tertiũ celũ. sicut habet. ij. Cor. xij. Sz Johes sup oẽ celũ vsq̃ ad ipsũ deũ. teste Aug. super Joh. Trãscẽdit. b. Joh. sup oia cacumia. oẽs campos aeris. oẽs altitudines sideruz. omnes chozos angelozũ ⁊ legiones. Nisi eni transcenderet oia creata. non pueniret ad deuz p quem omia facta sunt. Cui applaudet doctoz Greg. Btũs iq̃t Johes aq̃la vltima supuolat. nõ solũ q̃ audiri aut intelligi p̃t verũetiaz que oẽm intellectũ ⁊ oẽm sensũ excedũt. Jõ canitur de eo Volat auis sine meta q̃ nec vates nec ppha euolauit altiꝰ. Et q ipe tã alte volauit signum fuit leuitatis. puritat ⁊ subtilitatis. Quia dic̃ b. Augꝰ. in li. Fmonũ. Volare nõ põt nisi qđ ẽ puz leue ⁊ subtile. Btũs igit Johes fuit purꝰ sine admixtiõe terrene auaricie. qz reliquit oia scz patrẽ ⁊ rethe. ⁊ secutꝰ ẽ dñz. Mat. iiij. Fuit leuis sine ponderositate. qz ppeuꝰ xp̃o ⁊ a deo electꝰ. Fuit ⁊ subtilis sine grossitudie sup bie. qz fuit humilis qđ ptz ex eo q nomẽ suũ rõne hũilitat exp̃mere noluit. Joh. vlt. cũ dixit ℙetrꝰ vidit illum discipulũ quẽ diligebat ihs Jõo dicit de ipo xp̃s. Can. ij. Dilectus meus cãdidꝰ ⁊ rubicũdus electꝰ ex milibꝰ. Candidꝰ ꝓpter puritatẽ. rubicũdꝰ ppter charitatem. electus ex milibus ꝓpter pfundaz humilitatẽ. Et qz habuit illa tria i se. ideo trãscendit oia et tã alte volauit q̃ vix inuenit aliq̃s q̃ ei volatũ possit acutiꝰ intueri. cuius tñ alte volauit tñ interdum ad ima descẽdit. ⁊ se cũ creaturis occupãdo recreauit. Sicut legitur in histo. ecclesia. Cum perdix viua beato Johãni oblata fuisset a quodã. ⁊ ille eã q̃si demulcẽdo tãgeret ⁊ cõtrectaret. quidã adolescẽs h̃ videns ad socios suos ridẽdo dixit. Videte quõ ille senex cũ auicula ludit sic puer. Qđ beatꝰ Joh. p spũm recognoscẽs iuuenẽ ad se vocauit. ⁊ quid i manu teneret q̃siuit. Cui cũ se arcũ tenere diceret ait. Quid inde facis. Et iuuenis. Aues ⁊ bestias inde sagittamus Cui apls. quomodo. Tũc ille cepit arcũ tẽdere. ⁊ tensũ in manu erigere Sed cũ apls nihil ei diceret arcũ distẽdit. Cui Johes: Quare fili mi arcũ distendisti: Et ille: Si diuti teneret tẽsus. ad iaciẽda iacula infirmioz iueniret. ⁊ apls. Sic ⁊ hũana fragilitas ad cõtẽplationes minus valida fieret. si sempi suo vigoze vl rigoze psistẽs fragilitati siue iterdũ ꝺdescẽdere recusaret. Et ponit exẽpluz di. Nam ⁊ aquila cũctis auib̃ celsius volat. ⁊ solem clarius cõspicit. ⁊ tamẽ nature necessitate ad ima descẽdit. sic ⁊ humanꝰ animꝰ cuz se modicũ a ꝓtẽplatiõe retrahit crebra innouatione ardentiꝰ ad celestia tẽdit. Jn h̃ nos docuit beatus Johes ne cõtinue in ꝓtẽplatione eleuemur sed iterdũ gaudijs licitis mũdi recreemur. fm illud sapiẽtis Cathonis. Interpone tuis iterdũ gaudia curis. Ut possis aio quẽuis sufferre laborẽ. qz dicit Aris. iiij. Ethi. Reges ⁊ ludus videnꝫ homini necessaria in vita sua. Scdz notabile est in aquila. qđ ponit iterũ beatꝰ Greg. super Job dicẽs: Q̃n pulli aquile recẽter sunt nati ad capiendum cibũ grossiozem sunt inualidi. tunc sanguinẽ ⁊ liquidioz humoze siue liquoze ex pede suo in os suum attrahit. ⁊ attractum sanguinẽ in oza pullozũ vomit. ⁊ ita refectum sanguine in oza pullozũ vomit. ⁊ ita refectos cibo leuioz. quousq̃ ad cibum sumẽdũ cit eos cibo leuioz. quousq̃ ad cibum sumẽdũ grossiozem cõualescunt. ⁊ sic cõsequenter cibat cibo molli. ⁊ ad vltimũ duro. Jta ⁊ beatꝰ Johannes nobilis aq̃la cibauit filios spũales. qz recẽter natos i fide cibauit cibo leui scribẽs eis benigniter. j. Joh. ij. Filioli mei h̃ scribo vob vt nõ peccet. quia si q̃s peccauerit. aduocatũ

habem⁹ apud patrē xp̄m. ⁊ ipse ꝓpitiatio ē ꝓ peccatis nr̄is. Filios aūt mediocres cibauit cibo grossiori. docens eos, relinquere mundū .j. Joh.ij. Nolite diligere mundū neq; ea q̄ i mūdo sunt. Si q̄s diligit mūdum: nō est charitas dei in eo. q; omne qđ ē i mūdo. aūt ē ꝯcupiscentia oculoꝝ. aut ꝯcupiscētia carnis. aut supbia vite. Filios aūt adultos ⁊ in fide pfectos cibauit cibo durissimo dicēs .j. Joh.ij. Quoniā ille alam suaz ꝓ nobis posuit. ⁊ nos .s. pfecti debem⁹ ꝓ fratribus nr̄is alas ponere. In h̄ beatus Joh. docet p̄dicatores vt ſm capacitatez gentiū. moderent semones p̄dicationū. Jdeo docet. b. Pe. ⁊ habeť .viij. q. j. Oportet eu; q̄ docet ⁊ instruit alas rudes eē talem vt ꝓ ingenio discennū semetip̄m possit aptare. ⁊ ꝙbi ordinē ꝓ audiētis capacitate dirigē. Tertiū notabile in aquila est q; ꝓ salute filioꝝ morti se exponit sicut refert rabi salomon. Q̄n portat pullos de loco ad locum in dorso eos baiulat. vt si sagitta cōtra eos dirigať. ipa recipit ictus. vt sic pullos defendat. Jta beatus Joh. ꝓ salute filioꝝ suoꝝ morti se exposuit. cum venenū pro eoꝝ salute bibit sicut canit ecclesia. Haurit virus hic letale. Jdeo potest dicere cum apostolo .ij. Cor̄ .xij. Ego libentissime impendā. scilicet corpus exponendo morti. et sup impendar ꝓ animabus vr̄is. scz reddendo rationē ⁊ passiones sustinendo. Et hoc liquet in exemplo. qđ refert Clemēs in .iij. li. ecclesiastice histo. Q; q̄dam tēpore apl's quendā iuuenem pulchrū et ferocem cōuertit. ⁊ eum cuidam epō sub depositi noie cōmendauit. Post aliquod tempus iuuenis ep̄m dereliquit. ⁊ factus ē ꝓnceps latronum. veniēs igiť apl's ad ep̄m: depositum suū req̄siuit. Cum ille de iuuene non intelligeret. ⁊ plurimū stuperet. dixit ei apostol⁹: Juuenem istū a te repeto. quē tibi tā studiose cōmendaui Cui ille: Pater sancte in aīa mortu⁹ est. ⁊ in tali loco cū latronib⁹ degit. Qđ ap̄lus audiēs vestē scidit. ⁊ ait: Bonū custodē aīe fratr̄ te dereliqui. Cōfestim igiť sibi equū cōpare iussit. et ad montem illū intrepidus cucurrit. Quē cuz iuuenis inspexisset p̄ pudore nimio equū ascendit. ⁊ velocius aufugit. Apostol⁹ autez etatis oblitus equū vrget calcaribus ⁊ postergū clamať fugientis. Ut quid fili ducissime fugis. patrem inermē ⁊ senē non timeas fili. quia pro te xp̄o reddam rationē. ⁊ certe ꝓ te libenter morior: sicut ꝓ nobis xp̄s mortu⁹ est. Reuertere fili reuertere. q; deus me misit. Audiēs iuuenis cōpūctus ⁊ rediēs amarissime fleuit. Apl's autem ad pedes eius ꝓcidit. ⁊ manuz sibi ꝓ penitentiā illā purgatā osculari cepit. Jeiunate igitur ⁊ orāte ꝓ eo apl's veniā ipetrauit. ⁊ postea eum in ep̄m ordinauit. Quartū notabile ē aq̄le ſm P̄li. in spe. na. q; duos lapides p̄ciosos noie echides. quoꝝ vnus est masculin⁹ ⁊ alter femine⁹ in nido suo reponit. vt pullos suos custodiant a morsu reptiliū venenosoꝝ. Jta beatus Johānes in nido suo .i. euāgelio. ꝺ quo dicit Job .xxxix. In arduis ponet nidū suū. lapides posuit cōtra serpentes. i. contra hereticos Unus lapis fuit cū dixit. In ꝓncipio. i. in eternitate erat verbū. Et iste lapis est cōtra nestoriū qui dicit filiū habuisse ꝓncipiuz. Ali⁹ lapis fuit. ⁊ verbum erat apud deū. Et iste lapis fugauit serpentez sabelliū: qui dixit q; nulla erat distinctio psonaꝝ. Alius lapis fuit cum dixit. Et de⁹ erat verbū. Jste lapis fugauit serpētez doctū q̄ dixit filium minorē patre. Ali⁹ fuit lapis qñ dixit. Oia ꝓ ip̄m facta sūt. Et iste lapis fugauit serpētē manicheū q̄ dixit oia visibilia a deo nō esse creata. Alius lapis fuit cū dixit. Verbū caro factū est. Et iste lapis fugauit manicheū q̄ dixit ip̄m habuisse corpus hūanum: sed fantasticū. qđ si eēt. verbū caro factuz non fuisset sed apparuisset. Jste etiā lapis moconites serpentes fugauit q̄ posuerūt xp̄m habere corpus verū nō tm̄ de ꝙgine sumptum. sed ꝺ celo apportatū. qđ si esset verū. corpus illud caro dici nō posset. cū caro dicat aliqđ cōpositum ex q̄ttuor elemētis. Quintū notabile in aquila est q; qñ venať non facit hoc circa nidū suū. sz longe a nido vult venari. vt ait P̄li. in spe. na. ⁊ p̄dam non accipit nisi fame arceať. Sola nō comedit. imo auibus se sequentib⁹ quasi cōem exponit. Jdeo eā etiam semp multitudo auiuz sequiť sperātes sibi de ip̄ius p̄da aliqđ impartiri. Jta beat⁹ Johes in loco vicinis. s. in mundo nō venat⁹ fuit. Jdeo ꝺ tulisse medullā cedri. s. deitatem de libano. i. de celo. vt notať in themate. Marcus eni venat⁹ ē i locis vicinis quia dicta Matthei collegit. ⁊ in suo euangelio posuit. Matthe⁹ venat⁹ ē in locis vicinis q; infantiā xp̄i descripsit. Johes autē in locis vicinis venari noluit. nec dicta aliorū euāgelistarū replicauit. sz sua ꝓpria nob exhibuit. nec texuit xp̄i natiuitatē carnalez. sz celestē. Jdeo dicit beat⁹ Aug⁹ sup Joh. designanť siue leo siue vitulus. siue hō. ⁊ illa tria in terra graduntur. q; tres euāgeliste in his maxime sunt occupati q̄ xp̄s in carne ē opatus. At vero Johes sub nubilo infirmitatis hūane velut aquila volat. lucem incōmutabilis veritatis acutissimis ⁊ firmissimis oculis intueť. Etiā beat⁹ Johes p̄dam quā in celo cepit sol⁹ non comedit. paulus nanq; p̄dam quam rapuit solus manducauit. q; eam homini loqui non licuit. ij. Cor̄ .xij Sed Johes p̄dam quaz sup omne celū rapuit sol⁹ nō māducauit. q; eā p̄dicauit. ⁊ in scriptis reliquit. Jdeo dicit Origl. ſ Paul⁹ audiuit verba q̄ non licuit hoibus loq̄ Johes intime veritat̄ inspector i paradiso. paradisus. i. causa oiuz

audiuit vnicū verbū. p qđ oia facta sūt ⁊ licuit loq̄ ẽtū pōt hoibus p̄dicari. Sextū notabile i aquila ē (vt ait Amb. sup illo ℣bo p̄ꝛoū. xxx. Tria sūt mihi difficilia ⁊ q̄rtum penit⁹ ignoꝛo) q̄ ẽ inimica serpentū. qꝛ eos sursū ad ealoꝛē solis trahit. Rostro vnguibusq̄ suis lacerat ac extinguit. q̄s cū deuoꝛat caloꝛe suo i neruoꝛuꝫ vires distinguit. Ita beat⁹ Jobes fuit inimic⁹ hereticoꝛ latētiū serpentū. ita q̄ cuꝫ eis noluit balneari. nec in p̄ntia eoꝛ cōuersari. sic̄ habet in glo. sup scōaꝫ cano. Jobis. Cū ap̄ls Jobes ephesum balneū lauādi causa itroisset. ⁊ ibidē cherintum hereticū vidisset. p̄tin⁹ exilijt dicēs Fugiam⁹ hinc ne balnea sup nos coꝛruant i q̄bus lauatur cherinthus vitatis inimic⁹. Ipse etiā velut aq̄la lacerauit eoꝛ falsa documenta sicut canit in p̄sa. Obstruit qđ ebꝛon cherint⁹ ⁊ marcion p fidē latrauit. Et recte sicut aquila comedēs venenū non sentit acerbitatē ei⁹. sed caloꝛe interioꝛi cōsumit ⁊ extinguit. Ita beat⁹ Jobes q̄uis moꝛtl venenū bibit. penā tñ euasit. qꝛ de hoc ipo dictū fuit Job. v. Ingredier⁹ in abundātia sepulchꝛū sicut inferet aceru⁹ tritici in tpe suo. Et q̄uis moꝛtē seu acerbitatem pene nō sustinuit. ideo nō desijt eē martyr. imo martyr fuit ꝑm q̄ dic̄ beat⁹ Aug⁹ in ꝑmone de ap̄lis petro ⁊ pau. qꝛ volūtate patiētie ꝓmptitudinē habuit. igit̄ coꝛonā meruit. Quia sicut tres pueri i camino ignis ꝓiecti ⁊ pati erāt pati: coꝛonati sūt. ita ⁊ illi sūt coꝛonati. de q̄b⁹ in hist̄oꝛia vel legēda sancti epi Udalrici. Cōtra cui⁹ ciuitatē expugnandā venit q̄dā dux humoꝛum noie Atyla. qđ vidēs ep̄s accepta milicia impatoꝛis Ottonis. his ad resistendū. hoꝛtat ad audaciā pugne ꝓmittens de victoꝛia p̄mia eterna. Aduenīēte vero die pugne rogauit dominū vt sibi dignaret oñdere q̄ in ea ēent moꝛituri. Et ip̄m dñs exaudiuit. Quos⁹ igit̄ pietate illos ab alijs segregauit. et in eccl̄ia recludebat seruans ip̄e claues quousq̄ pugna finiret Qua pacta letus ep̄s reuertit. transiēs ad iclusos in eccl̄ia volens eos de victoꝛia cōsolari. inuenit oēs moꝛtuos. nullis tñ vulneꝛib⁹ saucios. qđ cū ille vidit. cognouit voluntatem dei ⁊ eos honoꝛifice sepeliuit. ⁊ inter cōe sanctoꝛuꝫ martyrū ꝓsoꝛtiū p̄dicauit. Et sic̄ illi ex sola volūtate ⁊ ꝓmptitudine patiēdi sūt coꝛonati. ita ⁊. b. Joh. Jō dic̄. b. Aug⁹. in lib. de nup. ⁊ cōcu. Nō ẽ impar meritū patie i iobe q̄ passus nō ẽ. ⁊ in ℙetro q̄ martyriū sustinuit. Et sic dicit martyr volūtate q̄uis nō passione.

Sermo p̄mus de innocentibus.

HAngelus domini apparuit in somnis ioseph. Matth. ij Hugo ī dida scolicon. li. iiij. dicit: Fum⁹ q̄ egredit ex lignis humidis oculos amaricat. lachꝛymas ꝓuocat. ⁊ sensibiliter visū ledit humanū. et nō solū ledit hoies. sed volatilia. sicut apes ⁊ accipitres q̄s maxime ledit ꝑm Bedā. Ideo habitatoꝛia a locis fumosis debēt esse remota ne eoꝛ coꝛpa ex fumi amaritudine ledāt. Spiritualiter ꝑ fumū lignoꝛ madidoꝛ ira potētū A ⁊ diuitū designat. qꝛ recte sicut talis fum⁹ cito ascendit in altū. ⁊ subito euanescit. Sic iraꝓtētū quā ꝓtra bonos exercēt non diu durabit. Quia de illis dꝛ Sap̄. v. Hi sūt q̄si fum⁹ q̄ a vento diffusus. id ē. dissolut⁹ ē. Qđ figuratū est de Nichanoꝛe. de q̄ legit̄. ij. Mach. xv. Qui in ira voluit cōpellere filios isr̄ vt derelinquerēt sabbata. Et cū illi dicerēt. Be⁹ potēs ē i celo q̄ iussit diem sabbati celebꝛare. Rūdit ꝓterue in ira sua. Et ego potens sū in terra q̄ iubeo sumi arma. Ecce q̄liter fumigauit. ſz non diu durauit. qꝛ vt habet in eodē. c. q̄si circa finē Judas machabeus exoꝛtat⁹ ē populū. ⁊ ꝓtra ip̄m iuꝛ pugnatur⁹. Cū q̄ deū in coꝛdib⁹ suis inuocassent triginta q̄nq̄ milia ex hostib⁹ ꝓstrauerūt. inter q̄s nichanoꝛ succubuit cū armis suis. ⁊ p̄cepit iudas caput ei⁹ ⁊ manū cū humero abscidi. et in hieꝛlm deferri. Quāuis eni tales potentes nō diu durāt in ira sua. iterim tñ q̄ viuūt amaricant oculos. i. bonos homies ⁊ deuotos qui sunt oculi cecoꝛ. sicut Job q̄ dicit. xvij. Oculus fui ceco. ⁊ multotiēs ꝓuocant eos ad fletū sicut patꝛ in antiocho scelerato qui tanta mala intulit iudeis. qui tunc fuerūt popul⁹ dei peculiaris. vt ip̄i dicerēt: Quid nobis ꝓdest adhuc viuere super terraꝫ. Et Machabeus ⁊ filij ei⁹ sciderunt vestimēta sua ⁊ plāxerūt. Quia mulieres que circūdederunt pueros suos trucidabant. ⁊ suspenderunt pueros a ceruicibus per vniuersas domos earuꝫ. Idem legitur hoc de Herode ascolonita. qui tantā a maritudinē intulit pueris innocentib⁹ vt ad fletū matres omnes cōcitaret. q̄ten⁹ implereꝫ illud Hiere. xxxj Vox in rama audita ē. ploꝛat⁹ ⁊ vlulat⁹ mult⁹ Et non solū cōtristauit illos pueros innocētes sed etiā nobilissimū accipitrem x̄pm nouū natuꝫ puerū. quē p̄ncipaliter querebat iterficere. ideo iussit angelus vt habitatio eius remote ponere tur. cum dixit ad Joseph. Surge accipe puerū Jn quo tria tanguñ. Primo angelica āmonitio. ibi. angelus dñi. Secōo āmonitionis ꝓsecutio. ibi. qui cōsurgens. Tertio tyrānica ꝓsecutio. ibi. tunc herodes. Circa p̄mū ē notandum B ꝑm Jsi. li. xiij. Est q̄dam bestiola noie sania. i. lacertula modica q̄ solet hoiem in somnis p̄monere. Quidam eni serpētes sunt qui insidiant dormientib⁹. ⁊ cum viderint oportunitatez in eos insiliūt ⁊ occidūt. Sed sania sentiēs p̄sentiam serpētis. saltat sup faciem dormient⁹ scalpens pedibus vt eum excitet ⁊ p̄monēt contra anguē. Mystice. p serpētē intelligit herodes

quia sicut serpēs latitat in occultis .ꝛ imꝓuisa saltat sup hoies ꝛ occidit. ita herodes occulte acuebat gladiū in mēte sua ꝓtra xp̄m .ꝛ sub specie pietatis misit magos in bethleē dicens: Ite ꝛ interrogate diligēter de puero .ꝛ cuꝫ inueneritis cum renūciate mihi. vt ꝛ ego veniēs adorē eū. Ecce simulat se adorare eū quē occulte nitebaꝫ iugulare. Ideo angel⁹ tanꝯ fidelis sania in somnis apparet ioseph. ꝛ eū p̄monuit ne ille latens serpens i puerū insiliret. ꝛ occideret. vt dicit p̄sens euangeliū. Angelus dñi apparuit in somnis ioseph ꝛc̄. Ad cui⁹ maiorem euidentiā ē sciendū. Refert pe. come. in scola. histo. q̄ Ydumeus antipater neptē regi abzumi duxit in vxorē. ex qua filiū habuit quē herodem vocauit. q̄ postmodū ascolonita dictus ē hic a cesare augusto regnum iudeoꝝ accepit. Et tunc p̄mit⁹ ablatū ē sceptrū de iuda .sicut p̄phetauerat Jacob. Geñ. xlix. Huic septez filij nati sunt Antipater Alexander. Aristobolus Archela⁹ Herodes antipas ꝛ philipp⁹. Alexandrum enim ꝛ Aristobolum ex eadem matre iudea genitos .misit romā liberalibus artibus imbuendos. Post hꝫ de studio redierūt. et erat Alexāder gramatic⁹. aristobol⁹ aūt acutiss im⁹ orator. Jāq liberi licētius ꝺ suscepti5e regni cuꝫ patre dissceptabāt. Ob hꝫ pater offensus antipatrē illis p̄ponere satagebat. Cūq illi de morte patris tractassent: ꝛ ob hꝫ a patre reiecti fuissent. cesarem adeunt de patris iniuria conquesturi. Interea vt habeꝫ Mat. ij. magi hierosolymā venerūt ꝛ de oꝛtu noui regis dilīgēter scisciabanꝫ. Herodes aūt audiēs turbatus est. timens ne de ꝯoꝛ regū genere aliquis rex natus eēt q̄ eū tanꝯ inuasoꝛē regni repelleret. Rogauit ergo magos vt eo inuento sibi renūciarent. sꝫ illi p̄moniti in somnis: p aliā viaꝫ reuersi sūt. Illis aūt ad eū nō venientib⁹. visione stelle eos deceptos ad se venire erubuisse credidit. ꝛ ideo animū ab inquisitione pueri reuocauit. Sed cū audisset que pastoꝛes dixerāt ꝛ q̄ Symeon ꝛ anna ꝓphetauerāt. Luc. ij. vehementer timuit. ꝛ se a magis turpiter delusū putauit. Et exinde de morte puerorū q̄ erāt in bethleem tractare cepit. vt cū eis ille quē ignorabat necareꝫ. Ad monitionē autem angeli ioseph cum puero ꝛ matre ei⁹ i egyptū in ciuitatem Hermopolim fugit. ibiq̄ septē ānis vsq̄ ad obitum regis Herodis pmansit. Et hoc est q̄ dicit euangeliū. ꝛ angelus ait: Surge ꝛ accipe puerū ꝛ matrē eius: ꝛ fuge in egyptū. Super q̄ dicit Chꝛyſ. in p̄sona ioseph ad angelū. O angele dei. nōne tu retulisti mihi q̄ nascere tur ex ea de spūsancto. et quomodo iubes nos fugere. quo filius dei ante hominē fugiet. Aut ꝺs de inimicis liberet se. ipe inimicos timens. Et rīdens Chꝛyſ. ait. Ideo fugit vt regulam humane nature ꝓseruaret quam suscepit. q. ꝺ. Fugit ꝓpter offensionē sue humane nature. vt ex hꝫ vera ei⁹ hūanitas monstrareꝫ. Hinc est q̄ cū sponsa xp̄i eccl'ia natiuitatē eius petisset di. Cañ. viij. Quis mihi det te fratrē meū. s. rōne hūanitatis assumpte. sugentē vbera mr̄is mee scz marie. q̄ ꝺ: mater tot⁹ eccl'ie. statim subiungit. Dilecte mi fuge. et assimilare hinnulo caprecq̄ ceruoꝝ. Scꝺo fugit ꝓpter victoriā sue sapientie. Fugiendo eni Herodes vicit .ꝛ milites acq̄siuit. Ideo dicit Petr⁹ rauenēsis Bellicosus si i bello fugit artis ē. non timoꝛis Hoc genere pugne vicerūt filij israel. de quib⁹ legiꝫ Judiē. xx. qui p̄us simulauerūt fugam .sꝫ versa facie. fort⁹ resistebant. Tertio ꝓpter exemplum vt nobis daret exemplū fugiēdi. ꝯm illō Matth. x. Cū p̄secuti fuerint vos i vna ciuitate fugite i aliaꝫ. Ideo dicit Chꝛyſ. sup Mat. In puerili etate cōsueuit fugere ptātes minantem. Ideo vt ceteri christiani cū necessitas p̄secutionis aduenerit fugere nō erubescant. Sed B
diceret q̄s quare potius fugit in egyptuꝫ q̄ in aliā terraꝫ. Ad hꝫ rñdeꝫ q hꝫ fecit ꝓpter certas causas. Primo qꝛ i egypto maxime simulacra increuerāt Et hꝫ longe p̄dixerat Esa. xix. Ecce dñs ascendet sup nubē leuem. ꝛ ingredieꝫ egyptum ꝛ cōmouebunꝫ simulacra egypti a facie ei⁹. Quia legiꝫ q ea nocte egyptū itrauit quappl's isrl'inde exiuit. ꝛ sicut in exitu filioꝝ isrl' nō fuit dom⁹ in q̄ nō iaceret p̄mogenitū mortuum. ita nec tūc fuit templū in quo nō coꝛruisset idolū. Quia dño ingrediēte templū in Hermopoli omnia idola coꝛruerunt. Scꝺo ꝓpē egy/egypti sanationē. Juxta illud vaticinū Esa. xix. Percutiet dñs egyptū plaga. ꝛ sanabit eā Nam sicut Chꝛyſ. sup Mat. dicit. Recordatus deus quāta mala fecit sup egyptuꝫ. filium suū mittit vt decem plagas egypti sanaret medicina. Ad idē Aug⁹ i ꝯmōe. Aliq̄n Moyses i egypto pfidis lumē clausit. illuc xp̄s veniens sedentib⁹ in teuebꝛis reddidit clarissimā lucē. Fugit vt illumiaret. nō fugit vt timeret. fugit nō formidine sed pietate. Quantū ad scām notādū q Joseph q̄si obediens statim adhuc nocte surgens secessit in egyptuꝫ. Sed quare hoc E
cum tamē de egypto rediret in iudeā nō ponūtur tenebꝛe fuisse aut noꝛ. Ad hꝫ rñdet Chꝛyſ. sup Matth. Dis p̄secutio noꝛ ē aut dies aut refrigeriū. quasi diceret. In nocte p̄secutiōis iuit in egyptū. In die cessante p̄secutione reuenit. Et est notandū q euntib⁹ illis in egyptum F
varia mirabilia creuerūt. Refert Cassiodoꝛ⁹ i hist̄oria triptita. Martin⁹ in cronica. Vincē. in spe. histo. li. vij. Q in Hermopoli dicaꝫ esse arboꝝ q̄ p̄sidis vocatur valens in salutē multorum. si fructus aut foliū siue pars coꝛtic' collo egrotantiū alligeꝫ. Cuꝫ igiꝫ beata maria ꝯgo

E

in egyptum fugeret. hec arbor vsq; ad terrā in
clinata xp̄m hūiliter adorauit. Aliud referūt.
Bū maria ⁊ ioseph sub altissima palma q̄esce/
rent dixit virgo: Utinā ex fructib⁹ istis p̄fice/
re possem. Cui ioseph: Tu ō fructibus palme
cogitas. ego de aquis q̄ nobis in vase deficiūt.
Tunc infantul⁹ in sinu m̄ris clamans ait: Fle/
cte te arbor ⁊ refice matrē meam ō fructib⁹ tuis
Tūc statim inclinauit cacumē suū vsq; ad plā-
tas marie. Et colligentes fructus sunt refecti.
Nec arbor surrexit quousq; diceret xp̄s. Erī-
ge te ⁊ aperi ex radicib⁹ fontez occultum. Qđ
⁊ factū ē. ⁊ potati sūt cū iumētis. In hoc xp̄s
ostēdit suā bonitatē. Deinde dixit, Joseph ad
puerū. Dñe nimius estus exuret nos. vis trā-
eamus viā maris vt possim⁹ transire q̄escendo
Ad quē ille: Noli timere ego vobis māsionem
abbreuiabo. ita vt q̄ ad .xxx. dies p̄peranduz
erat. in hac vna die māsionem clam ptingetis
Adhuc eo loquēte. p̄spiciētes viderūt mōtes
egypti. ⁊ gaudētes in vnā ciuitatē noie Hyre-
nem intrauerūt. Ingressi sūt in tēplum in quo
tricenta ⁊ sexagintaq̄nq; idola erant q̄ oia cor-
ruerūt. Qđ cū nūciatū eēt Eufrodosio: ingres
sus in tēplū cuz omni exercitu deū adorauerūt
Aliud aiūt. Cū ip̄i irent in egyptū inciderunt
in latrones q̄ asellū rapere voluerūt. Un⁹ aūt
in puerū respiciēs tantā venustatē ⁊ faciei splē
dorem admirans. dixit socijs suis. Vere dico
vobis q̄ si possibile ē deū hominē fieri. dicerē
q̄ iste puer eēt deus incarnatus. Ideo si aliqs
eos leserit vl̄ asellū abstulerit: aut ipse auferet
vitā meā. vl̄ ego auferā sibi suā. Sic post mul-
tam altercationē tandē eos defendit. Tūc vir-
go maria latronē ad se vocauit dicens: Scias
q̄ iste puer quē defendisti tibi adhuc mercedē
retribuet. Hic aūt ōr latro q̄ cū xp̄o crucifixus
ē a dextris. cui dixit Luē. xxiij. Amē dico tibi
hodie mecum eris in paradiso. Aliud referūt.
Q̄ in via venissent latrones ⁊ puerū adorātes
abijssent. Siliter leones ⁊ pardi comitabātur
eos ⁊ interdū antecedebāt. viā eius ostēdētes
in deserto inclinātes capita sua obsequiū exhi-
buerunt. Et ē notandū q̄ xp̄s septē annos mā
G sit in egypto ad designandū q̄ toto tpe vite p̄/
sentis manet cum bonis ⁊ malis p bñficiorum
pticipationē. De qua māsione ōr Mat. xxvij
Ego vobiscū sum vsq; ad cōsūmationē seculi.
cōmunicādo vobis. vij. bñficia aut septuplicē
misericordiā. De q̄bus Bern̄. in Ymone dicit.
H Septē in me video misericordias dñi. Prima
cū adhuc eēm seculo deditus a multis me pec-
catis custodiuit. q̄s nō videat q̄ sicut in multa
cecidi sic in alia poterā incidisse. nisi me dei pie
tas ꝓseruasset. Scōa ē q̄ p̄uersionē meā expe/
ctauit. Prolōgaui ego lōgo tpe iniquitatē me
am. ⁊ dñs plongauit misericordiā suā. Tertia
est ꝓtritionis collatio. Nam q̄ letabar cuz male-
fecerā. q̄ exultabaz in rebus pessimis. incepi
demū cogitare oēs annos meos in amaritudi
ne aie mee. Quarta ē q̄ me penitētē misericor
diter suscepit. Multi enī penitētia ducti sunt
sz infructuosa. qm̄ penitētia eoz reprobata est
ita ḥ miseratio magna fuit q̄ me penitentē mi-
sericorditer suscepit. Quinta ē q̄ mihi p̄seruā
di virtutē ꝓtulit ne recidiuum paterer. ⁊ erroz
nouissim⁹ peior fieret p̄riori Sexta q̄ mihi gra
tiam ꝓtulit p̄merēdi glām. Septima q̄ mihi
spem dedit obtinendi gloriā. hec Bern̄. Tunc
euāgelista ꝓfirmat dictū suum p̄ pphaz Osee
xj. Ex egypto vocaui filium meū. Ista autori-
tas ad lr̄az itelligit̄ de filijs israel. Perfect⁹ tm̄
de xp̄o q̄ p̄m Chry. ē naturalis fili⁹ dei. Et tm̄
de scō. Quantū ad tertiū ponit̄ herodis tyrā
nica p̄secutio cā ōr. Tūc herodes videṡ q̄ illu I
sus esset a magis irat⁹ est valde. Ubi notandū
dicit ꝑli. in spe. li. iij. c. xxix. Vulpis natura
liter odit taxū ⁊ tm̄ p̄sequitur. q̄ ꝓpter eius
pellē hispidā. nō pōt ei nocumētū inferre. Jō
fugā simulat ⁊ temptat supare astutia. quē nō
pōt supare potētia. Spūaliter. p̄ vulpē intelli
git̄ herodes. q̄ p̄secutus est ⁊ odiuit verū taxū
xp̄m. quē cū nō posset potētia supare: simulat K
se ip̄m velle callide adorare. Mat. ij. Sed cū
videret se illuluz a magis irat⁹ est valde ꝓter
tria. Primo ꝓpter regni dolū. teste Chry. qui
ait. Si ex alia causa irascātur reges cito placā/
tur. Illa ira inextinguibilis ē quā regni zel⁹ ac
cendit. Scōo ꝓpter sui cōtemptū. Dicit enim
Chry. Magi ꝓtēnētes herodē addiderūt cau
sas doli. q̄ quos ille sedens in throno suo sua-
dere nō poterat cōcilio. his iesus iacens in p̄se
pio ⁊ pannis inuolutus impat. Tertio ꝓpter
cesaris metū q̄ p̄cepit q̄ null⁹ sine suo imperio
rex diceret. Sic igit̄ irat⁹ mittens occidit oēs L
pueros. Fecit herodes sicut lupus. De hoc re
fert Jsi. li. xij. ⁊ Homerus. Cum esurit querit
ouē ad comedendū. Etsi ad ouile venerit. non
solū vnā sz oēs studet iugulare. vt sic suam in-
gluuiem possit satiare. Sic herodes querēs il/
lum agnum mitissimū q̄ venerat mundi tollere
peccata. Joh. j. Sed q̄ ipsum ignorauit. ꝓpte
rea omnes innocentes pueros iugulauit. teste
Aug̃l. in Ymone. iij. huius festiuitatis. Iste q̄
agnū temptauit ip̄e p̄ herodem agnos oēs iu/
gulauit. Qđ et testat̄ cuangl. di. Occidit oēs
pueros qui erāt in bethleem iuda ⁊ in omnib⁹
finibus eius a bimatu ⁊ infra. Circa q̄ notan
dum refert Petr⁹ cōmest. in scol. histo. Ū he
rodes de nece puerox disponeret a cesare au/
gusto p̄ ep̄lam est citatus. filioz accusatiōibus
respōsurus. Qui cū p̄ tharsum iter faceret. in-
tellexit q̄ naues tharsensiū magos transuexis
sent. Ideo oēs in spiritu vehementi cōburi ius

sit. vt ipleret illud ps. xlvij. In spū vehemēti ꝓteres naues tharsis. Cuncq; pater cū filijs coram cesare disceptaret. diffinitum est vt filij patri in oibus obedirent. Et ipe cui vellet regnū dimitteret. Rediēs aūt herodes. ⁊ exꝑfirmatione audacior factus. mittēs tūc ꝑmo occidit oēs pueros q̄ erant in bethleem a bimatu ⁊ infra. i. ab infantibus duoꝝ annoꝝ ſm tps qō exactus erat a magis. Et hoc dupliciter pōt exponi Uno modo vt infra dicat ordinē tpis ⁊ est sensus. a bimatu ⁊ infra. i. ab infantib⁹ duoꝝ annoꝝ vsq; ad pueros vni⁹ noctis Didicerat enī herodes a magis ea die q̄ stella apparuit eis dominū natum eē. Et q; iam annus effluxerat eo q̄ romam trāsierat ⁊ redierat. dñm anniculuꝫ ⁊ insup aliquot dierū esse credidit. ideo vsq; a bimatu ⁊ infra. i. vsq; ad vni⁹ noctis infantes deseuit i pueros. timens ne puer cui sidera famulabant supra etatē veniret ⁊ sup eū dñaret Et hec expositio verior reputabit Alio modo exponit Chry. vt infra dicat ordinē numeri. et ē sensus a bimatu ⁊ infra. i. a pueris duoꝝ annoꝝ ⁊ vltra vsq; ad pueros q̄nq; annoꝝ. Dic enī stellā ortā magis ꝑ annū anteq; ad dñm veniret apparuisse. Herodes autē postq; hoc a magis didicit romā vadēs adhuc distulit p annū Credebat enī tūc dñm natū fuisse qñ magi stella apparuerat. Et ideo duoꝝ annoꝝ dñm esse credidit. Ideo pueros biēnios occidit. Deinde vsq; ad q̄nq; annos ⁊ nō minores. Et huic dicto Chry. fidē facere videt. q; q̄dā ossa innocentū habent adeo grandia q; bimoꝝ esse non pñt. Prima tñ expositio est v sitatior vt prędicum ē. Et pōt dici q; lōge maioris quātitatis fuerūt ꝑ tunc homines q̄ modo. Ideo non mirū q; maiora cernunt ossa pueroꝝ. Sz q; dr. De⁹ malū inultū abire nō patit. Ideo herodes statim ibidē punit⁹ est. Sicut refert macrobi⁹ in quadā cronica q; vnus puulus filius herodis ibidē bethleem ad nutriendū fuit dat⁹. q̄ cum alijs innocētib⁹ occisus est. Tunc impletū est illud qō ꝑdictum erat ꝑ ꝓphetam hiere. xxxj. Uox in rama audita est. i. in excelso ploraꝝ⁹ et vlulatus multus. Rachel plorans filios suos noluit ꝛsolari. q; non sunt. scz in vita. Rachel intelligit bethleem in qua rachel fuit sepulta. Ideo rone sepulture ipa dicit mater filioꝝ. ⁊ non rone geniture. q; filij bethleem venerūt d Lya vt habet Geñ. xxx. ⁊ non d Rachel. Uel dicit flere fili os suos similitudinarie. q̄si diceret. Tantus fuit dolor ⁊ luctus q; etiam mortui cōpati deberent ⁊ flere. Et sic nō fuit mirū q; Rachel que fuit mortua plus q̄ añ mille annos filios sic innocēter occisos defleuisset. dic si mirū hoc nō fuisset. minus mirū fuisset q; pie matres mortē innocentū pueroꝝ defleuerunt. Jō dicit Aug⁹ in sermōe. iij. de festiuitate dei huius. Cum puuli victimabant. matres misere lamētabant. vlulabant matres. q; agnos ꝑdunt sine voce balantes. matres crines capitū dissipabāt. que ornamēta capitis amictabant. quātis modis valebāt infantes absconde. et ipi se publicabāt. ne sciebāt tacere. q; non didicerāt formidare. Pugnabat mater. ⁊ carnifex trahebat. Illa tenebat. ad carnificē mater clamabat. Quid separas a me quem genui ex me Uter⁹ me⁹ genuit. vbera mea lactauerūt. ⁊ tu crudelis iterimis. Modo fūdūt viscera. et tu elidis i terrā. Alia mater dicebat: Occide matrem cū puerp. ⁊ quid me dimittis inanē si culpa est mea. Alia dicebat. quid meū q̄ritis. vnū queritis. et multos occiditis. Et ad eū qui est vnus attingere non potestis. Alia clamabat. Ueni fabricator mūdi quādiu querer. q; nullum times. Uideat te miles. ⁊ nostros nō occidat infantes. Hec Aug⁹. Sz q̄re matres sic flebant. certe iō. q; filios nutrierant. ſm illō Baruch. iij. Nutriui illos cū iocunditate. dimisi autem eos cum fletu et luctu. Ideo poterant dicere illud Treñ. j. Facti sunt filij mei ꝑditi: q̄ñ inualuit inimicus. Sed quare legūt fleuisse matres ⁊ nō patres. Dr q; ideo. Primo quia matres sunt natura magis passibiles ⁊ molles ideo sunt magis doloꝝ susceptibiles. Quāuis enī pater ⁊ mater de bono filioꝝ letant. ⁊ō malo ipoꝝ tristant. tñ mater plus dolet ō malo filij q̄ pater ⁊ pater pl⁹ gaudet de bono. Juxta illud Prou. x. Filius sapiens letificat patrem Filius aūt stult⁹ mestitia est matris sue Pater enī de malo ⁊ stulto filio habet irā. sz mater dolorem. teste sapiēte. Ira patris filius stultus. ⁊ dolor matris que genuit eum. Scdo q; magis cōmunicāt de substātia filij. ideo etiā vehemēs amor amori cōpat matris. ij. Reg. j. Sic mater vnicū amat filiū. ita te diligebaz. Et ꝓpter hunc vehemētez amorē plus flent de ꝑditis filijs suis. Sed tanta matrū lamentatio nō permāsit inaudita. Quia dicit Chrys. sup Mat. assumens dictuz sapiētis. Sic vox paupis penetrat nubes ⁊ nou descēdit donec audiatur. Sic ⁊ pauper quādo violētiā patit a potente. ⁊ si non ausus ē vociferare sed latēter clamare tñ clamor eius i excelso audit. Ideo iustissim⁹ iudex qui hūc clamorē audiuit. Herodis neciam inultā non pmisit. Nam legitur in scola. histo. Diuino iudicio factuz est vt qui multos orbauerat filijs. orbaret miserabili⁹ et ipe suis Naz Aristotol⁹ ⁊ Alexāder habiti sūt ei suspecti. quia cōfessus est ei vn⁹ de cōplicib⁹ eorū q; alexāder sibi multa donaria pmisisset. si patri venenū ꝓpinaret. Cōfessus est etiā ⁊ barbitōsor de pmissis sibi muneribus. si dū patris barbam raderet: eū cōtinuo iugularet. Ideo irat⁹ eos occidi fecē. ⁊ antipatrē futurū regē instituit

Et

qui postea cōcepit odiū cōtra patrem . veneno ipsum occidere attemptauit . Nō herodes percipiens ipm in carcerē posuit Augustꝰ cesar ḃ audito. q herodes filios occidisset ait. Melle esse herodis porcus q̄ filius. qz cum sit pselitꝰ porcis parcit ꝛ filios occidit. Refert etiam doctor sanctus Rabanus in sermone de innocentibꝰ ꝓlus q̄ trigintatres annos herodes multa mala iudeis intulerat. dominū iesum persequi non desijt. vnde diuina vltione ꝓcussus exterius q̄dem lento igne vrebaꝯ. iterius amplo incēdio cremabatur intantuz vt oia viscera eiꝰ in scenū defluerent paulatim . verēdaq illius vermibus scaturirent. Hydropisis totū coꝛpꝰ eius arripuerat. Inflatio pedum vehemēs. anhelitus fetidus. ita vt aliquis medicoꝝ vix medendi gratia accedere posset. nec ei medicine ꝓderant. sed magis deteriozabaꝯ. Ideo iussum est a medicis vt causa leuaminis in doliuz plenum oleo mitteret. Nō cum factum fuisset. ita pene dissolutus est vt etiā oculi ipi a suis sedibus euellerenꝯ. Quare ira cōmotus aliq̄s medicos coram se interficere iussit. Sup hec omnia famē ꝛ sitim intollerabiliter sustinuit. Tā tam etiā fantasiam in somno habuit vt dormiuisse se peniteret In ipa quoq angustia duos filios in carcere positos occidi iussit. vt qui extraneis fuit homicida . in ꝓꝓijs fieret filicida. Sciens vero iudeos de morte sua gauisuros vocauit sororē suam Salome et virū eius et ait: Noui iudeos de morte mea gauisuros. Sed vt honozabiliozes exequias habere potero ex luctu plāgentiū . si meis volueris parere ꝓcepti. mox vt spiritū exalauero. omnes iudeos quos in custodia posui interfice. vt q̄ nolūt ex mea morte flere saltē morte parentū cogantur flere. Cum igiꝯ non posset tantoꝝ tormentozū sustinere penas quodaz die iussit sibi balneum ꝑparari. qd cum ingressus esset ꝓpter intolerabilem famē quā sustinebat . pomuz afferri ꝑcepit. Quo allato iussit sibi dari cultrū. quem cū accepisset . circūspectis omnibꝰ ne q̄s enm prohibere posset. ictu ꝓꝓio vibrauit in pectore. ꝛ ita vitā miserrimā finiuit . Et statim ad iussionem eius ꝓceres interfecti sūt iudicio iusto dei exigente vt qui in morte saluatoris cōsenserāt. ideo etiaz cum eo vite terminū darēt hec ille. Idem etiā dicit Remigiꝰ ꝛ Origenes sup Matthꝫ. q herodes cultello quo pomum purgauit se interemit Et q salome sororē ipius omnes vinctos put cum fratre ordinauerat interfecit. Dicit tn legēdaq ipa omnes absoluisset quos rex occidi iussisset. Sed ꝑmum credibilius. ꝛ tantum de tertio.

¶ Sermo secūdus de eisdem.

INnocentes et recti adheserunt mihi. ps. xxiij . Dicunt naturales ꝛ ꝑcipue magister lib. xij. ꝓprietatū. Milnus habet hanc naturam q non inuadit gallinas senes. sed pullos innocētes. Rapaces enim sūt milui in minimis. sz timidi in magnis. Volucres non audent inuadere. domesticis insidiari non timent vt pullis. quos cum viderint incautos rapiunt ꝛ occidūt. quia se contra ipos non defendunt. Spiritualiter . per miluos itel ligūtur tyranni . Recte enim sic̄ ꝼm Aristo. in libro animalium . valde impij sunt milui circa pullos. Volent enim quādo videt eos impinguari. ꝛ vt marcescāt rostro eos percutiunt. et eis cibum subtrahunt. Ita mali tyranni ꝛ domini impij sunt circa subditos suos. ꝛ dolent ō bono eoꝝ ꝛ ꝓfectu. siq̄ viderint eos ditari. auferunt eis per vim non attendentes illō Eccli. xxxiij. Qui aufert in sudore scz acquisituz panem. quasi qui occidit ꝓximuz suum. quia aufert eius victum. Hi tyranni innocētes pauperes oppzimūt qui se defendere nesciunt. dicentes ad suos complices . illud Sap̄ . ij. Venite oppzimamus iustum pauperē ꝛ non parcam vidue nec veterano. qō infirmū est iutile inuenitur. Talis fuit Nemroth. Gen. x. qui cepit potens esse in terra. ꝛ erat robustꝰ venatoꝛ ꝼm glosam. id est. oppzessoꝛ innocentuz. Et ꝓpter hoc exiuit ō eo cōmune ꝓuerbium Quasi Nēroth robustus venatoꝛ . quia quādo post hoc videbatur aliquis oppzessoꝛ pauperum. alter Nemroth dicebatur . Talis etiaz fuit impius ꝛ crudelis herodes qui pueros innocētes occidi mandauit. Sicut testaꝯ beatus Augꝰ in sermone hodierno . Ad sinus inquit matrū militum cogit castra. inter vbera arcem pietati impugnat. lac fundit hostis anteq̄ sanguinē. dat ante mortem sentire q̄ vitam. Sic agit magister mali. minister doli. ire artifex . inuentoꝛ sceleris. impietatis auctoꝛ . ꝑdo pietatis. inimicꝰ innocētie. hostis nature. suis peioꝛ. sibi pessimꝰ hec ille. Et hoc siguratū est Exo. j. Q̄ pharao iussit occidi omnes masculos de pueris iudeorum ne populus israel multiplicareꝯ Pharao interꝓetatur dissipans virum ꝛ significat herodem q̄ voluit interfiicere virū christuz. De quo Hiere. xxxj. Mulier circumdabit virum Sed quia illum ignozabat omnes innocentes ꝓpter ipm necabat. Et quia ꝓpio morte fulti nuerūt. ideo sibi adheserūt ꝼm qō dicunt ꝟba ꝓposita . Innocētes ꝛ recti adheserunt mihi. In quibꝰ quidem ꝟbis duo tanguntꝯ. Primo paruulozū innocentia. ibi. Innocētes et recti. Secūdo ipoꝝ adherentia. ibi. adheserūt. Circa ꝓmum notandū ꝼm naturales . Viole sunt ꝓmi flores veris . q̄ ante omnes flores ō terra oriunꝯ. Et ꝓ homines ꝓ refrigerio colligūtur Etiam aliq̄n a scroffis succalcātur ꝛ euellūtur

Mystice p tēpus veris intelligit gratiaꝝ tempus. in quo misit deus filiū suum factū ex mulie re. vt dicit aplūs ad Gal. iiij. Ex p violas hi sancti martyres designātur innocentes ꝓpter certas causas. Primo ideo. Recte enī sic violę sunt ꝑmi flores anni ita ipi fuerūt ꝑmi flores nascētis ecclesie. Et ab ipis ꝑmus fructꝰ maturus ꝓcessit. Sicut ꝑdixerat Esa. xvij. Mane semē tuum florebit. vbi dic glo. Mane quidē in eis semen floruit. quia adhuc in puericia diuina gratia i eis germinauit. Ad videdū hos flores xp̄s sponsus ecclesie p̄monet spōsaz suā eccliaz dicēs Can. ij. Surge ꝓpera amica mea ⁊ veni. Jam enī hiems transijt imber abijt ⁊ recessit flores apparuerūt in terra nostra. Iterū ait: Capite vobis vulpes inquit ꝓpulas q̄ dimoliunt vineas. Nā vinea nostra floruit. Vinea significat ecclesiā vel cōgregationē fideliū ſm illud Esa. v. Tunc florebāt vinee quando martyres innocētes ꝓduxit. Sed Pli. in spenatu. dicit Odor florentis vinee omni veneno so cōtrariat. ideo ipa florente fugiūt colubri ⁊ buffones. quia eius fragrantiā non possunt sustinere. Ita in silī cuz ecclesia sancta in his sanctis martyrib⁹ innocētibus floruit. coluber infernalis fugat⁹ fuit. Jam enī ipis ꝓ nobis itercedentib⁹. a demonib⁹ ꝓtegimur vim nobis inferre volētibus. Ex p vulpem intelligit herodes. de quo dicit Luc. xiij. Ite et dicite vulpi illi. Etiam herodes intelligitur pellib⁹ gloriās Recte enī sicut vulpis i pellib⁹ suis gloriatur. ⁊ vulpes puula nō a malicia q̄ multā habet sz a sensu. de quo dicit Eccl. xxv. Tres species odiuit anima mea. Et enumerant pauperē superbū. diuitē mendacē. ⁊ senē fatuū ⁊ insensatum. Qualis fuit herodes fatu⁹ in sensu. Contra qđ dicit aplūs. j. Cor. xiij. Fratres nolite pueri effici sensib⁹. sed malicia puuli estote. sensibus autē pfecti estote. Jsta vulpis ⁊ callida vineam sanctā ecclesiam in suis floribus fuit demolita. quādo hos martyres innocētes p mortem extinxit ⁊ euulsit. Et licz isti sanctissimi flores ꝓ ipsam sint demoliti. non tamē suo odore sunt ꝑuati. Sed sicut flos euulsus q̄tomagis cōteritur. tanto maiorē spirat odorē. Sic ⁊ isti paruuli quāto magis fuerūt martyrio crudelitatis attriti. tāto maiorē odorē sui martyrij domino reddiderunt. ſm illud Can. ij. Vinee florentes odorem dederunt. Hinc est q̄ etiam ꝓma petit ornari floribus martyrū paruuloꝝ. ⁊ postea floribus martyrū singuloꝝ. vt ex talib⁹ floribus ⁊ fructibus animati fideles i dei amore amplius accēdant. Ideo dicit Can. ij. Fulcite me floribus. stipate me malis. quia amore langueo. Scdo viole sunt frigide nature. Jdo ſm Petrū de crescē. in li. vj. valent contra dolorem capitis ex calida causa factuz. si tempora ex eius oleo ⁊ frōs dolētis liniant. quia habent vtutem refrigerandi. Valent etiam febri tertiane ⁊ contra distemperātiā epatis ex calore. Valēt etiaz contrite ⁊ sup calidū apostema posite. quia calorē solent mitigare. Hec omnia Petr⁹ li. vj. Ita nostre viole redolētes frigide fuerūt ab omni carnali caloze ⁊ amore. ſm qđ habet de ipis Apoc. xiiij. Cum mulieribꝰ non sunt coinquinati. Virgines enī sunt. Jdeo valent seu auxiliū prestant nobis cōtra capitalia peccata. Et ꝑmo cōtra luxuriam que ex caloze ꝓcedit. quā repellunt a nobis p mundissimam vitam. quasi dicerēt cuz glo. Hiero. Fugite luxuriam. nam sicut vginitas hominis in carne pura amica est angelis. Ita luxuria hominē bestificat. ⁊ facit mlto peiorē bestia. Luxuria corpus debilitat. ⁊ quasi semp illud morti destinat. famā denigrat. mar subia euacuat. furta istruit. homicidia causat. memoriā ebetat. coz aufert. oculos vtriusq̄ hominis excecat. ⁊ p ceteris iram ꝓuocat. Secū do pstant nobis remediū contra estū febris. ſ̄ est auaricie. qz ipsi tanq̄ paruuli nihil terrene cōcupierunt. quare dicūtur innocentes. qz nulli p fraudem auaricie nocuerūt Et quid aliud in hoc fecerūt. nisi q̄ in nobis auariciā sanauerunt. quasi dicerent cum Salustio in iugurtino. Dimitte auariciā que est inimica charitati omniscz vtutis emula ⁊ salutis. que regna dissipat. gentes ꝓturbat. corrumpit mores aufert pariter ⁊ honores. Tertio iste viole nobilissime nobis cōferunt remedium. cōtra tumorem apostematis. scz superbie. in hoc q̄ fuerunt paruuli superbiā ignorantes. quasi dicerent ad nos illō Matth. xviij. Nisi cōuersi fueritis ab ambitione vestra. ⁊ efficiamini sicut puuli. non intrabitis in regnū dei. Quia superbia clarissimuz angelum de celo ꝓiecit ad infernum. Esa. xiij Adam ꝓthoplastū de paradiso expulit i hunc mundū. Gen. iij. Superbia abiecit saul ō regno j. Reg. xv. cui dictum fuit. Nōne cuz puulus esses in oculis tuis caput in tribubus israel factus es? Superbia regem nabuchodonosoz ō regno eiecit ⁊ in bestiā mutauit. Dan. iij. Quarto viole in magna multitudine simul oriūt. nā raro inuenit vna sola vel pauce simul. Ita hi sancti martyres innocētes multi sūt i numero ita vt a nobis numer⁹ eoz ignorat. ⁊ iz a nob non sciat. eccl̄ia tñ eos sub magno honore honorat cū canit. Cētū q̄draginta q̄ttuor milia q̄ empti sunt de terra. ⁊ sumpsit hunc numerū ō Apoc. xiiij. vbi dicit. Audiui vocem citharedoz citharisantiū in citharis suis ⁊ cātabāt cāticū nouū ante sedē dei. ⁊ nemo poterat dicere cāticū nisi illa centuz q̄draginta q̄ttuor milia q̄ empti sunt sanguie xp̄i de terra. Et qz illa btā puerorū societas ē tam inumerosa. igit maiori

veneratione est digna. Si enī miles vn⁹ alicu/ius regis honorādus est. multo fortiꝰ militum multitudo ꝛ maxime qñ familiares essent ꝛ se/cretarij regis ꝛ induti essent vestibꝰ ꝛ armis re/gis ꝛ essent de cognatione regis. Tales sūt isti martyres innocētes. quia sunt familiares ꝛ se/cretarij regi celestis xp̄i. De ip̄is dicit Apoc̄. xiiij. Hi sunt qui sequunt agnū quocūq; ierit. q.d. Ip̄i in oib⁹ secretis dei sunt. ip̄i induti ve/stibus xp̄i. Fm illud Apoc̄. iij. Hi sunt qui non coinq̄nauerunt vestimenta sua ꝛ ambulāt me/cum in albis. quia digni sunt. Ip̄i etiā sunt de cognatione xp̄i ꝛ eiusdē patrie. quia fuerūt de bethleē iuda Matth̄. ij. vbi legit. Herodes occidit oēs pueros qui erant in bethleē iude. Et xp̄s de tribu iuda in bethleē ē natus. Fm illud vaticiniū Mich̄. v. Et tu bethleē ter/ra iuda ꝛc̄. quia hoies vnius patrie solēt se pl⁹ diligere. ideo xp̄s dilexit eos pl⁹ alijs ꝛ exau/dit eos orantes p̄ nobis. Tum q; sunt secum eiusdem gentis. tum q; sunt in numero multi. Si enī p̄ces vnius sancti de facili audit. multo magis multoꝝ innocentū. ꝛ hoc quo ad p̄muꝝ

J Ertum ad scōm subiungit̄ pueroꝝ innocētuꝝ adherentia. cū dr adheserūt mihi. Circa quod sciendū q; dñi terrestres si sunt boni ꝛ deo de/uoti. habent circa se bonos famulos ꝛ morige/ratos. ꝛ sic ex bonitate serui noscit̄ bonitas sui dñi. nec etiā boni ꝛ innocentes serui vellēt ad/herere malis dñis. Quia fm Aris. in iconomi/cis. Dissimilitudines morū raro sunt amande Mystice. Deus fuit bonus ꝛ est in euū. Fm il/lud ps̄. cxviij. Bonus es tu. ꝛ in bonitate tua doce me. q; nemo bonꝰ sc̄z essentialiter. nisi so/lus deꝰ. Mat. xix. Ideo voluit habere mini/stros imaculatos. sicut testat̄ ps̄. c. Ambulās in via imaculata hic mihi ministrabat. Et seq̄t̄. Nō habitabit i medio domꝰ mee q̄ facit superbi/am. qui loquit̄ iniqua nō direxit in ꝓspectu oculoꝝ meoꝝ. Idcirco ip̄e vt ait Hiero. ad eu/stochium. statim qñ ingressus est in mūdū. no/uam sibi familiaz instituit. Et specialiter istos bonos pueros sibi voluit sociari. Et rō huiꝰ ē duplex. P̄ma q; dicit̄ Eccī. xiij. Omne aial diligit sibi simile. ꝛ omis hō p̄rimum sibi. Et q; filius ip̄e dei dignatus ē esse puer ꝛ virgo de pura virgine. ideo cōgruū fuit vt sibi puros vir/gines associaret. de quibꝰ dr Apoc̄. xiiij. Vir/gines enī sunt ꝛ sequunt agnum quocūq; ierit. Necmirū si pueri virgines puerū virginē sequunt̄ quia solet naturalis cōueniētie facere similitudo vt res rem sibi sociat similē. ꝛ abhorret dissimi/lem. vt dr. viij. Ethi. Simile diligit sibi simile Idē etiā. ix. Ethi. Sili amico est silis amicus. Scōa causa est. q; filius dei venit ad reparādā innocentiā in p̄mis parentibꝰ p̄ditam. ꝛ p̄ con/sequens in nobis. ideo cōgruū fuit vt sibi mili/tes innocētes associaret. Circa qđ vlteriꝰ notā/dum. innocētia fm doctores facit recessū a pec/cato ꝛ accessum ad bonū. ꝛ hꝫ tangit̄ Job. j. cū dic̄ dñs ad demonē. Nūquid cōsideraſti puū meum Job? In eo q; dicit seruū meū: tāgit ac/cessum ad summū bonū. Sed in illo q; dicit: et recedēs a malo. tāgit recessum a peccato. Et il/le status dr innocentie in quo p̄mi parētes sine peccato erāt ꝛ sine peccato viuere poterāt. Cu/ius innocētie causa hō dominiū habuit in cete/ris creaturis. Gen̄. ij. Dominamini piscibꝰ ma/ris ꝛ volatilibus celi. ꝛ vniuersis animātibus q̄ sunt sup terraz. Et similiter ps̄. viij. Omnia subiecisti sub pedibꝰ eius oues ꝛ boues. s. i sta/tu innocētie. Sed homo cū in honore esset nō ītellexit. sed insaniuit ꝛ rebellauit. ideo p̄didit innocentiā ꝛ p̄iectus est tanq̄ malefactor i hu/ius mūdi miseriā. O q̄z infelix mutatio cui pri/us subijciebāt vniuerse creature. nūc ei quasi omnia resistūt. Et accidit ideo. q; p̄mi parētes per pctm̄ p̄diderunt dominiū. Sed hꝫ xp̄s suo sanguine reparauit. Fm illud. j. P̄e. j. Nō cor/ruptibilibus auro aut argento empti estis. sed p̄cioso sanguine agni imaculati. Si ergo volu/mus seruare innocentiā quā xp̄s nobis repauit videam⁹ qualiter p̄mi parētes eam p̄diderunt vt p̄ contrariū ppendam⁹ q̄liter nobis sa hūāda est. Quia fm Aris. ij. Ethi. Medicine fiunt p cōtraria. Interroga ergo parentē tuū ꝛ maio/res tuos ꝛ inuenies eos innocentiā specialiter p tria p̄didisse. P̄rimo p negligentiā sensuū ex/teriorū quoꝝ diligētē custodiā habeam⁹ si in/nocentiā seruare desideram⁹. Et p̄mo visū vt nihil videre velim⁹ qđ non licite appetere pos/sumus. Quia legit̄ Gen̄. iij. Q̄ eua incaute po/mū inspexit. q; vidit q; esset bonū lignū ad ve/scendū ꝛ pulchrum oculis aspectuq; delectabi/le. tulit de fructu illius ꝛ comedit ꝛ innocētiaz perdidit. ꝛ dominiū qđ sup creaturas accepit. Sic̄ legit̄ dr Bina q; volēs inspicere mulieres regionis illius exiuit de domo patris ꝛ corru/pta fuit p sichē. Gen̄. xxxiiij. Sic etiaz legitur de dauid. ij. Regl. xj. q; videns bersabee p cen/tum passus cōcupiuit eam ꝛ adulteriū ppetra/uit. Ideo dicit beat⁹ Greg⁹. P̄ensandū ē quā/tū debemus visum restringere si inter viuētiū oculos p̄uenit. Non licet intueri qđ nō licet cō/cupiscere. Si vis ergo seruare innocentiā ocu/los custodi. nisi q; videant illō qđ sit ad salutē tuā. sicut fecit dauid ps̄. c. qui ait. Nō ꝓpone/bam añ oculos meos rem iniustā. Et Job. xxxj P̄epigi fedus cū oculis meis ne cogitarē q̄dē de virgine. De negligētia ptz sic. Nā ita ē de no/bis sicut de vno castro a fortibꝰ aduersarijs et subtilibꝰ sagittarijs obsesso. in q̄ licet fenestre vtiles sint ad aliq̄d. p̄iculose tñ sunt: nisi bñ cu/stodiant̄. q; p eas frequēter intrāt sagitte igni-

te q̄b⁹ totum castrū dissipaꝝ. Sic oculi sunt tā q̄ fenestre corpis nr̄i vndiq; ⁊ cōtinue obsesse ab hostib⁹ scz demonib⁹ nisi solicite custodiāt ne intrent spēs piculose. tēptatiōes venenose. q̄b⁹ destruāt totū regimē aie. Aperi ergo fenestras. vt videas qđ ē mortifer. ꝑm illđ qđ dic hiero. ad Eusto. Habeto apertas fenestras. De q̄b⁹ dr: Hiere. ix. Mors ītrauit p fenestras nr̄as. nec blandiaꝝ sibi aliq̄s dicēs: Ego sū armatus virtutib⁹ nec timeo sagittas hostis. Ex emplū recipe d̄ hoie armato de q̄ nō remanet i armatū nisi oculi. ⁊ tñ sepe a subtili sagittario vulneraꝝ ⁊ necaꝝ. Sic armat⁹ fuit dauid. de q̄ dicit .j. Regl. xx. Inueni hoiez ꝑm cor meum. Nūq̄d tu meli⁹ es armat⁹ dauid? certe non. ergo valde custodiēdi sūt oculi. Quia refert ēdoxus i gestis phor Q plurimi sibi oc̄los erue rūt vt vite puritatē sibi ꝓseruarēt Ideo etiam dñs Mat. xviij. dic Si ocul⁹ tu⁹ scādalizat te erue eū ⁊ pice abste. i. custodi euz seu aūte ne videat vanitatē. ꝑm ps. cxviij. Scōo custodi gustum Nā gule vitiū ē detestāduz naꝝ suadet. ratio dictat. scriptura docet. q; int̄ oia aīa lia magna nulli dedit natura tā puū gustū ꝑm corpis quātitatē sic hoi. ⁊ h̄ factū ē ad recordationē tēperātie ⁊ detestationē gule Scriptura docet Luc. xxj. Cauete ne grauent corpa vr̄a in crapula ⁊ ebrietate. Rō h̄ dictat. Corp⁹ enī nostrū ē valde rudis ꝓditionis sic rustic⁹ q̄ nescit vti delicijs. Nā si semel fuerit in hebdomada in cōuiuio. inebriaꝝ infatuaꝝ. ⁊ rebellat. sic etiā de corpore. Ideo dic sapiēs ꝓuerb. xxix. Qui delicate nutrit carnē. i. corp⁹ suū qđ debuerat rōni subiugare tā q̄ dño suo. postea senti/et eam cōtumacē ⁊ indomabilē ⁊ lasciuaz. Vñ Amb. in quodā sermone. Ebrius cū absorbet vinū. absorbetur a vino. abominabiꝝ a deo. despicit ab angelis. deridet ab hoibus. destituitur a virtutibus. cōfundit a demonib⁹. cōculcatur ab hostibus. Ebrius ꝓfundit naturā. amittit grām. pdit gliam. ⁊ incurrit dānationē eternam. ergo refrena gulā. si vis seruare innocentiam. Ber̄. iij. Tertio si vis seruare innocētiā. serua sensum tact⁹. Parētes nostri fructum viderūt tetigerūt ⁊ gustauerūt. ⁊ sic eā pdiderūt de monte dñi ceciderūt. ergo innocēter viue et reascendas Ideo de⁹ volēs nos attētos redde re dicit p ps. xxiij. Quis ascēdet i mōtem dñi. Subdit. Innocēs manib⁹ ⁊ mundo corde ⁊c. Ex h̄ dicto ptz q; mūdicia cordis ⁊ innocentia facit hominē reascēdere in mōtem celestis habitationis. Secūdo pdiderūt parentes nostri innocentiā ꝓpter piculose societatis cōsortiū. Eua enī habuit consortiū cum serpente qui dixit ad eam. Quare ꝑcepit vobis deus ne comederet de ligno vetito. Rñdit illa. ne forte moriamur. Ber̄. iij. Ex illo colloquio prauo ceci/dit a statu innocētie. ⁊ virum suum cadere feč. Ideo adam dixit ad dñm. Mulier quā dedisti mihi sociam dedit mihi ⁊ comedi. Et eua inquit: Serpens decepit me. Ecce per prauū socium lucratus ē homo ꝑmus caput egrū. ⁊ sic ambo innocentiā pdiderūt. Fuge ergo maluz cōsortium ⁊ cōsiliū peruersorū. Quia dicit ps xvij. Cum sancto sanctus eris ⁊ cum puerso puerteris. Adā ⁊ eua si cōtempsissent serpentis ꝓsiliū. nō amisissent innocentie dominiū. Ido non acquiescas alioz malo cōsilio. Quia dicit Ber̄ñ. Vocat te d̄ ꝓtemptu mūdi magni ꝓsilij angel⁹. op⁹ ē vt alioz ꝓsilia absturleris. q̄s enī fidelioz. q̄s enī sapiētioz ē illo. q̄ sapiētia dei potitur. In q̄ ꝑm apostolū ad Col. ij. sūt omnes thesauri sapientie ⁊ scientie dei absc̄diti. Ipse enī est via veritas ⁊ vita Joh. xiiij. Via vt ait Aug⁹ per quā imus. ꝓitas qua dirigimur. vita ad quā pgimus. Tertio pdiderūt innocentiā ꝓpter puaricationē mādatoz celestium. q; pl⁹ obedierunt serpenti q̄ deo. q̄ inhibuit eis dicens. De ligno scientie boni et mali ne comedatis. Ber̄. iij. Si vis ergo seruare innocentiam. ad vitam q; ingredi. serua mandata dei. Matth. xix.

¶ De circūcisione dōmini ꝑmo primus.

Pfans octo dierum circūcidetur in vobis. Ber̄. xvij. Est enī cōmune puerbiū. Ullala cū lupis cum quib⁹ esse cupis. Hoc puerbiū tñ innuit Q q̄libet hō debet se his ꝓformare cū q̄bus viuit. Quia dicit canon. xlj. di. c. Quisq̄s reb⁹ ꝓtere untibus stricti⁹ vtiť q̄ sese habeāt mores eorū cum q̄bus viuit. aut intēpans est. aut supstici osus. glo. i. inanis glie cupidus. Idcirco legiť in libris triū regū. xlj. c. Q olim i oriēte fuerūt hoies q̄ hanc doctrinā ⁊ puerbiū impleuerūt quocunq; venerūt. semp se hoibus conformauerunt. Si flebant ⁊ ipi fleuerūt. si ridebant et ipi riserunt. Vñ etiam ad terras xp̄ianorū veniebāt cum illis cōmunicabant eucharistie sacramētū. ⁊ paruulos suos more illoz baptizabant. ⁊ cum eis se pmiserunt sepelire. Cū autē venissent ad iudeos ꝑm circūcisionem illorum circūcidebātur ⁊ alia legalia faciebant. ⁊ ceremonias illorum seruabant. Mystice. dei filiꝰ veniens in hunc munduz volens se per omnia his incolis cōformari. Et quia hic fuit cōsuetudo plorandi cum eis plorauit Bap. vij. Primam vocem oib⁹ simulē emisi plorans. Voluit etiā cū eis circūcidi. ⁊ cū eis vlulare i effusione pciosissimi sanguinis. cum tamē peccatū originale minime contraxit. pro quib⁹ delendis circumcisio fieret. vt dicit mgr̄. iiij. sentētiaz. dis. j. Ideo mirať. b. Ber̄ñ. in hui⁹ festi ꝑmone di. O bone iesu ad q̄d tibi circūcisio vtilis fuit q̄

pctm̃ non feciſti nec ꝓtraxeras. q̃ non feceras ipa etas manifeſtauit. q̃ non cõtraxeras ꝑbat patris eternitas. ⁊ matris integritas. Eſt eni pater ab eterno. ſcz deus in quem peccatuz nõ cadit. Eſt ⁊ mater in tẽpore. ſed virgo cui fecũ ditas ſic accidit q̃ flos virginitatis nõ cecidit hec Berñ. Idẽ etiaz chriſtus in noua lege chriſtianoꝝ voluit baptiſari a Johãne in iordane Mat. iij Uẽit ihs a galilea i iordanẽ ad iohez vt baptizaret ab eo. Q̃ autem circũciſus a iudeis eſt. ptz in verbis ꝓaſſumptis. que ante lõga tẽpora Moyſes ꝓdixerat de chriſto infantulo dicens: Infans octo dierũ exiſtens circũcidet. In quibus ꝓncipaliter duo deſcribunt Primo enim deſcribit circũciſionis aptitudo ibi. infans octo dierũ. Secũdo eiuſdẽ circũciſionis neceſſitas. ibi. circũcidet ex vobis. Be ꝓmo eſt notandum Refert Poli. in ſpe. natu. Q̃ aquila pullos adhuc tenellos ⁊ molles intãtũ diligit q̃ nullo modo hos vulnerari permittit Si autẽ fortitudinẽ ipius cõtempſerint per ſe ipſam roſtro illos ⁊ alis vulnerat. Spũaliter. ꝑ aquilam intelligit pater celeſtis. Recte eni ſic aquila inter omnes alias volucres eſt regina. ita pater celeſtis eſt rex magnus ſup oẽs deos Nam ẽ ille in cuius femore ſcriptum ẽ Apoc. xix. Rex regum ⁊ dñs dominantiũ Etiã ſicut aquila iter omnes volucres ẽ maxime liberal' ſic ⁊ ipe Eſt eni vt ait ps̃. cxlvj. qui dat iumẽtis eſcam ipoꝝ. ⁊ pullis coꝝuoꝝ inuocantibus eum Iſte liberaliſſimus aquila adeo diligit ſuos filios creatione. pueros iudeoꝝ. q̃ noluit eos ꝓmittere vulnerari. cum adhuc eſſent teneri. hoc eſt ante octauũ diem circũcidi. qz vix ſine piculo ſuſtinere potuiſſent Quia dicit rabi moyſes maximus phũs ⁊ theologus. Licz iudeus puer in ſeptem diebus tante adhuc teneritudinis ẽ. q̃te eſt adhuc i vtero mris exiſtẽs ita nunc min⁹ aptus eſſet circumcidendus. In octauo autẽ die magis fortificat ⁊ ſolidatur ⁊ aptior fit tunc infans ad ſuſcipiendã penã circũciſionis. Ideo noluit dñs ante octauũ diem infantes circũcidi. ne ob nimiã teneritudinẽ nimiũ lederẽtur. hec ille. Ita etiam filiũ ſuũ vnigenitũ celeſtis pater quẽ ab eterno dilexit. noluit adhuc tenellũ vulnerari circũciſione. ſz vſq̃ ad octauũ diem expectauit. Sed quia tales infantes nõ poterant exire p ſe ꝺ nido originalis peccati. ideo ꝓmiſit p circũciſionem vulnerari ſaltem pueros iudeoꝝ. vt ſic tali vulneratione originale peccatũ deleret. ſed quia ſm̃ ꝑfatum doctorẽ in circũciſione maximus dolor fit. voluit eos dñs circũcidi dũ adhuc paruaz imaginationẽ haberẽt. vt minorẽ ibi dolorem ſentirẽt. Ita etiã ꝺ chriſto. quia poſtea debuit maximũ dolorẽ in cruce ſuſtinere. Attñ bñ po potuiſſet xp̃s dicere ad patrem illud ps̃. xvj.

Propter verba labioꝝ tuoꝝ ego cuſtodiui vias duras. Sed diceres. Quare xp̃s voluit circũcidi cum tm̃ nõ indiguit. qz peccatũ non fecit nec cõtraxit. Ad hoc dicunt doctores q̃ multiplici rõne hoc fecit. Primo ꝓpter hereticoꝝ pra uitatis cõfutationẽ. Quia ſm̃ ſan. Tho. i ſcõa ſcẽ, ſue ſumme. varij erãt errores de incarnatione futuri quos xp̃s bene p̃sciuit. Manicheꝰ eni hereticus dixit eum corpus aſſumpſiſſe fãtaſticũ ſumens occaſionẽ ſui erroris ex verbis ap̃li ad Phil. ij. vbi dicit. Semetipm̃ exinaniuit formã ſerui accipiens in ſimilitudinẽ hominũ factus. Sed in hoc heretic⁹ ille pfidus falſum dixit. qz ap̃ls intellexit dictũ ſuũ q̃ xp̃s factus eſt in ſilitudinem hoiuz ẽtum ad naturã paſſibilẽ. qz oẽs paſſibilitates aſſumpſit. teſte Dama. dicẽte. Dia q̃ in nr̃a plantauit natura dei filius aſſumpſit. Ideo dicit magiſter ſentẽtiarũ. Nõ ſunt audiẽdi q̃ dicũt xp̃m nõ veram carnẽ. ſz falſam imaginẽ aſſumpſiſſe. cum caro fantaſtica nõ valeat vulnerari. Sed caro xp̃i circũciſa ⁊ leſa vera caro ꝓbatur fuiſſe in ſanguinis offuſione. nec carnem groſſam ⁊ oſſa hz corpus fantaſticũ. Sm̃ illud Luc. vlt. Palpate ⁊ videte. qz ſpũs carnẽ ⁊ oſſa nõ habet. ſicut me videtis hr̃e. Ad idez dicit Berñ. in ſm̃one Circũciſio vere humanitatis ſignũ ẽ. Alij aũt vt appollinar. ⁊ ſui ſequaces dixerũt ipm̃ carnem celeſtem Sm̃ corpus diuinitati ꝓſubſtãtialem aſſumpſiſſe ſumẽtes errorem ſuũ ex illo dicto ap̃li qõ ſcribit. j. Cor. xv. Primꝰ homo de terra terrenus. Sed ſecũdus hõ celeſtis ꝺ celo Sed cõtra hoc dicit Ariſ. in li. de celo. Q̃ natura celeſtis incoꝝruptibilis eſt. corpus autẽ xp̃i moꝝtuũ fuit. ideo ptz q̃ celeſte nõ fuit. Iõo dicunt Augꝰ ⁊ Hilariꝰ. celeſtẽ dico xp̃m. qz non ex humano cõceptus eſt ſemine. Iſtũ errorem etiã tenuit Valẽtinꝰ. Idcirco ad remouẽdos illos errores futuros. xp̃s voluit circũcidi. Secũdo fecit ꝫ ꝓpter legis impletionẽ vt ſatisfaceret iudeis ⁊ etiã inexcuſabiles eſſent. Si eni circũciſus nõ fuiſſet. tũc potuiſſent ſe iudei excuſare ⁊ dicere. Ideo te nõ recipimus. quia es diſſimilis patribꝰ noſtris. Cõtra hoc ipe dixit Matth. v. Nõ veni ſoluere legem. ſz adimplere. Et ap̃ls ad Gal. iiij. Miſit deꝰ inq̃t filium ſuũ factũ ex muliere factũ ſub lege: vt eos q̃ ſb lege erant redimeret Tertio ꝓpter demonum euaſionez. Refert eni Iſi. li. xij. Q̃ caſtoz cum ſenſerit venatoꝛem. ipe ſe caſtrat ⁊ moꝛſib⁹ virilia amputat. vt eo melius venatorẽ euadat. Ideo xp̃s ſe fecit circũcidi vt venator infernalis myſteriũ incarnationis nõ ꝙperet. Quia igitur circũciſio fiebat ꝓtra originale pctm̃. credidit diabolꝰ xp̃m q̃ circũcidebat eſſe ſilẽ peccatorẽ q̃ circũciſiõis remedio indigeret. Quare circũciſus fuit ꝓpter maiorem mitigationẽ

XXIIII

Refert enī Pli. in spe. natu. Bos castrat⁹ magis mitigat in corpe ⁊ in cornibus augmētum magis recipit. in robore magis ꝓficit ⁊ ỽtute ⁊ efficit domit⁹ quiet⁹ ⁊ patiēs laboris. Et illa castratio debet fieri i iuuētute ante triēniū. qz castratio post tps illud ē nimis seua. Sic xps post circūcisionē fact⁹ est adeo mitis ⁊ pius vt iam dicat ꝑ amandū in horalogio sapiētie li. j. c. iiij. Ego sū frater tu⁹. sponsus tuus paratus misereri ⁊ tegere peccata tua. ⁊ ꝓijcere ea i ꝓfundum maris. ⁊ sic remittere q̄si nūq̄ fuissent Ideo etiā dicit dns Mat. xj. Discite a me qz mitis sum ⁊ humilis corde. Etiā magis ꝓfecit in augmēto grāz. sicut dr Luc. ij. Jesus autez ꝓficiebat sapia ⁊ grā aput deū ⁊ homies. Jpe etiaz factus ē patientior. ad oēm laborē ꝓ nob sustinendū. fm illud ad Phil. ij. Et factus est ꝓ nobis obediens vsq; ad mortē. mortē autez crucis. Quinto circūcidi voluit ꝓpter nostrā saluationē. videm⁹ enī q medici cauteriāt vnū membrū vt totū corpus saluet. Sic xps q̄ fuit medicus male habentib⁹. Matth. ix. voluit poztare cauteriū circūcisionis vt sic totuz corpus mysticū saluaret. Ideo dic apl's ad Col. ij. Circūcisi estis circūcisione non manu facta i expoliatione carnis. sed circūcisione xpi. Sed diceres. qre circūcisus est xps octauo die. Ratio hui⁹ pōt patere ex ꝓdictis. qz tale tēp⁹ fuit aptissimū circūcisioni. Dicūt tn doctozes q hꝫ fiebat vt daret intelligi vt in octaua resurrectionis ab oi peccato ⁊ miseria boni circūciderēt Scdm hūc intellectū hic ꝑ octo dies designāt octo etates. Quaz ꝑma fuit ab adam vsq; ad noe Secūda a noe vsq; ad abzaam. Tertia ab abzaam vsq; ad moysen. Quarta a moyse vsq; ad duid. Quinta a dauid vsq; ad christum Sexta a xpo vsq; ad finem mūdi. Septia erit morientiū Octaua resurgentiū in q̄ tunc ab oi miseria ꝑscindemur qz tūc absterget de⁹ omnē lachrymam ab oculis sanctoz. Apoc. xxj. In hac etate fm Aug'. erit vita salus gl'ia virtus copia pax honoz ⁊ oē bonū. Alio mō hꝫ ꝑ octo dies designant moralit illa q̄ ꝓcurrūt ad iustificationē peccatoris. Primus dies ē cognitio peccati q̄ enī peccat hō: multa incurrit. qz interī⁹ obtenebrat fm Aug'. dicētē. Peccatū ē tenebra q̄ obscurat itellect⁹ ⁊ tot⁹ hō interioz obtenebrat. Peccatū spoliat oībus gratuitis donis q̄ fit ꝑ demones. Qd figuratū est Esa. xxiij. ꝑ caldeos ⁊ finaliter priuat regno celesti ij. Paral. xxvj. vbi legit q Osias q̄ erat lepzosus dormiuit cū patrib⁹ suis ⁊ sepelierūt eū in agro regaliū sepulcroz. ⁊ nō in sepulcris regū ꝑ qd significabat vt ait lyra. Qz moriēs in peccato saltē mortali qd est spūalis lepza. non recipitur in ꝯete beatoz qui cum xpo regnāt i eternum. Et hꝫ ncce ē ante omnia cognoscere ⁊ illa cognitio dr ꝓm⁹ dies. Scds dies debet eē peccati ꝓtritio. q̄ debet seq̄ cognitionē peccatorū. Qñ enī hō cognoscit pcti vilitatē ⁊ damnū qd infert tūc sup illo ꝓterit q̄ cōtritio multū valet apud deū. vt habet de pe. di. j. c. mēsurā. Nō enī apud deū tn valet mensura tpis. q̄tū contritionis et doloris. Ideo dixit rex Ezechias Esa. xxxviij. Recogitabo tibi oēs ānos meos in amaritudine aie mee. Terti⁹ dies est ꝓpositum malū deserendi. ⁊ bonū faciēdi. Juxta illud Esa. j. Quiescite puerse agere discite bñfacere. Sic fecit fili⁹ pdigus. Luc. xv. q̄ surgēs a malo ad bonū dixit. Surgam ⁊ ibo ad ꝑrem meū ⁊ dicam ei. pater peccaui i celū ⁊ coraz te. tc. Quartus dies ē pudoz de peccato. ⁊ hec ē maxima ps penitentie. teste Aug'. li. de pnia. ⁊ ponit de pe. di. j. c. quē penitet. Subdit. Laborat mens patiēdo erubescētiā. ⁊ qm̄ verecūdia magna ē pena. q̄ erubescit ꝓ xpo dignus ē miscdia. Et dicit ibidez. Qui ꝑ vos peccastis. ꝑ vos erubescatis. erubescentia enī ptē habet remissionis. Quint⁹ dies est timoz d̄ futuro iudicio q̄ etiā cōstringit a peccatis. fm illd Eccl. vij. Memorare nouissima tua ⁊ in eternū non peccabis. Memēto iudicij creatoris tui. Et hꝫ finale iudiciū timuit gloriosus Hiero. q̄ dixit: Siue comedā siue bibā siue aliud q̄d faciaz sp mihi videt illa vox in auribus meis insonare. Surgite mortui ⁊ venite ad iudiciuz. Sextus dies est peccati cōfessio q̄ multum placet deo sicut testat Hugo de san. vic. Nihil inquit deo magis placabile q̄ confessio in hoie sue culpe. Ideo dixit Ezechias rex Esa. xxxviij. Ego dixi in dimidio dierū meoz tc. ꝑs. xxxj. Dixi cōfitebor aduersuz me tc. Septimus dies ē spes venie. hec est necessaria. qz legit Mat. xxvij Judas cōfessus fuit peccatū dicens: Peccaui tradens sanguinē iustum. sed hoc non fecit in spe venie. ideo non ē misericordiā consecutus Octau⁹ dies est satisfactio. ⁊ illa tūc fit q̄n peccatoz pena iudicis ecclie aut sacerdotis arbitrio imposita factis secut⁹ ē. vt habet d̄ pe. di. j. in. c. pfect. Confirmat hꝫ idem ⁊ i hac die hō non solū circūcidit a culpa. sz ab oi pena quaz deberet in purgatorio sustinere. Et ad illd denotandū voluit dns infans die octaua circūcidi. Uel aliter. Duo ꝑmi dies sunt doloz de ꝓpetratiōe peccatoz. ⁊ desideriū emēdādi. Alij duo ꝓfitēdi pctā et mala q̄ fecim⁹. ⁊ faciēdi bona q̄ neglexim⁹ Alij q̄ttuoz sūt oratio. lachrymarū effusio. corpis afflictio. elemosynarū largitio. Uel per octo dies possunt intelligi octo. q̄ si diligent ꝓsiderent oēm volūtatē peccandi a nob circūcidūt. quoz septem Bern̄. enumerat dicēs. Septem sūt d̄ essentia homis q̄ si hō ꝓsideraūit ineternū non peccabit. ⁊ enumerat ea sic. Materia vilis. operatio turpis. exitus

flebilis. statꝰ instabilis. mozs tristabilis. dissolutio miserabilis. ⁊ dānatio detestabilis. Et octauū pōt esse ꝯsideratio glie ineffabilis. Ut aliter ⁊ melꝰ q̄ ad ꝓpositu ꝑm Nico. de Ly. i glo. sup ꝟba thematꝭ. ꝑ dies mystice annꝰ designaꝝ. ꝑm illud Ezech. iiij. diē ꝓ anno dedi tibi Sebet tgiꝝ infans octo dierū spūaliter circūcidi. ꝫ est a turpibꝰ restringi ⁊ inhonestis. qz tūc incipit habere vsum rōnis. Quia dic Ari. ij. Ethi. Ox nō parū facit ad virtutez a puericia asuefieri ad ꝟtutis opa. Hanc doctrinā de circūcisione pueroꝝ spūali. potest quis ꝑm placitum ꝓlongare.

Sermo secūdus de eodem.

Circūcidet ex vo

bis omne masculinū Geñ. xvij. Dicūt naturales. A vite ꝓcedūt q̄dam plante infructuose ⁊ innaturales. et ꝓncꝑaliter a radice vitis. ⁊ tales plante degeneres sūt. ⁊ non fructificant. sed vitē onerāt ⁊ fructū impediūt ⁊ retardant. Nam humorē attrahūt qui debuit trāsire ad fructū ipm nutriēdo. ⁊ augmētādo. Ido debent citiꝰ a radice extirpari ⁊ incidi. ne diutius crescētes diminuāt fructū. Mystice. p vitē adam noster ⁊ ꝓmus parens designaꝝ quē deus plātauit ⁊ ad paradisū voluptatis in ortuz amenū collocauit. vt botros virtutū ⁊ vinum dilectionis ferret. ꝑm hoc q̄d memorauit legislatoꝛ moyses Geñ. ij. di. Plātauit autē dñs deus paradisū voluptatis a ꝓncipio ⁊ posuit i eo hominē quē formauerat vt operaret. s. fructū bonū. Sed a radice huiꝰ vitis ꝓcesserunt degeneres plāte originaliū peccatoꝝ. q̄ i omnes posteros suos sunt ꝓpagate ⁊ trāssuse Dicūt enī sācti doctores. Licz trāsgressio ab Eua icepit que habuit sua colloquia cū serpente. Geñ. iij tamē causa originalis peccati ipa non fuit sed adā. qui si non peccasset. originale in posteros trāssusum nō fuisset. ideo dicit apls ad Ro. v. Per vnū hoiem. s. adā. peccatū intrauit i mundū. Et he plāte originaliū peccatoꝝ ipediebāt fructū bonoꝝ opeꝝ ⁊ retardabant hoies a regno celoꝝ qz p q̄nq; milia annoꝝ ⁊ ducētos ⁊ xxxiij. annos nullus potuit itrare in regnū celoꝝ. Ideo ncce fuit vt tales plāte originalium eradicarent. ⁊ circūciderent. qz nō fuerūt plātate a deo. sz a diabolo. Ido dixit xps. Mat. xv. Omis plātatio quā nō plātauit pater meꝰ celestis eradicabiꝫ. ⁊ hec eradicatio facta ē p circūcisionē q̄ data fuit ad culpā delendaz. Et qz vir cōmisit culpam. ideo data fuit circūcisio viris ⁊ non femīnis. sic innuūt ꝟba plibata. Circūcidet ex vobis oē masculinū. In q̄bꝰ duo tāgunt. Primo circūcisionis ncēitas. ibi. circūcidetur ex vob. Scdo illiꝰ abilitas. ibi. oē masculinū. De ꝓmo sciendum Pe. de cresc. li. v. dicit Quedā sūt arbozes vt pirus vel pomus q̄ trahūt infirmitatē quādā quā ꝺz causare serpens ⁊ arefacit oēs ramos q̄s attingit Et cognoscit in arboze hꝰ mō. qz cortex aret ⁊ nigrescit. Sed hāc infirmitatē volēs repellere. ncce ē vt cultelo p̄acuto corticē nigrescētē ⁊ arentē p̄scindat. vt de ea nihil remaneat. ⁊ postea fimo cū cespite fozamē alligabit. ⁊ saluabiꝫ arbor. Moraliter. p arboꝛē gens iudaica recte signaꝝ q̄ originē a radice. s. adā traxit. a quo infirmitatē ꝓtagiosam. scz peccatū originale habuit. De qua ꝺz. xv. q. j. c. q̄ aūt. Fomes carnis ꝺz anie infirmitas q̄ accidit aīe ex carnis corruptiōe. Et illa infirmitas intm arefecit ramos. hoc est filios iudeoꝝ. vt oēs ꝺ regno dei p̄scinderēt. ꝑm illud Geñ. xvij. Masculꝰ cuiꝰ ꝑputij caro circūcisa non fuerit pibit ꝺ populo meo. vt ꝓbat magister in. iiij. di. j. Qui ante octauū diē moriebant anteq̄ fiebat circūcisio. hos omnes constabat perire sicut sentiꝫ de paruulis ante baptismū defunctis. Et ꝓbat hoc magister p dictum venerabilis Bede dicētis. Qui nūc per euāgeliū suum terribiliter ⁊ sālubriter clamat Joh. iij. Nisi q̄s renatꝰ fuerit ex aq̄ ⁊ spūsctō non intrabit in regnū dei. Ipe dudū clamauit p legem diuinā aīa cuiꝰ ꝑputij caro ꝛē. Idcirco summe neccessariū fuit vt hec infirmitas originalis culpe p̄scinderet i cortice. ꝫ ē in extremitate mēbri. qz in illa ꝓte magis apparuit. teste mgro in. iij. dis. vbi supza di. In carne p/pucij iussa est fieri circūcisio. qz i remediū originalis culpe ꝑ istituta ē quā a parētibꝰ trahim⁹ q̄ i ꝓte illa magꝭ dñaꝝ. Et qz in ꝓte illa ꝑm⁹ hō primo culpā iobediētie sensit. decuit vt ibi signū obediētie accipet. hec mgr̄. Et hec circūcisio fiebat cultro nō ferreo aut calibeo. sz lapideo vt hr̄ Geñ. xvij. Et ꝫ facto infantes ab infirmitate originaꝝ peccati sanabāt. Sicut ꝓbat Augꝰ i epla ad valerium ⁊ Julianū. ⁊ allegaꝝ a magistro vbi s dicēs: Ex q̄ instituta ē nūc circūcisio i ppło dei q̄ erat tūc signaculū fidei iusticie ad purgationē. valebat magnis ⁊ puulis originalis veterisq; pcti. sic baptismꝰ ex illo tēpe valere icepit ad inouationē hois ex q̄ ē institutus. Idē diē Beda. sup euā. Idem salutifere curatiōis auxiliū circūcisio i lege ꝓtra originalis pcti vulnꝰ agebat. qđ baptismꝰ agere reuelāte tpe gr̄e ꝯsueuit. excepto q; ianuā regni celestꝭ nōdū intrare poterāt. Un in sinu abrae pꝰ mortē btā reḡe cōsolati supne pacis ingressum spe felici expectabāt. Sz diceres. Quare circūcisio fuit neccia. ꝺz ad salutē ⁊ absq; ea tūc nullꝰ saluabaꝝ. sic nūc sine baptismo. Quid tūc ꝺ viris q̄ fuerūt añ circūcisionē. qđ remediū illi cōtra pctm̄ habuerūt. Ad hoc rñdet magister in iiij. di. j. Quāuis q̄dam dicūt sacrificiū ⁊ oblationes eis valuisse ad remissionez pctoꝝ meꝰ

ẽm dicere q; añ circũcisionẽ salui fuerũt puuli in fide pentũ. pentes ꝟo p ꝟtutẽ sacrificij. Idẽ tenet Greg⁹. iij. li. mo. di. Ad aq̃ baptismi circa nos agit. Ꝟ egit apud veteres vel ꝑ puulis sola fides. vel ꝑ maiorib⁹ ꝟtus sacrificij. Et dicit mgr̃ vbi ꝫ. ℞ mulieres p fidẽ bonã q; opationẽ vel suã si adulte erãt vel parẽtũ si puule. ⁊ sic ptz q; circumcisio fuit nccia. ℙro doctrina morali ẽ notãdũ. q; xp̃s voluit realit̃ circũcidi vt nos spũaliter circũcideremur qm̃ circũcisione cordis delectat̃. Ideo si volum⁹ saluari necesse est nob oia pcta excidere ⁊ extirpare. ℙro mo ẽ circũcidẽ debem⁹ oc'los nr̃os si sint tenebris vitior⁹ obfuscati. Recte sicut faciũt irũdines de qb⁹ refert Ari. li. vj. aialiũ. ⁊ Macrob. Si q̃s excecauerit oculos irũdinũ pñt eor⁹ oculi renasci: q̃rit enim mater herbam q̃ dr celidonia cui⁹ ꝟtute oculos linit puer or̃. ⁊ sic eor⁹ ꝑstine restituũt̃ sanitati. Sic nos p inuidiã vel irã sumus excicati q; bonũ q̃rere vel videre non possum⁹ primor̃. ℞m ps̃. lvij. Supcecidit ignis ⁊ nõ viderũt solẽ. Circũcidẽ debem⁹ hãc cecitatẽ p herbã celidoniã. i. pniaz. Que ℞m Aug⁹. i li. de pnia. lãguores curat. gr̃am cõseruat. ⁊ cecis visũ reparat. Etiã si oculi nr̃i sũt ꝓni ad videndũ illicita. s. femina ꝛ formas. icircũcisi sũt ℞m Greg⁹. Debemus g̃ circũcidere eos ⁊ refrenare. ℞m illõ ℙroũ. iiij. Oculi tui recta videãt ⁊ palpebre tue p̃cedãt gressus tuos Glo. i. opa tua. Quia dicit. b. Aug⁹ de fide xp̃iana Et pon̄. xxxij. q. v. c. Nec solo. Nõ inq̃t dicat⁊ vos hr̃e aios pudicos si habet⁊ oculos impudicos q; impudic⁹ ocul⁹ impudici cordis est nuncius Sedo circũcidere debem⁹ aures ab adulatiõibus vel detractiõib⁹ audiẽdis. Recte sic̃ faciunt serpẽtes. de qb⁹ dicũt naturales. Añ audiunt incãtatores ꝟba bona ꝓferẽtes. aut eos se ꝓiurãtes vnã aurẽ i terrã inclinãt. aliaz cauda tegũt ne vlteri⁹ ꝟba eor⁹ audiãt. Sic ⁊ nos facere optet qñ audim⁹ adulationes ⁊ laudationes. declinem⁹ aurẽ vnã ad terraz audiẽdo q̃d dicit dñs Gen̄. iij. Terra es ⁊ i terrã reuerter⁊ vel illõ Esa. iij. Ꝓple me⁹ q̃ te btm̃ dicũt ipi te decipiũt. ⁊ sic adulatiões nõ curem⁹. Si audimus detractiões tegam⁹ cauda alterã aurẽ cogitãdo d̃ diuina iusticia quã exercebit in finali iudicio. q; ibi ꝑmiabunt̃ q̃ aures suas a detractionib⁹ circũciderũt. ℞m illõ Esa. xxxiij. Qui obturat aures suas ne audiat sanguinẽ. i. peccatũ detractiõis i excelsis habitabit Etiã circũcidere debem⁹ aures a surda obturatiõe q̃bus aliq̃ nolũt audire ꝟitatẽ. nec p̃cept⁊ eccl'ie obedire. Si les sũt iudeis q̃ aures suas obturauer⁊/rũt nolentes audire stephanũ. Act̃. vij. q̃b⁹ dixit: Dura ceruice ⁊ icircũcisi aurib⁹ q̃ diu spũi sancto restititis. Sz cũ q̃ debem⁹ aures circũcidere. audire volẽtes ꝟitatẽ Certe cũ illo dicto sapiẽt⁊ ℙroũ. xxj. Qui obturat aures suas ad clamorẽ paupez. s. p̃dicãtiũ. clamabit. ⁊ ipe ñ exaudiet̃. Refert Jacobus d̃ vitriano. q; fuit q̃dã laic⁹ q̃ nõ potuit audire ꝟbum dei (sic̃ adhuc heu multi iueniũt̃) Hic cũ obisset venerũt p̃bri ⁊ scholares vt vigilias decantarẽt. ⁊ p illo clamarẽt depc̃ates. Christus i imagine sua soluit brachia ⁊ aures suas obturauit ad p̃ces oãtiũ. ⁊ sic nõ cõplet⁊ vigilijs recesserũt. Tertio circũcidere optet nos os ⁊ linguã a menda cijs vt vera ⁊ recta loq̃mur. si ꝑus erat curuus ad ꝟba inania ⁊ detractatoria eloquẽduz. Recte sic̃ fac̃ aq̃la de q̃ refert ℙli. i spe. na. cum senuerit incuruat̃ ei⁹ rostrũ. vt nõ possit sumere cibũ Sz ꝓtra h̃ icõmodũ iuenit remediũ. q; petrã sibi q̃rit ꝓtra quã forti⁹ rostrũ suũ ꝓcutit. ⁊ sic onus rostri deponit ⁊ cibũ capiẽs reassũpt⁊ virib⁹ iuuenescit. Et nos ita si i peccat⁊ senuerimus vt etiã cibũ sine ꝟbis detractorijs non valem⁹ comedere. ꝓtra illõ bti Aug⁹. dictũ q̃d ponit̃. xliij. di. c. ꝓuida. in glo. Quisq̃s amat dictis. absentũ rodere vitã. hãc mẽsam indignã nouerit eẽ sibi. Jõ ꝓtra h̃ incõmodũ nccẽ ẽ q̃rẽ petrã. i. xp̃m. ⁊ ꝓcutere os ꝓtra ipm. legẽdo illud Mat. xij. q̃ dixit. Dico vob q; de oi ꝟbo ocioso q̃d locuti fuerit hoies d̃ eo reddẽt rõnez in die iudicij. Ex ꝟbis tuis iustificaberis. et ex ꝟbis tuis dãnaberis. Si g̃ nos hec ꝟba saluatoris aduerterem⁹. fortassis os nr̃m ⁊ labia nr̃a circũciderem⁹. Qui aũt sũt illi q̃ hñt labia icircũcisa. Ondit Orig⁹. omel'. iij. sup Gen̄. dicẽs Ego puto q; incircũcisus sit labijs q̃ nõ cessauit a stultiloq̃o. scurrilitate. q̃ bonis derogat q̃ criminat̃ ꝓximos. q̃ instigat lites. q̃ calũnias mouet. q̃ frẽs inter se discordes fac̃. q̃ vana incepta. scurrilia. impudica. turpia. iniuriosa. ꝓterua. blasphemia. ⁊ alia q̃ idigna sũt xp̃iano ore ꝓloquit̃. Et subdit ostẽdendo q̃ sũt labijs circũcisi dicens: Si q̃s vero ab his oib⁹ ꝓtinet os suũ: ⁊ disponit ℞mones suos i iudicio. ꝟbositatẽ repmit. linguaz tẽpat. ꝟba moderat. Iste merito circũcisus labys dr. Qui ꝟo iniq̃tatez excelso loquũt̃ ⁊ extẽdent i celũ linguã suã. sic̃ faciũt heretici. icircũcisi labijs dicẽdi sũt ⁊ im/mũdi. Circũcisus ꝟo ẽ et mũdus q̃ sp ꝟba dei loq̃t̃. hec ille. Quarto circumcidere nccẽ ẽ cor nr̃m a ꝓauis cupiditatib⁹. d̃ q̃b⁹ sũt multi adhuci corde valde icircũcisi. Ꝛ dic̃ Orig⁹. vbi supza. Si q̃s obscenis desiderijs ⁊ vanis cupiditatib⁹ estuat. et q̃ mechat̃ hic incircũcisus ẽ corde. Ꝛ dicit dñs Mat. v. Qui viderit mulierẽ ad ꝓcupiscẽdũ eã iã mechat⁹ est eã i corde suo. Tales fedas cogitationes ⁊ feda et mala desideria circũcidere debemus a corde per penitentiã expellẽdo. Recte sicut facit ciconia d̃ qua refert magister. xij. ꝑpie. Añ se sentit ite⁊ri⁹ ex cibor⁹ multitudie grauatã. aquã marinã

intra os recolligit. quã in interioza ad anũ fu/
dit. ⁊ hac emollit sibi duriciã. ⁊ mordendo ite-
stina supflua ⁊ peccãtia ejcit ⁊ expellit. Sic et
nos si sentim⁹ cor nostrũ grauatũ luxuriosis co
gitationibus q̃ vt cõiter ex supfluis cibarijs p
ueniũt ⁊ vini potib⁹. ⁊ ab illis vomitũ recipia
mus. vt dic̃ ꝓuerb. ⁊ ponit̃ in cano. dis. xxxv
c. luxuriosa. Quare debem⁹ intrare aquã ma-
rinã penitentie. ⁊ p eaz expellere ⁊ circũcidere
has lubricas cogitatiões cogitãdo q̃d scriptũ
est. Mat. v. Beati mũdo corde qm̃ ipi deum
videbunt. Et ecõtra pñt dici infelices imundo
corde qm̃ vita eterna ꝓuabunt̃. Quare dicitur
Apoc. xxij. Nullũ inq̃natum intrabit in eã sc̃z
vitã eternã ad videndũ deũ. Quito circũcide-
re oportet manus ⁊ pedes ꝑm mandatum dñi
Mat. xviij. Si man⁹ tua vel pes tuus scãdali
zat te. abscinde eam ⁊ ꝓjce abs te. Sed a quo
abscindenda sũt hec duo. ostẽdit Orig. i omel̃
ij. sup Geñ. dicens: Manus q̃dem a rapinis
⁊ furtis ⁊ illicitis tactib⁹. ⁊ ad sola opa dei im-
pendenda. Sed circũcidendi sunt pedes ne ve
loces sint ad effundendũ sanguinẽ ⁊ ne intrent
in malignãtium ꝙuentũ. hec ille. Ad idez dicit
sapiẽs ꝓuerb. j. Fili mi si dixerint peccatores i
sidiemur sanguini. ne ambules cum eis. pedes
h eni illoz ad malum currũt. Sexto circũcidere
optet luxuriã illicitaz tã i matrimonio q̃z extra
qõ docent alia irrationabilia. q̃ ꝑm Ambr. in
hexa. non omni tpe ad coitũ mouent̃. sed solũ
tpe sibi deputato. vt in vere. Dic ⁊ ꝑm Orig.
sunt q̃dam cõiugati q̃ statutos non supgradiũ
tur terminos a legib⁹. nec aliã feminã q̃z ꝙiugẽ
legittimã nouerunt. ⁊ cum ea tm̃ gratia ꝓlis ⁊
causa. certis ⁊ legitimis tpibus agũt. ⁊ isti cir-
cũcisi i ꝓputio carnis sue sunt dicẽdi. Sed ecõ-
tra ꝑm eundẽ doctorẽ. sunt nõnulli q̃ in oẽm la
sciuiã ꝓrũpunt. ⁊ p diuersos ⁊ illicitos passim
pendũt amplexus. Et in oẽm libidinis gurgi-
tem ferunt̃ infrenes. isti incircũcisi sũt i ꝓputio
carnis sue. hec Orig. Et talib⁹ ncc̃e est volẽti-
bus saluari vt carnem suam circũcidãt. Vz ꝑm
Aug. christi circumcisio nihil aliud est q̃z casti
tas nr̃a. in q̃ deus i nouissimis tpib⁹ delectat̃.
Ules icircũcisi audiãt aplm̃ j. Cor. vj. di. No
lite errare. qz neq̃z fornicarij neq̃z adulteri ne-
q̃z molles. regnũ dei possidebũt. Idẽ ad Heb.
xiij. Fornicatores ⁊ adulteros iudicabit. i. cõ-
demnabit dñs. Cũ his cultris asperis abscin/
dat q̃libet a se malam fornicationẽ ⁊ adulteriũ
J pessimũ ne a dño cõdemnent̃. Septimo circũ/
cidere debem⁹ totũ corp⁹ a sordida peccati pol
lutione que multum nos grauat. ꝑm illud ps̃.
xxxvij. Qm̃ iniq̃tates mee supgresse sũt caput
meuz. ⁊ sicut onus graue grauate sunt sup me.
c̃e. Quã grauedinẽ si volum⁹ a nobis circũci-
dere debemus facere exemplo a q̃le. de qua re-
fert Pli. in spe. natu. Q cum in senectute sentit
grauedinẽ in alis suis contra qõ incõmodũ in-
struit̃ in natura sua vt fontẽ aque scaturientis
q̃rat. deinde ascẽdat quãtũcũq̃ põt p aera do-
nec ex caloze aeris ⁊ volat⁹ laboze stomachus
fort⁹ calescat. Et tũc ex caloze poris apertis ⁊
pennis relaxatis subito descẽdẽs in fontẽ ruit
et depositis plumis grauãtibus renouat̃. Ita
hõ peccatis inueterat⁹ qñ sentit grauedinem
peccatoz debet q̃rere fontẽ lachzymaz ⁊ p de-
sideriũ ascẽdere ad deũ. ⁊ p oratione⁹ q̃ nubes
penetrat ⁊ nõ descendit donec exaudiat altiss-
mus. sic̃ dr Ecc̃i. xxxv. Et hõ sic charitate so-
lidatus debet ruere in fontẽ lachzymaz totali-
ter se imergẽdo. ⁊ tũc põt circũcidi. ⁊ a peccati
oib⁹ renouari. Et dicere tũc cũ ps̃. cij. Reno/
uabit̃ vt aq̃le iuuẽt⁹ mea. Et h̃ patz de maria
magdalena q̃ toto corpe ⁊ membris peccauit.
Ideo moze aq̃le q̃siuit fontẽ gr̃e xp̃m ⁊ lachzy
maz. ⁊ totaliter igne charitatis accẽsa misit se
in fontẽ largissimũ lachzymaz. q̃bus i toto cor
poze fuit renouata. ⁊ ab oib⁹ vitijs circũcisa vt
hr̃ Luc̃. vij. Octauo ⁊ vltimo circũcidere nos
optet malas cõsuetudines ⁊ nociuas. quaruz
ꝓncipalis ẽ vna que istis sacris dieb⁹ ab hoib⁹
vanis exercet̃. q̃ induũt laruas bestiales in q̃
bus se demõstrãt q̃ sint bestijs coeq̃les. Cõtra
q̃s inuehit beat⁹ Aug⁹ in ꝑmone d̃ ritu quarũ-
dam terraz dicẽs: In istis dieb⁹ miseri hoies
formas assumũt monstruosas. alij vestiũt̃ pel/
libus pecudũ. alij mulierũ tunicis. alij sumunt
capita bestiaz. ex q̃ indicant tã habitũ habere
se beluaz q̃z bestiaz. Nam q̃uis similitudinez
diuersoz aialiuz exꝑmere in se volũt. certũ est
tñ in his magis cor pecudũ esse q̃z formam. Et
subdit Aug⁹. Qui de hac ꝙsuetudine pagano
rum aliq̃d obseruare voluerit. timendũ ẽ ei ne
nomẽ christianũ sibi ꝓdesse nõ possit. Et d̃ his
qui talibus laruis auxiliũ impẽdunt dic̃. Qui
etiã stultis hoibus ludentib⁹ aliquã bũanitatẽ
impẽdũt. peccatis eoz participem se cẽ nõ du/
bitent. magis eni cũ illis debẽt flere q̃z de illis
infelicẽ risum relaxare. Et subdit vertendo sti
lum ad rectores eccl̃iaz vt studeant corrigere
hos errores dicẽs: Vobis aũt o fratres nõ suf
ficiat q̃ hoc malũ nõ faciatis. sz vbicũq̃ videri
tis fieri corrigite corripite ⁊ castigate. Hucus-
q̃ sunt v̈ba Aug⁹. Ideo in oib⁹ eccl̃ijs vbi ta
les ludos laruales exercẽt. stricti⁹ argui deb̃e
rent vt talis malicia ⁊ paganica posset a finib⁹
christianoz extirpari cõsuetudo. Sed dicũt ta
les laruati. Tamẽ illa ẽ antiqua cõsuetudo. nã
ad multos annos facta fuit a patribus nostris
⁊ antiquis. quare nũc nos facere nõ debemus
aut talẽ ludum causa leticie exercere. Ad h̃ di-
cendum ꝑm Aug⁹. Credo q̃ illa est ꝙsuetudo
antiq̃ etiã apud paganos qui credebãt ianeruũ

quendã ducẽ ⁊ eum in his diebus multũ vene
rabãtur. ⁊ ei duas imagines figurabant. vnaz
post se ⁊ aliam ante se. In signuz q̃ talis mẽsis
ianuarius erat terminus anni p̃teriti ⁊ p̃nci-
pium sequẽtis. Ex hoc nunc vt opinor talis p̃o
cessit ꝓsuetudo q̃ homines vani figurãt duas
facies: vnã ad currentẽ. aliam similitudinarie
post equitantẽ cuz caballo. Et q̃uis illa mala
cõsuetudo sit ⁊ antiqua ⁊ diu exercitata. tamẽ
nõ min⁹ẽ peccatũ q̃ q̃ eẽt noua imo multoma
ius. Quia dicit regla iuris. Diuturnitas non
minuit peccatũ. ſz plus auget. Cui cõcordat il-
lud extra de ſimo. li. v. c. Luz in ecclie corpore
Tanto inãt grauiora sunt peccata. quãto diu-
tius infelicẽ animã detinent alligatã. Ecce mi/
ser q̃ longa cõsuetudo te plus aggrauat q̃ ex/
cusat. O stulte ⁊ vane mẽtis homo. qualis ibi
apparebis ante districtũ iudicẽ. cum taliter te
deformas faciẽ demonis assumẽdo. qñ enĩ re-
quiret iudex te taliter deformatũ. Cuius ẽ hec
imago. Mat. xxij. ⁊ Mar. xij. Si tu sibi non
respondes. respondebũt angeli dicẽtes: Eius
imago ẽ cesaris. i. diaboli qui ẽ rex ⁊ impator
sup oẽs filios ſupbie ⁊ inobedientie. Job. xlj.
Tuciudex diffiniet dicẽs: Date cesari q̃ cesari
sunt. id ẽ. tradite eum demonibus in ptãtez. a
quo nos custodiat pater.

In die epiphanie domini. sermo p̃mus

Vbi ẽ qui natus ẽ

rex iudeorũ. vidimus enĩ stellam eius
in oriente. ⁊ venimus adorare eum. Matth.
ij. Dicit ꝓli. i spe. natu. Aquila velut regina
inter volucres obtinet p̃ncipatum. ⁊ inter om-
nes est maxime liberalis. quia p̃dam quam ca
pit sola non comedit. sed alijs auibus cõmunẽ
exponit. ideo cõtinue ad eam volant aues ⁊ se
quunt. sperãtes sibi ptẽ prede impartiri Mys
tice. p aquilam christus intelligitur. Sm illud
Deut. xxxij. Sicut aquila ꝓuocans ad volan
dum pullos suos ⁊ sup eos volitans. Ita xp̃s
expandit manus suas ⁊ assumpsit eos scz pec/
catores. atq̃ portauit i humeris suis. Ipe enĩ
est omnium rex ⁊ dominus. Et quãuis vt par-
uulus in cunis iacebat. tñ vt rex potẽs in celo
impabat. Iõ dicit beatus Aug⁹. in ſmone ho
dierno. Iste rex qui portatur vt paruul⁹ ado-
rãt vt de⁹. Paruus in presepio. imẽsus in ce-
lis. vilis i pãnis. preciosꝰ in stellis. Iste rex est
multũ liberalis. Quod ostendit stati in sua na
tuitate in qua per totum mundũ meliflui facti
sunt celi. In qua fons olei largiter rome vsq̃
i tyberim ꝓfluxit. In qua ⁊ vinee engaddi flo-
ruerunt ⁊ balsamũ habũdanter fuderũt. Ecce
quãta liberalitas huius regis christi. Ipe nã-
q̃ predaz humanitatis quã rapuit. nobis libe-
raliter impendit. vt patuit in eius circũcisione
In qua partem carnis huius humanitatis cir
cũcidi voluit. nobisq̃ subsidiũ dedit. De qua
aiũt quidam. q̃ angelus eam p̃mo regi Karo/
lo p̃sentauit qui eaz aquisgranũ in ecclesia san
cte marie honorifice collocauit. Nunc autez di
citur esse rome in ecclesia que dicit̃ sancta san-
ctorum. Ideo ꝓpter suam largitatez multi ad
ipsum cõfluxerunt pastores. Luc. ij. Qui loq̃/
bantur ad inuicẽ. Trãseam⁹ vsq̃ bethleem. et
videamus hoc verbum tc̃. Idem patet de tri
bus regibus qui hodie cum magno comitatu
venerunt de partibus oriẽtis adorare christũ
Sicut hoc p̃dixerat ps̃. lxxxv. Veniãt ad te q̃
detrahebant tibi. ⁊ adorabunt coram te vestig-
gia pedum tuorum. Et hoc patet in verbis p̃-
positis. cum veniẽtes interrogauerũt: Vbi est
qui natus est rex iudeorũ. In quibus tria p̃ci-
pue describunt̃. Primo gentium ad fidem tra
ctio. Vbi ẽ qui natus est. Secundo christi ꝓui
da cognitio. ibi. vidimus. Tertio bone volun
tatis oblatio. ibi. et venimus adorare euz. De B
primo est notãdũ. Sm naturales sol mirabiles
effectus habet. Nam illud quod sibi est ꝓpin-
quum reiicit a se vt pluuiam. grãdinez. niuem
⁊ pruinam. quod autez sibi est remotum ad se
trahit. Sicut videmus q̃ caloze suo trahit fu-
mos ⁊ vapores. quos cõdensat in pluuias et i
nubes. Ita christ⁹ sol iusticie repellit a se mul-
toties ꝓximos. scz iustos. in hoc q̃ eorum de/
meritis exigentibus eis gratiã suam abstrahit
Et peccatores qui lõge sunt a deo in regiõe dis
similitudinis: ad se per gratiã suam trahit Ad
hoc ve rum sit. intueamur scripturaz. Legitur
enim. j. Regl. ix. Q Saul i adolescẽtia fuit bo
nus. quia non erat vir de filijs israel melioz eo
erat enim bonus ⁊ electus. Postea autẽ pecca
tis suis exigẽtibus xp̃s sibi gr̃az suam abstulit
⁊ ip̃m reiecit a regno. ⁊ fortassis nũc a regno ce
loz q̃ dr. j. Paral. x. Q mortu⁹ ẽ ꝓp̃t iniquita
tes suas. Sz Manasses q̃ i adolescentia fuit
malus. purpurãdo plateas hierusalẽ sanguie
martyrũ. vt habetur. iiij. Regl. xxj. Fuit attra
ctus per gratiam in senectnte. ⁊ saluatus est. ij
Paral. xxxiij. Et de paulo Act̃. ix. Et hoc fac̃
domin⁹ vt dicit Chry⁹. super Matth. vt ho-
mines sibi mutuo cõpatiãt̃. boni malos nõ re/
ijciendo. quia qui hodie stat in gratia. videat
ne cras cadat in culpam. et qui hodie malus ẽ.
cras potest fieri bonus domino largiẽte. Sic
etiam ad ꝓpositum christus nouus sol nouiter C
ortus abiecit a se iudeos litteratos in scp̃tiur
pphetaruz qui ad eum venire noluerũt q̃uis
apud eos natus esset. Sed gẽtiles ad se miseri
corditer traxit. sicut hodiernos tres reges. de
quibus Chry. super Matth. Vocat hos ma
gos p̃mitias gentiũ dum illumiati sũt. iudeis
excecatis. Magi venerũt ad iudiciũ iudeorũ

F

Sermo

illoꝝ ꝓphetantes fidem futuram ⁊ iſtoꝝ damnantes incredulitatem. O beati magi q̄ ex omnibus gentib⁹ ꝑmicie fidelium meruerūt fieri. Iſti enī magi future eccleſie formā portabant. Et ſubdit. Sicut illi regem non videntes .credentes q̄rebāt. ſic ⁊ nos qui ſum⁹ ex gentibus domin̄ū quē nunc̄ vidimus. credentes quoti die queram⁹. et confiteamur eius poteſtatem.

B hec Chryſ. Sz diceres. Quer q̄d ſol iuſticie attraxit magos ad cognitionē veritatis Ad hoc dicunt doctoꝛes ⁊ euāgeliū q̄ ꝓ ſtellā. ſicut hodie canit. Hodie ſtella magos duxit ad p̄ſepium. Et de hac ſtella ꝓphetauerat eis Baalaz ꝓpheta. Nume. xxiiij. Orietur ſtella ex iacob et exurget virga ex iſrael ⁊ dominabit cunctis gētib⁹ Audita nāq̄ ꝓphetia hac. vt refert Chry. in oꝛiginali ſuo ſup Matth. ij. et Vincenti⁹ in ſpeculo hiſto. lib. vij. ſtatim elegerunt de ſeipſis duodecim ſecretoꝛuz inſpectoꝛes quos ſuper montem victoꝛialem ſtatuerūt. vt tempus ſtelle expectarēt. Etſi vnus ex illis moꝛiebat. filius eius aut aliquis ꝓpinquoꝝ conſtituebatur in locū ip̄ius. Hi ergo per ſingulos annos poſt menſez. montē aſcendebant. ⁊ trib⁹ diēb⁹ ibidem moꝛātes deū oꝛabant. vt eis illā ſtellaz quam Baalam p̄dixerat demonſtraret. Quadam igitur vice .ſcz in die natalis domini dum ibidem expectarent. viderūt ſtellam ſup montem q̄ habebat formam pulcherrimi viri. i cui⁹ capite crux ſplendebat q̄ magos allocuta ē dicens: Ite veloci⁹ in terram iuda: ⁊ ibidē regez quē queritis natū inuenietis. Q̄ illi audiētes venire cōtinuo ceperūt: q̄libet de ſua regione. ⁊ vnū quēq̄ regem ſtella p̄cedebat. Ip̄i enī in nocte non quieſcebant .⁊ nec ip̄i nec animalia comedebāt aut bibebāt Et tredecima die a natiuitate dn̄i oꝛto ſole ad hieruſalē puenerunt. Q̄ aduertens Remigi⁹ ſuper Matth. dicit Hoc ſtudio magoꝝ cōdemnat pigricia iudeoꝛū. nam illi vni ꝓphete crediderūt. iſti plurib⁹ credere noluerūt. Illi q̄runt regem alienū .iſti nō q̄rūt ꝓpriū Illi venerūt a lōginquo. iſti mā

E ſerūt in vicino. Sed diceres. quomodo in tam puo tēpoze. ſcz in tredecim diēb⁹ p tātū terraꝝ ſpaciū venire potuerūt. Ad hoc dicit breuiter ꝑm Remigi. Q̄ puer ad quem ꝓperabāt eos i tam breui ſpacio perducere potuit. recte ſicut abachuc ab angelo p cētū dietas in babyloné in lacū leonū in momēto ad danielē ꝓphetaz ē ꝓductus Dan. iiij. Hiero. autem dicit q̄ magi p dꝛomedarios equitaſſent. Eſa. lx. Operient te dꝛomedarij madian ⁊ effa ꝓuinciaꝝ. Et dꝛomedarij ꝑm Ariſto. de animalib⁹ ſunt velociſſimi curſus. tū ꝓpter amplū paſſum .q̄ latiſſimū habēt paſſum. tū ꝓpter intenſam caliditatem. q̄ caliditſſimū animal ex natura ē. q̄ caloꝝ cōſumit pinguedinē .ne in curſu impediat Et dicit Iſi. li. xij. Centū miliaria ⁊ vltra currūt vno die. ⁊ vt legit in li. boꝝ triū regū. Cuz q̄libet ſuo itinere duo miliaria ab hierlm veniſſet nebule denſe terrā operuerūt. vt implerēt illd Eſa. ix. Ecce tenebre operiēt terrā ⁊ caligo populos . Et in his tenebris ſtellam amiſerunt. Melchioꝛ autez rex arabie p̄mus iuxta bieruſalē venit. ⁊ circa montē caluarie ꝓſedit. ⁊ cum ibi paululū reſediſſet. vēit Balthaſar rex ſaba via ſpeciali. ⁊ circa mōtē olīueti reſedit. vbi cū parū pauſaſſent. paulatim nebula abceſſit Sz ſtella eis nondū apparuit. Videntes autem ſe ꝓpe ciuitatē vnuſq̄ſq̄ viam arripuit .ſed cum veniſſent ad triuiū. Caſpar rex tharſis ſupuenit. ⁊ ſic cū ex inopinato ꝓuenieſſent (licet ſe antea nō nouiſſent) in oſcula tamē ⁊ amplex⁹ ruentes ſe inuicē cognouerunt. Et q̄libet idioma alterius intellexit. Ablata igit taliter caligine oꝛto iā ſole ciuitatē intrauerūt. Et ad herodez intrātes dixerūt. Ubi eſt q̄ nat⁹ eſt rex iudeoꝝ Sup quo dicit Chry. Nunq̄d neſciebatis q̄ i F hieruſalē regnabat herodes? nunq̄d nō intelligebatis iuſticiā legis q̄ q̄cunq̄ rege viuēte. alterū regem ꝓnunciat ⁊ adoꝛat q̄ſi miniſter tyranni. punit ſanguine. Sed dū cōſiderabans futurū. non timebatis regem p̄ſentez. Nunq̄d non habebant p̄ oculis ſuis piculum mortis q̄ talem rem illatā vſurpabant. Sz non curabāt ꝺ ſanguine. Si enī curaſſent de morte nūq̄ ad hoc auſi venire fuiſſent. Adhuc non viderant xp̄m ⁊ iam parati erant pati ꝓ eo. O beati magi q̄ ante conſpectuz crudeliſſimi regis anteq̄ xp̄m cognoſcerēt xp̄i facti ſūt ꝓfeſſoꝛes. hec ilie. Hec fuit cauſa quare herodes audita hm̄oi iterrogatione ꝺ nouo rege nato. doloſe ⁊ clam vocauit magos. vt chriſtū ꝑderent dū inuenirent. q̄ terroꝛe eos vincere nullaten⁹ potuiſſet ſicut teſtat Chryſ. ſuper Matth. dicens: Ui dens herodes magnā deuotionē magoꝝ circa xp̄m q̄ non poterat eos blādimētis flectere nec terrē nec minis coꝛrūpe vt cōſentirēt ei i iterfectiōe futuri regis. Ideo illos decipe cogitauit Nec enī poterat fieri vt blandimētis seducti ꝑderent illum ꝓpter quem laboꝛes tanti itineris ſuſceperunt. Neq̄ expauelcere poterāt aliquē vt traderent illum q̄ non aſpexerant herodem nec ceſarē. Sed in medio regionis illoꝝ ingreſſi ſūt regem aliuz nūciantes. neq̄ aliq̄d amplⁱ poterant deſiderare. niſi xp̄m cui illi de tā longinqua ꝓuincia. tam p̄cioſa munera offerebāt Ideo non interrogabāt. vbi eſt impato⁹ roma noꝝ. ſed vbi eſt q̄ natus eſt rex iudeoꝝ. h q̄nū ad p̄mum. Q̄tum ad ſcm̄ dicunt naturales. G q̄ ſol ad manifeſtationē ſui oꝛtus hz vnū ſignū ſtellā matutinā. q̄ cū ſup noſtrū emiſperiū oꝛiſ ſeu apparet. tūc in ꝓximo ſigno eſt oꝛtus ſolis Ita oꝛt⁹ veri ſolis xp̄i oſtenſus eſt ꝓ ſtellam q̄

magis in oriēte apparuit fulgide radians. De qua dicit Fulgentⁱᵘˢ in sermo. hodi. Hec stella dñice incarnationis fuit nūcia. Sz nunq̄ ꝑus apparuit. qz eam tunc puer iste creauit. ⁊ ipis magis ad se venientibus pzeuiam deputauit. Iste puer q̄dem in ꝑsepio puulus collocaf. sz magnⁱ in celo mirabilia opaf. ꝓmittit se in terra manibⁱ portari. sz ꝑcepit sibi celestia famulari. Cui alludit Augˢ i Fmo. hodi. Jpe nouā stellaz declarauit natⁱ. q̄ antiquū solē obscurauit occisus Jlla luce inchoata ē fides gentiū. illis in tenebris accusata ē pfidia iudeoꝝ. Quid erat stella celi nisi viuifica lingua celi q̄ narrat gl̄iam dei q̄ inusitatuz ẏginis partū inusitato fulgore clamaret Et ē sciendū q̄ isti tres reges multiplicē stellā viderunt. Primo materialē. ⁊ hanc viderūt in oriēte. q̄ ab alijs in tribⁱ differebat. Primo i situ. Alie eni stelle in firmamento ponunf. Jsta aūt in medio aeris ꝓxima terre dependebat. Fm Fulgētiū in Fmone. i signū q̄ ille esset natus q̄ foret mediatoz inter deuz ⁊ hoiem. Illa stella nō fuit sita in celo. qz xp̄s nō fuit natus ꝓ angelis naturā angelicā assumendo. Fm illud apl̄i Heb. ij. Nusq̄ angelos apprehēdit. sz semen abrae. Nec fuit simpliciter ira. qz non accepit culpā. sz innocentiā q̄ peccatum nō fecit. nec est inuētus dolus in ore eiⁱ. j. Pet. ij. Jsta stella nō fuit totaliter sup terram sed terre vicina. in signū q̄ xp̄s accepit nostrā penalitatē ⁊ miseriā. Fm illd ad Phil. ij. Exinaniuit semetipm. Scdo differebat ab alijs i luce. qz ceterⁱ erat lucidioz. q̄uis eni Fm naturales alie stelle in die splendeāt sic in nocte. tamē splēdoꝝ talis ꝑcipi nō pōt. ꝓpter maius lumē solis obscurās. imo i meridie sicut i nocte lucide apparēt. Sz splēdoꝝē huiⁱ stelle nō poterat splēdoꝝ solis obfuscare. imo in meridie lucidissima apparebat. Et in ꝟ mystice signabatur q̄ aliq̄n erat tm̄ vna lux diuinitatⁱ tā q̄ lux solis q̄ mūdū illuminat. iuxta illud Joh. j. Erat lux vera q̄ illuminat oēm hoiem. Que hodie se mūdo manifestauit. sicut p̄dixerat Malach. vltⁱ. Vobis timētibⁱ nomē meum oriet̄ sol iusticie. Hodie pdūt alia lux hūanitatⁱ in xp̄o tā q̄ lux stelle. Fm illd Apoc. xxij. Ego sū radix ⁊ genⁱ dauid stella matutina splēdida. Et hec ꝓiūcta ē luci solis. qz natura hūana assūpta ē a natura diuina. et factū est vnuz lumē. Tertio differebat i motu ab alijs. Alie eni stelle mouenf ab oriente in occidentē ecōtra in orientē redeūdo ista aūt ab oriēte in meridiē. Alie stelle mouentur motu naturali ⁊ ꝓpzio sic a deo create. illa aūt motu inaf̄ali ⁊ violento. in signū q̄ de duplici motu agit. s. miserationis. et motu punitionis. q̄ est sibi inaturalis ⁊ violēⁱ. qz inuitus ⁊ coactus punit peccatores. Juxta illud Esa. j. Heu ꝓsolabor sup hostibⁱ meis ⁊ vindicabor ꝺ inimicis meis. Jdeo dic̄ Hiero. Christus deⁱ inuitⁱ ⁊ cu magno dolore cōpellif peccatores ꝺdemnare. Scds ē motus miserationis ⁊ est motⁱ ꝓpzius ⁊ naturalis. Juxta Gregl. i col̄. Deⁱ cui ꝓpzium ē misereri semp ⁊ pcere. Cui alludit q̄dā glo. sup Joh. ij. Dns deⁱ est miseri cors. ex natura patⁱ est vt saluet p clemētiā q̄s saluare nō pōt p iusticiā. Ante incarnationem mouebaf deus motu violento. s. p iusticiā qz exercere suam iusticiā magis q̄ misericordiaz videbaf vt ptz ex hoc q̄ statim peccātes puniuit. hoiez statim de paradiso eijciendo ꝓ vno inobedientie peccato. Gen. iij. Luciferū clarissimū angeluz de celo in infernū trudendo. Esa. xiiij. Ꝓpter peccato coree. xxxiij. milia hoiuz p moysen occidendo. vt habetur Exodi. xxxij. Et intāto puniuit genⁱ humanū ꝓ pctō ade q̄ nulli pateret itroitⁱ regni celoꝝ p multa milia annoꝝ. Sz post incarnationē cepit moueri motu naturali. scz miscōie. Sicut ptz in multⁱ peccatoribus Jn Mattheo Mat. ix. Jn maria magda. Luc. vij. Jn zacheo Luc. xix. Jn petro Mat. xxvij. Jn paulo Act. ix. Scda stella fuit spūalis q̄ est fides. ⁊ hāc viderūt in corde. nisi eni hec stella in cordibⁱ eoꝝ ꝓmitⁱ radiasset nequaq̄ ad visionē ꝑme stelle pueniss̄ent Jdo dicit Chryf. sup Mat. Inuenta ē in magis fides acutioz q̄ aspectⁱ. viderūt hūilia ⁊ intellexerūt altissima. deū magnū in homie puo. Habuerūt etiā fidē de eiⁱ hūanitate. cuz dixerunt vbi est q̄ natus ē. Habuerūt fidem de eiⁱ regali dignitate. qñ dicebāt. rex iudeoꝝ Habuerūt fidem de eius diuinitate. ibi. et venimⁱ adorare eum. Tertia stella fuit rōnalis. q̄ fuit beata virgo maria quā viderūt in diuersorio. hec ē stella matutina Fm Nico. de ly. in glo. morali sup Mat. et q̄ apparet q̄tidie famulantibⁱ ⁊ ducit p huiⁱ mūdi mare turbulentū ad portū salutis eterne ⁊ ad aspectū nūj sui. Quarta stella fuit supsubstātialis. ⁊ hec fuit xp̄s quē viderūt in ꝑsepio. vel veriⁱ i sinu materno. ⁊ ꝺ q̄ ad scdz. Ꝟ Ptū ad tertiū notādū. qñ magni reges se visitant ad faciendū amicicias nō veniūt sine munerib⁹. sicut legif. ij. Paral. ix. Q reges terrarū desiderabāt videre faciē salomonis. ⁊ secuz amicicias ꝓtrahere. ideo nō venerūt vacui. sz munera ꝑciosa. vasa argentea. vestes. arma. ⁊ aromata nimis detulerūt. Mystice. reges orientales Caspar Balthasar ⁊ Melchioꝝ volētes ꝓtrahē amicicias cuz rege celesti xp̄o nouiter nato. noluerūt venire vacui. Naz legerunt illud Exo. xxiij. Non apparebis ante ꝓspectū meū vacuⁱ. sed portauerūt ei tria munera ꝑciosa mirrhā aurū ⁊ thus. Fm q̄ ꝑdixerat ps. lxxj Reges tharsis ⁊ insule munera offerēt. reges arabū ⁊ saba dona adducēt. ⁊ nō solū munera obtulerūt. sed ipm deuote adorauerūt. Nō et

miratur Bern̄. dicens: Quid facitis o magi: q̄d facitis: lactentē puerū adorat̄is in tugurio vili in vilibus pānis inuolutū. Ergo ne de⁹ est iste. quid facitis. q⁹ auruz offertis. ergo rex est iste. ꝛ vbi aula regia. vbi thronus. vbi curie regalis frequētia. Nūquid aula est stabulū. thronus p̄sepium. curie frequētia Joseph ꝛ Maria. Sed isti insipiētes facti sunt. vt fiant sapiētes. De hoc etiaz mirat̄ beat⁹ Aug⁹ in ſmone hui⁹ festiuitatis dicēs: O stupēda infantia cui astra subdunt̄. cuius ē ille magnitudinis ꝛ superne glie. ad cuius pannos ꝛ angeli excubāt ꝛ sidera obsecūdant. Reges trepidant ꝛ secatores sapiētie geniculāt. O btm̄ tugurīū. O sedes dei secūda post celū. vbi nō lucerna lucet sed stella. O celeste palaciū in quo habitat nō rex gēmatus sed deus incorporatus. cui erant p mollibus thoris dura p̄sepia p laquearib⁹ aureis fuliginia culminis tecta. sed sideris obsequio decorata. Quis ē iste talis ꝛ tantus: o mūdi natura cōfer mecū. quis est iste cui exhibes obsequiū ꝛ nō habet tectum. stupeo cū video pānos ꝛ intueor celum. estuo cū aspicio in p̄sepio mendicuz ꝛ supra astra p̄eclarum. hec Aug⁹. Reges igitur illi. adorato dño ſm glo. moniti sūt a deo ne redirent ad herodez. ſz per aliam viam reuersi sūt in regionē suaz. in q̄ ſm Chryſ. manserūt colētes ꝛ magnificātes deū christū Et p̄dicauerūt omnes oia in gēte sua ꝛ multos erudierūt. Beniq̄ cum post resurrectionem dñi thomas venisset in ꝓuinciā illaz adiuncti sūt ei illi ꝛ baptizati sūt. Facti sunt ei adiutores p̄dicationis ip̄ius. Hor corpa mediolani in eccl̄ia q̄ nunc ē fratrum p̄dicator q̄escebant. sed nūc colonie quiescūt. Nam p̀mo eor corpa p helenā cōstantini matrē repta. in ꝓstātinopolim trāslata. postea p sanctuz eustorgiū ep̄m mediola. pducta. Ultimo p fridericū imperatorē cuz mediolanū cepit. in coloniā theutonie sunt delata. vbi ꝛ magna populi reuerētia ꝛ deuotione venerant̄ ꝛ multis miraculis choruscāt. Rogemus.

Sermo secūdus de eodem.

Cum nat⁹ esset iesus in bethleem iude in dieb⁹ herodis regis. Matth̄. ij. Alphorabi⁹ in li. de. xij. regionibus dicit. Sole oriēte versus nostrā supficiem regionis. tūc in oriētalibus ptib⁹ strepit⁹ audiunt̄. Q̄d cōfirmās Poli. i spe. na. dic̄: Adueniens sol in oriēte strepit⁹ horridos aeris suscitat ꝛ fragores. Causam ponit in li. de septez mira. mūdi dicens: Regio oriētis humida est multis stagnis. ideo ꝛ frigida. veniēte aūt celeriter sole calido ip̄m humidū ꝛ frigidū in calidū trāsmutat. ex qua trāsmutatiōe strepitus audiuntur. Et ponit Poli. sūe de ferro ignito q⁹ si in aqā frigidā imergit̄ son⁹ generat̄. Spiritualiter. qñ sol iusticie xp̄s oriebat̄ p suā natiuitatē statim miri strepit⁹ laudis sunt auditi. Nā angelus apparuit in claritate magna stās iuxta pastores dicēs: Ecce euāgelizo vob̄ gaudiū magnū q̄d erit omni populo ꝛc̄. Et subito est cum illo facta multitudo celestis clamātiuz ꝛ dicentium. Glia in excelsis deo. Luc̄. ij. Similiter pastores cū magno strepitu venerūt in bethleē videntes puerū natum. ꝛ reuertentes glorificabāt ꝛ laudabāt ip̄m vt dicit̄ ibidē. In ptibus istis oriētalibus in q̄bus illi tres magi habitabāt. trahentes originē ex balaam sacerdote. auditi sūt strepit⁹. quia nato dño eadem hora noctis apparuit stella in monte victoriali habēs formam pueri ſm Chry. in origi. super Matth̄. ꝛ signū crucis i fronte. ꝛ imobilis tota die. Et audita est vox de stella dicēs: Nat⁹ est nobis rex iudeor q̄ est expectatio gētiū. ite ad inq̄rendū ꝛ adorandū eū. Ip̄i igit̄ reges p astrologos ꝛ astronomos q̄ habitabāt in monte p̄dicto edocti. se ad iter cum ornamēt̄is varijs p̄parabant ad regem natū inq̄rendū. Et hoc ē q̄d dicit euangeliū. Cuz nat⁹ eēt iesus i bethleē iuda ꝛc̄. In quib⁹ tria tangunt̄. Primo magorū diligens inq̄sitio siue indagatio. ibi. Cū natus eēt. Secōo puerſor ingens pturbatio. ibi. audiēs aut̄ herodes ꝛc̄. Tertio deuotorū feruens adoratio. ibi. ꝛ intrātes domuz. Dēpmo est notandū Bern̄. in ſmone huius festiuitat̄ dicit sic. Cū creator oiuz fratres charissimi formā serui accipiens venit in hunc mūdū. voluit se tribus ostēdere signis. Hodie eni magi xp̄m adorāt. Johes baptizat. xp̄s aquā in vinū mutat. Primo eni ostendit se in apparitiōe. cū eni esset. xij. dierū magi ad eū stella duce venerūt Et dicit̄ epiphania ab epi. q̄d est supra ꝛ phanos apparitio. q⁹ tunc de sursū stella apparuit Secōo ostendit se in baptismo cuz erat. xxx. annorū ꝛ vnius. Et tunc dicit̄ theophania a theos q̄d est deus ꝛ phanos apparitio. q⁹ tūc trinitas apparuit. pater in voce. filius in carne. ꝛ spūssanctus i specie colūbe. Matth̄. iij. vbi legit̄. Postq̄ baptizat⁹ ē iesus descendit d̄ aqua ꝛ celi apti sunt ei: ꝛ vidit spiritūsanctū descendentē sicut colūba. ꝛ vox patris audita ē dicēs Hic est fili⁹ meus dilect⁹ ꝛc̄. Tertio i mutatione aque in vinuz. q̄d eodem die reuoluto anno cum esset. xxxj. annor ꝛ. xij. dierū aquā i vinū mutauit. Et hoc dicit̄ bethania a beth q̄d est domus. q⁹ miraculo facto in domo ver⁹ deus apparuit. De his tribus miraculis sic canit ecc̄lia. Tribus miraculis ornatuz diē festū colimus hodie stella magos p̄duxit ad p̄sepiū hodie vinum ex aqua factū est ad nuptias. hodie xp̄s a Johāne baptisari voluit vt saluaret nos. Sed p̄ima apparitio hodie p̄incipaliter

celebrāf. de q̄ dicit euāgl. Cū nat⁹ eēt ieſus ſcz tpaliter de ꝟgine maria fm hūanitatem. qz a deo pfect⁹ naliter genit⁹ ē fm diuinitatē. Nat⁹ eſt inḋt i bethleē iude. vt ipleref illō Mich. v
L Et tu bethleē terra iuda ⁊c̄. in dieb⁹ heredis regis iudeoꝝ. ſ. aſcalonite. Tres enī erāt hero des in iudea vt dicit Nico. de ly. ſuper Mat. Prim⁹ fuit inſtit ut⁹ rex a romanis cui⁹ pr̄ fuit idume⁹: ⁊ iſte vocat⁹ fuit herodes aſcalonita. cui⁹ tpe nat⁹ ē xp̄s. ſicut dicit euāgeliū. ꝓpter quē occidit innocētes. Scōs fuit herodes antipas fili⁹ herodis aſcalonite. ⁊ iſte nunc̄ fuit rex tetrarcha galilee. Luc̄. iij. Et iſte decol/lauit Jobez baptiſtā. tandē accuſat⁹ apud imperatorē miſſus fuit in exiliū. Terti⁹ fuit herodes agrippa fili⁹ ariſtoboli filij herodis aſcalonite. ⁊ de iſto dr̄ in feſto kathedre ꝑetri. Uerſus. Aſcalonita necat pueros. antipas Jobez Agrippa iacobū. claudēs in carcere petrū. Et ecce magi. ḃ eſt ſapientes q̄ſi ſapientia magni. qz olim ſapiētes populū ⁊ rem publicā rexerūt ⁊c̄. Ubi aut Seneca in epl'a. xiiij. Seculū dicebatur tūc aureū. De hoc dicit Hugo de ſancto victore. O felicia antiquoꝝ tpa cū impatores mūdū regētes ſe ſtudio phie dederūt. Tūc enī cuiuſlibet regni glia creuit p̄ imenſum q̄diu in ipis ſtudia artiū liberaliū viguerunt. Et tales fuerūt iſti tres reges Caſpar Balthaſar Melchior. phie amatores. hi venerūt ab oriente in hierlm. Quid aūt mouit eos ad veniendū. Ui de ſupra ſermone p̄cedente mēbro p̄mo. Quia ſtella quē viderāt. Sed q̄dam doctor nomine
B Herman⁹ dic̄ quēlibet ip̄oꝝ ſpeciale ſignū habuiſſe. Refert enī q vni⁹ regis vxor peperit filiū eadem nocte ⁊ hora q̄ xp̄s naſcebaf. q̄ puer ſtatim vt fuit nat⁹ erect⁹ ſtetit ⁊ dixit: Iſta nocte in iudea nat⁹ eſt nob ſaluator nr̄. ⁊ iſte fuit balthaſar. Alius rex melchior habuit pomerium pulchrū in q̄ creuit balſam⁹. arbores autē balſami habēt q̄ſdam domūculas ad modum malagranatoꝝ. in q̄bus ē balſam⁹ Una igitur nocte domūcula creuit vltra morē ſolitū. quaz rex ſpēaliter cuſtodiebat. Nocte igit̄ q̄ nat⁹ eſt xp̄s apta ē. ⁊ viſa ē in ea colūba q̄ volās dixit Iſta nocte nat⁹ eſt ſaluator generis hūani. Caſpar terti⁹ rex habuit ſtructionez q̄ habuit duo ouа que lōgo tpe cuſtodiuit magna diligētia. Nocte igit̄ q̄ xp̄s nat⁹ ē. apta fūt ⁊ i vno repertus eſt leo. ⁊ in alio ouis. Et audita fuit vox q hac nocte puer nat⁹ eēt q̄ eēt de⁹ ⁊ homo. Per leonē deitatē. ⁊ p ouē hūanitatē itellexit. His ſignis viſis. ſe ad viā parauerūt. Uenerūt in/quā de triplici india. Melchior de india in q̄ ē regnū arabie ⁊ nubie. Balthaſar de india in q̄ eſt regnū ſaba ⁊ godolie. Caſpar q̄z in q̄ ē regnū tharſis ⁊ iſula griſaula. portātes ſecū munera fm q p̄dixit dauid pſ. lxxj. Reges tharſis ⁊ inſul'e munera offerēt. Qualiter aūt ad inuicē apud hierlm venerunt. vide ſupra fmone p̄cedente. Intrātes igit̄ cū p̄ncipalioꝝ milit⁹ hierlm ciuitatē. p maiori pte extra remanſerunt. Quare aūt hierlm venerūt. cuz ibi dñs E
nō ſit nat⁹. quattuoꝝ aſſignat Remigius rationes. Prima qz magi tp̄s natiuitatl xp̄i cognouerūt ſed locū ignorauerūt. Et qz hierlm erat ciuitas regia. ⁊ ibi erat ſummū ſacerdotiū. ideo ſuſpicati ſūt q̄ tam egregi⁹ puer nō niſi i regia ciuitate naſci deberet. Scōa vt citius locū natiuitatis diſcere potuiſſent. cū ibi ſapiētes legl ⁊ ſcribe reſiderent. Tertia vt iudei inexcuſabiles manerēt. potuiſſent enī dixiſſe. nos q̄dez locuz natiuitatis cognouim⁹. ſed tp̄s ignoram⁹. ideo nō credim⁹. Quarta vt ſic ſtudio magoꝝ ꝑdemnaref pigritia iudeoꝝ. nā illi vni ꝓphete crediderūt. iſti plurib⁹ credere noluerūt. Illi q̄rūt regē alienū. iſti nō q̄runt ꝓpriū. Illi venerūt de lōginquo. iſti mānſerunt i vicino. Iſti reges ſucceſſores fuerūt Balaam q̄ ad viſionē ſtelle venerūt. ꝓpter illā ꝓphetiā. Orief ſtella ex iacob ⁊c̄. Nume. xxiiij. Ad aūt magi veniēdo interrogauerūt. Ubi eſt inḋunt q̄ nat⁹ ē rex iudeoꝝ. cui⁹ expoſitionē vide ſupra i fmone p̄cedēte. Et tm̄ de p̄mo. Qrtū ad ſcm̄ ponif p/nerſoꝝ pturbatio. cū dr̄. Audiēs aūt rex herodes turbatus eſt ⁊ oīs hieroſolima cum illo. i. maioꝝ ps. Recte enī fecerūt ſicut apes q̄ cū viderint regē ſuū turbatū turbanf cū illo. ⁊ non ꝓcedūt ad examen. ſicut dicit Pſl. in ſpe. na. Sup hec ꝟba dicit Fulgenti⁹ i fmone hodierno. Quid ē q ſic pturbaris herodes. q̄n natuz regem audis turbaris. ſuſpicationib⁹ agitaris ſtimulis inuidie inflāmaris. ⁊ ob ḃ natū regez occidere conaris. Inanis ē iſta pturbatio tua. rex iſte q̄ nat⁹ eſt non venit reges puguādo ſuperare. ſz venit ſibi moriēdo mirabiliter ſubiugare. Nec ideo nat⁹ vt tibi ſuccedat. ſz vt mundus ſimpliciter in eū credat. venit enī nō vt pugnet viuus. ſed vt triumphet occiſus. Nec vt ſibi de alijs gentib⁹ exercitū q̄rat. ſz vt p ſaluā dis gentib⁹ p̄cioſum ſanguinē fundat. Inaniter inuidendo timuiſti ſucceſſorē quē credēdo debuiſti habere ſaluatorē. qz ſi in eū crederes. cū eo regnares. Et ſicut ab iſto accepiſti tpale regnū. ſic etiā accipes ſempiternū. Tu regnuz nullaten⁹ habuiſſes niſi ab eo acceptiſſes. Puer iſte q̄ nūc rex a magis dr̄ iudeoꝝ. idē creator ⁊ dñs ē angeloꝝ. q̄propter ei⁹ times infantiaz naſcētis. magis timere deberes oīpotentiā iu/dicantis. Noli enī timere regni tui ſucceſſorez ſed time infidelitatis tue iuſtiſſimū dānatorem hec ille. Hoc ideo dicit Fulgentius⁹. timuit herodes ne iudei regem natū tāḋ ſuū acciperent. ⁊ ſe tanḋ alienigenā expellerēt. Dicit enī Ubry. Sicut arboris ramū i excelſo poſitū. leuis etiā

aura mouet. Sic ⁊ sublimes hoies in culmine dignitatū existētes leuis etiam fama ꝓturbat. Scdo timuit ne a romanis culpari posset. si ali q̃s rex vocaret quē august⁹ nō ꝓstituisset. Eti
F am ois hierosolyma turbata ē cū eo Primo iō q̃ impij gaudere nequnt de aduentu iusti. Se cūdo vt regi turbato adularent ꝑ ꝗ se sil'iter ꝓturbari ostēderēt. Cōtra qđ dic̃ Chry. Ecce iudaicus ppl's turbat. q̃ magl audito isto gaudere debuerat. q̃ rex iudeoꝝ ō eoꝝ genere surgere dicebat. Tūc herodes ꝓgregās oēs pncipes sacerdotū ⁊ scribas ppli scisciabat ab eis id ē. q̃rebat vbi xps nasceret. At illi dixerūt i bethleē iude. s. debet nasci. Ex q̃ patz ꝗ iudei non ex ignorātia sed duricia cordis credere noluerunt. Sicut eni scriptū est Michee. v. Tu bethleē terra iuda nequaq̃ es minima ⁊c̃. Et ꝑ obmiserunt. dies ei⁹ dies eternitatis Et ex ꝑ fm Chry. sumpsit causam iterfectiōis puuloꝝ Si eni sciuissent puerū eē eternū nunq̃ ipm occidere tēptassent. Ecce pncipes facti sunt oiuꝝ mortuoꝝ innocentū. Hic dicit Chry. Q̃ phari sei q̃ demōstrabāt viā ad puerū ipi tñ nō venerunt. similes facti sūt structorib⁹ q̃ edificabant arcaz Noe. q̃ cōstructa veniēte diluuio noe intrauit ⁊ ipi foris mānserūt. Sūt eni sīles imaginibus i via positis q̃ ambulātib⁹ viā ostendūt. ipe tñ imobiles pseuerāt. Cuz aūt herodes ab eis didicisset ꝗ in bethleē iude xps nasceretur vocatis ad se clam magis diligēter didicit ab eis tps q̃ apparuit eis stella vt videlicet sciret q̃d faceret. si ad eū magi nō redirēt. ⁊ mittēs illos in bethleē dixit: Ite ⁊ interrogate ⁊c̃. Super q̃ dicit Fulgenti⁹ in fmone festiuitatis hodierne O calliditas ficta. O icredulitas impia O neq̃cia fraudulenta. Si adorare certissime disponebas istū puerū. q̃re p illo multos pueros occidisti. sanguinē innocentū crudeliter effudisti. Quid ō isto puero voluisti. effusio ipa ostendit Et ē notandū cum magi hierlim venissent: stelle ducatū amiserūt. Primo ideo vt de
G loco natiuitatis q̃rere cogerent vt de ipius ortu certificarent. tam p apparitionē q̃ p pphetie assertionē Scdo qm̃ auxiliū q̃rentes humanum. iuste pdere meruerūt diuinū. Et he rationes tangunt in glo. cū ōr ꝗ cū de loco natiuitatis eēnt certificati abeūtes herodē reliq̃runt Et ecce stella quā viderāt in oriēte iterū apparuit eis et antecedebat eos. Et addit historia regū. q̃ i ipso itinere a hierlim duob⁹ miliarib⁹ pascebāt pastores q̃ dicebāt se etiam tale signū nato dño vidisse. qđ audiētes reges gauisi sūt Pergētes igit vsq̃ ad bethleē venerūt ⁊ tunc regalib⁹ vestimētis ⁊ ornamentis put decet se ornauerūt ⁊ stella añ eos p̃cedebat. ⁊ q̃nto ppius accedebāt tanto clarius stella lucebat. ⁊ sic in bethleē q̃si hora sexta puenerūt. p plateaz q̃ ibidē coopta ōr transierūt. in cui⁹ fine erat thuguriū i q̃ xps fuit nat⁹ ⁊ statim sup horreū stella ad thuguriū se imisit. ⁊ mox se sursū leuauit relinquēs domū plena claritate. Videntes igitur stellā gauisi sunt gaudio magno valde. Gauisi sunt fm glo. ꝓpter euasiouē ab herode. sz gaudio ꝓpter spem eoꝝ q̃ non erat frustrata. sz magno ꝓpter laborē itineris. quē nō sine fructu susceperūt. sz magno valde. q̃ natū regē inuenerūt. ⁊ ꝑ ad scōm. Q̃tum ad tertiū subiungit deuotoꝝ magoꝝ feruēs adoratio ⁊ munerū oblatio. cū ōr. Et intrantes domū iuenerūt puerū cū maria mre eius. Quia dicit Rabba. Q̃ diuina dispēsatione factū ē q̃ ioseph tunc non aderat. ne aliq̃ mala suspicio dareť. Et p̃cidentes adorauerūt eū fm glo. vt verū deū. p̃cidētes sup facies suas. Et q̃libet eoꝝ deposita corona sua de capite ⁊ clamide de corpe suo. flexis genib⁹ ⁊ cōplosis manib⁹ capite in terrā dimisso cū magna cordis deuotiōe. ⁊ oris plata oratiōe ipm laudauerūt. ⁊ mūdi saluatorē esse dixerunt. Ideo dicit. b. Bern̄. Quid facitis o magi. Nota in fmone p̃cedenti mēbro. iij. Et aptis thesauris suis obtulerūt ⁊c̃. Quare aūt hmōi munera obtulerunt. Multiplex rō fm Remigiuz ad ꝑ assignať. Prima fuit traditio antiquoꝝ vt null⁹ ad dñm vacu⁹ itraret. fm illud Exo. xxiij. Nō apparebis in cōspectu meo vacuus. Scda ratio ē Bern̄. Qm̃ beate virgini aurū obtulerunt ꝓpter inopie subleuationem
H Thus ꝓpter stabuli fetorē. Mirrham ꝓpter mēbroꝝ pueri solidationē. ⁊ malox vermiū expulsionē. Tertia q̃ aurū ad tributum cesaris. thus ad sacrificiū. mirrha ad sepulturā ptinet mortuoꝝ. per hec tria intimatur in xpo. regia ptās. diuina maiestas. ⁊ humana mortalitas. Quarta qm̃ ipm aurū significat dilectionem. thus orationē. mirrha mortificationē carnis. ⁊ hec tria xpo debem⁹ offerre Quita qm̃ p hec tria significabāť tria q̃ erāt i xpo Per aurū qđ ē ꝑciosius oi metallo intelligiť diuinitas ꝑciosissima. p thus aia deuotissima. p mirrhā verocaro integra ⁊ incorrupta. Et ē sciendū ꝗ magi puero iesu triplicē reuerentiā impenderunt I
Primo in toti⁹ corpis ꝓstratiōe significātes i ꝑ verā pueri deitatē. Scdo ipm adorabāt totā mētis deuotiōe. Tertio ipm honorabāt munerū largitione. ⁊ sic oia q̃ habebant impenderunt. corp⁹ i humili ꝓstratione. aiam in pia deuotione. res tpales in pia munerū largitione. Sic hodie facere debet aia deuota. Primo debet añ puerū deuote p̃cidere seipam p nihilo reputando. eo ꝗ oia sub pedib⁹ ei⁹ p̃iecit. ⁊ seipm ꝓpter hoiem dignificandū exinaniuit. ad Phil. ij. Scdo debet mens deuota puerū ihm verū deum adorare. ⁊ p oibus donis ab eo acceptis i deuotas grārū actiōes seipam resoluere

Qđ figurat Apoc.iiij. vbi q̃ttuor animalia et vigintiq̃ttuor seniores ceciderũt i facies suas ante sedentẽ in throno: ⁊ adorabãt viuentẽ in secla ⁊ mittebãt coronas suas añ thronuz dei. Qđ exponit Greg⁹ di. Nihil aliud est añ thro nũ coronas mittere. nisi de oĩbus ꝓceptis deo laudes deuotas gratiarũq; actiones exoluere Tertio debet aĩa deuota puero iesu mũera spi ritualia offerre. Primo aurũ puritat⁊ ⁊ innocen tie. Nã sicut aurũ letificat cor. teste. Pli. i spe. na. Nos ex auri intuitu naturaliter leti sumus Ita puritas inocẽtie mẽtẽ in ꝓtinua leticia cõ/ seruat ſm illđ Prou. xv. Secura mens quasi iuge ꝓuiuũ. Istud aurum crescere dr in terra cuilath q̃ interp̃tat dolẽs. qz innocẽtiã ꝓserua re nõ põt nisi mens sũme doleat. Sz aux terre illi⁹ optimũ ẽ. qz p innocẽtiam angelis assocĩa= mur: ⁊ lumẽ diuinũ purissime contemplamur. Scđo offerre debet thus hũilitatis ⁊ obedien tie. Nã ſm medicos sicut thus ꝓstringit fluxũ capitis. ita hũilis obediẽtia restringit fluxum ꝓprie volũtatis. Tertio mirrhã castitat⁊ ⁊ con tinẽtie. Sicut enĩ mirrha cõseruat carnẽ a cor= ruptione. sic casta ꝓtinẽtia ꝓseruat aĩam a cor= ruptiõe spũali. Cũ aũt ipi reges munera obtu lissent. ⁊ puerũ adorassent (vt dr in libro eox) tũc ceperũt esurire. ⁊ sic p totũ diẽ i bethleem mãserũt q̃eti ⁊ solatio se dederũt ⁊ i nocte rñso accepto i sõnis (ñ ab angelo sz a deo ſm glo. sz ſm Chry. ab angelo) ne redirent ad herodem p aliã viã reuerti sũt in regionẽ suam. Et ſm li brũ regũ. stella non vltra eos p̃cedebat. sed sic i via p duos annos laborioſe pmãserũt⁊. Cum igit ad montẽ victoriale puenissent ibidem ca pellã in honore nati regis iudeox ꝓstruxerũt. quã ditissime dotauerunt: ⁊ ibidẽ in ope subt⁹ mõtẽ a laborib⁹ q̃euerũt p aliqđ tp̃s. Audien= tes igit incole aduentũ eox venerũt: ⁊ eos cuz gaudio ad regna pduxerũt. Cũ igit domũ ve nissent vbicũq; in tẽplis stellas cũ puero ⁊ cru ce pingere fecerũt Post ascensionẽ igit dñi be atus thomas a d terras indozuz veniẽs eos in fide plenius instruxit. eosq; in ep̃os ordinauit cum haberẽt vxores. sz essent ṽgines ⁊ sibi in p̃dicatione sociauit. Veniẽte igit hora mortis eorũ. regna sua cum successorib⁹ suis dispose rũt. ⁊ ad ciuitatẽ sabba q̃ fuit sb mõte victoria li trãstulerũt. in q̃ duobus annis supuixerunt Modicũ igit ante festũ natiuitat⁊ xp̃i q̃daz stella sup ciuitatẽ apparuit. p quã ipox mortẽ intellexerũt. ideo in eccl'ia more regali sibi tu= mulũ fieri miserũt. Octauo igit natiuitat⁊ xp̃i die melchior rex diuinũ officiũ celebrauit quo celebrato anno etatis sue .cxvj. obdormiuit in dño. cui⁹ corpus alij duo humiliter sepelierũt. Quinto igit die post festuz epiphanie baltha= sar rex etat⁊ sue anno. cxij. celebrata missa i do mino quieuit. ⁊ hunc rex Caspar sepeliuit Se xto igit die pacto Caspar etatis sue anno. cxj. officio diuino celebrato alios seq̃bat. q̃ sibi ces serũt vt in medium susciperet. Illa autem stel la q̃ ante mortem eox apparuit vt dicunt tam diu vsq; dum corpora eorum colonĩam trans/ lata sunt visibilis pmansit.

¶ Sermo de sanct⁊ Fabiano ⁊ Sebastiano

Sancti p fidem vi A cerunt regna opati sũt iusticiaz adepti sunt repromissiones. ad Heb. xj. Reges mun= diales solent ꝓmittere militib⁹ suis magna do naria vt eos animent ad hostes superandos ⁊ ad regna sibi subijcienda. qđ audiẽtes milites fideliter pugnant. fortiter vincũt. ⁊ multas de niq; sustinẽt passiones. Quia dicit Seneca li. ij. de moribus. Spes p̃mij solaciũ est laboris. Reges autem peracta pugna implere ꝓsueue= runt militib⁹ qđ ꝓmiserunt illis Qđ legit figu ratũ in Alexãdro qui volẽs sibi ciuitates et re gna subiugare. multa ꝓmisit militibus vt for= titer bellarẽt. ita milites vnanimes effecti sunt fortes vt nõ solũ ab hostib⁹ paterẽt eos debel/ lando ⁊ regna eorũ humiliãdo. sed etiã a feris in deserto multa mala passi sũt. esuriem ⁊ sitim Nam alij p̃ siti lingebant ferrum. alij bibebant oleũ. Alij aut ad tantã necessitatẽ venerũt vt ꝓpriam vrinã cogerent bibere. Alexander aũt huius nõ imemor. sed cũ adesset finis vite sue fecit venire notariũ suum. ⁊ militib⁹ suis bona sua distribuit. ⁊ vnicuiq; sufficiẽter est datum Ideo dicit. j. Mach. j. Obtinuerũt pueri. id est. serui eius regnũ eius. vnusq̃sq; in loco suo ⁊ imposuerũt sibi omnes diademata post mor tem eius. ⁊ filij eorũ post mortẽ eox annis mul tis. Spũaliter. rex celox christus ꝓmittit suis militibus. id ẽ. sanctis martyrib⁹. nõ mũdi au= rum vel argentũ qđ est quasi lutum. sed p̃mia eterna dicens cuilibet eoruz. Esto fidelis vsq; ad mortem ⁊ dabo tibi coronam vite. Apoc. ij Qđ ꝓmissum audiẽtes sancti martyres Fabi. ⁊ Sebastian⁹. fortiter vsq; ad mortez pugna= uerunt. p fide xp̃iana sanguinẽ suum effundẽ= tes. Amb. attestate qui ait in li. p̃fationũ. Be/ ati martyris Sebastiani. p ꝓfessione nominis tui domine venerabilis sanguis effusus simul ⁊ tua mirabilia manifestãt qđ pfecit in infirmi tate virtute ⁊ meritis ⁊ studijs dat pfectum. ⁊ p inimicis apud te p̃stat auxilium. Et quia fu erunt fortes in passione. ideo deus in eis ꝓmis sum impleuit coronã glorie tribuendo. qđ ptz in verbis ꝓpositis. Sancti p fidem vicerũt re= gna. In q̃bus verbis ostẽdit eos q̃nq; p̃conia habuisse. Primo sanctitatem pfectam. ibi. san cti. Secũdo fidem pfectam integram ⁊ rectaz ibi. per fidem. Tertio pugnã victoriosam. ibi.

vicerũt regna Quarto opationez laboziosam ibi.opati sũt iusticiã. Quito retributiõez gau
B dioſam.ibi.adepti sũt repzomissiões Etũ ad laudẽ beati fabiani ẽ notãdũ q in ipo ãqz legunt. Primuz q fuit mirabiliẽ electꝰ. Refert Ja.ianu.i legẽda q fuit ciuis romanꝰ ⁊ cũ papa defunctus eẽt. cardinalesqz p alio papa eligendo ꝓuenissent: ⁊ aliꝰ ciuitatis ppls.inter illos ⁊ ipe venit vt rei exitũ expectaret. Cunqz sic staret inter illos venit celitꝰ colũba candida dẽscẽdẽs sup caput eiꝰ. qđ cum vidissent mirabant oẽs. ⁊ illud p signo accipiẽtes ipm in papam elegerũt. In isto oñdit q habuit pfectaz sanctitatẽ. ſm illđ Nume. xvj. Quẽcũqz elegerit dñs ipe erit sanctꝰ. Neqz enī ipm deꝰ elegisset nisi sanctuz ⁊ benignũ ipm cognouisset. Sile legit i naturalibꝰ. Refert Amb. i hexa. Uolẽtes sibi eligere apes regẽ. nõ eligũt qui ẽ turpis ⁊ iratꝰ. ſz q ẽ mãsuetus charus ⁊ oibus apibꝰ pulchzior ⁊ benignus. Sic apis regia ie sus xps elegit sanctũ ⁊ pclarũ ppłm suo platuz ⁊ rectorez. de quo põt exponi illud. j. Regl. x. Certe videtis quẽ elegit dñs q nõ sit ei silis in omni populo. Si enī aliqs melioꝛ fuisset eo in omni ppło romano. veraciter eũ elegisset. ⁊ nõ beatũ Fabianũ. Scđm est q fuit circa defensiõnẽ fidei strenuꝰ. ſm illđ qđ canit. Iste sanctꝰ p lege dei sui certauit vsqz ad mortẽ: ⁊ a xbis impioꝛ non timuit. In hỹ oñdit q habuit fidẽ integrã nõ fluctuantẽ. Ipse enī fidem feruẽter pdicauit: ⁊ tãqz pugil strenuus eã defendit. p eaqz mozi dignũ duxit Figuratus enī erat per mathatiã legislatorẽ qui noluit regi antiocho obedire vt faceret cõtra leges paternas sic dixit: O ⁊ si omnes in hoc obedirẽt regi. ego tñ ⁊ filij mei nunqz obediemꝰ ei. j. Mach. ij. Sic beatus fabianꝰ regi Decio nõ ꝓsensit qui eum idolis sacrificare coegit. ſz viriliter fidẽ sanctorum patrũ defensauit vsqz ad mortẽ Et ỹ ipso exponi põt illud. ij. Mach. vj. Iste glozioſaz mortem magisqz odibilẽ vitã amplectẽs volũtarie pibat ad suppliciũ. Tertio in potentũ re prehẽsione fuit firmus vel constans i quo ostẽditur eius pugna victoziosa. Fecit enī siẽ vnicornis. Refert Jsi. li. xij. q vnicornis hz vnũ
L cornu tm. sed ẽ tam acutũ ⁊ validũ vt quicqđ impetit pforat aut trãsfodit. non timet elephãtem animal potẽtissimũ. sed sepe cũ eo certamẽ habet. ⁊ vulneratũ in ventre supat ⁊ pternit Sic beatus fabianꝰ habuit vnũ cornu hoc est papalẽ dignitatem. q omnem mũdi trãscendit dignitatẽ ⁊ ptãtez. Quia papa hz plenitudinẽ ptãtis. sed alij cardinales ⁊ epi habent ptez solicitudinis. Ideo cuz hoc cornu ptãtis voluit omnes tã nobiles qz ignobiles diuites ⁊ potẽ/
B tes supare. Quia dicit in canone. xvij. q. iiij. c Si quis deinceps. Nñ pncipes seculares fuerint negligentes ⁊ inutiles circa regimẽ ⁊ iusticiam. possunt p papã puniri ⁊ deponi. Et non solũ pncipes sed potentissimũ impatozem quẽ habet cõfirmare posset deponere ⁊ pexcessibꝰ castigare. vt habet extra de elec. c. venerabilẽ Sic ⁊ hoc legit fecisse. b. Fabianꝰ. de q refert Haymo. Ex philippꝰ impatoz quodã erat peccaco grauatus. voluitqz quodã tẽpoze itere pasce vigilijs ⁊ cõicare mysterijs. Qđ videns papa fabianꝰ intrepidus accessit ⁊ potẽter defendit ne hoc faceret quouscqz peccata ꝓfiteret ⁊ inter penitẽtes pus staret. quo facto cũ alijs cõicare permisit. Ideo de illo põt exponi illud Eccl. xlviij. In diebꝰ suis nõ timuit pncipem ⁊ potẽtia nulla vicit illuz. Sic facere debẽt alij prelati ⁊ sacerdotes. nã exemplo illiꝰ nõ debẽt tyrãnos mũdi formidare. ſz ꝓtra vicia eoz cõstãter pdicare. Quia ſm Amb. in epła ad theodosiũ. Nihil i sacerdote apud hoies meliꝰ qz q sentiat modo libere pdicare vel peccata denũciare. Quare aũt eis ẽ piculosuz oñdit Jsi. li. iij. de sũmo bono. Sacerdotes inqt ppt ini quitatẽ populoꝝ veritatez tacere non debẽt. si cũ ignozant eos nõ erudiũt. aut peccatozes nõ arguũt. Cui alludit Chry. in omel. xliij. Si sacerdotes non oẽm veritatẽ manifestauerint in ppło. dabũt rõnem in die iudicij. q ẽ piculosũ quo ad hoies. q si non argueret manerẽt i peccatis p qbus dãnarent. Ideo beatus Fabianus fuit ꝓstans in argutione nõ solũ simplicium sed etiã potẽtũ vt eos saluaret. ⁊ cũ eis pariter saluaret. Quarto circa diuinũ officiũ fuit sollicitꝰ ⁊ deuotꝰ. in q oñdit eiꝰ opatio laboriosa. Naz sicut de eo refert Damasus papa. Et tam sollicitꝰ fuit p decoze sancte ecclesie q per omnes regiones misit septẽ diacones. ⁊ eis alios septẽ subdiacones tradidit. qui oiuz gesta martyrũ collegerũt. Sed quare hỹ. certe vt diuinũ officiũ ⁊ cultus diuinꝰ de illis gestis decentiꝰ ornaret ⁊ bñ põt dicere cũ ps. xxv. Dñe dilexi decoreꝝ domus tue. Quinto fuit martyrio coronatꝰ. ⁊ in hoc ptz q habuit vitã eternã ⁊ gaudioſam retributionẽ. Quia legit in legẽda q passus est circa annũ. cc. xliij. ⁊ pontificatus sui anno. xiij. Jussu decij cesaris capitl trũcatione martyrio coronat. Ideo de illo põt dici illud ps. xx. Posuisti domine in capite eius coronam de lapide pcioso. Utum autẽ ad laudem beati sebastiani est notãdũ. Primo q ipe etiam habuit pfectam sanctitatẽ. q ſm Chry. faciunt peccatoꝝ mũdiciã pntia spũssanctiꝰ bonoꝝ opeꝝ affluentiã. Habuit etiã ipe peccatoꝝ mundiciã quam p charitatez acqsiuit que operit multitudinẽ peccatoꝝ. ſm illđ Pzoꝝ. x Charitas operit delicta vniũsa. Hec etiaz sua charitas patzet hỹ q suos cõmilites xpi martyres ꝓfortauit Etiã patuit ex hỹ q infideles pcõ/

res ab erroꝛe ꝓtit. qꝫ ꝓtꝫ ꝺ tarq̃lino pfectꝰ mr̃e
scoꝝ martyꝝ marcelliani ⁊ marci Jō legit ī le
gēda q̄ sebasti. narbonēsis genere ciuis medio
lanenſ. Diocletiano ⁊ Maximiano impatoꝛi
bus adeo charus erat. q̄ ꝓncipatum p̄me co-
hoꝛtis ei traderent. ⁊ suo aspectui semꝑ astare
iuberent. Hic militarē clamidem ad hoc tm̄ ge
rebat. vt xp̄ianoꝝ animos quotiens in toꝛmē-
tis videbat deficere cōfoꝛtaret. Cum autē p̄e-
clarissimi viri Marcellianus ⁊ Marcus ge-
mini fratres p̄ fide xp̄i decollari deberent. ad
eos parentes venerunt vt eos a suo ꝓpoſito re
uocarent. materq̄ soluto capite: scissisq̄ vesti
bus: vberibusq̄ ostensis aiebat: O p̄dulces fi
lij mei: circūdat me inaudita miseria. ⁊ intolle-
rabilis luctus. heu me miseram: amitto filios
meos ad moꝛtem vltro tēdentes. quos si hosti
auferret. p̄ media seq̄rer bella raptoꝛes. Si vi
olenta iudicia cōcluderent. carcerem irrūpe-
moꝛitura. Hec dicēte matre. senex pater addu
citur. ⁊ capite aspeꝛso puluere huiusmodi vo/
ces dabat. O filij senectutis mee baculus. cur
sic diligit] moꝛtē. venite huc iuuenes flete sup
spōte peūtes. venite huc senes ⁊ mecuꝫ sup fili
os meos plāgite. huc accedite patres ⁊ p̄caue-
te. ne talia patiamini. Hec talia dicente patre.
cōiuges aduenium ꝓpꝛios filios poꝛtantes et
clamantes. q̄bus nos dimittitis. q̄ erunt hoꝛū
infantum domini? Quis vestras largas diui-
det possessiones? Heu q̄ ferrea pectoꝛa. paren
tes despicitis. vxoꝛes abicitis. filios abdicatis
⁊ vos carnificibus spontanee exhibet]. Inter
hec autem coꝛda viroꝝ ceperunt mollescere.
Tunc sanctus sebastianꝰ qui tunc ibi erat erū-
pens in mediuꝫ dixit: O foꝛtissimi milites xp̄i
nolite per misera blādimenta coꝛonaꝫ depone
re sempiternā Et parentibus dixit: nolite time
re non sepabuntur a vobis. sed vadunt parare
vobis sicereas mansiones. Hec enim vita ab
initio mundi in se credentes fefellit. se expectā
tes decepit. de se p̄sumentes irrisit. ⁊ nullū om
nino certum reddidit vt omnibꝰ ꝓbetur eē mē
tita. Hec admonet furem vt capiat. iracūdum
vt seuiat. mēdacem vt fallat. Jpa impat crimi
na. iubet facinoꝛa. suadet iniusta. Hec autez p̄
secutio quaz hic patiunt homines hodie exar-
descit. ⁊ cras refrigescit. sub vna hoꝛa inducit.
⁊ sub vna hoꝛa excluditur. Dolor autem eter/
nus renouat vt seuiat. augmentat vt exurat.
inflāmatur vt puniat. Jn amoꝛe ergo martyrū
nōs iam susciteꝰ affectꝰ. ibi enī diabolus se
vincere existimat q̄ dum capit captus est. dum
tenet tenetur. dum vincit victꝰ est. dū toꝛquet
toꝛqueꝫ. dū iugulat occisus est. dū insultat irri
sus est Secūdo beatus sebastianus habuit spi
rit̄sancti p̄sentiaz qđ patuit ex ꝝbis p̄dictis sa-
lubꝛibus qui a se non loquebat. sed a spiritu
sancto. Fm illud Matth̄. x. Nō enī vos estis
qui loquimini. sed spiritus patris vestri q̄ loq̄
tur in vobis. Jdeo cuꝫ hec p̄dicta sanctꝰ seba-
stianus loqueret. Zoe vxoꝛ nicostrati i cuius
domo sancti custodiebant que loquelam ami-
serat. pedibus eius ꝓuoluta. nutibus veniam
postulabat. tūc ille ait. Si enī verus xp̄i seruꝰ
sum. ⁊ si vera sūnt omnia q̄ ex oꝛe meo hec mu
lier audiuit. quasi diceret. quia sunt a spūssan-
cti p̄sentia. apperiat os eiꝰ qui apperuit os za/
charie ꝓphete. Ad hanc vocē mulier exclama
uit. bn̄dictus sermo oꝛis tui. ⁊ bn̄dicti q̄ oibus
q̄ locutꝰ es credūt. Vidi enī angelū añ te libꝝ
tenentē in q̄ oia q̄ tu dixisti scꝛpta erāt. Nō audi
ens nicostratꝰ vir eiꝰ pcidit ad pedes sebastia-
ni sibi postulans indulgeri. statimq̄ absoluēs
martyres. rogauit vt liberi abirent. qui dixe/
runt nullatenus se deserturos victoꝛiā quā ce-
pissent. Et sequit̄ in legenda. Tantā ꝝtutez et
gratiaz ꝝbis san. Sebastiani dn̄s ꝓtulerat. q̄
nō solum marcellinū ⁊ marcū in martyꝛij ꝓstā
tia cōfoꝛtauit. Sed etiā patrē eoꝝ ⁊ matrē cuꝫ
multis alijs ad fidem ꝓuertit. quos oēs Poli-
carpus p̄sbꝛ baptizauit. Q̄ habuit etiā spūssan
cti p̄sentiaz ⁊ gratiam patuit ex miraculis que
faciebat que nllo modo fieri potuissent sine spi
rituſſancti iuuamine. Fm illud Joh. iij. Nemo
potest hec signa facere que tu facis nisi deꝰ fue
rit cum eo. Legitur enī q̄ tarquilinꝰ pater p̄dic-
toꝝ moꝛbo grauissimo laboꝛās moꝝ vt bapti
zatꝰ est recepit sanitatē. Pꝛefectꝰ aūt cromatiꝰ
in vꝛbe romana. grauissimo moꝛbo laboꝛabat.
tarquilinū rogabat vt ad se adduceret euꝫ q̄ si
bi sanitatē dederat. Cū aūt ad eū venissent po- G
licarpus ⁊ sebastianꝰ. rogauit eos vt sanitatez
reciperet. Dixit illi sebastianꝰ vt p̄us idola ab
negaret. ⁊ ꝓfringēdi ea ei ptātez traderet: ⁊ sic
sanitatē recipet. Cui ille. fac vt fui mei hec fa-
ciāt. ⁊ Sebastianꝰ. Timidi deos suos ꝓfringe
re foꝛmidant. ⁊ si diabolus eos lederet. diceret
se lesos. eo q̄ deos cōfringerent. Sicq̄ sebasti
anus ⁊ policarpus accincti plusq̄ ducēta ido-
la confregerunt. Cui dixerunt: Cum sanitatez
non receperis. certū est q̄ aut infidelitatez non
abiecisti. aut aliqua idola cōseruasti. Tūc indi
cauit se habere thalamuꝫ in quo erat oīs disci-
plina stellarū. p̄ quo pater plusq̄ ducēta pon-
dera auri expenderat. p̄ que oia futura p̄uide-
bat. Cui sebastianus. q̄diu hoc integrū habe-
bis. te integrū non habebis. Cū ille ad hoc cō-
sentiret vt destruerent. dixit Tyburtius filius
eius. Non patiar opus destrui tam p̄clarum.
Gz ne paterne sanitati videar eē cōtrariꝰ. duo
cibani accendantur. vt si destructo ope pater
meꝰ sanitatē nō receperit ambo concremēt vi
ni. Dum igitur illud frangeretur. Angelꝰ pꝛe-
fecto apparuit ⁊ sibi a dn̄o iesu xp̄o sanitatem

redditam nunciauit. Sicq; ipe ⁊ filius Tiburtius ⁊ mille quadringēti de ei⁹ familia sunt baptizati. Zoe autē ab infidelib⁹ tēta ⁊ diu cruciata emisit spiritū. qō cum audisset Tarquilin⁹ dixit Femie ad cozonā nos p̄cedūt. vt q̄d viui mus? Ipe autē post paucos dies lapidatus ē.

Q autē. b. Seba. habuit spūssancti p̄sentiā patet p tormenta que sustinebat. Null⁹ enim pōt tormenta nisi cum spūssancti auxilio sustinere. Nō patz in aplis q̄ ante aduentū spūssancti nimis fuerunt debiles. veniēte autem spūsancto adeo fortes sunt effecti. q̄ nulla tormēta formidarent. qz dicit pō. xxxij. Spū oris ei⁹ omnis virtus eoz̄ū. Ita factū est de sancto sebastiano qui ℞tute spūssancti vicit tormenta tortorum.

b Quia legitur q̄ diocletianus euz ad sciēm vocans dixit: Ego tē p̄mum in pallatio meo semper habui. ⁊ tu cōtra salutē meā ⁊ deoz̄ū iniuriam hacten⁹ latuisti. Cui sebastian⁹. ℙro salute tua xp̄m colui ⁊ p statu romani imperij deū q̄ in celis est semp oraui. Tūc diocletian⁹ iussit eum in medio cāpi ligari. ⁊ a militib⁹ sagittari q̄ ita eum sagittis impleuerūt vt quasi ericius videretur. Et estimātes mortuū: abierunt. Et potuit bñ dicere beat⁹ sebastian⁹ illō p̄s. xxvij ad diocletianū Sagitte tue infixe sūt mihi acute. Spūssanctus autem p̄seruauit eū ne in tam horrenda pena morere. Sed infra dies paucos liberatus ē. stans supra gradū pallacij. imperatores veniētes de malis q̄ xp̄ianis inferebant dure redarguit. dixitq; impator: Iste ne est sebastian⁹ quem diu sagittis interfeci iusseram? Cui sebustian⁹: ad h̄ me dñs resuscitare dignatus ē vt ꝓueniam vos et redarguam de malis vr̄is q̄ xp̄i famulis irrogatis. Tūc imperator euz tādiu fustigari iussit donec spiritum exalaret. ⁊ fecit corpus eius i cloacam p̄ici ne a xp̄ianis p martyre colerē. Sanct⁹ autem sebastian⁹ sequēti nocte saucte lucie apparuit et corp⁹ei⁹ sibi reuelauit. ⁊ iuxta vestigia ap̄lorū sepeliri p̄cepit. qō ⁊ factū est ¶Passus ē āt post annū domini cclxxxvij. Tertio habuit bonoz affluentiā in eo q̄ sanctos martyres ꝓfortauit ſm illud Esa. xxxv. Cōfortate manus dissolutas ⁊ brachia debilia roborate. Jōo de ipo p̄t exponi illud Job. iiij. Ecce docuisti plurimos ⁊ manus lassas roborasti. vacillātes confirmauerūt sermones tuos ⁊ genua debilia cōfortasti Ipe enī fuit doctor ignorantiū docēs idola spernere. sicut patuit de p̄fecto. Docuit mundi vanitatē fugere cum dixit: Hec vita ab initio mūdi ⁊c. Fuit roborator debilium ⁊ ꝓsolator afflictoz non solū in vita sed etiā post mor/

J tem. Ideo legit in gestis longobardoz̄ū Q tēpore gilberti regis tota italia tanta peste pcussa est: vt vix vnus alterū posset sepelire. ⁊ hec pestis maxime rome ⁊ papie seuiebat. tūc visibiliter bonus angel⁹ multis apparuit malo angelo subsequēte ⁊ ferente venabulū. p̄cipiens ei vt p̄cuteret ⁊ cedē faceret. Quotiēs aūt aliquā domū p̄cutiebat tot inde mortui efferebā/tur. Cuidā autez diuinit⁹ reuelatū est q̄ neq; hec pestis cessaret donec sancto sebastiano papie altare cōstruerēt. quo facto statim cessauit illa quassatio. ⁊ illuc de roma reliq̄e sācti sebastiani martyris sunt delate. Scdo beat⁹ sebastianus fidē integrā ⁊ rectaz habuit. Et fides tūc est integra qñ ē magna ⁊ firma. Habuit enim fidem magnā qñ p̄ncipatuz deseruit. ⁊ oia mūdana despexit. Jō dic glo. sup illō ad Timo. vj. Sectare iusticiā. Qui inq̄t verā fidē d̄ deo habet nō cupit in miserijs hui⁹ mundi dies fieri. Habuit viuā fidem. p quam fructū bonoz operū ferebat. quia alias viua non fuisset. sed mortua. Habuit firmā fidem. qz p nulla tormēta ab ipa cadere potuit. Sed dixit illud Tho. ij. Vitam illā expectam⁹ quā deus daturus est his q̄ fidem suā nūq; mutāt ab eo. Tertio beatus sebastian⁹ habuit pugnā victoriosissimaz i eo q̄ ꝓstans fuit in rep̄hēsione maloz. scz diocletiani ⁊ suoz satellitū. Refert etiā Greg⁹ i. j li. dialogoz. Q q̄daz mulier in tuscia nup nupta cū ad dedicationē eccl̄ie. b. Seba. ab alijs inuitata eēt. nocteq; sequēti die q̄ ire debebat carnis voluptate stimulata a viro suo se abstinere nō potuit. Facto aūt mane erubescēs magis vultū hoiuz q̄ dei. illuc p̄fecta ē. mox aūt vt oratoriū vbi erant recluse reliquie sancti sebastiani: ingressa ē. diabol⁹ eā arripuit. ⁊ corā hoib⁹ vexare cepit. Tūc p̄sbr illi⁹ eccl̄ie pallam arripiēs altaris eā opuit. ⁊ diabolus stati illū p̄sbrm inuasit. Duxerunt aūt eam amici sui ad incātatorez vt incātationib⁹ diabolū fugaret. Sed dū incātaret. diuino iudicio legio demonum. sex milia. dc. lxvj. eaz ingressi vexauerūt Quidam autē vir noie fortunat⁹ sanctitate cōspicuus. suis p̄cib⁹ eā sanauit. Quarto habuit operationē sollicitā. Opat⁹ eni est bonū q̄tuz ad deum sibi sedule fuiendo. ſm q̄ canit. xpo sedule. i. quotidie exhibebat officiū. Opatus est bonū q̄tuz ad supiores. ideo dixit impatori p salute tua semp deū colui. Opar⁹ ē bonuz q̄tum ad sciēm. in oi sanctitate se custodiēdo. ſm illud Apoc. xxij. Qui iust⁹ est iustificet ad huc. Et h̄ relucet ex h̄ ℞bo iusticia q̄ ſm Anſ. Est virt⁹ reddēs vnicuiq; qō suū ē. Quito habuit p̄missionis retributionē eternam. ⁊ hoc quattuoz. ℙrimo p hereditariā successionem ad Gal. iij. A domino recipietis retributionez hereditatis. Secūdo p legittimā emptionē. qz emit p̄cio sanguinis. teste. b. Augl. Negocia emite dum venio. Tertio p̄ effusionē sanguinis. teste. b. Aug⁹. Negocia emite dum venio. Quarto p̄ oblationē. teste. b. Aug⁹. Negocia emite dum venio. Et ideo dicit

K

victoriosam expugnationē. Sm illud Mat. xj Regnū celoꝝ vim patit ⁊ violēti rapiūt illud Quarto p paternā largitionē. iuxta illō Luc. xij. Nolite timere pusillus grex: qm̄ cōplacuit pri vro dare vobis regnū.

¶ De sanctā Agnete ẏgine. sermo pmus.

Sicut lilium inter spinas. sic amica mea iter filias. Can. ij Aris. ix. asaliū dic. pulli aquilaꝝ sūt duplices. A aliqui adhuc iuuenes existētes dimittūt nidū. matrē sequūt solē irreuerberatis oculis intuētur. terrā respicere dedignant. Et illi pulli diligunt. Alij aūt sunt pulli degeneres ⁊ nolunt oculos attollere i radios solis. sz potiꝰ terram q̄ solē ꝓtēplant. ⁊ hi ab aquila aspernāt. Spiritualiter p pullos aq̄laꝝ duplices intelligunt hoies. aliq̄ solū diligūt terrā. ⁊ de celestibus ē eis cura qua in iuuētute ꝺicētes illud Sap. ij. Venite vtamur bonis ⁊ fruamur creatā tāq̄ i iuuētute celeriter. vino pcioso ⁊ vngentis nos impleam⁹: ⁊ non ptereat nos flos tpis. coronemus nos rosis anteq̄ marcescant. nullū pratū sit qđ nō ptranseat luxuria nra. Nemo exsors sit luxurie nre. i. exclusus a luxuria vbiq̄ relinquamus signa leticie qm̄ hec est pars nra. Alij aūt tāq̄ nobiles filij ⁊ filie statim i puericia terrena relinquētes xp̄m verū aq̄lam sequūt. sic beat⁹ Nico. beat⁹ Vit⁹. ⁊ pcipue btā Agnes. que vt ait Amb. in legēda. xij. anno etatis sue morte pdidit ⁊ vitā inuenit. Infantia q̄dē cō/putabat in annis. sz erat senect⁹ in mensa mentis. corpe iuuēcula. sz aio cana. Jō dic Amb. in li. pfa. de ea. Sic btā Agnes generositatis oblectamenta despiciēs celestē meruit dignitatem. societatis hūane vota ꝓtēnens. eterno regi est sociata ꝓfortio. pciosaz morte p xp̄i ꝓfessione suscipiēs silis ē ei facta ⁊ ꝓformis. Laudat eā xp̄s in passumptis vbis. In q̄bus a tribus cōmendat. Primo a ẏginitatis candore. ibi. sicut liliū. Scdo a passibilitatis dolore. ibi inter spinas. Tertio a singularitatꝫ amore. ibi. sic amica mea ⁊c. De pmo est sciendū ꝓsuetudinem hūt amatores mūdani q̄n volūt amatrices suas collaudare tunc solēt eas tribus pul/chritudinib⁹ cōpare. sicut rosis violis aut alijs pciosis reb⁹ Sicut legit de rege Salomone. q̄ B fuit pcipuus amator mulierū. q̄ dilectam suaz pharaonis filiā pciosis reb⁹ cōparauit dicens Can. iiij. Tu pulchra es amica mea q̄ pulchra oculi tui columbaruz. Sicut vitta coccinea labia tua ⁊ eloquiū tuuz dulce sicut fragmen malipunici gene tue. ⁊ sicut turris dauid collū tuum. pulchriora sūt vbera tua vino odor vngētorum tuoꝝ sup oia aromata. Mystice. p salomonē xp̄s intelligit q̄ est amator ẏginum ⁊ castarum mētiū. Sm illō Prou. xxij. Qui diligit cordis mundiciā habebit amicū regem scilicet xp̄m. Hic etiam hz hāc cōsuetudinē q̄ amatrices suas ẏgines castissimas cōparat rebus pulchris. sicut. b. Agnetē lilio. quo nihil gratiosiꝰ ē ⁊ pciosius ad decentiā coloris. redolentiam odoris. efficatiā corpis. vt dicit Pli. in spe. nali. ij. c. ij. Significans in hoc q̄ huic nobili lilio b. Agne. nihil fuit decētius in colore. Naz Sm Amb. fuit pulchra facie. sz pulchrior fide. Nihil fuit ea redolētius in odore. Sm illud Can. iiij. Odor tuus sup omnia aromata vel vngenta. Nihil etiam ea efficatius in ẏtute. Quia dicit Salustius in iugurtino. Cum de ẏtutibus agitur nulla ea excellentius cernitur q̄m ea que in adolescentibus inuenitur. Sunt. xj. ꝓterea C nobiles lilij ꝓprietates. ꝓpter quas lilio cōparatur btā Agnes. Prima est q̄ liliuz habet sex folia cādida. ⁊ aliqua grana quasi aurea intus fulgentia que decorant liliuz Ita beata agnes velut p̄fulgidum liliū habuit in se sex virtutes suaz castitatem ẏginitatemq̄ cōseruātes. Prima fuit modestia i sermōe. qđ patuit ex illo q̄ cum filio p̄fecti nō habuit longa colloquia. Sicut ⁊ hoc refert Amb. in legenda dicens: Cuz beata ẏgo a scolis reuertit a p̄fecti filio adamatur. qui sibi gēmas ⁊ diuitias inumerabiles p̄misit si ꝓsensum eius ꝓiugio nō negaret. Cui Agnes breuiter respōdit. Discede a me pabulum mortis. q⁹iam ab alio amatore p̄occupata sum scz a xp̄o. Et hunc cepit cōmendare a q̄nq̄. s. a nobilitate generis. a decore pulchritudinis. a diuitiaꝝ abundātia. a fortitudine ⁊ potentie efficacia. ⁊ ab amoris excellētia dicēs: Hic longe te nobilior est ⁊ genere dignior. cuiꝰ pater feminā nescit. cuiꝰ mater ẏgo ē. Cui angeli seruiunt. cuius pulchritudinē sol ⁊ luna mirāt. Cuius opes nunq̄ deficiūt. Cuiꝰ odore mortui reuiuiscunt. cuius tactu curant infirmi ⁊ confortātur. Cuiꝰ amor castitas. tactꝰ sanctitas. vnio ẏginitas. Et hec q̄nq̄ ponit in q̄dā auctorita/te dicēs: Cuiꝰ generositas celsior. possibilitas fortior. aspectus pulchrior. amor suauior. ⁊ oi gra elegantior. Ecce modestia Sm onis. q⁹ non ẏba inutilia secū habuit. sz spōsū suum xp̄m ei ptulit ⁊ laudauit Ita debēt facere nre ẏgines se custodiēdo a loq̄citate q̄ est q̄si spina lacerās castitatē. Qđ ꝓbat autor troiane histo. li. ij. dicens Rex atrox in insula colchis habuit filiaz nomine medeā nimiū speciosam. in artib⁹ liberalib⁹ imbutā p oib⁹. Hec sedēs iuꝰ pfez ⁊ quē dam barbaꝝ noie Yason in amore ei⁹ accēsa dixit: O vtinā ille yason barbar⁹ tā speciosus tā nobilis. mihi maritali copula iūgeret: ⁊ cū eo ẏba multa miscuit. ⁊ qđ nephas est i ẏgine lꝭ ipa ꝓtēbat in phas. Et dic ibidē q⁹ p⁹ pauca tpa yason medeam vi oppressit ipam deflorādo Ideo dic beat⁹ Amb. i omel. Discite ẏgines

nō circūcurſare ꝓ alienas edes. ſ. ire ad cozeas nō i publico miſcere ꝑmones. Scōm ät Gregl. ſermo ꝛginū debet eē ꝓudēs. rar⁹. ⁊ modeſt⁹ nō tā eloquētia ꝑcioſus q̄ pudoze. Etiā debēt ſe a turpib⁹ ꝛbis abſtinē. ꝑm illō Señ. A verbis turpib⁹ abſtineo. q: licentia eoz ipudicicią nutrit. Scdo ꝛtus ē labor i opatione. habuit eni magnū laborē vt ꝛginitatē ſuā ꝓſeruaret. Quia ſic dic̄ Amb. i legēda. Cū iuuenis audiſſet ꝛba ꝛginis lecto ꝓſternitur. et q ꝓ amoze egrotaret a medicis ꝓ ſuſpiria alta aperiť. Nō audiēs pater replicat eā filio ſuo. ſz illa ꝓioris ſpōſi fed⁹ ſe violare nō poſſe aſſeruit. Cepit ꝑfect⁹ inārere ās ille ſpōſus eēt de cui⁹ ptāte ſe Agnes iactaret. Quidaz aūt ſibi dixit q xp̄m ſpōſū ſuū diceret. ą audito ꝑus blādis ꝑmonibus deinde terroꝛib⁹ eā pulſat. Cui agnes: ąc ąd vis age. qđ ąris nō poteris obtinere. Cui ꝑfect⁹: vnū tibi de duob⁹ elige. aut cū ꝛginibus dee veſte ſacrifica. aut cū meretricib⁹ ſcoꝛtaberis. Cui illa: nec ſacrificabo dijs tuis. nec ſcoꝛtis polluar alienis. cuſtodē eni habeo coꝛpis mei angelū dñi. Etiā credendū ē q btā ꝛgo agnes nō fuit ociosa i domo ꝑris. q: ſtatim tradita fuit ſtudio lr̄aꝝ. vt ſic ꝓ ſtudiū artiū vitaret carnis vitū. Hiero. ad ruſticū monachū. Et ponit de cōſe. diſ. vlt. c. nunq̄. Ama ſciaz ſcpturarū ⁊ vicia carnis nō amabis. Uñ ita neceſſariū ē ꝛginib⁹ modernis vt magnis laboꝛib⁹ reſiſtant vitijs carnis. ⁊ his hoſtib⁹ ą ipugnant caſtitatē. Quia dic̄. b. Amb. in li. de ꝛginitate Int̄ oia martyrij genera diuturniora ſunt caſtitatis ꝓlia. ⁊ nō ſolū ē carnis illecebris laboꝛioſe reſiſtere. q: ociū ⁊ ąes ſunt ſpina lacerās

D caſtitatē ⁊ via ad luxuriaz. Sic̄ attеſtať ꝓpha Ezech. xvj. Hec fuit iniq̄tas ẓodome ſoꝛoris tue ſuꝑbia. ſaturitas panis ⁊ abūdantia vini. Ociū ipi⁹ ⁊ filiaꝝ ei⁹. Ideo docet Egidius roman⁹. de regimine ꝓncipū. li. ij. ꝑte. ij. c. vij. et viij. Q ąlibet pr̄ vel mr̄ debēt ſollicitari q filie earū ſtudeāt texere. filare. ⁊ opari circa lanam vel ſericū ne ocio toꝛpeſcāt. Sicut legiť feciſſe ipator octauian⁹. de ą refert Valeri⁹ i policrate. li. vj. q filias ſuas i lanificio fecit inſtrui vt ſi eas nubila foꝛtuna ad extremā pauꝑtatē ꝓiceret. ſe ꝓ artē poſſent enutrire. Idē legitur de Cōſtātino ipatoꝛe ą ꝑcepit vt filie ſue artem ⁊ ꝓſuetudinē manib⁹ opādi haberēt vt ꝑ exercicia opis vicia vitarēt vt ſi foꝛtuna eis ñ fauēt poſſent ꝑ laboꝛes manuū victū ąrere ⁊ veſtitū Idē referūt cronographi de karolo magno ą filias ſuas fecit lanificio aſſueſcere colocz ⁊ fuſone ꝓ ociū toꝛpeſcerēt. Cōſideraueruntcz hi incliti ipatoꝛes q ociositas ⁊ voluptas ſūt arma antiq̄ hoſtis. de renū. c. niſi cū pdē. §. ꝓſone. et de ꝓſe. diſ. v. c. nūq̄. His armis diabol⁹ dauid impugnauit ⁊ ipm ſupauit qñ vacās ocio cuz Berſabee vxoꝛe Urie adulteriū ꝓpetrauit. ij Reg. xj. His armis inuaſit Salomonē qñ ceſſauit ab edificatiōe dom⁹ dñi. et ocio toꝛpebat ⁊ ipm vicit. q: mulieres alienigenas adamauit itaq̄ fuerūt ei vxoꝛes ąſi ſeptingēte ⁊ ꝓcubine trecēte. iij. Reg. xj. Illis armis ipulit mariaz magdalenā ⁊ vicit vt peccatrix publica dicere tur Luc. vij. Jō docet Hiero. gl̄iosus. ⁊ ponit de ꝓſe. diſ. v. nūq̄. Nō inq̄t vacet mēs tua vanis ꝓturbationib⁹ q̄ ſi peccatoꝛi iſiderint dñabunt tui. ⁊ te deducēt ad delicta maxia. De q̄bus dicit ps̄. lxxij. In laboꝛe hoiuz nō ſūt ⁊c. trāſierūt vſq̄ i affectū coꝛdis. Et ꝓcludit Hiero. Aliq̄t opis facito vt ſp diabol⁹ occupatum te iueniat. Et dic̄ Egidi⁹ roman⁹ vbi ſ. Si alią femia eēt i tā alto gradu q nō eēt ꝓſueta certa talia opa exercē. adhuc nō eēt ꝑmittenda vt ocio vacaret. ſz tradenda eēt ſtudio lr̄aꝝ. Et ſepi⁹ librū accipiēs ſe lectionib⁹ occuparet vt ſic pctā vitaret. Q: btā agnes nobiliſſimū liliū cū eēt i ſtudio artiū. ſecura fuit. Gz cū a ſcolis reuerteret. a filio ꝑfecti vꝛbis romāe adamata ē ꝑm q dic̄. b Amb. Tertia ꝛt⁹ ē fuga occaſionis peccādi q̄ fuit ąſi tertiū ſolū q̄ nr̄m candidiſſimū liliū. b. agnes fuit decoꝛata. Q: ät fugit occaſionem peccādi ptz ex h. q: dedit ſe ſtudio lr̄aꝝ q̄ vitať occaſio culpaꝝ. ⁊ poſtq̄ reūſa fuit a ſtudio māſit i domo ꝑrna. ⁊ q̄uis iuita ad lupanar inducta: tamē fuit ab angelis cuſtodita Amb. ꝓtinuādo legēdā di. Cū. b. agnes noluiſſet in thoꝛ filij ꝑfecti ꝓſentire nec idolis immolare iuſſit eā expoliari ⁊ nudā ad lupanar adduci. tātā aūt dēſitatē capilloꝝ dñs ei ꝓtulit vt mel⁹ capillis q̄ veſtib⁹ tegereť. Ingreſſa ät turpitudinis locū angelū dñi ꝑparatū iuenit. q̄ locum claritate nimia circūfulſit ſibiq̄ ſtolā cādidiſſimā ꝑparauit. Ꝑdefecti filu⁹ cū alijs iuuenib⁹ ad lupanar venit: ⁊ eos ad ipaz pr̄ⁱ⁹ iuitauit. q̄ ingreſſi ex miracło ät territi compūcti redierūt. Quos ille appellās fatuos ⁊ ad eā furiēs ltrās cū eā ꝓtingē vellet. a diabolo ſuffocať⁹ expiraꝛit. Nō ꝑfect⁹ audiēs cū ingēti plāctu ad eā venit. ⁊ cāz mortl⁹ ei⁹ diligēti⁹ ſciſcitať Cui agnes Ille cui⁹ volūtatē volebat pficē. eū i ptātē accepit ⁊ occidit Nā ſocij viſo miracło territi redierūt illeſi Cui ꝑfect⁹ In h apparebit q ñ magicis artib⁹ egiſti ſi ipetrare poter⁹ vt reſurgat Agnete ät oꝛāte: iuuenis ſuſcitať ⁊ xp̄s ab eo publice ꝑdicať. Ꝑontifices igiť tēploꝝ ſeditionē in ꝓplo excitātes clamauerūt: tolle magam. tolle maleficā q̄ mētes mutat ⁊ alienat aios. Ꝑdefect⁹ ät viſo miraculo voluit eā libare ſz ꝓſcriptus ät viſo miraculo voluit eā libare ſz ꝓſcriptionē metuēs. eā vicario dereliq̄t. Et q: eā liberare nō potuit triſt⁹ abſceſſit Ecce q. b. ꝛgo agnes nō dedit illis vanis iuuenib⁹ occaſionē q: territi lumē fugierūt. nec etiā ſeipam ill⁹ talē obtulit q̄ potuiſſent in ipaz occaſionē iuenire.

Discite igitur ab hac virgine o virgines cete/req; mulieres fugam occasionis peccādi. quia occasio peccati est velut spina lacerans castitatem. qō patz in Thamar virgine sorore Absalonis. ij. Regl. xiij. vbi legit q; amon filius david adamauit Thamar sororē absalon. ita vt p amore egrotaret. qō audiēs Jonadab dedit ei cōsilium malū dicēs: Cuba sup lectum tuuz z languorē simula. Nō ille fecit z dixit se a nullo cibū velle capere nisi a thamar. Illa autē sola iussu patris sorbitiūculaz porrexit nulla ancilla secū accepta. Amon autem videns eaz solam apprehendit eam z defloravit. Quia occasionem sibi pstitit q; sola cum solo in thalamo fuit. Jdeo dicit poeta: Si fugis fugit. si cedis cedere nescit. Nam locus z tēpus pabula pbēt eis. i. occasionē luxurie. Jdeo etiā beata virgo agnes ne in domo turpitudinis sola existēs occasionē daret iuuenib⁹ ad peccādū. voluit secū habere angelū custodē sui corporis cū hūanuz auxiliū non haberet. Quarta virtus ē habit⁹ asper z hūilis. quem credit habuisse. b. agnes erā tenere castitatē voluit. Jpa vera iudith ē q; sup lumbos quotidie habuit cilicīū Judith. viij. Refert Amb. q; aspasius pfectus dedit sibi asperū habitū. qz iussit eaz in copiosū ignem iactari Sed in duas ptes flāma diuisa seditiosum pplm exurebat. z eaz minime tāgebat. ita vt dicere posset illō Eccl. vlt. Jn medio ignis non sū estuata. Post hec aspasius i gutture ei⁹ gladiū imergi pcepit. Et sic xp̄s sponsus cādidus z rubicūdus ipam sibi sponsaz z martyrē cōsecrauit. Cū igit corpus ei⁹ xp̄iani z parentes eius cū gaudio sepelirēt: vix a paganis in eos lapides mittentes euaserūt Emerentiana autez eius coetanea ẏgo sanctissima lz adhuc cathecumia. dum iuxta sepulcrū eius staret et ystanter gentiles argueret ab eis lapidata est. Statimq; terremot⁹ chozuscatiōes et fulgura extiterūt adeo q; ex paganis plurimi perierūt. Ita q; ipi decetero ad sepulcrū venientes ẏgi nis. neminē leserūt. Ecce q; asperā vestem habuit beata agnes. Sic etiam virgines z mulieres si volūt esse caste optet interdū gerē vestes asperas et humiles. qz vestis superba est q̄si spina lacerās castitatez. Nō ptz Nume. xxv. vbi legit q; filij isrl fornicati sunt cū mulierib⁹ moabitarū seq; ornauerūt. qz dicit venerabil' Boe. in li. de dis. sco. Q; satirici dicebāt luxuriaz i ornatu vestiū cōsistere. qō ꝓbat poeta ẏsus. Uestis pulcrha. cui⁹ largus. ociū q; somnus. Demergunt aiaz luxuriāq; vocant. Quinta virt⁹ ē sobrietas quā agnes habuit cuz se a supfluis abstinuit. ideo castitatē tenuit. qz sciuit q; excessus in potu z cibo ē spina lacerās castitatem. sicut legit Gen. xix. ō loth q; inebriat⁹ vino incestū cū filiab⁹ ꝓpetrauit. Joō dic apls ad Eph. v. Nolite inebriari vino in q; ē luxuria. Quare refert Valeri⁹ i policrate lib. j. q; vsus vini romanis semis fuit ignot⁹ ne aliqō dedec⁹ in eas ꝓlaberet. aut in luxuriā laberent. Sexta virt⁹ ē custodia sensuū pcipue illoz q; remota ostendunt. vt visus vl' audit⁹. qz curiositas videdi vana vl' audiēdi ē spina lacerās castitatē z via ad luxuriā. teste. b. Gregl. i omel. Si aliqs vir vel mulier viderit filiū vel filiā alienā. seruum aut ancillā z p ꝓcupiscētia diligēter aspexerit. corrupta ē vna ẏgo. Et subdit. Si qs ẏo clericus vl' religiosus vl' laic⁹ cantica luxuriosa vel turpia libēter audierit z cum dilectiōe placito auditu susceperit. corrupta ē alia ẏgo. hec ille. Jsta sūt folia pfulgida q; decorauerūt beatissimā ẏginē agnetē z quālibet aliā ẏginē volētē saltē tenere castitatez. Scōa ꝓpietas lilij ē q; intus hz grana aurea fulgētia q; liliū decorant. Jta btā agnes habuit spēalia bñficia q̄si aurea q̄b⁹ dñs eam p alijs exornauit. Et h enumerat btā ẏgo i legēda sua dicēs. Annulo suo subarrauit me dñs me⁹ ihesus xp̄s. z dexterā meam z collū meū cinxit lapidib⁹ p̄ciosis Jnduit me ciclade auro textā. z immensis monilib⁹ ornauit me. posuit signū i faciē meā. vt nullū pter ipm amatorē admittā. Tradidit aurib⁹ meis inestimabiles margaritas. z circūdedit me vernātibus atq; ꝓstātib⁹ gēmis. a q; mihi iā thalamus locat⁹ ē. cui⁹ mihi organa modulātib⁹ vocibus sonāt mel z lac ex ei⁹ ore suscepi. et sanguis ei⁹ ornauit genas meas. Jam amplexib⁹ ei⁹ casta astricta sū. iam corp⁹ ei⁹ corpori meo sociatū ē. Jā oīndit in thesauros incōpabiles q̄s mihi se daturū si in eo pseuerauero ꝓpuisit. Illa oia accepit btā Agnes in regno celoz.

De eadem ẏgine. sermo secūdus.

Sicut lilium inter spinas. sic amica mea inter filias Cañ. ij. Videmus q; inter omnes flores decentius liliū est ornatū z vestitum. nec est aliquis color q; potest ei cōpari. Jdeo dixit domin⁹ Mat. vj. Cōsiderate lilia agri quō crescūt non laborant neq; nent. dico autem vobis quoniaz nec Salomon in omni gloria sua coopert⁹ est. sicut vnū ex ipīs. Etiam liliū inter alios flores ē pulcherrimus qō ptz ex diuersitate seu distinctione folioruz. ex ꝓportione eoz z suauitate odorum. quia habent suauē odorem z nimiū excellentem. Mystice. p lilium btā Agnes figurat. Quia sicut liliū est decēter a natura decoratuz folijs tanq; corona. Jta ẏgo btā agnes est vestita decenter a sponso suo xp̄o. sicut testatur i cantico hodierno dicēs: Jnduit me domin⁹ vestimento salutis z indumento leticie circumdedit me z tanq; sponsam coronauit me corona. Jpa etiā inter alias ẏgines pulchra ē. Cuius

pulchritudo lucet ex diuersitate seu distinctione prudentie. Quia fm Amb. dr ygo prudentissima. qđ ptz ex ꝓprietate iusticie ⁊ suauitate pudicicie Ita vt đ ipa exponi pōt illđ Gen. xxiij puella decora nimis. ygoꝫ pulcherrima ⁊ incognita viro. Jdo xp̄s spōsus cōpat eā lilio dicēs: Sicut liliū iter spinas ⁊c. In qb⁹ ybis. b. Agnes a trib⁹ cōmēdat. Primo a ygināli candidatiōe. ibi. sicut liliū. Scđo a miserabili passione. ibi. inter spinas. Tertio a speciali dilectione. ibi. sic amica mea inter filias. Circa p̄mum notāduz multe sūt lilij ꝓprietates fm qs beata Agnes lilio cōpat. Primo liliū sic refert Pli. in spe. natu. sedat irā ⁊ discordiā vniūsaz. cui⁹ ratio est. qz liliū hz dulcē exalationē q dū p respirationē inbibit. estus mox calozis suffocat nam liliū fm Auic. cūctas extinguit colericas passiones. q qdem est fons ire et sanguinis. vt ait Gal. Jta btā Agnes p sua dulcia verba et benigna sedauit iram p̄fecti romani. ita vt p̄ius qui eam expoliari iussit. ⁊ ad lupanar duci. postea suaui ozatiōe ⁊ filij sui suscitatiōe ipam dimittere voluit. ⁊ mitigat⁹ fuit. fm illđ Ecci. vj. Uerbū dulce multiplicat amicos ⁊ mitigat inimicos. Jdē etiam ptz de filio p̄fecti q̄ tanq̄ leo furiens ad ipam in locū turpitudinis intrauit. Post q̄ autē fuit ab ea suscitatus mitigat⁹ est. ⁊ xp̄m publice p̄dicauit. vt dic̄ Amb. Jdē manifestuz est in paganis q̄ circa sepulcrū sancte Agnetis sanctā emerētianaz ex iracūdia lapidabāt. quos mitigauit p coactionem. Quia dicit Aristo. x. Ethi. Multi plus obediūt coactioni q̄ sermoni. Jtem p chozuscationes. ⁊ p fulgura iram eoꝝ sedauit vt decetero venientes ad sepulcrū eius non leserūt. ⁊ p̄cipue hoc cādidissimū liliū beata Agnes mitigauit iram iudicis irati erga peccatozes Sicut de hz ptz in miraculis sancte Marie: de quodā iudice nomine stephano q̄ erat rome: ⁊ vnū oztū btē Agnetis violenter abstulit. ꝓpter qđ dānatiōi ad iudicatus fuit. Et ipa imemoz huius violentie cum sancto ꝓiecto ⁊ beate ygini marie p ipso intercessit ⁊ iram mitigauit. Jdeo figurata est p abigail prudentissimā que virū suū stultum nabal erga dauid regez recōciliauit. ⁊ iram ei⁹ sedauit. j. Regl. xxv. Secūdo liliū habet ygtutem cōbustionis corporis sanatiuam. fm Pe/trū de crescē. li. vj. c. lxiij. qui dicit. folia lilij decocta ⁊ posita ad locū cōbustiōis: sanant. Jdē dicit Johes mesue in p̄ma practica. Membza igne vsta liliū supza positū optime sanat. Cui⁹ ratio est. quia fm Galienū liliū maturatiuū ē vlcerū. apostematū ⁊ tumoꝝ. Jdē facit radix eius si trita cum oleo apponat. Jta beata Agnes sanare pōt ignem cōbustionis male concupiscētie carnalis q̄ heu viget in omnib⁹. Teste beato Johāne. j. Joh. ij. Totus mūdus in malo ligno. id ē. in malo igne cōcupiscētie posit⁹ est. Jstuz ignē in seipsa extinxit. cuius eni esset fm Amb. tm̄ tredecim annoꝝ. que quidem etas magis est lasciua. et ad concupiscētiam inclinata. tamen fertur sic dixisse iuueni ipam in cōiugum petenti. Discede a me fomes peccati. nutrimentum facinoris. pabulū mortis discede a me. quia iam ab alio amatoze p̄uenta sum. qui mihi satis meliora obtulit ornamēta. vt ptz in legenda. Jdeo pōt dicere cuz Sara illđ Tob. iij. Tu scis domine q nunq̄ cōcupiui viruz et mundā seruaui animā meā ab omni cōcupiscētia. Jstam etiaz cōcupiscētie cōbustionē sedauit in alijs. sicut refert Januēsis de quodaz viro paulino q̄ li ecclesia sancte Agētis fungebat sacerdotij officio. hic cepit miro carnis ardoze tēptationeq̄ vexari. Sz cum deum offendere nollet. a sūmo pontifice licētiam cōtrahēdi matrimoniū petijt. Cuius autem bonitatez ⁊ simplicitatē papa cōsideras. annulū ei cū smaragdo dedit ⁊ iussit vt imagini formose beate Agnetis que in sua ecclesia depicta erat ex pte sua p̄ciperet: vt se permitteret despōsari. Cunq̄ h̄ sacerdos huic imagini iperaret. illa cōtinuo annulo digituz porrigens. ⁊ illo suscepto digitum retrahebat. Et extunc omnē maluz estum ⁊ tēptationē carnis a sacerdote fugauit. ⁊ am/modo illaz diabolicā incensionē minime sensit Quis hoc fecit certe hoc mitigatiuū liliuz celeste qđ iam erat plantatū in oztuz celestis paradisi. qđ abstraxit ab eo omnez ardoze a diabolo imissum: vel a ꝓpria carne excitatū. Recte sicut ait Dionysi⁹. liliū sup vulnus adustū positum extrahit ardoze mitigatq̄ dolorem. Jdcirco omnes senes ⁊ iuuenes vidue et ygines viri ⁊ mulieres q̄ in maligna cōcupiscētia sūt iflāmate p desideriū. q̄rere debent hoc celi liliū beatā Agnetē: ⁊ sese illi cuz fide ⁊ dilectiōe desponsare. fm illud Ozee. ij. Desponsabo te mihi in fide. ⁊ extunc cōbustio illa cessabit vt patuit in p̄fato sacerdote. Tertio liliū habet ygtutem mūdificatiuā. quia facie mūdificat. vt dic̄ Petr⁹ de crescē. vbi supza. ⁊ fit hoc mō. accipe tuberositates radicis lilij ⁊ desicca. puluerem inde fac. postea tēpera cū aqua rosacea ⁊ desicca. quo facto ter vl q̄ter puluerē solū cuz aq̄ rosacea ꝓfectam duc sup faciē ⁊ fugabit ꝓtracti/onē rugaz abluēdo ⁊ faciē dealbādo. Jdē dic̄ Dion⁹. Hāc ygtutē habet btā Agnes. liliū celestis paradisi. qz oēs eam inuocātes mūdat ⁊ dealbat a nigredine mentaliuz facinoꝝ. Be qua dicit Hiere. Threñ. iiij. Denigrate sunt facies eoꝝ sup carbones ⁊ non sunt cogniti in platcis Et non solū mūdat maculā mentalē. sz etiā corpozalē. Ad qđ ꝓbandum. refert Amb. q puella quedā noie Constantia Constantini magni filia totaliter in facie erat lepzosa. ⁊ grauissime

vndiq; i corpore maculata. hec audiens fama beate Agnetis tumulū eius adijt. & cum ibi in oratione pſisteret obdormiuit. viditq; beatam Agnetē assistentē & dicentē sibi. Si in xpm credideris continuo liberaberis. Ad hanc vocē eui gilans pfecte se sanatā inuenit & illa baptismū recipiens sup corp⁹ beate Agnetis basilicā fecit. & ibi in virginitate degēs multas exemplo suo vgines congregauit. Ecce quomodo hoc celestis ortiliū faciē corporis hui⁹ vginis mundauit. & faciem insup mentis sue a spirituali lepra peccati dealbauit. & in mūdicia spūali pseuerauit. Ecce vginitas sine humilitate nō est mūda. Fm illud Aug⁹. Quid pdest cōtinentia si dñabitur ibi supbia. Melior est humilis cōiugalitas q̄ supba vginitas. Ideo sumere debent radicē. i. hūilitatem (que debet esse radix vtutū. Fm Greg⁹. dicētem i omel. Qui ceteras vtutes sine humilitate cōgregat. in vētū puluerem portat) d hoc albissimo lilio bea. Agneteq̄ fuit humilis vgo. & debent eam puluerisare. hoc est quō in puluerem redigenē cogitare. Fm illud Geñ. iij. Puluis es & in puluerem reuerteris. & hunc puluerē debent inducere facie bus suis. āmodo insignia superbie abijciendo Sicq; speciose xpō apparebunt. qui dicit eis Cañ. ij. Ecce tu pulchra es amica mea ecce tu pulchra oculi tui colūbarū absq; illo qd intrinsecus latet. & hoc ad pmum. Quātum ad secūdū fm naturales spine mutuo solent connecti sicut pz de arboribus spinosis q̄ adinuicem se cōtinent. & alterutrū muniūt & defendūt. et manu resistentiū sibi pungunt & vulnerant. & si inter eas aliqd creuerit lilium. illud lacerant & extinguūt. sese autē raro ledere approbanē. Mystice. p spinas tyrāni impugnantes bonos hui⁹ mundi figuranē. q̄ se in malo cōnectunt contra bonos ipos vulnerando. qd figuratū ē Numeri. xxij. vbi legit q̄ Balach rex iniqu⁹ cum malo pphēta balaam se sociauit contra israel. qñ pphēta pplm maledicere & psequi intēdebat. Ita etiā legit q̄ herodes & pylatus facti sunt amici q̄ antea longo tēpore fuerūt inimici. ad hoc vt ipm iesum vulnerarent & morti cōdemnarent. Ita etiam romanus pfect⁹ cū filio suo fuerūt q̄si spine pungentes se adinuicē cōnectendo vt hoc delectabile liliū vulnerarēt videlicz Agnetem. Tandez filius pfecti voluit sibi surripere vginem: ipam ad suum cōiugiū inducēdo. qd sine dolore & stimulo nō fuit. q̄ nouit cē scriptū p beatū Amb. in li. de vginitate. virginitas est amica diuinitatis. speculū puritatis. ornamentū mirifice venustatis. riuul⁹ pepetue voluptatis. Et in aut. de lenonib⁹. Coll. iij. §. sanximus. Sola castitas cuz fiducia possibilis est seu potens ē. Et dñ potuit beata Agnes stimulari. q̄ tria habuit allicientia eaz ad ei⁹ consensum. Primum fuit iuuenilis etas. Fm illud Eccē. xij. Adolescētia enī & voluptas vana sūt Sed hanc vanitatē ipa spreuit. Quia dicit beatus Amb. Quis eēt ānis iuuencula tm animo cana. Secūdū fuit pulchritudo. q̄ pulchra facie. & scimus q̄ pulchre vgines & mulieres maiores habent adherētias & frequētiores Quia dicit Hiero. Pulchra cito amat et feda facile cōtemnit. difficile custodit qd plures amāt. Ex pulchritudine corporis non curauit. Fm illud Prou. xxxj. Fallax gratia & vana est pulchritudo. mulier timēs deū ipa laudabit. De iterum vgo pulchritudine fuit sibi cura. Fm illd ps. xliij. Omis gloria eius filie regis ab int⁹. Ideo potest dicē illud qd dicit beat⁹ Greg⁹ in li. dialo. de puella nomine Galla. illa exterius nihil deformitatis timuit. q̄ interiorē speciē amauit nec verita est si hoc in ea fedaretur q̄ q̄ a celesti sponso non amaret. Tertium fuit munerū oblatio. q̄ pfecti filius obtulit ei plurima. Gēmas & diuicias et ampliora promisit. Multe enī sunt quas non seducit pulchritudo & iuuētus. quas tamē munerū oblatio seducere consueuit. In cui⁹ signum seru⁹ abrae dedit rebecce munera vasa argentea & aurea: vt ipam facilius ad consensum filij dñi sui inclinaret. Sed omnia munera beata Agnes despexit Sciebat enī q̄ huiusmodi munera terrena nō dant spōsis dei. sed concubinis. Fm illud Geñ. xxv. Filijs autē cōcubinaz largitus est munera. dona aūt spūalia & celestia dant legittimis sponsis. de quib⁹ gloriat in legenda. Secundo punita est a pfecto qui polluere voluit ei⁹ famā et nominis honestatē tradendo ipsam ad lupanar. qd etiā doloroſum fuit. quia dicit Prou. xxij. Melius est nomē bonum q̄ vngenta pciosa. Contra hoc habuit angelicā societatem. quia angelū ibidem pparatū inuenit. q̄ infamiā ei⁹ aboleret. Ideo iussit etiam eam nudam trahi per ciuitatem. vt de ea impleretur illd Ezech. xvj. Derelinquent te nudam & ignominia plenam. & hoc fecit ideo vt nuditas sibi verecūdiam faceret. Solent enī vere virgines magis timere nuditatem q̄ penaz. Fm illud Ezech. xvj Eras nuda & confusione plena. Sed contra hoc habuit a deo adiutorium. q̄ tantam densitatē capillis ei⁹ deus tribuit. vt melius capillis q̄ vestibus tegeretur. Et in hoc verecūdiam ab ea repulit. Idē etiam ipam in loco obscuro fecit includi. vt loci obscuritas eam terreret. Ex contra hoc habuit claritatez vt qui ad eam ingressi fuerant. p nimio splēdore eam videre nō poterant. Ille spine non potuerunt eam vulnerare. Sed ipa sciuit eas in suam pprietatē cōmutare. Quia filius pfecti suscitatus effect⁹ est publicus christianus. Perfectus etiā viso miraculo credidit. & in virum alterū mutat⁹ fuit.

Tertio punita fuit ab aspasio prefecti vicario qui volebat in ea extinguere fidei integritatez multiplex ei inferendo suppliciū. Jussit eni eā in ignem copiosū iactare. vt ignis crines ei⁹ et ossa i cinerē redigeret. ne alique reliquie remanerent quas christiani honorarēt. Gz ipa ignē deuicit deuota oratione. Jpa eni hodie in medio flammarū expāsis manibus orabat dicēs: Te depcor venerāde colende pater metuende quia per filiū tuum minas euasi sacrilegi tyrāni. et carnis spurcicias imaculato calle trāsiui. Ecce venio ad te quem amaui. quem quesiui. quē semp optaui. z hoc ad scām. Mtum autē ad tertiū est notanū speciale signum est quādo sponsus spōsam nominat amicā suam. Cañ. ij Surge ppera amica mea. colūba mea. formosa mea. z veni. Speciali⁹ autē est quādo eaz vestit pulchris vestibus z eam ad suum thalamū introducit. Et hoc signū dilectiōis ostēdit rex asuerus erga Hester desponsatā sibi. que non accepit cultum muliebrē. sed quecunqz voluit egeus eunuchus ei dedit. z que cum deberet i trare ad regem ordinauit. vt habetur Hester. ij. Jdeo duo signa dilectionis ostendit sponse sue beate Agneti. quando eā amicā suā dignatus est vocare dicēs: Sicut lilium cē. sic amica mea inter filias. Specialius autē signū ei ostēdit quādo eam vestib⁹ deauratis induit. z ad suum thalamū gaudens introduxit Et hāc vestem ostendit octauo die parētibus suis z amicis. Cū eni parentes eius octauo die iuxta tumulū vigilarēt. viderūt chorum virginū vestibus aureis radiātē. inter quas viderūt beataz Agnetē simili veste fulgētē. z a dextris ei⁹ agnū candidiorē niue stantē. Quib⁹ illa dixit: Videte ne me quasi mortuam lugeatis. sed cōgaudete mecū z cōgratulamini. quia cuz his omnib⁹ lucidas sedes accepi.

¶ In ꝯuersiōe sancti ꝑauli apli. Smo ꝑmus.

BEniamin lup⁹ rapax mane comedet ꝑdam z vespere dividet spolia. Geñ. xlix. Ad experientiaz videm⁹ q fluuij magni iuxta ciuitates fluētes interdū se vltra solitū diffundūt: z adeo excrescūt q se cum capiūt arbores z molendina atqz pontes. Et q̄uis hominib⁹ nōnunqz faciūt damnum: vltimo tamē in se diuidunt capta vt auruz vel argentum de terra raptuz. z pisces de piscinis Horaliter. p fluuiū cōuenit designari beatuz paulū. quia fm naturales fluui⁹ sapit naturaz sui originis. Ut si origo habuerit dulcē aquaz z fluui⁹ habebit. Si autē amarā. erit etiā amarus. Ad ppositum. beat⁹ paulus ortum habuit de tribu beniamin. vt habet ad ꝓhil. iij. Et q⁹ de beniamin dictū erat hoc ꝟbum ppositū thematis Jdeo in paulo qui fuit de genere ei⁹ est impletum. Iste fluuius in ira tm̄ se diffudit vt non solū caperet arbores. i. cōtemplatiuos sed et molendina. id ē. cōiugatos. Sicut dicit i epla hodierna Act. ix. Saulus adhuc spirās minarū scz verbis. z cedis. i. verberib⁹ in discipulos. accessit ad ꝓncipes sacerdotum z petijt ab eis epl̄as in damascuz vt si quos inueniret huius vie viros z mulieres. id ē. cōiugatas cē vinctos ꝓduceret in hierusalē Ecce rapacitas Postqz autē cōcisus fuit z ab ira quieuit. largiter argentū z aurū diuisit gentibus z iudeis id ē. aureas doctrinas i tertio celo raptas. Sicut z hoc volūt verba ꝓassumpta. in quibus paulus a tribus describitur. ꝓrimo vt austerus ecclesiarū depdator. ibi. beniamin. Secundo vt seuerus ouicularū captiuator. ibi. mane comedet. Tertio vt largus doctrinarū dispensator. ibi. vespere diuidet spolia ꝓrimo est notandū dicunt naturales q lupus certas ꝓprietates habet ꝓpter quas beatus paulus ei comparatur. ꝓrimo lupus ē animal valde rapax sicut refert Aristo. ꝓncipaliter de aliquo lupo libro. ij. de animalibus. qui in india est babēs tres ordines dentiū. superius z inferius. z habet pedes leonis. faciem q hominis. z vox ei⁹ vt tuba terribilis. velox est sicut ceruus. et est audacissimus comedēs homines. Huius lupi ꝓprietates etiam ante cōuersionem Saulo cōgruebant Recte eni sicut iste lupus habet tres ordines dentium quib⁹ se defendit. Ita Saulus qui nunc paulus dicit tres habuit defensores. ꝓrimi fuerunt defensores pharisei qui in hoc ipm iuuabant. z litteras ꝓtra christianos dabant. vt dicit Act. ix. Et illi in minarū exhibitione eum audacē faciebant. Quia die Aris. j. ꝓl. Seuissima est iniusticia habens arma. Secūdi fuerunt socij crudeles qui fuerūt sibi in causam audacie. Quia dicit ꝑarides in li. de trib⁹ regibus. Sol⁹ homo timidus est. plures eni simul cōstantes audacissimi sunt tam i die q̄ in nocte. Terti⁹ fuit ipe. quia fuit audax qō habet Act. viij. Saulus deuastabat ecclesiam per domos intrans viros ac mulieres trahens in custodiam. Sunt heu multi homies in ciuitatibus peccatores qui cum sperent a superiorib⁹ habere adiuuamen. vl̄ ab eis nō puniūtur. vt sunt lusores potatores cē. peccāt auda cius societate cōgregata. z nocte dieqz currūt bonorumqz pacem perturbāt dicentes Tamē paulus ita fecit. z nūc cum christo regnat. Gz attendant miseri q paul⁹ fecit z penituit. z ipi fortassis sup illo nunqz penitent. Paul⁹ tamē hoc fecit ex zelo legis. Sicut testatur ad Gal. j dicens: Abundanti⁹ exist̄es emulator paternarum mearū traditionū. Isti autē faciūt ex malicia mētis. Gz audiāt ibi bea. Gregl. sup Job xv. ꝓpingui ceruice currūt cōtra deū dicentes

Iste dei iudicio eternaliʒ interibit q̃ tãta aĩmosi tate ⁊ audacia deũ offendẽ nõ desistit. Scda ꝓ pietas lupi est. vt dicit Amb. in exame. lib. v. c. vj. Si ꝑus lupus viderit hoiem vidʒ hõ vo/ cem ꝓdere. Jõ exiuit h̃ ꝓuerbiuʒ qñ subito ta/ cent in aliq̃ ꝯgregatiõe. lupus est in fabla. Jta fideles xp̃i. viso saulo ex timore siluerunt. seq̃ ab eo abscõderũt cũ ipm solũ audiert. ita vt ve rificaret illud Ecci. xliij. In ſmõe ei⁹ siluit vẽ/ tus. i. hoies fideles nõdũ in fide firmi q̃ vẽto cõ pant. sicut dr Job. vij. Uent⁹ est vita mea Jõ legit Act. ix. Ex in damasco erat q̃dam discipu lus dñi nõie Ananias abscondit⁹ timens Sau li aduentũ. Ad quem dñs. Surge ⁊ vade i vi/ cum q̃ dr rectus. ⁊ quere Saulũ tarsensez i do/ domo iude. Ipe aũt timẽs se excusabat dicẽs. Audiui a multis de viro h̃ q̃nta mala fecerit in hierlim. ⁊ nũc hic habet ptãtem a ꝑncipibus sa/ cerdotũ oẽs q̃ inuocant nomẽ tuũ ⁊c. q. d. Nõ audeo apparere in ꝯspectu ei⁹. Idẽ ptz ibidez de Petro ⁊ ceteris q̃ noluerũt se ei sociare. Dz in cõspectu eius siluerũt. Ideo dicit. h. aug⁹. in ſmone de ꝙuersione ei⁹. Audiẽs Petr⁹ q̃ sau lus eũ q̃rebat. Plus eũ formido tenebat. Noli timere beate Petre. q. te nõ querit saulus. sed paulus vas electõis te cupit videre. Eya sãcte Petre bñdic deũ ⁊ suscipe fratrẽ. ⁊ habeb euz cũ defendis eccl'am adiutorẽ. Tertio lupus hz banc ꝑpetatem qñ vult inuadere gregẽ ouiuz ꝛipas iugulare. Si tũc ꝑus videt a pastore seu custode ouiũ. ferocitatẽ deponit. ⁊ oues nõ in/ uadit. vt dicit Amb. vbi s̃. Sic factũ est de sau lo. Cũ em accepisset lr̃as in Damascũ volẽs in uadere oues xp̃i ⁊ morti tradẽ. p. cuisus fuit a xp̃o q̃ est custos hoim. Job. vij. ⁊ pastor xp̃ia/ norum Job. x. Iste inquã ꝑuidit eũ ocul'pieta tis. ⁊ ad terrã pstrauit. ⁊ iõ extunc omnẽ depo suit ferocitatẽ quã aduersus oues ꝯcepat ⁊ di xit. Dñe q̃d me iubes facere. Sup quo dic̃ au⁹. Occisus agnus a lupis fecit agnũ de lupis Jam parat se ad obediendũ. q̃ ꝑus seuiebat ad psequendũ. Idẽ in alio ſmone Elisus est seui/ ens ⁊ factus est credẽs. elisus est lupus. ⁊ fact⁹ est agnus. elisus est pſecutor. ⁊ factus est p̃/ dicator. elisus est fili⁹ pditõnis. ⁊ fact⁹ est vas electõnis. Et h̃ quo ad ꝑmũ. Quantũ ad scõm describit Paulus tãc̃ ouiũ domitarũ captiua tor. Ubi nota dicit Ari. in li. aialiũ. Tota natu ra lupi insidiat ouib⁹ siue aduersat. qđ ptz in si mili. q. cordula facta de intestinis lupi adiũcta cordis citare factis de intestinis ouis. eas de/ struit ⁊ corrũpit. Illa etiaz diusitas ptz ex h̃ q̃ lupus vt facili⁹ oues capiat sub herb̃ ⁊ folijs i/ terdũ se occultat. ⁊ cũ venerit ad ouile oẽs ouel strangulat. si sibi nõ resistit a cane aut pastore. Ita totalit̃ Saulus aduersabat ouibus xp̃i q̃ in lege ⁊ in euãgelio nõ simil cõcordabãt. Ipse eñ sonabat ad legẽ ⁊ circũcisionẽ. Oues aut̃ xp̃i ad euangeliũ ⁊ baptismi lotõnez. ⁊ hec fuit magꝝ dissonãtia. recte sicut cordula lupi cũ corda ouis facit dissonãtiã magnã. iõ eas vl'r destru/ xisset nisi ver⁹ pastor restitisset. Ipe em verus pastor nr̃ax aiax xp̃s fecit ⁊tra euz sicut pasto res ⁊tra lupũ. Nã infestos faciũt eis laqueos foueas ⁊ pedicas. In q̃b⁹ dũ se oues cape cu/ piũt ⁊ credũt: capiunt. Jta saul⁹ volens cape oues capt⁹ est a pastore. Jõ exclamat aug⁹. in ſmõe de cõuersiõe ei⁹ di. O inenarrabil'patia dei. inuenit pũsum ⁊ efficit cõuersuz. inuenit sã/ctorum ꝓcussorem. ⁊ fecit eũ pietat̃ tutorẽ. In uenit vas fetulentũ ⁊ exhibuit eũ vas purissi/ mum. inuenit mistrũ neq̃ssimorũ iudeorũ. ⁊ fec eum cõparem sctõx suorũ. Inuenit supbũ ⁊ hu milem fecit eũ. Inuenit blasphemum. ⁊ ꝓstituit cũ apl'm. Ecce q̃ aliqñ iniquissimorũ sacerdotũ epl'as deferebat ad destructõez ml'torũ. nũc ei⁹ resonãt epl'e ꝓ vniũsum orbẽ terrax. Hec aug. Dicũt etiã expti naturales. Cũ lupus cadens in foueã capit̃. dũq̃ capt⁹ in ea tenet̃ oẽm ꝺponit ferocitatẽ. ⁊ si ad eũ ꝓjcit̃ vel mittit̃ ouis. eã nõ laniat q̃uis naturale odium inter eos ex istat. Sic etiã paul⁹ dũmõ capt⁹ fuit a xp̃o non laniauit ananiã q̃ interp̃tat̃ ouis. q̃uis ad ip̃z missus essz. De h̃ dicit aug⁹. in ſmõe vbi s̃ Ec/ ce lup⁹ rapax adducit̃ ad ouẽ sequẽdã nõ rec/ piẽdaz. sz ne rapientẽ ei⁹ grex pauescceret lupuz ip̃e pastor de celo q̃ hec oĩa faciebat nunciauit venturũ oui. sz nõ seuiturx. Quia dñs lupo se/ uiciã int̃dixit. lup⁹ ad ouẽ capt⁹ adducit̃ Ouis sub mãu pastoris ꝓfortat̃. ne iam putet seuiẽtẽ mira res ab agno lup⁹ ꝓ ouib⁹ mortu⁹ fuit ouis secura de lupo. Et qđ est ampli⁹ mirandũ. ouis baptisauit lupũ. ⁊ ex eo fecit agnũ. hec ille. Ui de qñ obediẽs fuit xp̃o. iste seuerus captiua/ tor ita vt ab oue se duci mittẽt. q̃re h̃. q. vt ait Amb. sup epl'az ad Gal'. j. ei⁹ pſecutio nõ fuit ex malicia sz ex ignorãtia. Et in signũ illi⁹ mox vt coḡuit se errasse ꝑsus est ⁊ seuiciam poster gauit. Et est notãdũ q̃ tyrãni h⁹ mũdi seuiẽtes q̃ nũc ex euãgelio sciũt se errare. ⁊ ob h̃ a deo p cutiunt̃. tũ corꝑis infirmitate. tũ hostiũ adũsi/ tate. ⁊ tñ nolũt se emendare. sequunt̃ pauluz in rabie tyrannica. nõ aũt in salubri pnia. Paul⁹ nesciẽs pſecutus est eccl'am. Illi aũt sciẽtes fa/ciunt maliciã. Sz audiãt illud Lu. xij. Ille ser/ uus q̃ coḡuit voluntatẽ dñi sui ⁊ nõ fecerit ſm volũtatez ei⁹ vapulabit plagis ml'tis. ⁊ h̃ ad se/ cundũ. Quantũ ad tertiũ describit̃. b. Paulus tãc̃ largus doctrinax dispẽsator. ibi. vespe di uidet spolia. Dicũt naturales lup⁹ qñ nutrit fe tus suos tãte est astutie q̃ cibũ aut ꝑdã nõ q̃rit in ꝑpinq̃s locis. sz tunc tpis venat̃ a remotis. ne fet⁹ possit pcipi ⁊ occidi. ⁊ hãc ꝑdam quam portat fetib⁹ studet impartiri. Mistice beatus

paulus p⁹ ꝓuersionē suaz habuit a deo sibi datos filios spūales. de q̄bus dicit ad Gal'. iiij. Filioli mei q̄s iterū parturio. Jō circa litt⁹ h⁹ mūdi nō q̄siuit seu rapuit p̄dā sui euāgelij. Sz a remotis ꝫ est in tertio celo illō didicit. Sic̄ testat' ad Gal'. j. Notū vob fratres facio euāgeliū qđ euāgelizatū est a me. q⁹ nō est ſm homiez. neq; ab hoie accepi illō. neq; didici. sz p reuelatōem Jhu xp̄i. Quia dicūt doctozes q; in illo triduo qñ iacebat cec⁹ nō manducās neq; bibēs rapt⁹ fuit in celuz tertiū. Sicut dic̄. ij. Lorī. xij. Ubi ſm Aug⁹. in li. de videndo deū. fuit sibi ꝓcessum videndi diuinā essentiā. eo q; essz futur⁹ doctor gētium. vt ibi dicit euangeliū. Jgit̄ de hac lōgin qua terra reūtens ⁊ p̄dam afferēs filijs suis spiritualib⁹ largit̄ diuidit. sic̄ mēozat ppha dicēs Uespe diuidet escā. Jō dic̄ Amb⁹. li. de viduis pte p̄ma. Hic inq̄t ad tps elegit mozari in terra ꝓpter ꝓuersionē fideliū renuncians interi celo hic est q̄ escas rapiēs in celo tanq̄ violent⁹ raptoz. eas famescentib⁹ diuisit in terra. hec ille. Quis inter ap̄los plus p̄dicauit feminādo verbum dei. docendo plures epl'as p orbem misit? certe null⁹. Q⁹ ſm Chry. de laude pauli omel'. j. Paulus terrā. mare. greciā. sil' ⁊ pannoniā. ⁊ oēs regiones sub sole circūiuit. ⁊ peccatoz spinas euulsit. errozes fugauit. ibiq; xp̄i veritatis seminauit. Jō cōmendat eū in vita ⁊ p̄dicatōne ⁊ oibus sanct⁹ esse eccl̄ez dicēs. Abel obtulit sacrificiū ⁊ inde laudat'. Sed si pauli hostiā adducā? i mediū q̄tū celū a t̄ra supioz appebit Siq̄dem p singl'os dies semetip̄m immolabat quā tñ hostiā duplicit̄ offerebat. tū in coꝛde. tū in coꝛpe mortificatōez circūferēs. Nō eñ oues ⁊ boues offerebat. sz semetip̄m duplicit̄ imolabat. neq; his ꝓtent⁹ fuit. sed etiā oꝛbē vniūsum studuit offerre. q⁹ oēm terrā circūiuit. ⁊ ex hoibus angelos fecit. ⁊ ip̄os hoies ā q̄si ex demonib⁹ i āgelos. puexit Abel dolo germani pcussus occubuit. Paul⁹ vo ab eis iterfect⁹ est q̄s ab innumer⁹ mal' cupiebat eruere. Noe. ppt̄ iusticiā in arca a diluuio p̄seruat⁹. B aūt mlto seuioze inundante diluuio nō arcā coaptādo cōpaginib⁹ tabularū sed epl'as cōponēdo p tabul'. vniūsuz oꝛbem periclitantem e mediis fluctibus liberauit. Hic in arca coꝛuum inclusit de arca rursum coꝛuum emisit. ⁊ includens lupū ferocitatem ei⁹ mutare nō potuit. Paulus aūt accipiens miluosq; suscipiēs fecit columbas ⁊ excludēs oēm ferocitatē. māsuetudinē spūs introduxit. Abꝛaam mirantur oēs. q⁹ ad dei p̄ceptum patriā cogtosq; reliq̄t. Sz quō possz paulo eēri q̄ nō tm̄ patriā vel cognatos sz seip̄m ⁊ mōm fliq̄t. imo ⁊ celos ⁊ oia ad tps. vt xp̄z lucrifaceꝛ Sz ⁊ abꝛaā i piculū se tradēs hostib⁹ filiū fratri eripuit. Paul⁹ aūt vniūsuz oꝛbē de ip̄a diaboli extrahēs potestate. ⁊ mag; ⁊ innūerabilia piacula suscepit ꝓp̄ūsq; moꝛtibus securitatem maximā alijs ꝓpauit Filiūq; abꝛaā voluit imolare. Paulus vo milleſies seip̄m imolauit Ysa ac patiam aliqui mirāt'. eo q; puteos a se factos obstrui patiebat'. At paulus nō puteos cernēs lapidib⁹ obꝛutos. sz pp̄riū coꝛp⁹ ⁊ eos a quib⁹ patiebat' trahebat ad celū. Quāto eñ ap̄li⁹ ob suebat' iste fōs patie. tātomag; erūpebat ⁊ plures ex se fluuios effūdebat. Jacob lōganimitatem ſuiens septē annis ꝓ spōsa. Paul⁹ totius vite ſuiciū ꝓ sponsa xp̄i: ipēdit. Joseph pudicicia ōcozat⁹. Paul⁹ aūt nō solū hūanoz coꝛporum pulchritudines. sed etiā omia q̄ vident̄ de coꝛa ꝓspiciēs sicut fauillā ⁊ cinerem despexit. Stupent iob patientē ⁊ sencientē infirmitates moꝛtales. Sz paul⁹ nō mēsib⁹ tm̄. sz ānis plib⁹ in agone p̄durās q̄ non a trib⁹ amicis sz a cunctis ifidelib⁹ a fratrib⁹ etiā obꝛobꝛia sustinebat ꝓsputus ab omib⁹ atq; maledict⁹. Job erat in magna hospitalitate ⁊ cura pauperū. Sz quā curā ille impēdebat debilib⁹. hanc iste animis moꝛbidis impēdebat. Illi⁹ oñi aduenīēti aperiebat' dom⁹. hui⁹ ania vniuerso patebat orbi. Et q̄dē ille cū oues ⁊ boues haberet mīficoꝛs erat in paupes. hic vo nihil ampli⁹ coꝛpore suo possidēs. de ꝫ sufficient̄ indigentib⁹ mīstrabat qđ cōmemoꝛat Act̄. xx. Aūm ad ea q̄ mihi opꝛ erāt et his q̄ mecū sunt mīstrauerūt man⁹ iste. Sz vermes atq; vulnera seuos sancto Job iferebant doloꝛes. Sed si pauli ꝛbera. fames piculaq; ꝓsideres. videb⁹ q; omi saꝛo erat durioꝛ Aia illa ⁊ ferrū atq; adamantē firmitate superabat. Que eñ Job i coꝛpe. hec Paul⁹ mēte sustinuit. vnde iugis lachꝛymaꝛ fons ex eo non diebus solū sed etiā noctib⁹ effluebat. Moyses ꝓ salute iudeoꝛū deleri elegit de libꝛo viuētium. Paulus elegit anathema esse p fratrib⁹. Moyses resistit pharaoni. paulus diabolo repugnabat. Ille p vna gēte. iste nō sudoꝛe sz sāguine p vniūso oꝛbe certabat. Hec ille. Ecce q̄ largus doctrinaꝛ domi dispēsatoꝛ. ⁊ hoc quo ad tertiū.

¶ Sermo secundus de eodem.

Ozdanis cōuersus est retroꝛsuz. Jta scribit̄ in psal'. cxiij. Mgr̄ li. ppꝛie. xiij. dicit. Contra cetū pugnat q̄dam piscis ſpētin⁹ ⁊ venenosus cui⁹ nomē est cocodrillus. Pisces aūt sentientes pugnā ei⁹ fugiunt ad caudā ceti vt ab eo defendant'. Si aūt cetus fuerit deuict⁹: pisces moꝛiunt'. Cū vo piscis pestifer nō potest deuincere cetū. emittit de faucib⁹ suis odoꝛē fetidum in aquā vt sic pisces moꝛiant'. Ecōtra cetus fumum emittit odoꝛiferū de oꝛe suo. quo fetiduz odoꝛem repellit. ⁊ sic se suosq; defendit Hiſti ece per cetum hic chꝛistus designatur. Quia cetus est piscis valde magnus. ſm illud Geneſis

XXXII

.j. Creauit deus cete grandia . Etiam de ipso dicit Physiologus. Est sup omne pecus quod viuit in equore cetus. Ita xps est magnus fm illō ps. lxxvj. Quis magnus sicut deꝰ nr. q.d. nullus. quia est magnus dns ⁊ laudabilis nimis. ⁊ magnitudis eiꝰ nō est finis. Contra hūc xpm pugnauit saulus q̄ propt̄ sua peccata fuit quasi serpēs venenosus. Ideo dixit Actuū .ix. Saule saule q̄d me psequeris durū est tibi contra stimulū calcitrare. psequebat̄ em̄ christum in mēbris suis. s. fidelibꝰ quos trahebat ad iudiciū puniendos. Sed ipi ad christū p desideria fugierūt vt ab eo defenderent̄. ⁊ in tali psecutōe q̄libet xpi discipulus dicere potuit illud ps lxxij. Mihi adherēdeo bonū est Saulꝰ aūt emittebat ex ore suo ꝓtra deū ⁊ suos fideles ꝟba fetida blasphemie ⁊ ire. Sicut testatur .j. ad Thimo. j. Prius. s. añ ꝓuersionez fui blasphemus psecutor ⁊ cōtumeliosus. s. cū ꝟbis. Ecōtra aūt christꝰ odore suauissimū sue gre emisit quo hāc blasphemiā fugauit. ⁊ ipm ab errore cōuertit. Fm illud q̄d sequit̄ in epla supradicta vbi dicit. gratiā dei sum cōsecutꝰ. h̄ est remissionem peccatorū. q̄ ignorant̄ feci. ⁊ in incredulitate. ⁊ hoc voluerunt ꝟba p̄dicta . Jordanis cōuersus est retrorsuz. In quibꝰ ꝟbis duo tangūtur. Primo quō Paulus fluuio cōpat̄. ibi. Jordanis. Secūdo quomō ꝓuersio eiꝰ incepe rat. ibi cōuersus est. Ge ꝑmo est notandum fluuiales aq̄ fluūt bene añ se si nō habeāt impedimētum. retrorsuz aut difficulter fluere possunt. q̄ ē ꝓtra fluxū naturalē. Per aq̄s fluuiales hoies intelligunt̄ ꝓtinue morietes. Fm illud .ij. Reg. xiij. Omēs morimur ⁊ sicut aq̄ in terrā dilabimur. hi inq̄ fluūt bñ siue labunt̄ in pctā si non impediūt̄ p infirmitates aut alias tribulatōes. Gz retrorsuz fluere vel surgē a pctis nō possūt aut difficulter nisi gra dei his succurrat. Teste Chryſ. in omel̄. Liberū inq̄t arbitriū licet p se sit potēs ad malū. nō tn̄ ad bonū sine redēptoris gra adiutrice. ió ad iustificatōz pctōr̄ opor tet cōcurrere gram nostri redemptor̄. q̄ si veit facit de iniusto iustū. de peccatore facit veraciter penitētē ⁊ mutat cor durū i molle ⁊ obstinatū i mētē fluxibilē. ⁊ de malo cōuertit ad bonuz Sicut factū est de paulo quē subito circūfulsit lux e celo. Actē .ix. In quo significat̄ gratia dei ⁊ mutauit cor eiꝰ durū ⁊ supbū in molle ⁊ hūile ⁊ ex p̄done pastorē. ex lupo ouē mitē. ex crudeli hoste strennū militē. ⁊ ex psecutore egregiuz p̄dicatorē. Jō bn̄ de ipo assumptū est h̄ ꝟbuz. Jordanis ꝓuersus est retrorsuz. Et sciendū est q.b. Paulus Jordani cōpat̄ ꝓpter quatuor. Primo ꝓpter nomis interp̄tatiōez. Jordanis em̄ fm Richar. sup sap̄. vj. descensio interp̄tatur. quia legit̄ Josue. iij. Cum filij isrl̄ vellent transire iordanē vt venirent ad terrā pmissiōis p̄cepit dns Josue. vt mādaret sacerdotibus q̄ tenus sumerēt arcam federis ⁊ ppm̄. Illi aūt sumentes arcā ingressi sunt fluuiū . aque autē descenderūt in vno loco ad instar montis intumescentes. Que aūt inferiores erāt in mare solitudis q̄d tunc vocabat̄ mortuū descenderūt vsq̄ quo omino ꝺficerēt (vt habet̄ Josue. iiij.) quousq̄ ascēdissent filij israhel portātes arcam federis domi. ⁊ siccā humuz calcare cepissent. reuerse sunt aque in alueū suū ⁊ fluebant sicut ante cōsueuerāt. Ideo interp̄tat̄ descēsio. Sic spūaliter factū est in Paulo. q̄ filij israelitici. h̄ est videtes deū p ipm debebāt ire ad terraz viuentiū que fluxerat lacte humanitat̄ ⁊ melle diuinitatis. Ideo q̄n xpus q̄ est sacerdos in eternū fm ordinē melchisedech ipm ē ingressus p gram suā. stati aque inferiores mortifere intentiōis q̄ nitebant̄ oēs xpianos in exterminatiōz ducere omino defecerūt. ⁊ in mare defluxerūt Sed aque superiores viriū anime sic cōuerse sunt ad deū. vt quasi murꝰ firmꝰ staret ꝓtra omēs si dei xpi inpugnatores ⁊ velud mōs in altū cresceret totius pfectōis. Et sua pfectio in vita et doctrina p vniūsum mūdū apparebat. ⁊ continue nūc apparet. sicut de ipo dicit Chryſ. i laude ipius omel̄. j. Paulus terrā sil̄ mare. greciā ⁊ barbariē omēsq̄ ꝓsus regiōes sub sole volitantes circūit. nō inuanū pcurrēs itinera. Sed peccatoꝝ spinas euellēs pctōꝝ fugans errores Ibiq̄ ꝟbū puritatis seminās. veritatem reducens. ex hoibꝰ angelos faciēs. q̄nimo ipsos homines q̄si ex demonibꝰ angelos ꝓuehēs. hec ille. Et sicut aq̄ iordanis post ingressum sacerdotum cōtra naturā descenderūt . ita. b. Paulus q̄ pus collo erecto cucurrit adūsus deū ⁊ cōtra ipm pingui ceruice armat̄ est. Job. xv. Qui q̄si in nubibus supbie volauit. spirās ꝓtra xpianos. post ingressuz ꝟbi xpi veri sacerdot̄ in cor suū p gram. intantū descēdit p humilitatez. vt stati diceret sicut hūil̄ ⁊ obediēs . Bñe q̄d vis me facere. q. di. Bñe doleo de ꝓterito pctō. et caueo a futuro q̄d me vis facē. si psecutor fui volo esse edificator. Si fui lupus volo esse agnus q̄d vis me facē. Ideo recurro ad te. notam fac mihi viā in qua ambulē. q̄ ad te leuaui animā meā. ps. cxlij. Sic debet q̄libz pctōr facere post peccatū q̄n gra dei est illustratꝰ. debet statim sicut humil̄ deo obedire dicens. Bñe fui pctōr. volo esse satisfactor. fui rebel̄ ⁊ insolens. volo nūc esse obediēs. Quia melior est obediētia q̄z victima. j. Regū. xv. Et si pctōr ꝟberat̄ a xpo tribulatōibꝰ p peccat̄ dz facere sic̄ puer astutꝰ q̄ cū aliq̄d mali facit vt pjiciēdo lapides cōtra fratres. ⁊ ppterea a pre ꝟberat̄. nō fugit verberantem. sed extensis brachijs vt pat̄ indulgeat amplectit̄ eū vt flagellū aūtat. ⁊ veniam reportat. Quia h̄ docuit Paulꝰ. q̄ cū ꝓtra frēs suos

apl'os lapides emitteret psecutiõis. Actuũ .ix.
E de⁹ pater iratus dedit alapam Paulo in eo q̃
ipm ad terrã ꝓstrauit. Ipe aũt sicut puer inge
niosus q̃ sortitus fuit aiam bonã. Sapie . viij .
nõ flagellũ fugit. sed immediate vt sibi indulge
ret amplexat⁹ est dicẽs cũ ps̃. lxxij . Mihi ad-
herere deo bonũ est. ⁊ intm̃ se humiliauit coꝝ
celesti patre. vt dicetet .j. Chor̃. xv. Ego sum
minim⁹ apl'oꝝ q̃ non sum dign⁹ vocari apl'us.
qm̃ psecutus sum eccl'am dei Secũdo beatus
paulus cõparat Jordani ꝓpter originẽ ipius
Quia dicit Isiõ. li. xiij. q̃ oriẽ a libano monte
altissimo ex duob⁹ fluuijs quoꝝ vn⁹ dicit ior.
⁊ alter dan. Ita pfectio sancti pauli ortũ habu
it a mõte altissimo a quo descẽdit omne datum
optimũ. ⁊ omne donũ pfectũ. Jaco. j. Qui du-
arũ naturarũ diuie. s. ⁊ hũane . Sm illud attha
nasij in simbolo. Quicũq; vult ⁊c̃. deus est ex
substãtia pr̃is añ secula genit⁹. ⁊ hõ ex substan-
tia mr̃is in seculo nat⁹. Ideo dicit ad Gal. j. Q̃
euangeliũ suũ nõ fuit Sm hoiem nec ab homie
didicit. sed p reuelatõem ihu xp̃i. Etiã ortũ ha
buit a tota trinitate a q̃ rapt⁹ fuit in tertiũ celũ
ad scolã. s. trinitatis vbi didicit ⁊ audiuit v̈ba
que nõ licet homi loq̃. ij. Cor̃. xij . Et quia sua
doctria a tãto alto mõte ortum habuit. iõ maxi
me efficabil' fuit. Chrys̃. in laude pauli dic̃. Q̃
lingua pauli insonãte. oi igne inflãmãte vehe/
menti⁹ omia cedebãt. omia fugiebãt. ⁊ cult⁹ de
monũ tyrannorũ ire. ⁊ domesticorũ insidie Nã
sic radijs sol'orientib⁹ vmbre fugãt ⁊ latronuꝝ
insidie ꝓfrunguñ. sic paulo euãgeliũ disseminã
te vbiq; erroꝝ recedebat. ⁊ lux fidei relucebat .
⁊ in his potissime qui eum opprimere niteban
tur Tertio beatus paulus comparatur Jorda
ni ꝓpter eius trãsitõnez. q̃ iordanis vt habe
tur Josue. iij. p̃buit viã ⁊ nõ solũ sacerdotibus
arcã dei portãtib⁹ ⁊ alijs maiorib⁹. sz oi popl'o
isrl'a maiori vsq; ad mimũ. vt sic ad terrã ꝓmis
sionis pueniret. Ita. b. paulus p p̃dicatõz suã
⁊ doctrinã dedit viã salutis oib⁹ tã magnis sic
paruis. ita q̃ nõ est aliq̃s tã magn⁹ in scia q̃
possit doctrinã suã ꝓfundare. nec aliq̃s tã par-
uus q̃n possit ꝛz statũ suũ viã saluti hr̃e Jõ ipe
est ille fluui⁹ de quo dicit Gre. in ꝓlogo moza.
in quo ⁊ agn⁹ ãbulabat ⁊ elephas natabat. Jõ
8r. j. Chor̃. ix. Nã cum lib essem ex oib⁹. oim
me Fuum feci vt plures lucrifacerẽ. ⁊ fact⁹ suz iu-
deis tãq̃ iudeus vt iudeos lucrifacerẽ. Simili
ter his q̃ sub lege erãt ⁊c̃. oib⁹ oia factus sum .
vt oẽs facerẽ saluos Et ad Ro. j. dicit Grec̃ ⁊
barbaris sapientib⁹ ⁊ insipientib⁹ debitor sum
Et ideo vt debitũ officiũ suũ pfolueret nõ solũ
p̃dicauit v̈bo ⁊ scripto sz etiã exẽplo. Verbo ei
p̃dicauit laboriose ⁊ instanꝫ. Nr dicit Chrys̃o.
vbi supra. Q̃ nec vnũ diẽ in ocio aut quiete pas
sus ẽ trãsire. q̃d ꝓbat p hoc. q̃ vix in spacio tri
ginta annoꝝ romanos ⁊ psas ⁊ medos sbdi
dit v̈itatis iugo. Jp̃e em̃ adeo laborioſus fuit
q̃ noctẽ p maiorẽ ptem ꝛsumpsit manuũ i labo
re. diem v̈o exercicio p̃dicatõis. vt dicit Hay.
a gallorũ cantu vsq; ad q̃ntã horã manib⁹ labo
rauit. deinde p̃dicatõni vacauit. ⁊ plerũq; vsq;
ad noctẽ ꝓtraxit. residuũ v̈o tps in refectõe et
somno ⁊ oratõib⁹ ꝛsumpsit. Exẽplo aũt p̃dica
uit saporose ⁊ dulciter. q̃ nihil docuit v̈bo q̃d nõ
confirmauit exẽplo. Jõ dicit ad Ro. xv. Non
audeo loq̃ aliq̃d eorũ q̃ p me nõ efficit xp̃s. Jõ
doctrina eius fuit efficax ad coꝛ frigidũ inflam
mandũ. Sm illud Hiere. xxiij. Nũq̃d non v̈ba
mea sunt q̃si ignis et q̃si malleus ꝓterẽs petrã.
Quarto cõparat Jordani ꝓpr baptismi regene-
ratõz. q̃ in h̃ fuit ꝓmordiũ sacri baptismi Cui⁹
figura p̃cessit in Naaman syro q̃ ad iussum beli
sei lotus in iordane a lepra mũdat⁹ est. iiij. Re.
v. Mediãte iordane h̃ est baptismi flumine ba
ptizatus est paul⁹. vt h̃r Act̃. ix. Et hãc bapti-
smi gr̃am p p̃dicatõz ⁊ doctrinã ex corde ⁊ ore F
suo in alios effudit. ⁊ h̃ ad ꝓmũ. Quãtum ad se
cũdũ est sciendũ q̃ ꝛũsio sancti Pauli facta est
potẽtissime sine p̃cedẽte p̃paratõne. citissime si
ne dilatõe. ꝓmptissime sine obstãte ꝓtradictõe
pseuerãtissime sine obsequẽte refragatõe. Pri
mo facta est potẽtissime sine p̃cedẽte p̃paratõe
q̃ p̃pauit se saulus nõ ad gr̃am recipiendam.
sz armauit se ecõtra ad eccl'az expugnãdũ. vt di
cit Act̃. ix. saulus adhuc spirãs ⁊c̃. vbi xplerp
secutio ei⁹ innuit̃. Dria fuit feruẽs nocẽdi desi
deriũ. q̃d notat̃ ibi. Saul⁹ adhuc spi. q. di. Sm
glo. mala p̃cedẽtia erogata sctis sibi nõ sufficie
bãt. sz adhuc spirãs. i. feruẽs desiderio psequẽ-
di. minarũ ⁊ cedis in discipl'os dñi. Ex q̃ dici/
telligi q̃ minis deterrebat absentes. sed cede ⁊
morte afficiebat p̃sentes. Recte sic leo. sicut ait
Pli. in li. de mirabilib⁹ mũdi. dũ existit i altiss
mis mõtib⁹ ⁊ videt aialia alte rugit ⁊ cauda r/
ram pcutit. ⁊ sic ea r̃ret. Cum aũt fuit circa illa
punit ⁊ occidit. Scda fuit p malũ ꝛciliũ. q̃a ac-
cessit ad p̃ncipes sacerdotuz. ex quo apparet q̃
fuit auidus in psecutiõe xp̃ianoꝝ. q̃ dicit glo.
Nõ vocat⁹ accessit sz vltro se spõteq; iniecit pe
tẽs epl'as i damascũ ad synagogas. Ex q̃ appa
ret q̃ curiosus fuit q̃ p psecutiõe exercẽda ire
voluit in damascũ q̃ est ciuitas remota sirie. q̃a
sil'e in ciuitatibus ꝓpinquis iã exercuit. Appa
ret etiã q̃tum fuit velox q̃ oẽs sil'r extermiare
voluit. q̃d patet ex h̃ q̃d sequit̃. Si q̃s inuenirz
huius vie viros ⁊ mulieres vinctos p̃duceret
in hierl'm. In hoc ei⁹ magna ferocitas ostendi-
tur. q̃ nec parcẽ voluit etati nec senio q̃d nõ fa
tur. q̃ nec parcẽ voluit etati nec senio q̃d nõ fa
cit leo. q̃ licet sit ferox. senib⁹ tñ parcit ⁊ ifanti
bus q̃s nõ inuadit nisi in mag̃ necessitate. Ter-
tia fuit p malũ misteriũ. Jõ annectit̃. Et cuzit̃
tia fuit p malũ misteriũ. Jõ annectit̃. Et cuzit̃
faceret. Et sic ptz q̃ psequebat̃ eccl'az corde fer

uido. Cū g̃ sic repugnaret gr̃e cõuersus est vir tute diuia dextre. ℔m illd̃. ps̃. lxxvj. Hec mutatio dextre excelsi. Illa em̃ iordanē fluētē deor/ sum cõuertit vt flueret retrorsum. Spūal'r hec ꝓfio figurata ē i bennone Gen̄. xxxv. quē mr̃ pariēs cū dolore vocauit bennoni. i. filiū doloris. Sed pr̃ mutato noīe. vocauit eū beniamin id ē filiū dextre. Ipe em̃ fuit fili⁹ dolor\. qz affic filios eccl'e pſecutōis sue tpe ⁊ g̃ui martirij dolore necauit. vt dicit amb. de bñdictōib⁹ pr̃iarchar̃. c. vl. Oz fuit fili⁹ dextre. qz alij discipuli vocati sunt a xp̃o exñte in sinistra tribulatōis Paulus x̃o vocat⁹ est a xp̃o sedēte in dextera p̃is ⁊ in gl'a celestis mãsionis. Scdo cõuersio sancti pauli facta est citissime sine dilatõe cõcomitãte. Jõ dr circũfulsit euz lux de celo subito Lux refulsit sup euz spūal'interi⁹ q̃ mutauit lucem corpal'exteri⁹. Fuit aũt hec lux subita sine dilatõe in alterũ virũ ꝙuertẽs ip̃m tã in scia q̃m in vita q̃ etiã in mẽtis ꝓstãtia. In scia. dicit em̃ glo. qz in illo triduo sue excecatōis totũ misteriũ incarnatõnis ⁊ veritatẽ sui euãgelij p̃ reuelatõz ih̃u xp̃i accepit. ad gal'. v In vita x̃o qz
b stati x̃tute lumis qđ ip̃m circũfulsit oẽm amorem carnalẽ ⁊ affectũ terrenorũ penit⁹ abiecit. Et h⁹ signũ fuit. qz surrexit de t̃ra. Quia dicit Chrys. Abraã miramur. vt s̃ in ℔mõe p̃cedẽti in ſi. Per h̃ etiã q̃ aptis ocul'nihil vidit oñdit̃ q̃ tor⁹ fuit alienat⁹ a sensib⁹ ⁊ aciẽ mẽt\ totã in deũ ꝙtit. Quia ℔m aug\. eo tẽpe q̃ exteri⁹ nihil vidit deũ in raptu p̃ essentiã coḡuit. In mẽtis aũt ꝓstãtia. qz cõtinuo cũ ad se redijsset xp̃z p̃dicauit ⁊ iudeos cõfundebat. Act̃. ix. Bern̄. Etiã lux dr fulsisse. ⁊ p̃ h̃ x̃plicẽ effectũ i eo causasse. Prio qz intellectũ ip̃is angelicis spiritib⁹ ꝓformauit. Jõ de ip̃o dicit Chrys. qz h̃ mirabile est in paulo q̃ ip̃e in h̃ mortali corpe possidet qđ ip̃is celestib⁹ spiritib⁹ est ꝓcessũ. imo et ipsi angeli pluria secreta p̃ ei⁹ p̃dicatõz didicerunt ℔m glo. ad Eph̃. iij. vbi dic̃. Nihi oim sctõrũ nimio data est gr̃a hmõi. vt innotescat ptãtib⁹ celestib⁹. Scdo qz affectũ suũ total'r in deũ trãsformauit. iõ dicit. Sic̃ ferrũ in ignẽ missuz totũ ignis efficit̃. Sic paul⁹ charitate accẽsus totus fact⁹ est charitas. Tertio qz celesti cõũsatione ip̃m decorauit. vt dic̃ ad Phil'. iij. Nr̃a cõũsatio est in cel'. Jõ dic̃ Chrys. qz paul⁹ in t̃ra gradiens sic se gerebat in cũctis q̃si angelor̃ fruer̃ societate. nam passibili adhuc carni alligatus ip̃or̃ societate gaudebat. Et hec subita cõuersio pauli figurata est. j. Re. x. in saul. de q̃ legit̃ ibi. Insiliet in te spūs dñi. s. impetu repẽtino. ⁊ ꝓphetab̃. Sic in paulo q̃ cõtinuo ingressus synagogã p̃dicauit xp̃m. Dixit aũt samuel ad saul. mutaberis in virũ alterũ. s. de malo in bonũ. qđ verificatũ est in paulo q̃ fuit lupus rapax. sed dr in eo ꝙuertit lupũ in agnũ. Tertio ꝙuersio sancti pauli fuit ꝓmptissima sine cõtradictõe obstãte. dño em̃ oburgãte eũ nihil dixit nec obstitit. sed mox ad obediendũ se exhibuit. Circa qđ notandũ dño vocãte aliquẽ ad ꝙuer J
sionem cito est obedientẽdũ. exemplo pauli. ⁊ h̃ ꝓpter tria. Primo ꝓpter euitatõz indignatõis. q̃ em̃ a deo vocati ꝓtrahũt. suã indignatõz incurrũt. Exemplũ de ill' Lu. xiiij. vbi dic̃ Gre. Nemo ꝓtẽnat. ⁊ ne cũ vocar̃ excuset. ne cũ voluerit intrare nõ valeat. Sic timere debẽt ꝓtrahentes ꝙuersionẽ suã. Scdo ꝓpter cauẽdũ pectorũ cumulatõz. Nam iacẽtes in pctis añ cõuersionẽ nondũ vadũt in x̃tutẽ. cadũt de pctõ in peccatũ. qz dicit Gre. in moral'. Peccatũ qđ p̃ pniam nõ diluit̃ mox põdere suo in alid̃ trahit. Tertio ꝓpter x̃tutũ thesaurizatõez. quãto em̃ q̃s citi⁹ ꝙuertit̃. tanto plus sibi thesaurizat x̃tutes ⁊ pluria p̃mia Quia ℔m ap'm. j. Cor. iij. Unusq̃sq; ꝓpriã mercedẽ sumit ℔m suuz laborem. Quarto ꝙuersio sancti pauli fuit pſeuerantissima sine refragatõe obsequij. Sic em̃ irrefragabiliter mutat⁹ est vt iam amplius non possz separari a xp̃o. ℔m illud ad Ro. viij. Quis nos sepabit a charitate xp̃i. Et h̃ ip̃e ostendit i facto. qz licz m'tas. ⁊ q̃si infinitas p̃ xp̃o tribulatões sustinuit. Jp̃e tñ ꝓfidens in x̃tute diuia immobil'p̃mansit. Idez dic̃ de eo Chrys. q̃ fuit oi saxo durior. oi colũna immobilior. ⁊ omni adamãte fortior. ⁊ hoc quo ad secundũ.

¶ De purificatõne btē x̃ginis Sermo p̃m⁹

POstquã impleti p̃ sunt dies purgatõis marie. Luce. ij. Cõsuetudo est in certis ciuitatib⁹ qñ ver veit vt circa festũ kathedra petri. tũc pueri ⁊ senes existẽtes in ciuitate suscipiũt ip̃m cuz cãticis iubilosis ⁊ sig̃letice demõstrãt. Ratio est qz x̃nale tps est maxie tẽperatũ in suis q̃litatibus ⁊ minime mortiferũ ℔m Cõstan. ⁊ Gallie. ideo in ei⁹ q̃litatib⁹ natura maxie delectat̃. Mystice p̃ ver xp̃s ih̃s apte designat̃. qz sicut A
ver ℔m naturales est anni p̃ncipiũ ⁊ oia in ãno ncẽia in h̃ tpe florere incipiũt ⁊ oriri. Sic xp̃us est p̃ncipiũ oim rer̃. ℔m illd̃ Apoc. j. Ego suz p̃mus ⁊ nouissim⁹. ab ip̃o em̃ oia necessaria nobis descendũt. Jacobo attestãte q̃ ait. c. j. Oẽ datuz optimũ ⁊ omne donũ pfectũ desursuz est descẽdens a p̃re luminũ. Etiã est tpamentum hyemis ⁊ estatis. qz frõdes ⁊ folia q̃ estatis siccitate ⁊ hyemis frigidit̃tate sunt elapsa. ppẽtpamentũ veris reducunt̃ vt videm⁹. Sic etiã xp̃s ptulit tps amenissimũ plenitudis gratiarũ i q̃ oia sunt reducta ⁊ retẽperata. ℔m qđ testat̃ venerabil'is Boe. de ꝓso. plḧie. li. j. metro. v. Ostel liferi cõditor⁹ orb̃. tua vis variũ tẽperat annuz. vt qđ borree. i. venti hyemal'spūs aufert. reuerbat mitis zephirus frõdes. s. q̃ flat in vere Hic

inq̄ xp̄s hodie gl̄ose venit ad templū hierl̄m. Sicut h̄ p̄dixerat Malach. vl. dicēs. Ecce veniet ad templū sanctū suū dñator dñs. Jō electi pueri dei Symeon ⁊ anna ip̄m deuote suscep̄erūt ⁊ ꝓpter ip̄m gaudiose cantauerūt. nec mirum. q; affuit ille q̄ est oim sanctor spōsus. Recte em̄ sic̄ ver est cā leticie ⁊ amor. q; tunc oia audiūt letari. volucres vociferāt parit ⁊ iumēta. Jta xp̄s fuit eis in summū gaudiū ita vt auicula simeon incepit cātare iubilose. Nūc di. ser. tuū dñe. In q̄bus vbis p̄missis tanguntur tria. Primo xp̄i oblatio gaudiosa. ibi. postq̄ ipleti. Scdo iusti laudatio speciosa. ibi. ecce hō. Et t̄tiuz dei bñdictio sonorosa. ibi. ⁊ bñdixit. Bℬ Primo est notandū. mos ille ab antiq̄ inoleuit. vt mres finito puerperijs deferāt ad eccl'as puros eis deo humilit̄ reddēdo gr̄az actiones. Et h̄ habet figuratū. j. Re. j. q̄ anna vxor helcane p̄ cibus a deo filiū noie samuelē obtinuit quē cū ablactasset tulit eū in tēplū. ⁊ immolauerunt vitulū. ⁊ puerū Hely obtulerūt. ⁊ credit etiaz añ ablactatōz puerū ad eccl'am p̄sentasse. ⁊ pro eo hostiā a lege determinatā imolasse. Jdē fecer̄t alie mulieres. q; h̄ ex mādato legis habuerunt Leuit. xij. vbi legit q̄ si m'er suscepto semie filiū pepisset immūda esset septē dieb⁹ ſm glo. lyre. q̄ ill'septē diebus nō debuit cū aliquo i cibo aut cū viro in lecto cōicare. ⁊ q̄d tāgebat h̄ immundū iudicabat. Cōpletis aūt his dieb⁹ mūda fiebat quo ad ꝓsortiū hoim. ⁊ octauo die puer circūcidebat. Sed adhuc ad triceſimā t̄tiaz diē quo ad ingressum tēpli fuit immūda donec dies purgatiōis impler̄t. Quib⁹ cōpletis. xl. die intrauit tēplū vbi filiū pepisset. ⁊ eū deo cū muneribꝰ offerebat. Si vo femina pepisſz duplicabant dies. Et si tal' m'er fuerat dūes obtulit agnū anniculū in holocaustū ⁊ turturez et pullum colūbe. Si aūt erat paup. dabat duos turtures aut duos pullos colūbarū. Quia ſm Glo. iste aues abundabant in t̄ra ꝓmissionis. ⁊ de facili ꝓpauperibus poterāt inuenirī. Et hoc legi ois m'er in antiq̄ lege mosaica erat astricta. Nunc aūt mulier post partū pōt ingredi ecclesiā q̄n placuerit ei. nisi ꝓpter reuerēt̄iaz loci vellet vsq̄ ad tps determinatū abstinē. Jō admittit in cano. di. v. c. j. vbi dr. In lege p̄cipiebat vt m'er si masculū parēt. xl. diebus. si vo feminā. lxxx. dieb⁹ a tēpli cessaret ingressu. Nūc aūt stati post partū eccl'am ingredi nō ꝓhibet. ⁊ eadē di. c. cū enixa. Si m'r eadē hora q̄ genuit actura gr̄as eccl'iam intrat nullo pondere pcti grauat. Jdē h̄ ex de purifi. p⁹ par. c. Volēs. vbi dicit Jnno. papa. q; m'eres p̄nt ingredi eccl'am post partū q̄n voluerit. nisi vellēt ex veneratōe abstinē. Sed di. q̄re lex mosaica tpe tāto ab ingressu eccl'e ꝓhibuit mulieres. Ad q̄d dicēdū q; respectu filiorum tres fuerūt ratōes. Prima vt dar̄et intelligi vt sicut puer q̄dragesimo die in materiale tēplū inducit. sic a conceptiōe q̄dragesimo die vt frequēt̄ aia in corpus fundit. vt dicit Petr⁹ comes. in scol'. histo. Ex ꝓphi dicūt q; a die ꝓceptōis vsq̄ ad diē cōpletionis ⁊ vitificatōis fetus sunt. xl vj. dies. Jta vt p̄m⁹ ⁊ vlti⁹ teneat iclusiue. vsus. Ex i lacte dies ter sūt i sāguie terni. Bisseni carnē t̄seni mēbra figurāt. ⁊ est. b. Tho. sup. iij. sē. di. iij. q. vlti. ar. ij. Semē in sexto die hz formā lact'. in. ix. die hz dispositōz sanguis. in. xij. hz dispositōez masse crude carnis. ⁊ tunc ibi disponit vltra in ptes cor. caput. genitalia. ⁊ sunt q̄si tres noduli annexi. ⁊ tunc ibi disponit vlta fm mēbra. Ex semē nō pmanet p se sz recipit aliā ⁊ aliā formā ⁊ materiā ⁊ accidens ⁊ sensuz. fm q; est in toto corpe ex prehabita materia. g̃ semen sp aliter ⁊ alit̄ fit dispositū. Scda ratio vt sicut. xl. die aia corpori infusa ab ip̄o originali maculat̄. sic. xl. die templū ingrediens p hostias emundat̄. q; p hostias purificatio fiebat. Tertia ratō vt p h̄ dar̄et intelligi q̄ decē p̄cepta cū fide q̄tuor euāgelistarū custodiūt in templū celeste merent ingredi. Sed q̄ ad femias fuerūt he rōnes. Prima sicut femia octuagesimo die in tēplū ducebat. sic octuagesimo die. vt frequēt̄ aia inspiratur. Quare aūt duplo tardi⁹ femie corꝑ formatur q̄z masculi. obmissis ratōib⁹ naturalib⁹ pōt dici q; xp̄s assumptur⁹ erat carnē in sexu virili. ⁊ iō vt ip̄m honorar̄et ⁊ ampliorē gr̄am faceret. voluit vt citi⁹ formar̄et ⁊ m̄r citi⁹ mundar̄et. Scda q̄n m'er plus peccauit q̄z vir. Et iō sicut erūne eius ex erūnis sibi duplicate sunt exteri⁹ in mūdo. sic ⁊ duplicari debuerūt interi⁹ in vtero. Tertia vt p h̄ dar̄et intelligi q; m'er pl⁹ fatigauit deū q̄z vir. ex eo q; ampli⁹ deliq̄t. Cū igitur vgo maria huic legi purificatōis non tenebat. q; nō pepit suscepto semie. sz mystico spiramie. Jō moyses addidit suscepto semie. cum tñ necesse non erat ponē. sz ꝓp̄ alias m'eres q̄ oēs suscepto semie pariūt. Ex iō addidit vt dic̄ Bern̄. q; tumuit in m̄rem dñi blasphemiā irrogare. Voluit tñ beatissima vgo maria fm hāc legē templū ingredi ⁊ filiū suū vnigenitū p̄sentare. ⁊ h̄ describit euāgelista dicēs. Postq̄ impleti sunt dies purgatōis marie fm legē moysi q̄ h̄ p̄cepit Leui. xij. Tulerūt illū in hier'm. s. a bethleem p q̄nq̄ miliaria vt sisterēt eū. id est offerrēt dño. q; Maria ioseph ⁊ Simeon⁹ ⁊ Anna gaudiosam venerabilemq̄ ꝓcessionē hodie fecerūt ⁊ puerū ih̄m cū gaudio ad tēplū dederunt. sicut sc̄i iptū est in lege dñi. Exo. xxxiij. Quia omne masculinū adaperiēs vuluā sāctū dño vocabit. Si em̄ fuit p̄mogenit⁹ de tribu leui nō h̄ns maculā dño offerebat. ⁊ post oblatōnem a parentib⁹ domū reportabat ⁊ nutriebat. Et q̄n ad adultā q̄nerat etatē dño ꝓpetuo in

templō fuiebat. Si aūt fuit de alia tribu offere batur dño ⁊ q̄nq̄ siclis redimebaſ. Et sicꝰ ha buit viginti obolos. vt dr Exo. xxx. Si ꝟo fu it p̄mogenitū vt de pecorib⁹ mundis. erat sacer dotum ad vsum eorū. Si aūt de imūdis in ali ud cōmutabaſ. Exo. xiij. Quāuis em̄ btā ꝟgo huic legi nō fuit astricta. voluit tñ legi obedire ppter q̄tuor ratões. P̄rio vt exemplū hūilita tis daret. Fm illd Ecci. iij. Quāto maior es hu milia teipm omnibus. Jō dicit Bern̄. vere em̄. b ꝟgo non habes causam. nec opus tibi est puri ficari. q. d. q: portasti florē amenū qui dic̄ Cā. ij. Ego flos campi. q: portasti balsamū odorife rum. Ecci. xxiiij. Sic̄ cinnamomū ⁊ balsamus odorē dedi. q: portasti splendorē diuinū. Fm il lud apostoli ad Heb. j. Qui cū sit splēdor gl'e. Et iterū Sap̄. vij. Candor lucis eterne ⁊ speculum sine macula. Et mō cōstat q̄ vas plenum floꝝ⁹ accipit maiorē amenitatē. Vas plenum balsami maiorē odoris suauitatē. vas plenum splēdore recipit maiorē claritatē. Jō tibi nō fu it necessaria purificatio. Et subdit Bern̄. Sed nunq̄d filio tuo opus erat circūcisio. q. d. non. esto inē mulieres q̄si vna illarū. nam ⁊ filiꝰ tuus fiebat in medio puerorū. Hec aūt hūilitas non solū fuit ex pte mr̄is. sz etiā filij. Qui in ꝟ volu it se subdere legi. Quia dr Mat. vj. Non veni soluere legē sed adimplere. Nam in natiuitate habuit se vt paup hō. in circūcisione vt hō pec cator. sz hodie vt paup peccator ⁊ puus. hodie se habuit vt paup. q: oblatōz pauperum elegit sz par turturū aut duos pullos columbarum. Habuit se vt pctōr eo q̄ cū mr̄e vt peccator vo luit expurgari. q̄ tñ fuit speculū sine macla nec peccatū fecit nec cōtraxit. Habuit se vt fuꝰ. eo q̄ voluit rediml. Sic etiā postmodum voluit baptizari nō ppter culpā purgandā sed ppter eius humilitatē maximā ostendēdā. Nam oia remedia ⁊tra originalia peccata instituta xp̄us in se assumere voluit. nō ppter aliud nisi vt suā humilitatē demōstraret. Sic etiā. b. ꝟgo Maria voluit obedire vt humilitatē suā ostēderet. hoc est em̄ q̄ in cātico gl'aſ. Respexit hūilitatez ancille sue. Lu. j. P̄er quā magis q̄p ꝟginita tem meruit esse mr̄ dei. Teste Bern̄. Quātūcū q̄. b. ꝟgo fuisset ꝟgo. nūq̄z tñ deū cōcepisſz nisi humilitatē infimā habuisset. Sc̄dō maria puri ficari voluit in spūalem significatiōz. Quia fm doctores ꝛceptꝰ ꝟginis significat ꝛceptum aie fidel. cuius sponsus xp̄s est. Fm illud Ozee. ij. Sponsabo te mihi in fide. Semē eiꝰ gl'a eiꝰ aut ꝟbum dñi de quo habeſ Lu. xiij. Filij aūt sūt bona opa vel mala Mat. xviij. Jussit em̄ dñs eū venūdari ⁊ filios eiꝰ. vbi glo. p filios intelligit opa. Sicut q̄ ꝟgo purissima purificari volu it q̄ tñ oim mūdissima fuit. Jta post partuz bonorū operū fidel aima debet se p̄sentare immūdam ⁊ q̄si nil fecisse. Fm quod docet dñs Luce xvij. Cū feceritis oia q̄ p̄cepta sunt vob dicite q̄ sui inutiles sumꝰ. q: oēs actōnes nr̄e sunt sic̄ pannꝰ mulieris mēstruate coꝝ dño Esa. lxiiij. Nō cōsiderās Job. ix. ait. Verebar oia opera mea sciens q: nō parcis delinquēti. Etiā si mū da ꝟgo purificari voluit. q̄tomagis immūdus pctōr indiget purificatōe. ⁊ hec acq̄rit̄ p pniaz. ꝯtritionē ⁊ resistentiā. P̄er pniam cōmissa ex pellunt̄. p resistentiā cōmittenda ꝓhibent̄ Cū his purgandus est intellectꝰ a falsis. voluntas a mal'. memoria a fedis. vt hō interior fiat habi taculum dei. Ideo dicit Bern̄. Bonū deo pa tri habitaculū cuius nec ratō decepta. nec volū tas puersa. nec memoria fuit inquinata. Et añ̄ q̄ maria puerū in templū deferret p̄us circūci dit. dans intelligere q̄ nemo dignꝰ diuis aspe ctibus nisi a vicijs sit p̄us circūcisus. Jō dicit Mat. v. Beati mūdo corde quoniā ipsi deum videbūt. Circūcisi igit̄ a vicijs si volumus por tari ad templū domi oportet oblatōz ibi facere q: dicit Exo. xxiij. Nō apparebis vacuꝰ in cō spectu meo. i. sine oblatōe. Quāobrem debet fi delis aima offerre sacrificiū cū maria turturem aut columbā. p columbā (vt ait beda in ome.) simplicitas. p turturem castitas designaſ. Jta debet esse simplicitatis castitatisq̄ amatrix. q̄a turtur si casu coniugem p̄diderit. alium quere re non curat. Et subdit. In laudibus eccl'e loq̄ tur domin⁹. pulchre sunt gene tue sicut turtur ⁊ iterū. Ecce pulchra es amica mea. ecce tu pul chra oculi tui colūbarū. Genas quippe vt tur turis habet qui ab omi impudicicie peste castū se custodit. Et oculos habet columbarū q̄ nulli nocere desiderat. Sed vtraq̄ auis memorata quasi gemitū p̄ cantu habere solet. Sanctorū cant⁹ in hoc seculo designat ploratū. de q̄ dñs cōmemorat Joh. xvj. Amē amē dico vob plorabitis ⁊ flebitis vos. Et rursuz Mat. v. Bti q̄ lugēt. q̄m ipi cōsolabunt̄. Merito turt̄ et co lūba dño offerunt̄ in hostiā. q: nimirū simplex ⁊ pudica ꝯsatio hoim gratū est illi sacrificiuz iusticie Etiā ille laborat in gemitu suo. q̄ stratū suū singul' noctib⁹ abluit. acceptissimā deo p̄r sus victimā mactat. hec ille. Beda. Immo su mus ⁊ nos simplices vt colūba. casti vt turtur. lamētatões p̄ delictis nr̄is ⁊ elemosinas faciē tes. Tūc p̄dictas aues dño offerim⁹ si sum⁹ eti am gemētes p incolatu seculi vl' vite. dñtes cū dauid ps̄. cxix. Heu mihi q: incolat⁹ me⁹ plon gatus ē. vt ⁊ de nob dicaſ illō Cañ. ij. Vox tur turis audita est in t̄ra nr̄a. Sz duos pullos co lūbaz obtulerī Nō exponēs beda di. Duo sūt genera compūctōis q̄b⁹ semetip̄os fideles i ara crucis immolāt. q: nimirū sic accipit deū sitiēs aia vt p̄us de criuie compūgaſ. deinde amore inflammeſ. p̄us em̄ sese lachrymis afficit. quia

dū malorū suorū recolit. p his eterna pati supplicia ptimescit. qđ est vnū turturē aut pullum p pctō offerre. Ac dū longi meror anxietate fuerit formido ꝓsumpta. q̄dā iam de ꝓsumptōne venie securitas nascit. ⁊ i amorē celestium gaudiorū anim⁹ inflāmat. et q̄ ꝑus flebat ne ducēt ad suppliciū postmodū amarissime flere icipit q⁹ a regē celorū se excludi ptimescit. qđ ē de altero turture. siue pullo colūbino holocaustum offerre. hec ille. Aliť dē h̄ sentit. b. aug⁹. in ſmone hui⁹ festiuitatis. Ecce inq̄t saluator nr̄ pauper ꝓpter pcā nr̄a fact⁹ est. Et xp̄iani ad h̄ laborāt vt diuites sint. Nemo se circūueniat. dei filiū de ceł pauptas adduxit. null⁹ xp̄ian⁹ cupiditate ḡuatus poterit ascendē celos. ꝑ pauptatis ḡ amatores offeram⁹ dño intemerate fidei castitatē. h̄ est offerre par turtur̄ aut duos pullos colūbar̄. Ad idem dicit amb. in hexa. li. v. c. iij. Hoc est verū sacrificiū xp̄i pudiciciam ad turturē referre. gr̄am ad colūbā. Nos igiť xp̄o intemerate fidei castitatē ⁊ gr̄am vł amorem debem⁹ inuiolabłr custodire ⁊ mūdi florentis voluptatib⁹ nullo mō gaudē. Ex gemitu colūbio ⁊ turturis amore ab oibus delicijs abstinē Sic
h turtur q̄ pdito cōpare nūq̄ dz ammodo in viridi ramul⁹ culo sedere. Qui ḡ olim mūdo et diabolo obtulim⁹ siue carni. nūc xp̄o xp̄o ⁊ ei⁹ dulcissime matri offerre debem⁹. Ad h̄ monet Inno. huius festi reddēs cām q̄re cerei portāť hodie dicēs. Quid est h̄ q⁹ in h̄ festo cereos portamus accensos. Hoc est q⁹ m̄leres romanorum his dieb⁹ festū luminariuz faciebāt dicētes. Q̄ pserpina fuit adeo speciosa q⁹ pluto infernalis de⁹ eā rapuisset ⁊ deā eā fecisset. quā mat̄ ei⁹ ceres ⁊ facibus accēsis niceno mōte tota nocte p siluas quesisse dicebatur. Sic ipē m̄leres romanoz̄ istud repsentātes. ad memoriā ipi⁹ in pricipio mensis. facib⁹ accēsis vrbem de nocte lustrabāt. Cum aūt sancti pres nō possent cōsuetudinem istā destruere penit⁹. ꝓstituerūt in honorem sancte marie xp̄gis cereos portate accensos. Sic q̄ ꝑus fiebāt in honorē ceteri. mō fiunt ad honorē xp̄gis. Et q̄ ꝑus fiebat in honore p serpine. mō fit p honore marie. hec ille. Faciebāt etiā in mense februario festū luminariuz ad honorē februe mr̄is martis dei belli. Et istum mēsem februe ꝓsecrauerūt. ⁊ ipm cū luminibus solennit̄ colebāt. vt filius eius romanis victoriam cōcederet. cuius matrē tam solēnit̄ honorarent. Et ista solennitas fiebat de q̄nquēnio i quinquenniū. in qua vrbē cum lumiarib⁹ illustrabāt. Faciebāt etiā festū hoc in memoriā omniū demonū infernaliū. vt ipos placarēt. ⁊ super alias defunctorū suorū ad misericordiā iducerent vt eos leni⁹ punirēt. Quia xp̄o difficile ē ꝓsueta relinq̄re. romani postq̄ ad fidē venerūt adhuc festa in februario celebrauerūt. Jō Ser gius papa hanc solēnitatē marie luminū instituit. Etiam dz q⁹ Gre. papa instituisset. vt iam nō fiat ad honorē demonū ſz regine angelorum Et merito honorabāt romāi ꝓserpinā vt a spō so suo impetraret gr̄am Honorabāt februā. vt a filio suo eis obtineret victoriā. Honorabant demones alias puniētes. vt ipas inde ducerēt. Sed ista tria. gr̄az. victoriā ⁊ mīsericordiā a matre dei habem⁹. ſm qđ canit̄. Maria mat̄ gr̄e mat̄ misericordie. Ipa em̄ dat viuis gr̄az. defūctis misericordiā. vniūsali eccl̄e obtinet ab hoste victoriā. Tertio purificari voluit vt legē purificatōis termiaret. Sic em̄ aduenīente luce cessant tenebre. ⁊ aduenīēte sole recedit vmbra. sic aduenīēte purificatōe vera: cessauit purificatio tipica. Ibi em̄ veit purificatio vera. i. xp̄s qui actiue dz purificatio eo q⁹ nos p fidē purificat. ſm illud Act̄. xv. Fide purificās corda. Quarto purificari voluit. vt nob̄ pauptatē voluntariam cōmēdaret. q⁹ sacrificiū pauperum elegit vt patet ex euangelio.

Sermo secundus de eadem.

Columba venit

portās ramū oliue. Gen. viij. Dicit naturales Q̄ māe veniēte aurora portante secū solē. tūc aues mūde ⁊ diuie ad volādū ⁊ cantādum excitāť. vires aiales magł ꝓfortanť. ⁊ alq̄ egritudies alleuiāť ⁊ diminuunť. Jō illud tps vix ab egris expectať q̄ ꝓtinuo suspirant ⁊ cū desiderio magē expectāt auroā ⁊ solē venientem. Mistice p auroā btissima ẋgo maria de
A sig̃ť. ſm illō Cañ. vj. Que est ista q̄ ꝓgreditur q̄si aurora ꝓsurgēs. Per solē aūt xp̄s intelligitur. Q⁹ sic sol p̄mittit auroā. sic xp̄s in mūdū vēt⁹ p̄misit mariā. de q̄ tādez nat⁹ ē Mat. j. Ex añ q̄ hec fierēt. antiq̄ sancti pres qui erant egri ⁊ infirmi. ſm illō ps. vj. Miserere mei dne q̄m infirm⁹ sum. q̄tidie clamāt in oronib⁹ suis. vt ait aug⁹. in ſmōe hodi. O si me inueniat illa natiuitas. o si qđ credo in scriptur dei. videam ocul⁹ meis q̄n veniat. q̄n nascet̄. q̄n videbo. putas durabo. putas istū oculi videbūt p quē cordis reuelabūť secreta. q. d. neq̄q̄ Et sic infirmi cū desiderio auroā vł aduētū sol⁹ expectātes interdū ꝓsolanť ab his q̄ eos hñt in cura q̄ dicūt ad ipos. Ne ꝓtristemi. q⁹ in ꝓtio ē aurora ascēsura vbi infirmitas minuet̄. ita Noe q̄ in custodia habuit humanū gen⁹ ꝓsolabat eos a longe cū dixit. Columba veit portās ramū oliue ⁊c. id est ẋgo maria veit q̄ dz aurora portās secum ramū oliue. i. xp̄m misericordissimū. q̄ alleuiauit oēs infirmitates nr̄as. Et h̄ qđ ille dudū predixit. hodie est impletū q̄n illa bñdicta aurora q̄ vt colūba venit in tēplū portās in brachijs suis floridissimū ramū oliue xp̄m solē iusticie. Ad cum audiret simeon quasi munda auis excita/

tus fuit ad volādū q̄ tardus fuit ad eundū p̄ se
nectute. ⁊ p̄ gaudio cepit cātare dicens. Nunc
dimit. ser. t. do. Et adeo fortē est effect⁹ vt in vl
nis suis debilibus portaret illū q̄ ✠tutes gerit
vnūtas. Et de h̄ aduētu dicūt ✠ba p̄dicta In
q̄bus ✠bis p̄assumptī duo describunt. ¶Primo
Marie humil' cōformatio. ibi. veit columba.
Scdo filij legal' p̄sentatio. ibi. portans ramuz.
De quo est notādū ſm naturales. Colūba solz
sēp̄ ceteris auib⁹ hoib⁹ magis ꝓformare. Sic
em̄ hō natural'r diligit mundiciā. Ꝗ scriptum
est Prou. xxij. Qui diligit cordis mundiciam
ppt̄ grām labioꝝ suorū habebit amicū regē. i.
xp̄m. Ita ⁊ colūba diligit loca mūda. Ꝗ ſm
Arist. in li. aialiū. simū suū ex nidum p̄icit. et h̄
facere pullos suos instruit ⁊ cōpellit. ¶Moral'r
p̄ colūbā intelligit ✠go maria. q̄ ⁊ xp̄s spōsus
⁊ filius suus vocat eā colūbā. Cañ. ij. Surge p
pera aica mea colūba mea. in foramib⁹ petre. i
cauna macerie. ostē. mi. fa. tuaz. ⁊c Et Cañ. iij.
Quā pulc̄ es aica mea. q̄ pulc̄ oculi tui colum
barū. Ista scissuna colūba dilexit mūdiciā aie
⁊ corpis. imo fuit tota mūdicies. ſm illud Cā.
iij. Tota pulc̄ es aica mea ⁊ ma. nō est i te. Et
ad h̄ ostendēdū hodie statuit eccl'a vt lumia in
manib⁹ fideliū deportent̄. ad ei⁹ vicz mūdiciā
designandā. vt dicit Jacob⁹ Januen. Ac si ap
te dicat eccl'a. Virgo mūdissima purificatōe nō
indiges. ſz tota rutilas ⁊ tota splēdes. Et in cā
dela significāt̄ q̄tuor p̄rogatiue q̄ fuerūt in ma
ria ppetua ✠gine. ¶Pria est ✠ginitas i carne q̄ i
telligit̄ p̄ cerā. Sicut em̄ cera ab apib⁹ sine cor
ruptōe generat̄. Sic maria xp̄m genuit ⁊ i eū
✠go pmānsit. ſm illud Esa. vij. Ecce ✠go cō. et
pa. ſi. ⁊c. Jō dz in. c. firmit̄. de sum. tri. ⁊ fi. ca.
Unigēit⁹ dei fili⁹ ihs xp̄s a tota trinitate cōmu
nit̄ incarnatus. ex maria sp ✠gine ꝓcept⁹. Et
sic q̄libet xp̄ianus q̄ hodie in mānu sua portat cā
delam cereā. est testis ✠ginitatis marie. Et cō
fundit oēs hereticos ✠ginitati marie ꝓtradicē
tes. Et p̄ncipal'r antrozij comeristas q̄ dicūt e.
c. firmit̄. ✠ginitati marie ꝓtradicere dicētes p⁹
xp̄m alios filios eā de Joseph pepisse. Etiā i h̄
confundit alios hereticos cherinti ebyonitas. q̄
asserūt xp̄m a maria p̄ ioseph nuptiali coitu cō
ceptū fuisse. ⁊ introducūt illud Mat. j. Añq̄
ꝓuenirēt. i. añq̄ nuptiarū solēnia celebrarent.
Sic etiā exponit Hieroñ. ꝓtra eludiū. Gaude
igit̄ o xp̄iane ⁊ exulta. q̄ sic̄ p̄ candelā iā ✠ginī
tatē marie ⁊ puritatez testat⁹ es. ita ip̄a reuera
cor tuū ab oi labe purgabit. teq̄ celicis ciuib⁹
eternal'r sociabit. ſm illud Ecci. xxiiij. Qui elu
cidāt me vitā eternā habebūt. Gaude idit̄ ⁊ tu
✠go maria cūctas hereses sola interemisti. Hic
exēplum de ceco illumiato. q̄ sp̄ ꝓtēdebat ꝓtra
iudeos. q̄ etiā fecit illud respōsoriū. Gaude ma
ria ✠go. Scda p̄rogatiua est puritas in mente
q̄ intelligit̄ p̄ lichnū cādele in cera occultatum.
ſm illud ps̄. xliij. Dis gl'a ei⁹ filie regū. Ista ei
interior puritas fuit in maria tam magē vt nll'm
suo aspectu allicēt. nec ab vllo vnq̄ potuit ꝓcu
pisci. Sed oēs immūdos corpis mor'a singul'
eā inspiciētib⁹ extinguebat. q⁹ ✠tus sue mētal'
mūdicie cūctos aspiciētes ita penetrabat. vt oēs
immūdicias repellēt ⁊ fugaret. Recte sicut fac
cedrus de q̄ refert Isi. lib. xvij. q̄ odore suo fu
gat ſpentes ⁊ oia aialia venenosa. Nā in p̄sen
tia cedri ſpēs immūdus aut aliq̄d aial immun
dum nō pōt subsistē. ⁊ si manserit morie. Ita
puritas ✠ginis oēs mor⁹ venenosos carnales
in hoib⁹ in p̄sentia ei⁹ existentib⁹ fugabat. ⁊ sā
ctitate sua totalit̄ occidebat. Jō compat se Ce
dro. Ecci. xxiiij. Quasi cedrus exaltata sum in
libano. ¶Propt̄ has duas p̄rogatiuas bñ ✠go
benedicta cedro compar̄. q⁹ sic̄ cedr⁹ a nll'o ✠
me neq̄ interi⁹ neq̄ exteri⁹ pōt ext̄miari. nec si
cut alia liḡ violari vel corrūpi. ſm Isi. vbi. ſ.
Sic nec maria ✠go potuit exteri⁹ in corpe. vel
interi⁹ in mēte violari. sic̄ testat̄ Aug⁹. i ſmōe
de annūciatōe ei⁹ loquēs in p̄sona ✠gis dicēs.
Ego te filiū ꝓcepi. ⁊ ✠ginitatē meā nō violaui
⁊ regē ꝓcepi castitat̄ igredientē ⁊ egrediētem
habui in palatio vēt̄ filiū ipatoris. ⁊ ſm mani
bus meis clauē virginei pudoris. ¶Porta facta
sum celi. Janua fcā suz filio dei. Illa porta sum
clausa quā in visiōe diuia ezechiel vidit ppha
de q̄ in me vates dicit. vidi portā in domo dñi
clauſaz Quid est porta q̄ erat in domo dñi clau
sa nisi q⁹ maria erat sp̄ intacta. ⁊ q̄d est q⁹ hō nō
transit p̄ eam. nisi q⁹ spūsctūs impḡnauit eā
Et q̄d est q⁹ clausa erit in eternū. q⁹ maria erat ✠
go añ partū. ✠go in ptu. ⁊ ✠go p⁹ ptū Et sub
dit. Nat⁹ de meo vētre me misit intactā matrē
adimpleuit vētrē meū diuinitate. ⁊ vterū meū
nō euacuauit castitate. Exiuit de vtero meo gi
gātico cursu magnifico. ⁊ venē me⁹ nō ē pudo
re euacuat⁹. nec in ꝓceptōe inuēta sine pudore
nec in pturitōe inuēta suz cū dolore. Hec aug.
in p̄sona marie. Tertia p̄rogatiua fuit sctificatio vtraq̄ q̄ intelligit̄ p̄ bñdictōz candele. Hodie em̄ candele bñdicūt̄ ad significandū q⁹ maria in vtero matris fuit bñdicta ⁊ sanctificata ⁊ pfectissime mundata. q⁹ nullū habuit inclinati
uum ad peccatuz. Teste Bern̄. q̄ait. ¶Puto q⁹ copiosioꝝ gratia sanctificatōis descēdit i mariā q̄ ip̄am nō solū emūdauit. ſz etiā a futuris p̄seruauit. Jō dicit ps̄. xlv. Sanctificauit tabnacu
lum suū altissim⁹. Quarta p̄rogatiua ē claritas in ꝓuersatōne q̄ p̄ lumē ardēs intelligit̄. sic̄ em̄ lumē lucēs oēs in domo illumiat. sic Maria p̄ claram suā ꝓuersatōz oēs ad se venientes illumi
nabat. Jō de ea dicit. b. Ambro. in li. de ✠gini
tate pte. j. Quid nobilius dei mr̄e quid splen
didius ea quā splēdor elegit etern⁹. q̄d castius

ea q̄ corpus xp̄i sine cognitone viri generauit. Et subdit de ceteris ẏtutib⁹. Quid loquar. ẏgo eñ erat nō solū corpe sed etiā mente q̄ nullo doli ambitu sincerū adulteraret aspectū. corde hūil'. orandi paratior. legēdi studiosior. Nō ei in terra diuitiarū. sed in p̄ce pauperū spem tēperās. verecūda fmōe. arbitrio mentis nō hominē sed deū studuit q̄rere. nullū ledere omib⁹ bñ velle: maiorib⁹ assurgere. eḡlibus nō inuidē iactantiā fugere. ratōez sequi. amare ẏtutē. qñ ista lesit vultu parētes. qñ derisit paupem. qñ vitauit inopem. q. d. nūq̄. Ecce q̄ clarā cōuersatōnem habuit inter hoies. Et ꝫ testificamur hodie cū lumia ardētia in manibus baiulam⁹. q. di. O maria ẏgo clara est cōuersatio tua. recte sicut hec luminariū accēsio. Ex his quatuor p̄rogatiuis partz mūdicia ẏginalis ꝓpter quā purificatōne nō indiguisset. voluit tñ purificari vt nos ad mundiciā inuitaret. Parū eñ p̄o desset nob purificatōz ẏginis celebrare. si i nobis pollutam mentē haberem⁹. q̄ sic nō agere mus festū ẏginee puritatis. sed porcine feditatis. Ideo sicut ẏgo purificari voluit q̄ nō indiguit. sic nos q̄ in multis offendim⁹ mltomagis purificatōe indigemus. Circa qđ notādū purificatio aliqua est incipientiū. aliq̄ ꝓficientium. tertia p̄fectorū. Purificatio incipientiū debet fieri exterius ꝛ interi⁹. interi⁹ vt purificet volūtas ab omi peccati inq̄natōe. Quia dic̄ Bernñ. in q̄dam fmōe. Bona volūtas in aimo est origo oim bonorū ꝛ mater oim ẏtutū. Sed econtra mala volūtas est mat̄ oim viciorū ꝛ malor. Ideo custos aie sue valō sollicit⁹ esse debet circa custodiā voluntatis sue. Purificari etiā dz intentio ab oi duplicitate. fm illud Jacobi. iiij. Emūdate man⁹. i. opa peccatorum ꝛ purificate corda duplices aimo. Purificet etiā ratō ab oi pturbatōe. q̄ alias ratōe pturbata vez nō potest cog̃scere. Ideo dicit venerabil' Boe. lib. j. metro vl. Tu q̄z si vis. lumie claro. cernēre verum. Tramite recto. carpere callē. gaudia pelle. pelle timorē. spemq̄ fugato. nec dolor assit. nubila mēs est. vinctaq̄ frenis. hec vbi regnt. Exteri⁹ debet incipiēs purgare oculos ab illicita visione. fm illud ps̄. cxviij. Auerte oc'os ne videāt vanitatē. Nō exponēs lucidi⁹ sapiens di. Auerte faciē tuā a muliere compta. ꝛ ne circūspicias spēm alienā. Ecci. ix. Et hanc doctrinam ꝓpendit Job q̄ ait. xxxj. Depigi fed⁹ cuz ocul'meis. vt ne cogitarē q̄dem de ẏgine. Legit etiā in vitaspatrū. Q̄ abbas q̄dam volens irrigare ortū suū. iuit ad sumendū aquā. qđ cū faceret. tegebat cuculla oculos suos ꝛ faciē suā tm̄ ad pedes suos intendēs. qđ videns vn⁹ frater dixit sibi. Ut q̄d tegis faciē tuā pat̄? Rñdit ne viderēt oculi mei arbores ꝛ occupata mens mea in cōsideratōe ip̄a impediret a cōtemplatione sua. Purificāde sunt aures a detractōne sua. fm illud Ecci. xxviij. Sepi aures tuas spinis ꝛ noli audire liguā neḡ. Q̄ legit in vitaspatrū. li. ij. c. xxv. de abbate Ipericio q̄ ait. Melius est carnes comedere ꝛ vinū bibere. s. q̄d licitū nō est. q̄ comedere in vitupatōne carnes fratrū. Sicut em̄ susurrās ꝓpens euā de paradiso pcussit. ita q̄ fratri suo detrahit. nō solum sua sz etiā audiētis aiam pdidit. Ita dic̄ bern. in q̄dam fmone. Nūq̄d nō lucro est lingua detractōnis pforata acutissimo ferro. tres pcutiens ictu vno. cui detrahit. seipam ꝛ audientes Ideo detractōes nō sunt audiēde. Purificari etiā debet os̄a mala locutōne. q̄ de omi verbo ocioso qđ locuti fuerit hoies reddēt ratiōez de eo in die iudicij. Matth̄. xij. Si vos ō hac materia plura hr̄e volueritis. q̄rite supra i die circūcisionis mēbro. ij. Purificatio aūt ꝓficētiuz est in cōtinuo desiderio ꝓficiendi ꝛ ẏtuali progressiōe. q̄ fm btm̄ Greg⁹. In via dei stare retrorsum est ꝛ retrocedere. Ideo dic̄ Aug⁹. Suma pfectio xp̄iane religionis est vt q̄tūcūq̄ hō in hac vita ꝓficiat. sp sibi putet superesse qđ q̄rat. Et p illud dictū Aug⁹. eliminat̄ error pelagij ꝛ suorū sequaciū. q̄ dicebāt q̄ in hac vita hō possit tm̄ culmē p̄fectōis attingē q̄ ampli⁹ in gr̄ia nō posset ꝓficere. Ill'aūt ꝓficientib⁹ triplex g̃tia vel purgatio est nc̄cia. Quia dic̄ Guil'. doctor parisien. Q̄ purificatio est triplex. Purgatur em̄ corp⁹ p potatōz. Medici em̄ cuz viderint peccantez materiā in infirmo fm q̄litatem morbi faciūt potatōz purgatiuā q̄ ad dissoluendū morbū opat̄. ꝛ hec fit p calamū. aut ad molificandū sicut fit cū fistula. vt dicit mgr̄ i li. vij. ꝓpe. Per hāc potatōez cōtritio designat̄ q̄ debet fieri ex ẏbis amaris vtpote q̄ deū derelinq̄t p pctm̄. fm illud Hiere. ij. Scito ꝛ vide q̄ malum ꝛ amarū est reliq̄sse te dñm deū tuū. ꝛ non esse timorē ei⁹ apud te. q̄ recordāda sunt peccata aut anni pctō⁹. Sic̄ fecit Ezechias. Esa. xxxviij. Recogitabo tibi oēs annos meos i amaritudie aie mee. Et hāc potōz ꝓficere dic̄t medici spūales. s. p̄dicatores ꝛ p̄fessores q̄ dic̄t monere pctōres vt hēant ꝓtrit⁹ es. Sic̄ fec̄. b. Ambro. sibi ꝓfitētib⁹ fleuit. ꝛ ad ꝓtritōz sepissime incitauit. Et q̄re ꝫ? Certe iō. q̄ fm medicos potio tā amara eē possz q̄ oēm infirmitatē ab ifirmo expellēt. vt nec vlla alia medicina indigēt. Ita tāta posset eē ꝓtritio. vt ait archidyaco. in glo. sup decret̄ vt absq̄ satisfactōne extrinseca in ꝫ sec'o pctōr penā purgatorij euitaret. ꝛ vitā eternā in momento possidēt. qđ fit ꝓp̄ miam magnā saluator̄. Sic̄ legit̄ de latrōe ꝓfitente ꝺ pe. di. j. c. iportuna. Sc̄do purificat̄ dom⁹ p̄ sco patōem. sicut videm⁹ q̄ñ dom⁹ efficit̄ immūda tunc p familias imūdicies expurgāt. Per hāc purgationem cōfessio designat̄. per quam rep

Dauid purgabat. dicēs in ps. lxxvj. Exercitabar ⁊ scopebā spūm meū. Dicit familia domus dei q̄ videt mētem pctōris immūdā. debz eaz mūdare monitōne salutari. Fm q̄ iubet papa Celestin⁹ in fmōe dicēs. Sacerdotes ita hoiez ꝓfitentē sibi toto conatu ⁊ nisu suo ad fletū alliciant. ad miserandūq; sibi ꝓpis ꝓuocēt ⁊ iclinēt q; flet⁹ est nūcius ad mentē purificatōnez p scopam ꝓfessionis. Si em̄ dom⁹ debet total'r fieri mūda oportet q; aq̄ pfundet. ne puluēs de terra excitati parietib⁹ adhereāt. sz vt totaliter expurget. Tertio purgat triticū a paleis per flagellatōz. volēs em̄ debite triticū a paleis ⁊ stramine separe. est necesse audacē flagellare. ⁊ ih̄ significat satisfactio aut carnis maceratio q̄ diuidit hoiem a pctōr paleis. Quia fm augus. Nō luna ferro. nō flagellū ḡno. hoc tribulatio viro iusto. Jō ꝓfessor volēs debite purgare peccatorē. necesse est vt iniūgat sibi satisfactōez cōpetentē. Qua de re ꝑcipit in cano. fraternitatē ri. q. ij. ca. fraternitas. Q; satisfactō dz fieri fm delicti q̄titatē. Et sunt ꝟba Gre. sic dicentis. Fraternitas tua ex psona furi pēsare pōt q̄liter valeat corrigi. Sunt em̄ q̄dā hñtes subsidia et furtū ppetrāt. ⁊ sunt aliq̄ q̄ in hac re ex inopia delinquūt. q̄re necesse ē vt q̄daz damnis. alij ꝟberib⁹ corrigāt. Purificatio aūt mentis pctōrū ꝓsistit in pure mētis in deū oim oda subleuatōe vt iam ea solū q̄ sursum sunt sapiat. vt possit dicere illō ad Gal. ij. Viuo ego iā non ego. sed viuit in me xps. Nō sic intelligit. Viuo ego. s. vita gr̄e ⁊ vtutū. iam nō ego. s. viuo fm carnē vt̄ veterē hoiem quē dudū deposui. viuit aūt in me xps fm spūm ei⁹ viuo ⁊ ei⁹ exemplis adhereo. De hac puritate dz Job. xxvj. Spūs dñi ornauit celos. i. pfectos. sole. i. supiozi ratōe. et luna. i. inferiozi ratōe. ⁊ stell'. i. alijs vtutibus. Talit etiā ornata nr̄a colūba ꝟgo maria hodie venit in tēplū. Nō ex obligatōe sz ex vera obediēcia. q; nō fuit ad purificatōz obligata Quia fm Bern̄. fuit ꝑus scificata q̄ nata. Ueit iquā portās secū ramū oliue. h̄ est xp̄um filiū ei⁹ in signū pacis Et rami eius dē arbor⁹ olij mittebāt legatis romanoz ꝑ pace obtinēda siue alijs offerēda. Maria est legata totī⁹ trinitat⁹. quaz hodie celestis pr̄ misit pacē ppl'o nūciare. ideo eā sine ramo oliuarū mittere noluit. Nō figuratū est Gen̄. viij. vbi legit q; No e misit columbaz de arca. vt videret si iam cessassent aq̄ sup faciē terre. Illa aūt venit portās ramū oliue virenti bus folijs in ore suo. ⁊ hoc fuit signum reconciliatōnis. Spūaliter noe significat patrē celestē qui hodie misit de bethleem ciuitate columbaz simplicissimā ⁊ candidissimā ꝟginem mariam. que veniēs in hierusalē portauit secū christuz oliue ramū in signū reconciliatōis ⁊ misericordie. Jdeo canit hodie in misse introitu. Suscepimus de⁹ misericordiā tuā in medio tēpli tui. Et hoc tāgit euangelīū Lu. ij. dicēs. Postq̄ impleti sunt dies purgatōnis marie ⁊c. Et h̄ designat eccl'a p ea que i filijs suis hodie memorat. Nam sicut maria xp̄m q̄ est verū lumē ad reuelatōem gentiū in manib⁹ portauit, sic portat eccl'a cereū ad designandū xp̄m. q; in cereo sūt tria. s. cera. lichnus. ⁊ ignis. p q̄ significant ea que fuerunt in xp̄o. Nam cera significat carnē xp̄i. que nata est de ꝟgine sine corruptiōe. Sic apes gignūt sine alterutrū cōmixtiōe. Lichn⁹ in cera significat latentē in carne aiam cādidissimā. Ignis ꝟbo lumen significat diuinitatem. Quia deus noster ignis cōsumēs est. Uersus. Hanc in honore pie. candelā porto marie Accipe p cerā. carnē de ꝟgine verā. Lichnus cera latēs. aima sub corpe candēs. Per lumē numē maiestatisq; cacumē. Hanc igit̄ cādelam xp̄us ꝓsumpsit totalit̄ in nostrū obsequiū. Consumpsit em̄ carnē p vulneratōz. Esa. liij. Vulneratus est ꝓpter iniq̄tates nr̄as ⁊ attrit⁹ est ꝓpter scelera nostra. Cōsumpsit se p sanguis effusionem. Esa. lxiij. Quare rubrū est indumētū tuū ⁊ vestimēta tua q̄si calcantiū in torcular. Consumpsit aiam p tristiciā ⁊ dolorē. Mat. xxvj. Tristis est aia mea vsq; ad mortē Consumpsit vitā corpalem p abbreuiatōnez. Esa. xxxviij. Precisa ē velud a texēte vita mea. Cōsumpsit subam corpalem vsq; ad denudatiōz. Fm illud ps. xxj. Diuiserūt sibi vestimēta mea.

Sermo de sancta Agatha ꝟgine.

Oz nostra parvula est. ⁊ vbera nō habet. Can. viij. Decōm naturales. Nardus est herba modica ⁊ odorifera. hec masticata in ore fetorē oēm amputat ⁊ ginginas putridas mūdat. vt dicit Pli. in spe. natu. Mystice p hanc herbā beata agatha designat. q; sicut nardus est modica. ita beata agatha fuit modica in hūilitate. quod ex h̄ patz q; se ancillā dei dixit dicēs. Ancilla christi sum ego. Nam ostēdo me fuilē psonā Fuit etiā odorifera p sanctā famā. Ita q; ppl's siracusanus p q̄nquaginta miliaria audiēs eius famam sanctā. ad vrbē cathinensē sitiens perget. vt habet in legēda eius ⁊ sancte Lucie ꝟginis. Jdeo pōt etiā exponi de ea illud Cantic. j. Cū esset rex in acubitu suo. nardus mea dedit odorē suū. Hec igit̄ ꝟgo āputauit de ore suo fetorē suū maledictōis. q; in tribulatōe deū bñdixit ⁊ sanguie suo clarificauit. Teste Amb. in li. pfationū. O felix ⁊ iclyta ꝟgo q̄ meruit dñm p laude fidel' martyrij sanguie clarificari suo Jō bñ cōpat angel'q; int̄est sp dñm bñdicē ⁊ laudare. Fm illō ps. cij. Bñdicite dño o. ange. ei⁹. Et Dan. iij. Bñdi. an. do. do. Jō vocat eā suā sororē in ꝟbis ꝓassumpt⁹. Soror nr̄a par. ē. ⁊c

Sermo

In q̄bus ꝟbis a trib⁹ cōmendaꝛ. Primo ab an/gelica vicinitate.ibi. Sozoꝛnr̄a. Scdo a pfunda hūilitate.ibi.paruula est. Tertio a passiōis acerbitate.ibi. Ubera non hz. Circa p̄mum est notādū. Autoꝛ.ij.li. pp̄e. varias ponit pp̄etates angelozū ꝓpter q̄s b.agatha angeꝛ cōpaꝛ ꝛ eozū sozoꝛ nomiaꝛ. Primo q: angelica natura est fortis. Nam vt dic̄ Dyo. de cele. hier̄. Oia adūsa cohercēt siue resistūt. Nihil em̄ ē q̄ posset angeꝛ resistere. Jō dicit Damasc. li.ij .ca.iij. Pōt em̄ vnus angel⁹ mlt̄os vincere armatoꝛ. Qđ figuratū est .iij. Re.xviij. vbi legiꝛ Sēnacherib p̄nceps regis assiriozū venīēs in iudeā. misit nūcios ad ezechiā regē dicēs. Hec dicite regi ezechie. Nō te seducat deꝰ tu⁹ in q̄ habes fiduciā. Neq; dicas nō tradet ierl̄m in manꝰ regis assiriozū. Tu em̄ audisti q̄ fecerūt reges assirie vniūsis terris.quō vastauerī eas.nōne solus poteris libari?q.d.nullo mō. Cū accepissz lr̄as de manu nūciozū.ꝛ legisset.ait rex isrl̄. Tu es deꝰ solus oim regū terre q̄ fecisti celū ꝛ terrā Inclina aurē tuā ꝛ audi. ꝛ aperi oc̄los tuos et vide.ꝛ audi oia ꝟba sennacherib q̄ misit vt exp̄braret deū viuentē. Dīs aūt exaudiuit cum ꝛ misit ei vnū angelū q̄ pcussit vna nocte in castris assiriozū octuagintaq̄nq; milia virozum. ita q; mane nihil inueniebaꝛ in armis nisi puluis. Jsta p̄petas angeli etiā conuenit.b.ꝟgini agathe q̄ fuit adeo fortis q; null'tormēt̄ potuit frāgi.q: fuit sic̄ adamas.ſm illō Ezech.iij. Ut adamātez ꝛ silicē dedi faciē tuā. Ipa em̄ superauit fortit̄ corꝑ ppriū ꝛ seculū.ita vt de ipa exponi pōt illō Prou.xxxj. Accinxit in fortitudine lūbos suos ꝛ roborauit brachiū suū. Et ꝟe magꝝ fortitudo fuit in fragili ꝟgie. q̄ in paucis viris repiꝛ. Jō dicit.b. Greg⁹.in omel̄. Cū ad illud terribile examē district⁹ iudex aduenerit. q̄d nos viri dicem⁹ cū h⁹ femine gl̄az vidimus Que aūt viri excusatio qñ hec oñdet̄ q̄ seculuz ꝛ sexū vicit. Quid nos barbati ꝛ debiles dicē⁹ cū ire ad regē celestia puellā p ferrū videm⁹ q̄s ita superbia inflat.ambitio pturbat.luxuria inq̄nat.hec ille. Scdo angeli sunt puri ꝛ ꝟgines a natura.ꝛ h̄ designt pictores q̄ depingūt imagines angelozū zonis aureis circūcinctos.q: per ꝟtutū habitū talit̄ sunt accincti.q; nullatenus ad aliq̄ vitia carnalia dilabūt̄. Et h̄ oñdit dñs Lu xx.di. Filij h⁹ seculi nubūt ꝛ tradūt̄ ad nuptias.illi aūt q̄ digni habēt̄ seculo illo neq; nubent neq; vxores ducēt.sz erūt sic̄ angeli dei .s. puri ꝛ ꝟgies. Et hec p̄petas angelozꝝ conuenit b.Aga.q̄ decorata fuit ꝟginali puritate ꝛ hūilitate. Sicut testaꝛ.b.Amb.in li.p̄fationum di. O illustris ꝛ gl̄osa gēmis illustrata decore.q̄ inter tormēta aspa cūctis p̄lata miracul̄ ꝛ mistico pollēs suffragio apl̄i meruit visitatōne curari. Hec amb. Et ꝓpter hāc puritatē ꝟginalē dicitur sozoꝛ angelozū. Quia dic̄.b. Hiero. In carne ꝛ nō ſm carnē viuē angelicū est ꝛ nō hūanū Idem in ſmōe de assumptōe dicit. Profecto i carne p̄ter carnē viuere angelicū est l̄ nō est vita terrena.sz celestis. vñ in carne acq̄rere gl̄am angelozū maius est meritū q̄ hr̄e. Esse nāq; angelū felicitatis est.esse ꝟo ꝟginē ꝟtutis est. dū h⁹ ꝟgo viribus obtinē nitiꝛ cū gr̄a.qđ hz angelus ex natura Utrūq; tñ esse angelū diuini muneris est officiū nō hūanū. Et sic ptz q̄.b.aga. fuit angelus p̄p̄ puritatē. Jō de ea exponi potest illō Cañ.vij. Statura tua assimilata ē palme.h̄ est angelice celsitudini.q: ſm Jsi.li.xvij Palma est arboꝛ nobil̄ insignis ꝓpetue pulcritudis ꝛ virent̄ diuturnitatis.vestita floꝛib⁹ et sine vlla successione ꝓfluans folia sua tpe hyemis ꝛ estatis. Sic angelica natura est nobil̄.iō assimilaꝛ aq̄le.p mgr̄m li.ij.p̄e. Quia aq̄la est nobilissima auiū ꝛ etiā eterne pulcritudis.iō vocaꝛ a Dioni.in li.de cele.hie.Specula clarissima ꝛ diuini lumis receptacl̄a. Et h̄ qđ ꝺr de natura angelica.pōt dici de scā agatha q̄ est sozoꝛ angelozū. Teste Amb.in li.de ꝟgi. Sozoꝛ angelozū est ꝟginitas. Tertio angeli h̄nt ignitam charitatē ſm illud ps̄.ciij. Tu q̄ facis āgelos tuos spūs.ꝛ mistros tuos ignē vrentē. Jō cōpaꝛ igni ſm mgr̄m li.p̄dicto p̄p̄ diui amoris incendiū ꝛ lucē cognitōis. Nā in igne lucēt ꝛ in dilectōe ardēt. Ita etiā.b.aga. būit ignitā charitatē. vt hr̄ ex triplici signo. Primū est q; oia terrena ꝓpter deū ꝓtempsit.ſm illud Cā. viij Si dederit hō oēm substā dom⁹ sue p dilectōe. q̄si nihil despiciet eā. Scdo q; p eo mortē sustinuit. Jō de ea exponi pōt illō Cant. viij. Fortis est vt moꝛs dilectio ꝛē. aq̄ mlte non potuerūt extinguē charitatē. Sic̄ em̄ moꝛs sepaꝛat aiam a coꝛpe.sic dilectio.b.aga.fuit tam fortis q; aiam a coꝛpe pmisit separe p mortē. añq; ad oratōez idoloꝝ voluisset ꝓsentire.q: scuit scr̄iptū Hiere.xv. Si sepaueris p̄ciosum a vili.i.aiam a coꝛpe ꝓpt̄ me q̄si os meū eris. Uel sicut infern⁹ ita est fort̄. q̄ aimas q̄s in se rapit sel̄ fortit̄ tenet ꝛ custodit q; nullaz amittit. Ita tā fortit̄ fuit ipa cū xp̄o ꝓiūcta q; nec q; minas. nec tormēta potuit ab eo sepaꝛi. ſm illō ad Roma.viij. Quis nos sepabit a charitate christi? Tertiū est q; sp xp̄um in coꝛde ꝛ in oꝛe habuit q: dixit q̄diu viuā ipm in coꝛde ꝛ labijs meis inuocabo.q: reuerēdū nomē xp̄i fuit l̄ris aureis in coꝛde ei⁹ inscriptū. p̄p̄ qđ taz sedule fuit ab ea inuocatū. ꝛ si coꝛ ei⁹ fuisset scissuz.sine dubio in ea fuisset reptū. Sic̄ legiꝛ sile de scō Ignatio martyre q̄ inē mlt̄oꝝ tormentoꝝ genera. nūq; ab inuocatōe nom̄is xp̄i cessabat. Qđ cum tortoꝛes q̄rerēt.cur h⁹ nomē totiēs replicaret. dixit.h⁹ nomē meo inscriptū est coꝛdi. ꝛ ideo ab inuocatiōe ei⁹ cessare nō valeo.post mortē igiꝛ

illi⁹ illi q̄ audierẽt. volẽtes curiosius exp̃iri. cor eius a corpe euellũt scindẽtes p̄ mediũ. sep̃tum ih̃u nomẽ ihs xp̃s lr̃is aureis inuenerũt. Et q̄uis cor ẏgis illi⁹ nõ fuit diuisuz nec nomẽ xp̃i visibiliť inuentũ. ẋ tñ in ea fuit nomẽ xp̃i. habuit ab angelo testimoniũ Quia legiť in legẽda Cũ fideles corp⁹. b. Aga. cũ aromatib⁹ ꝓderẽt ⁊ in sartophago collocarẽt. Quidã iuuenes indutꝰ sericis. nusq̄ visi pulcherrimis ⁊ ornatis albis induti. q̄ nũq̄ in illʾ ptib⁹ visi fuerũt. ad corpus eius venerũt. ⁊ tabulã marmoreã ad caput ei⁹ ponentes ab oculʾ oĩm statim disparuerit. i qua erat scriptũ. Gentẽ sanctã spõtaneã. honorez deo patrie libatõz. Nõ sic intelligiť. Gentem sanctã habuit. s. in q̄ nomẽ xp̃i. spõtaneã. s. ob/tulit se. honorẽ deo dedit. ⁊ patrie libatõz fecit Quarto angeli hñt ẏrutẽ pctã puniẽdi. q̄d ptz ij. Re. xxiiij. vbi legiť q⁹ cũ dõ ppl'm ex elatiõe numerare iussit. Misit ad eũ dñs Gad ꝓphaz di. Vade ⁊ loq̄re cũ dauid hec diẽ dñs. Triuz tibi dať optio. elige tibi vnum q̄d volueris. veniẽs aũt ad eũ gad ait. Aut septez annis veniet tibi fames in t̄ra tua. aut trib⁹ mẽsib⁹ fugies ad ũsarios tuos. aut certe trib⁹ dieb⁹ erit pestilentia in t̄ra tua. Dixit itaq̄ Dauid ad gad. coarctor vndiq̄. Gz meli⁹ est q⁹ incidã in man⁹ domini cui⁹ miseric̃ie mlte sunt. q̄z in man⁹ hoim. ⁊ misit dñs pestilẽtiã in isrl'. ⁊ mortui sunt ꝑcussiõe angeli. lxx. mi. viroz. q̄ facto extẽdit ãgel⁹ manũ suã sup ierl'm vt dispderet eã. Gz dñs miserꝰ ẽ sup afflictõz ppl'i. ⁊ ait angelo ꝑcutiẽti. sufficit nũc ꝓtine manũ tuã. Cũ aũt dauid vidisset angelũ cedentẽ. dixit ad dñm. Ego suz q̄ peccaui ego iniq̄ egi. isti q̄ sunt oues q̄d fecerũt. Uertatur obsecro man⁹ tua ꝓtra me ⁊ ꝓtra domũ patris mei. Ex hac figura ptz q⁹ angeli puniũt delinquẽtes. Jõ dicũť leones p̄m mgr̃m li. ij. pp̃. q: sunt t̄ribiles pctõrib⁹ ⁊ demonib⁹ Hec ꝓphetas angeloz etiã ꝓueit. b. Aga. q: ẽ puniuit malũ pctõrem ãntianũ. Refert Jaco. ianuenꝰ in legẽda. Cũ ãntian⁹ p⁹ mortẽ ẏgis ad inuestigandas diuitias ei⁹ pgeret. duo eq̄ p̄ruritũ inť fecerũt ⁊ calces iactauerunt. vn⁹ itaq̄ mortu ipm appetijt. alť calce ꝑcussit ⁊ in flumẽ ꝓiecit ita q⁹ corp⁹ nũq̄ potuit inueniri. Et ẅ valẽ iustic̃ie ꝓgruebat diuie. Quia sic̃ ait boe. li. iiij. p sa. ij. Justis nũq̄ desũt p̄mia sua. nec malʾ sua supplicia. Cui ꝓsonat illd̃ aug⁹. in p̄monib⁹ cõibus p̄mo. xlij. Impunitũ nõ põt esse ꝑctm̃. nec decet nec oportet nec est iustũ. s. q⁹ manẽt ipunitũ. Quita hec ẽ ꝓphetas angelorũ q⁹ libant a picuʾ. Sic̃ legiť Gen. xix. Ex angeli q̄ hospitabantur cũ loth eũ de piculo mag̃ incẽsiõis sodome eruerũt dñtes. Surge tolle vroꝛẽ ⁊ duas filias q̄s habes. ne tu peas in scelere ciuitatꝭ. Jõ p̄m mgr̃m ꝓphe. dicũť vigiles aut custodes. q: nlĩo somno oppꝛessi imminẽtia nob̃ picula nũciant

Ita. b. Aga. libat suos famulos ⁊ famlʾas ab oibus picuʾ mẽtis ⁊ corpis. q: põt ꝓfideť id dicẽ ps̃. xc. Clamauit ad me ⁊ ego ex. eũ ⁊c. Q: legitur in legẽda reuoluto anno circa diẽ natalʾ ei⁹ mons q̄dã eximius iuxť ciuitatem rupt⁹ eructauit incendiũ. q̄d q̄si torrẽs de mõte ascẽdẽs ad vrbem cũ mag̃ impetu veniebat. Tũc pagano rum mlt̃itudo de mõte descendit ⁊ ad sepulcrũ b. aga. ꝓ libatõe fugiens. velũ q̄ vndiq̄ cooptum erat sepulcrũ arrpiũt ⁊ ipm statuerť cõtra ignẽ. statiq̄ in die natalʾ ẏgis stetit ⁊ vltra non ꝓcessit. Ecce q̄liter agatha tã q̄z angeli loth suos inhabitatores a piculo incẽdij libauit. Jõo põt dici illud de ea q̄d caniť de lancto donato. Eruit a morte alias ciuiũ suoz̃. Sexta ꝓphetas angelorũ est q⁹ infirmos medicãt seu mlstrant alijs medicinã. Nõ legiť esse figuratũ Tob. vj Cũ tobias ꝓficisc̃es veniret cum angelo ad fluuiũ noĩe tigris vt pedes lauaret. exiuit pisc⁹ ad deuorandũ eũ. quẽ timẽs tho. exclamauit voce mag̃ dicens. Dñe piscis inuadit me. Ad quem angelus. apphende inq̄t br̃anciã ei⁹ ⁊ trahe ad te. q̄d cũ fecisset ait angel⁹. Exentera eũ ⁊ cor e⁹ ⁊ fel ⁊ iecur repone tibi. sunt enim nc̃cia hec ad medicamẽta. Et vt hr̃. c. xj. Tob. veniẽs ad patrem sumpsit de felle piscis ⁊ liniuit oculos p̄ris sui. ⁊ cepit albugo de oculʾ ei⁹ q̄si mẽbrana egredi. quã apphendẽs tobias ab oculʾ eius traxit. statiq̄ visum recepit. ⁊ hãc medicinã didicit ab angelo ⁊ ab eo accepit. Jõ dicũť angeli medici a mgr̃o vbi s̃. q: curãt nõ solũ infirmitates corꝓrũ sed etiã aiaz. Hec ꝓphetas cõuenit etiaz b. Aga. q: põt conferre medicinã corꝓrũ. Sic̃ legiť in legẽda. b. Lucie. Cũ fama. b. ẏgis agathe p̃celleret puinciã vniũsam. mlti infirmi ad sepulcrũ ei⁹ aduenientes sanitatꝭ gr̃am recepeť. Nõ audiẽs. b. ẏgo Lucia veit cũ mr̃e sua eutic̃ia q̄ p q̄tuor annos sanguis fluxum fuit passa. nec ab vllo medicorũ libata. ꝑactis igiť mlsarũ solẽnijs. b. lucia cũ mr̃e ꝓstrauit se ante sepulcrũ ei⁹ suffragiũ postulãtes. q̄d cũ fieret lucia obdormiuit. ⁊ vidit beatã aga. in medio angelorũ gẽmis ornatã. q̄ stetit ⁊ ait. Lucia soror mea q̄d a me petis. tu poter̃ p̄stare ꝓtinuo mr̃i tue. nam fides tua subueniat. ecce sanata est. et surrexit mr̃ sanata. Ecce qualʾ medica q̄ solo ẏbo põt sanare infirmitates corꝓales q̄z tomagis infirmitates aie interiores. Jõ clamem⁹ cũ ps̃. ad ipam dñtes. O agatha salua me ⁊ saluabor sana me ⁊ sanabor. q̄m laus mea es tu. Rogemus ⁊c. ¶ Sermo de scã Dorothea ẏgine.

EGo flos campi ⁊ liliũ ꝓualliũ Can. ij. Auerrois cõmẽtator sup Ari. de plãtis ait. ¶ Post ventos validos fructuosior efficiť ois orꝰ atq̄ cãpus. Cui ꝓsonat ¶ Pli. in spe. na. di. Impulsus vẽti vali-

dus fructiferos efficit ortos ⁊ fruct⁹. q⁹ videm⁹ q⁹ tūc campi ⁊ orti magis ornāt floribus ⁊ arbo
A res magis virent. recte sicut ignis ſm ꝓbliñ. in ſpe. na. a vēto motus magis ardet. ⁊ herba magis mota magis redolet. vt asserit Gal'. Misti ce p cāpū seu ortū intelligit celū qđ est ort⁹ deliciarū ⁊ oim amenitatū. Q⁹ sicut in cāpis seu in ortis varij oriuntur flores. ſ. rose albe ⁊ rubee. viole ⁊ lilia. Sic in celo ſunt rose albe ap'lorum rubee martyrū. candide ỽginū. iō est locus ois amenitatis. Teste deuoto doctore amādo i horalo. saꝑ. li. ſ. c. xj. Ibi inq̄t ỽnal' amenitas. ibi autūnal' fecūditas. ibi serenital' estiual'. ibi tocū ditas nuptial'. Ibi vall' gaudiosa. Ibi et visio amorosa. Ibi sci ap'li cū summo amore ⁊ honore in iudiciaria residēt p tāte. Ibi martyres rutilant rosco colore. cōfessores radiāt igneo fulgore. ỽgines niueo cādore. Ecce q̄ꝫ delitiosus est ille ort⁹ celi. Iste ort⁹ fact⁹ est fructuosus flātibus venti tribulationū ⁊ ꝓsecutionū. q⁹ m'lti p tribulatōes celū ascenderūt. ⁊ velut flores amenissimi ornauerūt. Quia p m'tas tribulationes oportet nos intrare in regnū celorū. Actu. xiiij. Ita. b. ỽgo Boro. de q̄ cait eccl'a. O flos amenitatis. o rosa puritat⁊. p varias tribulatōnes passiōis de hac valle miserie trāsijt in cāpū celestis leticie. vbi tanq̄ꝫ flos amenissim⁹ ornat celi campū. Ita vt audet dicē. Ego flos cāpi ⁊ liliū cōual. ⁊c. In q̄bus ỽbis a duob⁹ cōmēdatur. Prio ab opatōis m'titudie. ibi. ego flos cāpi. Scđo a cōtemplatōis altitudie. ibi. ⁊ liliuꝫ cōual. Be ꝓmo est sciendum. Dicūt naturales
B Flos cāpi ē q̄dam flos nobil' crescēs vltra ꝓtes marinas. ⁊ hꝫ stipitē m'tū aspex. ſꝫ magnarus est ỽtutus. ⁊ hꝫ q̄nq̄ folia rubea pulcherrima. Spūal'r p hunc florē cāpi gl'osa ỽgo Dorothea aptissime designat. Recte em̄ sic flos cāpi oibus est apt⁹ ⁊ nulli se denegat q̄ ei⁹ vsu vult potiri. qđ tm̄ nō facit flos orti. qui clausus est iumētis. Ita. b. ỽgo Doro. flos delectabil' oibus eā iuocātib⁹ ꝓmpta est ⁊ apta ad auxilia cōferēda. q⁹ pōt cōpetenꝫ dicē illud ꝓuerb. viij. Ego diligētes me diligo. ⁊ q̄ mane vigilauēint ad me inuenient me. Dis em̄ q̄ māe. ℔ est tēpe gre deuote in ei⁹ laude ⁊ dilectōe vigilauēit. ꝓculdubio ipsā ad suū auxiliū inueniet. q⁹ ipa est illa ad quam dñs nr̄ ihs xp̄s sponsus hodie ⁊ in oi tpe dic illud. iij. Re. ij. O spōsa mea p̄dilecta Dorothea ꝓpete a me qđ vis. non em̄ fas est vt q̄cq̄ꝫ denegem tibi. Sic em̄ xp̄us exaudiuit eā p omib⁹ q̄ memoriā ei⁹ agerēt. Et cū esset mortal' dicit ad eā illud Cañ. ij. Surge ꝓpera aica mea formosa mea colūba mea ⁊ veni electa spōsa mea. oia q̄ petisti impetrasti. Quātomagis ipam nūc exaudit cū exuta mole carnis sedet in cōspectu e⁹ vt regina. ⁊ pōt dicere illud Apoca. xviij. Sedeo nūc vt regina ⁊ luctū nō video. Ipa em̄ figurata est p prudentissimā mulierez abigail. ſ. Re. xxv. De q̄ legit cū dauid esset in deſto cū pueris suis misit ad nabal ꝓ victualib⁹ vt sibi ⁊ suis destinaret alimēta. Nabal aūt desperit dauid dicēs. Quis est dauid ⁊ q̄s est fili⁹ Isai q̄ nulli⁹ est valor⁊. ⁊ etiā desperit seruos suos. Jō dauid irat⁹ dixit ad suos. accingat' vnusq̄ꝫ q⁹ gladio suo. ſ. ad capiēdā vindictā de taꝫ vili rustico. Nō ꝓcipiens ꝓudens abigail veit ad dauid. ⁊ indigtōez ei⁹ sup viro suo nabal mitigauit ⁊ placauit. Tūc ait dauid. Bñdictuꝫ eloquiū tuū. ⁊ bñdicta q̄ ꝓhibuisti me ne irem ad sanguinē ⁊ vlciscerer me. Et ecce audiui vocez tuā ⁊ honorauī faciē tuā. Mortuo aūt Nabal misit rex vt sumeret eā in vxorē. ⁊ venerūt pueri dicētes. Dauid misit nos ad te vt accipiet te in vxorē. Spūal'r aūt p dauid xp̄s intelligitur
C Quia dauid interp̄tat mānu fort⁊. Et xp̄s ſm ps. xxiij. Est fortis ⁊ potēs in p̄lio. Q⁹ nabal interp̄tat' stultus. ⁊ significat pctōrem. ⁊ ꝓncipal'r the ophilū. q̄ fuit stult⁹ añ ꝓuersionē suā ⁊ blasphemus ⁊ desperit xp̄m vex dauid ⁊ ei⁹ famulam btām Doro. q̄ dixit dorothee. mitte michi rosas de viridario spōsi tui. q. di. nullo mō potes ℔ facē. q⁹ spōsus tuus nō est potēs in b̄ mēse februario ꝓducē rosas. cum vniūsa terra frigore sit ꝓstricta. Quare irat⁹ xp̄s ꝑ tali blasphemia sup ipm ꝓtulit sniaꝫ mort⁊. ſm illd Leui. xxiij. Qui blasphe. nomē dñi mor. mori. Q⁹ prudētissima ỽgo doro. p abigail designata. trāsiēs ad locū passiōis ꝓ eo xp̄m exoꝛauit ⁊ irā eius mitigauit. ita vt dicē posset cum ps. lxxxiij. O dñe mitigasti oem irā tuam. aūtisti ab ira indigtōis tue. ⁊ xp̄s dixit ad eā. O dorothea benedictuꝫ eloquiū tuū. vt s̄ patuit. Misit igit ad eā āgelos suos. vt ipam sibi sumeret in spōsam. ſm illud Sap̄. viij. Hāc amaui ⁊ exq̄siui eā a iuuentute mea ⁊ q̄siui mihi spōsam eā sumē ⁊ amator fact⁹ suꝫ forme illi⁹. Et ecce veit ad eā puer purpura indut⁹ ferēs sportulā cū rosis in signū desponsatiōis. Quia solēt ꝓcatores sponsis suis mittē munuscula vt eas citi⁹ inclinēt ad ꝓsensū Sicut h̄ Gen. xxiij. de Isaac q̄ misit rebecce ỽgini vasa aurea ⁊ argētea vt ipam citi⁹ inclinaret. Sic fecit xp̄s huic speciosissime Dorothee Ipa em̄ bñ dr̄ flos. q⁹ flores dicūt a flore. Ipa em̄ floruit in oib⁹ ỽtutib⁹. In sapia. q⁹ sollicite laborauit qđ fuit optimū. Jō de illa potest dici illd ꝓuerb. xxiij. Mler sapiēs edificat domum suā. Floruit in fortitudie. q⁹ fabritiū tyrannuꝫ mōm ⁊ diabolū supauit. vt de ipa exponat' illd ꝓuerb. vl. Accixit in fortitudie lūbos suos. et roborauit brachiū suū. Jō canit de ipa. Uenite ⁊ videte victoriā athlete. q̄ vicit ātiquū castitatis inimicū. Floruit etiaꝫ in benignitate ſm qđ canit'. Dicta sunt de te gl'osa dorothea. i te mane benignitas. tu puritat⁊ ciuitas. Floruit i di

lectõe dei. qz corp' suũ ỹgineum de dit l suppli
cium ⁊ in exterminiũ. ſm illõ Cañ. viij. Fortis
est vt mors dilectio tua. Floruit in iusticia. q̃a
deõ reddidit laudis obsequiuz. Jõ canit de ea
ps. xliij. Dilexisti iusticiã ⁊ odisti iniq̃. iõ p̃ tuis
ꝓsortib' vnxit te rex altissim'. Et sic de alijs do
notib'. Jpa nanq̃ est nobil' flos orta de nobili
stirpe senatorũ. Jõ canit de ea nobil' ⁊ formosa
dozo. generosa. Jste nobilissim' flos cãpi habu
it q̃nq̃ folia rubea q̃bus erat ꝓdecẽt exornata
Primũ foliũ fuit verecũdia ⁊ custodia oculoz
qz ocul' suis solũ decentia ⁊ recta vidit. ſm illõ
Prou. iij. Oculi tui recta videãt. ⁊ palpebre p̃
cedant gressus tuos. Jõ de ea põt dici illõ Cã
ti. v. Oculi e' sicut colũbe sup riuos aq̃z. q̃ sp i
tuent miluũ venientẽ aut falconẽ. Jta. b. dozo
thea sp̃uidit insidias diaboli milui infernal'.
qz nec p se neq̃ p tyrannũ fabriciũ. potuit eam
capiendo supare. Et vere nc̃e est ỹgini custo
dia oculorũ vt cũ folio verecũdie tegat oculos
ne videat impudica. Qz legit Gen. xxxiij. Q
Dyna filia iacob egressa est de domo vt videt
mlieres regionis illi' ⁊ vanitates eaz. Quã cũ
vidisset Sichen fili' emoz q̃ erat p̃nceps ciuita
tis. rapuit eã p potẽtiã. ⁊ dormiuit cũ ea vi op
p̃mẽs ỹginẽ. q̃ si visum custodissz ⁊ i domo mã
sisset. corrupta nõ fuisset. Sic timeo cõtigit ml'
tis impudic' puell' ⁊ ml'erib' q̃ oĩa spectacl'a co
rearũ volũt cõtemplari. q̃ si nõ corpal'r tñ inter
dum mentalit̃ corrũpunt. Quia dic̃. b. Amb. i
q̃daz omel. Nõ credo viro vl' mulieri si dic̃ se il
lesum euasisse a spectacul'taliũ. Bauid ex eo q̃
vidit Bersabee lauantẽ stati ad libidinẽ ꝓuo
cat' est. vt hr̃. ij. Re. xj. Scõm foliũ quo orna
tus erat cãdidissim' flos cãpi. b. dozo. fuit vere
cundia ⁊ custodia auriũ. Jpa em̃ audiẽs ꝓmis
siones fabritij p̃fecti nõ ei assensit. sz oĩa tãq̃ lu
tum sp̃euit. qz audiuit sapientem Ecci. xx viij.
Sepi aures tuas spinis. ⁊ nõ audias linguã ne
q̃. qõ est ꝓtra ỹgines modernas q̃ audiẽtes ꝓ
missiones virorũ stati credũt. Cõtra illud Ecci
xix. Qui cito cre. leuis est cor. Tales etiã ỹgi
nes stati inclinãt aures ad auditũ turpiũ ỹboz
⁊ cãtilenarũ mũdanarũ. Qõ tñ est cõtra Aris.
vij. pol'. vbi docz q̃ ab auditu turpiũ aures sũt
refrenade. qz de facili ex h̃ ad op' inclinat'. Jõ
tu mat' instrue filiã tuã. vt declinet aures a tur
pibus. ⁊ tecũ eũdo ad ecc'am intẽdat diuis ⁊ p̃
dicatõib'. Quia eua inclinãs aurẽ ad ỹba de
monis. mandatum dei est transgressa. Seũ. iij.
Tertiũ foliũ fuit custodia oris. qz ỹba turpia
nõ ꝓtulit. sz quotidie deũ in suis fabulatõibus
bñdixit. vt dicere possit cũ ps. xxxiij. Bñdicaz
dño in omi tpe. Etiã. b. dozothea silẽtiũ tenuit
cũ nõ ml'ta ỹba cũ p̃fecto miscuit. qõ ei magnũ
ornamẽtũ fuit. ſm illõ ari. j. pol'. Silentiũ muli
eris p̃stat ornatũ. qõ est ꝓtra ml'eres ml'tas ⁊ se
cl'i ỹgies q̃ ỹba ẽpta ⁊ luxuriosa dicẽ nõ verẽt
De q̃bus dicit ps̃. v. Sepulcrũ pa. ẽ. gut. eozũ
lin. su. dolo. age. O ml'r diaboli iudiciũ dei nõ
cuades q̃ tam turpia ỹba dicẽ audes. Et h̃ pe
tit ps̃. v. Judica illos de'. Vide q̃liter illa ẽ p
fessa de q̃ ffert Gre. iiij. dial'. dicẽs. Erat q̃dã E
monial' q̃ carnis cõtinentiã habuit. sz a stultilo
quio nõ cessauit. Hec cũ defuncta esset ⁊ i eccl'a
sepulta fuisset. eadez nocte vidit custos templi
q̃ fuit añ altare ducta ⁊ p mediũ secata. cui' q̃/
dem vna ps̃ mã sit intacta. ⁊ altera fuit crema
ta. Et illius cõbustionis sig̃ sequẽti die in mar
moribus apparuerũt. ac si fuisset ibi corpal'r cõ
cremata. Quartũ foliũ fuit custodia manuum
qz eas nõ extẽdit ad illicitos tact'. sz verius ad
paupes. Nõ eas extẽdit ad cozeas. sz in opib'
licitis. ſm illud Sap̃. vbi s̃. Quintũ foliũ ẽ cu
stodia pedũ ab illicitis gressib'. nõ em̃ gdiebatur ad loca vana ⁊ ad illicita spectacl'a. sz poti'
ad xp̃i templa. petens cum ps̃. cxviij. Gressus
meos diri. ſm elo. tuũ. Sed sic nõ faciũt nr̃e ỹ
gines q̃ hincinde diu vagãt in plateis. spõsos
vt estimo q̃rẽtes. Cõtra q̃s dic̃ gl'osus Hiero. i
li. de laude ỹginitatis. Nolite spõsum q̃rere p
plateas. Nolite currere p angulos ciuitat'. spõ
sus in plateis nõ põt inueniri. Et h̃ q̃tũ ad p̃i
mum. Quãtũ ad secũdũ est notandũ. Dicunt F
naturales q̃ liliũ ꝓualliũ est in altũ se extendẽs
florem ml'tũ odoriferũ hñs. rubeũ colorẽ ⁊ albũ
ostendẽs. sp̃ inter aculeos spinarũ manẽs. ⁊ tñ
cãdorẽ pulcerrimũ ⁊ odorẽ nõ amittẽs. Huic li
lio gl'osa dorothea cõpar'. q̃ in altũ ꝓtẽplatiõis
se extulit. qz sciebat h̃ qõ dicit Fortunatus in
ome. Nequaq̃ deus deuote aie se applicat nec
inclinat. nisi se totã in ꝓtemplatiõz positam eri
gat ⁊ occurrat. Scõo sicut liliũ ꝓualliũ hz odo
rem ⁊ florẽ ml'tũ odoriferũ q̃ vndiq̃ circũfũdi
tur. a quo hõ recreat'. Jta. b. dozo. adeo florem
sue beate fame emisit q̃ p totũ mũdũ est dilata
ta. Et ideo audet dicẽ cum apl'o. ij. Chorin. ij.
Christi bon' odor sum'. Et sil'r illud Ecci. xx
iiij. Sicut cinnamomũ ⁊ balsamũ aromatizãs
odorẽ dedi q̃si mirra electa dedi suauita. odor
Cinnamomũ est arbor breuis odorifera ⁊ dul/
cis. vt dicit glo. sup euãgeliũ. Per odorẽ hui'
cinnamomi qõ replet odore locum i quo fuat̃
significat̃ fama ipius. q̃ totã ꝑuinciã capado
cie ⁊ alia reg̃ illustrauit ⁊ repleuit. ſm q̃ sancta
eccl'a canit. Letare ceſaria ciuitas vtã. Nam il
lustrat varia reg̃ rẽ. Balsamũ aũt vt dic̃ Ꝑli.
li. xij. c. xj. oibus odoriferis p̃ferẽt. q̃ soli vtunt̃
reges terrarũ. Per odorẽ hui' balsami signifi
catur fama q̃ placuit deo. ſm qõ canit. Cordis
puritate. ꝓmissi veritate. manuũ innocẽtia. sũ
ma cũ prudẽtia. castiq̃ cordis ꝓsilio placuit al
tissimo. Mirra vt dicit Ꝑli. vbi s̃ est valõ aro
matica. ⁊ p̃cipue illa gutta que sudãdo effluit.

omibus generib⁹ mirre in odore ꝓferē. ⁊ mirra educta electa a plurib⁹ vocaē. ¶Per ei⁹ odorem ſignificaē fama ad ſeipam. q: ſicut mirra quanto magis cremaē. tāto magis redolet ⁊ odor dilataē. Ita in ſimili q̄to magis. b. dorothea ardebat igne tribulatōis. tāto pluſ flagrabar. ita vt d̄ ipa pōt dici illd Cañ. j. Unguentū effuſuz nomen tuū. ¶Hoc odore ſuauiſſimo mꝛta milia paganoꝝ ſunt recreati ⁊ in fide cōfortati. q̄ potuerunt dicere ad ipaz. O dore. trahe nos poſt te. Tertio liliū ꝙualiū hz colorē rubeū exteri⁹. ſz interius albū. Ita. b. dore. fuit exteri⁹ rubea p ſanguis effuſionē. Jō ſi q̄rereē ab ea. O dore. q̄re rubrū eſt indumētū tuū: poſſet rñdē. torcular calcaui. ſ. paſſionis ſola. ⁊ de gentib⁹ nō eſt vir mecū. Eſa. lxiij. Fuit aūt interi⁹ alba p caſtitatis retentōez. Jdeo canit de ea. ¶Dre decora facie fulgens ⁊ venuſta ꝓcuratrix gre. caſta mitis. iuſta. Et q̄uis hꝫ iocundiſſimū liliū conuallium ſp fuit inꝛ aculeos tormentoꝝ. tñ candorem ſpecioſitatis ⁊ odorē ſuauitatis nō amiſit. Jō de ipa exponi pōt illud Heſter. ij. Erat eñ formoſa valde. oim q̄ oculꝫ gtioſa ⁊ amabilꝫ videbaē. Et q̄uis nō omibus increduꝫ tñ ſanctis omibus ⁊ angelꝫ a q̄bus hodie letaneē in celos eſt deducta. rogemus.

¶ Sermo ſecundus de eadem ꝟgine.

Flores apparuerunt in terra nr̄a. Cant. ij. Uel pōt applicari pro themate illud. Quaſi flos egrediē ⁊ cōteriē. Job. xiij. Scōm naturales flores nō omi tpe anni apparēt. nec campoſ nec prata exornāt. Sic̄ hodie videm⁹ in hyeme ⁊ p̄cipue in mēſe februario. ibi rariſſime flos inueniē. Tū ꝓpter frigiditatē ꝙſtringentē. quia tūc frig⁹ viget ꝓpt̄ ſol elongatōnez diuturnā. Tū ꝓpter niuē terrā tegentē ⁊ ortū florū impedientē. Jō depingiē februari⁹ ſenex ad ignem reſidens ⁊ ſe calefaciens. vt dicit magiſter p/ prie. li. x. Ueniēte aūt vere aut apli terra aperitur. ⁊ flores de ꝛra oriunē. quoꝝ p̄m⁹ eſt viola Jō depingiē apls geſtās florē. q: illo tpe incipit terra p̄mit⁹ floribꝫ decorari. vt dicit Ugr vbi s. Myſtice p hyemē intelligiē tps q̄ fuit añ natiuitatē xp̄i in quo rariſſimi fuerūt flores ꝟginei. q: tūc ꝟginitas fuit maledicta. ⁊ coniugalitas bñdicta. ſm illud q̄ legiē. Geneſis. j. Dñs creauit maſculū ⁊ feminā ⁊ bñdixit illis. di. Creſcite ⁊ mꝛtiplicaē. ⁊ replete terrā. Jdez legitur Geñ. ix. poſt diluuiuz bñdixit noe ⁊ filijs ei⁹ dicēs ad eos ꝟba p̄dicta. Creſci. ⁊ mꝛtipli. Jdcirco antiq̄ quoꝝ filie ꝟgines manebāt illd lamētabāē. Sic̄ hr̄ figuratū Judicū. xj. de Jepte q̄ fuit dux exercit⁹ filioꝝ iſrl. hꝫ pugnaē⁹ cū ꝛge amō vouit votū di. Si tradideꝛ filios amō in mā⁹ meas q̄cūq̄ fuit p̄m⁹ egreſſus de fori⁹ dō⁹ mee mihiq̄ occurrerit rūtēti cū pace. eū offerā dño in holocauſtū. Et factū eſt ipo reūtente. occurrit ei filia ſua vnigenita cū tympanis ⁊ choꝛ. quā cū vidiſſet expauit ſcindēs veſtimēta ſua ⁊ ait. Heu me filia mi decepiſti me. ⁊ ipſa decepta es. Sed tñ ipleuit ꝓmiſſuz ipam dño imolādo. Et dicūt gloſatores hebreoꝝ. imolauit p obſuātiā ꝟginitaꝛ. ⁊ nō p occiſionez corporꝛ. Et hꝫ deſplāxit ipa oib⁹ dieb⁹ vite ſue. Sz q̄reꝛ hꝫ fiebat. q: ſciebat verū meſſiā eſſe naſcēdū Jō q̄libet ꝟgo anhelabat ducē virū vt de ſemine ſuo ille etiā naſcereē. Sz veniēte tpe verꝫ hꝫ gre. inceperūt p̄mit⁹ oriri flores ꝟginei. quoꝝ p̄m⁹ fuit maria humilꝫ viola. p cui⁹ exemplum mꝛte alie ꝟgines relictꝫ nuptiarū copulatōnib⁹ ſpretaq̄ liberoꝝ ꝓpagine ſpōſo ꝓhēni q̄ in ceꝛ eſt maluerūt applicari. quaz vna fuit. b. dore. ꝟgo de q̄ p̄dixit ps. cij. Tāq̄ flos agri ſic efflorebit. Hec ſpreuit thoꝝ p̄fecti fabritij ⁊ āpleta eſt ꝙſortiū ſponſi ſui ihu xp̄i. ſicut ⁊ mꝛte alie de q̄b⁹ intelligiē thema p̄aſſumptū. Flores apparue. in ꝛra no. Jn q̄bus ꝟbis duo innuunē. ¶Dcio. b. dorothee ad flores cōpatio. ibi. flores apparue. Scdo ſctē eccl̄e p ipaz exornatō. ibi. i terra nr̄a. Be p̄mo eſt ſciēdū. Dicūt naturales Ver ꝓducit mꝛtiplices flores. Sz q̄tū ad ꝓpoſitū ſufficiūt flores ſolſequioꝝ. flores roſarum ⁊ flores violaruz. ¶His floribꝫ dedit natura magnā ꝟtutē. ſm illud dictū poete. Vꝛ ineſt gemmis. ꝟbis floribꝫ ⁊ herb⁹. Sz hos flores eoꝝq̄ ꝟtutes ſtulti deſpiciūt ⁊ ꝙculcāt. Medici aūt ſapientes colligunt ⁊ reſeruant ⁊ medicinas ſalubres cōficiūt ⁊ cōponūt. Be quo dicit Ugo. ſup Leui. ome. viij. Dis medicꝰ ex floꝛ et herbarū ſuccis pficua corpib⁹ medicamēta ꝓpōlit Sed hos flores ⁊ herbas ſi q̄s forte añq̄ ptractatiōe artis cōponāē aſpiciat in agris vl imōtib⁹ vt fenū p̄terit vl cōculcat. Sz ſi intra medici ſtubas depoſitas viderit p ordinē. licet odorem triſtem reddāt tñ ſuſpicabiē q̄d cure vel remedij ꝓtinere. Myſtice p ver quo ad pñs xp̄s intelligiē. Quia ſicut ver cōuerſuz ad nos. renaſcentia frigore hyemis conſumpta viuificat. Nam via ḡmine viret. ſilua viroꝛe frōdet. prata floꝛibus ridēt. ⁊ oēs homes in hꝫ tpe letāē ⁊ exultāt. Ita xp̄s q̄n ꝙuertiē ad nos p ſuā gratiā oēs ꝟtutes mortuas viuificat. Sic̄ teſtāē Dauid ps. lxxxiij. Deꝰ tu conuerſus. ſ. ad nos p gr̄am. viuificab nos ⁊ plebs tua letabitur in te Jdē teſtāē. b. anna in cātico. j. Re. ij. dñs mortificat ⁊ viuificat. Et ipemet dñs Deuē. xxxij Ego occidā. ⁊ ego viuē faciā. Jſte xp̄s hꝫ p ver dſigr⁹ ꝓduxit varios flores. i. ꝟgines. de q̄b⁹ Cañ. ij. Fulcite me floꝛib⁹. i. laudate mei ꝟginib⁹. Et iterū Ecci. xxiij. Flores mei fructꝰ honoꝛ ⁊ honeſtatis. Quarū ꝟginū vna nobiliſſima eſt. b. Dore. quā xp̄s ꝓduxit ſicut floꝛē

solseq'uij.florē rose.⁊ florē viole. Q̄ testat ecclesia cū cāt. O flos amenitatis. dos puritatis nos natātes in pctis.iungebtis. Dedit ei etiaz xp̄s magnā ꝟtutem.ita vt dicē p̄ illō p̄s.xvij Deus p̄cinxit me ꝟtute. vtpote fidei ꝫstātia et ꝟginali castitate.q̄ tangit ibi.⁊ posuit imaculatam viā meā. Hz has ꝟtutes in ea stult⁹ p̄fectus fabricius ⁊ alij gētiles despexerūt ⁊ ip̄am p passionē ꝓtriuerūt. Vñ q̄ p̄dixerat iob.xiij. Quasi flos egredit ⁊ cōteritꝰ. Recte eñ sic flos amenit de stipite egredit.sz tñ a porcis int̄duz ꝓculcat. Sic.b. Dozo.egressa est de stirpe nobili senatorū.sz a porcinis gētib⁹ horribl'r ꝓculcata. vt dicē posset illud cū p̄s.lv. Conculcauerūt me inimici mei tota die ꝓcul.me.sil'. Hz xp̄s q̄ fuit celestis medic⁹. q̄ in t̄ra iacebat vndiq; egrotus ppl's.de celo venit medic⁹. Hec aug⁹. in ꝟmonib⁹. Hic medic⁹ sciens valorē hui⁹ nobilissimi floris ꝟgis dozo..ip̄az collegit ⁊ more medicorū corpaliū salubres medicias nob̄ peccatorib⁹ ꝓfecit. Refert Isid̄ li.xvij. Q̄ flos sol sequij est flaueus sol'sequēs splendorē Nā sole orīēte se apit.⁊ eo occidēte se it'ato claudit. Ex
B hoc flore medici certi faciunt medicinā caliginem oculorū abstergentē in hūc modū. Colligūt ei flores in vitris ⁊ in mediū acerui p nouez dies ponūt formicaz. Et ex his floribꝰ vt aiūt nonnulli fit tā salubris aq̄ q̄ caligines ⁊ fortassis pelles oculorū abstergit. Et huic flori cōpat̄ bea. Dozo.q̄ q̄uis fuit p̄us in facie florida sup oēs puellas capadocie regionis.vt de ip̄a p̄t dici illō Gen̄.xxiij. Puella decora nimis virgoq; pulcherria. Et tñ facies ei⁹ ex ꝟberib⁹ baculorū effecta est flauea.⁊ nō solū facies verūetiam totū corpus.q; videm⁹ q̄n hō g̃uit verberatur tūc sanguis int̄ cutem ⁊ carnē ⁊ locus pcussus mox flauescit. Ita factū est cū ꝟgine dozo. que fuit pcussa vt m'ta in ea remanerēt vestigia.ita vt dicere posset illō Cañ.v. Percusserūt me et vul.custo.murorū.⁊ tule.pal.meū.i. decorem corpis mei. Et q̄uis pcutere⁊ a tortoribꝰ. tam xp̄m verū solē iustic̄ sp secuta est.tam in prosperitate q̄ in adūsitate. Quia nouit eē scp̄tuz. Ecci.xxiij. Gl'a mag̃ est sequi dñm.q; longitudo dierū sumet ab eo. Idcirco summ⁹ medicoruz de h̄ nobilissimo flore fecit saluberrimā medicinā. nam collegit eā (vt dictū est) de nobili stirpe senatoria. Sicut canit eccl'a Dozo. q̄ nasc̄ stirpe senatoria oi laude pascit ei⁹ felix memoria. Etiā posuit eā in vitro h̄ est fragili sexu femineo q̄ est fragil'sicut vitrū.⁊ in medio formicarū h̄ est gentiliū q̄ formicis cōpanit Recte eñ sicut formice ꝟm Solinū in li.de mira. mōdi pfundunt hoies aq̄ venenosa.sic mali venenāt bonos hoies ⁊ fideles venenosa aq̄ puersaruz doctrinarū. Quia dici p̄s.xvij. Cū sancto sanc. eris.⁊ cū puerso puer. Et sapiēs inq̄t. Qui tetigerit picē iq̄nabit̄ ab ea. Et q̄ cōicat superbo induit supbiā. Ecci.xiij. In medio horū fuit locata.b.dozo.nec tñ ab eis venenata.facta est aqua ⁊ medicia salutaris q̄ malorū oculoruz abstergit cecitatem. q̄ liq̄de patuit in theophilo q̄ fuit cecus in ocul'cordis.⁊ bñ potuisset dicere illud Tob.v. Quale mihi gaudiū cū sedeo i tenebris ignorātie.⁊ lumē celi nō video. sz hūc illumiauit Dozo.sicut canit eccl'a. Illustrat in credulus fitq; nat⁹ lucis famulator sedul⁹ xp̄i summi ducis. Sed quō illustrauit cape possu/
mus i natura. Refert Plī.in spe.na. Q̄ irūdo C
videns pullū suū excecatū.volans q̄rit celidoniam que hz flores croceos ⁊ in aduētu irundinum solet florere.⁊ succo illorū florū linit oc'os pulli.⁊ stati visum recipit.sic.b. dozo. videns pullum suū spūalem theophilū quē genuit i fide a demone esse cecatū.q̄ cuilibet xp̄iano nititur eruere oculos dextros in figura Naas .j. Re.xj. Jō volauit more irūdinis.nō ad cāpuz agri.sz ad viridariū sponsi sui ibi ferens ⁊ colligens flores rosarū eas mittēs theophilo notario. Sicut cait eccl'a. De padisi viridario. rosas mittēs notario.⁊ cū vidisset rosas statim illuminatus fuit in fide. Ideo de ip̄o p̄t exponi illud p̄s.lxxxv. Illuminās tu mirabilit̄ a montibus eternis. Quia p has rosas sibi vt'credit̄ de excelso padisi latas ip̄m illustrauit. Et seq̄t̄ Turbati sunt oēs insipiētes corde. q; insipiēs p̄fectus fabricius cū sibi adherētib⁹ turbat⁹ est Sic canit̄. Cōtristat⁹ est p̄fect⁹ regni. scriba dū electus fact⁹ est catholicus. Et q; nos oēs ceci. Ꝟm illud Esa.xlij. Quis cec⁹ nisi Ꝟuus me⁹. Jō deuote Ꝟuire debem⁹. b. dozo. q̄ p̄t illūminare oculos nr̄os.⁊ q̄libet clamet ad eā cū p̄s. xij. Illumia oculos meos ne vnq̄ obdormiam in morte. q; ml'tū est nob̄ necessariū vt ab ea illuminemur ne in cecitate manētes eternal'r dānemur. Dicit Damas.li.vij.ꝟtra errores grecoz Huic cecitati hoim timeo oīs venia denegatur cū sic ex cecitate hoies in pctis tam suauit̄ quiescētes tm̄ aspiciūt p̄ncipiū. nec ꝓspiciūt futuz Nō tñ optat moyses cuilibet hoi dicēs Deut̄. xxxij. Gens absq; cōsilio ⁊ sine prudentia. vtinam saperēt ⁊ intelligerēt ac nouissima ꝓuiderēt. Hcdo medici corpales de h̄ flore faciūt me B
dicinā dolorē cordis ⁊ pector⁹ repellentē. decoquunt eñ herbā cū flore in aceto ⁊ dant potare mane.⁊ hec potio oēs dolores cordis ⁊ pector⁹ ⁊ oēs malos humores ab eis repellit.etiā exteriorū mēbroz scabiem abstergit.vt dicit Isid̄. li.xvij. Sic xp̄s decorit.b. dozo.in aceto amare passionis.cū fabricius misit eā in feruēt⁹ dolium olei.vt dicit legēda. Et nūc in mane.i. tpe gr̄e dat ip̄am infirmis peccatoribus quos ip'a sanat. Ꝟm illud p̄s.cxlvj. Sanat ꝓtritos corde. ⁊ alligat ꝓtritōes eorū. Et etiā abstergit scabi=

om peccatoꝝ. vt ptz in legẽda. Dicũt medici q̃ rosa cũ floꝛib⁹ est multũ vtil⁹ & ꝟtuosa. Nã pannus lineus tictus in aq̃ eius. & circa caput ligatus omnẽ dolorẽ aufert. & bonũ somnũ adducẽ. Ita.b. doro. tanq̃ nobil⁹ rosa & ꝟtuosa. qđ te/ stando eccl'a canit Aue gẽma ꝟtuosa Dorothe. ꝟnans rosa mũdi via patẽs glosa. Ipa em̃ tollit omnẽ dolorẽ inferni quẽ homies p pctis deberẽt sustinere. si studuerit sibi deuote seruire. qz añ suã decollatõez rogauit sponsum suũ di. Ideto dñe. vt oẽs q̃ deuote meã memoriã peragent. in fine sue vite remissionẽ oim peccatoꝝ obtineant. Et sup illo est exaudita. & ꝟ comme morans eccl'a canit. Dũ sub ense p̃stolat mortl ictum. depcat̃ phis a q̃bus venerat̃ sue necis memoria. Et seq̃t. Cõpleta tunc oratõne exaudit̃ in agone dñi pmissiõe. Quia dixit Veni electa sponsa mea. q̃ petisti ipetrasti. Idẽ dicit Bern̄. in ꝑmõe. Tolle p̃ham volũtatẽ & pctm̄. & nõ erit infern⁹. & qz ipa petijt remitti peccatũ suis fidelibus famul' & famulab⁹. iõ inferni nõ sentiũt passionẽ ac dolorẽ. q̃ nõ dat̃ nisi mortalibus moriẽtib⁹ in pctis. Et ꝟ erit suis defuiẽtibus magnũ gaudiũ. nulla lingua poterit exp̃mi cũ iusti se gehenne inspexerint incendia euasisse. Iõ etiã ablato illo timoꝛe ac doloꝛe iferni sancta ꝟgo doro. fecit homi bonũ p̃miũ mortl. ita vt ꝟ ea põt dici illud Hay. sup Apoc. O q̃ gaudẽs erit eius obit⁹ q̃ btẽ doꝛothee dũ viueret sedulus & deuote fuierit. Ipa figurata ẽ p Jahel vxorẽ abner. de q̃ legit̃ Judi. iij. Cũ zizara fugit a facie Barach. venit ad tentoꝛium Jahel q̃ aperuit vtrem lactis & dedit ei bibẽ & cepit obdormire. Ita.b. Doro. ad se p deuotõez venientib⁹ apperit lac purissime & cãdidissime ꝟginitatis & facit eos in dño dormire. Ita tũc q̃libet põt dicere cũ ps̄. iiij. In pace in id. doꝛ.

E Referũt etiã naturales. Q viola q̃ est natural' flos nobil' & formos⁹. cõtusa cũ vino & sup vulnus in panno posita. dolorẽ mitigat. Succus eius in vuln⁹ missus putredinẽ expellit. & carnem immũdã crescere nõ finit. Et cũ aceto mixta sup caput posita. dolorẽ sedat & melãcoliã expellit. Ita.b. doro. de q̃ canit chor⁹ clericoꝝ nobil' & formosa dorothea generosa. posita super vulnus peccati ipm vt dictũ est potent̃ expellit. & aiam mũdã facit. Qđ patuit de duab⁹ sororibus suis cristen & calisten. q̃ vuln⁹ pctõrũ accepant in eo q̃ metu mortis a xp̃o recesserũt & ydol' immolauerũt. & q̃libz potuit dicẽ cuz ps̄. xxxvij. Putruerũt & coꝛ. sunt cica. mee. a fa. i. mee. Sz cũ venissent ad hãc nobilẽ violã btãm doro. doloꝛ vulnez ẽ mitigat⁹. qz ad xp̃m p veꝛã viã redierũt. & sic a futuro doloꝛe inferni sũt libate. Sermo de sancta Appollonia ꝟgie.

Qvasi cedrus ex-

altata sum in libano. Ita scribitur Ecci. xxiiij. Egidius sup li. ari. de lõgi. & breui. vite. dicit In alta regione hoies tãdiu manẽt sicut in altis montibus. & ratõ est. qz infirmitas interdũ p̃uenit ex coꝛrupto aere siue vẽto. Sz dic̃ Aler. sup p̃mum Mete. In altis vehemẽter montibus nullus cernit vnq̃ vẽt⁹. Et pbat ꝟ dicẽs. Sparserũt em̃ antiq̃tus cineres phi in altis mõtibus. sicut in monte macedonie olipo q̃ est excelsus nimis ad experiendũ hunc effectũ. reuoluto anni circulo cineres repierũt immotos nl. loq̃ vento dispsos. Et illa est cã q̃ ppt altitudinem loci null⁹ vapoꝛ ascendit. nec maꝛia vapoꝛũ. Mistice p altã regionẽ intelligit ipa ꝟginitas q̃ est tam alta q̃ pauci ad eã ptingũt vt ascendũt. ois hõ q̃ in ea moꝛat diu. etiã coꝛpalẽ hz sanitatem. Sic̃ testat̃ amb. in li. de ꝟgitate. Casta inq̃t coꝛpa solũ sunt sanitatis susceptiua Cui cõsonat Amand⁹ li. de ꝟgi. Pura castitas vitã plongat. sanitatẽ ꝓfuat. coꝛp⁹ optime disponit. illustrat̃q̃ intellectũ. & ꝟ pbat in lib. de miseria mũdi. Q in india sunt ꝟgines q̃ sevenerit penit⁹ abdixerũt. Nam apd eas nemo nascit nec deficit. qz ille loc⁹ ẽ addict⁹ pudicicie. & q̃ꝝ uis mlti vndiq̃ gentiliũ illuc veniãt. nullus tñ admittit̃ nisi quẽ castitas fidei & innocẽtie meritum ꝓsequit̃. Nam q̃ reꝰ est vl' leuis culpe obnoxius licet summope ad ipam ingressuz fac̃. diuinitus sꝫmouet̃. Ita p imensuz spaciũ seculoꝝ dicta est gẽs eterna cessantib⁹ puerperijs. Et q̃ docet q̃ ꝟgines diu retinẽt florẽ iuuentut̃ Sic factũ est de btã appolonia ꝟgie gl'osa q̃ ppt suã castitatẽ ad longeuã pueit etatẽ. Sic̃ legit̃ in legenda. Tpibus decũ erat q̃dã ãmirãda ꝟgolõge etatis appolo. castitatis sobrietatis atq̃ mũdicie floꝛib⁹ redimita tãq̃ colũna fortissima ipsa spũ dñi ꝓfirmata. Iõ scip̃az cõpat cedro. Lignum est imputrescibile dicens. Quasi ce. exal.

B Circa qđ notandũ. Natural'r loquẽdo tunc cedrus inc̃ alias arboꝛes varijs ꝟtutib⁹ decoꝛata est ditissime a natura. p̃opter quas est rara. Prio cedr⁹ ẽ q̃si filia decẽt decorata a natura. qz p ceteris arboꝛib⁹ ipam decenti⁹ adornauit ita vt dicit Raban⁹ sup Can̄. iij. Cedrus ẽ omniũ arboꝛũ regia & dña. & ꝓpter ꝟ locauit ipaz in loco alto in mõte libani. Fm illud ps̄. ciij. Cedri libãi q̃s plantauit illic passeres nidificabũt. Moꝛal'r sicut cedrus tãq̃ arboꝛ nobilissima p ducit̃ a natura. ita.b. Appo. inter alias ꝟgines est nata de stirpe nobilissima. qđ sic patz. b. katherina est de stirpe regia. Sãcta doro. de stirpe senatoꝛia Btã Marga. descẽdit de stirpe & ꝓgenie patriarchali. sed btã Appol'. impiali. Pdat̃ em̃ eius dict⁹ Eusebi⁹ fuit grecoꝝ impa

C

tor regens sedē impialem in alexandria ciuitate. Hic accepit quādā filiā regis Leoniā de hierusalē in vxorē. de q̄ genuit Appoloniā. q̄ genita cuidaz nutrici xp̄iane nobili est tradita. q̄ ipsam non solum in cibis sz moribus ⁊ fide alebat xp̄iana. Hec em̄ nymphula appol. velut cedr⁹ p̄ ceteris vginib⁹ regionis fuit pulcherrime exornata. qz sicut cedrus fm naturales aspectu est pulcra sp retinēs vigorē suū. Ita appol. in visu fuit pulcerria ⁊ sp retinuit vigorē nitidissime castitatis. ita vt de ea exponi p̄t illō Ecc. xxiij. Puella decora nimis vgoq̄ pulcerria ⁊ incognita viro. Jō greca lingua fuit dicta Honeriopen. qđ sonat pulchzioz oib⁹. quā pulchzitudinem ꝓsiderās p̄r in turri altissima decreuit eā detinē. Recte sicut cedrus ppt̄ suā pulcritudinem obtinuit locū altiorē. Et qz pulcerria fuit vt oim ocul' gtiosa ⁊ amabil' videbat. Hester ij. Jdeo dedit sibi custodē quendā senem collidianū virū honestū. ⁊ scia ceteris p̄cellentem sub cui⁹ eruditōe in breui apicē plāie art] edocuit. ⁊ in rhetorica sibi in grecia silez nō būit. Sz qz de fide quā accepat a nutrice nimis intenta erat. Sine q̄ ipossibile est placē deo. Ad Heb. xj. valedixit p̄dictis sciētijs. qz in secularib⁹ sciētijs vanitas est. h̄ ptz Hiere. x. vbi dz Nolite vias gentiū discere. qz leges pplorū vane sunt Jdeo has scias abiecit. ⁊ volumia xp̄iane religionis legere cepit. in qb⁹ instruit fides. qz sciuit q̄ regnū dei in simplicitate fidei nō in ꝓtentōe sec'ariū scia⁊ acq̄rit. vt h̄. xxxvij. di. c. oēz Cū igit esset xp̄ianorū insignita ⁊tutib⁹ intra i aima. extra in corpe. suggessit mgr̄o suo vt eam viuē p̄mittēt fm fidē xp̄ianā. q̄ annuēte. b. virgo mēsam suā aureā p̄ciosis lapidib⁹ decoratā vestes aureas margarit] inumerabilib⁹ decoratas. coronā p̄cios̄issimā capitis sui. cinguluz inestimabl'r p̄ciosum ⁊ alia ornamenta p̄ciosa destruxit. ⁊ paupibus erogauit. ⁊ despecto cultu mēbra sua texit. Quia legerat illō dñicū dictuz Mat. vj. Nolite thezaurizare vob⁹ thesauros in terra vbi fures effodiūt ⁊ furāt. sz thesauriza te vob⁹ thesauros in celo. Etiā tāq̄ prudentissima sciuit illud aug. qđ scribit ꝓtra faustū. Nū qđ in eternū dei iocundabit visione iocundissima q̄ mūdi delectabat desiderio ⁊ amore. q. d. nullo mō. Et sil'r illud qđ. Hay. dic̄ sup Apoc. Fruitio tpalis leticie. fruitōez amittit visionis eterne. Audiētes igit fratres ei⁹ post lōga tpis curricula q̄ ornamēta abiecisset matri eā detulerunt. que videns eam despecto habitu. eam redarguit. Jp̄a respōdit. in tuto loco ea de qb⁹ me arguis reposui vt vtar tpe congruo. Et ait matri. Si in dñm ih̄m xp̄m crediderīs cui non mea sed sua reddidi paupibus. in quem et ego credo. immarcessibili corona coronaberis vite eterne. Audiēs hec mat̄ abscessit. sed decez nobiles vgines q̄ ei a p̄fuerāt adiūcte ceciderūt ad pedes eius lachrymātes ⁊ petētes vt eis ea vba repetere dignaret. qbus repetitis oēs in xp̄m crediderunt. Scdo cedrus diu durat fm Jsi. li. xvij. Nō em̄ p̄t a tinea vl'a teredine exterminari sicut alia lig̃. Jdcirco ppter eius durabilitatē ⁊ ppetuitatē ex cedris fiūt limina in regū palatijs ⁊ in templis. Jta. b. vgo appolonia fuit durabil' ⁊ ꝓstans in suo ppōsito q̄ a tineis adulationū ⁊ blādimētorū nō potuit emoliri vl' corrūpi. ita q̄ de ea exponi p̄t illō Esa. xl. Lignū forte ⁊ imputribile elegit sibi sapiens artifex. Jō sequit̄ in legēda. Egressa aūt mater ad filiā cū mlt'tudine vginū lasciuarū adducēs secū diuīsorū musicorū melodias sperās natam his demoliendā blandiment]. Jp̄a aūt spreuit Quia timuit illud Job. xx. Tenēt tympanū et cytharā ⁊ gaudēt ad sonitū organi. ducūt i bonis dies suos ⁊ in pūcto ad inferna descendūt Jō alijs saltantib⁹. ip̄a genib⁹ in terra ꝓstrat] ⁊ manibus in celū erectis orauit dicēs. Domine ih̄u xp̄e libera me in tpe in quo laudo nom̄ tuū in tympano cordis mei ⁊ organis oris. Mr̄ ād videns eā redarguit. Cui ait. inuanuz laborasmat̄ vba tua venti sunt. terrores velut pluuia mens mea fundata est supra firmā petrā. q̄ ē iesus xp̄s ⁊ deus me⁹. Videsne aūt mr̄ filie duriciā p̄ri detulit eā q̄ decem annos ꝓtra hostes armenie bello ꝓsumaūat Et ppt̄ea tūc reuelt Videlz q̄ pater filiā vultu macilentā ⁊ vilib⁹ vestitam ait illi. O vnicū cordis mei solaciū an ignoras q̄ ih̄m quē p deo colis iudei p suis excessibus crucifixerūt. Cui illa. Si gr̄am dei sentires. p=ferre mime talia auderes. Scire debes q̄ iesus est ver⁹ filius dei q̄ nō p suis scelerib⁹ sz ppt̄ delicta nostra passus est crucis tormentū. Et hec legerat Esa. liij. Jp̄e vulnerat⁹ est ppt̄ scelera nr̄a. Audiēs hec pat̄ furore incitat̄. In carcerem ip̄am includi iussit vt eā sic terrore auerteret. Sed p̄t dici de ip̄a qđ scribit. b. Amb. de sancta agatha. Btā vgo xp̄i nec terrore concutitur. nec blandimēto seducit. Mane facto ip=sam ꝓduci mādauit ⁊ manu app̄hendēs vestimētis exuit sordidis ⁊ aureis induit. dyadema q̄ p̄ciosum capiti imposuit. ⁊ sic indutā in templum iouis deduxit. Que cū in medio tēpli eēt apparuit ei angelus in specie pulcerrimi iuuenis ferens signū crucis in manu dextra. ⁊ palmam virentē in manu sinistra q̄ ait. Cōfortare ⁊ esto robusta sciens te sub hoc signac'o cruc palma victorie insigniri. ⁊ hunc angelū nullus vidit nisi ip̄a. Et ait pater ad ip̄am. vnicum solaciū cordis mei sacrifica dijs. q̄ respōdit. sacrificiuz viuum obtuli me deo meo ih̄u xp̄o cupiens vt ⁊ tu cesses a dementia tua ⁊ cognito deo vero fidem rectā considereś. ⁊ cū hoc dixisset cadēs in terrā orabat dicens. O dñe salus ⁊ spes cre-

dentium in te. cõminue hoc idolũ vt cognoscãt
q̃ illud colũt q̃ tu sis solus de⁹ ⁊ p̃ter te non sit
aliꝰ. qua oratõe completa. Fulgur de celo de
scendit ⁊ idolũ cõminuit. ⁊ q̃ astabãt in cinerez
sunt redacti. Qñ videns pat iratus iussit ꝯgi
nem in medio ciuitatis colũne alligari. ꝯgis et
flagellis cedi. carnesq; eius vngul lanitari. ⁊ cũ
hec fierent apparuit ei dñs cũ mltitudie ãgelo
rum atq; ꝯginũ dicens. Agnosce ꝯgo creatorẽ
tuũ p quo decertas cõstans esto. plura pati te
oportet p noie meo. Tortores hac voce audita
⁊ neminẽ videntes oẽs fugerunt. Angeli autẽ
accedẽtes eã sanauerũt soluẽtes libere fecerẽt
abire. Quod audiẽs pr̃ vocauit carnifices ⁊ li
guam ei⁹ abscidi mãdauit. ne xp̃m oino ꝓfitere
tur. aures ipius plũbo repleri buliẽte. oc'los a
capite extrahi. dẽtes malleo excuti. Et cuz hec
fierent diuinit⁹ vox p os ꝯgineũ erupit dicẽs.
Bñe ibu xp̃e hec munera offero maiestati tue.
oculos. dẽtes ⁊c. q̃ oia in me plantauit dextera
tua. Et p̃coz q̃ memoriã mee passionis egerit i
istis mẽbris gaudeãt sanitate. Et vox ad eam.
Noueris inq̃t dilecta mea q̃ postulasti impetra
sti. cõpleta hac voce accedẽtes angeli eam sana
uerũt. quo facto pr̃ eã tenebrosis tradidit car
cerib⁹. ptractãs q̃bus crudelitatib⁹ eã a ꝓposi
to reuocaret. Altera die pr̃ dixit. aut dijs meis
offer thura. aut patieris tormẽta inestimabilia
Illa aũt intrepida ait. dño meo ihu xp̃o me de
dium obtuli. Qñ audiẽs pr̃ q̃si frenetic⁹ euelle
re cepit capillos capitis sui. ⁊ iussit fieri magnũ
ignẽ in medio ciuitatis. ⁊ ipam ligatã restibus
in illũ p̃ici. ⁊ ignis extinct⁹ est ⁊ ipa penit⁹ laxa
ta. Ira vt dicere potest illud Ecci. lj. In medio
ignis nõ sum estuata. Quã pr̃ iussit denuo liga
ri. ⁊ p ciuitatẽ vbiq; locorũ equis indomit⁹ tra
hi. Equestribusq; iniũxit districti⁹ vt eã sequẽ
tes cõculcarent. Sed diuia vltio minime defu
it. equus vn⁹ q̃ eã trahebat pcussit ictu calc̃ pa
trem q̃ mox expirauit. Mre aũt cũ filijs occur
rentib⁹ ꝯginẽ cũ fletu depcabanẽ vt p pris su
scitatõe exorare xp̃m dignaret. At illa ꝓuolu
tis i ira genib⁹ deũ exorauit. ⁊ pr̃em p p̃ces su
scitauit. Et ille cepit p̃dicare fidem xp̃i. Qñ vi
dentes q̃ tunc aderãt cõũsi sunt ad dñm. Et mlt
ta milia hoim a sancto Leonino sacerdote cum
ipo baptismũ susceperũt. Equus aũt q̃ patrez
occidit more hũano loquebat dicẽs. Beata ap
polonia ⁊ beati sunt oẽs q̃ p te in xp̃m credide
rint. nec h̃ alicui ridiculosum videat. Quia le
gitur Nume. xxij. Qñ Balaam iussu regis ba
lach iret maledicẽ pplo dei. In via hñs euagi
natum gladiũ angelus dñi stetit. quẽ cũ vidis
set asina aũtit se ab itinere ⁊ ibat p agruz. Quã
cũ ꝯberaret. aperuit dñs os eius ⁊ locuta est di
cens. Cur pcutis me. q̃d feci tibi? Cui balaam.
q⁹ meruisti. Dixit asina. Nõne aial tuũ suz cui
insidere cõsueuisti. dic q̃si sit̃ vnq̃ feci tibi. sic
potuit h̃ esse. Dñs q̃ aperuit os asine. potẽs fu
it ⁊ os equi aperire. Audiẽs aũt Decius cesar q̃
Eusebius impator cũ suis credidisset veit a ro
ma ⁊ alexandriã obsedit ⁊ penis factis ĝuiori
b⁹ eũ decollari p̃cepit. Appoloniã aũt inẽ du
as rotas vncis repletis q̃ aq̃ductu rapido velo
citer mouebãt posuit. ⁊ ĝuit torq̃ri fecit. sz ꝯgo
btã euasit illesa. quod videtes oẽs q̃ aderãt in
xp̃m crediderũt. Decius aũt ob interfectõez
plurimoz sanctoz tonitruo pcussus expirauit
Cui succesit talior grecorũ impator q̃ appolo/
niã p̃grebat. cui cũ añ p̃urbia ciuitatis alexan
drie obuiã dedisset. mox cũ exercitu suo percus
sus est cecitate. Clamantib⁹ ill' ad ꝯginẽ. posu
it in terra genua sua depcans deũ ⁊ oẽs visum
receperũt. Sz illi immemores horũ bñficiorz
ꝓtra id cathõis. Bñficij accepti mẽor esto. plã
tas pedũ eius clauis ferreis impleuerũt et sac
cum plenũ arena magnũ nimis in collum ei⁹ su
spenderũt. sicq; p tres horas diei p totã ciuitatẽ
alexandriã sponsam xp̃i agitauerunt. Quarta
aũt hora diei apta est ira in medio ciuitatis. ⁊
absorbuit taliorẽ impatorẽ cũ omi exercitu suo
Angelus aũt dñi sub effigie pulcherrimi iuue/
nis absoluit ꝯginẽ appoloniã a ĝuedine arene
p̃dicte. clauosq; extrahens de pedib⁹. vulnera
sanauit. Qñ videns turba hoim in xp̃m credi
derũt. Absorpto ĝ Talioze. Numerari⁹ i throno
impiali locaꝝ q̃ vindicãs talioz̃ ꝓsãguineũ
suum. tres boues ereos mãdat fieri feruentissi
mos ⁊ ꝯginẽ immitti. sz ois ardor ilico est extic
tus. Tertius ꝯo bos cũ ꝯginẽ xp̃i in se contine
ret miraculose mouebaꝝ. ⁊ scissus p medium
ad egressuz ei ianuã apuit. quo viso miraculo
decẽ milia hoim in xp̃m crediderũt. Numera
rius aũt de his excessib⁹ fractis ceruicib⁹ mise
rabilit̃ expirauit. Tarq̃nus impiali solio subli
maꝝ q̃ vinculꝰ ferreis xp̃i ꝯginem ligari feꝯ Li
gno in altum pedib⁹ sursuz ⁊ capite deorsũ sus
pensam. igne feruẽtissimo ꝓsumi p̃cepit. sed an
gelus ab his eã libauit. ppter qñ tarq̃nus cum
sua gente fidẽ recepit. Qñ audiẽs obsonor ret
pſarum veit illic cũ exercitu magno. ⁊ obsidens
alexandriã captiuauit eũ cum tota gente sua. ⁊
vinctũ tradidit carcerib⁹ mandãs districti⁹ cu
stodiendũ. Sanctã ꝯo appoł. cũ igne. aq̃s. fer
ro. fustib⁹. lapidib⁹. plũbo. pice. resina. sulfure
oleo. pectinib⁹ ferreis ĝuasset. ⁊ angelus domi
ab oĩbus eã liberasset. ita q̃ nulł potuit eã vin
cere tormẽt. caput eius ense p̃cepit amputari.
Ecce q̃ aptissime cedro. b. Appoł. cõparat. quia
nec a tineis adulationũ. nec teredinibus passio
num potuit in fide corrũpi. Jõ dixit xp̃s de ipõ
sa sua Ap. q̃si adamantẽ ⁊ silicẽ dedi faciẽ tuã.
Ezech. iij. Be adamãte dicit Solin⁹ in li. ꝺ mi
ra. mꝺi. q̃ nulli ferro cedit nec igni. nõ em̃ fran

gitur ferro. ſz ſolū in hircino ſcindit̄ ſanguine. Sic.b. Appol'. nec ferro adūſitatis nec igne ꝓ ſperitatis fracta fuit. Et albtus dic̄ in ſuis mi/neralib⁹. q adamas valet ꝓtra ſeuas beſtias. ꝓtrā feroces hoſtes. ⁊ ꝓtra venena ſerpentum Jta.b. Appol'. ꝓualuit ꝓtra beſtiales homies eos ſupando. ⁊ in infernū demergēdo. ꝓualuit ꝓtra feroces hoſtes xp̄i. ſ. ꝓtra pr̄ez ⁊ ipatorez tarāntū eos ꝓtendo. ꝓualuit ꝓtra venenoſa ꝝba oim⁹ deiactorū. ⁊ō facta eſt nūc q̄ſi nobiliſſimus adamas recōciliatrix. Recte em̄ ſic̄ Adamas ſm albtū recōciliat mulierē viro ſuo ſi fuerit ab eo digreſſa. q: ꝓ ꝝtutē lapidis in viri g̃niam faciliꝰ reuocat̄. Sic aia q̄ ꝓ petm̄ mortale receſſit a vro ſuo xp̄o ſpōſo cui deſpōſata eſt in fide. Ozee. iij. ſi deuota fuerit ꝝgini Appol'. in xp̄i gr̄am faciliꝰ reuocat̄. Cū em̄ ad locū paſſionis fuit educta impetrata licentia ſic ozauit. O deꝰ ⁊ gr̄a ꝝginū dñe ihu xp̄e q̄ me dignat⁹ es liez indignā ad agnitōez tui nois vocare. vt ſacrificiū me efficeres imaculatū. nūc tibi cōmendo ſpm̄ meū. depc̄as hūiliter vt mee paſſiōis facientes mēoriā ab oi piculo corpis ⁊ aie cuſtodias. crimia eoꝝ clemēter dimittas. fomitē libidis in eis extiguas. extremā pauptatē ⁊ ſbitaneā mortē videre nō ſinas. Oleres in ꝓtu laborātes ꝓlis datōe letifices. mortiſcz tpe eis benignus coopator appareas ⁊ aſſiſtas. tecū q̄z pꝰ mortē facias mirificordiē iocūdari. Et facta eſt vor ad eaz de celo di. Veni dilecta mea accipe coronā tibi ab eterno ꝓparatā. Sciens p certo te oibus petitionib⁹ tuis exauditā. Et illa mox ſe terre inclinauit ⁊ ſpiculator accepto gladio pri mo ictu caput eiꝰ amputauit. corpꝰ aūt eiꝰ tātū pꝰ mortē redoluit. vt debiles ⁊ infirmos. cecos ⁊ ſurdos. claudos ⁊ mutos ab oi clade libaret Et hec facta ſunt anno dñi q̄ngenteſimo tertio q̄nto ydus februarij. Tertio cedrus vt aiūt medici eſt mlt̄ū medicinal'. Nā lachrymā q mlt̄um eſt gummoſa cauſans caliginē oculoꝝ deterget. ꝛmes auriū occidit. ꝓtra dolorē dentiū ſbuenit. morſibꝰ ꝛpentū occurrit. corpa mortua poſita in ligno cedrino ⁊ eiꝰ lachrꝛyma inuncta nō putreſcūt. vt dicūt medici. Jta.b.ap. more cedri eſt medicinal'. q: ꝓ ſuā gr̄am quā meruit. q̄ ⁊ ipa fluere nō deſiſtit. hz ꝝtutem etiā ſanandi oculos corpales. Cū em̄ pater ſuꝰ Euſebius ei oculos erueret ait. Offero tibi hos oc'os. petens vt q̄ paſſionis mee memoriā fecerint i his habeant ꝓtinuā ſanitatē. hz etiā ſubuenire in dolore dentiū ſuis deuotis. Jō orat eccl'a. Et/ne ac mitiſſime deus ꝓcede ꝓpitiꝰ vt qui btē ⁊ gl̄oſe ꝝginis ac martyris tue Appolonie quaz ercuſſis ꝓ tui nomis confeſſione dentibus de morte acerbiſſima triumphare feciſti martyriū recolimus eius meritis ⁊ pcibus a dolore dentium ⁊ ab oi languore corpis ⁊ aie ꝓtegi ⁊ eri

pi mereamur. Jpa etiā ſuccurrit morſibus ſerpentū infernoꝝ. ⁊ corpa ab illis occiſa putrefieri nō ꝓmittit. ſed potiꝰ reſuſcitat. ſi aliquam deuotōnez ad ipam habuerint. Et illud ptz in exemplo. Referē q in burgūdia erat q̄dam nobilis diues valde. habēs caſtrū munitū. q̄ cum vxore ſua ⁊ tota familia magnā deuotōz habuit ad btām Appolouiā. vt ſingul' annis feſtum celebraret. ⁊ in mēſa ſua laute ⁊ poptie ipo die pauꝑibus miniſtraret. Huiꝰ nobil' vxor cū inſtaret tēpus pariēdi. in partu magnos habuit dolores. ita vt ꝓ nimio dolore oporteret ſibi duos dentes effodē. hoc cōtigit ſibi tam ārta vice Cū igit̄ debuit parere inſtabat feſtū beate Appolonie q̄ iterū cū magna deuotōne intendebat celebrare. inuitādo pauꝑes ob amorem ieſu xp̄i ⁊ ſue pijſſime matris ⁊ ſancte appolonie Cūq venirēt dies cōuiuij. mlt̄er ꝓ ſe ſeruiebat pauꝑibus ihūs caldare plenū carnib⁹ pendens circa ignē. Accidit q hoſtis antiquꝰ diabolꝰ in forma pegrini veniret petēs intromitti. quo intromiſſo. ſedit circa focū ārſi ſe calefaciēdo. mlt̄er aūt infantē vniꝰ anni circa ignē (vt debuit reficere pauꝑes) remiſit incuſtoditū. Nō diabolꝰ videns iactauit puerū in caldare. ⁊ ſtati in ꝓticulas mimas eſt diuiſus. ⁊ mlt̄er ex nimio labore pueri eſt oblita. Tandē cuz debuit carnes recipere & caldari. inuenit mēbra pueri. mō digitū mō manū. mō pedē. tūc cōfrita recordās pueri facta eſt q̄ſi exanimis. poſtea tū reſumptis viribus collegit mēbra pueri in panno mūdo. et finita miſſa ad ſecretariū ſuū aſcendit valde plorans ⁊ inuocās deū ⁊ ſanctā appoloniā dicēs. O deꝰ eterne iam video q oia q̄ feci ob amorē tuū deſpecta ſunt tibi. tū audiui ſepiꝰ ꝓdicare. qđ vni ex minimis meis feciſtis michi feciſtis. Et q̄re non attendis ad opa mea. q̄ ego feci ob reuereatiā tuā ⁊ ſancte appolonie. O ſcā appolonia en ego tibi mlt̄is annis fuiui tibi feſtum tuū celebrādo. pauꝑes inuitādo ⁊ miſtrādo eis eſt ne merces mea hec. Et cum hꝰ dicēt mlt̄er obdormiuit. ⁊ vidit in viſu ſanctā appol'. veniētē cū comitatu angelorum. ac decore decoratā nimio dicēs ei. Noli deſperare nullū bonū mānet irremuneratū. Scias q̄ feciſti deo ⁊ btē marie ⁊ mihi impēdiſti fuiendo pauꝑib⁹. in hꝰ michi gratū feciſti obſequiū. Et q̄cq̄d deſideras obtinebis. ⁊ puerū tuū incolumē rehabebis. Dolorem dentiū quē habuiſti in partu. dēteſ tuos ꝓ dolore nimio euellēdo ammō nō patieris. ac tu ⁊ oēs q̄ ob amorē dei ⁊ mr̄is eiꝰ honorez. ⁊ mee memoriam paſſionis vigiliam ieiunauerint ac diem celebrauerint. deū ⁊ beatā ꝝginem ⁊ me celerem ſentient in dolore dentiū ac capitis ad tutricem. Tandem euigilās. inueit puerū ſuuz incolumem. ⁊ ſe ab oibꝰ doloribꝰ ſanatā. Nō factū oibus enarrauit. ac ipa cū marito ſuo ⁊ tota

familia festū eius q̄diu vixit celebrauit ⁊ volē-
tibus celebrare nūciauit. Jō habeamus beatā
Appoloniā in mēoria. vt a dolore dentiū et ca-
pitis ac oīb⁹ adūsitatib⁹ corpis ⁊ aīe libe
remur. ⁊ ad gaudia eēna subleuemur. ad q̄ nos
ꝓducat pr̄ ⁊ filius ⁊ spūssanctus. Amen.

¶ In kathedra Petri. Sermo pīmus.

EXaltent eū in ec-
clesia pleb⁹ ⁊ in cathedra senioꝝ lau-
dent eū. ps. cvj. Refert amb. in lib.
hexa. ⁊ Arist. li. x. animaliū Rapes instictu na
turali valde diligūt regē magnitudie clariozē
⁊ insignē ⁊ q̄ in rege p̄cipue est mās uetudo cla-
rior. Hinc est q̄uis rex hz aculeos. eis tñ mini-
me vtit ad pungendū. Mystice hoies q̄ h̄ intel-
ligunt ꝑ apes in electōe regi dñt respicē ad cla-
ritatem moꝝ. vt sit verus ⁊ mīsericors. q: ex ve
ritate timet. ⁊ ex misericordia diligit. Sm illud
Prouū. ij. Misericordia ⁊ veritas custodiunt re
gem ⁊ roborat clemētia thron⁹ eius. Jō legit
j. Re. v. q̄ pp̄s isrl elegit saul. ⁊ nō fuit melior
eo quo ad bonitatē ⁊ maior quo ad staturā. ab
humero eī sursum eminebat sup oēm populū
Talem regē eligerūt sibi hoies in ciuitate anti-
ochia beatū Petrū q̄ quasi p̄nceps aliozuz fuit
maior. Jō caput ap̄lorum appellat⁹ est. vt hr̄. j
q. vij. §. q̄tiens. Fuit etiā mīsericors ⁊ seuer⁹. id
est iustus. misericors bonis ⁊ penitētib⁹. Seue-
rus aūt ⁊ iustus mal⁹ ⁊ peccatoꝝib⁹. declinauit tñ
magis ad misericordiā q̄ ad iusticiā seu seueritā
tem. Et vt h̄ fieret dñs ihc̄ cadē ꝓmisit vt sci-
ret alīs misericordiē cōpati. vt dicit Gre. Et hr̄
di. l. c. Considerandū. ⁊. c. sequēti. vbi dr. Illō
fuit magne pietatis dispensatōne factū. vt is q̄
futurus erat pastor eccl̄e in sua culpa discēt q̄li
ter alīs misereri deberet. Et q̄uis fuit miseri-
cors tñ iusticie nō est oblit⁹ quo ad malos. Q:
legit Act. v. De anania cū vxore sua zaphyra
q̄ vendidit agrū ⁊ fraudauit de p̄cio agri. apo-
stolos offerēs partē quādā ad pedes ap̄lorum.
Cui dixit petr⁹. Anania cur tēptauit sathanas
cor tuū mentiri te spūisancto ⁊ fraudare de p̄e
cio agri. nō mētitus es hoibus ꝫ deo. qđ cū au
disset ananias cecidit ⁊ expirauit. ita ⁊ factum
est de vxore ei⁹. Et q: misc̄dia ⁊ veritas exaltāt
hoiem ⁊ p̄cipue p̄latū. iō p̄de. hodie exaltatus
fuit sicut innuūt ꝟba assumpta. Exaltēt eū in
eccl̄a. In q̄bus ꝟbis a duob⁹ cōmēdat. Prio
B ab exaltatōe gl̄ose. ibi. exaltēt eū. Scdo a com-
mendatōe honorose. ibi. in cathedra. Circa qđ
notādū. q̄ cōsuetudo hec est in curia seculariū
dñoꝝ ⁊ regū ⁊ imp̄atoꝝ. quē p̄nceps vl̄ rex ho
norat. hūc ad cōplacētiā regis subditi cel̄i vna-
nimit̄ solēt honorare. Sm illō p̄doe. Hunc quē
rex decorat ppl̄sq̄ decenē honorat. Qđ figura
tum est Gen. xlj. vbi legit̄ q̄ rex Pharao exal-
tauit Ioseph in ꝓcuratorē regni sui di. Tu eris
sup domū meam. ⁊ ad tui oris imperiū cūctus
ppl̄s obediet. ⁊ tradidit sibi annulum in quo s
gillabant̄ lr̄e regie in signū potestatis sibi ꝓces
se. ⁊ fecit eū ascendere sup currū suum. iussitq̄
eum duci p ciuitatē. qđ videntes oēs ipm̄ bono
rabūt. Idem legit Hester. iij. q̄ asuerus rex ex
altauit p̄ncipem Aman sup oēs p̄ncipes regni
sui faciēs eū secū dū p⁹ se vic⁹ in ptāte. Et iō q:
rex ipm̄ honorauit omēs in curia sua genua fle
ctebant vt regiā approbarēt volūtatē. Mysti
ce rex regū ⁊ dñs dñantiū xp̄s intelligit Apo-
cal. xix. Honorauit ap̄los suos. qđ testat ps. c
xxxviij. di. Nimis hono. sunt ami. t. deus. Ni.
confortatus ⁊c. Et posuit eos sup oēs in curia
sua dādo eis p̄ncipaliorem dignitatē. Sm q̄ ꝓ
dixerat ps. xliij. Cōstitues eos p̄ncipes super
omnē ter. debem⁹ ḡ eos sedule honorare ⁊ nos
xp̄o regi conformare. Quia dicit. b. Grego. ad
mauriciū. Et poit. xj. q. j. Sacerdotib⁹ Quid
mirū si illos vr̄a pietas dignet honorare q̄bus
in suo eloquio de⁹ honorē tribuēs eos aut an/
gelos aut deos etiā ipe appellat de⁹. q: honor
quē eis exhibemus veniet nob in ꝓfectū. Te-
Amb. in li. de officijs. Reuera estimo nulla oīo
posse molestia ꝓturbari q̄ sanctos dignis lau/
dibus ap̄los student venerari. Et p̄ncipaliter ho
norare debem⁹. b. ap̄lm Petrū quē dñs super
oēs p̄ncipes dignū ꝓstituit sm q̄ eccl̄a cait de
ipo. Tu es pastor ouiū. p̄nceps ap̄lor. tibi tra-
didit deus cla. regē celor. Et honorauit ipm in
m̄tis. Primo q̄ fecit ipm summū inter omnes L
ap̄los q̄ patz ex h̄ q̄ dixit ceteris. Laxate re-
tia vr̄a in capturā. soli Petro dixit. Ducin al-
tuz. Lu. v. Etiā sibi soli dixit vt pasceret hoies
Joh. vlt̄. Per que sua excellēs dignitas design
tur. vt ꝓbat̄. xxiij. q. j. Nō turbat̄. Etiam sibi
soli dictū est. Tu es petr⁹ ⁊ sup hanc petrā edi
ficabo eccl̄am meā. Mat. xvj. In quo fec ipm
sue eccl̄e mīstratōis fundamenntū. Dignitatis
aūt summitas. b. petri ap̄li ptz in quolibz ipius
succesſoꝛe. s. papa. Eius dignitas mag̃ est tam
in clero q̄ extra clerū. In clero sunt m̄ti q̄ h̄nt
magnos honores. vt cardinales quoꝝ esse in
numero debent. lvij. quatuor p̄riarche. s. anti-
ocenus. hierosolymitan⁹. acq̄lonensis constā/
tinopolitanus. Tres archiep̄i p̄ncipales Ma D
guntinensis. Colonien sis ⁊ Treuerensis. Qui
sunt p̄ncipal⁹ p̄mi in electōe imp̄atoris. Insup
⁊ m̄ti alij abbates ⁊ ep̄i. Gz isti sunt nullius di
gnitat⁹ nisi ipe ꝓtulerit dignitates ⁊ ptātes q̄s
⁊ eis auferre pōt. vt ꝓbat̄. ix. q. iij. c. p̄ncipa-
lem. Idē dr. ij. q. vj. c. decreto. Et sic ptz q̄ pa
pa est summa ptās int̄ oēs q̄ h̄nt plenitudinem
ptātis. Alij em̄ h̄nt ptē solicitudis. Silr ei⁹ di-
gnitas ptz respectu imp̄ator⁹ quē cuz ipe ꝓsēt
ipe pede suo ꝓstratū aī se coronat Et q̄n papa

equū suuz ascēdit. si impator pñs fuit. strepam ascendēti oportebit tenere vt tradūt leges secu lares. Scdo celestis rex exaltauit. be. ꝑde. in ꝫ qꝫ tradidit sibi claues regni sui. Sicut ꝛ pmisit sibi Mat. xvj. Tibi ꝑdetre dabo claues regni celorū post recessuz meū. qōcūqꝫ ligaue. rē. Et ꝫ fuit signū magne fiducie. qz scim⁹ qñ dñs re/ cedit a patria ꝛ oēs claues secū defert ostendit se nō magnā hre fiduciā in suo vicario. Sz cum oēs claues sibi dimittit. nō solū dom⁹ sed etiaz oim thesaurorum. tūc oñdit se gerere fiduciam Mystice xp̄s cū volebat recedē de ꝫ seculo ad patrē nō tradidit claues regni sui ꝛ thesauro/ rū suorū btē ꝟginī mri sue dignissime. Dic ha/ bet de pe. ꝛ re. c. Noua q̄dā. vbi dicit Innocē. pa. Licz btissima maria dignior ꝛ excellētior fu it vniūsis apostol. non tñ sibi sz isti dñs claues regni celorū cōmisit. s. b. ꝑde. Ex q̄ patet qꝫ ma/ gnam fiduciā hūit ad ipm. Jō si q̄s volūt itra/ re in illō regnū oportet hre refugiū ad. b. ꝑde. tāqꝫ ad illius ꝓcuratorē. Qz dic. b. amb. in ser/ mone q incipit ꝓspera diuitate. Puto inq̄t ce/ los aliē apiri nō posse nisi claues petri sumpse/ rimus. Et ibidē subdit. Jō rogem⁹ petrū vt ipe nobis tāqꝫ bon⁹ pastor ꝛ ianitor portas regni celestis appriat. Tertio xp̄s exaltauit. b. ꝑde in mira/ culoū opatōz. qz legit Act. v. qꝫ infirmi pōebā tur in plateis vbi ꝑetr⁹ ambulare cōsueuerat ꝛ quēcūqꝫ saltē vmbra sua obūbrabat ab infir/ mitatib⁹ sanabāt. Sil'r legit Act. ix. qꝫ quēdā infirmum noie eneā solo ꝟbo sanauit dñi. Enea sanet te dñs ihs xp̄s surge ꝛ sterne tibi. ꝛ contí/ nuo surrexit. ꝛ omēs q̄ habitābāt ibi ꝓsi sunt ad dñm. Et ibidē subdit de q̄dā discipula noie ta/ bita q infirmata. mortua fuit. veniēs aūt ꝑde. rogatu discipulor intrās cenaculū in quo iace bat. ꝛ ponēs genua sua. orauit ꝛ ꝓsus ad cor/ pus dixit. Tabita surge. ꝛ illa aperuit oculos. ꝛ viso petro resedit. ꝛ ꝑetr⁹ eā erexit. Refert etiā Vinc. in spe. histo. li. xxv. c. xlix. Q karol⁹ ipator q̄dā nocte sac diei dñice cū p⁹ matutias iret repausatū. audiuit vocē terribilē. dicentez sibi. Karole exeat a te spūs tuus. q cū exisz de corpe duxit eū angelus in vallē q ex vna parte erat tenebrosa ꝛ ardēs velut cliban⁹. ꝛ ex altera pte prata amenissima. respiciēsqꝫ karolus ꝓ tra ptem tenebrosaz vbi erat dolū ferues aq̄. vbi vidit prem suū Ludouicū vsqꝫ ad femora stan tem. q dixit. noli timē karole. qz pmisit te deus huc venire vt vidēs quā paterer ꝑ pctis penā Nā vno die sum in pēa h⁹ dolij. ꝛ alia mittor i alio suauissimo aq̄ dolio. ꝛ ꝫ fit ꝓcib⁹ sci ꝑetri apli cui⁹ patrocinijs gen⁹ nrm hacten⁹ reguit. Scias etiā qꝫ frat me⁹ lothari⁹ ꝛ filius ei⁹ Lu/ douic⁹. b. ꝑde. ꝓcibus sunt ab his penis libati. ꝛ deducti in gaudiū ꝑadisi. Ex q̄ ptz qꝫ non tm̄ est potēs sup terrā i opatiōe miraculoꝝ. sz etiā infra ꝛram in libatōne aīaꝝ. Quarto exaltault xp̄s. b. ꝑde. in generali cathedra honor⁹. hoc fi gurat. iij. Re. x. vbi dr qꝫ salomō fecit sibi thro num in q̄ erant duo leones sculpti. vn⁹ blādus alē seuer⁹. In ꝫ throno sedit. b. ꝑde. tāqꝫ sapiē tissim⁹. Justis blādus. mal' ꝟo seuer⁹ qō signi/ ficabat in duob⁹ leonib⁹. Sicut naturales aūz Jsi. li. xij. Q leones circa hoies sunt misericor/ des. qz ꝑstrat⁹ añ se parcūt. nec hoies nisi i ma/ gna necessitate comedūt. sz quo ad alias besti/ as sunt seueri. Quia dicit solin⁹ in li. de mirab. mūdi. qꝫ leo in altissimis mōtib⁹ se occlat ꝛ pdā ꝓtemplat bestiarū. q̄s cum viderit. alte rugit. ad vocē cui⁹ terrenē aialia ꝛ subito fugiūt. Il/ las naturas leonū oportz quēlibz ꝑlatū circa se hre. qꝫ sit pius ꝛ mitificos hoib⁹ bonis. Sed se uer⁹ mal' q̄si bestijs. alias inhōeste sedet i cathe dra honor⁹. Et hos in throno suo hūit vespasi/ anus. Be q̄ refert Hugo. q adepto impio stati erga malos austerū se oñdit. tūc cōtumaces ex/ terminauit. ꝛ ab officijs deposuit. locū eorū bo nis. ꝑbis ꝛ honestis tribuit ꝛ hos dilexit. Jta btūs ꝑde. exaltat⁹ a xp̄o ad thronū honor⁹ veri/ tatis. terribil'r malos feriebat. vt ptz in anania ꝛ ei⁹ vxore zaphyra. q ad solū ꝟbū ceciderūt ꝛ expirauerūt. Act. v. Jō fact⁹ est timor in oēs q audierūt. Idē ptz de Simone Act. viij. qui ob tulit pecuniā ad ap̄los dicens. Date mihi hanc ptātem vt cuicūqꝫ imposuero manus accipiat spūmsanctū. Cui dixit ꝑde. Pecunia tua tecuz sit in pditōnem. qm̄ donū dei existimasti pecu nia possidere. Sz bonos diligebat ꝛ eos exalta bat. vt ptz in clemēte. cleto. lino. Etiā pie docu it defectuosos. cū dixit. j. ꝑetri. ij. Charissimi Obsecro vos tāqꝫ aduenas ꝛ pegrinos vos ab stinere a carnalib⁹ desideriis q̄ militāt adūsus aīam. ꝓsatōz vr̄am inē gētes bonā hñtes. Et ꝫ habuit ex ꝟbis dei. q dixit Hiere. j. Ecce con stitui te hodie sup gētes ꝛ reg̃ vt euellas et de/ struas (oēs vicz malos. Exo. xxij. maleficos ñ patiaris viuere sup terrā) ꝛ edifices ꝛ plantes sz bonos in fide. Sz sic non faciūt nri ꝑlati. q̄a poti⁹ diligūt malos. ꝛ eos in mal' suis ꝓmouēt ꝛ exaltant. ꝛ hi sil'es sunt accipitrib⁹. De q̄bus refert Amb. in hexa. Cū viderint pullos ine/ ptos ad ꝑdā. circa ipos sunt crudeles Si exire de nido noluerit ad ꝑdam. cibū eoꝝ subtrahūt Si aūt sequunē eos in ꝑda. tūc illos diligūt et ꝑstant ill' nutrimentū. Sic dñi terrestres ad in/ star accipitr⁹ crudeles si viderit i atrijs suis qui nolūt paupes depdare illos expelliunt dñtes il lud Sap̄. ij. Circūueniam⁹ iustū qm̄ inutil'ē no bis. q. d. Nō infert rapinā paupeꝝ rusticoꝝ in nr̄as coq̄nas in augmētū ferculoꝝ. q̄uis ē nob ad videndū qm̄ dissimil'est alijs vita ei⁹. ꝛ im/ mutate sunt vie ei⁹ ꝛ abstinet se a vitijs nostr⁹. Certe tales iaz nō valent in curijs dñoꝝ. sz qꝛ

p̃ncipes sunt infideles socij furũ ⁊ oẽs diligunt munera. Esa.j. Et ex quo sunt lupi rapaces rapientes p̃dã. Ezech.xxij.iõ in suis curijs fouẽt ⁊ exaltãt ifideles vicarios ⁊ capitaneos raptores. q̃ sequunt lucra. ⁊ rapinas pauper amant ⁊ impinguãt cognas. replẽt mẽsas. Hz scptum est Hiere.xxij. Ve q̃ edificat domũ suã in iiustitia ⁊ cenacula sua nõ in iudicio. Sed sic nõ fecit bt̃us Pe. q̃ de domo sua submouit malos. Sm illud ps̃.c. Nõ hitabit in medio dom⁹ mee qui facit supbiã qui loq̃t iniq̃ rapiẽs exactõnes in pauper ⁊ similia. nõ direxit in cõspectu oculorum meorũ. Hz bonos dilexit ⁊ hos sibi socia/uit. vt diceret cũ ps̃.xxiij. Innocẽtes ⁊ re.ad. mi. Quinto exaltauit dñs.b. Pe. hodie in Antiochia ciuitate. qõ figuratum fuit Hester. vj. vbi legit̃ q⁹ rex asuerus post cõuiuiũ qõ fec̃ p̃n cipibus ⁊ pueris suis iacẽs in lecto noctem duxit insomnem. Et q⁹ Sm Josephũ noluit illam vigiliã in ocio expẽdere. fecit coã se portari libros annales in q̃bus fecit legi facta p̃terita regni. ⁊ cũ deuentũ est ad locũ illũ q⁹ mardoche⁹ regem p̃monuit ne occideret. q⁹ hꝰ Hester. ij. ⁊. vj. Irati fuerũt cõtra regẽ bagathan ⁊ Thares duo eunuchi regis ianitores. ⁊ occulte eũ occidere voluerũt. qõ mardocheũ non latuit ⁊ regi retulit. ⁊ h̃ ad libros scriptũ fuit. Qõ cum legere audisset interrogauit an p̃ illo remune/ratus esset. ⁊ dixerũt astãtes. nihil oino mercedis accepit. ⁊ ait rex. q̃s est in atrio? Cui pueri. Aman minister regis. Quẽ vocãs rex ait. Quo honore dign⁹ ẽ quẽ rex vult honorare? Et amã hõ int̃ quẽ vult rex honorare debet indui vestibus regis. ⁊ poni sup equũ ⁊ sella regis. ⁊ accipe regni diadema sup caput suũ ⁊ p̃mus regis teneat equũ transiẽs p̃ ciuitatẽ dicat Sic honorabit̃ quẽ vult rex honorare. Spũal⁹ per Asuerũ q̃ interp̃tat̃ btitudo significat̃ xp̃s q̃ ẽ btitudo oim electorũ Hic iacens iã in lecto eterne req̃ei. Sm ps̃.cxx. Nõ dormitabit neq; dor. Ideo fecit añ se legere libros annales. h̃ est scã euangelia Matth⁹. ⁊ Mar. in quibus scriptũ fuit Mat.xvj. ⁊ Mar. viij. Q⁹ xp̃s cepit ostẽdere discipul⁹ suis. q⁹ opoteret eũ ire hierosolymam ⁊ m⁹ta pati a senioribꝰ ⁊ occidi. qõ audiẽs Pe. ex carnali amore p̃monuit eũ dicẽs. Absit a te dñe nõ erit tibi h̃. Et ecce inuicit q⁹ sibi plus q̃ sel⁹ dixit. Tu es xp̃s filius dei viui. Jõ interrogauit an p̃ illo esset remunerat⁹. Cui angeli. nihil mercedis accepit. Hz q⁹ teste vene. Boe. li.iij. psa.iij. nullũ bonũ manet irremuneratũ. Quare xp̃s hodie dixit ad theophilũ p̃ncipem ciuitatis. Quo honore dign⁹ ẽ quẽ rex vult honorare? Cui ille. dz indui vestib⁹ salutaribus. Sm illud ps̃.cxxxj. Sacerdo.ei⁹ induant salu. Et dz poni sup excelsaz kathedrã. vt dicẽ posset illõ Ecci. vi. Exaltasti sup trã hitatõz mea. Et ab oi pp̃lo honorari dz. q⁹ dicit Aris. viij. Pol. Honor x̃tuoso sine fastidio ipendat̃ licz de humili vita mõi aut fetida oriat̃. Et ait xp̃s Festina Theophile. ⁊ fac h̃ Petro sicut locutus es. Idcirco ille mandatũ dñi nõ p̃crastinãt hodie btm̃ Petrũ exaltauit dicẽs. Coraz pp̃lo h̃ honore dign⁹ est quẽ rex celestis voluit honorare. ⁊ mõ venit ad hũc honorẽ vide in legẽda.

Sermo secundus de sancto Petro.

Veris super do

mum meã. ⁊ ad tui oris imperiũ cũctus pp̃lus obediet. Gen.xlj. Dicit Amb. in li. de ame. c. vl. Gallus habet spẽalem noticiã in horis noctis discernendis q̃ in p̃fundioribus horis noctis vocem solet emittẽ clariorẽ. Hz circa tps matutinũ vocẽ formar leniorẽ. hz etiam singularẽ intelligentiam in horis diei. q⁹ vt frequent̃ ad tactũ horalogij vocẽ emittere consuevit. Hic q̃uis sit exneus. si tñ in domũ aliquaz apportat̃. interdũ fortit̃ pugt̃ ꝓtra gallũ domesticũ. expellit eũ ⁊ fit rector pullorũ. Spũal⁹ p gallũ vt ait Gre. xxx. mora. c. vj. p̃dicatores sãcti intelligunt̃ q̃ in tenebris vite p̃sentis studẽt futura p̃dicãdo q̃si cãtãdo nũciare. Cũ dicunt nox p̃cessit dies aũt appropinq̃bit. Jpi ẽm vocibus suis de somno excitãt auditores dicentes. Hora est iam nos de som. sur. Jam iterꝫ vigilate iusti ⁊ nolite peccare. Hec Gre. Et talis gallus fuit beatus Petrus q̃ excitauit nos predicãdo ⁊ cõtra miluũ inferni monẽdo. Cum dixit. sobrij estote ⁊ vigilate in oratõibus. q⁹ adũ sarius vester diabolus tãq̃ leo rugiens circuit q̃rens quẽ deuoret cui resistite fortes in fide. j. Pe. v. Habuit etiã btus Petrus sicut gall⁹ in nocte peccatorũ intelligentiam p̃ ppũio errore quãdo audiẽs cãtare gallũ semp fleuit p̃ctis vt habet̃ de pe. di. j. c. quẽ penitet. ⁊ c. Petr⁹. q⁹ errauit vt hõ. Et dicit Glo. errauit. i. mortaliter peccauit. Habuit etiã intelligentiam diei scz xp̃i q̃ est verus dies ⁊ lux illuminãs omnez hoiem. Joh. j. Et q⁹ intelligentiã e⁹ habuit habetur Matth⁹. xvj. Cũ dixit. Tu es xp̃s filꝰ dei viui. Hic gallus spũalis beatus Petr⁹ fuit q̃si extraneꝰ ⁊ aduena ad domũ dei. vt diceret posset illud ps̃.xxxviij. Aduena ego sum apud te ⁊ pegrinus. postea tñ fact⁹ fuit rector totius dom⁹ dei. Cũ dixit dñs Petro. Tu eris super domũ meã. In q̃bus v̄bis. b. Petr⁹ a duobus cõmendat̃. Primo a p̃ncipal⁹ eccle cõmissione. ibi. tu eris. Secõdo a pastoral⁹ obedictie demandatõe. ibi. ⁊ ad oris tui impe. tẽ. De p̃mo ẽ notandũ q⁹ imprudẽtes ⁊ mali dñi solẽt i curijs suis vicarios malos p̃mouẽ. Sm q⁹ dr in cõi p̃bio. Res sibi similes sunt sibi amabiles. Cui consonat Ari. iiij. ethi. Sibi diligit sibi sile. Ideo legitur Nume. xxij. Q⁹ malus rex malũ associauit sibi

pphetā.s.Balaā.q̄tenus p illū filios isrl'm ale-
diceret. Ecōtra aūt prudētes ⁊ boni domī com
mittūt regimē domorū suarū prudētib⁹ dispen
satorib⁹ q̄ sciunt decēt̄ pesse oībus qui i domo
sunt. ⁊ q̄ affabili ꝑmone faciūt pplm adunari.
Et q: ipi sunt prudentes diligūt ⁊ samlos sapi
entes. ne dispares mores disparia studia. id est
opatōnes sequanť. vt dicit Tulli⁹ in li. de ami
cicia. Jō legiť Gen̄. xlj. q: Pharao vidit q̄dam
tpe somniū q: putabat se stare sup nilū fluuiū
vbi vidit septē boues feminei generis. quia he
brei habebāt vaccas q̄ sunt mltū pingues p⁹ea
cernēs septē oino macras ⁊ pcores deuorabant.
qō videns Pharao vocauit sapiētes vt ei vi-
sionem edisserēt. Cū aūt neq̄rent veritatē inue
nire. adduct⁹ est ioseph q̄ regi sapienť exposu-
it. q: p septē boues pingues septē anni fertiles.
sp macras steriles designarenť. Et ꝯsuluit re
gi vt sibi sagacē eligeret puisorē. vt in futuru
frumēta nō modica puidēt. Cui rex. nūq̄d sapi
entiorē te. ⁊ silem tibi potero inuenire. q. d. cer-
tenō. iō tu eris sup domū meā ⁊c. Spūalr vni-
genit⁹ dei fili⁹ xp̄s q̄ est sapia pr̄is. cui⁹ sapiētia
attigit a fine vsq̄ ad finē fortit ⁊ disponit omia
suauit̄. Sap̄ viij. In q̄ sunt oēs thesauri sapie
⁊ scie absc̄diti. ad Col̄. ij. Habuit domū sāctā
eccl̄am. de q̄ dicit ps̄. xcij. Domū tuā decz san.
in lon. di. Et hanc noluit cōmittere cuiq̄ apl'o
sed sapiētissimo petro quē fecit p̄ncipalissimuz
vicariū sue eccl̄e. Cui ter dixit. Joh. vlti. Pe-
tre amas me pasce oues meas agnos meos ⁊c.
B Jpe eī recte p ioseph designť. Dcio iō q: sicut
ioseph fuit escarū sagax dispēsator. Sic. b. Pe
trus verbi dei qō est esca aie. de euāgelio. Nō in
solo pane viuit hō. sed in oi verbo qō procedit de
ore dei. vt hr̄ Mat. iiij. Nā in oi verbo dei fuit
sagacissim⁹ p̄dicator. ita vt dicē potuisset illud
ad dñm. Narrabo nomē tuum fratrib⁹ meis. s.
gētib⁹ ⁊ iudeis. Nā ita sollicitanť nom̄ dñi nar
rauit. q: in breui magnū pplm adunauit. q: sic̄
legiť Act̄. ij. p̄dicauit iudeis di. Pniam agite
⁊ bapti. vnusq̄sq̄ vr̄m in no. dñi nr̄i ihu xp̄i. i
remissionē peccatoz vroz. Et in hac p̄dicatōne
apposita sunt ad numez fideliū tria milia. Alio
aūt die cū p̄dicauit eis q̄nq̄ milia iterato credi
derūt. Sic̄ hr̄ Act̄. iiij. Ubi dr mltī eoz q̄ audi
erunt verbū crediderūt ⁊ fact⁹ est numer⁹ eoruz
q̄nq̄ milia. ⁊ sic in breui ꝯūtit. viij. milia hoim
vt estimāt cōmunit̄ doctores. Sc̄do sic̄ ioseph
somniū sapienť explanauit. ⁊ totā regionē egy-
pti a fame valida p̄seruauit. Jta. b. Petr⁹ som-
nium infideliū de xp̄o dubitantiū prudēť eno-
dauit. Sicut legiť Mat. xvj. q: xp̄s vidit som
nium q: q̄dam de ipo somniādo dicebāt. Aliq̄
dixerūt eum Johem baptistā. alij hieremiam.
aliqui helyā. aliqui vnū ex pphetis. Et nēo il-
lorū tetigit veritatē. Sed petr⁹ velut sapiēs so
seph illud eis ⁊ omib⁹ xp̄ifidelib⁹ exposuit dī.
Tu es xp̄s filius dei viui. q. d. ſm Aug̃. i quo
dam ſmone. Tu dñe de carne virginis factus es
xp̄s. q̄. s. dei filius viui es sempiternus. Tu do
mine homibus natus es q̄ in incōmutabili ma-
iestate deus es apud deū. Tu es xp̄us q̄ pro re
demptōe nostra ad passionē venies. impassibi
lis ꝑmanes apud p̄rem. Vide q̄ sapienter ar-
cana hui⁹ somnij reseruauit i quo totū cetū xp̄ia
norum ꝑuide satiauit. q: sancti doctores ma-
gnam penuriā habuissent nisi eis Petrus rese
rasset. Teste Aug̃. q̄ ait. Quis vnq̄ h̄ incom-
prehensibile deitatis arcanum humani sensus at-
tollere potuisset obtuitu. nisi ab ore Petri solu
turi hui⁹ veritas radiasset. q. d. Nullus. nisi si
bi a deo sicut Petro fuisset reuelatū. Et subdit
Quid tāto vno gloriosius q̄ fidem secreti iscru
tabilis loquēdo edidit. viuēdo docuit. patien-
do firmauit. Tertio sicut ioseph somnij reuela-
tionē habuit a deo q̄ sibi illud enarrandū celi-
tus narrauit. s. illud qō dixit Pharao. Osten-
dit tibi de⁹ oia que locut⁹ es. Gen̄. xlj. Jta. bc.
Petr⁹ hui⁹ dicti habuit veritatē. nō a se sed a
celesti p̄re. ſm qō testať os veritatis Matth̄.
xvj. Beat⁹ es simon bariona. q: caro ⁊ sanguis
nō reuelauit tibi. sed pať me⁹ q̄ est in cel̄. Sup
quo dicit btūs aug⁹. in ſmōe. Quis p carnem
⁊ sanguinē xp̄m natū omipotentis dei filiū pa-
tris esse sentire potuisset. nisi ꝑspiti⁹ h̄ ipe p̄r p
Petrū de celo reuelasset. Idcirco potuit xp̄us
dicere ad eū. q: celestis pať ostēdit tibi oia que
de me locut⁹ es. Nunq̄d sapientiorē te inueni-
re potero. q. d. certe nō. q: ⁊ ipe interp̄tať agno
scens. in eo q: sapienť in xp̄o quē vidit hoiem.
agnouit deitatē. Jō tu eris sup domū meā. In
h̄ ostēdit sibi xp̄s magnū honorē p alijs apl'is.
q: fecit eū heredē sue eccl̄e militanť. Recte eī
sicut rex terrestris nō pōt maiorē honorē facē fi
lio q̄ q: dicat eū heredē ⁊ in regno suo sibi suc-
cessorem. qñ vo nō solū dicit eū regni dñm. sed
etiā oim q̄ in regno sunt tam fratrū sororum q̄
mris ꝑsone. nihil pōt sibi facere honor⁊ vltrio
ris. Hunc honorē fecit dñs Petro. q: fecit eū
dñm dom⁹ sue. s. eccl̄e. ſm illud ps̄. ciij. Cōsti-
tuit eū dñz dom⁹ sue ⁊ ꝑncipem ois possessiōis
sue. Fecit eū dñm fratrū suorū. s. apl'oz ⁊ alio-
rum discipulorū ⁊ ꝑpe genitricis marie in iuris
dictōe ⁊ spūalr. Et iō de eo p̄dictū istud Gene.
xxvij. Det tibi de⁹ de rore celi pinguedinez. i.
gr̄e sue abundātiā. q: tātā gr̄am habuit q: solo
verbo sanauit infirmos. Act̄. iij. declarādo ibidē
ix. de paralytico. ⁊ q: sola vmbra sanauit eos.
Act̄. v. Et sequiť adorēt te omēs trib⁹ terre q̄
tum ad subiectōz ⁊ debitū honorē. Esto domi
nus fratrū tuoz. s. apl'oz. q: maior ꝑ cere⁊ ⁊ di
gnior fuit in auctoritate. q: ꝑnceps apl'oz extitit
Et incuruētur ante te filij matris tue. hoc̄ alij

fideles q̄ hūliter ꝓcedent. ⁊ tibi honorē exhibebūt. Quantū ad secūdū cōmēdaī. b. Petr⁹ a pastoral' obediētie demādatōe. Ubi nota ambro. in hexa. li. v. inq̄t. Apes magnā reuerētiaz ⁊ affectuosam charitatē hūt ad suū regē quē in alueario custodiūt. nec ad examē exeūt nisi eas p̄cesserit. tūc sequunt eū ordinate ipm circūdātes. ⁊ nullaten⁹ in alueariū descendūt nisi rege p̄cedente. Idcirco ꝓsulunt uaturales q̄ tempe estiuali rex q̄rat. ⁊ in alueario solus locetur ad quem singule apes ingrediunt. ⁊ vt natura instruit sibi suiūt ⁊ obsequunt. Mistice hic per apes in p̄mitiua eccl'a intelligūt fideles. Sicut em̄ apes. teste amb. oia hūt cōia. Nā hūt vnaz sobolē. vnā incolūt mansionē. vni⁹ porte claudūtur limie. Oibus est labor cōis. oibus cōis est cibus. cōis opatio vsus ⁊ fruct⁹. Sic illi in p̄mitiua eccl'a oia habebāt cōia. Sm q̄d dr Actu. ij. Oēs q̄ credebāt in xp̄m erāt parit ⁊ hēbant oia cōia. possessiones ⁊ subas vendebāt ⁊ diuidebant illa oibus ꝓut vnicuiq; op⁹ erat. Et ex h vt dicit Nico. de lyra. Dis religio hūit exordium cui nullaten⁹ liceat ꝓpa possidere. ꝓut hr̄ ex̄ de statu mona. c. cū ad monasteriū. vbi dicitur. Abdicatio ꝓpetatis sic̄ ⁊ votuz castitatis adeo annexe sunt regule monachoz q̄ neq; sūmus pōtifex poterit cū his dispēsare. Isti igit xp̄iani in p̄mitiua eccl'a magnā obedientiaz ad suos p̄latos habuerūt. ⁊ p̄ncipal'r ad. b. petruz sciētes illō Ecci. xvij. Dedit eis de⁹ potestatez eorū q̄ sunt sup terrā. Illorū exēplo de⁹ nos tā q̄; p̄udētes apes p̄latis nr̄is obedire a deo nobis datis iussit. q⁹ scimus q̄ rex q̄ poit vicariuz in locū suum vult q̄ absq; ꝓtradictiōe sibi obediat. Sicut legit Gen. xlj. de pharaōe q̄ ponēs Joseph in regni ꝓcuratorē ait. absq; tuo imperio null⁹ mouebit pedē neq; manū in tota terra egypti. Sic etiā xp̄s rex celorū ponēs. b. petrū in suū vicariū sic ait. Mat. xvj. Quōcūq; ligaueris sup terrā erit ligatū ⁊ in cel'. q. d. q̄cq̄d inhibueris inhibitū est. ⁊ q̄cq̄d iusseris iussuz est Ideo p̄cipit in. c. Sacerdotes. ij. q. vij. Sacerdotes inquit ⁊ reliqui ministri eccl'e oēsq; plebes episcopos suos diligere debēt. ⁊ eorū p̄ceptis obedire. Etiā si ipi aliter q̄d absit agāt q̄; decet. nisi in fide errauerint. Et est canon Clementis pape. Et signant dicit nisi in fide erraueritt. q⁹ si p̄lati sunt heretici. excōmunicati. vl' nō fuant canones aut sunt simoniaci. siue fornicatores publici. nō tenent eis obedire. vt habetur. xix. di. Nulli. Sed si sunt in alijs crimi nibus ⁊ aliq̄d p̄cipiūt. p̄ceptū eorū est ipl'eduz vt in. c. nōne. viij. q. iij. Et h̄ est ꝓtra q̄sdaz laicos friuolos q̄ cū ex p̄cepto p̄latoz a sacerdoti b⁹ excōicāt aut publice i eccl'ijs monēt. iculpāt ob h̄ sacerdotes ⁊ eis maledicūt. sz attēdant h̄ q̄d p̄cipit eis papa stricte vt in prochijs obediant suis epis ⁊ p̄latis. Et si obedire ꝓtēnerent. pctm̄ idolatrie incurrerēt. vt in. c. si q̄ p'bri. lxx xj. di. Ubi dicit Gre. q̄ obedire noluerit. idolatrie pctm̄ incurret. Et sicut p̄sbri tenēt obedire suis supioribus. ita laici tenēt obedire suis sacerdotib⁹. Sm illō ad Ro. xiij. Omis aia. i. hō ptātibus sublimioz ib⁹ subdita sit. nō em̄ ē ptās nisi a deo ordinata sit. Qui aūt resistunt ipi sibi dānatōz acq̄rūt. Jō em̄ ne dānatōz incurram⁹ obediamus p̄latis nostris.

De sancto Mathia. Sermo p̄mus.

Certe videtis quē elegit dñs qm̄ nō est simil' ei in omni pplo. j. Re. x. Solin⁹ in li. de mira. A mōi dicit. q⁹ grues hūt ducē q̄ anteuolat i acie alios dirigendo. q̄ si regularit volat ordinarie sequunt ipm. Et si q̄s a tramite erraūit q̄si arguendo voce ipm ad rectos volatus cōpellit. Sz cū dux ipe erraūit aut recesserit. alⁱ⁹ dux ei succedit. Spūal'r p grues h̄ intelligunt xp̄ifideles. q⁹ sicut grues sm amb. in hexa. diligūt suā spēm. sic xp̄iani debēt diligere se inuicē. Sm illud Ecci. xxvij. Dilige p̄rimū tuū ⁊ cōiūgere fide cū illo. Isti xp̄iani hūt inter se duces. i. prelatos q̄ dñt ducere gregē domicum ⁊ pascē. vt ptz in cano. Scisciteris. vij. q. j. ⁊ si tales regulariter ducunt vitā suā. sequunt ipos subditi. q⁹ p̄lati sunt tanq̄ signū positū ad sagittā. vnd inferiores vitā eorū respiciunt. vt de accu. ca. Qualit ⁊ qñ. ij. Isti p̄lati ⁊ duces tenēt errātes voce p̄dicatōnis a tramite deuij reuocare. Q⁹ dicit Jnno. lxxxiij. di. c. error. Error cui nō resistit approbat. ⁊ veritas cū mime defensatur oppzimit. negligere q̄ppe cū possis pturbare p ūsos nihil aliud est q̄; fouere. nec caret scrupło societat⁹ occulte q̄ manifesto facinori desinit obuiare. hec ille. Si aūt plat⁹ p se erraūit aut rauescit nolens corrigē deuiātes. necesse est vt ꝓ deponat. ⁊ melior in locū suū assumat. Q⁹ dicit Greg⁹. in pastorali. Pastor si p abrupta gradit grex in precipitium facili⁹ plabit. Ita factum est de iuda ⁊ Mathia. Nam iudā dñs elegit vt esset dux sui populi. Sed quia aberrauit a societate apostolorum. p̄cepit christus p ps̄. viij. vt ep̄atum ei⁹ accipiat alt'. Et ille fuit b. Mat. qui suppleuit locū iude. Teste beato Augl. in sermone. Hic paruulus auditu intelligens ⁊ tactu intellectuq; ꝓficiens numerum duodenariū superbi apostate abiectōne mutilatum sue prauitatis abiectōnem compleuit vt ꝓficeret p ipm in re quod olī dauid p̄dixerat in spe. Fiat inq̄t habitatio ei⁹ desta ⁊ episcopatū ei⁹ accipiat alter. Quem ille sanctus suscipiens obediēdo. decorauit euangelizādo. iō de ipso p̄nt dici ꝙba p̄libata. Certe videtis quem elegit dñs ⁊c. In q̄b⁹a duob⁹ cōmēdaī. Primo a

dñica electõe. ibi. certe videtis quẽ elegit dñs
Scõo a vite summa pfectõe. ibi. qm̃ nõ est ei si
mil' ꝛc. De ꝓmo est sciẽdũ. Cõsuetudinẽ hñt re
ges ꝛ ꝓncipes ꝛ alij dñi terrestres q̃ ad regimẽ
sue curie eligũt alios ꝑ seip̃os. alios ꝑ suos of-
ficiales aut vicarios. alios aũt eligũt reges cõ-
cordanẽ cũ vicarijs. ꝛ q̃ sic eligũt magis hono
ranẽ. Nã q̃ eligũt a dñis tm̃. interdũ a vicarijs
odiunt. Nõ figuratũ est Dañ. v. vbi legitur q̃
balthasar rex vidit manũ scribẽtẽ i piete. mane
tethel phares. qõ null' vir de chaldeis potuit
int̃pꝛtari. Introduct' aũt daniel sapiẽt exposu
it di. Dãe nũerauit de' regnũ tuũ. ꝛ cõpleuit
illud. thetel appẽsuz est in statera. ꝛ inuentũ est
minus hñs. Phares diuisuz ẽ regnũ tuũ ꝛ da-
tum est medis ꝛ ꝑsis. Rex aũt iussit eum indui
purpura ꝛ ꝓstituit eũ sup regnũ. Sz q̃ nõ fuit
ꝓsensus aliorũ. iõ inuidebãt danieli ꝛ suggesse-
rũt regi vt mittẽt eũ in lacũ leonũ Dañ. vj. Sic
ꝛ illi q̃ eligũt a famul'. nõnũq̃ odiũt a domis.
vt ptz. j. Re. xvij. de dauid q̃ ꝓstitut' regi saul
ꝑ mistrol. rex ipm odiuit ꝛ pseq̃bat. Sz ioseph
q̃ fuit elect' a pharaõe ꝓsentiẽtibus mistris ab
oibus ẽ honorat'. qm̃ genua flectebãt ante eũ.
Gen. xlj. Mystice xp̃us q̃ est rex ꝑm ps̃. xxiij.
Sup sẽm trã e' est trã ꝛ plenitudo ei'. Hic ele
git alios discipl'os ꝑ se tm̃ ad regimẽ sue curie.
scz̃ctũ Petrũ cui ꝛ pl'a bñficia ꝛ ꝑuilegia feꝯ.
Quẽ ipm in trãsfiguratõe habuit Matth'. xvij.
Et ꝑ se petro cẽsuz dare iussit. vt ꝺr ibidẽ. Jõo
alij discipuli egreferẽtes accesserũt ad ihm dicẽ
tes. Quis putas maior est in reg̃ celorũ. Mat.
xviij. Jõ etiã inꝛ eos facta est ꝓtẽtio. Lu. xxij.
exq̃ videbãt petrũ sibi ꝓferri in clauiũ collatõe
Mat. xvj. Sz. b. Mat. elegit cũ ꝓcordia oim
apl'oꝝ. Quẽ ipe xp̃s eũ elegit. ptz ex vbis ꝑassum
ptis. videl' quẽ ele. do. Elegit ꝓmo illũ dicens
Tu pasces pp̃lm meũ isrl'. ꝛ b figuratũ ẽ. ij. Re
gũ. xix. vbi legit̃. q̃ rex dauid elegit vnũ militẽ
noie abner in regimen curie sue dicẽs. Tu eris
mgr̃ militie coꝝ me oi tpe ꝓ ioab. Abner inter
ptaꝛ lucerna ꝑis. ꝛ significat. b. mat. q̃ ẽ ardẽs
lucerna q̃ tenebras ꝺ pctõrib' effugauit Recte
sicut lucerna in q̃ lumẽ ardet noctis tenebr' ob-
uiat ꝛ effugat. iõ de ipo ꝓdicatũ est illꝺ. ps̃. cxx
xj. Parauí lucer. xp̃o meo. i. xp̃iano. Jp̃e enim
b. Mat pagrauit mõm tenebrosuz. ꝛ vbiq̃ ꝝ
bum saluti ꝓdicãs repulit tenebras viciorũ. te
ste aug'. in ꝑmo. hod. Btũs inq̃t Mat. talẽtũ
sibi creditũ a dño cũ co apl'is suis nõ vt ꝑuus pi
ger in ẽra absc̃ôdit. sz ꝑ fideliũ corda voce ꝛ ope
ratõne distribuẽdo velut prudẽs ꝑuus cumu-
lare fidelit̃ nõ cessauit. q̃ ppẽ ex dñica voce ho-
dierna die ꝓmeruit audire. Euge ꝑue bone ꝛ fi
del' ꝛc. Hec ille. Idcirco etiã de ipo põt dici il-
lud Joh'. v. Ille erat lucerna ardens ꝛ lucẽs.
Ardẽs inquã ꝑ charitatẽ diuinã. lucẽs ꝑ sanã
doctrinã. Huic gl'osissimo apl'o dixit hodie ve-
rus dauid xp̃us. Tu eris mgr̃ militie ꝑ Joab.
Joab intꝛptaꝛ mutat'. significãs iudã quẽ ava-
ricia effecerat mutatũ. Ecci. xx. Exenia ꝛ dona
excecant oc'los iudicũ. ꝛ q̃si mut' in ore auertit
correctões eorũ. vbi dicit Glo. Lyre. mut' est
q̃dam spẽs rane q̃ ꝓiecta in os canis eũ acẽtez
facit ꝛ nõ posse latrare. Sic pessima auaricia q̃
ꝓiecta fuit a diabolo in cor iude feꝯ eũ cessare a
laude xp̃i q̃ sibi tam m'ta bñficia ipẽdit. q. ipm
suũ fecit apl'm. ꝛ adeo familiar' ei extitit ꝛ dile-
ctus vt eũ suuz faceret ꝓcuratorẽ. quẽ postmo-
dum suũ habuit ꝓditorẽ. Jõ de merit' suis exi
gentib' xp̃s ipm abiecit. ꝛ clarissimã lucernam
b. Mat. in locũ suũ elegit. Sc̃õo. b. mat. nõ so
lum elect' est a sũmo rege celorũ. sz etiã a cõcor-
di cetu apl'oꝝ q̃ fuerũt vicarij xp̃i. ꝓncipes mũ
di ꝛ ianitores celi. dapiferi ꝛbi dei ꝛ cubicula-
rij ei' ꝛ secretarij. ꝑm illud Joh'. xv. Jam nõ di
cam vos ꝑuos sz amicos meos. q. oia. s. secreta q̃
audiui a ꝑre meo nota feci vob. Isti int̃fuerũt
parit̃ cũ xp̃o in electõe bti Mat. ꝑm qõ dicit i
ps̃. xlvj. Principes pp̃lorꝝ ꝓgregati sunt cum
deo abraã. q. de' inter eos fuit sine q̃ nihil fit ꝑ
ficuum. Sic ipe testat Joh'. xv. Sine me nihil
potestis facẽ. Et hec electio figurata est. j. Re.
xvij. vbi ꝺr q̃ Golias dixit ad filios isrl'. eligi-
te ex vob virũ vt ineat mecũ singulare certamẽ
Illi aũt elegerũt dauid q̃ vicit Goliã philisteũ
Spũalr Golias intꝛptaꝛ trãsmigtio ꝛ signifi
cat diabolũ q̃ diusimode circũit ꝛ migrat que-
rẽs quẽ possz ꝑdere. vt dic̃ canõ. Nulli dubiũ.
iij. q. j. vbi ꝺr. diabol' non cessat circũire q̃rens
quẽ deuoret ꝛ q̃rere q̃s ex fidelib' ꝑdat ꝛ maxi
me illos q̃s ardẽtiores i ꝑfectio saluator' eiꝯ fa
miliariores' inuenerit. Etiã iõ ꝺr trãsmigtio. q.
de cel' ad inferos trãsmigrauit. Esa. xliij. Quõ ce
cidisti de celo. s. ad ifernũ. lucifer q̃ mane oriebа
ris. Iste forꝛ Golias dixit filijs isrl'. i. apostol'
q̃ erant ex stirpe isrl'. Elegite ex vob virũ. ꝛ iste
fuit. b. Mat. q̃ ꝺr vir ꝑfecte ꝛtutes q̃s habuit
Jõ Actuuz. j. dic̃. b. Petr'. Oportet ex his vi
q̃ nobiscũ sunt ꝓgregati testẽ resurrectiõis fieri
vnũ ex istis. Ita sctũs mat. singulare certamen
habuit cũ diabolo. sz ipm vicit ꝛ m'tas alias gẽ
tiliũ de ptãte ipi' eripuit. Quare demões ꝓtra
ipm irati sepe sibi apparebãt ꝛ dẽtib' in eũ fre-
mebãt. Sz appropinq̃re sibi nõ poterãt nec au
debãt. vt ꝺr in legẽda. Et q. tũc. b. mat. ẽ a xp̃o
rege vniũsorũ. ꝛ ab oi ꝓcordit̃ turba elect' apo
stolorũ. Jõ a nob ꝑ singul'ẽ honorãd' ꝛ ap'lm
eligẽdus. Et q̃uis nõ sit a xp̃o sic̃ ceteri aposto
li vocat' ad ap'latũ dũ adhuc trãsibat et dege-
bat in terr'. est tñ elect' qõ pl' est. cũ tã glorifica
tus reg̃bat in cel'. Jõ legit̃ q̃ q̃daz miles vt mo
ris est ex deuotõe aliq̃ apl'orum in patronũ
specialẽ de chartulis in q̃bus apl'orum nomina

erant scripta elegerat. Iste sc'l aut bis arripuit chartulā ꝓtinētē nomē gl'osissimi ap'li mathie. ⁊ ille indigⁿtus ait. Si nullū ap'lor magnor sor te merui. nec illū q̄ locum iude tenet ꝑ patrono hr̄e volo. ꝓost aliq̄ igit̄ tps cū dict⁹ miles cā salutis passionis xp̄i loca visitare disponeret ⁊ iam in mari cū socijs aliq̄tū ꝓfectus essz. nauis subito implebat ex piscib⁹ vt omēs q̄ in ea erāt desperarēt. Cū igit̄ sors reū. s. militē ꝓderet. ei ect⁹ de naui marinis fluctib⁹ sup nudā tabulā exponit̄. Qui cū prim⁹ esset morti vidit quen dam splēdida veste indutū q̄ interrogauit eum cur marinis fluctib⁹ es immersus? Cui ille. ꝓo pter culpā meā h̄ factum est. Ait ille. Vellet ne illi obsequiū ⁊ honorē impendere q̄ te de ill'per iculo liberaret? Rñdit miles. q̄diu viuerē sibi fi deliter tanq̄ dño fuirem. Tunc ait. Ego sum ap'ls mathias quem ꝑ patrono hr̄e cōtēpsisti. nunc aūt bonū tibi ꝑ malo reddam. ⁊ extendit manum suā ⁊ ip̄m de piculo mortis liberauit. ⁊ subito in ciuitatē illū transportauit p̄cipiens vt ibi socios suos expectaret. q̄ p⁹ multos dies huc venientes ip̄m cognouerūt. Ille aūt sanctū Mathiā in magna reuerētia habuit p̄ omib⁹ sanctis ⁊ ei omib⁹ dieb⁹ vite fuiebat. Quantū ad secūdū cōmendat̄. b. mathias a vite sūma p fectōne. Scōm naturales illud aial pl⁹ est com
D mendabile qō hz plures ⁊tutes pfectiōis. Sic refert Isi. li. xij. de oue qō est aial mite ⁊ humi le. qz ⁊beratū nō reclamat Est etiā amabile. qz amat societatē gregis ⁊ solū incedere formidat vt dicit Pli. in spe. natu. Omne em̄ qō est in h aiali est totū vtile ⁊ ad pfectū. Caro em̄ ad ci bum. pell'ad variū vsum. pilus ad indumētuz fim⁹ ad terrā impinguandaz. vngula ⁊ cornua ad medicandū. Et hec pfectio in pauc̄ vel null' aialib⁹ repit̄. ideo ouis merito p̄ alijs collauda tur. Sic b. Mathi. p̄ alijs est m'tū cōmēdabil' ꝑpter m'tarū ⁊tutū pfectōz. Prio em̄ est mis. qz in iniuria se nō vindicat. sz patient̄ tollerat. ⁊ bonū ꝑ malo donat. vt ptz in milite suprādicto. Ideo dicit Hugo de san. vic. Mites sunt leones ad patiētes. improbos cedūt. Etiā fuit vere humil'. qō ptz ex noīe. qz mathias interꝑtat̄ paruus seu humil'. Et dicit amb. q̄ humili tas est triplex. Prima est applicatōis q̄ ds dicit hūilitat⁹. Secūda ꝓsideratōnis q̄ ꝓcedit ex co gnitōne suiꝑius. Tertia deuotōis q̄ ꝓcedit ex
E cognitōe creator. Primā habuit. b. mathias martyriū sustinēdo. ⁊ valde patient̄ sicut ouis sustinuit nō reclamādo. vt verificet̄ illud Esa. liij. Sicut ouis ad occisionē duct⁹ est ⁊ nō aperuit os suū. qz sicut in certis codicib⁹ legit̄. patibulū crucis humilit̄ sustinuisse eū. ⁊ tali martyrio coronat⁹ celos ascēdisse. Secūdā habuit humilitatē se despiciēdo. vt dicere posset cum p̄. lxxxij. Elegi abiect⁹ esse in domo dei mei Ter tiam habuit manifeste in deum hunc amando. Fm illud p̄. xvij. Diligā te dñe fortitudo mea Et ꝑpter hāc triplicē humilitatē amar⁹ est a pa tre ⁊ filio ⁊ spūsancto. A pr̄e q̄dē. qz ille dilexit hūiles. Fm illud Mat. xviij. Nō est voluntas pr̄is mei q̄ in cel'est q̄ peat vn⁹ ex pusill'istis q̄ in me credūt. Et q̄ btm Mat. amauit ptz er b q̄ sibi secreta sua reuelauit. Ad h ostendenduz legit̄ inaliq̄bus eccles̄ijs h euāgeliū Matth. xj Confiteor tibi dñe p̄ celi ⁊ terre qz absconditi hec a sapientib⁹ ⁊ reuelasti ea paruulis. Filius amauit ip̄m. qz cū apostoli statuissent duos ꝑ electōe. xp̄s eū p̄legit. qz ip̄e se desperit effugi ens ex hūilitate ap'latus dignitatē. Iō dr in ca no. In scripturis. viij. q. j. Loc⁹ regimis negā dus est desiderantib⁹ ⁊ offerēdus fugientibus Spūssanct⁹ ip̄m etiā dilexit. qz in die penteco stes sup eū req̄euit. Fm illud Esa. vl. Sup quē req̄escit spūs meus nisi sup humilē. Scdo eius pfectio patuit i nimia dilectōe. qz recte siē ouis hoibus amabil'est ꝑpter vtilitatis pfectōnem ita. b. mat. dilect⁹ fuit dño ⁊ multū amabil'. qō ptz in plurib⁹ signis q̄ oñdit sibi. Prio qz fecit eū cōtribulē suū. qz de tribu iuda. ⁊ solēt hoies q̄ sunt de eadem ⁊ra inuicē se diligē. sic ꝑ. ptz i pe tro Andrea ⁊ Philippo q̄ fuerunt de ciuitate bethsaida. ⁊ spēalem dilectōz ad se habuerunt Secūdo fecit eū suū secretariū qñ fecit eū suuz discipulū. qz fuit vn⁹ de duodecim discipulis. Et hodie electus in ap'lm electōe spēali quibus xp̄s apostol'secreta sua narrauit. Joh. xv. Jaz nō dicā vos seruos ⁊c̄. Tertio fecit ip̄m cōmili tem suū qz q̄dam volūt q̄ sit crucifixus. ⁊ sic cū xp̄o in codē equo sedit. qō fuit sibi magnus bo nor. Fm illud Hester. vj. Hō quē rex honorare cupit debet poni sup equū q̄ est de sella regis. Alij em̄ sup equū regis sederūt q̄ penas marty rij tulerūt. Sed nō sup illo q̄ est de sella regl'. i. sup quē nullus eq̄tauit nisi solus rex. Mathi as aūt vt aiūt q̄dam sedit sup equū q̄ fuit chri sti regis. qz eū crucifixerūt. Fm illd Sap. xviij. Simili pena fuus cū dño passus est ⁊ af. Iō fi gurat⁹ est p̄ mardocheū iudeū quē rex asuer⁹ iussit poni sup equū suū sup quem nēo eq̄tauit nisi ip̄e. ⁊ p̄cepit eū duci p̄ ciuitatē. Hester. vj. Et sicut hr̄ Hester. viij. Mardocheus fulge bat in palatio regis varijs vestib⁹ ⁊ ois ciuitas exultauit. Et iudeis noua lux oriri visa est Ita xp̄s q̄ vera beatitudo est oim electorū. iussit po ni beatū mat. sup equū suū. s. crucem. Fm illud Mat. xvj. Si q̄s vult venire post me tollet cru cem suā ⁊ seq̄t̄ me. ⁊ p̄cepit angel'vt ip̄m duce rent ad ciuitatē hanc gl'osam. De q̄ dicit aug⁹. li. de ꝓtem. xp̄i. c. xxvj. O q̄ gl'osa dicta sūt de te ciuitas dei. fundaris em̄ exultatōe vnūsquisq⁹ ter re. nec est in te senect⁹ nec senectus miseria Nō em̄ in te claudus. neq̄ gibbosus. neq̄ deformis

Gonoulimus

sed oēs occurrūt in virū pfectū. in hac nēo ira-
scitur. nemo ledīt. nemo iuidet. Cupiditas nul
la exardescit. nullus ibi diaboli metus. insidie
demonū nulle. Terror gehēne ibi. pcul. non est
mors corpis aut aime sed imortal' vita. Hec au
gusti. In hanc ciuitatē hodie btūs Mat. glo-
se edtauit pcinentib' angel'. iuxta illud Pester
vj. Sic honorabīt quē rex xps voluerit hono-
rare. Ibi aima sua sanctissima fuglet varijs ve
stita vrtutibus. Juxt illud ps. xliij. Astitit regi-
na a dextris tuis in vesti. deau. circūami. vari.
Jdeo oēs incole hui' gl'ose ciuitatis exultaue-
runt in aduentu e'. s. cōparis. ibi nunc lucet q̄si
noua lux t pōsto est omib' q̄ deū ꝓfitent'. t ip-
sum sedule laudāt t honorāt. rogem' g̃ dñm.

Sermo p̄mus de sancto Gregorio.

EGo nouissimus vigilaui. t q̄si q̄ colligit racemos p'
vindemiatores. Ecci. xxxiij. Magr
lib. ppe. xvj. ait. de q̄dam lapide p̄cioso gerati
con nūcupato. hui' xtus sic pbat. Si corpus
bois melle inūgit t muscis exponit. si lapis il
le est pūs corp' illud intactum remanet. musce
mor fugiēt t corpus ei' nō corrūpēt. De lapi-
deb' dr in lapidario q̄ gestat' hoiem reddit di-
lectū t amabilē atq̄ grātū. Mystice p hūc lapi-
dem hūilitas designat' q̄ est xt' multum p̄ciosa.
Est ei fm augl. xtus multū p̄cios. qr est caput
oim xtutū. t obtinet p̄matū ceterarū tāq̄ ꝓser
vatrix. Hec hūilitas tunc vera pbat si aliq̄ gl'ia
boi exhibeat siue laus t hmoi exhibita ꝓtēnit
laudē. signū ē q̄ illi adest hūilitas. Qr dr i libel
lo padis' aie. Vere hūilis fugit ne sibi aliq̄ gl'a
exhibeat siue la'. t cū exhibita fuit expauescit.
qō patz de san. Gre. q̄ cū vngeret melle laudis
egre tulit. t laudē refugit. t sic a musc' adulatō
num intactus pmānsit. Jō epō stephano q̄ eū in
suis epistolis melle laudis punxit sic rescripsit
Multū m t vltraq̄ audire debui idign' fauorē
i vris lris demōstratis. Et tñ scriptū ē. nō lau
des hoiem q̄diu viuit. Tñ t si audire talia di-
gn' ñ fui. oratōnib' vris peto vt dign' efficiar
Et quo dicto ptz q̄ verā hūilitatē habuit quā
si nō habuisset musce adulatōis ipm corrosisset
Jdeo grat' fuit deo t multū dilect' ꝑpter hāc
humilitatē. qr dicit. b. aug'. Nihil facit nos ita
gros deo nisi ipa humilitas q̄ ad se traxit clemē
tiam dei. Qui fuit dilectus deo ptz Ecci. xlv. Di
lectus deo t hoibus cui' mēoria in bñdictōe ē.
Et sua hūilitas ptz in xbis p̄assumptis. In q̄-
bus a duob' laudat'. Quantū ad p̄mū ab hūili
tatis abūdātia ibi. Ego nouissim'. Secdo a vir
tutis vigilantia. ibi. vigilaui. De p̄mo est scien
dū. Arbor fm naturales dicta est eo q̄ ẽre radi
cibus solet firmit' adherere. vt dicit Jsi. li. xvj.
c. v. Et illa arbor q̄ non est bñ radicata facile a
vento psternit'. Sed q̄ pfunde radices terre in
figit euelli nō poterit. Arbor dr fm Aristo.
arbor cūsa hās radices sursum t ramos dē-
orsum. Hic si nō vult deijci a vento supbie ncē
est vt valō pfunde radicat' sit in hūilitate Jō
Señ. ad Lucillū in ep'a dicit Ad yma atq̄ hu
militatē redige te mi Lucille. ex q̄bus cadē nō
possis. In hūili etem via nullus accidit casus
aut ruina. Et sic arbor q̄ nō est radicib' pfūda-
ta raro cernit' nimiū eleuata. sic nullus poterit
ad altitudinē celi ascendē nisi sit bñ radicatus i
hūilitate. Jō dicit Bern'. in li. de grā hūilitat'.
Per hūilitatē ascendē oportet ad sublimitatē. B
qr hec est via t nō alia. p̄ter ipam q̄ aliter vadit
cadit poti' q̄ ascēdit. Nō pbat de heremita q̄
dam q̄ pollebat mltis xtutib' t tādē elat' cōsi-
dens de se. cepit sibi totū qō fecerat deputare.
qō vidēs inimic' diabol' accessit in specie pul-
chre mlieris aberrātis di. qr nox me infelicē et
fessam deprehendit in heremo. iube me hī angl'o
esse ne comedar a bestijs. ad hō ꝓsensum dedit il
le. t cām erroris inqrit. illa aūt blandimēta fin
xit t suauitatis fmone animū inclinat. vt inter
hec xba risus t iocus miscerent'. deinde manū
ad mentū postea ad caput t collū appoit. t cō-
tinuo libidis fluctibus cepit estuare. t irruit in
ei' amplexus. Illa aūt vlulatū dire voc' emit-
tens int' eius man' velut vmbra disparuit. cuz
fetore t irrisiōe ipm deserēs. Tūc mltitudo de
monū in aere ad hō spectaculū ꝓgregata dixit.
O infelix q̄ te vsq̄ ad celum extollebas quō di
mersus es vsq̄ in infernū. Discе miser q̄ se ex-
altat humiliabit'. Ille aūt velut amēs effectus
deceptōnis sue pudorē nō ferens desperās tra
didit se immūdicie t iniqtati. t fugit cōspectuz
sctōr hoim ne possit de p̄cipitio reuocari. Jd-
circo btissim' Gre. valde pfunde fixit radicem
hūilitatis. Cuius hūilitas ptz in vita t doctria
In vita cū dicit. Ego nouissim'. In doctria q̄ C
si d̄ colligit racemos post vin. In vita hūit hūi
litatem. Prio in xbo qr se Puum Puorū nomia
uit. sequēs ap'm q̄ dicit. ij. Cor. iiij. Non enim
nosmetipos p̄dicam'. s. laudādo. sed ihm xp̄m
dñm. Nos aūt Puos vros p ihm. Jō. b. Gre.
patriarche alexādrino eulogio q̄ eū in ep'a pa-
pam generalē nomiauerat sic scripsit. In prefa
tōne inqt ep'e quam ad me direxistis supbe ap
pellatōis xbū vniūsalē papā me dicētes scribē
curastis. qō peto vra dulcissima sctitas nō faci
at vltra. qr vob subtrahit' qō alteri plusq̄ ratō
exigat p̄betur. Ego em xbis psperari nō q̄ro.
sed moꝛib'. nec honorē esse reputo in q̄ frēs ho
norem suū perdere cogsco. Idē eulogius pa-
triarcha scripsit sibi in lris suis hoc xbum sic
iussistis. Cui rescripsit. Vra mihi caritas loq̄-
tur dicens sic iussistis. qō xbū iussionis peto
a meo auditu remoueri. qr scio q̄ sum t q̄ estis.

J

loco enim mihi fratres estis. moribus patres. Nolebat etiã q̃ matrone se ancillas suas dicerent. Jõ cuidã mulieri nomie rusticana scripsit dicẽs. Unũ in tuis epl̃is egre suscepi. qđ q̃ sel̃ dici pot̃at sepius dicebat ancilla vr̃a. Ego em̃ q̃ p ep̃atus onera oim̃ fuus fact⁹ sum. q̃ ratõe te mihi ancillã dicis cuius añ ep̃atũ susceptũ p̃pus fui. ꝛ iõ rogo p oipotentẽ deũ ne ad me h̃ verbum in tuis epistol̃ aliq̃n inueniã. Sedo ei⁹ humilitas apparuit in animo. q̃ se peccatorẽ reputabat sequẽs ap̃lm q̃ ait. j. ad Timo. j. Xp̃s ih̃s venit in hunc mũm peccatores saluos facẽ quor̃ p̃mus ego sum. Jõ in ep̃la ad Martinũ impatorẽ sic scribit. Quia pct̃or sum credo omnipotentẽ deũ magis placari q̃tũ me fuientes affligitis. Ita nos eius exẽplo reputem⁹ pct̃ores. q̃ piaz mentiũ est ibi culpã timere vbi culpa nõ est. vt ait Gre. Et dicem⁹ cũ filio pdigo. Lu. xv. O pat̃ peccaui in celũ ꝛ coram te. Et idẽ dicemus cũ publicano. Be⁹ ppitius esto mihi peccatori. vt cũ ipo iustificati de tẽplo descẽdamus. Lu. xviij. Tertio hũilitas apparuit in signo. q̃ legit̃ in libro q̃ de greco in latinũ ẽ trãslatus. Quidã sanct⁹ pat̃ noie Johes abbas cũ romã ad visitandũ limina sanctorũ ap̃lorũ venisset. ꝛ beatũ Gre. papã p mediũ ciuitatis ire vidit. voluit ei occurrere. ꝛ vt decebat reuerentiam exhibẽ. Videns aũt btũs Gre. q̃ se in terram voluit p̃jcere festinauit. Et p̃mo coram ipo se in terrã p̃strauit. nec surgere voluit quousq̃ p̃mo abbas surgeret. Quia legerat illud sapiẽtis. Rectorẽ te posuerũt noli extolli. esto in il̃ quasi vn⁹ ex ip̃is. curã illorũ habe. Ecci. xxxij. Quarto apparuit ei⁹ hũilitas in eius doctria. q̃ libros suos in q̃bus habeb̃ clarissima doctrina dũ adhuc viueret ob nimiã hũilitatẽ publicari noluit. ꝛ in aliorũ compatõe suos nihil valere estimabat. Jõ p̃fecto Innocentio affrice q̃ rogauit ip̃m p expositiõe beati Job sic scripsit Q̃ expositõnem sancti Job vob̃ transmitti petistis. vestro studio cõgaudem⁹. Sed si delicioso cupitis pabulo saginari. beati Augustini cõ patriote vr̃i opuscula legite. ꝛ ad cõpatõz illi⁹ sil̃aginis. nr̃m furfurẽ nõ q̃ratis. neq̃ em̃ volo q̃diu in hac carne sum. si q̃ me ꝛtingat dixisse. ea facere homib⁹ innotesci. Sed iam illa hũilitas rara heu est in p̃latis. nam ip̃i in vbis pomposis se extollũt arrogant̃. Recte em̃ sicut fec̃ adonias q̃ dixit. ego reg̃bo post morte Dauid vt pz. iij. Re. j. Nec tñ regnauit q̃a Salomone occisus fuit. iij. Regũ. ij. Ita etiam legit̃ .ij. Mach. xv. de Nichanore. ad quez dixerũt iu dei. Deus potẽs in celo est q̃ iussit septimũ diẽ celebrare. Ille rñdit supbe. ꝛ ego potẽs sum in terra q̃ iubeo sumi arma. Sz post fuit cũ exercitu infelix interfect⁹. Alij etiã sunt q̃ estimant se nõ peccasse dicẽtes illud Job. xvij. Nõ peccaui cũ tñ sine peccato nullus viuit necis̃ vn⁹ diei. vt ait Amb. in. li. j. officiorũ. Jõ cũ phariseo q̃ se iustificauit Lu. xviij. dicunt nõ sum sic̃ ceteri hoim̃. ꝛ sic manẽt in peccatis. Alij autez sunt q̃ nũq̃z in signis ostendũt hũilitatẽ. stãt ei in ecclesijs sicut fustes erecti. nec genuflecterẽt cum nomẽ iesu noiare audiũt. Et tñ p̃cipit̃ dei munita. eccl̃. lib. vj. c. decet domũ dei sanctitudo p Gregoꝛ. q̃ ih̃s xp̃s dũ in missa nomiat̃ debent oẽs hoies genuflectere p̃cipue tamẽ coꝛa qđ debent capitis hũili inclinatiõe testari. et h̃ quo ad p̃mũ. Quantũ ad secũdũ est notanduz h̃ fm Jsi. li. xij. Canis est aial mꝛtũ vigil. q̃ cum magꝛ diligentia gregẽ custodit dñi sui circuies domum ꝛ expellẽs lupos ꝛ alia aialia que non sunt domi. Est etiã canis vt dicit Plin. in spec. na. li. xiij. c. xlj. aial vigens memoria. q̃ itinera q̃tuis lõga ad memoriã reducit. ꝛ amissis dñis ad ip̃oꝛ domicilia solus p lõga terrarũ spatia redire ꝛsueuit. Idem refert q̃ est aial valde fidele domio suo. Sicut p̃bat de cane titici sabini q̃ dñm suum nec in carcere nec in morte reliq̃t. sed mestus nõ edes ꝛ vlulãs cũ mortuo mãsit. Cui cũ q̃dam cibũ ad os p̃iecisset. ad os defuncti cibũ tulit. ꝛ cadauer in tiberi p̃iectuz vt coꝛpus sustentaret saliẽs in fluuiũ inundauit. Sic moze illius aimalis. b. Gre. fuit valde vigilans. Jõ Gregoꝛius in nr̃a lingua vigilans sonat. q̃ vigilauit sibi deo ꝛ gregi. Sibi p mũdicie ꝛfuationem. ita vt dicere posset cum Job. xxxiij. Mũdus sum ego ꝛ absq̃ delicto immaculatus. ꝛ iniq̃tas nõ est in me. Deo vigilauit p internã ꝛtẽplatoz. iõ cũ electus esset in papã ꝛ nõ posset insistere ꝛtemplatõni sic̃ pus. mꝛtũ b deplanxit vt scribit in p̃logo sup dial̃. dicẽs Ex occasione cure pastoral̃ animus me⁹ secularium hoim̃ negocia patit̃ Et post tam pulchꝛã q̃etis sue speciẽ terreni actus puluere fedatur. Perpẽdo itaq̃ qđ tollero. ppendo quod amisi. dũq̃ intueoꝛ id qđ p̃didi. fit hoc g̃uius quod poꝛto. Ecce em̃ nũc magni maris fluctib⁹ quati oꝛ atq̃ in naui mẽtis tempestatis valide p̃cell̃ illidoꝛ. ꝛ cum p̃oris vite recolo q̃si post tergum ductꝰ oculꝰ viso litoꝛe suspiro. Tertio gregi suo vigilauit p assiduã p̃dicatoz. Ita vt dicere posit cum p̃s. lxviij. Laboraui clamãs rauce facte sunt fauces mee. s. p̃dicando. Similat̃ igit̃ beatus Greg⁹. vigili gruũ. De quo refert Ari. li. viij. animaliũ. Qui diligẽti custodia vigilat super gregem dormientẽ. Stat em̃ sup vno pede directe. ꝛ alĩ eleuat in altũ in quo tenz lapidẽ vt si ex casu ip̃m dormire ꝛtingeret p casum lapidis se iterato excitaret. Et si aliq̃d aduersum audierit incipit clamare vt alij grues exciteñ. ꝛ a pricul̃ cõfuent̃. Sic. b. Gre. diligenti custodia sup gregẽ dñicũ vigilauit. vt dicere possit cũ p̃s. cj. Vigilaui ꝛ fact⁹ sum. si. p. so. in tecto.

Jpe em̃ stetit sup vno pede tm̃ quem tenuit in terra qñ cura pastorali eccl'e sancte ꝓuidebat. aliū aūt sursum leuauit cū gl'am mūdi nō curauit. Nullā em̃ affectōez habuit ad laudē humana. Sicut patet in ep'a ad anastasiū patriarcham antiocenū qui eū in suis epistol'laudauit vocans eū os domi ⁊ lucernā mūdi. Cui rescribens ait. Ꝙ me os domi. ꝙ lucernam dicitis. ꝙ loquēdo m'tis ꝓdesse m'tis ꝙ posse lucere phibetis. existimationē meā mihi fateor in dubitationē maximā ꝓduxistis. Cōsidero nanq; q̄ suz ⁊ nihil in me ex hmōi bono sig̃ depheēdo. Considero ⁊ q̄ estis ⁊ vos mentiri posse ne arbitror. Cum g̃ credere volo quod dicitis cōtradicē; mi bi infirmitas mea. cū disputare volo qō in laudem mea dicit cōtradicit mihi sanctitas vestra. Sed queso vir sancte nobis aliquid de hoc certamine nr̄o cōueniat. vt si nō qō dicitis ita est. sit ita q̄ dicat. Hec ille. Jpe etiā p̄monuit gregem suū clamādo sicut ꝓ se testat in omel'. de. ⁊ ꝙginibus dicens. Sepe vos fratres charissimi ammoneo ꝓaua opa fugere. mūdi huius iquinamēta deuitare. Sed hac lectōe cōpellor dicē vt ea que agitis cum magna cautela teneat; ⁊c Sed quare sic gregē suū fidelit' ammonuit Certe ideo. q̄ nouit scriptū Ezech'. iij. ⁊. xxxiij. Fili homis speculatorē dedi te domui isr̄l'. et audiens de oze meo annunciab eis. Qō exponēs illud Greg'. ait. Quē dñs ad p̄dicandū mittit speculatorē esse denūciat. Cui em̃ cura aliēa cōmittit speculator vocat'. et in mōtis altitudine sedebit atq; vocabuluz nomis ex ꝙtute trahit actōnis. Jpe q̄dem. b. Greg'. fuit p̄udēs et fidelis dño suo ihu xp̃o. q̄ constituit eū suū vicarium. vt de ipo exponi possit illud Mat. xxiiij Fidelis ſuus ⁊ p̄udēs quez cōstituit dñs sup familiā suā vt det illis cibum in tpe. Jdeo hodie secut' est dñm in gaudiuz eternū. Sm illud Mat. xxiiij. Euge. i. gaude ſue bōe ⁊ fidel' ⁊c supra mlta te cōstituā intra in gaudiū dñi tui. Sed ꝓhdolor moderni ꝓlati non sic vigilant sup gregē. sed dormiūt ⁊ ceci sunt nec pctā populorū corrigunt. Jō ꝑdixit de ipis Esa. lvij. Speculatores eius ceci oēs nescierūt ⁊ vniūsi canes muti nō valētes latrare. Nō sunt etiaz fideles dño suo. Esa. j. Pricipes tui infideles socij furū ⁊ oēs diligunt munera. Jō cū vigilanti Grego. ⁊ fideli in gaudiū celi nō intrabūt Sed verius cum cecis ductoribus in foueam eterne damnatōnis cadunt.

¶ Sermo secundus de sancto Gregorio.

Q Vasi lunaplena

in diebus suis lucet. ⁊ quasi sol refulgens sic ille refulsit in templo dei. Jta scribitur Ecci. l. Secm̃ ꝓtolomeū in almagesto lib. iij. dr. Stella vna ⁊ eadē exñs in varias apparitōnes transmutat'. qz mane est alba. in sero est rubea. ⁊ b ꝓbat in luna q̄ albet in tpe matutino ⁊ rubet in noctis initio. Cui' rō est. qz frigus causat albedinē. in mane aūt ꝓpter diuturnā absentiām sol'terra vehemēti' infrigidat'. ideo tunc albescit ipa luna. Sz in sero tota regio mūdi ꝑ discursuz sol'est vehemēt' inflāmata ⁊ incensa. Sz qz calor causat rubedinē. iō luna sero rubescere estimat'. Spūal'r p stellā. b. Gre. b intellitur ad pñs. qz dicit plato in phedrone. Stella noctē illumiat lumē diei adunat. frig' q̄ mūdane regionis tempat. Sic. b. Gre. noctē ignorantie ⁊ pcti illustrauit. qz tenebras vitiorū abstulit. iō cōpat' stelle q̄ est in nebula. Sm illud Eccl'. Quasi stella matutina in medio nebule. id est ꝓsperitatis. qz oēs hereticos sua doctria aurea ⁊ lucida cōfutauit. Jpe etiā adiuuit fam'los ōi de q̄bus dicit dñs Mat. v. Vos estis lux mūdi qz ꝓpijs stipendijs eos aluit seu nutriuit. Jta vt de ipo exponi potest illud ps̄. xxxij. Eruit a morte aias eorū alens eos in fame. Hec lucidissima stella. b. Gre. albus fuit in mane iuuētut; ex puritate castitatis. qō tm̃ in alijs adolescentibus heu valde raro inuenit'. Quia dr in. c. ois. xij. q. j. Ois etas ab adolescētia sua ꝓna est ad malum. ⁊ hr̃ original'r Geñ. viij. Jō dr de ipso Tob. iij. Mūdā ſuaui aiam meā ab oi ꝓcupiscentia. In sero aūt senectutis fuit rubeꝰ ex ruboze charitatis. qz plenus charitate ad dñz migrauit. iō cōpat' lune ⁊ soli in ꝛbis p̄missis. Jn q̄bus a duobꝰ cōmendat'. ꝓrio a statu ꝓlatōis. ibi. q̄si luna plena. Scdo a statu pfectōis. ibi. q̄ si sol refulgēs. De p̄mo est sciendū Sm nat'ales Luna hz ꝓpetates certas ꝓpr̄ q̄s. b. Gre. doctor h lune cōpat'. ꝓrio qz est infimꝰ planetaꝝ B Distinguit em̃ ptolomeꝰ in li. de iudicijs astrorum sic planetas. ꝙ supior est saturnꝰ. secūdus iupiter. ⁊ b iō. qz saturnꝰ est maliuolus frigidꝰ ⁊ siccus. merito imediate seq̄t' Jupit' q̄ est beniuolus calidus ⁊ hūidus. vt sua bōitate malicia caliditate frigiditatē ⁊ humiditate siccitatē tpet saturni. Tertiꝰ planeta est mars calidus ⁊ siccus. Quartꝰ ⁊ medius ē sol. Quitꝰ est venꝰ. Sextꝰ mercuriꝰ. Sed vltimꝰ est luna q̄si humilimꝰ planetarū. Et b hr̃ in ꝛsu. ꝓost sim sum seq̄t'. vltio luna subest. Spūal'r sic luna int' oēs C planetas est vltia. ita. be. Gre. int' q̄tuor doctores Amb. Aug'. ⁊ Hiero. fuit nouissimus. Sic testat' Ecci. xxxiij. Ego nouissimꝰ vigilaui. ⁊ q̄ si q̄ col.ra. post vindemia. in bñdictōe dei ipse sparaui. ⁊ q̄si q̄ vindemiat repleui torcular Jpse em̃ nō solū fuit vltimꝰ in etate. verū etiā in p funda hūilitate. qō ptz qm̃ electꝰ fuit ꝓcorditer ab oi pp'o in papā. q̄si verꝰ humil'r fugit ⁊ se abscōdit ne ad tātā dignitatē assumeret'. sz abscōdi nō potuit. Jpe em̃ fuit illa gl'osa ciuitas i q̄ spūssanctꝰ sedule hitabat. de q̄ dic̃ ps̄. lxxxvj.

Gl'osa dicta sunt de te ciuitas dei. ⁊ iam erat posita sup mōtē excelsum papal' dignitat⁹. ideo occultari nō potuit ꝓm illō Mat. v. Non pōt abscōdi ciuitas sup mōtē posita. Jō. b. Gre. fuit lucerna lucidissima. Recte em̄ sicut i lucerna ē oleū ⁊ lichnus. sic in. b. Gre. fuit oleū ꝫ est gr̄a spūssancti ⁊ lichnus sctē opatōnis. Et sicut lucerna ardet ⁊ lucet. ita ip̄e ardebat igne charitatis. ⁊ lucebat doctrina ⁊ exemplo ỽitatis. ita vt de ip̄o dicat illud Joh. v. Ille erat lucerna ardens ⁊ lucēs. Hāc igit̄ splēdidissimā lucernam accendit gr̄a spūssancti. iō nō potuit abscondi, ꝓm illud Lu. xj. Nēo lucernā accēdit ⁊ i absc̄dito ponit. ꝫ supra cādelabrū vt q̄ ingrediunt lumē videāt Apoc. j. Jobes vidit septē cādelabra aurea. de q̄b⁹ dixit āgel⁹. Cādelabra septē sunt septē eccl'e. Sup vnū cādelabrū posit⁹ est sanct⁹ Gre. tāq̄ lucerna luminosa. ꝫ ip̄o inuito. q⁹ ꝫ sepi⁹ deplāxit sic ip̄e scribit in epl'a ad patriciū dicēs. Dū ꝓtēplatōis alta describit⁹. ruine mee mihi gemitū renouat⁹. q⁹ agnoui q̄d intus pdidi. dū foris ad culmē regimis imeritus ascēdi. Tāto aūt meroꝛe pcussuꝫ me cognoscite vt vix loq̄ possum. In alia aūt epl'a sic scribit. Ex me ad ep̄atus ordinē cog̃scit⁹ pueniss̄e. si me diligitis plāgite. qđ ⁊ ego incessant̄ defleo. atꝫ
B vt deū p me exoꝛetis rogo. Quare aūt. b. Gre. tam inuit⁹ ad altitudinē ascendit. pñt ratōes dari naturales. Refert Alexan. sup. iij. methe. Ex alte nubes validius sp igne fulmis inflāmant̄. Alia cā. q⁹ alte nubes vehemēt̄ sunt frigide. et sic sunt intus magis flāmee. Cū em̄ frigus itra nubes calorē repcutiat accidit vt ip̄am nubem vehemēti⁹ validiusq̄ accēdat. sic dic̄ Auerrois cōmentato⁹. A simili alti hoies in g̃du mūdani culmis atq̄ dignitatis cū peccāt estuabūt validius igne eterni supplicij ⁊ dolor⁹. ꝓm illō sapient⁹ Sap. vj. Potētes potent̄ tozmēta patiētur. Cui cōsonat. b. amb. in hexa. Timēdū nāq̄ est ne forte ois q̄ in mūdo altus steterit. igne gehēne eternal'r estuabit. Et ꝫ cōsideras valō inuitus ad culmē tante dignitatis ascēdit Idē legit̄ de q̄dā viro sancto q̄ dict⁹ est armenius i vitaspatrū li. j. q̄ fuit magne abstinētie ⁊ castitatis intm̄ vt cū mēbra eius ad libidinē incitarent̄ ferrū ignitū apponēs carnis dolorē ⁊ desideriū cōpescebat. Et cū in q̄dā ciuitate ep̄s defunct⁹ esset. suggesserūt q̄dā archiep̄o Alexandrie q⁹ eū in ep̄m ordiaret. Erat aūt p̄it⁹ in scia scipturarū ⁊ ꝓmonū eloquētia. ad q̄s archiep̄s ait. Adducite eū vt ordinet̄. preꝛerunt illi festinātes cū mꝫtitudine vt facili⁹ abstraheret̄. Cū aūt vidisset se p̄uētū. dep̄cat⁹ ⁊ cū sacramēto affirmauit nō sustinē ordinē ep̄at⁹ nec de heremo egressurū. Jll'aūt nō credētib⁹ ꝫ astātib⁹ cozaꝫ oī ppl'o foꝛpicē accepit ⁊ aurē suā radicitus abscidit dicēs. Nūc certe scitote q⁹ impossibl'e est me sieri ep̄m. q⁹ lex ꝫ ꝓhibet. qđ illi vidētes recesserūt ⁊ archiep̄o dixerūt. q̄ ait. Jsta lex apd̄ iudeos ꝫuabat̄. Si aūt eū etiā q̄ nasuꝫ abscisuꝫ hꝫ adduxerit⁹ ornatū tm̄ mozib⁹ vt dign⁹ sit sacerdotio. ip̄m ordiabo. abeūtes illi iterū euꝫ rogabāt. ip̄e aūt mirabat̄ dicēs. Si me cogeritis etiā linguā ꝓp̄ē quā molesti estis mihi abscidā tūc vidētes q⁹ nihil ꝓficerēt recesserūt Secundo lūa recipit lumē suū a sole. Jō dic̄ Ari. in li. elemē. Luna sp imediate illumiat⁹ a sole. ⁊ lum̄ receptū reflectit in trā. Sic. b. Gre. Lumē sue doctrine recepit a spūsctō q̄ est ver⁹ sol illuminās oēm hoiem veniētē in hūc mūdū. Joh̄. j. Nam suus diacon⁹ Petr⁹ vidit mꝫtotiēs spūz sanctū in specie colūbe sup eū residere. Jō legitur q⁹ p⁹ mortē ei⁹ q̄dā inuidi ceperūt detrahē btō Gre. asserētes q⁹ totū thesaurū eccl'e tanq̄ pdigus ꝓsumpsisset. iō ad hui⁹ vindictā ad cōburēdos libꝛos suos ceteroꝛū aios inclinauer̄t At illi cū iam q̄sdam cōbussissent ⁊ ceteros cōburere vellēt. Dixit petr⁹ ad ei⁹ ꝫ delēdā meoꝛiam nihil valē. imo inane esse sacrilegiuꝫ tanti p̄ris tot ⁊ tales libꝛos exurere. sup cuius caput ip̄e spūmsanctū in similitudine colūbe frequentissime cōspexisset. Et cū ꝫ tacto sacrosctō euangelio ꝓfirmaret. et sanctitati Gregoꝛij testimoniū ꝓhiberet. a doloꝛe mozti exīneus spūm iter ỽba vere ꝓfessionis efflauit. q⁹ spū ꝓhetico ꝫ accepit a sancto Gre. q̄ñ ꝫ de visiōe spūssancti reuelaret. ip̄e de ꝫ mūdo migꝛet. qđ ⁊ factū est Ex q̄ ptꝫ q⁹ sicut luna recipit lumen a sole. ita ⁊ ip̄e doctrinarū claritatē a spūsctō. Et sicut lūa receptū lumen nō apd̄ se retinet. ꝫ alijs stell'is partic ⁊ noctis tenebras illustrat. sic. b. Gre. lumen doctrine sue a spūsancto receptū alijs ꝓdicatoꝛib⁹ largissime impartit⁹ est. Sciuit ei scꝛiptum Eccl. xlj. Sapia abscōdita ⁊ thesaur⁹ inuisus q̄ vtilitas in vtrisq̄. q. di. nulla. Et tenebras ignoꝛātie a peccatoꝛib⁹ expulit ⁊ eos ỽbo p̄dicatōis ꝓfutit. Jō dicit li. iij. dyal'. Mal⁹ miraculuꝫ est ỽbo p̄dicatōis ⁊ solatio oꝛonis peccatoꝛem ꝓuertere. q̄ carnē mozt̄uā suscitare. et declarat. Jn illo inq̄t suscitab⁹ caro iterū moꝛitura. in illo ỽo aia eternal'r victura. Tertio luna lumē suū oībus aialib⁹ cōicat tam acutū q̄ debilem visuꝫ habentib⁹. q⁹ videm⁹ q⁹ noctua et bubo ⁊ nocticoꝛax q̄ al's in die latēt nō potētes ferre sol' claritatē ꝓpter visus debilitatē. in nocte luna splēdēte hincinde volāt ⁊ nutrimenta q̄rūt. Jta. b. Gre. oībus cōicauit scie sue lumen ita vt dicē pōt cū apl'o. j. Coꝛ. ix. Oib⁹ omia factus sum vt oēs facerē saluos. Jp̄e em̄ int̄ sapientes sapiēs fuit. ꝓm illō Ecc̄. xl. Lingua e⁹ int̄ p̄ncipes loq̄bat̄ sapiam. ꝫ in impfect⁹ lacteoꝛ⁹ doctrine ꝓpinauit. q⁹ tales nō pñt p̄fic̄ in claritate ꝓfundaꝛ scripturaꝛ. ⁊ ꝫ q̄ ad p̄mum Quātū ad scōm cōmēdat̄. b. Gre. a statu perfe E

etōnis cū subdit. ⁊ q̄si sol refut. Ubi est sciēdū. Sol fm naturales hz vtutē educē ex tra omia terrena scētia. q̄ tñ sole nō existēte manent infra trā. Jō dicit Ari. ij. de gene. Motus sol' in obliq̄ circulo est cā generatōis ⁊ corruptōis. quia sole recedēte a nob terrena scētia marcescūt. accedēte vo reuiuiscūt. ⁊ de tra ꝓdeūt. ⁊ hꝫ est verūz si pluuia solē adiuuerit. ⁊ terrā irrigauerit. tunc em̄ omia gmia ⁊ herbe de tra educūt. Jta b. Gre. q̄ hꝫ soli cōpat habuit vtutē aias de tra ꝓcibus suis educē. vt ptz de aia traiani ipatorꝭ quā etiā de inferiorib⁹ ptib⁹ terre edurit ꝯcurrente pluuia lachrymarū. Sic de hꝫ dic̄ damas. De traiano oratōz fundēs audiuit vocē diuinitus sibi illatā. vocē tuā audiui ⁊ traiano veniā do. cui⁹ rei testis oriēs ⁊ occidēs ois. Hz quid mouit. b. Gre. vt ꝓ hoie gentili ⁊ dānato tā feride exorauit fundēs indesinenē lachrymaruz pluuias? Ad hꝫ sciendū q̄ q̄daz filius traiani q̄dam vice p vrbē romanā nimis lasciue eq̄tādo filiū cuiusdā vidue interemit. Cū aūt traianus ad quoddā bellū festinaret. ⁊ vidua fiducia occurrit flebiliē dicēs. Obsecro vt sanguinez filij mei innocentꝭ digneris vindicare. Cui ipator si san⁹ reūtar tibi vindicabo. ait vidua. Et q̄s mihiꝫ fecerit si tu in ꝑlio mortu⁹ fueris. ⁊ traian⁹ Ille q̄ꝑ⁹ me ipabit. ad quē vidua. Et tibi q̄d ꝓderit si alē michi iusticiā fecerit. Cui traianus. vtiq̄ nihil. ⁊ vidua. Nōne tibi meli⁹ est vt iusticiam mihi facias ⁊ ꝓ hac mercedē capias q̄ vt alij refues. Tūc ipator pietate mot⁹ de eq̄ descendit ⁊ ibidē innocētis sanguinē vindicauit. Nā filiū suū q̄ hꝫ fecerat vidue tradidit. ⁊ eā magnifice dotauit. Hz qz dic̄ sapiēs Prou. xj. Justicia rectoz̄ libabit eos. Et puer. xv. Eleuat egentē iusticia Idcirco dū q̄dā vice diu p⁹ morte traiani p fozū Gre. trāsiret ⁊ iudicis hui⁹ māsuetudinē ⁊ iusticiā recordat⁹ fuisset. ad sci Petri basilicā pueīt. ⁊ ibi ꝓ ei⁹ errore amarissime fleuit. Tūc sibi diuit⁹ rñsum est. Ecce petitionē tuā cōpleui. ⁊ traiano penā etnā peperci. deceō aūt diligentissime caueas. ne ꝓ damnato aliq̄ ꝑces fūdas. Et addidit āgel⁹. Qz ꝓ dānato rogasti duoz dat tibi optio. aut in purgatorio duob⁹ dieb⁹ cruciaberꝭ aut certe toto tpe vite tue infirmitatib⁹ ⁊ doloꝛib⁹ fatigaberꝭ Hzpo ti⁹ ipe toto tpe vite sue doloꝛib⁹ elegit ꝯcuti q̄ duob⁹ dieb⁹ in purgatorio cruciari. Jō sp deiceps aut febꝛibus laboꝛauit aut podagre molestia ꝑssus fuit. aut validis doloꝛib⁹ cōq̄ssatus aut doloꝛib⁹ stomachi miſabl'r cruciat⁹. Et hꝫ testat⁹ fuit in q̄dā epla dicēs. Tantis podagre tātis molestiarū doloꝛib⁹ p̄mor vt vita mea mihi q̄uissima pēa sit. q̄tidie em̄ in doloꝛe deficio. ⁊ mortꝭ remediū expectādo suspiro. Et dic̄ Johānes diacon⁹ q̄ legendā sci Gre. cōpilauit. q̄ b. Gre nō legit ꝓ aia traiani oꝛasse. sed fleuisse Et frequēt de⁹ miſicoꝛdit ꝯcedit q̄ nō hō q̄ quis desideraꝫ petē nō ꝑsumit. ⁊ q̄ aia ei⁹ nō est ab inferno libata ⁊ in padiso reposita. sz simplicit ab inferni cruciatib⁹ libata. Nec est cōtra illd q̄ canit eccla. In inferno nulla est redemptio. Quia dicūt doctoꝛes q̄ potentia dei ē duplex. Una absoluta. i. libera. Alia ordiata. ⁊ fm hanc libatus est traian⁹. Scdo sol hz vtutē animalia venenosa repellēdi. Quia fm naturales veniēte sole immūda animalia fugiūt. ⁊ suas cauernas q̄rūt sicut aranee ⁊ basiliscus. ⁊ draco. quoꝛū venenū ꝯtrariat caliditati sol'. Jō dixit ps. ciij. Oꝛtus est sol ⁊ ꝯgregata sunt. s. talia animalia venenosa. ⁊ in cubilib⁹ suis collocabunt. Ita in simili. b. Gre. hz vtutē hereticos malos ⁊ immūdos expellēdi q̄s sua salutifera doctrina cōfutauit ⁊ fugauit. ⁊ p̄ncipal'r cū panez xp̄i in formā digiti cruentati cōmutauit. erroꝛē mulieris increduli ꝓpulsando. Refert btūs Johes dyacon⁹ q̄ matrona q̄dā singul'dieb⁹ domicis btō Gre. panes offerebat. Cui cū post missaruz solēnia coꝛp⁹ domi offerret ⁊ diceret. coꝛp⁹ dñi nr̄i ihesu xp̄i custodiat te in vitā eternaz. lasciua subrisit. Ille aūt ꝯtinuo manū ab oꝛe ei⁹ retrahens illā domici coꝛpis ptē sup altare deposuit ⁊ coꝛam pp̄lo matronā interrogauit. quā ob cām p̄sumpsisset ridēꝛait illa. Quia panē illum quē ꝓꝓꝛijs manib⁹ feci. tu coꝛp⁹ dñi appellas. Tūc ꝓ incredulitate mulieris se in oratōez pro strauit. ⁊ surgēs particulā illā panis ad instar digiti reperit. ⁊ sic matronam ad fidem reduxit Jtē oꝛauit ⁊ carnem in panem conūsam vidit. quē matrone tradidit. Et. b. Gre. non solū hereticos fugauit. sed etiā demones q̄s de suis famul'repulit. sicut idem Johes narrat sibi contigisse. hic cū vitā bti Gregoꝛij scriberet. ⁊ apud lucernā paululū dozmitaret vt sibi videbat q̄dam vir sacerdotaliē insignit⁹ et astitit q̄ꝓpius accedens inflatꝭ buccis risum ꝯtinē non potuit Tūc⁹ Johes eū q̄reret. Cur vir gūiozis officij sic dissolute rideret. ait. Quia tu scrib de moꝛtuis quos viuētes nūq̄ vidisti. Cui ille. Et si illuz nō nouerim facie. tñ de illo scribo que didici lectōne. Ait ille. Tu vt video sic̄ voluisti feci sti. ⁊ ego q̄ facere potero non cessabo. Horq̄ illi lumē extinxit. ⁊ adeo ip̄m vehementer clamās exterruit vt putaret se ab illo gladio iugulatū Horq̄ Gre. affuit comitāte secū dextroꝛsum. b. Nico. sinistroꝛsuz. b. Pe. dyacono eiq̄ dixit. Quodice fidei cur dubitasti. Tūq̄ p⁹ coꝛtinā lecti adūsarius latitaret Gre. ex manu petri magnā facē arripiens. ciusq̄ flāmis os ⁊ faciem adūsarij exurēs eū ad instar ethiopis deniguit. q̄dā aūt scint illa paruissima cadēs i ei⁹ vestē candidā. ipo dicto citi⁹ cōflagūit. ⁊ sic nigerrim⁹ tot⁹ apparuit. Dixitq̄ Petr⁹. b. Gre. satis deniguim⁹ illū. Cui Gre. Nos illum non

denigꝫuimus ſz nigrū fuiſſe demōſtrauim⁹. Et ſic ibi mīto relcto lumie abierūt. Jō dictū ē de eo. q̄ſi ſol refulgens. ⁊ ꝫ quantū ad ſecuudum'.

¶ Sermo p̄mus de annunciatōe dominica.

ROrate celi deſup ⁊ nubes pluāt iuſtū apiaſ terra ⁊ ḡer minet ſaluatorē. Eſa. xlv. Naturaſr videmus qñ veit tps veris qđ eſt leticie ⁊ amoris incitatiuum. triſticie ⁊ merozis repulſiuū. p̄rata germinare incipiūt ⁊ flores amenitatis in ſe concipiūt. q̄ hoies letificāt recreāt mirabiliſ q̄z delectāt. ita q̄ oē tps anni nō eſt tā delectabſe ſicut tps veris. Jdcirco ſūmope ab hoib⁹ deſideratur. maxie aūt ab infirmis. qz eſt min⁹ mortifex aut infirmū. ſz eſt ſuauiſſimū ⁊ in ſuis q̄litatib⁹ ſūme tp̄atū. vt dicē Cōſtā. li. v. c. iij. Myſtice p tps veris intelligiſ tps ḡtioſū in q̄ de⁹ p̄ſ ſuuz filiū mūdo reſeruit. Fm illud apſli ad Gal'. iiij. Ubi veit plenitudo tpis miſit de⁹ fi. ſ. fa. ex m. ⁊c. Et illud tps fuit impulſiuū leticie. Fm illō. Zach. ij. Letare filia ſyon qz ecce venio ⁊ habi to in medio tui. Gz p p̄ratū iocūdiſſima virgo maria deſigſ. qz fuit ornata m'tiplicib⁹ flozib⁹ ruta caſtitatis. roſa puritatis. yſopo būilitatſ. Et dicit petr⁹ de cre. li. vij. c. j. ¶ Prata idō ſunt creata vt ẽra q̄ p̄us erat nuda flozib⁹ veſtiret ⁊ ornareſ Et etiā ꝑpſ aialia vt in de haberēt ſua alimēta. Jta ꝫ flozidū p̄ratū maria dec⁹ ꝟginū iō a deo creata eſt. vt hoies terreni q̄ erāt nudi a ꝟtutib⁹. ab ipa ornarentur. ⁊ peccatores ab eius gratia nutrirētur. quia ꝑpter illos creata eſt. Jō dicē Anſ. in fmōe. x. ¶ Pro pctōrib⁹ dulciſſima ꝟgo mr̄ intercedē nūc nō ceſſas. qz ſi ñ eſſent. nūq̄ eſſes. In iſto p̄rato ameniſſimo hodie ort⁹ eſt xp̄s q̄ fm Bern̄. eſt flos electꝰ ex milibus. Flos in quē deſiderāt angeli reſpicē. floſ ad cuiꝰ odorē mortui reuiuiſcūt. Flos inq̄ cāpi ⁊ liliū cōualliū. Cañ. ij. Et dz flos cāpi. qz dicūt naturales q̄ idē flos cāpi q̄ñ naſciſ ẽra non apiſ ſicut in ortu aliozū flozū. ſz māet īuiolabiſ Jta in ſimili nato hodie xp̄o in vtero ꝟginali terra bñdicti eiꝰ corpis nō fuit apta ſiē figura/tum fuit Ezech. xliij. In porta clauſa in quā igreſſus ē dñs deus iſrſ. ipa inuiolata ꝑmanēte Jō caniſ. ¶ Poſt partū ꝟgo inuiolata ꝑmāſiſti. Jſte igiſ flos xp̄s. fideles cūctos recreauit ⁊ letificauit. Fm illō p̄s. xlij. Introibo ad deū q̄ letificat iuuentutem meā. Jdcirco dies ille hodiernꝰ in q̄ ortꝰ eſt xp̄s filius dei in prato ꝟginaſ vteri decenſ exornati. ab hoib⁹ antiq̄ teſtamēti eſt deſiderans expectat⁹ ⁊ optat⁹. vt in ſuis infirmitatibus recrearenſ. Jō petierūt. Rorate ce. de. ⁊ nu. ⁊c.

In q̄bus ꝟbis tria petūt ſancti p̄res. ¶ Primuz myſteriū dñice incarnatōis. ibi. Rorate ce. de. Scdo miſteriū angelice ſalutatōis. ibi. ⁊ nubes pluant. Tertio aſſenſuz ꝟginee deuotōnis. ibi. apiaſ ter. ⁊ ger. ¶ Dr̄io eſt notandū q̄ cōmentator Auerroys in li. de imp̄ſſionib⁹ aeris ſic iāt. Cū ros ceciderit de celo. p̄ſto ſerenitas erit. Cuiꝰ rato eſt. qz ꝑ deſcenſum rozis regio aeris expurgaſ. qua purgata ſerenitas comitaſ. Spūaſr ꝑ rozē xp̄s filius dei ſubaudiaſ ꝓpſ mſtas cās ¶ Dr̄io qz dicit themiſti⁹ i ſūma naturaliū entiū ¶ Dropriū eſt rozi ⁊ pruine nō in die deſcendere ſed in nocte. aut tpe matutino fm Hugo. in dal. xliij. ⁊ ratōz aſſignat dicēs. Q diurnus calor aut ſiccitas extenuat ipm rozē. etiam vapor aeris de quo ros generatur in die ꝟtute ſol augmentaſ ⁊ deorſuz deſtinaſ. Jta xp̄s filius dei q̄ eſt ros refrigerās aridas mētes. noluit deſcēdere ad incarnandū in die eſtus pctōr. in q̄ homies erant mala ꝯcupia inflāmati. fm illō Geneſis. vj. Dis q̄ppe caro corrupit viā ſuā. Sz q̄re noluit deſcendē ſed ſuā incarnatōez. v. milia annoz̄. cc. minus vno ꝓtrahē. Certe ido qz eſtus horū peccatorū ⁊ p̄cipue ꝓtra naturā. deſcenſum hui⁹ ſalutiferi ror| impediuit. Ad⁹ teſtaſ aug⁹. dicēs. Videns de⁹ vitiū ꝓtra naturā in hūana natura fieri. diſtulit incarnari. Sz inualeſcēte nocte tribulatōis deſcēdit humanar Ul'ad lr̄am xp̄s nō deſcēdit in die. ſz in nocte. fm illud Sap. xviij. Cū q̄etum ſilentiū teneret omnia ⁊ nox in ſuo curſu mediū iter haberet omnipotēs fmo tuꝰ dñe a regalibus ſedibus veit ¶ Quia dicūt doctores q̄ angel⁹ gabriel miſſus fuit a deo ad ꝟginem ſalutandā ſole occidente Et ꝫ deſignās eccl'a illo tpe campanā ter pulſare cōſueuit. In ſignū q̄ angelus tūc veit ⁊ xp̄i incarnatōem ꝟgini annūciauit. ⁊ ſalutatōez p̄miſit dicēs. Aue gr̄a plena dñs tecū. Jō nūc in bonā ꝓſuetudinē inoleuit. q̄ q̄libet xp̄ian⁹ audiens hūc pulſum genua flectit. ⁊ ſalutatōz dicē angelicā. qz ab antiquo ꝫ tentū eſt. Referſ em in li. triū regū. q̄ helena deuota regina veniēs nazareth. pulcherrimā eccl'am ibidē fabricauit In q̄ q̄dē a dextris ꝑpe chorū eſt camera in q̄ btā ꝟgo ſe incluſit. in q̄ angelus dñi conceptuz ſaluator nr̄i p̄dixit. In iſta camera fuit colūna lapidea circa quā angel⁹ ſtetit ⁊ ſuā imagiez ſicē cere eidem impreſſit. In q̄ etiam columna dicī annunciatōis ſignū ꝑmanſit. qđ cū ſol añ occaſum tāgeret tunc hora fuit qñ angelus dñi mariam ſalutauit. ⁊ dñi ꝯceptū annūciauit. Et tēporibus xp̄ianorū fuerūt certi miſtri deputati in hac capella q̄ videtes qñ ſol tāgeret ꝫ ſignū in capella campanā trahebāt qđ audientes homies deuote genuflectebant. ⁊ aue maria dicebāt. Et q ꝫ denotātes q̄ angel⁹ eo tpe veniens ad ꝟginē deuote ſibi genua flexit. Et tāq̄ fuſe ⁊ eſecte impatrici celoꝝ honorē debitum exhibuit dicēs. Aue maria gr̄a plena. Sz cū ꝟgo q̄ ſi verecūda fmonē audiſſet āgeli. Turbata eſt fmōe e⁹. āgel⁹ aūt ꝯſolabaſ ipaz di. Ne timeaſ maria. Dic eñ ¶ Petr⁹ raueñ. q̄ āgel⁹ veit blā-

dus in specie. sz terribil'i ꝼmõe. Jõ turbata fuit. Sciebat etiã (vt ait Bern̄. supmissus ē) prudens ꝟgo q̄ sepe angel' sathane trãsfigurat se i angelũ lucis. Jõ cogitabat q̄l'esset ista salutatõ Tũc angel' intuit' ꝟginẽ ⁊ varias secũ cogitatões voluere. facilie deꝑhendẽs pauidã ꝓsolatur. ꝓfortat dubiã ac vocãs ex noie benig̃. ne timeat. psuadet Ne timeas maria inueniſti gr̃az apd dñm. q. d. ꝼm Bern̄. vbi s̄. O si scires q̄/ tum tua hũilitas placeret altissimo. q̄tum tua apd ipm sublimitas valeat. angelico te idignã nec alloq̃o iudicares nec obseq̃o. Nã apd deũ inueniſti qd nẽo apud te inuenire poterit. Et ꝫ sit tibi signũ. Ecce ꝛcipies ⁊ paries filiũ ⁊ voca bis nomẽ eius ihm. i. saluatorẽ q̃ saluum faciet ꝑplm suũ a pctis eorũ. Mat. j. Hic erit magn' q. d. Hic est ille q̃ est magn' de' futurus est magnus hõ. magn' doctor ⁊ magn' ꝑpha. ⁊ vere magnus. qr fili' altissimi merebit vocari. Hec Bern̄. Tũc ait maria. Quõ fiet istud qm̄ viruz nõ cog̃sco. i. me cognituram nõ ꝓpono. Qr dr in cano. Sufficiat. ꝟ. Cũ g̃. xxvij. q. ij. Q Maria vouerat ꝟginẽ se pmãsuram mẽte ⁊ corpe. nisi de' sibi alit' ruelaret. Jõ voluit scire modũ concipiẽdi. an deberet ꝛcipe mõ naturali aut spũali aut mirabili. Angel' aũt moduz exposuit di. Spũssanct' supueniet in te. ⁊ sic p lõgũ ꝓcessũ modũ ꝛceptõis explanauit. Et est pie credẽdũ q̃ dulcia colloq̃a diuti' angel' secum habuit. q̃ tñ euangelista scribẽ ꝑmisit. Jõ dicit Simon de cassia. O si q̃s tũc pias aures ad ꝛclaue applicasset q̄ dulcia colloq̃a ab eisdez audiuisset. q: maria vere ꝟgo prudẽtissima sciẽs illõ Ecci xix. Qui cito credit leuis est corde. Jõ nõ stati consensuz ꝑbuit. ne leuis cordis esse videret. ⁊ sic tps vsq̃ fuit ꝓgatũ quousq̃ ꝟgo plenissime instructa. animũ inclinaret. Scõo ros ꝟnal' bz ꝟtutẽ vt legit' in li. gẽmax. ostreã ipiguãdi. ⁊ est pisc' marin'. q̃ tẽpe ꝟnali in nocte ꝛctra rorem se apit eũq̄ haurit. q̃ haust' reficit ipm et fecũdat sit'q̄ impinguat. Et sic in interioꝛib' pi sc̄ generat' cãdida margarita. Mystice p hãc ostreã itelligo ꝟginẽ mariã. Recte ei sic ostrea duab' testis tegit'. sic maria fuit duab' ornata ꝟtutib'. Una fuit ꝟgitas. Alia hũilitas. Ex ꝟginitate deo placuit. Ex hũilitate ipm concipe meruit. De his dicit Bern̄. supmissus est. Est pulc̃ pmixtio ꝟgitatis ⁊ hũilitatis. nec mediocrit' placet deo aĩa illa in q̃ est hũilitas q̃ cõmendat ꝟginitatẽ. ⁊ ꝟginitas q̃ exornat humilitatẽ Et sbdit. Si. b. ꝟgo maria ex ꝟginitate do placuit. tñ ex hũilitate ipm ꝛcepit Jstas igitur duas ꝟtutes hodie btissima ꝟgo maria apperuit ⁊ mediatib' ill' gr̃az celestis ror| de celo descendentẽ in se recepit. Jõ dic̃ Bern̄ supmissus est Virgo regis ꝟtutũ gẽmis ornata. decore ꝑfulgida. specie sua ⁊ pulchꝛitudie cognita in cele-

stib' celi oim i se puocauit aspect'. ita vt regis oim in sui ꝛcupiaz aim incliaret. hec ille. Hec igit' gr̃a quã btã ꝟgo in se recepit nõ fuit modica sz maxia. sic dic̃ Orig|. sup cañ. Aue inqt angelus gr̃a plẽa. Et bñ plẽa. qr ceter| sctis p partes ꝑstat gr̃a. Maie ꝟo se tota gr̃e ifudit plenitudo. Et sic hodie in se ꝛcepit xp̃m cãdidissimã margaritã. qr dicit Pde. comes. in sco. histo. Cũ ꝟgo dedit assensuz ad nũciatõz angeli dicẽs Ecce an. do. ñ. mi. ꝼm ꝟ. t. stati ex castissimis et purissimis sanguibus in ea coopãte spũsancto ꝟbũ caro factũ est. i. xp̃s de ꝟgine ꝛceptus est hõ plenus in aĩa ⁊ corpe. Jta tñ q̃ lineamenta mẽbrorũ humanis vsibus discerni nõ poterãt quo facto angelus discessit ab ea. Et ꝫ sig̃t ec/ E clesia qñ mane ꝑ pace pulsare ꝛsueuit vt audientes hoies cũ genuflexionib' gr̃as agãt deo q̃ ꝑ nob dignat' est hũilit' incarnari. Et ẽ notandum si de' dz ꝛcipi spũal'r in mẽtibus nr̃is. necesse est vt puritatẽ mẽtiũ ⁊ ꝑfectam humilitatez habeã'. qr dic̃ Gre. Audes dicẽ q̃ maria neq̃q̄ deũ cõcepisset. nisi infimã hũilitatẽ habuisz Jõ Bern̄. supmissus est ꝓponit nob ꝟginitatẽ marie ⁊ hũilitatẽ. q̃ saltẽ in hũilitate ipam imitemur dicẽs. Audis ꝟginẽ audis ⁊ hũilẽ. si nõ potes ꝟginitatẽ imitari. humilitatẽ ꝟginis sal tem seq̃re. Est laudabil' ꝟtus ꝟginitas. q. d. il/ la summe placz deo. sz magis nccia hũilitas. s. q̃ in mente ꝛcipit deũ. illa ꝛsulit'. ista ꝑcipit'. ad illã inuitaris. ad istaz cogeris. Be illa dr q̃ pot cape capiat. de ista dr. nisi q̃s efficiat q̃si puul' iste nõ intrabit in regnũ celorũ. Illa igit' remunerat'. ista exigit' sine q̃ nec deo marie ꝟginitas placuisset. Tertio ros generat' in media regiõe aeris. qr dic̃ Alb̄. in. iiij. sue sũme. q̃ tres sũt regiones aeris. supma. media. ⁊ ifima. ⁊ iõ in inferiori pte medie regionis ros generat'. ⁊ ꝫ humore tpato calido ⁊ frigido ꝛgregato Sic mystice tres inueniunt regiões. regio celestis. de q̃ ps̄. xxvj. Credo videre bo. do. in ter. viuẽtiuz. Secũda est regio mũdi. Tertia est regio inferni. In ꝑma regiõe nõ est facta roratio. i. incarnatio. qr xp̃s ꝑ angel' nõ est hõ nat' neq̃ eoruz naturã assumpsit. ꝼm illõ apl'i ad Heb. ij. Nusq̃ angelos apꝑhẽdit. sz semẽ abrae. Neq̃ etiaz in infima regiõe facta est incarnatio. qr demões nõ redemit neq̃ ꝑ ill' incarnat' est. Sic q̃dã errãtes dixerũt asserẽtes q̃ adhuc in aere ꝑ illis esset passur' quẽ errorẽ ascribũt origeni vt dic̃ Bartho. brix. in glo'. sup cano. xxiij. q. ij. §. si forte. in glo. ꝟ. Orige. Sed ille error est reprobat' ⁊ dãnat'. Jõ dicẽdũ ẽ q̃ hodierna icarnatio ẽ facta i media regiõe. ꝫ est i mũdo q̃ ẽ in medio int' celũ ⁊ infernũ. qr ꝑ hoie ẽ incarnatus. ꝼm qd testat' simbolũ niceni. Jn q̃ canit'. Qui ꝓpter nos hoies ⁊ ꝓpter nostrã salutẽ descendit de cel' ⁊ incarnat' est de spũsancto. Et ꝫ est

qđ canit eccl'a. Hec est di. quā fe. d. Et illa icarnatio facta est ex calido charitat' ⁊ frigido nr̄e mis' abilitatis q̄ mouerūt xp̄m vt hō fieret p̄ primum igit' fuit abundātia charitatis. Ideo dic̄ ap'ls ad Ro. v. Cōmēdat dn̄s charitatē suā i uob. q: cū adhuc peccatores essem⁹ p nob mortu⁹ ē Ad idē est illud Joh. iij. Sic dē⁹ dilexit mūdū vt vnige. Sup quo dicit. b. aug⁹. Si deus peccatores nō dilexisset ad eos liberādos nō descē disset. Sed m fuit nr̄a miseria. Illud dic̄ p̄s. xj. Propt̄ miseriā inopū ⁊ gemitū pauperū nunc exurgam. Quarto ros hz fecūdare. sic̄ probat mgr̄ li. xiij. p̄e. de mōte modico hermon q̄ sit⁹ est circa iordanē ⁊ circa cacumē ei⁹ rore p̄fundi tur copiose. ⁊ iō ex ro: influetia viroze fecūdatur q̄ rōe fecūditatis ibi aialia nutriebant̄ q̄ debebāt in tēplo imolari. Sic xp̄s p suā incarnationem venies in hūc mōm corda hoim q̄ p̄us erāt arida. m illud p̄s. xxj Aruit tā q̄ testa v/tus mea. fec̄ in gr̄a germiare sic̄ p̄dixit p ppha Ozee. xiiij. Ero q̄si ros ⁊ Jsr̄l germiabit sic̄ li. Et istū rorē descendē hodie p̄misit de celesti regione in vterū v̄ginis p̄ etern⁹. q̄ inde efflues p natiuitatē totū mūdū irrigauit. Ita vt iaz dicatur illud. Just⁹ germiabit sic̄ liliū ⁊ florebit i eternū añ dn̄m. Quito ros m Ari. aialia venenosa hz coercē. q: vim veneni in eis rep̄mit ⁊ coartat ne tm̄ de nocte q̄tum de die se diffundat. Jō eoz̄ venenū nō tm̄ in nocte nocet sic̄ in die. Herpētes etiā latitant int̄ herbas q̄ solēt transeūtes ledē q̄diu flores sunt in rore. vt dic̄ mgr̄ li. xj. p. Ita xp̄i icarnatio coercuit adeo iferna lia aialia venenosa q̄ iā nō p̄nt nocē sic̄ p⁹. teste Gre. in mora. Maligni spūs ad nocēdū icessabiliter anhelāt ptātem nocēdi tm̄ nō hnt nisi eos diuia volūtas p̄mittat. Jō sancti p̄res icessant incarnatōz xp̄i petierūt vt in v̄tutib⁹ fecūdarē tur. ⁊ a ptāte demonis liberarent̄. ⁊ h q̄ ad primum. Quātū ad secūdū est sciendū. Consuetudo est in curijs regū siue p̄ncipū. q̄n rex sibi aliquā v̄ginē in spōsam adoptauit. solēt secretarij regis ip̄m sepissime p̄monere vt mittat nūcios ad v̄ginem q̄ gl'am ei⁹ ⁊ potētiā ei nūciāt ⁊ v̄ginem faciāt ꝓsentire. Mystice xp̄us q̄ est rex regum ⁊ dn̄s dn̄antiū. Apoc. xix. Et p̄nceps pacis. Esa. x. Hic ab eterno adoptauit sibi v̄ginē mariā. m illū Sap̄. viij. cū dixit Hāc aūt amaui ⁊ exq̄siui eā mihi sponsam sumē ⁊ amator⁹ factus sum forme illi⁹. Jō h sciētes secretarij ei⁹ sancti ppha q̄ sciuerūt secreta regis celestis. ip̄m sepi⁹ petierūt vt mitteret nūcios ad hāc v̄ginē q̄ ip̄az de ꝓsensu sollicitarēt. Et horū p̄cipuus fuit Esa. q̄ dicit. nubes. i. angeli q̄ tā q̄ nubes i ter deū ⁊ hoiem pluant. i. renūciēt iustū. i. xp̄m Ar m p̄s. cxviij. Justus es ⁊ rectū iudi. tuuz Et sic m'lti alij ppha sancti q̄ diuti⁹ ip̄m monuerunt. Et tandē p̄cib⁹ eoz̄ aurē inclinans. vocauit angelū gabrielē. vt ait aug⁹. in m hōe hodi. Veni gabriel. minister efficito terribil' sacramēti. ⁊ absconditū fecunda. i. diuinum miraculū. Ad p̄ces em̄ ade ⁊ alioz̄ in lymbo a meis discedere cogoz̄ sedib⁹. Illū em̄ quez ad imaginem meā creaui peccatū inueterauit. debita est padi si possessio. misereoz̄ errāti. ⁊ ap̄hendē cupio hostem. latere aūt volo oēs celestes v̄tutes. et tibi solū pādere secretū. Ad v̄ginē p̄ge mariaz vade ad animatā ciuitatē. de qua dicebat pro/pheta p̄s. lxxxvj. Gl'osa dicta sunt de te ciui. vade ad rōmalē meā padisuz. p̄ge ad oriētalez splendidā portaz. vade ⁊ nūcia ei mee potentie imbrē. p̄ge ad p̄paratū mihi sāctuariū. ad spōsam fidei. incarnatōis mee mūdū habitaculum ad thalamū natiuitat⁹ mee. loq̄re in aures ratōnales arcana. p̄para mihi introitū. Ez ne ꝓturbes aut exterres v̄gineū animū. ei dicito. Aue vt ego miserie ⁊ malignitati cue succurraz. hec aug⁹. in ꝓsona xp̄i. Veniēs igit̄ angel⁹ ad v̄ginem nūciauit ei desideriū ⁊ volūtatē sui regis et dn̄i. Ad quē v̄go vt scribit Orosius sup cātica Quis est dn̄s tuus? Cui ille. Dn̄s meus est rex regū ⁊ dn̄s dn̄antiū. rex gl'e ⁊ p̄nceps pad. Et illa. est ne pulcer. Et ille rn̄dit. Pulchritudinē eius sol ⁊ luna miranť. Jp̄e em̄ est speciosꝰ forma p̄ filijs hoim. ip̄e est in cui⁹ faciē angeli p̄spicere desiderāt. Ad quē v̄go. Est ne potēs Cui ille. P̄tās e⁹ a mari vsq̄ ad mare. ⁊ a flumieꝰ q̄ ad t̄mios orb ter. Et illa. est ne diues. ⁊ ageluꝰ. gl'a ⁊ diuitie in domo ei⁹. Cui v̄go. honorab⁹ munerib⁹. ⁊ ille. Reges tharsis ⁊ insule munera offerēt Reges arabū ⁊ saba dōa adducēt Ad quē ite⁹. Que est fuit⁹ ei⁹? Rn̄dit angel⁹. Oēs gētes fuiunt ei. Et illa. Que ē laus eius? Oēs int̄ gētes magnificabūt eū. Et dauid dicit. Laudēt illū celi ⁊ t̄ra. His auditis ait v̄go p̄bendo ꝓsensuz. veniet dn̄s p se. ⁊ osculet̄ me osculo oris sui. veniat dilect⁹ me⁹ in ortū suum ⁊ comedat fruct⁹ pomoz̄ suoz̄. Tunc vt dic̄i m hōe de assumptōe. celest' nubes in vellus virgineū placito infudit elapsu. tota diuinitat' vnda in carne se cōtulit. q̄n v̄buz caro factum est. ac deinde p patibulū crucis exp̄essum omibus pluuiā salutis effudit. ⁊ stillicidia gr̄e humanis mētibus p̄stitit. De hac pluuia p̄dixit Ezech. xxxiij. Pluuie b̄dictōnis erūt ⁊ dabit lignū agri fructum suū. ⁊ terra dabit germē suū. et h quo ad secundū.

¶ Sermo secundus de eadem.

Hec est dies quaz fecit dn̄s. exultē⁹ ⁊ letemur in ea. p̄s cxvij. Solēt dn̄i terreni dies suoz̄ natalitū celebrare ⁊ sb̄ditos suos ad sua leta cōuiuia inuitare. ⁊ h ptz in natura ⁊ figura. Ver eī q̄ ē dn̄s anni ⁊ nature portās secum tanq̄

largus dñs oia terre nascentia in futuro nccia. circa festū cathedre sancti Petri celebrat diē sui natal'. Et tūc ad suū gaudiū inuitat homes. q3 magis q̄ alio tpe anni colletanē. Inuitat tūc celi volucres. q̄ tunc pl' vociferant ⁊ gaudent. Inuitat terrā ad suū gaudiū q̄ floribus exornatur. Ita vt nulla creatura sit expers sui ortus. Ad figuraliē legit Gen. xl. Q veit dies natalis pharaonis ⁊ fecit grāde cōuiuiū pueris. Idez legit Mar. vj. Herodes rex die natiuitat' sue celebrauit faciēs cenā suis pncipib' tribunis ⁊ pmis galilee. Spūal'r xp̄s ihs rex celorū impator angelorū. ⁊ dñs oim dñor. hodie nat' est in vtero v̄gis marie. Sm illud ps. lxxxvj. Hō natus est in ea. Quia dic Guido archid. in rosar. sup. c. firmissime. de cel. di. iij. q dupler est natiuitas. Una est in vtero q̄n aia corpi infundit tunc puer nascit. Alia est ex vtero q̄n puer i lucem pdit ⁊ mūdo innotescit. Pria ntitate nat' est hodie xp̄s. q3 in instāti formato corpe ex spiritusancto ex purissimis sanguibus v̄gis aiam fuit infusa. vt tunc pfect' diceret. Sm illd Hiere. xxxj. Nouū creauit dñs sup terrā. mier circūdabit virū. Hō solet more seculariū dñorum hodie celebrare natalē in regione fidelium. Et ad hūc natalē in regiōe xp̄ifidelū ingēsq̄ gaudium inuitat oēs xp̄icolas per carmen regale dauid q̄ ait. Hec est dies quā fe. rē. In quibus duo tangūt a q̄bus dies extollit hodiern'. Pmo a claritatis refulgētia spēali. ibi. Hec ē dies Scdo ab hilaritat' excellentia generali. ibi. Ex ultemus ⁊ letemur in ea. De pmo est notādum Q̄ aliq̄s paterfamilias vl' rex filiū suū despondet cū aliq̄ v̄gine. tal' desponsatōis solēnitas n solū est filij sed etiā pris ⁊ mris amicor ⁊ fuor. Spūal'r hodie xp̄s despōsat' est ⁊ cōiūct' cum hūana natura. Sm q̄d canit eccla. Hodie deus hō fact'. id q̄d fuit pmāsit. ⁊ q̄d nō erat assumpsit. Idcirco hec dies nō solū est xp̄i filij. Sz etiam pris celest' ⁊ spūssancti est ⁊ mris Marie ⁊ ois celestis curie. Hec inquā est dies celest' patris. de q̄ dr. Mat. xxij. Sile est regnū celorum hoi regi q̄ fecit nuptias filio suo. Et he nuptie celebrate sunt hodie in vtero v̄giali. Ad figuratū est Exod. ij. vbi legit Egressus est vir de domo leui. ⁊ accepit vxorē stirpis sue q̄ concepit ⁊ peperit filiū. videns aūt ip̄m elegantē abscōdit eū tribus mensib'. Sed cū celare non posset sumpsit fiscellā scirpeā ⁊ liniuit eā bitumie ⁊ pice. ⁊ posuit intus infantulū. Spūal'r p viruz h̄ intelligo p̄rem eternū. q̄ de sua natura genuit filium. Sicut dicit Aug'. in li. de fi. ad petrū. Et allegat a magro lib. iij. di. viij. Pater de sua natura genuit filiū deū sibi equalem ⁊ coeternum Sed vidit ip̄m elegantē. Quia Sm ap'lm ad hebre. j. Ipe est splēdor gl'e ⁊ cādor lucis eterne ⁊ speculū sine macula. Sap. vij. Ipe ē speciosus forma p̄ filijs hoim. Iō abscōdit eū trib' mensibus q̄ est tribus tēpib'. Primū fuit ab Adam vsq̄ ad abraam. Scōm fuit ab abraā vsq̄ ad moysen. cui lex est data. Tertiū fuit a Moyse vsq̄ ad aduentū xp̄i. qō fuit tps acceptabile ⁊ gre. ⁊ tūc ip̄m celare nō potuit vlteri'. Q3 scti pres ip̄m tūc cū desiderio affectabāt q̄ ten' eos liberaret ⁊ saluaret dicētes cū ps. lxxix. Ostēde nob dñe faciē tuā ⁊ salui erim'. Et salomō Cā. viij. Quis inq̄t det mihi fratrē meū sugentem vbera mris mee. i. v̄ginis marie q̄ vt ait Nico. de ly. nō solū dr mat' xp̄i. sed etiā totius eccle. Ideo celestis p̄r accepit fiscellā scirpeā. i. elegit v̄ginem gl'osam quā liniuit exteri' pice castitatis. interius aūt bitumie charitatis. ⁊ in ipsam hodie posuit infantulū ihm xp̄m. q̄ ppter ipse pater sit in euuz bñdict'. Hec est dies filij q̄ misericorditer dignat' est accipe formā Sui. ap'lo attestante q̄ ait. Cū in forma dei esset non rapinam arbitrat' est esse se eq̄lem deo. sz semetip̄m exinaniuit formā Sui accipiēs. Ad Philip. ij. Et hoc figuratū fuit Gen. vij. vbi legit q̄ noe ingressus est in arcā. ⁊ rupti sunt omēs fontes abyssi. ⁊ cataracte celi aperte sunt q̄ pus clause erant. Per arcā v̄go maria designat'. quia sic arca hūanū gen' a diluuio ⁊ pic'o mortis p̄seruauit. sic Maria celica arca ad ip̄am cōfugiētes a piculo eterne mortis custodit. Sm q̄d dic Hylarius in Smone. Quantūcūq̄ q̄s peccato obnoxius fuerit. si marie deuot' fuerit. nunq̄ eternaliē interibit. In arca noe solū octo aīme sunt saluate. Sed in nostra bñdicta arca omēs saluant' qui salutationē ⁊ auxiliū ei' ꝯcupiscūt. Ideo dicit Ecci. xxiiij. Trāsite ad me omēs q̄ cōcupiscitis me rē. In hanc arcā dignissimam hodie ingressus est celestis noe xp̄us. Sed q̄re certe ideo vt nob tanq̄ humil' seruus mistraret Ideo dicit Matth. xx. Filius hois nō venit vt ministraret ei. sz vt ip̄e ministraret. ⁊ daret aiam suā in redemptionem p multis. ⁊ vt nos saluaret. Et Sm illud Lu. xix. Venit em̄ filius homis q̄rere ⁊ saluum facere qō pierat Et vltra hec oia ex suo ingressu in hanc sanctissimaz arcā puenit nob hoc bonū q̄ celi q̄ p quicq̄ milia annorū erant clausi. hodie apti sunt. Nā aī incarnatōz nulli de' tantā grām fecit vt ei celos aperiret. sed omēs ad lymbū descenderūt. Ideo dixit Jacob Gen. xxxvij. Descendā ad filium meū lugēs in infernū. id est. ad lymbū sanctor patrū. Sed q̄ illis fuit negatū. nob misericorditer est collatū. Iō dicam' oēs vna voce. gl'a tibi dñe ihu xp̄e. Hec est dies spūssancti q̄ descēdens in vterū v̄ginis incarnatōz est opat'. Sm q̄ pdixit gabriel archangel' Lu. j. Spūssctūs supueniet in te. ⁊ vt' altissimi obumbrabit tibi Et h̄ figuratū est Ezech. xvij. vbi legit q̄ aq̄la grādis venit ad montē libani. ⁊ tulit medullā

cedri. ⁊ trāsportauit in terrā chanaāā. Liban⁹ intelligit candidatio. ⁊ significat Mariaz que est oim ꝺginū candidissima. Fm illud Can. iiij. Tota pulchra es amica mea. ⁊ ma. nō est in te. Jō dic Ans. O dña pulc es ad intuēdū. amabil⁹ ad ꝺtemplanduz. De sua candida puritate ait Bern. Omnē pulchritudinē quaz creatura pōt suscipe. maria oēs creaturas ꝑmogenita sus cepit in maiori effluentia p cōsortib⁹ suis. Naz iusticie solem qñ ꝓmo egressus fuit de sinu patris. marie cor inter oēs creaturas suscepit. Et subdit post pauca Quomō in ipa inqt decor vl pulchritudo deficiet. cū adhuc in aīma habeat filiū ⁊ omnē thesaurum btissime trinitatis. Ad quā candidissimā ꝺginē venit aḋla grādis spiritussanct⁹ ⁊ de purissimo sanguie ist⁹ tulit me dullam cedri. i. formauit xp̄i hūanitatē. Jō ait angelus ad ioseph. Mat. j. Joseph fili dauid. noli timere accipe mariā ꝺiugē tuā. qđ em in ea natū est de spūsancto est. Nō ptz in simbolo niceno. Incarnat⁹ est de spūsancto. Et dicit mgr li. iij. di. iiij. Nō em incarnatōis opatio spūisācto ideo sepi⁹ attribuit q eam ipe solus sine patre ⁊ filio fecerit. sz qz spūssanct⁹ est charitas et donū p̄ris ⁊ filij ⁊ ineffabili dei charitate. ꝺbū caro factū est. ⁊ inestimabili dei dono fili⁹ dei sibi vniuit formā serui. q. d. Sibi attribuit opus incarnatōis. nec tū ab illo ope pat vl filius excludit. sed poti⁹ vno nomiato tres intelligūtur hec mgr. Hec est dies specialissima. b. virginis marie. qz hodie est sup omnē humanā naturaz exaltata. Hodie ipa pciosior est celis oibus facta. Quia quod celuz nō habebat. ipa in vtero suo ꝺgineo habz. Dicit Chrys. in fmōe huius festiuitat. Si oim sanctorū miracula ad mēoriam reuocarem⁹. nihil erit gle videlicz respectiue q̄tū est p̄sens solēnitas ꝺgis gloriose Et subdit. Abel p sacrificiū cōmendat. Enoch p ꝺtemplatōz memorat. Melchisedech imago dñi p̄dicat. Abraam p fidei meritū collaudat. Jacob p luctamē beatificat. Moyses sicut legislator. Sampson velut victor. Helyas zelator. Esaias dei larg⁹ euāgelizator. Daniel prudentissim⁹ salutis desiderator. Ezechiel arcanorū inspector. Salomō prudentissimus notatur. Sed nullus tal fulsit in mūdo qualis maria dei genitrix bn̄dicta. Quia quē illi oēs i enigmate p̄uiderūt. Ista in vtero incarnatū portauit. hec ille. Hodie castissima ꝺgo maria pre omibus diebus vite sue decenti⁹ est ornata. qz est hec dies salutifera. qua lignū vite in medio paradisi est plantatū. Paradisus deliciarū est maria que hodie in se habuit xp̄m vite datorez Ideo dicit Bern. in fmōe. Vere paradisus dei es tu o Maria. q mūdo lignuz vite ꝺtulisti de quo q̄ manducauerit viuet in eternū. Hec ē dies āgelorū. qua hodie ruina eorū luciferū p fcā cepit restaurari. Hinc est q angel⁹ Gabriel missus in ciuitatē galilee. cui nomē nazareth ad ꝺginem mariā. Luc. j. valde solicitus fuit eā mouere ad ꝺsensum. Qđ ⁊ figuratū ē Job. v. vbi legit q Hierosolymis erat ꝓbatica piscina ad quam angelus dñi descēdebat fm tps. ⁊ ipam mouebat. ⁊ q̄ ex lāguidis ꝺtor descēdebat in piscinā post motōz aq̄. san⁹ fiebat a q̄cūq infirmitate. Per hanc piscinā intelligit ꝺgo maria. q est aq̄s grē plena. sic testat Ecci. xxiiij. In me ois grā vie ⁊ veritat. Vt dicit b. Bern. super missus est. In mēte marie fuit grā deitatis In carne grā charitatis. In ore grā affabilitatis. In manib⁹ grā miscdie ⁊ largitat. Ad hāc piscinā plenā aq̄s grāz descēdit angelus gabriel fm tps de quo dixerat ps. cj. dicēs. Tu exur. misereberis syon. qz ve. tē. mi. ei⁹. qz venit tps. descendēs q̄dē angelus mouebat piscinā. i. virginē mariā cū dixit. Aue grā plena. Et sicut aq̄ cū mouet turbida efficit. sic maria in istis verb angeli turbat. fm qđ dicit euāgelista. Que cū audisset turbata est in fmone angeli. qz ipm nūq̄ loquentē audierat q̄uis ꝑus sepius viderat angelos. Videns aūt angelus eā turbatā. placauit eam dicēs. Ne timeas maria inuenisti enim grām apud dñm. Istā gratiā nō solū impartit vni soli infirmo peccatori q̄ ad ipam suspirat. sz oibus vsq̄ in diē nouissimū. Jō dicit Bern. in fmone. Quis miscdie tue btā ꝺgo lōgitudines latitudinē ⁊ pfunditatē q̄at inuestigare. q. diceret. certe nemo. Lōgitudo nāq̄ tue miscdie vsq̄ in nouissimū diē subuenit oibus inuocānib⁹ te. hec ille. Hec est dies p̄riarchaz ⁊ ꝓphārū. qz vaticinia eorū sunt ipleta. Hodie eorū ꝓphetia vera est inuēta. Nam esaias lōge p̄dixerat. Ecce ꝺgo cōci. ⁊ pariet fi. ⁊c. Esa. vij. Et iterū xj. Egrediet ꝺga de radice iesse. ⁊ flos de radice ei⁹ ascendet. Et aggeꝰ ait. Veniet desiderat⁹ cūctis gentib⁹. c. ij. He ⁊ ꝺsiles ꝓphetie hodie sunt implete ⁊ fideles sunt inuēti ꝓphe. Pro q̄ idem petit eccla. Da pacē dñe sustinētib⁹ te. vt ꝓphete tui fideles inueniant. exaudi p̄ces seruorū tuorū. Hec est dies apl orum. qz hodie cōceptus est ille q̄ eos elegit de mūdi miseria. Et ꝺstituit eos p̄ncipes sup mūdana oia. fm qđ p dixerat ps. xliij. Constitues eos p̄ncipes su. o. t Hec est dies martyrū. qz hodie venit rex eorū. cuius secuti sunt vestigia ⁊ puenerūt ad regna celestia. Hec est dies cōfessorū. qz venit lux eorum. Hec est dies ꝺginū. qz hodie vltra oēs dies mundi honorata est ꝺginitas. ex eo q rex celorū impator angelorū carnē assumpsit de ꝺgine. Hec est dies oim hoim. qz hodie est hō factus deus. hoc quo ad p̄mum. Quantuz ad secundū est notandū. Hec est ꝺsuetudo in curijs secularīū dñorum. qñ rex aut ali⁹ dñs celebrat nuptias. se cum nobili ꝺgine matrimonialiter

sociādo. tūc oēs de sua familia exultāt ⁊ letāf. Sicut figuratū est Hester. ij. vbi legit qꝫ rex assuerus adamauit Hester p̄ oibus mulieribus ⁊ ipa p̄ omib⁹ inuenit grām coꝝ eo. posuitqꝫ diadema in capite eius. ⁊ fecit eam regre ꝑ vasthi ⁊ iussit p̄parari cōuiuiū pmagnificū cunctis principibus ⁊ pueris suis ꝑ ꝓiunctōne ⁊ nuptijs. Dedit regem cūctis ꝓuincijs. donaqꝫ largitus est ſm magnificentiā p̄ncipalē. Spūaliter aſuer⁹ interptat beat⁹. ⁊ significat xp̄m q̄ est btūs beatorū. Hic adamauit hester. q̄ interptat abscondita. ⁊ significat humanā naturā. q̄ abscōdit se a deo ꝓpter peccatū. sic̄ ptz in p̄mis parētibus Gen̄. iij. vbi legit. Abscōdit se adā ⁊ vxor ei⁹ a facie dn̄i in medio lig̃ paradisi. Hanc q̄dē hūanā creturā dilexit xp̄s p̄ oib⁹ angelicis spiritib⁹. q̄ inuēit hodie misericordiā ⁊ grām in ꝓspectu ei⁹ p̄ qua diu rogauit dauid dicēs Psal. lxxxiij. Ostende no. dn̄e misericordiā. ⁊ salutare tuū da nob. Amando q̄dē hūanā naturā posuit coꝝonā glie i capite ei⁹. de qua ps̄. viij. Glia ⁊ hono. co. euz dne. Et cū ea se hodie cōiunxit. Sic̄ figuratū est iij. Re. vj. vbi legit q̄ filij ꝓphar̄ dixerūt ad helizeū. Eamus vsq̄ ad iordanē. ⁊ tollant singuli de silua materias. vt edificem⁹ nob ibi locum ad habitandū. ⁊ abijt cuz eis. Cūq̄ venissent ad iordanez cedebāt lig̃. accidit aūt q̄ vni eorū securis caderet in aquā. Ez helize⁹ manubriū securis in aquā misit. ⁊ ferrū manubrio cōiunxit. Per ferrū qđ est durabile pōt intelligi deitas q̄ durat ⁊ est eterna. Sm illud athanasij. Eter⁹ p̄ eternus fili⁹. eter⁹ spūſanct⁹. Ez p lignū qđ est min⁹ durabile significat hūanitas q̄ duo hodie mirabilit̄ sunt cōiuncta. Jō exultemus ⁊ letemur in hac btissima ꝓiunctiōe. Sm qđ monet btūs Job. Apoc̄. xix. Gaudeam⁹ et exultemus ⁊ dem⁹ glām deo. q̄z venerunt nuptie agni. ⁊ vxor p̄pauit se. Ez q̄re exultare debem⁹ in hac die pot⁹ q̄ in alia? Certe ideo. q̄z hec dies figurata est p annū iubileū quo multa gaudia sunt ostensa. Nā carceres oēs apiebāt victi soluebant/paupes ditabant. ⁊ esurientes satiabant. vt dicit archidiacon⁹ Guido i rosa. Sic in hac die glosa ⁊ iubilosa carceres lymbi sunt apti. q̄z hodie incepta est formari clauis. quā desiderabant sancti pres. cum dixerūt. O clauis dauid ⁊ sceptrū dom⁹ isrl q̄ aperis ⁊ nemo claudit. claudis ⁊ nemo apit. veni educ vinctos de domo carcer sedentes in tenebris et vmbra mortis. Incepta est inquam h̄ clauis p manum artificis sancti spūs. ⁊ calefacta in igne diuini amor. Sed tūc est integ̃ta. qñ in die parasceues in meridie cruci est malleata. ⁊ tūc totaliter apti sunt carceres ⁊ vincti educti sūt. Sic̄ p̄dixerat Zach. ix. Tu quoq̄ xp̄e. in sanguine emisisti vinctos tuos. Et sicut in anno iubileo paupes fuerūt ditati. Quia dicit Leuitici xxv. q̄ omēs qui erāt quasi exules ad possessiones suas redire p̄mittebant. Et redierūt vnusquisq̄ ad familiā suam quādo venit annus iubileus. Sic in hac die iubilosa nos oēs q̄ āte incarnatōem eramus exules. a possessiōe celestis hereditatis sum⁹ reuocati ad ipam. Ut iaz simus filij excelsi oēs. ⁊ regni eterni capaces. Hodie p̄ omib⁹ diebus sum⁹ ditati valde. quia marie datus est thesaurus. de q̄ p̄dixerat moyses Deut̄. xxviij. Aperiet dn̄s thesaurū suum optimū. Jō dicit Bern̄. O diues in oēs ⁊ sup omēs Maria. De cuius substātia modica ps sumpta. toti⁹ seculi sufficit soluere delicta. Etiam sic̄ in anno iubileo esurientes fuerunt satiati q̄z Leui. xxv. dr. Neq̄ seretis neq̄ metetis spōte in agro vr̄o nascentia. ⁊ p̄mitias vindemie n̄ colligetis ob sanctificatōz iubilei. sed statim ablata comedetis. Sic in ista die bn̄dicta oēs sūt satiati. q̄z hodie descendit panis viuus in vterū v̄ginis. Sm qđ p̄uidit Salomon Cañ. vij. Uēter tuus sicut aceruus tritici vallatus liliis. Et h̄ quantum ad secundū.

Sermo tertius de eadem.

Hec est dies boni nuncij si tacuerim⁹ ⁊ noluerim⁹ nunciare sceleris arguemur. iiij. Re. vij. In naturalib⁹ legit q̄ varia volatilia varia ferunt nūcia. Refert alan⁹ in de plāctu nat̄e tracta. ij. c. ij. de bulone dicēs. Illic bubo miserie ꝓpheta psalmodijs finire lamētatiōes p̄cinnebat. Cui alludit Ouid̄. Fedaq̄ fit volucris vētur nuncia luctus. Ignauus bubo. diruz mortalibus omen. Et ꝓbat idem Uincen. in speculo histo. lib. viij. de bubone quē vidit herodes agrippa in arboze sup se sedentē. que nuncium tulit sibi mortis affuture. De quo habet etiam Act̄. xij. Quid aūt de hoc sit tenendū cōmitto sapientib⁹. q̄z talia auguria p̄hibēt. Leui. xix. Non auguriabimi neq̄ obseruetis somnia. xxvj. q. iij. p totū. e. causa. q. v. c. nō licet. ⁊ q̄tuor c. sequentib⁹. Sed ꝓtra dicit Isi. li. xij. q̄ ciconia est ameni tempis nūcia ⁊ leticie. q̄z i suo aduentu veris p̄dicat nouitatē. Idemq̄ patet de turture que nō apparet nisi vere accedēte. Jō dr. Cañ. ij. Hyems trāsijt imber abijt ⁊ recessit. Mystice p buboné q̄ immūdis ⁊ stercoribus delectat. ⁊ in sepulchris fetidis libent commorat diabolus designat. q̄z ille imūdicijs petōz delectat. ⁊ in lubricis domib⁹ morat. Sm illud Job. xl. Sub vmbra dormit in secretis calami in locis humentib⁹. Iste turpissim⁹ bubo. id ē diabolus tulit triste nunciū nr̄is p̄mis parentibus qñ venit mentiēdo. Gen̄. iij. Neq̄q̄ morieminī. Ez si comederit de lig̃ scie boni ⁊ mali. eritis sicut dij scientes bonū ⁊ malum. Et vere triste nūcium. q̄z tristē habuit exitū. Nā dns dixit

Eue Multiplicabo erũnas ⁊ ꝯcept⁹ tuos. i. dolore paries filios tuos. Ade aũt dixit. Exq̃ comedisti de ligno qđ ꝑcepam tibi ne comederes Maledicta terra in ope tuo. In laboribus comedes ex ea cũctis diebus vite tue. Sed econtra p ciconiã q̃ est auis pia circa pullos. intelligitur Gabriel archangelus q̃ pius est erga genus humanũ. qz bonũ nũciauit nũciuz. Ita vt de ipo dicaĕ illud ℘z̃ou. xxv. Nũcius bonus de terra lõginq̃. Nã diabolus nũciauit Eue ꝑme mr̃i ve. gabriel aũt v̈gini aue. i. sine ve. Ille portauit luctuosum. Iste gaudiosuz. Ille damnosum. iste ḡtiosum. Ille maledictũ. iste bñdictum. Iõ dicit. b. Hiero. in ℔mõe de assumptõne v̈gis. Quicq̃d maledictõnis infusuz est per euã. totũ abstulit bñdictio marie. Et infra Nõ natura nõ habuit vsus nesciuit. ignorauit ratõ mẽs nõ capit. hũana natura nõ sustinet. ℘auz celũ. stupet terra. creatura ois etiã celestis mirabiliter admiraĕ. b̃ totũ p Gabrielẽ archangelum marie diuinit⁹ nũciaĕ. Iõ bñ põt dici Hec est dies boni nuucij. In q̃bus v̈bis tria describunĕ. ℘zimũ est festiuitas gaudiosa. ibi. Hec est dies. Secundũ ineffabilitas ḡtiosa. ibi. boni nuncij. Tertium taciturnitas criminosa. ibi. Si tacuerim⁹. De ꝑmo est notandũ. Dicũt naturales q̃ ver est tps amenũ ⁊ gaudiosum portans secũ oia. sicut dñs largus. Iõ in eodẽ vernali tpe gaudent aues garritũ plus faciẽtes. ⁊ se ad amorẽ excitãtes. gaudẽt homies loca viridia ⁊ amena visitãtes. gaudet terra in supficie
B sepulcra florib⁹ exornãdo. Gaudẽt insup et bestie se in latibul̃ suis gaudenĕ sublcuãdo. Spiritualiĕ p tps veris intelligiĕ tpus ḡtiosum incarnatõis. de quo dicit apl̃s ad Gal̃. iij. Dum venit plenitudo tpis misit deus filiũ suũ. qđ exponit mgr̃ li. iij. sentẽ. di. j. dicẽs. Tps plenitudinis ꝺz temp⁹ gr̃e qđ ab aduẽtu saluatoris exordiũ sumpsit. b̃ est tps miserendi. ⁊ ann⁹ benignitatis. In quo gr̃a ⁊ veritas p ihm̃ xp̃m fcã est. Gr̃a qz p charitatẽ implet. qđ in lege p̃cipiebatur. veritas qz p xp̃i aduentũ exhibet. atq̃ pficit humane redemptiõis spõsio facta ab antiquo. hec mgr̃. Hoc inq̃ est tps acceptabĺe et dies salutis. ver iocundum ⁊ amenũ in quo celestis ros v̈gineo velleri se infudit. Sic figuraC tur Judi. vj. vbi legiĕ q̃ gedeon posuit vellus ouis in aere ⁊ descẽdẽte roze vellus maduit. t̃ra vndiq̃ sicca pmanẽte. ℘der b̃ vellus significaĕ v̈go Maria. qz sicut vellus est albũ vl̃ cãdidum. sic est Maria cãdida vl̃ pura. vt de ipa exponi põt illud Sap̃. vij. Hec est speciosior sole ⁊ sup oẽm dispositõz stellarũ luci compata inueniĕ p̃or. Et vere nisi puritate cãduisset celestis. s. xp̃s existẽs ros in eã non descẽdisset. Qz vt dicit Anſ. in li. de ꝯceptu v̈ginali. Ut illius hois. s. xp̃i conceptio de purissima mr̃e fieret. q̃ puritate niteret. q̃ sub celo neq̃ maior intelligi Idcirco in hoc tpe gratioso gaudeãt aues. i. errãtes. qz hodie descẽdit rex celoz vt hos q̃ diu errabãt ad regna celorũ reuocaret. Naz an xp̃i aduentũ omẽs errabãt. sicut in eorũ ꝑsona dic̃ p̃s. cxviij. Erraui sicut ouis q̃ perijt que. ser. t. Sed hodie reliq̃t xp̃s. xcix. oues. i. nouem choros angelorũ in del̃to. i. in celo. ⁊ venit ad illã q̃ pierat. Lu. xv. Iõ merito gaudeãt ⁊ exultẽt. ⁊ canticum leticie decantẽt. ℔m illud p̃s. xcvij. Cantate dño canticũ nouũ. ℔m glo. vita ⁊ lingua laudate de xp̃i incarnatiõe ⁊ redemptione humãe nature. qz mirabilia fecit Et hec fuerũt mirabilia de q̃bus dicit Hiere. xxxj. Nouũ creauit dñs sup terrã mulier circũdabit virum Et etiã de q̃bus p̃dixit Esa. vij. Ecce v̈go cõcipiet ⁊ pariet filiũ. Gaudeant deniq̃ homies ecclas deuotius frequẽtãtes. ⁊ p̃sertim mites ⁊ humiles. Quia hodie venit iste q̃ dixit Mat. xj. Discite a me qz mitis sum ⁊ hu. coz. Hodie veit in vterũ v̈gis q̃ humiles letificat. Mat. v. Beati paupes spũ. qm̃ ipoz est re. ce. Silr ⁊ mites ibidem. Beati mites qm̃ ipi possidebunt terrã de qua. p̃s. xxvj. Credo videre bona dñi in terra viuen. qđ a seculo nõ fuit auditũ. Quia dauid fuit humil̃. sicut testaĕ in p̃s. xxxiij. Hũlliabam in ieiunio aiaz meã. Job fuit hũil̃ simplex ⁊ rectus. Job. j. Moyses erat vir mitissimus. Nume. xij. Sed de ꝑmissione regni celorũ nũq̃ audierũt. sz oẽs ad inferos descẽdeŕt. Gaudeant etiã terreni ⁊ cupidi p terrã desiĝti. ℔m illud p̃s. Jubilate deo ois terra. cãtate. exultate ⁊ psallite. Quare? qz xp̃s hodie descẽdit de domo regia. in qua ℔m p̃s. sunt diuitie ⁊ gla q̃ auro gemmisq̃ mirabl̃r rutilat. de cuius portꝰ odoz nimiũ recreatiuus emanat. cuius platee ꝑstructe sunt ex auro purissimo tanq̃ vitrum p lucidũ. que fundata est in zaphyris iaspidibus ⁊ viuis ex lapidibus est ꝑstructa. florib⁹ ornata. vt dicit deuotus Amandus in hora. sap̃. li. j. c. xj. Hanc speciosissimã domũ xp̃s hodie dimisit ⁊ paup in terrã venit. Nõ sibi vsurpauit regnũ vngarie vl̃ romanũ. sed paruũ corpuscu lum v̈gis. Nõ aurũ vel gẽmas q̃siuit. sed omia ꝑtẽpsit. vt dicit. b. aug⁹. in ℔mone. Opia terrẽa ꝑtempsit de⁹. vt hoibus cõtemnẽda demõstraret. Gaudeãt eñ ⁊ terreni. qz ꝓpter eos xp̃us gl̃osum celũ reliq̃t. ⁊ oia mũdana ꝑtẽpsit. vt illos hec relinquere instrueret. ⁊ ad regnũ celoz pduceret. Exultãdo igiĕ debẽt se tales cupidi florib⁹ ornare pietatis. Quia dicit Hiero. glosus in epl̃a ad nepotianũ. Nõ memini me legisse mala morte mortuũ q̃ libenĕ opa pietatis exercuit. Hz eñ m̃tos intercessores. ⁊ impossibile est p̃ces m̃torũ nõ exauduri Gaudeãt p̃ea maria b̃ est tribulati. ⁊ q̃ sunt amaro corde. qz hodie venit saluatoz odij ⁊ tribulationis secator.

Qđ figuratū ē Jone. j. vbi legit̄ q fcā fuit magna tēpestas in mari qñ Jonas voluit fugē in tharsis ⁊ nō obedire dño vt iret in niniuē ciuitatem. Naute igit̄ miserūt sortes ⁊ cecidit sup Jonā. ad quē dixerūt. Quid faciem⁹ tibi. ⁊ cessabit mare? Quib⁹ ionas. Tollite me ⁊ mittite in mare. scio eñ q ꝓp̄ me facta est tempestas. Tulerūtq; ionā ⁊ miserūt. ⁊ stati cessauit mare a furore. Et ꝓparauit dñs piscē grandē q̄ ionā in se suscepit. Spūal'r q Jonā q̄ interp̄tat colūba xp̄s designat. q⁹ sicut colūba caret felle. ita xp̄s caruit felle peccator. Sz q nautā intelligitur de⁹ pater ⁊ fi. ⁊ spiri. q⁹ sicut nauta regit nauem. sic de⁹ regit vniūsa. Teste Bde. in li. j. de ꝓso. phie metro. v. O stelliferi ꝓditor orb. q̄ ꝓpetuo nerus solio. rapido celū turbine versas legemq; pati sidera cogis. oia certo fine gubernas. Hi igit̄ tres in ꝓsonis. sed vn⁹ de⁹ i essentia. miserūt inter se sortes. q̄s descēderet ⁊ hui⁹modi tribulatōz auferret. ⁊ cecidit sors sup xp̄m filiū dei. Jō dixerūt ei alie due ꝓsone. Quid faciemus tibi. ⁊ cessabit tribulatio? Et ille. Tolli te me inq̄t ⁊ mittite in mare mūdi. Quia probat mg̃r li. iij. di. j. q. ꝙueniēs fuit q̄ mitteret filius ⁊ nō p̄r vl spūssanct⁹ sic inq̄ens. Nō p̄r nec spiritussanct⁹. sed sol⁹ fili⁹ in carne missus est. qđ ideo factū est. vt q̄ erat in diuinitate dei fili⁹. in hūanitate fieret filius hois. Nō p̄r nec spūssanctus carnem induit. ne alius in diuitate esset filius. ⁊ ali⁹ in hūanitate. Et ne idē. s. in diuitate esset p̄r. ⁊ filius. s. in hūanitate. si de⁹ p̄r de hoie nasceret. hec ille. ⁊ q⁹ vt dicit ibidez mg̃r Opa trinitati sūt idiuisa ab ex̄. Jō tulerūt eū p̄r ⁊ spiritussanct⁹ ⁊ miserūt ip̄m in mare hui⁹modi ⁊ ipse filius se misit. ⁊ tribulatōes ⁊ tēpestuose clamatōes cessauerūt. Jō dixerūt sancti p̄res a tribulationib⁹ q̄etati illud Tob. iij. Nō delectar⁹ in ꝓditōib⁹ nr̄is. q⁹ p⁹ tēpestatē tranquillū facis. ⁊ post lachrymatōz ⁊ fletū. exultatōez infūdis. Sz dñs spūssanct⁹ p̄pauit piscē magnuz. i. btām v̄ginē martā. ſm illud qđ p̄dixit angelus Lu. j. Spūssanct⁹ supue. in te. ⁊ vir. al. ob. tibi Et illa accepit hodie xp̄m in vterū suum. Gaudeant ⁊ demū peccatores. q⁹ iste venit hodie i carnē. q̄ piecit post tergū suū oia pcta. Esa. xxxviij. Iste hodie missus est ad nos q̄ est frat̄ nr̄ sponsus nr̄ ꝓpatus misereri. ⁊ tegē oia pcta nostra ⁊ pijcere ea in ꝓfundū maris. ⁊ remittē q̄si nūq̄ fuissent. dummō ꝙuerti voluerim⁹. ⁊ d̄ cetero abstinē. Sicut ait Amādus li. j. c. iij. Jō dicit ap̄l's. j. Timo. j. Fidel'ſmo. i. ver⁹ ⁊ omi acceptōe dignus. q⁹ xp̄s ihs venit in hūc mūdm pctōres saluos facē. Et b q̄ ad ꝑmū. Quantuz ad scām sciendū q̄ ad experientiā videmus q̄n venit tp⁹ calidū anni. arbores vndiq; ramis viridibusq; foliis pulchre vestiunt floribusq; fulciunt. ⁊ fructibus circūq; replent. Si autem venerit frigiditas q̄ caliditati cōtrariat flores destruit atq; fruct⁹. Cui⁹ rō ſm naturales est q⁹ in calido tpato arbores in humore abundant. q̄ se diffundit descendens a radice ⁊ arborem facit germinare. In hyeme aūt frigore idē humor relinquēs ramos. radici se infūdit. Jō arbor tali humore orbata steril'efficit ⁊ arescit. Si aūt eadez arbor ꝓpriis debz coronari foliis ⁊ floribus. necessariū est bonū nunciū p̄cedē. ⁊ h̄ est ver. qđ incipit in cathedra petri. ſm illd̄ pote. Ver petro dec̄. estas exinde sequet̄ Et hoc portat bonū nunciū q⁹ arbores p̄stinū recipiūt decorem. Mystice q⁹ arborē in ꝓposito. p̄ho intelligo hoiem. q⁹ sicut ab arbore veniūt fruct⁹. ita ab adam p̄mo hoie oēs hoies original'r processerūt. Hunc hominem. s. p̄mū pulcherrime or nauit ramis pulcherrimis floribus v̄tutū ⁊ fructibus boni opis. Quia vt legit̄ Gen̄. j. Deus creauit ip̄m ad imaginē suā. ⁊ posuit eū in locū amenū fruitu osum arboribus magnū. ⁊ magno fonte fecundū. Et vt ait mg̃r li. ij. sen. dis. xvij. Sedit sibi lignū vite ad edendū qđ diuit⁹ accepit hanc vi. vt q̄ ex ei⁹ fructu comederet. corp⁹ eius stabili sanitate ⁊ ꝓpetua soliditate firmaretur. nec vlla infirmitate vel etatis imbecillitate in deterius vl in occasum laberet̄. Jō dicit in eodē di. xix. q. p̄mus hō fuit immortal'. qđ non habuit ex natura. sz ex lig̃ vite habebat nō. posse mori. Cui cōsonat aug⁹. sup Gen̄. Quodam mō creat⁹ est hō immortal'. qđ erat ei ex lig̃ vite nō de ꝓditione nature. mortal'erat de ꝓditōne corpis aialis. immortal'bñficio ꝓditor⁹. Sedit q̄ p̄mis parētibus hāc ꝓrogatiuā. vt si nō peccassent sine omni peccato ⁊ macula in padiso carnali copula cōuenissent. ⁊ esset ibi thor⁹ imaculatus. ⁊ cōmixtio sine ꝙupia. atq; genitalibus mēbris sicut ⁊ ceteris impassent. ⁊ ibi nullū motum illicitū sensissent. vt dic̄ in eodē li. disti. xx Fuit etiā adam pfect⁹ creat⁹ in cognitōne scie. q⁹ omibus animātib⁹ imposuit noia. vt ostēderet q̄ singulorū noticiā haberet q̄ oia ppt̄ ip̄m creata essent ⁊ ab illo rz̄gēda. vt dicit mg̃r vbi supza di. xxiij. Horū omnium deus. Idem ibidez distin. xv. Bene dici pōt q̄ creata nihil homini nocuissent si nō peccasset. Puniendoz nāq; vitiorū ⁊ terrendoz vel pbande vel pficiendē xtutis causa nocē ceperūt. Sz ip̄e adā dñatus fuisset oibus creaturis. ſm illud Gen̄. j. Dominami piscibus mar⁹ ⁊ volatilibus celi. et vniūsis animātibus q̄ sunt sup terrā. Si ei euocasset piscem de mari. volucrē de aere. bestiam de nemore. veniēdo statim tanq; dño suo obedisset. Nec etiā ab alijs alimētis impedimentū habuisset. Si iacuisset in igne nō arsisset. in aq̄ nō submersus fuisset. terra non ip̄m oppressisset. Aer nō suffocasset. Insuq; ꝓdit⁹ fuit q̄tuor xtutib⁹. miſicordia ⁊ veritate. iustitia ⁊ pace. Ita

K

decenť ornat⁹ fuit adā tanc̄ pulč arbor i statu calido innocētie. Et de ꝺ statu vt dič mgr̄ li. ij. di. xx. Transſērēdus erat cū vniūſa poſteritate ſua in melioꝛē dignioꝛemq; ſtatū vt celeſti et eterno bono in ceľ ſibi parato frueręť. Sz diabolus vt ibidē di. xxj. vidēs hoiem p obedientie hūilitatem poſſe aſcēdere. vñ ipe per ſuperbiam ruerat. inuidit ei. Et quia illi per violentiam nocere nō potuit ad fraudē ſe ꝓtit. vt dolo hoiem ſupplātaret. quē ⁊tute ſupare nequi erat. Ne aūt fraus ſua manifeſtareť. in ſua ſpecie nō venit ne ante cognoſcereť ⁊ ita repellere tur. Sz in ſpecie aliēa ⁊ cū horꝛibili in qua eius malicia nō facile poſſet deꝑhendi. veit em̄ ad hoiem in ſpente q̄ ſi pmiſſus fuiſſet in ſpē colū be venire maluiſſz. ſz nō erat dignū vt ſpūs malignus illā formā homi odioſaz faceret. in qua ſpūſſanct⁹ apparitur⁹ erat. Ueniēs igiť ſpens vt dicit mgr̄ ſtetit coꝛā femina in q̄ min⁹ ratōez vigere nouit. ⁊ non audet in ⁊ba pſuaſiōis exire timēs deꝑhēdi. ſed ſub inērogatōe eā aggrediť. vt ex reſpōſiōe colligeret q̄liť in malicia ꝓcedere poſſit. Cur inq̄t p̄cepit vob dñs vt non comederetis de omi lig̃ paꝺiſi? Rñdit mlr De fructu lignoꝛuz q̄ ſunt in paꝺiſo veſcimur. De fructu ⁊o ligni qđ eſt in medio paꝺiſi. p̄cepit nob ne comederem⁹ ⁊ ne tāgerem⁹. ne forte moriamur. Jn q̄ ⁊bo dedit ſibi locū tēptā di Jō diabolus mox dixit. Neq̄q̄ moꝛiemi. ſcit enim deꝰ in q̄ ⁊c̄. Jn quo pmiſit pmiū. ſi comederēt haberēt ſimilitudinē dei ⁊ ſcīam boni et mali. Audiēs igiť hec mlr. q̄dā elatio pulſauit mentem ſuā. vt dicit mgr̄ li. ij. di. xxij. q⁹ credidit et voluit habere ſimilitudinē dei. Nō confirmat aug⁹. ſup Geñ Nō inq̄t eſt putādū q⁹ hō deiceretur niſi p̄ceſſiſſet in eo q̄dā elatio ⁊c̄. ſperans igiť hec conſeq̄. tulit de fructu ⁊ comedit. Sed adā nō fuit ſeduct⁹ eo mō q̄ mlr. non em̄ putabat eſſe verū q⁹ diabol⁹ ſuggerebat. in eo tñ ſeductus credi pōt q⁹ cōmiſſum veniale putauit qđ pemtoꝛiū erat. Potuit etiā aliq̄ elatio mēti ei⁹ ineſſe ilico p⁹ tēptatōz ex qua voluit lignuz vetitū expiri cū mulierē nō vidit moꝛtuaz eſca illa pcepta. Cogitās igiť adam de miſcōia dei ⁊ pomū ſumens comedit. ⁊ pſuaſioni mulieris ꝓſenſit nolens eā ꝓtriſtare. ⁊ eā a ſe alienatā relinquere ne piret. arbitrat⁹ illud eſſe veniale et nō moꝛtale delictū. qđ tñ exit⁹ aliter indicauit Plus tñ peccauit mlr q̄z vir. q⁹ in ea maioris tumoꝛis p̄ſumptio fuit q̄ etiā in ſe ⁊ in deū ⁊ in ꝓrimū peccauit. vir aūt tm̄ in ſe ⁊ in deuz. Si tñ vir nō peccaſſet. mīme humanū gen⁹ peccatis coꝛruptū periſſet. vt dicit mgr̄ li. ij. di. xxij. Adā igiť peccādo oēm ornatū ꝓdidit. Nam q̄ habuit poſſe nō moꝛi in ſtatu innocentie. in ſtatu peccādi habuit moꝛiēdi neceſſitatē. ſm illud apl̄i ad Ro. viij. Coꝛp⁹ ꝓpť pctm̄ moꝛtuū ē. i. neceſſitatē moꝛiēdi in ſe hūit. q̄ ꝑus genuiſſent ſine macla ⁊ mala ꝓcupia. p⁹ pctm̄ fuit culpa. q⁹ talť letalť egritudo mēbris hūanis inheſit. vt dič mgr̄ li. ij. di. xix. ⁊. xx. Qui in ſtatu innocētie habuit ſapiam p⁹ pctm̄ incurrit ſtulticiā. ſm illud pſ̄. xlviij. Hō cū in honoꝛe eſſet nō intelle. Jō dixit ad eū dñs. Ecce adā q̄ſi vnus ex nob fact⁹ eſt ſciēs bonū ⁊ malū. q. d. alič ſibi euenit Sz tm̄ mgr̄ li. ij. di. xxij. dič q⁹ illā ſciaz ⁊ prouidentiā q̄ creata ſibi ſubijcereť. ⁊ rōe illius gubernareť vt ſciret illť quidē neceſſaria a q̄b⁹ cōſequi emolimentū debebat hō peccādo non p̄didit poſſibilitatē. nec illaz q̄ carnis neceſſaria ꝓuideť. Jdcirco hō in ſcriptura de hmōi non eruditť. ſz de ſcia aie quā peccādo amiſit. Etiaz aialia q̄ in ſtatu innocentie ſibi obediſſent. poſt pctm̄ facta ſunt rebellia. ſiľr cūcta elemēta Alias etiā ⁊tutes q̄tuoꝛ pdidit ꝓpť pctm̄. Par q̄ ⁊ miſcōia ipm̄ relinquētes in celū aſcenderunt q⁹ in his nongentī. xxx. annis q̄b⁹ vixit Adam Geñ. v. nō habuit pacē ⁊ req̄em. ſz laboꝛez. ſm qđ dixit dñs Geñ. iij. In ſudoꝛe vult⁹ tui. ve. pa. tuo. Miſericoꝛdia etiaz ſibi nō ſubueit neq̄ poſteris ſuis in q̄nq̄ milia. ⁊. cc. min⁹ vno ānis Sz veritas ⁊ iuſticia hec renuētes ipm̄ ⁊ filios ſuos p illud tps g̃uiť punierūt. Tandē celeſtis pť vt ait. b. Berñ. in q̄dam meditatōe. videns hūanū gen⁹ ꝓpter pctm̄ piſſe. ⁊ dura oppreſſione diabolo ſubiacē. audiensq̄ clamoꝛē iuſtoꝛ dicentiū cū pſ̄. cxliij. Jnclina dñe celos tuos ⁊ deſcēde. Et iterū. Utinā dirūpes ce. ⁊ deſcen. Eſa. lxv. Miſcōia eſt mota in ſuo ꝓſiſtorio diuinitatis ꝓſiliū habuit de creature libacōe viz hois in q̄ habuit q̄tuoꝛ ꝓſultrices. Prime due fuerūt miſcōia ⁊ ⁊itas. Miſcōia fuit in celo. ſz ⁊itas veit vſq̄ ad nubes. ſm illud pſ̄. xxxv. Dñe i celo miſcōia tua. ⁊ ⁊itas tua vſq̄ ad nubes. Miſcōia allegat p hoie. Ecce inq̄t iratus es dñe. nō eſt q̄ inuocet nomē tuū. q⁹ audacter peccāt hoies ⁊ te offendūt. ⁊ non eſt q̄ ſurgat ⁊ teneat te ab ira tua. Si em̄ oēs hoies pdas vt i imicos quos poſtea habeb aicos. Cūpſit p ſe dictum aug⁹. Et mgr̄ in li. ij. di. j. Nōne feciſti hoiez creaturā ratōnalē vt ſummū bonū intelligeret. intelligēdo amaret. amādo poſſideret. at q̄ poſſidēdo frueręť. q. d. vtiq̄. Igiť ſi peccauit hō q̄ vitio tibi occidēdo ⁊miculū. ⁊ ſi odem nab. q̄d tibi p b gľe tue. Quia ſcriptū eſt pſal. xxxviij. Jnfern⁹ nō ꝓfitebiť tibi. ne. m. lau. te. Jdcirco vt petijt pſ̄. xliij. Exurge q̄re ob. dñe. exur. ⁊ ne repel. in fi. Uſq̄quo pť miſicordiaz iraſceris ſup oratōz ſui tui Cōūtere dñe vſq̄q̄ ⁊ depcabiť eſto ſup ſuos tuos. Aūte iram tuā miſicoꝛs ⁊ miſeraꝛ. Exurge dñe liba hominē quē creaſti ad tuā imaginē. q⁹ nō eſt q̄ redimet ꝑter te. Tu igiť exurgēs miſereberi ſyō. i. aime q⁹ tps miſerēdi ei⁹. q⁹ veit tps. Nō audiens

ꝓitas ait. Bñe iustus es ⁊ rectū iudiciū tuū
Scio q̄ oia q̄ ꝓcedūt de labijs tuis nō faci ir-
rita. Tu em̄ dixisti ꝑ sniam. Geñ. ij. Quocunq;
cēpe comederitis ex eo morte morieni. Et illa
snia nō dz falsa inueniri. alꝫ ego pereo si miseri
cordia debet erudiri. Luz aūt ille due ꝓsultri-
ces nō possent mediū redēptōis inuenire. acces
serunt alie due. s. pax ⁊ iusticia. Pax allegabat
pdicte dicēs. Cū de⁹ cogitat sp cogitatōes pa-
cis ⁊ nō afflictōis. ió dz iure hoiem penitētē re-
cōciliare. Justicia aūt ꝑ parte dei dicens. pś. j
Non sic impij nō sic. sz veniat mors sup illos ⁊
descendāt in infernū viuētes. Insup scriptū ē
Esa. xxvj. Iniq̄ agens nō vide. glaz do. Cū q;
neciste cōsultrices possent ꝓcordare. dedit ꝓsi
liū sapientissim⁹ Salomō xp̄us filius dei vt fie
ret mors bona q̄ innocēs moreret. ꝑ cui⁹ morte
hō pditus libaret. Querētes igit talē innocen
tem nusq̄ inuenerūt. q; nēo potuit dicē. mūdū
est cor meū. pur⁹ sum a pctō. Prouū. xx. Quib⁹
sic referentib⁹ dixit. Nec vos q̄q̄ scitis. Ne-
scitis inquā. q; scriptū est pś. xiij. Oēs declina
uerūt sil inuti. fa. s. nō est q̄ fa. bo. ⁊c. Querite
igit q̄s fit ille vnus. ⁊ inuestigātes inuenerunt
q xp̄s ille vnus esset. q̄ inuēto ꝓtulerūt senten
tiam diffinitiuā dicētes. Qui dedit ꝓsiliū. cōfe
rat auxiliū. Audiēs aūt iudex xp̄s q̄ istō dede-
rat ꝓsiliū. q̄ pati deberet ꝑ hoie ait. Gene. vj.
Penitet me fecisse hoiez. Recte fecit xp̄s sicut
sartor. q̄ cū fecisset bonā tunicā quā ali⁹ intuen-
do macularet. q̄ maculata ad sartorē portaret.
⁊ ille ꝓpter maculā necaret. ille diceret. Pēni-
tet me fecisse tunicā. sic de xp̄o q̄ fecit humanā
naturā bonā. Geñ. j. Vidit de⁹ cūcta q̄ fecerat
⁊ erāt valde bōa. Sz adā peccādo eam macula
uit. ⁊ xp̄us ꝑ ea pati debuit. Jō dixit. Pēnitet
me fecisse hoiez. Sz q; humanū gen⁹ redimi ñ
potuit. nisi bon⁹ nūci⁹ pīret. Recte sic arbor q̄
pdit pōrem pulchritudinē nō ornaī floꝛib⁹ nisi
pcedat pus ver. q̄si bon⁹ nūci⁹. Jō xp̄s vocans
nūciū gabrielē dixit. Veni gabriel. vt ptz i ser-
mone pcedēte mēbro. ij. Et subdit. Angel⁹ au-
diens hec. intra se cogitās ⁊ dicēs. stupendū ē
ꝑ miraculū ⁊ ois scie pcellit sensuz. Qui in che
rubin terribilis ⁊ in seraphin inuisibilis ⁊ in oi
bus angelicis ꝓtutib⁹ incōpheñsibilis est. tamen
vult incarnari. Et puelle sui habitaculi pñtiaz
reꝓmittit. Pōt ne vter⁹ capere eū. q̄ non capit
hec ⁊ hmōi angelo cogitante. ait dñs ad eum.
Quid turbaris o gabriel. Nunq̄d nō a me pr⁹
missus es ad zachariā sacerdotē ⁊ natiuitatem
Jobis ei nūciasti Nūq̄d nō annūciatōis tue ef
fectū ꝓsecut⁹ sum Nūq̄d nō illa tūc sterilis ē se
ges facta. q̄ iam carebat. i. pcaristia deficiebat
Nūq̄d impossibile est aq̄ me q̄ creaui oia ver
bo. Cur ā ambigis. Ad hec angel⁹. Bñe opus
q̄dem extitit tue charitatī qō ex amore pficitur

Testis est zacha. p⁹ illū rebecca ⁊ anna. q̄ misse-
rie ⁊ passioni sterilitatis sil fuiētes a re libratez
acceperūt. Virginē aūt parē q̄ genitura de vi-
ro nō ē. supat oēm legū naturā. ⁊ tuāquō annū
ciabo puelle p̄sentiā. Te em̄ celi ⁊ tre non capi
unt fines. ⁊ quō te vter⁹ capiat ꝟginal. ⁊ quō
feret maria ignē tue charitat. Cui dñs Si lesit
ignis in solitudie rubū ledat vtiq; mariaz mei
pñtia. q. d. Sicut ignis ardebat. nec rubum le-
debat. sic mea p̄sentia mariā nō ledat. Et tunc
angel⁹ impleuit mandatū domi. Et de sūmo ce
lorū exiliēs ad ꝟginēq; ingrediēs eā salutauit
dicēs. Aue gr̄a ple. do. te. ⁊c. Angelus em̄ fec̄
sicut faciūt solēnes nūcij a secularibus dñis. vt
puta regib⁹ vl p̄ncipib⁹ missi. regalē ꝟginez ad
pcandū. Pdio q̄ veniūt ad ipam. p̄mittūt sa-
lutatōz ei se reuerenē inclinādo. et sic de facili i
clināt ad ꝓsensuz suoꝝ dñoꝝ. deinde dñoꝝum
aperiūt volūtatē. Si aūt ex ꝟb viderint ꝟginez
turbatā. cōsolanī eaz dñtes. O ꝟgo amena ne
turberis. q; rex nr̄ qui est diues spēm tuā concu
piuit. ⁊ tua dilectio apō ipm gr̄am adinuenit.
Ita angel⁹ p̄mo salutauit ꝟginē ex pte regis sui
Et q; vidit eā turbatā ait. eā appellādo dicēs.
Ne timeas maria inueniſti em̄ gr̄az apud do.
Et stati subdit volūtatē regis. Ecce ꝓci. ⁊ pa.
filium ⁊c. Jō dicit. b. aug⁹. in p̄mōe ho. Audi-
uimus nūciū gaudia mag̃ nunciātē. iudicia leti
cie. vocē auxilij. reuocatōz fuitutis. Ecce ag̃e-
lus ad ꝟginē loquit. vt deinceps p̄cēs mulie-
ri nō p̄motinet. missus gabriel angel⁹ toti⁹ mū-
di nūciare salutē deferēs ade reuocatōis pscr-
ptum. Missus est gabriel ad ꝟginē. vt ignomi
nia femie exhausta ferat salutē. Missus ē ad
amatū regis angelorū palaciū. p̄parare mūdū
spōso thalamū. missus est ad ꝟginem. q̄ despō-
sata est q̄dē ioseph. Nuabat aūt ibu. missus lu-
cerna nūciare solē iusticie. Missus crepusculū
lumen p̄currens diei. Missus ē gabriel mani-
festās eū q̄ ē in sinu p̄ris ⁊ in vlnis mr̄is. Mis-
sus est miles vociferās secretū regis. qō cogsci
tur fide nō discussiōe. Hec aug⁹. Jō dz. Hec est
dies boni nūcij. Sed illō est notū qñ aliqs rex
p̄potens ad hūilē mitteret ꝟginē ⁊ ipam dita-
ret. ⁊ in suū ꝓiugiū sumeret. illa vtiq; ꝓsentiret
Sic hr̄. j. Re. xxv. vbi legit q̄ rex dauid misit
nūcios ad abigail. vt eā sibi despōsaret in vxo-
rem. Illa aūt postq̄ audisset nūcios. adorauit
in tra ⁊ dixit. Ecce famula tua sit in ancillā. vt
lauet pedes fuoꝝ domi mei. ⁊ sic dedit cōsen-
sum. Et sic Maria auditis nunciis angeli Ga
brielī illud. s. q̄ elegisset eā in spōsam. ⁊ veri⁹ in
matrē bñdictam. ꝓsensit nūcio dicens hūiliter.
Ecce ancil. dñi. ⁊c. Quo facto ꝓceptus est xp̄s
⁊ ꝟb quo ad secundū. Quantū ad tertiū est notā
dū. Pli. in spe. na. di. Pāthera est aial pulcrū
⁊ his qui sibi in aliq̄ subueniūt. nullo mō est in-

gratū. Nam sicut ide3 ait q̄ q̄dam vir se'l ex casu venit in deſtū in quo vidit foueā ꝓfundam in quā collapsi erant catuli pāthere. nec de p se poterāt de ea ascēdere. neq̄ p matre3 adiuuari Ille aūt pietate mot⁹ in foueā descendit ⁊ catulos inde subleuauit. Nō videns panthera edu xit virū illū p solitudinē leta ⁊ blandiēs vt sibi gr̄as referre facile appareret. Spūal'r p pāthe ram sancta mat' eccl'a intelligit'. ⁊ vt dicit Jsiō. li. xij. q̄ filij panthere cū in vtero mr̄is cōualuerint ⁊ ad nascendū iam vires receperit. mordēt matrē lacerātq̄ vnguib⁹ ei⁹ aluū tāq̄ sui ptui resistentē. Ita mali filij ⁊ filie eccl'e cū apte sunt ad peccandum. si tūc resistit eccl'a p suos doctores ⁊ p̄dicatores. ip̄am v̄bis suis detractorijs ⁊ v̄beribus lacerāt. sicut faciūt heretici ⁊ mali xp̄iani. s. de q̄bus cōquerit' ꝓpha Amos q̄nto Odio habuerūt in porta corripientē. ⁊ loquentem pfecte. s. doctores sanos. abominati estis. Sz p virū intelligit' xp̄s. de quo dicit Zacha. vj. Ecce vir oriens nomē ei⁹. Hic vir ambulās in deſto. i. in celo. quod dictū fuit desertū ꝓpt' casum malorū angelorum. Luc. xv. vidit filios panthere. i. eccl'e lapsos in foueaz eterne dānationis. Et hodie mot⁹ pietate descēdit ad eos. vt eos liberaret. Sicut ait Exo. iij. Videns vidi afflictōnem populi mei q̄ est in egypto. h̄ est in tenebris peccatorū. ⁊ clamorem ei⁹ audiui ⁊ descēdi vt liberarē eū. Et h̄ ꝓpendēs sancta ecclesia nō tacet. sz hodie lete decātat gr̄as sibi dicens. Hec est dies quā fecit dn̄s. ⁊c. vsq̄ gl'a tibi dn̄e. Et ad hanc g̃titudinē inuitat suos filios cū cantat in p̄s. xcvij. Cātate dn̄o cāticū nouū Dicit glo. Cātate vita ⁊ lingua de xp̄i incarnatione ⁊ redēptōne humane nature. quia mirabilia fecit. Et hec sunt q̄ hodie v̄go concepit ⁊ nouē elapsis mensib⁹ v̄go pepit ⁊ post partuz v̄go ꝓpetua mānsit. Et subdit ratōez quare cantare debēt filij sui dicētes. Notū fecit dn̄s salutare tuū. i. filiū quē desiderās Jacob ait Gene. xlix. Salutare tuū dn̄e expectabo. Et Luc. ij. Symeon dic'. Viderūt oculi mei salutare tuuz h̄ est xp̄m. Reuera xp̄um hodie p sua incarnatōne laudare debem⁹ ⁊ gr̄as referre sibi. quia si tacuerim⁹ a laude ⁊ gr̄arum actōe. ⁊ nolueri/mus hanc pietatē magnā nob exhibitā. sceleris arguemur. Sicut contigit cuidaz monacho de quo legit'. q̄ cū fratribus veit ad eccl'az vt psal
R leret. ⁊ cū in missa cantaret' ille articulus simboli Niceni. Incarnatus est de spūsancto. Ul' vt alij dicūt cum h̄ legeret' Joh. j. Et v̄bum caro factū est Genibus alijs fratrib⁹ deo humilit' inclinantib⁹. gr̄asq̄ agentib⁹. ille solus sedere manens in stallo gr̄as non retulit. Statimq̄ ex diuina pmissione venit diabolus in specie ethiopis. ⁊ ip̄m g̃uiter in maxillaz pcussit q̄ vestigia digitorū ad tempa vite in ipo remāserūt. Et dixit ad ip̄m. Si de⁹ naturā angelicā p me assū/psisset. ego me ad terrā facietenus pstrauissem ⁊ tu miser ingratus existis de incarnatōe salutoris tui. Idcirco nō simus ingti. sed christū in eternū ꝓpter suā sanctissimā incarnatōz collaudemus. ⁊ gr̄as illi agamus. Ut mereamur de illa exultare h̄ in gr̄a. ⁊ tandem in eterna gl'a.

Sermo in cena domini.

Venite comedite panem meum. ⁊ bibite vinuz q̄ miscui vob. pro. ix. Medicus Jobs A mesue in p̄ma practica dicit sic. Dis in q̄ aliq̄d mali aut morbositatis latitat ⁊ in vere medicis aut laborib⁹ purgat⁹ nō fuerit. estate succedente piculosis febribus estuabit. Si aūt medicis curauerit accipere infirmitas expurgab'. Et ratiōnē hui⁹ ponit cōstantin⁹. q̄ morbus q̄n vere intra corp⁹ remānsit. aduenīte calore estatis piculosius estuabit. Mystice loquēdo. Quis est iste q̄ nō habeat in se malū peccati vel morbum aime latitare. Certe nemo. m'lta em̄ mala occulte ꝓpetram⁹. de q̄bus dicit. b. Bern̄. lib. medi. c. xij. Magis timeo malū q̄ facio in abscondito q̄ q̄ facio in apto. Malū em̄ q̄ nullus vidit. nemo rep̄hēdit. ⁊ vbi nō timet' repre hēsor. securi⁹ accedit tēptator. ⁊ facili⁹ iniq̄tas ꝓpetrab'. hec bern̄. Mlta etiā cōmittim⁹ māifeste p q̄ aie nr̄e morbositatē ꝓtrahūt ⁊ assumunt ⁊ illa in nob p obliuionē manēt latitare. a q̄bus si volum⁹ expurgari ⁊ sanari necesse est nob vt nobilissimā medicinā corpis xp̄i in ꝑe h̄ēi isto tpe gr̄e sumam⁹. De qua dicit. b. Bern̄. in sermone. Corp⁹ xp̄i est pegrinātib⁹ dieta. egrotis medicia. debiles cōfortat. valētes delectat. languores sanat. sanitatē conſuat. fit hō mansuetior ad correptōez. patientior ad laborē. ardentior ad amorē. ⁊ ad obendientiā pnior. ⁊ ad g̃tiarū actōz deuotior. hec ille. Et vere dic' q̄ hāc dignissimā medicinā nō sumeret pic'o se exponeret. Quia d'r de pen. ⁊ re. c. Omis vtriusq̄ sexus postq̄ ad annos discretōis venerit suscipere debet ad minus reuerent' in pasca eucha. sacramētū. nisi forte de ꝓpij sacerdotis consilio ob aliquā ratōnalem cām ad tps ab eius pceptōe duxerit abstinendum. Et subdit' pena. Alioq̄n ⁊ viu⁹ ab ingressu eccl'e arceat'. i. expellat'. ⁊ moriēs xp̄iana careat sepultura. Hec Jno. iij. Jō ne hō in tale incidat piculū sue aime. vocat nos xp̄s hodie ad hāc medicinā dicēs Venite comedite panē. i. corpus meū sub specie panis exhibitū tanq̄ saluberrimā medicinā de qua d'r Ecci. xxxviij. Altissim⁹ de terra. id ē de carne v̄ginis creauit medicinā. ⁊ vir prudēs nō abhorrebit eā. Jn v̄bis ꝓpositis duo tāguntur. Primo vniūsalitatis vocatio. ibi. venite. Secdo necessitatis manducatio. ibi. comedite.

De ꝑmo est notandū. cū reges terre faciūt conuiuia magnifica. vt cōuiuia nuptiarū. ꝑ oībus inuitāt ad illa ꝑmit' suos ꝓncipes. deinde generaliť oēs ppl'os. vt sic eoꝝ regia ptās latius demonstreť. ꝛ ꝫ figuratū est Hester. j. vbi legitur q̄ rex asuerus in tertio anno imperij sui feč grande ꝓuiuiū cūctis ꝓncipibus ꝛ pueris suis ꝑfectisq; ꝓuinciarū coꝝā se vt oñdēt illi diuitias gl'e regni sui ac magnitudinē. Cūq; compleret'ur dies cōuiuij. inuitauit oēm ppl'm q̄ inuentus est in susis a maximo vsq; ad mimū. Spūaliter asuerus inťptať btūs ꝛ significat xp̄m. q̄ fm hiero. est oim supnoꝝ ciuiū btitudo ꝛ gl'ia q̄ eius celsitudis faciē cōtemplāť. Hic igiť xp̄s beatissim' fecit grāde cōuiuiū tertio anno ip'erij sui. Prim' ann' fuit stat' nature. Scōs status legis. Tertius stat' gr̄e. in quo fecit grāde ꝓuiuiū. qđ instituit eucha. sacramētū. De quo dicit. b. Bern̄. in quodā ꝑmone. O sacrū et nobile cōuiuiū sacr̄m sacramētoꝝ. sanctū sctōrum amoꝝ amoꝝ. dulcedo dulcoꝝ. Vere hec sūt festa paschalia in q̄bus adest p̄r ꝛ filius ꝛ spūssanctus. in q̄bus fit vna caro spōsa cuꝫ sponso. aia sancta cū xp̄o. De hoc etiā dicit. b. Hieroni. vt h̄ in epł'a Eusebij ad ep̄m Damasuꝫ. O nobile inq̄t cōuiuiū in quo sub panis specie tot' xp̄s sumiť de' ꝛ hō. Et ita tot' in specie panis ꝛ in q̄libet eius ꝓticula. ꝛ in vini specie. ꝛ in q̄libet gutta. sicut in panis tot' sic ꝛ in vini specie sił. Nam tot' ꝑfect' ꝛ integer sub panis specie. et ꝫ q̄cunq; mima ꝓticula. ꝛ idē tot' i vini specie ꝛ in q̄libet gutta ꝑmanet hec ille. Sed di. quare xp̄s hodierna die instituit ꝫ nobile cōuiuiuꝫ sui sanctissimi sacramēti. Ad ꝫ dic̄ san. Tho. i tractatu de corpe xp̄i. q̄ triplex est cā institutōnis. Prīa mēoria saluatoris. Scōa sacrificium altaris. Tertia cibus hoīs. Et subdit. Hec tria disponit in ꝫ sacramēto. dei sapia ꝓtra vetera mala. ꝛ q̄ sunt illa declarat. Cōtra obliuionem dei. ꝓtra debitū rapine aliene rei. ꝛ ꝓtrā cōruptionē pomi mortiferi Primi eñ parentes in hec tria ceciderūt mala. Ypentina fraude decepti ꝛ p eos successores sunt ꝑuati. De ꝫ h̄ Ecci. x. Initiū superbi hominis est apostatare a deo. q̄ ab eo q̄ fecit eū recessit. ꝛ in obliuionē dei deuenit. De scōo legiť Gen̄. iij. Videns mier lignum q̄ esset bonū ad vescendū. ꝛ pulchrū oculi. tulit ꝺ fructu eius ꝛ comedit deditq; viro suo. ꝛ sic ruinam comisērūt. De ťrtio legiť Gen̄. ij. de ligno scie boni ꝛ mali ne comedes in q̄cū q; die comederis ex eo morte morieris. qđ ꝛ factū est sic̄ testať ps. lij. Corrupti sunt ꝛ abominabiles fa. s. ini. suis Sz ꝓtra ꝫ triplex malū institutū est hoc sacr̄m. Lu. xxij. vbi dr. Accipite ꝛ comedite ꝫ ē corp' meū qđ ꝓ vob tradeť. ꝫ facite in meā cōmemoratoꝝ. Et est ꝑma cā. s. mēoria saluatoris ꝓtra ōi obliuionē. Jō dicūt doctores. Sacerdos nūq; dz accedē diuina pagēdo. nec laic' diuia sumēdo nisi ꝑhabita dñice passionis mēoria. q̄liter suscepit obꝓbria. flagella. sputa vulnera. alapas. irrisiones. accusatōes ꝛ similia. Scōa cā i stitutōis est sacrificiū altaris ꝓtra quotidianaz delictoꝝ nr̄oꝝ rapinā. Sicut eñ corpus domini sel' oblatū est in cruce ꝓ delicto originali. sic offeratur iugiť ꝓ nr̄is quotidianis delictis in altari. Tertia cā est cibus hoīs. Est eñ cibus medicinal' ꝓtra pomi mortiferi corruptōz. Jō dic̄ btūs amb. in li. de ꝫ sacramēto. Corp' xp̄i medicina spūal'is est. Quarta causa pōt addi vt essz viaticū p̄sentis pegrinatōis. De qua dic̄ sctūs hiero. O sanctū nr̄e pegrinatōis viaticum. q̄ de ꝫ seculo neq; pueniť ad celestis hier'lm ꝓsortium. patres nr̄i in deſto manna comedēteſ nō venerunt in terrā p̄missionis. Qui ꝙ te comederit i tui fortitudie ābulabit ad mōtē dei oreb Et subdit dicēs. Comestio delicatissima. in q̄ sapoꝛis ꝛ odoris est suauitas omne delectamētū ois medicia. omis sustentatio. ꝛ ois reqes a labore. vbi oē est qđ desiderari pōt. Hec hiero. Ad illud ꝓuiuiū iocundissimū inuitauit celestis asuerus p̄mates suos. xij. ap'los. de q̄bus dicit pś xliij. Cōstitues eos p̄n. s. o. t. Quia vt legiť Lu. xxij. q̄ xp̄s māducās cū discipul's suis agnū paschalem ait. Desiderio desideraui ⁊c̄. Hic potest inseri hist'oria q̄ facta est q̄nta feria vsq; ibi Egressus iesus transt torrentē cedron. ꝛ sic i hiis gestis inuenies q̄ post lotionē instituit eucha. sacr̄m. ad qđ discipuli p̄mo sunt vocati. Et non solū ip̄i p̄ncipes ꝛre apostoli sunt ad ꝫ ꝓuiuiū salutiferū inuitati. sed etiā vniūsi. Ita vt mirat'ur gl'osus doctoꝛ hiero. O esca inq̄t mirabil' ac stupenda delectabil' ꝛ iocūda tutissima ac super oia poptanda q̄ singularis ꝛ laudita tua liberalitas q̄ sūpabundātissima ac p̄diga largitas vt eā nemi exortē facis nisi venire ꝓtēnat Et subdit. Si q̄s g̃ paruul' est secure ad te veniat. ꝛ te comedēs fiat magn' ꝛ relinquēs semitas infantie. per semitas ambulabit p̄rudentie Si q̄s debil' ad te declinat ꝑtin' fiet fortis. Si q̄s infirmus. sanabiť. Si q̄s mortuus ē. si ad te adire voluerit vitā interminabilem apꝑhēdit. Si q̄s magn' est ꝛ fortis. nec hic te desinat. naz sp abundanť in te inueniet quo pascit'. Nemo certe sine te viuē pōt ad mōmētū. Tu sol' vitā oībus p̄bes creaturis. ꝫ quo ad p̄mū. Quātuz ad secūdū notandū. Dicūt naturales q̄ oē aial vitā hñs necessario hr̄e oportet escā. Quia dic̄ Ari. li. de aia. Impossibile est aial sine nutrimto diu subsistē. Idcirco irūdines q̄ solū viuunt in aere de ꝙmibus. veniēte hyeme ne fame moriant ex defectu illoꝝ immergunt se paludib' vel fm Ari. li. vij. aialiū. iacent in cauis arborū. vel trāsferunt se ad loca magis calida. Idē videmus in ciconia. Spūal'r interior hō. s. aia

si vult habere vitaz gr̃e necessario indiget esca felicissima xp̃i corpe. Quia. b. hiero. loquẽs de corpe xp̃i dixit. Tu es esca aime nõ corpis. ipi quas mẽtẽ nõ ventrẽ. Tu manducãtẽ vt decet in te trãsmutas vt tui pticipatõe efficiaꝯ deus. nec tñ in illũ trãsmutaris. veluti alia facit esca corpea Et subdit exhortando ad susceptõnem huius delectabilissime esce. Gaude g̃ fideꝫ aia gaude ⁊ exultare. ne moreris his pasci delitijs hoc frui cõuiuio in quo nõ carnes hircorũ aut thaurorũ sicut olim in lege. sz ver⁹ xp̃s deus et hõ tibi ꝓponiꝯ. hec ille. Dicũt tñ medici q̃ i comestionibus corpaliũ mlta sunt vitãda. q̃ etiaz in sũptiõe hui⁹ esce mũme sunt habẽda. Primũ est loci sublimitas. Quia videm⁹ q̃to aliquid alti⁹ cerniꝯ tãto min⁹ estimaꝯ. Dicẽ liquet de illꝫ q̃ in altis mõtib⁹ cõmorantꝯ. qz ceteris tardi⁹ impinguantꝯ. Idẽ declarat Poli. in spe. na. de pomis q̃ in altitudine arborũ situantꝯ. q̃ nõ intãtũ capiũt ad se humorẽ ⁊ nutrimẽtũ sicut illa q̃ inferius collocãtꝯ. qz ab hũore radicis magis elõgantꝯ. ⁊ p̃ alijs a ventis citi⁹ deijciuntꝯ. Ita ille q̃ vult digne accipe hanc escã nobilẽ spũalẽ aie necesse est vt vitet sublimitatẽ supbie. Quia dicit gl̃osus doctor Hiero. Tu miserũ arrogãtez ⁊ supbũ detestaris. diuitẽ etiã dimittis inanez ⁊ vacuũ. Tu supbũ ⁊ potentẽ deponis de sede ⁊ exaltãdo humilẽ oibus imples diuitijs ⁊ tue dom⁹ vbertate satias. Jõ qñ sumus i extremis añ corpus dñicũ hũiliꝫ nos ꝓsternam⁹ in ẽraz humili clamãtes voce. Dñe q̃s ego sum vt sim dign⁹ vt intres sub tectũ meũ. meruit enim hec pctõr hõ. Certe dñe nõ sum dign⁹. Nũq̃d ego sum melior q̃ omẽs pr̃es mei. tu moysi noluisti vno ictu oculi mõstrari. cur te nũc tñ humiliasꝫ vt patiaris ad hoiez descendẽ publicanũ ⁊ peccatorẽ. ⁊ eũ te solũ mãducare iubeas. hec hieꝛ. Sic ⁊ tu miser hõ depone supbiã ⁊ amplectere humilitatẽ infimã q̃ accedẽ debes ad escã hanc sanctissimã. Quia dicit p̃s. xxj. Edẽt pau. ⁊ sa. id est hũiles. ⁊ laudabũt dñm. Jõ deuotus doctor Amãdus in hoza. sap̃. li. ij. c. iiij. docet quẽ libet accedẽ ad escã istã dicẽs. Cũ ad altare accedis. necesse est vt cũ reuerẽtia debita ⁊ honore p̃cipuo occurras deo tuo deuotõe q̃dam hũili. Mirare q̃ tãt⁹ dñs ad tãtillũ ꝟuũ. tãta nobili tas ad miserꝫ ꝟmiculũ ⁊ tãta maiestas ad vilẽ lpsum dignaꝯ venire. ⁊ dic cũ metu ⁊ reuerẽtia Dñe nõ sum di. vt in. ⁊c. Sz. d. q. debeo ne me ex hꝫ dicto indignũ iudicare? Ad hꝫ dicũt doctores q̃ nõ. qz q̃diu q̃s se indignũ iudicat non dz accedere. qñ hꝫ diffinitiue iudicat q̃ indign⁹ sit Etiã si alꝫ indign⁹ nõ esset accedẽdo indignus efficereꝫ. qz faceret ꝓtra ꝓsciam. ⁊ sic edificaret ad gehennã. xxviij. q. j. c. oẽs. Nec dz q̃s se ex temeritate dignũ ad hoc sacr̃m iudicare. Quia dicit Amãdus vbi. s. Jnt̃ natos mulieruz non surrexit q̃ ex sola ꝟtute ⁊ iustitia opez suoz tã q̃ ex cõdigno se sufficienꝫ p̃parare possz. etiam si vnus hõ haberet oim angelorũ naturalez puritatem ⁊ oim ꝓfessorũ mundiciã. oimq̃ viatorum merita p vite austeritatẽ. ex his oibus nõ fieret idone⁹ ad tãta mysteria ꝓcipiẽda. hec ille Et tal' ex temeritate se dignum iudicãs si essz dignus ex sumptõe fieret indignus. Qz si dixeri⁹ peccatũ nõ habemus nosmetipos decipimus. ⁊ veritas in nob nõ est. j. Joh̃. j. Sed di. cũ indignus nõ debeat accedẽ. nec vnq̃ potero me dignũ iudicare. g̃ nõ debeo accedẽ? Ad hoc dicunt doctores q̃ nullus dz se dignũ iudicare in hac vita. licz hõ de hꝫ q̃ sit in gr̃a posset hr̃e sĩg ⁊ cõiecturas. tñ sine dei spẽali reuelatiõe nũq̃ vere scire põt an amore vel odio dign⁹ sit Eccẽs ix. Timẽ dz se eẽ hoiem indignũ. sz nullaten⁹ se diffinitiue indignũ iudicare. Qñ autez hõ vult emẽdare peccata ꝑterita ⁊ futura vitare. ⁊ ꝑm doctorẽ Amandũ vbi supra facit qõ in se est ad gr̃am se humiliãdo magis ac magis dz se p̃parare ⁊ plus indignũ q̃ dignũ iudicare. qz hꝫ suffiẽ Nec req̃rit deus ab hoie hꝫ qõ vidz esse impossibile. Quocunq̃ suscipiẽs corpus xp̃i facit qõ in se est. diuina pietas supplet p gr̃az hꝫ. ad qõ puenire sine gr̃a non põt. hec Amand⁹. Ad ꝟba aũt centurionis Mat. viij. dr. q̃ non dicunt te meritatem iudicãdo. sz reputatõis humilitatẽ. Scõm quod vitandũ est in comestiõe cibi ẽ nimia paratas. Quia ꝑm medicos peior est exinanitio q̃ repletio. qz difficilior ad curandũ. Jõ docuit Berñ. in epl'a ad cartusienses dicẽs Affligendũ est aliq̃n corpus. s. p cibi parcitatez. sz non ꝑterendũ p nimiã abstinentiã. q̃ modus i oibus est habẽdus Sic q̃ parce mãducat hunc venerabilẽ cibum corpis xp̃i. peior efficiꝯ i aia Quia dicit venerabiꝫ Richar. de san. vi. In hꝫ beatissimo sacramẽto xp̃i consistit salus fidelis aime. q̃ g̃ raro corpus xp̃i comedit salutẽ aime sue negligit. Sed in hꝫ apes sagatiores inueniuntur. De q̃bus dicũt naturales cũ infirmanꝫ tunc auidius mel comedũt ꝓpter dilectõz quã ad ipm habent. Per apes intelligunꝫ hoies q̃ ob mlt̃itudinẽ delictorũ sepius in aia infirmãꝫ. Jta vt dicere possint cũ p̃s. vj. Miserere mei dñe qm̃ infirmus sum sana me dñe. Sed q̃ mel intelligiꝫ xp̃s. qz sicut mel est dulce. ita corpus xp̃i. Teste Berñ. in tractatu de sacrãmẽto. Dulcis em̃ iesus est in voce. dulcis in facie. dulci in amore. dulcis in ope. ⁊ dulcior apparebit in diuinitatis visione. De hꝫ iterũ ait. Jhs dec⁹ ãgelicum. in ore mel mirificũ. in corde pigmentum celicũ. in aure dulce canticũ. De isto melle sepius comedẽ debemus. cũ sum⁹ infirmi. ⁊ hꝫ ꝓsulit sap̃. Prou̇. xxiiij. Fili mi comede mel. quia bonũ ẽ ⁊ fauũ dulcissimũ gutturi tuo. Qui aũt accidiosus fuerit in accipiẽdo. fortasse ẽ in via

damnatōis. qz dicit Hilarius sup Mat. Damnandus siquidem ille hō iusto dei iudicio ē q accidiosus est carnē xpi sanguinēq; sumendo Ut ꝟ cibi nimiā parcitatē auaricia desīgt. q valde est vitāda ab eo q debz corp⁹ xpi sumē. Qz dicit Eusebius in ſmone. Frustra quidē sumit cibus p̄ciose carnis xpi ⁊ sanguis. nisi mēs frigida ⁊ extincta fuit hois ab omi estu prauе cōcupiscētie ⁊ amoris. s. auaricie. Tertiū qđ vitandum est in cōmestiōe est lubricitas. qz lubrici pisces. vt anguille ⁊ ceteri corrūpunt stomachuz ⁊ cibariorū aliorū vlteriorē auferūt interdū appetitū.. Sic q̄ digne vult māducare corp⁹ xpi debet se a lubricitate luxurie abstinē. ⁊ mōs eē. Qđ figuratū est. j. Re. xxj. q dauid pfugus a saul. venit solus ad achimelech sacerdotē. Cui ille. Quare tu sol⁹ es. ⁊ nullus tecū? Rñdit ille Rex p̄cepit mihi ſmonē ⁊ dixit. Nēo sciat rez ꝓpter quā missus es. Nam pueris cōdixi in illum. ⁊ in illū locū. Si g̃ habes q̄d ad manū. vl q̄nq; pānes da mihi aut q̄cq̄d inuenerl. Et respōdens sacerdos ait. Nō habeo panes laicos ad manū. sed tm̄ sanctū Si mūdi sunt pueri. maxime a mulierib⁹ manducēt. Rñdit dauid. Si de mulierib⁹ agit ꝓtinuim⁹ nos ab heri ⁊ nudiustertiꝰ qñ egrediebamur. Spūal'r dauid interp̄tat desiderabil'. ⁊ significat quēlibet hoiez qui cū deuotōe ⁊ desiderio dz ad sumendū corpus xpi anhelare. ita vt dicē possit cū xpo. Lu. xxij Desiderio desideraui hꝫ pasca māducare vobiscuz. i. agnū pascalē xpi. Dz qz ad hūc cibū porrigendū null⁹ idone⁹. nisi sacerdotes. ſm q̄ canitur. Eius officium cōmuni voluit sol' p̄byteris. q̄bus sic cōgruit vt sumāt ⁊ dent ceteris Jō venire debēt ipi hoies ad sacerdotes. ⁊ ab eis petere panem hūc corpus xpi bñdictū. Sic fecē gl̄osus doctor Hiero. cū esset in articulo mortis dixit. Rogo vos domi mei vt afferatur corp⁹ xpi. q̄tenus in suo lumie videā lumē vt firmās sup me oculos suos det mihi mentis oculum ⁊ instruat me in via hac qua nūc exiturus g̃diar Sacerdotes aūt debēt instruere quēlibz hoiez panē hunc angelorū postulantē. ⁊ dicē q̄ pais ille nō est panis laicus q̄ transit in corporis alimentū. sed panis sanct⁹ panis aie. sub cui⁹ specie est corpus xpi p conūsionē. ⁊ sanguis p cōnexionem. ⁊ aia p ꝓiunctōz. ⁊ deitas p vnionē q̄tuor nō p̄nt diuidi nec ab inde separi. vt dicat q̄dam abbas de aula regia. Et qz ibi est sanguis p connexionē. cū corpus viuū non sit sine sanguine. iō nō querāt laici sub vtraq; spē cōmunicare. Nā sub specie panis vterq; cōtinet Si q̄s aūt digne comedere voluerit hunc panē sanctissimū. ille debet esse mūdissim⁹. ⁊ p̄ncipaliter a mulierib⁹. Quia dicit Galien⁹ libꝫ. vj. medicinarū. Qui frequenter ieiun⁹ biberit aquam aī cibū vel aliū potū ei in posterū cū adsenium puentū fuerit trement man⁹. Cui⁹ ratō est ſm Auicē. Nam tremor capitis ex defectu ꝓuenit natural' vtutis ex ieiunis vt frequenter ꝓuenit haustis. vt asserit Galien⁹. Sic q̄ aī cibū nobilissimū corpis xpi ⁊ sanguis aquā biberit voluptatis carnal'. in tremēdo illo iudicio tremet altissimi ꝓditoris. Quia dicit Richar. de san. victo. Qui nūc carnalē miscēt dulcedinē xpi carni ⁊ sanguini tenenti gehenne atq; supplicij sempiterni. Ue igit ill' vt ait Hiero. Heu mihi dñe q̄d dicam. Hodie te sacerdotes comedūt i altari vt carnes pecudū ⁊ volucrū. Imo peius nocte mulierū vtūt actu turpissimo. ⁊ te māe masticando comedūt. vbi dñe latitas. dormis an vigilas? Est tibi hꝫ acceptū sacrificiuz. Est hec oblatio legis. Exaudies p̄ces eoz de celo ⁊ de sede maiestatis tue. Uere si hꝫ velles sacrificiuz ⁊ libamē. mēdax fieres ⁊ peccatorū soci⁹ Certe dñe si vera sunt q̄ locut⁹ es p os ꝓphetaruz. si solū iustis supplicatōib⁹ p̄sto es. Et si tibi placet eq̄tas hꝫ tale impedimētū est: sacrificiū ne fiat. qz hmōi sacrificiū fit sacerdotib⁹ ꝓiudiciuz ⁊ damnatio. imo verissime dicā q̄ vitā sacerdotl agnoscit. ⁊ eū p se celebrare facit. fit eiusdē pcti ꝓscius. necnō pene pticeps. hec hiero. Nec etiam dz solū q̄s aī susceptōez corpis xpi abstinere a luxuria. sz etiā p⁹ sumptōz. pbat hꝫ in simili. Dicit Hypo. li. j. aphorismoz. Manus si/ q̄dem si sumpto cibo frigide remanēt tēpatū et sanū indicāt hoiem vnū quēq;. Ratōz potit Cōstan. Quia cū natura cōpos fuerit totū calorez ad faciendū digestionē cibi de extremitatibus ad stomachū trahit. Sic spūal'r q̄ sumit venerabilem cibuz corpus xpi. ⁊ ab esu prauе luxurie frigidus māserit eternā in ipo māducat sanitatem. Quia dicit Chry. in ſmōe. Tūc enim sal⁹ adheret corpori ⁊ aīme dū cibo sumpto sctē eucha. in oi extinguamur incendio ⁊ ardore cōcupiscētie mulierū. Quartū qđ vitādū est i comestione est animi iracūditas. Quia dicit Galiē⁹ li. viij. medici. Cib⁹ q̄ iratis p̄cordijs sumit penitus nihil nutrit. Cui cōsonat iohāniti⁹ i ysagogis de regimie sanitatis. Cūq; cibus irat⁹ p̄cordijs sumit in materiā poti⁹ languoris q̄ cibatōis ꝓtin⁹ transmutat. Cui⁹ rō est vt ait auicen. Nam cibus vl' pot⁹ q̄ cū irato aio sumitur colericis mox humorib⁹ p̄miscet. omis aūt humor ſm Gal. est morbosus. qz calorē naturalā a sua digestione impedit ⁊ restringit. Sic cibus ille salutaris sanctissimi corpis sumendus est sine ira ꝓtra primū q̄ si sumit irato aio poti⁹ ad dānatōz q̄ ad salutē aie ordinat. Teste amb. i hexa. In dānatōz vergit qđē tā corpis q̄ aie sāctam eucha. irato ꝓtra quēpiā aio manducare Idcirco si q̄s hꝫ irā ꝓtra primū ꝓus studeat se cū ꝓcordare aīq; vadat corp⁹ xpi sibi in nocumētū māducare. Qz hꝫ sacrm est vere dilectōis

sacrm. qđ nō dz sumi nisi in vera dilectiōe omi iracūdia postergata Quia dic Beda sup mat. Ue ill' q cibo vescūt nisi pus pēūte iterna mentis dulcedine t amore. Quintū qđ vitāduz est in comestione est nimietas. Quia dicit Ypoc. i li. vj aforis. Gula interficit plēs q̄ gladi'. Cui' ratō est. qz calor natural' hz se vt lichn' ignitus in lāpade. q agit in humidū ꝛsumēdū. qđ q̄dez humidū si fuit supfluū lichnū ardentē extiguit t sic calor natural' agit in humidū radicale. Si aūt humidū radicale fuit nimiū. calorē naturalem ꝛsumit t extinguit. quo extincto mors comitatur. Sic in comestiōe h' salutiferi cibi corpis xpi gula dz deuitari. qz hō volēs sumē h' sacrm dz se añ p abstinētiam castigare. qz añq̄ cib' digestus sit. corp' xpi sumi nō dz. vt hr de ꝛsec. di. ij. c. liq̄do. Et nisi necessitas exigat infirmitatis sp dz sumi a ieiunio. Neq̄ p' medicinaz ali quā corp' xpi est sumendū. qz medicine abominatōz inducē solent. t tumendū est q̄ post cōfectionē inducāt vomitū. vt dicit archid. Guido in rosario. Sextū qđ vitandū est circa comestionem est inuidia. qz cib' sumpt' habita inuidia sic t ira nihil nutrit. Sic cib' dñici corpis sumptus in inuido aio. nullū plane aie ꝛfert nutrimentū. Teste Chrys. in Fmōe. Cū q̄ sancta eucha. in inuidia sumit. poti' in dānatiōz q̄ in salutē hois ordinat. Caueāt igit inuidi ne accedāt ad h' sacrm. ne h' sumāt in aie sue detrimētū nisi abiciāt inuidiā t assumāt dilectōz. Qz dic Joh. mesue in pma practica. Est aūt cib' qui sine potu sumit morbifer' vniūsis. Cui' ratō est Nā dū cib' mediāte potu liq̄dus efficit matia mox sanguini facili' dirigit. Ecōtra aūt cibus dū aridus sumit difficili' trāsmutat. vt ait Galie.. Ita t cib' sancte eucha. si sumit absq̄ potu dilectōis dei t pximi mortifer' est q̄tum ad cōmutatōz venie eterne. Teste Chrys. sup mat. In dānatōz q̄dē ingit mēt t corpis dum cibus carnis t sanguis absq̄ gustu sumpt' fuit in ne dei dilectōis t amoris. s. t pximi. Septimū q̄ añ comestionē vitanda est pigricia. Qz dic Johanniti'. Añq̄ cib' sumit. t postq̄ sūpt' fuit. sp mot' corpis necessari' aliq̄s q̄dez erit. Cui' rō est. Quia mot' q̄ cibuz p̄cesserit vtutē naturalem excitat t accēdit. vt asserit Galiē'. Que cū excitat digestio magis fortificat. Sz motus q̄ p' cibū fact' fuit. cibū sūptū ordinat t disponit. vt recitat. Cōstanti. Sic añq̄ cibū sanctissimi corpis sumim' ncce est sumope. vt in opib' vtuosis nos solicite exerceam'. ad qđ hortat Origi. in li. de ritu eccle. Añq̄ inq̄t sctā sumitur eucha. ncce est vt sequāt t pueniāt opa virtuosa. Que aūt opa vtuti sunt magi ncia vt p̄cedāt. Certe h' op' vtuosuz amare pnie. cuz q̄ t corp' xpi est sumēdū. Qz dic Ari. de regi. pncipum ad alex. Dis q̄dem cib' est q̄dā salsedie t speciez acetudie sumēdus. Cui' rō est fm Cōstan. Qz qđ acetosuz fuit poros interiorū membrorū apit. vt hūiditatē cibi inbibē q̄dē possit sic etiā cib' delicatissim' aie cū amaritudine sumēdus est pnie. In cui' figura p̄ceptū fuit Exodi. xij. vt agnū pascalē comedē deberēt cuz lactucis aggrestib' vbi hebrei habebāt in amaritudinib'. ꝟ est pctōz cōmissorū doloribus. Qz dicit Fortunat' in omel. In dānatōnez ei ingit mētis t corpis. q cibū carnis xpi sumit t sāguinem absq̄ amaritudie dolor. Exꝟ ꝓbat Vincen. in spe. histo. li. xiij. c. xxxvj. dicēs. Quidaz ꝟsus de alta domo cecidit. t ppē culpā suam infirmat' est vsq̄ ad mortē. Abbas aūt Hugo visitās eū rogauit vt secure ꝛfiteret pctm suuz de quo infirmarer t pniam ageret. Ille aūt noluit cōfiteri t petijt sibi dari corp' xpi. Abbas aūt suadebat ei vt nō sumeret corp' dñi. nisi bñ ꝛfessus t ꝛtrit'. Ille aūt dicēs se bñ confessuz. misit sibi cōferri corp' xpi. Qđ cū p̄sbyt' ꝛtulisset. t in os ei' posuisset. statz clamare cepit. q̄d facia. Qđ audiēs p̄sbr subtrit ab eo corp' dñi. qđ sup linguā tenebat. quo ablato ille mox miserabilit expirauit. ꝓcedē etiā dz hanc nobilissimā escā op' vtuosum lachrymarū. Quia dicit Ysi. in spe. na Eo tpe quo infantulo dētes q̄ dus cibū masticat orti nō fuerint magis plorat Cui' rō est. qz grādis ē dolor integritatē infrigi cartilaginū t pdire dētes. Sic eo tpe q̄ dentes fideli oriunt aie ad sumendū cibū sancte eucha. mentes in fletū solui debēt. Jō dicit Fortunat' in omel. Eo tpe quo corp' xpi sumit a fidelib' maior sp assit flet t singult'. Et sic refert Eusebi' in epla ad Damasuz epm de Hiero. Cui cū ferebat corp' xpi in extremis pstrauit se in terrā. t lachrymas q̄tū potuit effudit. Et sciendum q̄ motus moderatus necessarius est p' cibi corpalis sumptōez. vt cib' debite ordinet. Si q̄s aūt hō stati dormit p' cibum signū est infirmitatis. Teste Auic. in. vj. li. Signū q̄dē ē inualitudis t alicui' morbi in corpe latitanti. dū q̄s mox sumpto cibo flectit in soporem. Cui' rō fm Galie. Nā corruptis t infectis interiorib' mēbris corpis sopor veniēs itra cō caua subire nō poterit sz capitis membra petit Jdē ait ibidē. sil'r q̄ cū somnus frequēs cibū in mediate seq̄t. febres vt frequent efficit. Etroz ponit Cōstan. qz somn' in pncipio digestionis fact' pessimū generat nutrimentū. Sic spūal' motus vtuti valde necessari' est his q̄ sumpserūt cibū corpis xpi salutarē. qz dicit. b. Gre. in pasto. Nihil piculosius aie q̄ xpi sumpta carne t sanguine segnē esse quēpiā in bono ope et vtute. Sic q̄ dū somn' accidit seq̄t cibū. s. corpus xpi. febres efficit ex ne miseie t dolor. Ut dici Hugo de san. vi. Mēs em inq̄t hūana assumpta carne t sanguie in laude dei si torpue-

rit mors sibi ꝓfecto eꝛne penalitat⁹ ⁊ miserie ꝑ-
sto erit. Cui alludit. b. amb. in hexa. Cū ḡs sū-
pta sancta eucha. accidia ⁊ torꝑe lassus fuit ti
mor ꝓfecto eterni supplicij imminebit. Jō non
sim⁹ accidiosi in gr̄arū actiōe atq; laude. ꝑ hac
bn̄dicta corꝑis xp̄i refectōe. q̄ten⁹ h laus incho
etur. ibiq; in ceꝛ sine fine ꝑseueret. qō nob ꝓce-
stare ⁊c̄.

¶ In bona sexta feria videlicet parasceues.

Obscuratū est au

rum mutat⁹ est color optim⁹ Threñ.
iij. Sicūt naturales. Cū sol clare lu
cet gaudēt de ei⁹ claritate creature vniūse. ꝓce
ter illas q̄ sunt venenose. q̄ lucēte sole ⁊tristant̄
vt sunt buffones ⁊ dracones. Si autē patit̄ sol
eclipsim lumis sui aut defectū tūc luna trist⁹ ef-
ficit velut sanguis in colore. vt dicit Temisci⁹
in summa naturaliū entiū. Rō hui⁹ est. q⁹ luna
bz lumē suū a sole. ⁊ qñ ꝑ interpositōz terre sol
in sua luce impedit̄. luna etiā suo lumie ꝑuatur
ꝛō rubescit ⁊ tristat̄. ⁊ nō solū luna ex eclipsi sol⁹
sed etiā alie etheree tristant̄ regiones sic̄ stelle.
Sicut testat̄ autor theorice planetarum dicēs
Cū sol eclipsim patit̄ mor regiōes vniūsi ethe
ris alteratōz ⁊ mutatōz ꝓcipiūt aliq̄lē. Spūali
ter ꝑ solē intelligit̄ xp̄us q̄ ab eccl̄a sancta iusti
cie sol noiat̄ cū canit̄ de. b. ẏgine. Ex te ort⁹ est
sol iusticie. Bz ꝑ lunā intellige ẏginem mariaz
q⁹ ꝑ Galo. Lañ. vj. ꝛ. pulc̄ vt luna. Per alias
aūt creaturas intelligūt̄ sci apostoli ⁊ ceteri ho
mines deuoti. Per venenosa ẏo aialia iudi de
signāt̄ q̄ testimonio ihu xp̄i Mat. xxiij. pleni
erāt immūdicia ⁊ veneno inuidie. Hō ad ꝓ
positū hui⁹ dici dico. qñ sol iusticie lucebat mū
do indeficiente lumie sue clarissime scie ⁊ doctri
ne dicēte Joh. viij. Ego sum lux mūdi. tūc ma-
ria ad instar lune fuit leta. sic̄ ꝑ se testat̄. Lu. j.
Et exultauit spūs me⁹ ⁊c̄. Sil⁹ ⁊ alij apl̄i letati
sunt in luce sue doctrine. ꝙ ab eo noluerūt rece
dere dicentes. Joh. vj. Ad quē ibim⁹? ẏba vite
eꝛne habes. Bz immūdi iudei ⁊ pharisei ad sil⁹
tudinē buffonū ⁊ draconū in lumie sue clare do
ctrine tristant̄. Nec mirū. Q⁹ dicit aug⁹. li. con
fes. Ocul⁹ egris odiosa est lux. q̄ puris ē amabi
lis. Ecōtra aūt cū xp̄s sol iusticie hodie ꝑ passi
onem acerbissimā obscurat⁹ est. gaudebāt per-
fidi iudei. qō testat̄ xp̄s ps̄. lxviij. In me psalle
bant q̄ bibebant vinū. Bz luna. i. btissima ẏgo
maria fuit vltra modum cōtristata. Jux illud
Treñ. j. Plozās plozauit in no. ⁊ lachꝛyme e⁹
in maxill⁹ ei⁹. nō est q̄ cōsolet̄ eā ex oīb⁹ char⁹ ei⁹
Et nō solū tūc tristata est maria. sz etiā oēs apl̄i
eiusq; deuoti. Sic̄ testat̄ Threñ. j. Dis pplus
ei⁹ gemēs. s. tā illi in mūdo q̄ illi in celo. s. ange
li. Jux illō Esa. xxxiij. Angeli pacis amare fle
uerūt. Et nō solū rōales ille creature. sz etiaz ir
rōales obscuratōz sui creator⁹ videntes tristabā
tur. Nā velū tēpli scissum est ꝑ mediū. ⁊ sol ob
scurat⁹ est ⁊ tenebꝛe facte sunt in vniūsa terra.
Lu. xxiij. Hodie ꝛtristant̄ cāpane in h̄ q; silēt.
Tristāt̄ altaria. q⁹ discooperiūt̄. Tristat̄ eccl̄a
cantando cāt⁹ tristicie ꝑ suos sacerdotes. Sm il
lud Threñ. j. Sacerdotes ei⁹ gementes. Idcir
co q̄libz xp̄ifidel⁹ merito dz exēplo ꝓdictorū cuz
xp̄o lugere q⁹ dic̄. b. aug⁹. in epl̄a ad Volusia
num. In passiōe xp̄i tot⁹ merebat vt ita dicam
chor⁹ celestiū ẏtutū. Maledictū ḡ cor hūanū
qō nō totū in se fuit ꝛturbatū. Ne ḡ incidam⁹
maledictōz sanct⁹ ꝓphe Hiere. ꝓponit nob fle
biliter hodie. quō xp̄us q̄ est aurū celeste letifi-
cās iugit̄ electos suos sit ꝑ passionē suā obscu-
ratus vt ⁊ ei acrit̄ ꝛtristemur dicēs. Obscura-
tum est aurū. In q̄bus q̄dē ẏbis ꝑ breuit̄ duo de
scribūt̄. Primo ingēt⁹ doloꝛis illatio. ibi. Ob-
scuratū est aurū. Secdo flozētis color⁹ mutatio.
ibi. Mutat⁹ est co. op. Circa p̄mū est notāduz
Artifex ingeniosus q̄ vult ex auro subtile facē
clinodiū qō dz ad mīt⁹ hoim esse ꝓfectū. Pri-
mo ponit aux in caminū vt matꝛia metallica si q̄
ei fuit incoꝛpata excoq̄t̄. Q⁹ dz li. xvj. ꝓpe. Q⁹
diu es aut auricalcū auro ē ꝑmixtū sp̄ sub mal
leo scindit̄. ⁊ suscipe debitā formaz renuit. Id
circo necesse est vt oē superfluū ab eo ꝑ coctōz au
ferat̄. Deinde aūt cū artifex illō aurū ꝑ se excō
xerit in fornace dat illō suis ad malleandū. vt
sic ꝓbent in incude. ⁊ si est purū aurū ꝓcussum
nō resonat. sic̄ es vel argentū. Et si ꝓdictus art-
ifex cautior adhuc de auri puritate esse volue
rit. tradit illud iudicio alioꝛ ad ꝓbādū ⁊ tādez
de illo facit clinodiū ꝓcōceptū. Et cū factū fuit
ponit in altum vt ab oīb⁹ videat̄. vt in arte sua
collaudet̄. Ecce natural⁹ sunt hec dicta supza
q̄ prudēs ꝓdicator totam pōt fūdare passionez B
Spūal⁹ artifex ingeniosus est p̄ celest⁹ q̄ inge
nioso aio celū ⁊ terrā ⁊ q̄ in eis sunt fec̄ ex nihi-
lo. Jux illō Geñ. j. In ꝓncipio de⁹ crea. ce. ⁊t.
id est oia ornauit subtilit̄ ⁊ disposuit. Sap̄. vij
Sed ꝑ clinodiū subtile intellige xp̄m sūmi p̄ris
filiū. q̄ bñ dicit̄ ex auro qō est rubeū. significās
eius ꝓpetuā charitatē q̄ nos dilexit ⁊ de ceꝛ ꝑ-
pter nos descēdit. Illō inq; clinodiū voluit ce-
lestis artifex in mīt⁹ hoim salutē facē. Idcir-
co posuit in ꝓncipio passionis in caminū. vt di-
cere posset illō ps̄. xvj. Igne me exami. ⁊ non ē
inuen. in me iniq̄tas. Nā plege totā vitam xp̄i
nihil inuenies nisi passionē ⁊ doloꝛē. qñ in ho
ra sue ntitatis stati incepit flere. sic̄ testat̄ Sap̄.
vij. Primā vocē silez oīb⁹ emisi plozās Pn⁹ nati
uitatē posit⁹ fuit in arto ꝑsepio. Lu. ij. Bz q⁹ si
cut artifex mōi poit aux int̄ carbones de quo
vult facē clinodiū. sic posuit p̄ filiū suū xp̄m i-
ter iudeos. q̄ fuer̄t tanq; carbones De q̄b⁹ dic̄
Dauid ps̄. xvij. Carbones succensi sunt ab eo

Sermo

Quō succēsi sunt ab eo. certe cū xp̄s vitia eorū corripet accēsi sunt ꝓtra ip̄m in inuidia. Et ita (vt dicit Nico. de lyra sup mat. c. xxj) tali igne ip̄m mltiplicit exurebāt. Tū veritati sue detrahendo. tū opa sua male exponēdo. tū innocentie sue derogādo De p̄mo hr̄ Joh. viij. cū dixerunt. Tu de teipo testimoniū dicis. testimoniū tuū nō est verū. Ecce dicūt eū mēdacez. q̄ tñ de se dicit Joh. xiiij. Ego sum via veritas ⁊ vita. De scōo dr̄ Mat. xij. Hic nō eijcit demonia nisi in beelzebub p̄ncipe demoniox. De quo legitur Joh. ix. Nos scim⁹ q̄r hō pcōr est. Ad historiā p̄sentis materie veniā. Et est sciēdū q̄ celestis pat̄ posuit filiū adhuc in mltiplicez ignez
L passionis. Primum sustinuit xp̄us irrisiones heri sero p⁹ cenā qñ comedit cū discipul' agnuz pascalē. ⁊ instituit eucharistie sacr̄m ⁊ ordinez sacerdotalē. Et figura hui⁹ hr̄ Dañ. v. vbi legitur q̄ rex balthasar fecit grāde ꝓuiuiū optimatibus suis. Et interea durāte ꝓuiuio apparuerunt digiti q̄si hois scribētis in supficie parietis ⁊ aspiciebat articulos man⁹ scribētis. Et stati facies ei⁹ cōmutata est ⁊ cogitatōnes ꝓturbabant eū. Spūal'r balthasar interp̄tat absorbēs diuitias dñi ⁊ significat xp̄m q̄ absorbuit in se omēs diuitias tā corpales q̄z spūales. Sm qđ dicit Prob. viij. Pecū sunt diuitie ⁊ gl'a. Iste in quā xp̄s heri fecit grāde ꝓuiuiū qñ istituit eucha. sacr̄m. dicentib⁹ euāgelistis. Accepit ihūs panē ⁊ bñdixit ac fregit. deditq̄ discipulis suis dicēs. Mat. xxvj. Accipite ⁊ comedite hoc est cor. m. Deinde accepit calicē in q̄ erat vinū aq̄ pmixtuz ⁊ bñdixit ⁊ dedit eis dicēs. Bibite ex h̄ oēs. h̄ est sanguis me⁹ n. t̄. q̄ p ml'tis effundet id est ex corp⁹ fundet. Et addit Mat. i remissionem pctōz. s. oīm p sufficientiā. sz non p efficaciā. q̄r mlti faciūt se indignos p pctā. Istud cōuiuiū salutifez fecit nō alijs sz optimatib⁹. id est apostol'q̄ soli fuerūt digni huic int'esse vt cū eis comedat. Versus. Rex sedet in cena. turba cincta duodena. De tenet in manib⁹. se cibat ip̄e cibus. Cū igit̄ xp̄us māducaret cū discipul'. vidit eadē hora manū iude traditoris secū in mēsa. Sm qđ dicit dñs Mat. xxvj. Qui intingit mecū manū in parabside. h̄ me tradet. Et ip̄e q̄dem iam scribebat in corde suo quō ihūm xp̄m traderet in man⁹ iudeorū. Recte em̄ factuz est xp̄o sicut regi balthasar. Naz postq̄ vidit manū scribentē in pariete mane tetel phares. Eadē nocte capt⁹ est a p̄sis ⁊ occisus est. Dani. v. sic xp̄s eadē nocte capt⁹ est a iudeis. ⁊ hodie innocent' crucifixus est. Idō dicit Joh. xiij. Turbat⁹ est ihs ⁊ ait. Amē amē dico vob⁹ q̄ vn⁹ ex vob⁹ tradet me in ista nocte. Hic p̄sequere historiā passionis. Scōm ignē tribulatōis passus est xp̄s exiens cū discipul' ciuitatē in mōtez oli-
B uarū. Et hec tribulatio figurata est. ij. Re. xv. vbi legit̄ q̄ Dauid egressus ē a facie filij sui absalonis de ciuitate cū vniūsa domo sua. Et dimisit mulieres ad custodiendā domū. Ip̄e aūt transgrediebat torrentē cedron. ⁊ ascēdebat ad montē oliuarū flens. ⁊ opto capite nudisq̄ pedibus incedēs. oisq̄ pp̄lus q̄ erat cū eo opto capite ascēdebat plorās. Spūal'r dauid interp̄tatur desiderabil'. ⁊ significat xp̄m iesum dñm nostz q̄ vt ait Aggeus. c. ij. est desiderat⁹ cūctis gētibus. Hic inquā heri sero exiuit ciuitatē hierl'm hymno dicto. cū omni domo sua. h̄ est cum. xj. discipul' suis. Sz mulieres. s. matrē suam bñdictam. mariā magdalenā. ⁊ ceteras mleres dimisit in domo. sicut Joh. xviij. dr̄. Egressus ihūs cū discipul' suis trans torrētē cedron. vbi erat ortus. Quis aūt pie nō credit xp̄m tūc turbatū ⁊ tribulatuz fuisse. q̄r in scrinio sue deitatis vidit negationē a petro futurā. ⁊ scandalū aliorū discipulorū qđ p̄dixit eis in mōte. Mat. xxvj Vos oēs scandalū patiemi in me in ista nocte. Hic p̄sequere historiā. Tertiū ignē tribulatio- E
nis sustinuit xp̄s in orto cū tribus discipul' suis. Petro Jacobo ⁊ Johe. Et hec tribulatō figurata est Dañ. iij. vbi legit̄ q̄ rex nabuchodonosor vidit q̄tuor viros solutos ⁊ ambulantes in medio ignis ⁊ nihil corruptōis in eis fuit. ⁊ species quarti fuit simil' filio dei. Spūaliť Nabuchodonosor interp̄tat sessio in agnitōne ⁊ significat celestē patrē q̄ sedet in cel'o in agnitōe Nazoia cogscit etiā añq̄ fiant. Ille certe vidit in hac nocte in camino tribulatōis q̄tuor viros quorū p̄mi fuerūt tres plibati q̄ erant i igne tristicie. Quia dr̄ Mat. xxvj. Oculi eorum erant grauati. cuius causam ponit Lucas. xxij. di. p̄ tristicia. q. d. Causa hui⁹ aggrauatōis oculoz fuit cordis tristicia. Quart⁹ aūt q̄ est simil' filio dei. significat xp̄m. q̄ vt ait athanasius in simbolo. est equal' patri sm̄ diuinitatē. ⁊ est filius eius vnigenitus etern⁹. Iste quippe bñ visus fuit a patre in medio ignis. qui tantā tūc pass⁹ est tristiciā ac si fuisset in medio ignis. Et b ostē dit quando dixit Matth. xxvj. Tristis est aia mea vsq̄ ad mortē. Istāq̄ excellentē tristiciaz gutte sanguis demōstrabāt. quādo dixit Luc. xxij. Factus est sudor ei⁹ sicut gutte sanguinis decurrentis in trā. Istos reuera tres ignes tribulatōis h̄ celeste aurū dñs nr̄ ihs passus est in hac nocte p nr̄a oīm salute. Idcirco merito sibi cōpati debem⁹ sollicia ⁊ leticiā postponēdo. ad qđ hortat nos Bern̄. in li. de cōuiuio crucifixi Erubescat inq̄t miser xp̄ianus q̄ nocte ista quiescit in lecto. cū rex summ⁹ vigilat ⁊ pugnat pro eo in cāpo. Erubescat q̄ nocte illa letat. cuz rex suus timeat ⁊ tristat. Erubescat q̄ dormit ⁊ solatiat. quādo rex nr̄ sic sup nudaz trā p nostra
5 salute solicitat. Audiuit deniq̄ dilectio vestra q̄n artifex p̄bat aurum in fornace. aut i camino

ignis. tradit illud fuis ad ꝓbandu3 cū malleis
Ita spūal'r pr̄ celestis artifex vniūsoꝝ feč. Cū
eñ filiū suū ꝓbauit velut aurū nobilissimum in
igne tribulationū. tradidit ipm in man⁹ iniq̄ꝝ
fuoꝝ q̄ missi erat cum fustib⁹ gladijs ꝛ alijs in
strumēt⁹ a phariseis. Et h̄ figuratū est Judicū
xvj. Cū deus dereliquisset sampsonē. venerūt
sup eū philistijm. ꝛ ceperūt ipm. eiq̄ manus li-
gauerūt ꝛ viuū abduxerūt. Spūal'r sampson i
terp̄tat illuminās eos. significās xp̄m q̄ illumi
nauit oēm hoiem venientē in hūc mūm. Joh. j.
Hūc de⁹ pr̄ tunc derelinq̄t qñ ipm volūtati iude
oꝝ tradidit. Sic xp̄us pendēs in cruce ꝯgre
batur. Mat. xxvij. De⁹ me⁹ vt q̄d dereliq̄sti
me. Idcirco venerūt philistijm q̄ interp̄tat ca-
dentes. ꝛ significāt nūcios q̄s miserūt pharisei q̄
ex vnico ꝙbo dñi in ētrā bis retrorsuꝝ ceciderūt.
Sic de h̄ refert Joh. xviij. Cū xp̄us eos inter-
rogaret quē q̄ritis. Illi rñderūt. Ihm nazare-
num. stati illi in terrā ceciderūt. Illi igit̄ post q̄
surrexissent ceperūt ihm ꝛ ei manus ligauerūt
6 p̄mūq̄ ad annā duxerūt. Et h̄ ió q⁹ anne do-
mus fuit p̄ma fabrica. aut p̄m⁹ vic⁹ in quo xp̄s
ad instar auri purissimi ab iniq̄s fuis fuit mal-
leatus. P̄rim⁹ fuus fuit Petr⁹ ap̄ls qui xp̄m
malleauit ꝙbis negatorijs. q⁹ p̄mā negatiōem
fec̄ in domo anne. De q̄ narrat Joh. xviij. cum
ancilla ostiaria interrogauit eū an ex discipulis
ei⁹ essz. ait negādo. non sum. q. d. Jaz recessi ab
eo. Scdus fuus fuit Annas ep̄us q̄ malleauit
xp̄m ꝙbis derisorijs. vt ꝛ Joh. xviij. Interro
gauit eū derisorie de discipul' ꝛ de doctrina. q.
di. Jam apparet tua stulticia. quā nūc videt⁹
tui discipuli te dimittūt ꝛ fugiunt. Sz certe di-
scipuli a xp̄o ꝓpterea nō fugerūt. sed ió vt imple-
ret figura. iiij. Re. xxv. vbi legit̄ q⁹ nabucho
donosor rex āno. ix. regni zedechie venit ierl'm.
ꝛ cepit ipm. q̄ videtes eius bellatores qui cū
eo erāt dispsi sunt. Scdo vt impleret ꝓphetia.
Zach. xiij. ꝓcutiam. i. ꝓcuti ꝑmittā pastorem ꝛ
dispgent oues gregis. Tertiꝰ iniquus seruus
fuit malchus cui dñs auriculā ꝑ Petrum am-
putatā restituit q̄ xp̄m ꝓcussit manibus scelera
torijs. q⁹ sicut refert vbi supra. Cū annas inter
rogaret xp̄m de doctrina. rñdit. Ego palaz lo-
cutus sum mūdo. ego sp̄ docui in tēplo vbi om-
nes cōuenerūt. ꝛ nihil locut⁹ sum in occulto. q̄d
me interrogas? Interroga eos q̄ a me h̄ audie-
runt. Q̄d audiēs fuus ille iniqu⁹ dedit alapaz
iesu dicens. Quō sic respōdes pōtifici. Et reue
ra dicere possum. Si xp̄s tā mitissim⁹ nō fuisz
sed p̄misisset. stati omēs exercit⁹ angelorū de-
scendissent. ꝛ de hac manu p̄dita vindictā sum
pssent. q̄ tam ausa fuit xp̄i faciē ꝓcutere quaz
angeli ipi. pspicere incessanť desiderant. Sed
sic oportuit fieri vt impleret figura. iij. Reguz
xxij. vbi legit̄ cū ꝓpheta micheas loqueretur
veritatē accessit sedechias ꝛ ꝓcussit eū in maxil
lam. Secūdo vt impleret ꝓphetia. Thren. iij. b
Dabit ꝓcutienti se maxillā. Deinde duct⁹ fuit
iesus ligat⁹ ad domū Cayphe. ꝛ hec fuit secun
da fabrica in qua xp̄us fuit duri⁹ ꝓcussus ꝛ fa
bricatus. Deimo malleat⁹ fuit a Petro in secū
da negatiōe quarū vnā fecit cozā ācilla. Mat.
xxvj. Cum dixit. hic cū iesu nazareno erat. ad
quā Petrus. mlier nescio q̄d dicis. Secūdā fec̄
cum iuramento cozā mltis q̄ astabāt circa ignē
ꝛ dicebāt ei. vere tu ex illis es. s. qui cum Jesu
erāt. nam ꝛ galileus es. ꝛ loquela tua mānifestū
te facit. quod audiēs Petrus cepit anathema-
tisare ꝛ iurare. i. sub maledictōis inuocatōe ne-
gare. q⁹ nō nouisset hoiem. q. d. ꝑ deū viuuz iu
ro ꝛ maledicoꝝ ab eo si mētioꝝ. q⁹ hoiem nō no-
ui. nec discipulus suus vnq̄ fui. Jsta negatio
Petri fuit dur⁹ malle⁹ ꝙberās cozā xp̄i. ꝛ nō so
lum cozā xp̄i. sed ꝛ ꝙginis marie. q̄ tunc dicē po-
tuisset. Petre quē cōstituit filiū me⁹ in pōtificez
ecclesie sue. cui iam tradidit claues regni celoꝝ
quō sic apte loqueris q⁹ etiā sub inuocatōe ma
ledictōis diuine nō nouisti hoiez. Si eñ nō no
uisti q̄s dedit sibi testimoniuz. Mat. xvj. Tu
es xp̄s filius dei viui! ió cessa a negatōe ꝛ age
pniam. Jō post q̄ xp̄s Petrū ocul'mistico rdie
respexisset exiuit foras post trinā negatōnez et
amare fleuit. Matth. xxvj. Secūdo in domo
Cayphe malleat⁹ est xp̄s a p̄ncipib⁹ sacerdotū
in falsoꝝ testiū ꝓductōne. quia sicut ꝛ Mar
ci. xiiij. Multi dicebāt falsum testimoniū adū
sus iesum intellige ad complacentiā p̄ncipum'.
sed nō erant cōueniētia. ꝛ certe credendū est q⁹
nō solum cōtra ihm falsa dixerūt testimonia. Sz
etiā cōtra matrē būdic-tā dicētes. tu es mat̄ vi
lissimi seductoris. Sed mendax fuit illud testi-
moniū. q⁹ ipa est mat̄ verissimi saluatoris. Jd-
circo nos q̄ sumus amici eius. flere debem⁹ cū
ea hodie. quia huius figura p̄cessit Dañ. xiij.
qñ duo senes dabāt falsuz testioniū ꝯtra susan
nam omēs amici ei⁹ qui h̄ audiebāt cū ipa fle-
bant. Tertio malleat⁹ fuit xp̄us a Caypha a
blasphemie impositōe. Sicut eñ legit̄ Mat.
xxvj. q⁹ ipe interrogauit xp̄m. si esset filius dei
rñdit. Mar. xiiij. Ego sū. ꝛ ille scidit vestim̄ta
sua. ꝛ ait. blasphemauit. Quarto in domo cay
phe malleat⁹ est christ⁹ cōmunit ab oibus in do
mo existentib⁹ in plagarū impositōne. Alij eñ
expuerūt in faciē eius. vt dicit Matth. xxvj.
Jta vt christus mori ex fetore saliue potuisset.
Recte sicut contigit Hur q̄ fuit vir sozor⁹ moy
si qui nolens populo in peccato idolatrie ꝯsen-
tire in faciē eius spuerūt. ꝛ ipm sputo occidēt
Sicut dicunt glo. Heb. sup Exo. xxxiij. Alicq̄
autē vt dicit Mar. xiij. faciem eius velauerūt. J
quia in eam videre non potuerūt. Et hoc figu-
ratum fuit Exodi. xxxiij. Quādo moyses veit

Sermo

de mõte in quo cũ dño locut⁹ fuit. facies ei⁹ tã lucida fuit q̃ null⁹ in eã respicẽ potuit .iõ pãnũ sup faciẽ posuit vt secũ loq̃ possent. Cũ igit̃ sic faciẽ xp̃i velassent alij ip̃m in collũ p̃cutiebant alij q̃z collaphis in faciẽ eius p̃cusserũt dñtes. pphetiza nob xp̃e q̃s est q̃ te p̃cussit. Lu.xxij. Mã vn⁹ ad vnã maxillã. ⁊ alius ad aliã p̃cussit vt ipleẽ illõ Mala. vj. Percusserũt i maxillã iudicis. alij caput ei⁹ p̃cusserũt. Lu.xxij. Alij ip̃z cũ crinib⁹ ad t̃rã p̃iecerunt ⁊ pedib⁹ eũ ꝓculcauerũt. vt adipleret illud ps̃. lvj. Cõculcauert me ini.m.to.die. Alij etiã malleis sup dorsum ei⁹ fabricauerũt. vt ipleret illõ ps̃. cxxviij. Super dor.m.fa.pec. q̃ bñ dixit lõge añ p̃r de filio Ezech. xxj. Babo te in man⁹ fabricantiũ. Ecce hõ sic fabricat⁹ est xp̃s tãq̃ aurũ. Ex q̃ purissimus fuit. ideo nullũ zelum impatie de se dedit. Sed pot⁹ pietat⁹. vt testat̃ .b. Berñ. di. O iudei lapides estis. sed p̃cutitis molliorem. de q̃ resonat tinnitus pietatis ⁊ ebullit oleũ charitatis. Audiuit inq̃ charitas vr̃a cũ fuit alicuius aurifabri aurũ in incude malleãt p̃sentant illud mgr̃o ad dijudicandũ q̃ si voluerit esse securior de auri puritate mittit illud aliq̃n superiori magistro ad discernendũ. ⁊ demũ cũ ip̃m p̃fecerit ⁊ purũ oino inuenerit clinodiũ de ipo facit. ita factũ est de xp̃o Mã iniq̃ fuit ip̃m tota nocte malleis p̃dictis p̃cusserũt. ⁊ sic p̃cussus fcõ mane vt dr̃ Matth̃. xxvij. iudici pilato p̃sentauerunt. ⁊ de trib⁹ ip̃m accusauerũt. Prio q̃ tributum cesari ꝓhibuisset. Scõo q̃ regẽ iudeorum se nominasset. Tertio q̃ filiũ dei se fecisset. Et cõtra has tres accusatões dicim⁹ hodie in p̃sona xp̃i tres excusatiões cũ crux leuat̃. Prima est. ppl̃e meus q̃d feci tibi aut in quo cõtristaui te. responde mihi q̃z eduxi te de terra egypti. et tu parasti crucẽ saluatori tuo. hic exprobrat eis liberatõnem ex egypto. q. d. accusas me de redditõne tributi. ⁊ potius gr̃as agere deberes q̃ liberaui te a tributo. Secũda excusatio ẽ Eduxi te p̃ desertum. xl. annis. mãna cibaui te ⁊ introduxi te in terr̃a satis optimã. Parasti crucẽ saluatori tuo. In quo exprobrat eis regimẽ in deserto. q. d. Accusas me q̃z dixi me regẽ. potius deberes gr̃as agere q̃z regaliẽ paui te in deserto Tertia est q̃d vltra debui facere tibi. ⁊ non feci ego q̃dem plãtaui te vineã meã speciosissimaz ⁊ tu facta es mihi nimis amara aceto mixto cũ felse sitim meã potasti. ⁊ lãcea p̃forasti latꝰ saluatori tuo. In q̃ exprobrat eis plantatõz vinee in loco optimo. q. d. accusas me. q̃z filiũ dei me dixi. pot⁹ gr̃as agẽ deberes. q̃z te in vineã meã elegi ⁊ in loco optio te plãtaui. Ex q̃z iudei sibi gr̃as de his tribus nolũt reddẽ. Iõ sãcta eccl̃a insuis filijs b̃ supplet q̃ p⁹ quãlibet excusatõez canit flexis genib⁹. Sanct⁹ de⁹. sctũs fortis. sãctus ⁊ imortal̃ miserere nob. ⁊ b̃ cũ viderit laici sil̃r debent genua flectẽ ⁊ deo gr̃as agẽ de tribus. Primo q̃ p pniaz eos iã duxit de tenebr̃ peccati. Secundo q̃ cibauit ⁊ adhuc cibat eos mãna sui sacr̃i. Tertio q̃ in vineã suã sanctã ecclesiã sunt plãtati. Deinde misit pilat⁹ xp̃m ad herodẽ tãq̃ ad aliũ iudicẽ vt ⁊ ille discernẽ deberet de xp̃i puritate. Igit̃ herodes interrogauit xp̃m mltis ẏbis. sz ip̃e tacuit ꝓpt̃ tria Primo q̃z nõ erat dign⁹ audire eius rnsionẽ Scõo q̃z eua peccauit p̃ loq̃citatẽ. iõ voluit satisfacẽ p taciturnitatẽ. Tertio q̃z q̃d̃ rndisset totũ dãnasset. iõ nõ rndit. ꝑm illud Ecci. xxxij. Ubi audit⁹ nõ est. nõ effundas ꝑmonẽ. Et q̃z xp̃s tacuit herodes eũ derisit veste alba iuduendo et pilato remittẽdo. Et q̃z xp̃s hodie in veste alba ẽ derisus. Idcirco p̃sõr̃i hodie alb̃ induti crucez xp̃i portãdo añ ipam geniculãdo .p tali derisione adorãt ⁊ honorãt. Uidẽs g̃ pilat⁹ sibi xp̃um remissum. ip̃m adcõplacentiã iudeorũ flagellari p̃misit. In cui⁹ figura diabol⁹ flagellauit iob vlcere pessumo. Job. j. Sic fili⁹ diaboli pilatus flagellari fecit xp̃m verũ iob. q̃ verificata fuit pphetia Esa. j. A plãta pedis vsq̃ ad vticẽ nõ fuit in eo sanitas. Et q̃z hodie ad instãtiã iudeorũ gẽtiles sic flagellauert xp̃m Iõ qñ in officõ hodierno solẽnit̃ .p oibus generibus hoim orã do dicit̃. flectamus genua. .p iudeis nõ flectit̃. Deinde fecit pilatus fieri coronã de spinis ⁊ capiti iesu imp̃mi. ita vt ꝑm Berñ. spine vsq̃ ad cerebrũ subintrauerũt. ⁊ sic tam p̃ flagellatõez q̃ coronationẽ corp⁹ xp̃i vndiq̃ p̃forauit. vt i corpe eius. 5490. vulnera essent ꝑm Berñb. Uersus. Nonaginta q̃dringẽtis supaddito milia q̃nq̃. Tot ferr̃ xp̃us p nob vulnera passus Idcirco o hõ sis gr̃tus vulnerib⁹ xp̃i. ⁊ dic q̃tidie q̃ndecim pater nr̃. ⁊ tũc p integrũ annũ cui libet vulneri dixisti solũ vnum pat̃ nr̃. Perforato sic corpore xp̃i pilatus tradidit ip̃m voluntati iudeorũ vt crucifigeret̃. Judei igitur habita licentia duxerũt milites Pilati. q̃ xp̃um vsq̃ ad locũ caluarie deduxerũt. quem ibidem cum duobus latronibus crucifixerũt. Ecce hõ nũc paratũ est clinodiũ nostre salutis. ⁊ suspensum in altis vt omẽs q̃ ip̃m inspexerit liberentur a peccatis. Sicut cõtigit cuidam peccatrici de qua legit̃ q̃ fuit publica peccatrix ⁊ multuz indurata ad penitẽtiã. hec tamẽ in hac die xp̃i passionis venit ad eccl̃am adorare crucẽ ⁊ recolere domi passionẽ. Cũ igit̃ videret imaginem ⁊ quasi de latere ei⁹ stillare sanguinẽ. statim cõpuncta ait. Iste sanguis ꝓpter te effusus ẽ. tandem venit ad ꝓfessionẽ. ⁊ cuz cõfiteret̃ peccata sua magno p̃ cõtritionis dolore est mortua añ cõfessorem. Qui cum desperaret de salute eius respexit sursum ad parietem vbi erat scriptum aureis litteris ille versus . Gaudeat in celis quo regnat quisq̃ fidelis. Si igitur tanta gra-

tia facta est hodie huic peccatrici ꝗre nullꝰ desperare ꝺz de venia. Sz ꝓfidenꝫ hodie xp̃m in cruce intueaꝫ. Quia vt ditꝫ Bern̄. Hz caput inclinatū ad oscula[n]dū te. brachia extēsa ad amplexandū. mā[n]ꝰ pforatas ad largiendū. latꝰ aptum ad diligēdū. pedes affixos ad nobiscū manendū. corpꝰ extēsuz ad se nob totū ipendendū vt hꝫ ꝛtutē sue passionis possimꝰ venire in ḡ̃tiam. ubiqz ad eternā glam. Ad quā.

Sermo de resurrectōe domi.

**Odl egressus ẽ super terrā. Ben̄. xix. Uidemꝰ mꝫtotiēs ꝙ tempe veris flos ꝙ delicate oritꝫ interdum a transeūtibꝰ tam hoibꝰ ꝗ aialibꝰ ꝓculcaꝫ. et ex hoc languet ꝛ marcescit. ꝛ ꝗsi mortuꝰ apparet. E cōtra si ipm ros matutinꝰ solqz tetigerit. ꝛtute illoꝝ denuo reuiuiscit ꝛ surgit. ꝛ ad maiorem pulchritudinē sepiꝰ restauraꝫ. Fm illꝺ metriste Flos cōculcaꝫ. vi solꝫ sed reparaꝫ. Spūaliter ꝙ florē intelligiꝫ dn̄s nr̄ ihs xp̄s ꝙ Fm Bern̄. est flos cādidus quo ad vite puritatē. Et ẽ flos rubicūdus ꝗtum ad mortꝭ acerbitatē. Hic inquā flos delicate ortꝰ est de vtero ꝛgiali. Sz tamē in bona sexta feria a pfidis iudeis fuit ꝓculcatꝰ ꝛ tritꝰ. Sic deꝫ p̄dixerat Job. xiij. ꝗsi flos ꝙ egrediꝫ. ſ. delicate de vt̄o agri ꝛginaꝫ. ꝛ ꝓteritur. ſ. a malꝫ homibꝰ. Idcirco ex hac ꝓtritōe corpus xp̄i languet Juꝫ illud. Nam p̀mo flos libani lāguet. ꝛ ꝙ plus est totū emarcuit qñ sanguis eiꝰ totaliꝫ emanauit in t̄rā ꝛ tandē mortuus fuit. Fm illud Bañ. ix. Occideꝫ xp̄s. Sz hodie ecōtra idem flos xp̄s dn̄s ꝛtute roris. i. diuinitatis ꝙ vnita fuit corpi mortuo ꝛ ꝛtute solꝫ id est aie clarissime de limbo patrū venientꝭ resurrexit. ꝛ maiorē claritatem sui corpis recepit Juꝫ illō p̄s. xxvij. Reflorꝫuit caro mea. Et ꝫ in nuiꝫ in ꝛbis p̄positis. In ꝗbus duo tangūtur Primo ꝙlitas resurgentis. ibi. sol. Scōo veritas apparētis. ibi. egressus est. Circa p̀muz notandū dicūt naturales. sol naturaliꝫ cū occiderit ꝛ cum p occasum a nob assumptꝰ fuerit partes inferiores circūit ac gyrat. ꝛ illas sua p̄ntia illustrat ꝗbus creaturis ibi lucet nō sciꝫ veraciter. Quidam tñ fingunt fabulose ꝙ ibidē lucet quibusdam homibꝰ pedes suos adūsus nos habētibus ꝗ Fm illos sunt antipedes nominati. Sed hos homies esse reprobat. b. augꝰ. li. xvj. de ciuita. dei. c. x. ꝙ. ꝗdā antipedes esse fabulantur vt hoies a cōtraria pte terre vbi sol oritꝫ qñ occidit nos aduersa pedibꝰ nostris calcare vestigia nulla ratōne credendū est. Hec ille. Sz ꝗa tales homies nō sunt. ideo sol nō lucet eis. sed cōplet cursuz suū in circulo suo. quo completo iterū mane resurgit. Spūaliter ꝙ solē intelligitur xp̄s. quia sicut sol Fm Ambro. in hexame est oculus mundi ipm sua p̄sentia illustrando. sic christus deus p̄sentia corpali tanqz sol iusticie. hunc mundū tenebrosum sua doctria saluberrima illlustrauit. Ideo dixit Joh. viij. Ego sum lux mūdi. Sed hic sol verus p̄dicta sexta feria in cruce occubuit hora nona ꝛ ad iferioes ptes descēdit. sic ditꝫ de sum. tri. ꝛ fide catholica. c. firmiter. vbi dicitur. descēdit ad inferos Ubi dicit Glo. Fm carnē quieuit in sepulchro. sed Fm aiam descēdit ad inferos vt fortior superueniēs fortiorē suparet armatū. Sed. d. q. ꝗd christus descendēs ad inferos sua claritate illustrauit? Ad hoc sciendū. dicunt doctores ꝙ añ resurrectōnez ꝛ mortē fuerūt ꝗtuor receptacula ꝛ loca in ꝗbus aime defunctoꝝ tenebanꝫ Primū habitaculū est damnatoruz sub terra. De quo dicit Job. x. ꝙ est terra miserie ꝛ tenebrarū. vbi vmbra mortis ꝛ nullus ordo. Sz semp iternꝰ horror inhabitat. Ad hunc locū christꝰ nō peruenit. nec lumen sue claritatis eis luxit. Quia nō sunt filij lucis nec xp̄i doctrinā impleuerunt. quia vt ditꝫ Joh. xij. Ambulate dum lucē habetis. vt nō tenebre vos comphendant dū lucē habetis credite in lucē vt filij lucis sitꝭ. Et quia hāc doctrinā implere neglexerūt. Jō filij lucis p̄sentia nō fuerūt digni. Moraliter i hoc ostēdit xp̄us ꝙ peccatores ꝗ hactenꝰ i peccatis mortalibꝰ iacuerunt nec cū alijs xp̄ifidelibus in quadragesima cōfessi fuerūt neqz vsqz i diem p̄sentē penitētiā egerūt. indigni sunt luce domice resurrectōis. ꝛ vere est timendū ꝙ difficulꝫ aut nūqz erunt digni. qz de talibꝰ ditꝫ psaꝫ. xlviij. In eternū nō videbūt lumē. Scōm hitaculū est puerorū sine baptismo decedentiū. ꝛ ꝫ est supra infernū dānatorū. Sz ibi nō hñt penaz sensus. Sz damni. Et dicūt ꝗdā doctores ꝙ ibidem hñt magnū gaudiū qđ excellit magnitudinem oim gaudioꝝ mūdanoꝝ. Nam gaudent deꝫ ꝙ creatorē suū nō offenderūt peccādo peccato actuali. Sz ꝗd de illꝺ sit sentiēdū. vide Augl. de ꝓse. di. iiij. c. firmissime. in glo. fi. vbi vidz velle (eo ꝙ in originali discedūt) oportere eos mitissimā penā sustinē. ꝛ glo. ditꝫ. qz in tenebris erūt. Petrꝰ aūt de palude sup. ij. sen. di. xxxiij ar. iij. ditꝫ. exꝗ nūqz fuerūt apti (qz ñ baptisati) ad visionē diuie essentie nō erit eis pēa. qz eam nō videbūt. sciēt eñ ꝙ nō sunt apti vt videāt ḡ ꝛc. Hec ille. Tertiū habitaculū est locꝰ purgandoꝝ. ꝛ ꝫ est supra infernū puerorū. Ibidē xp̄s sitꝰ nō luxit neqz locū hūc destruxit. Sz qui añ passionē xp̄i ibi purgati fuerant ad limbū mox sanctorū patrū ascēderūt. Hūc aūt postqz purgauꝫ sine medio in celū assumūꝫ. Quartū hitaculū fuit sinꝰ abrae vꝫ limbꝰ sanctorū patrꝝ. ad hūc descēdit xp̄s hora sue mortis. ꝛ illis ibidez existentibꝰ luxit vsqz ad horā sue resurrectōnis quousqz eos educeret. Nā illi statim viderunt deitatem christi ꝛ gaudiū habuerūt celi. Quia

dicit in cõi puerbio. vbi est papa ibi ẽ curia romana. Sic vbi erat diuitaſ. ibi erãt celi gaudia Et h̃ est qđ dñs dixit latroni adhuc pendens i cruce. Amẽ dico tibi. hodie mecũ eris i paradiso Lu. xxiij. Nõ itelligit de paradiso celesti gaudij qz san. Tho. dicit in. iij. pte. q aie in limbo statim habuerũt clarã z facilẽ dei visionẽ. z habuerunt sue btitudinis p̃miũ. sz nõ locũ. Sz qz latro cũ aia xpi in limbũ descẽdit q̃re cũ alijs prib̃us diuinitatẽ vidit. Sed q̃reret q̃s. Quid xp̃s apõ inferos fecit? dic q satiauit. occidit. liberauit. z h̃ ptz in hac dictõe sol. que h̃z tres lr̃as .s. s. o. l. q̃ significãt triplicẽ effectũ apõ sanctos patres in limbo factũ. Pria q̃dez lr̃a est s. z significat q xp̃s p̃res in limbo sua diuitate satiauit. z h̃ figuratũ est Dañ. xiiij. Nam babilonij miserũt sanctũ danielẽ in lacũ leonũ in quo erant septez leones. z dabanť eis quotidie duo corpora z due oues. z tãdẽ nõ sunt date eis vt deuorarent danielẽ. Fuit aũt abachuc in iudea z ipe coxerat pulmentũ z intriuerat panes in alueolo. ibatq; in cãpũ vt ferret messorib̃. Bixitq; angel⁹ ad eũ. Abachuc fer p̃standiũ quod habes in babylonẽ danieli q̃ est in lacu leonum Et dixit abachuc. Dñe babylonẽ nõ vidi z lacum nescio. z app̃hendit eũ in v̈tice ei⁹ z portauit eũ capillo capitis sui. posuitq; in babylonẽ sup lacũ in impetu spũs. Et clamauit. Daniel serue dei tolle p̃standiũ qđ misit tibi de⁹. Spũaliter babilonij interp̃tanť cõfusi z significant demones. de q̃b⁹ exponi põt illud p̃s. lij. Confusi sunt qm̃ de⁹ sp̃euit eos. Illi inq; miserũt in lacum .s. limbi danielẽ q̃ interp̃tať cã dei. z significat sanctos p̃res in limbo exñtes q̃ fuerunt cã q̃re filius dei de celo descẽdit. z crucẽ ascendit. sicut z canit in simbolo Niceno. Qui ppť nos homes z ppter nr̃am sa. descẽ. de ce. Sed Abachuc q̃ interp̃tať fortũ significat xp̃um. q̃ vt ait Beda in omil. supbissimũ goliã solus vicit z p emit qñ in cruce mortuus est. z tũc statim in lacum limbi f̃m animã descendit. z p̃standiuz sue diuinitatis eis attulit. z ipos in suis desideri⁹ satiauit. f̃m qđ p̃dixit dauid p̃s. xvj. Satiabor cũ apparuerit gl'a tua. Tũc em̃ quilibet in limbo exist̃es dicere potuit illud quod dixit daniel i lacu qñ vidit sibi p̃standiũ portatũ. Recordatus es inq̃t mei deus. z nõ dereliquisti querentes te. Dañ. xiiij. Secũda lr̃a est o. z significat q verus sol iusticie dñs noster potentiã diaboli occidit q ammõ nullũ potest trahere ad inferos nisi volentẽ. Et hoc figuratũ est Judic. iij. vbi legit q Ayot itrauit ad regẽ Eglon q̃ erat pinguissimus z filiorũ isr'l inimicus seuissimus Ingressus inq̃t ad ipm portauit ei munera. et cum ipe accipe vellet extendit Ayot manũ dextram z infixit gladiũ ancipitẽ in ventrẽ eius z aufugit. Spũalit Ayot interp̃tať denotans gl'osum z significat xp̃m qui statiz deuicta morte intrauit ad regem Eglon. q̃ interp̃tať vitul⁹ merozis. z significat diabolũ cui portat mũera p̃ciosissima. s. animã clarissimã deitati vnitam. quã cum ille cape vellet ventrẽ eius p̃forauit. quãdo portas inferni gladio sue potentie penetrauit. z sic potentiã demonũ necauit. Idem figuratũ est. ij. Re. xxiij. vbi legit q ananias descendit cum v̈ga quã ferebat in manibus in cisternam pugnaturus cũ leone z cũ v̈ga sua ipsum p̃strauit. Sic xp̃s cum v̈ga sue crucis p strauit diabolũ z sanctos p̃res letificauit. Jta vt q̃libet tunc dicere potuisset. cũ p̃s. xxij. Virga tua z baculus tuus ipa me consolata sunt. Tertia littera describens li sol est l. z significat q xp̃s tertia die sanctos p̃res de limbo liberauit. Et h̃ figuratũ est in rege salomone. Legit in scolastica histo. Et allegať in glo. iij. Reguz vij. q rex Salomon incluserat pullũ strutõnis in vase vitreo q inde exire non potuit. Quod videns strutio volauit in desertum. z tulit inde v̈miculum z eius sanguinẽ sup vitrũ compmebat. z ad tactũ sanguis vitrũ frangebat z pullum suũ liberabat. Spũaliter Salomon interp̃tať retributor. z significat patrẽ celestem qui est retributor oim bonorũ. Juxta illud Jac. j. Omne datũ optimũ z omne donũ pfectum est desursum descẽdẽs a p̃re luminũ. Hic inq̃t pat celestis incluserat pullũ suũ adã quẽ de t̃ra formauerat. Gen. ij. cũ genere suo z hec iclusio fuit in vase vitreo. h̃ est in limbo q̃ dicit vitre⁹ eo q fuit fragil' z nõ ppetuus vt infern⁹. Sz h̃ videns strutio. i. xp̃s p̃ris fili⁹ vnigenit⁹ volauit in desertum hui⁹ mũdi. z tulit inde v̈miculũ qñ de v̈gine maria sumpsit corp⁹ suũ. de quo dic̃ p̃s. xxj. Ego sum v̈mis z nõ hõ. z sanguinẽ ei⁹ expressit totalit̃ in cruce v̈tute cui⁹ limbum destruxit. z p̃res inde deduxit. Sicut h̃ testať p̃s. lxxxvij. Eduxit eos de tenebris z vmbra mor. Idem testať Zach. ix. Tu q̃z. s. xp̃e in sanguie testamẽti tui emisisti vinctos tuos de lacu in q̃ nõ est aq̃. Jõ dicit. b. aug⁹. in li. de amore dei z seculi. Si vis hõ sanguis ei⁹ dat⁹ esse p te. si nolueris p te dat⁹ nõ erit. nec dicas qz iã passus ẽ z totũ sanguinẽ dedit q̃d vltra remãsit vt nunc p me dari possit. h̃ inq̃t est magnũ. qz sel' dedit z oĩbus dedit z sanguis ei⁹ volentis est p̃cium nolentis aũt est suppliciũ. z h̃ ad p̃mũ. Quãtũ ad secũdũ est notãdũ q rex terren⁹ z diues deuictis hostib⁹ suis cũ de t̃ra hostiũ suoz egredi tur ille vtiq; p̃cedit exultaťcũ cãtorib⁹. gloriant ter cũ ꝺductorib⁹. radiãťcũ armorũ splẽdorib⁹ suffraganť cũ intercessorib⁹. vnienť cũ excessoribus. z tr̃asmigraťcũ honorib⁹. Spũal'r dñs nr̃ ihs xp̃s dr̃ f̃m p̃s. xlvj. rex magn⁹ sup omnẽ terrã. Et i ei⁹ femore z vestimẽto vidit btus Johãnes scriptũ. Rex regum z dñs dominantiũ

Apocal'.xix. Iste inquā rex inclyt⁹ egrediens de inferno de tra vicz suoz hostiū . ill' deuictis pcessit ꝑm ꝓsuetudinē regū terrenoꝝ. vt supra dictū est.ꝛ ꝫ notat' in illo ꝙbo egressus i q̄ sunt ser lr̄eꝫ idem denotātes. Dcio audiuit deuotio vra q̄ rex exiens de terra hostiū. istis superatis ꝓcedit exultanꝫ cū cantoꝝib⁹. Sic̄ ſigu ratum est.j. Re.xviij. vbi legit' q̄ dauid exiēs de ꝑlio ꝓcusso hoste suo philisteo. egresse sunt mlieres de vrbib⁹ ducētes choros ꝛ concordā ter canebāt añ ipm Saul ꝓcussit mille. ꝛ dauid decē milia in militibus suis. Sic dns nr̄ Jesus xps suis hostib⁹ deuicti egressus est hodie limbum exultanꝫ cū cātoꝝib⁹ . Et ꝫ designāt ꝑma lra q̄ este. Cātores em̄ q̄ añ xpm surgentē canebāt fuerāt Adā Abel Abraā Isaac ꝛ Jacob. ꝛ alij sancti diu in limbo detēti. ꝛ egredientes cū xpo exultāter canebāt dicētes. Exo. xv . Cantem⁹ dño canticū leticie,ꝓpter suā victoriā gl'osam ꝛ nr̄am libatoꝝ gratiosam. gl'ose em̄ magnificat⁹ est.i.in sua resurrectōe iubilosa.q: equum ꝛ assessorē ꝓiecit in mare.i.superbiā ꝛ diabolū assessorem ei⁹ dānauit in abyssum. Ille q̄dē cant⁹ sanctoꝝ patrū leticie fuit euidēs signū. Quis enim inter nos q̄ fuisset in carcere tenebroso p̄ mlt̄os annos q̄ nō gauderet si de illo postea exultanꝫ euaderet. Sic ꝛ sancti pr̄es p̄ mlt̄a milia annoꝝ in limbo detenti gauisi sunt. q̄n educti sunt de de carcere tenebroso vbi diuia visiōe carebant q̄n libati sunt de ergastulo horrēdo. vbi demonuꝫ societatē habebāt. q̄n extracti sunt de lacu ignominioso in q̄ sub t̄ra misere latebāt . q̄n sūpti sunt de carcere tā longo. vbi p̄ mlt̄a curricula annoꝝ p̄sistebāt. Idcirco de ꝫ gaudio prediꝛit Esa.lij. Gaudiū ꝛ leticiā obtinebunt.fugiet dolor ꝛ gemit⁹. qđ exponit glo.gaudiū habuerūt q: satiati sunt diuia satiatōe p̄ visiōis aspectum.habuerūt leticiā q: euaserūt tā horribile ꝓsortiū.fugit dolor ab eis quē habuerūt ꝓpter diuturnū gaudiū. Sic certe q̄libet xp̄ian⁹ debz hodie xpo cātare cāticū leticie.eo q̄ iā p̄ veraz pniam p̄dicte q̄dragesime est de tenebris pctōrum educt⁹ ꝛ tandē diuio aspectui eternal'r so/ciand⁹. Jō p̄ totā hanc paschalē hebdomadā sācta eccl'a camt exultāter. Hec est dies quā fecit dns.exultem⁹ ꝛ letemur in ea.ꝛ est sumptū de ps.xvij. Secundo audiuit vra charitas q̄ rex terrenus egrediēs de finib⁹ inimicoꝝ ill' pstratis ꝓcedit gloriank̄ cū cōductoꝝib⁹. q: mlt̄i ipm ꝓducūt ꝛ alij de ciuitatib⁹ exeūt. ꝛ vt decet reuerēt ipm suscipiūt. Sic̄ figuratū est Josue .x. Gabaonite audiētes q̄ Josue supasset Hieri/cho ꝛ haj.venerūt ei obuiā ꝛ eum cōduxerunt. Sic xp̄us celoꝝ exiens de finib⁹ demonū veit hodie resurgendo gloriank̄ cū cōductoribus. ꝛ hoc declarat secūda littera g. Sed qui fuerunt illi cōductores? dic q̄ societas sanctoꝝ patriarcharū. ꝓphetarū.necnō ꝛ aliorū electoꝝ.hi nanq̄ xp̄m gl'ose de limbo cōduxerūt Illi autē q̄ ei obuiauerūt fuerūt sancti q̄s xps resurgēs suscitauit.de q̄bus dicit Matth̄.xxvij. Multa corpa sanctoꝝ q̄ dormierūt surrexerunt .qđ exponēs Hiero. Nō aūt surrexerūt q̄n resurgeret dns vt ipe esset ꝑm⁹ dormientiū q̄uis monumēta eorū in sexta feria fuerūt apta. Et q̄ ꝫ sic fuit.declarat matthe⁹ clarius vbi s̄. Exeuntes de monumētis p⁹ resurrectōz.s.xp̄i. venerūt in sanctā ciuitatē ꝛ apparuerūt mlt̄is. Et vt legitur in euāgelio Nicodemi de nūero illoruꝫ q̄ cū xpo surrexerūt] fuerūt carⁱ⁹ ꝛ leunti⁹ filij symeonis senis q̄ anne ꝛ cayphe ꝛ nicodemo ꝛ ioseph apparuerūt ꝛ ab eis adiurati q̄d xps apd̄ inferos gesserit narrauerūt. Sed heu timēdū recte sicut corpa mortuoꝝ añ resurrectōez xp̄i nō surrexerunt q̄uis sepulchra essent añ apta. ita sunt alīq̄ adhuc nostrū q̄ nondū a morte aie pfecte surrexerūt.licet sepulchra oris eorū apta fuerūt ꝓfitēdo. Quia dic̄.b. Hiero. Facili⁹ i uenio q̄ vtus teneat innocētiā q̄m q̄ pfectā aget pniam.hec ille. Et certe isti xp̄m resurgentē minime ꝓduxer̄t. Utinā adhuc a pctis suis surgerent. ꝛ xpo q̄ iam surrexit obuiā irēt ipmq̄ deuotis cordiū laudib⁹ honorarēt. Tertio audi/stis dilectissimi q̄ rex terrestr' exiēs fines hostium suoꝝ facit ꝫ radiank̄ cū armoꝝ splēdoribus q: induit se suosq̄ milites armis splēdentibus sicut legit' ꝛ figuratū est.ij. Mach̄.vj. De rege antiocho q̄ tam splendentia arma habuit q̄ sol refulsit in clipeos aureos ꝛ r̄splēduerūt mōtes ab eis ꝛ campi sicut lāpades ignis . Ita christ⁹ dns noster egressus est resurgēdo fines suoruꝫ hostiū radiank̄ cū armoꝝ splendoribus. Et hoc denotat tertia lra r. Dicūt em̄ sancti doctores q̄ xps surrexit cū corpe glorioso. ꝛ sup solē magis rādioso portās in eo arma splēdentia ꝛ hec arma sunt q̄nq̄ vulnera q̄b⁹ se in die iudicij armabit cōtra malos. Et erūt ꝓm Chryſ. sup radios sol'lucidiora q̄ ostēdet peccatoribus dicens Ecce p̄ciū redemptiōis sanguis mei quē dedi i redemptōz aiaꝝ vr̄aꝝ. vbi fuitus vr̄a est mihi impensa quā p̄cio sanguis mei mihi dedistis q.d.xps. Jō merito damnemi. q: fuistis inḡti. Quare mi fr̄es ꝛ sorores intueamur xp̄m radiāter resurgentemq̄ splēdida vrlnera portantez ne in die iudicij ipe se ꝓtra nos iracunde armaret. Sed potiꝰ simus gti vt ipe nos misericorditer saluet dicēs. Venite būdicti pr̄is mei pcipite regnū paratū vobis añ cōstitutōz mundi Mat.xxv. Quarto rex terren⁹ exiēs termios inimicoꝝ suoꝝ egredit̄ suffragāt̄ cū intercessoribus.q: tunc de habito triūpho solet esse magis mil'icors ꝛ benign⁹. Et si aliq̄ essent in idignatōe pr̄is sui p̄ eis int̄cederet.ꝛ ob maiorem cautelā sumit secū certos int̄cessores mediātib⁹

q̄bus se sperat citius exaudiri. Sic̄ legit figuratum .j. R.xviij. Añ dauid vicisset Goliam gigantē. ⁊ m'eres egresse sibi maiorem laudez q̄ saul dedissent qñ canebāt. saul pcussit mille ⁊ c̄ cecidit in indignatōz regis. Jō vt citius exaudiret apud ip̄m. ⁊ ei placaret. habuit secū intercessorem Jonatā filiū regis q̄ p ip̄o loq̄batur ⁊ m'tipliciter intercessit. Sic xp̄us rex vniūse creature egressus est de sepulcro victo diabolo suffragant cū intercessorib⁹. ⁊ h̄ innuit q̄rta lr̄a .s. s. Hec nāq; est cā potissima q̄re xp̄s resurrexit. ⁊ in celū ascendit vt apud p̄rem p nob fideī suffragator existat ⁊ pctā nr̄a deleat. Quare dicit b. Joh. in p̄ma epī'a. ca. ij. Si q̄s peccaūit. glo. ex humana fragilitate. aduocatū habem⁹ apd̄ p̄rem ih̄m xp̄m iustū. ⁊ ip̄e est ppiciatio p peccatis nr̄is. Ut ip̄e aūt citi⁹ exaudiret sūpsit secum exaudibles intercessores. Et hi sunt suoruz vulnerū ciratrices q̄ intercedūt p nob. q; vulnerum p̄sentatio est p nob aduocatō. Recte sicut miles tacēs ab impatore impetrat qñ vulnera q̄ p eo tulit demōstrat. Sic̄ legit in scola. hi. Antipater idume⁹ pat̄ magni herodis in q̄daz p̄lio in fuitio impatoris m'tis vulnerib⁹ est cōfossus. tandē ab emul' apd̄ ip̄m est accusat⁹. At ille reiectis vestib⁹ dixit. Ego cesar nolo me vobis excusare apud te. sz ista vulnera q̄ suscepi p te loquant̄ p me si ego diligo te. Qd̄ videns cesar ip̄m in gr̄am suscepit. Spūal'r Antipat̄ int̄ p̄tat̄ dans laudē significās xp̄m q̄ dat laudē et honorē p̄ri celesti. sic̄ dixit Joh. viij. Ego honorifico patrē meū. ip̄e em̄ xp̄us m'ta vulnera suscepit a iudeis. s. q̄nq; milia ducēta ⁊ sexaginta. vt dicit Bern̄. Et de ill' in sua resurrectōe tātum q̄nq; refuauit vt ea velut int̄cessores p̄ri ostēderet. Jō dic̄ idē. b. Bern̄. Secuz accessuz habes o ho vbi mal' añ filiū ⁊ filius añ patrem Qr̄ ostēdit filio pect⁹ ⁊ vbera. ⁊ fili⁹ ostendit p̄ri lat⁹ ⁊ vulnera. nulla igitur p̄t esse repulsa vbi tot concurrūt charitatis insignia. Hec ille. Quito rex veniēs de terra inimicorū procedit vnient̄ cū excessoribus. q; legit in historijs romanorū. Añ alicq; de bello venit q̄ de inimicis triūphasset. triplex ei honor exhibebat̄. Primus q; ppl's ciuitatis illi cū cantu ⁊ leticia obuiauit. ⁊ ip̄m gaudiose suscepit. Scōs q; omēs captiui q̄ erāt ligati manib⁹ ⁊ pedib⁹ soluebant̄ ⁊ ip̄m triūphatorē seq̄bant̄. ⁊ sic fuerūt vniti q̄ p̄us excesserūt. Tertiꝰ honor q; tunica iouis induebat̄. ⁊ cuz gaudio in terrā suā ducebat̄. Ex illa historia habet̄ q; rex p̄cedens de bello vbi de hostib⁹ triūphauit vnit sibi oēs excessores q̄ secum intrāt ciuitates. Sic xp̄s exiēs de limbo p̄cessit vnient̄ cū excessoribus. ⁊ h̄ vult quita lr̄a sez u. q; xp̄s p suā gl'osam resurrectiōez vniuit gentiles cū iudeis q̄ m'tipliciter ⁊tra ip̄m excesserūt. Jō bñ figurat⁹ est p lapidē angularez dequ o legit̄ in scola. hi. Cum salomō templuz dño edificaret cōtigit vt q̄dam lapis mirabilis ibi adesset quē edificatores aptabāt. ⁊ in nullo loco locare poterāt. aut em̄ fuit nimis longus. aut nimis breuis. iō indigti edificātes ip̄m reiecerūt ⁊ lapidē reprobatū vocauerūt. sed demū cū edificiū cōpleuissent ip̄m aptissime p lapide angulari inueniūt. q̄ sil' duos parietes cōiungeret aut vniret. Spūal'r xp̄s est lapis sine maib⁹ de mōte abscisus. Dañ. ij. Et ip̄e est mirabilis ℔ ps. lxxvij. Mirabil' deus in san. suis. Ipse q̄dem fuit lapis reprobat⁹ in sua passiōe. sz nūc factus est lapis angular' in sua lerissima resurrectōne. Jdeo capit̄ nunch̄ pphetia Dauid q̄ habet̄ in ps. cxvij. Lapidē quē reprobauerūt edificantes h̄ factus est in caput anguli. Quia xp̄s tāq; lapis angularis duos parietes in templo vniuit qñ de pp'o gentili ⁊ iudaico vnā fec̄ eccl'am. Juxta illō ad Eph̄. ij. Ip̄e est pax vera q̄ facit vtraq; vnū. Sed p q̄d xp̄s coniunxit hos duos pp'os? dic q; cū cemēto sui p̄ciosissimi sanguis ⁊ cum lapidibus sui p̄ciosissimi corpor'. Sexto rex terrestris exiēs de finibus inimicorū quos vicit p̄cedit transmigrant̄ cū honoribus. q; migrat seu trāsit de varijs pericul. q; dr. ij. Re. xj. Varius est exit⁹ belli. Sz tñ tal rex p̄cedit cū honorib⁹. ex quo nō fugit hostes Sic xp̄s egressus ē fines suorū inimicoz transmigrant̄ cuz honorib⁹. ⁊ h̄ denotauit angelus Mat. vl. Mar. vl. ad mulieres. Ecce p̄cedet vos in galileam. ibi eū videbitis sic̄ dixit vob. Et dicit mgr̄ lib. iij. Re. c. xiij. q; due sunt galilee. Una est sita iux̄ montē oliueti. in qua p⁹ resurrectōz apostoli xp̄i cōsueuerāt ppter metuz iudeorū habitare. Et de hac loqnunt̄ h̄ euāgeliste. q; in ea dñs post resurrectōz discipul' suis apparuit. Sed alia est terra q̄ est p̄cipat⁹ que etiā vocat̄ galilea. ⁊ distat a hier'm ad tres dietas vel vltra. ⁊ de ista nō loquunt̄. Spūal'r galilea inter p̄tat̄ trāsmigratio. q; xp̄s dū esset in hac mortali vita triplicē defectū patiebat̄. vnū q̄tū ad corpus vicz mortalitatē. aliū q̄tum ad aiam. i. passibilitatē. tertiū ad vtrūq; vtputa miseriā ⁊ penalitatē. Sed i resurrectiōe facta ē transmigr̄tio cū honore. ⁊ h̄ vult sexta lr̄a s. q̄a corpus ei⁹ trāsmigrauit de mortalitate ad immortalitatē. Aiam de passibilitate ad impassibilitatē. Corpus ⁊ aiam de miseria ⁊ penalitate ad eternā gl'am ⁊ felicitatē. Sicut h̄ testatur Leo papa dicēs. Post passionē domi rupti vinculis mortalitatis. infirmitas in vtutē mortalitas in eternitatē. ⁊ ptumelia trāsiuit ad gl'am.

De sancto Georgio martyre.

Labora sicut bon' miles iesu christi. Ista v̄ba scribuntur ij. Timo. ij. Videmus ad experientiam quando

milites seculares in cāpo hui⁹ mōi vires suas
ostēdunt. vt domis suis placeāt ⁊ pp'm suū ab
hostib⁹ defendāt nō attēdentes q sint delicati
bon⁹ miles qñ bñ vult agere in capis q̄tūcūq;
delicat⁹ vl nobil'nō pōt parcē mēbris. sed eum
oportet vires ⁊ corp⁹ expendē si vult placere ⁊
A fauorē laudemq; hūanā obtinē. Et sic legit̄ .j.
Regū.xvij. de strennuo milite dauid. q̄ q̄uis
essz delicat⁹ vtputa adolescēs pulcer ⁊ ruffus il
lud tm nō aduertit. sz viriliť p pp'lo isrl'pugna-
uit cū golia gigante ⁊ eū viriliť supauit. caput
q; abscidit. Jta etiā legit̄ .ij. Re.xxiij. q dauid
exīstēs quodā tpe in campo ꝓtra inimicos pu-
gnaturus dixit audientib⁹ militib⁹. o si q̄s da-
ret mihi potū aque de cisterna q̄ est in bethleez
iux̄ portaz. qō cū audissent tres fortes milites
noluerūt parcē mēbris. sed viriliť irruerūt per
castra philistinorū q̄ erant inimici eorū ⁊ aquā
regi obtulerūt. Tal' fortis miles fuit. b. Geor.
q̄ strennue dño suo xp̄o militauit. ⁊ h̄ tutius et
duri⁹ p fide fuanda laborauit. qz ad pbatū mi
litem req̄riť q sedule laboret. strēnue pugnet.
B ⁊ dño suo fideliť militet. Sic ⁊ ipe viriliter pu-
gnauit cōtra varios hostes. Nam draconē ho
mies molestantē muniēdo se oōnib⁹ vicit ⁊ oc
cidit. Silem se in h̄ ostēdit mustelle. de qua re/
fert plī. in spe. na. li. ij. c. ij. q̄ volēs pugre cum
dracone vl basiliscō munit se rutha vndiq; . vir-
tute cui⁹ secure intrat basiliscū ⁊ interficit eum
Sic. b. Geor. fecit q̄ virtute oratōis draconē int̄
fecit. Et h̄ figuratū fuit Dañ. xiiij. vbi legit̄ q
daniel interfecē draconē in os ei⁹ ponēs picez ⁊
adipē ⁊ stuppā. Jta. b. Geor. ardēti oōne vic
diabolū ⁊ draconē. iō ei bñ cōpetūt h̄ba ista. la
bo. si. bo. mi. rē. In q̄bus a trib⁹ cōmēdat̄ p̄mo
a ledulitate laborandi. ibi. labora. Scdo a
strenuitate militādi. ibi. bon⁹ mi. Tertio a fide
litate famulādi. ibi. Jhu xp̄i. Circa p̄mū notā-
dum. Sedulitas. b. Geor. in h̄ apparet q fidez
xp̄i fideliť pdicauit. magnimiť idola destruxit
⁊ pp'm dei ꝓstanť ad fidem ꝓūtit. qō ptz i rege
C cui⁹ filiā a dracone līb̄auit. ⁊ ip̄m cū pp'lo ad fi-
dem ꝓduxit. Est tm̄ notādū q tria sunt q̄ quēli-
bet militē ad sedulitatē laboris inducunt. p̄mū
est cōsideratio labor⁹ in rege. qñ eū milites
viderint regē fideliť agere. viriliť animanť ad
strennue operandū. sicut clarēt in militibus re
gis Alexandri. Qui exquo viderūt ip̄m fortez
ad oēs labores. ⁊ iō ip̄i fuer̄t mlt'ū aiati ad pu-
gnandū. vt dr in histo. ei⁹. Et hec fuit cā quare
Alexander in breui tpe. s. in. xij. annis q̄si totū
orbem sibi subiugauit. Jō legit̄ Judic. vij. Ex
Gedeon cū hostib⁹ pugtur⁹ exhortat⁹ est milites
dicēs. Quid me facē videritis ⁊ vos facite
Ego ingrediar partē castroz. ⁊ q̄d fecero secta
mini. Et h̄ ipi milites fecerūt ⁊ inimicos fuga-
uerūt. Ex quo ptz q cōsideratio strennua in re
ge aīmat strennuitatē in milite. Ad ꝓpositum
rex nr̄ ihs xp̄s sp fuit in labore p salute nostra.
vt testat̄ ps. lxxxvij. Paup sum ego ⁊ in lab.a
iuuē. mea. Nam cū genit⁹ fuit stati reclinat⁹ fu
it in p̄sepio. ⁊ pannis asperis inuolut⁹ vt habe
tur Luc. ij. Jnsua iuuētute ꝓtinue pdicauit ⁊
terrā vndiq; repauit. ⁊ tandē extremā paupta
tem ꝟuauit. vtōz Mat. viij. Vulpes foueas
hñt ⁊ volu. celi nidos. fili⁹ aūt hois nō hz vbi
caput suū reclinet. s. in sua morte. Silr quia pe
nas acerbissimas sustinuit ad quorū considera
tōz nos inuitat. Thren. j. O vos oēs q̄ trāsitis
p viā. attendite ⁊ videte si est dolor similť sic do
lor me⁹. Scōm est apta ꝓditio in ip̄o milite. q̄a
miles est nomē exercitij ⁊ labor⁹. Debet em̄ q̄ti
tidie eccl'am defensare. Jō dicit Helmandus.
Usus militie ordinate est tenē eccl'am. defensa-
re iniuriā pauperū ⁊ pacare ꝓuinciā. Et subdit B
Nr̄i autē milites hodie sic ad bella q̄i ad nupti
as decorati ꝓcedūt. In quo dat intelligē q mō
non int'tū p eccl'a vl p defensiōe patrie laborāt
vel decertāt. Sic ⁊ q̄dam hoies quorū cuz vita
militia sup terrā sit. Job. vij. nō laborāt p.o vi
ta eterna acq̄renda. sed sunt desides ad oēm la-
borem. cū tm̄ deberet fieri ꝓtrariū. Tū ꝓpť con
tinue pugne exercitiū. qō ꝓtra varias tēptatio
nes habem⁹. Tū ꝓpter dubiū triūphi. qz nesci
musan vincam⁹ vel nō. vl an in pug̃ succūbā⁹.
Jō q̄libet ad pugne virile exercitiū inducitur
p apl'm .ij. ad Timo. iiij. Tu vigila in oib⁹ q; la
bora. In p̄mo innuit q vigilanť ⁊ nō segniť est
pugnandū. Scdo q in tali pugna est viriliť pu
gnandū ⁊ decertandū. Tertium qō inducit ad
laborē est cōsideratio magnitudis in mercede.
qz fm̄ aug⁹. Consideratio p̄mij minuit vim fla
gelli. Et Jacob mlt'tū laborabat ꝓ rachel. vt di
citur Gen. xxix. die noctuq; estu ⁊ gelu. fugie-
batq; somnus ab ocul' eius. videbanť tm̄ ei pau
ci dies p̄ magnitudine amor⁹. Jō dicit Hiero.
q nullus labor durus. nullū tps longū videri
debet quo gl'a eternitatis acq̄riť Et illo mō. b.
Geor. attēdēs laborē regis xp̄i. valde laborio/
sus in fide xp̄i ꝓtra malū Batianū est inuētus.
Notandū q tria sunt q̄ faciūt militē strenuū.
p̄mū est robur ꝟtutis. Robur aūt ꝟtut⁹ cō-
sistit in trib⁹. p̄rio eū strennuus miles debet
hr̄e robustū animū ad aggrediendum. ppť qō
formidolosi ⁊ vecordes de p̄lio vocanť Deut.
j. Talē animū robustū habuit. b. Geor. q̄ i me- E
dio hostiū posit⁹ audacť clamauit. Oēs dij gē-
tium demonia. Scdo dz hr̄e robustā manū ad
feriendū. Sic legit̄ de q̄dā in histo. alex. q fuit
miles regis dary. h̄ iunct⁹ militib⁹ regis alexā-
dri vno ictu galeā regis alexandri pforauit. et
caput eius cruentauit. Sic robustā manuz ha-
buit. b. Geor. q caput draconis diabolū figurā
tis manu ꝓpa amputauit. ⁊ oib⁹ e⁹ suggestiōib⁹

L

ꝓtradixit. Jo de ipo pōt exponi illud Geneſis xxxix. Magn⁹ in ciuitatibus inimicoꝝ tuoꝝ Tertio dz hꝫ robuſtū dorſuz ad ſuſtinēdū. ſic xp̄s q̄ dixit in ps̄. cxxviij. Supra dor. m. fa. pe. plon. cē. ſic t. b. Geor. intrepide mlta tormēta paſſus eſt Scōm qō facit militē ſtrennuū eſt experientia bellice artis. Jſta aūt experientia tripliciter acq̄rit. Pdzio p ſacre ſcripture eruditionem hortāt nos ad virilē cōgreſſionē t armoꝝ aſſumptōz. ad Eph̄. vj. Accipite armaturā dei id eſt ꝯtutes diuinitus vob collatas vt poſſitis reſiſtē in die. i. tēptatōis vite p̄ntis t rōibus et actib⁹ ꝯtutū ꝓfecte ſtare. Jō dicit etiā Vegetius de re militari. Scia rei bellice dimicāde nutrit audaciā. Nēo eñ facile metuit qō bñ didiciſſe cōfidit. Scdo p ipoꝝ virilit pugnātiū diligentem ꝓferatōz. p hꝫ eñ hō mltū virilit animat ad ciuilē cōgreſſionē. Jn cui⁹ figura anſa tenebat anſam. t cortina cortinā. Exod. xxxvj Tertio p crebrā cū adūſario conſgreſſionez. iō dicit Caſſio. in epla. Terribil eſt hoib⁹ ꝓflict⁹. ſi nō ſit aſſiduus. t niſi vſu acq̄rat certādi fiducia nō habeb. Nam qō in iuuētute nō addiſcit in maturitate nō habeb. Jdcirco legit Judic. iij. Ds dñs gentē nō deleuit vt in eis erudiret iſrael. qz p ipaz impugnatōnez ꝓtinuā ppls iſrl magis fuit exercitat⁹ ad bellandū. Tertiuz qō facit militē ſtrennuū eſt copia armature ꝓuenientis. Hec aūt armatura ſex ꝯtutib⁹ integrat. vt docet apls ad Eph̄. vj. Pdzia eſt ꝓtinentia. q̄ etiā congruit militib⁹. q̄ hec lumbos. i. ꝓcupiſcentias carnis t mētis cōſtringat. vt dic Gre. in omel. Tunc lūbos ſtringim⁹ cū luxuriam p ꝓtinentiā coartam⁹. Scda eſt iuſticia quā apoſtolus appellat lozicā. qz ſic lozica totū corpus tegit. ita iuſticia oēs act⁹ ꝯtutū dirigit. docens hoiem viuē ſobrie quo ad ſeip̄m. pie t deuote quo ad deū. iuſte q̄ ad ꝓximū. Tertia eſt fides circa ꝓtectōz diuini auxilij quā appellat ſcutū ſeu clipeū fidei. qz rep̄mit t extinguit ignita tela. i. tēptatōes formidoloſas. Hūc clipeuz portant milites mōi triangularē. vt p hꝫ fidez trinitatis ꝓfiteanť. Etiā vt ſup ſcuto pupille et vidue cōtineanť ſi bñ faciūt eis. Jſtud ſcutū in ſiniſtro latere portam⁹. qz ſolū in p̄nti vita pug/mus ꝓtra vitia. Quarta eſt ſpes quam appellat galeā ſalutis. qz mentē q̄ caput eſt aie munit t roborat ꝓtra oēs temptatōes t tribulatōnes p̄ntis vite. Quinta eſt charitas q̄ pedes. i. affectōnes munit t roborat. qz ipa fortit ſtare t virilit currere facit. Jux illō ps̄. cxviij. Viā mandatu. cucurri. Sexta eſt ſapia ꝯtutuz armatus fuerit facilit poterit cū. b. Geor. ꝓtra oēs hoſtes t oia vitia triumphare. recte ſic miles habēs arma prędicta pōt ſe leuiter ꝓtra inimicos defendē. Circa tertiū notandū q⁹ ille eſt fidel⁹ mūdi miles q̄ pugnat p dño ſuo. t exponit ſe morti vt dominuz ab inimicis liberet t defendat. Quia q̄daz fuit miles noie Stipo q̄ cum vidit alios miſſos ad dñm ſuū occidendū ipe veſtē mutauit t dominum ſuū abſcōdit. t p eo mortē ſuſtinuit. vt dicit Valeri⁹ li. vj. c. viij. Sic ille eſt fidelis miles xp̄i q̄ certat p amore t honore ip̄ius. ſicut fecit btūs Geor. q̄ p amore xp̄i militāſ ſuſtinuit mortem t p aſſiones t tormēta. vt bñ dicere potuiſſet cū alīs martyribus illō ps̄. xliij. Aīm ꝓpter te mortificamur tota die. Sed qñ milites bene certāt in campo bñ honorank. t p̄cipue in palatio. qz nemo coronabit niſi q̄ legitime certaūit. ij. ad Timo. ij. Jdcirco nota q⁹ ad legitimuz certamē tria requirunť. Pdzimo vt hō nō ſolum a noxijs t a malť. ſed ab his etiā que hñt ſpeciem mali diligenť abſtineat. Fm illud apli. j. Timo. v. Ab omi ſpecie mali abſtinete vos. Et ad hāc obſeruantiā omēs fideles tenenť. Teſte augl. in li. de vita xp̄iana dicēs. Jlle ver⁹ xp̄ian⁹ eſt. q̄ omib⁹ miſericordiā facit. q̄ nulla mouet iuuria. q̄ alienū laborē t dolorē tāq̄ ꝓpriū ſentit. q̄ terrena cōtemnit vt poſſit habere celeſtia. q̄ ſubuenit miſeris. q̄ ad fletū ꝓuocat. q̄ poſſet dicē cuz apl'o. Quis infirmat t ego nō infirmor. hec ille Secūdum vt in tali conatu t diligētia vſq̄ ad mortem ꝓſeueret. Jux illud Ecci. iij. Vſq̄ ad mortē certa p iuſticia. t bñfac vſq̄ ad mortem Quia fm Gre. in moza. Jncaſſuz bonū agitur ſi añ vite terminū deſerat. Naz fruſtra velocit currit q̄ p̄uſq̄ ad metaz veniat deficit. Jō dicit Bern̄. Abſq̄ ꝓſeuerātia nec q̄ pugnat victoriā nec palmā victor conſequit. Tolle ꝓſeuerātiaz nec obſequiū mercedem hz. nec bñficium gr̄iaz nec fortitudo laudē. Tertiū eſt vt in certamine non ſuā ſed domi laudē t honorē intendat. Ad qō hortat apls ad Col'. iij. Oia q̄cūq̄ facitis. i noie domi noſtri ieſu xp̄i facite. i. ad gl'am dei. Recte ſicut miles ſecularis in ꝓlio qō eſt domi ſui debet q̄rere honorē dñi t nō ſuū Sicut fecit Joab q̄ dixit ad dauid regē ſuū cum de abſalō triumphaſſet. Congrega reliquā partē populi ne nomi meo aſcribat victoria. vt hr̄. ij. Regū. xviij. Et iſta beatus Geor. fuauit. Nam ꝯtuoſe t ſancte viuēs. Pdzimo ab oi ope malo ſe totaliter cuſtodiuit. Scdo p fide vſq̄ ad mortez certauit. Tertio dei honorē in oibus ſeruauit. Jō a dño audire meruit. Euge fue bōe t fidel.

Sermo ſecundus de eodem.

Similis factus eſt leoni in oib⁹ operib⁹ ſuis. j. Mach. iij Ꝓli. in ſpec. na. li. viij. dicit. Inter oia animalia

leo apparet gl'osius. nō em̃ abscōdit se cū pſeq̃t̃ in siluis. nec latitat ſz in publicū ꝓgredit̃ vbi a venatorib⁹ ⁊ a canib⁹ possit inueniri. Et causā
A hui⁹ audacie q̃re de sc̄o stephano in arenga h⁹ ſmonis. Esto fidel'. Spū al'r hec natura leonis quēlibz instruit xp̄ianū vt tpe pſecutiōis seip̄z nō abscōdat a fide recedēdo ⁊ deū abnegando. Mar. viij. Qui me cōfessus fuerit ⁊ ꝟba mea in generatōe ista. filius hois cōfitebit̃ eū cū venerit in gl'a p̄ris cū angel'is sanctis suis. Concordat illud Lu. xij. Qui me negauit coram hoibus negabit̃ coram angel'is dei. Ille aūt se abscondit et deū negat q̃ puersis se sociū facit ⁊ peccati se involuit. xj. q. iij. extimāt. vbi di. Quotiēs vincimur vitijs atq; pctis totiēs deū negam⁹ Econtra quotiēs q̃d boni agim⁹ deū cōfitemur. Jō subdit̃ Luc. xij. Omis q̃ cōfitebit̃ me coram hoib⁹ ⁊ filius hois cōfitebit̃ illū coram angel'is dei. Illō aduertēs q̃dam abbas dict⁹ seraphion in li. collacionū. In animo meo sp̄ h̄ꝫ ꝓstitui vt ꝓbus mille fere velim martyria aūq; in deū meū quōcūq; cōmittā parua crimialia. Sic etiā. b. Geor. miles tpe pſecutionis xp̄ianorū noluit occultari nec deū negare ꝓ infidelitatez. Idcirco bñ in leone designat̃. q⁹ leo vt dicit Jsid. li. xij. est rex oīm aialiū q̃drupedū. Sic. be. Geor. est inter alios martyres p̄cipuus in nūero penarū. Jnt̃ ceteros martyres sunt tres q̃ maiora supplicia ꝓtulerūt. s. Vincenti⁹ Laurenti⁹ ⁊ b. Katherina.
B Vincenti⁹ passus est eculij extensionē. viscerū effusionē. sal'cōfricatōz. Laurēti⁹ ignis adustionem. Katheria corpis rotatōez. Sed hec oia passus est sil'r. be. Geor. ⁊ maiorē legit̃ ꝓtulisse penā. q⁹ passio illorū martyrū fuit tpe martyrij ꝓsummata. vt bti Laurentij in trib⁹ diebus. et sic de alijs. passio aūt. b. Geor. vt tenent aliq̃ legende m'ktis annis in q̃bus m'ktiēs ꝺr interfectus ⁊ sp diuia gratia resuscitat⁹. Sic etiā leo i venatōe nō se abscōdit. sed volūtarie vadit ad locū vbi possit a canib⁹ inueniri. Sic. b. Geor. tpe tribulatōis martyrū noluit occultari. ſz voluntarie ad cōspectū ꝓsilijt Datiani di. Omēs dij gentiū demonia. dñs aūt celos fecit. ps. xcv Jō canit̃ de ipo. Sanct⁹ Geor. tormentorū videns genera diuīsa parari cōstanter accessit ⁊ let⁹ sustinuit supplicīū mortis. De ipo etiā pōt exponi illud ij. Mach. vj. Jste gl'osam mortem magis q̃ odibilē vitaz amplectens voluntarie p̄ibat ad supplicīū. Jō cōuenienter possunt ꝺ ipso assumi p̄libata ꝟba. Simil'r factus est le. In q̃bus a duob⁹ laudat̃. Primo a fortitudine vigorosa. ibi. Simil'r fa. est leo. Scōo ab opatōne ꝟtuosa. ibi. In opib⁹ suis. De p̄mo est notādū dicūt naturales q̃ catuli leonū sequunt̃ mores parentū. ⁊ fortitudinē atq; audaciā ꝓtrahunt aut assumūt ab eisdem. ſm illud ꝓuerb. Seq̃t̃ p̄rem sua ples. Spū al'r ꝓ leonē xp̄s intelligit̃.

Juxta illud Apoca. v. Vicit leo de tribu iuda radix dauid. Jp̄ius catuli sunt martyres gl'osi quorū p̄cipual'est gl'osus Geor. ⁊ cōspicuus. sicut de ipo canit eccl'a. Inter martyres. be. Geor. effulsit fidei puritate cōspicuus. Jste igit̃ similis fact⁹ est leoni xp̄o regi suo. ⁊ secut⁹ est eū fortitudine ꝓpter duo. Primo ex pmissiōe p̄mij Naturale est em̃ q̃ catulus leonis sperat cōse qui p̄de p̄mium seq̃t̃ eo citius p̄rem suū. Item L
videmus ad experientiaz q̃ rex terren⁹ ꝓmittit militi mag̃ dona tunc eo fortius pug̃t cū hostibus ⁊ ꝓtra inimicos animat̃. Sicut figuratum est. j. Re. xvij. vbi legit̃ q⁹ Golias vir spurius altitudis sex cubitorū ⁊ palmo clamauit ad filios isr̃l'. Eligite ex vob virū ⁊ ineat mecū singulare certamen. si pcusserit me erimus ſui vobis si aūt ego p̄ualuero. ſuietis nob philisteis Qō audiens saul ⁊ oēs viri eius timuerūt ⁊ fugert Emisitq; saul ꝓmissum dicēs Virū q̃ pcusserit philisteū dotabit rex diuitijs magnis ⁊ filiā suā dabit ei ⁊ domū p̄ris eius faciet absq; tributo. Audiens dauid hos ſmones q̃ erat adolescēs pulcher ⁊ ruffus ait. Quid dabit̃ viro q̃ pcusserit philisteū hunc ⁊ tollat opp⁹obrium ab isr̃l'. ⁊ referebat ei ppl's eundē ſmonē. Abijt g̃ Dauid audito ꝓmisso ⁊ collegit q̃nq; lapides limpidissimos. i. planos de torrente ⁊ misit eos in perā ⁊ pcessit cōtra philisteū. qō vidēs ille despexit eū dicens. Nūq̃d canis ego sum q⁹ tu venis ad me cū baculo? ad quē dauid. non in̄q̃t i gladio nec hasta saluat dñs. sed ipius est bellū Tulit g̃ lapidem ⁊ funda iecit. ⁊ pcussit eum in fronte. ⁊ infixus est lapis in fronte ei⁹. ⁊ cecidit in faciem suā sup terrā. quē dauid gladio suo i terfecit abscindendo caput ei⁹. Ex hac figura ꝓtz veritas p̄dictorū. Spū al'r dñs nr̄ ihs xp̄s est rex pacificus. ⁊ rex regū. ⁊ dñs dominantiū Apoca. xix. Jō tanq̃ ditissim⁹ rex ꝓmisit suis militibus dare coronā gl'e si firmi essent i fide dicēs. Apoc. ij. Esto fidel' vsq; ad mortē. ⁊ dabo tibi coronā vite. ⁊ nō solū coronā. sed ⁊ gentes ⁊ reg̃. Jux illud Apoc. ij. Qui vicerit dabo ei potestatē sup gentes ⁊ reget eas. ⁊ dabo illi stellam matutinā. i. corpus glorificatū claritate refulgens. Hoc audiēs. b. Geor. fortiter pug̃uit. ⁊ vires suas demōstrauit. qñ ppl'm silene ciuitatis a draconе libauit. postea diabolū cuz mēbro eius Datiano p̄fecto virilit̃ supauit. ita vt ipe Datianus testaret̃ dicēs. deficiens moriar q⁹ ab hoc homie cerno me supatū. Secūdū q̃ animat militē ad fortit̃ pugnandū est sedulitas fuitij. Naturalit̃ est q̃ leo laborat fortit̃ ad p̄dam capiendā. tūc catuli illi⁹ animāt̃ ad escam q̃rendā. ſm illud ps. ciij. Catuli leonū rugientes vt capiant escā sibi. Jta etiā videm⁹ quādo rex tpalis sollicitus est ⁊ strennuus in bello. milites sui fortes fiūt ⁊ animāt̃ ad hostib⁹ resisten

dum. Figura legit in histo. Alexandri. postq̄ Alexander vicit Dariū regē psarū ⁊ regnū ei⁹ sibi subiugauit. venit ꝟtra eū rex qđ audiētes milites ei⁹ dixerūt. sufficit nob q̄ subiugauim⁹ Alexandro psidā. ammō dimittem⁹ eū eat ipse quo vult. Qđ ꝙcipiens alexander dixit eis. Recordami qñ venim⁹ pugre in cāpis. ⁊ ego solus steti añ oēs ⁊ ꝓ omibus solus pugui. ⁊ꝓ salutōne vr̄a ⁊ totius regni solus picul'me exposui Hec eo dicēte erubescebāt milites petentes veniam dicētes. ammō vita nr̄a posita est in mānibus tuis. qđcūq̄ volueris fac. q. d. Nos tecuz facere pati sum⁹. Jō valde necessariū est dñis man⁹ apponē ⁊ negligētes nō esse. Quia dicit Aris. li. ycono. Domīs existentib⁹ negligētib⁹ impossibile est suos esse solicitos. Spūal'r dñs nr̄ ihs xp̄s solus pugt more alexandri ꝓ nob ⁊ salute aiaz nostraz. sicut ꝓ se testat Esa. lxiij. Torcular. s. passionis calcaui solus ⁊ de gentibus nō est vir mecū. Fuit etiā in labore ab infantia. Sm illd ps. lxxxvij. Paup ego sum ⁊c. Ipse eñ retinuit oia castella vndiq̄ pugnās cum diabolo. ⁊ a cordib⁹ hoim expellens. ⁊ tm̄ fatigatus fuit q̄ p̄ lassitudie sedit sup fontē. Joh. iiij. vbi legit. Jhs fatigat'ē ex itinē et sedebat sup fontē. Iste igit labor regal'r xp̄i erat cā fortitudis. be. Geor. ⁊ laboris q̄ tam fortit ptulit passiões ꝓpter nomē ei⁹. Nā potuiss fruī deli tijs hui⁹ mūdi si voluisset. Ex labore cōsidera/to in rege oia gaudia mūdi postposuit ⁊ opprobria sustinuit. Et pōt dicē cū ps. lxviij. Propt̄e te sustinui opprobriū. operuit ꝟfusio faciē meā Et sil'r fortes labores sustinuit tormentoz. ita vt dicē pōt cum Eleazaro. ij. Mach. vj. Dñe q̄ habes sanctā sciam manifeste tu scis. qz cuz a morte possim liberari duros corpis sustineo labores. Sm vo aiam ꝓpter tuū amorez libenter hec patior. Et iste ita decessit nō solū iuuenib⁹. sed etiā adolescentib⁹ exemplū forte relinquēs Quantū ad secūdū cōmendat. b. Geor. q̄tum ad opatōz xtuosam. cū dr. in opib⁹ suis. Circa qđ notandum xtuosi ⁊ boni dñi seculares milites habētes xtuosos nolūt malos ⁊ immorigeratos hr̄e i suis curijs. Ar dic̄ sapiēs Ecci. xiij Dē aial diligit sibi sile. ⁊ hō silem sibi. Naz boni diligūt bonos. mali aūt malos Exemplū de dauid ps. c. Ambulās in via immaculata h̄ mihi ministrabat. Exemplū secūdi hr̄ Nume. xxij. de Balach rege q̄ sibi sociauit malū ꝓphetam Balaam. Mystice xp̄s dñs est optim⁹ ⁊ xtuosissimus oim. Quia Mar. x. Nēo bon⁹. s. essētialiter nisi solus de⁹. Idcirco bonū ⁊ xtuosuz habuit militē. b. Geor. q̄ similis factus est ei in
B opib⁹ suis. Et notandū q̄ xp̄s rex q̄tuor habuit xtutes salutares in q̄bus ipm̄ beatus Geor. imitat⁹ est. Prima est q̄ domū pr̄is sui in maḡ reuerētia habuit. qđ ptz Mat. xxj. Quia eiecit emētes ⁊ vendentes de tēplo dicēs. Dom⁹ mea dom⁹ oratōis ē. Et ꝟbdit Mar. xj. Nō sinebat vt q̄q̄ transferret vas p tēplū. Jō dicit ps. lxviij. in ꝓsoa dñi. Zelus dom⁹ tue co. me. In hac xtute btūs martyr Geor. xp̄um regem suū imitabat qñ domū dei in cura ⁊ reuerentia docuit hr̄e. vt dicit in legenda. ⁊ potuit dicere cū ps. xxv. Dñe dilexi decorē do. tue. . ⁊ locuz habi. gl'e tue. Ex sic heu nō faciūt milites terreni. nō est eis cura quō eccl'am possint defendē ⁊ ꝓcurare. sed magis studēt q̄lit̄ possint res eccl'e auferre ⁊ spoliare sibi retinendo. ⁊ isti vtiq̄ sacrilegiū cōmittūt. teste cano. xvij. q. iij. c. sacrilegiū. vbi dr: Sacrilegiū ⁊ ꝟtra legē est si quis qđ venerabilibus locis relinq̄t̄ ꝓaue voluptat⁹ studijs temptaūit suis cōpendijs retinē. Jō tales puniunt a deo. Nam legit in li. de mirabi. btē xginis. q̄dā miles ⁊ iudex rome noie Stephan⁹ tres domos sancti Laurētij ⁊ vnū ortū sancte Agnetis violent' abstulit ⁊ ablata iuste possedit. accidit aūt vt moreret ⁊ añ iudicium dei ducer̄et. tunc sanct⁹ laurēti⁹ cernēs eū cum magna indignatōe ad deū accessit ⁊ tribus vicibus brachiū ei⁹ durissime strinxit. ⁊ dolore nimio cruciauit. Sācta xgo Agnes cū alijs xginibus in eū respicere noluit. Tūc iudex sup eū sententiā ferens dixit q̄m aliena abstraxit munera accipiēs veritatē pūtit. in locū iude eū tradam ⁊ nisi sanct⁹ piectus corā iudice ꝓ eo intercessisset dānatus h̄ miſabl'r fuisset. Oroib⁹ igitur eius ꝓcessuz fuit sibi vt ad corp⁹ rediret. et tūc apparuit brachiū ei⁹ adustū. ⁊ illud signuz apparuit q̄ diu vixit. ⁊ sic ablata restituit ⁊ penitentiā egit. Secūda xt⁹ xp̄i regis est q̄ sacerdotes honorauit. qđ ptz Lu. xvij. vbi dr q̄ decē lepr̄osos misit ad sacerdotes dicēs. Jte ondite vos sacerdotib⁹. Sup quo dicit. b. aug⁹. i li. de baptismo paruulorū. ⁊ hr̄. j. q. j. c. nōne. q̄ i isto xp̄s sacerdotes licet malos honorauit. In hac xtute secutus est ipm̄. be. Geor. qñ docuit regem ciuitat⁹ silene. ⁊ totū insup pplum vt honorarent sacerdotes. qz instinctu spūssancti sciuit scriptū Ecci. xvij. honorificate sacerdotes. Sed sic nō faciūt nr̄i militares. sz cleros et p̄sbyteros odiūt ⁊ eis inuidēt. Contra quos dic̄ btūs Greg⁹. Peius malū non'estimo q̄ christianis iuidere sacerdotib⁹. Et hr̄. xj. q. j. i canōe De pson̄a. ⁊ se. Et sil'r btūs Hiero. ad rusti. mōachum in epl'a. Adūsus p̄sbyteros accusatōnes nō recipies. nō eñ stati de pfecta etate credēdū est. Tertia xtus xp̄i q̄ libent' diuina audiuit. qđ ptz Luc. ij. vbi legit q̄ cū parētib⁹ suis iuit ad dic̄ festū ibidē officiū vsq̄ ad finem audiendo. In quo ipm̄. be. Geor. est secut⁹ qñ docuit regē ⁊ pplūm vt diuina libent' audirēt. Contra qđ faciūt m'lti q̄ in dieb⁹ dñicis nolunt audire diuina. aliq̄ si audiūt nō tm̄ vsq̄ ad finem p-

seuerāt peccātes ꝓtra p̄ceptuz eccle. de ꝓse. di. j. c. Missas. ibi dicit canō. Missas die domi/ca totas pp̄lo catholico audire p̄cipim⁹. ita vt añ bñdictōnez sacerdotis egredi pp̄lus nō p̄su mat. qō si fecerint ab eō publice cōfundātur. Glo. i. q̄ uiē corripiāt vel excōicēt nisi necessi/tas subsit. Quarta ꝝtus xp̄i q̄ pauperū mēoz fuit qō ptz Mat. xv. qñ dixit miſereoz sup tur bam. q: triduo iam sustinēt me ⁊ nō habent q̄d mādūcent. ⁊ si dimisero eos ieiunos deficient i via. Idem ptz Joh. vj. Cū satiauit q̄nq̄z milia hoim ex q̄nq̄z panib⁹ ⁊ duob⁹ piscibus. Hanc ꝝtutē imitatus fuit. b. Geor. qñ nō soluz pau perū a dracone opp̄essoꝝ memoz fuit. ſz quan do docuit regē a se cōuersum vt pauperū mēoz esset. Jō cepit sicut iesus mgr̄ suus facere p̄i⁹. ⁊ post h̄ docere alios. Rogemus.

¶ Sermo in die ap̄loꝝ ¶ Philippi ⁊ Jacobi.

¶ Non turbetur coꝛ

vestrū neq̄z formidet. Joh. xiiij. Dicūt naturales q̄ hō passionib⁹ occupat⁹ ⁊ tribulationib⁹ non pōt discernere verū ⁊ falsuz. nec ce lestia mysteria intelligē. Nec etiā est dispositus verba p̄hie audire. Juxta illud Ari. dictum. j. Ethi. Passionū sectatōres inutiles sunt philo sophie auditores. Recte sic̄ ait amādus in hor. Sap. li. j. Tristes nō sunt apti ad p̄cipien duz armoniā. Nā letos reddit letiores ⁊ tristes tristiores. Sic est de turbatis animis q̄ nō p̄nt p̄cipe arcana. q̄d ꝓbat venerabil⁹ Boe. de con sola. li. j. metro. vl̄. triplici exemplo ¶ Primum tm̄ vult q̄ sol ⁊ luna ⁊ stelle quo ad se sp lucent Sol tm̄ in nocte offuscat̄ p interpositōnez terre Sic etiā stelle in die obtenebrant̄ ꝓpter lumen sol. sil⁹ ꝓpter obscurarū nubiū interpositōnez Sic intellect⁹ nr̄ qui est lumen q̄d deus infudit aime. vt h̄r̄. iij. Pol. impedit̄ p turbatōz dolo rum. Secūdū exemplū. Recte sicut aqua mar/ clara manēs visus pōt eam penetrare ⁊ videre q̄d in fundo continet̄. ⁊ cū turbat̄ obstat visui Sic aīm⁹ homis quietus a turbatōe passionuz nō ipedit̄ i iudicio ratiōis. secus aūt est si ē tur batus. Tertiū exemplū aqua currens de altis montib⁹ libere ⁊ sine impedimēto directe ꝓce dit. Sed p obstaculū rupis impedit̄. Sic ipsa ratō libera nō impedita obstaculo alicuius pas sionis recte iudicat. si aūt obijcit̄ rupis affectio num impedit̄ in iudicio veritatis. Quia legi/tur in vita pb̄oꝝ. q̄ socrates noluit ꝝberare suum dūmodo fuit iratus. Sic etiā legit̄ de q̄ dam rege q̄ cum turbatōe cogeret̄ consueuit to tum numerare alphabetū in digitis añq̄z ꝝbuz cuiq̄z diceret. ⁊ h̄ ideo fecit vt illa tribulatio in terim cessaret. Jdeo q̄ verū vult discernē debz animū a turbatōe excutere. Jubēte Boe. lib. j. de conso. metro. vl̄. Tu q̄z si vis. cernere verū. luie claro gaudia pelle. pelle timoꝛē. spēq̄z fugā to nec doloꝛ assit. nubila mēs est. hec vbi regnt Jdcirco verus agricola xp̄s depulit tristiciam de coꝛde suoꝝ discipulorū vt ſerere possint ꝝ bum suū ⁊ ip̄m possent intelligē. Jdeo dic̄ Nō turbet̄ coꝛ vestrū. Jn quo tria tangit. Primo cō solatus est eos. ibi. Nō turbet̄ coꝛ ve. Secūdo ip̄os benigne increpauit. ibi. Tāto tpe. Tertō recessus sui vtilitatē reseruauit. ibi. si em̄. Circa q̄d notandū. videm⁹ naturaliꝛ q̄ celū coꝛpoꝛeū diffundit ⁊ resumit eandē aquam per vapoꝛes Quia dicit Ari. li. ij. met. ⁊ albtus li. iiij. q̄ sol ꝝtute caloꝛis attrahit vapoꝛes vsq̄z ad mediā regionē aeris. vel ſm alios ad infimā ptez me die. et in frigiditate loci in nubē cōūtit̄. et vlti⁹ in nubem cōdensat̄. ⁊ guttati descēdit. ⁊ eadez aqua descēsa iterū resumit̄ solis per caloꝛem. Mystice sic fecit xp̄us. Nam p̄us infudit pluuiam tristicie ad coꝛda discipulorū suoꝝ. et h̄ cū q̄tuoꝝ ꝝbis que eis dixit añ passionem. Primum fuit. vnus ex vobis me tradet. ⁊ ponitur Mat. xxvj. ⁊ Joh. xiij. Secundū. oēs scanda lum patiemi in me in ista nocte. Matth. xxvj. Tertiū añq̄z gallus bis cāret ter me negab. vt h̄r̄ Mat. xxvj. Nam videtes hūc virū petruz q̄ erat sanctitate p̄stantioꝝ. fide robustioꝝ. amo re deuotioꝝ. ſm Bern̄. xp̄m negaturū. oēs ti muerūt vt nō possent stare cū firmioꝝ casur⁹ es set. Quartū ꝝbum fuit. filioli adhuc modicuz vobiscū sum. sed cito tollar a vob p mortez. Et h̄ multū doluerūt. nam xp̄m multū amauerunt. ita q̄ etiā eius nō potuerunt p̄sentia carere. q: dicit Ari. j. eth̄. Unicuiq̄z est delectabl'e illō q̄d amat. Et. ix. ethi. dicit. Presentia amicorū de lectabil'est tā in bōa fortuna q̄z in mala. Jn ma la q: tristati alleuiant̄ cōdolentib⁹ amicis. Jn bona q: delectabl'e est cōuersari cū amico. Jō ſm Bern̄. ceperūt p̄meditari oia bona eis exhi bita cōuersatōes ꝝboꝝ ⁊ ſmonū dulciū ⁊ mi/ꝛabilium miraculorū. ⁊ sic de alijs. Et h̄ ꝓpendens ihs q̄ ſm p̄s̄. xliij. Nouit abscōdita coꝛdis. resumpsit ab eis illius magne tristicie doloꝛem cū ꝓposuit eis p̄sentia dicens. Non turbet̄ coꝛ vestrū. Et dicit. b. Bern̄. q̄ pie credi pōt dñm cum eis fleuisse ⁊ flent̄ hec ꝝba dixisse. Et ē no tandū q̄ turbati fuerūt p̄cipaliꝛ ꝓp̄ duo Pri mo q: doloꝛosum fuit eis carere melliflua con uersatōe sua. ⁊ hanc carentiā intellexerunt p h̄ q̄ dixit. adhuc vobiscū modicum sum. ⁊ ꝓpter h̄ dixit eis id q̄d sequit̄. Creditis in deū ⁊ i me credite. q. d. ſm Bern̄. In dapibus pascalib⁹ ego manifestaui deitatē meā q̄ vtiq̄z resurgam q: non solū hō sum ſz de⁹ ⁊ hō. ⁊ cū patre vnū. q. d. Ego q̄ lazarū resuscitaui. Joh. xj. Et filiā archisynagogi. Mat. xix. Necnō filiuz vidue in naim. sic volo meip̄m resuscitare ⁊ nō i mor te p̄manere. ſm illud Joh. ij. Soluite templuz

ß. ſ. corporis mei. ⁊ in triduo reedificabo illud. Secūdo turbati fuerūt ex timore dāmnatōnis qđ ſumpſerūt ex his ꝙbis. Mat. xxvj. Omēs ſcandalū patiemī in me in iſta nocte. ⁊ ad pet̄z anc̄ gallus cantet ter me negab̄. Nam ſic cogi tabant. o ſi maximus cadet int̄ nos ⁊ dānabit̄. qđ tunc de nob̄ fiet. Contra ß eis dixit ꝓſolato rium. In domo p̄ris mei māſiones mlte ſunt. q̄ ſi di. Hac nocte a me fugietis tñ ex ß non dāna bimi. ſed reuocabo vos ad domū p̄ris mei. ḡa eſtis p̄deſtinati. de q̄bus dicit aug⁹. in li. de fid ad petrū. Firmiſſime tene p̄deſtinatos perire nō poſſe. Idem de pe. di. iiij. in. c. in domo pa
D tris mei. P̄deſtinat⁹ nō p̄t pire nec dānari. Ulteri⁹ eſt notandū dicit Ari. vij. Poſ. Omia amam⁹ amāda. ſed p̄ma magis. Naturale ē q̄ pater amat filios ſz tñ magis p̄mogenitū. Idez uidem⁹ de aialibus irratōnalibus q̄ plus dili gunt fetū p̄mo natū. Ita pat̄ celeſtis dilexit oēs hoies tanc̄ filios ſuos. ſm illud Joh. iij. Sic deus dilexit mūdū. i. hoies mūdanos. plus tñ dilexit p̄mogenitos in fide. ſ. ap̄los. Jō p̄ alijs ꝓſolatus eſt eos cū dixit. Nō turbe. cor. ve. Et aliqua miſſalia habēt additā illā particulaz. ne q̄ formidet. Hoc etiā in antiq̄s oſtēdit Nam le gitur Geñ. xxviij. Cū Jacob fugeret eſau fra trem ſuū. ⁊ eſſet in triſticia. ſtati ꝓſolabatur eū dñs cū vidit ſcalā cui⁹ ſummitas celuz tāgebat ⁊ anzelos dei aſcendētes ⁊ deſcēdētes. Itē. iij. Re. xix. legit̄ q̄ cōſolatus eſt Ezechiā. q̄ obſeſ ſus fuerat a ſennacherib q̄ñ interfecit p̄ āgeluz in nocte vna in caſtris aſſyrioruz. clxxxv. milia armatorū. Itē daniel conſolatus eſt in lacu leo num p̄ pphetā Abachuc Bañ. vj. Itē Suſan nam ibidē. c. xiij. Sic ⁊ nos cōſolabit̄ p⁹ tribu latōnes noſtras. Sicut de ß dixit Tara Tobie iij. Poſt lachrymatōz ⁊ fletū exultatiōez infun dis. Et fit tunc q̄ñ ōr. Non turbet̄ cor veſtrum q. d. Ego q̄ interdū infundo tribulatōes. potēſ tñ ſum eas reſumē. Ideo dicit. b. amb. in li. ora tionū. Conſolatōz a te bone ihu iugit̄ expectā⁹ q̄ mala nr̄a omia abbreuiat in gaudiū q̄ mutat Dicit notanē. In deū creditis. ⁊ in me credite. q. d. ſm Glo. Aug⁹. Si in deū creditis ꝓñs eſt q̄ in me credere debeat̄. qđ nō eſſet ꝓñs ſi xp̄s de⁹ nō eſſet Añ mgr. iij. li. ſen. di. xxiij. differūt credere deū. credere deo. ⁊ credē in deū Credē deū eſt credere q̄ deus ſit. Credē deo eſt credē vera eſſe q̄ deus loquit̄. ⁊ ſic mali etiā credunt. Sed credē in deū eſt credendo deuz amare. Et p̄ amorē ei adherere. qđ ſoli boni faciūt. Jō di cit credite in me. i. credēdo me amate. Et ſ̄bdit p̄miū ip̄m amātibus dicēs. In domo p̄ris mei mlte māſiones ſunt. i. diūſa p̄mia vl diſtinctio nes p̄miorū ſm q̄litatē amātiū. Sz nō eſt ß re ſpectu dei. ſed reſpectu opantiū ſm merita ſua ⁊ he p̄ceptōes diūſe dicunt̄ māſiones. Sic̄ mlti q̄ ſedent ad vnā mēſam ⁊ tñ iuſt̄ diūſas com- E
plexiōes vnū ferculū vni alit̄ ſapit c̄ alti Haz albi hoies libent̄ dulcia comedūt vt lacticinia. Sz colerici amara. Sic c̄uis ibi habebunt pre mū eq̄le eſſentiale. nō tñ accidetale. Quia ſm aplm. j. ad Chor. xv. Stella differt a ſtella i cla ritate. vñ q̄ ß deū dilexerūt ibi clari⁹ faciē eius videbūt. Et tñ ſm gl̄oſum doctorē aug. tātus erit ardor charitatis in ſanctis q̄ vnuſq̄ſq̄ gau det ſe in altero accepiſſe qđ in ſe non hz. Recte ſicut pes non inuidet oculo vl capiti. Et ſicut ſi lij ruſticoruū nō curāt ſi nō vtant cibis puerorū regū. Ad idē dat exemplū aug⁹. de paruis va ſis ⁊ magnis. quoruū q̄libet dū implet̄ nō p̄t ampli⁹ cape. Et ſic̄ angeli in ſupiorib⁹ choris clarius vident deū. ſic ⁊ illi q̄ eis ſociabunt̄. Et he manſiones ſm electōz ſunt ab eterno create ſm illud Mat. xxv. Uenite bñdicti pa. m. poſ ſidete p̄pa. vob re. añ ꝓſti. mūdi. Tunc ſubdit declarādo q̄ he manſiones ſunt ſufficiētes dt. Si quo mīn⁹ dixiſſem vob. i. ſi aliq̄d eſſz mīn⁹ illo dicto p̄cedēte de māſionib⁹ ad ſaluādos re cipiēdos dixiſſem vob. ſ. q̄ vellē aſcendē et pa rare. Uel ſic. ſi eſſet alit̄ plus vel mīn⁹ dixiſſem vob. q̄ vado parare vob locū. Hic poſſet dice re alīq̄s. P̄tius dixit dñs quo nihil eſſz minus ⁊ nulla carētia. ⁊ tñ dicit vado parare. Et ſi fu it ſufficiēs cur aūt eſſet p̄parandū? Ad ß rñdet Nihil deficit ratōe p̄deſtinatōis ſz vt nos def uire poſſem⁹ voluit xp̄s pati. vt ſic ſua ſuppler et paſſio qđ opa nr̄a de cōdigno non poſſunt. Et nūc q̄d facit dñs in celo. certe nihil c̄ q̄ no bis infundit gr̄am q̄ mediāte digni erim⁹ acci pere p̄ merita q̄ ab eterno ſunt p̄ pniam diſpoſita Et ſm Bern̄. q̄tiens g̊ vouem⁹ ⁊ oram⁹. ille p̄ parat nob locū Quia ōr Joh. xv. ſine me nihil poteſtis facē. Uel ſm aug̃. P̄reparat nob et ß q̄ iam abſtraxit ſuā hūanitatē. q̄ fides mlti⁹ augeē ex ß q̄ nō videm⁹ ⁊ credim⁹. Et ſequit. Si. i. q̄ abiero ⁊ p̄pauero vob locū iterum ve nio ad vos. ſ. in fine mortis vr̄e ⁊ accipiam vos ad meip̄m. ⁊ vbi ſum ego vos ſitis. Ex ß p̄z q̄ diſcipuli potuiſſent potius exultaſſe c̄ lachry maſſe. ⁊ de ſalute eoruū gaudē. ſm illud Ecci. ix Uade comede panē tuū i leticia. q̄ deo placēt opa tua. Ul dic q̄ nō vult redire p̄p̄ ſalutem aie. q̄ aia iuſti poſt mortē ſtati ſaluabit̄. ſm il lud Sap̄. iiij. Juſt⁹ ſi morte p̄occupat⁹ fuerit i refrigerio erit. P̄ermittet em̄ eū redire i die iu dicij ad ſalutē corpoꝝ p̄ reſurrectōz. Hic fuer̄t q̄dam hereticī dicētes q̄ ſancti nō pueniunt ad ſalutē in aiabus vſq̄ ad nouiſſimū diē. Cōtra q̄s dicit ap̄s ad Phil'. ij. Cupio diſſolui ⁊ eſſe F
cū xp̄o. Hic dubitat̄ an hō ex merito condigno p̄t mereri vitā eternā. ex q̄ ß dicit vbi ego ſuz illic ⁊ miſter mē? Rñdet ſanct⁹ Tho. in p̄ma ſe cūde. q. vl. Nēo ex merito cō digno nec ex gr̄ati

tis nec naturalibus donis pōt mereri vitā eternam. Quia vita eterna est supnaturale bonuz a natura incōprehensibile. Unde si vn⁹ hō haberz oim merita. adhuc nō esset dignus. quia oculꝰ nō vidit. nec auris audiuit. nec in coꝛ hois ascēdit que pparauit deus diligētib⁹ se. Ibi eīm verificaꝫ illud. iij. Re. x. Uix media ps sapientie est mihi naurata. Et dicet q̄libet saluatus ſm Hugo. de arca mystica. Seruasti bonuz vinuz vsq; huc. Et g̃ nō sunt codigne passiões huius seculi ad futurā gl̃am ⁊c. ad Ro. viij. Sz ex merito cōgruo. qz congruū est postq; hō suuz posse fecerit. q; dñs suppleat impfectū. Et sequitur. quo ego vado scitis. Dicit ei Thomas. Nescimus quo vadis. ⁊ quō possum⁹ viā scire. Sed dr. Hec sunt ꝓtraria. dñs dicit viam scitis. Et Thomas rñdit. Nescim⁹ q̄ vadis? Ad hoc respōdeꝫ. Dicit pbs. j. Pbi. q; cognitio incipit a cōmunioꝛib⁹ vt pueri vocant oēs viros pres ⁊ oēs mleres matres. postea iudicāt de singulis. Et p̄mo q̄n videan⁹ aliquē hoiez venire. aggscimus p̄mo hoiez. secūdo masculū. tertio petruz vel Jobem. Sic h̄ intelligiꝫ q; apostoli in communi sciuerūt q; vtiq; vellet redire ad patrem. Sz thomas dicebat cū ceteris de certitudie viaꝝ nescierūt. Jō dicit ei ihs. Ego sum via veritas ⁊ vita. Nemo venit ad pr̄em nisi per me. Hec est porta ſm glo. ad vitam eternā. s. xp̄us p quem ſm Hugo. oēs pres iusti intrauerunt. credentes xp̄m incarnandū. Jō iudei ⁊ pagani damnanꝫ. qz nō habent viā. Un aug⁹. de verb domi inqt. Assumens humanitatē fact⁹ est via ad diuinitatē. Et intelligiꝫ sic ſm Bern̄. Ego sum via p quā est ambulandū. veritas p quam est festinandū. vita in q̄ est manendum. vel sic. Ego sum via sine erroꝛe. veritas sine falsitate. vita sine morte. vel sic. Ego sum via in exēplo. veritas in p̄miſſo. vita in p̄mio. Hic timeat superbus q̄ non amat viā in exēplo. Jsta via habet tres semitas. Pꝛoū. iiij. Ducā te p semitas eq̄tatis. q̄s si ingressus fueris nō artabiꝫ gressus tui. Et currēs non habeb offendiculū Pꝛima semita est paupt̄as voluntaria. Scōa obedientia. Tertia castitas. ⁊ hec est arta via ad celum. Mat. vij. Si q̄s igiꝫ vult intrare in celuz oꝛtet ire p viā xp̄m. qz hic dicit. Nemo venit ad patrem nisi p me tanq; p viā directā. et vere felix est ille hō q̄ vadit p hanc viā. qz vtiq; intrabit regnum celoꝝ.

¶ De inuentōne sancte Crucis. Sermo.

Qui me inuenerit

inueniet vitā. ⁊ hauriet salutē a domio Eccl. xxiiij. Scribit Jsi. li. xvij. de q̄dam arbore q̄ psides dr. ⁊ est in india. ⁊ hec pfert fructus dulcissimos. ⁊ ad hāc volāt colūbe. ⁊ de fructu eius comedūt sero ⁊ mane. Draco aūt q̄ est inimicus colūbaꝝ naturales insidias poit eis. ⁊ cū ad arboꝛē volāt eas trāsglutit ⁊ occidit ⁊ comedit. Sz draco intantū timet arboꝛē q; nec vmbrā audet attingē nec in ea latitare. Si aūt vmbra ꝓtendiꝫ ab oꝛiēte draco ad occidentē declinat ⁊ ecōtra. Et h̄ naturaliꝛ ꝓpendētes colūbe sp in vmbra arboꝛi manēt. ⁊ sic a dracone sunt secure. Sed q̄n arboꝛē dimittūt ⁊ vmbrā ei⁹. ꝓtin⁹ deglutiūt. Spūaliꝛ p hāc arboꝛē nobilē ſacta desigꝫ crux. de q̄ dicit. b. Greg⁹. in hymno. Crux fideliꝫ inter oēs ⁊c. Jpa crux figurata ē p arboꝛē quā vidit nabuchodonosoꝛ. Dani. iiij. in medio ꝛre cui⁹ altitudo ad celum ptingebat ⁊ aspect⁹ ei⁹ vsq; ad fines vniūse ꝛre. Folia ei⁹ pulcherria fructusq; ei⁹ nimis dulc. ⁊ esca vniūsoꝝ in ea. subꝫ eā habitabāt bestie ⁊ in ramis volucres celi ꝓuersatōz habebāt. Sic scā crux erat plantata in medio terre. ſm illud ps. lxxiij Operatus est salutē in medio terre. s. in scā cruce Altitudo ei⁹ ptingebat ad celū. qz omēs iusti ⁊ eletci in ꝓtectōe sancte crucꝭ ascendunt celos a demonib⁹ defensati. Aspect⁹ ei⁹ ad oēs terras qz oēs fideles hūt respectū ad sanctā crucē cuz sunt in adūsitatibus ꝓstituti. ⁊ nō solū fideles. sz interdū infideles. vt patz infra de iudeo. In hac arboꝛe sancte crucis est esca oim hoim Ibi peccatoꝛes habēt escā redēptōnis. quia in ea sunt misericoꝛdiꝫ redempti. Pdenitētes habent escā suppletōnis. qz quod nō pōt penitens supplet amara passio domi nr̄i hiesu xp̄i crucifixi. Ad hanc arboꝛē p̄ciosam volare debēt colūbe. id est deuote aīme. si volūt hr̄e vitam eternam ſm q; xp̄us ammonet Cantico. ij. Surge ꝓpera amica mea. columba mea. formosa mea. ⁊ veni. Debentq; sil̄ venientes in vmbra. i. in ꝓtectōne illi⁹ sedere. Sicut fideliꝫ hec aīma que dic̄ Cañ. ij. Sub vmbra illi⁹ quē desideraui sedi. ⁊ fructus illius dulcis gutturi meo. Sciebat eīm deuota hec aīma. q; sub vmbra illius arboꝛi sācte crucis secura esset. qz draco infernalis diabolus multū timet arboꝛē sancte crucis. et sub vmbra eius nō audet apparere. Timet eīm baculum cum quo est p̄cussus. ſm illud Esa. iij. Pauebit assur v̄ga p̄cussus. vbi p assur intelligiꝫ diabolus. Jō dicit b̄tus aug⁹. in laude crucis in p̄ncipio. O nomē crucis occultum mysteriū. In noie eīm crucꝭ pax daꝫ. O crux q̄ hoiem deo iunxisti. ⁊ dñio diaboli ⁊ captiuitate magnifice segregasti. ⁊ dira ſpētis venena salutari pocio depelliꝫ. Ex q̄b⁹ v̄bis b̄ti doctoꝛi appet q; arboꝛ scē crucꝭ defēdit colūbas. i. deuotos homines a dracōe ifernali. Jō volētes ee securi fugiāt ad eam. Jdeo dicit in v̄bis p̄missis Qui me inuenerit inueniet vitā. In q̄b⁹ duo describunt. Pꝛio vtilitas crucis ⁊ v̄tus oposita ibi. inueniet vitā ⁊c. Scōo illi⁹ inuentio gl̃iosa. ibi. q̄ me inuenerit. Pꝛimo dr. q; in his verb descri/

bitur vtilitas crucꝭ ⁊ ꝟtus opoſa cum ꝺr. inue-
niet vitā ⁊ hauriet ſalutē a dño. vt ſit ordo trāſ-
B positus. Circa qꝺ eſt notandū ſm doctores ſā-
ctos ꝯtuor inueniunt vtilitates ſancte crucis.
Dño defendit a lupo infernali. Nō ꝓbaꝭ i na-
turalibus qñ hō inſequit a lupo debet ſe ad ɼ-
ram inclinare ⁊ facere crucē lupo videte. tūc lu
pus eū fugit ⁊ amodo nō inſequit. qꝛ hꝫ facit ti-
morē lupo ꝙ hō capiat ⁊ paret rete ad eū capiē
dum. Spūaliꝛ crux xpi eſt muſcipula diaboli ſi
ue rete. Teſte. b. aug⁹. Tetendit redemptor nr
diabolo crucis muſcipulā vbi poſuit ꝙſi eſcam
corpus ⁊ ſanguinē. Jō timet capi a cruce xpi ⁊
fugit. ⁊ ꝯ ſi hō vult vt lupus infernal⁹ ille ab eo
fugiat inclinare debꝫ ſe in terrā hūilitaꝭ. ⁊ ſibi
C crucem dñi imꝑmere. ⁊ ſic ꝓculdubio oportet
diabolū ab eo fugere. Quia crux ꝙ citharā da
uid eſt figurata. De ꝙ legit. j. Regū. xvj. Saul
rex a ſpū malo vexabat. dixerunt ad eū ſui ſui
ſpūs dei malus exagitat te. iō iube ꝙrere viruꝫ
ſcientē pſallere. ⁊ inuent⁹ eſt dauid ꝙ cythariza
bat añ ſaul. ⁊ ſpūm malū effugabat. Spūaliꝛ il-
le ſaul interꝑtat ſuꝑbus. ⁊ ſignificat peccatorē
quē exagitat ſpūs malus. ſi vult ab eo liberari
debet ꝙrere dauid ꝙ interꝑtat deſiderabilis. ⁊
ſignificat ꝑdicatorē. ꝙ debet ꝑdicare coram eo
in cythara. i. narrare vel ꝯngē laudes crucis.
D vt ſic ſpūs malus effugeꝭ. Jō dicit. b. Aug⁹. in
ſmōe de laude crucis. Crux xpi a nobis expel-
lit exterminatorē ſi tantū cor noſtrū habꝫ deuꝫ
inhabitatorē. Idcirco etiā docet nos papa In
no. in ſua ſumma. ꝙ in inceptōe cuiuſlibꝫ opis
ꝟtuoſi. ne diabol⁹ impediat. pect⁹ eſt ſignacu-
lo ſancte crucꝭ muniendū. Quia dicit canon in
c. Eccl'aſticarū di. xj. Salubꝛe eſt fidelib⁹ ſigna
culo crucꝭ inſigniri ⁊ nō ſolū eſt ſalubꝛe xpianis
E ſed infidelibus ⁊ iudeis crucꝭ xpi inimicis. Re
fert em̄. b. Gre. in dial'. Jude⁹ ꝙdā iter faciēs et
ſole occidēte iuit ad qꝺaꝫ templū appollinis
vt ꝙeſceret. ⁊ licet nihil ꝟtutis crederet i cruce
eſſe. tū more xpianorū ſe ſignauit ſigno crucis.
Nocte igit media vigilās vidit ſubito mꝛtitu-
dinem magnā demonū venientiū ⁊ vnū ex eis
ꝙſi ꝑlatum ceteris. Inter cetera aūt inꝗt. ꝙſnaꝫ
eſſet qui in illo angulo templi iacere ꝑſumpſiſ-
ſet. Quē maligni ſpūs intuētes. ⁊ ſigno crucꝭ ſi
gnatum mirātes dixerūt. ve ve vas vacuū. ſed
ſignatum. ⁊ ſic illa turba demonum diſparuit.
Secūdo crux xpi emollit dura. quod ptz in na
tura. Dicit em̄ mgr̄ ꝑpꝛie. li. xvij. ꝙ quedā eſt
arbor dicta aloe que reperit in magno flumie
babylonie que cuidā iungit fluuio paradiſi ⁊ a
pluribus credit ꝙ inter arbores paradiſi oria-
tur. ⁊ caſu aliquo vel impulſu inde deducta ſit
Et dicit a ꝙbuſdā ꝙ habet ꝟtutez mollificandi
dura ⁊ facere ea fluida. Spūaliꝛ ꝙ hanc intelli-
ge crucem ſanctā. Hec em̄ ad inſtar huiꝰ ligni
ortū habuit de paradiſo. qꝛ angel⁹ Tet dedit ra-
mū vt plātaret ſup pꝛis ſepulchꝝ. vt hr̄ i legē-
da h⁹. ⁊ p⁹ea inuenta fuit in piſcina ꝓbatica. Jō
nūc hꝫ ꝟtutē dura corda mollificare ⁊ ea fluida
facē. Teſte Orig⁹. Que nō emollit ad fluēduꝫ
peccamia dulc⁹ inuictiſſime crucꝭ dñi memoria
Et hꝫ figuratū ē in ꝟga moyſi Nu. xx. vbi legit
Filij iſrl' venerūt in deſertum Sin. vbi nō iuene
runt aq̄s. Veniētes igit adūſus moyſen ⁊ fra-
trem ei⁹ Aaron. ⁊ ꝟſi in ſeditōz dixerūt. Cur in
duxiſtis nos in ſolitudinē vt nos ⁊ iumēta mo
riamur. qꝛ hꝫ nō eſt aq̄ ad bibendū. Qꝺ audien-
tes Moyſes ⁊ aaron in tabnaculo corruerunt
in terrā ſe ꝓſternētes ⁊ dicētes. Dñe de⁹ audi
clamorē pp'li hui⁹ ⁊ aperi eis theſaurū tuū fōtē
aq̄ viue vt ſatiati ceſſet murmuratō. apparuit
q̄ gl'a dñi ſup eos. ⁊ dixit dñs ad moyſen. tolle
ꝟgā ⁊ cōgrega pp'lum tu⁹ ⁊ aaron ⁊ loq̄mi ad
petrā coram eis. ⁊ illa dabit aq̄s. Cepit igit moy
ses ꝟgā q̄ erat in ꝓſpectu dñi ⁊ pp'lo congregato
ait. Audite increduli ⁊ rebelles. nūq̄d aquā de
petra poterim⁹ vob eijcere ⁊ eleuata mānu pcuſ
ſiꝭ bis ꝟga ſilicē ⁊ fluxerūt aq̄ largiſſime vt filij F
iſrl' biberēt ⁊ iumēta. Spūaliꝛ ꝙ filios iſrl' rebel-
les. intelligūt mali xpiani. q̄ ſunt rebelles lumi
nis. Job. xxiij. Iſti morāt in deſerto ſterilitaꝭ
carētes fructib⁹ ꝟtuoſoꝝ opeꝝ. qꝛ ñ hñt aquaꝫ
charitaꝭ. Jō ſunt tanq̄ dura ɼra. ſm illud ps.
cxlij. Ania mea ſi. t. ſi. aq̄. Et vt veri⁹ dicam ſm
Job. xlj. Cor eorū indurabit q̄ſi lapis Idcirco
ſi dñt fieri molles oportz ꝙ moyſes. i. xps pcu-
tiat ꝟga. i. ſancta cruce cor durū vt ſic fiat flu-
dum in lachrymarū effuſiōe. Et hꝫ mō mollituꝫ
fuit cor centurionis q̄ ſtetit circa crucē dñi. ⁊ vi
dens ſig̃ q̄ fiebāt. ⁊ hi q̄ cū eo erāt dixerūt. Ve-
reꝛ filius dei erat. ⁊ percutiebant pectora ſua.
Mat. xxvij. ⁊ Lu. xxiij. Tertio crux xpi dul-
corat aq̄s tribulatōis. qꝺ figuratū eſt Exo. xv.
M vbi legit ꝙ filij iſrl' venerunt in deſertū bur. vbi
aq̄ erāt amariſſime vt eas bibē nō poſſent. Jō
murmurauerūt ꝓtra moyſen dicētes. q̄d bibē⁹
Nā ſitī deficim⁹. Moyſes aūt oravit ad dñm
⁊ ipe oñdit ei lignuꝫ qꝺ cū miſiſſet in aq̄s verſe
ſunt in dulcedinē. Spūaliꝛ ꝙ ſilios iſrl' hꝫ intelli-
gūt xpiani q̄ hꝫ ſunt in deſerto h⁹ mūdi. ⁊ habēt
aq̄s amaras tribulatōnis. Jō dñt clamare ad
dñm ⁊ ille oñdit eis lignū ſancte crucis in q̄ ipe
pependit. ⁊ cū miſerit in corda tribulata. ſtatiz
aq̄ amare dolorū ꝟtunt in dulcedies ꝙſolatio-
num. ⁊ hec ꝓbat deuotus doctor Amandus in
hora. Sap̄. li. j. c. xiiij. De q̄dā iuuene q̄ circa G
ꝙuerſionis ſue initia fuit quadam triſticia in-
ordinata taꝫ letalit⁹ opꝑſſus. ꝙ neq̄ orare neq̄
legere. nec quicq̄ boni ꝓ tunc facere potuit.
Iſte igitur quadaꝫ die in cella reſidens ab hac
paſſione grauiter vrgebat. Tunc venit vox de
ſup ad euꝫ dicens. quid ſedes hic ocioſus in te

ipo tabescēs. Surge nūc ⁊ passionē meā ⁊ cru
cem deuota mēte ptracta. q. d. Bitte ꝺ dulce
lignū in cor tuū. ſ. ſancte crucl amarū. ⁊ percipi
es vtiqꝫ dulcedinē ſpūalem. ⁊ in mea amaritu/
dine tuū vinces dolorē. q̄ audito ſurrexit frat il=
le ⁊ ꝺ dulciſſimū lignū crucl deuote miſit in cor
ſuū dulcoratū. ⁊ extūc ois amaritudo aquarū
tribulatōis totaliť abſceſſit. nec de ceco paſſio=
nem talē ſenſit. Ita ⁊ nos qñ ſum⁹ amari corꝺl
⁊ tribulati cogitem⁹ q̄re xp̄us in cruce duriſſi/
mam ſuſtinuit paſſionē. tūc vtiqꝫ tribulatio il=
la mitigať. Jō exhortať nos apl's ad Heb. xij.
Aſpicite i auctorē fiꝺi ⁊ ꝓſūatorē ihm q̄ cū gau
dio ſuſtiuit crucē. recogitate eū q̄ talē ſuſtinuit
a pctōrib⁹ adūſus ſemetipm ꝓtradictōꝫ in ver=
bis ⁊ nō fatigemi animis vr̄is deficiētes Et quā
do paſſionē xp̄i ſic recogitam⁹ tūc nr̄as tribula
tōes q̄ſi nihil eſtimam⁹. Fm illō Bern̄. in Fmo.
Benign⁹ miles vulnera ſua non ſentit. dū beni
gni vulnera ducl intueť. Quarto crux xp̄i apit
celeſtē padiſuꝫ. ipa eñ crux eſt clauis per quaꝫ
mittť in poſſeſſionē celeſtē De hac claue dicit
Eſa. xxij. Dabo clauē dom⁹ dō ſup hūerū ei⁹.
apiet ⁊ nō erit q̄ claudat. Ista ē clauis quā xp̄s
portauit in ſuo brachio bn̄dicto. Ista eſt clauis
regia. p quā xp̄s celos apuit. hec latroni padi=
ſum referauit q̄ fere p q̄nq̄ milia ⁊ ducētos an
nos erat clauſus. Qꝛ legit in euangelio nicode
mi. Cū latro audiſſꝫ ẏba dn̄i. mecū eris hodie
in padiſo. petijt ab eo ſignū. Cui dn̄s. Cū vene
ris ad portā padiſi ⁊ nō fūis intromiſſus. oſtē
de angelo crucl ſignū. ⁊ ſtati te intromittet. qō
cū audiſſet feč. ⁊ cū angel⁹ crucez vidiſſet ilico
cū introduxit. Et ꝑ q̄cūq̄ hac claue caruerit. i=
gredi celū nō poterit. ſicut oēs iudei crucis xp̄i
inimici ⁊ pagani. Jō ſancta crux bn̄ figurať p
quandā arborē aridā. de q̄ legit in hiſto. trium
Regū. c. xliij. Qꝛ in ciuitate ſuſis in q̄ rex Aſue
rus reg̃uit erat tēplū tartarorū. in q̄ fuit arbor
olim arida. de q̄ plura mira narrāť. Hec vltra
modū armigeris ⁊ ſtipēdiarijs muriſq̄ ſollicite
cuſtodiť. ⁊ q̄ hanc arborē hꝫ in ptāte. ille re/
gimen ſup hāc ꝓuinciā vnūſam hꝫ. Si aūt ali
q̄s rex vel ꝓnceps efficiť tam potēs q̄ arborem
lucrar⁹ fūit. ⁊ ſcutū ſuū in ea potēť poſuerit vl̄
pepēderit. huic oēs portе ciuitatis aperientur.
Et. cxxv. ꝓuincie a iudea vſq̄ ad ethiopiā abſ
q̄ oi ꝓtradictōe obediēt ei ⁊ cū gaudio itrodu=
cunt. Si aūt q̄s ciuitatē lucrareť. ⁊ ad arborez
nō veniret. nec ſcutū ibi penderet. ei mīme obe
diret. Hec arbor figurā hꝫ crucis ſctē. Hanc iu
dei p lōga tpa ſub tra abſconderť. q̄ nēo pote=
rat ad eā puenire. Jō infideles reg̃bāt nō ſoluꝫ
in. cxxv. puicijs. ſꝫ q̄ſi p totū mūdū. Cū autez
Cōſtātino impatori oñſa fuit hec arbor in celo
⁊ cū ipe tāq̄ potēs ſcutū ſuū. i. ſpem ſuā in eaꝫ
poſuit. gētiles deuicit ⁊ in oēs ciuitates eor̄ i/
tromiſſus fuit. Sic etiā ſpūal'r q̄ ponit ſpez i ſā
ctā crucē. in celeſtē porit intromitti ciuitatem.
Qꝛ fm aug⁹. li. de efficacia crucl. ꝺ ſig̃ celū apiť
⁊ hoies ꝓfuanť. Et ꝺ ꝑmū. Quātū ad ſecū ꝺ
dum poiť crucl inuētio gl'oſa. ⁊ hec vt dr. fcā ē
p⁹ annos ducētos a reſurrectōe dn̄i. Jn euāge
lio Nicoꝺ. legiť q̄ cū Adā infirmareť. ſeth fili⁹
ei⁹ portas padiſi adijt. ⁊ oleū ligni mie q̄ patriſ
corp⁹ pungēt ⁊ ſanitatē recipet poſtulauit Cui
apparuit ar chāgel⁹ michael ait. Noli laborare
nec̄ flere ꝓ oleo ligni mie obtinēdo. qꝛ nullate
nus illō aſſeq̄ poter⁹ niſi qñ cōpleti fuerit q̄nq̄
milia annor̄. Et alibi legiť q̄ archāgel⁹ ramu
ſculū quēdā dedit ⁊ iuſſit vt in mōte libani plā
tareť. Jn q̄ꝺā ẏo hiſtoria grecor̄ addiť q̄ an=
gelus de lig̃ in q̄ peccauit adā ei tradidit dicēs.
qñ fructū faceret. pr̄ ſanareť. Rediēs igiť ⁊ pa
trem mortuū inueniēs. ipm ramū ſup tumulu
pr̄is plātauit. q̄ plātat⁹ in arborē magnam cre=
uit. ⁊ vſq̄ ad ſalomonis tēpa ꝓdurauit. Salo=
mon aūt tā pulcrā arborē ꝓſiderās. ipaz feč in=
cidi ⁊ in domo ſalt⁹ locari. Nuſq̄ tū vt ait ioh.
beleth. locari potuit. nec alicui loco apta repiri
valuit. ſz mō excedebat in lōgitudie mō deficie
bat in breuitate. Jō indig̃ti artifices ipaz re=
pbauerūt. ⁊ ſup quendā lacū vt eſſet pōs trāſeū=
tib⁹ piecerūt. Regia aūt ſaba dicta nicaula fm
ioſephū cū veniſſꝫ audire ſapiaz ſalomonis. et
pdictū lacū trāſire vellet. vidit in ſpū q̄ mundi
ſaluator in illo lig̃ ſuſpēdendus eſſꝫ. Jō ſup eo
tranſire noluit. ſed ipm ptin⁹ adorauit. Jn ſco
laſti. hiſto. legiť q̄ pdictū lignum in domo ſal=
tus vidit. cūq̄ ad domū veniſſet ſuā intentōez
intimauit Salomoni q̄ in illo ligno q̄ꝺā ſuſpē=
dendus eſſet. p cuius mortē regnū iudeorū de
leri deberet. Salomō igiť lignū inde ſuſtulit. ⁊
in pfundiſſimis terre viſcerib⁹ imergi fecit. po
ſtea ibidez pbatica piſcina fuit facta vbi nathi
nei hoſtias abluebāt. ⁊ nō ſolū ex deſcēſu ange
li ſed etiā ẏrute huius ligni tradiť ibi fuiſſe mo
tio aque ⁊ ſanatōꝫ infirmor̄. Appropinquāte
aūt xp̄i paſſiōe pdictū lignū ſupnatauit. qō cū
iudei vidiſſent ipm acceperūt ⁊ in crucē dn̄o p
para uerūt. eſtimātes ipm indignū pati i ligno
viridi. ⁊ ſic ipm in ea crucifixerūt. Mortuo āt
xp̄o ⁊ ſepulto crucem in terrā abſconderūt vbi
p ducentos annos ⁊ vltra latuit. Quibus com
pletis in tempe illo cōgregata eſt iuxta Danu=
bium mlt'itudo innumerabil'barbarorū volenſ
flumē tranſire. ⁊ oēs regiones vſq̄ ad occiden
tem ſuo dominio ſubiugare. Qō audiēs Cōſtā
tin⁹ impator caſtra mouit ⁊ ꝓtra danubiuꝫ flu=
uiū cū exercitu ſe collocauit Creſcēte igiť mul
titudie barbarorꝫ. ⁊ iā fluuiū trāſeūte. ꝓſtātin⁹
nimio tīore ꝓcutiť. videſ q̄ eēnt cū eo die craſti
no pliū cōmiſſuri Seq̄nti igiť nocte ab āgelo ſu
ſcitať ⁊ vt ſurſū reſpiciat admoneť. q̄ in celū re

ſpiciēs vidit ſignū crucis ex clariſſimo lumine factū ſris aureis hūc titulū hns ſcriptū. In hoc ſig vinces. Celesti igit visiōe ꝓfortat⁹ ſimilitudinem crucis fec̄ t añ exercitū ſuū ferri iuſſit. irruens in hoſtes ipos in fugā ꝓtit. t mltitudinem maximā int̄fecit. Quo facto ꝓſtantin⁹ oēs tēplorū pōtifices ꝓuocauit. t cui⁹ nanq; dei ſignū eſſet. diligēt inq̄ſiuit. Quib⁹ ſe neſcire dicentib⁹. Quidā xp̄iani venerūt q̄ t ſancte crucis myſteriū t fidē trinitat⁹ pleni⁹ narrauerūt. t ille in xp̄m credidit. t ab Euſebio papa. vel ꝑm alios a Ceſarienſi epo ſacrū baptiſma ſuſcepit. Mortuo Cōſtātino Cōſtāti⁹ eius filius mēor victorie p̄ris quā ⁊tute crucis habuerat Helenam int̄rem ſuā hieroſolymā miſit p xp̄i crucē i ueniēda. Que cū hieroſolymis veniſſz. oēs ſapiētes iudeorū cōgregauit. At illi nimiū formidātes. dixerūt ad inuicē. Quare putat⁹ q̄ regina nos faciat ad ſe ꝓgregare. Un⁹ aūt ex eis nomie iudas ait. Scio q̄ vult a nob diſcē vbi ſit lignū crucis in q̄ ihs crucifixus fuat. videte ne aliq̄s ſibi ꝓfiteri p̄ſumat. alꝫ lex nr̄a euacuabit̄. t paterne traditōes fundit⁹ deſtruent̄. Zacheus em̄ auus me⁹ nunciauit p̄ri meo ſymeoni. q̄ mihi mortē dixit. Uide fili q̄n inq̄rent̄ crux xp̄i ipſam manifeſta añq̄ alīq̄ patiar⁹ tormēta. nuſq; em̄ extūc gens iudeorū regbit. ſz illi q̄ crucifixū adorāt. q⁹ ipe xp̄s eſt fili⁹ dei viui. Cui ego p̄r̄mi. ſi vere p̄res nr̄i ipm filiū dei eſſe coguerunt cur ipm crucifixerūt? Rñdit. Nouit dñs q̄ nūq; in ꝓſilio ipo⁹ extiti. ſz eis ſepius contradixi Ut igit ipe phariſeorū vitia exprobrabat ipm crucifixer̄t. Sz ipe die tertia reſurrexit. t celos diſcipul' videntib⁹ penetrauit. In quez et Stephan⁹ frat̄ tu⁹ credidit. quē iudeorum veſania lapidauit. Cui iudei. Noſtalia nūq; audiuim⁹ ſane vſq; hodie. ſi q̄ inq̄ſitio facta fuit. vide ne oñdas. Vocati q̄ regia ſciſcitāte cū nihil veruz vellēt dicē. iuſſi ſunt oēs in ignē tradi. Et cuz timuiſſent tradiderūt iudā dicētes. Hic vir iuſti t ꝓphe fili⁹ q̄ nouit vbi crux iacet quā inquiris quē vocās regia dixit. Elige q̄d vis. vitaz aut mortē. Si vis viuē in celo t in t̄ra dic mihi vbi eſt abſcōditū lignū dñice crucis. Ille ait. Locuz nō noui. nec q⁹ ibi erā q̄n crucifixus eſt. et quō ſcire valeā. cū ducēti anni fluxerūt. t neq; illo tpe nat⁹ eſſez. Cui helena. Per crucifixū fame te int̄ficiā niſi dixeris mihi vitatē. Juſſit q̄ euz mitti in lacū ſiccū vſq; ad ſex dies ſine cibo quibus trāſactis clamauit de lacu. Obſecro vos ducite me. t ego oñdam vob crucē xp̄i. Cū igitur educt⁹ eſſz ꝓgebat ad locū vbi iacebat crux t leuauit vocē ſuā ad deū vt ſibi manifestaret. Statiq; cōmot⁹ eſt loc⁹ t mltitudo aromatici odoris aſcēdit. ita vt iudas diceret. In vitate tu xp̄e es ſaluato⁹ mōi. gr̄as tibi ago dñe. Naz licet indingus ſum. nō tñ me fraudaſti gr̄a tua Tūc accipiēs foſſoriū p̄ cinxit ſe t cepit fodere. Cūq; fodiſſet paſſus. xx. inuenit tres cruces. q̄s attulit in ciuitatē. Interrogauitq; regia que eſſz crux xp̄i. ſciebat ei alias eſſe latronū. Et ecce ferebat⁹ mortu⁹ circa horā nonā ſup quē ponebat duas crucel. t nō ſurrexit. ipoſita aūt cruce dñi mox ſurrexit. Tūc oēs q̄ aderāt gl'ificabāt deū. ſz diabol⁹ in aere vociferabat di. O Juda q̄d feciſti. Jude meo ꝓtraria opat⁹ es. nam ille me ſuadēte fec̄ ꝓditōz. tu aūt me renuēte ueniſti crucē dñi. p illū mltoz luct⁹ ſum aias. p te prodam iā lucratas. p illū regbaz in pplo. p te iam expelloz a reg̃. verūtñ vicē tibi repēdā. t cōtra te regē aliū ſuſcitabo. q̄ fidē deſerēs crucifixi tormēt⁹ te negare faciet crucifixū. Ille audiēs diabolū nō timuit. ſz dixit. Xp̄s te dānet in abyſſū ignis eṫni. Ꝑ⁹ hec iudas baptiſat t q̄riac⁹ appellat̄ t deſucto epo hieroſolymis epus ordiatur Cū igit̄ clauos regia ñ hret. rogauit q̄riacū vt clauos q̄rēt. Veniēs igit ad locū p̄ces fudit t clauos velut auz in t̄ra fulgētes repperit. q̄s recepit. t regie detulit. At illa eos cū mag̃ reuerētia ſuſcepit. Crucē g̃ ptē detulit filio Alliaz ꝓthec argēteis ꝓditā hieroſolymis dereliquit. ſit'r clauos portauit ad filiū. Ex q̄b⁹ vt refert eu ſebi⁹ ceſarienſ. frena q̄b⁹ vtebat ad bellū compoſuit. t alijs galeā ſuā ornauit. Rogē⁹ g̃ crucifixū. ¶ Sermo de ſcō Jobe añ portā latinā.

Dilectus me⁹ mihi t ego illi q̄ paſcit̄ int̄ lilia. ita ſcribit̄ Cā. ij. Solēt pentes nat̄ales ferAuidi⁹ diligē filios ingenio fortiores t ſapientiores. q⁹ t̄es ſunt leticia p̄ris. ꝑm illō. pū. x. t. xv Fili⁹ ſapiēs pa. leti. ſtult⁹ aūt eſt me. mris ſue. Et rō tal' pōt aſſignri. Ut dic Ari. j. metha. Oēs hoies natural'r ſcire deſiderāt. q⁹ vt idem. j. de aia dicit. Scia ē de nūero bonoz honorabiliū. Et exq̄ parētes ſunt illumiati. Jō appetūt b̄ in filijs hr̄e. q⁹ eis eoz ingeniū nolunt denegari. Jō filios amāt ſapiētes. Figura h⁹ hr̄. Geneſ xxxvij. de ioſeph q̄ erat puer valō ingenioſus t ſubtil'. iō p̄ alijs filijs a p̄re pl⁹ amabat̄. t ꝓp̄ hūc amorē ipi fratres eū in egyptū vēdiderunt Ita legit̄. xlj. Re. ij. Ex rex Dauid p̄ alijs filijs dilexit Salomonē. eo q⁹ eſſz ſapiētioz t iſtituit eū p⁹ ſe regē. Quia ꝺz Eccs. x. Ue t̄re cui⁹ rex puer eſt. oñdēs moribus t ſenſu. q⁹ ex h ſōditi in ſoleſcūt. Spūal'r dñs nr̄ ihs xp̄s eſt pater oim creaturarū. Ideo dicit Matth. xxiij. Patrez nolite vobis vocare ſup terram. vnus eſt enim pater veſter qui in celis eſt. Pater inquā miſericordie t totius cōſolatōis. h duodeci p̄ncipales habuit filios ſanctos ap̄los. ad quos dixit Job. xiij. Filioli mei adhuc modicū vobiſcum ſum. Int̄ illos filios. b. Jobes ingenio fuit ſagatioz. ita ꝓfunde ſcribēs ſuū euāgeliū q⁹ pau-

ci sunt q̄ ad vnguē p̄ñt explanare. Qz vt ait am
bro. sup bti ima. ✠go p̄m⁹ Johēs dū caput suū
sup pect⁹ iesu inclinaret, pfunda secreta sapien=
tie exhausit. Jō eū dñs p̄ omib⁹ alijs dilexit di
cens ad ip̄m ✠ba p̄dicta. Dile. me⁹ mi. ⁊ ego il.
In q̄bus duo innuunt. Primo familiaritas int̄
xp̄m ⁊ Johēm rōe singularis amor. Secōo ca=
stitas eiusdē electi ap̄li Joh. rōne cādoris et pu
ritatis. Primo h̄ tāgit familiaritas int̄ xp̄m ⁊ Io
hannē rōe amor singularis cū dicit. Dile. me⁹
mihi. s. est simil. ⁊ ego illi. iō ip̄m magis diligo.
Ibi nota ꝓm naturales ⁊ p̄cipue ꝓm Ari. viij.
Ethi. Naturaliꝝ vnūq̄q; se diligit suū sile. et
hoc est rō ꝓm Isi. qz amor ē vis causans vnio/
nem. q̄libet igit aial diligit magis suū sile. q̄a
amor nascit ex similitudine operationum ⁊ mor
Jō dr. viij. Eth. Moies eiusdē gēt ⁊ patrie. na
turaliē sunt aici. Jō refert amb. in hexa. ⁊ Ari.
ix. aialiū. q; aq̄la q̄ oia alta trāscēdit ⁊ clare so=
lem ꝓspicit. pullos naturaliē diligit q̄ sunt sibi
siles ad tale faciendū. q̄ eīm de pull⁹ suis clarius
inspicit solē sine lachrymatiōe oculoꝝ illos ma
gis diligit ⁊ p̄ alijs ꝓgatiuā in cibatōe facit.
Spūaliꝝ p aq̄lā xp̄s intelligit. qz sic aq̄la int̄ ali
as aues est regia ⁊ liberal. ita vt p̄dā raptā nō
comedit sola. imo eā q̄si cōem sequētibus diui=
dit. nisi nimia fame arceat. vt dic̄ Poli. in spec.
na. Sic xp̄s est rex regū ⁊ dñs dñantiū Apoc.
xix. Et est liberal. qz oia aialia pascit. ꝓm illud
ps. cxxxv. Qui dat escā oi carni. Sz p pullos
ei⁹ ap̄li designāt. Quorū q̄dam debilitati visu
mētis. nō potuerūt clare intelligē scripturā. vt
ptz in mltis locis sci euāgelij Matth. xxv. Ad
huc vos sine intellectu estis. Int̄ illos tñ fuerūt
duo Petr⁹ ⁊ Johēs q̄ acie oculorū suorū acute
✠terūt in xp̄m verū solē iusticie. Nam petrus
ait Matth. xvj. Tu es xp̄s fili⁹ dei viui. huic
xp̄s fec̄ ꝓgatiuā cōmendādo sibi oues suas
pascēdas. Joh. vl. Pasce oues meas. Et i hoc
ip̄m p̄ncipē ⁊ papā eccl̄e sue fec̄. Johes etiā to=
tum cor ⁊ oculos ad xp̄m ✠tit. ⁊ vltra alios se
erexit. Teste augl. Erexit se Johēs. nō solū sup
terrā sz sup oēm ambitū aeris ⁊ celi. ⁊ etiaz sup
exercit⁹ angelorū. oēmq̄ ꝓstitutōz inuisibiliuz
potestatū. ⁊ pueit ad eū p quem facta sunt oia
hec ille. Jp̄e tā acute intuit⁹ est ✠bū eternuz. q;
de h̄ mirat. b. Hiero in ꝓlogo biblie. ca. iiij. di.
Johēs rustic⁹ piscator indoct⁹. ⁊ vñ sibi illa vox
In p̄ncipio erat ✠bū tē. h̄ doctus Plato nesci
uit. h̄ domestenes eloquēs ig̃rauit. Jō de eo ca
nit eccl̄a. Volat auis sine meta. q̄ nec vates nec
ꝓpha euolauit alti⁹. Jō xp̄s dilexit ip̄m magis
tāq̄ sibi cōformiorē. eiq̄ plēs ꝓgatiuas ostē
dit. Prima q̄dē in ei⁹ nature cōiūsione. Et h̄ in
duob⁹. Primo qz vocauit eū in iuuētute. de q̄ dr
Mat. iiij. Vidit ihs duos fratres Jacobū ze=
bedei ⁊ Johēm fratrē eius. ⁊ vocauit eos. Illi
aūt stati relict] retibus secuti sunt eū. Sic xp̄o i
iuuētute nos vocāte. stati obedire debem⁹ ⁊ ip
sum seq̄. Et vere btūs ille hō esset q̄ cū btō Jo=
hāne xp̄m in iuuētute sequeret. Qz bonū ē vi=
ro cuz portauerit iugū domi ab adolescētia sua
Thren. iij. Secōo vocauit eū a nuptijs ✠ginez.
De h̄ dicit Hiero. in ꝓlogo sup euāgeliū eius.
Iste q̄dem est Johēs quē dñs de fluctiuago nu
ptiarū vocauit. Cui matrē ✠ginē ✠gini cōmen
dauit. Secūdā ꝓgatiuā oñdit sibi in die cene
⁊ h̄ in duob⁹. Primo cū sibi reuelauit p̄ditorem
Joh. xiij. dicēs. Cui intinctū panē porrexero.
Et h̄ fuit signū feruentis amor q̄ ei tale secre=
tum ⁊ nō petro vl̄ alio reuelauit. Qz sciuit xp̄s
scriptū esse Prouē. xxv. Causam tuā tracta cuz
amico tuo. i. singulari. ⁊ secretū exneo ne reue=
les. Secūdo qz recubuit supra pect⁹ dñi. ō quo
ipe dicit Joh. xiij. Unus erat recūbens in sinu
iesu quem diligebat iesus. Fecit eīm xp̄s cū Jo
hanne sicut duo amatores p̄cipue q̄ se sedule ā
plectunt. vt sic corda socient de q̄bus procedit
talis amor. Tertiā ꝓgatiuā ostēdit ei in pas=
sione. ⁊ hoc in duobus. Primo qz cōmendauit
sibi matrē. Joh. xix. Ecce mater tua. Et in hoc
vt dicit Hiero. fuit thesaurius xp̄i. Nam cum
omnē substantiā diuideret. s. corpus Nicode/
mo ⁊ ioseph. animā patri. eccl̄am Petro. mr̄ez
suā commendauit Johanni. Et sic in sua custo
dia habuit thesaurū gr̄e fontē miſicordie ⁊ vi/
num celestis vite. Si ergo vis ditari. hunc the
saurū pete a Johāne. Secūdo qz ip̄m tanq̄ fi=
liuz charissimū matri cōmendauit dicēs ad ma
trem. Ecce filius tuus. Fecit eīm christus ad in
star regis terreni filiū dilectū habētis. quez cuz
vult recedere nō cōmendat vilibus in castro. sz
sue dilecte potius matri si adhuc viuit. vel alio
charioꝛi. Quartā ꝓgatiuā ei oñdit in p̄dica=
tione. ⁊ hoc in duobus. Primo in miraculorūz
operatione. quia mortuos suscitauit. vt patet de
drusiana. ⁊ de his quos Aristodemus veneno
pemit. Secūdo in ✠borū altitudie. quia p̄ cete
ris altius scripsit. sicut illud. In p̄ncipio erat ✠
bum. vbi dicit Hiero. Si parū altius intonuis=
set. totus mūdus eū capere nō potuisset. Quin=
tam ꝓgatiuā ostēdit ei in passiōe. ⁊ h̄ in duo=
bus. Primo q; ip̄m a morte gladij voluit ꝓser=
uare nec penā crucis sustinuit. ꝓm illud Joh̄ā.
vltimo. vbi dixit dñs. Sic eū volo manere do
nec veniā. Secōo q; feruorē olei nō voluit eum
sentire. De quo habet in legēda. Johēs ap̄ls et
euāgelista cū epheſi p̄dicaret. ⁊ a p cōsule capi
pitur ⁊ vt dijs immolaret inuitat. q̄ dū renuit in
carcē mittit. ⁊ ad domitianū ipatorē ep̄a mitti
tur. in q̄ magn⁹ sacrileg⁹ deoꝝ ꝓfēptor. ⁊ crucifi
xi cultor. h. Joh. noiat. Jussu igit domitiani
romā deducit. eiq; oēs capilli p derisiōe p̄scin
dunt. ac ante portam vrbis q̄ latina dicitur in

doliū feruentis olei igne desubꝫ candente. mitti iubeꝫ. sed nullum dolorē ibi sensit. sed penit⁹ exiuit illesus. Jō in ꝟ loco eccl'a xp̄ianis fabricaꝫ. ⁊ dies illa tāq̄ dies sui martyrij celebratur Sextā p̄rogatiuā oñdit ei in morte. ⁊ ꝟ in duobus. Prio q̄ mortē ei reuelauit dicēs. Veni dilecte mi ad me. q: tps est vt in mēsa cū fratrib⁹ tuis exultes Et cū surgēt ⁊ p⁹ eū ire vellet. ait. Hñica die ad me venies. Sz de nob dicit illō. Eccēs. ix. Nescit hō finē suū. Secdo q̄ nō sensit dolorē mort⁹ q̄ tñ est oim terribilium terribilissima. vt dicit Ari. iij. ethi. Jō dicit. b. Hieron⁹. Btūs Job. tā a dolore mortis extitit exne⁹ q̄ nosciꝫ a corruptōe carnis alien⁹. Septima p̄rogatiua fuit p⁹ mortē. ⁊ ꝟ iterū in duob⁹. Prio q̄ eū xp̄s cū alijs psonaliꝫ añcessit in celū. ⁊ ipe fuit vltim⁹. Jn morte q̄z in sepulchro ei⁹ inueniꝫ mānā scaturire in signū incorruptōis. Jōo de ipo pōt exponi illō ps. xv. Nō dab sanctum tuū vi. cor. Quantū ad secūdū in ꝟbis p̄missis innuiꝫ ipius iobis puritatis cādor. cum sbdiꝫ. Qui pascit inꝫ lilia. s. puritatis. sic vnuz ex illꝭ. Circa q̄d notādū fm autore p̄pe. li. xviij Liliū est herba lactei color⁹ ⁊ hz candorem ⁊ mitigat seu sanat dolorē. Sic. b. Job. habuit candorez puritat⁹ ⁊ mūdicie. q: ē ꝟgo electa⁹ ⁊ in euū ꝟgo pmānsit. ⁊ hāc puritatē habuit a xp̄o vero sole. Ut dr Sap̄. viij. Nō possuz esse ꝯtinēs nisi deꝰ dederit mihi. Et q̄to ꝑpinqui⁹ fuit xp̄o tanto cādidi⁹ emituit. Ut videm⁹ naturaliꝫ q̄ aliꝫ recipiūt pulchritudinez a celo aliꝫ a sole corpa p̄pinq̄ aut remota. Corpa em̄ ꝑpinq̄ a celo recipiūt claritatē. nō solū exteri⁹ in superficie. sz etiaz interi⁹ vt ignis vt aer. Terra aūt q̄ ē remota a sole min⁹ depuraꝫ ceteris elemētis. Sic. b. Job. q̄ ꝑpinq̄or fuit vero soli xp̄o p speculatōz ꝑfundam. iō ꝟtuosuz retinuit cādorē puritat⁹. Sed hoies terreni q̄ se raro subleuāt ad verū solē. licet exteri⁹ luceāt p bonā ꝯsatōz. tñ interi⁹ manent tenebrosi. Secdo. b. Job. habuit candorez sapie. ⁊ ꝟ est cādor lucis eꝫne. i. dei Quia omis sapia a dño deo ē. quā abūdāꝫ tribuit. b. Jobi fm illō Ecci. xv. Jmpleuit eū dñs spū sapie et intellect⁹. Jlle em̄ est aliꝫ salomō cui deꝰ tribuit tātā sapiam. ita vt excederet sapiaz oim oñēta liū ⁊ erat sapiētior cūct⁹ hoib⁹. vt dr. iij. Re. iiij ⁊ bñ possum ꝟ dicē de Jobe. Ut fm. b. aug⁹. Celestis haustū sapie ceteris alti⁹ potauit ō pectore xp̄i. in q̄ sunt oēs thesauri sapie ⁊ scie absconditi. ad Col. ij. Tertio. b. Job. habuit cādorez innocētie. q: mala oia in mānsuetudie sustinuit. ⁊ nō mordaciꝫ ⁊ iracūde murmurauit. Ut dicit Euax de sigillꝫ lapidū. q̄ liliū extinguit irā ⁊ discordiā vniūsam. Et rō h⁹ est. q: extinguit cunctas colericas passiōes. vt dicit Auiē. Fōs aūt ire est sanguis ⁊ colera. Sic. b. Job. ꝟtute candoris innocētie ⁊ patie extinxit i se oēs mot⁹ ire ⁊ nō solū in se sz etiā in alijs q̄s ad mititatez aie reduxit. Sic ptz de pontifice idolorū aristode. quē vidēs ex p̄dicatōe sua iratū. ipm bibitione veneni placauit. vt ptz in legēda. Secdo lilium hz odorē quē lōge lateq̄ diffūdit. ⁊ marie q̄n a vēto agitaꝫ. Sic. b. Job. fuit mꝫte redolētie. ⁊ marie in vēto tribulatōis. Naz cū in doliū feruentis olei missus fuisz. diffudit de se odorē vt credit bñdictōis cū ps. xxxiij. dicēs. Bñdicaz dñm in oi tpe. s. etiā tribulatōis. sp laus eius in ore meo. Nō sufficit sicut mō impatiētes q̄ ad modicā p̄secutōz vel tribulatōz emittunt de se fetorē maledictōis ⁊ detractōis. ⁊ sic⁹ sunt ardec. de q̄ dicit Jsi. li. xij. q̄ in aq̄ stare cōsueuit q̄rens piscic⁹los q̄s comedit. ⁊ tūc est bōe mēt⁹ si aūt ab accipitre vel alia p̄dante aue p̄sequiꝫ. in aere volās emittit stercora. ⁊ sic fetorē ipsum retardat p̄sequentē. Sic ⁊ illi cū audierint eis aliquē detrabentē. stati ad alta supbie rapiuntur. ⁊ a tergo emittūt stercora detractōis. de q̄bus dicit Job. xix. Cū ab eis recessissem detrahebāt mihi. Sz sic nō fecit. b. Job⁹. q̄ būit odorem patie cū grārū actōe mala sustinēdo. Tertio liliū mitigat dolorē. q: dicit Bartho. in p̄ma p̄actica. q̄ mēbra igne lesa liliū sanat. quia succus ei⁹ est maturatiu⁹ ⁊ sanatiu⁹ adustionis apostematū ⁊ tumorū. Uel fm auctorē p̄pe. li. xvij. Liliū ⁊ folia eius decocta ⁊ imposita vicz ad loca cōbusta dolorē mitigat. Sic corda būana cupiditate lesa sanat. b. Jobs. q̄ tā sedule et ardenꝫ ꝯtra auariciā p̄dicauit dicēs illud Senece ad Lucillū in epl'a. Nēo est deo dign⁹ nisi q̄ opes ꝯtempserit. q̄si dimittēdo inordinatum amorē. Et ꝟ ptz in duob⁹ iuuenib⁹ auaris in legenda. Jtē liliū emollit. valet em̄ ꝯtra duriciez splenis. si eius succ⁹ oleo veteri admixtus ⁊ bñ coctus splenis tergio inungaꝫ. Sic. be. Jobes emollit ad pietatē quorū cor induratū erat quasi lapis. Job. xlj. Et p se miserias hoim non solum spūales sz etiā corpales releuauit. Nā gēmas valde p̄ciosas q̄s Craton phs ob mōi gloriam in foro frangi fecerat. fcā oīone solidauit ⁊ illꝰ venditis p̄ciū pauperibus erogauit.

¶ Sermo in die pentecostes.

DE excelso misit ignem in ossibus meis ⁊ erudiuit me. ita scribiꝫ Threñ. j. Valō necesse est hom̄i q̄ vult ire ad alienaz regionem. vt habeat bonū cōductorē. ⁊ pbaꝫ i natura irundinū. que cum volunt ire ad maris insulam hyeme aduenīente. simul in magna mꝫtitudine cumulantur circa litus maris. ⁊ nō statim volant per mare nisi venerit eis bonus ductor. ⁊ iste est ventus flans qui directe eas pellit ad insulas quas tendunt. ⁊ nisi statim ventū huiusmodi habebunt. iter non statim arripiūt

Et vt dicunt experti qñ fatiganť in volatu ad mare se deponũt. alã dexterã erigũt ꝑ velo et sinistra se regunt tanꝯ gubernaculo. ⁊ sic vsqꝫ ad insulas puenũt. interdũ volando. ⁊ interdũ nauigando. Ad idez refert Amb. in hexa. de ciconijs. qñ volant ꝑ mare habent duces coturnices q̃ cõtra aues infestas se opponũt. Idem ꝓbať qz naute nauigationẽ nõ incipiũt nisi viderint ventũ ꝓsperum. Illõ etiã ponit in scriptura Exo. xiij. de filijs israel. q̃ cum deberent ire in terrã ꝓmissionis ductorem diutius expectabant. ⁊ absqꝫ duce ire noluerũt. veniẽte aũt moyse qui fuit ductor cum eo exierũt. Spũaliter autẽ peccator ꝓpter peccatũ suũ longe est a deo. ⁊ deꝰ longe ab eo. ſm illud Prou. xv. Lõge est dñs ab impijs. Cui concordat ps. cxviij. Longe a peccatoribꝰ salus. qz ipe abijt. s. peccator in terrã longinquã cum filio ꝓdigo Luc. xv. Ideo si ecõtra in viam salutis ire voluerit oportet q̃ habeat ductorẽ bonũ. et iste ẽ sanctꝰ spũs. quẽ desiderabat ꝓpheta dauid cũ errasset dicẽs: Spũs tuus bonus deducet me i terram rectam. ps. cxlij. Similiter de hoc ductore dicit Neemie. x. Spiritũ tuũ bonũ dedisti eis q̃ doceret eos ⁊ duceret Et h̃ ductor figuratus est. Exo. xiij. in columna nubis que ꝓtexit filios israel ab ardore solis ꝑ diẽ ⁊ ducebat eos. Similiter ⁊ ꝑ columnã ignis q̃ lucebat eis per noctez. De ista colũna dicit Neemie. ix. Colũna nubis non recessit ab eis ꝑ diem vt duceret eos ꝑ viam. ⁊ colũna ignis ꝑ noctem vt ostẽderet eis iter ꝑ qõ ingrederenť ⁊ spiritũ tuũ bonum tribuisti eis. Spũssanctus dicit columna nubis. quia in die claritatẽ ⁊ puritate cordis ꝓstat homini refrigeriũ. sed in nocte peccati illuminat peccatorẽ. Ideo beatꝰ Augꝰ dũ fuit in nocte peccati petijt vt spũssanctus eũ illumiaret quãdo dixit i li. solilo. c. xxvj. O lux q̃ semper luces ⁊ non extingueris illumina me. o vti nam arderem ex te ignis sancte. qñ dulciter ardes. sacrateqꝫ luces ⁊ qꝫ desiderãter. ve his q̃ non ardent in te. hec ille Quia ad hoc missus ẽ spũssanctus vt homies in eo ardere deberẽt et erudiri. ſm qõ testať ꝓpheta i verbis ꝓmissis De excelso misit ignẽ. id ẽ. spiritũsanctũ in ossibus meis. In quibꝰ ꝟbis duo tãguntť. Primo missiõis spũssancti vtilitas. ibi. De excelso misit. Secũdo ad ignem illum sollicitas. ibi. ignẽ De ꝓmo est notandũ q̃ spũssanctus missus est ꝓncipaliter ꝓpter q̃dqꝫ. ꝓmo vt mortua viuificaret. qõ ꝓbatur i natura solis. Sol enī habet ꝟtutez viuificatinã. qz nihil põt viuere vbi nõ põt ꝟtus solis ꝓtingere. Ideo dicit Aristo. ij. phisi. homo generat hominẽ ⁊ sol. Dicit etiam cõmẽtator. iij. methe. q̃ calidi cineres viuas faciunt muscas dicẽs: Musce q̃ sũt in aqua mortue. si calidis imerganť cineribꝰ mox euolãtes reuiuiscunt Et si hoc põt facere natura. multo fortius hoc potẽs est facere creator naturaruz spũssanctus cum descẽdit in cor hominis illud viuificat. ⁊ a peccatis excitat. Ideo legiť in vitas patrũ q̃ abbas nomie Johãnes dixit: Sicẽ pluuia rigat arbores ⁊ terrã vt incipiant virescere ⁊ reuiuiscere. ⁊ bñ ꝓducere ramos ⁊ herbas. sic ẽ q̃ spũssanctus descẽdit in corda peccatorũ. viresciũt quodãmodo ⁊ renouanť ⁊ ꝓferũt folia bonorũ operum i timore. Idẽ legiť Ezech. xxxvij. Et spũssanctꝰ eduxit ezechielez in medio cãpi plenuz ossibus mortuoꝝ q̃ erant sicca vehemẽter. ⁊ dixit: Fili homis putas ne viuant ista. Et subdiť post pauca. Ecce immittã in vos spiritũsanctũ ⁊ viuetis. Et dixit dñs ad Ezechielẽ: Vaticinare fili hois ⁊ dices ad spiritũ. A quatuor ventis veni spũs ⁊ insuffla super interfectos istos ⁊ reuiuiscãt. qõ factuz est Spũaliter. ꝑ campuz mũdus põt intelligi in q̃ sunt multa corpora peccatoꝝ mortuoꝝ sicca. i. anime mortue in peccatis. carẽtes pinguedine gratie. Ille inquã si debẽt reuiuiscere necesse ẽ spiritũsanctũ ad se vocare. ideo dicat quelibet talis fidelis aia. Veni sancte spiritꝰ ab oriẽtali vento. qz cognitionez das q̃ te intelligimus. ⁊ hec est vita eterna vt cognoscãt te solũ deũ verum ⁊ quẽ misisti iesum xp̃m. Joh. xvij. Veni a vento australi fecũdans aiam meã. vt fluant aromata gr̃aꝝactionum, Veni a vento occidẽtali. ⁊ occide in nobis vitia vt tibi soli viuam. Veni a vento aq̃lonari. ⁊ repelle a nobis oñe maluz. Veni ergo ⁊ insla. i. inspira gr̃am tuam sup interfectos. i. nos hoies mortuos in peccatis. ⁊ reuiuiscant. i. gr̃am vite recipiant. Sco̅ missus ẽ spũssanctꝰ vt imũdos purificaret. Et hoc ꝓbať in sole q̃ habet ꝟtutem purificatiuã qz radiorũ suoꝝ dispersione subtiliat aerem. et fugat aurã pestilenticã vt dicit autor ꝓprie. li. vij. Videmꝰ etiã q̃ in mẽse iunio in q̃ modo sumus: qñ sol intrat cancrũ desiccat humores in radicibꝰ ⁊ lutũ exiccat in plateis. ⁊ via mũdať Sic sol spũalis spũssanctꝰ cũ venerit i mẽte hominis expellit oẽm imũdiciã vitioꝝ. ⁊ iflãmat eã charitate. Et hoc testať Amb. i ſmõe Vulcis ẽ ignis spũssancti. q̃ cõsumit rubiginez peccatoꝝ. ⁊ cor accendit in amore trinitatis. Ideo caniť in sequẽtia hodierna. Tu purificator omniũ flagitioꝝ spũs. purifica nostri oculũ interioris hois. Et est notandũ. Res q̃ debet ꝑfecte purificari. debet lauari in aqua ⁊ postea poni i calore. Quia dicit Theophilꝰ. Uniuscuiusqꝫ lotio cõsistit i cinere ⁊ calore Ad ꝓpositũ. Spiritussanctus dicit aqua munda. Ezech. xxxvj Effundã sup vos aquã mundã ⁊ mũdabimini ab omnibꝰ inq̃namẽtis vestris. qui hãc aquaz spũssancti gr̃am vult habere. debet eẽ humilis qz scimus q̃ aque in montibꝰ nõ ꝑmanent. sed

ad valles fluunt: ⁊ ibi requiescūt. Sic gr̃a spiritus sancti corda purificās non manet in supbis qđ figuratū ē. j. Regl. ix. ⁊. c. sequētib⁹ de saul Qui cū esset humilis fact⁹ est rex in isrl̃. ⁊ dñs dedit sibi spiritū bonū. sz postq̄ fact⁹ est superbus tulit ab eo spiritū sanctū. ⁊ spūs malus eū exagitabat. Jdeo dicit Jacob⁹ in Cano. c. iiij. Be⁹ supbis resistit. humilibus aūt dat gr̃am. id ē. denegat supbis dona gr̃e. O homo si vis mūdari discas humiliari. vt i te reqescēt aque gratie spūssancti. Quia dicit Esa. lxvj. Super quē requescet spūs meus. nisi sup humilē. Sup q̄ dicit Amb. Esto humilis ⁊ quiet⁹ vt i tuo affectu requescat dñs. Etiā si homo vis adhuc pfectius mūdari. adhibe cinerē ꝓtritionis. ⁊ calorē charitatis. Quia dic̄ Aug⁹ de spū et aia. Jta familiaris est dei charitas vt ibi esse nolit: vbi charitas nō fuerit. Cū aūt q̄s charitatem hr̃e incipit. spiritūsanctuz habebit. ⁊ h̄ probat dñs in euāgelio hodierno Joh. xiiij. Si q̄s diligit me sermonē meuz ſuabit. ⁊ pater me⁹ diliget eū. ⁊ ad eum veniem⁹. ⁊ mansionē apud eū faciem⁹. Tertio missus ē spūssanctus vt indoctos doceat. qđ pbat beat⁹ Greg⁹ in omel. hodierna. Libet oculos fidei i vtute hui⁹ opifici attollere. ⁊ sparsim patres noui ac veteris testamēti ꝓsiderare. Ecce aptis eiusdē fidei oculis. Dauid Amos Danielē Petrū Paulū Matheum intueor. ⁊ spūs iste sanct⁹ qualis sit artifex ꝓsiderare volo. sz in ipa cōsideratione deficio. Implet nanq̄ citharedū puerū. ⁊ psalmistam facit. implet pastorē armentariū sicomoros vellicantē ⁊ pphetā facit. Implet abstinētem puerū ⁊ iudicē seuū fac̄. Implet piscatorē ⁊ p̄dicatorem facit. Implet psecutorē ⁊ doctorem gentiū facit. Implet publicanū. ⁊ euāgelistam facit. O q̄lis ē artifex iste spūs. Nulla ad discēdū mora agit in omne qđ volūit. mox eni cū tetigerit mentē docet. solūq̄ tetigisse docuisse est. Quarto missus est spūssanct⁹. vt calidos refrigeret. Dicūt naturales q̄ ardor inordinatus multū est nociu⁹. vt in febricitantib⁹ q̄ maximū aliq̄n patiunt calorē. Jdeo tales appetūt infrigidari vel refrigerari. et hec refrigeratio pōt fieri p ptisanā q̄ est potus vtilis febricitantibus ⁊ calidas passiones habētib⁹. qz vt dicit Pli. in spe. na. ⁊ glo. sup. ij. Regl. j. Hec aqua mitigat calorē ⁊ alterat. sitimq̄ sedat. Spūaliter. totus mūdus ē in ardore inordinato auaricie. luxurie. ⁊ supbie. Sm illud. j. Johis. ij. Oē qđ ē in mūdo. aut ē ꝓcupiscētia carnis. aut cōcupiscētia oculoꝝ. aut supbia vite. Jdeo dicit in ēadē cano. q⁹ totus mūdus in maligno positus est. i. in malo igne ꝓcupiscentiaꝝ pdictarū. Et hunc ignē fecit diabol⁹ vt totus mūd⁹ inde inflāmaret. ⁊ est valde nociuus. qz tandē pducit ad mortem culpe ⁊ gehenne. Jdcirco cōtra hunc malū estum dat⁹ ē spūssanctus i specie flatus vel venti. Sm illud Act. ij. Fact⁹ est repēte de celo sonus tāq̄ aduenientis spūs vehemētis id ē. vēti. Et h̄ ideo vt talē ardorē refrigeraret et hūc debem⁹ ad nos trahere. Recte siē facit draco q̄ ē aial calidū ⁊ sitibūdū. vt dicit glo. super Leuit. xiiij. q⁹ vix pōt i aqua satiari. ⁊ ideo aperit os suū ꝓtra ventū ⁊ sic extinguit ardorē sitis. ⁊ qz maxim⁹ vent⁹ venit cū velo nauis. volat ad ipm. vt ibi hauriat vētū frigidū. ⁊ q̄nq̄ ꝓpter magnitudinē corpis subuertit nauē. sed naute qñ vidēt appropinquare ipm. deponūt velū vt euadāt piculū. Et p hunc intelligūtur peccatores. q̄ ita sunt sitibundi. q⁹ i aquis luxurie ⁊ auaricie nō possunt satiari. Jdeo aperire debēt os suū ꝓtra ventū spūssancti. vt sic sitim suam extinguant. Sic fecit Dauid q̄ dixit ps. cxviij. Os meū aperui ⁊ attraxi spiritū. Quinto missus ē spūssanct⁹ vt infirmos adiuuet. Et hoc pbat in sili Eidem⁹ eni q⁹ nauis per se descēdit dū est in mari aut flumine. sz nō pōt ascēdere nisi p adiutoriū flantis venti in velo. Etiā molendinū venti nō pōt molere sine vento Jta ex nobis labimur i peccatum ⁊ i infernū. sz nō possum⁹ ascēdere in celuz nisi p adiutoriū spūssancti: Jdeo dicit sanct⁹ Paul⁹ ad Roma. viij Spūs adiuuet infirmitatē nr̃am. Et ps. xxxij. Spū oris eius omis vtus eoꝝ scz boiuz. Qtuz ad scām ē notandū. q⁹ dñs largus vbicūq̄ venerit portat secum dona multa. ditādo illū ad quē venit. qđ figuratuz est Gen. xxx. vbi legit q⁹ patriarcha Jacob pgens mesopotamiā ad virū cui nomē laban apud quē p aliq̄ fuit tpa. ⁊ ex illius pñtia laban fuit ditatus. Jdeo dixit ad eū Jacob. Modicū habuisti anteq̄ venirē ad te. ⁊ nunc diues fact⁹ es. bñdixitq̄ tibi dñs ad introitū meū. Et idē affirmat laban dicens Jnueni gr̃am in ꝓspectu tuo. ⁊ experimēto didici. qđ bñdixit mihi deus ꝓpter te Spūaliter f spūssanct⁹ ē dñs largissim⁹. ipe eni ē pater pauperū. s. pascēs paupes. ipe dator munerꝝ oīuz. Jdeo petit eccl̃ia dicēs: Veni pater pauperū. veni dator munerū. q. d. in aduētu tuo omnes paupes spūaliter ditant. ⁊ oēs generaliter remuner̃ant. Scit eni sancta eccl̃ia q⁹ aduentus hui⁹ dñi largissimi nō ē inanis. sz multū pficu⁹ qz portat secū septē dona i ꝓprietatibus ignis designata. q̄b⁹ ditat illos ad quos venit. Pri- 6
mū est donū timoris. ⁊ signat in pma ignis p ꝓprietate. q̄ ē qua purgat metalla. q̄ alias nō possunt purgari a rubigine ⁊ scoria. sed ad ignem ꝓiecta purgāt. vt dic̄ magister lib. r. ꝓprieta. Sic donū spūssancti timoris purgat mentem a rubigine peccati. Jux illud Eccl̃i. j. Timor dñi expellit peccatū. Cui ꝓcordat. b. Hiero. Nulla res ab oi peccato nos fuat sic imunes sicut timor dñi. qz expellit peccatū ⁊ timor ē supplicij

ꝛ hoc ptz Exo.j. de obstetricib⁹ que deū timu/
erūt. ideo a peccato recesserūt ꝛ pueros nō oc/
ciderūt. Idē patz. ij. Mach. vj. de eleazaro q̄
deū timuit. Ideo dixit ꝓpter timorē dñi hec li
bēter patior. Et notādum q̄ p hūc donū timoris
spūssanct⁹ ditat hoies spūaliter ꝛ iterdū corpo
raliter. Quia dicit ps̄. Nihil deest timētib⁹ de-
um. Et idē itellexit Tob. qui dixit filio suo. c.
iij. Noli timere fili mi pauperē q̄dē vitam geri
mus. si multa bona habebim⁹. si timuerim⁹ de
um. Et hoc ꝓbat elemosynari⁹ patriarcha ale-
xandrin⁹ de duob⁹ sutorib⁹ q̄ cōpatres fuerūt
quoꝝ vn⁹ bon⁹ artifex fuit ꝛ paup. alter vero
simplex artifex ꝛ semp habuit mlta bona. Cui
semel dixit paup: Impossibile ē q̄n alia fruarl
arte. cū ego melior artifex sp egeā ꝛ tu sp abun
das. cui ille. Charissime scias me inuenisse the
sauꝝ ꝛ si iurauerl secretū velle tenē. ducā te me-
cū ad locū. ꝛ fecit sic. Surgētes igit̄ mane: ꝛ vi
dētes eccl̄iam. dixit abūdās pauperi. itrem⁹ ec
clesiā ꝛ rogem⁹ deū p̄mo: ne faciam⁹ aliq̄d vñ
malū accidat nob: ꝛ fecerūt. ꝛ audiētes missaꝝ
facta ē dies clara. tūc dixit alteri. Ecce dies est
redeam⁹ domū vsq̄ in aliā diē. ꝛ sic scōa die ꝛ
multotiēs fecerūt. ꝛ tandē illi dixit: Scias cha
rissime q̄ nō inueni alios locos thesaurorū nisi
eccl̄iam ꝛ timorē dñi. ꝛ ꝓfido in eū. sic fac et tu.
ꝛ similiter abundabis. Q̄d cū ille faceret sil̄iter
abūdauit Ideo possum dicere in his mechani
cis. q̄ subtilitas artificij eos non ditat si timor
dei ibi nō fuerit. timeāt ergo deū ꝛ certe abūda
būt. Scōm donū spūssancti ē donū pietatis. ꝛ
significat̄ in hac natura ignis. qz liquefacit du
ra vt aurū ꝛ argētū. ꝛ facit ea fluxibilia. sic spi-
tussanct⁹ veniēs in coꝛ hois p donū pietatis
facit illud molle ad fundendū lachrymas. Sm
illud ps̄. cxlvij. Flauit spūs ei⁹ ꝛ fluent aq̄. s. la
chrymaꝝ. sicut ptz de maria magdalena. Luc̄.
vij. que habuit coꝛ durū dūmodo fuit i peccatl
sz q̄cito venit spūssanct⁹ p hoc donū coꝛ eius
statim factū fuit fluxibile. ita vt pedes iesu lar-
gissime madidaret. Sic etiā spūssanctus p hoc
donū facit dura corda ad cōpatiendū ꝓximis
valde mollia ꝛ ad largiter tribuēdū Et h̄ legit̄
in exemplo. Fuit q̄dā dives noīe petrus: tā du
ri cordis q̄ nunq̄ alicui pauper de bonis suis
aliquid dabat. Quadā die multi paupes cōue
nerūt. ꝛ de ei⁹ parcitate tractauerūt. Tūc vn⁹
illoꝝ ait: volo vadiare q̄ a petro elemosynam
portabo. iuitq̄ ad domū ei⁹: ꝛ cepit añ mēsam
eius infestare. nec ille voluit illū exaudire. Cū/
q̄ sepi⁹ repulsam patereť illud videns pauper
cepit vehemēti⁹. abire tñ noluit. Cōtigit autez
q̄ calid⁹ panis diuit portareť qđ vidēs paup
cepit vehemētius ꝓ elemosyna rogare. ille aūt
arrepto pane mendicū ꝓiecit dicens: vade ad
diabolū. Quē ille accipiēs ad socios iuit. ꝛ eis
gesta narrauit. Sed q̄re fuit tam dur⁹ ad dan-
dum pauperib⁹. certe ideo. qz spiritū sanctū nō
meruit accipere cū dono pietatis. Postq̄ autē
spūssanctus venit i coꝛ illius valde misericoꝛs
est effectus. Cū eni p̄dictus dives quadā vice
iuit ad eccl̄iam. occurrit ei paup nudus petens
ab eo vestimentū. q̄ statim exuens optima ve-
stimenta dedit ei. ꝛ qui p̄ius dare pauperi no
luit frustum panis. iam tribuit misericoꝛditer
optimū vestimentū. ꝛ qui p̄us cum indignatio
ne pauperem repulit. iam omnib⁹ petentib⁹ in
differēter pie tribuit. O admirabile donū spūs
sancti. qđ dura coꝛda facit mollia. ꝛ tenaces di
nites facit tam subito misericoꝛdes. Veni igit̄
o sancte spūs cum dono pietatis perfla oꝛtū no
stri coꝛdis ꝛ fluent aromata largitatis. Tertiū
donuz spūssancti est donū cōsilij: ꝛ significat̄ p
hāc naturā ignis. qz se eleuat ꝛ tendit in altum
sicut videm⁹ de flāma. Sic spūssanct⁹ veniens
cū dono cōsilij. facit vt mens hois ad deum se
eleuat. ꝛ q̄ sursuz sunt q̄rit ꝛ sapit. Quia ꝓsulit
ei illud apl̄i ad Coll̄. iij. Que sursū sunt sapite
non q̄ sup terrā. mortificate mēbra vestra q̄ sūt
sup terrā. fornicationē imundiciā. libidinem et
ꝓcupiscentiā malā. ꝛ auariciaz fugite. Et h̄ do
nū spūssancti habuit Joseph. De quo legitur
Gen̄. xxxix. q̄ vxoꝛ putipharis videṡ Joseph
q̄ eēt pulcher facie ꝛ decoꝛus aspectu. dixit ei
doꝛmi mecū. Ille aūt in hāc imūdiciā noluit ei
assentire. Sz vñ habuit hoc. certe a spūsancto
qui suadet fugere fornicationē ꝛ adulteria di-
cēs sm apl̄m ad Heb̄. xiij. Fornicatoꝛes ꝛ ad/
ulteros iudicabit dñs. i. ꝓdēnabit. Quartū do
num ē donū intellect⁹. ꝛ signatur p hāc naturā
ignis. qz lucet ꝛ loca tenebꝛosa illuminat. Sic
spūssanct⁹ p donū intellectus veniens illumiat
coꝛda nostra tenebꝛosa. Jō petebat dauid ps̄.
cxviij. dicēs: Da mihi intellectū vt discā man/
data tua dñe. Istud donū petere debent luxu-
riosi. in q̄bus luxuria nō fugat̄ melius nisi per
intellectū scripturaꝝ. Ideo dic̄ Hiero. in epl̄a
ad rusticū monachum. ꝛ ponit̄ de conse. dis. v.
Nunq̄. Nūq̄ deuia sit manus tua ab vsu scri
pturarū. ꝛ vitia carnis nō amabis. Et hoc ptz
de quodā iuuene noīe Valemon luxurioso. ō
quo refert Vale. i policrate lib̄. vj. c. vltl. Q̄ se
mel intrās scholas pb̄oꝝ tertie noctis mane et
totā noctem cōsumpsit in petulātia. quē vidēs
magister cepit disputare ꝓtra vitia carnis. ꝛ il
le audiens postergauit omnē imundiciā. ꝛ cri-
nile quo coꝛonat⁹ erat ꝓiecit in terram. ꝛ subi-
to in alium adolescētem est mutatus. Quintū
donū est donū fortitudinis. ꝛ hoc signat̄ in na
tura ignis q̄ consolidat testam vel ollam. Sic
spūssanctus p donū fortitudinis ꝓfortat homi
nes ad fortiter sustinēdum. sicut ptz de sancto
Stephano quem intantuz roboꝛauit vt posset

resistere omnib⁹ aduersarijs. Act̄. vij. Similiter de sancto ꝑaulo ad Roma. viij. cum dixit Quis nos sepabit a charitate xp̄i. an gladi⁹ an fames ꝛc̄. q. d. certe non. Idē ptz ꝺ alijs ap̄lis Nā petr⁹ q̄ ꝑus ancille vocem ꝓtimuit. postq̄z accepit in die pentecostes spiritū sanctū tria milia hoiuz iudeoꝝ audacter inuasit eis ꝓdicādo xp̄m ꝛ vicit eos. ad fidemq̄z cōuertit. Act̄. ij. similiterq̄z de alijs ap̄lis ꝺ. Act̄. v. Ibant ap̄li gaudentes a conspectu consilij. Textū domum est donū sciētie ꝛ signat ꝑ naturā ignis. q⁹ congregat multa ligna in modicuz cinerē. ꝛ multa metalla in vnā massam. sicut spūssanctus ꝑ donum sciētie. Ideo dicit. b. Bern̄. Perfecte sci/re dat cūcta gaudia cognoscere. Septimū do/nū est donū sapiētie. ꝛ notat in natura ignis q⁹ frigida accēdit. sic spūssanct⁹ ꝑ donū sapientie cor hois ignit. Ideo dixit dn̄s Luc̄. xj. Ignē veni mittere i t̄ra. ꝛ q̄d volo nisi vt ardeat.

Sermo in die corꝑis xp̄i.

Caro mea vere est cibus. ꝛ sanguis meus vere est potus. Joh̄. vj. Sapiēs paterfamilias q̄n̄ viderit diē exitus sui. siue mortē appropinquare. solet filios filiasq̄z suas ꝛ amicos cōgregare. bona eis distribuēdo ꝛ testamētū eis faciendo. Sed dū modo san⁹ ē ꝛ superstes vtiq̄ ꝑ se bonis ꝝ cōsilium sapiētis. Eccl̄i. xxxiij. Audite me magnati. ꝛ oēs ꝓpli. filio ꝛ mulieri fratri ꝛ amico. non des ptātem sup te in vita tua ꝛ nō dederis alij possessionē tuam. ne forte peniteat te. ꝛ deprecēris ꝑ illis dū adhuc superes ꝛ aspiras. ꝛ immutabit te ois caro. melius est enī vt filij tui te rogent. q̄z te respicere ī manus filioꝝ tuoꝝ. Et subdit. In die cōsumptionis vite tue. ꝛ in tpe exitus tui distribue hereditatez tuam. hec ille. Ita legit̄ figurata Gen̄. xlviij. de Jacob patriarcha q̄ iacens in lecto suo vocauit filiū suū Ioseph dicens: En morior. Idcirco dabo tibi terram quā de manu amorrei in gladio ꝛ arcu acquisiui. Et do tibi ꝑ fratrib⁹ tnis. Ita legitur. j. Mach̄. c. j. de Alexādro q̄ cum eēt triginta duoꝝ annoꝝ. ꝛ xij. annis regnasset. decidit in lectum suum ꝛ cognouit q⁹ moreretur. Vocauit pueros suos nobiles q̄ secū erāt nutriti a iuuēte. ꝛ diuisit illis regnū suū. Ad ꝓpositū. Dominus nr̄ ihesus xp̄s sapiēs paterfamilias. qui habet duplicē familiā in celo ꝛ in terra. vidēs tempus mortis sue appropinquare. vt trāsiret de hoc mūdo ad patrē. suis sanctis ap̄lis ꝛ charissimis filijs instituit testamentū. corꝑ⁹ suū in cibū ꝛ sanguinē in potū tribuēdo. sicut de hō dicit. b. Aug⁹ in ſmone hodierno. Ut tanti beneficij iugis in nobis maneret memoria. corꝑ⁹ suum in cibū. ꝛ sanguinē suū in potū sumendū fidelib⁹ derelict. Et hoc figuratū ē Hester. j. Q

A asuerus in tertio anno imperij sui fecit grande conuiuiū ꝓncipibus ꝛ pueris suis. multo tpe. qđ exponēs Nyco. de lyra dicit. Per asuerū itelligit̄ xp̄s q̄ in tertio anno. hoc est tpe grē qđ fuit tertiuz tps a tpe nature ꝛ tpe legis. fecit grāde cōuiuium. id ē. instituendo suuz venerabile sacramentū cunctis ꝓncipib⁹. i. ap̄lis. de quibus dicit ps̄. xlvj. Cōstitues eos ꝓncipes sup oēm terram. Et similiter pueris suis. i. alijs xp̄ifidelib⁹. ꝛ illud conuiuiū durauit multo tpe q⁹cūq⁹ i finē mundi. ſm illud Matth̄. xxviij. Ego vobiscū sum. s. in sacramēto. vsq̄z ad cōsūmationē seculi. Idē etiā figuratū est Judi. xiij. vbi legitur. De cōmedēte exiuit cibus ꝛ de forti egres/sa est dulcedo ꝛc̄. Qđ intelligit̄ sic de comedēte. id ē. de xp̄o qui comedit cum discipulis suis exiuit cibus. i. eucha. sacramentum. de quo canit eccl̄ia. Ecce panis angelorꝝ fact⁹ cib⁹ viatorū. Et de forti egressa ē dulcedo. i. mellifluum lacrim. de quo Sap̄. xvj. ꝓdanē de celo ꝓstitisti eis. omne delectamētū in se habētem. De hō nobilissimo atq̄z suauissimo cibo dicit thema. Caro mea ꝛc̄. In q̄b⁹ vbis tria tangit̄. Primo veritas ineffabilis. ibi. Caro mea vere. Secdo vtilitas indicibilis. ibi. Sic̄ misit me. Tertio dignitas incōꝑabilis. ibi. Nō sicut māducauerunt. Primo quo notandū. post labores magnos ꝛ lōga bella. necessari⁹ est cibus corꝑalis ꝓpter cōfortationē virtū ꝛ illumiationē oculorū. qđ dicit Aristo. i ꝓpleumatib⁹. Cibati homies cibationis tpe in vultu ceterisq̄z mēbris sunt amenio/res ꝛ fortiores. Ideo legit̄. j. Reg̃. xiiij. q̄n̄ Jonathas fili⁹ saul tota die pugnabat cōtra philisteos. q⁹ ipe ꝑ lassitudine non videbat. ideo extendit summitatē lancee ꝛ intinxit in fauū mellis. cōuertitq⁹ manū in os suū comedit ꝛ cōfortatus est ꝛ illuminati sunt oculi eius. Idem legitur de Helia. iij. Reg̃. xix. Qui cū fugeret a facie iesabel. ꝛ lassus sederet subter vnā iunipe/rum. Venit angelus dn̄i tetigit eū dicēs. Surge ꝛ comede. respexit. ꝛ ecce ad caput suū sub/cinerici⁹ panis ꝛ vas aque. comedit ergo ꝛ bibit. ꝛ ꝓfortatus est. Moraliter loquendo nos sumus quotidie in labore cōtra diabolū q̄ quotidie nos impugnat. Quia dicit Greg⁹. xxiij. moraliū. Qđ eni egit in paradiso hoc antiqu⁹ hostis non vult deserere in mūdo. Et quia habemus tale bellum cōtra diabolū. ideo valde necessariū est nobis habere corpus dominicū. Ideo ꝑ illo orat Anſ. in li. medita. dicēs: Ec/ce animus me⁹ fatigat⁹ est veniens de via cogitationū. ab ipis quas trāsierat cogitatiōibus. periculosam patit̄ esurie. non habeo q̄ ponq⁹ ante illū. sum pauper ꝛ egenus. O diues diuz bonoꝝ da prandiū supne societatis. epulenti⁹ ponit nob xp̄s cibū hodie valde delicatissimū

B

sui corporis. scz sacramētū. cuz dicit. Caro mea vere ē cibus. ⁊ sanguis mens vere ē potꝰ. Circa qđ est notādū. qꝺ sub vtraqz specie huius sacramenti totus xp̄s realiter ⁊ vere cōtinet. Teste. b. Amb. li. de officijs. In illo sacro totꝰ christus est. Illud habet de summa trini. ⁊ fide catho. c. firmissime. ibi dicit. Sacerdos ⁊ sacrificiū xp̄s iesus cuius caro ⁊ sanguis i sacramēto altaris sub specieb⁹ panis ⁊ vini veraciter cōtinet. Idem habetur ex ore christi ad deuotuz amandū in horalogio. sap̄. lib. ij. c. xiij. Certissime ⁊ veraciter ⁊ absqz omni dubitatione i hoc sacramēto cōtineor deꝰ ⁊ homo. cuz corpore ⁊ aia. carne ⁊ sanguine. sicut prodij ex vtero matris. ⁊ in cruce pependi ac sedeo ad dexterā patris. Sed quare corpus meū in sacramēto ꝓti/neatur nlla lingua valet explicare. neqz sensus aliquis ꝓcipere. nec ratio humana valet cōprehēdere. sed soli fidei cōuenit hoc scire. Ex quo dicto patz qꝺ sub vtraqz specie sacri sit xp̄i diuinitas. aia. corpus. ⁊ sanguis integraliter. sz tm̄ aliter ⁊ aliter. Quia sub specie panis ē totū corpus xp̄i ex vi sacri tanqz termin⁹ ꝓsecrationis eo qꝺ solū in corꝑ xp̄i substātia panis ꝛtif. aia ꝛo xp̄i ⁊ sanguis sūt ibi ex naturali comitātia diuinitas ꝛo absolute ꝓsiderata. est ibi de p se rone sue imensitat⁹ Similiter sub specieb⁹ vini est tm̄ sanguis xp̄i ex vi sacramēti directe tāqz termin⁹ p se rone cōsecrationis. corpus vero ⁊ anima ⁊ deitas sanguini vnita sunt ibi ex reali vel naturali cōcomitātia. Ex his iam dict⁹ pōt eliminari error detestabilis quorūdā hereticorū qui dei ꝛtutem iuxta modū rerū naturaliuz metientes. in tantaz ausi sunt ꝓsilire insaniam vt dicere non verent in altari post consecrationem nō esse corpus xp̄i qđ traxit de ꝛgine. nec sanguinē quē p nob fudit in cruce. nec substantiam panis ⁊ vini in substātiā carnis ⁊ sanguinis ꝙuerti. De quoz numero fuit Berengariꝰ de cuius reuocatiōe. ⁊ eius erroris abiuratiōe facta est cōuocatio corā papa Nico. ⁊ cētum ⁊ xiij. epis. vt habet de ꝓse. dis. ij. c. Ego berēgarius. Sz hūc errorē magister Uicleff ꝺ anglia reuocauit. asserēs xp̄m non ee in sacramēto realiter ⁊ vere i ꝓpria ꝓsona corꝓali. Contra qđ dixit xp̄s Joh. vj. Caro mea vere ē cibꝰ. q. ꝺ. Cibus angeloz quē cernitis in altari post consecrationē ē vere caro mea. quā traxi de ꝛgine ⁊ potꝰ est vere sanguis. quem p vobis fudi in cruce. Natura enī fortificat fidem nostraz in sacramēto hoc. Naz in hybernia est lacꝰ in quem quicūqz palus figit exteri⁹ super aquā ē ferrū in aqua lapis. Idem in tuscia est fons ącquid ibi ꝓicit fit lapis. Unde fridericus imperator experiri volens imisit cirotecā cuz annulo qđ totum cōuertebat in lapidem. Etsi pōt hoc natura facere. multomagis creator naturaz cōuertere pōt panem in corpus suum ⁊ vinū i sanguinem ꝛtute verboz. Tunc subditur. Qui manducat meam carnē ⁊ bibit meū sanguinē. in me manet ⁊ ego in eo. Ex his verbis ⁊ alijs i hoc ca. Joh. vj. positis vbi dicitur. Nisi manducaueritis carnē filij hominis ⁊ biberitis eius sanguinē. non habebitis vitā in vobis. quidā heretici ꝓnicios⁹ traxerūt occasionem sui erroris dicentes: ꝓpulū laicalē debere sub duplici specie cōmunicare. nō intelligētes ꝛb esse dictuz de spūali manducatione. scz q̄ in charitate ē ⁊ in fide. māducat spūaliter. Juxta illud Aug⁹. Crede ⁊ manducasti. Et alexander de halis in scripto sus sup illud Joh. vj. dicit qꝺ sol⁹ sacerdos cōicat sanguini. reliqui vero nō cōsecrātes corpori. Idem dicit Lyra in glosa qꝺ non est intelligendū qꝺ hoc sacramentū sub vtraqz specie fidelibus sit exhibendum. sed tm̄modo a sacerdote celebrante est sumendum. Licet enim populus in primitiua ecclesia sub vtraqz specie cōmunicaret. qđ pꝰ ea prouide ordinatū ē. vt nō cōicet sub specie vini propt̄ periculū effusiōis. Qđ aūt talis cōicatio laicalis est illicita sub duplici spē probatur. quia ē cōtra scripturā. figuram ⁊ naturā Quo ad primū probat Joh. vj vbi ꝺr. Hic est panis de celo descendens. si ąs ex ipo māducauerit nō morie. Et ibidē. Hic ē panis qui de celo descēdit. q̄ manducat hūc panem viuet ineternū. Itē ibidē. Panis quē ego dabo caro mea est p mundi vita. Ecce hereticē pnitiose qꝺ dñs tm̄ dicit de pane. ⁊ non de vino. p hoc innuēs manducationē eucha. suffice re sub vna specie tm̄ p vita eterna capescenda Itez habet Luc. xv. qꝺ pater occidit filio ꝓdigo reuertenti ab erroze vitulū saginatuz. p qđ xp̄s signat. gra pinguedinis. vbi nulla sit mentio de bibitiōe. Item ꝓbat Mat. xiiij. Mar. vj. Luc. ix. Joh. vj. qꝺ dñs satiauit ąnqz milia hoiuz de ąnqz panibus. vbi tamē nulla fit mentio de vino. Qđ tm̄ heretici non ꝓpendūt sumētes p se ꝛba dñi. Joh. vj. Nisi manducaueritis carnem filij hominis ⁊c. ad defendendū suū errorem. Sed illud qđ sequit nolūt respicere. qm̄ domin⁹ dixit Joh. vj. Spūs est qui viuificat. ⁊ spūalis sensus vitam cōfert. q. ꝺ. Dicta mea oportet spūaliter intelligere. quia caro nihil p dest. q. ꝺ. si fm̄ sensum corꝓalē intelligeretis nihil vobis ꝓderint sed nocebunt. Et sequitur ibidem Joh. vj. Uerba que ego locutus sū vobis scz de māducatiōe carnis mee ⁊ sanguinis. spūs ⁊ vita sūt. id ē. spūalia ⁊ vitalia. Idem legitur de duobus discipulis euntib⁹ in Emaus Luc. vltī. quibus solum tradidit corpus suum Quo ad scm̄ ꝓbatur in figuris que sunt quatuor fm̄ magistrū in li. iiij. sen. dis. viij. ſ. sacrificiū melchisedech Agnus paschalis. manna. sanguis ⁊ aqua que de latere christi proflu xerunt

Vtum ad ꝑmum habetur ꝙ solum sacrificantes debẽt sub duplici specie eucha. ꝓcipere. qđ figuratum est in oblatione melchisedech Gen. xiiij. q̃ erat sacerdos dei altissimi. ⁊ obtulit panem ⁊ vinũ. De quo dicit Amb. super illo verbo Matth. xxvj. Accipite ⁊ manducate Christus in cena obtulit suis discipulis qđ melchisedech repsentauit in figura. Item Leuit. xvij Sanguinem dedi vobis vt super altare i eo expietis illum pro animab' vestris. Item Deut. xij. ꝺ hoc habet vbi figurat ꝙ soli sacerdotes debent eucha. sacramentum sub duplici specie sumere. ⁊ si non consecrarent ⁊ sumerent sacramentum sanguinis christi. diuiderent sacramẽtum qđ sine grandi sacrilegio ꝓuenire non potest. vt habetur de conse. dis. ij. c. comperimus Et inciderent in cano. penã que ẽ repulsio ad vnum annũ a cõmunione. Sacerdotes autem non sacrificantes; possunt cõmunicare sub vna specie tm̃. ꝟm illud. j. Reg. ij. Dimitte me obsecro ad vnam partem sacerdotalẽ ⁊ comedaz buccellam panis. Et sic refert Eusebius ad damasũ de morte glorioſi Hiero. qui sacramẽtuz eucha. sub specie panis tm̃ accepit. Itez beat' Eusebi' etiam sic cõmunicauit in extremis vt de eo scribit beatus Cirillus in epistola ad beatum Aug. Etiam sic cõmunicauit bear' Aug' in extremis de manib' beati honorati episcopi Item agnus pascalis ⁊ mãna figurabant christum. Et in imolatione agni. Exo. xij. ⁊ in mãducatione mãne eiusdem. xvj. nulla fiebat mẽtio de potatione. Idco non est dandum laicis sub vtraq; specie eucharistie sacramẽtũ. Quo ad tertium ꝓbatur in natura. Quia aliqui naturaliter non bibunt vinũ nec possunt odorare ⁊ per cõsequens. nec sub specieb' vini cõmunicare possunt. Unde refert beat' Greg' in. iij. dialogo. c. iij. ꝙ sanct' Agapit' papa quẽdã clau dum ⁊ mutũ cõmunicauit sub vna specie dum modo missarũ solẽnia celebrauit. Et cuz corp' christi in os eius mitteret. ad loquẽdum est soluta lingua. Item Alexãder de halis in parte iiij. summe sue. de natura sacramẽti q̃rit: Utr licet corpus christi sumere sub specie panis tm̃ sine sumptione speciei vini. Et respõdet ꝙ corpus itegre sumitur sub vtraq; specie. bene licz sumere christum sub vna specie panis tm̃. siue vini tm̃. Qđ autem dicit supra canõ. in. c. comperimus. intelligiꝯ de conficiẽte. Ecclesia autẽ illud sacramentũ dispensare cõsueuit sub specie panis tm̃. ꝓpter periculum effusionis. Etiã propter vitium infidelitatis qđ se non imerito in fide simpliciũ mentibus ingereret. si semp sb specie panis ⁊ vini dareꝯ. ꝓssent eni simplices credere ꝙ christus nõ cõtineret sub altera
F specie integer. Dicit tamẽ Tho. de aquino. ꝙ laicis debet dari simplex vinũ non cõsecratuz aut aqua ꝓ ablutione. non tamen ꝓpter aliquod mysterium. sed vt lauentur ora sumentium ne remaneant aliquę reliquie eucharistie infra dentes. Etiam vt non seruetur eucharistia in ore ꝓpter maleficiũ exercendũ. vt expertum fuit tpe Amb. epi Quomodo in trũco apũ hostia cõsecrata ꝑ mulierẽ fuit absconsa vt apes augerenꝯ. Cuius miraculi signũ qđ ibi accidit habeꝯ hodie in mediolano. sez mõstrãtia cerea quã apes corpori christi tunc fecerũt. Et addit thomas ꝙ sacerdoti semel i die sufficit cõmunicare. alijs autẽ ꝓbatis ⁊ ꝓfectis sufficit ꝺ octaua in octauã. Cõmuni autẽ populo q̃ se non cũ magna deuotione occupat. semel in anno sufficit. Idem dicẽ Sacerdos porrigẽs alijs eucharistiã sub vna specie. põt illa vel cõsimilia ꝟba dicere Corpus ⁊ sanguis dñi nostri iesu christi ꝓficiat tibi in vitam eternã. Et nõ solum. corp' dñi nostri. Et dans vinũ simplex potest dicere In nomine dñi nostri iesu xpi amẽ. Item Nico. de lyra sup illud Job'. vj. dicẽ Sacramẽtuz eucharistie nõ soluz sacerdoti sumenti. sed toti ecclesie ac etiã illis q̃ sunt in purgatorio ꝓdest. Et ratio est. quia non tm̃ est sacramentũ. sed et sacrificium ecclesie inq̃tum continet christum passum. ⁊ ideo ꝓficit omnib' fidelibus. Si aũt sumitur alio modo vt a laico. tunc ꝓficit soluz sumenti. quia officiuz eius non est offerre sacrificium. sed tm̃ suscipere sacramentũ. Item focus in. iiij. dis. viij. dicit. Sacerdos post consecrationem habet rigidissimũ mandatum ecclesie ad hoc ꝙ percipiat vtrunq;. Sed queritur hic. Utrum quotidie sit celebrandũ vel cõmunicãdũ. videtur ꝙ non. quia dicit bear' Aug' ⁊ ponitur de conse. dis. ij. c quotidie celebrare nec laudo nec vitupero. Incõtrariũ habeꝯ dictũ sancti Amb. in li. de sacramentis. Et ponitur de conse. dis. ij. c. Non iste. vbi dicit ꝙ panis iste est q̃tidie sumẽdus. vt quotidie tibi ꝓsit. sed sic viue vt quotidie merearis accipere. Circa qđ notanduz. In ꝓmitiua ecclesia multitudinis credentium erat cor vnũ ⁊ anima vna Act. iiij. et charitas dei diffusa erat in cordib' hominũ vt etiam ꝑ fide xpi certatim ad mortẽ currerent. Idco hoc sacramentuz necessarium erat quotidie ad mortem ꝓparatis Tunc eni quottidie cõmunicabant. Post vero crescente ecclesia. ⁊ cessante deuotiõe. institutum fuit ꝙ de octaua in octauã fideles cõmunicarẽt. adhibito hoc remedio vt ꝓ eo singulis dieb' oscubito hoc remedio vt ꝓ eo singulis dieb' oscu lum pacis dareꝯ. vt dicit Guil. in rationali diuinoz. Sed heu crescẽte malicia hoiuz statuit Fabian' papa. vt dicit magister in. iiij. dis. xij. Et habeꝯ de ꝑse. dis. ij. Etsi non frequent' in Aug' ignorans mentes fumentium ꝙ ad minus ter in anno. scilz pasca. pentecoste. ⁊ in natiuitate dñi cõmunicarẽt. Sed heu crescẽ te malicia. de nouo decreuit Innocent', ⁊ ba-

betur de penit. ⁊ remissi. c. Omnis vtriusq; sexus. q; saltem ad minus semel in anno quilibet christifideliū cōmunicaret sub pena excōmunicationis ⁊ carētia ecclesiastice sepulture. Istis sic stantibus dicit Bonauētura. Si quis videat se esse in statu primitiue ecclesie laudabile est quottidie celebrare ⁊ cōmunicare. si autē in statu finalis ecclesie. vtputa frigidus ⁊ tard⁹. consulendū est. vt raro cōmunicet. Si autē medio modo. debet se habere medio mō. ⁊ aliquādo debet cessare. vt discat reuereri. ⁊ aliquādo debet accedere. vt inflāmetur in amore. quia tali bestie debetur honor. debeť ⁊ amor. Et subdit. Omnes ratiōes que videnť habere ad quottidianā cōmunionē intelligunť statuta ꝓparati/one. que in paucissimis est vt semper. vnde credo q; maxīe efficatiā recipit homo in vna missa vt cōmunione cū bona ꝓparatione. q̄ in multis si non se bñ ꝓpararet ⁊ diligēter. Et subdit. Uterq; enī dabit gl̄iam deo. ⁊ q̄ manducat cū reuerētia. ⁊ q̄ ex reuerētia dimittit. hec ille. Dicit tm̄ albert⁹. q; qm̄ apes infirmanť. tūc pl⁹ solito comedūt mel ꝓpter pietatem quā habēt ad ipm. Per mel intelligiť ipm corp⁹ xp̄i. q; sicut mel ē cibus hoībus. ⁊ venenū serpentib⁹ ⁊ draconib⁹ vt dicit Constantin⁹. sic corp⁹ xp̄i est bonis dulcis ⁊ eter⁹. Sm̄ q; dicit euāgeliū. Hic ē panis q̄ ď celo descēdit. si q̄s māducauerit hūc panem viuet ieternū. Sz malis serpentinis hominib⁹ est venenū. Sm̄ q̄ canit eccl̄ia. Mors est malis. vita bonis. Et ap̄ls. j. Cor̄. xj. Qui māducat ⁊ bibit indigne. iudiciū sibi māducat ⁊ bibit. Modo sicut cū apes infirmāť auidius comedūt. sic boni christiani ex venialib⁹ peccatis ⁊ interdū ex mortalib⁹ oblitis in aīa infirmi debēt frequēter sumere hoc mellicū sacr̄m q̄ deleat venialia peccata. Teste Bern̄. qui ait: In sacramēto altaris. peccata venialia delenť hō in gr̄a roborať. aīa celesti dulcedine inebriatur. Et idem dicit Amb̄. ⁊ habeť de ꝓse. dis. ij. c. In calice. Quotiēs effundiť sanguis xp̄i. in remissionē peccatoꝝ effundiť. debeo semp accipere. q̄ semp pecco debeo accipere medicinam hic tm̄ albertus dicit. Intellige de sacrificantibus. ⁊ valet tm̄ quotiēs effundiť. i. in altari offerť. in remissionē peccatoꝝ effundiť. i. offerť. Delet etiā h̄ mellifluū sacramētū peccata oblita. Sm̄ illud Aug̃l. Cū corpus christi manducatur mortuus suscitať. ⁊ peccator qui adhucia/cet in peccatis oblitis. ille per hoc sacramētuz surgit ad vitam gratie. ideo frequēter est sum̄ē dū. Sz ad Aug̃l. q̄ dixit quottidie cōicare. nec laudo. nec vitupero. Dicit glo. brixienť. q; hoc dixit Aug⁹ ignorans mentes sumentium. vtꝝ sint digni tanq̄ qui mentē alterius videre non poterat.

¶ In natiuitate Johīs baptiste. sermo p̄mus.

Uir bonus ē et bonum portans nunciuz. ita scribitur. ij. Reg̃l. xviij. Magister li. xij. de ꝓpr̄ie. rerum. A dicit. Turtur est auis casta ⁊ pudica valde diligēs loca solitaria ⁊ deserta. fugiens hoiuz cōsortia. q; est auis casta patet ex eo. nam semel viduata non vult habere parem. Teste Alano in de planctu nature. Turtur inquit suo viduata consorte amorem epilogare. i. repetere. dedignās in altera bigamie refutabat socia. Hec auis vernali accedente tēpore aduenit. ⁊ nouitatem aduenientis tēporis denunciat querula quoq; voce ꝓdit. Ideo dicit Cañ. ij. Jam enī hyems transijt imber abijt ⁊ recessit. flores apparuerunt in terra nostra. ⁊ vox turturis audita est in terra nostra. Spūaliter ꝑ turturē beatus Johānes baptista intelligiť. q; recte sicut B in aduētu turturis homines ad gaudia excitātur. Sic aduenīente natiuitate iohannis multi letanť. quēadmodum angelus ꝓdixerat patri suo zacharie. Erit inquit tibi gaudiū ⁊ exultatio. ⁊ multi in natiuitate eius gaudebūt. Luc̄. j. Iste amabilis turtur iohānes fuit valde cast⁹. quia ꝓpetuus virgo. q̄ ꝓ patet ex eo. quia vitauit omnia que solent ad libidinē incitare. quorū ꝓncipaliter sunt quattuor. Juxta illud poete Uestis pulchra. cibus largus. ocium quoq; somnus. Nam vestis sua non fuit delicata nec pulchra. sed aspera de pilis camelorum. quam super nudo corpore portabat vt habeť Mat. iij. Cibus suus fuere locuste. que s̄m Chrȳ. sūt volatilia mūda ⁊ parua que cocta in oleo pauperem p̄bēt victum. Similiter comedit mel silu/estre. quod s̄m Raba. ⁊ Tho. de aq̄no folia sūt lata ⁊ rotunda lactei melleiq; coloris. Hoc iohānes comedit. Neq; vinum bibit. sicut p̄dixerat angelus Luc̄. j. Uinū ⁊ sicerā non bibet. Ipe autē fugit cōsortia hoiuz. s̄m q; canitur ď ipo. Antra deserti teneris sub annis. ciuiū turmas fugiēs petisti ⁊c̄. ideo in suo aduentu tps nouū denūciauit diuq; cupitum cū dixit. Jdenitentiā agite appropinquabit enī regnū celorū q̄ ꝓtz Mat. iij. ⁊ h̄ fuit valde inauditū. Jd circo x̄ba de ipo p̄nt ꝓuenienter assumpta sibi applicari. cū ď. Uir bon⁹ est. In quibus duo describunť. Primo virilitas triūphantis. ibi. Uir bonus est. Scōo sublimitas nūciātis. ibi ⁊ bonū portans nūcium. De p̄mo ē notādū. dicunt naturales de lapidum naturis tractātes. q; q̄dam lapis noie panteron. sumēs denomiationē a panthera aīali hz hanc ꝓtutez. q; mane visus illo die facit audacē hoiem ⁊ iuictū. Ei⁹ bonitas claret ex hoc. q; fere cum oibus lapidibus p̄ciosis ꝓticipat in colore. Cuz albis enim ē albus cū pallidis pallid⁹. cū nigris niger. cuz roseis roseus. cū purpureis purpure⁹. ⁊ sic de.

alijs. Mystice. per hunc lapidem beat⁹ Johã nes figuratur. quia recte sicut lapis iste si mane ne videtur circa ortum solis. facit hominẽ inui ctum cõtra inimicos. sic qui mane. hoc est na/ tiuitate huius sancti iohãnis baptiste. ipm in/ uocauerit ⁊ viderit oculis mentis. inuict⁹ ma= nebit ab inimicis. Quia dicit̃ per sapiẽtẽ Qui mane vigilauerit ad me iueniet me. ℙroũ. viij Ipse enĩ in ꝓmordio natiuitatis diabolum su= perauit. ⁊ ab eo inuictus fuit Ideo dicit beat⁹ Bernhardus in sermone de natiuitate sancti iohãnis. Erubesce lucifer qui mane oriebaris quia in nouissimo die tãq̃ perdix stultissimus apparebis siue remanebis. tuis machinationi bus factuꝫ est. vt humani generis vniuersitas in peccatis cõciperetur ⁊ nasceretur in tristicia Sed iste in vtero sanctificatur. oritur i gaudio leticiam q̃ mundo sua natiuitate infudit. Sed ecce gen⁹ armature qõ tibi constitueras ad vi= ctoriam. iohanni nascitur ad coronam. Appre hende arma ⁊ scutum et toto malignitatis tue spiritu debachare. nec dirũpere poteris iohan nis ꝓuilegium. qõ benigna scribentis man⁹ ꝓ= prio caractere signauit. multum deceptus mul tum delusus es. an ignoras quia tibi vir bella= tor ab adolescentia etiam a matris vtero ꝓsur/ git. Attende igitur ordinem rei etiã ab ipis ini tijs sue cõceptionis. ⁊ inuenies hunc validiori conamie tuaꝫ fortitudinẽ eripuisse. hec Berñ. Ecce q̃ viriliter a die natiuitatis sue contra ho stem triũphauit. Cui⁹ bonitas ⁊ excellẽtia pa/ ℒ tet ex illo q̃ cũ omnib⁹ sanctis qui sunt veri no bilissimi lapides plateas celest̃ hierusalẽ sum/ opere decorãtes. participat in specie et colore. ℙrimo participat cuꝫ angelis. Angeli enĩ ꝫm Biony. in li. cele. hierar. habent officium pur/ gandi. illuminandi. ⁊ pficiendi. que beat⁹ iohã nes habuit. ℙurgauit enĩ ab hominib⁹ scoriã peccatorũ. quia habeb̃ Luc̃. iij. Omnis arbor que non facit fructum excidet̃: ⁊ in ignẽ mitte/ tur. Ideo facite dignos fructus penitẽtie. Et instruxit cõmunem turbam publicanos ⁊ mili tes. Habuit etiam officiũ illuminãdi. Ideo di= xit de ipo ps̃. cxxxj. ℙparaui lucernã xp̃o meo De hac lucerna dicit Chryſ. Filius ille erat lu cerna lucens ⁊ ardens. Joh. v. de qua dicit spi rituſſunctus ꝙ os zacharie. Illuminare his q̃ in tenebris ⁊ in vmbra mortis sedent. Luc. j. Habuit etiaꝫ officium pficiendi iuxta illud qõ dixit angelus ibidem. ℙparare domino viã rectam. Et ꝓpter illa bñ angelis similaꝫ. ideo di cit̃. Malach. iij. Ecce ego mitto angelũ meuꝫ ante faciẽ tuam. qui p̃parabit viam tuã ante te Et q̃uis beat⁹ iohãnes habet illa officia ange lorũ. audeo tamẽ dicere ꝙ maior est angelis q: in quẽ angeli desiderant ꝓspicere. ipe manib⁹ tetigit et baptizauit. ideo dicit beat⁹ Berñ. de ei⁹ natiuitate. Stupet terra. iordanis arridet mirant̃ dñm sabaoth intra man⁹ baptizãtis in cludi. Quid es iohannes. quẽ cherubin ⁊ sera phin vix audent respicere. tu etiã nudum tene re ꝓsumis. Et subdit. Adest iohãnes toti⁹ diui nitatis medius testis. q̃ terram excedit. transit celum. ipam q̃ ꝛrutem angelice dignitatis at= tingit Scõo pticipat cum patriarchis ⁊ ꝓphe tis. ℙatriarche habuerunt pfectam fidem ⁊ li bertatẽ. ꝓphete aũt habebãt spm̃ ad cognoscẽ dum p̃sentia. p̃terita. ⁊ futura. Sic beat⁹ iohã= nes cũ patriarchis habuit fidem de christo cuꝫ dixit. Ecce agnus dei. Joh. j. hoc quo ad hu/ manitatem. Et etiam de eius diuinitate cuꝫ di xit Luc̃. iij. Veniet fortior me post me. cui⁹ nõ sũ dignus corrigiam calciamentoꝝ eius solue= re. Super quo dicit Rabanus. Ego sum for/ tis ad penitentiam inuitando. ille fortior pecca ta remittendo. Ego regnum celorũ parando. ille donando. Fuit etiaꝫ liberalis. quia omnia liberaliter dimisit ⁊ in deserto mãsit. Quod te statur beatus Berñ. in sermone de natiuitate eius. Reliquit iohannes homines. mundũ fu= git ⁊ nescit. parentes aspernat̃. Et in solius di uinitatis apice beate cõtemplatiõis requiescit Mira cõuersio rerum. hominẽ vix mundũ in gressum mundi fugere gloriam ⁊ seculi cupidi= tates. hec ille. Habuit etiã cuꝫ ꝓphetis cogno scendi spiritũ ꝺ p̃senti. ꝓterito. ⁊ futuro. Joh. j Qui post me venit. ante me factus est. Quis enĩ beatus iohãnes cum illis in predictis parti cipauit. fuit tamẽ maior q̃ propheta. Sicut te statur ꝺ ipo os veritatis. Luc. vij. Quid existi videre in desertum. prophetam. etiam dico vo bis plusq̃ propheta. Quare autem maior est q̃ propheta aut patriarcha. ꝓbat Berñ. i sermone de natiuitate eius. Omnino inquit illo/ rum siue patriarcharum siue prophetaruꝫ co= pulatus societate. nullum in sermonibus vel in rebus de patre ⁊ filio ⁊ spiritusancto. aperte fecisse memoriam legit̃. Veni ergo vide filium Zacharie deũ ⁊ hominẽ propijs manibus cõ tinentem. vide quia celi aperiuntur. descendit spirituſſancus iu specie columbe. ⁊ vox patris audita est. Hic est filius me⁹ dilectus. Vide ad sacratissimã natiuitatem. celorũ palatia reserã= tur. pater audit̃ in voce. filius baptizat̃ i flumi ne. in specie columbe spirituſſanct⁹ demonstra tur. hec ille. Tertio pticipat cuꝫ apostolis qui fuerunt a deo missi. ⁊ spũsancto repleti. ita bea tus iohãnes fuit missus a deo ꝫm q̃ dixit ange lus Luc̃. j. Ipe preibit ante illũ in spiritu ⁊ vir tute helie. Fuit ⁊ spiritusancto repletus. ꝫ pri usq̃ discipuli. Ipe enĩ replet⁹ est spiritusancto in vtero matris qõ nulli apl̃oꝝ est concessum ideo beat⁹ Berñ. in ꝫmone de eius natiuitate dicit. Apostoli qui manibus suis tractauerũt

de xbo vite. cum spiritū sanctū de saluatoris ce
perūt afflatu. vix quinquagesimo post resurre
ctionem die. ad illum gradum potuerunt veni
re. vt diceretur de eis. Repleti sunt omnes spi
ritu sancto. Hoc tamē legitur in vtero iohānez
esse assecutū. qđ aplica cellitudo tandē longio/
ri pmissiōe meruit obtinere. hec Berñ. Quar/
to participat cum martyrib⁹ q̄ fuerunt sapien/
tes. sicut ptz in eoz respōsis. patiētes sicut ptz
in iniurijs. cōstantes sicut ptz in eoz tormētis.
sic. b. Jobes fuit sapiēs in respōsis ⁊ verbis vt
dic̄ Chry. Sermone seuer⁹ leniscz fuit. Nā cū
pplo iudeoz viriliter ⁊ frequēter. cum rege au
dacter. cū ꝓpijs discipulis leniter conferebat
Josi⁹ sapia in rñsis ptz Luc̄. iij. Quia sapiēter
cū interrogāt⁹ rñdebat. ⁊ salubres doctrinas
dabat. Habuit etiā patientiā ꝓ iniurijs illatis
Quia fm Chry. sup Mat. qđ herodes ei fa-
ciebat ꝓ iniuria. recepit ꝓ beneficio. et ira illi⁹
quasi misc̄ia dei fruebatur. qz verū gaudium
sanctoz ē exire de mūdo. Habuit ꝓstantiā i tor
mentis. qz ꝓ iusticia constanter mortē tollera-
uit. Jdeo dicit Chry. sup Mat. Sicut seruus
postq̄ cōmisso ope et cōpleto gaudet aīm facie
dñi sui apparere. sic iobes cōmisso p̄dicatiōis
mysterio ⁊ cōsūmato letabat̄ ad deū trāsire Et
non solū de morte nō ꝓtristabat̄. sz etiā dilati-
onē vite sue penā putabat. hec ille. Quito par-
ticipauit cū ꝓfessoribus. q̄ carnē suā mortifica-
uerunt. fm q̄ ꝑcepit xp̄s Luc̄. xij. Sint lumbi
vestri p̄cincti. Sic beatus Jobes carnē suam
macerauit. quia vestis sua erat de pilis camelo
rū. cibus locuste vt antea p̄missum est. Etiā sic̄
ꝓfessores lucidā ꝓuersationez habuerūt. iuxta
illud Luc̄. xij. Lucerne ardentes in manib⁹ ve
stris. Ita beat⁹ Jobes fuit tam lucide cōuersa
tionis q̄ ab omnib⁹ xp̄s putabat̄. Joh. j. De/
xto participauit cū ỽginibus. quia fuit mēte ⁊
corpore ỽgo. Jdeo canit̄ de ipo. Nesciēs labē
nuci pudoris. Jdeo in cōfirmationē oiuz p̄dic-
toz. Berñ. dicit in ſmone vbi supra. Jobes
est patriarcha. imo patriarchaz vltimus. ⁊ ca-
put ꝓphetaz. imo plusq̄ ꝓpheta. Nā venientē
nūciauit ⁊ digito demōstrauit. Johānes ange
lus. sed iter angelos electꝰ ē. Jobes aplūs. sz in
ter aplos p̀mus p̀nceps. qz p̀mus fuit missus a
deo. Joh. euangelista. sed euāgelij inceptoz p̄-
dicās euangeliū ⁊ regnū. Jobes martyr. sed ⁊
martyrū lumē inē nativitatē ⁊ mortē xp̄i ꝓstā-
tissimi forma martyrij. Jobes ỽgo imo ỽginitas insignis pudicicie. Titul⁹ ⁊ exemplū casti-
tatis. hec Berñ. Et tm̄ de p̀mo. Nūtū ad sc̄ōm
ponit̄ sublimitas nūciātis. cū dr. Et bonū por-
tans nunciū. Circa qđ notādū. dicunt natura-
les q̄ lucifer inter omnes stellas sole ⁊ luna ex
ceptus est lucidior. ⁊ nūciat solem ꝓxime ortu/
rū. qñ sup nostrum emisperiū appropinquat.
hec stella cadez via sicut sol oritur. ⁊ clarꝰ alijs
oriri videtur. gaudium etiam facit egris in suo
ortu. ⁊ sic de alijs. Moraliter. p luciferū beat⁹ B
Jobes optime p̄figuratur. Recte eni sicut luci
fer eadem via qua sol oritur. ⁊ clarius alijs ori-
ri videtur. sic beat⁹ iohānes: qñ xp̄s sol iusticie
venit. Nā eodē angelo videlicet Gabriele fuit
nunciatus. sicut xp̄s mirabiliter cōceptus. qz
iohannes a matre sterili fuit conceptus. Ab eo
dem angelo fuit ei nomen impositum. vt i euan
gelio Luc̄. j. potest apparere. Sed vltra hanc
p̄rogatiuam dicit Berñ. in sermone de nativi-
tate eius. Johānez in hoc vltra xp̄m tollendo.
Considera inquit nunciantis sublimitatem. lo
ci dignitatē. diei reuerētiam. ⁊ tunc intelligere
poteris superexcelsi gloriam iohānis baptiste in
genitura christo. Salua tgit̄ saluatoris reuerē
tia. quia non derogamus regi si militē honora
mus. Ille creator. hic creatura digniori p̄mon
stratione iohannes nūciat̄ pus q̄z christ⁹. Chri
stus fortassis in talamo. iohannes in templo. ⁊
non solū in templo. sed circa sancta sanctoz̄ in
signium solēnitatis diei eorum. Johānes ab eo
dem angelo in loco digniori. tpe sanctiori. mi/
raculo grandiori p̄dicatur. Et subdit. Recole
Jsaac ab angelo nunciatū. Sampsonē per an-
gelum benedictū. ⁊ vniuersa maioruz facta cir
cūspice. solumq̄ baptistam inuenies in h̄ q̄z in
alijs digniorem. Secūdo lucifer p̄ alijs stellis E
gaudentius splendet ⁊ lucet. Jdeo dicitur Iu
bar. eo q̄ iubar radiosum lumē a se mittit. ⁊ qz
ita gaudenter oritur. ideo letificat egros. q̄ hu-
miditate noctis sunt grauati. vt dicunt natura
les. Sic ortus nativitatis beati iohānis fuit p̄
alijs gaudiosius ⁊ solennis. fm q̄ dicit beatus
Berñ. in ſmone de nativitate eius. Nativitas
hominis istius est gaudiū ⁊ solennitas p̄clara.
letatur orbis p quattuor climata mūdi. Circū-
sonat glorie festiuitatis infantia. Ipsis etiā ce-
licis celebris est. hec Berñ. Hoc est qđ angel⁹
dixit in nativitate eius multi gaudebūt. Luc̄. j
Hodie enim gaudeant peccatores egritudinē
animarū habentes. quia per iohānem ad peni
tentiam ꝓuocantur ⁊ porte celi eis reserantur
quando dixit. Penitētiā agite. appropinquat
eni regnum celoz̄. qđ a nullo antea est auditu
Jdeo dicit beatus Berñ. in sermone. A princi
pio mundi vsq̄ ad iohannem. vniuersitatꝫ ho-
mane lectionem recolige. vel i sermone. vl ope
re celestis regni nō poteris reperire dulcedinē
Veni ergo ad iohannem ⁊ audi vocem exnlta
tionis vocem leticie. verbum misericordie. ser
monem glorie. largitatem gratie. qđ celauerat
deus. tacuerat angelus. patriarche ⁊ prophe-
te nescierunt. Penitentiaz inquit agite. appro
pinquat eni ⁊c̄. Verbum penitētie dulce ⁊ glo
riosum. verbum regni celoz̄ letū ⁊ adorādum

illi soli ꝑmo conuenit qui ꝑmo noui testamenti posuit fundamētū. Hec ē vox illa de q̄ ille maxim⁹ ꝓtēplator celestiū visionuz i lꝫ ℞bo ꝓsequit Plusq̄z diu tā q̄z citharedox citharizātiū in ci/tharis suis a dieb⁹ ade vsq̄z ad Joh̄. organum nr̄m ℞sum ē in vocē flentium. qz pctōꝝ frequētia nec pnie loc⁹. duplex erat deplorandi materia. occidis occidi iuberis. sabbato ligna colligis lapidari iuberis. ⁊ ille cui misereri ꝑpriū ē ⁊ parcere nō iussit. Johes nat⁹ oñdit vulneruz pctōꝝ medicamētū. pctō pnaz iniq̄tati veniaz Est ⁊ hec ꝑma vox quā vox clamātis i deserto ꝓposuit Et vox turturꝫ audita ē i t̄ra nr̄a Cañ. ij. Nūc peccatorib⁹ ꝑcitur. regnat pietas. iustitia dissilatur ⁊ misericors efficitur dñs. hec ille Ideo merito hodie gaudere debēt peccatores Hodie etiā i ortu. b. Johis gaudebat ⁊ mater sancta Elizabeth. qz eā a maledictiōe absoluit Gaudebat de⁹. qz su⁹ legat⁹ nascebat. Gaudebāt ⁊ illi q̄ erāt in limbo de san. Joh̄. bap. quia eis de aduētu xp̄i nūciauit. q̄ eos de captiuitate diaboli liberauit. Gaudebat ⁊ pater ei⁹. qz loquelā ꝑdītā restaurauit. Gaudebāt vicini et cognati. qz nat⁹ fuit ille. q̄ stirpem oīuz eoꝝ dignificauit. Tertio lucifer clarissimū hz ortū. qz in eo nō apparet aliq̄ macula. sz q̄si igneū ꝓtendit colorē ⁊ scintillā. Ita. b. Joh̄. purissimū habuit ortū. q̄ q̄uis i pctō originali fuerit nat⁹ tñ in vtero materno sanctificat⁹ ē. vt mortalit̄ peccare nō posset. qđ ⁊ Hieremie donatū eē cernimus. Ideo dic̄ Bern̄. in ſmone de natiuitate ei⁹. Quicūq̄z de massa ꝑuaricatrice mūdum ingredimur testā originalis criminis trahim⁹ nobiscū. ꝓterq̄z ille q̄ peccatū nō fecit. quē ℞ginalis thalam⁹ ignoꝛāte viro terris effudit. Cum igit̄ oēs in iniq̄tatib⁹ ꝯcepti sunt. neminē vnq̄z mortaliū infra interna viscera sanctificatū legimus. ꝓter Hiere. ⁊ Joh̄. quāq̄z de singulari illa ℞gine maria nll̄a sit ambiguitas q̄n ipa maternis circūscripta viscerib⁹ sublimiori sanctificationis genere mundata sit. Sz minoꝛ longe Hiere. sanctificatio q̄z Joh̄. Ille q̄dē i mr̄is vtero sanctificat⁹. ℔ spū sancto replet⁹ fuisse cognoscit̄. ⁊ multo excellēti⁹ ē repleri q̄z sanctificari. Hec Bern̄. Et q̄ purissime ort⁹ ⁊ clarissime vixit absq̄z oi pctō actuali. s. veniali ⁊ mortali Illud testat̄. b. Aug⁹. in ſmone. iij. de ei⁹ decollatione. Quis inq̄t nr̄m audeat dicere be. Johez actu vel dicto. vl̄ habitu vl̄ victu peccasse: cui⁹ austeritatē indumēti. cui⁹ parsimoniā cibi euāgelica narrat hist̄oria. Cui⁹ oē qđ legit̄ aut veritati testimoniū reddidit. aut eos q̄ ꝓtradicūt redarguit. q̄s in ei⁹ ꝑcordijs peccati poterat eē loc⁹. quēañ natiuitatē cōsecrauit spūssancti aduent⁹. q. d. null⁹. hec ille. Quarto lucifer inter oēs planetas ē maioꝛ ꝓter solē ⁊ lunā. sicut ꝓz cuilibet intuēti. ita. b. Joh̄. excepto xp̄o ⁊ mr̄e ei⁹ bñdicta maioꝛ ē oīb⁹ sanctis ⁊ electis. Cui testimoniū ꝓtulit os ℞itatis xp̄s Mat. xj. In Jn lꝫ q̄ dicit natos. excludit ℞ginē mariā. Sz in lꝫ q̄ addidit mulieruz. xp̄m excipit. qz talis natus ē de ℞gine. Idcirco dicit. b. Bern̄. i ſmone de natiuitate ei⁹. Nō añponet mihi euāgelistam inter ceteros ap̄los magis dilectū. nō ap̄loꝛ ꝓncipem omnibus ap̄lis antelatuz. non vas electionis ad celi tertij secretum translatū nec apostolic⁹ splēdoꝛ audeat occurrere ꝑcursoꝛi. quia oēs isti iam metas adolescētie excesserunt cum veritate ꝓbatum est. inter natos mulierū non surrexit maioꝛ iohanne baptista. Cōsidera māsiones regni ⁊ vniuersū ordinem humane generatiōis ꝑambula. solū q̄z beatū iohānē tam nouis q̄z veterib⁹ videbis esse ꝑpositus vel equalē. Et subdit. Johānes vbiq̄z maioꝛ i omnib⁹ singular⁹. mirabilis sup omnes. q̄ gloriose nūciatus est. ita specialiter in vtero mr̄is sancto spiritu legit̄ repletus fuisse. Quem legistis intra matris vterū exaltasse. q. d. nullum. hec ille. Quinto solē lucifer nunciat in ꝓximo oriturum. quia videm⁹ quādo oritur: q̄ sol nō diu tardans nostrū ascendit emisperiū. ⁊ sic lucifer est bonus nuncius his qui in tenebris sūt grauati. Ita beat⁹ Joh̄. fuit bonus nuncius q̄ xp̄s sol verus iusticie in breui eēt nascitur⁹ ſm q̄ dicit. b. Aug⁹ in sermone. iiij. de eius natiuitate. In die beatissimi iohānis laudib⁹ cui⁹ natalem hodie celebramus diem. quid potissimū ꝑdicem. nescio. nascēdo enī nunciauit saluatoris aduentū. moriendoq̄z ꝓdemnauit herodis incestū. hec ille. Ideo bñ dictum ē in themate. vir bon⁹ est ⁊ bonū portans nunciuz. Et hoc q̄ ad ſcōm. Rogemus.

℣ Sermo scōs de sancto Joh̄e baptista.

Ille fuit lucerna

ardens ⁊ lucens. ita scribitur Joh̄. v. Dicit̄ in cōmuni ꝓuerbio. Quilibet sacerdos A laudat suas reliquias. Et causa huius laudis est vt per cōmendationem reliquiarū ⁊ sanctorū populus ad deuotionez excitetur. ⁊ sic legitur. ij. ℙ Paral̄. v. q̄ Salomon templo edificato posuit in illnd arcā testamenti in qua erant reliquie. Virga aaron que flozuit et fronduit et amigdalū ꝑduxit. tabule testamenti ⁊ vna aurea habēs mānā. Ut q̄ ꝑpl̄s ad deuotionem excitarēt sacerdotes ⁊ leuite canebāt tubis ⁊ voces in sublimi tollētes. ceperūt laudare ⁊ dicere. Cōfitemini dño qm̄ bon⁹: qm̄ in seculū misericordia ei⁹ ps. cv. Moralit̄. xp̄s ℔ p sacerdotē certissime designat̄. qz de ipo ꝑdixit ps. cix. Jurauit dñs ⁊ non penitebit eum: tu es sacerdos ineternū ſm ordi. melchise. Iste sacerdos xp̄s habet duas ecclias. vnā militantez aliam

triumphantē. In ꝑma hz ꝑciosas reliq̃as sanctoꝝ corpa. In scḋa aīas electorū. Juxta illud ps. xxxvj. Custodi innocētiā ⁊ vide eq̃tatem. qm̃ sūt reliquie hoī pacifico. Has reliq̃as ipse in scꝑturis hincinde multiplicit cōmēdauit dicens ꝑ aplm Heb. xj. Sancti ꝑ fidē vicerūt regna operati sūt iusticiā. Et laudes cuiuslibet sancti ꝓsueuit ecclia recitare vt ppl's ad deuotiōez ⁊ veneratiōnē sanctoꝝ excitet. Inter has reliquias xp̄s habuit valde ꝑciosas q̃ fuerunt corpus ⁊ aīa. b. Johis baptiste. q̃s ipe ꝑ se multipliciter cōmendauit. ve habet Mat. xj. vbi dixit eū esse ꝓphetā. ⁊ inter cetera dixit: Amē dico vobis. Inter natos mulierū nō surrexit maior Johe baptista. ⁊ hec laus ē approbata. Sm q̃ dicit apl's. ij. Cor. x. Nō enī q̃ seipm cōmendat ille ꝓbatus ē. sed quē deꝰ cōmēdat. Ideo ꝑpter maiorē approbationē sue dignitatis laudat ipm xp̄s in xp̄o ꝓassumptis dicens: Ille erat Johes erat lucerna ardens ⁊ lucēs. In quibus xp̄o beat⁹ Johes ꝓncipalit a trib⁹ cōmendat. Primo a fidei xp̄iane directione. ibi. Ille erat lucerna. Scḋo a frigiditatis hūane accēsione. ibi. ardens. Tertio a tenebrositatis mūdane illustratione. ibi. ⁊ lucēs. De ꝑmo ē notādū ꝓsuetudo ē ciuiū q̃ habitāt i ciuitatib⁹. q̃n vn⁹ in noctis tenebris voluerit aliū visitare. vel alias negocia sua expedire. faciunt añ se ꝓcire lucernā luminosam. in q̃ sunt diūsa lumina applicata. ⁊ hoc faciūt tum ꝑpter vie ꝑiculi euitationem. tū ꝑpter glie seculi ostensionē. tū etiaz ꝑ/pter latronū euasionē. Ita xp̄s q̃ fuit ciuis ⁊ incola huius mūdi. Sm q̃ dicit ps. cxviij. Incola ego sum in terra. Et volēs visitare humanū gen⁹ in nocte legis mosaice. ⁊ in tenebris vitiorū. q̃n peccata totū mundū offuscabant. p̄misit ante se lucernā lucidissimā sanctū Johem bap. quē pater ab eterno xp̄o filio ꝑparuit. Sm vaticiniū in ꝓsona p̄ris Paraui lucernā xp̄o meo. ⁊ hoc fecit ꝑpter inimicoꝝ cōfusionē ⁊ glie sue ostēsionē. Ideo subdit. Inimicos ei⁹ induam confusione. sup ipm autez efflorebit sanctificatio mea. ps. cxxxj. Quia videm⁹ q̃n in nocte lucernā p̄mittit si latrones sint in insidijs vident et cōfundunt. Sic ꝑ ipm Johem christi lucernā cōfusi sunt insidiatores ⁊ latrones cum sua clara doctrina cum dixit. Progenies viperaruz q̃s demonstrabit vobis fugere a ventura ira. Matth. iij. ⁊ Luc. iij. Ideo dicit xp̄s sic. Ille erat lucerna ardens. Circa q̄ vlteri⁹ ē sciēduz q̃ xp̄s comparat Johem lucerne multis ō causis. Primo ideo. q̃ lucerna lucet his qui retro vadunt. aut q̃ eam in manib⁹ portant. ne obstaculis se offendāt. sic. b. Johānes vita sua luxit ⁊ doctrina. q̃an vita sua fuit omnib⁹ exemplaris. ⁊ luxit sua doctrina illis q̃ erant i tenebris peccatoꝝ q̃n dixit Facite dignos fructus pnie iā enī securis ad radicē posita ē. Omis enī arbor q̃ nō facit fructꝰ excidet ⁊ in ignē mittet. Luc. iij. Jō dixit de ipo Joh. Chry. sup illō Mat. vj. Herodes tenuit Johem. Johes schola virtutum. magister vite. sanctitatis forma. iusticie norma. ꝛginitatis speculū. tutor pudicicie. castitatis exemplū. via pnie. fidei disciplina. Johānes maior hoie. par angelis. peccatoꝝ venia legis summꝰ scriba. q̃ oia ꝑcepta legis summatim seruauit. ⁊ specialē legis intellectū habuit. Et subdit Johānes euangelij sanctio. silentiū ꝓphetarum vox apostoloꝝ. lucerna mundi. p̄ curſor iudicis. mediator xp̄i dn̄i. testis ⁊ totius nūcius trinitatis. hec ille. Ecce q̃ b. Johes fuit lucidissimus manuductor errantiū. Sc̄o extingui nō pōt lucerna a vētis flantib⁹. q̃ circūquaq̃ est obstructa. si aūt apte lumē portaret a ventis fortassis extingueret. Ita beat⁹ Joh. nō potuit extingui a ventis tribulationū. ideo bene figuratus est ꝑ lucernam que erat in templo q̃dā idolorū Refert Jsi. li. xvj. c. de gēmis Q de quodā lapide ꝑcioso qui albescon noiatur. factum fuit candelabrū. ⁊ in templo veneris collocatū. in hoc cādelabro erat lucerna sic ardens ⁊ lucens q̃ nullo ymbre nec vlla poterat extingui tempestate. Quia vt dicit Boli. ō mirabili. mundi. q̃ ꝑdictus lapis si semel accēsus fuerit extingui non pōt. Ideo beat⁹ Johānes cum semel a deo fuit accensus. vt eēt lucerna mundi. extingui amodo non potuit. nec ꝓblā dicijs hominū. nec tribulationib⁹ tormentorū. q̃uis sederet i tenebris. lucerna lucēs omnipotentis amicus. Ideo dixit christus ad turbas Matth. xj. Quid existis i desertū videre arūdinem vento agitataz. q. d. Sm Greg. in omel. Arundo a vento agitata Johes nō erat. quē a statu sui rectitudine nulla rer ū varietas inflectebat. ideo de ipso potest exponi illud Ꝓuerb. xxxj. Non extinguetur in nocte lucerna eius. Tertio lucerna non habet lucem a seipa. Sed mutuat aliunde. quia ex se nullo modo luceret sic sanct⁹ Johes non lucebat a seipso. sz a xp̄o sicut videm⁹ in silī in natura stellaꝝ. Nam lucifer q̃ clare oriꝝ ⁊ lucet illud lumē nō habet a se ipo sz a sole. Et si sol lucē sibi non mutuaret nequaq̃ terraz illustraret. Ita beat⁹ Johes q̃ lucifero cōpaꝝ vt in sm̄one ꝑcedente membro secūdo. lucebat a xp̄o nō a seipo. Ideo dicit Johannes Chry. Vocando dn̄s lucernā Johem ostēdit qm̃ non a se lumē habebat. sz a spūssancti gra. Jō ꝛ de ipo Joh. j. Nō erat ille lux. sz vt testimoniū phiberet de lumine. i. xp̄o. De q̃ subditur. Erat lux vera q̃ illumiat oēm hoiem in hūc mundū venientē. Et hoc ꝓsiderans Johānes q̃ ipe non erat vera lucerna ⁊ lux quando ad eum venerūt sacerdotes ⁊ leuite interrogātes an eēt xp̄s confessus est q̃ non esset xp̄s

B sed vox clamãtis in deserto. Et hoc est contra multos doctores clericos vel laicos q̃ lumẽ intelligẽtie sibi infusum ⁊ mutuatũ hr̃e estimãt a seipis nolẽtes scire q̃ ois sapia a dño ẽ ⁊ cũ illo fuit semp. ⁊ ẽ ante eũ. Eccl̃i. j. Ideo tales merẽ/tur lumine sibi mutuato nõnũ q̃ spoliari. sicut dr̃ legit de Alano doctore magno q̃ tãte fuit supbie. q̃ omne lumẽ sibi infusũ itelligentie nõ a deo sz a seipo putaret. hic quodã die ascẽdẽs kathedrã sermonẽ ad clerũ volens subtilit̃ formare ⁊ fabricare. ⁊ cũ incipe vellet. deus oẽm sciam ab eo abstulit. ita q̃ loqui non posset latinũ idioma. Idcirco descẽdit cõfusus ⁊ deo satisfacere cupiẽs humilis fact⁹ ẽ claustrũ subintrauit. In quo p multos annos pauit porcos. Tandẽ surgentib⁹ hereticis. facta ẽ ꝓgregatio clericoꝝ ad hereticos deuincẽdos. ad quã q̃dã abbas illius claustri est vocat⁹. qõ cuz audisset Alanus. abbatẽ petijt vt cũ eo iret. ⁊ cũ ille renueret Alanus sequebat̃ currũ. ⁊ cũ ibi venisset vbi hereticos supare nõ potuissent. Alan⁹ iam humiliat⁹ ab aplico petita licentia hereticos subtilter deuicit. Ecce q̃ ꝑus supbus pdidit lumẽ sciẽtie. postea humiliat⁹ reassumpsit. Ideo beat⁹ Johẽs humiliter cognouit ⁊ ꝓfessus est q̃ nõ eẽt xp̃s. vt habet̃ Joh. j. scz q̃ ipe a se lumẽ nõ accepisset. Sic ⁊ nos exemplo illi⁹ facere debem⁹. ⁊ oẽm mẽtis illumiationez deo ascribamus. a quo oẽ datũ optimũ ⁊ omne donum pfectũ desursũ ẽ. descendens a patre luminũ. Jacobi. j. Quia dicit. b. Berñ. in ẽmõe de natuitate bti Johis. Quid ẽ q̃ tot ⁊ tantis eũ pconũs extollem si ipm neglexerim⁹ in moribꝰ imitari. Tales enĩ essemus q̃les sunt q̃ bene pugillantes laudãt. cum ipi tñ pugnare nõ audeant. Ideo oportet vt ipm i humilitate ista imitemur. Quarto beat⁹ Johes lucerne cõparatur ꝓpter sue lucis obumbrationẽ. qz videmus q̃n lucerna accendit̃ si maior apportat̃ illa obumbrat̃. Recte sicut videm⁹ in lucernis mũdi Nã sole veniẽte lumẽ lune minuit̃ ⁊ obumbratur. Sic fama Johis. veniente xp̃o fuit diminuta. Ideo dixit beat⁹ Johes. Illum oportet crescere me aũt minui. Joh. iij. Sic etiã naturalit̃ videmus q̃ nõ solũ sol obumbrat lunam. sz ⁊ alias stellas. ⁊ etiam luciferũ: q̃uis fulget radiose ⁊ non expectat ei⁹ occasũ ẽm q̃ dicit Chrys. Sic̃ solẽ pcessit lucifer. ⁊ sic̃ lux solis nõ expectat occasum luciferi. sed eo pcedẽte egredit̃ ⁊ lumen solis obscurat eius cãdorẽ. sic ⁊ xp̃s non expectauit vt Johes cursum suũ expleret. sz venit adhuc eo docẽte. Ad idez dicit Theophil⁹. sic̃ alioꝝ luminũ sole adueniẽte lumẽ extingui videt̃ cũ non sit ẽm ꝓpitatẽ extinctũ. sic pcursor tã q̃ stella a sole celatus minuebat̃. Quinto dicitur lucerna ꝓpter suam ꝓsummationẽ. Recte enĩ sicut lucerna alijs fuiendo se ꝓsumit. ita beatus Johes ꝓpter nr̃am vtilitatẽ ⁊ exemplũ substãtiã suã ꝓsumpsit corpus suũ porrigendo ꝓsumpsit vitã suã p iusticia moriẽdo. consumpsit famã suam ipam minuẽdo. qz cuz a iudeis xp̃s crederet̃ famaz istã extinxit. ⁊ se valde humiliauit dicens se nõ esse Heliã nec Hieremiã nec ꝓphetã. vt hr̃et̃ Joh. j. In h̃ debem⁹ beatũ Johem imitari. ⁊ si non in toto tñ in pte possibili. ideo dicit Berñ. in ẽmone d̃ natuitate eẽ si non possum⁹ eũ imitari in ꝓtemptu mundi et diuitiaꝝ tpalia bona dimittendo: ⁊ in vita heremitica. imitemur tñ in tẽperãtia habẽtes victum ⁊ vestitum ⁊ his cõtenti simus. alia pauperibus erogãtes. Et si non possum⁹ sequi i vite austeritate ⁊ carnis maceratione. seq̃mur tñ his tẽporalib⁹ non vtendo delitijs. vestes ⁊ superflua desideria rescãdo. hec Berñ. ⁊ tñ de ꝑmo. Qtum ad scoz describit̃ a fragilitat̃ humane accẽsione cum dr̃ ardens. Circa qõ notãdum dicũt naturales q̃ lucifer q̃n mane oritur splendorẽ habet rubeũ ⁊ candentem electro similẽ: ⁊ q̃si ardẽs videt̃ scintillare. ita beat⁹ Johãnes in ortu sue natuitatis ardebat igne charitatis. Nã cum abundaret iniq̃tas ⁊ frigesceret multoꝝ charitas ipe tactus dolore intrinsecus surrexit velut Helyas tã q̃ ignis ardens ⁊ verbum eius q̃si facula ardebat vt accẽderet corda frigiditatis hũane. ideo dic̃ beat⁹ Amb. in ẽmone de natiuitate dñi. Sicut solẽ mundi ꝑus q̃ oriat̃ adhuc ante lucẽ pcedit lucerna ardens. sic ⁊ xp̃s sol habet lucernaz suã q̃añ ipm pcessit. Subdit ꝓpheta. Paraui lacernã xp̃o meo. Que aũt sit ista lucerna. ostendit dñs de Johãne. ille erat lucerna ardens ⁊ lucens. Et subdit an nõ ardebat cũ phariseis dicebat Henimia viperaꝝ q̃s ostendit vobis fugere a ventura ira dei. an non ardebat q̃n Herodez corripiebat. Nõ inq̃t licet tibi habere vxorez fratris tui ⁊c̃. hec Amb. beat⁹ Hiero. dicit. Uerebatus Johes ardẽs vehemẽter accensus fuit quẽ ꝑoccupauit flãma celestis vt iã xp̃i sentiret aduentũ qui nõdũ poterat sentire seipm. Et ppt̃ talem ardorem assimilatur Johes carbũculo lapidi pciosо. De quo refert Jsi. li. xvij. c. xij. Carbunculus vt carbo ẽ cuius fulgur nec in nocte vincit̃ nec obscurat̃. lucet enĩ in tenebris adeo vt flãmas ad oculos vibrat. ⁊ ille melior ẽ iter alios q̃ fulget ⁊ emittit radios vt ignis. ita. b. Johes fuit mor̃e illius lapidis pciosus seu nobilis. qz fuit ex nobilib⁹ parentib⁹. qz pater su⁹ Zacharias fuit summ⁹ sacerdos. ⁊ mater sua de filiab⁹ Aaron. ⁊ erãt ambo iusti ambulãtes in mãdatis dei. Luc̃. j. ⁊ sic fuerũt nobiles i corpore ⁊ aia. in quibus Johes est eos imitat⁹ vt verificet̃ illud poeticum. Sequit̃ patrẽ sua p/les. Ideo dic̃ Beda. Johes nõ solũ iusti parẽtib⁹. sed ex pontificali stirpe nat⁹ est. Ex iustis

quippe parentib⁹ vt eo ꝓfidēti⁹ iusticie p̄ceptū pplo daret. De sacerdotali vero vt eo potēti⁹ imitatiōz sacerdotij p̄dicaret. Fuit etiā Joh̄. ignit⁹ ꝛ ardēs vt carbo in diuino amore ꝛ p̄ximi correctiōe ꝛ dilectione. qz ꝑ salute hoīuz se ip̄m quēadmodū carbo ignit⁹ ꝓsumebat. ꝛ alios peccatores inflammabat qñ dixit: Ego vox clamātis in deserto p̄pate viā dñi. Et seq̄t. qñ ex illo fuerūt igniti ꝛ illuminati. qz ois hierosolyma ꝛ iudea. ꝛ ois regio circa iordanē exibāt ad eum ꝛ baptizabant ab eo ꝓfitentes peccata sua. vt habet Matth̄. iij. q vtiq; nō fecissent nisi igniti fuissent. vtinā ꝛ nos etiā hodie accēderemur ab eo vt peccata nr̄a ꝓfiteremur Qualiter ignitus ꝛ ardens fuit q̄ ad deū ptz in vita sua: qz habebat vestimentū de pilis camelorūz ꝛ zonam pelliceaz circa lumbos suos. Esce sue erant locuste. et mel siluestre. Matth̄. iij. Hec mādducabat iohes penitētiā ꝛ patientiā p̄ferēs qui sine peccato viuēs fuit spūsancto repletus Nos autē nō sumus p̄ochdoloz in dilectione dei sic iohānes ardētes ꝛ igniti. Nam plus penitētiā agere debem⁹ qui pl⁹ peccauimus. Nō solum ita penitem⁹ abstinendo vestetiā si attēdamus campos ambulantes ad messem pisces nātes in aq̄s. bestias vagātes in siluis. ꝛ aues volātes i aere velociter. q̄ vix nostre gule sufficiunt. supaddimus herbas vt vix sufficiunt cāpi vaste solitudines. et fossata ad ꝓficiendū ab apothecarijs cōfecta Johes in cilicio de pilis camelorū cōfecto penitentiā egit. nos autē etsi a patre nr̄o Ada; pelliceas tunicas ferre possimus. tñ ꝑcessimus postea ad cortices herbaꝝ idē. ad linū. deinde ad stercus vermiū hoc est ad sericū tandē ad lapides p̄ciosos. qd̄ tñ amabilis carbuncul⁹ beat⁹ Johes nūq̄ fecit. Ipse nunq̄ extingui p̄t nec potuit ab ardore charitatis. Nos aūt multotiens extinguimur. ideo p̄t nobis dici illud qñ abundauit iniq̄tas refrigescit caritas multoꝝ. Ideo eēt nobis summopere necessariū vt adhuc circa nos habere/mus sanctū iohannē corporaliter q̄ nos reaccēderet ꝛ igniret. ꝛ flāmas sue charitatis mentis nr̄e ad oculos vibraret. ꝛ h̄ quo ad ſm. Vtuz ad tertium cōmendat beatus iohannes a tenebrositatis mūdane illustratione cuz subiungit lucēs Pro quo sciendū dicit Isi. li. xij. q ē quedam bestia noie noctiluca parua i statura multos habēs pedes. hec in tenebris lucet vt cāde la in luce aūt plena est obscura. noctis enī tenebras illuminat. sz hec lux in die obscurat. Per hāc bestiolā iohannes designat q̄ luxit in tenebris p̄mo. hoc ē i vtero materno. qñ spiritusancto repletus eū q̄ est verum lumen ꝛ cordiū illustratoꝛ xp̄m adesse cognouit cuz in p̄sentia sua exultauit. Ideo dicit beat⁹ Aug⁹. Celū ꝛ terrā nōdū vidit, creatorē celi ꝛ terre cognouit. Et sic ista lucerna luxit sub modio. cōtra illū. Nemo lucernā accendit ꝛ ponit sub modio ꝛ in abscondito sed ponit sup candelabrū vt q̄ ingrediant lumen videant. Luc̄. xj. Quia hec lucerna beatus iohānes posita est sub modio hoc ē i vtero occulto. ꝛ tamē luxit qñ xp̄m cognouit Etiā matri luxit vt dñi matrē etiā recognosceret quādo dixit. vnde mihi hoc q mater domini mei veniat ad me. Luc̄. j. Quia videm⁹ qñ lumen accēdit lucerna illustrat. sic Elisabeth illumīata fuit a iohāne Ista aūt lucerna postea posita sup cādelabrū mirabiliter luxit. qz christū digito monstrauit cum dixit. Ecce agn⁹ dei ecce q̄ tollit peccata mūdi. Joh̄. j. Luxit in mūdo per suam sanam doctrinā que fuit ad penitentiā faciendam cum dixit penitentiam agite. Mat. iij. Luxit per cōuersationē bonā Teste Chry. sup Matth̄. Cōuersatio iohānis omnium hominū vitā culpabilē apparere facit quēadmodū si videris vestē candidā dicis. q̄a satis pulchra ē quā si supra niuē locauer⁹ incipit respectu niuis sordida esse q̄ tibi satis pr⁹ decora videbat. q. d. Chry. Si cōuersationē alioꝝ videris diceres quia bona ē. si aūt ad cōuersationem Johis cōpaueris sordida incipit apparere. Luxit etiā. b. Johes xp̄o sibi viā faciēdo qz videm⁹ anteq̄ sol perfecte oriat radios p̄mittit q̄ celū illuminat ꝛ ei faciunt viam sicut h̄ testat Chry. super Matth̄. Sol inquit appropians anteq̄ appareat mittit radios suos ꝛ albescere facit orientē ꝛ p̄cedēs auroza aduentū diei demonstrat. Sic dominus natus i mūdo anteq̄ appareret p doctrinā spūs sui fulgore trāsmisso. illuminauit iohannē vt p̄cedens ille aduentum denūciet saluatoris. hec ille. Et q̄uis beatus iohes sic in vtero ꝛ in mūdo luxit. h̄ tñ fuit in nocte. ideo cū venit lumen verū diei gr̄e tūc obscuratus fuit ꝛ p mortē extinct⁹. ꝛ sic luxit illis q̄ erant in tenebris inferni ſm q p̄dixit Zacharia pater ei⁹. Luc̄. j. Illuminare his q̄ in tenebris ꝛ in vmbra mortis sedēt. Ideo h̄ dicit q iohes fuit lucerna lucēs tam in vtero ꝛ i mūdo q̄ in limbo. ꝛ h̄ quo ad tertium.

Sermo terti⁹ de sancto Johe baptista

Fuit hō missus a

deo cui nomē erat Johes. Joh̄. j. Consuetudo ē magnoꝝ dñoꝝ quādo venire volūt ad aliquā regionē varios p̄mittunt nuncios q̄ eoꝝ aduentū annūciant incolis illius regionis Cum aūt in p̄primo iam aduenerit solenniozez dirigūt nunciū q̄ aduentū in breui affuturū annunciat. Idē videm⁹ in natura q sol qui ē reg oiuz planetaꝝ ꝛ dñs ſm Amb. in exame. q̄ venit ad terraz nostre regionis varios p̄mittit nūcios. s. stellas ortū suū p̄dicantes. cum autē ppe ē circa ortū. solennissimū destinat nūcium

N

lucifer q̃ eũ ī ꝓximo nũciat oriturũ. Idē etiaz legiť in figura Numeri. xiij. q̃ moyses qui fuit dux filioꝝ israel educēs eos ex egypto añq̃z veniret ad terrā ꝓmissionis multos p̃misit nuncios vt viā sibi adeũdi p̃pararēt tādē misit solenniores caleph ⁊ iosue vt terrā illā explorarent.

A Spũaliť. xp̃s ē ille dñs in cui⁹ vestimento ⁊ femore vidit. b. Johes scptũ. rex regũ ⁊ dñs dominātiũ. Apoc. xix. Jp̃e etiā ē sol iusticie. ideo hāc ꝓsuetudinē habuit seculariũ dñoꝝ q̃ veniens ad mũdi hui⁹ mirabilem regionē multiplices p̃misit nũcios. s. ꝓphetas q̃ a lōge aduētuz suũ annũciauerūt q̃z vnus Zacharias sic ait: Ecce rex tu⁹ venit tibi. iust⁹ ⁊ saluator Zach. ix. ⁊ multi alij eũ p̃uenire dixerũt. Ad vltimuz autē p̃misit solēnissimũ. b. Joh. bap. q̃ q̃si lucifer p̃clarissimus: xp̃m venturũ tā p̃dixit. Ām q̃ dicit Chry. sup Mat. Multe stelle lucē p̃cedũt nũciantes lucis aduētũ. ⁊ nlla ip̃az nomē luciferi meruit hr̃e nisi vna. q̃ cũ ip̃a luce p̃cedit. Sic oēs ꝓphete añ faciē xp̃i p̃cesserũt. sol⁹ aũt iohes cũ xp̃o ꝓcessit q̃ ip̃m digito demōstrauit dicēs: Ecce agnus dei. ecce q̃ tollit. hec Chry. Et bñ sol⁹ iohes dr̃ lucifer. q̃ Ām naturales lucifer q̃ ⁊ ven⁹ dr̃ est planeta beniuolus ideo ponit sub marte vt ei⁹ malicią refrenet. vt dicit Ptolome⁹ in li. d̃ iudicijs astroꝝ. Sic. b. iohes fuit beniuol⁹ ⁊ māsuet⁹ vt ex hoc cūctis amabilis redderet. ⁊ ois hierosolyma ad eum exibat ad iordanem ⁊ pnias ab eo acceptabat. Mat. iij. Sicut etiā lucifer terminat noctez et annũciat diē. q̃n eni orit ē signuz q̃ nox p̃cessit ⁊ dies accedit. Ita iohāne veniēte ver⁹ lex per noctē figurata fuit termiata. Q̃z habeť Mat. xj. Dis lex ⁊ ꝓphete vsq̃z ad iohēz ꝓphetaue/rũt. Jp̃e aũt verũ diē xp̃m annũciauit q̃n dixit veniet fortior me post me cui⁹ non sũ dign⁹ solu-ere corrigią calciamētoꝝ ei⁹. vt scribiť Mat. iij. ⁊ Luc. iij. Sic etiā lucifer siue ven⁹ oēs laudabiles ỽtutes teneri i se. Juxta illud poeticuz Veneris ḃ nat⁹ cūct⁹ extat bñ grat⁹. Ita iudei ip̃m eē xp̃m estimantes. Joh. j. Et hz in se ỽtutes patriarchaꝝ. ꝓphetaꝝ. angeloꝝ. vt ptz in ꝓmo Ām mõe pte p̃ma. Hic p̃clarissim⁹ lucifer hodie missus ē in mũdũ a deo p suā natiuitatē vt viā p̃pararet ⁊ veniētez in ꝓximo nũciaret. sic testať euāgelista i ỽbis p̃assumptis dicēs: Fuit homo missus a deo. In q̃b⁹ verbis. b. Joh. a duob⁹ cōmendať spēaliter. Primo a benignitatis affluentia. ibi. Fuit hō. Secdo a sanctitatis euidētia. ibi. cui nomē. Primo notādum dicit Ari. in li. de aialib⁹ q̃ elephas inter oia aialia ē aial valde benignũ. q̃ dr̃ felle carere. Accidēs taliter dr̃ esse seu⁹ q̃n nimis ꝓuocať vel vino in ebriať. vel q̃n ei sanguis demōstrať. Mystice p̃ aial intelligiť homo q̃ Ām phos est dignissima creaturaꝝ creatura. Et Ām Aristo. j. Pol'. homo ē aial ciuile politicuz ⁊ māsuetũ. Et in signũ hui⁹ bonitatis ⁊ benignitat⁹ natura nondedit sibi cornua vt ceruis ⁊ tauris nec vngues vt leonib⁹. nec venenũ vt serpentib⁹: vt hō dictis ⁊ factis māsuet⁹ deberet eē ⁊ iteri⁹ ⁊ exterius demōstraret. Jdeo si hō ē litigiosus ⁊ iracũdus. nō hoi sed bestie cōpať. Teste Boe. q̃ ait li. iiij. psa. iij. Ferox atq̃z inq̃etus linguam litigijs exercet: cani comparabilis est tē. Ire intemperans fremit: leonis animũ gestare creda tur. Et q̃uis hō naturaliť sit benign⁹ debet tñ fieri irat⁹. ⁊ h̃ p̃cipaliter q̃n oñdiť ei sanguis h̃ ē peccatũ ꝓximi Ām q̃ monet ps. iiij. Irascimini ⁊ nolite peccare. Q̃z dicit Aug⁹. Et ponit i cano. odio. dis. lxxx vj. Odio habēda sũt peccata ⁊ nō hoies. Jdē dicit Aug⁹. ⁊ ponit. xxiij q. iiij. canone. Duo inq̃t ista noia cũ dicim⁹ hō peccatoꝝ nō vtiq̃z frustra dicim⁹ q̃ peccatoꝝ ē corripe. ⁊ q̃ hō miserere. Et h̃ fuauit moyses legislatoꝝ. de q̃ legitur Numeri. xij. Q̃ fuit vir mitissim⁹ sup oēs hoies q̃ cũ accēderet seu⁹ factus fuit. Nã vt legiť Exo. xxxij. Cũ fuit i mõte cũ dño oñdit sibi dñs pctm̃ ppli dicens: Descēde q̃ peccauit ppl's tu⁹. ip̃e aũt audiēs irat⁹ effect⁹ ē descēdensq̃z dixit: Si q̃s dñi ē iungať mihi. Et congregati sũt ad eũ filij Leui q̃bus ait Jte de porta ad portã ⁊ occidat vnusq̃sq̃ fra/trem suũ. ⁊ sic ꝓpter pctm̃ q̃si. xxiij. milia occiderũt. Sili modo. b. Johes dict⁹ est homo. q̃ fuit benignissim⁹ hoiuz ad ꝓcordiā intēdens reuocare vniũsos vt p̃dixit angel⁹ Zacharie de Johe. Multos filioꝝ isr̃l ꝓuet ad dñz Luc. j L Jdeo cōpať berillo lapidi p̃cioso. De quo diē Dion⁹. q̃ ē lapis modic⁹ ⁊ magne beniuolētie ad faciēdā pacē int̃ dños terrenos: vt reges et alios hoies cōmunes. q̃ valet ꝓtra picula hostiũ ⁊ ꝓtra lites. inuictũ reddit. ⁊ amorē diligit ꝓiugalē. Sic. b. Johes fuit puus in hũilitate. q̃ nec ꝓpheta nec helias voluit noiari. vt habeť Joh. j. et multe extitit beniuolentie ⁊ benignitatis. vt de ip̃o pōt dici. vir iste mitissim⁹ i pp'o apparuit. q̃ studuit oēs ad se venientes ad pacis ꝓcordiā reuocare. q̃ō p̃cipaliť ptz in militib⁹ quos instruxit. Neminem cōcutiatis neq̃z calūniā faciatis ⁊ ptēti estote stipēdijs vestris. Luc. iij. Est autē ꝓcutere aliq̃d petere vltra debitũ rōne officij vel amicicie. vt. xxiij. q. j Milites. q̃ō sp inducit discordiā quaz iohes volēs sedare. ideo dixit. neq̃z ꝓcutiatis. Quaz doctrinā milites ⁊ dñi terrestres debent obseruare. Quia dicit Aug⁹. ⁊ ponit in cano. vbi supra. Milites boni vltra stipēdia sua nihil debēt sibi vsurpare. si ampli⁹ q̃runt tāq̃z calūniatoꝝ ⁊ ꝓcussoꝝ a iohāne sntia cōdemnať. Habeť ⁊ originaliť de ỽbis dñi. Etsi hanc doctrinam iobis tenerem⁹. benigne et q̃ete viueremꝰ. Q̃z dicit Seneca in li. de moriḃ⁹. Quietissimā vitā

hoies agerēt in terris si hec duo ꝓnoia meū et tuū tollerēt. Ideo tolle meū ⁊ tuū: ⁊ oia in pace erūt. Et in sup. b. Johes sic beniuolus fuit ⁊ benign⁹: tñ videꝫ peccata phariseoꝝ eos sane redarguit dicēs. ꝓgenies viperarū ꝙs demonstrabit vobis fugere a vētura ira. Facite ergo dignū fructū pnie. Mat. iij. Hic hō benignissimus. b. Joh. missus ē a deo sicut radius a sole. Videmus enī q⁹ sol a se emittit radios q̄ subintrant terrā ⁊ caloꝛe suo terrā dissoluūt ⁊ humiditatē desiccāt. Sol xp̄m significat q̄ misit vnū de maioꝛib⁹ radijs. b. Joh. q̄ caloꝛe suo hoc est amoꝛe quē habuit ad hoies. exiccauit a multoꝝ coꝛpoꝛib⁹ humiditatē luxurie ⁊ ab herode. ⁊ ab herodiana ꝓualuit exiccare cuꝫ dixit. Nō licet tibi hr̄e vxoꝛē fratris tui. Marc. vj. ſz acq̄escere noluerūt. iō perierūt. Scim⁹ enī vbi radius solis admittit̄ ⁊ nō resistit̄ sibi lutū expurgat. vbi aūt ē resistētia ibi manet imūdicies. iō q̄ vult ab ih̄u radio. b. Johe mūdari nō dꝫ facere obstaculū ꝓ pctīs. qꝛ tanq̄ mūdissim⁹ imūdis dedignat̄ nec ad se trahit sed expellit. sic̄ refert Paulus in hist̄oria lōgobardoꝝ. Rocharith rex lōgobardoꝝ iuxt̄ eccl̄iam sancti iohis bap. cū multo oꝛnatu sepult⁹ fuit. q̄dā vero cupiditate illect⁹ nocte sepulcrū aperiens ꝑdauit Cui beat⁹ Joh. apparuit dicens: Quare ausus fuisti tāgere mihi cōmissuꝫ eccl̄iam meā de cetero ingredi nō valebis. Nō vtiq; sic euenit. nā q̄n ꝑdictā eccl̄iaꝫ intrare volebat q̄si a validissimo pugile ei⁹ guttur feriebat̄ q⁹ subito retrocessit. Ecce spernit imūdos peccatoꝛes Scdo missus ē sicut scintilla ab igne cuius q̄dē i scintille radiarissim⁹ ē ad modū stelle luminosus. ⁊ diffusione sue igneitatis in aere apparet vndiq; luminosus vt videm⁹ Sz ꝓm aplm ad Heb. xij. Deus nr̄ ignis ꝯsumēs ē. hic emisit a se scintillā. b. Joh. q̄ fuit clarissim⁹ absq; oi macula nat⁹ et spūsancto replet⁹ adhuc i vtero mr̄is sue Luc̄. j. Et ꝓpter illā magnaꝫ claritatē celestis pater ip̄m noīat angeluꝫ Malach. iij. Ecce ego mitto angelū meū. Et dic̄ Chry. Puto etsi audeo dicere q⁹ glorioſior ē Joh. q̄ angel⁹. qꝛ fuit hō ⁊ ꝓpter magnitudinē xtutū vocat⁹ ē angelus q̄si noie ⁊ xtute eēt angel⁹. Fuit etiā Johes ad modū stelle luciferi luminosus. iō pōt dici ꝺ eo illō Job. xxxviij. Nūq̄d ꝓducis lucifer̄ i tpe suo. Ideo apparuit vndiq; radiosus ad modū scintille. qꝛ a xp̄o cepit xtutē inflāmādi sic̄ scintilla ab igne. Tertio missus ē a deo sicut odoꝛ a floꝛe. Flos ē xp̄s. iuxta illud Cañ. ij. Ego flos cāpi. Isti⁹ floꝛis odoꝛ fuit. b. Joh. q̄ ab eo accepit xtutē delectandi. Nā delectauit deū vt de ipso dici possit illud Gen̄. xxvij. Ecce odoꝛ filii mei sic̄ odoꝛ agri pleni cui bñdixit dñs. Odoꝛ eni sue sanctitatis nō fuit clausus ſz apt⁹. Naz vicini ⁊ cognati isto odoꝛe sūt refecti. qꝛ super oia montana. iste odoꝛ diuulgabat̄ ⁊ diffundebat̄. vt ptz Luc̄. j. Hodie etiā non solū xp̄iani. ſz ⁊ saraceni odoꝛe sue sanctitatis reficiuntur. Quia ꝓm Guil. in rōnali diuinoꝝ. lxxxj. l. vij. Ipsi dicunt̄ etiā ih̄ festū ꝓm ritū suū colere ⁊ iubilāter celebꝛare: vt adimplerēt illud angeli dicti. Et multi i natiuitate ei⁹ gaudebunt. Et. b. Johes nō solū fuit odoꝛ agri. ſz etiā agri pleni Sed tūc odoꝛ agri plen⁹ est q̄n diuersis floꝛib⁹ redolētibus ē oꝛnat⁹. Ita. b. Joh. floꝛib⁹ xtutū vtpote violis humilitatis ſolſequijs supernę ꝯtemplationis. rosis rubentib⁹ acerbe passionis. Ecce nō solū fuit odoꝛ agri pleni ſz etiam bñdicti. Tunc eni ager ē bñdict⁹ ſi laudabiles fruct⁹ ꝓducit. Sic. b. Joh. fructū. xxx. inq̄tū ꝑdicatoꝛ eximius. lx. inq̄tū martyr. cētesimuꝫ inq̄tū virgo ꝓmāsit ꝓduxit. ⁊ illi sūt laudabilissimi fruct⁹ q̄ possūt reperiri. Quarto missus fuit a deo sic̄ legat⁹ a ꝓncipe. xp̄s eni ē ꝓnceps pacis. Esa. ix. Ipsi⁹ legat⁹ fuit iohes ⁊ imediate a latere missus. ꝓm q⁹ dicit ꝓpheta Abdias in. c. vnico. Legatū auditu audiuim⁹ a deo Legatū illū ad gētes misit vt indulgētias faceret. Nꝛ dic̄ Chryſ. sup Matth̄. Solent reges nato sibi filio indulgentias in regno suo dare. et exactiones ꝓtermittere. de⁹ autē nato filio suo volēs indulgētias peccatoꝝ donare ꝓmisit iohannē q̄si exactoꝛē dicēte: penitentiā agite ⁊c̄. Et subdit. O exactio q̄ non facis paupes ſz diuites reddis. Naz q̄dq̄s debitū sue iusticie deo reddiderit nihil deo ꝓstat. ſz sibi lucruꝫ acq̄rit salutis. Quinto missus ē a deo sic̄ riuus a fōte Christ⁹ ē fons vite. iuxta illud ps̄. xxxv. Q̄m apud te ē fons vite. Iste fons indeficiēs emisit a se riuū largissimū Joh. bap. q̄ inquā replet⁹ ē aq̄s gr̄aꝫ. Teste ps̄. lxiij. q̄ ait. Flumē dei repletū ē aquis ſcz gr̄aꝫ ⁊ spūsancti. Et aquas matri sue Elizabeth ē largissime imptit⁹ quaꝫ adhuc in vtero ꝓphetissam fecit q̄n ipsa dixit Unde mihi ih̄ vt veniat mater dñi mei ad me. Luc̄. j. Ido dic̄ Chry. sup Mat. Quis ꝓphetaꝫ cū eēt ꝓpheta ꝓphetaꝫ facere potuit. helias q̄dez vnxit helizeū i ꝓphetā non tñ ei ꝓphetandi gr̄aꝫ ꝓtulit. Ille aūt i vtero mr̄is exist̄s diuini intuit⁹ sciētiā matri donauit ⁊ os illi⁹ in xbo cōfessionis aperuit. vt cui⁹ nō viderat ꝑsonā agnosceret dignitatē dicēs: Unde h̄ mihi vt mater dñi veniat ad me. Ad idē Aug⁹ Johes ꝓbus fuit sue mr̄is mgr̄ q̄ fili⁹. primo eni eaꝫ docuit q̄ illa eū lactauerat. hec ille. Istas aquas etiā imptit⁹ ē p̄ri Zacharie. vt habeꝫ Luc̄. j. et Zacharias pater ei⁹ replet⁹ est spūsancto ⁊ ꝓphetauit dicēs: Bñdict⁹ dñs de⁹ isr̄l ⁊c̄. Illas insup aq̄s gr̄aꝫ spūssancti oīb⁹ tribuit abūdanter. ita vt de ipo cōuenienter exponi pōt illud Joh. j. De plenitudine ei⁹ nos oēs accepim⁹ ⁊ gr̄aꝫ ꝓ gr̄a. ⁊ hoc quo ad ꝓmū. Qtuꝫ ad scdm

Sermo

cõmendaꝛ .b. Johes a sanctitatis eui dẽtia .cũ subiungiꝛ .cui nomẽ erat iohes. Circa qõ notã dũ. ꝙsucuerũt reges ⁊ dñi seculares suis militibus multas facere p̃rogatiuas ⁊ honoꝛes. Si eos viderint negocia expedire sagaciterq; cõplere. ⁊ hꝫ ẽ indicium amoꝛis. Si aũt easdẽ p̃rogatiuas exhibent vel q̃s ipsi habẽt fieri iubẽt. ẽ euidẽtissimũ signũ bonitatis eoꝝ aut virtuositatis. qꝛ ꝯm Aris. iiij. Ethi. Solus bonꝰ ⁊ virtuosus ẽ honorãdus .qꝛ prauꝰ hõ honore nõ ẽ dignꝰ. Moraliter .rex celoꝝ ⁊ dñs dñoꝝ xp̃s milites suos apl̃os martyres. confessoꝛes atq; ỽgines. multis hꝺ p̃rogatiuis in terris honorauit qõ fuit signũ spẽalis dilectiõis. Nullum tñ ita honorare voluit sicut btm̃ Johem bap. cui has p̃rogatiuas siẽ ⁊ sibi ꝯpi voluit exhiberi donauit qõ ptz ex isto q; sicut nomẽ xp̃i. s. iesus a deo pꝛe sibi fuit impositũ. ꝯm illud ꝓphe Vocabiꝛ tibi nouũ nomẽ qõ os dñi noiauit. Esa. lxij. Et ab angelo Luc. ij. Vocatũ ẽ nomẽ eiꝰ iesus qõ vocatũ ẽ ab angelo ⁊c. Ita ⁊ hꝫ nomẽ Johes fuit sibi impositũ a deo. quẽadmodum ipse de hoc Esa. xlix. gloziaꝛ. De vẽtre matris mee recoꝛdatꝰ ẽ nois mei. Etiã ab angelo ẽ vocatũ Luc. j. cum dicit ad Zachariã Elisabeth vxoꝛ tua pariet tibi filiũ. ⁊ vocabiꝛ nomẽ eius iohes. Sed diceret aliq̃s. sunt tñ aliq̃ antiqui sancti sibi in hꝫ eq̃les .qꝛ natiuitas Isaac Gen. xvij. ⁊ Sampsonis Judic. xiij. p angelũ fuit nũciata. Sed ibi nomẽ angeli ignoꝛaꝛ nec eis nomẽ ẽ impositũ ab angelo. Hic aũt fuit idem angelus Gabriel q̃ xp̃m nũciauit. q̃ ⁊ iohanni nomen imposuit. Et hũc honorẽ xp̃s nulli alij fieri voluit. Etiã ptz hꝫ ex noie qõ ẽ Johes in q̃ ei⁹ sanctitas euidẽter cõmẽdaꝛ. qꝛ interp̃tatur gr̃a dei. ex q̃ apparet q; ipe nõ tm̃ fuit deo gratus sicut alij sancti. sz oiuz gratissimus. Ideo i signũ dicebant cognati elizabeth. Nemo est in cognatione tua q̃ vocet hꝫ noie. q̃si diceret. nullus añ istũ natꝰ fuit q̃ eẽt dignꝰ vocari gr̃a dei. Ideo de illo põt exponi illud Hester. xv. Vidi te dñe q̃si angelũ dei ⁊ turbatũ ẽ coꝛ meũ p̃ timoꝛe gl̃ie tue. Valde eni mirabilis es dñe et facies tua plena est gr̃az. Si de hꝫ latiꝰ vis hr̃e recurre ad ꝯmonẽ p̃mũ. s. vir bonꝰ est. ⁊c. ibi inuenies q; gr̃az oiuz sanctoꝝ habuit. ⁊ hoc q̃tũ ad secundum.

¶ In festo apl̃oꝝ Petri ⁊ Pauli.

Ionathas et saul

amabiles ⁊ decori valde in vita sua. in morte q̃z nõ sunt diuisi. Ita scribiꝛ .ij. Regl. j. Sicut naꝛales q; in india regiõe sunt duo lapides ignee nature q̃ sibi naturalẽ vt sic loquẽdo ostẽdũt charitatẽ. Nã q̃n vnꝰ alteri vult appꝛopinquare ⁊ se vnire. intantũ exardescũt q; magnus efficiꝛ ignis q̃ videꝛ in montibꝰ ⁊ in vallibus. ⁊ iste ignis sic aggregatꝰ p lõgũ durat tp̃s vt etiã a lõge positis valeat intueri. Spũaliter A p hos duos lapides hi duo beatissimi lapides id ẽ. apl̃i petrꝰ ⁊ puulus designanꝛ. Naz petrꝰ interp̃taꝛ vno modo q̃si petra rõne firmitatis i passione. Siliter paulꝰ i aduersitatis tolleratione. Et totaliter fuerũt igniti igne charitatis q̃ ad deuz p̃primos ⁊ seip̃os. Sicut de petro scribit egesipus papa. Q̃ pẽdẽs in cruce dixit. Tu dñe oĩa mihi es totũ q̃z tu mihi. Et nihil aliud nisi tu solus mihi es. Sed de paulo habeꝛ ad Roma. viij. Certus sũ q; neq; moꝛs neq; vita neq; angeli neq; archangeli neq; aliqua creatura nos poterit separe a charitate q̃ ẽ i xp̃o iesu. De charitate p̃primoꝝ liquet de petro. q; dñs oues ei cõmisit nutriẽdas dicẽs. Joh. xxj Pasce oues meas tanq; feruẽtioꝛ oiuz amatoꝛ De paulo habeꝛ .ij. Corꝛ. xij. Ego inq̃t libentiꝰ sime impendam. s. nõ tm̃ spũalia. sz etiã tpalia ⁊ supimpendar scz ad patiendũ p animabꝰ vestris. De charitate ad seip̃os. ptz q; intantũ fuerũt inflãmati q; neq; in vita neq; in morte potuerũt ab inuicẽ separari. vt illis cõpeteꝛe põt illud dictũ p̃libatũ Jonathas ⁊ saul amabiles In q̃bus ỽbis duo p̃ncipaliter tanguñ. P̃primo gratiositas cõuersationis .ibi. Jonatas et saul. Scõo societas passiõis .ibi. in morte. De p̃mo ẽ notandũ dicũt naturales q; colũbe inter cetera volatilia bone ⁊ amabilis sũt ꝙuersationis. q̃n eni alie aues hoies fugiunt ⁊ a longe ni dos faciũt ⁊ pullos educũt. sole colũbe manẽt in domibus circa hoies. ⁊ pullos ibi pturiunt ⁊ cũ hoibus ꝙuersanꝛ. Moraliꝛ. beatꝰ petrus oꝛ bariona qõ interp̃taꝛ filius colũbe Et hic p Jonatam q̃ interp̃tatur domꝰ colũbe paulꝰ designaꝛ. Et recte petrus oꝛ colũba q̃ inter alios apl̃os bonã ꝙuersationẽ habuit vt ab omnibꝰ amaꝛeꝛ. ⁊ alios docuit hr̃e bonã ꝙuersationez q̃n dixit. j. Petꝛ. ij. Charissimi obsecro vos tanq̃ aduenas et pegrinos a carnalibꝰ desideriis abstinere q̃ militant aduersus aiam ꝙuersatiõnem vestrã bonaz habẽtes inter gentes. Et est B notandũ q; colũba hz sex ꝓprietates que bea. Pe. possunt recte ꝙuenire. P̃primo colũba cito domaꝛ. si ad colũbare rectis mẽsibus ponaꝛ. hꝫ est in mẽse Julij. Augusti. ⁊ septembꝛis .qꝛ de facili p̃nt cibũ inuenire i ꝓpinquo. ⁊ sic nõ longius diuagaꝛ vt dicit Petrꝰ de crescẽtijs de rusticanis cõmodis. li. ix. Ita be. petrꝰ de facili fuit vocatꝰ a xp̃o in apl̃m vt in colũbario sancte matris eccl̃ie iugiter p̃maneret. qꝛ sicut legitur Mat. iiij. Cũ quodam tpe dñs iuxta mare galilee ambularet vidit petrũ ⁊ andreã mittentes retia in mare ⁊ vocauit eos dicẽs: Venite post me faciã vos fieri piscatoꝛes hoiuz. At illi ꝙtinuo relictis retibꝰ secuti sũt dñm. ⁊ circa eũ ammodo mãserunt. nec ad ꝓpria redierunt. et

quare hoc. qz cibū angelorz z panē viuū pro se habuerunt xpm iesum. ideo dicit beat⁹ Greg⁹ Ad vni⁹ iussionis vocē petri z andreas relictis retibus secuti sunt redēptorem. Et ib est cōtra multos peccatores stultos z inobedientes qui huius sanctissimi viri et capitis ecclie petri obedientiā sequi dedignant. qz nolūt domarisa pdicationib⁹ vt intrent ad ecclie colūbare. sed sicut stulte colūbe z curiose q̄ spernūt venire ad colubare. sz residēt sup arbores circūspiciētes ad quā ptem velint volare z quasi deliberātes collū vndiq; circūflectunt. sed sepe dū de volatu deliberāt anteq; arripiāt volatū sagitte eas transuolant aut ab accipitre rapiunt. Ideo pposituū non faciūt. nec pficiunt. qz qđ diuti⁹ facere volunt non in tpe cōgruo pfecerunt. Sic peccatores miseri nolūt venire ad sancte ecclie vnionē. z si vocant venire dedignant. vt ō eis verificet illud sapiētis. Vocaui z renuistis. extendi man⁹ meas z nō est q̄ aspiceret. Prouō. j. Sed q ait ps. cviij. Nudātes transferentur et ejicāt sz a diabolo de habitationib⁹ suis. Ipsi ergo tinue deliberāt. ad quā ptem velint declinare aut bonorū vel malorz. z cū sic deliberant venit sagitta mortis z eos trāsuolabat. z sic ab accipitre inferni diabolo rapiunt. Sicut ptz ō militare regis Trancredi puincie mercolis. de q̄ legit in vitas patrū. lib. iiij. Qui p industria exteriori regi placebat. sed tñ ppter vitam malā displicebat. Ideo monebat eū rex cū infirmus ēet ad penitētiā. ille aūt noluit dicēs se hec velle facere cum ab infirmitate qualeret. Sed cuz sic deliberaret venit mors z data est sup eū sentētia dānationis z aia eius capta est ab accipitre tenebrarū. Ergo si volumus hec vitare seq̄ debem⁹ patronū nr̄m beatū petrū z ad dñm pperare. Ad hoc monemur. iij. Regū. xviij. Usq;quo claudicatis in duas ptes si dñs ē sequimini eum. Secūdo colūba ē magne dilectiōis patre enī viuēte diligit eum. z absq; eo volare nō ꝓsueuit. ita. b. petr⁹ maxime diligebat dñm qz ob eius amorē oia mundana reliquit. ita vt audacter dicere posset illud Matth. xix. Ecce nos reliquimus oia z secuti sumus te. Etiā vt refert leo papa. Petr⁹ inē ceteros apl̄os maioris dilectionis fuit z feruoris. Etiā scire tradi torē voluit dñi. cū annuit Johāni q̄ iacebat sup pectus dñi in cena vt interrogaret q̄s esset quē si sciuisset vt dicit Aug⁹ dentib⁹ discerpsisset. Ideo dñs noluit euz noiare. qz si eū nominasset vt dicit Chry. cōtinuo petr⁹ surrexisset z ipm trucidasset. Dilectio ei⁹ etiam ptz ex ib. Ex cū dñs voluit mori dixit p ceteris. etsi oportuerit me mori tecū non te negabo. Matth. xxvj Luc. xxij. z Mar. xiiij. ait: Domine paratus sum tecū in mortē ire z in carcerē qđ licz dispēsatoris pmissione: tūc nō impleuit. imo ipm negauit vt verbum dñi impleret. Constat tñ hoc ipm ex imensa cōfidentia amoris dixisse. qz recordat⁹ postea sermonis dñi exiuit foras z fleuit amare. vt infra patebit. Idcirco qz ipm prae ceteris feruēter dilexit. ideo cū ipo semp eē voluit. Et raro sine dño eē voluit. qz sicut legit in euangelio q̄ semp in arduis causis petrū secuz sumpsit tanq; magis dilectū. Fuit etiā secum in puelle resuscitatione. qz vt dicit Luc. viij. Cū dñs venisset ad domū cuiusdā pncipis nō permisit intrare quenq; nisi petrū iohannē z iacobum. Fuit z secū in monte in trāsfiguratiōe. vt habet Mat. xvij. vbi legit. Sumpsit secū iesus petrum iacobū z iohānē z duxit eos i mōtem seorsum. z transfiguratus ē coram eis. Fuit etiā cuz eo in monte oliueti in oratiōe Mat. xxvj. vbi legit. Assumpto petro z duob⁹ filijs zebedei cepit cōtristari. Hic beatus petrus dedit nobis exemplū vt sicut ipe dominū dilexit sic z nos facere debem⁹. Juxta illud Deut. vj Diliges dñm deum tuū ex toto corde tuo. z si ipm diligimus veraciter nos reamabit. Juxta illud Prouō. viij. Ego diligētes me diligo Tertio colūba p cantu habet genituz sicut dic glo. super illud Can. j. Oculi tui columbarū. z pncipaliter tunc gemit qñ pullos de nido pdidit aut parem suum amisit. Ita beatus petr⁹ spiritualiū filiorū hoc est bonorū operū z xpi amissionem per peccatū trine negationis iugiter p leticia gemitum habuit z fletum. quia non diu tardauit. sed statim exiuit z fleuit. vt habetur Matth. xxvj. Et dicit Egesip⁹ papa Quādo petrus culpam negationis ad memoriaz reducebat lachrymas vberrime emittebat. z illō de eo in consuetudinem duxit vt eius facies tota exusta lachrymis videbatur. Et dicit Clemēs papa: q̄ audito in nocte gallicātu ad orationē surgere cōsueuit. z tunc similiter ad fletum prorūpere solebat. Nouerat enī q̄ peccata lachrymis purgāt. Ideo dicit beatus Amb. z habetur de peni. dis. j. circa pncipium in. c. petrus. Voluit petr⁹ z fleuit. qz errauit vt homo. hoc ē mortaliter peccauit. Scio q̄ fleuit. lachrymas eius lego satisfactionē non lego. hec ille. Hę fuerunt lachryme doloris ex eo q̄ pśentia christi post ascensionem caruit. Ideo vt refert clemēs papa q̄ semper in sinu suo sudarium portabat quo crebro lachrymas tergebat quādo dulcis allocutionis z pśentie dñi memor erat p nimia amoris dulcedine lachrymas cōtinere non potuit. O peccatores sequimini z hūc penitentez z lachrymantem si secuti estis deuiantē. Quia dicitur in cano. de peni. dis. j. c. lachryme. Per Chrȳ. Lachryme lauāt peccatū quod pudor est confiteri. quasi diceret. Si aliqō peccatū est tam magnuz qđ cum pudore confiteatur nō est ppterea desperandum. quia p lachrymas illō

Sermo

deletur. si tñ cõfessio prius precesserit. si fuerit oportunitas als lachrymę non lauarent. Sed petrus solum lachrymis deleuit peccatũ. quia fortassis ꝓfessio nõ erat instituta Sz ꝑhdolor sunt infiniti peccatores qui licet secuti sũt errãtem imitari tamẽ nolũt ꝛ lachrymantẽ. ꝑetr⁹ dũtaxat trinies dominũ negauit. sicut sibi ꝑdixerat dñs. Amẽ dico tibi anteq̃ gall⁹ cãtet terme negabis. Matth. xxvj. Jsti autẽ centesies et fortassis millesies ipm abnegauerunt q̃uis non ꝛbis tũ factis. quotiẽs enĩ mortaliter pec/cant: totiens xpm negant. ꝛ tamẽ de illo nolũt gemere neq̃ flere. sed se iactare poti⁹ ꝛ gaudere. ꝛ de his verificaꝯ illud sapientis. Letantur cum malefecerint ꝛ exultant in rebus pessimis ꝑuerſi. ij. Si autem audiunt beatũ Aug̃l. in li. de salutaribus doctrinis dicentẽ. Nec quod libet scelus coram deo tam abominabile est q̃z ꝑterita peccata vnicuiq̃ reminiscendo gaudere: ꝛ inde exultare: ꝛ ĩ eis semp iacere. De hoc etiam poeta. Dupliciter peccat qui se de crimine iactat. Quarto colũba aliquãdo habet hãc ꝓprietatẽ alias ad rete ducẽdo. sicut de hoc refert magister libro ꝓprietatum. xij. Q colũba aliquando domatur. ꝛ ad deceptionẽ siluestrium informatur quemadmodũ sciunt aucupes Illa autẽ cum sic est instructa siluestrib⁹ se sociat. ꝛ eas ad rete ducit. ꝛ vt callidi⁹ decipiat re/te cum alijs consueuit subintrare. Jstam ꝓprietatem etiaz habuit beatus ꝑetrus. a christo nanq̃ fuit domatus. ꝛ a spiritusancto ĩ die pẽ/tecostes pleni⁹ informatus ad columbas siluestres hoc est infideles capiendos. Jdeo illis se sociauit quãdo eis ꝑdicauit ꝛ eos ad rete fidei duxit. quia legitur Act̃. ij. vna ꝑdicatione tria milia adduxit. Alio autem die duxit ad rete fidei q̃nq̃ milia hominũ. vt habeꝯ Act̃. iiij. Ut autez duceret ipos caute ad rete christi. cũ eis rete subintrauit. quia cũ eis captiuus fuit non semel sz pluries. Nam vno modo a theophilo ꝑside antiochie ciuitatis. de qua captiõe habetur in kathedra petri. Alio modo captus fuit ab herode agrippa. sed angelus domini ipsuz liberauit. Act̃. xij. Tertio captus fuit a Nerone. ꝛ hoc fuit hodie. sed illa captio eum nõ impediuit quin ad rete fidei adduceret duas colũbas spirituales scz Marcellũ ꝛ Martinianũ ꝑaulini milit⁹ seruos. Et illi ipm libere abire ꝓmiserunt. Ultimo captus fuit a militibus. et ꝑfecto agrippe ꝑsentatus vt dicit in legenda. Jta facere debent ꝑdicatores moderni vt ad rete fidei adducãt columbas indomitas scilicz peccatores. etsi necesse fuerit se cum eis capi. h̃ est occidi. permittant. Quinto columba ẽ auis ptim medicinalis. quia dicit Cõstantinus me/dicus in viatico q̃ habet sanguinẽ medicinalẽ q: sanguis columbe sub dextera ala extractus ꝛ calidis oculis instillatus dolorem mitigat et pellem sanat. Jta beatus petrus fuit medicus tam corporis q̃z anime. Nam multis infirmis medelã ꝓstitit cum vmbra sui corporis ipos sanauit. Act̃. v. Etiam mortuos suſuscitauit vt ptz Act̃. ix. vbi legit̃ q̃ in Joppen fuit quedã mulier nomine Tabita: que cũ mortua esset miserunt discipuli ad ꝑetrũ rogãtes vt veniret ꝛ eam ſuscitaret. Jpse autẽ veniẽs omnes ꝺ cenaculo in q̃ iacebat eiecit: ꝛ ponens genua sua orauit ꝛ cõuersus ad corpus dixit. Tabita surge. ꝛ illa oculos aperuit ꝛ ꝓtinuo surrexit. Refert etiam Leo papa q̃ quadã die misit petrus duos discipulos ad ꝓdicandum quoduz vnus nomine Franco. alter Maternus est vocatus Et dum viginti dies iuissent Matern⁹ defunctus est. rediit autẽ alius discipulus ad petruz ꝛ sibi nũciauit. ꝑetrus autẽ tradidit ei baculũ suũ vt super defunctũ poneret. qꝺ cum fecisset qui iam ꝑ q̃draginta dies mortu⁹ fuerat resurrexit. Ex q̃bus elicit̃ q̃ fuit bonus medic⁹ corpozum. multo autem melioz animaz. quia multis animabus ꝓbuit salutem: vt de illo exponi potest illud Matth. ix. Non est opus valentibus medicus sed male habentibus. Sexto columba instruitur vt sit litterarũ gerula. ꝛ puincie ad ꝓuinciam mitis nuncia. quia ſm naturales columba naturaliter diligit locum vbi ꝓmitis est nutrita. ꝛ q̃tuncũq̃ defertur ad lõginquas partes. semper redit ad ꝓpria si sue libertati fuerit restituta. tali colũbe solẽt alligari littere sub ascella. ꝛ si dimittit̃ se eleuat in aera. et nunq̃ cessat donec redeat ad sue natiuitat⁹ prima loca. Sed quãdoq̃ ab hostib⁹ cognoscit̃ in via ꝛ sagitta impeditur. ꝛ sic ꝑ litter⁹ quas defert vulneraꝯ. vt dr̃ magister. xij. libro ꝓprie. Jsta ꝓprietas cõuenit beato petro: quia fuit instructus a christo vt eẽt gerulus litterarũ sacre scripture. ꝛ ei cõpetit illud Hiere. j. Ad omnia que mittam te ibis ꝛ vniuersa que mandauero tibi loqueris ad eos. Sed q: dilexit locum ad quẽ fuit natus. hoc est celestẽ hierusalẽ. Jurta illud ps̃. xxv. Domine dilexi decorem domus tue. Jdo assumpsit litteras dominicas ꝛ portauit de vna ꝓuincia in aliaz. de hierusalẽ in antiochiam. de antiochia in italiã. vt sic portãdo veniret ad locum cõcupitũ. hoc est ad celũ. Sz anteq̃ ibidẽ puenit cognitus fuit ab hoste christianoꝝ Nerone: a quo hodie ꝓpt̃ litteras sacri euangelij ꝛ veritatis est occisus. Et quomodo hoc factum est patet in legenda.

Sermo secũdus de eisdem aplis.

Jonathas et saul amabiles. vbi supra. Dicũt naturales quãto animal nobilius est ꝛ dignius tãto alia ipsum honorãt ꝛ locum ei dant. qꝺ ꝓncipaliter

videmus ō leone qui ē rex animaliū de quo refert Soli. de mirab. mūdi. q in eo loco vbi voluerit manere nullū animal p tūc audeat apparere. sed fugiūt locū sibi solitariū tāq̄ dignissimo relinquētes'. ⁊ alia sibi māsionis loca vsurpantes. Moraliter sic est etiā in sancta ecclesia
A q quāto psona est nobilioꝛ dignitate tāto etiā alij debēt illā honoꝛare ⁊ sibi locum dare. sicut docuit sapiens Catho dicēs: maioꝛi cede. Hz quia beatus petꝛ' fuit summ' pontifex ⁊ nobilissimus in dignitate. maioꝛ homine. minoꝛ tñ deo. vt extra de trāslati. pla. Inter coꝛporalia Ad hoc etiā denotandū dñs alijs dixit apl'is. Laxate retia in capturā. ad petrū ait. ducin altum. Ideo decēs fuit vt paul' qui erat minoꝛ in hac dignitate cederet petro i officio hodierno. ⁊ sibi solitarie locū daret. Quapꝛopter Gregoꝛi' papa instituit vt dicit Guil'. in rōnali diuinoꝛ. lib. vij. vt tm̄ officiuz petri heri est celebꝛatum. qꝛ omnis cant' tam i pꝛimis vesperis matutinis q̄ in missa de ipō solo fuit. Tum qꝛ ecclia beato petro fuit dedicata. Tum qꝛ ipse pꝛioꝛ fuit cōuersione. Tum qꝛ maioꝛ dignitate vt hebetur. ij. q. vij. Paulus. qꝛ romane ecclie tenuit pmatum. Sed hodie statuit ecclia festū beati pauli celebꝛari. q̄ tamē sicut petꝛ' heri est occisus ⁊ i moꝛte ab eo nō est diuisus. vt dicūt verba plibata. In q̄bus a duob' cōmendatur Primo a vite curiositate. ibi. Saul ⁊ ionatas Secundo a moꝛtis insepabilitate. ibi. in moꝛte nō sunt. De pmo est notāduz Raban' dicit q
B paul' ante dictus ē Saul' a saul supbo rege. sz post cōuersionē dict' est paulus quasi paruus a modico ⁊ humili spiritu. Sed pōt beat' paulus saulo regi in aliquib' cōparari. Primo ppter sācte ecclie p ipō petionē faciēte. j. Regl. vij. quādo saul petit' est in regē cōgregati sūt vniuersi maioꝛes natu israel ad Samuelē ⁊ dixerūt Ecce senuisti. ⁊ filij tui nō ambulāt i vijs tuis. cōstitue nobis regē vt iudicet sup nos sic vniuerse habēt nationes. Samueli autē displicuit sermo iste ⁊ oꝛauit ad dñz ⁊ pdixit eis ius regis filios vꝛos tollet ⁊ faciet sibi eq̄tes. sz no luerūt audire eū ⁊ dixerūt. nequaq̄z. rex erit super nos ⁊ pugnabit p nobis bella nꝛa. Et samuel dedit eis Saul in regē. Quid p populuz israel nisi vniuersitas xp̄ifideliū q̄ vident deuz p fidem designaꝛ. hi cōgregati sunt vnanimiter in oꝛationib' suis ad samuelē q̄ interp̄tatur postulatus significans xp̄m. q̄ ante aduentum suū a pphetis sanctis fuit instanter postulat'. ⁊ petebāt ip̄m vt daret eis regē. hoc est ecclie fidelē rectoꝛem beatū paulū q̄ pꝛius erat ecclie ferus deuastatoꝛ. Et pcipuus qui hoc petiuit fuit beatus Stephan' q̄ p ipō sollicite oꝛauit quādo lapidantiuz vestimenta seruauit. et pie credenduz ē. q Paulus pcibus Stephani est factus ecclesie defensatoꝛ ⁊ rectoꝛ. Illud etiaz declarat beatus Aug' in sermone de sctō Stephano dicens: Ut noueritis quantū valuerit oꝛatio sancti stephani. recurrite nobiscū ad illum adolescentē nomie Saulū qui cū sanctus Stephan' lapidaꝛet oīuz vestimēta seruabat ⁊ tanq̄ manib' eum lapidabat. Cui xp̄s dixit cōtra talia mala que cōmittis in me ob hoc quidem olim debui pdere te. sed Stephan' meus oꝛabat p te. Et infra. Si stephan' martyr nō oꝛasset paulū ecclesia nō habuisset. sed ideo deterra est paul' erect'. quia in terra inclinat' exauditus est stephan'. hec Aug'. Ex illo dicto elucet manifeste q recte sicut saul petit' est i regem. sic paulus postulat' est in rectoꝛē. Samuel aūt hoc est xp̄s vocem audiuit postulantiū. ⁊ dedit eis paulū in rectoꝛē. quādo ip̄m de lupo fecerat agnū. de pditoꝛe seuissimo p̄dicatorem fidelissimuum. vt habet Act̄. ix. Hz quia decet ecclie rectoꝛē esse sapientez. Ideo chriſt' ver' Samuel instruxit eum. sicut samuel saul de populo regēdo. ideo dicit ad Gal'. j. Notuz vobis facio fratres euangeliū q̄d euāgelizatū est a me. qꝛ non ab homie accepi illud. sed per reuelationē iesu xp̄i. Secūdo compatur saulo ppter vite pfectionem. quia legitur de saul. j. Regl. xiij. q i pncipio sui regni ⁊ sue vnctiōis multum pfecit in vtute. etiam dicit ibidē saul erat puer vni' anni cum regnare cepisset. qd̄ exponens Nicola. de lyra dicit. Hoc est erat ita innocēs ⁊ purus a peccato sicut ē puer vni' anni. quia dom̄in' dedit sibi grām iustificātē ip̄m disponēs ad suum officiū exercenduz. ⁊ ipe nō posuit obicem diuine sapiētie ⁊ gratie p tūc licet postea fact' est malus. Ita beatus paul' statim in pncipio sue cōuersionis non modicū p fecit in virtute. sz multū. quia statim pdicauit chriſtū quē pus psequebatur. Act̄. ix. q igressus in sinagogas pdicabat dominū. quoniam hic est fili' dei. ⁊ hoc fuit statim post baptismū Et sequit ibidez. Paulus autē magis cōualescebat scz pcedens de bono in melius ⁊ cōfundebat iudeos qui habitabāt damasci affirmās quoniā hic ē xp̄s. Ex aūt in tota vita pficiebat in bono ⁊ salubꝛi fine terminauit ipse testaꝛ dicens: Bonū certamē certaui. cursuz consūmaui. in reliquo reposita est mihi coꝛona iusticie quā reddet mihi dñs in illa die iustus iudex. ij Timoth. ij. Utinā ⁊ nos hunc beatissimū apostolū in hoc seq̄remur peccata dimittēdo. i bono pficiendo. ⁊ cursu bono vitam nostrā finiēdo. vt q̄libet nostrū dicere posset. bonum certamen certaui. Sed heu q̄dam nostrū inchoant i pncipio virtutes sectando. sed in fine male terminando. Recte sicut rex Salomon qui dum esset iuuenis fuit vtuosus ⁊ sapientiā a deo petiuit vt posset regere populū suū. vt habet. ij.

Sermo

Regl.iij. Ex postq̄ senuit cor ei⁹ fuit deprauatū ꝙ mulieres vt idola adorar̄et q̄ pri⁹ vex deū isrl̄ adorabat.iij. Regl.xj. Sed vtiq; scriptū ē q̄ pseuerat in finē hic salu⁹ erit. Matth.xxiiij. Tertio cōparat saul ꝓpter ꝑfectionē. qz legit de saul.j. Regl.ix. ꝙ erat ō tribu beniamin electus ⁊ bon⁹. ⁊ non erat vir de isrl̄ melior eo. ab humero sursum eminebat sup oēm ꝑplm. Sic beat⁹ paul⁹ fuit ō tribu beniamin vt ipe testat ad Phil̄.iij. Et fuit vas electū ⁊ bonū. Juxta illud Act̄.ix. Vas electionis ē mihi iste vt portet nomē meū cor̄ gentib⁹ ⁊ regib⁹ ⁊ filijs. Q̄ etiā fuit optim⁹ in oi ꝑplo declarat Chry. in libro de laude Pauli dicens. Nihil ꝑsus erauit q̄ ꝑatū quoddā insigne ꝯtutū ⁊ paradisuz spūalez Pauli animā nūcupauit. ⁊ subdit ostēdens ꝙ ipe omnia bona ꝑiorū sanctorū habuit ⁊ ipos excellit. vt habeā in ꝯmōe Beniamin lup⁹ rapax. vt ptz de ei⁹ ꝙuersione. Quarto cō paratur saul ꝓpter ei⁹ feruētē dilectionē. qz legit de saul ꝙ erat feruens amator sibi cōmissorū. vt habet̄.j. Regl.xj. Luz Naab amonites viros Jabes obsedit miserūt illi nūcios ad iudeos vt eis auxiliū ꝑstarent. ⁊ hi nūcij etiā venerūt ad saul q̄ iam erat rex electus. Cum igit̄ venissent nūcij venit saul de agro sequens boues. ⁊ illi narrauerūt ei. ⁊ insilyt spūs domini ī saul. ⁊ irat⁹ est furor ei⁹. assumēsq; bouē conscidit in frusta ⁊ misit in oēs terminos filiorū isrl̄ ꝑ nūcios dicēs: Quicūq; nō exierit ⁊ secutus fuerit saul. sic fiet bobus eius. Inuasitq; timor dñi populū. ⁊ cōgregati sunt tricēta milia filiorū isrl̄. sed ⁊ filiorū Juda triginta milia. ⁊ cum istis saul populū suū liberauit. Ita beat⁹ paulus feruidus erat amator populi sui comissi. et plusq; saul. qz plerūq; opus ꝓpriuz deserebat ⁊ ꝑdicationi insistebat vt solū peccatores a potestate Naab. hoc ē a serpente infernali liberaret. Dicit enī Haymo. a pullor cantu vsq; ad ḡntam horam labori insistebat manuū. deinde ꝑdicationi vacabat. ita vt plerūq; vsq; ad noctem sermonē ꝓtrahebat. De eius amore erga populū legit̄ qđ Johes Chry. in libro ō laude Pauli dic̄. Ut ferrū in ignē missum totum ꝓfecto ignis efficit̄. Sic paul⁹ charitate succēsus effectus ē tot⁹ charitas. Qui ḡsi cōmunis toti⁹ mūdi esset pater. ita in amore horuz ⁊ ipos eorū imitabat̄ parētes. imo cūctos non solū carnales sed etiā spirituales sollicitudine. ac etiaz pietate superabat. Omnē enī prorsus hominē deo exhibere cupiebat. quasi enī vniuersuz orbem ipe genuisset. sic omnes in dei regnū festinabat inducere. corpus ⁊ animam ꝓ his quos diligebat impendēdo. Sicut ⁊ ipe testatur. ij. Cor̄.xij. Ego libēntissime impendā ⁊ sz nō soluz spūalia. sed etiā tēporalia ⁊ supimpendar moriendo ꝓ animab⁹ vestris. Refert etiā Greg⁹ turonensis ꝙ etiā quendaz desperatū a diabolo liberauit dicēs: ꝙ q̄dam desperās laqueum sibi parauit nomen tamē pauli desperādo semper inuocabat dicēs: Adiuua me sancte paule tūc affuit quedā vmbra squalida hortās eū dicens: Eia vir bone age qđ agis ⁊ morā ne feceris. At ille semp parans laqueū dixit Beatissime paule adiuua me. Expedito iam laqueo affuit alia vmbra tāq; hoīs dicens illi q̄ hominē hortabat̄: Fuge miserrime qz paul⁹ aduocat⁹ venit. tūc squalida vmbra euanuit. ⁊ homo ad se rediēs laqueū in terrā ꝑiecit ⁊ penitentiā cōdignam suscepit. Quinto cōparatur saul ꝓpter deploratiōnē. Nā legit̄.ij. Regl.j. ꝙ saul mortuus est ⁊ a dauid deplanct⁹. Naz cū audisset mortē saul ⁊ Jonate apprehēdens vestimenta sua scidit in signū tristicie. ⁊ omnes viri q̄ erāt cum eo plauerūt ⁊ ieiunauerūt vsq; ad vesperā Sic mors beati pauli a viris sanctis ⁊ mulieribus deuotis deplorata ē ⁊ ꝑcipue a discipulo Dionysio q̄ in epl̄a ad Thi. dicit. Quis dabit oc̄lis meis aquas ⁊ pupillis meis fontē lachrymarū vt plorē die ac nocte lumē eccl̄ie. qđ extinctū est. Quis non induet gemitū. aut nō vestiat̄ lāguoribus ⁊ mēte attonit⁹ nō obstupescet. Ecce enī Petr⁹ fundamentū eccl̄ie. glia sanctorum apl̄oz a nobis recessit. ⁊ nos orphanos dereliq̄t. Paulusq; gētiū familiaris. cōsolator paupez deficit nobis ⁊ vlterius non inueniet q̄ fuit pater patrū. doctor doctorū. pastor pastorum. Abyssum sapiētie. fistulā altisonā. ꝑdicatorem veritatis. infatigabilē dico paulum nobilissimū apostolū. Hic angelus terrestris ⁊ homo celestis. imago ⁊ similitudo deitatis ⁊ spiritus septiformis omnes nos dereliquit. nos inquā inopes ⁊ indignos in hoc mūdo contēptibili ⁊ maligno ⁊ ingressus est ad dominū deuz suuz ⁊ amicū. Heu frater mi Timothee dilecte aie mee. vbi ē pater tuus mgr̄ ⁊ amator. Ān te salutabit. Ecce enī orphanus fact⁹ es ⁊ sol⁹ remāsisti. ⁊ infra Ubi ē cursus pauli ⁊ labor sctōrū pedū ei⁹. vbi ē os loquēs ⁊ lingua ꝓfulgēs et spūs bñplacēs deo suo. Quis nō ploret ⁊ vlulet. Naz q̄ meruerūt gl̄iam apud deū. tanq; malefactores tradūt̄ in mortem. Ue mihi quoniā in illa hora intuitus sum corp⁹ sanctū sanguie inocenti cruentatū. Heu mihi pater mi doctor ⁊ magister non q̄dem reus tali morte extitisti. Nunc ergo quo ibo te querere christianor glo ria et laus fidelium. Quis cōtitescere fecit vocem tuam. fistula eccl̄iarū. fistula altisona per lectrū psalterij decacordi. Ecce introisti ad dominū deuz tuū quem desideraſti ⁊ toto affectu concupisti. hec ille. Nos siquidem etiaz hodie debemus partim flere partimq; gaudere. Flere quidem. quia de terris recessit tam egregius ꝑdicator ⁊ gentium illustrator. gaudere vero

quia ad christum abijt vt sit p nobis sedulꝰ imꝑorator. Ideo clamare debemus ad ipsum et dicere illud quod canit ecclesia. Sancte Paule apostole ꝓdicator veritatis ⁊ doctor gentiū intercede p nobis ad deum qui te elegit. ⁊ hoc quo ad primum. Vtrum ad secūdum cōmendā-
E tur a mortis insep̄abilitate. cum dicit. in morte non sunt diuisi. Circa quod notāduꝫ dicunt naturales q turtur cum suo pari semel in dilectione federata. amodo simul manēt. simul volant. ⁊ sedent: donec morte corꝑoraliter sep̄arā tur. ⁊ hoc est magnuꝫ signū amoris naturalis. Per turturem hic intelligitur beatus Petrus quia recte sicut turtur semp gemit. sic ipe fuit i cōtinuo gemitu post peccatum. Hic semel sociatus in dilectione Paulo pari suo quo ad meritum. vt dicit. ij. q. vij. paulus. Nunq̄ voluit ab eo separari per desideratā charitatez q̄uis essent interdū localiter sepati. Nec etiā in morte sunt diuisi. quia dicit Pelagius papa ⁊ habetur dis. xxj. c. q̄uis. ⁊ dis. xxij. Sacro. Qᵗ eadem die eadez hora sunt occisi sub Nerone imperatore Anno. xiiij. imperij eius. Sed vt ait Vincentius in speculo histo. lib. ix. c. ix. q hoc vicesimoquinto anno fuit a promotiōe Petri in sedem romanam. ⁊ vicesimonono a cōuersione sancti Pauli. Ideo canit ecclesia. Gloriosi p̄incipes terre quomodo in vita sua dilexerunt se ⁊c. Ad hoc etiam q simul passi sunt sonat dictum beati Dionysij in epistola ad Timoth. dicēs: O frat Timothee si vidisses agones consūmationis eorum defecisses quidem p̄ tristicia ⁊ dolore. quis non fleret illa hora quādo p̄ceptum sententie egressum est in eos vt Petrꝰ crucifigeret. et Paulus decollaretur. vidisses tunc turbas iudeorum ⁊ gentilium p̄cutientes eos ⁊ expuentes in facies eorū. Aduenīēte autem terribili tēpore cōsūmationis eorum cū separētur ab inuicem. ligauerunt columnas mūdinon vtiq̄ absq̄ fratrū gemitu ⁊ plāctu Tūc ait Paulus Petro. Pax tecum fundamentū ecclesiarum ⁊ pastor ouium ⁊ agnorū dei. Petrus autem dixit ad Paulum. Vade in pace p̄dicator bonorum morum. mediator ⁊ dux salutis iustorum. Cūq̄ elongassent eos ab inuicē. secutus sum magistrum meuꝫ. non enī in eodē vico eos occiderūt. hec ille. Nec etiā post mortem sunt ab inuicem diuisi. quia idem Dionysius in eadem ep̄la ad Timoth. dicit. Presto erā in die victimationis eorum ⁊ post mortem illorum vidi eos inuicem manu ad manum intrātes portas vrbis indutos veste luminis ⁊ coronis claritatis et lucis ornatos. hec ille. Et nunc ineternum nunq̄ ab inuicem diuidentur. sed summa pace et claritate perfruentur. Quomodo Paulus ad hāc peruenit gloriam. patet in legenda.

Sermo tertius de eisdem aplīs.

FEcit deus duo luminaria magna ⁊ posuit ea in firmamento. ita scribitur Geñ. j. Dicunt naturales ⁊ videmus ad experientiam q firmamentum est multis luminaribus multuꝫ decēter ornatuꝫ. inter q̄ sūt maiora ⁊ clariora sol ⁊ luna. quia ꝑm Ambro. in exame. Sol est oculus mūdi. iocūditas diei pulchritudo celi. Et luna est decor noctis emulatrix solis. ⁊ dominatrix maris. Mystice. sic A
sancta mater ecclesia multis est sanctis doctoribus illustrata ⁊ ornata qui dicūtur luminaria mundi. Juxta illud Matth. v. Vos estis lux mundi. Inter hec tamen sunt maiora ⁊ lucidiora lumina beati apostoli Petrꝰ ⁊ Paulꝰ. De quib⁹ dicit Apoc. xj. Hi sunt duo candelabra lucentia ante dominum. Per solem qui est rex planetarū diem illuminans ⁊ iocūditatem ei p̄stans Petrus intelligitur qui est p̄nceps ⁊ caput omniū apostolorū. vt habet. ij. q. vij. Puto. Et fuit illuminator diei. hoc ē populi iudeorum. in quo fuit lux fidei ⁊ legis diuine. p lunā que est illuminatrix noctis ⁊ decor Paulus intelligitur. quia fuit decor populi gentiliuꝫ in q̄ erant tenebre ignorātie ⁊ infidelitatis. quas tenebras ab ip̄is depulit ⁊ lumen fidei infudit vt de ip̄o verificari possit illud Esa. xlix. Dedi te in lucem gentium. Ideo figurati sunt Geñ. j. vbi legit. q deus fecit duo luminaria magna luminare maius vt p̄esset diei ⁊ luminare minus vt p̄esset nocti. vbi p lumiare maius ad p̄sens intelligit Petrus qui erat maior in dignitate papali ip̄o paulo. vt habet i cano. ij. q. vij. paulus. Sed p lumiare minꝰ ad p̄sens paulꝰ intelligitur qui paruꝰ fuit in humilitate. ſz magnus in sanctitate ⁊ p̄dicatione. ꝑm q canit ecclesia. Magnus sanctꝰ paulus vas electiōis. ⁊ hoc etiam volunt v̄ba p̄libata. Fecit deus duo lu-
minaria magna. In q̄b⁹ v̄bis a duob⁹ collaudantur. Primo ratione maioritatis. ibi. Fecit deus duo lumiaria. Scōo rōne firmitatis. ibi. posuit ea in in firmamēto. De p̄imo est notāduꝫ dicunt naturales. stelle i firmamēto situate sūt magne ⁊ multuꝫ excellentes. quia minima stella visu notabilis. ē maior tota t̄ra. tū sol ⁊ luna magis p̄emiēnt in quātitate ⁊ maiora nob apparēt. ⁊ multo fortius illuminat q̄ aliqua aliarum stellarū vt videmus. Sic spūaliter in ec- B
clesia sūt ⁊ fuerūt multa ⁊ magna spūalia lumina sancti doctores ⁊ ap̄li. ſz inter illos p̄eminēt petrus ⁊ paulus recte sicut sol ⁊ luna iter alia astra. Teste Amb. in sermo. hodier. festiuitat. Beati inq̄t petrꝰ ⁊ paulꝰ eminēt inter vniūsos ⁊ peculiari q̄daꝫ p̄rogatiua p̄cellunt quē inter eos alteri p̄ponā incertū est. Puto enim illos equales meritis q̄ sūt equales passione. Et si li

eos fidei deuotione vixisse q̃s similes videm⁹ ad martyriꝫ gloriam peruenisse. Nõ enī sine causa factum putam⁹ q̃ vno die vno in loco vni⁹ tyrãni tollerauē sentẽtiã Uno die passi sunt vt ad xp̃m pariter peruenirẽt. vno in loco ne alteri roma deesset. sꝫ vno psecutore. vt equalis crudelitas vtrũq; cõstringeret Dies ergo p̃ merito. locus p̃ gl̃ia. psecutor aũt idem decretus ē p̃ ✠tute. hec ille. Et in quo tandez loco martyriũ ptulerunt. qz in vrbe roma q̃ ꝑncipatum et caput tenet nationũ. Qua autoritate claret q̃ sint magni quo ad martyriũ ⁊ quo ad locũ Jõ cum dicit. Fecit deus duo luminaria. est sciendũ. q̃ p̃ solẽ ⁊ lunaz hi duo discipuli recte designant multiplici de causa. Primo rõne eccli/ psis. qz videm⁹ naturaliter q̃ sol interdũ patit ecclipsim. ⁊ hoc fit in cõiunctione nouilunij cũ corpus lunare interponit inter solẽ ⁊ aspectuz nostrũ. ⁊ sic videt obumbrari. Idem videm⁹ i luna. qz recipit lumẽ a sole. ⁊ quãtũ a sole nõ illuminat tantũ ecclipsim patit. sicut quãdo terra interponit inter solez ⁊ lunã. Tãtũ enī luna obumbrat. quãtũ solis lumẽ occultat. vt aiũt omnes naturales. Sic ista gloriosa lumia ecclipsim passa sũt. Petr⁹ quado xp̃m negauit. tũc peccauit mortaliter ⁊ obumbrat⁹ fuit. ⁊ hoc p̃dixit Johel ꝓpheta. c. ij. Sol cõuertet in tenebras anteq̃ veniet dies dñi scz passionis. quia ante passionẽ xp̃m negauit. vt habet Matth. xxvj. ⁊ habetur trãsumptiue. xlv. di. licet plerunq;. Paulus etiã tũc ecclipsim patiebat qñ fideles psequebat ⁊ eccl̃iaz dei. cum accepit literas a ꝑncipe sacerdotũ in damascũ. vt si ibi i ueniret viros dei vinctos pduceret in hierl̃m. sic habet Act. ix. Et hoc ipe testat ad Gal. j. Audistis inquit aliquãdo cõuersationẽ meaz i iudaismo. quomodo supza modũ psequebar eccl̃iam dei. ⁊ expugnabã illam. Sed qz naturaliter ecclipsis solis ⁊ lune nõ diu durat. sꝫ aliquãdo ad horã vel dimidiã vel plus aut min⁹. sic ⁊ ipsi non diu in tenebris pmanserũt. Nam petrus lumẽ cognitiõis p̃ aspectũ pij magistri statim recepit ⁊ amare peccatuz defleuit. quia exiẽs foras fleuit amare. Matth. xxvj. Sic ⁊ paul⁹ statim vt cognouit q̃ errauret errorẽ correxit. quia dicit ad Gal. j. Cum placuit ei qui me segregauit ex vtero matris mee et vocauit p̃ gr̃am suaz vt reuelaret filiũ suũ in me vt euãgelizarem illũ in gentib⁹. cõtinuo nõ acquieui carni ⁊ sanguini scz iudeis legem carnaliter intelligẽtibus. quasi diceret. sed euãgelizo ⁊ correxi errorẽ. quia dicit Amb. super. j. Timo. j. q̃ post peccatuz paulus tantã spem didicerat i eo q̃ ante negabat vt plus gauderet patiendo q̃ ꝓus exultauerat in psequendo. quia nõ malicia hoc agebat. sed errore. cui facile potest cũ resipiscit ignosci. hec ille. Ita nos discere debemus ab istis gloriosis apostolis vt si fuerim⁹ obtenebrati peccatis q̃ non in tenebris maneamus. sꝫ peccata corrigam⁹ sicut ipi. quia dicit Clemẽs tertius papa. Et ponit extra ō eo qui duxit in matrimoniũ quã polluit p̃ adulteriuz c. Cum haberet. q̃ peccata nõ diminuũtur diuturnitate tẽporis sed augentur. Quia fm Gregoriũ in moralib⁹. Peccatũ quod nõ per penitẽtiam diluitur mox põdere suo in aliud trahit. Sed poc non ꝓpendũt miserrimi peccatores qui heu non per annũ vnuz. sed per multa annorũ curricula in peccatis pseuerant. Sz attendãt dictũ Jsidori in libro sententiaz. Necessimũ est peccare. sed peius est consuetudinem peccandi facere. ad illud facile tẽdit ab illo autem cum labore surgitur. Nec etiã illud consi/ derant extra de simonia. c. Cũ in ecclesie corpore. Tãto grauiora sũt peccata quãto diuti⁹ infelicem animã detinẽt alligatam. Secũdo Petrus ⁊ Paul⁹ cõparant his planetis ꝓpter potestatem opationis. quia videmus naturaliter de sole q̃ habet optimã potestatez sup his que sunt in celo. sup terram ⁊ infra terram. In celo quidem. quia omnes stellas illuminat. ⁊ illud lumẽ capiunt a sole. quemadmodũ Aristo. dicit in li. de elementis. Sol inquit habet lumen ꝓprium. stelle ⁊ luna habẽt lumẽ acquisitum. Sup terrã autem. quia superficiem terre floreb⁹ ⁊ herbis vestit. ⁊ nihil crescit vbi sol non ptingit. Jdeo dicit Aristo. ij. Phi. Homo generat hominẽ ⁊ sol. Infra terrã autem. quia lapides p̃cioſi virtute solis infra terram generant. ⁊ ni si virtus solis cooparet nequaq̃ in ✠tutem lapidis p̃cioſi verterent. Ita etiam potest dici ō luna. quia virtute sua in superioribus boni est generatiua. quia de terra aufert sterilitatem. ⁊ sic sup terram habet opatiuaz potestatez. Sic isti duo apostoli habẽt opatiuam potestatẽ supza celum. sup terram. ⁊ infra terram. Supza celũ q̃dem. quia dicit de ipis Apoc. xj. Hi sũt due olive ⁊ duo cãdelabra lucẽtia añ dñm. habent enī potestatẽ claudẽdi celũ ⁊ aperire portas eius. qz lingue eoruz claues celi facte sunt. Nã dñs specialiter cõtulit petro claues celi cũ dixit Mat. xvj. Et tibi dabo claues regni celorũ. Jõo dicit beat⁹ Aug⁹ sermo. x. de eis. O oipotentia ⁊ ineffabilis gr̃a saluatoris. q̃s plecutorẽ Saulũ martyrẽ credidit esse venturuz. q̃s plebium piscatorẽ ap̃lorz venturũ crederet ꝓncipem ⁊ regib⁹ obsistere. reges sanctificare. Regibus omnib⁹ imperare. mũdũ frenare. celum hoibus aperire. celũ claudere. Et cuz placeret imortale regnuz cõuersis donare. negare puersis. merita mũdi cognoscere. culpas ⁊ crimina hominib⁹ relaxare. O ineffabilis ⁊ imensa potestas hominẽ in terra positũ tenere celũ. Ecce nũc ad nutũ Petri diuini regis claustra

patescunt. Accepit a christo claues regni celo/
rum vt solutis vinculis delictorū aperiret cre/
dētibus celum. O q̄ vicina. o q̄ ꝓfunda reme
dia cum iuxta se habet mūdus dei regna si cur-
rat ad petrū. hec ille. Ideo dictū est petro Q̄
cūq̄ solueris sup terraz erit solutū ⁊ in celo ⁊c
Matth̄. xvj. Similiter infra terraz hoc est su
per infernū ⁊ demones. iuxta illud Mat. xvj
Et porte inferi non ꝓualebunt aduersus eam.
Patet etiam ex illo q̄ infern⁹ ꝑ petro obediuit
quādo defunctuz peccatorē restituit quē petr⁹
resuscitauit. vt dr in legēda. Q̄ habuit potesta
tem sup demones. claret de illis qui Simonez
magum p aera ducebāt quib⁹ potēter imperā-
uit vt ipm cadere ꝓmitterent. quo imperio ob-
tēperātes cadere velociter ꝓmiserunt. De pau
lo patet q̄ demonez de homine desperato effu-
gauit. sicut ptz in exemplo in sermone p̄cedēte
Ideo dicit Aug⁹ in sermone vbi supra. Paul⁹
factus est gētiū magister. forma martyriū. for-
mido demonū. indultor criminū. fons q̄ virtu-
tum. Ideo nos si volumus a diabolo eē securi
qui q̄si leo rugiēs circūit querens quē deuoret
accedam⁹ ad petrū. ⁊ ad paulū. quia paul⁹ de-
pingit cum gladio vt diabolum fuget. Si aūt
volumus intrare celum petrus habet clauē ia-
nuam reserandi. Ideo oportet vt eum rogem⁹
vt nobis aperiat. quia dicit Amb. in sermōe q̄
incipit ꝓpitia diuinitate. Puto celos alit aperi
ri nō posse nisi claues petri ap̄li sumpserim⁹
quas de largitate domini suscepit. sicut ipe di-
xit. Tibi dabo claues regni celorū. Imo roge-
mus petrū vt ipe nobis tanq̄ bonus ianitor ia
ℓ nuam regni celestis aperiat. hec ille. Tertio cō
parant bi planetis ratione ardoris ⁊ frigidita
tis. q⁹ naturaliter ꝓcipimus q̄ sol est causa ar/
doris quādo ad nos accedit sicut in estate. tūc
enim magnū calorē consueuit generare hic in ter
ris. Ecōtra luna ē cā frigoris sicut in nocte no-
tam⁹ que cōmuniter frigidior ē q̄ dies. Ita be
atus petrus fuit magis calidus q̄ alij apostoli
q̄ patet in oīuz dimissione. iuxta illud Mat.
xix. quādo dixit. Ecce nos reliquim⁹ omnia et
secuti sumus te. quid ergo ⁊c. De quo habes
plura in sermone p̄mo. Et causa huius feruen/
tis amoris fuit. quia christū cognouit verū de
um ⁊ hominē quādo dixit: Tu es christ⁹ filius
dei viui. Matth̄. xvj. Q̄ autē nos non tātū di
ligimus. signū est q̄ ipm non cognouim⁹? Io
dicit Chrys̄. Vis scire quare non ardēter dili-
gis deum. quia ipm non cognoscis. quāto enī
in cognitione eius bonitatis ꝓficis. tāto in ei⁹
amore exardescis. hec ille. Paul⁹ autē compa-
ratur lune rōne frigoris nō q̄ non calidus fuis
set in dilectione. quia totus erat ignitus i amo
re dei sicut ferrum ignitū Sed quia non caluit
igne cōcupiscentie ⁊ luxurie. sed fuit purus ab
oīni libidine a iuuētute sua. Io multū docuit
de ṽginitate. j. Cor. vij. vbi inter cetera dicit.
Volo omnes esse sicut ego sum scz ṽgines. Et
vere felix esset qui eum in mūdicia sequeretur.
quia nulla virtus familiarior deo sicut virgini
tas. q⁹ patuit in paulo. quia in tertium celū ca
ptus fuit. Sed econtra sūt quidam qui in iuuē
tute nolunt fieri cōtinentes. de quib⁹ ait Isido
rus in li. de summo bono. Quidaz in iuuētute
luxuriose viuētes. in senectute fieri cōtinentes
delectant. ⁊ tūc eligūt seruire castitati quādo
libido eos seruos cōtempsit. Nequaq̄ in sene/
ctute cōtinentes vocādi sunt q̄ in iuuentute lu-
xuriose vixerūt. Tales non habēt ꝑmium. q⁹
laboris certamen non habuerūt. eos enī expe-
ctat gloria in qua fuerūt. ⁊ hoc quo ad p̄mum.
Quantum ad secūduz cōmendatur ratione firmi-
tatis cum dicitur. Et posuit ea in firmamento. F
Circa q⁹ notanduz. dicunt naturales q̄ stelle
sunt firme ⁊ ꝓpetue. neq̄ deficiēt. ⁊ p̄cipue sol
⁊ luna stabilita sunt q̄ nllo modo corrūpūtur
neq̄ post diem iudicij. Quia vt ait Isi. post iu
dicium sol sui laboris habebit mercedem. Naz
Ym Isidor. Sol lucebit septempliciter ⁊ nō ve
niet ad occasum nec luna. sed in ordine quo cre
ati sunt stabunt. iuxta illud Abachuc. iij. Sol
⁊ luna steterūt in habitaculo suo. Sol in orien-
te. ⁊ luna i occidente stabūt i firmamēto. Mo-
raliter. p firmamētū sumitur ecclesia. ⁊ hoc tri/ G
plici ratione. Primo ratione situs. quia firma/
mentū est i medio aquarū. Sic ecclesia semper
est in medis tribulationū. tam ex parte hereti/
corū q̄ etiam ex ꝑte malor christianor. Ideo
dicit ps̄. Multe tribulatiōes iustorū. Sed sic
firmamentū bis aquis ꝓnō concutit. sic ecclesia
in tribulationib⁹ non deficiet. Teste Hilari⁹ d̄
trinitate. Hoc ꝓpriuz habet ecclesia vt dum p
sequit florez. duz oppꝛimit crescit. dum cōtem
nitur ꝓficit. dum leditur vincit. dum arguitur
intelligit. ⁊ tūc stat cum supari videt. Secūdo
ratione motus. quia sicut firmamentū ascēden
do mouet ⁊ descēdendo. sic ecclesia modo ascē
dendo ⁊ descendendo. ascendendo per cōtem-
plationē. ⁊ descendendo p vitam actiuā ⁊ hu-
militatē. vt testat ps̄. cvj. dicens. Ascendūt vs
q̄ ad celos ⁊ descēdūt vsq̄ ad abyssos. anima
eorū in malis deficit. Tertio ratione cōtentus
quia sicut firmamentū diuersarū cōtinet multi
tudinē stellar quarū vna clarior est q̄ alia. Iu
xta illud. j. Cor. xv. Stella differt a stella. Sic
in eccl'ia sancti differūt i sanctitate vt ṽgines a
cōtinentib⁹. ⁊tinentes a ⁊iugatis. De hoc dic
Greg. sup Cañ. In nuce tria cōsidera amurcā.
testā. ⁊ nucleuz. ⁊ habebis tres ordines sancto
rū. Per amurcā coniugati mundi tribulationi
bus amaricati intelligunt. Per testā continen
tes ⁊tra vitia fortiter dimicātes. Et p nucleuz

virgines deo placētes ⁊ dulciter adherentes. In hoc firmamēto posuit dominus duo luminaria magna petrum ⁊ paulū qui erant firmi ⁊ stabiles i fide. q nullo modo a fide trahi potuerunt. Et q erant firmi in charitate dei patet q romam que erat olim ālī furibunda et occisio martyrum intrare minime timuerūt. Sicut de hoc dicit Leo papa in sermone festiuitatis hodierne. Ad hāc vrbem beatissime Pe. apl'e venire nō metuis ⁊ cōsorti glorie tue paulo apl'o aliarū adhuc eccl'iarū ordinationib⁹ occupato. siluam istā frementiū bestiarū ⁊ turbulentissime ꝓfunditatis occeanuz cōstantioꝛ q̄ supermare graderis. Nec mundi dominā times romā qui in Cayphe domo expaueras sacerdotalem ancillam. Nūquid autem iudiciū pilati. aut seuitia iudeoꝛū minoꝛ erat. vel iudaica potestas vel in Nerone crudelitas. sed vincebat fozmidinē martyrij magnitudo amoꝛis. hec ille. Et sicut in passione stabilem habuerūt firmitatez ita in iudicio stabilē sessionem. Tunc enī in habitaculo suo stabūt quando sup. xij. tronos sedebūt ad sentētie ꝓbationē. iuxta illud Mat. xix. Uos qui secuti estis me sedebit⁹ sup sedes iudicantes duodecim tribus israel ⁊c. ⁊ h̄ quo ad secundum.

Sermo in cōmemoꝛatione ꝓauli apl'i.

Uas electionis est mihi iste. Ita scribit Act. ix. Cōsueuerunt domini terrestres ⁊ potētes in domo sua varia habere vasa. aliqua ꝓ aqua. aliqua ꝓ vino. ⁊ reliqua ꝓ potagio. aliqua vero ꝓ nobili balsamo. ⁊ illa in quib⁹ seruari debet vinū vel balsamū debent esse electa ⁊ noua. alias vinuz destrueret. iux illud Mat. ix. Nemo mittit vinū nouū i vtres veteres alioquin rūpēt vtres ⁊ vinū effundit. ⁊ vtres peunt. Sz vinū nouū in vtres nouos mittunt ⁊ ambo conseruantur
A Sic etiā balsamū nobile in vasa non coꝛea. sed argentea mittūt. vt ptz de rege Soldano. de q̄ legitur q balsamus fluit ex virgis que sūt modicum vlnis altioꝛes. ⁊ sūt formate quasi rub⁹ rosarū. ⁊ vnusquisq̄ habet custodē christianū qui eum colit. q⁹ se coli ab infidelib⁹ non sinit. In mense autē Martij Soldanus ꝓ se est ꝓscens. ⁊ tunc virge in modū vitis ꝓscindūtur. ⁊ scissure bombice circūligāt ⁊ subtus bombicē ⁊ scissurā parua vascula argētea iubet poni ad que balsamus stillat. ⁊ cum illa vascula sunt repleta. tunc fundit in amphoꝛā argenteā ⁊ illud balsamū magnis ꝑsonis ad se venientib⁹ impartit. Spūaliter. xp̄s est dñs celi ⁊ terre. et ē rex sup omnē terraz Fm̄ ps. xlvj.. ideo moze secularīū dominoꝛū habuit. ⁊ adhuc habet vasa spūalia. hoc est coꝛda sanctoꝛ In aliquibus tenet aquā sapiētie. iuxta illō Eccl. xv. Et aqua sapientie salutaris potauit illū. In aliquib⁹ vt num leticie. de quo ps. ciij. Uinum letificat coꝛ hominis. In ceteris autē balsamū gratie. ⁊ tale vas fuit beat⁹ paulus cuz dñs in ip̄m ꝓfecte infuderit aquā sapiētie. vt claret in suis ep̄lis. Jōo figurat. iiij. Regl. ij. vbi legit. Postq̄ helize⁹ venit Hiericho dixerūt ei viri habitātes. Ecce bona ē hic habitatio. sz aque pessime sūt ⁊ terra sterilis. rogauerūtq̄ eū vt p̄ce sua sanaret aquas. ille autē postulauit vas nouū ⁊ foꝛte terreū. ⁊ misitq̄ sal in illud. et imposuit aque fontis ⁊ aquas dulcoꝛauit. Per helizeū h̄ xp̄s intelligit qui venit in hiericho que luna inter/
B p̄tatur. hoc est in mundū instabilē nō tuncoꝛporaliter. q⁹ iam ascendit in celum. sed p gram suom ⁊ auxilium. Uidit itaq̄ q aque ēent male. q⁹ sapientia hominib⁹ infusa ad terrena vtebat. ideo postulauit vas nouū ⁊ electū sanctuz Pau. in q̄ misit aquaz sapiētie. ip̄m docuit ꝓ se. non ꝓ alium. in celo. ⁊ nō in mūdo. sicut ipe testat ad Gal. j. dicens: Notū vobis facio euāgelium q̄d à me euangelizatuz est ⁊c. Infudit etiam in ip̄m vinum leticie. hoc est bonum conscientie. quia sicut ipe testatur. j. Cor. iiij. Nihil mihi cōscius sum. ⁊ vbi est talis conscientia. ibi mētalis leticia. iuxta illud Pꝛou. xv. Secura mens q̄si iuge cōuiuiuz. Infudit etiam xp̄s in ip̄m balsamū plene gr̄e Fm q ipe testimonium ꝓhibet. Gratia ei⁹ in me vacua nō fuit. j. Cor. xv. Ideo dicit bene in ꝓpositis vbis. vas electiōis est mihi iste. In quib⁹ egregi⁹ p̄dicatoꝛ a duobus cōmendat. Primo a diuine gratie receptibilitate. ibi. vas. Secūdo a diuine dilectionis singularitate. ibi. electionis. De p̄mo est notandū experim̄ hocnaturaliter. si aliq̄d vas debet esse alicuius nobilis ⁊ tenti receptiuū requirit q quattuoꝛ habeat i se. Primo vt sit p fundum vt in eo materia obseruet tuti⁹ infusa Secūdo q sit amplū. q⁹ ad ampluz magi q̄ ad strictum fundit. Tertio q sit vacuū. q⁹ si esset plenum. inabile eēt ad recipienduz. Quarto q sit solidū. q⁹ alias de facili frangeret. ⁊ supaddi potestq̄ ānum vt sit mundū. ne liquoꝛ i eo infusus coꝛrumpat Spūaliter beatus paulus
C esse debuit vas nobilissimi cōtēti sc̄z gratie dei ⁊ sapiētie receptaculū. ideo hec p̄dicta habuit in se. ita vt de ip̄o p̄t vere dici illud Eccl. xliij Uas admirabile opus excelsi. Primo igit fuit vas ꝓfundum p humilitatem. quia ꝓfunde se humiliauit quādo cadens in terrā vocē iesu audiuit se totum a se deijciens. diuini volūtati vt humilis obediens se subiecit dicēs: Domie quid me vis facere. Act. ix. q. d. Ecce nūc sum paratus tibi in omnib⁹ humiliter obedire qui ꝑus nequiter tibi repugnaui Ideo cōpat lune q̄ est infima planeta ⁊. sic ipe fuit int oēs apl'os infim⁹. vltim⁹ ⁊ minimus. hoc ē humilim⁹ ipo

attestante qui ait: Ego sum minus apostolorū
D ꝛ non sum dignus vocari apl's qm̄ persecutus
sum ecclesiam dei. Quare autem fuit humilior
alijs ostendit Johes Chry. in li. de lau. Pau.
dicēs. Tāta paul⁹ tamq̄ creb̄a cū deo habuit
eloquia quanta nec ꝓpheta⁊ nec apl'o⁊ vllus
habuit per ea ipse humilior reddebaꝯ. hec ille.
Nouerat enī. b. Pau. illō qđ dicit Auiē. li. iiij.
de diuuijs terre. q⁹ ꝓfunda laria terre maiorē
suscipiūt humiditatis ꝑticipationē ꝛ influxuz
q: ſamus q⁹ fundus terre ē plen⁹ lapidib⁹ p̄ci-
osis ꝛ alijs metallis q̄ ex̄ fodiunt̄ vt dic̄ Auer/
rois de natura locorum. Sic ꝓfundiora corda
hoiuz. i. hūliora magis lumen celestis gr̄e reci
piūt. Juxta illud ℙroū. xxxij. ꝛ Jac. iiij. De⁹
ſupbis resistit hūlib⁹ autē dat gr̄am. Idcirco
paul⁹ se ꝓfundi⁹ hūiliauit vt maiorē gr̄am re-
ciperet mediāte q̄ tenebras ignorātie ꝛ pctō⁹ a
se repelleret. Q: ſm Aug⁹. Gr̄a diuina ē q̄si cā
delabrū accēsum expellēs tenebras vt hō mo-
dicitatē suā meli⁹ cognoscat. Jdeo dic̄ Greg⁹.
Quāto q̄s mai⁹ lumen gr̄e recipit tāto se mino
rem eē cognoscit. Quis aūt maiorē gr̄am acce-
pit q̄ paul⁹ q̄ ei adhuc in vita data ē. vt i tertiū
celū rapetur. ꝛ ibi arcana dei audiret. sicut ipe
testaꝯ. ij. Cor⁹. xij. dicēs. Scio hoiem raptū ad
tertiū celū ꝛ audiuit arcana que non licet homi
niloqui. q: ſm docto. vt pie credit ipsi paulo
reuelatum ē. q⁹ ex ꝑmo intuitu in omnib⁹ homi
nib⁹ cognouit q̄s eēt p̄destinat⁹ ad gl'iam. ꝛ q̄s
ad penam. ꝛ tanta gratia nulli legit apl'o colla
ta. Jdeo fuit ceter⁹ humilior. Secūdo fuit vas
E amplum p charitatez. quia tanta charitate ad
salutē hominū estuabat q⁹ non soluz ardenter
salutem eorum affectabat. Sed ꝑ peccatis eoꝝ
flebat ꝛ p damnatione eorum a gloria excludi
cupiebat. Teste Chry. vbi supra. Nullus q̄p-
pe tanto affectu deflet mala ꝓpria. quātū defle
bat paul⁹ aliena. Quēadmodū enī illū opinar⁹
afflictum cū perditionē deflere peccatoꝝ. qui
vt illi salui fierēt a celorū gloria cupiebat exclu
di. Nam non saluari illos multo acerbius esti
mabat q̄ seip̄m perire. Hec Chry. ꝛ sumpsit h̄
Chryſ. ex ꝓbis eius ad Roma. ix. Optabam
F egoipse esse ꝑ fratribus meis anathema. Sed
diceret aliquis. hec verba esse cōtra verū ordi
nem charitatis. q: vnusquisq⁹ debet plus pete
re salutem ꝓpriam q̄ alienam. Sm illud Aug.
sup Joh. Ordinata charitas incipit a seipso.
Et si tūc paulus voluit separari a xp̄o ꝑ salute
ꝓximorum. tunc fecit contra ordinem charita-
tis. Ad hoc dico q⁹ autoritas est vera absolute
loquendo. Jdeo dictum pauli Sm glo. Nico.
de lyra. intelligitur q⁹ optabaꝯt se separari a xp̄o
ꝑ dilationem sue glorie ad tempus vt incende-
ret cōuersionem iudeorū ad fidem christi. Vel
debet intelligi sub cōditione. si hoc eēt possibi-
le appeti qđ vellet ꝑ salute aliorū excludi. Cu-
ius simile legit Exo. xxxij. de Moyse qui po-
pulo peccante petiuit dicēs: Dimitte eis hanc
noxam. aut dele me ō libro in quo me scripsisti
Intelligendū si hoc esset possibile. Quātū aūt
paulus dilatatus erat ꝛ ampl⁹ i charitate ostē-
dit Chryſ. vbi supra. Hic siquidez ꝑ illi⁹ amo-
re ꝛ dilectione non angelorū non archangeloꝝ
dignitatem nec quic̄q̄ horuz cōcupiuit. qđ enī
erat maius omnib⁹ christi amore fruebaꝯ cum
hoc enī beatiorem cunctis se putabat. sine hoc
autem neq⁹ dominationū neq⁹ p̄ncipatuū socius
esse cupiebat. Sed cū hac dilectione magis
desiderabat esse vel extrem⁹ imo etiaz ex nume
ro infimorū. q̄ sine hac inter sūmos honores ꝛ
sublimes ℍoc enī erat illi singulare ꝛ maximū
tormentum ab hac charitate discedere. hoc illi
erat gehēna. hoc sola pena. hoc infinita ꝛ intol
leranda supplicia. Sz perfrui charitate christi
hoc illi vita. hoc mūdus. hoc regnū. hoc p̄mis
sio. hec bona videbāt innumera. hec ille. Ter-
tio fuit vas vacuū nō a gratia dei. qua plenus
fuit. sed rerum tēporaliuz illas a se omnimode
euacuando: vt bñ posset dicere illud Matth.
xix. Ecce nos relinquim⁹ oia ꝛ secuti sumus te
ideo dicit Chry. vbi supra. Abraam mirāt oēs
q⁹ ad dei p̄ceptum patriā atq⁹ cognatos reliq̄t
vt habeꝯ Gen. xij. vbi dixit dom̄in⁹. Egrede/
re de terre tua ꝛ de cognatione tua vet facia te i
gentē magnā. Sz quomodō equari possit pau
lo qui non solū patriā vel cognatos sed ipsum
quoq⁹ mūdū reliquit. imo ꝛ celū. ꝛ celuz celi. ꝛ
hec omnia xp̄m suscipiēdo. Jdeo ait ad ℙhil.
iij. ꝛ ꝓpter xp̄m omnia detrimenta arbitroz vt
stercora vt christū lucrifaciā. In cuius signuz
ꝛ figuram iussit ꝓpheta Helisē⁹ mulierē habe
re vasa vacua non pauca q̄bus habitis oleum
fuit mꝫtiplicatū vt habeꝯ. iiij. Regū. iiij. Quar
to etiam fuit vas solidum ꝛ serenuz. quia vas
cordis sui nulla adūsitate potuit frangi. vt enī
ait Chry. Jp̄e tyrannos ꝛ populos spirantes
furorem velut quosdam esse culices estimabat
Mortez vero atq⁹ cruciatus ꝛ mille supplicia
quasi ludum esse puerorū putabat dūmodo ꝑ
x̄po aliquid sustineret. Decorabaꝯ aūt magis
vinctus catenis q̄ coronat⁹ diademate. Etenī
coartatus carcere habitabat in celo. ac libenti-
us ꝟbera recipiebat ꝛ vulnera q̄ alij brauia di
ripiāt ꝛ dolores non minus q̄ p̄mia diligebat
cum ip̄os vtiq⁹ dolores duceret loco p̄miorū.
ꝓpterea ip̄os etiā gr̄az noiabat. q̄m q̄ nob sūt
causa tristicie. hec illi maximaz pariebāt volu-
ptatē. hec ille. Jdeo p̄t de illo verificari illud
sapiētis. Firmabaꝯ in illo vt nō flecteret Eccī
iiij. Quinto fuit vas mūduz ꝑ continentiā ꝛ ca
stitatē. imo vt credit ꝟginitatē iugiter Fuasse
ꝛ vt dicūt alij doctores q⁹ añ ꝙuersionē virgo

Intabia ✓ vasa vacua
bñ gr̄a capitur. Sed
de hys q̄ sūt tr̄ēs omi
G ꝓmōibz plena ✓

ex ſupbia permanebat: ſe reputans meliorē q̄ cum mulierib⁹ cōmiſceri. poſt ꝓuerſionē autez p gr̄az hoc habuit: q̄ oīs delectatio carnis aut luxuria fuit ei luctuoſa. Quare igitur illō vas nobiliſſimū fuit ita ꝓfunduz. amplū. vacuum. ſolidū. ſicq̄ mūdū. Ideo magnaz gr̄az ⁊ multaz fuit receptiuū. ⁊ h̄ q̄ ad p̄mū. Qtū ad ſcōz ē notandum ſolēt h̄re reges mūdi p̄ alijs vaſa electiſſima in quibus eis miniſtrant potagia ⁊ non vaſa cōmunia. Ad qō ꝓbandum legitur Dañ. ij. q̄ balthaſar habuit aurea ⁊ argentea vaſa electa i q̄b⁹ ei potus portabat. Idē legit ō aſuero rege q̄ de aureis poculis bibebat. Ihe ſter. j. Ita xp̄s rex regū habuit electiſſimū vas beatū Paulū q̄ nō fuit vas ſimplex ſed electi/ onis. Unde ō ipō intelligit illud Ecce ſeruus me⁹ ſuſcipiam eū elect⁹ me⁹ cōplacuit ſibi i illo aīa mea. Eſa. xlij. Et dicit ſignant elect⁹ meus vt de ipō verificet illō Cañ. v. Dilectus meus candid⁹. rubicūdus electus ex milibus. Et b̄n ex milib⁹. quia int̄ mille ſanctos non inuenit ei ſimilis Sic̄ declarat Joh. Chry. in li. de lau. pau. vbi laudat ip̄m ſup oēs p̄res veteris ⁊ no ui teſtamēti. vltra Abel in ſacrificio. vltra noe q̄ gen⁹ humanum in arca reſeruauit Quā auto ritatem plenius inuenies de cōuerſiōe eius ibi Beniamin lupus rapax. In tertio p̄ncipali eſt notandū q̄ illud vas venerabile dictū ē p̄rinci palit̄ q̄ ad tria Primo ad dei ſapientiā. et recte pōt dici vas ſapientie. quia p̄ditus fuit tripli/ ci ſapientia. ſ. moſaica. angelica. ⁊ diuina. Pri/ mā didicit in ſchola iudeoz. ſic̄ ipe teſtat Act̄ xxij. Ego ſuz vir iudeus ſec⁹ pedes gamalielis erudit⁹ iuxta veritatē paterne legis. Secundā didicit i ſchola apl̄oz i qua mgr̄m ſolū habuit xp̄m q̄ ſuū euangeliū nō fuit ſm̄ hominez nec recipit ab homine. ſz p reuelationē ieſu xp̄i ad Gal. j. Tertiā didicit i ſchola angeloz quādo rapt⁹ fuit i tertiū celū. vt patz ſupra. Et quia in his ſcholis gradatim ſe excedētib⁹ hāc triplicē ſapiētiā didicerat. Ideo pfect⁹ fuit predicator q̄ nomē xp̄i tripliciter p̄dicauit. verbo. exēplo. ⁊ martyrio. Et in ſignū ſue ſapie depingit ipſe cū libro quē gerit in manu vt ſuū magiſterium demonſtret. Secūdo fuit vas electū ad laboz ſuppletionē: q̄ tā laborioſus fuit q̄ ſm̄ Chry. vbi ſupra. nec vnū diem i ocio ⁊ quiete paſſus ē trāſire. qō ꝓbat p h̄ q̄ vix i ſpacio triginta an noz̄ romanos. pſas. partos. medos. ⁊ ethio/ pes. iugo ſubdidit xp̄itatis. Nam adeo laborio ſus fuit q̄ noctē p maiori pte in laboze ꝓſūpſit manuū. die vero i exercitio p̄dicationis. Dicit Haymo. q̄ a cātu gallor vſq̄ ad q̄ntam horaz manib⁹ laborabat. deinde p̄dicationi vacabat ⁊ plerūq̄ vſq̄ ad noctē p̄dicationē ꝓtraxit. et reſiduū tp̄s in refectione ſomno ⁊ orationibus ꝓſumpſit. q̄re h̄ etiam ipe dixit. j. Cor. xv. Ab undātius oībus alijs laborauī. nullus enī legi/ tur in tot terris p̄dicaſſe. nec p ſuo victu ſic ma nib⁹ ꝓprijs laborāſſe. q̄ ſciebat q̄ ocieas ⁊ vo luptas ſūt arma antiqui hoſtis. vt habet̄ de re nun. c. niſi cuz p̄dem h̄ verum. Hic dic de malo ocio ſi videris expedire. Tertio vas illud fuit electū ad paſſionū ꝓlerationē. qō ptz i triplici genere paſſionū. Primū ꝓſiſtit in corporali af/ flictione. q̄ a ſeipō ptulit volūtariā corpis ca/ ſtigationē a laborib⁹ ieiunijs multis a fame. ſi/ ti. frigore. ⁊ nuditate. vt habet̄. ij. Cor. xj. Ab aduerſarijs etiā ptulit multiphariā machinati onē piculoz: q̄ pſeudo apl̄i machinati ſunt in mortē ei⁹. q̄ in ciuitatib⁹ a falſis fratrib⁹ ſuſti nuit piculū p̄ditionis. In ſolitudinib⁹ piculū occiſionis. In fluminib⁹ ſuſtinuit periculū ſub merſionis. q̄ illi q̄ nō poterāt in ciuitatib⁹ ip̄m p p̄ditionē p̄dere. nec in ſolitudinib⁹ interfice/ re. conati ſūt ip̄m in flumine ſubmergere. Et h̄ innuit. ij. Cor. xj. cū dicit. In piculis fluminū in piculis latronū. piculis in ciuitate. piculis i ſolitudine. piculis i falſis fratrib⁹. ſz xp̄o ip̄m ꝓtegente: multoz picula euaſit. Ab ipis etiaz domeſticis. ſ. iudeis ptulit variam penaz illa/ tionē. Quia vt teſtat q̄nquies. i. q̄ntq̄ vicibus accepit quadragenas p̄cuſſiōes min⁹ vna. Nā ſm̄ glo. ne viderent̄ imiſericordes vnū ictū re/ mittebāt: ⁊ plures alias paſſiones ab eis ſuſti/ nuit vt lapidationes. Act̄. xix. Et cuz impioū ſeuiciā declinaret ter naufragiū ptulit. Scōm gen⁹ paſſionū fuit in mentali affectiōe. ſm̄ quē affectū tripliciter paſſus eſt. Primo p eccleſia rū dilatatiōe ⁊ pfectu fideliū maximā ſollicitu dinem habuit. Quia dicit ad Cor. vbi ſupra. Preter illa q̄ intrinſec⁹ ſunt. i. q̄ patio: in inte/ rioribus inſtantia mea quottidiana ſolicitudo oīuz eccleſiaz. Et Chry. in lib. de lau. pauli q̄ nullus angelus ꝓprijū ſibi credituz ita ſollicite gubernauit vt paul⁹ de ꝓfectu oīuz eccleſiarū ſollicit⁹ fuit. Scōo p debilium ⁊ infirmoz relevatione habuit magnā cōpaſſionē. ſm̄ q̄ dicit ibidē. Quis infirmat̄ ⁊ ego nō infirmor. q̄s ſcā dalizatur ⁊ ego nō vror hoc ē mētaliter affligor Tertio p alioz triſticia habuit triſticiā maxi/ mā ſm̄ q̄ dic̄ ad Roma. ix. Triſticia mihi ma/ gna ē p vobis ⁊ ꝓtinuus labor cordi meo. Ter tium gen⁹ fuit in tormentali paſſione. ideo dic̄ ij. Cor. vij. Non enī volum⁹ vos ignorare de tribulatione q̄ facta ē in azia qua ſupra modu grauati ſumus. ⁊ ſupra vtutem. ita vt tederet nos viuere. Et ꝓpter ei⁹ inuictā mentis ꝓſtan/ tiam ait Chry. q̄ fuit omni ſaxo durior. oīi co lūna imobilior. ⁊ omni adamante fortior. Fuit enī tante conſtantie q̄ nunq̄ alicui cedebat ad uerſitati. ſed eam p mentis cōſtantiaz viriliter repꝛimebat. Rogemus.

Sermo de visitatiõe beate Marie ✠ginis.

Benedicta tu ĩ mulieribus ⁊ bñdict⁹ fruct⁹ vẽtris tui. ita scribit Luc. j. Sicũt naturales ⁊ astronimi q̃ luna ẽ nobilis planeta. ꝓpinquior nob iter alios planetas. Nã ẽ astronomos solũ distat a terra q̃ndecim milibus. miliariũ sexingentis. ⁊ xxv. cũ alij sint multo remotiores iuxta situm Et ex q̃ est nob ita vicina hinc ẽ in nob humor augmẽtatiua. de quãto enĩ magis appropinq̃t de tãto magis humorẽ in carne. in ossibus me/dullã in capitib⁹ cerebella. ⁊ sanguinem in corporib⁹ augmẽtat. Ideo etiã in infirmitatib⁹ est luna a medicis intuẽda. Nã vt dicit Gal'. in q̃nto de dieb⁹ creticis. q̃ q̃n luna ẽ ꝓiuncta cũ stella fortunata. tunc egritudines ⁊ debilitates in hoĩb⁹ terminant ad bonum. ⁊ q̃n ẽ plena luminis tunc crescũt in hoĩbus medulle ⁊ humores

Spũaliter. q̃ lunam beatissima virgo maria rite designat. Nam sicut luna est nobis planeta vicinior. ⁊ q̃n terre per pluuiã non succurrit et ab alijs planetis dimittit. tũc luna de se rorem mittit. ⁊ terrã fructificare facit vt videm⁹. Sic Maria luna pulcherrima in oĩbus necessitatibus nostris ẽ vicinior. ⁊ quãdo ab alijs sanctis. imo a xp̃o ꝓpter peccata nr̃a relinquimur. sola maria nõ nos relinq̃t in necessitatibus nr̃is. Ita dicit Bern̄. in quodam ✠mone. q̃ ille sol⁹ o ✠go tuas laudes sileat q̃ te fideliter inuocatã sensit vnq̃ in suis necessitatib⁹ defuisse. Et q̃d mirũ si inuocata adest. que etiã p̃sto est non vocata. hec ille. Recte sicut legit Hester ꝑ quaz figurat maria. in necessitatibus fuit ꝓiudeis coram asuero recõcilians ipos q̃bus gratiã impetrauit populo isr'l nescięte. vt habet Hester vij. Et q̃ virgo maria est nobis tam ꝓpinqua ideo generat nobis humorẽ gratie ⁊ misericordie. ✠m q̃ dicit Bern̄. Maria omnib⁹ omnia facta est. omnib⁹ charitate debitricẽ se facit omnib⁹ sinũ ꝓ misericordie sue aperit. vt de plenitudine ei⁹ recipiãt vniuersi. Recte sicut luna q̃n ẽ plena tũc magis generat humores hic in terris. Ita ipa ex q̃ est plena grã̃. iuxta dictũ angeli. Aue grã̃ plena. Ideo hanc nobis largiter impartit. ⁊ illud oñdit in elizabet cognata sua ⁊ iohãne. q̃ ad partũ ei⁹ iuuencula ad senẽ appropinquauit. vt eã in necessitatib⁹ adiuuaret Teste Bern̄. in ✠mone de natiui. Joh. qui ait. Virgo festinat ad elizabeth et trib⁹ mensibus dignat inhabitare hospitiũ donec noni mẽsis fine ꝓcluso natiuitas imminet patriarche. Alij q̃ libros sanctor⁹ diligẽtiorib⁹ oculis inspexerũt ibi se vidisse testant. q̃ ipa dei genitrix felicem puerum de terra leuauerit ꝓmo ⁊ cognate partum omni ꝓsecuta sit seruitute. hec ille. Et cuz hec ꝓpinqua esset maria elizabeth humorem gratiarũ in iohãne infantulo augmentauit: vt qui ꝓius erat debilis in membris p̃gaudio exultaret. vt dicit Luc. j. Et etiã elizabeth repleta spiritusancto. vt que ꝓus vix ꝓ debilitate senectutis loqui poterat. statim iubilanter exclamauit ✠bum p̃libatum dicens: Benedicta tu i mulieribus. In q̃bus sancta mulier xp̃iferam extollit quo ad tria. Primo in sanctitate quaz ꝓbat diuina dedicatio. Secũdo in singularitate quã ꝓbat comparis exclusio. Tertio in fecũditate quã ꝓbat plis baiulatio. De ꝓmo q̃ maria extollit in sanctitate quam ꝓbat diuina dedicatio cum dicit benedicta. Sicũt naturales qui tractant de naturis herbarũ q̃ benedicta ẽ herba vtilis ⁊ multe virtutis. Naz de ipa legitur q̃ in quacunq̃ domo vel camera posita fuerit ibi nec vermis venenosus. nec serpens nec rana potest latere vel manere ꝓpter eius odorem. Habet etiã ✠tutem q̃ omnẽ potum reformat. quia q̃ ꝓiam ✠tutem ꝓdiderat si imponitur benedicta ad ꝓiorem ordinẽ reducitur. ⁊ q̃ de ipa biberit. rubeum vel bonũ colorem habebit. Per hanc herbam beata virgo maria intelligit̃ que hic ab elizabeth benedicta nominat̃. Recte enĩ sicut benedicta vbi in domo cordis ponit̃ vel nomiat̃. ibi nullus serpẽs infernalis põt manere. Teste Amb. i li. p̃fa. Ad vocationem nominis marie tota cõcutit̃ ⁊ terret̃ potestas contionis maligne Marieq̃ presentia ineſtimabilia infert demonibus supplicia Sicut benedicta rubeũ reformat potũ ad statũ ꝓstinũ Sic bñdicta domina. diuinã gratiaz quã Eua neglexerat ⁊ pire diuiserat reformauit. ✠m q̃ dixit angel⁹. Inuenisti gratiã apud dñz Luc. j Ideo dicit Hiero. de assũptione eius Quicq̃d maledictionis infusum ẽ per Euam totũ abstulit benedictio marie. Insuper ⁊ gratiã refudit xp̃i ortus quam ꝓus non habuit omnis mũd⁹. hec Hiero. Ideo si de hac virgine sedule benedicta maria biberim⁹ ei⁹ gratiã postulando. p̃ducet nos ad regnũ filij sui. vbi facies bonuz ⁊ pulchrũ habebũt colorẽ. Juxta illud Matth. xiij'. Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eor. Etiam sicut herba predicta inter ceteras herbas obtinet hoc nomẽ benedicta. sic maria inter alias mulieres p̃dicatur benedicta. ita vt ei competit illud Judith. xiij. Benedicta tu filia a dño deo excelso p̃ oĩb⁹ mulieribus sup terram. Similiter illud ibidẽ. c. xv. Manus dñi cõfortabit te. Ideo bñdicta eris ĩeternuz. Et illud Ruth. iij. Bñdicta es a dño filia. q̃m ꝓiorem misericordiã posteriori supasti. Etiaz bñdicta herba nõ solum hoc nomẽ habet int̃ herbas. sz etiã inter flores. q̃ de nullo flore legitur q̃ esset p̃ditus hoc nomine benedicta. Ita maria non solũ hoc nomine bñdicta honorat̃ iter mulieres sed etiam inter viros. Quod probat

Chry. in sermone annũciatiõis dicẽs. Abel p̃ sacrificiũ cõmendaꝫ Enoch p̃ ꝓtẽplationẽ memoratur. Melchisedech imago dei p̃dicatur Abraam p̃ fidei meritũ collaudaꝫ. Isaac p̃ nomẽ obedictie cõmendaꝫ. Jacob p̃ luctamẽ beatificaꝫ. Moyses sicut legislator. Sampson velut victor. Helias zelator. Esaias sicut legis dei euãgelizator. Daniel sicut prudentissimꝰ salutis desideratoꝛ. Ezechiel sicut arcanoꝝ inspectoꝛ. Salomon sapiẽtissimꝰ noiatur. sz nullus talis fulsit in mundo q̃lis maria dei genitrix benedicta. quẽ enĩ illi oẽs in enigmate p̃uiderũt. ista i vtero incarnatum portauit. hec ille. Quia ipa portauit in vtero xp̃m qñ in mõtana ad elisabeth festinauit. Et ꝟ quo ad p̃muz. Ortum ad sc̃m extollit elisabeth mariã ꝓpter singularẽ cõparis exclusionẽ q̃ portabat cũ dicit. Tu sz sola non habes silẽz inẽ oẽs mulieres Amb. in hexa. ⁊ Isi. in naturalibꝰ dicũt de fenice q̃ est auis singularissima nõ hñs parẽ sz ẽ vnica i toto orbe terrarũ. ⁊ apud arabes vocaꝫ singularis. ⁊ p̃ alijs auibꝰ pulcherrimas hñs pennas velut pauo oculatas. Per hãc auẽ ẏgo maria specialiter designaꝫ. qz fuit in terris et ẽ nũc in celis p̃ oibus singularis i dignitate. nec aliqua mulierũ in toto vniũso fuit ei coequalis. Ideo canit de ea eccl̃ia. Nec p̃mã silem visa ẽ nec habere sequẽtẽ. De hoc etiã dicit Chry. in ſmõe de annũciatione. Laudaꝫ zara populi p̃nceps honoraꝫ rebecca ꝓponiꝫ in cauernis p̃mo genitura. Laudaꝫ delbora sup naturaz femineã ductrix ppli. ⁊ victrix inimicoꝝ. Beatificatur elisabeth ꝑtu sterili exaltata. Beata autẽ ẏgo maria sup oẽs. qz facta est ancilla dñi. ⁊ thalamus ⁊ arca dñatoris. hec ille. Hec etiã beatissima ẏgo maria in pulchritudine ẽ singular ſ vt de ipsa verificaꝫ illud Cañ. j. O pulcherrima inẽ mulieres abi post vestigia gregũ tuoꝝ. Fuerũt enĩ multe pulchre mulieres añ ipaz quaꝝ vna fuit rebecca. de q̃ Geñ. xxiiij. q̃ erat puella decora nimis ⁊ ẏgo pulcherrima. Alia fuit Hester. de q̃. c. ij. que erat formosa ⁊ icredibili pulchritudine oiuzq̃ oculis grõsa videbaꝫ. sz oiuz illaꝝ pulchritudo nõ põt eius speciositati cõpari. Quia dicit doctoꝛ bertiriꝰ in li. de vestigio. q̃ oẽm pulchritudinẽ quã ois creatura p̃t suscipe Maria inter oẽs creaturas p̃mogenitas suscepit. in magna affluẽtia p̃ ꝓsortibꝰ Nã solẽ iusticie qñ p̃mo egressus est de sinu patris. marie coꝛ inter ceteras creaturas suscepit Hec ille. Cui cõcoꝛdat Hiero. in ſmo. Si mariã inspexeris nihil ẏtus. nihil decoris. nihil ẽ speciositatis. q̃ nõ in ea resplendeat. hec Hiero. Illa p̃ tanto dicũt qz sciũt q̃ ẏgines specialiꝫ de pulchritudine delectãꝫ. Ideo hãc ipaz ẏginẽ laudãt de decoꝛe. ⁊ q̃re nõ laudaret talẽ ẏginẽ in q̃ decoꝛ ⁊ pulchritudo nunq̃ defuit nec defecit. qz adhuc in aĩa hz filiũ ⁊ oẽm thesaurũ beatissime trinitatis. Hz quõ ego pauper ingenio hãc pulcherrimã collaudabo. qz si oiuz doctorũ mẽbra verterẽtur in linguas ipius pulchritudinẽ exprimere nõ sufficerẽt. sz qz seculares amatoꝛes suas laudãt ẏgines amatrices. Jõo ego meã dñam glorioſissimã atq̃ dilectissimaz amatricẽ. ſm posse meũ cõmẽdabo. Hec ẽ inq̃ ortus ꝓclusus. soꝛoꝛ mea sponsa. de quo dicit spõsus Cañ. iiij. Ortus ꝓclusus soꝛoꝛ mea spõsa. Hunc delectabilẽ fecerũt ꝓcentus volucrũ hoc est ꝓphetaꝝ q̃ de ipsa vario modo p̃cinuerũt. viriditas herbaꝝ virẽtiũ. i. virtutũ. amenitas florũ ⁊ fructuũ bonoꝛũ operũ. Recte siẽ ortũ materialẽ hec p̃dicta faciũt delectabilẽ et amenũ qñ audiꝫ cantꝰ auiũ in ortis vbi est viriditas herbarũ ⁊ arboꝝ amenitas fructuũ atq̃ florũ. Ille ortus pulcher dicereꝫ rõne illius: qz materia pulchra ẽ. Hec est vitis pulcherrima quã rex aſuerus habuit in vestibulo sui ortus. cuiꝰ stipites erãt argentei. palmites aurei. ⁊ botri ex gẽma ⁊ auro inserti. sicut dicit petrus comestoꝛ in histo. sco. Fuit enĩ vitis quẽadmodũ ipa testaꝫ Eccl̃i. xxiiij. Ego q̃si vitis fructificaui suauitatẽ odoris. ⁊c. Stipites aũt. ſ. parentes Joachim ⁊ Anna huius nobilissime ⁊ pulcherrime vitis. fuerũt argentei. ſ ẽ puri ⁊ iusti Quia dicit Jacobꝰ q̃ fuerũt ambo iusti sine rephensione in oibus mãdatis dñi incendentes. Hec ẽ mulier illa speciosissima ⁊ pulcherrima quã iohãnes vidit i apoc. xij. que erat sole amicta. ⁊ luna sub pedibꝰ eius: in capite autẽ coꝛona. xij. stellaꝝ. Maria aũt amicta erat sole: qz xp̃s verus sol iusticie ipaz tam interius exteriusq̃ repleuerat dũmodo elisabeth visitauit vt habeꝫ Luc. j. Q̃ñ ipsa angelo ꝓsenserat dicẽs Ecce ancilla dñi. statim cõcepit filiuz dei. ⁊ sic in illis diebꝰ circũdata sole exurgẽs abijt i mõtana. Habuit etiã lunã sub pedibꝰ. qz iã demũdo nõ curauit ⁊ potuit dicere cũ apl̃o ad Gal. v. Mihi mũdus crucifixꝰ ẽ. i. cõcupiscẽtia eiꝰ mortua ẽ ⁊ ego mũdo. Habuit insup coronam xij. stellaꝝ in capite. qz habuit. xij. ẏtutes decẽ tissimas q̃ in diuersis fulserunt sanctis. ⁊ tñ singulariter ipam exornauerũt. Prima ẽ puritas q̃ ẽ in angelis. qz natura puri sũt. Hz in ẏgine ⁊ dña nr̃a grõsa supabundãter hec effulsit. de qua dr̃ Sap̃. vij. Hec ẽ speciosioꝛ sole. qz ẽ candoꝛ lucis eẽne ⁊ speculũ sine macula. Et merito debuit eẽ sup oẽs angelos purissima virgo glorioſissima. de qua nasci voluit splẽdoꝛ p̃ris eterni. iesus xp̃s ſm q̃ dicit Anſ. in li. de conceptu ẏginis. Decebat vt illius hois ꝓceptio de purissima matre fieret vt ea puritate niteret q̃ ſb deo neq̃t maioꝛ intelligi Scda stella ẽ ꝓstãtia q̃ fuit in patriarchis q̃ aduentũ dñi ꝓstãter expectabãt. quoꝝ vnus iacob dixit. Salutare

tuum dñe expectabo. Geñ. xlix. Sed hac multo decẽtius decorata fuit maria. qz monitu angeli in egyptũ fugit. ⁊ ibi cõstanter reditũ i terram israel expectabat. vt dicit Matth. ij. Sic etiã p triduũ cum magna cõstantia filiũ q̃siuit ⁊ tandẽ in templo inuenit Luc. ij. Et ꝓncipaliter cõstãs fuit in ꝓposito castitatis. qz angelo diutius recusauit ꝛsentire. ⁊ modũ quõ fieret hoc voluit scire Luc. j. Sz qz nostre mulieres valde in eaz animis sunt incõstãtes. ⁊ raro in bono ꝓposito ꝑdurãtes. ideo qñ sibi ꝓponunt aliqua bona ꝓfuare. scz castitatez. ⁊ cito animũ mutãt. discere debẽt ab hac ⁊gine cõstantissima ne tam leues sint ad credendũz. Quia ꝟm ⁊bum sapiẽtis. qui cito credit leuis ẽ mentis. Eccl. xix. Tertia stella ẽ cognitio que fuit i ꝓphetis. qz multa futura de deo p spiritũ sanctuz cognouerũt. Sed in hac ꝓcellit maria. qz hunc i vtero gessit quẽ ꝓphete futuruz agnouerunt. Ideo dicit Anſ. Quid illa de deo non sentiebat ⁊ sapiebat i qua sapia dei latitabat. Quarta stella est fides q̃ fuit i aplis. quia duodecim articulos fidei in vnũ collegerũt. sed hãc excellentius habuit maria. qz aliis dubitantib⁹ et a xpo recedentib⁹ tpe passionis ipa nunq̃z fidez ꝑdidit nec a filio recessit qõ designat ecclia i cãdela ardente in matutinis tenebrosis remanẽte. Nam sicut illa cãdela aliis extinctis non extinguit. sic alijs aplis diffidẽtib⁹ maria lumẽ extinctũ nunq̃z habuit. Sed hãc stellã fidei p̃/
6 clarissimã non portãt certe mulieres sortilege incãtatrices q̃ verã fidem deserunt christianã ⁊ diabolicã sequũtur. Nam solent p̃dicere ex quadã pactione quã habent cuz diabolo. q̃ tamen excogitata mẽdacia dici potius q̃z vera iueniũtur. capita etiã ⁊ alia membra solent i infirmis mẽsurare. ⁊ benedictiões suas. sz veri⁹ maledictiones diabolicas dicere ꝙbus credũt inesse aliquã ⁊rutem sanitatis. Contra hũ dic̃ Aug⁹. ⁊ habet. xxvj. q. vi. c. Ammoneãt in ꝙt fideles sacerdotes populuz vt nouerunt artes magicas incãtationesq̃z ꝙbuslibet infirmitatibus hoiuz nihil posse remedij cõferre. nõ aliis languentib⁹ claudicantib⁹ vel etiã moribundis quicq̃z mederi. sz esse laqueos antiqui hostis ꝙbus ille pfidus gen⁹ humanuz decipe nitit. Hoc si ꝙs exercuerit clericus degradet. laic⁹ anathematizet. Hec Aug⁹. Videãt nunc tales infideles incãtatrices q̃ earũ infidelitas nihil pficit ad salutem. sed magis ad ꝑpetuaz dãnationẽ. Ideo qui i se extinxerũt lumẽ fidei xpiane sunt etiã p mortẽ extinguẽde. ꝟm q̃ iubet scriptura Exo. xxvij. Sortilegas ne patiaris viuere sup terrã. Sed diceres quare tales sunt extinguende cũ tñ videãt interdũ sanare hoies ⁊ iumenta. Ad hoc dico q̃ vetule incantatrices vel etiã ꝙcunq̃z sortilegi bñdictionib⁹ falsis vel etiã bonis cũ aliquo pacto diabolico exꝑsso vel tacito videñt sanare. ⁊ non ẽ ibi aliud nisi q̃ diaboli ꝓpter taliũ infidelitatẽ desistunt ab oñi afflictione quã miserabiliter inferebant. qõ ⁊ deus iuste ꝑmittit. vt ꝑbet hoiez an potiꝰ velit infirmari vel mori: q̃z diabolicaz sic q̃rere ab hominib⁹ sanitatez. Quinta stella ẽ charitas q̃ fuit in martyrib⁹ quoz charitatẽ extinguere non potuerũt exãsite passiones. vt dr Lañ. viij. Et hanc p̃ alijs habuit virgo maria. de qua dicit Hiero. Beata mater dei cui⁹ candor ⁊ginitatis sicut platanus in hiericho specialius effulsit ⁊ splẽdidius emicuit officio circũdata charitatis. Sexta stella ẽ humilitas q̃ fuit i cõfessoribus. de ꝙbus canit. Qui pius prudens humilis pudicus sobri⁹ cast⁹. Hanc excellẽti⁹ habuit ⁊go maria. qz ꝑ eam meruit fieri mater dei. ⁊ sine qua nullo modo mat dei esse meruisset. qõ Greg⁹ in regi. ꝑbat. Quãtũ cũ q̃z beata ⁊go casta fuisset. nunq̃z tñ dñm cõcepisset nisi summã humilitatẽ habuisset. Ideo de sua hũilitate gloriat in euãgelio hodierno. Respexit inq̃t hũilitatẽ ancille sue. Septima stella ẽ exemplaritas q̃ fuit in doctorib⁹ ꝙbus dictũ est. Sic luceat lux vestra coraz hoibus. Matth. v. Sed hãc sil̃iter habuit ⁊go maria cuius tota vita inclita fuit oib⁹ in exemplum sanctitatis. Sed de hoc dicit Amb. in li. d̃ virginitate. ꝑ arbitriũ mẽtis non hoiez sz deũ studuit q̃rere oibus bñ velle. maioribus assurgere. equalib⁹ nõ inuidere. iactantiaz fugere. rõnem sequi. ⁊ amare ⁊rutem. hec ille. Sz nostre ⁊gines ⁊ mulieres non sũt taliter bñ exemplares. sed male q̃ gestibus suis malis multos maculant. sed audiãt illud Greg⁹. xj. q. iij. c. p̃cipue. Tot mortib⁹ digne sunt. quot exempla mala in alios trãsmiserũt. Octaua stella est diligentia ministrãdi q̃ debet esse in sacerdotib⁹ qz debent esse diligẽtes circa populũ eis cõmissum. ne alias negligentia eorũ cadant in discrimen. vt habet. xl. dis. c. si papa. sed diligẽtiam singulari⁹ habuit maria q̃ fuit diligẽs circa instructionẽ ⁊ginum sibi cõmorantiũ. Quia ꝟm Vincen. in specu. histo. li. vij. erat valde sollicita ⁊ diligẽs in claustro circa sorores suas ne aliqua ex eis peccaret vl̃ ne iniuriosa existeret Hãc etiã diligentiã exhibuit hodie Elizabeth sue cognate. qz ad ipam hodie ꝓperauit venire vt ei famulatũ exhiberet diligentez. vt dicit Amb. Et subdit. Discite ⁊ vos mulieres sedulitatem quã p̃gnantib⁹ debeatis exhibẽ cognatis. vt patet in omelia hodierna. Etiã hãc diligentiã circa xp̃m infantulũ fecit. vt dic̃ Aug⁹ Firmiter credo q̃ maria multotiens de nocte surrexit ⁊ lactauit infantulũ vt eius vagitũ p̃ueniret. quẽ vagiẽtẽ sine dolore audire nõ poterat. hec ille Nona stella ẽ deuotio q̃ fuit olim

in religiosis. Sed hanc excellētius habuit maria. qz spūs eius semp in celestib⁹ fuit fixus Et hoc ꝓbat canticū deuotissimū hodiernū qđ ex ingenti deuotione ꝓtulit ꝟgo dicēs. Magnificat aia mea dñm ⁊c. Ideo dicit btūs Bernā. Sācta maria sobria ꝟgo deuota. nūqz castior illa nunqz deuotior. Decima stella ē castitas q̄ fuit in ꝟginib⁹. sed hanc singulari⁹ habuit maria ꝓpter qđ dicit ꝟgo ꝟginū. Undecima stella fuit fecūditas q̄ fuit in ꝓiugatis. sed hāc specialius habuit maria q̄ peperit ꝟgo ꝓpetua pmanēdo. ⁊ ples eius est sup omnes benedicta fm qđ dicit. Et bñdictus fructus vetris tui. Duodecima stella est patiētia q̄ fuit in viduis q̄bus multe molestie inferebāt. Illā aūt excellenti⁹ habuit maria que cuz videret filiū illudi crucifigi ⁊ vndiqz vulnerari. nullū impatiētie signū ostēdit. nec iudeis ꝓpter hoc maledixit fm qđ testatur Amb. in li. đ virgi. nec curuuz in oculis marie. vel in verbis vel in actu inuerecundū vt species corporis similitudine mentis fieret figura ꝓbitatis. Hec igit virgo bñdicta taliter solis pulchritudine amicta. Luna sb pedibus eius calciata. stellisqz virtutum decēter adornata. hodie cognatam suā Elizabeth visitauit ⁊ spūsancto sua p̄sentia adimpleuit. Que cum repleta eēt illud verbū laudabile et laude dignū humiliter eructauit dicēs: Bñdicta tu in mulieribus. ⁊ bñdictus ⁊c.

Sermo secūdus de eodem festo.

Exurgens autem

maria abijt in mōtana cum festinatiōe ita scribit Luc. j. Dicunt naturales Luna int
A omnes planetas ⁊ stellas erraticas ē nobilissimi cursus non eni tardat in motu suo. sed citissime vltra alios planetas ptransit suam sperā qđ sic ptz. Saturnus cōplet cursum suū in triginta annis. Jupit in duodecim ānis. Mars in duobus annis. Sol autez. cccl.xv. diebus ⁊ sex horis. Similiter Ven⁹ ⁊ Mercuri⁹. ꝛz luna in. xxx. diebus. Et causa isti⁹ ē non rōne tarditatis motus q̄ alij planete tardi⁹ cōplēt cursum. sed ratione inequitudinis sperarū. qz luna habet brevissimā speram. ideo ꝓcurrit omia signa in totidem dieb⁹ que sol in anno ptrāsit.
B Spūaliter. ꝓ lunam glorioſissima virgo maria designat. De qua dicit Cañ. vj. Que est ista q̄ ꝓgreditur quasi aurora cōsurgens pulchra vt luna electa vt sol. Cui consonat ps. lxxxviij. Maria est luna ineternū pfecta. Et merito lune cōparatur. Videmus q̄dē in luna q̄ apparet quedā macula. ⁊ tamē non est in ꝟritate. Quia fm Aristo. Celū non recipit in se pegrinas impressiōes. vt dicit i de celo ⁊ mūdo. ⁊ qz luna ē pars celi vtputa luna et stelle que sunt eiusdez nature cui⁹ est celū. vt dicit ibidem. Sz hec macula vt dicit Auerrois super de celo ⁊ mundo. surgit ex illo q̄ luna est corpus rotundum ⁊ rarum in medio. Et ideo i medio ꝓpter raritatez non pōt reuerberari lumen solis. Ideo penetrat ipsum in medio. ⁊ inde surgit illa macula. Martian⁹ autē dicit q̄ ꝓuenit cum ad terraz ꝓpinquat. ex cui⁹ vicinitate ⁊ nebulositate trahit quasdam sordes. Quādo autē ad altiores ascēdit circulos claret nuda, et nullis maculis obnoxia tūc videt. Ita pulcherrima nostra luna beata ꝟgo in isto mūdo apparuit inter peccatores q̄si macula q̄ tamē i veritate nullas maculas habuit. nec cogitatōnib⁹ q̄ semp fuerunt sancte. nec affectionib⁹ q̄ semp fuerūt munde. nec intentionib⁹ q̄ semp fuerūt recte. ita vt de ipsa verificat illud Cañ. iij. Tota pulchra es amica mea: ⁊ macula non ē in te. Et illud figuratum fuit Gen. xlij. Quando tēpore famis tota terra egypti fuit tributaria pharaoni septez annis. sola terra sacerdotum ex regis ꝓuilegio erat exempta. Ita etiā tēpore famis gratiaruz i mūdo quādo omnes hoies fuerūt tributarij diaboli. sola maria ex ꝓuilegio sūmi regis fuit exempta. qz nō solū fuit đ ordine sacerdotuz sz ⁊ regum. fm q̄ canit eccl̄ia. Germie regali nec nō pōtificali ⁊c. Si eni habuisset aliquā maculam peccatoꝝ. cōcipere non potuisset regez angelorum. quē nup cōceperat anteqz Elizabeth visitauit. Ideoqz quia fuit expers mortalium peccatorū ⁊ dignissima et mūdissima omniuz. ideo velox fuit in suo motu ad omne bonum ⁊ nullus homo i toto vniuerso ita velox legit fuisse ad bonū faciēdū sicut maria domina bene dicta. Quare hoc. qz habuit sperā brevissimaz hoc est paruā Vel vt verius dicā nullā ad hec trāsitoria. Ideo fuit velocissima ad omnia bona opa qđ ꝓncipaliter ptz in euangelio hodierno. qz festināter ibat ad Elizabeth. vt ipsaz benigne salutaret Johannē spūsancto ex p̄sentia filij repleret. ⁊ postea matrē. sibiqz in partu humiliter deseruiret. ⁊ hoc ē qđ dicit euangelista Exurgens maria. In quo tria tangūt. Primo ꝟginis salutatio cordialis. ibi. Exurgens maria. Secūdo iohānis exultatio incarnalis. ibi. Et factū est. Tertio humilis cōmendatio ꝟginalis. ibi. repleta ē. De ꝓmo ē notāduz q̄ Plinalis. ibi. repleta ē. De ꝓmo ē notāduz q̄ Plinius in specu. natu. dicit q̄ canicula ē huius nature quādo se sentit p̄gnatā ⁊ cito pariturā. festinā ter vadit in mōtana ⁊ minus timet semitas reter vadit in mōtana ⁊ minus timet semitas retctas siue tritas ab hominib⁹ q̄z semitas aferas cognitas. qz ē animal placidissimuz. etsi a cane fugiens vrgeret. ad hoiem fugit vltro. Et significat ꝟginem mariā. qz cum sensit se p̄gnatā a spūsancto. ⁊ in vtero habere filiū dei. festinat montana ad Elizabeth salutandam. ascēdit in montana ad Elizabeth salutandam. De qua dicit Bern. in sermone de nati. Joh. dicēs: Ascendit ꝟgo cū festinatione in domuz

Zacharie ad salutandū elizabeth portans in vtero filium dei.regē glorie. dominū maiesta/tis.leta ad cōgaudendū. ꝓmpta ad seruiendū cōsueta ad bñdicendū. Occurrit illi elizabeth ⁊ antiquis sterilitatis carens obprobrijs. amicum spōsi.preconem ẏbi.felicissimo ventre deportauit. Jungunt amplexib⁹ veniūt ad oscula felices vteri.regēq; ⁊ militem nisi duo tenerrimi parietes disiūgūt. Quis miraꝫ si exultet puer ad tam ꝓprie diuinitatis affatus. hec ille. Et hoc innuit apl'us.qui sic inqt. Misit deus filiū suum vnigenitū quādo scz in tēporis plenitudine.qui factus ē quo ad corp⁹ ex mu/liere factus sub lege vt eos q̄ erant sub lege redimeret.ad Gal'.iiij. Quādo celi desup rorauerunt ⁊ nubes iustum pluerūt.qđ ſm rectos patres diu fuit desideratū.iuxta illud Rorate celi desup ⁊c. Esa.xlv. Quādo montes dulcedinem stillauerūt.ſm qđ dixit ꝓpheta Joel.iij In die illa stillauerūt montes dulcedinē ⁊ colles fluēt lacte.quādo ẏgo animo angelo ꝓsenserat dicēs: Ecce ancilla dñi. Jam cōceperat ⁊ angelus discesserat. In illis diebus exurgens maria de loco cōtemplatiōis. oratiōis ⁊ deuotionis in quo erat clausa quādo angel⁹ sibi cō/ceptum filij dei nūciauit.abijt in montana scz a nazareth in hierusalē q̄ erat in mōtanis sicut ⁊ tota iudea. Quia dicit magister ꝓprie.lib.xv q̄ hierosolyma abundat in cedris.palmis ⁊ cipressis ⁊ nobilissimis alijs arboꝛib⁹ ⁊ insignib⁹ plena virens malogranatis ⁊ oliuis .q̄ omnia solēt crescere in mōtanis. Jdeo dicit euāgeliū q̄ maria exurgens abijt in mōtana. Mystice ꝛetelligiť q̄ maria q̄ est nobilissimis his arboribus cōpata.iuxta illud Eccī.xxiiij. Quasi cedrus exaltata sum in libano ⁊ quasi cipressus in mōte sion.quasi palma exaltata sum in cades. q̄ hic vna cedrus aliā visitauit ⁊c. Luz oē simile applaudet suo simili.ix. Ethi. Hoc ex loco a maria q̄ sedebat in cōclaui.id ē.in cōtemplatione discere nos oportet si volum⁹ vt deus sic nobis inclinet. Quia dicit fortunat⁹ i Omeľ. Ne quaq̄ se de⁹ deuote anime applicat nec ꝛeclinat nisi ipa totā i ꝓtemplatiōe se erigat ⁊ occurrat sz sicut maria de hac cōtēplatione surrexit ⁊ se in vita actiua etiā exercere voluit. ita nō semp oportet nos eē in orationib⁹ ⁊ ꝓtēplationibus sz interdū actiuā vitaz ꝓtemplationi preferre. qz actiua vita q̄uis magis laboriosa ⁊ min⁹ secura'.est tamē magis fructifera . vt ex d renū. c. Nisi cū pdem. Et ꝛ bñ ꝓpendens maria prudentissima.exurgens de quiete ꝓtēplationis. abijt in mōtana ab laborē. Et ꝛ cum festinatione. vt elizabeth antiq̄ seruiret. Qđ probat sanctus Amb.in omeľ.hodi.dicens. Angelus cū absc̄dita nunciaret vt fides astrueret exēplo femine sterilis ꝓceptū scz ẏginis nūciauit vbi hoc audiuit maria nō q̄si incredula de oraculo nec quasi incerta de nūcio nec dubitans de exemplo. Sed leta ꝑ voto.religiosa ꝑ officio.festina ꝑ gaudio in mōtana ꝓrexit ⁊ visitauit elizabeth. Etiaz dicit glo.q̄uis maria festināter iuit ꝑ desiderio seruiendi.tñ multo magis pudorem ẏgineū retinendi . qz nō gaudebat diu videri in publico. nec sibi cōtrahere colloquia viroꝝ. Sic etiā nostre ẏgines faciāt ⁊ sumant B exemplū ab ista ẏgine pudorosa.similiť ⁊ mulieres ne in plateis sole sine necessitate frequenter currāt.⁊ colloquia cū viris misceāt .ne eis cōtingat sicut Dyne ẏgini filie Jacob.de qua legiť Gen̄.xxxiij.q̄ sola egrediebať de domo vbi debuisset māsisse tanq̄ verecūda. Jdeo exiuit vt videret mulieres illius regionis. Qz cū vidisset eā sichen filius Emor.q̄ erat ꝓnceps ciuitatis.rapuit eā ꝑ potentiā .⁊ dormiuit cū ea vi oppꝛimēs ẏginem . Jdeo tu ẏgo ⁊ tu mulier.si cōtigerit te ire de domo parētū aut ꝓpria exēplo marie.non stare in plateis maneas. nec cū adolescēt⁹ sermones cōmisceas. Qz Eua incauta cū serpente colloquia habuit .ideo lapsa in peccatū mandatū fregit.vt habeť Gen̄. iij. Jdeo fac ſm exemplū marie ⁊ doctrinam Amb.in omeľ.q̄ ait. Discite ẏgines non circū cursare alienas edes . nec cōmorari in plateis nō in publico cōmiscere sermones. maria i domo serata.festina in publico .māsit apd cognatam suā.hec ille. Sed ꝓchdolor hoc exemplū ẏginis verecūdissime multū spernitur a virginib⁹ ⁊ mulierib⁹ impudicis.q̄ dimittunt hoiuz edes.⁊ currunt ad theatra.ad spectacula corisantiū.⁊ hoc faciūt frequētius i dieb⁹ festiuis qđ tamē in iure phibeť de ꝓse.di.j.in.c. q̄ die. Qui die solenni ꝓtermisso ecclie conuentu ad spectacula vadit excōicetur. Nec tm̄ tales mulieres inuerecūde cessant a ſmonib⁹ in plateis sed cachinnationes cū viris faciūt vt in quarta domo alique audiunť. Seneca i epl'a ad lucillum. Risus tuus sit sine cachinnatiōe. sz sic nō fecit felicissima ẏgo maria q̄ dimittēs inhonesta loca intrauit in ciuitatē iuda.hoc ē in hierusalem.q̄ interꝑtatur visio pacis.ad domum zacharie patris iohis baptiste intrauit .ad designandū q̄ loca suspecta nō amaret . nec etiaz vox ei⁹ vnq̄ audita ē in plateis. Qz ſm Amb. in lib.de ẏgini. Nihil procax in ẏbis .in actu inuerecūduz nō gestus nō incessus non vox vt ipa corporis species imago fieret mētis ⁊ figura ꝓbitatis.hec ille. Vox autem ẏginis q̄ erat ꝓsueta ad salutandū elizabeth salutauit. vt dicit euāgelista. Jdeo dicit Bern̄.in sermone de natiuitate Johis. Felix elizabeth ad quā mater ꝓperat saluatoris quam salutationis obsequijs celox imperatrix honorat.hec ille. Salutauit eni maria ꝓior sicut humilis ẏgo. ⁊ sicut

Oz

Sermo

minor' maiorē. qđ tunc moris erat. Quia ſm Amb. Decēs eſt quāto caſtior ſit xp̄o. tāto ſit humilior. Noueritq; deferre ſenioribꝰ honorē ſic vt in gr̄a humilitatis i qua eſt pfeſſio caſtitatis erat ſublimior. Et ſubdit. Diſcite enī virgines hūilitatez marie. venit ꝓpinqua ad ꝓximū. iunior ad ſeniorē. nec ſolū venit ſz ꝓior ſalutauit. Sed q̄re venit. patz aliqualiter ex iā dictis. vt eliſabeth in ꝓtu miniſtraret. ⁊ grauedine p̄gnanti iuuēcula deſeruiret. Sic debent facere iuuenes mulieres vt humilitate autquis cognatis i puerperio ſeruiāt ⁊ eas viſitēt. ſm q̄ docet Amb. in omel. hodier. Diſcite inquit vos mulieres ſancte quaz p̄egnatis exhibere debeat cognatis reuerētiā. Mariā q̄ ate ſola in intimis penetralibꝰ q̄erſabaf non a publico xp̄ginitatis pudor. non a ſtudio aſperitates montiū. non ab officio plixitas itineris retardauit. hec ille. O q̄z beatū puerperiū elizabeth ⁊ beata ꝓ natiuitas Johis q̄ dei gr̄a interp̄tatur ad qđ maria humilis venit. Hz nūc nō niſi ad
E puerperia diuitū mulierū veniūt ſupbe mulieres. ad pauperē autē venire dedignaf. Veniunt enī in peplis et veſtib' pulchriorib' quas habēt. Ibiq; vna p̄ alia apparere vult ⁊ videri. ⁊ ſingula geſta tractāt ⁊ exponūt. q̄ etiā turpia ſunt ad's inebriaf ⁊ rixaf. Idcirco credēdum ⁊ timendū eſt q; ibi non Joh. dei gr̄a naſcatur. qz dñs dic̄ Matth. xviij. Ubi duo vel tres fuerint cōgregati in noīe meo. ego ſum in medio eoꝝ. Sicut h̄ hic claruit in maria et elizabeth: nā legit q; repleta ē ſpirituſancto Luc̄ j. Sed in cuius noīe iſte mulieres ſupbe cōgregaf. neſcio. opibus tñ oſtēdūt q; non in nomine dñi. qz vbi deberet eſſe gr̄a dei. ibi portāturcātari ampli ⁊ reſonāt cantilene theatrales et ſcurriles. etſi ibi eſſet gratia dei ip̄am p̄orſus effugarēt. Et hoc quo ad p̄mum. Quātū ad ſc̄z breuiter eſt notādū. naturaliter ſcim' q̄ñ aquila vel alia auis habet pullos ſuos in nido non
F dū euolatos. ſi illa volat ab eis. ⁊ diu abeſt. pulli interim fame angariāt̄ur. ſi poſtea mater venit. pulli in aduētu ip̄ius plaudēt ⁊ exultant ⁊ ſigna leticie ſm modulū ſuū exp̄mūt ⁊ oſtēdūt Tum qz venit illos ad cibandū. tū quia venit ad excubandū. Moraliter. per aquilam xp̄s dei filius intelligit ab alto celoꝝ deſcēdens in vterū virginalē. hic habuit pullos diu derelictos. quoꝝ aliqui adhuc fuerūt in nido videlicet limbo vt ſancti patres. Sed vnus ſcz Johannes pullus p̄ncipalis fuit in nido vteri maternalis ⁊ non euolauit p̄ natiuitatē. Idcirco q̄ñ xp̄s venit ad ip̄m cibādū gr̄a ſpūſancti ſigna leticie oſtendit. ⁊ in p̄ſentia ip̄ius motu corporis ⁊ plauſu manuū exultauit. Et bene potuiſſet dicere xp̄a que dixit xp̄o maria. Exultauit ſpūs meus in deo ſalutari meo. Luc̄. j. Et hoc cognouit mater elizabeth. ideo dicit euangeliſta. Et factū ē vt audiuit ſalutationē marie elizabeth. exultauit infans in vtero ei'. vbi dicit glo. qz ſenſit aduentū dñi ⁊ redemptoris ſui. in cui' p̄ſentia exultatio ⁊ iocūditas ſūma. Idcirco tunc iohes triſtari nō potuit. Idcirco dic̄ Bern. in ſm̄one d̄ natiuitate ip̄ius. Puer iohes multo matre felicior q̄ ſalutantis maieſtatez agnoſcens infra tenebras i velamine viſcer gaudio gaudet. qz vim bt̄ ſalutationis attēderat. hec ille. Et in h̄ miraculo oſtendit p exultationem Johis xp̄m aduenīſſe q̄ p̄mo ſumpſit gratiam aduenientis. ſm q; dicit Amb. in omel. Vide diſtinctionē ſingulor ⁊ verbor ꝓprietates vocē p̄or elizabeth. ſed iohes p̄or gratiam ſenſit. Illa nature ordinez audiuit. iſte ratione myſterij exultauit. illa marie. iſte dñi ſenſit aduentum Tūc impleta ē p̄dicatio angeli q̄ dixit. Et ſpū ſancto replebit adhuc in vtero matris ſue. Hz antea nō fuit repletus ſpūſancto ſm Origi. niſi aſſiſteret illa q̄ xp̄m gerebat. O ſi Johes tm exultauit q̄ xp̄m oculis carnalib' adhuc exiſtēs in vtero nōdum vidit. Quid tūc illi exultabūt qui deū facie ad faciē in manifeſta reuelatione videbūt. Idcirco dicit p̄s. xlviij. Exultabūt ſancti in gloria. Ultimum ad tertiū eſt notandū. Refert ſolinus de mirab. mūdi. q; elephātes luna 6
creſcente petunt amnes ⁊ ſparſi liquore. ſolis ortum ſalutāt motib' q̄bus p̄nt. q̄ facto ad ſaltus ⁊ habitacula reuertūt. Myſtice p elephātes qui ſūt aialia magna ⁊ benigna. ſūt maria ⁊ elizabeth recte deſignate. qz miſcōie magnitudo ⁊ benignitas marie non poteſt mēſurari. ſm q; dicit beat' Bern. in quodaz ſm̄o. Quis miſcōie tue o beata xp̄o longitudiuē. latitudinem. ꝓfunditatē. atq; ſublimitatē. queat inueſtigare. Nam longitudo ei' vſq; ad nouiſſimū diē inuocantib' eā ſubueniet. Latitudo ei' replet orbem terrar. Sublimitas ei' ſuperne ciuitatis inuenit reſtaurationē. Et ꝓfundum eius nūc ſedentib' in tenebris ⁊ vmbra mortis obtinuit redēptionē hec ille. Elizabeth etiā d̄ magna ꝓpter magnū ꝓphetā quē geſtabat. qui ⁊ maior fuit q̄z ꝓpheta. Mat. xj. Idcirco more elephantū ꝓuenerūt in domo zacharie. q̄ñ nequitia hui' mūdi q̄ p lunā deſignatur creuit et abundauit. ⁊ charitas multor refriguit. vt d̄r Mat. xxiij. Hz qz ambe ꝓfuſe erāt gr̄az liquore. ideo ortū noui ſolis iuſticie deuote ſalutauerūt. Sicut ꝓz manifeſte de maria q̄ dixit Magnificat aia mea dñm ⁊c. Siliter Elizabeth repleta ē ſpūſancto ⁊ clamauit voce magna h̄ eſt deuota ⁊ magis clamoroſa ⁊ xp̄m nouū ſolē ſalutauit. Sed qz erat plena ſpūſancto cognouit ſm q; ait Hiero. in li. d̄ ꝓogatiuis bt̄ xp̄ginis q; magis remunerat deus cultū q̄ matri ſue impendit q̄z ſibi ipſi. Idcirco p̄mo laudat ⁊ ſalutat eā

dicens Benedicta tu inter mulieres .hoc ē sup omnes.qz nomē tuū laudabūt in secula .iuxta illud ꝓuerb. vltī. Surrexerūt filie ei⁹ ⁊ beatissi/ mā ꝓdicauerūt. vir ei⁹ ⁊ laudauit eam. Et tunc subiūgit salutationē xp̄i. Benedictus fructus ventris tui. Et capit̄ h̄ fm theologos.et p q̄a vel etiā vere.q.d. Vere christ⁹ nouus sol q̄ iam est fructus ventris tui.ē benedict⁹. Sz diceret quis. Unde sciuit elizabeth q̄ ꝟgo eēt p̄gnās ⁊ haberet fructū in vtero suo.p sensum nō potuit cognoscere.qz vix erat vnus mensis qō cō ceperat.⁊ mulieres non apparēt grauide infra spaciū vnius mensis.nec etiā maria dixit se cō cepisse.quia fm Chrys. super Matth. nec cre dit maria ab aliquo posse fidez adhiberi mirā/ dis relatib⁹. Ad hoc dicit Bern. doctor.q̄ per sensum nō potuit noscere ip̄am p̄gnatā. Quia sz corpus christi in p̄mo instanti sue conceptio/ nis fuit formatuz ⁊ animatū: tamen infra vnū mensem nō fuit deductum ad notabilez quāti/ tatem. q̄ matersua posset p̄egnans appellari Quomodo ergo cognouit? ꝑ sanctū spiritū quo statim fuit repleta cū virgo eam salutauit. nō tamē ante fuit repleta q̄z filius. Sed filio re/ pleto resultabat in parētez. Etiā p istū spiritū sanctū Mariā esse matrem domini cognouit p hoc q̄ dixit. Et vnde mihi hoc q̄ veniat ma/ ter domini ad me. q̄si diceret. Quib⁹ meis me/ ritis accidit hoc mihi sterili et seni. ⁊ fm repu/ tationē hominū maledicte. vt veniat mat̄ do/ mini mei ad me.sz ꝟgo bñdicta et fecunda. h̄ fm Amb. in omel. non dixit q̄si ignorans .sed quia nō ex humano merito .sed diuine gr̄e mu nus hoc esse cognouit. Ideo dixit. Unde mihi hoc ⁊c. Ecce enī vt facta ē vox salutatiōis tue in aurib⁹ meis .exultauit infans in gaudio. qz gauisus est mente interi⁹ ⁊ exultationē ostēdit motu corporis exteri⁹.qz de p̄sentia spōse gau det amicus spōsi. fm illd̄ dictum. Amicus qui stat in gaudio. gaudebit ꝓpter vocem sponsi. Et dicit Aug⁹ ad Bardanuz: q̄ hec exultatio
b Johannis potuit fieri duob⁹ modis. Uno mō q̄ Johannes per spūmsanctū cognouit domi/ nū p̄sentem in vtero ꝟginis. Et sic oportet di/ cere q̄ in eo fuit acceleratus vsus ratiōis Alio modo q̄ Johānes non cognouerat saluatoris p̄sentiam.sed mater eius que habebat vsuz ra tionis Illa tamē motio pueri ⁊ exultatio facta est ad declarationē sanctitatis ꝟginis ⁊ ꝓlis Nō tamē determiate asserit Aug⁹. sed dicit si/ ue hoc modo. siue illo facta sit exultatio .attri buenda tamē est diuino miraculo.qz nō potuit fieri p naturam. Alij tamē doctores vt Greg⁹. ⁊ ceteri tenēt q̄ facta est p̄mo modo. Et post q̄z elizabeth mariā ex ammirabili voc⁹ ⁊ salutati/ onis virtute cōmendauit .cōmendat eam con/ sequēter ex fidei magnitudine dicēs. O beata que credidisti qm̄ p̄ficient̄ in te que dicta sunt tibi a dño.hoc est ab angelo misso a dño qui di cit p ps̄. lxxxviij. Que ꝓcedūt de labijs meis non faciā irrita. Et tātū de hoc.

Sermo p̄mus de sancta Margareta ꝟgine

Inuenta vna pre/ ciosa margarita. abijt ⁊ vēdidit omnia bona sua que habuit ⁊ emit eam. Matth. xiij Ad experientiaz hoc videmus q̄ si stultus ho mo vel fatu⁹ mercator inuenerit venalem rem pulchram ⁊ p̄ciosam ip̄am nō curat cōparare, sed poti⁹ in re vili delectat̄. Hic est similis gal/ lo. de quo Esopus talē refert fabulaz. Q̄ gall⁹ sollicitus p cibo verrere cepit fimū. ⁊ cū sic ver reret gēmā inuenit p̄ciosam.quā cuz vidisset ait O p̄ciosa res cur vilescis h̄ i fimo si sors dedis/ set te artifici fulgeres ornata auro puro. Sz mi/ hi non es vtilis ac ō tritico plus gauderē. Sic facit q̄libet stultus qui de p̄ciosa re non curat. vt vellet cōpare eam tanto p̄cio quātū hec va leret. Ideo dicit sapiēs ꝓuerb. j. Sapientiā au tem ⁊ doctrinā stulti despiciūt. Sapiētia p̄cio/ sior est cunctis opibus ꝓuerb. iij. Sed econtra prudētes mercatores rem p̄ciosam care emūt. nec pecunie parcūt . nec vellēt rem vili⁹ emere quā valeret.quoniā sciunt hoc esse inhibitū in cano. xiij. q. iij. c. Canonū. Spūaliter per stul tum mercatorē Olibrius p̄fect⁹ intelligit̄. qui fuit de numero illorum. de q̄bus ait ap'lus ad Roma. j. Dicētes se sapientes esse sz in tēpo/ ralibus.stulti facti sunt sz in spūalib⁹. ⁊ muta uerūt gloriaz incorruptibilis dei. in similitudi nem imaginis corruptibilis homis ⁊ volucrū ⁊ quadrupedū ⁊ serpentū. Hic more galli ver rens in fimo luxurie inuenit p̄ciosam margari/ tam sz margaretā ꝟginem glorioſam de q̄ ho die cātat eccl'ia. Margaretā speciosaz spōsam xp̄i generosam veneremur hodie. Sed cū inue nisset eam ꝟtutib⁹ adornataz.fide decorataz.si bi cōtrariā respuit. vt verificet̄ illud Mat. vij Nolite sanctū dare canib⁹ nec mittetis marga/ ritas ante porcos ne cōculcēt eas pedib⁹. Fuit enī olibri⁹ ꝓteruus libidinosus. Ideo hec glo riosa margarita nō fuit sibi in matrimoniū tra dita.sed xp̄o prudēti q̄ eā emit sanguine ꝓprio ⁊ in fide despōsauit. Juxta illud Ozee. ij. De sponsabo te mihi in fide. ⁊ hoc volunt ꝟba the matis. Inuenta vna p̄ciosa margarita In qui bus beata margareta a duob⁹ cōmendat̄. Pri mo ex ꝟtutū varietate. ibi. Inuenta vna p̄cio sa ⁊c. Secūdo ab inestimabili preciositate. ibi. Uendidit. De p̄mo est notāduz fm naturales q̄uis interdū vnū animal ē minus altero i cor/ poris quātitate.nō tamē est minoris actiōis in ꝟtutuz varietate.sicut hoc ꝓbari pōt i natura apis. Apis enī h̄z naturam ⁊ valde parū cor

pus tamē facit meliorē fructū q̄z milu⁹ habens magnū corp⁹. Ideo dicit sapiēs. Breuis in volatilib⁹ apis ⁊ initiū dulcoris habet fruct⁹ illi⁹ Eccī. xj. Idemq; ptz de margarita q̄ lz iter gēmas ē minima. ē tamen multoz p̄cioſoz ⁊ magnarū in ꝟtute exceſſiua. Quia ſm Iſi. ē oīuz
A gēmaz p̄cioſarū cādidaz p̄cipua. Sic ad ꝓpoſitum q̄uis btā marga. puula fuit i pſona ⁊ teneris in annis. vtputa q̄ndecim annoz. tñ multos antiquos p̄cellit ꝟtutum varietate. vt dicere poſſet illud apl̄i ad Gal. j. Proficiebā ſupra multos coetaneos in genere meo ſcz humano. Et etiā ſup coetaneos q̄ multe ꝟgines fuerūt. ⁊ ſeniores. q̄ nō fuerūt tātarū ꝟtutuz ſicut hec beatiſſima margareta. Ideo rōne ſuaz ꝟtutū de ipa hodie canit. Ibat de ꝟtute in ꝟtutē ardenter ſitiens aīe ſalutē. De ei⁹ ꝟtutib⁹ ſcribit q̄dā ſctūs. ſic refert Theotin⁹. Beata marga. fuit timoris dei plena: iuſtitia p̄dita. religione cōpta. cōpūctōne pfuſa. honeſtate laudabilis. patiētia ſingularl. nilq; in ea religiōi xp̄iane cōtrariū inueniebat. odioſa p̄ri ſuo. dilecta dño
B ieſu chriſto. hec ille. Propter has ⁊ plures alias ꝟtutes q̄bus fulcita erat, poptime margarite gēme p̄cioſe cōparatur. in hoc q̄ dicit inuenta vna p̄cioſa margarita. ꝓpter tres cauſas Prima q̄ ſicut margarita ē parua p̄ oībus alijs gēmis p̄cioſis. Cū enī alie iterdū ad manuū vl̄ digitoz reperiūt quātitatē. margarita vltra quātitatē nucis auelane creſcere non repit. vt dic Soli. in li. de mira. mūdi. Ita beata ꝟgo margareta fuit vna de numero humiliū ⁊ pue circa ſe reputatiōis. Attende ei⁹ paruitatez ⁊ humilitatē. q̄ cuz eſſet filia pulchra ſummi regis gētiliū patriarche. non extulit ſanguinis nobilitatem nec corporis ſpecioſitatē ſicut nūc ꝟgines facere cōſueuerūt. ſz humiliter nutrici ſue inferiorē ſe in dignitate ſubiecit ⁊ oues ip̄i⁹ cuſtodiuit. quia animadūtit dictū ſapientis q̄ dicit. Quāto maior es. humilia te in omnib⁹ ⁊ coram deo inuenies gratiā. Eccī. iij. Magnaz ſi quidez margareta ſuenit gratiam. quia p terreno patriarcha accepit patrem celeſtē ieſū chriſtum q̄ nunc iubilando ſibi dicit. Audi filia et vide. ſcz celeſtes choros ⁊ cātica. ⁊ vide meaz diuinitatē in quā angeli deſiderāt cōſpicere. et inclina aurem tuaz quia cōcupiuit rex ſpeciem tuam Ideo beata margareta bene olim figurata eſt p rebeccam. Quia ſicut legit de ipa Genē. xxiij. ex erat puella pulchra nimis ⁊ bona ſapientia. nō tamē ſe de illis iactauit. ſed humiliter ſeruo abrae adaquabat camelos. Ideo ꝓpter ⁊ copulata eſt Iſaac q̄ fuit ſūmus patriarcha Ita beata margareta fuit huic in illo ſimilis. Quia canitur de ea. Erat enī nimiū formoſa ī vultu ſcz floruit vt roſa. Sed fuit multū nobilior in genealogia ⁊ clarior diuitijs. ⁊ tamē de illis nō ſe p̄ſūpſit. Quia ſciuit ex inſtinctu ſpiritusſancti illud Aug⁹ q̄ ſcribit in libro ad ſacras ꝟgines dicētis. Dominica ꝟgo nec ſm̄onis iactātia nec diuitijs nec generis nobilitate ſe debet extollere. ſed in humilitate ⁊ paupta/te ſpūſſancti a xp̄o accepta. debet quātū vixerit pmanere. Attende etiā paruitatē hui⁹ nobiliſſime margarete. Cuz enī Olibrius p̄fect⁹ ita elegerit. vt ſi ei licuiſſet. ipam ducere vellet in vxorez. vbi magna fuiſſet magnāq; gloriā mūdi habuiſſet. Ipa tanta gloria oblata ſe non extulit. ſed potius ꝟginitatis humilitatē vſq; ad mortē cōtēni eligēs cuſtodiuit. vt dicere poſſet cum ꝓpheta ps. lxxxiij. Elegi abiectus eē i domo dei mei magis q̄ habitare in tabernaculis peccatorū. Sic nos abijcere oportet ſuperbiā et ſequi humilitatē. ſi volum⁹ diabolū ſic effugare. ⁊ in domo dei habitare. Vide prudētiā cer- C
ui. De quo referūt naturales: q̄ ceruus habet magna cornua que ip̄m impediūt p nem⁹ trāſeuntē. ideo ſi vult effugere venatores duz trāſit p ſiluam cornua ſupra dorſuz cōſueuit declinare. vt ſic in curſu nō impediat nec a canib⁹ capiatur. Ita nos ſi volumus p nemus hui⁹ mūdi trāſire. abijciam⁹ cornua ſuperbie ⁊ humiliter incedamus. Quia dicit Hyla. ſup Matth. Dū hoſti noſter antiqu⁹ humilitatez ſibi dominari cōſpexerit. de alijs vitijs hominē tēptare non p̄ſumit Secūda cauſa q̄ ſicut margarita ē cādida ⁊ pura ⁊ p̄cipua oīuz gēmarum cādēniuz vt ait Iſiō. Ita beata margareta fuit cādida p mēti mūdiciā. vt dicē poſſet illō q̄ dixit Sara Tob. iij. Mundā ſeruauī animā meā ab oīi ꝯcupiſcētia. Quia ſciuit q̄ ꝟginitas ſm Bern̄ eſt ſigillum ⁊ anulus caſtitatis. gemma ꝟtutum. germana angelorū. lux anime. lampas ecclesie. ſemita ſecuriſſima celeſtis patrie. Idem ptz in autē. C. de nox. act̄. l. ſanximus. vbi dicit. Sola caſtitas ⁊ mūdicia cum fiducia eſt placabilis deo. Sed heu tam pauci hoies tam B
viri q̄z mulieres. hanc nobiliſſimā margaritaz in cādore puritatis ſequūtur. Quia ſm ſapientem. Quis poteſt dicere mūdum ē cor meū. purus ſum a peccatis. Prou. ij. Sed iacent ī tenebris peccatorū. Nec de hoc cādore ſcire volunt ⁊ ſignuz eſt q̄ ſemp fuerunt in carcere peccatorum. Et nunq̄z perfecte aſpexerunt lumen ſcripturarū. Cui⁹ exemplū ponit beat⁹ Greg⁹ ī ꝑncipio. iiij. dialo. Si mulier p̄gnans mittit ī carcerē. ibiq; puerū parit. nat⁹ puer in carcere nutriat ⁊ creſcat. etſi forte mater que hūc genuit. ſolē. lunā. ſtellas. montes. campos. aues. volucres. equos currentes nominet. Ille vero q̄ in carcere natus eſt nihil aliud niſi carceris tenebras ſcit. hec ille. Per mulierē p̄gnantē poſſumus intelligere eccl̄iam q̄ duplices ponit pueros aliquos in lumie ſcpturaz. et illos faciliter

inducere potest ad imitandū puritatem christi qui est verus sol iusticie. similiter lumē. ⁊ sic de alijs. Quia tales sciūt mala que inducūt ūnundiciam ⁊ bona q̄ inducūt mundiciā. de qua dicit Amb̄. in hexame. Mūdicia mētis sola meretur deuz in se recipe. Cui cōsonat Greg⁹. Cū summa felicitatis dulcedine xp̄s mūde anime applicat. sed a feda mente in infinitū elongat. Alios autē pueros ponit in carcerē peccatorū sicut sunt luxuriosi ⁊ īmundi qui sunt īmundicia enutriti ⁊ nihil aliud sciūt nisi q̄ sciūt manere in angulis tenebrosis. cuz mulierib⁹ impudicis opera nepharia exercere. ⁊ cuz in actu non possunt de illis loquūtur. ⁊ nō nūq̄ hoīuz vulnerāt corda bonorū ⁊ castor̄. Recte enī facit sicut strutio. De quo refert Solin⁹ in li. de mirab. mūdi. Generalis strutio dū ferrū edere nequit. rostrū tamē studet acuere p̄tra ferrū. Ita illi dūmodo nō possunt īmūdiciaz exercere vel saltē locū non habere. ora sua maledicta acuūt in x̄bis luxuriosis ⁊ fetosis. vt de illis bñ verificari posset illud p̄s. v. Sepulchrū patens est guttur eorū ⁊c. Si illis mater eccl̄ia nomīaret solē iusticie xp̄m q̄ est cād̄or lucis eterne. ⁊ speculū sine macula. ⁊ lunā. i. mariā purissimam q̄ ēsole splēdidior. Sap̄. vij. Similiter de stellis id̄ē. puritate angelorū. vel nomīet cāpos. hoc est sanctas v̄gines lilijs v̄ginitatis ⁊ ruta castitatis pulcherrime exornatas. ⁊ sic de alijs. non placet eis. sed multū displicet ⁊ dicūt. dic nob placita ⁊ audiemus te. Sed quia eccl̄ia suadet mūdiciā dicēs: Beati mūdo corde. quoniā ipi deū videbūt. Matth̄. v. Et non placet eis. iō nō audiūt ip̄am. sed diabolū qui dicit eis placita. Sap̄. ij. Venite vtamur bonis. ⁊ fruamur creatura tāq̄ in iuuētute celeriter. venite coronemus nos rosis anteq̄ marcescāt. ⁊ nullū p̄z tum sit qō non p̄trāseat luxuria nostra. Hz audiāt illi ap̄lm ad Heb̄. xiij. Fornicatores ⁊ adulteros iudicabit dñs. i. ꝺēnabit. Tertia cauſa sanā sicut margarita inuenit in mari. q̄ q̄dam pisces nomie ostrea cōcipit rorē. ex q̄ fiunt margarite. quas p̄icit in p̄fundū maris. sed sapiētes inq̄sitores has p quēdā modū educunt ad portū. sicut legit in li. gēmar. Ita btā margareta inuēta ē in mari tribulationū ⁊ passionuz. cui tota īmersa fuit vt sibi competeret illud p̄s lxxvj. In mari via tua ⁊ semite tue in aq̄s multis ⁊ vestigia tua nō cognoscent. Sed xp̄s verus margaritaz inq̄sitor. descendit ad ip̄am in passione adiuuādo. sz ⁊ hodie de mari tribulationis. ip̄am manu sue potētie ⁊ ministerio angelorū ad portum eduxit eterne salutis. Ideo potest dicere ad xp̄m suū sponsum hoc. Tenuisti manū dexterā meā ⁊ in volūtate tua deduxisti me. ⁊ cū glia suscepisti me. Et tm̄ de p̄mo. Circa ad scōm est notandum. Sapiens mercator sicut patuit in arēga. si viderit rem̄ mercimonijs exposita ad vendendum. q̄ est p̄ciosa. multū p̄ ea exponeret anteq̄ ea careret. si saltē ip̄ius opus haberet. Ad qō p̄bandū refert in apiario. de quodā nobili adolescēte q̄ p̄re mortuo successit in regno. Et factuz est vt nundine fierēt in sua ciuitate. ad quaz venerūt mercatores. inter quos venit q̄dam senex quē videns rex. interrogauit q̄d venale haberet. Cui ille. Sapientiā habeo. Qō audiēs rex gauisus est. q̄ sapiētia p̄tinet ad populū regendū ꝑm sapientē. Rex insipiens p̄det populū suū ⁊ ciuitates inhabitabunt p̄ sensuz p̄udentiū. Eccl̄i. x. Et quia sapientia est res p̄ciosissima ꝑm illud p̄r̄oū. iij. Sapiētia p̄ciosior ē cūctis opibus ⁊ oīa q̄ desiderant nō valēt ei cōpari. Ido dixit rex ad senē. Quātū dabis mihi p̄ cētū marcis. Et ille. Unū dicaz tibi inq̄t p̄ p̄cio dicto. qō si tenueris p illud regeris ⁊ reges. ⁊ ait rex: dic. Et dixit senex. Temere nihil loquaris. nisi cogites q̄d sequat. Quo rex audito pecuniā sibi tribui impauit. p quā sapiētiā populū suuz in omni iusticia gubernauit. ⁊ seip̄m a morte liberauit. Sp̄aliter. p sapientē mercatorē xp̄s intelligit q̄ est eterni patris sapiētia. Ip̄e enī vēdit ⁊ emit. vendit nāq̄ regnū celorū omnibus emere volētib⁹. Ideo ad terrā nostraz venit ⁊ venale exponit dicens: Uenale habeo. q̄d: regnū celorū. quo emitur: pauptate regnū. labore requies. dolore gaudiū. morte vita. hec ille. Attēde attētius. si vis emere regnū qō est valde glorioſum. sicut canitur. O q̄ glorioſuz est regnum in quo cuz xp̄o gaudēt omnes sancti. necesse est te dare diuitias q̄s diligis. ip̄is pauperibus quorū est regnū celorum. Matth̄. v. et hic continue in bonis operib⁹ laborare. Sicut docet ap̄lus. ij. Cor̄. ij. Labora sicut bon⁹ miles iesu christi. Et sic requiē obtinebis. Necesse etiam est hic pati tristiciam ⁊ dolorem. q̄ ꝑm Hiero. Impossibile ē delitijs vel gaudijs. ad delitias eternas p̄uenire. Ideo dixit christus Matth̄. v. Beati q̄ p̄secutionem patiunt p̄pter iusticiā: quoniā ipsorū est regnū celorū. Oportet etiam vltimo mori p̄ christo si necesse fuerit. vt p̄ mortem vita habeatur. Ideo dicit Joh̄. xij. Qui odit animā suam in hoc mundo in vitam eternam custodit eaz. Als enī tam caram rem emere nō valemus. Ita etiā christus vendidit regnum celorū huic beatissime v̄gini margarete In hoc q̄ dicit. vēdidit omnia que habuit. ⁊ bene regnū celor̄ dicit omnia. q̄ ꝑm venerabilē Boetiū lib̄. iij. p̄sa. ij. Beatitudo ē status omniū bonorū aggregatione perfectus ⁊ hoc solum habet in celo. Sed vide diligentius in passionali q̄ ista p̄udens emptrix his quattuor regnū celor̄ emit. ⁊ inuenies. Elegit enī volūtariā pauptatē spernēs p̄ris diuitias.

vt solũ regnũ celorũ obtineret. Fuit etiaz in labore mitis. custodiẽdo nutricis sue oues. post sustinendo tortores. Ut bñ posset dicere illud ps̃. lxxxvij. Ego enī in laborib⁹ sum a iuuẽtute mea. Et hoc fecit vt possideret requiẽ opulẽtã De q̃ dicit dñs Esa. xxxij. Sedit popul⁹ me⁹ in pulchritudine pacis. ⁊ in tabernaculis fiducie in requie opulenta. Fuit etiaz in dolore. vt patz in corpore lacerato. vt dicere posset illud ps̃. lxviij. Ego sum paup et dolens. salus tua deus suscepit me. Et hoc fecit vt gaudiũ habere t. de quo dicit Esa. lij. Gaudiũ ⁊ leticiaz habebunt. ⁊ fugiet dolor ⁊ gemit⁹. Fuit etiaz hodie demũ occisa. vt vita eterna frueret. Et nõ fuit mirũ q̃ tãto p̃cio regnũ celorũ emit. Quia christus eaz multo p̃cio prius charioꝛi cõparauit sicut ⁊ omnes homines. ſm q̃ innuũt ꝛba hec ⁊ emit eam. Nã humanitatẽ accepit p ea. Juxta illud Esa. lx. Erit tibi domin⁹ deus tuus i lucẽ sempiternã: ⁊ deus tuus in gloriã. Scõdo dedit aiam p ipa. iuxta illud Esa. xij. Reliqui domũ meã dimisi hereditatẽ Dedi dilectã animã meã in man⁹ inimicoꝝ. Et h̃ testatur Job. xv. Filius hois venit dare aiam suam in redẽptionem p multis. Sup quo dicit Orig⁹. Animã suam dedit in mortez. vt in ip̃m credentes. ⁊ sequi volentes. ab eterua liberatet morte. Et tantum de illo.

¶ Sermo secũdus de eadem ꝛgine.

Virgo veneranda

in magna stans cõstantia. ita canit in hodierno officio. Plinius in spe. natu. sic inquit.

A Muscatum ẽ nux cuiusdaz arboris in india ⁊ nobilissima. Et habet has ꝛtutes. Quia naribus applicata cerebrũ confortat. faciẽ discoloratam valde colorat. in ciboq̃ modice sumpta capiti iuuamẽ p̃stat. sz excessus eiusdẽ dolorez accumulat. q̃ est penetratiue nature. Spiritualiter. per hãc arborem nobilissimã intelligitur christ⁹ qui ẽ hec arbor. quã vidit quedaz inclusa in tẽpore cõsecrationis succidere de calice i altari. Hec p̃mo flores cãdidissimos ptulit q̃s capita hominum volatiliũ subito decerperũt. Secũdo ptulit viride z. Tertio autem roseos pcreauit. vt in miraculis inuenitur Ab hac arbore veniunt flores ꝛginei quorum vn⁹ principalis fuit beata margareta que bene dicit venire a christo. Nam ꝛginitat⁹ florem ab ipo habuit. quem sine ipo nullus potest habere. ſm illud sapiẽt⁹. Non possum esse cõtinens nisi deꝰ dederit. Sap̃. viij. Hic flos fuit cãdidus p virginitatẽ. Ideo dicit a margarita q̃ ſm Isi. omniũ gẽmarũ est candidissima. Fuit etiã viridis in ꝛtutũ operatione. ſm q̃ de ipa canit. Ibat de virtute in virtutem ⁊c. Tertio facta ẽ rosea per sanguinis effusionẽ quẽ intantũ effudit vt riui in terraz fluxerunt. Sed p muscatũ intelligitur sua castitas que in ipsa cerebrũ mentalis intelligẽtie cõfortauit. Quia dicit Fontin⁹ in descriptiõe vniuersi. q̃ virgines q̃diu ꝛgines sunt teneriozes ẽ in eis intellect⁹. Nõ ptz in ipsa quia astutiã diaboli intellexit. ⁊ caput eius cõtriuit. Juxta illud Geñ. iij. Ipa cõteret caput tuum. ⁊ tu insidiaberis calcaneo eius. Ipa etiã castitas factẽ eiꝰ peroptime colorauit. vt canit Erat enī nimiũ formosa in vultu sz floruit vt rosa. Quia ſm Salustium in iugurtino bello. Casti hoies diu effigiẽ p̃ferunt iuuẽtutis. Sic btã margareta recte in ꝛbis p̃missis dicit. virgo veneranda. In q̃bus verbis tria tangũtur. Primo mentis ⁊ corporis ꝛginitas. Secũdo tãgitur p̃sone ⁊ vite honorabilitas Tertio passionis stabilitas. Primo cõmẽdatur beata virgo margareta ꝓpter mentis corporisq̃ ꝛginitatem. cum dicitur. Virgo. Pro quo sciendu Apes ſm Amb̃. in hexamerõ. corporis ꝛginalis habent integritatẽ. Nullo enī cõcubitu miscentur. nec libidine resoluũtur. nec part⁹ quatiunt doloꝛibus. Et tamẽ maximũ filiorũ examen constituũt. Nam cuz alie volucres vix in anno singulos pcreent fructus apes geminos creant. ⁊ duplici ceteris fecũditate p̃ponderãt Spũ aliter. p apes ꝛgines pure mente ⁊ corpore designant. que lz non cõmiscent cõcubitu. tamẽ fructũ maximũ spiritualiũ fructuũ generant. ꝓpter qõ ⁊ fructum cẽtesimũ dicunt ferre. De numero illaꝝ fuit beata margareta q̃ naturas apiũ sagacissime est secuta. Dicũt enim naturales cũ Amb̃. in hexa. q̃ apes eligũt sibi regẽ magnitudine ⁊ specie magis insignem. et si rex p̃cipuus fuerit in mansuetudine eũ clariozem habẽt. Itaq̃ regẽ electũ diligunt affectu naturali ⁊ sũma defensione defendunt Et pro eo perire paruũ putãt. Ita beata margaretha spreuit olibriũ p̃fectum ⁊ elegit regem regũ dominũ dominantiũ qui ſm ps̃. xlvij. Magnus dominus ⁊ laudabilis nimis in ciuitate dei nostri in monte sancto eius. Qui est speciosus forma p̃ filijs hoiuz ps̃. xliij. Qui ẽ clarissimus i mãsuetudine. ſm q̃ docuit Matth̃. xj. Discite a me quia mitis sum ⁊ humilis corde. Ideo refert Theotin⁹ in legẽda. q̃ p̃fectus olibrius q̃siuit. quem deũ colis. vel quẽ adoras. Respõdit deũ omnipotentẽ inuoco. ⁊ iesũ xp̃m filiuz eius q̃ meam ꝛginitatez custodiuit imaculatã ⁊ illesam. Et potuit bene dicere illud qõ canit de virginibus. Regnum mũdi ⁊ omnem ornatum seculi contempsi propter amorem domini mei iesu christi. Pro ipo etiam pugnauit ꝓtra diabolũ ⁊ olibriũ. a quibus multa sustinuit ob prophetia ⁊ cõfusionẽ. vt dicere posset ad xp̃m regem suũ. illos ps̃. xlviij. Quoniã ꝓpter te sustinui obꝓbriũ. operuit cõfusio faciem meam.

Nam illa facies que prius floruit vt rosa. i passione facta est sanguinosa. Et pro ipo rege suo perire corporaliter festinauit. sm q legitur i legenda vbi dixit. Christus seipm pro nobis tradidit in mortem. t ego pro ipo mori non dubito. quia me suo signaculo consignauit. Et nos exemplo suo huius apis sagacissime margarete sanctissime. querere nobis debmus regem magnum christū t diligere ipm. Ad qđ faciendu monet nos Aug⁹ dicens: Elige tibi illum amicum p omnibus amicis tuis regem christū qui cū omnia subtracta sūt tibi soli fidem seruabit. in die sepulture cuz amici tui recedent a te. ille te nō relinquet. sed tuebit te a rugientib⁹ preparatis ad escam. t pducet ad ignotaz regionē ad plateas celestis hierusalē vbi collocabit te cum angelis ante faciem sue maiestatis. vbi est cumulus felicitatis. supeminēs gl'ia. supabundans leticia t omnia bona. hec ille. Secundo apes ỽginee aerem mundū t serenum diligūt quia tunc plus de roze inuenīūt. tempora autē pluuiosa eas impediūt. Odozes etiam fetidos t ceteros fumos maxime fugiunt et odiūt. sed in rebus odoriferis iocund̄atur. Ita beata virgo margareta serenitatem interne conscientie dilexit. Juxta illud ps̄. xliij. Omnis gl'a eius filie regis ab intus. Quia sciuit q cōsciētia bona sm Hugo. lib. j. de anima. est titul⁹ regiuis. templū Salomonis. ager benedictiōis. ortus deliciarū. gaudium angelorū. aureum reclinatoriū. thalamus regis. aula dei. habitaculuz spūssancti. liber signatus in die indicij aperiendus. hec ille. Jdeo odiuit loca fetida peccatoz sm illud ps̄. xxv. Odiui ecclesiam malignāti t cum impijs non sedebo. Si enī sedere voluisset cum impio prefecto olibrio. bene habuisset in eius domo. sm q dixit torto. Crede margareta pfecto. t bene tibi erit sup omnes puellas sed noluit. fugiens more ỽginearuz apum malorum t fetentium cōsortium peccatoruz. Ita t nos curare debemus de serenitate interioris conscientie. Quia sm sapientē. Secura mens quasi iuge cōuiuiū. Prou. xv. Etsi illam habemus de vituperio curare non debemus. sicut dicit Aug⁹. Et habetur. xj. q. iij. c. Quid obest homini q de illa tabula cum vult delere humana ignorantia. si de libro viuentium eum nō deleat iniqua cōscientia. Tertio apes virgince diligunt sonum naturalem siue dulcem. siue etiā instrumentalē. Jdeo dicit Aristo. in li. de animalib⁹. Quādo apes de alueario volauerint. si rector apum voluerit eas reuocare. debet cantilenas dulces cantare t suauē sonū facere. quibus citi⁹ attrahūt. Sic beata margareta apis virginea multum dilexit dulcem sonuz eloquiorum dei. Quod ptz quando nutrix sibi exposuit. quare deus pati voluisset. t crucifixus cēt

Jdeo potuit dicere illud ps̄. cxviij. Q dulcia faucibus meis eloquia tua domine sup mel ori meo. Jdeo cuz dulci cantu angelorū ad celeste alueare introducta est felicissime t attente. Et quia fuit non mixta concubitu olibrij. ideo sm naturā apum magnū spiritualiū filiorū exāmē cōstituit. Quia vna die quinq milia viroz domino generauit. mulierib⁹ t puulis exceptis ita vt de ipa posset dici illud Esa. pphe. ix. Multiplicasti gentes. sed non magnificasti leticiam Nam quādo per ipsam crediderunt. olibri⁹ nō est effectus letus sed iratus. Quare iussit torto rem vt ipam decollaret. Et tm̄ de pmo. Secūdo cōmendat beata margareta a pone t vite honestate. cum dicitur: Veneranda. Ubi ē sciendū Ari. iij. Ethic. dic q solus bonus t virtuosus honorādus ē. quia prauus honore nō est dignus. t ponit rationē ibidem dicēs: Honorē premiū virtutis. ideo homo si bene t virtuose viuit est dignus honore. Sinaut⁹ dign⁹ vituperio. quia per solam virtutez ad honorē puenitur. Jdeo dicit Aug⁹ lib. xv. de ciui. dei q ratio t voluntas ostendit. q nemo possit ad honorē puenire nisi pius vixerit ỽtuose. Duo pncipes aliquādo elegerūt. s. ỽtutez t honorē t illis templū solēne pstruxerūt in quo altaria erexerūt. ỽtutis in ingressu templi. t altare honoris retro in ecclesia posuerūt. t ois qui volebat accedere ad altare honoris. oportuit eum prius altare ỽtutis pterire. Mystice btā ỽgo margareta ē merito venerāda. qz p multas virtutes h̄ trāsiuit sm q sancta mater eccl'ia cātādo ptestatur dicens: Ibat de ỽtute in ỽtutez tē. Habuit enī ỽginitatem q pcipua est de numero ỽtutum q valde delectabilis est apd deū Teste Eusebio in sermone. O q̄ delectabile t iocūdum est apud xp̄m t beatissima amenitas dum quis ptulerit corporis venustatem t originalis mūdicie non amiserit puritatez. Jdeo pus p̄mittitur hoc ỽbum ỽgo. deinde venerāda. qz antiquitus virgines sunt honorate a paganis. Legit enī in gestis romanoz quādo cesar ptransiuit aliquā viam oportuit q oēs sibi cedebant. pter solas ỽgines q̄bus ipe solis cessit in hoc ipas venerādo. Refert valeri⁹ in policra. q Lacerti⁹ pnceps dū ciuitatē Bias expugnauit. oēs i ea occidit solas ỽgines abire permisit. Jdē legit Nume. xiij. t Judic. vlt. Nā aliqua ciuitas fuit expugnata alijs occisis sole ỽgines libere sunt dimisse. Et hoc fuit pciuile giū tam diuitū q̄ paupez. Quia dicit Aristo. viij. Pol'. Honor virtuoso sine fastidio impenditur. licz de humiliori mundi vita oriat. Jdo nos etiam cum eccl'ia debemus nostrā ỽginem margaretā venerari. Et h̄ quo ad scdz Ptum ad tertium notandū. sm naturales in li. gēmarum legit q nō inuenit aliqua gēma q ē ita

constans ⁊ inuicta. sicut est adamas. Nã nulli cedit ferro. sz ferrũ ꝓtemnit. nec igne vnq̃ incalescit. nec ab aliqua re supaꝛ. sed solũ sanguine hircino resoluiꝛ. Hystice huic lapidi cõpare possum cõueuienter. b. marga. qz valde ꝓstãs fuit in sustinẽdo martyriũ ⁊ inuicta. Nõ d ipa testaꝛ hodie cãtando eccl'ia dicens in ꝟbo thematis. Virgo venerãda in magna stans cõstãtia. verba cõtemnẽs iudicis. nihil cogitans de rebus lubricis. ꝑmij celestis spe gaudẽs. in tribulatione erat patiẽs. Unde potuit dicere cũ Chry. Si millesies morior. ⁊ si omnes labores in dei amore expendã. nihil dignũ ad ea que d ipo pcipiã. Nz respectuz habuit ad ꝑmiũ celeste. ꝓpter qd ita cõstans fuit. nõ enĩ cessit ferro lacerãtiũ. sed cõtẽpsit. Quia sm q dicit Theotin⁹ in legẽda. q suspẽsa fuit i eculeo ⁊ ferreis vngulis acerbissimis. corp⁹ ei⁹ laceratũ. tamẽ nec flecti potuit ad culturã idoloꝝ. nec a ꝓposito srãgi. sed dixit tyrãno cõtẽnens verba eius. O impie ⁊ impudẽs canis ⁊ vorax. si ego carni mee misereoꝛ: aia mea vticq ad interitum vadit sicut ⁊ tua. Itez de ipa potest exponi illud Ezech'. iij. Ut adamãtẽ ⁊ silicẽ dedi faciẽ tuaz. Nec etiaz potuit igne calefieri. cuius lãpadib⁹ accẽderet ⁊ corp⁹ ei⁹ cõburebaꝛ. sz dicebat illõ ps. xxxv. Ure dñe renes meos ⁊ coꝛ meum vt nõ sit in me iniqtas. Etiã potuit dicere illõ ps. xvj. Igne me examinasti. ⁊ nõ est inuẽta in me iniqtas. Nõ potuit etiã btã margareta ab aliq superari. Non a patre q fuit idolatra. ⁊ voluit vt idola adoraret. qz fugit domũ eius spernẽs oĩa bona hereditaria ⁊ custodiuit ouiculas sue nutricl vt adimpleret illusit Geñ. xij. Egredere de terra tua ⁊ cognatiõe tua. ⁊ faciã te in gẽtem magnã. Habet enĩ nunc gentes multas de qbus gloriaꝛ. Nam oẽs quos cõstãtia ⁊ passione cõuertit quoꝝ multi fuerũt. sibi obediunt ⁊ ipa eis quasi domina dominaꝛ. Non etiã potuit vinci a tyranno olibrio ꝑfecto. qz eius potestatẽ ꝓtẽpsit ⁊ illusit. Et hoc qd sibi in ignominiã fecit. illud sibi ad honorẽ venit. qz i hoc xp̃m imitata est. Nam sicut xp̃s nudatus fuit in patibulo vt nihil secũ poꝛtaret. sic margareta expoliata est ⁊ in eculeo suspensa. in signũ q omnia mũdana despexerat. Sicut xp̃s fuit flagellatus ad colũnã vt disciplinaz ꝓ nobis poꝛtaret. sic coꝛpus margarete ꝟginis totaliter est laceratũ. ne post hanc vitã patereꝛ. Sicut xp̃s clauis laceratus vt claue nobis ianuaz paradisi aperiret. sic btã margareta fuit vngulis lacerata: vt ab ea oẽm vetustatẽ abraderet. Sicut xp̃s totus sanguiue rubricaꝛ fuit ⁊ cruentaꝛ vt homo in ei⁹ sanguine lauareꝛ. sic margareta fuit sanguine plena. vt in suo sanguie baptizareꝛ. Et h̃ est huic sanctissime ꝟgini tã in mũdo q̃ in celo magna gloria. q in sua passione secuta est xp̃m. Juxta illud Eccl'i. xxiij. Glia magna est sequi dñm. quia lougitudo ab eo sumetur. Non etiã supari potuit a diabolo q̃ habet magnã potentiã. Sm illud Job. xlj. Non ẽ potestas sup terrã que ei compareꝛ. Quia habet supbiaz vt dicit ibidẽ. Ipe est rex sup omnes filios supbie. Habet magnam astutiam. Quia Sm apostolum. trãsfigurat se in angelũ lucis. ij Corl. xij. Habet maliciam. quia antonomatice dicit malus. Unde Matth'. xiij. Uenit inimicus homo ⁊ supseminauit zizaniã Sed istis armis non potuit vincere margaretã. sz ipa eum vicit. qz fregit potentiã ei⁹ qñ ipm in specie draconis apparentẽ euanescere fecit. Cõfregit superbiã qñ sup verticẽ ipius pedẽ imposuit dicẽs: Sternere supbe demon sub pedib⁹ femie. Confregit ei⁹ astutiã. qz coegit eum vt diceret ꝓpter quid venisset. Confregit eius maliciam q̃ semp inuidet felicitati hominis. Sicut refert de hoc Theotinus in legẽda q̃ dicit se fuisse p̃sentẽ in carcere ⁊ oĩa vidisse ⁊ omia scripsisse. quãdo draco horribilis ei apparuit varijs coloribꝰ deauratis ⁊ barba aurea cum ferreis dẽtibus. ⁊ oculi eius splẽdebant sicut margarite. ⁊ de naribꝰ ei⁹ fum⁹ exibat. ⁊ lingua ei⁹ ⁊ anheli tus fetoꝛẽ faciebat ⁊ lumẽ factũ ẽ in carcere ab igne q̃ exibat de oꝛe. qd videns margareta oraꝛbat dicẽs. Dñe de⁹ inuisibilis quẽ abyssi ⁊ tartari cõtremiscũt respice in me ⁊ miserere mei. ⁊ nõ ꝑmittas hanc ferã nocere mihi. sz placeat tibi dñe vt vincam ipsam. Et cum hoc dixisset. aperiens os deglutiuit eã. sed signũ crucis qd ꝑpus ꝟgo beata fecerat creuit in oꝛe ei⁹. Et scissus est ꝑ mediũ ⁊ beata ꝟgo illesa exiuit. Et respiciẽs vidit tanq̃ hoiem nigrũ sedentẽ ad iaꝛnuam. manib⁹ ⁊ pedibus ligatis. ⁊ cũ oratione margareta fudisset. surgẽs demon accessit ⁊ tenuit manuũ dicẽs: O marga. sufficiãt tibi ea q̃ fecisti i ꝑsonã meã. qz viuere nõ subsisto. occisũ enĩ meũ interfecisti. ⁊ me vis interficere oratione. Tũc illa cõprehẽdit euz ꝑ capillos traxit ⁊ ꝓiecit in terrã ⁊ posuit pedẽ dextruz super collum ei⁹ dicẽs: Cessa a me ꝟgine generis hũani homicida. ꝓtectoꝛ ẽ mihi de⁹. Et subito refulsit lux in carcere. ⁊ crux xp̃i videbaꝝ in ea. ⁊ super crucem colũba q̃ dixit. beata es margareta expectant te angeli dei ad poꝛtas. Illa autem gr̃as agens dixit ad demonẽ. vbi ẽ gen⁹ tuuz? Cui ille. Tolle pedẽ tuũ de ceruice mea ⁊ opa mea tibi indicabo. Nõ cũ fecisset. ait: Belial ẽ mihi nomen ꝓtra oẽs pugno. ⁊ tu sola me vicisti. ⁊ sic ẽra cũ suscepit. Jõ dictũ ẽ a deo d̃ margare. Geñ. iij. Ipa ꝓteret caput tuuz. ⁊ tu insidiaberis calcaneo ei⁹. Uñ ptz q̃ ille foꝛtissim⁹ adamas. b. marga. frãgi nõ potuit. sz solũ p sanguinez hedi ad vesperã imolati xp̃i iesu ob cuiꝰ amoꝛẽ fracta fuit et caro eius vndiq̃ lacerata

ꝛ tandem decollata. Ideo hodie tanq̃ sponsa decẽter ornata ad thalamũ eius cum cãtic mu sicis ab angelis est portata gaudẽter. Fm illud Apoc. xix. Gaudeamus ꝛ exultemus et demꝰ gloriam deo. quoniam venerũt nuptie agni et vxor eiꝰ se preparauit. ꝛ quomodo se prepara/ uit. patet in legenda eius.

¶ Sermo ꝑmus in diuisione apostolorꝫ.

Am non estis ho spites ꝛ aduene. sed estis ciues sanctorum ꝛ domestici dei. ita scribit ad Eph. ij. Solent domini terrestres varios mittere explora/ tores ad ciuitatẽ quam volunt ꝓ se vel ꝓ subditos expugnare ꝛ lucrari. Hi cum venerint va/ dunt quasi pegrini. vt sic non cognoscãtur terram explorare. Nõ figuratũ est pulchre Josue ij. vbi legit q̃ Josue qui fuit dux filiorꝫ israel. misit exploratores qui explorarent Hiericho. Qui pergentes ingressi sunt domũ meretricis mulieris nomine Raab. Nõ cum nũciatuꝫ eẽt regi Hiericho quesiuit eos. sed Raab abscondit eos ꝛ misit eos ꝓ fenestram vt irent viã suã

A Moraliter vt dicit Hiero. in epla ad paulinũ per Josue intelligit xp̃s. qz de oibus sacre scripturelibris iosue non solum in gestis. sz etiam in nomine figurã saluatoris habet. Hic inquã misit exploratores hoc est apl̃os in hũc mũdũ qui per Hiericho designat. qz Hiericho interpretat luna que ẽ multũ instabilis ꝛ variabilis. quia nunc ẽ sub sole. nunc sup solem. nunc ante. nũc retro euagat. Quãdo est sub sole tũc habet cornua aduersus terrã inclinata. sz quãdo est supra. tunc habet cornua suprema velut nauicula. vt dicit Beda. Sic ꝛ mũdus ẽ instabilis in cõtinua variabilitate. ꝛ nũc extollit suos amatores nũc deꝑmit. In hũc mundũ misit dñs apl̃os dicens: Ite in mundũ vniuersum ꝛ p̃dicate dicẽtes euangeliũ oi creature Matth vlt. Illi autem ꝓfecti ingressi sunt domũ mulieris meretricis. hoc est gẽtilitatis. que publice cum idolis fornicabat. Fm dictuꝫ Hiere. iij. Frons mulieris meretricis facta ẽ tibi. ꝛ noluisti erubescere. Sz cũ venissent apostoli ad terras gẽtilium querebant a regibꝰ ꝛ tyrannis vt occiderent. Sed nõnũq̃ cõuersi gentiles illos in domibꝰ abscõderũt. sicut patz cuilibet legenti das eorꝫ ꝓcurrenti. Sed q̃ ꝑus in mũdo fuerũt hospites. facti sũt nũc celestes ciues et milites sicut innuũt ẏba themat. Jam nõ estis hospites. In q̃bus duo tangũt. ¶ Primo vnũ insinuatur ibi. Jam nõ estis hospites. Secõ aliud af

B firmat. ibi. sed estis ciues. Be ꝑmo est notãduꝫ ita dicit in cõmuni ꝓuerbio. Aduene venerũt ꝛ dñi facti sunt. ꝛ ẽ sensus. Qꝛ sepe cõtingit aliquos venire ad aliquã ciuitatẽ vel domuꝫ vel regnũ q̃ sũt extranei hospites ꝛ fauẽte fortuna ꝛ eorꝫ ꝓbitate ꝛ strennuitate interueniẽte efficiuntur ibidem dñi ꝛ magistri. Ita fit in natura. q̃ sepe canis portat ad domũ vbi alij sũt canes ꝓtra ipm rixantes. Etsi ille ẽ audax ꝛ strennuꝰ depellit alios ꝛ fit custos domꝰ. Ita legit i scripturis Gen. xliij. Cũ fames crescebat in terra tota. misit iacob filios suos in egyptũ i domuꝫ pharaonis. vt emerẽt frumenta. Qui cũ venirent vt pegrini ꝛ hospites. ita vt exploratores terre dicerẽt ꝛ in carcere tenerent. succedente tpe facti sũt dñi in tra egypti. Qꝛ dixit ad eos ioseph. Oẽs opes egypti vre sunt. ꝛ dedit eis optimã terrã. ꝛ pinguissimaꝫ yessen. vt habet Gen. xlv. Jdo potuit de eis dici illud ꝓpꝛoũ.

Hospites ꝛ aduene venerunt i terrã alienã. Spũaliter. sancti apl̃i fuerũt ꝑus aduene ꝛ C hospites in ꝟ mundo. vt q̃libet ipoꝫ dicere potuisset illud ps̃. xxxviij. Aduena ego sum apũ te ꝛ pegrinꝰ Sz cũ eos vocasset ad apl̃atũ xp̃s tã ꝟtuose se habuerũt in ꝯgregatione vt illos nõ solũ ciues ꝛ domesticos imo ꝓncipes ꝛ totius orbis dños dicẽt. Fm illꝺ ps̃. xlvj. ¶ Principes ppl̃oꝫ ꝯgregati sũt cũ deo abrahã. Sed hodie diuisit ipos a se ꝛ ꝓstituit sup oẽm terram Fm q̃ ꝑdixerat ꝓpha dauid ps̃. xliij. Cõstitues eos ꝓncipes sup oẽz terrã. Recte sic rex potẽs q̃ hz i curia sua fideles ꝓncipes i signum remuneratõis. vnũq̃q̃ substituit sup vnã ciuitatẽ vel regnũ. vt de ꝟ sibi cũ ppl̃o famuletur. Sic facit xp̃s rex regũ oiuz. cuiꝰ est vniũsa terra ꝛ plenitudo petruz q̃ fuit caput oiuz ecclie ꝓncipem ꝓstituit q̃ est caput oiuz ecclie ꝛ mater. sicut habet i cano. Testes. ij. q. vij. ¶ Paulũ in greciã destinauit vt ibi ducatũ obtineret. et populũ sibi acquireret. Et hoc tangit in sequẽtia hodierna. Hinc petrus romã apostolorum ꝓnceps. ¶ Paulꝰ adijt greciã. ibiq̃ docẽs gr̃am. Andreã vero misit in achaiã ꝓuinciã qui dño tanq̃ fidelis ꝓnceps non modicũ populũ acq̃siuit. Jobem in asiam. Jacobũ in iudeam. Bartholomeũ in vlteriorẽ indiã. Matheũ in antiochiam. Simonẽ ꝛ iudaz in egyptũ ꝛ ꝑsiam. ꝛ mesopotaniam. Jacobuz vero q̃ dicit frater dñi. dimisit hierosolymis. ¶ Philippũ direxit i ciliam. Thomã in aliã indiam. sed Mathiam in iudeaz in italiam. Et sic ꝓncipatus eis diuisit. ita vt verificaret illꝺ ps̃. lxxvij. Diuisit eis terrã in funiculo distributiõis. Et illud figuratũ fuit. j. Machab. j. vbi legit q̃ cũ Alexãder rex macedonum vicit dariũ ꝛ multas natiões. postea decidit in lectum ꝛ cognouit vt moreretur. Jdeo vocauit pueros suos nobiles q̃ secũ nutriti erãt a iuuẽtute sua. ꝛ diuisit illis regnũ suuz. Quid significat Alexander nisi christum q̃ omnes sibi subiecit natiões vt sibi famulent iuxta illud ps̃. lxxxv. Omnes gẽtes quascũq̃ fecisti venient ꝛ adorabunt coram te dñe. Hic

Sermo

cum p passionē vicisset diabolū et cognouit vt
ascēderet ad patrē. vocauit suos filios. q̄b⁹ an-
te dixit. Filioli adhuc vobiscum modicū sum.
Joh. xiij. Qui etiam erāt nobiles moꝛib⁹. ⁊ di
uisit eis regnū eccl̄ie vt p̄essent populo suo. et
nō dedit dūtaxat ptātez sup populū vt eos in
fide erudirent. sed etiā sup demonia vt infirmi
tates curarent. vt habet Marc. vltī. ⁊ Mat.
x. vbi legit. Cōuocatī iesus. xij. discipulis suis
dedit illis ptātez spirituū imundoꝛ vt ejcerēt
illos ⁊ curarēt oēs lāguoꝛes. Ecce q̄ potentes
sunt effecti. q̄ prius erant hospites ⁊ peregrini
Ideo bene p filios Jacob figurāt. q̄ venerunt
aduene in terrā egypti. ⁊ facti sūt diuites ⁊ do-
mestici. ⁊ nimiū multiplicati. Fm q̄ dic̄ Chry.
sup Matth̄. j. c. dicēs: Jacob genuit Judam
⁊ fratres eius. Et xp̄s ver⁹ Jacob genuit duo
decim ap̄los in spū sancto. non in carne. in x̄bo
nō in sanguine. Nā sicut ille cuz filijs suis duo
decim descendit in egyptum vt multiplicarēt.
sic christus cuz duodecim suis apostolis descē
dit in mūdū sicut res ipsa testatur. Et subdit.
Sicut ille descēdit vt medullam egypti mādu
caret. sic christ⁹ cum apostolis suis intrauit mū
dum vt medullā hui⁹ mūdi sibi acq̄reret. Me
dulla hui⁹ mūdi sancti homies sunt. Sicut enī
in arboꝛe q̄diu medulla sana fuerit. semp flo-
ret. cū autē ꝓsumpta fuerit paulatim marcescē
do siccat. Sic ⁊ q̄diu sunt homines fideles in
mundo. stat iste mūdus. Nam sicut egredienti
bus filijs israel de egypto exterminata est egy-
ptus. sic ⁊ sancti cū de isto mūdo defecerint ca
surus ē mūdus iste. hec ille. Ex illo dicto habe
tur q̄ p̄ficui fuerūt huic mūdo sancti apostoli
p quos fideles vndiq̄ sūt collecti. ⁊ qd fidez p/
ducti. p quos ꝓuat anima. Et hoc quo ad p̄ri-
mū. Q̄tum ad secūdū affirmat q̄ apostoli sūt
ciues sanctoꝝ ⁊ domestici dei. Circa qđ notā-
dum quādo aliqua ciuitas vel regnum habet
p̄ncipem apud regem domesticum. qui cum re
ge egreditur. ⁊ est sibi multum specialis. Si ci-
uitas illa vel regnū hz negocia ardua ad expe-
diendū. accedit p̄nceps eius ⁊ vsq̄ ad regē p/
ducit. ⁊ causam eius efficaciter ⁊ faciliter obti
nebit. qđ ptz Gen̄. xl vij. q̄ ioseph q̄ fuit de ge/
nere ⁊ ciuitate patris sui iacob. quādo pater. s.
Jacob cū filijs venit in egyptū accessit Joseph
⁊ statuit patrem ante regem Pharaonē. Et il-
le gauisus ad modū tradidit ei quicq̄d Joseph
dare demādauit. Moraliter. p ciuitatē intelli
gitur mūdus. de quo sapiēs Eccēs. ix. Parua
ciuitas ⁊ pauci viri in ea. et bn̄ pauci. q⁹ pauci
sunt q̄ viriliter vicijs resistūt. Fm illud ps̄. xiij.
Omnes declinauerūt simul inutiles facti sunt
Hec ciuitas scz mūdus apud summū regez scz
christū. habet non solū vnū regem vel p̄ncipem
sz duodecim p̄ncipes glorioſos scz petrū pau-
lum iohannē andreā ⁊c. q̄ sunt figurati per .xij
p̄ncipes Numeri. vij. Et electi erant per filios
israel ⁊ instruxerūt eos de mandatis. vt curaz
eoꝝ haberēt. Ita ip̄i facti sunt sup omnes q̄
visuri sunt deū. vt curā eoꝝ habeant. ⁊ cū eis
coꝝ deo cōpareant. ⁊ p eis intercedāt. Jdo
dicit Greg⁹ in omel̄. Jbi petr⁹ cum iudea con-
uersa quā post se traxit apparebit. ibi paul⁹ cō
uersū vt ita dixerim mūdū ducet Jbi andreas
post se achaiaz Jbi iohānes aziā. Thomas i-
diam in cōspectu sūmi iudicis cōuersaz ducet.
hec ille. In quo dicto claret q̄ q̄libet apostolo-
rū p populo a se ꝓuerso respōdebit. ⁊ non solū
p illis. sed etiā p omni populo terre intercedēt
q⁹ sunt p̄ncipes cōstituti sup oēm terrā. Et me
rito p̄ncipes ppl̄i intercedent. put legit Mat.
xv. q̄ q̄dā mulier chananea a finib⁹ tiri ⁊ sydo/
nis egressa clamabat post iesū dicēs. Dn̄e mise
rere mei. filia mea male a demonio vexat. Ille
aūt nō respondebat ei x̄bum. nec eā exaudiuit
Discipuli aūt miserti ip̄i⁹ accedētes ad iesū ro
gabāt p ea dicētes. Dn̄e dimitte eā. q⁹ clamat
post nos Etsi ip̄i hoc fecerūt existentes adhuc
in terris quāto magis faciūt iam ciuib⁹ sociati
celicis. ⁊ domestici existūt dei. Jdeo instāte ne
cessitate ad ip̄os cōfugere debem⁹. Quia vt di
cit Amb̄. in li. p̄fa. Jngruente metu tribulatio
nis ⁊ angustie. tutū ē sub vmbra ap̄loꝝ ꝓfugere. Ut sic a dolore tribulatiōis afflictiōisq̄ mū
dane p̄tegamur. ⁊ hoc quo ad scōm.

¶ Sermo secūdus de eodem festo.

Elegi vos vt ea-
tis ⁊ fructum afferatis Joh. xv. Dicūt
naturales ⁊ p̄serttm martianus. q⁹ sol qui ē rex
planetarū in medio inter eos incedens. bis se-
nos radios a se emittit. ex q̄bus inferioꝝ ⁊ su/
perioꝝ illustrant. Spūaliter. per solem qui ē
rex planetarum. intelligit christus rex non so-
lum stellarū sed omniū creaturarū. tam superi-
oꝝ q̄ inferioꝝ. vt habet de summa trinita. et
fide catho. c. firmiter. Hic emisit a se bis senos
radios. hoc est duodecim ap̄los qui bn̄ radijs
cōpantur. q⁹ sic radius solis lōge lateq̄ diffun
dit. Sic fides apostolorum per vniuersuz mū-
dum est diffusa. Fm illud ps̄. xviij. In omnem
terram exiuit sonus eoꝝ. Etiam quādo sol ra-
dios emittit homines infirmi melius habent. ⁊
dormientes excitantur. Sicut videmus in au-
roꝛa. Et hoc testatur basilius sup illud Mat.
v. Vos estis lux mūdi dicēs: Veniēte auroꝛe
luce. infirmoꝝ dolores alleuiātur. homines a
somno excitātur. aues garriūt. bestie ad latibu
la sua fugiūt Sic aduenięte fide apostoloꝝ mū
dus fuit edificatus in credendo. fecundatus in
bonis operibus. alleuiatus a peccatis. excita/
tus a negligentijs. animat⁹ ad cōtemplationez

celestiũ.erept⁹ a ptãte demonũ. hec ille. Et q̃ xp̃s hos duodecim ap̃los misit in mundũ figuratum fuit Josue. ij. vbi legit̃ q̃ Josue misit duos ~~cim~~ viros vt cõsiderarent terram ꝓmissionis. vt ad eam obtinendã ceterũ populũ animarent. Sic xp̃s ver⁹ Josue misit hodie i vniuersum mundũ .xij. solennes viros vt gentib⁹ ⁊ iudeis dicerent de fertilitate terre ꝓmissiõis fc̃z regni celestis. ⁊ ip̃os ad hoc anhelandũ ꝓuocarent. Et hoc inuit christ⁹ in ꝟbis p̃missis cum ait: Elegi vos vt eatis. In q̃bus quidem verbis tria describunt̃. Primo electio specialis ibi. Ego elegi vos. Secũdo ꝓgressio ꝟtualis. ibi. vt eatis. Tertio fructificatio spũalis. ibi. vt fructum afferatis. Be ꝓmo est sciendũ q̃ prudens carpentari⁹ volens cõstruere pulchrã domum ⁊ edificium solenne. ꝓus vadit ad nemora querendo pulchras arbores ⁊ ligna ⁊ p̃concipit in mente sibi longe ante eligendo vt tẽpore cõstructionis venie nõ impediat̃ in structura. Moraliter. xp̃s est prudens carpentarius ⁊ artifex qui volens edificare domũ sancte ecclesie elegit ab eterno fortia ligna tanq̃ columnas. q̃ domũ ecclesie sustẽtarẽt. ⁊ hi fuerũt apostoli sancti. in quor ꝓsona dicit ap̃s ad Eph̃. j. Elegit nos in ip̃o ante mundi cõstitutionẽ ꝟt essem⁹ sancti ⁊ imaculati in cõspectu ei⁹ in charitate. ⁊ hoc figuratũ est. iij. Reg̃. iiij. vbi legitur q̃ sapiẽtissimus salomon elegit sibi. xij. p̃fectos ex omni tribu israel. quos cõstituit ꝰpra domũ suaz ⁊ curiam. vt cibaria domui sue ꝓuiderent: ⁊ omnia bñ essent ordinata. ꝓper quez Salomonẽ christ⁹ intelligit̃. hic elegit duodecim apostolos. vt domui sue in cibarijs spiritualibus scz ꝟbo dei ꝓuideret. De quo cibo dicitur Deut̃. viij. ⁊ trãssumptiue Mat. iiij. Non in solo pane viuit homo. sed in oñi ꝟbo q̃ p̃cedit de ore dei. Et hec est ꝓma causa ⁊ p̃ncipalis quare eos elegit vt populũ suũ ꝟbo doctrine pascerent. Ideo dixit petro q̃ fuit caput omB niũ. pasce oues meas Joh̃. vlt̃. Secũdo elegit eos vt testimoniũ phiberent ꝟitati. quod ptz Act̃. j. vbi dicit̃. Accipietis ꝟtutem supueniẽtis spũssancti in vos. ⁊ ꝓstanter euãgeliũ ꝓ mũdũ p̃dicãtes. ⁊ eritis mihi testes i hierlim ⁊ i oi iudea ⁊ samaria ⁊ vsq̃ ad vltimũ terre. Tertio elegit eos vt miracula facerẽt ꝟm q̃ dr Mat. x. Cõuocat̃ ielꝟ xij. discipulis suis dedit eis potestatẽ sup oẽs demones ⁊ vt languores curarẽt. Sup quo dic̃ Aug⁹ in ꝟmone de ap̃lis De dit dñs ptãtez ap̃lis sup naturã vt eã curarẽt. sup demones vt eos vincerẽt. sup elemẽta vt ea mutarẽt. sup mortẽ vt eã ꝓtenerẽt. sup oẽs ãge/ 46. vt corpus xp̃i ꝓsecrarẽt. hec ille. Quia tunc in ꝓmitiua eccl̃ia necessaria erãt miracula ꝓp terꝓsionẽ incredulor q̃ plus miraculis cõuersi sunt q̃z doctrinis. Quarto elegit eos vt mandatũ suũ cũctis pp̃lis ediceret ⁊ nomẽ suũ per vniuersũ mũdũ veherẽt. q̃ figuratum fuit. ij. Paral̃. xx. vbi legit̃ q̃ rex ezechias misit nuncios ⁊ cursores ad oẽm pp̃lm isr̃l vt p̃ceptuz regi explanarẽt. Ezechias iterp̃tat̃ dei fortitudo. ⁊ significat xp̃m. q̃ ẽ fortis ⁊ potẽs ꝟm ps̃. xxiij. Hic elegit sanctos nũcios ap̃los vt q̃ mãdata sua pp̃lm instruerẽt. ⁊ nomẽ suũ notũ facerent ꝟm q̃ dixit paulo. Vas electiõis est mihi iste vt portet nomẽ meũ cor̃ regib⁹ ⁊ p̃ncipib⁹ ⁊ filijs isr̃l. Act̃. ix. Quinto elegit eos vt electos ꝺ terra meterẽt. Quia legit̃ Apoc̃. xiiij. q̃ angelus exiuit de tẽplo clamans voce magna ad sedentẽ sup nubẽ mitte falcẽ tuã ⁊ mete. q̃ venit hora vt metatur. q̃m maturauit messis terre. ⁊ misit ille qui sedebat sup nubẽ falcem suaz sup terrã ⁊ messuit eam. Falx ꝟm Haymonẽ super Apoc̃. est p̃dicatio. sed angelus est p̃dicator. ⁊ p̃cipue significat illos p̃dicatores magnos sanctos ap̃los qui hodie cũ falce p̃dicatiõis missi sunt in vniũsaz terrã. quia tũc fuit hora debita messionis. q̃ patuit in petro. q̃ vno die messuit tria milia. ⁊ alio die q̃nq̃ milia manipulor. vt habet̃ Act̃. ij. ⁊. iiij. Cuz q̃bus veniet in die iudicij portãs manipulos suos. ⁊ dicet ad dñz illud Cañ. v. Messui mirrhã meã cũ aromatibus meis. ⁊ tũc mercedẽ accipiet ⁊ ꝓgregabit fructũ in vitã eternã. Ita ẽ dicẽdũ de ap̃lis ceteris q̃ terrã dñi fideliter messuerũt. Sed quõ mercedez dñi nos sacerdotes accipiem⁹ qui in messe dñi minime laboramus. messis q̃dẽ multa. sed pauci sunt operarij. Quia ꝟm Greg̃. in omel̃. Mundus sacerdotib⁹ plenus est. sed tñ in messe dei valde raro inueniunt̃. Officiuz q̃dem sacerdotale accepimus. sed opus sacerdotij nõ implemus. hec ille. Ideo vos laici deuote rogate dñz messis vt mittat operarios i messem suaz. q̃ regiones iam albe sunt ad messem Joh̃. iiij. Sed sacerdotes hoc nõ ꝓpendũt sed langueſcũt. q̃d tñ dicemus in cõspectu iudicis q̃n petrus cum iudea ⁊ romano populo q̃s cũ p̃dicatione sua cõuertit apparebit. Paul⁹ cuz grecis ⁊ gentib⁹. Bartholomeus ⁊ Thomas cum indis. Matheus cũ ethiopib⁹. Mathias cum iudeis. ⁊ sic de alijs quos quilibet p̃dicatione sua ꝓuertit metẽs in messe dñi. ⁊ nos vacui aperiem⁹. Ibi etiam ꝟm Greg̃. i omel̃. xvij. Omnes dñici gregis arietes cum alaz luceris apparebunt q̃ sanctis suis p̃dicationibus deo post se trahũt gregẽ. Cũ ergo tot pastores cuz gregibus suis ante eterni pastoris oculos venerint. q̃d nos miseri dicturi sumus qui ad dñm nr̃m post negociũ vacui redim⁹. q̃ pastoris nomẽ habem⁹. ⁊ oues ex nutrimẽto nr̃o debemus ostẽdere ⁊ nõ habem⁹. hic pastores vocati sumus. ⁊ ibi gregẽ non ducemus. hec ille. Sexto electi sunt̃ vt cum xp̃o comedãt. Juxta

Sermo

illud Cañ. v. Comedite ⁊ bibite amici mei ⁊ inebriamini charissimi. Xpi enī sunt spēales amici xpi ad q̄s dixit Job. xv. Jam non dicā vos suos. q̄ seruꝰ nescit q̄d facit dñs eiꝰ. Vos dixi vos amicos. q̄ oīa q̄ audiui a patre meo nota feci vob. Et nūc scimꝰ eē in curijs dñoꝝ speciales regi amicos secū sedere ī mēsa sua. Ita etiā ī curia celestis regis. sancti apli sunt ip̄ius cōmēsales. iuxta illud Luc. xxij. Ego dispono vob sicut disposuit mihi patēr meꝰ regnum vt edatis ⁊ bibatis sup mēsam meā ī regno meo. Illō figuratū ē Gen. xl vij. vbi legit q̄ ioseph venientib⁹ fratribus suis ad ip̄m in egyptū eos ad mēsaz suā collocauit quēlibet iuxta p̄mogenita sua ⁊ egyptij seorsum in alia mēsa comedebant. Septimo elegit eos vt secū iudicarēt vel secū in iudicio sederēt. quod figuratuz fuit. iij. Reg. x. vbi legitur q̄. xij. leunculi circa thronū Salomonis crāt situati. Quid p. xij. leunculos. possumꝰ notare cōpetenter. xij. ap̄los q̄ assidebūt xp̄o iudicāti. ⁊ alios iudicabūt. quia ip̄is credentib⁹ credere noluerunt ꝑm qō dixit xp̄s Mat. xix. q̄ vos q̄ reliquistis oīa ⁊ secuti estis me. amē dico vobis q̄ ⁊ vos q̄ ad p̄mum

2m pro. L

¶ D Rtum ad scōm ē notandū ꝑm naturales iter oīa volatilia tam domita q̄z indomita. nō ē aliud qō tā sepe de fructu ī fructū eat sic columbe domite. Nā iterdū duodecies fructificāt ī anno cū alia bis aut semel tm̄. Per colūbas intelligunt ap̄li sancti. de q̄bus Mat. x. Ecce ego mitto vos sic oues ī medio lupoꝝ. estote ergo prudētes sicut serpētes ⁊ simplices sicut colūbe. Xpi enī quottidie ī fructib⁹ spūalib⁹ pfecerūt. s. in ꝟtutib⁹. Juxta illud ps. lxxxiij. Ibūt de ꝟtute in ꝟtutem. Nā enī fructū in sancta ecclesia fecerūt oīa bn̄ disponendo ⁊ multitudinem peccatoꝝ ꝓuertendo. Hi celis cōpanī ꝑm qō canit in sequētia. Hi sūt celi in q̄bus xp̄e habitas in quoꝝ ꝟbis tonas. ⁊ ps. xviij. cōpat eos celis dicens. Celi enarrant gl̄iam dei. Et sicut stellas celi numerare nō possumꝰ. sic nec virtutes ap̄loꝝ exp̄mere sufficimꝰ. absq̄ hoc q̄ eoꝝ doctrina fulget eccl̄ia vt sol ⁊ luna. Etsi oīum hoiuz mēbra ī liguas ꝟterēt ⁊ qōlibet ꝑm suū modulum ꝟtutes eoꝝ narraret ad plenū tñ ex p̄mere non valerēt. Xpi nanq̄ sunt qui extraxerunt. xij. lapides ō fluuio iordanis designatos p. xij. viros electos. de duodecim tribub⁹

E israel. Josue. iiij. Et per. xij. lapides designantur. xij. articuli fidei. Quoꝝ p̄mum extraxit Petrꝰ dicēs: Credo in deū patrē omnipotētez Scōm Andreas. Et in iesum xp̄m filiū eiꝰ vnicum dñm nr̄m. Tertiū Jacobꝰ maior. Qui cōceptus est de spū sancto. natus ex maria ꝟgine Quartū Johānes. Passus sub pontio pilato crucifixus mortuꝰ ⁊ sepultꝰ. Quintū Philippꝰ Descendit ad inferna ⁊tia die resurrexit a mortuis. Sextū Bartholomeꝰ. Ascendit ad celos sedet ad dexteraz dei patris omnipotētis. Septimū Thomas. Inde venturus est iudicare viuos ⁊ mortuos. Octauū Matheꝰ. Credo in spm̄ sanctū. Nonū Jacobꝰ minor. Sanctam ecc̄iam catholicam sanctoꝝ cōmunionē. Decimū Simon. Remissionē pctōꝝ. Undecimum Thadeus. Carnis resurrectionez. Mathias duodecimū. Et vitam eternam. Hi. xij. articuli quasi fructus nobilissimi extracti sūt. p hos xij. viros electissimos de omni israel. ex alueo iordanis. hoc est. de deitate ⁊ humanitate xp̄i quia sicut iordanis cōponitur ex ior ⁊ dan. ita xp̄s ex deo ⁊ homine. vnꝰ in duabꝰ naturis p̄uenit. Etsi sancti ap̄li nullum aliū fructū in ecclesia fecissent. digni tamē essent colēdi q̄ nob fidem tradiderūt. Exemplo illoꝝ virorum electissimoꝝ nos etiā debemus continue ire pficiendo in ꝟtutibus. ⁊ veloces esse ad bonū. Juxta dictum sapientis. In omnib⁹ opibus tuis esto veloꝝ ⁊ omnis infirmitas non occurret tibi. Eccl. xxxj. Sed cōtra hoc faciunt pigri q̄ F non pficiunt. sed in quadam tepitudine subsistunt semp̄ similes tigridi. De quo refert Jsid. in histo. na. li. xij. Q tigris est aial adeo velocissimū q̄ a nullo potest capi venatoze. cum autē ad ignē vel speculum aut aquā venerit. ita pigrum efficit q̄ etiā a quocūq̄ capit. Ideo venatozes q̄ al's capere non p̄nt. ip̄o absente capiunt iuuenes tigrides ⁊ fugiūt. quod cū ꝓcipit ip̄os inseqūt. illi aūt videtes se nō effugere spargunt specula magna in via. in q̄bus se ꝓteplat sup pulchritudine sua. vel faciunt ignem circa quem tardus efficit q̄ a canib⁹ ⁊ venatoribus capit. Sic hoies q̄ sunt creati veloces ad laborem. iuxta illud Job. v. Homo natꝰ est ad laborē sicut auis ad volandū. Vos circa ignē ꝓtaue ꝓcupiscentie ⁊ aq̄s damnose voluptat⁹ ⁊ circa specula mundane voluptatis seu felicitatis adeo tardi ad bonū efficiunt. q̄ a venatoze infernī. i. a diabolo capiunt. ⁊ ignib⁹ eternis nō nūq̄ cōcremant. Sic cōtigit illi diuiti epulanti. De quo Luc. xij. Aia mea habes multa bona. posita in annos plurimos. req̄esce comede bibe ⁊ epulare. dixit autē illi deꝰ. stulte hac nocte morieris ⁊ diaboli repetēt a te aiam tuam. Sic etiaz accidit regi sardinapulo. de q̄ legit ī histo. q̄ tm̄ delectabat in aq̄s voluptatuz. q̄ semp̄ domi mānsit ⁊ cū mulieribꝰ lusit. sed miserabiliter interijt ⁊ a canib⁹ infernalib⁹ captus est Jdo nos nō sic fratres sz ꝓtinue de bono eam⁹ ad bonum. q̄ ideo sumus electi ꝑm illud. Ego vos elegi vt eatis ⁊ fructū afferat⁹. b ē in pcel- 6
nō vos elegi vt eatis ⁊ in grā pficiatis. Vos ē sciēdū q̄ aliū ꝟtutis ⁊ in grā pficiatis. Vos ē sciēdū q̄ alii debēt ire incipiētes. aliter pficiētes. aliter pfecti. Incipiētes debēt ire ⁊ pficere ī trib⁹ ꝑi- 3o
mo in innocentie recupatione. qō fit p pniam.

Quia ſm Aug⁹.i li.ō penitētia. Penitētia pec catū diluit ⁊ angelice felicitatis cōſortes facit. Et q̄liter agenda ſit vt capiat̄ inocentia docet Amb⁹.dicēs. Qui penitētiā agit par at⁹ debet eſſe ad obp̄obria pferēda ⁊ iniurias ſuſtinen= das nec cōmoueri ſi alīq̄s ei crimen ſui peccati obijciat. Scđo incipiētes debēt ꝓficere i pecca toꝝ ſuoꝝ continua recordatione amara. etiam poſt pniaꝝ ⁊ peccatoꝝ deletionē. ſicut fecit eze chias rex q̄ dixit. Recogitabo tibi oēs annos meos i amaritudine aīe mee. Eſa.xxxvij. Ter tio debēt ꝓficere ſatiſfactione. q̄ peniteāt pctā p̄terita eis dimiſſa. Proficiētes etiā ire debēt. Primo in ꝓp̄ie infirmitatis ꝑſideratione. exē plo publicani q̄ ꝓp̄ie infirmitat⁹ ꝑſci⁹ ſtabat a longe ꝓpter criminū pudorem ⁊ dixit. Deꝰ ꝓpitius eſto mihi peccatori. Luc̄.xviij. Ideo di cit Anſ. Alterius ꝟtutem nō vitiū debet attē= dere q̄ ad culmen humilitatis ⁊ ꝓfectionis cu= pit aſcēdere. qz hoc eſt neceſſariū. qz ſm Greg⁹ Sancti viri q̄ ad cognoſcendū ꝓp̄ia infirmita tem ſuum ingeniū dirigunt. ꝓpter hoc ad ꝓfe ctum ꝟtutum melius cōualeſcunt. Secūdo de bent ire ⁊ ꝓficere in feruida deuotione ⁊ ipius chriſti cōformatione. Ad hoc hortatur Bern⁹. dicēs: Induere homo inſignijs tuis vt chriſto cōformeris. Que autez ſunt illa ſigna oſtendit ap̄ls ad Col̄.iij. Induite vos ſic̄ electi dei ſanc ti ⁊ dilecti viſcera miſericordie benignitatem humilitatē. modeſtiā. patientiā ⁊c̄. ſup omnia aut̄ hec charitatē habete. qđ eſt vinculuz pfec tiōis. Sup̄ quo dicit Remigi⁹. Qui habet iu ſticiā. veritatē. patientiā. charitatez. ceteraſq̄ ꝟtutes q̄s xp̄s habuit xp̄m vtiq̄ induit. Ter= tio debēt ire ⁊ ꝓficere in bonoꝝ operum multi tudine. Ad qđ hortatur ſapiēs. Quātū poteſt man⁹ tua inſtāter opare. qz nec ē ſciētia nec ra tio apud inferos. Eccēs.ix. Idem ꝑſuadet bea tus Aug⁹ li. de ꝟbis dñi. Semp inquit aliq̄d adde. ſemp labora. ſemp ambula. ſemp ꝓfice. Nam in via dei ſtare nō eſt ꝓficere ſz deficere. Adeo nanq̄ feruidū appetituz debet hō ſemp habere ꝓficiendi in meli⁹ vt quātūcūq̄ ꝓfeceꝛit ſemp ſibi videri debet q̄ ꝓmo ſ incipiat. qz ſm ſapientē. Cū cōſūmauerit hō tūc incipiet. Eccī.viij. Sed ꝓfecti ire debēt etiaz in tribus. Primo in omniū rerū mūdanaꝝ obliuione. de quibus ps̄.xliij. Obliuiſcere populū tuum et domū patris tui. Illis enī ſm Greg⁹. affluētia rerū mūdanoꝝ debet eē onoroſa vt dicere poſ ſint cum ap̄lo. mihi mundus crucifixus ē ⁊ ego mūdo ad Gal̄.vj. Secūdo in ſue ꝓfectiōis oī moda recognitione. qz ſm Greg⁹. Magna eſt ꝓfectio ſue ꝓfectiōis cognitio. Qđ bñ vas ele ctionis paulus oſtēdit cuz ſe minimū ap̄lor⁹ aſ= ſeruit vt habeat̄. ſ. ad Cor̄.xij. Nā vt ait Greg. Sancti dei oēs quāto magis in dei cognitione ꝓficiunt tanto magis impfectionem ſuaz reco= gnoſcūt. Quia nūq̄ legit̄ ſe abraam cinerē ap= pellaſſe ⁊ puluerē niſi qñ dei eloquium habere meruit. Geñ.xviij. dicēs Loquar ad dñm cuz ſim cinis ⁊ puluis. Tertio in aliene impfectio= onis ꝓpeſſione. Et ſm Greg⁹. Ille ꝓfectus eſt q̄ ad pfectionē ꝓximi impatiēs non ē. Nam q̄ impfectionem alienā equo aio ferre nō potuit ipe ſibi teſtis ē q̄ pfecte non pfecit. hec ille. ⁊ in his ſtatib⁹ q̄libet ꝓficere debet. Quod ad ter tium eſt notandū ſm Iſi.li.xij. Oues iter oia aialia quadrupedia vbiq̄ afferūt fructū. i car= ne que eſt i cibuz. in pelle q̄ eſt ad variū vſū. in pilis qui ſunt ad veſtimentū. in fimo qui valet ad terre impīguationē. Per oues intelligūtur ap̄li. de quib⁹ Matth̄.x. Ecce ego mitto vos ſicut oues in medio lupoꝝ. Hec fructifere oues fructum attulerūt in carne ⁊ vndiq̄ magnum fructū fecerūt. Tulerūt enī fructū in ꝟbis et i ex emplis vita ⁊ doctrinis. Pe verbo ⁊ doctrina ptz. Quia in oēm terrā exiuit ſonus eoꝝ. Sed de vita eoꝝ exemplari ptz. qz in vita ſua mira bilia exempla ſanctitat⁹ nobis reliquerūt. que tamē poſſunt reduci ad tria. Primū fuit patiē tie ⁊ longanimitatis. qz oēs penas et iniurias patiēter p xp̄o ptulerunt. ⁊ cum gaudio ſuſce perunt. Juxta illud Act̄.v. Ibant ap̄li gaudē tes a cōſpectu concilij. qm̄ digni ſunt habiti p noīe ieſu cōtumelijs pati. Et illud maxime pfe ctionis eſt exemplū. Ex exemplo patiētie pau ci imitant̄. Nam p̄ꝟbo vno iniuriaꝝ. i magnā impatiētiam multotiens cōcitant̄. qđ ꝓquerit Aug⁹. O nimis dolendū ē. q̄ cum ap̄li nec ter roꝛib⁹ nec tormentis potuerunt a charitate dei ⁊ patiētia ſepari. ⁊ nos iterdū ocioſis fabul̄ ⁊ ſepe p omiſſū cōmerciū ſiue puiſſimo. imo qñ= q̄ ꝓpter ſignum ita dereliquim⁹ charitatez nō ſolum multis dieb⁹. ſed etiā menſibus. nec loq̄ volum⁹. nec amicicijā habem⁹. hec ille. Et nos q̄ talia facimus ſm Greg⁹. Oia bona p̄ius ge ſta cōfundimus ⁊ ſubito impulſu deſtruimus q̄cquid ante diu puido labore ꝓſtruxim⁹. Jō docet beatus Aug⁹. Noli inq̄t murmurare fili ꝓtra flagellū dei qz qđ pateris medicina ē. nō pene caſtigatio. nō cōmēdatio. noli repellere ſi vis ꝓſequi regnū. Scđm fuit exemplū māſue tudinis ⁊ mititatis q̄ eſt ꝟt⁹ tanta q̄ a ſolo xp̄o digna edoceri fuit. Mat.xj. Diſcite a me qz mitis ſum ⁊ humilis corde. Ideo dicit beatus Amb⁹. ſuper Lucam. cuz depoſuero omne pec catum ⁊ extermino omnē maliciā ſupeſt vt mi tis reperiar. Quid enim prodeſt carere ſceleri bus niſi fuero mitis ⁊ manſuetus. Tertiū fuit exempluz benīuolentie ⁊ charitatis que maxi me in hoc apparet q̄ p fidei dilatatiōe ⁊ alioꝝ ſaluatiōe mortis amaritudinē alacriter ſuſtine bant. qz in ſcholaſtic⁹ duerūt bene iſtaz lectionē

dei

Joh. xiij. quādo dixit xps. Mandatuz nouū do vobis vt diligatis inuicē. in hoc cognoscēt omnes q mei discipuli estis si dilectionem ad nuicem habueritis.

Sermo de sancto Alexio cōfessore.

Ecce odor filii mei

sic odor agri pleni cui bñdixit dominus Ben. xxvij. Cassiodorus sup ps. l. dicit Isop⁹ ē breuis z modica herba q in estate ꝓducit flores z illi debent colligi in loco vmbroso z mūdo z nō fumoso q desiccati habēt vtutē attrahendi z mūdificandi pulmonē. hec herba crescit libenter in locis petrosis z in radicibus petre solide se infigit. Odor eius bñ redolet. si autem fuerit trita odorē vndiq dilatat. Mystice. per isopū Alexius romanus nobilis potest hic optime designari. q sicut isopus est breuis herba z modica. ita beatus Alexius cuius eēt ortus ex nobilissimo z alto sanguine senatorum verūtamē tenuit humilitatē z modicitatez. q dicit in libro de paradiso anime. Illa est vera z pfecta humilitas cum qs gliam exhibitā contemnit nec appetit exhibēdā. Sicut beat⁹ Alexius fecit. Cui puella de domo regali electa fuit z cū magna glia exhibita. Ipe autē hanc cōtempsit. z de mane clarus decessit. nec etiaz petūt exhibendā. Quia aduertit illud sapientis. Glia eius scz mūdana stercus z vermis ē. hodie extollit z cras non inuenit. Ista isop⁹ beatus Alexius ꝓduxit florem mūdissime castitatis z virginitatis quē collegit xps qui ē amator puritatis in loco vmbroso talami i quo erat cū sponsa sua. ipm inducēs vt seruaret castitatez vt dicit in legēda. Et cum illo flore virginitatis multos attrahit ad simile faciendū. quia ex nuptijs diuina gra ꝓuentus sponsam deseruit et mūdū. z xpō famulari cepit. Ita nunc spōsus vel spōsa pōt alterutrū dimittere z sub sigillū castitatis cōfugere vt dicit Eusebi⁹ papa. z ponit. xxvij. q. ij. c. desponsatā. Sicut etiaz isop⁹ crescit i locis petrosis z adheret petris. Ita beatus Alexi⁹ adhesit xpō qui petra dicit. Et dixit illud ps. lxxij. Mihi adherere deo bonū ē z ponere in dño deo spem meaz. Et sicut isop⁹ bñ redolet. cōtrita autē magis. Ita beat⁹ Alexius odorē vite odorifere habuit. sed cū cōtritus fuerat tribulationib⁹. odore suo totū mundū repleuit. ita vt ō ipo exponi possūt verba thematis suprādicti. que xps de ipso dicit. Ecce odor filij mei. In qbus verbis a duob⁹ cōmēdat Primo ab odoris fragrātia. ibi. ecce odor. Secūdo a diuina tollerātia. ibi. filij mei. Circa ꝓmo est notandū. Dicunt naturales q illius floris vel alteri⁹ rei materialis odor ē laudabilis quādo non ē occult⁹ sed apertus. nō paruus. sz magnus. Tūc enim non pōt occultari quādo res odorifera in igne cremat sicut thus qñ vndiq odorē suū diffundit. vel quādo inter man⁹ aut in mortario cōterit. q aromata integra modicum redolēt. trita autē vel fracta odorē habēt delectabilē. Ideo spōsus volēs excellētē odorem sponse ostēdere ait Can. iij. Que est ista q ascēdit p desertū sicut virgula fumi ex aromatibus mirrhe z thuris z vniuersi puluer⁹ pigmētarij. Vel quādo ex suo naturali odore odoratur. Sicut ptz in lilijs rosis z alijs floribus redolentib⁹ q non indigēt his ꝑdictis. sed grato odore vernātes odorē suauitatis emittūt. aut qñ agitant aut afflant p ventū. Mystice his modis in beato Alexio factus ē odor suauissimus Recte sicut res cremata in igne que ē odorifera magis diffundit odorē. Ita beat⁹ Alexius cuius interi⁹ odore bone ꝓscietie plenus fuit. igne tamē amoris cōcremat⁹ qsi thus redolēs odorē emisit. ita vt de ipso exponi potest illud Eccli. x. Quasi thus ardens in igne Et bñ thuri cōparatur. q dicit Pli. libro. xvij. c. xvj. Illō thus est optimū qō est albū. Et ꝓbat carbone si stati ardeat z iflāmet. Et masticatōe si dentē ñ recipit sz stati frāgit in puluerē vel micā Tale thus fuit Alexi⁹ p mundiciā virginalē. z hoc ideo vt fetidū mūdū suo odore recrearet. quia erat p imūdiciā carnalē infect⁹. Sm illō Joel. j. Cōputruerūt iumēta in stercore suo. qō exponens Greg⁹ in moral. dicit. Jumēta in stercore putrescere ē in luxuria vitam finire. Sicut heu multi fecerūt z adhuc faciūt q in hac imūdicia assuefactl etiā vitaz cū ipa finiunt. Quia dicit Greg⁹. Cuz luxuria mentē semel occupauerit alicui⁹. vix eū bona desideria cogitare ꝑmittit Ad hoc etiā dicit Hiero. Rete diaboli ē luxuria. si qs rete hui⁹modi capit non cito soluitur Idez etiā thus beat⁹ Alexi⁹ ita ꝓbatus est. q tactus carbone diuine charitatis statim in pncipio sue adolescētie arsit in dei dilectione z inflāmatus fuit in desiderio supernorum. Quia animaduertit illud Thren. iij. Bonuz est viro cū portauerit iugū dñi ab adolescētia sua. Nā cum de scholis rediret z dūtaxat annū pubertatis attingeret ilico fuit accensus in dei charitate vt spōsaz suā desereret mūdiciamq sequeret. Ideo illo odore accēsus puritatis non potuit occultari Sicut z thus ardens in igne circūquaq se diffundit. Ita ipius odor virginitatis vndiq est diffusus Ita vt de ipo exponi pōt illud Can. iiij. Odor tuus sup oia aromata Secūdo odor Alexij ex cōteritione cōprobat carnis q carnē suam p mortificationē attriuit vehemēter. Nam. xvij. annis in pauptate vo/ lūtaria dño Fuiuit omnia mūdana cōtēnens. z seipm abnegans. Nō est vnū maximū de carnis penalitatib⁹. quia aduertit illud Matth. xvj. Si qs vult venire p me abneget semetipz

Etiam sciuit illud qđ dicit beat⁹ abbas effrem. Si desideras esse celestis semp que terrena sūt exercere despice. Si quis sincere diligit deum huius cōuersatio in terris non est. sed sursū est semp vbi anima desiderat ⁊ mens sitit. Anima que terrena sūt odio habet ⁊ solū deum auctorem vite complectit ⁊ diligit. hec ille. Et quali ter carnem macerauit iacēs sub gradu ⁊ aqua seruoꝝ psulsus docetur in legenda. Jta ⁊ nos corpus nostrū cōteramus macerādo p abstinētiam. Quia ꝑm Jsiđ. de sūmo bono. Abstinen
D tia est ianua regni celestis. suffocatio sceleꝝ. extinctio libidinis. ꝓncipiuꝫ omnis sacre actiōis fundamētū humilitatis. fons sanctitatis. ⁊ p/fectio suauitatis. causa toti⁹ salutis. origo oīs boni opis ⁊ ☧tutis. hec ille. Si autē sum⁹ tam delicati qꝫ hūc sanctū virum sequi nō possum⁹ in carnis cōtritione. sequamur tamē eū in cordis cōtritione. Juxta illud Joheł. j. Scindite corda vestra ⁊ nō vestimēta vestra. qz ꝓtritum cor marie deo redolet. Jta q'ꝑm pś. l. illud nō despicit. Tertio causabat odor beati Alexij ex
E sui naturali odorationē. Quia etiā realiter đ monumento in quo iacebat corp⁹ ei⁹ suauissimus odor fragrauit. vt omnib⁹ videreꝯ aromatib⁹ plenū. nec mirū. qz corpus ei⁹ fuit vas plenuꝫ balsamo sapiētie. qz diabolū ⁊ mūdū vicit. Jō ꝓt illud dicere Ecci. xxiiij. Sicut cynnamomū ⁊ balsamū aromatizās odorem dedi. Fuit ort⁹ plenus lilijs mundicie vt de illo posset dici illđ pś. Justus germinauit sicut liliū. Fuit ager plenus rosis redolentib⁹ patientie. qz patiēter obꝓpria sustinuit seruoꝝ q̄ ipm sepius aqua imūda de lotione scutellaꝝ pfuderunt. ita q đ illo potest dici illđ Ecci. xxiiij. Quasi plātatio rose in Hiericho. Fuit insup ꝓratū plenū violis cōtemplatiōis supne. Et ob hoc rosariū patris ⁊ mūdi gaudia ⁊ spōsam suā que maxime impediūt in cōtemplatione supnoꝝ dimisit. vt se solū cū xp̄o occuparet. Jdeo pōt dicere cuz ap̄lo illud ad Phił. iij. Nostra cōuersatio ē in celis. Fuit etiaꝫ teca plena nardo humilitatis. Nōne hec est maxima hūilitas hui⁹ sancti Alexij. q diuitias magnas cōtempsit. gl'iam mundanā subterfugit. spōsam imperialē dimisit. ⁊ de tantis tāq magnis honorib⁹ subito fugiēs se mēdicis sociauit. imo maior nō pōt reperiri. Voluit enī erigere celsitudinē bonoꝝ operuꝫ. Jdeo ꝑus iecit fundamentuꝫ hūilitatis. Quia ꝑm Chry. in ꝑmōe. Nemo cōstruet celsitudinē bonoꝝ opeꝝ ⁊ ☧tutis nisi ꝑus iactēt fundamēta humilitatis. Fuit deniq ei⁹ corp⁹ alabastrū plenū nobilissimo vnguēto deuotionis. in qua semp pseuerabat. ita vt deuotionē ei⁹ virgo beatissima maria approbaret. cuz ipm ad eccl'iaz introduci impabat vt ptz in legēda. Fuit ⁊ demū apoteca plena aromatib⁹ omniū ☧tutū vt dicere posset. Jn me oīs gratia vite ⁊ virtutis. Ecci. xxiiij. Qz tanta ☧t⁹ ⁊ gr̄a de corpe ei⁹ exi bat cū esset mortuus vt cūcti qui tāgerēt illud sanarenť. Et vbi in vno aromate tot aromata totq flores redolētes cōgreganť. non mirū q de se emittit odorē redolentē. Quarto causaba tur odor beati alexij ex austri spūssancti affiati one. Sentim⁹ enī quādo ortus ē plenus arboribus aromaticis ille ex flatu vēti australis odorem emittit aromatū. Jdeo petit sponsa in lib. Cant'. Veni auster pfla ortum meuz. ⁊ fluent aromata illi⁹. Ort⁹ plenus aromaticis arboribus est aia beati Alexij plena nobilissimis virtutib⁹. Fuit enī in ea amigdalus maturi floris qz hec arbor inter alias cito flozet. Sic ipe mature flozuit. Et bene potuit dicere illud Ecci. xxiiij. Flores mei fructus honoris ⁊ honestat'. Fuit etiaz cedrus spūalis roboris. qz cedrus ē tāte firmitat' q nū q̄ teredine corrūpiť. Sic ipe fuit tante cōstātie q a nullo potuit ꝓposito moueri q̄uis pater suus ⁊ spōsa quotidie flentes ꝓterirent. Fuit etiaz in eo oliua miscōie. qz omne aurū qđ de domo patr' portauit. erogauit paupib⁹. Et quādo auster spūssancti hunc ortū delitiaꝝ pflauit sua gratia. tūc suauissimū odorē emisit. ⁊ hoc apertius videbis in legenda. ⁊ hoc quo ad ꝓmū. Quum ad secūdū scien dū breuiter Magnū est si aliquis sit seru⁹ magni regis aut imperatoris. Quia si talē rex mittit in negocio ipm de curia sua in littera sua dūtaxat nominādo seruū. ille extollit. ⁊ nōnūq̄ studiosissime honorat. qz ꝑm Linconiēsem. Qui honorat seruū alicui⁹ inquātū seruū eius. ipm dn̄m honorat. Si autē aliq̄s est amic⁹ eius ille magis honorat. Si vero filius regis ē naturalis vel adoptiuus. ⁊ a rege filius nominat. ille pl⁹ extollit ⁊ laudat ⁊ a subditis honorat. Ad ꝓpositu beatus Alexi⁹ fuit seru⁹ dei. ⁊ sic̄ seruus custodit mādatū dn̄i sui. Jta ipe omnia p̄cepta dn̄i custodiuit nec in tribulationib⁹ p̄termisit. Jdeo dicere pōt cuz pś. cxviij. Tribulatio ⁊ angustia inuenerūt me. ⁊ mādata tua meditatio mea ē. Jdeo signatur per adolescētem Matth'. xix. qui venit ad xp̄m dicēs: Magister bone quid faciā vt vitam eternā possideaz Respōdit ihesus. Si vis ad vitam ingredi ꝑua mandata. Cui ille. Oīa hec custodiui a iuuē tute mea. qđ adhuc mihi supest vel deest. ait illi ihesus: Si vis pfectus eē. vade vēde oīa que habes ⁊ da paupibus. ⁊ habebis thesauꝝ magnū in celo ⁊ veni sequere me Unde scrutare legendā an Alexius nō sit ille q iussum dn̄i intergaliter adimpleuit. Nam mādata dei ꝑuauit a iuuētute. Insup oīa que secū tulit a domo p̄ris aurū ⁊ p̄ciosas vestes vēdidit. ⁊ paupib⁹ tradidit. ⁊ xp̄m in volūtaria pauptate secutus est vt dicere posset cū pś. lxxxvij. Pauper ego

P

sū et ī laborib⁹ a iuuētute mea. Fuit etiā beat⁹ Alexius amic⁹ dei. ꝛ sicut amicorū interest seruare cōsilia ita ipe seruauit ꝯsilia quoꝝ sūt tria Castitas Obediētia ꝛ Pauptas. Que specialiter ptinēt ad religiosos. vt extra de statu monachoꝝ. c. cū ad monasteriū. Et q̄uis ipe non eēt obligat⁹ ad illa. tamē voluit ob maiorē pfectionē ea seruare. Etiā fuit filius dei sicut h̄ testat. Ecce odor filij mei ꝛc̄. scz Alexij. et sic ad filios ptinēt pris volūtatē implere. sic ipe oēm volūtatē celestis pris sui quotidie adimpleuit Jdeo nūc apud ipm sicut volūtari⁹ fili⁹ honorat quē ꝛ nos debem⁹ ppter dñm extollere et laudare deuote. Qualiter hūc honorem acq̄sierit. vide in legenda. ꝛ hoc quo ad scōm.

¶ Sermo p̄m⁹ de sancta maria Magdalena.

Sicut exhibuistis mēbra vestra seruire imūdicie ꝛ iniquitati ad iniq̄tatem. ita nūc exhibete ea seruire iusticie i sanctificationē ad Roma. vj. Sicūt naturales de certis animalib⁹ debilia capita habentib⁹. vt sunt anguille. serpētes ꝛ dracones q̄ ex sono tonitrui multū pturbant. qz anguille q̄ al's capi non possunt cuz semp iacent in limo. facto magno tonitrui sono adeo turbāt q̄ quātūcūq̄ latitēt in limo extra natant ꝛ a pisca toꝝib⁹ capiunt. Spūaliter p hec animalia itel/ligunt peccatores aut peccata. Quia sicut illa supradicta animalia capita debilia habēt ꝛ lesis capitib⁹ moriunt que etiaz lesio p leuē puncturam fieri pōt. sic peccatū mortale ē adeo debile q̄ cum leui displicētia necat ꝛ fit nihil. Teste Cesario in dialogo qui ait: Nullū peccatuz est mortale si displicet ꝛ nullū veniale si placet. quia fm Aug̃. ō vera religione. Et ponit. xv q. j. c. qō autē. Nō est peccatū nisi sit volūtariū etsi displicet volūtas imutat. ꝛ sic peccatū nec̄atur. Nō figuratū fuit in peccato Dauid qui adulteriū ppetrauit ꝛ militē suuz fidelē vxiā p̄ditorie interfecit. vt habet. ij. Reg̃. xj. Veniēs autē ad ipm Natan ppheta pponēs sibi parabolā ex qua correxit eū. Qui dixit vnicū vxbuz Peccaui. Cui natan. Trāstulit dñs peccatuz tuū non morieris. sed filiꝰ tuꝰ q̄ tibi natus ē morietur. Jdem de publicano Luc̄. xviij. Et qz peccata sunt tam debilia ad occidendū. tñ si peccator venerit in pfunduz extrahi pōt difficulter. Quia fm sapientē. Peccator si in pfundū venerit pctōr cōtemnit Prou. xviij. Quid ꝯtemnit? dicit glo. lyre. Deū cui⁹ monita interiora ꝛ documēta p̄dicatoꝝ cōtemnit. id ē. non audit. Cōtemnit etiā seipm qz p quolibet vili dat aurū p obolo thesaurū. vt luxuriosus p delectabili momētaneo etna gaudia. ꝛ sic ō alijs Qui valde grauiter possunt capi nisi venerit sonus diuine p̄dicatiōis. sonātis eterna p̄mia vel tonitrua seuere cōminatiōis sonātis eterna supplicia. Tūc exeunt peccata de ꝯscientia sic dracones ꝛ serpētes de ca uerna. qō figuratum est Apoc̄. xij. vbi legit q̄ facte sunt voces ꝛ fulgura. ꝛ ecce visus ē draco magn⁹ habēs septē capita. hoc ē septē capitalia peccata. Hec bestia ē maria magdalena de qua dñs eiecit septez demonia. Marc̄. vlt̄. Sz postq̄ audiuit vocem dulciter p̄dicantis. pniam agite appropinq̄bit enī regnū celoꝝ. Mat. iij. Siliter austeritatez tonantis nisi pniaz egeritis oēs peribit. Luc̄. xiij. Statim exiuit de pfundo vitioꝝ ꝛ intātū exarsit in dei timore q̄ oia mēbra q̄ pius ad vanitates ꝛ pctā extēderat. postea illa xp̄o seruiebāt. cōplēs dictū pauli dicētis: Sic exhibuistis mēbra vra ꝛc̄. In q̄bus duo tanguñ. Primo excedentie memoratio dolorosa. ibi. sicut exhibuistis. Scdo penitētie recōpēsatio fructuosa ibi. ita nūc ꝛc̄. De p̄mo ē notandū. Dicūt naturales cū Amb. in hexame. Q apis ē valde diligēs in officio seu obsequo sui regis. ꝛ si aliq̄ modo ꝯtra ipm excesserit aut ei nocuerit adeo cōtra se irascit q̄ seipam tādiu punit quosq̄ moriat. vel saltem ab alijs apib⁹ necat. Jdē refert Albert⁹ de pris. q̄ tales hoies si excedūt ꝯtra ipoꝝ regem seipos puniūt vel ad iussum regis moꝝ suspendūt. Moraliter. p apem h̄ signat maria magdalena. qz recte sic apis multos habet pedes p q̄s se inuoluit. Ita maria magdalena multas habuit malas affectiōes ad peccata q̄ actu ppetrauit. qō testat Greg⁹ super illo vbo Marc̄. vlt̄. Surgēs iesus mane p̄ma sabbati apparuit p̄mo marie magdalene de qua ejicerat septē demonia dicēs: Maria septē demonia habuit q̄ vniūsis vitijs plena fuit. Fuit etiā valde diligēs in obsequio diaboli. qz multas alias p̄sentauit sibi quas a sūmo rege auertit. Jdeo dicebat ante ꝯsionē magna quasi manēs rea p obligationē ad penam eternā. Jō circa hec bn̄ api cōpatur que se tot scelerib⁹ turpib⁹ pedib⁹ inuoluit vt peccatrix publica amisso nomine ppio dicebat. vt habet Luc̄. vij. Sed diceres. quare tñ ipa intātū vituperat cuz fuerit mulier ꝛ a plurib⁹ dicat virgo fuisse. sed lasciua dissoluta ꝛ superba. Ad hoc dico q̄ nō sibi hec ad vituperiū nec cōtumeliaz. sed ad ei⁹ extensam cōmendationē ꝛ diuine misericordie magnā exaltationē dicunt. Quia maius est de stercore aurū fabricare purissimū. ꝛ ex eo monile fabricare p̄ciosissimū. q̄ de auro existente monile facere. Ita hic. si de⁹ fecit tam p̄ciosissimū monile ex tam fetidissima peccatrice maius certe fuit q̄ de alio mūdo siue mūda. Nec dico q̄ fuit ꝛgo licet multi sancti doctores vident in contrariū sonare quoꝝ vnus est Leo papa tractans illud Matth̄. xxvj. Tunc abiens vnus ō duodecim. dicit: Ad̄n̄ p̄ditionis tps meretrix

sup caput eius vnguentū fudit ⁊ quando pstituta lupanar exiuit. tunc discipulus ille gehennā intrauit. Cui cōsonat Aug⁹ in li. de cōflictu vitioꝝ ⁊ ỽtutum dicēs: Meretrix illa beata omni genere fornicationū fuit plena. Ad idem est Chry. in li. de iuda traditore qui dicit Paulo ante meretrix. subito pudica ꝓcessit. ⁊ pfundo abrupto peccati. serenitatis portū agnouit Quādo illa mercedez sui corporis abdicabat. tunc ille p̄cium sanguinis sui magistri postulabat. hec ille Nec dico q̄ fuit meretrix q⁹ multe
L ꝓpter dissolutos mores dicunt meretrices q̄ꝫ uis ope non ꝓpetrent luxuriaz. Sed hoc dico q̄uis peccatrix magna tamen veniā inuenit. ⁊ optimā ꝓtem nunc elegit. Sicut scribit Luc. x Et idcirco q⁹ excessit multipliciter cōtra regez dñm. more apis se puniuit. Naz memorās peccata sua magna ⁊ excessus graues dolorose in mēte anxiabat ⁊ potuit dicere cū Manasse. ij Paral. xxxiij. O dñe peccaui sup numerū arene maris ⁊ multiplicata sūt peccata mea ⁊ non sum dign⁹ videre altitudinē celi p̄ multitudie iniq̄tatis. quia irritaui irā tuam ⁊ malū coram te feci. Potuit etiā dicere cum filio ꝓdigo vel ꝓditionis. Luc. xv. O pater peccaui in celum ⁊ coram te. ⁊ non sum dignus vocari fili⁹ tuus facme sicut vnū ex ministris tuis. Et vere feliciter hec mulier memorata ē tam flebiliter sua peccata. Quia dicit sapiēs. Qui abscōdit scelera sua non dirigef scz in viā salutis. qui aūt cōfessus fuerit ⁊ reliq̄rit misericordiā cōsequetur Prou. xviij. Perpēdit etiam dānuz q̄ incurrit. Ideo potuit dicere illud deuoti amādi q̄ ponit i horalogio sapie. li. j. c. iiij. Quis det mihi mēbranas celi habētes latitudinē. attramētū maris excedens quātitatē. ⁊ calomos tot q̄t arboꝝ folia ⁊ pratoꝝ gramia vt pstringere possem dolorē simulq; damnū irrecupabile q̄ incurri. q⁹ dilectū meū ꝓdidi. scz ꝑ peccatuz. hec ille. Refert magister. xij. ꝓprie. q⁹ ciconia quādo ex multitudine senij sentit se grauatā aquaz marinā amarā itra rostrū recolligit quā p ster/coza in vētrē mittit. q̄ aqua mollit cibi cōpacti duriciā. ⁊ mordicādo intestina superflua ejcit et expellit. Ita fec̄ btā maria magdalena. q⁹ sensit se grauatā multitudine peccatoꝝ vt ꝓuenie̅ter dicere posset cū p̄s. xxxvij. Quoniā iniquitates mee supergresse sunt caput meuz. Ideo abhis vt purgaret recepit aquā amarā ꝓtritiōis dolorose. qua erat plena vt dicere potuit illud Ruth. j. Ne vocetis me noemi. i. pulchrā. sed vocate me mara. id ē. amarā. q⁹ valde amaritudine repleuit me omnipotēs. Ecce quātū dolorem ⁊ amaritudinē habuit i se felicissima peccatrix ꝑ peccatis. q⁹ ista amaritudo largissime lachrymas expelleret. q̄bus pedes dñi abūdātissime lauaret. Et quātuz se mētaliter puniuit nullus exp̄mere sufficit nisi ille q̄ abscōdita cordis nouit. Nos igit̄ peccatores vt peccatrices si cum ipa volum⁹ gratiā inuenire oportet nos sicut ipam mētaliter punire q̄n excessim⁹ grām ꝑ peccata. sed ꝟm Aug⁹. in ꝟmonib⁹ cōmunib⁹ ꝟmone. xliij. Impunitū nō pōt eē peccatū. nec decet. non oportet nec ē iustū. Et q⁹ nō pōt eē impunitū puniat a te ne a deo puniat. hec ille.
Oportet ergo etiā vt cū illa fleamus ꝟm quod B
nos āmonet eccl̄ia dicens: Plorem⁹ coraā dño cum maria vt veniā mereamur cū illa. Et meritо facere oportet ꝓpter quattuor q̄ ponunt in canone. d. peni. dis. j. c. Si peccatū dauid. Primo q⁹ iniuste peccādo deū q̄ est summū bonuz ⁊ creatorē nostrū offendim⁹. Scōo q⁹ nos peccatis vltro obtulimus. ⁊ in illis diu pmānsim⁹. Tertio q⁹ non solū peccauim⁹ sed interim nos bonis oībus ⁊ ỽtutibus negligēter spoliamus Quarto ꝓprimū nostrū malo exemplo corrūpimus. Et tātū de ꝑmo. Quantum ad scōm est notā E
dum ꝟm Aristo. in li. de animalib⁹. Ciconia cū adultera fuerit statim volat ad fontē post cortū se lauādo ne veniēs ad masculū fetorē adulterij sentiat ⁊ ipam rostro transuerberet ⁊ occidat. ⁊ nisi hoc faciat ipaz sine dubio cōuocatis alijs iugularet. Sicut b̄ ꝓbat Alexāder in lib. de naturis rerū dicens: Ciconia adultera se lauab at post coitū. ⁊ b̄ q̄daz miles ꝓ sideras balneū impediuit. Videsne aūt cōpar ciconie ipam adulteram notauit. inde igit̄ exiēs adduxit ciconiaz cohortem sociāq; deplumauit ⁊ lacerauit ⁊ alteram sibi in sodalē sociauit. Per ciconiā mystice intelligit̄ maria magdalena. q⁹ siē ciconia tpe veris venit. sic ipa venit tpe gratie scz ad fontē gr̄e ⁊ misc̄die ad x̄pm vt se lauaret De qua ꝓpheta Hiere. iij. Fornicata es cum amatoribus multis ꝟm certos doctores coraliter vel etiā spūaliter ꝑ peccata a deo recedēdo ideo dic̄ Aug⁹ de ꝯflictu vitioꝝ ⁊ ỽtutū. Ecce maria magda. inumeris fornicationū sordib⁹ inq̄nata ad fontē pietatis anxia currēs dñi vestigia lachrymis rigās ē mūdata. De hac idez etiaz in alio loco dicit. Venit ad fontē misc̄die x̄pm añ clemēt̄ dñi vestigia nihil p̄ verecūdiaore de pmēs. scz p exterioza obsequij bñficia sue dilectiōis feruorē intimās. ac si ipis loq̄ret verbis. O dñe ieſu clementissime tu oīa scis ⁊ cordis inspector es ver⁹ q̄ non vis mortē peccatoris. sed vt ꝯuertatur ⁊ viuat. tu ipe intelligis quid mei deposcant singultus. quid lachryme ab imo erupte flagitent. quid meus amar⁹ exoret gemitus. peccatrix sum imunda. siue oiuz criminū labe polluta. Cui cōcordat Innoc. iij. in sua sūma. Venit inq̄t cū fonte lachrymaruz ad fontē misericordiaz vt cū largo fletu largā misc̄diaz ei⁹ impetraret. hec ille. Ecce q̄ fructuosa fuit hec recōpēsatio magda. q⁹ dic̄ Cassio.

Pro

F sup ps. Hic veram agit penitētiā q̄ sic mala p̄terita deplangit ⁊ futura non admittit Jō dicit Greg⁹ in omel. hodier. Cogitāti mihi de marie penitētia libet magis flere q̄ aliquid dicere. cuius eni vel saxeū pectus ille hui⁹ pecca tricis lachrymē ad exemplū penitētie nō emol liant. Cōsiderauit nanq̄ q̄d fecit ⁊ noluit moderare q̄d faceret. Sup q̄uiuantes ingressa est nō iussa venit inter epulas lachrymas obtulit. Discite q̄ dolore ardet q̄ flere inter epulas non erubescit. et subdit. Sed ecce. q⁹ turpitudinis sue maculas aspexit. lauanda ad fontē miscōie cucurrit q̄uiuātes nō erubuit. nā q⁹ seipaz gra uiter erubescebat int⁹. nihil esse credidit q̄d ve recūdaret foris. Et itez. Liquet frēs q̄ illicitis actib⁹ mulier p̄us intēta vnguētū sibi p odore carnis sue adhibuit. q̄d g̃ turpiter sibi exhibue rat h̄ iā deo laudabiliter offerebat. Oculis ꝛre na q̄cupierat. sed hec iam p priam q̄terens fle bat. Capillos ad cōpositionē vult⁹ exhibuerat sz iam capillis lachrymas tergebat Ore supba dixerat. sed pedes dñi osculans. hoc i redēpto ris sui vestigia figebat. Quot ergo habuit i se oblectamēta tot de se inuenit holocausta. Con uertit ad numez vtutū. numerū criminū. vt to tū seruiret deo in pnia q̄cq̄d ex se deum q̄trēpse rat in culpa. Et subdit Orig. Aures p̄us delectabāt auditu vario vel bonoz derogatiōib⁹. sz nūc q̄uertit eas ad vbū dei audiēdū. Q⁹ fre quēter ad pedes iesu sedebat ⁊ vbum ei⁹ audie bat. Luc. x. In lingua turpia ⁊ vanitates p̄fe rebat. nūc q̄uersa ē ad bñdicendū ⁊ vbū dei p̄ dicandū. Fuit etiā doctrix ⁊ apl'oz apl'a quos oēs i fide dubios in morte xp̄i ad fidē q̄uertit. Pectus q̄d p̄ius ornauerat nūc deo dedicat. Manꝰ q̄s p̄us p̄tēderat nunc ad elemosynas extēderat: ⁊ ad lauādū pedes xp̄i. Pedes q̄b⁹ ad vanitates incesserat nunc ad sequēda vestigia dñi p̄parauerat ⁊ vltra totū corpus ad pedes dñi p̄sternebat q̄d ieiunijs ⁊ maceratrionibus ⁊ castigationib⁹ castigauerat. hec ille. Ec ce q̄ bñ aduertit illd sapiētis. Per q̄ q̄s peccauit: p hec ⁊ puniet. Et siliter hic doctrinā pauli. G Sic exhibuistis vra mēbra seruire. ⁊c. Sed diceres. q̄re ita plenissime penituit maria magdalena. ⁊ nō sicut iā faciūt peccatores dicētes. non possum penitere. q⁹ nō sol⁹ pecco ⁊ q̄cunq⁹ venero socios habebo. etiā si ad infernū venero. O peccator non gaudeas de hac societate. q⁹ dicitur in cano. ij. q. j. c. multi. Et est Aug⁹. Nec inq̄t gaudeāt peccatores. q⁹ plures iueniuntur sibi siles. nā ꝓpterea nō min⁹ ardebunt: q⁹ cū multis ardebūt. Quia q̄libet dānat⁹ vna teda ē in inferno. Et sic ex additione ignis crescit. sic ex peccatorib⁹ pena dānatoz. Ad q̄stionē dico q⁹ illa felix mulier ita solēniter penituit Primo q⁹ triplex dānū purgauit. q⁹ petm̄ fm Cesariū in dialogo p̄uat hoiem oi bono q̄d p meruit q̄d bonū xp̄s nob fecit. ⁊ cōmunione fi deliū. Scdo penituit ita p̄fecte ꝓpter amorem q̄ coz eius repleuerat. q⁹ sicut ignis facē calefie/ri ollas ⁊ bulire. sic ignis amoris facit bulire la chrymas ⁊ sonare deuotionē. Tertio penituit ꝓpter penas inferni q̄s sciuit eē fm dictū euā/gelij. Jbūt mali in ignē eternū. Mat. xxv. O peccator si ad eternitatē penarū inferni oculos attolleres sine dubio vitā emēdares. Nā sic legit fecisse q̄dam vanus ioculator⁹ q̄ quo libel/lo de dono timoris. Hic q̄uis eēt vanitatibus seculi deditus semel tm audiēs i eccl'ia de penarū eternitate. ⁊ cuz iocarer cogitare cepit. O si q̄tinue in lecto molli iacere deberes. ⁊ inde nū q̄ recedē. nō posses sustinere. quō ergo penas inferni q̄ sūt p̄petue sustinebis. Et hac q̄sidera tione p̄territ⁹ oia reliquit et fact⁹ ē monachus ⁊ postea magn⁹ vir ⁊ eps mire sanctitatis.

¶ Sermo secundus de eadem.

Vi abūdauit de lictuz supabundauit ⁊ gra. ad Roma. v. Aristo. in li. d̄ animalib⁹ scribit cuiusdā ani malis naturam noie abiles. Primo habitat in aquis salsis marinis. ⁊ in his tanq̄ sibi q̄ueni entib⁹ delectat. postea autē species ei⁹ imutat ⁊ fit altera ⁊ exit aquas illas salsas. tāq̄ amo/do sibi q̄trarias ⁊ nutrit in terra. nec viteri⁹ in trat illas Spūaliter p hanc bestiā q̄libet pecca tor designat q̄ ꝓpter peccata sua magis meret dici bestia q̄ hō. Q̄d ꝓbat boet⁹ li. iij. ps. ij dicēs: Euenit vt quē transformatū vitijs vide as hoiez estimare nō possis. ⁊ cōcludit. ita vt q̄ pbitate deserta hō eē desinit cū in diuinā natu ram eē neq̄t vertit in beluaz. hec ille. Q̄d patu it in rege Nabuchodonosoz. de quo legit Dañ iij. Et ponit transumptiue in cano. xxiij. q. v. c. remittunt. §. hinc notandū. Hic eni in corde supbiens dicebat: Nōne hec ē ciuitas magna babylon quā edificaui in domū regni. Statim de⁹ mutauit rationalē eius mentē ⁊ induit for ma bestialitatis vt ab hoib⁹ fugeret ⁊ cum be stijs viueret. Sic homies bestiales viuūt ⁊ ha bitāt cum p̄dicto animali in aq̄s marinis volu ptatum. q̄ q̄uis dulces eis vident. tamē finis ē amarus. Fm q⁹ testat sapiēs Prou. v. Fauus distillās labia meretricis. hoc ē carnalis volu ptat⁹. Fm glo. Pascasij. et nitidus oleo guttur eius. nouissima aūt eius amara q̄si absinthiuz Jdeo debent ip̄i peccatores has aquas maris exire. ⁊ speciē bestialitatis ecōtra mutare p pe nitētiā in speciē humanitatis vt possint habita re in terra viuētū. Jta fecit maria magdalena ⁊ exemplū penitētie tribuit. que p̄us totaliter imersa fuit aq̄s voluptatū ⁊ culparū. in q̄bus diuti⁹ habitauit vt dicere potuisset cum ps.

Circũierunt me aque multe vsq; in aiam meaz Similiter illõ ps. lxviij. Saluũ me fac de⁹ qm intrauerunt aque vsq; ad aiam meaz. He sunt aque pessime ⁊ amare que fuerũt in hiericho q̃ interptatur luna. Et significãt munduz in quo adhuc heu sũt aque ille amarissime. et pessime aque voluptatũ in quib⁹ imersa fuit Magdalena. Et adhuc illis multi imergunt. Sz sicut Elize⁹ hiericho aq̃s dulcorauit. iiij. Reg. ij. immittẽdo sal i vas nouũ. Sic deus misit spiritũ sanctum in cor marie ⁊ illas aq̃s voluptatis mutauit in aquas sanitatis. Jdeo põt dicere illud ps. xviij. Misit de celo. s. spiritũ sanctuz et assumpsit me et assumpsit me sez in suã sponsaz ⁊ assumpsit me de aquis multis sez variaruz fornicationũ ẽm Aug⁹. ⁊ multaz voluptatum. Et postq̃ beata peccatrix exiuit aquas voluptatũ vlteri⁹ non intrauit. sed statũ suuz mutauit vt q̃ plena peccatis erat p̃us postea abundaret i gratijs Jõo bene ad laudẽ ipius hec verba sunt assumpta. Ubi abũdauit delictũ ⁊c. In q̃bus verbis ei⁹ status describit a duobus. Primo quo ad statum trãsgressionis. ibi. Ubi abundauit delictũ Scõo q̃ ad statũ iustificationis. ibi. supabundauit ⁊ gratia. In p̃mo describit quo ad statũ trãsgressionis ⁊ tãgit imundiciã culpe. cũ dicit ℣ vbi abũdauit delictũ ⁊c. Circa qõ notãdũ miserabilis status hui⁹ mulieris peccatricis colligit ex trib⁹. Primo ex peccati vtilitate. Videmus enim q; prudens ⁊ ingeniosus pictor pulchram facit imaginẽ. ex oñi pte bñ dispositã ⁊ ornatã in oibus corporis lineamẽtis nullũ habẽs corrigibile ⁊ defectũ. ad quã si venit inuidus pictor ⁊ supbus videns eã tam pulchre ornatã inuidet illi. ⁊ nõnunq̃ lutũ ꝓjcit super ipam ⁊ totaliter coinq̃nat ⁊ deformat. q̃ q̃dem luto imago ad nihilũ redigit nisi p̃ priorem pictorem mundet. Moraliter. p ingeniosum pictorẽ de⁹ omnipotẽs designat q̃ sua puidẽtia firmamẽtũ depinxit clarissimis siderib⁹. celum empyreũ angelici spiritibus. aiaz q̃z hois creauit ⁊ hanc etiã ornauit ad suaz imaginẽ capacẽ ℞tutum. De hoc dicit Berñ. aia insignita dei imagine. decorata silitudine. deputata cum angelicis spiritib⁹. depicta fide. redempta christi sanguine. capax beatitudinis. heres bonitatis pticeps rõnis. Et subdit. Agnosce o hõ q̃ nobilis est aia tua ⁊ q̃ grauia fuerũt eius vulnera. p q̃bus ncẽ fuit dñm vulnerari. tot⁹ siq̃dẽ iste mũdus ad vni⁹ aie p̃ciũ estimari non põt. Non enim p toto mũdo de⁹ aiam suam dare voluit quaz p aia hũana dedit. hec Berñ. Uide hõ q̃ ingeniosus est ille pictor q̃ aiam tam pulchram decorauit. qz ẽm Hugo. Pulchrã eam decebat eẽ q̃ ad sui regis thalamũ introducenda erat. Sz hanc pulchritudinẽ aie nõ ꝓpẽdẽs maria magda. sic nec heu alij peccatores. ideo venit secũdus pictor diabol⁹ q̃ ẽ inuidus ⁊ superbus. ẽm qõ dic Bonauẽtura sup. ij. sniaz. Uens diaboli duob⁹ vitijs sez supbia ⁊ inuidia ẽ possessa. Hic piecit lutũ septẽ peccatoruz mortaliũ sup ipi⁹ aiaz ⁊ eã turpiter defedauit. Qz dicit Aug⁹. Sic lutũ fetidũ ꝓjectũ sup pulchram imaginẽ ipaz fedat ⁊ deturpat. ita peccatũ aiaz maculat ⁊ deformat. Jdeo potuit dicere illõ Thren̄. j. Uide dñe ⁊ ꝓsidera qz sũ vilis. Hoc etiã dicit Hugo de san. vic. Uide inq̃t q̃d fecisti dereliq̃sti spõsum tuũ ⁊ cũ alijs pstituisti amorẽ tuũ. corrupisti ℣ginitatẽ tuam. dispersisti ornamentũ tuũ. tã vilis ⁊ tã turpis facta es q; iã sponsi amplexibus digna nõ es. spõso tuo de tãtis bñficijs nõ grãs egisti. meretrix facta es. ⁊ p̃ nimijs fornicationib⁹ tuis laxata sũt vbera tua. rugosa facies tua. gene marcide. languẽtes ⁊ stupẽtes oculi. labia pallore obducta. crura exiccata. ℞tus cõfracta. oibus amatorib⁹ odiosa. pulchra facta fueras ei⁹ munere. feda facta es tua iniquitate. Hec hugo ō q̃libet aia peccatrice. Fuit enim maria magda. facta lõge a deo. nõ solũ i aia sz etiã in spẽ corporea q̃ q̃dem fuit occasio peccãdi. qz dic sapiens ꝓuerbioꝝ. xj. Circul⁹ aure⁹ i naribus suis mulier pulchra ⁊ fatua. Qz sus nõ pcit circulo aureo. sz ponit ad lutũ. sic mulier pulchra ⁊ fatua quã tecũq; pulchritudis fuerit. ad luxurie voluptates se ꝓtit. Sic ipa fecit. Qõ testat Jnno. papa i ẽmone. Rogabat iesũ. dicẽs: Mariã magdale. respicies. q̃ mulier erat i ciuitate peccatrix ad quã oib⁹ patebat accessus ⁊ null⁹ ab ea repulsã passus ẽ. sz dimissa sũt ei pcta mlta qm̃ dilexit multũ. hec ille. Dz xp̃s pictor ingeniosissim⁹ lutũ abstersit qõ diabol⁹ in eaz ꝓiecit. et bñ cũ calidis lachrymis q̃ de oculis ei⁹ ꝓfluxerũt tam largiter vt etiã pedes ei⁹ lauaret. Luc. vij Jõo o hõ si ꝓsideras lutũ pctõz a diabolo ꝓjectum sup aiaz tuã pete dñm p lachrymis que oẽm imũdiciã aie abstergũt. ẽm q; dic Cassiodorus sup ps. xlj. Fuerũt mihi lachryme mee ⁊c. flet⁹ ẽ cib⁹ aiaz. corroboratio sensuũ absolutio pctõz. refectio mẽtiũ. ⁊ lauacz culpaz. hec ille. Scõo cognoscit statꝰ ei⁹ miserabilis ex pecati enormitate. Dicunt medici. si lepra faciem homis occupauerit non solũ nocet vultui ipm enormẽ faciẽdo. sz etiã inficit totuz corpus. oia mẽbra corrũpẽdo. Jta pctm̃ mortale q̃ est lepra aie. ipi⁹ tollit sensus ⁊ corrũpit. excecat enim oculos ⁊ visũ ne errorẽ suũ cognoscat ⁊ horrorẽ extremi iudicij expauescat. Qz excecat eos malicia eoz. Sap̃. ij. Tollit etiã auditum ne voci dei obediat. Qz dic draco ille antiquus hũani generis inimic⁹ lucifer ad quẽlibet diabolum: Exceca corpplũ hui⁹ ⁊ aures ei⁹ ne forte auri⁹ suis audiãt ⁊ corde itelligãt deũ ⁊ cõuertãt. Esa. vj. Tollit etiã discretionis odoratuz reddẽs ei

suauc qđ est fetidũ ⁊ amarꝝ. qz fetorẽ nõ sentiũt peccatores suoꝝ peccatoꝝ. sz potiꝰ in eis delectanť sicut sus iuolutꝰ luto. Tollit etiã spũalez gustũ ne mens possit spũalibus cibis delectari Juxta illud ps̃. cvj. Oẽm esam abominata est aia eoꝝ ⁊c. Aufert etiã spũalem tactũ. qz quãtũcunqz peccatores diuinis instructionibꝰ aut sermonibꝰ moueanť ⁊ tanganť. nõ tñ sentiunt sed ad bonas affectiones q̃si insensibiles fiunt. Jdeo dz de illis Johel. j. Jumẽta. ibꝰ ẽ homies bestiales vsu ratiõis carentes. cõputruerũt in stercore suo. i. in fetore suoꝝ pctõꝝ. Considera an non pctrix in illa maria magda. fuerit. Fuit enim intãtũ excecata q creatorẽ suũ nõ agnouit nec etiã potuit audire ꝟbũ eiꝰ. Jdeo venit celicus medicꝰ ⁊ lepraz cordis ipiꝰ abstersit. ⁊ oẽs sensus reformauit. Et q̃ pus non poterat audire ꝟbũ dei. sedebat quottidie secus pedes dñi audiẽdo ꝟbũ illiꝰ. Luc. x. Tertio miserabilis stat⁹ hui⁹ mulieris peccatricis ex peccati steri/litate. ostendit. Dicit Jsi. li. xij. e. iiij. Qui in illo loco vbi habitat basiliscꝰ oia desiccat. fructꝰ et herbas steriles facit: ⁊ exurit nõ solũ tactu/verũetiam sibilo ⁊ flatu circũiacentia oia destruit ⁊ corrũpit. Jta pctrix p basiliscũ designatum vbi abundat in aia hois oia virẽtia opa bona desiccat ⁊ infructuosa quo ad vitã eternã facit Sicut patuit in maria magda. q̃ in statu culpe nullã fecunditatẽ bonoꝝ operũ attulit. nullum imbrem spũalis gr̃e recepit vt dicere potuisset cũ ps̃. cxlij. Aia mea sicut terra sine aq̃ tibi Sz ſm Aristo. li. aialiũ. Basiliscꝰ occidit a mustela qđ est aial paruũ. nam munit se ruta ⁊ intrepide inuadit ipm ⁊ occidit Jta hũilitas marie magda. quãdo venit ⁊ se humiliter nõ ante pedes sz retro strauit veniã postulãdo lachrymis occidit in ea peccatũ. vt amodo fieret fructuo/sa. vt habeť Luc. vij. Et hoc q̃ ad pmũ. Qtuz ad secundum describit statum ipius iustificationis. ⁊ tangit gr̃e abundantiã. cũ addit. Sup abundauit ⁊ gr̃a. ꝓz q̃ notandũ dicit Gal. li. iij. secretoꝝ. Corpa frigida q̃ sunt calore euacuata: qñ igne accendunť tunc ferenti⁹ diutius/q̃ in calore ardoreq̃ subsistũt. Nõ ptz de quodam lapide p̃cioso qui albescon vocať qui est ferrei colorꝭ. De quo refert Soli. ꝺ mira. mũdi. q cum semel accẽdiť ab igne. oino extingui non põt. sed semp ignez retinet ⁊ ꝓseruat. Jta peccatores q̃ sunt frigidi dũmodo calore accẽdunť ab igne spũssancti feruenti⁹ ardent i amore ⁊ gratia dei q̃ illi q̃ semper calidi fuerunt in gr̃a ⁊ nũq̃ peccauerũt. Nõ ꝓbat btũs Greg⁹ sic inquiens. Plerũq̃ illi q̃ nullis se oppressos peccatoꝝ molib⁹ sciunt. stant q̃dem in via iusticie. sed tamẽ ad celestem patriã anxie nõ anhelant ⁊ plerũq̃ pigri remanent ad exercendum bona. p̃cipue q̃ securi sunt. q nulla cõmiserunt mala grauioza. At ecõtra bi nõnũq̃ qui se aliqua mala aut illicita gessisse meminerit. ex ipo suo doloze cõpuncti. ad maiorẽ dei amorẽ inardescunt. ⁊ qz errasse se cõsiderant dãna p̃cedentia lucris sequẽtibꝰ recompẽsant. hec ille Beꝺ etiã dicit Amb. in lib. ꝺ paradiso. Magꝺ post q̃ peccauim⁹ ⁊ scelera nostra cognoscim⁹. errores erubescim⁹. q̃ anteq̃ peccauimus peccata non esse putaueram⁹. Et declarat illud dicens Maria magda. qz post culpas ꝑpetratas turpitudinis sue maculas aspexit ad fontẽ miseri cordie currens lauãda cõuiuantes nõ erubuit Nam qz interius seip̃am grauiter erubescebat nihil qđ verecũdaret foris credebat hec Amb Ex hoc pz q iam totaliter fuit accẽsa in amore dei ⁊ ãmodo nunq̃ extincta fuit Sed hic dicit Greg⁹ sup illo ꝟbo Joh. xx. Maria stabat añ monumentũ. Huius inqt mulieris mẽtẽ quãta vis amoris accẽderat. q̃ a monumẽto dominí discipulis etiã recedẽtibꝰ nõ recedebat. quẽ non inueniebat. flebat inq̃rendo ⁊ amore eius accẽsa ardebat desiderio. Quãta etiã vis mentem eiꝰ accẽderat ostendit Orig. in omel. sup illo ꝟbo Joh. xxj. Ubi posuisti eũ. ego eũ tollã. Quid ẽ bone iesu. q maria dixit. ego eũ tollã. Joseph timuit ⁊ nõ fuit ausus tollere corpꝰ tuum de cruce nisi nocte. ⁊ nisi peteret ibꝰ a pilato Maria autẽ noctez nõ p̃stolať sz audacter postulat dicens. Et ego eũ tollam. O maria si forsitan corpꝰ iesu positũ est in atrio p̃cipis sacerdotum. vbi apostoloꝝ p̃nceps Petrꝰ se calefaciebat ad ignem. q̃d factura es? Ego eũ tollam O admirabilis huiꝰ mulieris audacia. o mulier nõ mlier. ⁊ si ancilla ostiaria interrogaret te quid facis? ego eum tollã. O inestimabilis mulieris amor nullũ excipit. nullũ anteponit sine timore dicit absolute pmittit dicito: vbi posuisti eũ ⁊ ego cuz tollã. O mulier magna ẽ fides tua. ⁊ magna ꝓstantia tua. hec Orig. Sz quia dicit Greg⁹ in omel. sup Joh. xxiij. Signuz dilectionis est exhibitio opis. Jdeo p opa exteriora ipa ostẽdit. q ipm dilexit veraciter. Et pncipaliter p opa pietatis. q̃ xpm induit mẽtaliter bysso ⁊ purpura scz puritatis ⁊ charitatis Juxta illud Prou. vltꝰ. Byssus ⁊ purpura indumentũ eiꝰ. Jpm corpaliter pauit. qz Joh. xj. legitur q martha ⁊ maria magdalena fecerũt ei ꝙuiuiũ. Jpm etiaz receperũt hospitio. Luc. x. Et cũ martha sorore eiꝰ ipm in tribulatione visitauit. qz cũ maria mr̃e stetit iuxta crucẽ Joh. xix. Jpius sepulture obsequium pbuit. Nz dz Marc. vltꝰ. Maria magdalene ⁊ maria iacobi ⁊ salome emerũt aromata vt veniẽtes vngerent iesũ. Refert etiã Joseph⁹ ⁊ ſm alios Egesippus. q totaliter erat in amore dei ⁊ gr̃a dei accẽsa q post ascẽsionẽ dñi. q̃diu vixit oẽ solatiũ humanũ declinauit. nec ex tedio p̃ntis vite

Ogabat ieſũ q

aliquē virū respicere voluit vt dulcedine soli⁹ dñi frueretur. Ideo de ipa potest exponi illud Ezech. xxxvj. Terra illa inculta facta ē quasi ortus voluptatis. Quia in statu culpe fuit terrenis affectib⁹ ⁊ carnalib⁹ voluptatib⁹ occupata. Sz in statu gre facta est ortus voluptatis i quo creuit flos viue ꝓdicatiōis .qz ꝓstātissime verbū dñi ꝓdicauit. Flos olei misericordie. qz xp̄m paupem vnguēto vnxit. Luc. xvij. Siliter flos rose martyrū. ⁊ lz non p sanguinis effusionē. tñ in mente p dilecti cōpassionē. s. xp̄i. qz aiaz ip̄ius marie magda. ptrāsiuit gladi⁹ doloris. Ita vt etiaz de ea pōt dici illud Luc. ij. Et tuā ip̄i⁹ aiaz ptransibit gladi⁹. scz cōpassionis Qz dic̄ Orig. in omel. qz spūs marie magdale. erat tā in corde xp̄i q̄z in corpe suo. Creuit vna in hoc ortu flos lilij v̄ginū nō carnalis sz spūalis. qz amorē suū nō ad angelos spargēdo diui dere voluit. sz toto corde ⁊ integritatis amore ad sponsū velociter anhelauit. Creuit flos violarū humiliū. qz etiaz hūiliter retro pedes dñi cos se ꝓstrauit. Creuit ⁊ demuz flos spice oiuz pfectionū. quia optimā ptē elegit q̄ nō auferet ab ea Luc. x.

¶ De eadem sermo tertius.

Rogabat iesū quidam pharise⁹ vt māducaret cū illo. ita scribit Luc. vij. Albert⁹ in. iij. sue sūme dicit q vent⁹ aquilonis est fortissimi flat⁹ eradicās arbores. ⁊ edificia fortia deijciēs. etiā abscindit pluuias ⁊ claudit pozos terre. Cui⁹ ratio ē. qz aquilo ē frigidus multū: ⁊ generat in loco multum frigido ⁊ inhabitabili. qz ibi nemo ꝓpter frigiditatē pōt habitare. Sed econtra ventus meridionalis ē calidus. ⁊ pluuiaz multiplicatiuus. qz aperit pozos terre. sic q materia pōt A eleuari: ⁊ in pluuiā ꝓuerti. ⁊ sic pōt terrā fecundare. vt dicit Auic. in li. de elemētis. Spūaliter p aquilonē intelligit diabol⁹. de q̄ dz Iere. j. Ab aquilone pandet omne malū. Quia omne malū peccati ab ip̄o ꝓcedit. h̄ est fortissime nature. Juxta illud Job. xlj. Non ē ptās sup terram que cōparetur ei. qz fortis est nec vllū timet ergo q̄ flat cōtra hoies q̄ ei non resistūt. illos deijcit in locum luxurie vel peccati. Sicut fecit regi dauid quem ꝓiecit in stercus adulterij. vt habet. ij. Reg. xj. Similiter salomō quē iecit in amorē alienarū mulierū. iij. Reg. xj. Idem fecit marie magdalene quā ꝓiecit in ꝓfunduz luxurie ⁊ aliozū peccatoz vt cōuenienter dici potuisset illud ps. lxviij. Infixus sum in limo ꝓfundi ⁊ non est substantia. Recte sicut arbor q̄ a vento deijcitur que ꝓus florida fuit indi/ sposita fit ⁊ marcessit. Abscindit etiaz diabol⁹ pluuias lachrymaz. qz vbi est in mēte peccatū criminale homo nō pōt flere ꝓ delictis. q̄ aūt flat auster hoc est gratia spūssancti tunc multi/ plicāt pluuie lachrymarū. Quia dicit Leo papa in ſmone Ab ip̄o spūsancto sunt lachrymе penitētiū. Nō patuit in dauid: qui afflat⁹ spūsancto vberrime fleuit ꝓ peccatis. Juxta illud ps̄. vj. Lauabo p singulas noctes lectū meuz. lachrymis meis stratū meum rigabo. Ideo dicit alibi. Flauit spūs eius ⁊ fluent aque. Idez ptz de maria magdalena q̄ in peccato fuit tam frigida. q ꝓ flere non potuit. q̄n autē in eā flauit gratia spūssancti vberrimas lachrymas effudit. Ideo canit ecc̄lia hodie dicēs: Flauit auster ⁊ fugauit aq̄lonez q̄n lauit coz marie penitentis imbze spūssancti. et hoc ptz in euangelio hodierno. In quo quidē p̄ncipaliter q̄ttuor describunt. Primo xp̄i a phariseo iuitatio. ibi. Rogabat iesuz. Scdo peccati a maria deplozatio. ibi. ecce mlier. Tertio pharisei ꝓtra xp̄m murmuratio. ibi. videns autē. Quarto mulieris pe/ nitentis excusatio. ibi. respōdēs iesus. De pri- B mo est notandū q ꝓ sapiētes homīes medicos fideles ⁊ magistros ꝓsueuerūt multiplicit honorare. iam eis reuerēter inclinādo ⁊ salutādo et a via coz eis declinādo: ⁊ q̄n q̄z ip̄os ad mēsas inuitādo. Quia p̄cipit hoc a spūsancto p os sapientis Ecc̄i. xxxviij. Honoza medicuz ꝓpter necessitatem corpis tui. etenī illuz creauit altissimus. Ita refert Joseph⁹ de seip̄o in cronicis q ꝓ quodā tpe Uespasian⁹ accepta licētia a Tiberio in Judeaz q̄ romano rebellauerat impio est ꝓuectus ad quādā ciuitatē nomie Jonapā in qua Joseph⁹ erat p̄nceps. ⁊ illā p̄mit⁹ est aggressus. quā cuz lucrat⁹ esset. venit ad ip̄m Josephus dicēs: Impator roman⁹ interijt ⁊ senatus te in impatorem elegit. Et cuz sic loquerēt venerūt legati romanoz̄ ipsū q̄z i imperiū sublimatuz asserunt. ⁊ eum romam deducūt. ⁊ ille reliquit Titū filiū suū in obsidione hierusalez. Audiens autē Titus patrē sublimatū in infirmitatē cecidit. qui cum curat⁹ esset ꝓ Josephū ip̄m inuitauit ⁊ in suam amiciciā recepit. ⁊ oēs ꝓpter ip̄m honozauit q̄ cum eo venerunt. Ita etiā fecit p̄nceps ille phariseoz Simon. quem xp̄s summ⁹ medicus a lepza curauit. Ideo volens facere sibi retributionē ⁊ honozem ipsum inuitauit. ſm q̄ dicit euāgelium. Rogabat ie sum q̄dam phariseus scz Simon lepzosus. qui licz fuerat mūdatus tamē vt ait Hiero. adhuc retinuit nomen vt diceret lepzosus. hic ꝓpter beneficia sibi exhibita rogabat iesum vt mādu caret cum illo. ⁊ ille ingressus domuz pharisei C discubuit. Querit hic glo. quare hic dominus rogari voluit cuz tamē ad Zacheū seip̄m inuitauit dicens Luc. xix. Zachee festinās descende. Respōdet q ꝓ fideles medici ceteris parib⁹ potius infirmos visitant q̄z sanos. qz nō ē op⁹ valentib⁹ medicus sed male habentib⁹. Dat.

ix. Sed q3 Simon reputauit se sanū Zacheus autem estimabat se infirmum. ideo non rogat⁹ venit ad ip̄m. ⁊ ip̄e fecit ei cōuiuiū. Sic christ⁹ multotiens venit ad nos nō rogat⁹. q3 sumope re sitit salutem hominuz. Jdeo dicit Apoc. iij. Ego sto ad ostium ⁊ pulso. scz p infirmitates ⁊ ammonitiōes. si q̄s mihi apperuerit intrabo ⁊ cenabo cum illo. Et nos debem⁹ ei aperire di/
centes: Jngredere benedicte domie quid foris
B stas Gen. xxiiij. ⁊ hoc quo ad p̄mum. Qtū ad secūdum ē notandū Aristo. j. metheoro. dic̄ q3 q̄ fontes vel fluuij sic generāt. Nam quādoq3 terra est porosa. in quibus poris sunt vapor et aer qui ꝓpter frigiditatem terre cōuertuntur i aquā. quo facto intrat alius vapor ⁊ aer ne re/
maneat vacuum qđ ⁊ natura non p̄mittit. ⁊ sic iterū in aquā cōuertunt. ⁊ sic deinceps. Jnueniens autē illa aqua exitus p meatus. ⁊ si ē magna dicit fluuius. si parua tunc fons appellat. Jta etiā generat aqua cōtritionis in hoie pec/
catore. Nam malus homo est vtiq3 aliquo mo
do porosus. hoc ē habet vtiq3 aliq̄d boni. quia ſm Aristo. iij. Ethi. Durum maluz seip̄m de
struit. Nō ꝓbatur exemplo de maria magda/
lena. que fuit mala quo ad statum culpe. sicut tangit euangelista dicens: Ecce mulier q̄ erat in ciuitate peccatrix. Et vt volūt doctores etiā fornicaria vt supra sermone. j. Sic exhibuistis membro p̄mo. Jdez ꝓbatur in exemplo. Legi
E tur q3 fuit q̄dā magister nomine Johes de flā/
dria. ⁊ sacre theologie ꝓfessor. hic predicauit parisi⁹ eam fore carne nō corruptā. qui fuit cō/
pulsus p magistros tā q3 erroneū reuocare. Et nō mirū q3 fuit talis. q3 habuit occasiōes ip̄am incicātes. Nam fuit pulchra de qua dr Prou. xj. Circul⁹ aure⁹ in narib⁹ suis mulier pulchra ⁊ fatua. Fuit ⁊ diues ⁊ abundans q̄ abundan/
tia occasio peccati est. ſm illud Ezech. vj. Hec fuit iniquitas sodome sororis tue saturitas pa
nis ⁊ abundātia vini. Fuit ⁊ ociosa qđ etiā est occasio peccator. Jdeo sequit Ezech. ibidem Ocium ip̄ius ⁊ filiarū. Et q̄uis ip̄a fuit mala ſm Gregl. vniuersis vitijs plena. tamē habuit aliquid boni. Et hoc fuit qđ sequit. Ut cogno
uit q3 Jesus accubuit in domo pharisei attulit alabastrū qđ ſm Jsi. li. xvj. c. v. Est gen⁹ mar/
moris in quo vnguenta seruātur diutius incor
rupta. Et hoc gen⁹ lapidis ideo portat. q3 ſm dioscor dicit valere ad amicicia obtinendam. Sic ip̄a p hoc designans q3 amicicia christi vo
luit obtinere. Hoc autē alabastrū impleuit pre
cioso vnguēto. q̄si dicēt. Scio q3 habet pedes imūdos. q3 vadit discalciatus. ⁊ habet pedes scissos a vento. Jdeo vnge eos vt citius ad pi
etatem moueas. Et q3 ita fuit porosa habēs in se illud bonū Jō spūssanctus generauit i ea im
brem. fontēq3 lachrymar quo etiam pedes ie/
su lauaret. Nō figuratū est Gen. ij. vbi legitur q3 fons ascendebat de terra ꝛirrigans vniuersā terre supficiem. Et est notandū q3 maria mag/
dalena multū p̄cioſioza fercula ad cōuiuiū por
F tabat q̄ pharisseus. Nam a pharisseo est inuita
tus marie ferculis saturatus. Primū ferculz fuit ꝓprie infirmitatis ⁊ peccator cognitio. qđ notat cum dicit euangelista. Ut aūt cognouit q3 iesus accubuisset i domo simonis leprosi at
tulit vnguentū Scoz glo. Maria deliberauit intra se. Ecce eni tu es peccatrix imundissima ⁊ diu iacuisti in peccatis. vidisti iesum intrātē in domū simonis qui ob hoc venit peccatores saluos facere et peccata dimittit. ⁊ peccatores dulciter recipit. modo obtulit se mihi. certe nō recedā ab eo. sed ibo ad eum ⁊ ponam me i ma
nus misericordie sue. Jdeo dicit beat⁹ Aug⁹. Nouit quāto morbo laborauit. ⁊ ideo illuz ad sanāduz esse idoneū. ad quē veniebat. infallibi
liter p̄sumebat. accessit immūda ⁊ recessit pur
gata. accessit egra et recessit sanata. Jdeo nos ꝓpriam fragilitatē cognoscam⁹. Non sim⁹ illi de q̄bus Bern. in p̄ncipio meditationū. Mul
ti multa sciūt. ⁊ seip̄os nesciūt. alios inspiciūt ⁊ seip̄os obliuiscunt. Accedamus cum maria ad x̄pm. quia nobis cē alibi malū est. Quia di
cit beatus Aug⁹ in li. solilo. Scio quia malum est p̄ter te domine. cōferam me ad te. vbi bene mihi sit de te. Scom ferculū fuit cōfusio q̄ tan/
gitur ibi ⁊ stans retro nō ad faciem. Talis fuit cōfusio publicani Luc. xviij. Hec ē cōfusio ad
ducens gr̄iam ⁊ gratiam Eccl. iiij. ideo sup cō/
uiuantes ingressa est. Nec ꝓpter hos penitere erubuit. cum indignaz se considerās. ad pedes retro stetit. Et potuit dicere Hester. j. Domie deus confundor leuare faciē meam ad te. quia multiplices sunt iniquitates mee. Hanc erube
scentiam debet habere q̄libet penitēs. q3 dicit beatus Aug⁹. Laborat penitens patiēdo eru/
bescentiā. quia magna est pena. ⁊ digna ē mise
ricordia. Jdeo melior ē modica amaritudo i
faucib⁹. q̄ eternū tormentū in viscerib⁹ Bern. in ſmone. Melius est nunc erubescere coraz
paucis q̄ coraz multis deo angelis ⁊ hoibus.
Tertium ferculū fuit magna humiliatio que i
G nuit ibi. Pecus pedes. non ad caput. Sed cur sic se humiliauit. quia magnū pondus peccato
rum ip̄am ad terram p̄mebat. quia ſm Mat. euāgelistā habuit septē demonia. et illa exibāt ab ea ante pedes iesu. Jux illud Abachuc. iij. Egrediat diabolus ante pedes ei⁹ Considera
uit eni q3 terrena ꝓcupierat ⁊ viros incaute in
spexerat. Jō p penitētiā cōterēs flebat vt dic̄ Greg⁹ in omel. Cōsiderauit etiā q3 ante cōuer/
sionem fuit tenebrosa frigida. imunda. ⁊ insipi
da. Lachryma autē est clara. hūida. calida. et salsa. ideo habuit lachrymas claras. vt aiaz te

nebrosam illuminaret. Lachrymas hūidas, ymūdā ablueret. calidas vt frigidā inflāmaret. salsas vt insipidā sale diuine sapiētie cōdiret. De his lachrymis dicit Chrys. Sic vehemens imber cū ꝓrumpit etiaz fit serenitas. sic lachrymis effusis apparet trāquillitas ⁊ perit caligo Quartū ferculū fuit hūilis satisfactio q̄ tāgit cū dicit Et capill' terſit. Qz ſm Greg'. capillos ad cōpositiōm vult' exhibuerat sz iā capillis lachrymas ꝛgebat. Quitū ferculū fuit vehemēs dīi dilectio q̄ innuit cum dicit. osculata est pedes ei'. Quia vana ore loquēdo peccauerat ⁊ ſupba dixerat. ideo nunc se deuotā exhibebat Fuit eni hec osculatio in signū recōciliationis quia fuit dei inimica. ideo osculabat pedes iesu in signum q̄ fuit deo recōciliata Illi etiā eū osculant qui ꝓ inimici effecti. postmodum ꝓ penitentiā sunt ad pacem reducti. Sextū ferculum fuit inenarrabilis eleuatio q̄ tangitur cuz subdit. Et vnguēto vngebat. Quia multotiēs se in corpore inunxit. ideo illud nunc deo exhibuit. Illis ferculis maria xp̄m pauit. licz ip̄m phariseus inuitauit. Ideo dicit Greg' i omel'. Ad pharisei prandiū dominus discumbebat. sed apud penitētez mulierem mētis epulis delectabatur. Apud phariseū veritas pascebatur foris. apud peccatricē mulierē sz tñ ꝙuersam pascebat intus. Sed mō nr̄e matrone seip̄as magnificantes habēt aliū modum cōfitendi. veniunt eni sine matura deliberatione. ⁊ q̄si cum risu nec verecundāt cum veniūt ad sacerdotem non se humiliāt. sed lateri suo se associant ac si fabularent. ⁊ hoc ad fecūdū. Ad tertiū ponit inuitatoris murmuratio. cuz addit. Videns autem phariseus q̄ vocauit eum ait intra se. hic si eet ꝓpheta ⁊c. Habuit eni phariseus similitudinem capre. De qua dic Plin. in specu. natu. Que vultum habet placidū humanū ⁊ amabilem. sed intus mordentē. qz semper homini insidiatur vt ip̄z perimat ⁊ occidat. Ita ip̄e christo in apparentia placiduz ⁊ amabilē faciebat vultū interi' autem stimulū detractionis. quia ip̄m arguebat. ſm qd dicit euāgelista. ait intra se. Si hic eet ꝓpheta sciret vtiq̄ que ⁊ q̄lis ⁊c q̄si diceret. Ignarus est. nesciēs eaz esse peccatricem. que tamē est publica meretrix. ⁊ ei' peccatū tota ciuitas cognoscit. Ideo dicit Aug'. O phariſee domini inuitator ⁊ irriſor. quanta tua ꝑsumtio. q̄ reficiendum inficit. non respiciens marie amaritudinē. que multo excellētius te eundem pascebat. Contra hunc etiam inuehit Qz huius mulieris maxime effluūt illi oculi lachrymis q̄ quōdā affluebāt lasciuijs. ⁊ nūc cōuertuntur ad fletum. qui quondā ad luxuriam. olim capillos cōpoſuerat ad decorem. variijs ligaturis aptauerat vt intuētiū ꝓuocaret affectus. Sed ecce spargit eas vndiq̄ ac ꝓfundit. ⁊ capillis lachrymas tergit. q̄s i capite delinire solebat vnguētis. hec ille. Qtū ad q̄rtū ponitur mulieris excusatio cū dicit euāgelista Rñdens iesus scz ad cogitationem. vt se plus q̄z ꝓpheta ostenderet dicens: Simon habeo tibi aliquid dicere. ait ille. magister dic. Et dixit domin'. Duo debitores erāt cuidā fenera/tori. id ē. vsurario Iste fenerator ſm glo. significat christum qui in baptiſmo gratiaz dat. In iudicio autē requirit eam tanq̄z sortez. ⁊ bona opera vltra sortem. Ille etiam ꝓ culpa mortali in hac vita ꝓpetrata ⁊ non deleta. exigit penam eternam. Isti ergo feneratori debem' q̄c/quid sumus. j. Pet'. j. Empti eni estis p̄cio magno. Secundo quicquid habemus. ſm illud. j Cor'. iij. Quid habes qd non accepisti. si accepisti quid gloriaris. quasi non acceperis. Ido sequitur. vnus debet denarios quingentos. ⁊ significat mariaz magdalenā q̄ duplo plus peccauit q̄z Simō. qz scz q̄nquaginta est ꝓportio decupla ad q̄ngēta. Ideo dicit alī scz Simō debebat q̄nquaginta denarios. Nō habentes ergo vñ redderēt donauit vtriſq̄z scz debitoribus. Qz peccatores non habēt vñ deo reddāt cū gr̄az dei amiserūt ⁊ cōsequēter omnia bona q̄ ad vſum debitum receperūt. Possunt enim peccare ꝓ se sed non de peccatis ꝓ se resurgere vt innuit ps̄. lxxvij. Homo est ſpūs vadēs scz in peccatum. ⁊ non rediens scz ꝓ se de peccato Ideo oportet cōcurrere misericordem dei donationē. qd̄ innuit hic. Donauit vtriſq̄z. i. misericorditer dimisit. Quis ergo eum plus diligit hoc ē diligere debet. Rñdens simō dixit. Estimo q̄ is cui plus donauit. at ille rñdit. Recte iudicasti. q. d. bñ respōdisti q̄ maria pl' me diligit q̄z tu. q̄lli plura pctā indulgeo. Greg' in omel'. Cum sua ſnia phariseī ꝙuincit. funē portat cū quo ligat. plus tenebatur peccatrix diligere ex dimisso. plus aūt phariseī ex cōmisso. Qz sibi cōmissa erat maior ſcia legis. oēs aūt homies tenent deū diligere ex dimisso. ex quo oēs peccauerūt ⁊ egent gr̄a dei. ad Roma. iij. saltem oēs ꝑdestinati. Similiter ex cōmisso. qz cōmisit vnicuiq̄ ꝺnq̄z talēta. Matth. xxv. Et sequitur cōuersus dñs ad mulierē dixit simoni. vides hanc mulierē. q. d. corpore cōsideras sed non corde. Et radarguit ip̄m ex triplici defectu pietatis dicēs: Intraui in domū tuaz sic hūilis ad detractorē. aquā pedib' meis q̄ erāt fessi non dedisti. hec aūt lachrymis rigauit pedes meos. ⁊ capillis suis terſit. q. d. sic tei opietatis excellit. Secūdo redarguit eum ex defectu charitatis dicēs. Osculū mihi nō dedisti quod est amicie signum. Hec autem ex quo. h est a tpe in quo sedi nō cessauit osculari pedes meos. Tertio redarguit euz ex defectu misericordie dicēs Oleo caput meū nō vnxisti pedes

meos illa vnxit. ꝓpterea. id ē. ꝓpter opa que mihi exhibuit. ⁊ quia se humilem ⁊ contritam ostendit. remittūtur. id est. dimissa ei ostēdun/tur peccata multa. quoniaꝫ dilexit multū. id ē. ostendit dilectionis signa multa. Cui autez minus dimittitur. id est. Simoni. minꝰ dilexit q̄ꝫ maria. dixit autez ad illam: Remittuntur tibi peccata tua. Super quo dicit Hiero. ad rusticum monachum. Meretrix pedes saluatoris lauat ⁊ crine detergit. ⁊ i typo ecclesie meretur audire. Dimittūt tibi peccata tua. pharisei superbia ac iusticia perijt. publicane humilitas: remissionez peccatorū meruit. hec ilic. Et ceperunt q̄ simul accūbebant dicere intra se. quis ē hic q̄ etiam peccata dimittit. quia ignorabant ip̄m esse verum deum. sed solū purū hominem iudicabant. Ideo dixit ad mulierē. Fides tua sꝫ charitate fundata ⁊ firmata. te saluaꝫ fecit vade in pace. Rogemus.

¶ Temporibus Karoli magni. scilicet anno domini. dcclxix. Girardus dux burgundie cum de vxore sua filium habere non posset. larga manu res suas pauperibus erogabat. et ecclesias multas ⁊ monasteria construebat. Cuꝫ ergo viceliacense monasterium construxisset. misit ipse ⁊ abbas ipsius monasterij monachū quendam cum decenti comitatu ad aquensem ciuitatez. vt inde si posset beate marie magdalene reliquias transportaret. Veniens igitur predictus monachus ad predictam ciuitatem cum ip̄am funditus a paganis destructam reperisset. casu quoddam inuenit sepulcrum. cuius sculptura marmorea demonstrabat q̄ corpus beate marie magdalene repositum intus erat. In ipso autem sepulcro historia eius miro opere sculpta erat. Nocte igitur illud effringens. assumptas reliquias ad hospiciū deportauit. In ipsa autez nocte beata maria magdalena eidem monacho apparuit dicens: ne timeret sed ceptum opus ꝑficeret. Rediens igitur cum ad mediam leuaꝫ a monasterio venisset. nullo modo inde reliquias mouere potuerunt donec veniente abbate cum monachis cum p̄cessione honorifice sūt recepte. ¶ Miles q̄dā qui singulis ānis ad corpus beate marie magdalene venire consueuerat. in p̄lio occisus est. Qui dum in feretro a parentibus plorarētur. magdalene pijs querelis opponebant. cur deuotum suuꝫ mori sine confessione ⁊ penitentia p̄misisset. Tunc subito qui defunctus fuerat. stupentibus cunctis surrexit ⁊ sacerdotem ad se vocari precepit. Cuiq̄ deuote confessus fuisset. ⁊ viaticū recepisset. ꝓtinꝰ in pace quieuit. ¶ Nauis quedā viris ⁊ feminis onerata naufragium ꝓtulit. Una autem femina cum esset pregnās. ⁊ se in mari periclitari cōspiceret maria magda. inquā tum poterat inclamabat. vouens q̄ si suis meritis a naufragio euaderet. et filium pareret. ip̄m eius monasterio condonaret. Statimq̄ femina quedam specie ⁊ habitu veneranda ei apparuit. que eam per mentū arripiens periclitantibus alijs incolumē ad ripā perduxit. Illa autem postmodū filium peperit et votum sunm fideliter adimpleuit. ¶ Aiunt quidam mariam magdalenam sponsam fuisse Johānis euangeliste. quam duxerat tūc quādo de nuptijs christus eum vocauit. Ex hocip sa indignata q̄ scilicet spōsum suum sibi abstulerat. abijt ⁊ omni voluptati se dedit. Sꝫ quia cōgruum non erat vt Johānis vocatio dānationis sibi occasio fieret. dominꝰ ad penitētiaꝫ ip̄am misericorditer conuertit. Et quia a sūma delectatione carnali eam remouit. ideo ipsam sūma dilectione sp̄rituali. que est in dei amore p̄e ceteris impleuit. Quod ⁊ de Johāne quidam fatentur. q̄ ideo dulcedine sue familiaritatis eū p̄ ceteris decorauit. quia a predicta delectatione eum remouit. Hec autem falsa ⁊ friuola reputanē. Quia frater albertus in probemio super euangeliū iohānis ponit q̄ hec spōsa de cuius nuptijs vocatus fuit ideꝫ iohānes in virginitate p̄mansit ⁊ in societate beate marie virginis matris christi postmodū visa fuit. ⁊ tādem fine bono quieuit. ¶ Vir quidaꝫ oculorum lumine p̄iuatus. cum ad monasterium viceliacense causa visitandi corpus beate marie magdalene veniret. ⁊ suus ei ductor diceret se ecclesiam iam videre. ille magna voce exclamauit: O sancta maria magdalena vtinam ali quādo videre merear ecclesiam tuaꝫ. statimq̄ oculi eius sunt aperti. ¶ Quidā dum peccata sua in quadaꝫ cedula scripsisset. eam sub palla altaris beate marie magdalene posuit. rogans eam vt sibi indulgentiā impetraret. Qui postmodum cedulaꝫ accipiens. peccata sua de ip̄a cedula omnino deleta inuenit. ¶ Quidam dū ob pecunie exactionem in compedibus tenere tur. mariam magdalenam in sui adiutorium in uocabat. Et ecce quadam nocte mulier quedā speciosa sibi apparuit. que vincula frangens ⁊ hostiuꝫ reserās sibi vt fugeret imperauit. Qui se absolutū videns ꝓtinus inde aufugit. ¶ Clericus quidam de flandria stephanus nomine in tantā scelerū īmanitatem ceciderat q̄ omnia exercens flagicia ea que salutis erant. non solum nō facere: sed nec audire volebat. In beatā tamen mariā magdalenā deuotionē magnā habens eius vigiliam ieiunabat ⁊ festum colebat. Dum igiē eius tumulum visitasset maria magdalena nec ex toto dormiēti nec ex toto vigilanti tanq̄ mulier formosa lugubres gerens oculos ⁊ duoꝝ angelorū dextra leuaq̄ sustentata p̄sidio apparuit. eiq̄ dixit: Cur quesso stephane indigna meis meritis facta repēdis:

cur labiorum meorum instantia nulla compunctione moueris. Ex quo enī deuotionez in me habere cepisti. p te dominū semper instāter exorauī. Surge igitur ⁊ penite neq; enim ego te deserā donec deo fueris recōciliatus. Ille igit mox in se infundi tātā grām sensit. q; secto abrenūciās. religionē itroiuit. ⁊ pfectissime vite fuit. In cui⁹ morte visa ē maria magda. iuxt fere/trū cū angelis astitisse. ⁊ ei⁹ aiam q̄si colūbam candidā cū laudibus in celū sustulisse.

De sancto Jacobo sermo p̄mus.

Accessit ad iesum

A mater filiorum Zebedei cum filijs suis ⁊ petens aliquid ab eo. Matth. xx. Dicūt naturales q; arbores que nō mouētur per ventū non faciūt fructum qui ad mēsas possunt poꝛtari dominoꝝ honorabiliter. Quia ſm p̄li. in spe. naturali. Arbores non mote vento. illo anno reddunt penit⁹ infecunde. Sed eo anno q̄ multa pflauerint vēti fertilitas multa arbores comitatur. Cuius rātio est. quia ventis quatiunt. per quā cōcussionem fertiles redduntur. Moraliter per arbores intelligunt homines. Juxta illud Innocētij li. j. de vilitate conditionis hūane. vbi dicit: Homo est quedā arbor euersa. cuius radices sunt crines. truncus ē caput cum collo. stipes pectus cuz aluo. rami sūt palme cum tibijs. frondes digiti sunt cum articulis. hec ille. Marc. viij. Videō homines vt arbores. hec arbor nō facit fructū eterni regni meritoriū nisi quatiat vento tribulatiōis ⁊ passionis. Scōz q̄d dicē beat⁹ Aug⁹. Nequaq; ad regnū celoꝝ puenire se iudicet. qui hic i arena tribulata turbidine non cōditur tribulatrione nec mēbra xp̄i se iudicent qui caput suū spinis coꝛatum in passionib⁹ non sequūtur. Cui consonat Act. xiiij. Per mltas tribulatiōes opoꝛtet nos intrare in regnum celoꝝ. Q̄d figurat Exo. j. vbi legit q; filij israel anteq; intrarēt in terram p̄missionis multipliciter fuerunt tribulati a pharaone in egypto Et hoc non p̄sidera bant glorioſi apostoli ⁊ p̄ncipes terre Jacob⁹ ⁊ Johānes. sed adhuc carnales petebant p regno anteq; paterētur ⁊ ventis tribulationū q̄/terētur. Jdeo respōsuz est eis. Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem tē. quasi diceret. Per calicem passionis puenitis ad gaudium celest⁹ regionis. Et hoc dicit euāgelij. In quo p̄ncipaliter tria describūtur. Primo indiscreta petitionis p̄positio. ibi. Accessit ad ie/sum. Secundo illius digna reprehēsio. ibi. nescitis. Tertio quibus regnum celoꝝ paratur

B ostensio. ibi. sedere autem. De primo est notandum ſm Aristo. j. de animalib⁹. Duplicia sūt animalia. aliqua diligunt societatē. vt sunt cerui ⁊ oues. De ceruis dicit Isid. li. xij. quando transeūt flumina simul solent ire ⁊ natare. ⁊ vt simul maneāt fortiores antecedūt ⁊ debiliores humeris eoꝝ se imponūt. De ouibus dicit Aristo. viij. li. de animalib⁹. Si remāserit vna sola ⁊ fuerit impgnata facto tonitru abhoꝛret fortitan p̄ timoꝛe. ideo bonum est vt in vnū cōgregent. Ecōtra sunt animalia que societatem non diligunt sicut sunt aq̄le. q̄ solitarie esse volunt ⁊ regnare vt regine. Jta etiā moraliter discipuli christi fuerunt duplices. Aliqui diligebant societatem ⁊ tāq; oues timoꝛose simul manebant. quales fuerunt illi. de quib⁹ euangelist⁹ dicit audiētes. x. indignati sūt de duob⁹ fratribus. Jlli etiam post passionē christi erant congregati ꝓpter metum iudeoꝝ. vt habet Joh. xx. Alij autē vt Jacob⁹ ⁊ Johānes velut aq̄le societatem fugiebāt. Et bene cōpātur aquilis q; sicut aquile altius ceter] auibus volāt ⁊ maiozem sonum faciūt in volatu. sic illi duo discipuli Jacob⁹ ⁊ Johānes altius volauerunt in doctrina Sicut canit de Johāne. Volat auis sine meta. Et ō Jacobo dicit Beda sup Johānem. q; tam alte intonuit q; si aliquātuluz alti⁹ intonuisset. totus mūdus eum capere non potuisset. Jdeo dicit fili⁹ tonitrui rōne sonoꝛose p̄dicatiōis q̄ malos terrebat. pigros excitabat omnes altitudine sua in admiratiōnē cōuertebat. ideo dicit Jacob⁹ maioꝛ. Jdcirco etiā more aquilaꝝ volebant soli cum xp̄o regnare. nec cūalijs hr̄e societatē. q̄d p̄z ex illo q̄d Mar. x legit q; Johes ⁊ Jacobus filij zebedei accesserunt ad iesum dicētes. Magister volum⁹ q̄d/cunq; petierimus facias nob. q̄bus dixit. quid vultis vt faciaz vobis? ⁊ dixerūt. da nobis vt vnus ad dexterā tuam. ⁊ alius ad sinistrā tuaz sedeam⁹ in glia tua. q; audierūt pauloante q; vellet pati ⁊ tertia die resurgere ⁊ ipsum erede bant post mortē regnaturū hic Jdeo cupiētes p̄ ceteris ei esse collaterales infoꝛmauerunt de petitione matrē vt p eis intercederet. Jdeo dicit euangelist⁹. Accessit ad iesū mater filioꝝ zebedei cum filijs suis. ⁊ hec fuit maria salome q̄ vt ait Chry. reliquit virū zebedeū ꝓpter amorem castitatis. Et cū accessisset ad eum pus adoꝛauit anteq; petitionez ꝓposuit. Quia moꝛis apud antiquos erat q; quando aliq̄s ad personam nobilem venit. p aliquib⁹ petēdis. pus ei reuerentiā exhibuit cadens in terraz. sicut legitur. j. Reg] xxv. Q̄ prudēs abigail veniēs ad regem dauid petitura pro Nabal viro suo anteq; ꝓposuit petitionez surrexit ⁊ adoꝛauit p̄na in terra dicens. Ecce famula tua sit in ancillam vt lauet pedes seruoꝝ dñi mei. Quo facto ꝓposuit petitionē. Jta fecit b mat̄ filioꝝ zebedei q̄ ipm prius hūiliter adoꝛauit. vt ipsam citius exaudiret ⁊ postea petiuit. Jdeo sequitur ⁊ petēs aliq̄d ab eo. Sed q; diuitie ⁊ honoꝛes

mundi nihil sunt ⁊ adducunt ad nihilum .ipsa autē petiuit aliq̄d vt dic̄ euāgel'. Et dicit ihōbes Chry. sup Mat. Non dicimus q̄ recte petit hec mulier .sz ꝑ dicim⁹ q̄ nō terrena sz celestia filijs suis optabat Non enī sicut cetere matres q̄ corpora natoꝝ suoꝝ amāt. aīas autem condē nant. desiderāt illos valere i hoc seculo vt ostē dant q̄ corpoꝝ sunt parentes non animaꝝ Et subdit. Estimo autē q̄ hi fratres cuꝫ audissent dominū de passione ⁊ resurrectione sua loquē tem ceperūt dicere eū esse regem vt fideles. Ec ce rex celestis ibit ad regna tartarea vt regem mortis destruat. cum autē victoria fuerit cōsū mata q̄d aliud restat nisi vt regni glia subseq̄/ tur. Ergo q̄d faciemus fratres. quomodo pos sum⁹ regni ipius esse pticipes .scim⁹ q̄ inuid⁹ non ē. qui enī seipꝫ donauit hoibus quō regni sui societatē non donabit. Petētis negligētia rep̄hendit vbi dantis misericordia nō dubita tur. Ideo submiserūt matrē que si rep̄hensibi/ lis inueniret citi⁹ veniā mēret. ipe enī sex⁹ mu liebris excusat errorē. hec ille. Sed diceres. tñ dictū est supra q̄ discipuli p se ad ipm accessis/ sent. hic aūt dr q̄ matrē submisissent. ergo con trarietas. Ad hoc respōdet Aug⁹ in li. de con cordia euangelioꝝ q̄ mater ex cōsilio filioꝝ ac cessit. ⁊ volūtatē ipoꝝ ad ipm detulit. Et dicit regula iuris ex̄ d regu. iu. li. vj. c. qui fac̄. Qui aliq̄d p aliū facit. idē est ac si faceret p seipsum. Ideo dicit Marc⁹ eos ad xp̄m accessisse q̄z̄ mater in veritate accessit ⁊ nō ipi. timebāt enī ne alios discipulos scādalizarent. Tum q̄ per matrē citius impetrarēt. Tū ne notam ambiti onis incurrerēt. Ideo accessit mater dicēs illi: Dic vt sedeāt hi duo filij mei. id ē. vt collatera les. ⁊ maiores sint. vnus ad dexterā tuā ⁊ ali⁹ ad sinistrā tuam in regno tuo. hic dic̄ glo. Bo num desideriū sed incōsiderata petitio. ⁊ ideo non ꝓpositū. non voluntas culpaē. sed ignorā
L tia. Si impetrare non debet. simplicitas. tñ nō meretur ꝓfundi. Quia omnis māter desiderat filijs suis tria. scz quietem diuitias ⁊ honorem q̄ patet in rebecca. Gen. xxvij. Que diligēter laborauit vt filius ei⁹ Jacob p̄mogenita obti neret. Idem patet de bersabee. iij. Regl. j. vbi sic legitur senescēte dauid filius eius adonias surrexit viuente patre dicēs. Ecce regnabo p⁹ patrē. Nō audiens mater Salomonis p̄dicta accessit ad regem dauid. ⁊ ꝓcidit ante ipm re/ uerētiā sibi exhibendo. Cui rex: Quid vis in quit. Ad quē illa. Domine mi rex Tu iurasti mi hi p dominū deū tuū. q̄ Salomon filius tuus regnaret post te. ⁊ ipse sederet in solio tuo. Et nūc regnat adonias te ignorāte. ad te tamē ad huc respiciūt oculi omniū ex israel ⁊ eligere po ter⁊ quē voluer⁊ q̄ regnet post te. ⁊ sic Salomō petitionib⁹ mris regnauit post prez. Ita fec̄ b fidelis mater filioꝝ zebedei q̄ petiuit eis requiē cū dixit. Dic vt hi duo filij mei. Honorē cū ad didit. vn⁹ ad dextrā ⁊c̄. Diuitias cū subiūgit. in regno tuo. Et q̄uis xp̄s petitionē ipius p tūc nō exaudiuerit tñ post mortē filioꝝ exaudi uit. Nā p sinistrā vita p̄s. p dextrā vita ēna designat. Sedēt igit̄ a sinistris dei q̄ eoꝝ corpora in p̄ti vita multā habēt glīam ⁊ honorē Qr de sancto Jacobo exponitur illud Esa. xj Jp̄m gētes dep̄cabūt ⁊ erit sepulchrū ei⁹ glori osum. Cui⁹ nāq̄ sancti corpus ⁊ sepulchrū ita frequenti⁹ visitat̄ ⁊ deuoti⁹ honorat̄ sic̄ sancti Jacobi. q̄ suis pegrinis ⁊ corp⁹ ipi⁹ visitātib⁹ tam sedule subuenit ⁊ succurrit. Sicut de hoc refert Hugo de sanc. vic. q̄ cuidā pegrino ad sanctū iacobū pergēti diabol⁹ in specie ip⁹ ap paruit. ⁊ de p̄sentis vite miseria plurima cōme morās. felicē se esse si ob amorē ⁊ honorē ipius se necaret. Et ille mox gladiū arripuit ⁊ protinus se occidit. ⁊ cum ille in cui⁹ domo hospita tus fuerat suspect⁹ haberet ⁊ mori plurimū for midaret. cōtinuo q̄ mortu⁹ fuerat surrexit asse rens q̄ dū demō q̄ morte suaserat ad suppliciū ip̄m duxisset. Beat⁹ iacob⁹ mox cucurrit ⁊ ere ptū ad thronuꝫ iudicis deduxit. ⁊ accusantib⁹ demonib⁹ vt vite restitueret obtinuit. hec ille. Sedēt etiā nūc a dextris dei. q̄ aie eoꝝ in celo beatificant̄. ita vt q̄libet illoꝝ dicere pōt illud ps̄. cxxxj. Hec requies mea in seculū seculi. hic habitabo q̄m elegi eā. Etiā plus dñs eis tribu it q̄z̄ mater petijt. Rogauit vt vn⁹ ad dexteraz ⁊ ali⁹ ad sinistrā sederet. Jdo eoꝝ corpora tāta glīa illustrāt̄. Et aie eoꝝ i dextera dñi. diuino pfruūt̄ honore ⁊ visione. ⁊ hoc quo ad p̄mum Mtum ad scōm est notandū. Dicit cōmētator li. de imp̄ssione aeris q̄ serenitatē multā diur/ ni aeris multa tenebrositas ⁊ caligo noctis co mitat̄. Et rationē ponit Fontin⁹ in descriptio ne vniuersi. quia diei serene ⁊ calide nox suc/ cedit frigida ex natura q̄dē frig⁹ est cau sa noctis tenebrose. Sic spūaliter post serenita tem p̄speritatis ⁊ honoris hui⁹ mundi vt fre quēter sequunt̄ tenebre noctis ⁊ caligo sempi/ terna. Quia dic̄ Orig. Tā diu diabol⁹ hoiez il laqueat q̄diu i honoris appetitu tēptat. q̄ pa tuit de Salomone de quo legit̄. iij. Regl. x. Et tam magnam p̄speritatem habuit q̄ argentuꝫ tempore ipius in tāta erat abūdantia in quāta lapides. ⁊ tantuꝫ honorē habuit vt oēs reges a lōginquis ptib⁹ venirent. ⁊ regina saba vide re eius honorē. Sed illa p̄speritas ⁊ honor ex cellens intantū cor eius penetrauit q̄ idolatra est effectus sequens deos alienos ꝓpter amo/ rem mulierum. vt habetur. iij. Regl. xj. Et nūc fortassis hunc honoreꝫ secute sunt tenebre sem piterne. Jdeo petiuit beatus Aug⁹ li. viij. con fessionū dicens: Peto domine omnis honoris

mundani facias me expertem ⁊ fac me tue gratie coheredē Idcirco apostoli credentes cū iudeis xp̄m tēporaliter regnaturū ſm quoſdam petebant honorē hūanū ⁊ mūdanū ſm Chry. Quia audierunt q̄ ſup. xij. thronos ſedere deberēt cum dño. quare p̄matum cathedre peccebant accipere. Timebāt enī petrum ſibi p̄ferri Ideo xp̄s qui eſt cognitor occultor nō ad verba matris intercedētis. ſed ad cōſilia eor dixit Neſcitis q̄d petatis. q̄ſi diceret .petit⁹ p honorem mūdano vt tēporaliter mecū regnetis. Sed hunc debetis merito fugere an neſcitis q̄ p̄matus et honor deſiderantē ſe fugiat ⁊ deſerat et fugiētē comitat. ſm Chry. Recte enī ſicut umbra q̄ in ſequentē ſe fugit inſequitur autez fugientem. Et eſt ſciendū q̄ hec petitio eſt rep̄henſibilis in multis. ¶Primo i ordine in quo erat p uerſitas. q̄ ante meritū habebat p̄mium cū tamen ſm Ariſto. iiij. Ethi. Honor p̄miū ſit virtutis. Jō dixit eis. Neſcitis q̄d petatis .q.d. ſm gloſam. Sedē glorie petitis quā nō dū meruiſtis. delectat culmen honoris q̄ nō dū exercuerūt vie laboris. Nā ſicut legit in geſtis Roma. Ille qui in bello vicit hoſtes ⁊ ꝟtuoſe egit triplicē honorē habuit. ¶Primus fuit q̄ clipeū rotundū quo hoſtes vicit habuit ſup caput ei⁹ ⁊ omnis popul⁹ ſibi cum leticia obuiaret. Secundus honor fuit ſibi exhibitus. q̄ omnes captiui liberi dimittebant. ⁊ currū eius poſt tergum ligatis manibus ⁊ pedibus ſequebātur. Tertius honor q̄ victor indut⁹ tunica Jouis rubea ſedebat in curru quem trahebāt quattuor equi albi. ⁊ ſic intrauit ciuitatē Et hunc honorem nullus habuit niſi victor inimicor exti-tiſſet. Sic apoſtoli non potuerūt habere honorem niſi ſubirent laborem. Superatis autē diabolo ⁊ tyrānis. his honorib⁹ ſunt honorati. vt patz de hodierno ap̄lo qui hoc triplici honore honoratus eſt. Nā clipeus rotūdus depingit quaſi diadema ſup caput ei⁹ imaginis i ſignuz q̄ viriliter hoſtes ſuos ſupauit. Et hoc habet ortum a victorib⁹ romanis. q̄ tales clipei ſup capita imaginū depingunt. Jp̄i autē ap̄lo cūctus popul⁹ hodie obuiat cum laudib⁹ ⁊ honore ita vt cōpetit ſibi illud p̄s .cxxxviij. Nimis honorati ſūt amici tui de⁹ ⁊c. Sc̄dō honorauit eū dñs. vt ꝑ ꝑ ſuā victoriā oēs captiui d̄ q̄b⁹ rogat libere dimittant. Refert Vincēti⁹ i ſpe. E hiſto. li. xxvij. c. xxxj. q̄ tp̄ib⁹ Alphunſi regis hiſpanie viginti viri xp̄iani q̄z vn⁹ erat ſacerdos a ſaracenis capti ſūt. ⁊ in vrbe ceſaris auguſti i carcere tenebroſo incluſi. diuerſor genere nexib⁹ ligati. q̄ cum deo inſpirāte monitu p̄ſbri beatū iacobū inuocauerūt. i obſcuro carcere ſic eos alloquēs refulſit. ecce aſſum quem vocaſti. Illi aūt ad pedes ei⁹ ꝑciderūt ſolutis lorīs q̄ i pedib⁹ ſuis habebāt. Tūc ſuffuſo eius ꝟtutis vnguēto eor vincula ꝓfregit. ⁊ ad portas ciuitat⁹ eo duce puenerūt eoſq̄ ad quoddā caſtellū xp̄ianor detulit. et inde viſibiliter ceſſit. Ad idē recitat iacobus Januēſis. q̄ q̄dam mercator a quodā tyranno ſpoliatus iniuſte. in cuſtodia tenebat. qui deuote ſanctū iacobū in ſuū auxiliū inuocauit. Cui vigilantibus cuſtodib⁹ apparuit. ⁊ ad turris ſūmitatez p̄duxit. Statimq̄ turris adeo ſe inclinauit q̄ ip̄ius ſūmitas eq̄lis terre fuit. de qua ſine ſaltu deſcendēs. ſolutus receſſit. quē cuſtodes inſequētes licz iuxta eū p̄gerēt tū ip̄m videre non poterant. Tertio ip̄m honorauit. q̄ tūc indut⁹ tunica rubea paſſionis ſebebat in curru ſui corporis. quē trahebāt quattuor albi equi. ſez corporis puritas. virginalis integritas. obedientie p̄nitas. ⁊ dilectionis vnitas. His equis hodie ductus ē quo ad aiaz in celeſtis patrie ciuitatē ita vt bene dicere poſſet illud p̄s .cxxj. In domū dñi letantes ibimus. Sc̄dō hec petitio fuit rep̄henſibilis in intentione in qua erat carnalitas. q̄ reputabāt ſe ex ſola cognatiōe ius regni obtinere quod tū non ē. q̄ dicit Matth. viij. Amē dico vobis q̄ multi venient ab oriēte ⁊ occidente. ⁊ regnabūt cū abraam iſaac ⁊ iacob in regno celor. Filij autez regni eiciēnt foras. et Matth. xxj. Auferet a vobis regnuz ⁊ dabit gēti faciēti fructū ei⁹. Jdeo dixit. neſcitis q̄d petatis. q. d. Deſideratis q̄ debeo vobis dare regnū meū. q̄ eſtis mei cōſobrini Sz ſcire debetis q̄ regnū nō dat rōne parentele. ſz dat merentib⁹ ꝟtutum exercitio vel paſſionis merito Jō dixit. poteſtis bibere calicē quē ego bibitus ſū. q. d. Ego p ignominiā paſſionis ītratus ſū in gl̄iaz reſurrectionis. Jux illud Luc. xxiiij. Nōne hec oportuit pati xp̄m ⁊ ita ītrare in gl̄iam ſuā. Si vultis ꝓregnare. cōpati etiā non lite recuſare Q̄r dic̄ ꝑetr⁹ damiani. ¶Per bellū puenit ad pacē. p laborē trāſit ad requiem. Nō enī eſt ſine pugna victoria. nec abſq̄ victoria puenitur ad coronā. Sed illud ē cōtra multos in hoc mūdo hoies delitioſos qui nihil volunt pati in h̄ mūdo. neq̄ in ieiunijs neq̄ in caſtigationib⁹ corporis. ſz ſemp̄ pleni eē. ⁊ i lectis mollibus dormire. Sz audiāt tales. b. Hiero. dicentem. Vis regnare cū xp̄o .ſi dñm chriſtū oportuit pati. ⁊ ita intrare in gloriam ſuā. quā fiduciam nos habemus intrare ſine labore. O q̄ ſtulti ſum⁹ volumus h̄ gaudere cum ſeculo ⁊ poſtea regnare cū xp̄o. Nudus dñs ingredi tur. ſeruus ſupfluitate onuſtus veſtibus auro ⁊ gemmis intrabit Ille ieiunijs .iſte crapula ⁊ luxuria plen⁹. Ille in cruce p̄ nobis moriens. iſte in lecto p̄cioſo ⁊ delicato dormiens .hec ille. Audientes autez hi duo ap̄li .q̄ abſq̄ paſſione non poſſent cuz xp̄o regnare. interrogante ip̄o. an poſſent bibere calicē paſſiōis. dicunt ei

possumus. Sed ſm glo. loquunt. sicut inexpti fragilitatis ꝓprie. quā fugientes a dño ostēderunt. sic habet Matth. xxvj. Relicto eo oēs fugierūt. qz in exptis nō apparet terribile. qđ expertis necessariū est timere. Confirmauit tñ dñs ꝟbum eorū dicens: Calicē. i. martyriū. bibetis. q. d. Tu iacobe gladio moriendo. tu vero iohānes in feruenti oleo buliēdo. Circa qđ vlterius notanduz. duplex est calix dei. s. pene
F tēporalis. z eterne beatitudinis. Primū bibit xps a tēpore natiuitatis quo posit' ē a matre i ꝓsepio ita vt dicere possit illđ ps. lxxxvij. Am ego in laborib' sum a iuuētute mea. Hūc ꝓpinauit matri sue. qz statim nato filio anxia fuit ne ab herode occideretur fugiens in egyptū. Matth. ij. Et ꝓdito filio in tēplo cum dolore iꝑm q̄siuit. z sub cruce omnē passionē mētalit sustinuit quā xps corporaliter. ita vt gladius doloris aiam eius ptransiret. Luc. ij. Hūc calicem ꝓpinauit aplis qui diuersa passi sunt tormenta. Juxta illud Act. v. Ibant apli gaudētes tc. z specialiter hi duo apli iacob' z iohannes. Nam iacob' ab herode ē occisus. Sic patet Act. xij. Misit herodes rex manus vt affligeret quosdā de eccl'ia. occidit autē iacobū fratrem iohānis gladio. Johānes etiā a domitiano in insulā pathmos est relegat'. Ideo dixit dñs. Calicem q̄dem meum bibetis. Hūc etiaz calicē ꝓpinauit martyrib'. de quibus dic apostolus ad Heb. xj. Sancti p fidem vicerunt regna. Et subdit. Ludibria z ꝟbera exptі sunt. insup z vincula z carceres. lapidati sunt. secti sunt. in occisione gladij mortui sūt. Istū calicē ꝓpinauit cōfessorib'. Ideo ibidē ait aplis. Circūierūt in melotis z pellib' caprinis. egentes. angustiati. afflicti. quibus dignus nō erat mūdus. Hūc ꝓpinauit virginibus. vt ptz Hiere. xlix. Ecce quibus nō erat iudicium vt biberēt calicem. id ē. q̄ non meruerunt affligi. bibentes biberūt. Hunc demūq; ꝓpinauit cunctis gēt/bus. Juxta illud Hiere. xxv. Sume calicē vi/ni furoris. scz afflictionis hui' tēporalis de manu mea z ꝓpinabis de eo cunctis gentib'. Et sequitur infra. Cūq; noluerint sumere calicem de manu tua. scz tēporalis pene. dices ad eos. hec dicit dñs exercituū. bibētes bibetis. scz calicē. scz pene eternalis. Ideo dicit Greg' i moral'. Electus quisq; vt eterna supplicia euadat z phennē gloziam ascendat. debet hic assiduis flagellis atteri quaten' in iudicio valeat purgatus iueniri. Secūdus calix ē beatitudinis eternalis. de quo ꝓpinat eis dulcedinē iocūditat eterne. h calix semel bibitus facit obliuisci oēs labores. z tristiciaz ꝑteritam. Quia dicit deuotus doctor Amādus li. j. c. xiij. Tribulatio cū ꝑsens est mesticiā ꝑstat. cum autē ꝑterit z mestitia scz victa fuerit. sūme letificat. breuem habet amaritudinē z longam cōsolationē. hec ille. Ibi tunc implet illud sapientis. Bate ficeram merentib'. z vinū scz cōsolationis his q̄ mesto sunt corde Prou. xxxj. Hunc calicem biberūt hi duo apostoli iacob' z iohānes. qui inebriās est z ꝑclarus. Tertio fuit reꝑhensibilis hec petitio i veritate. quia estimabāt in regno christi aliquid sinistrū. eum tamē oēs regni sui incole ad dexterā statuentur. Juxta illud Mat. xxv Statuet q̄dem oues ad dexteram: hedos autē ad sinistrā. Sup quo dicit Chry. i omelia. Nescitis q̄d petatis. audistis me referentez. Cum venerit filius hominis in sede maiestatis sue. ponet oues ad dexterā suam. hedos autem ad sinistrā. dicēs sinistris: Discedite a me maledicti in ignem eternū. quō vultis vt vnus sedeat ad dexterā. z alius ad sinistraz. Ideo forsitā p mulierē res agebat. Vidit eni diabolus. quia p hoc aduersus eos agere volebat. cōuertit se ad ꝓsueta arma. scz ad mulierē. vt sicut Adā p mulierē spoliauit. ita istos a xpo separet p matrem. nā z si mater erat. tamē mulier erat. ꝓpt qđ z si affectus eius dulcis erat quasi matris. i tellectus tamē ei' nociu' erat q̄si mulieris. Sz tñ nō potuit p mulierez pditio introire in istos sanctos. ex q̄ de muliere salus cunctoꝝ ꝓcessit. Intelligere ergo debem' vt z nos non aliq̄d a deo petam' qđ nos bonū eē iudicamus. sz rationē in ei' ptātez ponam' vt z illud nobis cōcedat. qđ nob expedire ipe cognoscit. hec Chry. Et hoc q̄ ad scdm. Quantum ad tertiuz ꝓncipale ostendit q̄bus regnū celoꝝ parat. cuz subdit Sedere autem a dextris tc. non ptinet ad me vt vobis dem sedere circa me. quia nōdū estis humiliati. z adhuc carnalia sentitis. Nam i regno meo superbia non habet locum. cum lucifer oiuz angelorū pulcherrimus supbiens: de celo ē detrusus. Sicut dicit Ezech. xxviij. Eleuasti cor tuum in decore tuo z in terrā ꝓiecit te. Quomodo ergo vos ō terra illic vultis p supbiā ascēdere. Jō dicit. nō ē meū dare vob superbis sic vos adhuc estis. sed alijs. s. būlib' q̄b' ꝓpatum ē a patre meo. Sm ꝓdestinationem Vel alit Sm glo. Regnū celoꝝ nō ē dātis sz recipientis. Nō eni ē ꝓsonaꝝ acceptio apud dñz sed q̄cunq; dignus ē accipit qđ ꝓsone non ē ꝓparatum sed vite. si itaq; tales estis sicut pater parauit tunc accipietis. Et est notanduz q regnū celoꝝ paratū est quintuplicibus generib' hominū. Primo innocentib' tanq; veris heredibus sicut puer' baptizatis. Qui si discesserint post baptismum statim euolant z saluant. Insignū illius christo baptizato vidit Johannes q celi apti sunt. z spiritū sanctū descendentem z vox patris audita est. Hic est filius me' dilectus. Matth. iij. De illo etiam dicit christus Mat. vlt. Qui crediderit et baptizat' fuerit

salu⁹ erit. Et de his dicē ps̄. xxiiij. Innocentes ⁊ recti adheserūt mihi. Maledicte igitur sunt oēs matres pueros suos añ baptismū iugulantes. ⁊ tali glia ⁊ hereditate eos priuantes. Ut sunt ꝯgines in crinilib⁹ incedētes. fornicatiōibus aūt varijs deturpate ⁊ meretricib⁹ per oīa silate. in capite ornate crinilib⁹. in actu autē cōpate sunt publicis meretricib⁹. Et audeo dicere q deteriores sūt meretricib⁹. que q̄dem publice peccant. etsi fructū cum suis amatorib⁹ habuerint. tamē non necant. qz non verecūdant. Iste autē peccant occulte ⁊ nolunt fecisse. ideo fruct⁹ suos strāgulāt ⁊ occidūt. ne eoꝝ nephas percipiat. Et forassis raro illud ꝓfitent. ne caput tegere coganť. Tales crudeliores sūt omnibus aīalib⁹. q̄ fm naturales feras a se genitas affectione naturali diligūt. ⁊ ne ab alijs occidātur: inquātum possunt defendunt. ⁊ nutriūt ⁊ educāt ꝓter scroffam que interdum fetus suos devorat ⁊ occidit. vt dicit Soli. in li. de mirab. mūdi Et illud scripsit tanq̄ mirabile ⁊ crudele qđ est ꝓeter solitū morem aliorū animaliū fetus necare. Sed his sunt he mulieres pessime seniores. ista caret ratiōe. ille autē decorate sūt lumine rationis q̄uis ea abutanť. Ideo de talibus dicit sapiēs. Circul⁹ aureus in naribus suis mulier pulchra et fatua. Ydroū. xj. Qz tāq̄ stultissime. pulchritudie sua abutūť. ⁊ se i luxū luxurie velut sus deijciunt ⁊ psternūt. Iste etiaz criminiosiores sunt omnib⁹ homicidis. q̄ solum corp⁹ occidūt. animaz autē occidere non possunt. iste autē aīaz cū corpore occidūt ⁊ ignibus eternis punitēdas tradūt ⁊ trāsmittūt Nō ꝓbat Aug⁹ de fide ad petrū. Et ponit in canone de conse. dis. iiij. c. firmissime. vbi dicit. Firmissime tene non solū hoies rōne vtentes. vez etiaz paruulos qui siue in vtero matris viuere incipiūt. ⁊ ibi moriunť. Glo. scz p potagia q̄b⁹ ille pessime mulieres vtunť. fetū in vtero occidentes. Siue iam de matrib⁹ nati si sine sacro baptismi. qđ dať in noie patris ⁊ filij ⁊ spūssancti. de hoc seculo trāseunt. sempiterno igne puniēdos. Glo. dicit. qz erūt in tenebris. nō q̄ pena sensus puniant. sz dū taxat dāni quēadmodū determinat beat⁹ Thomas in. iiij. dis. j. in sol. ꝑmi ar. similiter pe. de plaude idē sentit. Et subdit. Quia etsi peccatū actiōis ꝓprie nullus habēt. originalis tñ peccati dānationē carnali cōceptione ex natiuitate traxerūt. Et pl⁹ dicit Aug⁹. Nam in die iudicij pueri decedētes sine baptismo. vel stabūt a dextris xp̄i vl̄ a sinistris. Non a dextris. qz sic irent ad regnū celoꝝ Cuius oppositū dicit xp̄s Joh. ij. Nisi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ spūsancto nō intrabit i regnū celoꝝ. Igiť stabūt a sinistris ⁊ cōsequēter ibunt in ignē eternuz. qz in vltimo iudicio via media nō signať. hec ille. Ex q̄ auctoritate ꝓz q̄ paruuli sic decedētes sine baptismo non solū puniunť eternaliter pena damni. s. carentia visionis beatifice. sed etiā pena sensus. Idē dicit Hugo cardinalis q̄ puniāť diuersis tormētis. minus tñ punientur q̄ illi qui peccata actu alia cōmiserūt. qz hec ē pena minutissima vt dicit Aug⁹ in li. ď baptismo paruuloꝝ. c. iij. ⁊ habeť de cōse. dis. iiij. c. Regenerāte. In q̄ tñ dicē Aug⁹ mallet se sic esse q̄ nō esse. Et dicit ibidē glosa. q̄ pena dicit minutissima. nō ideo q̄ nō posset eē minor. sed in cōpatiōe ad alias penas quas q̄ in peccato mortali decedūt sustinebūt. Et certū est q̄ non intellexit ď pena damni. qz illa est equalis vtrobiq̄. ergo de pena sensus intelligendū est. Sed diceres. Tamē decretalis dicit extra de baptismo ⁊ ei⁹ effectu in. c. Nazoren. pena originalis peccati est eterna dei visionis carentia. pena vero actualis peccati est gehenne ꝑpetuus cruciat⁹. Respōdet Aug⁹ ď fide ad petrū. q̄ decretalis non intendit dicere q̄ ꝑnatio diuine visionis est sola pena qua paruuli puniunť sine baptismo decedentes. qz penam sensus nō negat. sicut non negat penā dāni in damnatis cuz dicit eos subire gehēne cruciatus. ⁊ tamē si hoc intēderet decretalis. tunc glosa illa que diceret q̄ pena paruuloꝝ est minutissima. cōtradiceret textui. Quz nō loquitur glosa de pena dāni. que in omnib⁹ eqnalis est. igitur de pena sensus. Et istam penaz patiunť omnes q̄ non fuerūt a peccato originali per baptismū fluminis aut sanguinis aut flaminis liberati. Ecce ad quātā miseriā pducūt iste infelices mulieres fruct⁹ vteri sui. Etsi isti innocentes pueri q̄ peccat actualiter nō cōmiserūt ita puniēť. quāto magis ille diabolice matres tradenť eternis ignib⁹ cruciande. Non tñ hec dico q̄ non possunt de hoc grādi crimine penitere. cuz al's obstaculū ponerē diuine pietati. sed mor⁹ cōpassione sup̄ inocētū iugulatiōe puulorū. que ꝓhdoloz his tpibus ē cōis. Et sup̄ dānatione eoꝝ hec inserui vt videāt he maluole quātā ihumanitatē exerceāt i suis pueris vterinis. quā nō exercēt aīalia carentia vsu rōnis Sed cum tales mulieres volūt cōdigne penitere. consulit eis papa tertiꝰ Alexāder. vt intrēt religionē in qua peccata sua ꝑpetue deplorent vt habetur extra de his q̄. fi. oc. c. veniens. Si autem repugnante carnis fragilitate ad hoc induci non poterint. nubendi eis licentia tribuatur. qz tutius videť vt in dño nubāt vni soli q̄z inboneste multos admittant. vt dicit idē canō allegatus. Et dicit. xxxiij. q. iij. c. In adolescētia. Si nō eēt p̄sumptio ď ipius incōtinētia nō daretur sibi licētia cōtrahendi ꝓpter crimen suum. sed tamen ipis alia grauis penitentia iungit. que exprimit extra de his qui fi. occi. c. itelleximus. vbi dicit. Mulier que fornicata

fuerit ⁊ partū suum viuū occiderit decē annos debet penitē. tamen pōt moderari ſm arbitriū sacerdoſ. Hoc pōt ꝑ correctione recitari si viderit expedire. Secūdo regnū celoꝝ ē paratū penitētibus. ꝙuis eni pauci sūt q̄ in innocētia maneāt baptiſmali. Ideo ſm Hiero. Et ponitur ō penitē. diſ. j. in. c. secūda tabula. Si quis vestem inuocetie maculauerit penitētie remedio pōt reparare. Ideo dicit dñs Matth. iij. Penitētiā agite. appropinquabit eni regnū celoꝝ. ꝙſi diceret. qō elongatū ē a vobis ꝑ peccati ſtulticiā. appropinquabit ꝑ peccati penitētiam ac prudentiā. Qō figuratū fuit in rege Nabuchodonoſoꝛ Dañ. iiij. Quia ꝑ suā ſtulticiaꝫ ⁊ ſupbiam quādo dixit: Nōne hec ē babylon ciuitas magna quā ego edifitaui in domū regiam in roboꝛe foꝛtitudinis mee. depulſus fuit ō regno suo ſeptē mēſibus. Sed poſtea reuocat' per Danielē. ⁊ vſq̄ ad finem ſeptē annoꝝ egit penitētiaꝫ. ⁊ neq̄ panem neq̄ carnē comedēs. neq̄ vinū bibens. ſꝫ leguminib' ⁊ herbis vſus fuit. Qua penitētia finita reſtitut' eſt in regnū suum. ⁊ nūc habet regnū cum chriſto ſempiternum. Qō ꝓbat Aug'. Et ponit in cano. xxiij. q. iiij. Nabuchodonoſoꝛ penitētiā meruit fruſtuoſam. Et ſubdit. Nōne etiā poſt inumeras pietates flagellat' penituit. ⁊ regnū qō pdiderat rurſū accepit. hec ille. Ita etiā iſti duo apoſtoli Jacob' ⁊ Johānes ꝑ ſupbiam qua inflati erāt. ſup alios volētes regnare elongatū fuit ab eis regnū. quādo dixit eis ieſus. Sedere ad dexterā meaꝫ ⁊ ſiniſtrā. non ē meū dare vobis ſcꝫ ſupbis Illis autē penitētibus petitionē impleuit. ipoſq̄ ſedere ad dexteraꝫ fecit ⁊ ad ſiniſtram. Sicut hoc declarat ſanct' Amb. dicēs: Apoſtoli ſederūt a ſiniſtris quādo officio apoſtolatus ꝓſiderunt. nūc autem ſedēt a dextris. quia de ꝓſenti viſione ſui conditoꝛis letantur. quoꝝ vtrūq̄ datū eſt a chriſto. hec Amb. Ut etiaꝫ acceperūt qō petierūt. quia regnū chriſti etiaꝫ vno modo ē eccleſia militās. Juxta illud Matth. xiij. Exibunt angeli ⁊ ſeparabūt malos de medio iuſtoꝝ ⁊c. Cuius q̄dem regni ſiniſtrū eſt martyriū. Dextrum autē pax ⁊ tranq̄litas. Jacobo venit ſiniſtrū. q. martyriū ptulit. Actꝫ. xij. Occidit herodes iacobū fratrē iohānis gladio. Johānes autē dextrū tenuit. q. ſine martyrij morte in pace requieuit. vt habetur Joh. xxj. Sic eū volo manere donec veniam. Tertio regnū celoꝝ paratum ē pugnantibus. Juxta illud qō canit ō apoſtolis. Eſtote foꝛtes. Et bi ſunt martyres q̄ ꝑ chriſto patiuntur. De q̄bus dicit Matth. xj. Regnū celoꝝ vum patit ⁊ violēti rapiūt illud. In ſignū illi' ſtephan' paſſus a iudeis. vidit celos apertos ⁊ ieſum ſtantē ⁊ expectantē. Actꝫ. vij. Ideo dicit Aug'. Et habet in cano. xxiij. q. vj. c. oīuꝫ. Si q̄s fideliū morit in certamine. qō cōtra infideles gerit. celeſte regnuꝫ ꝓmeret. Illo modo beatus Jacob' ꝓmeruit regnū celoꝝ. quia pugnauit cū triplici hoſte. ſcꝫ diabolo quē vicit ꝑ fidem. ſm illud qō dicit. j. Pet. v. Diabol' tāq̄ leo rugiēs circuit querēs quē deuoꝛet cui reſiſtite foꝛtes in fide. Secūdo pugnauit cū hermogene ſoꝛtilego ſiue mago. quē vicit per diuinam ſapiētiaꝫ. ita vt artē magicā dimitteret. ⁊ ſibi i ſide adheret dicēs: O liberatoꝛ animarū ſuſcipe nunc penitētem quē hactenus ſuſtinuiſti detrahentē. Tertio pugnauit cū herode maliuolo quē vicit ꝑ patientiā. quia mortez abeo patiēter ꝓpeſſus ē. Ideo hodie merito ē coronatus ⁊ cū chriſto in thꝛono gloꝛie collocat' Juxta illud Apoc. iij. Qui vicerit dabo ei ſedere mecū in thꝛono meo. ⁊ ſic nunc impletum eſt qō petiuit mater vt ſederēt ſecum in regno suo Quarto paratū eſt regnū celoꝝ pauperib' tāq̄ chriſti imitatoꝛib'. Ideo dicit beat' Aug'. in lib. ſolilo. Ecce domie paupes filij tui ſum'. ⁊ puſillus grex tuus aperi nobis ianuas tuas. Et edent paupes ⁊ ſaturabūt. ⁊ laudabūt dominū qui requirēt eū. pſ. xxj. Scio domie ⁊ p me fateoꝛ quoniā ſoli q̄ cognoſcunt ſe paupes ditabuntur. hec ille. q. ſm Greg. xviij. moral. Cū deeſt terrena ſubſtātia liberi' ad patriā tendim'. quia q̄ſi i via poſiti pōdere carem'. Jſto modo etiā beat' Jacobus meruit celoꝝ regnū quia ꝓpter chriſtū paup fuit ſequens ipm. q. legitur Matth. iiij. q. ieſus ambulabat iuxta mare galilee ⁊ vidit Jacobū zebedei. ⁊ Johānem fratrē eius in naui cum patre eoꝝ. reficiētes retia eoꝝ ⁊ vocauit eos. Illi autez ſtatim relictis retib' ⁊ patre ſecuti ſunt dominū. Super quo dicit Nico. de lyra. per hoc oſtēditur q̄ pfecti imitatoꝛes chriſti erāt. quia relictis retibus poſſeſſis. ⁊ etiā parētibus quātū ad carnalem affectū. animo ꝓmpto ſecuti ſūt eum. Ideo meruerūt audire Matth. xix. Vos q̄ ſecuti eſtis me. ſedebitis ſup ſedes duodecim ⁊c. Quinto regnū celoꝝ paratū eſt miſericoꝛdib'. Ideo dicit Greg' nazāzenus in cōmētario pſal mozū. De nulla re ſic vincit inimic'. q̄ cuz miſericoꝛdes ſumus. Et ſubdit. In quo inuentū fuerit opus miſericoꝛdie. ⁊ ſi habuerit aliquid de quo in iudicio puniat. tāq̄ vnda. miſericoꝛdia peccatū extinguet. hec ille. Jſta miſcoꝛdia beatus Jacob' regnū celoꝝ meruit. Quia ſm Rabanū ſup Matth. Qui eſurientē pane verbi reficit. ⁊ ſitientē potu ſapiētie refrigerat. ⁊ errantem in domū patris reuocat innocentē ꝓtegit. infirmū fide inſtruit. oppreſſis tribulatiōe ſubuenit cōpatiēdo. veraz miſericoꝛdiā implet Et hec oīa beatus Jacob' excellēter adimpleuit. vt habet in legenda.

Sermo secundus de sancto Jacobo.

IN baculo meo trāsiui iordanē istū ⁊ nūc cuz duabus turmis regredior. ita scribit Geñ. xxxij. Dicūt naturales Jrū do est illi⁹ nature qñ tpus hyemis appropinq̄t ad loca calida se trāsfert. in qb⁹ p hyemē manet Accedēte aūt tpe verts iterato se trāsferre solet ad regiones nr̄as. sed añq̄ veit oportz ip̄az mare transire. in quo p baculo tali vtit cautela. q̄ vna ala natat alia p velo erigit. vt sic secure p fretū veniat. Cū aūt ad nos puenerit ouificat ⁊ pducit pullos vt sic duplicato fructu ad calidas reūtat regiões. Spūal'r aūt p irundinem b. Jacobus designat. Recte sic irundo est auis casta. Quia sm Ari. li. vj. de aiīalib⁹. nō coit in āno neq̄ ouificat nisi sit. ⁊ si bis ouat. p̄m ova corrūpunt ꝓpter hyemē. sz solū posteriora cōplent ⁊ faciūt pullos. Jta. b. Jacobus castus ⁊ mūdus fuit tam mūdicia aie q̄ corpis. Et figuratus est p thronū eburneū quē vidit Johes i Apocal'. q̄ erat vestit⁹ auro. ⁊ ornat⁹ lapide pretioso. ⁊ rex sedebat sup eū. Per ebur qđ natural'r est frigidū significat sua castitas quā credit a iuuētute sua ꝓfuasse. vt dicē possz illđ Tob. iij. Mundā fuaui aiaz meā ab omī concupia. s. carnal' libidinis. Hic thron⁹ erat vestitus auro charitatis erga deū ⁊ p̄rimū. Q̄ autē habuerit dilectōez erga deū p̄tz q̄ samaritani q̄ xp̄m nō receperūt Jacob⁹ ⁊ iohs ex zelo magno quo eū dilexerūt voluerūt vt ignis ad modum helie descēderet de celo ⁊ ꝓsumeret illos tanq̄ ei⁹ ꝓtemptores. Lu. ix. Q̄ habuit dilectōnem erga p̄mos p̄tz. q̄ m'tū laborauit in domo dei. vt fideles xp̄o vndiq̄ cōgregaret. vt cōuenient dicere posset. zelus dom⁹ tue comedit me ps. lxviij. Iste thron⁹ etiā erat ornat⁹ lapidib⁹ p̄ciosis ⁊ tutū. Erat em̄ ornat⁹ fide abraam. de quo dr. credidit abraā ⁊ reputatū est ei ad iusticiam. q̄ ipe Jacob⁹ vocāte xp̄o credidit ei. relictis oibus secutus est eū. Mat. iiij. Fuit fulcitus victoria iacob. q̄ vicit diabolū. vt dicere possit illud Geñ. xxvij. Recte vocatū ē nomen eius Jacob. q̄ supplantauit me en altera vice. Erat p̄ditus mititate moysi. q̄ mitis erat redens bona p mal'. vt p̄tz de hermogene in legē da. q̄tenus impleret doctrinā. Mat. v. Diligite inimicos vr̄os ⁊ bñ facite his q̄ vos psequūtur. Fuit stipat⁹ sapia salomonis. q̄ fuit ipe cū fratre suo q̄ specialit' a dño discere voluit ꝺ die iudicij ⁊ venturis. Mat. xxiiij. Ecce q̄ bñ ornatus fuit ille thron⁹. Ideo xp̄s sedebat super eū q̄ in castis q̄escere ⁊ mūdis delectat' cordib⁹ Sm qđ dicit Plato in phedrone. Ubi puritas in ipa vera diuinitas. atq̄ ea q̄ diuitatis sunt approbant'. Et ꝓpter illā mundiciā ⁊ castitatē irundini cōpat'. q̄ sm naturales locū suū tenet mundū. ⁊ ad h̄ instruit pullos suos stercora eijcere ex nidum. Jta ipe vbicūq̄ p̄dicauit loca fecit mūda peccatores ꝓuertendo. de homibus demones expellēdo. magos deuincendo. ⁊ diuinam voluntatē tanq̄ alam vnā dextram erigēdo. ratōe aūt velut altera ala in h̄ iordane se regendo. ⁊ tāq̄ baculo vtendo. Et q̄ iuit solus ad p̄dicandū. cōpleto cursu cū duabus turmis ingressus est. q̄ velut ybo m'tos p̄monuit ꝑua re castitatē. ita exemplo sui martyrij m'tos deni q̄ secū traxit. Sicut iosiā hermogenē. ita vt posset dicere p̄dicta ỳba thematis. In baculo meo ⁊ē. In q̄bus verbis a tribus commendat' Primo de actu sue acerbe penalitatis. ibi. i baculo meo. Secūdo de trāsitu p̄sentis mortalitatis. ibi. transiui iordanē istū. Tertio de glorioso redditu eterne iocūditatis. ibi. Et nunc. Be p̄mo est notandū. Rosa crescēs inē spinas acutissimas est inter illas q̄si peregrina. nō em̄ cum illi cōmunicat. cū ille suut pungētes. illa autē sine stimulo iugit' pseuerat. Et q̄uis est sine stimulo. tñ a spinis pungit'. ⁊ ab eis sustinet passiones. Moraliter p rosam intelligūt' viri iusti. ⁊ specialiter hic iustus Jacobus apl's. Nam dicit Plin. in spe. natu. li. ij. c. xix. q̄ rosa decocta i aqua celesti vel pluuiali. omnē fluxū ex calida causa sedat. ⁊ puluis eius sedat sanguinē de naribus. pfluentē. ⁊ desiccat consumitq̄ putredinum humorē. Jta. b. iacobus tāq̄ rosa ꝺcoct⁹ in aqua celesti sapie ⁊ potatus. Sm illud Eccli. xv. Aqua sapie salutaris potauit illū. m'torū hoim sedauit fluxū peccatorū. vt patz de phileto hermogene ⁊ Josia. in q̄bus sanguinez pctōrum desiccauit ⁊ humorē putredinū expurgauit. vt dicere posset illud Esa. xliij. Ego sum q̄ deleo iniq̄tates tuas. q̄ m'tor hoim pctā deleuit p̄ce sua. Et vtinā nr̄a deleret peccamina. sic fecit q̄dam de quo refert Jacobus Januensis Cū q̄dam pictor enorme peccatū ⁊ plurimū detestabile cōmisisset. ⁊ epūs illū absoluere timuisset. illum cū cedula in qua scriptū h̄ pctm̄ erat ad sanctū Jacobū misit. Cum q̄ in festo eiusdē cedulā sup altare posuisset. ⁊ vt suis meritis peccata sua deleret exorasset. Cedulā postmodum aperuit. ⁊ peccatū deletū inuenit. Hic inq̄ apostolus velut rosa inē spinas creuit. s. peccatorū ⁊ stimulantiū iudeorū. inter quos fuit pegrin⁹ sicut ipe depingit' cum pera ⁊ baculo. sic solent ire pegrini. Jō dicit. In bacu. m. tran. iordanē Circa qđ notandū sicut rosa exorit' p̄mo inē spinas tāq̄ pegrina. in suo stipite nullā ꝓuenientiā cum eis habēdo nec naturā. Jta. b. Jacob⁹ inē iudeos exort⁹ est pegrinus. ⁊ in baculo laboriose p̄dicatōis trāsiuit iordanē p̄nūs penalitat⁹ Et bñ ꝺr pegrinus. q̄ videm⁹ q̄ pegrini q̄ volunt ambulare hierl'm siue romā. oia pondera

guantia ⁊ dēpmētia a se deponūt vt agilesfiāt. ⁊ solūmō necessaria secū sumūt. Sic. b. iacobus tāq̄ pegrin⁹. volēs ire ad celestē hierl'm omnē terrenā fbam domi dimisit apō pfem Matth. iiij. cū dñs eū vocauit cū fratre suo carissimo iohanne ad statū pegrinatōis stati oia dimisit. s. nauem rete ⁊ pfem. ⁊ secut⁹ est illm. Quod tractans Chry. sup Mat. dicit. Tria sunt q̄ relinquere dñt q̄ ad xp̄m voluerit ire. s. act⁹ carnales q̄ p̄retia signāt. seculū ⁊ res mūdiales q̄ p nauē ⁊ parētes q̄ p pfem notant. Reliq̄rūt g̃ nauez vt fierēt eccl'astice nauis gubnatores. Relique rūt retia vt iam nō afferēt pisces ad ciuitatē terrenā. sz hoies ad celestē patriā. Reliq̄rūt vnuz carnalē pfem. vt spūales pfes oim fierent. Hec Chryſ. Ecce ver⁹ pegrin⁹. q̄ oia reliq̄t. ⁊ nihil qō ip̄m agg̃uaret secū sumpsit Jacob. Genesis xxviij. ⁊. xxxij. q̄ transiens pegre in mesopotamiā ad laban. oia dimisit pfem ⁊ mfem. nec habuit aial nec famulū. sed in baculo iordanē trās iuit ⁊ volēs redescere lectū nō habuit. sed lapidem supponēs capiti. sic dormiuit. Jta. b. Jacobus reliq̄t pfem. nec portauit aurū vl'argentum. sz in solo baculo trāsiuit pñtē mōm. Nam audiuit a xp̄o Mat. x. Nolite possidē aurum nec argentū. neq̄ pecuniā in zonis vr̄is. Nos em̄ oēs in h̄ mūdo sum⁹ pegrini. Ar dic̄ Chry. sup Mat. Via ē p quā oēs transeūt q̄ nascunt̄ via ⁊ pegrinatio est q̄ intelligūt q̄ a deo exiuerūt. ⁊ ad deū festinēt. hec ille. Et apl's ad heb. xiij. Nō habem⁹ h̄ manentē ciuitatē. sz futuraz inquiram⁹. Jō exemplo. b. Jacobi. q̄ de nullo sollicit⁹ erat. nisi de necessarijs ad victum. alia oia relinquēdo. ⁊ nos supflua reijcere debem⁹. ne g̃uemur in via. Fm cōsiliū apostoli. Deponētes oē pondus. ad Heb. xij. Et solū necessarijs ꝓtenti esse. Jux̄ illud. j. Timo. vj. Habētes alimenta ⁊ q̄b⁹ tegamur his ꝓtenti sim⁹. Ar dicit b. aug⁹. in li. solilo. Valde rarū est vt q̄ diuitias possident ad req̄es tendāt. q̄ rebus terrenis se īplicant. ⁊ eis amore se sociāt. q̄ in rerū tpaliū amore defigunt̄. in deo nullaten⁹ delectant̄. nemo pōt amplecti gl'am dei ⁊ diuitias simul ⁊ sel'. Hec ille. Jō petuit etiā rex Salomō ꝓuerb. xxx. Diuitias ⁊ pauptates ne dederis mihi. tātum victui meo tribue necessaria. Scdo sicut rosa ptrāsit spinas vndiq̄ aculeis castigata. Jta b. Jaco. statū pñtis miserie vbi sunt diūse pūcture trāsiuit baculo vigorose castigatiōis iugiter corp⁹ suū p̄dicatōib⁹ suis. vigilijs. ieiunijs. macerauit. Jta vt dicere posset cū apl'o. j. Cor. ix. Castigo corp⁹ meū. ⁊ in seruitutē itez redigo

E hic sctūs Jaco. attēdit dictū Jsidori. Abstinētia vitā pl̄ogat. castitatē ꝓfuat. deū placat. demōes expugt. intellectū illumiat. vitia domat. cor ip̄m amore dei inflāmat. Et h̄ ꝓtra multos q̄ libēt vellēt cū apl'o coronari. sz nolūt secuz castigari. volētes sp viuē in crapl'a ⁊ raro ieiunare. Sz dicit poeta. Dulcia sunt castra. sz sic non itur ad astra. Castigat⁹ est etiā b. Jaco. varijs penis. aliq̄n flagellat⁹. vt ptz Act. v. cum alijs apostol'. de q̄b⁹ dr. Jbāt apostoli gaudētes Interdū carcerat⁹. vt hr̄ ibidē. Et iecerūt man⁹ in eos ⁊ posuerūt in custodia publica. Nō est contra mr̄os q̄ pati nolūt libēt adūsa ⁊ penas corpales. ⁊ si eis euenerint castigatōnes tristāt. cū poti⁹ deberēt gaudē. Fm illud Aug'. Gaudeat xp̄ian⁹ in adūsis. qr̄ h̄ ꝓbat an sit iust⁹ aut peccator. Cōtristat. sane quē flagella corrigere nō p̄nt. Timeat suppliciū futurū q̄ pus iudicis cō tempsit remedium. Gaudeat pctōr cū in isto seculo ꝓtristat. vt post seculū cū xp̄o remunerek. hec ille. Tertō rosa trāsit p spinas ab eisq̄ patitur. ⁊ tandē suffocat. Jta. b. Jacob⁹ transiuit p pūcturas pñtis mūdi in baculo passiōis doloroſe. qō p̄dixit libi ⁊ fratri suo Iobi xp̄s Mat. xx Calicē meū. i. passionem amarā bibetis. Sic̄ p Ktim ptz de Jacobo q̄ ab herode ⁊ a iudeis punitus fuit. q̄ tandē ip̄m gladio suffocauit Act. xij. Occidit aūt Jacobū fratrem iobis gladio. Et h̄ quo ad p̄mū. Quantū ad scōm de trāsitu mortalitatis cōmendat̄ cū dr. Trāsiui iordanē Ubi sciendū Fm Jsi. li. xiij. q̄ iordanis ē fluui⁹ q̄ nascit̄ sub libano in oriēte. ⁊ tādē p mr̄os circuitus iux̄ iericho in mare mortuū fluit. qō ip̄z absorbet penit⁹ ⁊ ꝓsumit. Hic fluui⁹ significat mōz ⁊ hoies in eo ꝓtētos. qr̄ recte fit̄ ille fluui⁹ sp trāsit. sic mōs ꝓtinue trāsit. Jux̄ illd. j. Joh. ij. Trāsit mūdus. i. hoies mūdani ⁊ ocupia el⁹ qr̄ omēs hoies fluunt in mortē. q̄ est tāq̄ mare mortuū nihil viuē pmittēs. Jō dr. ij. Re. xiij. Omēs morimur ⁊ q̄si aq̄ dilabimur. Cui dicto ꝓsonat ps̄. xxxviij. Quis est hō q̄ viuet ⁊ nō vidēbit mortē. q. d. nullus. Ar Fm apl'm ad heb. ix. Statutū est oīb⁹ hoīb⁹ sel' mori. Jō mēdax fuit diabolus q̄ dixit ad p̄mos pentes. Neq̄q̄ moriemi. Gen. iij. Dixiſſz q̄dē vez. si illi in innocentia pstitissent. Fm q̄ dr. in cano. de pñec. di. iiij. c. placuit. vbi dr. Quicūq̄ dixerit adā p mū hoiez mortalē factū ita vt siue peccaret siue ñ moreret in corpe. ñ peccati merito sz necessitate nature. anathema sit. Est etiā h̄ trāsit⁹ mortiſ⁹ ⁊ velox. qr̄ oēs in puluerē redigunt̄. Jux̄ illud Gen. iij. Cinis es ⁊ in cinerez reūteris. Est velox. qr̄ dr. Job. xiij. Breues dies hois sunt. Et iux̄ dictū Chry. sup Mat. Tā breues dies hois sunt q̄ vix alīq̄s in tota vita sua posset se ad mortē disponē. Est tñ sciendū q̄ trāsitus iu F stoz mr̄tū differt a trāsitu vel a morte malorum Et spēalit̄ in tribus. Prio qr̄ transit⁹ sanctorū est dulcis. qr̄ h̄ gemuerūt. Recte sic̄ refert Poli. in spe. na. ⁊ Soli. in li. de mira. mūdi. Cignus dū viuit gemit iugit̄ ⁊ tristat̄. Cū aūt moritur amenissime cāt̄at ⁊ letat̄. Sic iusti in morte letā

tur. Tum ꝓpter ꝓscie puritatē. Tū ꝓpē angelorum ipōz aias deducentiū claritatez. Ideo b. Jacobus hodie cū leticia ꝑ oīo mortu⁹ est. ⁊ reꝙescit in pace. ita vt de ipō exponi pōt illō Esa. xlvj. Trāsibit in pace ⁊ semita maligni impedibus eius nō apparebit. Oz in pace ꝺducť⁹ est de iudea a discipul' suis in regnū galicie luperegine vt legiť in legēda. Sz in mal'iste trāsitus est turbidus ⁊ amar⁹. sicut tradunt naturales de leone. Qui dū viuit letať. sz dū moritur emittit magnū clamorē ⁊ tristať. Sic mali duz viuūt letanť in malicia. ſm illud ꝑdroū. ij. Letanť cū male fecerit ⁊ exultāt in rebus pessimis sz in morte tristanť. qz hñt ꝓscie obscuritatem. meritorū infecūditatē ⁊ demonū ꝺducentiū terrimā visionē. Jō de eorū morte dicit ꝑsal'. xxxiij. Mors pctōz pessima. Sic ptz de morte herodis agrippe q̄ hunc gl'osuz ap'lum occidit. Nā vt legiť Act. xij. ꝙ libato petro ꝑ angeluz de carcē herodes descēdit a hier'm in cesaream Et cū ibi esset ind⁹ veste regali. sedit ꝑ tribunali. ⁊ ꝑp'lis sibi laudē diuinā exhibuit. Cōfesti pcussus fuit ab angelo vehemēti dolore vteri. ſm Josephū. ij. antiq̄tatū. ⁊ ỹmes generabāť ab eo a q̄b⁹ mir'abl' ꝓsumpt⁹ expirauit. Scdo iste trāsitus in sanct' est secur⁹. eo q̄ de statu pegrinatōis transeūt in terrā ꝓmissionis. q̄ fluit lacte ⁊ melle. in q̄ siue ingrediāť siue egredianť ad ꝓtēplatiōz hū anitat' sp inuenūt ibi pascua diuie felicitatis. Job. x.. Sz in mal' iste trāsit⁹ est pauidus ⁊ insecur⁹. Jō. b. Bern'. li. j. medi. in pſona malorum inq̄t. O aima mea. q̄s erit ille pauor. cū dimissis oīb⁹. quorū tibi pñtia tā delectabil' fuit ⁊ iocūda. sola ingredier' i alienā ꝑsus ignotā regionē. vbi tibi occurrūt caťuatim terrīa mōstra. Quis tibi in die tāte nec̄itatis succurret. Quis te eruet a leonib⁹ rugientib⁹ p̄patis ad escā? Quis ꝓsolabiť ⁊ q̄s deducet. q. d. null⁹. Tertio trāsit⁹ in sctis ē desidera tus. iuxt illō pſ. xlj. Quēadmodū desi. c. a. f. a. Sic legiť de Tobia. c. iiij. Nūc dñe ſm tuā voluntatē fac mecū misc̄iam. ⁊ p̄cipue in pace recipe spm̄ meū. expedit em̄ mihi mori plusq̄ viuere. Et. be. paul⁹ ad ꝑdil'. j. Cupio dissolui ⁊ esse cū xp̄o. sed iste trāsit⁹ est in mal' doloros⁹. Sicut declarat deuotus Amādus in hora. sa. lib. ij. c. ij. O mors q̄ amara est mēoria tua hoi iocundo ⁊ in delicijs nutrito. Horribil' pſentia tua. ei q̄ in iq̄tate viuēs. ⁊ parit' successibus ꝑsperis gdiens. hec ille. Et ille dolor surgit ex h q: sciūt esse scriptū Job. xxiij. ꝙ de aquis niuium transibūt ad calorē nimiū. ⁊ ꝙ ỹmis ꝓscientie remordent'. nec ignis exurēs eos vnq̄ extinguet'. vt ꝺr Esa. vl. Chryſ. sup Mat. dicit Morte impiorum nihil dolorosi⁹. Et econtra morte bonorū nihil dulcius. Mors em̄ a mal' nimiū formidať. a iustis aūt vix expectať. Et h quo ad scdm. Quo ad tertiū. b. Jacob⁹ gl'ať de redditu gl'oso eterne felicitatis. cū dicit. Et nunc cū duabus tur. In q̄bus innuit triplicez materiā leticie. ꝑdria sumiť ex ei⁹ ꝑsper reuersione. Scim⁹ em̄ cū aliq̄s pegrin⁹ in t'rā alienā pegrinať. vbi est q̄si exul Si postmodū pspere ad ꝑp̄a renertiť gaudet. sicut figuratū est in iacob Gen. xxxiij. Qui tāq̄ exul exiuit patriā suā ⁊ pegrinauit in mesopotamiā ad laban Cui ꝑuiuit ꝓ rachel septē annis. post ml'tiplicat⁹ in filijs ⁊ iumētis reūsus est cū gaudio in patriam suā. Cui cū esau frater suus obuiā in via dederat. diuisit filios in duas turmas. vt sic gl'os⁹ coram fratre appareret. Ita. b. Jaco. exul fuit in hac terra. vt dicere posset ad mundū illō pſal'. xxxviij. Aduena ego sum apud te ⁊ pegri. Sed sic ml'tiplicauit spūales filios p fidē ⁊ doctrinā cū q̄bus gl'ose nunc apparet cor̄a fr̄e suo xp̄o. Oz ꝺr Exo. xxiij. Nō appareb añ ꝓspectū me. va. Scda sumiť ex eius iocunda societate. Oz vt dictū est nō est reūsus solus. sed cū multis fidelibus q̄s ꝓuertit. qō fuit sibi magnū gaudiū Recte sicut messores cū messem diuturnā compleuerit ⁊ reūtunť cantāt ipi tunc ⁊ letāť. Jō ꝺr de sanctis. Cū messuerūt in cāpo dñi electos dei cū gaudio reūtebāť. Juxta illud pſ. cxxv. Uenientes aūt veni. cū ex. por. ma. su. Recte sicut victores cū ceperint p̄dam ab hostib⁹ illis supatis in reuersiōe letanť. Esa. ix. Sic victores exultāt capta p̄da qñ diuidunt spolia. ita ē de sanctis. Tertia est ex societatis aggregatōe ⁊ duplicatōe. Quia dicit. Cū duab⁹ turmis ingrediōr. q̄ turme fuerūt societas angelorū ⁊ hominū cū quibus aima sua sanctissima gl'ose ad etherea hodie gaudia cōscendit. Uel fuerť iste due turme societas iudeorū ⁊ gentiliū. de quibus vtriscz ml'tos ad fidem ꝓuertit. Ul' pñt eē duo populi orientaliū quos mortu⁹ ad fidē est lucratus quos nō poterat viuus ꝓuertē. vt dicit Guil'. li. vij. vt patz in legēda. Jō tota curia celestis de suo gl'oso redditu ⁊ ascēsu admirās dicē ꝑ otuit illud Esa. lxiij. Quis est iste gloriosus in stola sua gdiēs in ml'titudie fortitu. sue.

¶ Sermo ỹmus ꝑdicti apostoli ad vincula.

O Jrupisti vincula mea tibi sacrificabo hostiā laudis. pſ. cxv. Jsiō. lib. xij dicit ꝙ eleph as inter cetera q̄ drupedia est bone mēorie ⁊ intellect⁹. Qñ enz capiť a venatore ⁊ vinculat' ⁊ ỹberat'. si ali⁹ superuenerit venator ⁊ ipm ab illo libabit et dat ei comedere ordeū bis vl'ter. illi⁹ bonitatis 'nō obliuiscit'. sed diligit eū. ⁊ deinceps ei obedit ⁊ mansuescit. vt dicit Solin⁹ in li. de mira. mōi. Moraliť h animal ponit' nob⁹ peccatoribus in exemplū. ne bonorū dei obliuiscamur. sz attenta mente iugiť recordemur. Ad h etiā nos hor

tatur.b.Berñ.Quantũ ꝓte fecit ex his q̃ ꝓ te fact⁹ est hõ cognosce.q.d. Et si nullũ bonuz tibi aliud fecisset.satis est q̃ ꝓ te fact⁹ est hõ.h̃ deuote deberes recoḡscere.ꝛ sibi ḡtes reddere sed nõ solũ factus est hõ.sz ꝓnob est passus.et a ptãte diaboli nos liḃauit. Jõ h̃ memozemur ꝛ ne simus ingti. Jõ legit̃.ij. Re.xv. q̃ absalõ psequebat̃ pr̃em suũ dauid pellẽs eũ a reg̃. ita vt ꝓfugus esset a facie eius.ꝛ h̃ factũ fuit in penam ꝓ pctis adulterij ꝛ homicidij q̃ cõmisit.de q̃bus h̃r.ij. Re.xj. Respexit aũt dñs ei⁹ humiliationẽ ꝛ liḃauit ipm ab h̃ vinculo ꝓsecutõnis Nam.ij. Re.xviij.legit̃ q̃ absalon occurrẽs q̃ dam tpe seruis dauid sedẽs in mulo. Et cuz ingressus esset mulus subter ꝓdẽsam quercũ ad hesit caput eius quercui. ꝛ illo suspẽso mulus transijt. Joab aũt fixit tres lãceas in coꝛ ei⁹. Et dauid liḃatus ab hac ꝓsecutõe quasi a viculo. fecit hunc ps̃. cxv. Credidi. ne esset ingratus In quo dicit. Dirupisti vincl̃a mea.h̃ est persecutões absalon ꝛ aliozũ sibi fauentiũ. Et tõ sacrificabo hostiã laudis.ñ ꝓ me.sz ꝓ sacerdotes meos. Qui eñ aliq̃d ꝓ aliquẽ facit est ac si ꝓ se ipm faceret.ex̃ de reg̃.iiur̃.li.vj. Et hec verba pñt hodie cõuenient dici de.be. Petro ꝓncipe apl̃oꝛ quem dñs ꝓ angelũ suũ liberauit a vincul̃ herodis. Act̃.xij. Nũc scio vere q̃ dñs misit angelũ suũ. ꝛ eripuit me de manu herodis. Et tõ ḡtes sibi refert dicens Dirupisti vincula mea ꝛc. In q̃bus duo specialit̃ describuntur. Prio diuina benignitas petrũ soluẽs.ibi. Dirupisti vin.m. Scdo hũana ḡtuitas hymnum referẽs.ibi. Et tibi sacrificabo ꝛc. Be ꝓmo est sciendũ.si auceps viderit auẽ in rete vinctam. q̃ fortassis est sibi vtil̃ ad attrahendũ alias aues ꝛ ad capiendũ.hanc non sinit iugulare.sz lenit̃ soluit. ꝛ in caueã ponit.ꝛicz alie ab ipo iugulẽt̃ Moraliter ꝓ aucupẽ xp̃s intelligit̃. de quo dic̃ poeta. Fistula dulce canit volucrẽ duz decipit auceps. q̃ ipe dulcit̃ cantauit q̃ñ ad rete fidei attrahẽ voluit aues humanas dicẽs. Penitentiam agite appꝛopinq̃bit eñ regnũ celoꝛuz. O dulcꝫ fistula ꝛ oim melodiaꝝ suauissima q̃ homo põt possidere regnũ celoꝛũ ꝓ pniam.qõ perdidit ꝓ culpã ꝛ negligentiã. Hic auceps xp̃us vidit varias aues vinctas ali q̃s rete errorꝫ. q̃lis fuit dauid.sic di.i ps̃. cxviij. Errauí si. ouis q̃ per. Sil̃r illi de q̃bus alibi. Errauerũt in solitudine.viã ciuitatis habitaculi nõ inuenerunt Et hi bñ significant̃ ꝓ aues. Quia ꝛm Jsiõ.di cũtur q̃si deuie.i sine via. q̃ earũ vie nõ sunt i aere distincte. q̃uis eñ motu alaꝝ diuidunt aerem stati post volatũ aere se claudẽte.nulluz signum sui volat⁹ dereliquũt. Jõ dicit Salomõ Pꝛouũ.xxx. Tria sunt mihi difficilia. ꝛ quartũ penit⁹ ignoro. Viã aq̃le in celo. viã colubꝛi sup terrã. viã nauis in medio maris. ꝛ viam viri in adolescẽtia. Jta hoies etiã fuerũt cõiter omẽs capti rete errorꝫ. q̃ viã dei nõ agnouerũt Sz de illo vinculo ꝛ rete errorꝫ eripuit eos xp̃us ver⁹ auceps ꝓ ipm petrũ. q̃ vidit ipm fore vtilẽ sue ecclie.licet alios m̃tos in erroꝛe suo iugulare ꝓ misit. Jõ regratiando dicit. Dirupisti vin.ꝛc. Alias aũt vidit vinctas rete auaricie.sicut matheũ ꝛ ꝓsequent̃ oẽs alios iudeos. Hiere.vj. A minoꝛe vsq̃ ad maioꝛẽ.oẽs auaricie studẽt. ꝛ hi etiã bñ ꝓ aues designãt̃. Quia ꝛm Aristo. aues dicũt̃ ab aueo es.ere.q̃ auide comedunt ꝛ tota die cibũ querũt.sic illi ꝓtinue amare terrena q̃rebant. Sed de illo retis vinculo liḃauit xp̃s mattheũ dicẽs. Mat.ix. Sequre me.q̃ vidit ipm sibi fore ꝓficuũ. q̃ m̃tas aues cepit sua ꝓdicatõe. ꝛ ad rete xp̃i ꝓduxit. Jta ad ꝓpositũ b. Petrus fuit vinctus varijs vincul̃ in quib⁹ ipm xp̃us iugulari nõ ꝓmisit. q̃ sciuit q̃ velut fructuosa ꝛ m̃tũ vtil̃ columba. m̃tas colũbas sibi adduceret.quia vno die adduxit tria milia Act̃.ij. ꝛ alio die q̃nq̃ milia. Act̃.iiij. Be q̃ lucidius habes s̃ in ꝓmõe Jonatas ꝛ saul. Primuz vinculũ a quo xp̃s eũ absoluit fuit terrene cupiditatis. Quia legit̃ Mat.iiij. q̃ cum mag̃ studio laborauit piscãdo ꝛ retia in mari mittendo cũ fratre suo andrea vt se suosq̃ nutrirz. Et in h̃ cõpat̃ onagro.de quo dicit Pli.in spe.n. Ex herbas virẽtes cũ mag̃ diligẽtia solet q̃rere ꝛ inuẽtas tm̃ diligẽ.q̃ bestiã insequentẽ vel venatoꝛẽ non põt sentire nisi clamauerit vocẽ exaltãdo. Jõ.b.petrus tm̃ fuit implicat⁹ curis secularibus in piscãdo q̃ nisi eũ dñs vocassz.esti mo q̃ nec rete neq̃ alia sua reliquisset. sed cum xp̃s venatoꝛ clamauit dicẽs. Venite p⁹ me.faciam vos fieri piscatoꝛes hoim.statí solut⁹ fuit ab his vincul̃. Relinquẽs rete secutus est eum Jõ interrogaut xp̃s Job.xxxix. Quis liberũ dimisit onagrum.ꝛ vincula eius q̃s soluit? nisi ego.vbi dicit glo. Onager tũc liber dimittitur. cũ calcatis terrenis desideriis a dilectõne oim vanitatũ mẽs fundit⁹ eradicat̃. Jta factũ est ꝺ Petro.vt ꝓfidenter dicere posset. Ecce nos reliquimus oia ꝛ secuti sum⁹ te. Mat.xix. O q̃ m̃ti in h̃ mũdo vincti sunt cũ illo vinculo terre ne cupiditat̃. sil̃es onagris q̃ quotidie his insudant tpalibus.ꝛ dñs clamat ad eos ꝓ apostolum suũ Jobem.j. Joh.iij. Nolite diligere mũdum neq̃ ea q̃ in mũdo sunt. Sz venite ad me omẽs q̃ laboratis ꝛ onerati estis.ꝛ ego reficiaz vos. Vos q̃ onerati estis.s.his tpalib⁹ Mat. xj. Nec tñ audiũt cũ.b.petro vocẽ dñi. Jõ tles incidunt in laqueũ diaboli.a quo ḡuit̃ possunt liḃari. Juxt̃ illud apostoli.j.Timo.vj. Qui cupiũt diuites fieri incidũt in laqueum diaboli. Secundũ vinculũ fuit ini q̃tatis q̃ ligatus erat q̃ñ xp̃m ter negauit Mat.xxvj. Sz ab hoc vinculo ipm liḃauit q̃ñ eũ ocul̃ sue miscõie ꝛspexit

vt petā ſua mite defleret. ⁊ fauorē ipi⁹ req̄reret Jō dicit Petrus raueñ. Quis in ſeculo pecca. uit enorm⁹ paulo? Quis in religione q̄ui⁹ petro? Illi tñ p lachrymas ⁊ pniam meruerūt aſsequi nō ſolū myſteriū ſz magnū ſanctitat⁹ meritum. hec ille. Sz ſunt pchdolor m⁹ti q̄ ꝫ vinculo iniq̄tatis liganť. Aliqui in capite p ſuperbiam. reliqui in corde p irā. ceteri p loq̄citatez in lingua. Nōnulli ꝫo in manib⁹ p auariciam. m⁹ti etiā in pedib⁹ p accidiā. Aliq̄ aūt in ore p gulam aut caſtrimargiā. ⁊ q̄ſi oēs in genitalib⁹ p iniquā luxuriā. vt dicit Hugo in glo. ſup decretalez. c. firmiť credim⁹. De his vinculi dicit ſapiēs. Iniq̄tates ſue capiūt impiū. ⁊ funibus peccatorū ſuorū ꝓſtringeť. Prouō. v. Facit eñ diabolus ſm aug⁹. in li. ꝓfeť. funez ⁊ catbenā de pctis. q⁹ cauſāt malā volūtatez. ex q̄ fac̄ libi dinē ex q̄ ꝓſuetudiez. ex illa ncēitatē. ex q̄ obſtinationē. ⁊ cū illa cathena trahit hoiem ad dānatōz ſempiternā. Sed fideť de⁹ q̄ non vult dānatōez peccator⁹. hortať quēlibet peccatorem dicens. Solue. ſ. cū ꝓfeſſione. vincula colli tui captiua filia ſyon. Eſa. liij. Sed illi nō audiunt dñm ⁊ vtinā reſpiceret eos oculo miſcōie ⁊ pietatis. vt ad lachrymas cōcitarenť. ⁊ cū Petro peccata deflerēt. Tūc audirēt vocē illam letaz dñicam. Auferā iugū diaboli de collo tuo ⁊ vincula eius dirūpam. Hiere. xxx. Tertiū vinculū fuit carcer iudaice p⁹auitat⁹. q⁹ legiť Actuū. v. Cū pdicaret in hier⁹m ⁊ in iudea cū alijs ap⁹lis ⁊ miracula m⁹ta faceret. exurgēs pnceps ſacerdotū. ⁊ q̄ cū eo erāt repleti inuidia man⁹ in apoſtolos iniecerūt. ⁊ in cuſtodia vbi ponūť malefactorez poſuerūt. ſz dñs cū alijs nō pmiſit euz interfici. q⁹ adhuc maiorē fructū deberet facē. Jō miſit angelū ſuuz. q̄ ianuas carceris aperuit ipmq̄ eduxit. Quartū vinculū fuit herodiace immanitatis. de quo eſt pñs feſtiuitas De q̄ habem⁹ plenius Actť. xij. Si vis potes h̄ hiſtoriam introducere. De h̄ vinculo fuit ab angelo miſericorditť libatus in ꝓfectū plebicťe xp̄iane. Que q̄dem liberatio ſigurata eſt Gen̄. xlj. vbi legiť. q⁹ ioſeph accuſante eū vxore Puthifar⁹ miſſus fuit in carcerem. ſed ad regie dignitatis pharaonis iuſſum. de carcere eſt libatus. ⁊ ſup domū ſuaz ꝓcurator honorifice ſublimat⁹. Sic b. Petrus accuſantib⁹ iudeis eſt incarceratus ſz iuſſu celeſtis regis eſt de carcere herod⁹ eductus. ⁊ in ꝓcuratorē eccl̄e exaltat⁹. Sc̄do hec liberatio. b. petri fuit figurata. iiij. Re. vl. vbi legitur q⁹ euilmerodach rex babylonie ſubleua/uit caput ioachi regis iude de carcere ⁊ poſuit thronū eius ſup thronos regū. Ita dñs liberauit petrū ⁊ fecit eū pmū ap⁹lum. q̄ ptās excellit oēs thronos regū ſeculariū. vt dicit Gre. nazā ze. ⁊ ponit in cano. di. x. c. ſuſcipitis. Ptās iāt pontificaťſic excedit regalē dignitatē ſic̄ humana celeſtia ⁊ ſpūs carnē. Ex quo eū d̄ tot vinculi⁹ eripuit ⁊ taliť exaltauit. pōt exponi de eo illud Sap̄. x. A peccatorib⁹ liberauit eū. deſcēditq̄ cū eo in foueā ⁊ in vinculi⁹ nō dereliq̄t eū. donec afferret illi ſceptrum gl̄e. Jō bñ potuit dicere illud pſ. cxv. Dirupiſti vin. m. Et h̄ quo ad primum. Quantū ad ſecundū poniť hūana ḡtuitas hymnū referens cū addiť. Et tibi ſacrificabo. lau. pſ. vt ſupra. Refert Vincē. in ſpe. hi. li. xxvj. q⁹ leo nō eſt ingratus his q̄ eū liberant ⁊ in neceſſitate cū adiuuāt. ⁊ ponit tale exēplū Cū q̄dam inſtitores venetijs applicuiſſent. viderunt leonē nō pcul a litore trahi violenter a dracone in ſpeluncā ad occidendū. At illi repēte draconē occiderūt ⁊ leonē liberauerūt. Liberatus igiť nō ingr̄tus extitit ſz p aliq̄t dies quibus illic morati ſunt quotidie pellē vnam aial⁹ eis apportauit. Moraliter p leonē. b. petr⁹ de ſignať. Recte em̄ ſicut leo ſm Jſi. li. xij. eſt rex aīmaliū. ita. b. petrus fuit rex oīm ap⁹lor⁹ ⁊ xp̄i fideliū. ſicut teſtať dñs in cāt̄ico hoď. quo diē Simon petre añq̄ de naui vocarē te noui te. ⁊ ſup plebem meā pncipem te ꝓſtitui. ⁊ claues regni celorū tradidi tibi. Sicut leo etiā eſt m⁹tum audax. nō timens aliqđ aīal. ſed cū catulus añ eū vberať timet ⁊ ſe abſcōdit. vt dicit Polin⁹ li. de mira. mundi. Sic ⁊. b. Petrus fuit m⁹tuz audax i vbis ſuis ex magna dilectōe erga chriſtum. q̄n dixit xp̄s Mat. xxvj. Omēs ſcandalū patiemi in me iſta nocte. ipe rñdit. Et ſi oēs ſcandalizati fuerint ꝛc̄. Cui dixit dñs. Amē dico tibi. q⁹ in hac nocte añq̄ gallus bis cāt̄et terme negab̄. Reſpōdit. Et ſi oportuerit me mori tecū ꝛc̄. Nec etiā timuit armatos iudeos ſz exemit gladiū ⁊ pcuſſit ſuum pncipis ⁊ preſcidit auriculā eius dexterā. vide quāte audacie fuit Sed cū vberareť añ eum in domo Cayphe benedict⁹ catulus vginis Marie fili⁹. tñ timuit iſte leo q⁹ ipm negauit q⁹ nūq̄ vidiſſet eū. et exiens domū ſe abſcōdit. Hunc leonē draco crudelis herodes traxit in ſpeluncā carceris vt eū pduceret iudeis ⁊ occideret. ſed xp̄s q̄ eſt ver⁹ mercator. q̄ mercatus eſt nos ſuo pcioſo ſāguine ſm illud. j. Thor⁹. vj. Empti em̄ eſtis pcio magno. libauit ipm a poteſtate herodis. que q̄dē etiam poſtea occidit morte turpiſſima. vt habetur Actť. xij. Ideo noluit eſſe ingr̄tus. Seneca in ep⁹la q̄dam dicit. Ingratitudo eſt maximum ⁊ turpiſſimū vitū inter omia vitia ⁊ peccata Sz dño ſuo liberatori obtulit ꝓpriam pellez morti exponēdo. Juxta illō pſ. xliij. Aīm ꝓpť te mortificamur tota die. facti ſumus ſicut oues occiſionis. Etiā quotidie pellem faciei ſue obtulit lachrymis amariſſimis. Nō teſtať ſupra Calixt⁹ Et habeť in canone. di. l. c. Ut conſtitueret. §. Btūs petrus inq̄t lachrymas amariſſimas fudit q̄n dñm negaſſe penituit. Jō dicit. Tibi ſa-

crificabo hostiã laudis. Et ꝫ quo ad secũduz.

¶ Sermo secundus de eadem festiuitate.

Angel' dñi astitit
A ⁊ lumen refulsit in habitaculo carceris. percussoq; latere petri excitauit eũ dicens. Surge velociꝫ ⁊ ceciderũt cathene de manibus eius ⁊c. ita scribit Act. xij. Scdm naturales ⁊ amb. in hexa. Lupus qui semꝫ gustauerit carnẽ humanã amplioꝝ eã comedere appetit. effundere sanguinẽ humanũ delectat. et untm vt etiã p ea carne sepius morti se exponit Jõ refert Ari. li. ij. aimaliũ. Qꝫ in india sunt q̃dam seuissimi lupi. habentes tres ordines dentium q̃ solũ comedũt homies. Et ratõ huiꝰ potest esse. qz hõ inter omia aimalia carnẽ hz sapidiorẽ. ⁊ sanguinẽ dulciorẽ. qz dequãto aial de meliorib' vescit escis ⁊ nutrit detãto caro eiꝰ sua uior reddit. ⁊ sanguis a medicis laudabiliB or estimat. ⁊ sic est de hoie. ⁊ sic caro eius a lupis plus appetit Spũal'r p lupũ intelligo quẽlibet crudelem tyrannũ. Sed p hoiem omnẽ fidelem xp̃ianum. qz q̃ sunt mali xp̃iani homies dici nõ merent. Fm illud venerabil' Boe. li. iij. psa. iij. Euenit vt quẽ transformatũ vitijs videas. hominem estimare nõ possis. Modo recte sicut lupus semel gustata carne hois ⁊ eiꝰ effusum sanguinẽ sp appetit. sic malus ⁊ lupinꝰ tyrannus q̃ semꝫ gustauit p occisionẽ carnẽ sctoꝝ hoim ⁊ effudit sanguinẽ ipoꝝ sp desiderat effũdere. Quia dicit regꝫ. iuꝝ. de re. iuꝝ. li. vj. Qui semel malus sp p̃sumit esse malus. Et tales fuerunt illi de q̃bus dicit dauid in ps̃. lxxvij. Deꝰ venerũt gentes in hereditatẽ tuã polluerũt tẽplum sanctũ tuũ. posuerũt morticina seruorũ tuorũ escas volatilibus celi carnes sanctorum tuorũ bestijs terre. effuderũt sanguinẽ eorũ tanq̃ aquã in circũitu hierꝫm. ⁊ nõ erat q̃ sepeliret Qui tyrannꝰ lupinꝰ fuit herodes agrippa. qui cũ seꝫ gustasset carnẽ dulcissimã. b. Jacobi apostoli. quẽ occidit. vt hꝝ Act. xij. Occidit autez Jacobũ fratrẽ iobãnis gladio. Jõ ꝓposuit ap p̃hendere petrũ. ⁊ vt eũ tpe opoꝝtuno occidẽt. misit eũ in carcerẽ. qz appetitus eiꝰ nõ fuit satiatus. sed magis accensus. Sz dñs eũ ab illo lupo liberauit. mittens angelũ suũ. ⁊ ꝫ volũt verba thematis p̃libata. Angelus dñi astit. ⁊c. In his ẋbis duo p̃ncipal'r innuunt. Prio liberatio petri l'ralis. ibi. angelus. Scdo libatio peccatorũ. ibi. lumẽ refulsit. De p̃mo est notãdum
L Dicit albꝰtus in li. rerũ de natu. elephãtꝫ. cuz tale aimal ceciderit p se resurgẽ non põt. Mõ sentiunt venatores insistũt diligenẽ vt capiãt Nã arborẽ concauãt q̃ se solet appodiare. ⁊ cum de nocte venerit dormire cupiẽs. inclinando se ad arborẽ cadit. Cũ aũt se eleuare nõ potit clamat quẽ clamorẽ cũ alij elephãtes audierit. aduenient ipm cupiẽtes eleuare. Sz cũ nõ p̃ñt eum iuuare clamant cũ eo q̃usq; venerit mior elephas q̃ se inclinando põt eũ rostro eleuare. Notat'r p ꝫ aial b. petrus põt designari. qz legit de elephante q̃ est maximũ inter oia aialia. Uersus. Corpe tam grãdes apud indos sunt elephãtes Nõ bũ putares montibus esse pares. Quia. j. Mach. vj. legit q̃ antioch' pugꝫtur' ꝓtra Judam machabeũ in suo exercitu habuit elephãtes in q̃b' erant lignee turres edificate. ⁊ in eis machine de q̃b' pugnãt. xij. viri. Ide ꝫ legit i hist'ia regis alexandri magni. q̃ por' rex indorũ pugnatur' ꝓtra alexandrũ secũ mꝫtitudinem sumpsit elephantum vt sic macedones cito expugnarz. Alexander aũt ꝫ sciẽs excogitauit solertiã. fecit statuas figuraz hois hñtes q̃s replens pẽnis igneis añ exercitũ suum iussit p̃ire. Ueniẽs aũt porus cũ exercitu suo quẽ p̃eibãt elephãtes. q̃ videtes statuas putãtes eẽ hoies irruerũt in eas. ⁊ rostra cõcremãtes retro p̃oti nus fugerũt. ⁊ a magnitudie mꝫtos occiderũt. Ex q̃bus figurꝫ claret huiꝰ aialis magnitudo. Ita. b. Petrus inꝫ alios apl̃os fuit maior in dignitate. qđ ptz ex illa figura Mat. xvij. vbi legitur. Cũ ihs venisset capharnaũ accesserunt q̃ didragma acceperũt ad petrũ. ⁊ dixerꝫ ei Magister vr̃ nõ soluit didragma. ⁊ erat didragma qđã pondꝰ Fm Hiero. Uersus. Bãt nũmos didragma duos stater illũ duplicabit. Petrus ait eis. Etiã? Et cũ venisset domũ. p̃uenit eum ihs dicẽs. Quid tibi vidꝫ simon. Reges terre a q̃bus accipiũt tributũ vl' censuz. a filijs suis an ab alienis? At ille dixit. ab alienis. Dixit illi iesus. Ergo liberi sunt filij. Sz ne scandalizem' eos vade ad mare ⁊ mitte hamuz ⁊ eũ piscẽ q̃ p̃mꝰ ascẽderit tolle. ⁊ apto ore eius inuenies staterẽ illũ assumes. da eis p me ⁊ p te. vbi dicit Glo. q̃ Petrꝰ intelligit maiorꝫ. qz tũc tpis solũ capitanei ⁊ nõ alij exoluebãt cẽsum. Jõ etiaz dꝫ i canone. ij. q. vij. c. Petrus a dño dictꝰ fuit cephas. ꝫ est caput omniũ aliorũ discipulorũ. ⁊ nõ solũ apl'orum. imo oim regũ ⁊ p̃ncipũ ⁊ imperatorũ fuit pat' ⁊ mgr̃. vt habet di. xcvj. c. q̃s. Ubi dicit Greg'. Quis dubitet sacerdotes xp̃i quorũ petrus fuit p̃ncipalis ⁊ caput regũ ⁊ principuz oimq; fideliũ patres ⁊ mgr̃os cẽseri. Secundo elephas est boni intellectꝰ ⁊ mẽorie. ⁊ ita sunt dociles q̃ regẽ cognoscũt. ⁊ q̃si adorare instruuntur. vt dicit Pli. in spe. na. li. viij. c. j. Ita. b. Petrus ita boni intellectꝰ fuit q̃ xp̃m verũ regem celorũ intellexit qñ dixit. Tu es xp̃us filiꝰ dei viui. Matth. xvj. In q̃bus ẋbis cogꝫit in xp̃o esse duas naturas. hois videlicz ⁊ deitatꝫ. q̃ tñ nullus aliorũ cognoscẽ potuit Naz alij dicebãt Johem baptistã. Alij helyã. ceteri hieremiam. aut vnũ ex p̃phetis. sed ille solũmõ tetigit illius interrogatiõis veritatẽ. Recte sicut i

scholis multi scholares in vna interdū questione examinā .quā tamē vnus solus exoluit magistro.respondēdo ad veritatē questionis. Jō dicit Beda in omel.cōmendādo btm̄ Petrum Noscat aūt dilectio vestra q̄ mirāda institctōe sit factū.vt cū de vtraq; eiusdē domi ⁊ saluatoris nostri natura ab ipō dño ⁊ fidei ei⁹ discipulo esset ,pferenda sentētia.ipe dñs humilitatez assumpte nature ,phiteat.⁊ discipulus excellentiam diuie eternitatis ostēdat.dñs de se quod minus est. discipulus de dño intimauit quod maius est.dñs de se q̄ factus est ,pter nos.discipulus de dño declarat quia est q̄ fecit nos. hec ille. Et ,pter talē ,pfundum intellectū compatur btūs Petrus ,pphete danieli.de q̄ Daniel.v.℟ rex balthasar vidit scribentē manum in pariete hec ℟ba.mane thetel phares.de quibus interrogauit sapiētes regni.⁊ nemo potuit intelligere ℟ba hec. Tandē daniel solert ex/ponēs dixit. Mane.i.numerauit de⁹ regnum tuū.⁊ compleuit illud. Tethel.appensus es in statera.⁊ inuentus es minus habēs . Phares diuisum est regnū tuū ⁊ datū est medis. Jubēte igit rege indutus est purpura ⁊ circūdata est collo eius torques aurea.⁊ p̄dicatū est de eoq̄ potestatē habet tertius in regno. Jta fuit ad p̄ sensū q̄ nullus potuit huius dubij quod p̄posuit dñs inuenire veritatē q̄ dixit. Quem di/cūt homies filiū esse hois.nisi solus petrus qui illud exposuit.ideo remunerat⁹ est a summo rege.non auro aut purpura.sed maiori dono btitudinis quado ait. Beatus es simon bariona.

℣ Et tradidit ei potestatē regni celoz. Mat.xvj Tertio elephas est illius nature.vt dicat Plin. li.viij.c.v. Si in deserto viderit hoiem errantem ip̄m p̄cedit.⁊ in viā veram de erroze reducit. Et si draco homi occurrerit volēs ip̄m impugnare.elephas p̄ homie defendēdo pugnat cum dracone.⁊ p̄ro eo virtliter se exponit. Sic beat⁹ Petrus si viderit nos in hoc mundo deserto errare in peccatis.tanq̄ verus pastoz reducet nos ad viā veritatis.sicut reduxit illos q̄ bus dixit.j.Pe.ij. Eratis aliq̄n sicut oues errantes. Sed conuersi estis.s.p me nunc ad pastorem ⁊ epūm animarū vestrarū. Et etiā tue/bitur nos a dracone infernali dicens in sua epistola.j.Pe.v. Sobrij estote ⁊ vigilate q̄ adūsarius vester diabolus tāq̄ leo rugiēs circūit q̄rens quem deuozet.cui resistite fortes in fide. Idem ostendit in exemplo. ℟ quendaz demoniacū a potestate diaboli liberauit ⁊ animā ad corpus ad agendā pniam reduxit. Sicut de h̄ refert Jacobus ianuen. Apud coloniā vrbem in monasterio sancti Petri erat q̄dā monach⁹ lenis lubzicus ⁊ lasciuus. h̄ dū subita morte fuisset p̄uent⁹.demones ip̄m accusabāt. Et quelibet peccatoz̄ genera coz̄ eo clamabāt. Unuz dicebat. Ego sum cupiditas ⁊ iniq̄tas tua.quā tam frequent ꝓtra p̄cepta dei cōcupisti . aliud clamabat. Ego sum vana gl'a qua te ap̄d hoies exaltasti.tertiū ait. Ego sum mendaciū in quo mentiēdo peccasti ⁊c.⁊ sic econtra bona opa q̄ fecerat ip̄m excusabāt dicētia. Ego sum obediencia quam senioribus spūalibus exhibuisti Ego psalmoz̄ cantus quos frequent cecinisti deo. Sanctus aūt Petrus cuius erat mōach⁹ p ipō deū dep̄cat⁹ adjt Cui respōdit dom⁹ Nunq̄d ,pphera me inspirāte dixit .Dñe quis habitabit in tabnacl'o tuo . qui ingreditur sine macula.ps.xiij. Quomō hic pōt esse salu⁹.cuz nō est sine macula.nec sit iusticiā operatus Rogante igit p eo petro cū ℟gine matre dei Hāc dñs sententiā ,ptulit vt ad coz̄pus rediret ⁊ penitentiam ageret. Tunc cōfestim petrus claue quā tenebat in manu diabolū terruit ⁊ in fugā conuertit . Animā ℟o eius in manū cuiusdam monachi olim in p̄dicto monasterio ad coz̄pus ꝓducendā tradidit. Qui ab eo p mercede conductōis popolcit.vt singulis diebus p eo ps. l. Miserere mei dens.diceret.⁊ suā sepulturaz sepe scopis mundaret. Jpe aūt de morte rediens que sibi contigerāt cūct⁹ enarrauit. Quarto elephas ſm Plī. vbi s.ca.j.magne est ℟tutis inter omia animalia vt vix ab homibus tanta virtus inueniat. Nam in noua luna conueniūt ⁊ in flumine se abluūt.⁊ nouo sideri se iclinant. Jta beatus Petrus inter omēs sanctos magne fuit in miracul' faciēdis ℟tutis. Refert em̄ Vincen.in spe.histo.li.viij.q̄ taliter p̄uilegiatus est in miraculis.q̄ aliter legit fecisse cū xp̄o. Habuit em̄ ℟tutem in ℟bis dicens. Enea sanet te ihesus xp̄s.surge ⁊ sterne tibi. Cōtinuo ad illa ℟ba surrexit.⁊ liberabat a morte. Jtem in plateis vbi solebat transire infirmi ponebāt Act. v. Habuit ℟tutem p baculū facere miraculum.sicut legit de beato Martiali cui baculum suū dedit ⁊ maternū mortuum suscitauit. Habuit ℟tutem exercere in cathena. vt p̄z in legenda sua. Et nunc habet ℟tutem in ossibus suis. Si g̃ tante ℟tutis fuit eius vmbra. quāte ℟tutis est nunc eius aima gl'osa.si tm̄ valuit e⁹ bacul⁹ quantū nunc valet eius pius effectus. si tantū possunt eius ossa.quantū nunc possunt eius merita. Jō bñ nunc elephanti compatur . Jste elephas gl'osus.b .petrus ap'ls cecidit in g̃uem carcerē herodis. Et nō potuit p se surgē nec effugē.q̄ erat vinctus duab⁹ cathenis ⁊ custodes añ hostiū custodiebant carcerē.vt dicit Act.xij. Et sil'r duo milites cū eo in carcere.ita q̄ homi nō patebat euasio. Jō ipe ad dñm clamauit dicēs cū ps.cxlj. Educ de custo.aiaz m. ad cōfi.no.t.me expe.iusti. Quia oēs iusti expectabāt eius lib'atoz̄.⁊ hi cū ipo clamabāt ad dñm. Quia oz Act.xij. Petr⁹ ſuabat in carcē.

oratō aūt fiebat sine intermissiōe ad dominum ab eccl'a. Et addit Glō. Nico. de ly. Ut christ' suū vicariū suaret adhuc in vita. eū de carcere libauit. qz nō poterāt ipm subleuare opib'. iō adiuuabāt clamorib' z oratōnib'. Et tā diu se cum clamabāt quousqz veniret xps q ē paru' elephas ppter suā humilitatem. Quia vt dicit apl's ad phil'. ij. Humiliauit semetipm formā serui accipiēs. Dic ore suo. ꝟ est misterio āgelico q exprmunt voluntatē domi. recte sicut os exhibet voluntatē mentis. sic ipm de carcere subleuauit. Ipe em̄ pmisit p pō. xc. dicens. Clamauit ad me z ego ex. e. cū ipo sum in tri. e. e. z. g. eum. Quia ipm liberādo glorificauit sup omēs reges z pncipes. ita vt de ipo exponi pōt illud Sap. Glorificabit dominus sanctū suū. s. petrum in cōspectu regū z dedit illi coronam. Ad quā nos pducat iesus in secula bñdict'.

¶ Sermo tertius de eadem festiuitate.

Angelus domini astitit z lumen refulsit in habitaculo carceris z̄c. Act. xij. Dyonisi' in ierarchia angelica dicit. Ignis est corp' sensibl'e longe excellenti' z subtilius alijs oibus rebus corpalib' z nature spūali primū. ac p ꝟ effectū suum dissimili' cūctis alijs demōstrat. Ignis em̄ est in oibus z p oia se dare cōsueuit. z ab oibus nō remouet'. Iō caldei videtes ignis excellentiā ipm adorabāt p deo. qz idola alioz gentiliū cum eo cōbusserūt. z sic ignē summū deuz crediderūt. vt dicit Robtus hol. sup li. Sap. Nolētes aūt adorare coegerūt et cū eis pugnā inierunt. ita si ignis ab aliquo vinceret illi' cultura pmitterēt. Si vo ignis vinceret. colendos tales sp obligarēt. Canopei aūt in egypto idolū belli colentes. cū hoc audissent coronam auream capiti idoli sui deposuerūt. z sup illō quoddā vas testeū aqua plenū locarūt z illud multis foramibus pforauerūt. z cera foramia obdurauerūt. Veniētes aūt caldei ad istō idolum examinandū. apposuerūt ignē z stati in foramibus cera liquefacta descēdit aqua. z ignē extinxit. z sic canopei sunt cuz idol'suis pmissi.

A Spūal'r p ignem designat' charitas. hec est excellentissima z summa vtutū. z sicut ignis semper ascendēs. Sm illud aug'. lib. de laude charitatis. Charitas est actio rectitudis oculos semper hūs ad deū. scrutiniū aiaz. societas fidelium. actio nō frigida nec fugax. hec ille. Ubi ei hec charitas fuerit ibi oia idola peccatorū comburunt'. Quia sm qđ dicit p'sper de vita pfē. Charitas est vita vtutū. mors vitiorū. Sic em̄ fluit cera a facie ignis. sic vitia a facie charitat' Iō. be. aug'. in sol'. orat dicēs. O ignis q sp ardes. z nūqz extingueris. o amor q sp ferues et nūqz tepescis. accēde me. accende inqz me totū. vt totū diligam te solū. Am̄ mi' amat q tecuz aliqđ amat. hec aug'. Canopei aūt sunt demones cōsiderātes qz charitas oia idola comburit vitiorū. occulte pordinant vt aqua voluptatis hanc extinguat charitatē. Dicut ptz in salomone. iij. Re. iij. qui accēsus erat charitate. qz dilexit dn̄m. z ambulauit in pceptis pris sui. sz diabolus supfudit aqs voluptatis. qz ipe adamauit mlieres alienigenas. z idola eis erexit i monte oliueti. z cū eis idolatrauit. vt hr̄. iij. Re. xj. Q aūt ignis charitatis illumiat peccatorē. z facit ipm surgē a peccato cōburēdo vitia. oñdūt vba plibata. quo ad mysticū sensuz cū dic. Angelus domi astitit. z lumē refulsit. s. charitatis in habitaculo carceris. s. cordis. Et diuiditur i duo. Primo ostendit' q̄t sunt necessaria peccatori vt resurgat. Secūdo quot requirunt' qz in gra pmaneat. Primo doctrina morali est notādū Ari. in li. de plantis aut. Arbor habet in se potentiam seminalem. z hanc non pōt pducere i actū. nisi ab extrinseco adiuuet'. z ꝟ est a tempi bus anni. Indiget em̄ veris tempatōe ad eius emissionē. qz tunc tpis nō est vehemēs frigus pgelans vel calor vehement' semē adurēs. Indiget etiā sole vt calor ingrediēs segreget hūorem seminalē a radice. Quia dr. ij. phisi. hō generat hoiem z sol. Indiget etiā hyeme vt hūor seminalis cōgreget' ad radices. z post exit z arborem viuificat z ad pducendū fructū excitat.

B Spūal'r p arboreꝫ hō designāt'. Sm qz dic abbas Agaton in vitaspatrū. Hō simil'est arbori. cui' labor folia interior custodia fructū. Hec arbor si arida facta est p peccatū z mortua non pōt resurgere z viuificari. nisi affuerint q̄ ad arborem materialē exiguntur. Primo indiget vere. ꝟ est gr̄ia dei. Et ꝟ tangit' in vbis thematis. Ange. domi asti. Per que notat' diuine gratie puēnio sine qua peccator nō pōt exire de carcere petōz sicut nec planta de terra sine auxilio veris z tepore calidorū. Quia dicit saluator in euāgelio Joh. xv. Sine me. i. sine gratia mea nihil potestis facere. i. nullū bonū. Iō dicit Fortunat' in omel'. Omis hō qđ sibi bonū cōsperexit euenire totū ꝟ ascribat clementie diuine gre. Pōt q̄dem p se hō cadere in peccatū. p se aūt nequaqz pōt resurgere. qđ declarat Chrys. sup mat. in exēplo dicēs. Stās sup puteū aut foueā. libe rum hz arbitriū incidēdi vel foris manēdi. si āt volūtarie inciderit. exire nullo mō poterit. nisi ab aliquo extrinseco adiuuet'. Ita hō añqz peccat stat sup foueā. z pōt peccare vl' dimittē z se qui ratioez q̄ sp ad optia dep'cat. i. inclinat sm Ari. Cū aūt inciderit exire nō poterit. nisi gr̄ia dei mediāte. Juxta illud Chry. in ome. Nos q̄dem hoies añqz peccam' libez habē' arbitriū. si volum' illud sequi an diaboli volūtatē. Nō si obligauerimus nos ꝟ opibus ei'. iam nra volū

tate euadere nō possum⁹. Et ponit exemplum. Recte sicut nauis fracto gubnaculo ducit quo tempestas impellit. Sic ⁊ hō diuine gre auxilio amisso p peccatū. nō agit qō vult. sz qō diabolus vult. Et nisi deus valida manu soluerit hō in peccatis manebit. hec ille. Et patz ex illo q nō est mirū q ꝙ ceciderit in foueā peccatoꝝ. ad diuersa impellit peccata. nam diabolus eq̄tat ipm ⁊ ducit ipm. recte sicut equester equum suū. Ut in eo verificet illud Job. xxj. Ali⁹ cinget te. ⁊ ducet te quo tu nō vis. Jō hō summa diligentia deberet se a peccatis pcauē. ⁊ nō taz cito cadere in peccata. Hz em potestatē cadēdi sed mime resurgendi. Sed di. tñ audiui i euangelio. Lu. xv. q gaudiū est angel sup vno peccatore penitētiā agente magis q̄ sup nonagintanouē instis. ꝙ non indiget pnia. g innocēt peccatoꝝ penitebo. ⁊ faciā gaudiū angelis de mea ꝓuersione. Respondet q nō scis o pctōr si cum tali fatuo ꝓposito pecces. an det tibi gratia resurgendi. Quia dicit p ꝓpham Oseam domi⁹ perditio tua isrl ex te. ex me tm auxiliū tuum. Osee. xiij. Jō cōsulit Job. cuilibet innocenti. Tene qō habes ne accipiat alter coronā tuam. Et aplus. j. Thor. x. Qui se estimat stare vide at ne cadat. q. d. Quia nescit an sibi deus auxilium cōferat vt resurgat. Sedo indiget sole. h est ꝓscie illuminatōe. ⁊ innuit cū dr. Et lumē refulsit in habitaculo carceris. Naturalr enim hz scimus. q in domibus aut alijs habitacul multi volāt athomi. ꝙ tñ ab oculi intuentiū minime pnt videri vel intueri. sed si lumen sol splendueret ⁊ habitaculū illuminauerit. tūc tales pulueres vndiq̄ apparēt ⁊ videnē. Hic p habitaculum carceris intelligit ꝓscia peccatoris que est occupata tenebris cecitatis. Jō peccata i ea latentia peccatoꝝ nō agnoscit dicēs cū Job. xvij. Nō peccaui. cū tñ mltitudinem hz peccatorum vt dicere posset cum ps. xxxvij. Iniq̄ta. m. sup gresse sunt ca. m. Sed tñ obumbrata ꝓscia non ppendit. Si aūt ꝓscia gratia dei illustrat. tunc peccata cogscunt. ⁊ piculosus status peccati. Jō petiuit ps. xij. dicēs. Hñe de⁹ me⁹ illumia oculos meos. i. cordis interiora ne vnq̄ obdormiā in morte. Tertio indiget peccator interdū hyeme h est corpali pcussione. Nam fm Aris. x. ethi. Oportet bonos ꝓuocare ad vtutes per pmia. malos aūt p penas insanabiles totaliter exterminare. qz plus obediūt coactōni q̄ fmoni. ⁊ hoc ostendit hic cum dicit Percusso latere petri. p quod innuit planctus interior. aut tribulatio aut percussio exterior que multotiēs faciunt cognoscere peccatorē peccata ⁊ deflere illa. fm quod dicit Amandus doctor in hora. sap. li. j. c. xiij. Tribulatio rubiginē aufert peccatoꝝ incremēta pstat vtutum. Ipa est potio sanatiua herba salutifera sup omēs herbas paradisi. anima sanat tribulatōne. sicut lilia ⁊ rose fecundant celesti rore. Ipa est donū dei electum vga amorosa plaga patna ipa volūtarios inuitat. ⁊ rebelles ad se trahit. Et subdit. O q̄ mlti in limbo peccatoꝝ pfundissimo obdormierūt ⁊ morte spūali pierūt. q̄s infelix absorbuerat iniq̄tas. q̄ aduenīte gra dine correctionis velut de somno q̄ ac mortl impio excitati vitā in meli⁹ cōmutāt. ⁊ opa tenebrarū abīciētes arma luc sunt induti. hec ille. Et h fuit figuratū in manasse de q̄ legit. iiij. Re. xxj. Qui regnauit. lv. annis in hierlm. ⁊ fecit mala in ꝓspectu dñi. Erexit em idola ⁊ adorauit oēm militiā celi. s. solē ⁊ lunā ⁊ planetas. ⁊ occidit sanguinez innoxiū ꝓphetarū. dōec ierlm sanguie ipleret vsq̄ ad os. fm glo. q̄tū potuit facē. ⁊ tñ pctūz suum coguit. Idcirco hr. ij. Paral. xxxiij. Tribulatōz ⁊ pcussionē induxit sup eū dñs. s. exercitum regis assyriorū q̄ ceperūt eū ⁊ vinctū cathenis atq̄ cōpedib⁹ duxerūt in babylonem. ⁊ tūc in carcere coguit pcā sua ⁊ egit pniaz valdē coram dño dicēs. Peccaui sup numerū are. maris ⁊c. Quarto peccator indiget excitatōe. ⁊ h tangit cum dr. Excitauit eū dicēs Surge velociter. Peccatū em habet se sicut somn⁹. Quia fm Ari. li. de somno ⁊ vigilia. Somnus est ligamentū omniū sensuū. ligant em oculi ne videant. aures ne audiant ⁊c. sic homo in somno peccati ꝓsternit ad amorē terrenorū. Et oculi claudunt ad intuitionē celestium. fm illud ps lxxiij. Obscurant oculi eorū ne videāt. scz celestia. Aures obturant ab audiētia ꝓceptorū diuinorū dicente Psal. lvij. Sicut aspidis surde obturantis aures suas. Manus ligant ne bn operent. vel ne ad elemosynā extendant. Lingua ligat ne confiteat. Juxta illud Ezech. iiij. Ligua tua adhesit palato tuo. Genua debilitātur ad standū. ⁊ in bono pseuerandū. Sicut dicit ps. cviij. Genua mea infirmata sunt. Igitur taliter in peccatis dormiētes compant idolis. de q̄bus ps. cij. Os habent ⁊ non loquentur. Talem somnum diabolus causat vt homiez in eo in anima occidat. Recte sicut refert Isidor. in li. ethimo. de quodam ꝓpente. Qui est hui⁹ nature q̄ hominē in somno necat ⁊ homo moritur dormiēdo. si aūt homo vigilauerit sibi ꝓpinquare nō ꝓsumit. Ita facit diabolus homi dormienti in peccatis qui occidit ipm in anima q̄uis corpus viuat. Ideo petiit ps. xij. Illumina oculos meos ne vnq̄ obdormiam ⁊c. Si ab hoc somno homo pctōr vult expgisci oportet p angelum. i. sacerdotē excitari. qō figurat iij. Re. xx. Ubi legit q̄ helias sub vmbra iuniperi dormitauit p quē designat dilectio peccati. sed angel⁹ venit ⁊ eū a somno excitauit Sic ipi sacerdotes excitāt pctōres dicētes illō ꝓu. vj. Usq̄quo piger dormis. s. somno pcti. q̄ve

nit tibi q̃si victor.i. subito egestas Et pct̃or debet ei acq̃escere ⁊ subito surgẽ. Unde dic̃ Helinandus de repatiõe lapsi. Surge frat. nam si resurgẽ est hodie difficile. cras erit difficilius. Quãto em̃ iaces diuti⁹ tanto cades ꝓfundius ⁊ si hõ acq̃euerit ⁊ a pctis surrexerit statiq; penitẽtiã egerit. tũc cathene q̃bus eũ diabol⁹ diutius ligatũ tenuit cadent de ipo. Et ostendit lucas h̃ cũ dicit. Et ceciderũt cathene de manib⁹ eius. Et h̃ quo ad p̃mũ. Quantũ ad secũdũ describit quot req̃runt vt hõ in gr̃a pseueret. qđ tangit cũ dicit. Angelus dixit ad petrũ p̃cige te ⁊c̃. De quo est notãdũ ſm naturales. Arbor q̃ surrexerit de terra ⁊ fructifera facta ẽ adhuc indiget vltrioꝛib⁹ cultib⁹ vt in statu fructificationis p̃maneat. Necesse em̃ est vt circũligetur aliq; retinaculo ne rami nimiũ extendant. ⁊ alie arbores suffocent. Necesse est etiã ramoꝝ superfluorũ ⁊ inutiliũ abscisio. vt fruct⁹ ꝓducat meliores. Ita hõ q̃ est arbor euersa ſm Ari. cuz p diuine gr̃e ꝓuentoꝛ. conscie illuminatoꝛ. corpalem ꝓcussionẽ. sacerdotis excitatoꝛ surrexerit a peccatis. adhuc alijs indiget q̃tuor vt in gr̃ia pseueret. P̃rimum est corpis p̃cinctio qđ notatur cũ dicit. p̃cinge te. Et hec est quadruplex. P̃rima est cõtinentia a superfluitate voluptatũ. q̃ summe necessaria est peniteti. Jõ dicit dom⁹ Lu. xij. Sint lumbi vr̃i p̃cincti. Sup quo dicit Greg⁹. in omel. Tũc lũbos p̃cingim⁹ cũ carnis luxuriã p cõtinentiã coartam⁹. Scda est abstineutia q̃ p̃cingimur a superfluitate ciboꝛũ. q̃ etiã necessaria est penitẽti ſm Eusebiũ. Abstinẽtia mẽtẽ placitã reddit. hoiez ad bñ agendũ disponit. deũ oipotentẽ allicit. ad suscipiendũ roꝛem celestis gr̃e abilẽ efficit. vitia abigit. demõesq; repellit. Hec fuit zona Helie. iiij. Re. j. de quo dr. Vir pilosus pellicio accinctus. Tertia ẽ iustícia a superfluitate actionũ. Juxt illud Esa. xj. Erit iustícia cingulũ lũboꝛũ eius. Quarta ẽ sapientia vel charitas a superfluitate cogitationũ ⁊ ỹboꝛũ. ſm illũ Apoc. j. P̃precinctũ ad mamillas. i. circa pectus zona aurea. Scdm est mũdanoꝛũ vel terrenoꝛũ affectuũ ꝓtẽptus ⁊ mortificatio. ⁊ h̃ tangit ibi. Calcea te caligas tuas. id est sandalijs qđ est genus calciamẽti nõ habẽs coꝛiũ sup pedes. ⁊ fit de pellib⁹ aĩaliũ mortuoꝝ Et significat mortificatoꝛ vl̃ abscisionẽ omniũ affectuũ terrenoꝛũ. Quia cui deus peccata dimisit. ⁊ resurgere ꝓgr̃am suã fecit. ille tenet̃ eum amare. sed h̃ facere non põt. nisi abscindat affectiones tpalium. Quia dicit Gre. xviij. moral. Qui terrenoꝛũ amoꝛe vincit. in deo nullaten⁹ delectat. Jõ dicit Bene. in epl̃a ad Lucit. Nemo est dignus deo nisi q̃ opes ꝓtẽpserit. Tertium est ỹtutũ decoꝛatio qđ innuit ibi. Circũda tibi vestimentũ tuũ. qz videm⁹ q̃ arboꝛ q̃n circũligat ⁊ a superfluis ramis abscindit. tũc fructibus decoꝛat. Sic etiam homo debet fructibus ỹtutũ exoꝛnari. nec sufficit ei si vult eẽ verus penitens a voluptatib⁹ carnis ⁊ mõi exui. sed etiam debet ỹtutibus indui. Quia dic̃ gregoꝛius in omel. Et habet̃ transumptiue in canone. xxij. q. v. c. de forma Nõ sufficit mala nõ facere nisi quis bonis operib⁹ studeat insudare. Jdeo cõsulit̃ penitentib⁹ Esa. j. Quiescite puerse agere. discite bñ facere. Quartũ est dñi imitatio. ⁊ hoc tangit̃ ibi. Seq̃re me. qđ exponens Greg⁹. in omel. Relinq̃mus nosmetipos penitẽdo. ⁊ cõtinendo peccata nr̃a desinam⁹ tales esse q̃les fuimus. ⁊ nos faciam⁹ p penitentiam vt mereamur p̃manere mũdi coram deo. q̃les p gr̃az dei i sacro facti sum⁹ baptismo Qui est superbus desinat malã superbiã ⁊ sit humil⁹ propter deũ. Si luxuriosus imitet̃ ꝓtinẽtẽ vitam. si auarus quisq; ambire desinat. ⁊ humilitatez discat ⁊c̃.

¶ Sermo de sancto Bonato martyre.

Magna est gloria eius in salutari tuo gl̃am ⁊ magnum decoꝛem ⁊c̃. Ita scribit̃ ps. xx. P̃rincipes seculares domiq; terrestres in curtis suis solẽt habere fortes milites. qui se exponũt moꝛti ꝓ ipis ⁊ qui sunt intelligẽtes de cura domestica. ſm illud P̃roũ. xvij. Accept⁹ est regi minister intelligens. Sil̃r etiã illud P̃rouer. xxij. Vidisti virũ velocẽ in ope suo. coram regib⁹ stabit. nec erit ante ignobiles. qz illos sic intelligẽtes. eos diligũt. ⁊ interdũ magnis honoꝛat dignitatibus ⁊ honoꝛe. Quod figuratũ est de rege P̃haraone. vbi legit̃ Geñ. xlj. q̃ nouit Joseph virũ intelligentẽ eo q̃ sibi sapient̃ visum somnij exposuisset magno honoꝛe ipm honoꝛauit. Accepit em̃ annulũ de manu sua ⁊ tradidit ei. ⁊ vestiuit eũ stola bissina. ⁊ fecit eum ascẽdere currũ suum ⁊ añ eum clamare p̃conẽ vt omnes ante eũ genu flecterẽt. ⁊ honoꝛẽ exhiberẽt. Moraliter xp̃s est p̃nceps pacis. ⁊ dñs nõ solum terre. sed omniũ que in ea sunt. iuxta illud ps. xxiij. Domi est terra ⁊ plenitudo eius. hic habuit in sua curia. s. eccl̃a militãte fortes milites. vt fuit Georgius Laurenti⁹ Vincentius. q̃ fortiter ꝓ fide xp̃i domi sui pugnauerũt. quorum p̃cipuus fuit btũs Bonatus noster patronus. quia de eius fortitudine canit eccl̃a. Miles dei se ỹtute cingens fortitudis supat pẽas pugnat tute spe beatitudis. Nam p xp̃o morti se exposuit. vt de ipo exponi põt illud. ij. Machab. vj. Iste gl̃osam mortẽ magis q̃ odibl̃em vitã amplectens volũtarie pibat ad supplicũ. Jdeo ipm xp̃us multum honoꝛauit. in hoc q̃ fecit ipm patronum huius diocesis Milnẽsis Et nunc in celis super omnis bona tanquaz intelligentem militem collocauit. vt habet̃ in ỹ-

bis premissis. In quibus a duobus cõmẽdat. Primo ab eminẽtia dignitatis. Secũdo ab excellentia sanctitatis. Circa quod notandũ gl'a
B est triplex quantũ ad ꝓpositũ. temporal'. spũalis ⁊ eternalis. harũ posuit dñs quãlibet super beatũ Bonatũ. Dico ꝓmo ꝙ posuit sup ipsum gl'am tempalem. ⁊ hec fuit quadruplex. Pria fuit alta pontificalis potẽtia. qua fuit ornatus glorioſe. ⁊ bñ dicit alta. quia excedit omniũ regũ potentiã. vt dicit in can. xxvj. di. c. deinde. Sicut auri fulgor ꝑualet metallo plumbo. sic pontificalis dignitas ꝑualet regum diademati Sed tamẽ de hac gl'a se nõ extollebat. Quia legit illud dictum sapient. Rectorẽ te posuerũt. noli extolli. esto in illis quasi vn' ex ipis. curaz illorũ habe. vt leteris ꝓpter illos. vt ornamentum accipias gratie coronã. Ecci. xxxij. Oz tales heu nunc nõ sunt sacerdotes qual' fuit beatus Bonatus. q̃ hoc donum cũ magno timore
C accepit. sed letanter nũc ad potentias ascendũt ⁊ in eis supbi existunt. De quibus dicit hiero. sup Ezech. libro. ij. Grandis dignitas sacerdotum. sed grandis ruina si letant ad glorie ascẽsum. sed timeam' lapsum. non solum ꝓ nostri delictis reddemus ratõnem. sed ꝓ omniũ peccatis quorũ vtimur bonis. ⁊ nequaq̃ sum' de eorũ salute solliciti. Hec ille. Tles sunt mõ domini seculares q̃ in alta sua potẽtia gloriant. si miles leoni. De quo dicit Isido. li. xij. ꝙ valõ glorioſus in potẽtia sua incedit vt rex. ⁊ dum a canibus agitat se nõ abscondit. sed in campuz vadit se ꝓparans. Cum aũt vana potentia non aduertit foueã paratam in eã ruit. de qua cum exire nõ possit colla cathenis submittit. Et sequit ꝙ gloriatio sua sibi obfuit. Ita dũ illi viuunt glorioſi apparent. sed tandẽ ad foueã gehennalem cadũt. non solum cathenis ferreis. sed ignibus colla submittũt. Tunc verificabit in eis illud Sap. vj. Potentes potenter tormẽta patientur. Dic mihi. vbi est vana potẽtia Julij. qui solus ꝓmũ imperiũ obtinuit. a q̃ omnes cesares sunt vocati. Cito periit a romanisq̃ gladio interijt. vt legit in cronicis. Ubi est ampla potẽtia Alexandri magni. qui dominator mũdi vocabat. velocit vt fenũ exaruit Nã duodeciz annis regnauit. vt habet. j. Mach. j. Et de ipo ⁊ de cõsimilibus dici potest. Ceciderunt in pfundum vt lapides. quis scit si dab eis requies. Ideo cõsulit dñs ꝑ hieremiã prophetam eiusdẽ. ix. Non glorietur fortis in fortitudine sua. Secũda gloria fuit sapiẽtia qua fuit ꝓditus sanctus Bonatus. vt dicere potuit illõ Sap. vij. Sapientiã sine fictõne didici a deo ⁊ sine cõuitio. ⁊ honestatẽ eius nõ abscondo Ip se enim didicit sapientiã cum Juliano imperatore. Ideo dicit. Sapiẽtiã didici. s. a deo. Quia dicit illl Ecci. j. Omis sapiẽtia a dño deo est. et cuz illo fuit sem. ⁊ est añ euũ. Illã autem sapiẽtiam ⁊ scientiã cõmunicauit ꝑ ꝓdicatõz. quia nouerat dictum sapiẽtis. Sapiẽtia abscõdita ⁊ thesaurus abscondit' que vtilitas in vtrisq̃. quasi diceret nulla. Ecci. xlj. Sed sic nõ faciũt moderni sapiẽtes. qui sapiẽtiã suã nõ cõmunicant sed de ipa quasi de ꝑ se gloriant. Contra quos dicit aplus. j. Thor. iij. Quid habes quod nõ accepisti? Quid gloriaris q̃si nõ accepis. Et tales antiqui philosophi fuerũt qui de sua sapia gl'az quesierũt. dicẽte apostolo ad Ro. j. Dixerunt se esse sapiẽtes. stulti facti sunt ⁊ euanuerũt in cogitatõnib' suis. Ubi est nunc sapientia salomonis totalit euanuit. Sicut legit ꝙ cuidaz discipulo apparuit dicẽs ꝙ nihil ampli' sciret nisi penã sentiret. q: ẽm sententiã sapiẽtis Nõ est sapiẽtia nec scientia apud inferos. Eccs. ix.
D Nõ gloriet sapiẽs in sapientia sua. Tertia gl'a fuit rerũ opulẽtia qua erat dotat'. q: pat suus credit fuisse diues roman' quẽ iulian' auarus vt diuitias suas sumeret interfecit. Iste autem btũs Bonatus filius ei' relinquẽs diuitias aretinã fugit ciuitatẽ. q: didicerat in schol ⁊ legerat illud dictũ sapiẽtis Catonis. Despice diuitias si vis esse beat'. Sed btũs ille donatus paucos habet in illo imitatores. sed gloriant i opulẽtia sua. Juxta illud ps. xlviij. In multitudine diuitiarũ suarũ gl'ant. qualis fuit Ezechias rex hierlm q̃ nuncijs regis babylonis ad se venientib' in magã gl'a ostẽdit oẽs thezauros suos gl'ando. Sed quid ex hõ euenit. venit idez rex babylonie beridach ⁊ abstulit oẽm thezaurum Ezechie ⁊ filiũ suũ viuctũ pduxit in babylonem. vt impleret pphetia Esaie qui dixit ad ezechiã. Ecce dies veniũt ⁊ auferunt omia q̃ i domo tua sunt. iiij. Regũ. xx. Quid etiã pfuit diuiti epulon qui tot diuitias habuit. quotti / die comedit splendide in aureis ⁊ argẽteis vasis. ⁊ in nullo sibi pfuerũt nisi ꝙ in inferno sepultus est. Lu. xvj. Mortu' est aũt diues ⁊ sepultus est in inferno. Quid pfuit Salomoni q̃ collegit aurũ q̃si auricalcũ. ⁊ vt plumbuz cõpleuit argentũ. nisi ꝙ fuerũt sibi he diuitie cã luxurie ⁊ idolatrie. Quia ẽ: Ecci. xlvij. ꝙ hõ inclinauit femora sua mulierib'. ⁊ dedit maculã i gl'az suã. Jõ de diuitijs nõ est gl'andũ. ẽm illõ Hiere. ix. Non gl'et diues in diuitijs. Quarta gl'a fuit in exteriori apparẽtia. q̃ vestib' pontificali
E bus fuit decent ornat'. ita vt dici põt illud ps. vij. Gl'a ⁊ ho. coro. eũ dñe. sed in illa potẽtia nõ est gloriatus. Quia sciuit spũm sanctũ dicẽtem. In vestitu ne glorieris vnq̃. Ecci. ix. Cõtra qõ m'ti fecerũt ⁊ faciũt ⁊ gl'ati sunt ꝺ veste exteriori. Sicut refert Vin. li. x. in spe. hiſ. de Nerone q̃ vnã vestẽ nũq̃ bis induebat. etiam idẽ aureis retib' piscabat. Oz q̃d pfuit ei illa aurea piscatio. q̃ nũc apõ inferos in auro liquc

facto ⁊ fetido penas luit. Sicut hoc aq̃daz visum fuit vt hr̃ in tragedijs Senece. Illa q̃tuor p̃dicta pontifical' potẽtia. alta sapia. reruz opulentia. ⁊ exterior apparentia. mlt̃os heu nimis extulerũt. ⁊ tãdẽ in ꝓfundũ dimerserunt. Nec ab ill'hono⁹ pauci manẽt viui vita gle. sz moriunt morte culpe. Jõ assimilant mari mortuo in cui⁹ ripa ꝑm Jsiõ. li. xv. crescũt poma virentia ⁊ educta desideriũ gignũt. q̃ si carpũt resoluunt in cinerẽ fumũq; exalãt. In h̃ mari nihil manet viuũ neq; pisces neq; aues. neq; vagia patit. q⁹ oia vita carẽtia in eo in ꝓfundum dimergũt Jn eo lucerna in q̃ fuit accẽsum lumen supnatat. dimergit aũt stati si lumẽ extinguit. Quid p h̃ mare apti⁹ q̃ gla mũdi q̃ ꝓsistit in his q̃tuor p̃dictis designat. q⁹ in gla mũdi semp est amaritudo. Juxt illud Bern̄. in ꝑmõe. Nam in honore sine dolore nũq; in ꝑlatõe q̃s esse põt sine tribulatõe. Et q̃uis vid⁹ ꝓducẽ fruct⁹ delectabiles. ad vltimũ tñ erunt q̃si cinis ⁊ stercus. Jux illud Job. xiij. Gla viri pctõr] est stercus ⁊ ymis hodie est ⁊ cras nõ inuenit. Jn h̃ mari nihil remanet viuũ vt dictũ est vita gr̃e. q⁹ mlti piclitant. Jõ dicit Sene. in epla ad lucillum Tu honorẽ mũdanũ vt morti] plagiũ sp fuge. nulli em̃ vnq; credũt solium honoris ascedisse q̃n in fine cõprobent guit corruisse. hec ille. Q⁹ tales extinguũt in se lumẽ intellect⁹ qđ de⁹ aie infudit. vt hr̃. iij. Regum. de salo. Quia nõ intelligũt fallaciã gle vl̃ honoris. iõ submergunt Sz q̃ hz in se accensum lumẽ intellect⁹. iste supnatat. q⁹ spernit gla mũdi q̃tũ põt. sicut fecit
f b. Bonat⁹. iõ nõ fuit submersus. Scda gla est spũal' q̃ est hois interioris sicut p̃cedens fuit exterioris. Et ꝓsistit etiã in q̃tuor. ꝑrio in cõscie puritate. nõne pulcrũ est aurũ. Est em̃ aurũ vt lux gl'osa inq̃tũ est diuisuz a tenebr] sic aia ẽ in mlta leticia ⁊ gla plena cũ est diuisa ab omi culpa. ⁊ nullo mõ ꝑmixta. ꝑm qđ dr ꝑouerb. ij. Secura mẽs q̃si iuge ꝓuiuiũ. h̃ est q̃ deleitabl'r viuit sicut hoies in cõuiuio. Et ibidẽ coꝛ iquit gaudẽs bone ꝓscie. Cui apls ꝓsonat. ij. Cor. j. Gla hec est nr̃e ꝓscie testimoniũ. Scdo cõsistit in recta aie volũtate. q⁹ coꝛ est oim mẽbroruz ꝑ mũ motusq; ⁊ ceteris mẽbr] vite impensiuuz. si fuerit rectũ nihil erit in corpe tortuosum. Sic etiã ex pte aie cũ volũtas in reg̃ aime domiet. si fuerit recta. recta erũt ⁊ cet'a. iõ dig̃ gla dñte. ps̃. xxxj. Letami in dño ⁊ ex. iu. ⁊ glo. om. re. c. Tertio ꝓsistit in mẽtis carnisq; integritate magnãq; gla inauditãq; leticiã generat in aima vtriusq; hois mũdicia. Quarto cõsistit in cog/scẽdo ꝑpam vilitatẽ. ex q̃. s. materia generatur q̃ cibo in vẽtre. s. nutrit. cũ q̃ veste in mõm nascit. ⁊ inde exit. Et hec cogit Jnno. pa. ⁊ iõ dicit de vil'. hu. ꝓdi. li. j. c. j. Quis det oculi' meis fontẽ lachrymaz vt fleã miserabilẽ ꝓditõis i gressuz. ⁊ dãnabilẽ hũane dissolutõis egressuz culpabl'ez hũane ꝓsatõis ꝓgressum. Jsta gla fuit. b. Bonat⁹ oꝛnat⁹. nã habuit ꝓsciaz puraz nõ sozde peccatoꝛ maculatã. Jõ põt dicẽ illud ps̃. xvij. Scõm puritatẽ m. m. re. mi. q⁹ c. v. d. Habuit coꝛpis integritatez. vt ei cõpetit illud Esa. xxxv. Gla libani data est ei. Liban⁹ cãdidatio interp̃tat ⁊ significat mentis carnisq; sue mundiciã. Tertia gla est eꝛnal'q̃ est oim nr̃m finis desideriorũ. ⁊ cõsistit etiã in q̃tuor. ꝑrio in G sanctoꝛ societate. Quid em̃ dulci⁹ q̃z esse in cõsortio tãtorũ sctoꝛ cũ xp̃o regnãtiũ. O mira societas ⁊ p̃dulcis ex societate suauitas vidẽ tot sãctos q̃ sunt reges purpura vestiti. diademate coꝛonati. sup hũc solẽ oib⁹ bonis pleni. de q̃b⁹ dicit ps̃. cxlix. Exultabũt san. in. g. le. in cu. su. Scdo cõsistit in bonorũ oim satietate. Jn hac em̃ vita sp sciẽtijs ꝓficẽ cupim⁹. ⁊ nunq; qđ cupim⁹ obtinẽ⁹. q⁹ q̃tũcũq; intelligã⁹ ⁊ ꝓficiam⁹ sp supest qđ q̃ram⁹. Jõ legit in gestis phorum cũ q̃dã phs ad mortẽ venisset dixit se dolere q tã deberet mori cũ tã tũc incipiebat discere. Et ali⁹ iterrogat⁹ vbi esset termin⁹ scie: dixit. vbi est termin⁹ vite. Tãte aũt capacitat] voluntas hũana est vt oib⁹ bonis mũdi satiari non possz Nã tot⁹ mõs Alexãdro nõ suffecit. Nec alicui regũ potuit esse sufficiens qđ possidebat. Ergo q̃ta est illa gla q̃ sic intellectũ ꝓsumat. affectuz satiat. vt nihil vltra qđ possideat q̃rat. sed oino ꝓtẽt⁹ existat. ꝑm illud ps̃. xvj. Satiabor cũ ap. gla tua. Tertio ꝓsistit in oim bonorũ reuelatõe q⁹ nihil boni hoi occultat. vñ debeat esse letus vl̃ btus. Quarto hec gla ꝓsistit in clara dei visione. Oia em̃ alia mũdi bona oia celestia nõ sufficerẽt nob data nisi diuinã essentiã viderem⁹. Jõ dixit qđã phus q tã delicata est dei visio totoq; honore dignissima vt q̃cq̃d hr̃i possit. illa nõ habita nõ facit hoiem beatũ sed miserũ. g̃ summe bti erim⁹ q̃n deũ in seipo videbim⁹. Et hãc gla certissime posuit dñs sup famulũ suũ sanctũ Bonatũ. hz em̃ ꝓsortiũ cũ celestib⁹ ciuibus. ⁊ est bonis oib⁹ satiat⁹ nihilq; est qđ sit ei occultũ cũ videt deũ facie ad faciẽ. in q̃ tã⁹ in speculo clarissimo relucent oia ⁊ apparẽt Jõo ꝓuenient assumptũ est ꝑ festo ipius h̃ verbuz. Magna est gla eius in salutari tuo.

V Sermo ꝑmus de sancto Laurentio.

Q Vidam ⁊ videbo visionem hanc quare nõ cõburat rubus. Exodi. iij. Plinius in spe. naturali. x. li. c. xvij. dicit. Salamandra est serpens q̃ sola ꝓtra incẽdia repugnat sola inẽ alia a'ma lia ignem extinguit. ⁊ in igne sine cõsumptione viuit. Et causa huius est mag̃ frigiditas Naz recte sicut glacies in ignem ꝓiecta ipm extinguit Jta hec bestia veniens in ignem ꝓpter sue A

frigiditatis rigorē. vt ptz de pelle ei⁹ de q̄ fiunt interdū cingula regū q̄ post longā vetustatem in ignem ꝓiecti nō cōburūt. sz illesi purgati extrahūt. De hac etiā lichni flūt in lāpadibus q̄ nullo incēdio cōmburunt. Spūal'r ꝑ salamandrā. b. Lau. possum⁹ designare. qz recte sic Salamandra apparet solū tpe pluuie ⁊ tempestatis sz in tpe deficit serenitat. Ita. be. Lau. tpe pscutōis martyrū noluit occultari. qz cū Sixtus papa ad passionē duceret apparuit Laurētius clamās. Quo pgrederi pr̄ sine filio. q. d. Paratus sum tecū mori o pr̄ non me derelinq̄s. Iste sanct⁹ martyr posit⁹ in ignē illesus in mēte permānsit. ⁊ frigidate sue castitat pigne diuine charitatis materialē ignē extinxit. Nō declarat. b. amb. in ſmōe de hac festiuitate dicēs. Quāuis rex impi⁹ lig̃ subijceret vt incēdia maiora incēderet. tñ sanct⁹ Lau. fidei calore accēsus ñ sensit. Et dū xp̄i p̄cepta cogitat. frigidū est illi oē qđ pati. Et subdit. Laurēti⁹ in craticula flāmarum igne torqueri ardebat extrinsec⁹ tyrāni seuientis incēdijs. Sz maior illū intrinsecus xp̄i amor flāma torq̄bat. Nec pōt i viscerib⁹ igniū tormēta sentire q̄ in sensib⁹ qđ isti refrigerium possidebat. hec ille. Ecce quō hec salamandra b. Lau. in ignē ꝓiect⁹ incendijs illi⁹ repugnit. nec cōbust⁹ fuit. qđ innuit in ꝟbis p̄missis vbi cōpat rubo incōbusto. In qđ⁹ a trib⁹ p̄cipaliter cōmendat. Prio q̄tū ad meritū qđ habuit b tangit in rubo. Scđo q̄tū ad tormētū qđ sustinuit b tangit in incēdio. Tertō quō p̄ualuit b tangit in miraculo. De ꝓmo est notandū ſm Isi. li. xvij. Rub⁹ est dēsitas spinarū ⁊ aliorū fruticū aculeos habentiū ⁊ acrit̄ pūgit. Et per hūc significat. b. Lau. q̄ fuit plen⁹ aculeis passionū. ſm qđ dicit amb. in ſ. ho. Nō ei fratres b. Laurēti⁹ breui simplicit̄ passiōe ꝙmit. naz q̄ gladio pcutit̄ seu morit. q̄ in flammaz camio mergit̄ vno impetu liberat. b aūt lōga ⁊ multiplici pena cruciat. Et subdit. Legim⁹ btōs pueros in penaz suaz flāmis deambulasse ⁊ igneos globos pedib⁹ ꝙculcasse. vñ ⁊. b. lau. nō minori gl'a p̄ferēdus est. Siq̄dē illi in penaz suaz flāma ambulāt b in ipō supplicij igne recūbit. Illi vestigijs pedū ꝙculcāt incēdia. iste lateruz suorū incēdia diffusiōe restrinxit. illi stātes i penis eleuatis manib⁹ orabāt ad dñm. iste ꝓstratus in sua pena toto corꝛe dñm deꝓcatur. hec amb. Vide q̄ plen⁹ aculeis passionū fuit btūs Lau. recte sicut plen⁹ stimul est rub⁹ pūgētib⁹. Et est sciendū q̄ rub⁹ hz pl'es ꝓpetates q̄ merito. b. lau. p̃nt appꝛopari. Primo rubus est siccus ⁊ frigidus a natura. q̄ est frigidus patz ex b q̄ hoies tpe estiuo ꝓpter refrigeriū declināt seu se ponūt infra rubū. Ita. b. lau. fuit frigid⁹ ab estu ꝙcupie ⁊ libidis. Iō significat ꝑ rubuz ardentē. sz nō cōbustū. de q̄ legit Exod. iij. Q̄ moyses pascēs oues ietro soceri sui sacerdotis madian. cū minasset gregē ad interiora deserti apparuit ei angel⁹ in pſona dñi in flāma ignis. ⁊ vidit q̄ rub⁹ ardebat sz non cōburebat. Hec fuit figura q̄ q̄uis. be. lau. arderet igne ꝙcupie male carnat. tñ nō cōburebat. Sz int⁹ frigidus fuit ab omi luxuria. ſm illō Job. xxxiij. Mūdus suz ego. s. a vitijs carnis ⁊ absq̄ delicto immaculat⁹ ⁊ ini. nō est in me. Iō pōt dicere illud Ecci. xlj. In medio ignis. s. ꝙcupie luxurie nō suz estuat⁹. Fuit eñ i medio ignis sic adolescēs in qb⁹ adhuc estuat ignis luxurie sz tñ ptrāsijt i ustus. Sicut de b dicit maxim⁹ in ſ. pñtis diei Ecce. b. lau. transit p ignē nō quo inhorruit ad ustus. sed effulsit illuminat⁹. arsit ne arderet. ne vreret vstus est. hec ille. Et illō fuit magne gr̄e ⁊ ꝟtutis esse in igne ꝙcupie. ⁊ nō cōburi. Quia dicit amb. li. de interpellatōe Job. c. vij. In ꝑncipio adolescētia magi ad vitia. s. carnalia lubca esse cōsueuit. qz puericia hz innocentiā. senectus prudentiā Sz adolescētia sola inualida viri b⁹. infirma ꝙsilijs. vitia colēs ⁊ illecebri dedita. Sic b videm⁹ de adolescētib⁹ modernis q̄ se exponūt diuīsis fornicationū generib⁹ dñtes sicut ait aug⁹. in ſ. de vita familiari exnearum mlez. Adolescēs suz iō faciā qđ delectat. p⁹ea pniaz agā. Sz illō est sic. q̄si vn⁹ dicat. pcutiā me gladio crudeli vulnē. ⁊ p⁹ea vadā ad medicū. ⁊ nescit q̄ vni⁹ horꝛe pūcto vuln⁹ accipit. sz p⁹ lōga tpa ad sanitatē pstinā vix reuocat. hec aug⁹. Sz sic nō fecit. b. lau. sz habuit ꝓpetates bonorū adolescentū timorē dei hñtiū. De qb⁹ dic. b. amb. li. de offi. c. xix. Est eñ bonoꝛ adolescētū timorē dei hr̄e. pentib⁹ referre honorē. exhibere se moꝛibus. castitatem non aspernari. hūilitatē diligē. Scđo rub⁹ est cōis omibus ois eñ hō q̄ voluerit ad ip̄m accedit ⁊ colligit nec vlli colligē inhibet. Ita. be. lau. fuit cōis dādo oib⁹ hoib⁹ elemosynā ſm qđ dic ps. cxj. Dispsit de. p. s. indifferenē oibus indigentib⁹. iō iustitia ei⁹ m. in se. se. Sup b dic Maxim⁹. Quō nō hmōi in eternū mānet iustitia quā non solū sācto ipleuit ope ⁊ gl'osissimo martyrio cōsecuit. sz ⁊ el'ynaz largitōe tā i vita q̄ p⁹ mortē dcorauit Iō refert Gre. turonēsis exēplū. Cū qđā sacerdos quandā eccl'am sancti Lau. repararet. ⁊ trabs q̄dā nimiū breuis esset. rogauit be. Lau. vt q̄ paupes foueret. sue inopie subueniret. qđ cū rogasset subexcreuit. vt ps ñ modica supabūdaret. quā ptē minutati sacerdos incidit. ⁊ int⁹ mlt̄as infirmitates sanauit. Sic nos ab eo discā⁹ ⁊ indigētib⁹ subueniam⁹. Iō docz b. hiero. in epl'a q̄dā. Sine discretōe oib⁹ indigētib⁹ tribuas nō q̄ras cui. q̄re. sz q̄buscūq̄z i q̄cūq̄z necitate poteri succurre. Et b ꝓcipal'r sacerdotes opulēti qz eoꝛ bōa sūt paupeꝛ Teste hier⁹. d vita cle. Dis possessio sacerdotū itellige

quã hũt ab ituitu eccl'e. elemosyna est pauperũ hoim. Et si q̃d vltra necessitatẽ vite possederit nec in elemosynã pauperũ erogauerint furtũ ⁊ sacrilegiũ existit. Teste deo. Hz ꝟ pauci animaduertũt sacerdotes. nã quoꝝ dom⁹ deberent esse cões paupib⁹. vt hr̃. xvj. q. j. c. si cupis. q̃ ⁊ patẽ debẽt oib⁹ pegrinis ⁊ hospitib⁹. sicut hr̃ xlij. di. Quiescam⁹. nũc stant cõit' clause ⁊ nulli pauperi patẽt ⁊ raro de ill' buccella fit pais ejecta. Jõ talib⁹ spẽal'r dicet xp̃s in districto examine. Esuriui ⁊ nõ dedistis mihi mãducare ⁊c Mat. xxv. Tertio rub⁹ est breuis stature. non em̃ crescit in altũ sic̃ alie arbores qđ ꝓuenit ex siccitate quã in se hz. qđ siccũ ꝓsumit humiduz si aliqđ est. ⁊ nõ sinit in altũ rubũ elcuari. Fz naturales Jta. b. Lau. fuit breuis ꝟ est humil'. qz sciuit se in sua hũilitate sublimari. Fuit em̃ archidiacon⁹ sedis ap'lice post quẽ vt aiũt i roma na sede ali⁹ nõ surrexit. sz de ꝟ se non extulit sic̃ nũc q̃dã de suis dignitatib⁹ se iactãt ⁊ extollũt qz nouerat q arbores alte ꝑm ꝑdi. in spec̃. na. citius exalescũt qđ fit ꝓpt̃ elongatõz humoris quẽ difficulter pñt attrahẽ. Jta est de alt⁹ ⁊ superb̃ honorib⁹. Jõ ꝑm amb. in ꝑmõe q̃ incipit libẽt vob p̃dicarem. cõpat ipm̃ gño sinapis qđ est modicũ. cũ dicit. Vtm̃ Lau. grano sinapis possum⁹ cõpare q̃ diũsis attrit⁹ passiõibus per totum orbem gratia sui meruit fragrare mysterij. q̃ antea cõstitut⁹ in corpe erat hũil'. egrot⁹ ⁊ vil'. hec amb. Sed ecõtra q̃ volũt in altuz extolli ḡuius ruunt. sicut ⁊ audiuim⁹ a p̃rib⁹ nostris qđ vtiqz non sine magꝝ tremore recolo. sed m'to timore cõfiteoꝝ pus ascendẽ vsqz ad celos ⁊ inter sidera nidũ suũ collocasse postmodum aũt cecidisse vsqz ad abyssos ⁊ alas eoꝝ ifernũ rapuisse. vidim⁹ stellas cecidisse de celo vsqz ipetu ferientis caude draconis ⁊ eos q̃ iacebãt in ẽre puluẽ a facie subleuãtis man⁹ celos ascẽ disse. q̃re aũt illa oia. qz in mõtẽ ascenderẽt i quẽ ascẽdit diabol⁹. hec ille. Jõ. b. Lau. noluit cuz alijs in altũ crescẽ. sz in tabe hũili decliu⁹ pmanere. Et ꝟ quo ad p̃mũ. Quãtũ ad scm̃ cõmẽdat quo ad tormẽtũ qđ sustinuit qđ significat i incẽdio. Videm⁹ em̃ naturalr in re p ignẽ accẽsa vt ferro vl carbone ignito si habuerit aliqđ refrigeras sic̃ est ros aq̃ pruina. tũc incẽdiũ extingueẽt. Jta. b. lau. q̃ fuit incẽsus igne exteriori habuit triplex refrigeriũ q̃ illõ incẽdiũ extinguebat. ꝑmũ fuit desideriũ celesti gl'e qđ perorẽ significat. Be q̃ dicit amb. in ꝑmõe añdcõ Jacet añ pedes tyrãni exusta caro. corpus exanie. nihil tñ detrimẽti patit'r anim⁹ demorat in cel'. Be ꝟ etiã dic̃. b. aug⁹. in ꝑ. h⁹ festiuitatis Ardet tot viscerib⁹ fortissimus martyr ⁊ vrit' sz regnũ dei ꝓmissaqz fideli mẽte ptractans. refrigerio ꝓscie victor exultat. nec penali flex⁹ ẽ incẽdio. cui⁹ in pectore insupabil'r spũssti flamma feruebat. hec ille. Jta ⁊ nos si incendimur flãmis tribulationũ refrigeriũ habeã⁹ cũ. b. lauren. celestis gl'e desideriũ meditãdo. ꝑm Lipa. in li. de moralita. Qual'illic celestiũ voluptas sine timore moriẽdi ⁊ coeternitate viuẽdi. q̃ summa ⁊ ꝓpetua felicitas. illic est ap'loꝝ choꝝ⁹ gl'osus. illic ꝓphetarũ exultantiũ numer⁹. illic innumerabil' pp'ls ob certamis ⁊ passionis victoriaz ornat⁹. q̃l'it illic triũphãtes xp̃gies. ⁊ illic remunerat felicit' patiẽtes. Tũc reuera ardorẽ ⁊ passionẽ ⁊ incendiũ ⁊ tribulatões corpis extiguẽ⁹ ⁊ minus curem⁹. qz ꝑm Beñ. Spes p̃mij solatium est labor. Scom̃ fuit meditatõ leg. diuie de quo dicit amb. vbi s. Cũ. b. lau. xp̃i ꝑcepta cogitat frigidũ est illi oẽ qđ patit'. Jõ põt de illo exponi illud ps̃. j. In lege dñi fuit vo. e. ⁊ in lege ei⁹ me. die. ac no. Sic debem⁹ nos iugit' legem dei cogitare. qz dicit hiero. sup Joh. omelia. iij. Nihil est ita trib'le diabolo et his q̃ iponunt' ab eo cogitatõib⁹ vt mẽs diuia cogitans ⁊ huic sp se injtiens. Be ꝟ etiã Hugo sup biere. Jesus mentis rõna'lle quo diuia ꝑcipim⁹ aliqñ ad dñm ꝓiũgendo admittit'. Tertiũ fuit puritas interne ꝓscie quã habuit. be. lau. sic̃ testat ps̃. xvj. Probasti cor m. ⁊ nõ est inuẽ. i me iniq̃. ⁊ ꝓpter ꝓscie puritatẽ merito in craticula exultauit. qz ꝑm sapientẽ. Nõ est oblectamẽtũ sup cordis gaudiũ. Ecci. iij. Et ꝟ quo ad scm̃ Quantũ ad tertiũ cõmẽdat quo ad triumphũ q̃ ꝑualuit. Ubi nota q triplicit' triũphauit vel ꝑualuit. Prio ꝓtra sensualitatẽ qđ patz ex illo q ꝓtra naturã sensualitat⁹ q̃ naturaliter lesiua horret in ipo incẽdio exultauit. Jõ dixit ad deciũ q ille essent epule delectables q̃s sp optauerat. Ex quo ptz q. b. Lau. ad pfectõz ap'loz puenit q̃ ibãt gaudentes a ꝓspectu ꝓsilij qñ digni habiti sunt ⁊c. vt hr̃ Act. v. Scdo triũphauit ꝓtra tortorũ ferocitatẽ. qđ ptz ex his q ipis subijciẽtib⁹ ꝓunas insultauit leuita xp̃i. et de moza q ei⁹ pena nõ accelerat rep̃hẽdit. Jõ potuit dicẽ illud Chry. Hec mihi sit cõsolatio⁹ affligens me doloꝝ nõ parcat. sciẽs q iuꝛ magnitudinẽ doloris crescat magnitudo ek'ne exultatiõis. Tertio vicit ꝓtra regiã ptatem. nã in craticula ferrea posit⁹ ⁊ ꝓunis ardẽtib⁹ suppositꝰ tanq̃ piscꝰ xp̃o assat⁹ decio insultauit di. Ecce miser assasti vnã partẽ. gyra. i. vte ad aliam et mãduca. Ex p̃dictis ptz q magꝝ erat visio ista. erat q̃dem magꝝ manifeste qz insolita. magꝝ feritate carnificũ ⁊ magna vtilitate. qz in magnum firmamẽtũ fidei nr̃e cedit q. b. Laurẽ. ita ardebat exteri⁹ p corpis exustionẽ. q nõ cõburebatur interius p mentis lesionẽ. sed flouit viriditate fidei. vt dicere posit cũ psal'. xxvij. Refloruit caro mea ⁊ ex volũtate mea cõfitebor dño. Et hoc quo ad tertiũ.

¶ Sermo secundus de sancto Laurentio.

Nisi granum frumenti cadens in terrā mortuū fuerit ipm solū mānet. si aūt mor. fu. m. f. af. Joh. xij. Petrus de cre. de rusticorū comodi. iij. dicit. Q loliū nō est bonū in cibū hūanum q hz vim venenosam q mētē inebriat ꝛ conturbat. Hz tñ hz vtutē vulnez sanatiuā. nā coctuz in cortice radicis ꝛ vulneribꝫ appositū putrefactōes mūdificat atq sanat. sed triticū est optimum in cibū hoīs. qz laudabilē sanguinē generat ꝛ venenis obuiat ꝛ repugt. Spūaliꝛ p loliū mali intelligunt. qz tales nō cibāt alios exēplo bone vite ꝛ doctrine. Jō p tāto iussi sunt eradicari. Exo. xxij. Maleficos ne patiaris viuē super terrā. Idem iubet. b. Hiero. ꝛ ponit. xxiij. q. iij. c. Resecāde sunt putride carues ꝛ scabiosa ouis a caul repellēda ne tota dom massa corp ꝛ pecora. ardeat. corrūpat putrescat int eāt. Hz m q̄uis nō cibāt bonos. abstergūt tñ ab eis pctōrū putridos morbos inq̄tū puniūt eos. p pterea iussit dñs vt viuē pmittāt ꝛ cum bonis pūsent. Sm illud Deut. xxiij. Nō abomineris idumeū. qz frat tu est. nec egyptium qm aduena fuisti in tra egypti. Qd exponens Nico. de ly. dic. Per egyptiū q interptat tenebrosus significat mal quē iust nō dz abomiari. qz fuit aduena in tra egypti. ꝺ est pctōr. qz iust et rectus peccauerūt ei. Deut. xxxij. Hz p triticū intelligūt boni q vita ꝟbo ꝛ exēplo pascunt fideles ꝛ venenis resistūt peccatoz. q̄lis fuit. b. Lauren. q ꝟbo ꝛ exēplo xpifideles saginauit ꝛ peccatis decij repugnauit. Jō hic in ꝟbis thematis tritico assimilat. cum dr. Nisi ḡnum frumē. tē In q̄bus duo describūt. Primo mortꝭ ei necessitas. ibi. Nisi ḡnū fru. Secūdo passiōis vtilitas ibi. Si aūt mor. fue. tē. De pmo est notandum sm naturales. si granū tritici aut alteri frumēti dz ferre fructū necesse est vt a semiatore in terram pjciat in q̄ pus sbam amittat ꝛ moriat. ꝛ nisi talit morereꝭ neq̄q fructꝰ mltiplicarentur sicut dñs ꝺ in pabola insinuat dicēs. Nisi ḡnū fru. Mystice p granū tritici significat. b. Lauren. mltiplici rōe. Primo triticū int alia frumēta interi est albissimū. ꝛ illud int cetera ē optimū ꝛ magis nutritiuū. de illoq melior farina ad pinsandū panes fit. Ita. b. Lau. fuit albus per ginitatem ꝛ castitatē. Ita vt dicē posset illud Tob. iij. Mundā fuaui aiaz meā ab oi pcupiscētia. Vere decuit tāq̄ ministrū altari ipm eē p tinētiā albū. qz dr p Greg. in registro. ꝛ hr i cano. j. q. j. §. Necesse est vt manꝰ sit mūda q diluere sordes curat. ne tacta q̄q deteriꝰ inq̄net. Hz nūc nō adūtunt mistri altaris ꝛ eccle. sz (vt Bern. de pcēptu seculi dicit) puritat auctorez mpuro corde ꝛ corpe mistrāt. nec verent stare cū angelū domi q̄ fecet eos medios ꝛ dispdat. Sed oīno audēt agni immaculati sacras cōtingere carnes Et intingē in sanguie saluatori manus nepharias q̄bus pauloan pchdoloꝝ mere trices ptractauerūt. Hec ille. Scōo granū tritici est maiori nutrimēti si nō fuerit nimis nouū. sed si fuerit nouū est pauci nutrimti. ꝛ illō si comeditur crudū est inflatiuū ꝛ laterib dolorem cōmouet. cito etiā conūtit in putredinē ꝛ aliqñ lumbrici ꝛ alij ꝟmes ex illo cito generantur. vt dicit Jsaac in dietis. Sic. b. Lau. tāq̄ nobilissimum granū fuit boni nutrimēti mltos paupes pascendo. Sm illud ps. cxj. Disperſit dedit pau. Perpēdit em illud Jsi. li. iij. de sum. bo. Hoc tantū hz possessio rerū p̄sentiū. vt vitā reficiat miserorū. Sicr illud beati Aug. Nihil in uenerūt oēs diuitiarū viri in manib suis. Vis iqt aliq̄d inuenire post mortē in manib tuis. noli ptēnere vitā mō paupis. recipies manus plenas. Sed sic mō nō faciūt rectores eccl̄aruz Sunt em valde parcissimi nutrimēti. paupib parū vel nūq̄ aliq̄d erogādo. nec hūc gl̄osum martyrē imitando. de q̄ canit. Leuita laurēti bonū opus opatus est q̄ thesauros eccl̄e dedit paupib. Jō de ill dicit amb. li. ij. de officijs. et hr transumptiue in cano. xij. q. ij. c. aurū. Aut hz eccl̄a nō vt seruet. sz vt eroget ꝛ subueniet in necessitatib. q̄d op est custodire qđ nihil aduuat. O sacerdos nōne dicturus est tibi domi. cur passus es tot inopes fame mori. ꝛ certe habebas aurū vñ mistrasses alimoniā. cur tot captiui i captiuitatē ducti nec redempti ab hoste occisi sūt. meli fuat vt vasa viuētiū fuares q̄q metallorū. hts nō pōt rñsuz referri. q̄d ei dices? Timui ne in tēplo dei ornat deesset. Respondet. aut sacra nō q̄rūt neq̄ auro placāt q̄ auro nō emunt. ornat sacmētoz redēptio ē captiuorum. Ille thesaur ver est dñi q̄ opat qđ sanguis xpi opat ē. ꝛ vere illa vasa sunt pciosa q̄ redimūt aīmas a morte. hec ille. Ad idem dicit. b. Bern. in apologetica. O vanitas vanitatum fulget eccl̄a in parietib. eget in suis pauperib. lapides auro induit. ꝛ suos filios nudos deserit. de sumptib egenorū fuit ocul diuitū. inueniūt curiosi quo delectāt ꝛ nō inueniūt miseri quo sustentēt. Jō dic Hiero ad paulinum. Verū xpi templū aiam credas. illā exorna. iliā vesti. illi offer donaria. in illa xpm suscipe Que em est vtilitas parietes gēma fulgē. ꝛ christū i paupibus mori fame. q. d. nulla. Tertio ḡnum tritici est interius fuscū p quod significat hūilitas beati Lau. qui. be. Sixto in oīb tāq̄ patri humilit obediuit ꝛ pauperū pedes lauit q̄uis esset archidiacon rome qđ tūc nulli alteri erat pcessum. Jō bñ cōpleuit illd Ecci. iij. Quanto maior es. h. t. i. o. Sup q̄ dic glo. q̄uis hūilitas i oīb sit laudabil. maxie tñ i potētib ē pdicabil qz nll'a maior ipm merces corōabit. cui pcordat

Sermo

Bernñ. dicens. Cū oim indifferenť ꝓsonarū humilitas sit q̄dam turris a facie inimici. nescio q̄ pacto sit maior in maioribꝫ. clarior in clariorib⁹. Sed sunt q̄dam ꝓlati spūales q̄ ꝑm bernñ. de ꝓtemptu seculi. cū militib⁹ supbie vastam. t amplā habēt familiā. t nobiles apparatus. eq̄rum faleras accipitres. t his similia frequētāt. cū agricol⁹ non laborāt. t tñ eorū ꝓmptuaria ipl ere mandāt cū negociatorib⁹ ꝑmare nō perambulant. t tñ aurū in scrinijs suis ꝓpter iactantiam accumulāt. Sed cū resurgē ceperit hoies vnusq̄sq; in ordine suo vbi putas generatō ista locabiť. Si ad milites forte aduertent. exufflabunt eos q̄ mime ꝓicula. t labores tollerauerť sic agricole sic negociatores. sic singuli a suis arcebunt vtpote qui in labore hoim nō sunt neq; fuerūt. q̄d g̃ restat nisi vt quos ois ordo repellit pariť. t excludit. eū sortianť locū vbi nullus ordo sed sempiternꝰ horror inhabitat. hec ber.

L Quarto granū tritici inter oīa alia frumētorum genera g̃ue est. t p̄cipue qđ crescit in terra pingui. t putribili crassius est. t pinguius. t pōderosius atq; nutribilius q̄ aliud qđ crescit in terra sicca.. Ita. b. Lauren. fuit optimū granū inter alios martyres. t etiā cōfessores. q⁹ semia tus fuit in terrā romanā q̄ fuit pinguissima. sanguine martyrū fecūdata. t plena pinguedine g̃ tiarū. t rore sanctorū in ea occisorū. Jō dicit. b. aug⁹. in ꝑmone. x. huius diei. Inť laurigeros ꝓfessores. t quos ad celū ꝓuexit phennis gl'ia triumphorū. b. Lau. veritatis fulgore decor⁹ coruscat. qm̃ leuiticā. t candidā. t immortalem sortitus est in passione coronā. Quosdaz igitur sanguis roseus cruentauit. alios flāma tanq̄ i fornace accendit. In his rose⁹ cruor. in ist⁹ pur pureus color effulsit. Inter oēs. b. Laurentius palma vniuersi colorīs radiauit. hec ille. In q̄bus ꝟbis ptz q⁹. be. Lauren. inter alios martyres tanq̄ granū p̄ciosissimuz obtinet p̄ncipatū Nō em̃ maiorē penā sustinuitq̄ alij sancti martyres cum ml'ti tantā penā. t alij maiorē leganť sustinuisse. sed ꝟ fuit ꝓpter sex causas quarum tres ponit Guil'. in ratiōali diuinorū libro. vij. Pria ꝓpter passionis locū. q⁹ rome passus est q̄ est caput mūdi. t mať oim eccl'az. t vbi est sedes apostolica. vt hť in cano. di. xij. Nō decet Tum ꝓpter p̄dicatōis officiū qđ diligenť adipleuit. Tum ꝓpter laudabilē dispensatōez thesaurorū quos oēs paupibus sapiēter distribuit. Tum ꝓprer autenticū. t approbatū ei⁹ martyriū. q⁹. t si de alijs maiora tormēta leganť. tñ ꝟ autenticū nō habeť. huius aūt passio in ecclesia est valde solēnis. t approbata. Tū ꝓpť grādis dignitatis excellentiā. q⁹ fuit archidiacon⁹ sedis apostolice. Tū ꝓpter seuiciā tormētoruz q⁹ g̃uissima ꝓtulit. q⁹ sup crate ferrea assat⁹ fuit Jō inter alios martyres tria hz ꝓuilegia. Primum q⁹ inť martyres solus hz vigiliā seu ieiuniū. Secūdū in octaua. q⁹ ipe solus cū. b. Stephano hz octauā inť martyres. sicut martinus inť ꝓfessores. Tertiū in regressionīb⁹ antipho narū qđ solus ipe. t paul⁹ hz. Paulus hz ppť excellentiā p̄dicatōis. sed laurenti⁹ ppť excellē tiam passionis. Quinto granū tritici q̄uis ē al B bissimū. t optimū. tñ ml'tipliciter teriť. quia tribulať. ita q⁹ dicať a tritura ꝑm Jsi. lib. xvij. vt sic purissimū in horreo granū recōdať. Beinō etiā cōmoliť vel teriť vt edať. Cū em̃ coquiť g̃ uissimum est. t ml'tū inflat. t humorem generat Si aūt assatū fuerit magis nutrit. t vētositatez facit vt dicit Jsaac in dietis. Sic. be. Laurēti⁹ q̄uis fuit interi⁹ mūdus in ꝓscia. pur⁹ i corpe. suo. attamē igne assat⁹. qđ testať. b. aug⁹. in sermone suo vbi s̃. Laceratos inq̄t art⁹ multa mē borū sectōne cōscisos subiecto igne ꝓcepit torreri. vt p̄ cratē ferreā q̄ iam de feruore cōtinuo vim in se haberet vrendi. ꝙuersorū alterna mutatione mēborū fieret cruciat⁹ vehementior et pena ꝓductior. De hac pena dicit. b. amb. in ꝑmone h⁹ festi dicēs. Btissimi laurētij martyris cui⁹ natalē hodie celebram⁹ passionē nosse vos credo. Et quantā ꝓsecutōz ptulerat. dilectōez vr̃am scire nō dubito. Tāta em̃ martyrij gl'a extitit p̄clarus q⁹ passione sua mūdum illustraret vniūsum. Illumiauit plene mūdū Laurentius eo lumie quo ipe accēsus est. t flāmis q̄s ipse p tulit oim x̄pianorū corda calefecit. Sexto g̃nū tritici vt dicit Jsaac qñ in ore masticať valz cō E tra morsum rabidorū canū. q⁹ exiccat venenuz Ita. b. Lauren. si deuote masticať in ore mētis p dilectōz ad ipm̃. t memoriam libabit a morsu rabidorū canū infernaliū. t extrahit venenum peccatorū qđ in Henrico impatore demonstrauit. De quo refert Jacob⁹ ianuensis. qui cum obijsset maxia ml'titudo demonū añ cellā cuiusdam heremite trāsibat. q̄ apta fenestra interrogauit vltimū q̄ nam essent. t ille. legio dmonū sumus q̄ ad mortē cesar ꝓperam⁹ si aliq̄d ꝓprij in eo repire possum⁹. adiurať aūt vt ad se veniret. q̄ rediens dixit. nihil ꝓfecimus q⁹ duz bona. t mala in statera fuissent posita. adustus ille Lauren. ollā aureā immēsi pōderis attulit. t dum supasse videbamur. illa iactata sup alia plurimū ꝓponderauit. tūc ego irat⁹ manu aureā ollā dirupi. Ollā calicē vocabat quē dictus cesar onicensi eccl'e in honorē sancti Laurē. fieri fecerat. t ipm̃ sanctū martyrē in mag̃ deuotione habuerat. Jō. b. aug⁹. in ꝑmōe. x. huius festi dicit. Beatū virū Laurentiū tota deuotōne debem⁹ suscipe. q⁹ p̄ciosum sanguinē suū ꝓpť deū tradidit. t tam sancte ꝙuersatōis fuit vt coronā martyrij tpe pacis inueniret. hec ille Jstō nobilissimū g̃nū. b. Lau. cecidit in trā aduersarioz t tyrānorū t auctum est dicēte aug⁹. vbi s̃.

Seuisti psecutor in martyrē sed auxisti palmā
dū aggeras penā. Mortuꝰ ei ē vt fideles mlti
plicaret. qz ſm augl. Hec totiꝰ cā passiōis ppt
quā morti est addictꝰ vir sanctꝰ fuit vt exemplo
sui sīles esse ceteros exhortaret. Jō in ſmōe di
cit amb. Quis eñ velit hꝫ exēplo ꝓ xpō arde
re cū Lau. vt posset cū laurentio coronari. q̄s
voluerit ad honorē laurentij sustinere penā vi
delicet ignē vt eternū gehenne nō patiat incen
dium. hec amb. Et qz mortuus est mltū fructū
attulit. sicut ptz de Hipolito quē cū omni fami
lia sua credere fecit in deū. ⁊ de mltis alijs. Et
sic talit tribulatus ⁊ purgatꝰ ductꝰ est ⁊ porta-
tus ab angelo in ḡnarium aule celestis cuz illo q̄s
conuertit. Jō pōt dicē illud ps. xvj. Probasti
me dñe igne me examinasti. sicut examinat ar
gentū transiui p ignē ⁊ aquā ⁊ induxisti me in
refrigeriū. vbi ſm Bern. lib. medita. Pax pie
tas. bonitas. lux. vꝛtus. splendor. hōestas. gau
dium. leticia. dulcedo. vita phennis. gl̄a. laus
reḡes. amor. ⁊ ꝯcordia. Et quō ad hꝫ refrigeriū
puenerit patz in legenda. vt clare vides.

Sermo tertius de eodem martyre.

Probasti cor meū
⁊ visitasti nocte. igne me examinasti. ⁊
non est inuēta in me iniq̄tas. ps. xvj. Sicut na
turales q̄ ebur est multū frigide nature. ita q̄
si sup carbonem igneum ponat sua frigiditate
mox extinguit. ⁊ ad pbandū ipm si sit vex po
nitur ad ignē. ⁊ si nō recipit adustionē. bonum
est ⁊ verū. Sin aūt. tunc est zophisticatuz. Ita
pōt pbari an pectē sit eburneus. sumat crinis
⁊ pectini supponat. q̄ si crinis nō cōburit. pe-
ctē eburneus credit. qz sua resistit frigiditate
calori carbonis ne crinis cōburat. Si aūt com
burit crinis. pecten de eboze nō credat. sed de
ossibus pisciū marinoꝝ. Spūal̄r ꝑ ebur intelli
gunt oēs xp̄iani q̄ debent esse frigidi ab oi estu
auaricie ⁊ mundane ꝯcupie. ſm illud Rabani
sup Mat. O opes maligna auaricia sp bonis
homib⁹ detestāda. Illos siq̄dem hoies probat
deus iactādo in ignē ꝯcupie. aut intollerantie.
dicente Jobe. j. Job. v. Totus mōs in maliḡ
positus est. i. in malo igne ꝯcupie. Jn hꝫ aliq̄ cō
burunt in signū q̄ nō sunt veri xp̄iani. De qui
bus ps. lvij. Supcecidit ignis. s. luxurie. auari
cie supbie ⁊ intollerātie. ⁊ non viderunt solem
In luxuria cōbustus fuit Salomō. iij. Re. xj.
In auaricia rex magnꝰ alexander. cui totꝰ mū-
dus nō suffecit. sicut legit in historia sua. In su
perbia Saul. de quo. j. Re. p totū. In intolerā
tia adhuc multi cōburūt. sicut impatiētes. Sz i
bis ignibus boni ⁊ veri xp̄iani nō cōburūt. s⁊
pbant ⁊ purgāt. Jō dicit dauid ps. xvj. Igne
me exami. sicut examinat argentū. q̄re hꝫ. certe
iō. qz sciunt illud qđ dicit deuotꝰ amandus in
horo. saꝑ. li. j. c. iij. Q⁊ tanta est ꝑeminētia eter-
ne gl̄e ad tempales ⁊ transitorias tribulatōnes
vt diligens pspectoꝛ deberet potiꝰ eligē multis
annis in fornace ignis ardentis velle toꝛq̄ri. q̄z
minimo ꝑmio in futuro velle ꝑuari. cū laboꝛ si-
ue merces ⁊ tibi sine fine. hec ille. Et talꝰ eburne
us verus xp̄ianus fuit. b. Lau. qui nec igne lu
xurie est ⁊ustus. quia credit fuisse ꝛgo. nec ig
ne auaricie. qz dispsit thezauros ⁊ dedit paupi
bus. nec igne supbie. qz humiliter lauit pedes
pauperū. nec etiā igne intolerātie cōbustus est
qz de eo scriptū est illud Esa. xliij. Cū ambula-
ueris in igne non cōbureris ⁊ flāma non consu
met te. qz ego saluatoꝛ tuus. Jō pōt cōuenienꝫ
dicere hec ꝑba thematis. Probasti coꝛ meum
⁊c. In q̄bus q̄tuoꝛ de ipo dicunt. Primum q̄
fuit a deo pbatus. Scōm q̄ fuit a deo visitat⁹
Tertū q̄ fuit a deo examinat⁹. Quartū q̄ fu-
it a deo inuent⁹ immaculat⁹. De ꝑmo notāduz
hō patiens ꝑbat iniuria ⁊ oppꝛobꝛio. Sic de
hoc legit in vitas patrū li. ij. c. viij. de q̄dā disci
pulo q̄ volebat scholas intrare i athenis Erat
aūt q̄dam senex positus añ collegiū q̄ intrantes
ꝑbauit de patiētia. ille q̄ cōuitijs affligebatur.
⁊ q̄ impatiens fuit intrare collegiū mīme est p-
missus. venit q̄ ꝑdictus iuuenis ad ostiū quem
vidēs senex ipm multū iniuriat⁹ est ⁊ oppꝛoba
intulit. ille aūt tāq̄ patiēs illa omia nō curauit
sed exoꝛto cachinno risit. ad quē senex. quid est
hꝫ qđ agis ego te iniurioꝛ. ⁊ tu rides. Cui iuue-
nis vt q̄d non rideā cū tribus annis mercedem
dederim vt hꝫ paterer. sed nūc q̄tis patioꝛ. Qđ
audiēs senex dixit. ingredere q̄ qz dign⁹ es in-
uentus. Ad ꝓpositū. sic btūs Lau. qz fuit pati
ens agnus q̄ mactat ad edendū. Ideo fuit pꝛo
batus deo pmittēte mltis oppꝛobꝛijs ⁊ toꝛmen
tis. mlta em oppꝛobꝛia audiuit. toꝛmēta maxi-
ma sustinuit. ⁊ in oībus patiens fuit. Jō figura
bat ꝑ Thobiā Tob. ij. vbi legit q̄ Tobias li-
benter sustinuit obcecatōz oculoꝝ ⁊ alias pas-
siones. ⁊ cū sui eū deriderēt ait. Nolite ita loq̄.
qz filij sanctoꝝ sumus. ⁊ vitā illā expectamus
quā deus daturus est his q̄ fidē suam nūq̄ mu
tant ab eo. Jta. b. Lauren. passus mltitudinez
dolorū tam in vbis q̄ in plagis fuit sp patiens
qz sustinuit ꝑ vita eterna q̄ non dat impatienti
Teste Orig̃. q̄ dicit Cuncta que hō passus fu
erit in hac vita. si absq̄ pfecta ferant patientia
a celesti ꝑmio sit penitus alienus. Ideo hugo
de claustro anime li. j. laudat beatū Laurentiuz
vltra abꝛaam. qz multa sustinuit. ⁊ tñ in omib⁹
fortis fuit ⁊ patiens. dicens. Fortissimꝰ abꝛaaz
b. Lauren. fortioꝛ fortissimo Abꝛaam q̄ filium
suū deo obtulit. Laurē. scipm ꝑ filio deo hic
ignem parat. colligit filiū. gladiū euaginat. sed
angeluz audit pbibentē ne ꝑficiat. Ille ad ignē
positus xp̄m ꝑdicat carnifices q̄ vrgentes car-

R

bones mīstrabant ꝙbis non exasperat Abraā qz obediens fuit filiū recepit incolumē. Ille ḡa patiēt ꝑseuerat in tormētis a dei filio suscipit in salutē. Hec hugo. Ideo dixit Gras ago tibi dñe qz ianuas tuas ingredi merui. Scdo hō sapiēs ꝓbatur argumēto sicut scholaꝛ sapiēs in schol' quem volēs ꝓbare mgr ꝓponit sibi argumentū arduū. qđ si scholaris debite expedierit ⁊ soluerit sapiens reputat'. ⁊ tal' nōn ꝯ locatum exaltatur. Sicut etiā legit Dan. vj. Rex balthasar volēs ꝓbare sapientiā danielis ꝓposuit sibi obscurū argumentū qđ fuit mane thetel phares. Ille aūt sapiēt' exposuit ⁊ dissoluit vt ꝺr ibidem. Jō exaltauit eū indutis eū purpura ⁊ torquem auream collo eius circūdedit. Sic.b.Lau. ꝓbatus est ⁊ sapiens inuent' est. Nam tyrāno obijcienti sapiēs dabat respōsum Nā cū thezauros peteret ille colligens pauperes dixit. Ecce isti sunt thesauri eterni q̄ nunq̄ minuunt'. sed crescūt. q̄ in singul' diuidunt et i oibus inueniunt'. horū em̄ man' thesauros i celum deportauerūt. Pulchra ⁊ sapiēs respōsio ꝓquā ostendit q̄ spūalia bona alīs cōmunicata nō minuunt' ſz crescūt. Quō aūt ꝑnt ad inuicem cōicari bona spūalia ostēdit.be.aug'.li.v. ome'.dicēs. Cōgaude illi cui deus aliquā graz dedit. ⁊ potes in illo qđ in te nō potes. Ille forte hz ꝙginitatē ama illā ⁊ tua est. tu habes maiorem patiam. diligat te ⁊ sua est. Ille pōt satis vigilare. si nō inuides tuū est studiū. Tu forte potes ampli' ieiunare. suū est si amet te. ℔ ideo qz in illo tu es ꝓpetatem hns. sed p charitatem tu es. hec ille. Ostēdit etiā in hac sapiēti respōsione q̄ bona tpalia donata paupib' augent'. sed ꝙata minuū. t. Qđ testat' etiā Job. Cryſ. Qui collocat thesauros suos in mūdo non habet qđ sperat in celo. nec respiceret celū si nihil in eo haberet repositū. qđ ꝓ aia tua fecer' tuuz est. qđ aūt relinq̄s amittis. ⁊ subdit. Que stulticia est ibi thesauros reponē vbi exitur' es. et illic nō ꝑmittere quo itur' es. Illic ſbam tuā collocа. vbi est tua patria. hec Chryſ. Facere em̄ oportet ꝑm exemplū cuiusdā regis. De quo refert Barlaā in distinctōib' Josaphat. In qdā mag̃ ciuitate tal' erat consuetudo vt quendā ex eum oi anno in regē eligerēt q̄ faciebat q̄cq̄d volebat ⁊ in delitijs viuebat. Cōpleto igit' āno ciues in ipm̄ irruebāt. ⁊ nudū p totā ciuitatem trahebāt. ⁊ tandē in remotā insulā mittebāt. et relegebāt vbi deficiente cibo vl' vestitu fame et frigore deficiebat. Quidā aūt sublimat' in regē cū consuetudinē ciuium sciret. infinitos thesauros ad insulā trāsmisit vbi post annū in exiliuz relegat'. ceris fame deficientib' delitijs abūdauit. Et exponit dicēs. Ciuitas hec mōus est. ciues sunt ꝑncipes tenebraz q̄ nos falsa mōi delectatōe alliciūt nobisq̄ nō sperātib' supuenit mors. ⁊ sic nudi trahimur in locū miseriaz vbi nō possum' cibū inuenire. Nūc ḡ exq̄ scim' cōsuetudinē horū ciuiū. ꝑmittam' diuitias ad eū num locū ꝑ manus egenoz. sicut fecit.b.Lau. Et ℔ etiā cōsulit saluator Mat. vj. Thezaurisate vob thesauros in celo ⁊c. Tertio hō fortꝭ ꝓbat' ꝓlio ⁊ supplicio. sicut ꝓbat' est.be.Job. ciusdē.j.c. cui hostis antiquus sepe mortem minat' est. Corp' ei' ḡui vlcere vulnerauit. deniq̄ charissimos filios extinguebat. ⁊ oia alia bona tpalia auferebat. nec tñ a fortitudie animi potuit ipm̄ ꝑ hec supplicia remouē. Sic.b.Lau. ꝓbatus est ⁊ fortis inuent'. qz deci' omne genꝰ tormētorū sibi minat' est. vt ipm̄ exterreret. ni si idol' sacrificaret. sed ipe mortē libēt' ꝑ christo sustinuit. vt vitā inueniret celestē. Et pōt deipso exponi illud.ij. Macha. vj. Iste gloriosam mortē magis q̄ odibilē vitā ꝓplectēs volūtarie ꝓbat ad suppliciū. Nz ꝑm Chryſ. Beli' est ꝑ tpe mori ⁊ in eternū viuē q̄ ꝑ tpe viuē ⁊ iq̄petuū mori. Probat' est etiā dolore corpis. qz exꝓt' est fustes scorpiōes laminas ferreas plūbata. omia genera tormentoz. ⁊ tādē craticulā ferreā. Sed quo magꝭ cruciabat' in deo magis delectabat' dicēs. Infelix has epulas sp optaui. Probat' est ꝑ subtractōez ꝑris sui charissimi Sixti. post quē clamauit. quo ꝓgrederis sine filio pat'. quo sacerdos sancte sine mīstro ꝓperas. Sz tñ nō doluit de eius subtractōne. qz sciebat q̄ hunc quē habuit fidelē patrē. habitu rus esset in breui coheredē. Non em̄ fecit ℔ sanctus martyr sicut nūc faciūt hoies q̄ de morte amicorū ⁊ parentū flent dolent ⁊ tristāt'. Cōtra quos ꝺr ꝑ Cipianū. Et hr̄ in.c.xiij.q.ij. Qua q̄ est ꝓpostez. flendū nō est ꝑ morte amicoruz ⁊ charorū. qz eos nō amittim'. Probat' etiam est amissione rerū tpaliū. qz oia bona eccl'e que erāt in eius ptāte tyrannus rapuit. sed talem amissionē nō curabat. Legerat em̄ ℔ ꝙbū sapientis Catonis. Ereptis opib' nolito timē dolendo. sed poti' gaude ⁊c. Legerat etiaz exempla ꝓhoz antiquorū. de numero quoz vn' fuit nomine anaxagoras. de quo refert Endox' in gestis ꝓhoz ⁊ Valeri'. Hic cū in Azia ad moduz dies esset oibus derelictis possessionib' ob ḡ'tiam studēdi diutinā pegrinatōz assumpsit. Cū aūt post mlta tpa reūsus esset ⁊ possessiones destas videret non tristabat' sicut mō nos facim' amissis rebus nris in parte vel in toto. sed ait. Ego non essem saluus nisi possessiones iste deperissent. Quia viri pfecti nō curāt de amissiōe rerū tpaliū. scientes q̄ omia cito finiunt'. De his dicit apls ad Heb. x. Rapinā bonorū vrorum cā gaudio suscepistis. Et ℔ quo ad ꝑmuz Quantū ad scōm ostendit in his ꝙbis q̄ btūs Lau. sit a deo visitat'. cū dicit. ⁊ visitasti nocte Circa qđ notandū ꝑm auroꝛē li. ꝓpriorum. ix.

Nox dicta est a nocēdo. qz nocet oculꝫ. Est etiā nox tpus nocentib⁹ aptū. z peccātibus tollens verecūdiā. Juxta illud Ouiō. de arte. Nox et amor vinū nihil moderabile suadēt. Illa pudore caret. liber amorq; metu. Et capitl̄ō lib̄ pbatchor vio Moralitē h̄ p noctē intelligit tribulatō q̄ multotiens nocet bonis q̄ sunt q̄si oculi et lumen aliorū. qz sepe sensualitatē perturbando obscurat. Et hoc testificat eccl̄a sanctorū. sic legit de xp̄o Mat. xxvj. q̄ cepit instāte tribulatōne sua tristari z mestus esse dicēs. Tristis est anime mea vsq; ad mortē. Ita etiā pōt dici ō aliis quorum sensualitatē tribulatio mestificat et obscurat. Quia dicit doctor Amādus li. j. c. xiij. in hora. sap̄. Tribulatio cū p̄sens est mestica z p̄stat. cū aūt p̄terit z victa fuerit summe letificat breuēq; amaritudinē z longā p̄solatōez facit. Etiā sicut nox est tps aptū animalib⁹ nocētib⁹. qz tunc lupi intrā t domos villanorū eis damnum inferēdo. Sil'r apri intrāt vineas z agros z q̄ inueniūt lacerāt. q̄ al's in cauernis de die et antris suis latitāt. vt dicit Greg⁹. Ita in nocte tribulatōis lupini tyrāni etiā aptis crudeliores plus solito nocēt bonis xp̄ianis z vineā dñi sācta ecc̄laz magis deuastāt. qz hec est hora eorum sicut xp̄s dixit iudeis ad se nocte venientibus vt eū caperēt. hec est inq̄t hora vr̄a z p̄tās tenebrarū. Lu. xxij. Ita etiā fuit quo ad p̄sens qz crudel' inimicus deci⁹ in nocte tribulationis mlt̄ū deuastauit vineā domicā. mlt̄a milia martyrum occidendo. In q̄ q̄dem tribulatōne dñs ip̄os visitauit diuina z cōsolatōe. vt implerēt illud dictū dauidicū. Cuz ip̄o sum in tribulatōe Et h̄ ostendit h̄ in suo martyte Laurē. gloriosō q̄ dicit. Visitasti nocte igne. s. tua gl'osa atq; diuina p̄solatōe. Et est notandū q̄ in nocte tribulatōnis visitauit deus Laurentiū p q̄tuor p̄solatōes quas sibi fecit. de q̄b⁹ dr̄ in p̄s. cxxxviij Et nox illuminatio mea in delitijs meis. Nox em̄ tunc in delitias x̄ti. q̄ tribulatio amoris dulcedine superat. Sicut. b. Lauren. sua tribulatio in dulcedinē x̄sa fuit q̄ dixit. Discе miser q̄ tormenta tua mihi epule sunt. qz Ām Aug⁹. Omnia seua. omnia immania. facilia z p̄pe nulla facit amor. Sicut de h̄ refert Valeri⁹ in poli. li. viij. Q̄ dyogenes p̄bus tanto amore ad celestia estauit q̄ mortē nequiens expectare naturalem. igni se dedit p̄cipitem. sicq; spm̄ p amoris desiderio exalauit. Ita etiā. be. Laurenti⁹ ex magno amore quē habuit ad p̄mia eē̄na mlto tpe añ naturalem mortē nō timuit ignis incendium. Scđa causabat ex securitate gr̄e. secur⁹ em̄ erat q̄ in sua tribulatōe a gr̄a cadere nō poterat. Et h̄ tangit ibi. qz tenebre nō obscurabūtur a te. Tūc em̄ tenebre nō obscurabunt quando q̄s in tribulatōe positus p pene caligine nō obnubilat. sicut factū est de. b. Lau. Jō pot at dicere cū ap̄lo ad Ro. viij. Certus sum q̄ neq; mors neq; vita z̄c. Tertia causabat ex serenitate p̄scie. Ideo subinferēt. z nox sicut dies illuminabit. qz tribulatio luce p̄scie serenat. Istaz serenitatē z lucem p̄scie habuit. b. Laurentius q̄ dixit. mea nox obscurum nō h̄z. Quarta cōsolatio causabat ex certitudine gl̄e. Ideo subiūgitur. Sicut tenebre eius ita z lux ēi⁹. Tunc em̄ lumen est sicut tenebre q̄n quis recipit multitudinem celestiū gaudiorū p̄m mlt̄itudinem passionū. Juxta illud p̄s. xciij. Scđm mlt̄itudinem dolorum meorū cōsolatōes tue letificauerunt animā meā. Istā certitudinem celestis gl̄e habuit q̄n dixit. Gr̄as tibi ago dñe. quia tanuas tuas ingredi merui. z tantū de secūdo.

¶ Sermo quartus de eodem martyre

IGne me examina sti. z non est inuenta in me iniqui. psal'. vbi supra. Dicunt naturales q̄n hō veneno intoxicarēt si eius cor extraherēt z in ignē ponerētur cōburi non posset. Nō ꝓbat. b. aug⁹. di. Q̄ consuetudo erat antiq̄tus q̄ corda impatorū post mortē igni cōburebant. z cineres in solem in loco ponebant. accidit vt q̄daz impator moreret cuius cor cū ad ignē positū fuisset non potuit cōcremari. z mlti sup h̄ ammirabāt. z oēs mgr̄os z sapientes illius p̄uincie vocauerunt. z ab eis causam q̄sierūt. Tandē inuenerūt causam naturalē. z dixerūt q̄ impator essz veneno intoxicatus. z ꝓpter venenū nō posset cor illi⁹ cōburi. Tunc extrahentes cor de igne. venenū fugauerūt. z iterū ad ignē posuerūt. z mortici neres est redactū. Et dicūt naturales viterius q̄ tale cor sic intoxicatū post nouē annos i lapidem p̄ciosum noie phitrophiluz transmutat. q̄ habet has x̄tutes q̄ ꝓtegit a fulmine et tonitruo. dat victoriā p̄tra hostes. z a morte subita nea custodit. Spūal'r q̄uis venenū significat generalius peccatū tñ in ꝓposito sūmē possum p amore dei. Recte em̄ sicut venenū dulce ē et hoiem interficit. sic amor x̄pi est valde dulc⁹ de notis hominibus z p̄fectis. sicut dicit. b. augustinus li. v. confeſ. ¶ Hēoria de te bone iesu sup mel dulcis cogitare de te plus q̄ cibus. loq̄ de te plus q̄ refectio. noscere te p̄fecta dilectio. amare te vita eterna est. Hic amor dei tātus est q̄ hoiem interficit. etiā aliq̄n morte corpali. sic̄ patet de dyogene supra p̄mone p̄cedenti membro. ij. Si em̄ hoc amore cor hominis inflammatur nullo igne cremat. sicut testat appanius in canticis canticorū dicens. Electa nāq; mens q̄ vere in dilectōne dei fuerit inflāmata nūq; metuit p eius amore. p eius noie. p eius fide. neq; ignē neq; bestias neq; gladij rigorē. Nō manifeste patz de sancto Lau. q̄ licet in ignez fuisset positus. tñ cor eius amore accensum cremari ñ

potuit. sicut de hoc dicit aug⁹. in ſmone huius diei. Igne. b. Lau. accensus flammarū nō sensit incendia. ⁊ dum xp̄i arderet desiderio persecutoris pena nō ardet. Inc̄tum em̄ in illo fiōi ardor fuerit intantū supplicij flāma refrigescit Et subdit. Corporaliter. b. Laurenti⁹ laborabat in incendio. sed amore xp̄i succensus materialē restringit tyranni ardorē. hec ille Ex qua autoritate patet q̄ cor eius amore accēsum nō potuit igne inflāmari. Sed nūc cor ei⁹ vel aīma ꝟsa est in lapidem p̄ciosū quo platee celestis ierusalem ⁊ muri decenť sunt ornati. Et habet virtutes lapidis p̄libati. q̄ ꝓtegit sibi fuientes a fulmine ⁊ tonitruo districti iudicij ⁊ ignis eēni q̄ dicet malis. Ite maledicti in ignem eternū Bat. xxv. Bat etiā victoriā ꝓtra hostes hūani generis. sicut patet de henrico impatore supra ſmone secūdo. ⁊ liberat a subitanea morte Non em̄ p̄mittit sibi famulātes morte mori impuisa. Et q̄ non potuit cremari mens ei⁹ ⁊ corp̄ in ꝟbis p̄libatis. in quibus dicit. Igne me examinasti. In his. b. Laurenti⁹ a duob⁹ commendať. P̄rio a passionis acerbitate. ibi. igne me examinasti. Scō a vite sue puritate. ibi. ñ est inuenta. Circa p̄mū est notandū Alique res examināť igne. vt aurū ⁊ argentum. alique aq̄ vt vasa plena vl̄ vacua. alique sonitu. vt campane an sint integre vel fracte. Quedā aūt vento vel flatu sicut granū vel palea. Dixi p̄mo q̄dam res examinanť igne vt aurū q̄ō est valde solidū ⁊ cōpactum. ideo in igne positū nō euaporat neq̄ in pondere minorať. nec cōsumitur. sed solū liquescit. Et si quid habet impuritatis ⁊ sordis deponiť ⁊ ampli⁹ depurať. vt dic autor p̄pe. li. xvj. Quid p aurum nisi beat⁹ Lau. L aptius p̄figurať. sicut aurū inter omia metalla est candidius p̄unis suppositus. ⁊ habz ꝟtutē lepre extersiuā. q̄ limatura auri in cibo vel potu sumpta a lepra p̄fuat. vl̄ saltez eaz occultat Ita. b. Laurentius inter alios martyres cādore puritatis rutilat. Sicut h̄ declarat Aug⁹. in vna autoritate bñ sonante quā inuenies s. ſmone secūdo. ibi. Nisi granū frumēti. q̄ per ignez omis impuritas ab eo est totaľ purgata. Habuit etiam. b. Lauren. ꝟtutem q̄ a nob p̄t extergere seu abstergē leprā spūalem peccatoz ſi passionē ip̄ius in nob devote masticam⁹. quia legitur q̄ suis inimicis sicut Hipolito q̄ ip̄m in carcerauit veniā impetrauit. ⁊ maculā vitiorū expurgauit. vt hr̄ in legenda. Legiť etiā q̄ quidam iudex nomie stephan⁹ tres domos ecclesie. b. Lau. abstulit ⁊ iniuste possedit. Hic cum mortuus esset añ iudiciū ductⁿ est q̄ō videns. b Lau. ip̄m accessit ⁊ tribus vicibus brachiū ei⁹ durissime strinxit. Judex ꝟo dedit sniam vt ille q̄ aliena abstulisset in locū iude ꝓditor⁹ trade reť. Sz sanct⁹ ꝓiectus martyr quē idē amauerat in vita sanctū Lau. accessit. ⁊ ꝓ eo veniam p̄cať. Ille aūt statim ꝓ stephano p̄caturus accessit ad xp̄m. eiq̄ cū alijs veniā impetrauit. vt ad corpus rediret. ⁊. xxx. dieb⁹ pniam ageret. q̄ō ⁊ factū fuit. ⁊ tunc oia ablata restituit. et p⁹ xxx. dies ad dñm migrauit. Et si h̄ inimici suis fecit. ml̄to magis faciet nob. qui passionez eius recolimus ⁊ festū eius solennit̄ celebram⁹. Jō clamemus ad ip̄m cū sancta mr̄e eccl̄a dicētes. Beate Laurenti xp̄i martyr intercede p nobis Ex iam dictis patz recte sic̄ auruz est inter alia metalla purissimū. ⁊ lepre absterſiuū Sic btūs Lau. inter alios martyres obtinet p̄ncipatum ſm Guil'. in rōali diuinoz̄ dicens li. vij. Et absterget suoz̄ crimina deuotoz̄. Illud nobilissimū aurū. b. Lau. hodie in igne est examinatuz ſm illud qō p̄dixit sapiēs P̄ouō. xxij. In igne p̄bať aurū ⁊ argentū. sed nō est minutū sed cōstans inuentū. Ideo figurať est p quēdā puerum. de quo refert Valeri⁹ in p̄dol. li. iij. Alexandro magno sacrificāte. q̄dam puer assistēs arrepto thuribulo thurificauit. carbo autez ardens in brachiū pueri delapsus est. Et licz cremareť ⁊ odor ad circūstantes venisset. puer tñ brachiū immobile tenuit. ne sacrificiū impediret Alexāder aūt ip̄m cremari p̄misit sic volēs puerum examinare. Sic verus alexander Jesus xp̄s p̄misit cremari carnes sui pueri Laurentij ita vt de ip̄o potest exponi illud Eccl. xxxviij. Vapor ignis vrit carnes eius. ⁊ in caloze formacis concertať. Et h̄ fecit ne sacrificiū impediret. Quia dñs ꝓsolabať ip̄m dicēs. fil̄ hodie caīť. P̄uer meus noli timē cū trāsieris p ignē flāma non nocebit te ⁊ ardor ignis nō erit in te. Fuit D tñ iste ignis pena acerba ex q̄tuor. P̄rio ex doloris immensitate. q̄ ignis est maxie afflictiu⁹. Ideo dr̄ Esa. xxxiij. Quis poterit habitare de vob cū igne deuorāt. q. d. nullus. vl̄ pauci Se cūdo ex pene acerbitate. q̄ mēbra ml̄tis vulneribus lacerata ⁊ conscissa aduri fecit. Ita vt dicere p̄t illō Job. xvj. Nō pepcit ⁊ effudit i terra viscera mea ⁊ scidit me vulnere sup vulnus. Tertio ex tempis diuturnitate. ſm illud amb. Non em̄ fratres. b. Lau. simplici ⁊ breui passione puniť. req̄re supra. j. ſmone de sancto lau. mēbro. j. Quarto ex pene diūsitate. q̄ oia genera tormentoz̄ in eius corpe fuerūt expta. vt dicere posset cum ps̄. lxxxvij. Omēs fluct⁹ tuos induxisti sup me. Secūdo aliq̄ res examinanť tactu. vt videm⁹ de argento qō examinať i lapidis tactu ⁊ si est sonoz̄. bonū est argentum. Sic de⁹ examinauit tactu corp⁹. b. Lau. q̄ totus fuit in corpe laceratus ⁊ adustus. ⁊ tāq̄ argentum electū est inuētus. Jō p̄t exponi de eo illud Job. ij. Mitte manū tuā ⁊ tange os eius ⁊ carnē. et tunc videb⁹ si in faciē bñdicat tibi. Et possunt esse ꝟba decij q̄ misit carnē beati Lau.

crudelit tangere q̄ tunc gr̄as agens dominum
bñdixit. Ita vt dicere pōt cū ps̄. xxxiij. Bene-
dicam dñm in omni tpe. Sed tale argentū elec-
tum nos nō sumus ꝓhdoloꝛ. qꝛ cuꝫ a deo ta-
ctu tribulatōis examinamur non sum⁹ sonoꝛo-
si bñdicētes dñm sicut ipe fecit. Jō de nob dic̄
dñs Hiere. vj. Argentū reꝓbū vocauit vos.
Tertio examinanť aliq̄ res sonitu. sic̄ sonus
grossus bonus vel malus. Ita. b. Lau. exami-
E natus nō dedit sonitū murmuris sꝫ laudis. nō
sonitū blasphemie sed cōfessionis deuote. quia
dicit. Assatus nō negaui nomē sanctū tuū. inꝛ-
rogatus te xp̄e ꝓfessus sū. Ita adhuc inueniūť
boni xp̄iani fideles q̄ cum a dño examināť exa
mine tribulatōis. amissione rerū suarū vel ami
corū. sonitū deuotōnis ostendūt dicentes cum
Job. c. j. Dñs dedit dñs abstulit sicut dño pla
cuit ita factum est. sit nomē domi benedictum.
Et illi demōstrant q̄ sunt vasa. non aūt vacua
sed plena plenitudine gr̄aꝛ. ꝛ vere beati sūt illi
quia ſm ps̄. xxxvj. bñdicentes ei hereditabūt
terrā. quam terrā. reuera terrā viuentiuꝫ. de q̄
idem ait alio in loco. Credo videre bo. d. in ter
ra viuē. ꝛ etiā terrā morientiū. s. pñtem. Quis
eñ ad temp⁹ in pditōne rerū examinanť. tamē
in oibus postea remunerauť. Sicut legitur de
Job. c. vl. Cui dñs oia addidit duplicia q̄bus
terrā hereditauit. Sed sunt heu plurimi q̄ cū a
dño benigne examinanť. qui quos amat argu
it ꝛ castigat. Apoc. iij. nō hñt sonitū laudis sed
murmuris. nō ꝓfessionis sꝫ maledictōis. Jdeo
vere sunt maledicti. qꝛ maledicētes ei disperi-
bunt. ſm illud ps̄. xxx vj. Qđ figuraťū ẽst de iu
deis Exo. xvj. qui cū deficeret eis cib⁹. ꝛ victua
lia que portauerūt de egypto. murmurauerūt
ꝓtra dñm dicentes. vtinā mortui essem⁹ p ma-
num domi q̄n sedebam⁹ sup ollas carniū. Jō
oēs tales dispierūt. nec in tertā ꝓmissionis in-
trauerūt. sed mortui sunt in ꝓspectu dñi in des-
to. vt hr̄ Nume. xiiij. Jō nos nō sic fratres cha
rissimi. sed cū venerit tribulatio leti ei assurga-
mus. Sicut de ih̄ dicit doctor Amādus in hor.
sap̄. lib. j. c. xiij. Cū tribulatio aduenerit exi ho
sti obuiā tanto benigne eū recipiēdo. ꝛ dic cor-
de iocūdo. Beneueniat amica mea tribulatio.
Quarto aliq̄ res examinanť vento vel flatu
sicut palea vel gn̄um. granū cadit in terrā. pa-
lea aūt in aera extollit ꝛ hincinde dispgit. Ita
examinatus est. b. Lau. ꝛ habuit similitudinez
grani. qꝛ cecidit in terrā humilitatis ꝛ nō i altū
elatōis. cuius esset iactat⁹ in ventum honoris.
Jō legit de ipo euangeliū Joh. xij. Nisi gn̄uꝫ
fruměti ꝛc. Sed sunt ecōtra m'ti q̄ cū in hono-
rem nō exaltanť sunt hūiles. nec a vēto sicut pa
lea dispgunť. Cū aūt in vētum honoris ꝓiciū
tur statim in elatōꝫ resoluunť. Et tal' fuit Saul
q̄ fuit humil' custodiēs iumēta prīs sui. ꝛ ꝓpter
hanc humilitatē electus est in regē. sed ꝓiectus
in ventū regij honoris. sicut palea in altuꝫ sup
bie se subleuauit Jō dixit ad eū Samuel. j. Re
gum. xv. Nōne cū paruulus esses in oculis tuis
caput in tribubus isr̄l' factus es. q. d. sic. Sꝫ p-
pter supbiā tuā regno ꝓuaberis. Sed sic nō fu-
it. b. Lau. sed qui añ honorē fuit humil'. in ho-
nore humilioꝛ est effectus. Nec etiā in vēto tri-
bulatōnis ꝓ vituperiū est dispsus. qꝛ infideles
sepe ipm vitupabant. sed tulit patienť. Sꝫ est
notandū. qñ non est aliq̄s vētus. remanēt simil'
palee ꝛ frumentū. qñ aūt horrea sunt ventosa.
aristē ꝛ palee euanescūt. Cū aūt est vētus vali
dus tunc palee simil' ꝛ frumētum dispgunť. nisi
illa q̄ in horreo sunt locata. Sic qñ nulla est p-
secutio. boni ꝛ mali insil' sunt nec ab inuicē dis
cernunť. Cum vo tribulatio aduenerit. mali re
cedunt. ꝛ boni remanēt. Cū aūt maxima tribu-
latio aduenerit. sicut erit tpe autixp̄i tūc nō so-
lum mali. sed etiā multi qui videbanť electi esse
recedēt. ꝛ solū illi remanebūt q̄ in horrea beati-
tudinis eterne ꝓ diuinā ꝓdestinatōez collocati
fuerint. Et hoc quo ad p̄mū. Quantū ad scōm F
notandū. Videm⁹ ad experientiā q̄ aurꝫ i igne
maioꝛē acq̄rit puritatē. lutū aūt vel palea facit
fumositatē. Sic viri sancti in igne tribulatōnis
acq̄runt sanctitatē. mali aūt iniq̄tatem. Qđ de-
clarat. b. Aug⁹. Et hr̄. xxiij. q. iij. c. Nabubho
donosoꝛ. Nōne nabuchodonosoꝛ p⁹ innūeras
impietates flagellatus penituit ꝛ regnū qđ pdi
derat rursus accepit. Pharao autez in ipis fla
gell' durioꝛ est effectus ꝛ perijt. Et idem in lib.
de ciui. dei demōstrat tribus exemplis dicens
Manet dissimilitudo passoꝛū in similitudine
passionū. Nam sicut sub vno igne aurum ruti-
lat ꝛ palea fumat. ꝛ sub vna tribulatiōe stipule
cōminuunť ꝛ fruměta purgāť. Ita vna eadem
q̄ tribulatio bonos ꝓbat ꝛ purificat. malos fu
scat ꝛ extermiat. vñ eadem afflictōe mali deuz
detestanť ꝛ blasphemāt. boni aūt ꝓdicāt ꝛ lau
dant. hec ille. Ita. b. Lau. in igne tanq̄ auruz
rutilauit. decius aūt correptus a Laurentio so
lum fumigauit. Ille inuēt⁹ est sine iniq̄tate. iste
mortuus est plenus soꝛditate. ille purgat⁹ celū
ascendit. iste cōminutus ad infernū descendit.
vt pleni⁹ hr̄ in legenda. ꝛ tm̄ de secundo.

Sermo ūmus de assumptōe beate v̄gis.

Assumā ꝛ regna
bis sup oia que desiderat aia tua. Ita
scribit. iij. Re. xj. Dicit platearius sponsa sol'ē A
herba frigida ꝛ humida in secūdo gd̄u ꝛ est cō
munis omibus. Et eius succus bulitus valz cō
tra venenū sumptū interius. valet etiaz contra
morsum canū venenosum si sup vulnus ponā-
tur. huius florē sol ad se trahit. qꝛ ſm Jsiō. qñ
sol oriť flores suos apit. ꝛ cū occubuerit iterum

Sermo

se claudit. ⁊ sic sequit motum sol. Spūaliť per hunc florē beatissima ỽgo maria designať. q̄a fuit frigida ab omni calore peccatorū. ⁊ humida ex plenitudine grāz. Quia dicit aug⁹. Luz de peccatis agit de maria nullā ꝓsus volo habere mentiōez. q⁹ scim⁹ q̄ illi plus est collata g̃tia ad vincenuū ex omni pte peccatū. q⁹ ꝯcipere ⁊ parere meruit eū quē constat nullū hr̃e pctm̃. Est etiā cōmunis omib⁹ tam peccatoribꝰ q̄z iustis. Teste Berñ. in ꝑmone. Maria oib⁹ cōis facta est. omnib⁹ sinū misericordie aperuit. ⁊ de plenitudine eius accipiūt vniūsi. captiuus redemptionē. eger cōsolatōz. peccator veniā. iustus g̃tiam. angeli leticiā. filius dei carnis substantiā deniq; tota trinitas gl'am. Eius succus h̄ ē gr̃a spūal'r bulita valet ꝓtra venenū peccatorū. q̄a peccatorē quē deus p suā non pōt saluare iusticiam Maria p suā gratiā saluat infinitā. vt dicit Chrys. de p̄rogatiuis. b. ỽgis. Valet etiā cōtra canū morsum. i. demonū q̄ magis terrēt̃ marie p̄conio q̄z suo supplicio. ꝑm Chrys. i homine. Istū iocūdissimū florē mariā vir
B ginem ⁊ spōsam veri solis traxit ad se idē ver⁹ sol iusticie xp̄s ihesus p assumptōz venerandaz qđ testať. be. Hiero. in ꝑmōe hod. Virgo inq̄t singularis ⁊ ỽgo regal'hodie a ꝓp̄rio filio suo ad thronū dei vehit̃. ⁊ in ipa sede trinitat⁹ collocať. Quod figuratū fuit hester. ij. vbi legit̃. q⁹ hester ỽgo speciosissima ducta fuit ad cubile regis asueri. ⁊ rex ipam amauit sup omēs et dedit ei potestatē sup omia. Ita xp̄s cum tota celesti curia duxit hodie mariā ad celeste cubile patris sui. Et h̄ ꝓmiserat sibi in ỽbis thematis. Te assumā. In q̄bus ỽbis tria tanguntur. ꝓimo dilectio maternal'ad quā a filio inuitatur. ibi. te assumā. Secūdo exaltatio p̄ncipalis p quaz sup angelos sublimať. ibi. ⁊ regnabis. Tertio p̄miatio eternalis. q⁹ bonis omnib⁹ satiatur. ibi. sup oia q̄ desiderat aia tua. Quātuz ad ꝓmum est notādū. Sicūt naturales ⁊ p̄serti ꝑetrus de cres. li. vij. q⁹ prata sunt fecūda cum herbe ad debitū augmentū p̄uenerint. ⁊ flores cōpleuerint añq̄ ad casum floris ⁊ siccitatez p ueniāt. Nam si maturius secanť erit aquosum fenū nō p̄bens animalib⁹ solidū nutrimentum ⁊ hmōi nō est statim inducendū. sed p aliq̄t dies vt siccet dimittendū. ⁊ tūc in horreū reponēdum. Horať p prati ỽgo bñdicta maria in
L telligit̃. ꝑm q⁹ hr̃ in psalterio eius qđ approbauit papa Jobes. xxij. Aue prati floridū qđ efficit g̃uidū auster sancti spūs. Et maria prato a ptissime compať. q⁹ sicut ait ꝑetr⁹ vbi s. Felix est prati positio qđ hz in seriū fluentem qđ poterit q̄tiens opus fuerit irrigari. ⁊ q⁹ non habeat nimiū estū q̄ herbe posset nō cōplete exicari. Ita maria habuit sup se riū amenissimū spūm sanctū a quo fluxerūt largissime aq̄ gr̃arū q̄ eā fecūdauerūt ꝑm illud Lu. j. Spūssanctus supueniet in te. Nec etiā habuit estū carnalis ꝯcupie. sed flores ỽtutū nō cōburēt̃. q⁹ dei filium genuit. ⁊ ỽgo in eū ꝑmansit. sicut hr̃ i. c. firmiter credim⁹. de sum. tri. ⁊ fi. ca. vbi dicitur Unigenitus dei filius ihs xp̄s a tota trinitate cōmunit̃ incarnat⁹ est ex maria sp ỽgine. De h̄ etiā hr̃ in ꝑmone Arnonis q̄ dicit. Torrēs diuine voluptatis in eā supueniēs affluit in cui⁹ mirabili suauitate ⁊ ineffabili voluptate deum ⁊ hoiem cōcepit. Et subdit. Non em̃ ibi carnal' ꝯcupie estus veniēs ex voluptate carnis afflauit vbi spūssanct⁹ ignis diuin⁹ penetrās affuit hec ille. Et q⁹ fuit irrigata aq̄s gratiaz ⁊ exsiccata ab estu carnal' ꝯcupie. iō ptulit in se multos flores ỽtutū. Recte sicut pratū qđ riuis irrigatur ⁊ ab estu sol'nimiū clongať ornať decēti ornatu florū in q̄bus visus recreať. Protulit
B igit̃ in se violas humilitatis ⁊ rosas rubentes p fecte charitatis. q⁹ dicit Bertram⁹. In hac ỽgine maria tota trinitas tantā abundantiā hūilitatis ⁊ charitatis posuit q⁹ mirabile fuit q⁹ corpus suū ex abundantia gr̃e nō crepuit. Protulit deniq; lilia albentia puritatis ⁊ rutā ỽginal' castitatis. Quis em̃ hoim fuit ea purior q̄ tāta nitet puritate. q⁹ sub celo nō pōt maior repiri. ꝑm Anſ. in li. de ꝯceptōe ỽginis. Quis ea castior q̄ est speculū sine macula ⁊ ỽginuz norma certe nemo nisi xp̄s filius ei⁹ vnigenitus q̄ ē cādor lucis eterne Sap̄. vij. Produxit insup omnes flores ỽtutū. q⁹ ꝑm Hiero. Si mariam inspexeris. nihil est ỽtutis vel decoris. nihil speciositatis qđ nō in ea resplendeat. Illud igitur iocūdissimum ⁊ ornatū pratū ỽginū speculum siccauit hodie xp̄s p mortē nō acerbam sz letā. de h̄ nequā seculo assumēdo. q⁹ herbe gratiarū ⁊ flores olim ỽtutū in ea ad debitū augmentum venerunt. nō em̃ nimis matura q⁹ sexagenaria existēs mortua est. vt cōmunit̃ doctores tenēt.
Refert nāq; Epiphanius q⁹ qñ xp̄m concepit
E erat annorū. xiiij. ⁊ q̄ndecimo ip̄m pepit. ⁊ mānsit cū eo. xxx. tribus annis ⁊ dimidio. ⁊ p⁹ mortem xp̄i supuixit vt ꝓbabilius hr̃. xij. ānis. q̄a apostoli totidem annis p̄dicauerūt in iudea et circa ptes illas. vt in eccl'astica historia legitur Corp⁹ aūt eius nō statim ductū fuat in horreū celestis hier'lm. sed p aliq̄t tpus in vallez Josaphat collocatū. Sed aia ei⁹ sanctissima hodie a filio ⁊ a tota celesti curia in celū est deducta Et gl'osius (vt sic dicā) q̄z xp̄s est assumpta. Qđ probat. b. Berñ. in ꝑmone de assum. Attolle inq̄t oculos ad assumptōz. b. marie ỽginis. salua filij maiestate inuenies cursum hui⁹ fore non mediocrit̃ dignioré. Soli em̃ angeli redēptoris occurrē potuerūt. mr̃e ỽo celorū palatia penetrāte. filius ip̄e cū tota curia tā angelorū q̄z iustorū solennit̃ ocurrēs erexit qđ btissime cōsortium

sessionis.hec ille.Gaudeāt igiť peccatores. q̄a hodie ductū est pabulū eorū in horreū bt̄oruz. Si sunt supbi inueniūt i ea violas salubres ve rehūilitatis.Si sunt impuri p pctā. inueniunt lilia puritatis.Si incōtinētes hñt rutā castitatis.Diceret q̄s an etiā postea corp⁹ ei⁹ vnitum
f aie sit assumptū.videť sentire doctores q̄ sic vt cōiť qđ Bern̄.in ſmōe ꝓbat rōe dicēs.Quando deus corpa sctōruz sublimauit p̄cioſe vtputa Petri Jacobi taz gl'ose venerabilia reddidit et honore tam mirifico sblimauit.vt t ipis deputeť locus eorū veneratōi cōgruus.t ad ipa mūdus ꝑperat vniūsus.Si igiť corpus márie sup terrā esse dicať nec tñ deuota visitatōe fideliuz frequēteť.nec eidē loc⁹ deputeť honor. nimiz videbiť xp̄s honorē materni corpis p̄tēpsisse. cū tñ sup terrā aliorū corpa sanctoz sic honorz hec ille.Ad idē est.be.aug⁹.ſ.vij. de assump. Thron⁹ inąt dei thalamū dñi t tabernaculuz xp̄i t tēplū spūssancti dignū est esse ibi vbi ipse est.Tā p̄ciosum thesaurū digni⁹ est celo q̄z terra fuari.t ꝓcludit.Letare leticia inenarrabili ꝟgo maria corpe t aia in ꝑpo filio.cū ꝑpo filio. p ppriū filiū integliť assumpta.qz pfectā integramq̄ genuisti vitā.hec ille.Et bñ q̄ ad p̄mum
6 Quantū ad secundū est notādū ſm naturales Cedr⁹ est alta arbor in mōte libano sup oēs arbores exaltata.ſm illō qđ canit eccl'a.Cedr⁹ altalibani.Per hanc arborē intelligiť ꝟgo Maria.Recte em̄ sicut cedr⁹ est arbor altissima omniū arborū dña t regina.vt dicit Raban⁹ sup psalteriū.Ita maria est oīm celestiū t t̄restriuz electissima dña t regia.Quia ſm aug⁹.in ſ.iij. de eius ntitate.Facta est maria palma ꝟginuz norma p̄ncipū.gl'a viduarū.exultatio ꝓiugum victoria xp̄ianorū.gaudiū āgeloz.reḡes aiaz ianua celorū.sblimatio apl'oz.laus martyrū.iubilatō ꝓfessoz ꝓtinētia ꝟginū.salusq̄ oiz pctōz hec ille.Recte em̄ sicut cedr⁹ ē arbor odorifera t odor eius fugat ſpentes t oia venenosa Sic etiā nr̄a dña fugat ſpentes infernales.qz in ei⁹ p̄ntia nequeūt subsistē.Quia dicit amb.in li.p̄ fa.Ad inuocatōz nois marie tota cōcutiť t cōteriť ꝓcio ptātis maligne.Varieq̄ p̄ntia iesti mabilia infert demonib⁹ supplicia.qđ ꝑbat in
h exemplo.Refert Jacob⁹ ianuen̄.q̄ qđā monachi stabāt añ diē iuxt flumē.t ibidē fabul'r ocios sermonib⁹ se resoluebāt.Et ecce remiges audiūt p flumē impetu nimio nauigātes.Quib⁹ monachi dixerūt.q̄ nā estis vos? t illi.demōes sum⁹ t aiaz ebronini ꝓpositi dom⁹ regi frācoz q̄a monasterio sancti Galli apostatauit deferimus in infernū.qđ audiētes monachi vehemētissime timuerūt t fortiē clamauerūt sancta maria ora p nob̄.q̄bus demones dixerunt. bñ maria inuocastis.vos em̄ discerpe t submergere volebam⁹.qz vos dissolutos t ex hora cōfabulantes inuenim⁹.Tūc monachi redierūt ad cenobiū t demones ꝑperauerūt ad infernū .Ex illo miracl'o ptz q̄ maria q̄si odor cedri fugat ſpentes infernales.Jsta igiť cedrus.b.ꝟgo maria hodie p̄ncipal'r est exaltata sup oēs choros angelorū.sicut ipa testať Ecci.xxiiij.Ego quasi cedr⁹ exaltata sum in liba.Cui ꝓsonat eccl'a. Exaltata es sancta dei genitrix sup choros angelorū ad celestia reḡ. Quia vt dic̄ Gerhard⁹ in suis omelijs.Hodie beatā ꝟginē celi suscepe rūt letādo.angeli gaudēdo.archangeli iubilando.throni exultādo.dñatōes psallēdo. p̄ncipatus armonizādo.cherubin t seraphi hymnizādo.ad supne diuinitatis tribunal deducendo. Hec ille.Be bñ etiā dicit Bern̄.in ſmōe. Quis cogitare sufficiat q̄ gl'ose mundi dña ꝑcesserit q̄to deuotōis occursu celestiū legionū prodijt m'titudo.q̄bus ad thronū gl'e canticis sit ōducta.q̄ placido vultu.q̄ serena facie q̄ diuersis ampleribus suscepta a filio.t sup oēz exaltata creaturā cū honore quo tanta mať digna fuit. Et bñ figuratū est.iij. Re.ij.vbi legiť q̄ mortuo dauid filius eius Salomon regnauit p eo. bñ q̄ dam vice sedens in solio suo regali videns ad se venire Bersabee mr̄em eius.assurrexit honorifice t in occursum eius veit.t iussit sibi ponere sedem iuxt se in dextera.Ad quē mr̄.vnaz petitōz paruulam ego deꝑcora te.ne cōfūdas faciē meaz.Cui rex.pete mater mea.neq̄ enim phas est vt auertā faciē tuā.Salomon q̄ interp̄tať pacificus significat xp̄m q̄ est p̄nceps pacis Esa.ix.Hic videns ad se venientē matrē suaz gl'osam ci assurrexit t eā circa se locauit.sicut testať Hiero.in ſmone hod.Crediť q̄ ipe saluator p se festinus t totus matri occurrerit. t cuz gaudio eam secū in solio collocauerit. Et sbdit Hec est dies in q̄ vsq̄ ad throni celsitudinē intemerata maria mať t ꝟgo ꝑcessit.atq̄ i regni solio sublimata p⁹ xp̄m gl'osa resedit. Hec ille. Ibi residēs p peccatorib⁹ exorare deū nō desistit.sz p oib⁹ intercedit.ſm qđ dic̄ Bern̄. in ſ. Pctōrē q̄tūcūq̄ fetidū maria nō despicit si ad te suspiraūit tuūq̄ interuentū penitēti corde flagitauerit.tu illū a desperatōis baratro pia manu retrahis . sniam ab ore districti iudicis rapis dōec miserū pctōrem salues t tuo filio recōcilies. Jdē. Aduocatā p̄misit pegrinato nr̄a q̄ tāq̄ mr̄ iudicis salut nr̄e ptractat negocium. Et dñs nr̄ xp̄s fili⁹ ei⁹ petitōz ipius nō reiecit.sz exaudit. Jō clamat eccl'a.Audi nos nā te fili⁹ nihil negans honorat. Et bñ q̄ ad scōm.Quātum ad tertiū est notādū.Q hoies in p̄nti cupiūt eē in locis amenis.sic vidē⁹ in vere q̄ trāseunt ad loca viridia Desiderant deniq̄ vestes p̄cioſas qđ ptz.qz subtrahūt in cibis t in alijs necessarijs.t cōparāt sibi vestes meliores in q̄tū p̄nt. sed illa desideria nō sunt cōpleta. De his dicit

Sermo

Terentius in adelphis. Hec natura desideratoꝝ esse phibeꝫ vt desiderata non habita magꝭ sunt. habita ꝙ vilescũt. Sic declarari pōt de tunica pciosa. q̃ si nō habeꝫ desideraꝫ. sed cum habeꝫ fortassis vilipendiꝫ. qđ habem⁹ de Nerone q̃ erat auidus appetitu vestiũ pciosarum ꝛ cũ sibi cōpauit vilipēdit ꝛ nũq̃ vnā bis iduit. vt refert Guidoni⁹ ꝛ Vincẽ. li. ix. Jō si vult hō vt desideriũ suũ impleaꝫ dimittat exteriora sua ꝛ q̃rat deũ. Quia dicit. b. aug⁹. in li. solilo. Jam quã creasti dñe capax facta est ita maiestatis tue q̃ a te solo ꝛ nullo alio pōt adimpleri Cũ aũt te habet plenũ est desideriũ. ꝛ nihil qđ desideraꝫ exterius restat. Si aũt creaturã desiderat ꝓtinue famem hz. q̃ licet desiderat ꝺ creaturis ꝛ adipiscaꝫ. vacua tñ remanet. q̃ nichil est qđ eã impleat nisi tu ad cuius imaginem est creata. hec ille. Et ꝺ cōsideras maria ꝺ nō quesiuit aut desiderauit esse in locis amenis mũdi. sed loca vbi filius suus passus est frequenꝫ visitauit ꝛ desideriũ habuit esse cũ deo. ita vt dicẽ posset cũ pſ. xlj. Sicut ceruus desiderat ad fõ. aquaꝝ. Nec etiam desideraui hr̃e vestes pcio sas sed ꝟtutes. Jdeo aug⁹. supmissus est in persona ipius dicit. Respexit non ornatã auro flã meam tunicã meã. nõ pomposum vultũ radiãtis auri ꝛ ornamentũ ceruicis mee. aut pcioſorum lapidũ ꝛ gemmarũ depend entiũ in auribꝰ meis. aut gemmarũ rubozẽ attẽdit. succo mendaciꝫ colozatũ. q. d. Jlla nõ q̃siuit. sed respexit humilitatẽ ancille sue. Jō nũc sedẽs apud filiũ habet omia q̃ desiderat eius aima. q̃ iam est in loco amenissimo vbi sunt albẽtia lilia ꝓfessoꝝ ꝛ ꝟginum. ꝛ rose rubentes martyruꝝ. ꝛ ornata auro ꝛ gemmis pciosis. ſm illud qđ dicit btus Aug⁹. in ſmone. iij. de ntitate eius. Exultans ego ꝙ albentia lilia confessoꝝ ꝛ ꝟginuꝝ rosas ꝟnantes martyrũ. Illo regnas beatoꝝ felicissimo regno quo sequeris agnũ quocunq̃ ierit. Inter padisi amenitates sacris gressibus incedis. felici ꝛ immarcessibili palma ꝛ cozona glie a filio tuo dño nr̃o cozonaris. angelicis iuncta chozis ac sociata sanctoruꝝ cateruis. gẽmis ac margaritis ornata pſtis. thron⁹ regni tibi cõferꝫ. verã matrẽ regis eterni ꝑ oibus diligens non impiali sed filiali amplectiꝫ amplexib⁹. eõ gaudet tibi in ceꝫ quem tu paruulũ totiẽs oscularis in terris. hec ille. Ecce quõ iocũdaꝫ in locis iocũdissimis ꝛ pascit ab vberibus eterne consolatõis. Ecce cozonã regni habens in capite suo sup omnia regna Et que desiderat aima eius bonisq̃ omibus in eterna glã satiatur. Et hoc quo ad tertiũ.

¶ Sermo secundus de eadem festiuitate.

INtrauit iesus in quoddam castellum ꝛ mulier quedã Martha nomine excepit illã in domum suam Ita scribiꝫ Lu. x. Consuetudo debet hec esse inter bonos homies ꝛ fideles vt si vnus pegrinus in longinquã ꝓcesserit regionẽ ꝛ ibi inueit hospitiũ in quo decenꝫ tractaꝫ ꝛ alaꝫ q̃ tempe exigente benefactoꝛi suo faciet recompensaz ip sum ad hospitium suum reuerenter assumẽdo. Juxtã illud sapientis Catonis. Beneficij acce pti memoꝛ esto. De hoc venerabilis autoꝛ Alpitius refert exemplum fidedignum dicens. Quidam iuuenis sagax ingenio. mercationis causa venit ad quendã gentilẽ in partib⁹ oꝛientis. in omibus rebus ditissimũ ꝛ liberalẽ. quez ille videns honestũ moꝛibus ꝛ sagacẽ ingenio eum nõ paruo tpe tenuit in expensis. q̃ cum deliberaret redire ad patriã. duxit ipm gentiꝫ ad thesaurũ incõpabilẽ rogãs vt de eo acciperet. Ille aũt recusauit tandẽ oñdit illi in cõclaui septem puellas genere nobilissimas q̃s ſm rituz ducere ꝓponebat. quas vidẽs iuuenis miro captus amoꝛe vnã elegit pſtantissimã. Cui gẽtiꝫ. tu ex illis omibus pulchꝛioꝛẽ elegisti ꝛ mihi dilectissimam. ꝛ hec dicẽs spõte tradidit sibi cum munusculis dignis ꝛ ad ꝓpria trãsmisit. Gentilis frequenꝫ recolens quid in dicta iuuẽcula pdidisset de die in diem in rebus decrescebat. ꝛ tandẽ in extremã veniens miseriaz de patria sua est repulsus. Veniẽs igiꝫ in terrã iuuenis pfati pulsat ad ostiũ. ꝛ cũ negligẽtia famulozuz nõ fuisset intromissus. desperãs abꝭt. ꝛ ad ecclesie atriũ se ꝓiecit. Noctis igiꝫ silentio q̃dam latro hoiem occidit ꝛ aufugit. manet igitur occisus inueniꝫ ꝛ homicidiũ gentili imponiꝫ. Raptus igiꝫ ad iudiciũ cũ ob desperatõz factũ nõ negaret. ducitꝫ ad moꝛtem. quẽ videns ille iuuenis cognouit eum ꝛ psiliens dixit Innocẽs est ille. ego sum qui feci. ꝛ cũ ille iuuenis caperet ad decollandũ Videns ꝺ reus saliẽs in mediũ dixit. ego sum qui homicidiũ feci. Mox proceres ciuitatis stupefacti dietas tres faciũt. ꝛ cũ veritatem agnouissent innocentes absoluũt. et similiꝫ reum abire fecerunt. Juuenis autem accepti beneficij non immemoꝛ obuijs manib⁹ et oculis gentilem suscepit ad fidem inuitat. nobilem cõsobꝛinam in vxoꝛem tradidit. ꝛ omia bona secum diuisit. Spũaliꝫ xp̃s q̃ est sapia patri summi venit quasi pegrinus in hunc munduz. vt dicere posset ad mundum illud ꝑs. xxxviij Aduena ego sum apud te ꝛ pegrinus. In hoc mundo inuenit hospitium decenter ornatũ. in quo fuit tentus nouem mẽsibus. s. coꝛpus beatissime virginis marie. que q̃dem ipsum lactauit aluit seu nutriuit. sicut de ipa canitur. Hola virgo lactauit vbere de celo pleno. Jdcirco decens fuit vt q̃ ipum recepit in hospitiũ. assumeret ꝛ ipam in hospitiũ eternale. sic deꝫ dicit ꝺ. Bern̄. in ſmõe. Quẽ inq̃t ego in castellũ hꝰ

mūdi intrantē p̄us ip̄a suscepat. ab ip̄o suscipi tur sanctā ingrediēs ciuitatē. Sed cum quāto putas honore cū quāta exultatōe. cū quāta gl̄a nec in mūdo locus dignior v̄ginal̄ vteri tēplo in quo v̄go maria filiū suscepit. nec in cel̄ regali solio quo mariā marie filius sublimauit. De h̄ dicit p̄ñs euangeliū. Intrauit ih̄s in q̄dam castellū. In quib⁹ tria tangunt̄. P̄rio xp̄i marie corp̄alis inhabitatio. ibi. Intrauit ih̄s. Secū/do filij pia maternal̄ ministratio. ibi. Martha aūt. Tertio optima v̄ginal̄ electio ibi. P̄orro vnū est necessariū. De p̄mo est notandum ſm p̄li. in spe. na. Aues estiuales in arbore concaua se solēt p̄tuare. vt sunt cuculi q̄ depositi plumis in eis se inuoluūt. ibiq̄ a frigore hyemis se defendūt. Veniente aūt tpe veris exeunt voce sua ver p̄dunt & antea nō audiūt̄. Horalit̄ p arborē cōcauā intelligit̄ v̄go b̄ñdicta maria. q̄ significata est p arborē quā vidit rex nabucho donosor Dañ. iiij. Cuius altitudo mag̃ & pceritas p̄tinens celū. aspect⁹ eius vsq̄ ad termios vniūse terre. Folia eius pulcherrima. fructus eius nimi⁹ & esca vniūsorū. In ea & subter eam habitāt bestie. & in ramis eius volucres celi habitabant & conūsabant̄. Hec arbor significat v̄ginem mariā. cui⁹ altitudo (ſm Bern̄. in ſmōe) ciuitatis supne inuenit restauratōz. longitudo eius vsq̄ in diē nouissimū. latitudo eius replet orbem terrarū. Ip̄a sua p̄ceritate p̄tinet nō solum celū sed & terram. q̄ ſm Fulgentiū lib̄. iiij mirtologia. Celū & terra inuicē irruissent si ñ maria iaz suis p̄cib⁹ sustētassiet. Aspectus ei⁹. ad oēs respicit oculo sue pietatis. Jgit̄ oēs eā aspiciūt nauigantes in h̄ mari furibūdo tanq̄ stellā matutinā siue marinā. q̄ sine ip̄a de facili periclitamur. Jō dicit Anſ. O dña magnas ti/bi gr̄ias agat concio leta iustorū. ad quā territa respicit & fugit turba reor. ad te p̄cipue as o misericors dña ego peccator anxius p̄fugio. q̄niam p̄ter te nō est salus in h̄ mundo. hec ille. In ista arbore debent se hoies in hyeme adūsitatis cō-p̄tuare. & ad eam confugere. & p̄cipue bestiales peccatores debent subter eā habitare. quia ibi sunt securi. Teste amb. in li. de v̄gini. Mens homis p̄tectōne dei mr̄is est secura. Sicut h̄ legitur in hist̄orijs. Quidā vir noie archinus habuit pictā imaginem. b. v̄ginis marie in interiori parte scuti. & quotiēs in bello fatigatus fuit imaginē respexit stati ip̄e recupauit vires & ab hostib⁹ fuit securus. Jstā arborē intrare debēt p̄tēplatiui. & in ramis v̄tutū xp̄i ip̄ius iugiter p̄uari. Juxta illud Cañ. vij. Ascendā i palmā & ap̄hendam fruct⁹ ei⁹. In ista arbore b̄ñdicta xp̄s q̄ est norma & exemplar cōtemplatiuorum abscōdit se nouē mensibus. & post exiens. ver. i. h̄ temp⁹ gr̄e voce sua p̄didit dicēs. P̄enitentiā agite appropinq̄bit enī regnū celorū.

Et de h̄ dicit euangeliū hod̄. Intrauit ih̄us in quoddā castellū. Circa q̄d notandū ſm Anſ. Jstud castellū fuit corp⁹ intemerate v̄gis marie. q̄d bene dicit̄ castellū p̄pter septē que constituūt castrū nobile. P̄rimū est situs altus. vt castrū sit in alto situatū. q̄ illud securū est a nebulis que circa terrā p̄pe generant̄. Est etiam securū ab hostiū insidijs a quib⁹ castra frequētius impugnāt̄. Jta beatissima v̄go maria fuit alta nobilitate p̄geniei & sit̄ alta specialitate fidei & vite. ita vt eius altitudo excellit celum. Jdeo. be. aug⁹. in ſmone. Quid dicā de te o v̄go maria ego paup ingenio cū de te q̄d dixero minor est laus q̄ tua gr̄ia merēt̄. Si celuz te vocito altior es. Si matrem gentiū te dicam p̄cellis. Si formam dei te appellem digna exist̄. Si dominā angelorū te vocem p oia comparaberis. Quid g̃ de te dicā digne quid feram cuz nemo sufficit lingua tuas enarrare v̄tutes. hec ille. Et p̄ncipaliter fuit alta quo ad q̃tuor. P̄rio ab actōne vagarū cogitatiōnū. nō enī vaga cogitauit. sed cogitatōes ad deū dirigebat. quia tanq̄ p̄uden tissima legerat illud p̄s. xliij. Jacta cogitatū tuū in dño Scōo ab affectōne corporaliū voluptatū & delectationū. nō em̄ in corporis voluptate delectabat̄. sed in dño. Juxta illō p̄s. xxxvj. Delectare in dño & dabit tibi petitiōes cordis tui. Jdeo vlterius potuit̄ dicere cum p̄s. ciij. Ego vo delectabor in domino. Tertio in altitudine celestiū desideriorum. de q̄ supra ſmone p̄cedenti mēbro. iij. Quarto fuit alta in sancta oratōe & deuota p̄templatōe. ideo dicit Heldefōsus toletanus epūs. Maria volauit sup pennas ventorum. eo q̄ nūq̄ de filijs aut filiabus mr̄is nr̄e eue aliq̄s hoim. pari gr̄ia ascēderat aut ascēsurus sit. Nā sicut vita ip̄ius nulli ex toto est imitabil̄. sic ei⁹ ascēsus. s. p oratōez & p̄tēplatōez oib⁹ est incōpabil̄. Secōm q̄d castrū facit nobile est murus clausus & firmus. Sic reddebat castellū babylonie mur⁹ firmus. de cui⁹ nobili firmitate dicit hierony. sup Esa. xj. Q muri sedeci milia passuū erāt p quadrum ab angulo in angulū. in latitudine habuit cubitos q̄nq̄ginta q̃tuor. & tm̄ habuit in altitudine. ambit⁹ ei⁹ in circūitu stadijs fuit q̃dringentis & octuaginta. mur⁹ decocto late fuso bitumie cōpact⁹. vt dic̃ Horosi⁹. Jta clausum fuit firmit̄ h̄ castellū corp⁹ marie firma clausura & vigili custodia integrit̄ v̄ginal̄. vt nullus vnq̄ libidini esset ad eā accensus. Q: or: Ort⁹ conclusus. Cañ. iiij. Jō dicit amb. in lib̄. de v̄gi. Quid nobilius dei matre. Quid splēdidius ea quā splēdor elegit. Quid castius ea que corpus christi sine contagione generauit. Nam de ceteri virtutibus eius quid loquar. Virgo erat nō soluz corpore sed & mente. que nullo dolo seu ambitu adulteraret affectū. Cui consonat Beatus

Sermo

Bern̄. Que puritas vel etiā angelica .puritati marie potuit cōpari. q. d. certe nulla. Tertium qđ nobilitat castrū est turris. Jō refert hiero. sup Esa. xj. Q in castello babylonie erat turris mille passuū in altitudine duaꝝ leucaꝝ & in alto in artū coangustata Cuius matia fuerūt lates decocti ex bitumie indissolubili q nec igne nec aqua pōt dissolui Et hec turris maxime nobilitat ciuitatē. Jta nr̄m castellū bn̄dicta ỳgo maria habuit turrim. i. hūilitatē q̄ hoiez ,puehit i altū. recte sicut in turri ascēdit i sublimū Nz dr Lu. xviij. Qui se hūiliat exaltabit. Et sic turri est in ,ptectōz oim̄ q̄ sunt in castro. sic humilitas ꝓfuat omēs ỳtutes. & hec maxime vtl̄ est ỳginibus. Et qz (vt dicit Anſ. sup hod. euā) ỳginitatem eū libido impugnare nō pōt. eā impugnare supbia solet. Fuit g̈ in maria turris hūilitatis. que a muro ỳginitatis oēm supbiaz repellit. Et qz cū humilitatez supbia impugnare non pōt. ea libi do impuḡre solet. Sed murus ỳginitatis a turri hūilitatis oēm repellit libidinem. Jtaqꝫ hec duo murus ỳginitatis. & turri hūilitatis ad inuicē muniunt. O felix igit̄ ỳginitas quā ornat hūilitas. hūilitas ornat ỳginitatem ne fit supba. ỳginitas ornat humilitatez ne sit despecta. Quartū qđ ptinet ad bonitatez castri est fossatū qz hostes impediunt aḡs ne liberū habeāt accessum. & pisces ibi fuant q̄ sūt p existentiū in castris nutrimēto. Jta maria ℔ nobilissimū castrū habuit fossatū. ℔ est paupta tem q̄ oēm terrenitatē euacuat in aīo ei⁹. Quia vt refert Ain. li. vij. in spe. hiſ. Cū adhuc esset in claustro sub disciplia oīa q̄ ei a pōtificib⁹ dabant̄ p refectōe nihil de his retinuit. sz alijs ỳginib⁹ dedit. & sol̄ cib angelicis vtebat̄. quos ei angelus apportabat. Etiā qñ genuit saluatorē mūdi. nō erat ei locus in diūsorio. vt dr Lu. ij. Quintū qđ nobilitat castrū sunt ornamēta ad ptectōz castri & ꝓfugientib⁹ ad illud necessaria vt habeant̄ pixides tela in maḡ copia. q̄ tpe necessitatis ptra inimicos iaciant̄. Sic nr̄m bene dictū castrū. b. ỳgo maria habuit ornamēta ỳtutū. & p̄ncipal'r ornamēra ỳtut̄. s. pietatis. q̄ p tegit peccatores obsessos ab hoste ad eā fugiētes. Jō dr in canticis. Mille clipei pēdēt ex eo ois armatura fortiū Can. iiij. Sextū qđ ornat castrū est sufficiēs nutrimentū. qđ habeat farinam in futuro tpe. aquā fontaneā. p adaq̄tōne aialiū vel saltē cisternā in quā aq̄ currūt & colligūt pluuiales. Jta. b. ỳgo maria habuit copiā alimēti spūal'. qz inse habuit verū panē q̄ de celo descēdit. oēm suauitatē odor̄ hūtem. Habuit in se potū inebriantē charitat̄ & aquā grārum. de q̄bus Ecci. xxiiij. In me ois grā vite & veritatis Septimū est fluu⁹ ꝓfluēs q̄ nobilitat castrū. p quē intelligit̄ plenitudo gr̄e q̄ fluxit in b. ỳgie. Nz dic̄ aug⁹. in li. de natura & grā. Ceteris sctis p ptes data est gr̄a. marie aūt se tota infudit plenitudo gr̄e. Jō dixit angelus. Aue gr̄a p. d. t. Lu. j. Qtz g̈ quō p castellū intelligit̄ b. ỳgo maria. Et dr notāt̄ qđā. i. spāle. quia ſm Anſ. Quis m'te filie hūt murū ỳginitat̄ & turrim hūilitatis. i. ỳgines sint & hūiles. salua tū ỳginitate mr̄es esse nō pūt neq; filios generare qđ sola maria fecit. Sit'r ỳgines p̄dictās ,ditōnes castri boni in aliq̄ pūt hr̄e. sz in tanta excellētia n'le ita cōit̄ sic ỳgo maria. Jō de ipsa excellent̄ exponit̄ illud ꝓuerb. vl. Mlte filie ,congregauerunt diuitias. s. spūales tu supgressa es vniu̇sas. Et seq̄t̄ M'er q̄dā martha nomie accepit illū in domū suā. Hec m'er est. b. virgo maria q̄ dr mulier ppt̄ sexum. vt ibi Joh. xix. M'er ecce fili⁹ tuus. Et iterum Joh. ij. Quid mihi & tibi est m'er. sz q̄dā dr ppt̄ puilegij singularitatē. qz ,cepit sine pudore. portauit sine labore. & genuit sine dolore. qđ nulli mulieri datum est. nec p̄ne mulieri eue Cui dictū ē In dolore paries filios tuos. Gen̄. iij. Jō exclamauit Anſ. O brā illa m'er q̄ sine ,taminatōe ,cepit sine grauedine gessit. & sine dolore oīm peperit medicinā. Hec m'er accepit illū in domū suam q̄ eam creauit. Jō dicit in ep'a hod. Qui creauit me req̄euit in tabernaculo meo. Ecci. xxiiij. Vere magꝫ dignitas marie. q eū quē tor⁹ nō capit orbis in sua clausit viscera. Accepit illum q̄ eam sanctificauit. Juxta illud p̄s. xlv. Sanctificauit tabnaculū suū altissim⁹. Et hec fuit iterum ingens dignitas & excellētia. vt eā sanctus sanctorū sanctificaret. de quo. j. Re. ij. Nō est sanct⁹ vt est dn̄s. Et huic erat sozor nōie maria q̄ sedens secus pedes dn̄i audiebat ỳbū illius. Circa quod sciendū. si diligent̄ inspicere volumus inuenim⁹ septē p̄rogatiuas bt̄ ỳginis in cōpatōe ad mariā magdalenā. Prio fuit quieta & nō vagabunda. Jō de ipa dicit. b. amb. in li. de ỳgi. Maria ,dire de domo non festinat nisi cum ad eccl'am conuenerat cū parētib⁹ aut ,ppinquis. Hanc angelus in penetralib⁹ reperit. & ad eam salutandā venit. & ꝫ fuit signū sue ,prudentie. Scōm Ari. nāḡ aīma in sedendo & q̄escendo sapiens fit & prudēs. Hic corrige mulieres vagabūdas p̄ponēdo exemplum dyne. Gen̄. xxxiiij. Scōo fuit taciturna. Quia dicit Amb. in li. de ỳgi. Maria eñ corde erat humilis. ỳbo grauis. aīmo prudēs. loquēdo partior. nihil ,car in ỳbis nec petulans. Jō vir post m'ta ỳba angelo respōdit. Quia sciuit illud quod dicit Arist. j. pol. Silentiū mulieris p̄stat ornatū. Jdeo btūs aug⁹. in libello ad matrē. c. vj. Hortor inq̄t te vt in locutōe sis continens. vt assidue cū p̄s. decātes. Dixi custo. vi. meas. vt nō deli. in li. m. p̄s. cxxviij. Et subdit Hortor qz nobis assidue tacē non liceat. Tū sp a mala detractōe sileam⁹. Et vt virtus tacitur-

nstatis tibi placeat. audi qđ zacharias interroga tus respõdeat quẽ interrogãs moyses. Quid ita sentis homi esse pficuũ? Cui ille. Nihil q̃ tacere posse. Cui ille. Verũ est fili: tace. Hora aũt mortis eiusdẽ zacharie sedẽs abbas respexit celum & dixit. Letare letare zacharia silẽ. q: apte sunt tibi ianue regni. Vides o sanctissima mat̃ q̃ zacharie p taciturnitatis maria ỹtute apte sunt ei ianue celi. vt q̃ tibi aptanť ama silẽtium hec ille. Hanc taciturnitatem nõ amãt nr̃e mulieres. sed magis p taciturnitate amãt garrulitatem q̃ vbicũq̃ venerint miscẽt ſmones. tam in domib⁹ q̃ in plateis. Quia ſm Tulliũ i rhetorica li. r. Garrulitas femis innata est. q̃ si caret feminã ỹtuosam hãc credimus & honestam Est em̃ eis innata. q: ꝓma femina eua de ossib⁹ scz de costa ade est formata. Ideo cetere vt cõiter sunt garrule & pcaces. sed illa garrulitas facit eas deformes. Juxta illud Tullij ꝓtra Cathelinã. Hoc inq̃t tua garrulitas q̃ garrulatrix sis omẽs sp ỹtutes exurit. famã tuã late p spatia denigrauit. Et non solũ earũ famã hic denigrat sed timeo in eternũ has cõdemnat Refert Greg⁹. in. iij. dial̃. de sanctimoniali que carnis ꝓtinentiam habuit. & alĩs ordinate vixit. sed piecta taciturnitate a stulti. loq̃o mime decliauit hec cũ defuncta esset & in eccl̃a sancti Laurẽ. sepulta. Eadẽ nocte vidit custos templi q̃ deducta añ altare fuit. & p mediũ secabať. cuius vna ps igne cremabať. altera intacta remanente. & huius cõbustionis sig̃ die sequẽti in murſ apparebant. ac si fuisset ibi corpaliť cõcremata. Jõ beata ỹgo tenuit taciturnitatẽ omibus mulieribus in exemplũ. ne tm̃ malũ diffamie nũc. & dã nationis tũc incurrãt. q. d. Ecce ſpeculum taciturnitatis facta sum vob̃ sequimi exẽplũ meuz Et vere felix est hec mulier que sequiť hãc beatissimã ỹginem mariam. Tertio. b. ỹgo maria erat expedita a rebus mũdi. Quia ỹt Luce. ij. Nõ erat ei locus in diuſorio. Quarto erat vacans auditõni ỹbi dei. Quia ỹt Luce. ij. Maria ꝓfuabat omia ỹba hec ꝓferẽs in corde suo Et b̃ ideo vt discipul̃ postea explanaret. Jõ lucas qui scripsit euangeliuz p̃us ab ea didicit. & p̃ncipaľ ea in q̃bus maior difficultas fuit. De b̃ dicit aug⁹. li. sol̃. Jbus vt oia opa pietatſ cõmẽdaret antiquũ decretũ qđ de honorãdis dictauerat pentibus obſuauit. Et volẽs eẽ ad cõsolatiõez ap̃loz supstitem reſuauit. vt ex eis q̃ ab initio audierat & viderat & in corde contulerat senat⁹ apostolic⁹ doceret. vt & sic illesa cuãgelica ſuareť doctrina. Multo fuit ardẽs in diuino amore ſm illud Can̄. ij. Nunciate dilecto q: amore lãgueo. Sexto fuit vnica & simplex in voto. iuxť illũ Can̄. vj. Una est columba mea. Septio fuit pq̃rẽs q̃tidie curã celestẽ & coniungẽs se ei p desideriũ. ſm illũ Cã. iij. Surgam & circũibo ciuitatẽ q̃rẽs quẽ &c. Jõ Anť. conclu dit dicẽs. Maria nõ tm̃ ad pedes sed ad caput sedens audierat ỹbum ex ore ei⁹. hec obseruabat oia ỹba angelorũ pastorũ magorũ necnon ip̃ius filij dei cõferens in corde suo. Nẽo vnq̃ gustauit sicut ip̃a q̃ suauis est dñs & inebriabatur ab vbertate dom⁹ dei. & de torrẽte voluptatis eius porabať. Hoc quo ad pmũ. Quantuz ad secũdũ notandũ. Scõm naturales cign⁹ pullos suos sollicite nutrit & educat & rostro & sibi lo eos ptegit & defendit. & si q̃s aduersus eos appropinq̃erit. inter pullos & appropinquantes opponere & interponẽ se nõ cessat. ꝑ Cignum intelligiť. b. ỹgo maria. Recte em̃ sic̃ cignus totaliť est alb⁹. nullã hñs ptẽ nigredinis Jõ cign⁹ ỹ latie oler grece ab olon qđ est totũ. eo q̃ tot⁹ alb⁹ sit in plumis. qđ de nullo volatili inueniť. Sic maria fuit totaľ alba in puritate. nullã hñs maculã nigredis pctõz. Nõ testatur x̃ps de ip̃a Can̄. iiij. Tota pulc̃ es ami. mea & macula nõ ẽ in te. qđ tm̃ de nullo sanctorũ dici põt. Jõ dicit aug⁹. li. de natura & gra. Excepta sancta ỹgine de q̃ ꝓpter honorẽ dñi cũ de peccato agiť nullã prsus hr̃e volo mentõez. q: scimus q̃ illi plus sit collatũ gr̃e ad vincendu z ex omni pte pctm̃. Hac igiť ỹgine excepta si oẽs sanctos & sanctas cũ h̃ viuerẽt ꝓgregare posſe mus. & interrogare vtrũ essent sine peccato Responſuz putam⁹ illud qđ ait Jobes. Si dixerimus q: peccatũ nõ h̃em⁹ nosmetip̃os decipimus & veritas in nob̃ nõ est. Recte em̃ cignus dũ viuit iugiť gemit & tristať. veniente aũt die mortis canit & letať. vt dicit amb̃. in hexa. Ita maria cign⁹ albissima dũ vixit iugiť fuit i gemitu & tristicia. Tũ ꝓpter filij psecutõez. q: ab herode ad occidendũ q̃rebať. Mat. ij. Tũ ꝓpter filij pditõz qui in templo inter doctores inueniebatur. Lu. ij. Tũ etiã ꝓpter eius crucifixionẽ cui astitit lachrymosa. Job. xix. qñ a iudeis deridebať. ita vt de ip̃a exponi põt illđ Thren̄. j Plorans plorauit in nocte. & lachryme eius in maxillis eius. nõ est q̃ consoleť eã ex omib⁹ charis eius. Sed q̃ gemuit in vita. i recessu ei⁹ dulciter cecinit & mulieres ad se venẽtes de recessu suo dolentes dulciter cõsolata est. Sicut refert sanctus Cosmas cognom̃e vestitor dictus Si inq̃t vos corruptiliũ natorũ matres nõ tollere a tis ab eis modicũ separi. quomõ ego mať & ỹgo desiderare nõ debeo ad meũ pgere filium dei patris vnigenitũ. Sic q̃libet vestrũ aliquo orbať filio consolabiť supstite vl̃ nascitu. Ego aũt q̃ vnicum possideo & incorrupta maneo. q̃mõ ad eum nõ ꝓperẽ anxia q̃ est omnium vita. Ideo vt testať Jobes damascen⁹ in suis ſmonibus de assum. ait. Maria letanter dixit. In manus tuas fili cõmendo sp̃m meũ. suscipe aiam meã tibi dilectã. quã inculpatã ſuasti. tibi

ꝛ nō terre cōmendo corp⁹ meū. custodi illō integraliť qō tibi inhabitare placuit. Transfer me ad te. vt vbi tu es meorū viscerū partus. sim et ego tibi cohabitās. Et addit sanct⁹ Cosmas in ſmone q̄ solennit̄ legit̄ in certis eccleſijs. Q̄ p⁹ q̄ egressa est aīma eius a corpe. adhuc nō cessauit a letis laudū canticis. sed corp⁹ dixit Grās tibi ago dñe q̄ tua digna sum gl'a. memento mei qm̄ tuū sum figmentū ꝛ fuaui tuū depositum. Et dicit Cosmas. Quō hoc factū est. non indiget naturali discussione nec curiosa inuestigatione. cū omia que de dei genitrice dicunť sūt supernaturalia ꝛ ammirāda ꝛ tremēda potius q̄ inuestigāda. Ecce q̄ recte maria cigno compatur. que gemit viuēs ꝛ cantat moriēs. quia ipa etiā viua gemuit. ꝛ emigrās iubilanť cātauit.

Et sicut cignus sollicite se habz circa pullos vt dictū est. Ita ꝟgo maria candidissima sollicita fuit circa suū puerū bñdictū. ita vt ei cōpetat illud ꝟbū euangelij. Martha aūt satagebat circa frequens ministeriū. Certe maria m'tū sollicita fuit p filio. cui omia opa exhibuit pietatis Ideo dicit Anſ. sup euangeliū. Nunq̄ in aliq̄ psona imo nec in omibus sic martha opata est sicut maria cū filio. quarū tñ opa conferamus. Martha si quēlibet hospitē in domū suā susceppit. ista dei filiū de celo pgentē in terrā. ꝛ nō habentē vbi caput suū reclinaret. in hospitio pro prij corpis suscepit. ſm q̄ de h̄ gloriať Ecci. xxiij. Qui creauit me requieuit in tabnaclo meo Et si martha nudū quēlibet suscepit ꝛ vestiuit veste corruptibili. ista dei ꝟbum carne induit. q̄ sine fine incōmutabil'at incorruptibil'pmāebit. ſm illud apostoli ad Galla. iiij. Cum venit pleuitudo tpis. misit deus filiū suū factū ex muliere. Et si illa cuilibet indigēti cibū ꝛ potū exteriorem tribuit. Ista deū ꝛ hoiem humanit⁹ indigentez nō solū cibis exteriorib⁹ vel potibus pauit. sed etiā interioribus aluit. Natū inq̄t pauit vbere de celo pleno. ꝛ postea opib⁹ manuū sustentauit. s. acu ꝛ colo. Jux illud Prouū. vlti. Manus suas aperuit inopi. ꝛ palmas suas extendit ad pauperē. s. filiū. Et si illa infirmū visitauit. ista deū humanatū infirmū p infantiā et etatē nō solū visitauit sed etiā balneādo foendo liniendo ꝛ gestādo frequētauit. ꝛ postea ipsum infirmū ꝛ vulneratū in cruce pendentē visitauit. Et si illa incarcerato cōsolamē prebuit. Ista incarceratū in sepulchro flens visitauit. ꝛ sepulto humanitatis imo maternitatis officia pbuit. hec ille. Ideo bñ dr de illa. Martha aūt sata. circa fre. ꝛc. Et sequit. Que stetit et ait Dñe non est tibi cure q̄ soror mea reliq̄t me solaz ministrare. Dic ḡ illi vt me adiuuet. Scōm glo hec pñt esse ꝟba actiue vite marie auxiliuz ꝓtēplatiue reḡrentis. q̄ actiua vita sibi nō sufficit ꝑpter difficultates rerū ꝛ ambiguitates cau

sarū pſidiū ꝓtēplatiue dz petē. qō fecit h̄ btā ꝟgo q̄ in ꝑmissis tribulatōib⁹ suis de vita actiua refugit ad auxiliū ꝓtemplatiue q̄ est pars eius ꝛ p hoc certe nō mediocre ad interioza accepit. Et inde est qō dicūt doctores q̄ ipa beata ꝟgo in oibus suis tribulatōib⁹ nunq̄ fuit mēte aut fide aliq̄tenus sauciata. q̄ licet videdo in filio suo tantā passionē ꝛ ignominiā immani dolore ꝓcutereť. qō ptinet ad vitam actiuā. Intus tñ minime perturbabať inſpiciēdo mysteriū diuine passionis qō ipa optime nouit. cuius contēplatōne dolor omis exterius mitigabať. Et sic ꝓtēplatiua actiuā in ipa adiuuabat. ꝛ h̄ est qō voluit. Dic ḡ illi vt me adiuuet. Jō etiam dicit Origl. q̄ licet btā ꝟgo filiū ex carne sua ꝑcreatum. nō sine doloris affectu potuerit videre sic ignominiose tractari ꝛ crucifigi. q̄ tñ nō dubitauit xp̄m filiū ꝑpa volūtate mori ꝛ mortez ipsam deuicturū. Jō cōpassio nō ita ratōez offuscabat. vt q̄q̄d inordinatū in gestib⁹ suis ostenderet vita contēplatiua actiuā adiuuabat. hec ille. Tūc xp̄s approbat sollicitudinē mr̄is suę gl'ose dicens. Martha martha sollicita es et turbaris erga pluria. Sup quo dicit Anſ. Vere turbabať ꝛ sollicita erat m'tū dū fugēt i egyptum a facie herodis. q̄ eius filiū adeo pſequebatur. vt iaz m'tos suspecte etatis pueros occideret. Turbabať dū iudeos insidiātes ꝛ mortem ei inferre molientes cogſceret. demū valde turbata fuit. ꝛ iuꝛ ꝟbū ſymeonis suā ipius aīmā gladi⁹ amaritudis ptrāsiuit. dū filiū ei⁹ cōphēdi ligari. flagellari. c spui. ſpinis coronari. derideri. colaphizari. eculeo suspēdi. clauos ꝛ lanceā infigi ei⁹ corpori mori ꝛ sepeliri vidit. hec anſ. Jō bñ dicit. Turbaris erga plu. Et hoc q̄ ad secūdū. Quantū ad tertiū notandū est ꝺrin cōi puerbi. Qui hz electōz. eligit partē meliorē Qō patet de regina alicui⁹ regi q̄ habz electōz ideo libēti⁹ sedet in loco sublimi q̄ inferiori. vt hꝛ de bersabec regina q̄ elegit sedē suā iuꝛ filiū suum Salomonē. iij. Re. ij. Ita Maria queē regia celi. mūdi dña. ipatrix angelorū ꝟitas pphetarū doctrix apl'oꝛ. pseuetātia martyrum. lucerna cōfessorū. regula ꝟginū. Merito iteroēs partem elegit meliorē. q̄ tanq̄ regina būit electōz inter omēs Ideo pōt dicere illud Ecci. xxiij. In plenitudine sanctorum detentio mea Sup quo dicit Bern̄. Merito in plenitudine sanctorū detentio marie. cui nō defuit fides patriarcharū. zelus apl'oꝛ. ꝓstantia martyrū. sobrietas cōfessorū. castitas ꝟginū. fecūditas cōiugatarū. imo nec puritas viduarum. hec ille Elegerť em̄ p̄triarche fidē. quoꝛ pm⁹ fuit abraā De q̄ legiť Gen̄. xv. Credidit abraā deo et reputatū est ei ad iusticiā. q̄d vt cui credidit. certe dño credidit. q̄ dixit ad eū illō gen̄. xij. Egredere de terra tua ꝛ cognatōe tua ꝛ vade i tram

quã mõstrauero tibi. ⁊ faciã te crescere in gẽtẽz magnã. Sed incompabil'r plus maria elegit fidem. q̃ credidit angelo ⁊ mr̃ dei ẽ effecta Quid credidit ip̃a? certe illud Lu. j. Spũssanct⁹ superueniet in te. Jõ ibidem ór. Beata es q̃ credidisti dño. Moyses elegit mansuetudinẽ. de quo legit Nũe. xij. Erat vir moyses mitissimus. q⁹ cũ esset maior inter iudeos. tñ eor patienter sustinuit iniuriã. Sed hãc mr̃to magis elegit maria. q̃ fuit mãsuetissima. q⁹ ꝟm am̃b. in li. de virgini. Nullũ lesit verb̃ vel factis. sed oib⁹ ad se venientib⁹ mite rñdit. Jõ dicit Berñ. Reuolue diligent̃ euangelij seriem vniũsã. ⁊ si q̃d durum inueneris in maria. de cetero suspectã habeas ⁊ accedẽ verearis. Elegit dauid miscdiaz q̃ dicit in ps. c. Miscdiam cãtabo tibi dñe. sed vere miscdiam elegit Maria. ita q̃ mr̃ miscdie nuncupat̃. Jõ dicit Berñ. in ꝟmõe. Quis miserecordie tue o benigne ẽgo longitudinẽ ⁊ latitudinem. ꝓfunditatẽ atq; sublimitatẽ q̃at inuestigare. q. d. nullus. Jõ designata est p arborem therebinthũ. De q̃ Ecci. xxiiij. Ego q̃si therebinthus extendi ramos meos. ⁊ rami mei honoris ⁊ gr̃e. Scõm glo. Hec est arbor magn̄ crescens in syria hñs ramos mr̃os ⁊ magnos q̃s extendit. Et significat mariã q̃ ramos sue misericordie extendit in altũ ⁊ ꝓfundum ⁊c. Jõ dicit Berñ. in ꝟmone. Maria oibus gr̃am sue subuentõis nõ surripuit. ip̃a est que pctõrib⁹ veniã impetrat. Justos a gr̃a dei cadẽ nõ pmittit. sz sicut fetidũ mundũ ab immundicia ꝓfuat. Ad idez Anſ. Loquar dña de gr̃e tue bñficijs. plenam esse mundũ. infernũ penetrat. celũ supat. Per plenitudinez em̃ gr̃e tue. q̃ in purgatorio erũt se letant̃ liberatos. q̃ in mũdo se clamitant cõsolatos. ⁊ q̃ supra mundũ se gaudẽt restauratos. Elegit Judith castitatẽ. sicut hr̃ Judith. xij. Bñdicta tu a dño. eo q⁹ castitatẽ amaueris ⁊ post virũ tuũ aliũ nescieris. Sz magis bñdicta maria q̃ p̃ omnibus elegit ꝓpetuã castitatẽ. nec virũ coguit. Lu. j. Quẽ virũ nõ cognosco. Jõ dicit. b. Berñ. Optimã partẽ elegit maria plane. q⁹ bona fecũditas ꝟiugal' melior pudicicia vidual'. optima castitas ẽginal'. Sed magl dat̃ ẽginalis fecunditas vel fecũda virginitas marie. Hoc ꝓuilegiũ nõ dabit̃ alteri nec auferetur ab ea. Et addit Anſ. Pars marthe btẽ virgini auferet̃. q̃ iam nõ erit sollicita vt mistraret filio suo sicut puero. cui omẽs angelorũ ordines ministrant sicut dño. Jam nõ turbab̃ erga plurima q̃ fecerũt filio suo iudei. q⁹ oia sbiecta sũt ei. Jam filius eius a iudeis vel a militibus non flagellabit̃. nõ occidet̃. nõ cõspuet̃. q⁹ xp̃us resurgens a mortuis iam non morit̃. mors illi vltra nõ dominabit̃. Et subdit. Pars em̃ marthe ei auferet̃. ⁊ iam ablata est. sed bono suo. q⁹ ps marie ꝓficiet̃ ei. q̃ nõ auferet̃ ab ea. Exaltata ẽ em̃ sup̃ choros angelorũ. ⁊ impletũ est in bonis̃ desideriũ suũ. videt deũ facie ad faciẽ sicuti est gaudet cũ filio in eternuz. Hec est ps optima q̃ nõ auferet̃ ab ea. hec ille. Jta ptz p̃ p̃dicta q⁹ illud euangeliũ nõ p humanã inuentõez. sz diuinam inspiratõz fuit assumptioni beate ẽgis appropriatũ. q⁹ spũssanct⁹ clausit ẽginis commẽ datõz quo ad mr̃titudinẽ p̃rogatiuarũ sup̃ oẽs alios. Jdeo signant̃ cõcludit b̃ euãgeliũ Maria optimã partẽ elegit que non auferet̃ ab ea. Jp̃a em̃ ẽgo maria elegit optimã partẽ in gr̃a ⁊ gl'a. In gr̃a q̃dem in ista vita p omnimodam ẽtutem ⁊ abundantiã. Quia sicut dicit hiero. Sicut in compatiõe dei nullus sit hõ pfectus. ita in compatõne matris nulla inuenit̃ pfecta. q̃tũcũq; ẽtutibus eximia ꝓbet̃ Jõ cãtat eccl'a bñ. Nec p̃mam silem visa est. nec hr̃e sequentẽ. partem illã q̃ nulla in celo citra thronuz diuine maiestatis sublimior est. q⁹ exaltata est sup̃ oẽs choros. Hec est ps optia q̃ nũ q̃ auferet̃ ab ea i eternũ. Be hac pte quã elegit hodie maria dicit aug⁹. in ꝟmone qui incipit. Tibi o pijssima. Ad hanc vsq; gl'am tu ẽgo gl'osa es puecta. vt supno regi nihil superius habeas in sup̃mis. q̃ etiam transcẽdit angelicã dignitatẽ ad superni regis es sublimata cõsessuz. vbi em̃ rex fili⁹ tu⁹ posuit q̃d ex te sumptũ. posuit ⁊ te reginã mr̃ez ex qua sumptũ est. Neq; em̃ phas est tibi alibi esse q̃ vbi est quod ex te sumptũ est. Et q̃niam huius optime partis ip̃a pijssima ẽgo nos miseros peccatores vult esse pticipes. Jdeo sb̃dit aug⁹. Hec dona dña p peccatoribus habes. sz multũ a te hereditãt peccatores. nos em̃ a te hereditamus ingrati gr̃am. peccatores veniaz. celestia terrem. sublimia infimi. deũ hoies. mortales patriã. Ad quam nos pducat pater.

¶ Sermo tertius de eadem festiuitate.

ASsumpta est maria in celũ. gaudẽt angeli laudãtes bñdicant dñm. Jta canit̃ in cantico hodierno. Albertus in li. de elementorũ ꝓpetatibus. c. j. refert de q̃dam nobili gemma noie alabastrum. q̃ hz albũ colorẽ ⁊ mirabl'r attrahit ad se ignẽ. etiam p magnã distantiã. ⁊ ignis ip̃am localit̃ comitatur. ⁊ ponit idẽ hui⁹ ratõz. q⁹ hic lapis spirat q̃si spũm sulphuris quo spũ ignis gignitur ⁊ ad ip̃m attrahit̃. Mystice p hanc gẽmã xp̃s intelligit̃. Recte em̃ sicut gẽma p̃fata est alba. ita xp̃s est albus p vite innocentiã. q⁹ cãdor lucis eterne ⁊ speculũ sine macl'a Sap̃. vij Sed p ignem designare ẽginẽ volo gl'osam mr̃es ip̃i⁹ Recte nãq; sicut ignis extinguit fulmẽ. Teste cõmentatore de impressione aeris q̃ dic̃ q⁹ genus fulmis aq̃ non extinguit̃. sz magis accẽdit̃ sed dũ ignis immittit̃ ꝓtinus suffocat̃ Jta maria q̃ tota fuit ignea in charitate dei ⁊ ꝓximi.

A

B

extinguit etiã fulmẽ materiale ⁊ repellit. Quia dicit Eusebius in ℣. Nullũ ibi tonitruũ aut tẽpestas. nulla chorusc̃atio. nullũ fulmẽ ferire poterit. vbi marie aliq̃lis mẽoria fulmi neſcit. Extinguit maria p̃ncipal᷑r fulmen diſtricte ſententie dei erga peccatorẽ. qđ hr̃ pulchre figuratur hester. iij. vbi legit᷑ q᷑ aſuerus rex monitu amõ dedit ſententiã ſup filios iſr̃l᷑ vt omẽs extingueren̄ ⁊ occiderent. Hester aũt intrans ad regẽ ſniam mutauit. Sic nr̃a hester. b. ẏgo reconciliat peccatorẽ ⁊ extinguit fulmẽ ire dei. Hunc ignem ẏginẽ mariã igne charitatis plenã traxit ad ſe imo venerabilit᷑ aſſumpſit xp̃s verus alabaſter hodie dicẽs ad ip̃am. vt refert aug⁹. in ℣. hoð. Tpus eſt te aſſumẽdi ad me matrem meã. Sicut em̃ terrã ⁊ ea q̃ in terra ſunt. o g̃tia plẽa repleſti gaudio ita fac g̃tulari ⁊ celeſtia. io cũdas redde patris mei mãſiones. ꝓſolare ſanctorũ meorũ ſpũs. q̃ tuam a me honorabilem translatõ ãgelic᷑ cõſtipatã obſequijs videtes. de ſua q̃ certificabunt̄ Veni g̃ cũ exultatõe. ne turberis deſerens corrũpendũ cũ ſuis concupiſcentijs mũdũ. adeptura celeſte palatiũ. Et ſic̃ ego cũ non eſſem in mũdo deſcẽdi vt illumiarẽ q̃ in mũdo ſunt. ita ⁊ tuũ patrociniũ vſq̃ ad cõſummatõ ſeculi patrotinabitur his qui in mũdo ſunt. Et poſt pauca. Habita inq̃t cũ vnigenito. adherẽ feſtina filio. ⁊ h̃ teſtat᷑ eccl̃a in his ẏbis. Aſſumpta eſt maria ⁊c̃. In q̃b⁹ duo deſcribunt̄. Primũ Marie g̃loſa ſublimatõ. ibi Aſſumpta eſt maria. Scõm angelorũ ſonorosa exultatio. ibi. Gaudẽt ⁊c̃. De p̃mo eſt notãdũ. Videm⁹ q̃ñ ſol natural᷑ aſcẽdit ſup noſtr̃ emiſperiũ. non ſtatim aſſumit᷑ in corpe ſed p̃us ꝟm auroꝛã. q̃ q̃dem in ammiratõ ⁊ exultatõ volucres ducit vniũſas. Et poſtea ſol aſcẽdit ꝟm ſe totũ in corpe luminoſo. Sp̃ualr᷑ p ſolẽ intelligit᷑ tur g̃loſa ẏgo maria. Recte em̃ ſicut ſol corpalibus ocul᷑ nõ põt intueri ꝓpter ſuã claritatem. qual᷑s oculos offuſcaret. vel ſaltem fluentes lachrymas generaret. Ita. b. ẏgo maria q̃ eſt ſol iocũdiſſim⁹ adhuc in corpe exiſtẽs recto viſu nõ potuit intueri. Teſte hiero. in ℣. q̃ ait. Quidam ignei radij in ocul᷑ eius micãtes. ſic faciem eius infundebãt. vt eã ioſeph nũq̃ poſſz recto lumine intueri. Et declarat. Nõ mir̃ ſi moyſes q̃ viderat deũ. ſine velamie nõ potuit ppt᷑ intẽdere nec videẽ. q̃d de ea tũc q̃ deũ nõ tm̃ vidit ſed etiam genuit ⁊ tractauit. Ideo refert Joh. euãgel᷑. celeſtis aq̃la. Q̃ dam heremita faciem ẏgis clariſſimi ſol᷑cũ adhuc viueret deſiderãs videẽ. audiuit vocẽ domi dicentẽ. Ibis i ier᷑m ⁊ ibi faciẽ matris mee videb̃. vt diu ꝺſideraſti. Surgens ille mlto tpe laborauit. tandẽ illuc p uenit. ⁊ p hoſpitio ẏginis ſollicite querẽs ad montẽ ſyon ſub quo habitabat ductus. veit ad manſionẽ eius quã clauſam repiens pulſauit. Et ecce iuuenis deuot⁹ hoſtiũ apiens ⁊ aduenam cernẽs. ſui aduẽtus cãm inq̃rit. Ille autẽ ſibi intimauit q̃ fuerant a deo ſibi p̃miſſa. Cui iuuenis (Et fuit ip̃emet Joh̃s q̃ h̃ ſcribit). Facies inq̃t eius videb̃. ſi tibi oſtendẽ voluerit. expectab̃ ad nonã. ⁊ regredientẽ ab oratõe ſi ſibi placuerit eam videb̃. Jux̃ tps none cum regrederet ẏgo. ait Joh̃es. Dña filius tuus direxit ad te ſquendã ſenẽ. repromittẽs ei q̃ debeat facieꝫ tuã videre. at illa ſubſiſtẽs dimiſſo pallio qđ ſup caput gerebat. conũſa ad ſenẽ ait. Viđ nũc faciem famule dei. Quã cũ intuitus fuiſſet p̃ nimia claritate ſtare nõ potuit. ſed cadens in terrã dixit. Eya mat̃ miſcõie ſi nunc facies tua adeo eſt g̃tioſa. qual᷑ erit in patria. Iſte igit᷑ cãdidiſſimus ſol maria nimphula cãdidiſſima et iocũdiſſima hodie aſſumpta eſt in aia ad thronum g̃ie tanq̃ auroꝛa rutilantiſſima. ⁊ in ãmiratione angelos incitauit q̃ dixerũt Que ẽ iſta q̃ p̃gredit᷑ q̃ſi auroꝛa ꝓſurgens pulc̃ vt lũa. electa vt ſol. vt hr̃. Cañ. vj. Et ſic ſup oẽs creaturas fuit collocata. Recte ſicut ſol hz ſublimitatem in ſitu. q᷑ poſit⁹ eſt in medio planetaꝝ treſ hñs ſupra ſe. ſ. martẽ iouem ⁊ ſaturnũ. ⁊ tres infra ſe. ſ. venerẽ mercuriũ ⁊ lunã. Sic. be. virgo maria mũdi dña. celi regia. poſita eſt ſuper treſ hierarchias oĩm angelorũ. ⁊ ſupra trinam machiam celeſtiũ terreſtriũ ⁊ infernorũ. Hz enim impatoriam ptãtez in celeſtib⁹ tanq̃ impatrix potẽtiſſima. quem em̃ vult ſaluat ⁊ aſſumit Teſte aug⁹. in ℣. Hanc fatemur verã reginã celorũ q̃ in regnũ celorũ recipit aias ſanctorũ. Jõ dic̃ Hugo ⁊ Richar. de ſanc. victo. Nihil a throno dei diuini muneris defluit ⁊ deſcẽdit qđ per manus marie nõ trãſierit. Hz etiã ptãtem in terreſtrib⁹. iõ p̃cepit tãq̃ dña ip̃is miſtris. q̃ñ cuz filio erat in nupt̃ijs in chana galilee dicẽs. Qđcũq̃ dixerit vob̃ facite. Joh. ij. Hz ptãtez in demonib⁹ hos terrẽdo ⁊ fugando. ꝟm qđ dic̃ hugo de ſan. vic. Demones em̃ ſufferre non p̃nt. imo territi fugiũt ⁊ confuſi diſcedũt. dũ marie obſequio molleſcũt. Et ſic ptz q᷑ maria eſt poſita quaſi impatrix ſup celeſtia. terreſtria. ⁊ infernalia. Et ſolum hz ſup ſe tres p̃ſonas. patrez ⁊ filiũ ⁊ ſp̃ũ ſãctũ. Jõ dicit Anſ̃. Nihil tibi domia eſt eq̃le. omne em̃ qđ eſt. ſupra aut infra te eſt. ſupra te ſol⁹ deus. infra te eſt oẽ qđ nõ ẽ de⁹ Et q̃uis hodie aſſumpta eſt in aia ẏgo maria. tñ poſtea etiã in corpe reuerent̄ eſt aſſũpta. Sicut dicit de h̃ Damaſ. in ꝟmoni. ſuiſ. de aſſum. Hodie im aculata ẏgo terrenarũ paſſionuz neſcia. imo celeſtib⁹ intellectib⁹ erudita. nõ in terram abijt. ſz vere celũ aiatũ appellata in celeſtibus tabnacul᷑ habitat. Licz em̃ ſanctiſſima beatq̃ aia tua a g̃loſo corpe tuo ſepareꝫ. ⁊ ſepulture corpus traderet̄. verũtamẽ non manet in morte nec diſſoluit᷑ corruptõe. Cui⁹ em̃ parietl

ꝟginitas inuiolata ꝑmānsit. hui⁹ ⁊ migrātis corpus irresolutū ꝑ oia ꝑseuerat. ⁊ ad meliorē sanctioremq; vitā traducit nō morte dissolutū. sz etiam in eterna secula ꝑmānsurū Et declarat ꝫ i exemplo lucidi⁹ dicēs. Sicut em̄ sol iste lucifluus ⁊ splendidus sꝫ lunari corpe latēs ad breuē horam quodāmō vidz deficē. tm̄ suo nō ꝓuat lule hm̄s in se phennē fōtē luis. Sic ⁊ tu fōs veri lumis. incōsumpt⁹ vite thesaur⁹. licz q̄dā breui interuallo tpis corpal⁹ morti sis addicta. tm̄ copiose nob infundis indeficient lumis claritatem Et subdit. Nō iuisti ꝟgo. be. in celū vt helias. neq; vt paulus vsq; ad tertiū celū ascēdisti. sed vsq; ad regalē thronū filij tui attigisti. hec ille. Q etiā sit assumpta in corpe legit in Euthimia tahistoria li. iij. c. xl. Q sanct⁹ Germanus ꝓstātinopolitan⁹ archiepūs scriptū se reperisse dic qđ ⁊ magn⁹ Damascen⁹ sil⁹ attestat. q pulcra augusta cū apud ꝓstātinopolī m⁹tas eccl'as erexisset. inter ceteras apō baltenas admirabilem eccl'am tpe Martiniani impatoris ad honorē sctē ꝟgis edificauit. ⁊ quocās iuuenalez archiepm hierosolymitanū aliosq; palestine epos q̄ tunc in vrbe regia morabant ꝓpt̄ sinodū q̄ fcā ē calcidonie dixit eis. Audiuim⁹ corp⁹ sanctissime ꝟgis in ꝑdto gethsemani tumulatū. Volumus igit ad custodiā hui⁹ vrb corpus illud cū debita reuerētia huc trāsferre. Cui ꝑdictus Juuenal' rndit. O dña corp⁹ illud sicut ab antiqs hist⁹ijs cōperi in gl'am est trāslatū. ⁊ sola i monumēto vestimēta cū sindone remānsisse. ⁊ ipse iuuenal' vestimēta ꝓstantinopolī misit. ⁊ i ꝑdicta eccl'a honorifice collocauit. Tunica autez ipi⁹ postea veit ad vrbē cathinenseż. de qua refert Jacob⁹ ianueñ. Cū dux normanoz̄ vrbez cathinenſiū obsedisset. epūs illi⁹ vrb tunicā. b. Marie q̄ ibidem ꝟuabat. more vexilli haste iposuit. ⁊ subsequēte ppl'o securus exiuit ad hostes. Statimq; oīs hostil' exercit⁹ cecitate pcussus est ⁊ amētia. stabatq; tot⁹ corde trepidus ⁊ tot⁹ aīo stupefact⁹. qđ illi de ciuitate cernentes diuino iudicio supaddunt. ⁊ atrocit hostes cedunt. qđ. b. marie plurimū displicuisse cōpbat ex eo q ptin⁹ tunica illa diſparuit. ⁊ visum cōtinuo hostes receperūt. Q aūt maria ē assumpta i aīa dubiū nō ē q̄n sbito qn̄ de corpe egressa est. De assumptiōe aūt corpis qn̄ facta sit hr̄ in legenda q tertia die resurrexerit ⁊ in celum ascendit. ⁊ gl'ose assumpta est. Sz in reuelationibus. b. elyzabeth q̄ fuit de ptibus saxonie. legitur q sibi reuelatū est q post. xl. dies sui transitus in corpe sit assumpta. Nā. b. maria secum colloquēs ait. Oēs ap'li dormitioni mee affuerunt. ⁊ corp⁹ meū reuerenē sepulturē dederunt sed. xl. die postmodū resurrexi. Cū aūt elisabeth interrogaret vtrū ꝫ manifestare vl' celare deberet. dixit. Nec carnalib⁹ ⁊ incredul' reuelanda. nec deuotis ⁊ fidelibus absondēda. Sz rōnabilibus vidz cū corpus Johis q̄ fuit custos ꝟginis statim assumptū est. qz statī sepulchro apto corpus nō est inuentū. q̄re etiā marie corpus nō statī resurgeret. Et ꝫ quo ad ꝑmū. Quantū ad scm̄ subdit angelorū sonorosa exultatō cū dz. Gaudent angeli. Circa qđ notandū qn̄ aliq̄ ꝟgo regia de regno egypti i regnū vngarie ducerē coronanda. ⁊ in impatricem eligēda. hec vtiq; nō sola veniret nec cū paruo comitatu. sz secū haberet ꝑncipes terre ⁊ milites q̄ currum circūdarent ⁊ iubilose decantarēt p̄cedētibus buccinis fistul'. alijsq; musicalibus instrumētis Et deinde rex cuius esset spōsa electa veniz sibi obuiaz in appa ratu. ⁊ sic cū gl'a ⁊ gaudio nō paruo in regnum ducerē. Q Bozal' ꝟgo regia de stirpe orta dau idica maria. de q̄ canit psal'. xliij. Omis gla eius filie regis ab intus. hodie de reg̃ mundi ducta est in regnū celi. sicut dꝫ dicit Jheron. in ℣. de assum. Deferē maria in celum vt spōsa in thalamū. regina in regnū. dilecta in cubiculū. Sed ꝓpter q̄d certe vt coronetur ⁊ in impatricem eligerē. nō regni vngarie aut mūdi. sed celi. Jō non veit sola. sz cū honorabili comitatu. Habuit em̄ i suo comitatu aut cōductu terre ꝑncipes ap'los. de q̄bus ps. xliij Constitues eos ꝑn. s. o. ter. Et de ꝫ dicit beat⁹ aug⁹. in ℣. hod. Ex verissima ⁊ antiq̄ traditōne accepim⁹ q tpe gl'ose dormitōis marie cuz ap'li ad saluandas gētes orbē terre ꝑagrarēt. momēto tpis in altū sublati hierosolymis ꝓuenerūt. Et subdit. Quō eam laudauerūt oēs pariē dicentes. Cū in huius mūdi incolatu te o celeberrima ꝟgo habuerim⁹ habitatricem q̄si ipm̄ dominū ⁊ mgr̄m nr̄m aspiciētes ꝓsolabamur. q̄a nunc trāsmigrandā te cog̃scimus cū tristicia supstites remanem⁹. ꝫ solū hm̄tes refrigeriū q te mediatricē apud deū possidebim⁹. Filius eniz tuus creator ⁊ deus q̄ iustificanit te vocat te. nemo est q̄ ꝓhibeat filio matrē. nec deus te desere re vult in medio natōnis puerse ⁊ prauе. Memento sp nostri in cōspectu filij dei nr̄i ⁊ mgr̄i. hec aug⁹. Habuit etiā impatrix celica in sua assumptōe aut cōductu celi milites sanctos āgelos. vt dicit idem in eodem ℣. Quis hymnos ⁊ q̄ ⁊ q̄lia hymnis dicta considerare valeat et intellectu cōꝓhendere. quo ille m⁹tiplex dei supnorum exercit⁹ oi spūaliū ꝟtutū genē adornat⁹ inopinata cōcinnebat modulamia q̄ a dño acceꝑta cū his vt reor adornauit sanctor aias ducentes choros circa lectū ⁊ iter faciētes p̄cedebant cū iubilo. Et subdit. O regina oīs hūane nat̄e. sup soliū excelsū eleuata. celi celor̄ porta oīs te lingua glorificat. repleta est oīs terra gl'a tua. sup enoch magnificare. sup helyā eleuare. ⁊ inenarrabili gaudio sup oēs choros angelor̄ spe filij tui potire indeficienti ꝫtitudine. supra

quã ꝓsus nihil habeꝫ. Suscipite hãc cãdidatam angeli. hymnũ dicite celi. glorificate terrigene. terra plaude. oiscq creatura lauda creatoris matrem. hec augꝰ. Q̃ etiã milites maria habuit in suo cõductu. testatꝫ Hiero. in ꝑ. dicens. Legimꝰ ad funera sepe quorũlibz sanctorũ angelos venisse ꝛ ad exeq̃as eorũ obseq̃a ꝑstitisse necnõ eorũ aimas cũ hymnis ꝛ cãticis ad celũ detulisse. quãtomagis credendũ est hodie militiã ãgelorꝫ cũ suis agmibꝰ festiue obuiã venisse genitrici dñi. ꝛ eã igẽti lumie circũfulsisse. ꝛ vsq ad thronũ añ mũdi ꝓstitutõez factũ cum laudibus ꝛ cantilenis spũalibus ꝑduxisse. Et sbdit. Nec imerito creditꝫ q ipe saluator oim ꝑ se totus festinus occurrit. eãq secum in throno gle collocauit. Sicut hr ex reuelatõibus sancte elisabeth. vbi legitꝫ q ꝙdam vice rapta in spũ vidit in loco valde remoto quoddã sepulcrũ mlto lumine circũfulsum. ꝛ ãsi speciẽ mulieris circũstabat multitudo angelorũ. ꝛ pꝰ pusilluz erectam ꝛ in sublime cu illa astantiũ mltitudie eleuatam. Et ecce in eius occursuz vir q̃dã de celꝫ admirabilꝫ ꝛ gl'osus aduenit portãs in dextera crucis vexillũ. ꝛ cũ eo infinita turba angelorũz sicq eam alacritꝫ suscipiẽtes. cum cõcentu magꝫ eã in celũ deduxerũt. Post modicũ tẽpis elisabeth angeluz cũ quo sepe loquebatꝫ. de ꝑdicta visione inq̃siuit. q̃ respondẽs ait. Ostensuz est tibi in hac vision q tam in carne q̃ in spũ dña nr̃a in celũ est assumpta. Jõ bñ canit eccl'a. Assumpta est maria in celũ. s. in corpe ꝛ alia. vt pie tenent cõmunit doctores. Jõ gaudent angeli q̃bus ꝛ nos conformes esse oportet in gaudio ꝛ laude matris dei. Et sb ad secundũ.

¶ Sermo quartus de eadem festiuitate.

Mltiplicate sunt aque ꝛ eleuauerũt arcã in sublime a ẽra Gen. vij. Ad experiẽtiã scimus ꝛ audimus qñ flores ꝛ gramia ascendũt e terra. campũ ꝛ prata exornãtes. ꝛ aspectui nostro se ꝑsentant. vt i vere. tunc aialia incipiũt iocũdari ꝛ letari. eo q pascua inueniũt. q̃ sic eorũ nature cõueniũt. et que tpe esuriei hr̃e nõ pñt. Incipiũt volucres letis vocibus vociferare ꝛ cãtare. sicut patz de alauda q̃ statim vociferat dulcitꝫ ꝛ letatur Jta etiã amatores mũdi ꝛ amatrices tẽpe veris vt circa festũ Walpurgis qñ flores ascẽdũt signa amoris ostendũt. sibi munera dirigunt. ramos arborũ añ hostia sibi inuicẽ ponũt seu figunt. ꝛ in sb letos se ostendũt. vt dicit deuotꝰ Amãdus in hora. saꝑ. lib. ij. in fi. Spũalr maria nimpha
B omni laude dignissima q̃ est flos florũ ꝛ rosa rosarũ. Flos inq̃ campi ꝛ liliũ conualliuz. hodie pdijt ꝛ ascẽdit de terra valle miserie in lucẽ celestis curie ꝓspectui filij sui ꝛ sanctorũ se presentando. Idcirco peccatores gaudeãt aiales. q ꝑmiserũt matrẽ misdie ad quã refugiũ habeant cũ peccatis sint ꝙuati. Gaudeãt ꝓtemplatiui ꝛ iusti p alaudã desiḡti. q maria inceptrix ꝛ initiũ ꝓtemplatõis. hodie de miseria ad gloriã ascendit. ꝛ illũ in quo mẽs eiꝰ iugitꝫ conuersatꝫ veracitꝫ cõphendit. Letentꝫ insup amatores hꝰ ỽginis vniũsi. q potentissimã ad celestẽ curiã destinauerũt aduocatã. Jdeo. b. Hiero. in ser. de assum. ad leticiã inuitat vniũsos di. Hodie gl'osa sp ỽgo maria celos ascẽdit. rogo gaudete. q (vt ita dicaz) ineffabiliter sublimata. cum xp̃o regt in eternũ. Regina mũdi hodie de terris ꝛ de ꝑnti seculo neq̃ eripitꝫ. Iterũ dico gaudete. q securа de sua immarcessibili gla ad celi tam puenit palatiũ. Exultate inquã ꝛ gaudete ꝛ letꝫ omis orb. q nobis oĩbus hodie inꝛuenientibus eius meritis salus aucta est. Vobis q̃z eã diligentibꝰ honor ꝛ ỽtus vna cũ ceteris ỽginibus sacris amplior ꝑstatꝫ ꝛ gr̃a. Idcirco dilectissimi letami ꝛ laudate. q si deũ ore ꝓphetico in sanctis suis laudare iubemur. mlto magis eũ in hac celebritate btẽ ỽginis marie mr̃is eius. oportet cũ hymnis ꝛ cãticis diligẽtius extollere ꝛ dignis deo ꝑconijs iubilare. ꝛ mystici honorare munerib. Et subdit. Hec est ꝑsentis diei festinitas. in qua gl'osa felix maria ad ethereum puenit thalamũ. Que ꝓfecto festiuitas sicut ꝛ ỽgo incompabilꝫ est ceteris ỽginib. ita incompabilꝫ ista festiuitas est oim sanctorũ festiuitatib. ꝛ admirãda etiã ỽtutib angelicis. De ista eius gl'osa assumptõe aut ascẽsione hr̃i ỽbis thematis ꝑlibati. Mltiplicate sunt a. tẽ In q̃bus ỽbis duo tangũt. Prio mltitudo ỽtutum. ibi. Mltiplicate sunt aq̃. Scdo ꝑmioz altitudo. ibi. Et leuauerũt arcã. Quantũ ad ꝑmum cõmendatꝫ ỽgo gl'osa a ỽtutũ mltitudie. cũ dr Mltiplicate sunt aq̃. q aque mltiplicatõ est ỽtutũ augmentatio. quarũ vna fuit infima hũilitas. Circa qd notandũ ad expientiã videmus q metallũ qd aurifab plus flectit vlsfleꝛibile ꝑbet. id magis exaltat. ꝛ sup oia metalla ornatius collocat. Sicut patz de auro qd inter oia metalla est flexibilius. q inter incudẽ ꝛ malleum sine ruptõe siue discussiõe partiũ in tenuissimas lamias dilatatꝫ. iõ de eo fiũt ornamẽta q̃ in sublimioꝛi loco exponunt. et inter oia alia metalla ad decorem exaltrantꝫ. Horatr ꝑ aurũ ỽginem mariã possum intelligẽ. Quia fm ari. in li. pbleu. Aurũ naturalr fugat somnũ. ppẽ qd vt ait Auicenna. ab infirmis nõ dz deferri aurũ ꝛ anuli aurei. q̃ gerũt in digitis. vt eo melius req̃escant. Quia auruz est amicꝰ vigilie. ꝛ no somni. Sic beatissima ỽgo simil auro fugat a nob somnũ ignorãtie ꝛ peccati. sicut in mltis peccatoribus ostẽdit illud. Jõ dicit Bern. i ꝑ. Si crimine turbaris. si cõscie feditate es confusus. Mariã cogita. mariã inuoca. nõ recedat.

nec transiet ab ore. Nam ipam cogitãs non erras. ipam rogãs nõ desperas. ipam sequẽs nõ deuias. ipaz cernẽte ꝛ ñ deuias. ipa te ptegẽte nõ corruis. ipa te ducẽte nõ fatigar. ipa via ꝑ picia ad deũ venies. qz ipa ꝯtinue intercedit ꝑ peccatorib⁹ vt a suis resurgãt errorib⁹. Sicut ꝟ legit in legenda sancti domici. q̃ q̃dã vir sanctus vidit p diuinã reuelatõz q̃ cuz iugit dei filium ꝑ hũano genere exorare. Ille respondit Quid debeo amplius facere? Nisi pꝛiarchas ꝛ pphetas. se paz emendauerũt Veni ego ad eos. deinde misi ap̃los. ꝛ me ꝛ illos occiderunt misi martyres ꝛ cõfessores ꝛ doctores. neq; illis aeq̃erunt. dedigz sententiã vt deleanꝯ. Sz regina mi cordie respõdit. Bone fili nõ ſm eorum maliciã. sed ſm miscoiam tuã agere debes Ad quã filius. Cũ eis miscoiam faciã ꝛ predicatores meos eis mittã. Jõ ꝓpendẽs hec b. augustinus ait. Nec potentioꝛẽ q̃ te meritis inuenimus ad placandũ iram iudicis. q̃ meruisti esse mater eiusdem iudicis ꝛ saluatoris. Sz ꝛ hec maxima pars peccatoris ex fiducia hz. quia q̃ beata facta es ꝑ nos peccatores est. Naz illud quod habes ꝑ nob habes. Ad q̃d enim fieres mater saluatoris si nulla indigẽtia essz salutis. Ideo tã q̃ aurũ purissimũ excitat a somno peccati peccatores. Aurũ em̃ letum facit ipsuz inspicientẽ. Teste ꝟ. in spe. na. Ex auri ituitu naturaliter leti sumus. Cuius ratõ est. quia aurũ sibi aerem ꝓximũ dulcorat. alterato autẽ aere alteraꝯ cor humanũ. Sic dũ mariã inspicimus ocul' cordis nr̃i. q̃ est reconciliatrix nr̃a erga filiũ. et ob hoc ipam deuote laudẽ⁹. Magẽ nob leticia ꝓuenit ex hac laude. teste aug'. li. solilo. O quanta inq̃t iocunditas cordis mei ex laude ꝓuenit matris dei. Cui alludit Orosius sup Cañ. Nihil dulcius nihilq; iocundius reperiq̃ mariã. Et p̃cipue in morte maxie gaudebit. q̃ hic mariã laudando inspexit. ſm illud Haymonis sup Apocal'. Gaudẽs inq̃t erit ei⁹ obitus q̃ marie dũ viueret fuit sedulus ꝛ deuotus. Illud igit rubicundũ aurũ v̈go maria rubea ex charitate maxima. omnibus alijs sancti plus fuit flexibil' hoc est humil'. Quia ſm Gregoriũ in registro. habuit innumerabilẽ humilitatem. ꝛ hanc ostendit in animo. in v̈bo ꝛ in signo. In animo teste Berñ. Eua ꝑ superbiam se dei creaturã nõ considerãs deo obedire noluit. Maria v̈o humiliter factori suo se subijciens ancillã se nominauit dicens. Ecce ancilla domini Lu. j. In v̈bo aũt quãdo dixit. Quia respexit humilitatẽ ancille sue Cum em̃ tam esset mater dei. nõ tm̃ dixit. respexit humilitatẽ matris dei dñs. nec mundi. nec regine celi. sed ancille sue. In signo q̃dem habuit humilitatẽ. qz nunq̃ se ꝓferebat. sed ceteris mulierib⁹ se cõmunem exhibebat. Idcirco xp̃s filius eius vt dicit aug⁹. in ſmone de nati. hodie ipam sup oẽs celos exaltauit. qz se ita ꝓfunde sup oẽs sanctos humiliauit iõ posita est ad decorẽ totius regni celestꝭ ſm quod dicit. b. aug⁹. sup illõ pſ. lxxxv. Saluum fac filiũ ancille tue. Scio dñe mi qz regina celi est. sed humilitas sua p̃ornat omne dec⁹ honoris. Refert Isid. lib. xvij. c. vij. Q̃ ficus egyptia fertilior est q̃ nostra. que si in aquaz missa fuerit ilico mergit petendo fundũ. ꝛ cum in aq̃ aliquãdiu iacuerit ꝛ mꝫtitudinem aque in se biberit. deinde in superficiem eleuaꝯ v̈sa vice nature. qm̃ madefacta debuit humoris pondere residere. Per hanc arborẽ intelligit v̈go maria. que fuit fertilissima in omibus v̈tutum fructibus. ꝛ oẽs fructus sanctorũ in se habuit Abraam habuit fidẽ. sed Maria mꝫto fidelior. moyses mititatẽ. sed ipa mitissima. Dauid humilitatem. qz humiliter ludebat añ dñm indutus ephot. ij. Re. vj. Sed mꝫto humilior fuit Maria imo exemplũ humilitatis Johãnes habuit v̈ginitatem. sed ipa mꝫto purior q̃ est cãdor lucis eterne ꝛ speculũ sine macula. Sapiẽtie. vij. Martha fuit hospitaꝯ ꝛ recepit xp̃m in domũ suam. Lu. x. Maria fuit liberalior. qz ipm nouem mensibus in vtero baiulauit. Magdalẽa habuit contemplatõz que optimã partẽ elegit scz contemplatõz. Maria aũt mꝫto fuit sublimior. Ecce q̃ fertilis ficus. Hec inquã missa fuit totaliter in aquas gr̃arum ꝛ in se plenitudineꝫ gr̃e imbibit. ſm illud Orig'. sup Cañ. Aue inquit angelus gr̃ia plena. ꝛ bñ plena. quia ceteris sanctis p partes p̃staꝯ gr̃a. Marie v̈o tota infudit se gratie plenitudo. Ita q̃ de ipa põt dici illud Judith. Facies tua plena est gr̃iarum. nec ꝓpter hoc ipa superbiuit. vel elata est. sz petijt fundum humilitatis animaduertens illud Chryſ. in ſmone. Nemo ꝟstruit celsitudinem bonorũ operũ ꝛ v̈tutis. nisi p̃us iactenꝯ fundamenta humilitatis. Ideo humectata est totaliꝯ in aquis. ꝛ hodie sursum eleuata. ꝛ sup choros oim sanctorũ angelorũ exaltata. ſm quod dicit Berñ. in ſmone hodierno. Summa es post filium tuũ. ꝛ in tue ꝓtectõnis munimine demonstranꝯ felices spũs q̃ tuã habẽt p̃sentiã Nos aũt miseri memoriã abundantie suauitatis tue eructamus. Et hoc quantũ ad p̃mum. Quantum ad scõm cõmendaꝯ maria a p̃miorũ altitudie qz sublimius alijs sanctis in sua assumptõe premium accepit. quod tangit ibi. Et leuauerunt arcam in sublime. Ari. j. de celo ꝛ mũdo. Idem est locus totius ꝛ ptis. ꝛ totius terre ꝛ vnius globi. Sed corpus filij dei fuit sup oẽs ãgelos sedens ad dexterã maiestatis dei. ad Hebre. j. Ergo rationabiliꝯ corpus ꝛ aima beate v̈ginis hodie exaltata sũt sup oẽs choros angelorũ ꝛ spũs. quod ꝛ pbat Damascenus in suis ſmonibus de assumptõe. Hodie inq̃t sanctissima vir-

go celesti thalamo inuehit. hodie sacra ⁊ alma ta arca que itra se suũ tulit artifice. in templo ñ manufacto reponit. hodie sacratissima colũba innocens ⁊ simplex euolans ex arca. i. ex corpe quod deũ suscepit. requiem pedibus suis adin uenit. Et infra subdit. Decebat ei dei sacrariũ fontem indefossum. agrũ inaratũ. vineam non irrigatã. oliuam fructiferã terre gremio non te neri. Decuit matrẽ a filio sublimari. vt ad ipm ascendat. sicut ad ipam descenderat. vt que in partu ꝟuabat ꝟginitatem. post mortẽ corp⁹ nõ videret corruptõz. ⁊ que creatorẽ portauit i si/ nu. in diuinis tabernacul' cõmorek. ⁊ quam pa ter desponsauit in sponsam in celestibus thala mis conserue. ⁊ a matre que sunt filij possideã tur. hec ille. Et h̄ figuratũ fuit pulchre .ij. Re. vj. Ubi legitur q̄ rex dauid fecit tabernaculũ iuxta domũ suã p retentione arce. deinꝺ descẽ dit ipe cũ electis israel ⁊ tulerũt arcã de domo aminadab ⁊ posuit eã sup plaustrũ nouũ. quã cũ tetigisset oza pcussus fuit a domino. deinde portauerat arcã in locum suũ. Dauid p̄cedẽte cũ cithara ⁊ cantoribus electis ex israhel. Per
E arcam electissima ꝟgo maria apte designatur. ipa reuera est arca diluuij in qua nõ soluz octo aie saluate sunt. Gen. vij. Sed in qua omẽs q̄ saluant salui fiunt. q⁹ dudũ mlti peccatores in diluuio peccatorũ perissent. si nõ in hac salutifera arca inclusi fuissent. Ideo dicit Ignacius in epla ad beatã ꝟginem. Impossibile est saluari aliquẽ peccatorẽ. nisi p tuum o ꝟgo auxiliũ ⁊ fauorez. quia ꝺs ipe deus non pot saluare p suam iusticiã ⁊ veritatẽ. hos ipa saluat p suam misericordiã infinitã. ſm Anſ. in ſmõe qõ inuenio ꝓbatum in exemplo. Refert mgr Alexander ⁊ epũs in epistol' suis sup illud verbum
F ps. lxxxiij. Misericordia ⁊ veritas obuiauerũt sibi. Q ꝺdam studens degens bononie vanitatibus secularibus esset deditus. talẽ vidit visionem. videbat em̃ sibi q̄ in cãpo magꝺ ꝓsisteret ⁊ ibidem tempestas ingens sup ipm descenderet. qui dũ fugeret a facie tempestatis ad quãdam domũ puenit. quã cuz clausam inuenisset postulauit se ibidem recipi pulsans ad hostiũ. q̄ intus erat respondit. Ego sum iusticia que h̄ habito. ⁊ hec domus mea est. q⁹ aũt tu iust⁹ nõ es mecũ habitare nõ vales. ad cuius ꝟbuz iste plurimũ merens absceſſit. ⁊ aliã vltra illaz con spiciens domũ. veit ad ipam. ⁊ pulsans ad ho stiũ se ibidem recipi postulabat. sed que intus erat hospita respõdit. Ego sum veritas que h̄ habito. ⁊ hec est dom⁹ mea. te aũt hospitẽ non recipio. q⁹ veritas nõ liberat eum. q̄ veritatez nõ amat. Indecꝝ recedẽs. deꝝtam domũ vltra illã pperit. ad quã veniẽs se sil'r ꝓtra tẽpestatem recipi flagitauit. q̄ deintus erat respondit. Ego sum pax que h̄ habito. non est aũt pax im pijs. sz tm̃ hoibus bone volũtatis. Ueruz ego ꝺdem cogito cogitatões pacis ⁊ nõ afflictõnis vtile cõsiliũ do tibi. vltra me sororꝝ mea habitat q̄ miseris consiliũ pstat. ad hãc accede. ⁊ ꝓsiliũ eius ⁊ monita cõple. Cũ aũt accessisset que int⁹ erat rñdit. Ego sum misc̃dia q̄ hic habito. Si aũt ab eminẽti tempestate saluari vis. vade ad Mariã illuminantẽ. q. ꝺ. Ipa est arca q̄ pseruabit te ab impetu tẽpestatis. q⁹ sic arca noetã mũdos q̄z immũdos recepit. sic maria nullum despicit. Iõ dicit Bern̄. in ſmõe. Peccatorem q̄tũcũq̄z fetidũ maria nõ despiciſi ad te suspirauerit. tuumq̄z interuentũ penitẽti corde flagi tauerit. tu illũ a desperatõibus baratri piama nu retrahis. seutẽtiã districti iudicis rapis. do nec miserũ peccatorẽ salues. ⁊ filio tuo recõcilies. hec ille. Igit b̄ndicta arca in cuius vtero fu it b̄ndictus fructus. est fedus sempiternũ inter deũ ⁊ homiem. q⁹ propulit demões q̄ hanc inimiciciã fecerũt. Nõ figuratũ est. j. Re. iiij. vbi legit. Cũ veniſſet arca dñi in castra timuerunt philistei dicẽtes. Ue nob. ve nob. ꝺs nos saluabit de manu sublimiũ deoz̃ istoz̃ũ. Sic dũ maria venit in castra dñi. timuerũt demões. q̄ ſm Eusebiuz in ſ. magis terrent marie p̄conio q̄z summo supplicio quocũq̄z. Hec est arca btissima in qua fuit vrna aurea diuie sapie. mãna celeste ihs xp̄s. tabule nõ solũ veteris testamenti sed ⁊ noui. q⁹ est vtriusq̄z testamenti ꝓfuatrix. Recte sic̃ in arca fuit vrna aurea. mãna. ⁊ tabule testamẽti. Huic arce b̄ndicte fecit rex dauid scz xp̄s tabnaculum. h̄ est locũ sublimẽ sup omnes angelos. iuxta domũ suã. i. suũ soliuz. Juꝛ illud ps. xliiij. Astitit regina a dextris tuis ⁊c. deinde ascendit cũ electis isrl'. i. angel' ⁊ oibus sanctis q̄ vident facie dei. q⁹ dicit Hildefonſus toletan⁹ epũs. Non fuit archangelus. nõ ptãs neq̄z ꝟtus. neq̄z p̄ncipatus. neq̄z domiatões. nl' li throni. nulliq̄z sancti ⁊ electi dei quin mri dñi occurrere festinauerũt. Et sic tulerunt arcã de domo aminadab qui interptaf ppl'us. quia de ppl'o mortali assumpſit eã ⁊ posuit eã i plaustro nouo. h̄ est corpe glorificato. Et portauerũt arcam hãc gl'osam in locũ suũ. de quo dicit aug⁹. in ſde assum. Thronũ dei thalamũ dñi. tabernaculum xp̄i ⁊ templũ spũſsancti. dignũ est ibi esse vbi xp̄s est. Tam p̄ciosuz thesaurũ digni⁹ est celuz q̄z terrã ꝟuare. Precedebat aũt dauid scz xp̄s cũ cithara sue humanitatis. ⁊ cãtoriꝫ sanctis angel'. q⁹ vt ait Hiero. in ſ. hoꝺ. de as. Obuiã venerũt dei genitrici. ⁊ vsq̄z ad thronũ sibi añ mũdi ꝓstitutoz̃ pparatũ cũ laudib⁹ ⁊ cãticis spũalibus honorifice deduxerũt. Ibidem Nulli dubiũ est illã oẽm celestẽ hierl'm tunc exultasse ineffabili leticia ⁊ iocundã tam ineffabili charitate ⁊ omni g̃tulatõe iubilasse. q̄m festiuitas hec q̄ nob renouat annua. ill' omiꝫ facta ẽ

cõtinua. Et subdit. Si gaudiũ fit in celo de q̃libet peccatore puerso. mꝛto magis putanduꝫ p tante ỽginis exultatõe. pꝛtim qꝛ eius celebri/tas laus ꝛ fauus est saluatõis. Uñ credimus q̃ non hunc diẽ tm̃ hymnũ dicant in supnis. vez etiã continuũ eterne io cũditatis ꝛ leticie. et veneratõis obsequiũ. eũ colũt omi tripudio amoris ꝛ gaudij. Et hoc ad secundũ.

Sermo pmus de sancto Bartholomeo apl̃o.

IOnathas expoliauit se tunica ꝛ dedit eã dauid. j. Regũ xviij. Solinus in li. de mira. mũdi. Aues inq̃t q̃plumas a se abijciũt vel ill̃ se expoliãt. quodã modo renouanť. Quia ꝑli. in spe. natu. ꝓbat de aq̃la que in senectute patiť gũedinez in alis ita q̃ volare non põt. ideo q̃rit fontẽ aq̃ scaturientis. Deinde ascendit in aera in q̃tum potest. donec ex caloꝛe aeris. ꝛ laboꝛe volatus foꝛtius incalescat. ꝛ tunc poꝛis aptis ꝛ pennis relaxa/tis. subito descendẽs in fontẽ ruit. in q̃ plumis depositis renouať. Spũal̃r p aquilã intelligũtur hoies sancti. qꝛ recte sicut aqula inter alias aues est velut regina. sic aie sanctoꝝ hominuꝫ hñt se vt regine. vt ꝓbat. b. Greg⁹. sup illõ Cãtico. vj. Sexaginta sunt regine dicẽs. Quid p reginas nisi sanctoꝝ aime designanť. que duꝫ coꝛpa sua pꝛudenť regũt ꝛ alijs põsunt. regnum eternũ sibi acq̃runt. Et subdit. Sunt em̃ nõnulli in sancta eccl̃a q̃ carnem suã ꝓpter deum affligunt. vitia vincũt. demones velut tyrannos sibi subijciunt. oẽs motus suos vt nõ inoꝛdinate currant sapienť regunt. alijs põdicãt lꝫ quod ipi faciũt. mꝛtos a faucibus demonũ gladio impugnantes abstrahũt. Quid hmõi aie nisi regine existũt. q̃ dum regem suũ xp̃m valde diligunt. ex amoꝛis mixtione regi oẽs filios. i. fideles populos gignunt. Hec sunt ỽba Gre. Talis regina fuit aima. b. Bartholomei. que coꝛp⁹ita rexit. vt se ꝓpter deũ affligeret. qꝛ centies in die ꝛ totiẽs in nocte genua flectebat. ꝛ coꝛpoꝛi suo vim faciebat. vt dicere potuisset cuꝫ apl̃o. Castigo coꝛpus meũ. ꝛ in ꝓuitutem regigo. j. Coꝛin. ix. Uicit etiã demones quos in oꝛatõe sua succẽdit. alijs hominibus põdicauit. ꝛ rete sue pꝛedicatõis cepit. Sicut de his dicit. bea. abbas Theodoꝛus in ℣. de. b. Bartho. Aue inq̃t bartho. beatoꝝ ter beate q̃ es diuine lucis splẽdoꝛ sancte eccl̃e piscatoꝛ rõnabiliũ piscium. dulcꝫ fructus viuide palmitis. vulneratoꝛ diaboli mundum suo latrocinio vulnerãtis. hec Theodoꝛ⁹ Ita igiť. b. bartho. plumas abiecit diuitiarum ꝛ se ill̃ spoliauit moꝛe aq̃le. q̃n deꝛeliq̃t regnum suũ terrenũ ꝛ ad xp̃m q̃ est fons vite volauit. i quo se velut aq̃la renouauit. ita vt de ipo dici possunt ỽba p̃libata. Jonathas expoliauit se tũica sua. lꝫ est diuitijs q̃ hoiem tegũt ꝛ vestiũt. In q̃bus. be. apl̃us a duob⁹ cõmendaťur. ꝓpꝛio ab eminenti liberalitate. ibi. Jonathas expoliauit se. Scõo a feruenti charitate. ibi. Et dedit eã dauid. De pmo est notandũ. Sm̃ philologũ B ꝛ alios naturales. Serpẽs senescens plurimis dieb⁹ abstinet se a cibo. vt sic pel̃ eius citius a carne relaxeť. deinde gustata herba q̃daꝫ amara p quam puocať ad vomitũ. humoꝛem euomit virulentũ. q̃ fuit causa infirmitatis. caudaꝫ ꝛ cutẽ rigidã mollificat. in q̃ se balneat ꝛ humectat. ꝛ sic angustã rimam alicuius petre queriť in eam intrat ꝛ q̃dam violentia trãsiẽs p eam. a pelle antiqua se expoliat ꝛ enudat. ꝛ p⁹ea tumulũ fugit ꝛ soli se exponit ꝛ nouaꝫ cutẽ ad se sumit. Eundẽ modũ renouatõnis ponit etiam Ari. xiij. li. de aimalibus. Spũaliꝛ p serpentez beatus apl̃s Bartho. apte designať. Quia dom̃⁹ dixit ad eũ quemadmodũ ad alios apl̃os Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. estote ergo pꝛudentes sicut serpentes ꝛc̃. Mat. x. Primo igiť cõpať ꝓpenti. Quia Sm̃ Ari. li. vij. aialiũ. Serpẽtes multũ diligunt vinum. Jõ venanť cũ vino ꝛ sepe vino capiunť. Sil̃r diligũt lac valde. ꝛ sequunť odoꝛem eius ꝛ ideo si alicui⁹ ventrẽ subintrauerint extrahi possunt lactis odoꝛe. vt dicit idẽ. v. diascoꝛidis. Ita. b. Bartho. dilexit vinũ diuinitatis. Sm̃ illud Ecci. xxxj. Uinũ est exultatio aie et cordis moderate potatũ. Et sil̃r vinũ sue austere põdicatõis qñ de penis inferni intonuit dñs Jbũt hi in ignẽ eternũ. Mat. xxv. Et p̃ oib⁹ tñ dilexit lac sui dulcissimi Sm̃onis. Quia de ipo dicitur Cañ. iiij. Fauus distillans labia tua mel et lac sub lingua tua. Jõ secut⁹ est odoꝛẽ hui⁹ lactis doctrine melliflue. Et sic xp̃o est venatus. Quia legiť de ipo qõ licet est apocriphũ. est tñ C rõni nõ ꝛtrariũ q̃ Philipp⁹ rex syrie q̃ fuit pr̃ b. Bartho. valde pit⁹ erat in scia astrologica. q̃ sel̃ intuens astra vidit inẽ cetera q̃ mũdus p vnũ hoiem essꝫ renouandus. qõ retulit pncipibus suis ꝛ militib⁹ q̃ illud tãq̃ acceptõe dignũ in rei memoriã scripto cõmendarũt. Mortuo aũt Philippo rege Bartho. tãq̃ ver⁹ heres ei in reg̃ succeſſit. illudq̃ vsq̃ ad tpa xp̃i in iudea pdicanť strenue gubnauit. Cũ aũt bar. a mercatoꝛib⁹ didicisset q̃ xp̃s in iudea pdicaret ꝛ signa facẽt. cogitauit. Uere iste est deq̃ pať tuus dixit p quẽ mõs est renouãd⁹. ꝛ sic assũpto exercitu ꝓcito cursu veit in bethaniã in q̃ ꝛ inuenit ibm̃ pdicãtẽ. Hũc q̃ cũ inspexisꝫ vidit quẽdam splẽdoꝛẽ igneũ de facie ei⁹ ꝓcedẽtẽ. q̃ mediãte eiusdẽ põdicatõe mellifluꝫ mixto vino acute coꝛrectõis tract⁹ fuit ad xp̃z. ꝛ ab eo accept⁹ ꝛ remisso exercitu. reg̃ renũciauit. ꝛ xp̃o ãno etatis sue. xxix. adherebat. Hec nõ scribo assertiue sꝫ dũtaxat exẽplatiue. Sꝫ illõ ẽ ꝓtra mꝛtos seculares q̃ nec vino sue austere põdicatõis. nec

lacte dulcis monitiõis possunt reuocari. Siue
eñ eis dicaf de penis ppetuis inferni. siue de
gaudijs dulcissimis celi. nullo mõ illud capit eo
rum memoria. Ideo docet. b. Bern. in quoda
fmone dicens. Subeat memoriã tuã gehenne
olla. fornax ferrea. magne babylonis domus.
montis anxietas. domiciliũ flammax. globus
acerbitas frigoris ⁊ tenebre sempiterne. Consi
dera ordinẽ tormentorũ tartari. magnitudines
penarũ. miseriã. infirmitatẽ intellectualib⁹ ocu
lis. ista pcurre ⁊ poteris dicere. Melius mihi
erat si natus nõ fuissem. hec Bern. Idem ppẽ
dit qdam Gothardus noie. de quo inuenies i
fmone. j. de. b. Magdalena. in fin. Jõ Bern.
docet in quodam fmone illos qui paruipẽdũt
penas inferni. ⁊ pdicatores de his narrantes.
nõ tñ inspiciũt celi gaudia. sic inqens. Remini
sceris q̃ qualis sit illa gl'osa ciuitas. celestis habi
tatio. locus vite. suauitatis palatiũ. splẽdor gl'e
magnitudo gr̃e ⁊ claritas infinita. Attẽde ordi
nem gaudiorũ. gaudentiuz vultus. pmiorũ vi
cissitudinẽ ⁊ mltitudinem delitiarũ. Et potes
exclamare. Bñe tu es de⁹ me⁹. Scdo serpentes
aliqui fm Jsi. li. xij. sunt velocissimi cursus et
leuis motus. q̃ q̃i volare videt. sicut est serpes
q̃ dicit Jaculus. q̃ volat vt iaculũ. sicut in ara
bia sunt fpentes q̃ a multis syrene vocant qui
plus currũt q̃ equi. vt dicit idẽ. Sic. b. bartho
lomeus fuit velox ad obediendũ diuino pcepto.
⁊ q̃si volando illud adimpleuit. Dederat
eñ dñs sibi pceptũ. sicut testat. b. Theodorus
in fmõ quẽ fecit de ipo. Vade inqt discipl'e me
us ad pdicandũ. exi ad pugnã. capax esto picu
lorum. ego paternũ op⁹ cõsumaui pm⁹ testis fa
ctus. Vas quod necessariũ est imple. tuũ imita
re mgr̃m. emulare dñm tuũ. sanguinẽ sanguini
bus pone. carnibus carnẽ trade. q̃ pte passus
sustinui p me patere. arma tibi sint benignitas
in sudoribꝰ. mansuetudo inter maleficos. patiẽ
tia in his q̃ pmũt. Tunc subdit eius velocẽ ad
impletõz. Non inqt refutauit apl's sed vt famu
lus fidel' domico acqescens precepto. pgit gau
dens tãq̃ lux mũdi vt tenebrosos illuminaret.
tanq̃ sal terre vt gentes insipidas saliret. tanq̃
agricola vt spũalem agriculturã pficeret. Hec
Theodorus. Jpe'eñ videbat mundũ esse sine
cognitõe dei. Jux illud Osee. iiij. Nõ est scien
tia dei in terra. Jõ ibat tanq̃ lux vt tenebras il
lustraret. Videbat mũdũ ipm esse sine sapiẽtia
dei. Jõ ibat tãq̃ sal terre. vt insipidas gentes
sale sapie saliret. Videbat etiã ipm mũdũ sine
scia r̃bi dei. De quo dr Esa. j. Nisi dñs exerci
tuum reliquisset nob semen q̃si zodoma fuisse⁹
ẽ ibat tãq̃ agricola. vt spũalem agẽt culturaz
⁊ pficẽt. Fuit eñ tãq̃ velox fpẽs. b. bartholo-
me⁹. Quia teste. b. Theodoro in f. tres magꝰ
puincias Lycaniã in q̃ pmo pdicauit. Indiaz
in qua postmodũ. ⁊ armeniã in q̃ p⁹ea ⁊ vltimo
pdicauit. in breui tpe pagũit Iste igit discipu
lus. b. bartho. more fpentis se expoliauit ẽpli-
ci tunica. Pdio diuitijs. q: ppẽdit illõ dictum
b. aug'. Qui diligẽti cura terrena custodit. cele
stis patrie celestẽ thesaurũ amittit. quẽ thesau-
rum null⁹ hoim hr̃e põt. nisi q̃ paupib⁹ solatia
pbet. aut p semetipm paup ẽ. Jõ legit in vitas
patrũ li. iij. c. lx. Q senex interrogatus a fratre
qd faceret vt salu⁹ fieret. Ille aũt se expolians
vestimẽto suo ⁊ cingẽs lũbos suos. ⁊ extẽdens
man⁹ dixit Sic debes esse nud⁹ monach⁹ ab oi
materia seculari. Ita. be. bartho nud⁹ fugit ad
xpm. Scdo spoliauit se ⁊ libẽtissime spoliari p
misit tunica corpali. s. pelle corpis. Juxta illud
Job. ij. Pellẽ p pelle et oia q̃ hz hõ dabit pai-
ma sua. qõ figuratũ est Leuit. j. vbi legit q̃ bo
ues q̃ debebãt imolari excoriabãt ⁊ art⁹ in fru
sta cõcidebãt. deinde fiebat in altari ignis in q̃
sacerdos holocaustũ adoleuit. Ita. b. bartho.
q̃ dño debebat imolari, fuit excoriatus, pelle sui
corpis. ⁊ fuit in frusta ꝯcisus qñ decapitat⁹ fu-
it. Quia fm. b. abbatẽ Theodorũ in albissima
vrbe maioris armenie excoriat⁹ fuit. tandẽ ca-
pite plexus seu decollat⁹ est. Tertio expoliari
se pmisit veste naturali. s. carne q̃ est aie vestis.
Quia refert Theodor⁹ in f. Dũ bartholome⁹
fuit occisus. ⁊ q̃tuor alij martires ibidẽ fuissent
occisi. infideles, piecerũt eos in mare nõ cõtenti
q: ipm occiderũt ⁊ aiam veste sua spoliauerũt.
adhuc corp⁹ pdere voluerũt. Et h̃ ad pmum'.
Quantũ ad scdm cõmendat⁹ a feruẽte charita-
te quã habuit ad deũ. Circa qõ notandũ. natu
raliť videmus q̃ hõ nimiũ calefactus ex ardo
re sol' de se ponit sua vestimẽta. Et illõ fm me
dicos valet p corpis sanitate. q: sudor adherẽs
vestib⁹ ad se trahit sudorẽ corpis vt inqt Gal.
vt sic sudore duplici extracto ipe infirmaretur
Jdeo cõsulit Poeta. Sub q̃ veste sudas. caue
as hanc ferre frequent. Sic hõ nimia feruens
charitate erga pximũ suũ. nõnunq̃ exuit vesti
menta sua dãdo ei quẽ amat. Sicut legimus fi-
guratũ. j. Re. xvij. Postq̃ dauid pcussit phili
steum goliam in funda ⁊ lapide. ⁊ populũ isra-
el ab inimicis liberasset. veniens igit añ Saul
ab eo benigne est receptus. Tunc vt habet. c.
xviij. aiã Jonathe cõglutinata est dauid vi
culo indissolubili ⁊ dilexit eũ sicut aiam suam
Et i signũ feruentis charitatis expoliauit se io
nathas tunica sua. qua p tunc indutus erat. et
dedit eam dauid. Per ionathã qui interpreta-
domini donatio beat⁹ Bartholome⁹ denotat.
qui datus est a deo populo qui ambulat in tene
bris ⁊ sine lumine cordiũ. Scdm qõ dicit dñs
de ipo. Esa. xlij. Dedi te in lucem gentib⁹. vt sis
salus mea vsq̃ ad extremum terre. q: misit euz
dñs ad extremã indiã q̃ est in fine orbis. vbi po

pulū peccatis excecatū ignobilē ⁊ mestū sua p̄dicatōe illustrauit. Jō dicit. b. abbas Theodorus. Uenit ad paupculā. s. gentē. thesaur⁹ ditissim⁹. venit ad ignobilē p̄ciosissima margarita. venit ad mestā splendidissimū lumiare. Datus est etiā gentib⁹ in ducē. Juxt illud Esa. xliij. Ecce testem populi dedi eū ducē ac p̄ceptorē gentibus. Hic igit apls p Jonathā figurat⁹ mō feruore charitatis accēsus vestimēta sua hodie dēposuit tortoribus. in q̄bus laborauit diuti⁹ erādicando vitia ⁊ p̄dicādo. Ar fm. b. theodorus in s. Btūs Bartholome⁹ spinas peccatorum euulsit. siluas impietatis secuit. sepes orationuz circūposuit. aratro lingue terrā rōnabiliū sulcauit. semen vbi dei in p̄fundo cordis recondit. flores vtutū ⁊ vineā dñi iocūditate plantauit. ⁊ singul⁹ passiōib⁹ remedia opportuna adhibuit. Bz respuūt egroti medētē. errabūdi mātducentē. ceci ductorē. naufragi gubnatorem. mortui viuificantē. hec ille. Igit ip̄m ita sperētes vestē eius nobilē auaricia ducti exuebāt ⁊ forte minuta ip̄m tractabāt sicut faciūt spoliatores bn̄ vestitis. Jō subdit Theodorus. Ui de q̄les mercedes cultori tribuerūt vtiq; p honore inhonorē. p bn̄dictōne maledictōz. p muneribus penas. p re¢escibili vita amarissimam mortē. Nam post q̄ intollerabilia tormenta abeis subijt. decoriat⁹ in modū foll'fuit. Sed hec oia ex feruēti sustinuit charitate quā hūit erga deū. q̄ p dauid h̄ intelligit. Bz ex quo charitas est reciproca. iō xp̄s eū reamauit. Juxt illud p̄uerb. viij. Ego diligētes me diligo. Et m'ta sibi sig̃ dilectōnis ostēdit. Primo q̄ fecit ipsum aplm̄ p̄cipue de maximis. Nam. b. theodorus doctor p̄cipuus cōpat ip̄m ad Petrū q̄ fuit p̄nceps aplorz dicens. Petrus apls docet natōes sed bartho. ꝓsequent⁹ paria inuestigat. Petr⁹ opat pdigia mag̃. Bartholome⁹ fac mirabilia valida. Petrus deorsuz capite crucifigit Bartholome⁹ post q̄ viuus est excoriat⁹ capite plectitur. Ad q̄t valet Petr⁹ mysteria capescēda. ad tot sufficit Bartholome⁹ penetrāda. equaliter fecundat eccl'am equa lance habuit ⁊ ceca diuia carismata. Scdo q̄ in vita dedit sibi custodem angelū ⁊ p⁹ mortē abstulit a corpe eius maris piculū. sicut refert theodor⁹. Post q̄ fuit truncat⁹ capite ⁊ corp⁹ ei⁹ cū alijs q̄tuor martyrib⁹ in mare p̄iectū nō petijt fundū. sz illi p̄dicti martyres bini ⁊ bini p̄cedebāt tāq; ministeriū. b. bartholomeo p̄bentes. ⁊ ille eos tāq; domin⁹ subsequebat. ⁊ sic de armenia vsq; in partes sicilie. ⁊ in insulā que Liparis appellat reuerent deduxerūt. sicut ep̄o Hostiensi q̄ tūc p̄sens erat fuit reuelatū. Cū vo Bartho. ab icol' illius insule cū mltis hymnis laudib⁹ ⁊ candel' fuisset recept⁹. mox q̄tuor martyres sctm aplm in dicta insula reliq̄ruut inde transeūtes ad alias terras illarū regionū in q̄bus vsq; huc duo te recolunt. Tertio q⁹ aime ip̄ius dedit celeste gaudiū. Ideo doctor sepe notatus ꝓcludēs fmonem dicit. Gaude. b. Bartho. sol orbis cuncta illuminās. os dei. lingua ignita sapientiā pmens. fons iugit sanitates emanās. q̄ mare meabilib⁹ gressibus sanctificasti. q̄ terrā purpurea tuo cruore fecisti. q̄ ad celos cōmeasti Nūc in medio diuine aciei refulges. in splendore immarcessibilis gl'e splendes. in exultatōe iocūditatis insatiabil' gaudes. Et h̄ quo ad secundū.

¶ Sermo secundus de eodem aplo.

Facta est contentio inter discipulos iesu. q̄s illorum videret esse maior. Lu. xxij. Pli. in spe. na. ⁊ Auicenna dicit. q⁹ inter apes vbi habitant in aluearibus summa est pax ⁊ concordia. ita vt inter se ad ꝓtentōes mime moueant. Sed si aliqua illarū pacem attemptauit infringere. hanc feriūt aculeis ⁊ interficiūt. Econtra inter leones ⁊ alias bestias crudeles semper ē ꝓtentio ⁊ guerra. Spūaliter ita inter humiles q̄ significant per apes semp est concordia. Ar sciunt illud quod dicit Hugo de san. victore. Ubi omis auferet gratia. ibi celerata regnat discordia. Ideo legit in vitaspatrū. Q⁹ duo fres cum diu inuicem morarent ꝓtendere simil' non potuerūt. tandem dixit vnus alteri. Faciam⁹ ⁊ nos litem sicut hoies de mūdo. Cui ille. Nescio qualit fit lis. Ad quem ille. Suppone i medio laterem. ⁊ ego dico meū est. tu vo dic non. sed meū. Posita aūt testa in medio dixit vnus meū est. ⁊ alter non inqt. sed meū. Et ille. etiam tuū est. tolle g̃ ⁊ vade. Et sic inter se ꝓtendere non potuerūt. Sed supbi ⁊ iracūdi sp habent inter se ꝓtentōnes. Fm illud Prou. xvij. Inter supbos sp iurgia sunt. sicut pt⁹ de rege Nabuchodonosor babylonis ⁊ Ezechia rege int' q̄s erat contentio. vt alter alterius diuitias ⁊ fgnū possideret. Et tandē nabuchodonosor supato ezechia succendit domū ei⁹ ⁊ ip̄m vinctum duxit in babylonē. vt habet. iiij. Re. xxv. Idem Esa. xxxix. Ita etiam fuit cōtentio inter discipulos iesu q̄ adhuc erāt carnales. ⁊ ex quadaz elatōe vnus alteri p̄ferri verbis ꝓtendebāt. sicut de h̄ dicit euāgeliū. Facta est ꝓtentio In q̄bus vbis tria describunt. Primo discipulorū carnalitas in ꝓtentōne. ibi. Facta est contentō Scdo saluator⁹ fidelitas in correctōe. ibi. dixit aūt ihs. Tertio p̄miorū mltiplicitas in p̄missione. ibi. vos estis q̄ pmā. me. Prio tangitur discipulorū carnalitas. cū dicit euangelium. Facta est contentio. Circa quod est sciendū. ad experientiā audim⁹ q̄n chordule simul cōuenientes ad citharā iūgūtur dulces melodie ex concordia reddūt que faciūt alleuiatōes homib⁹.

ꝛ etiã obsessis a demonib⁹. Sic ꝫ legit̄. j. Re. xvj. de saul. Qui cũ a spũ malig̃ vexaret̄. dixerunt ad eũ ꝯui. Ecce spũs malign⁹ exagitat te. q̃rat̄ aũt regi q̃ psallat cithara manu sua ꝛ leui⁹ ferat. Quesitus est igit̄ dauid q̃ quotiẽs arripiebat spũs saul pcutiebat cithar̃ ꝛ ille meli⁹ ferebat ꝛ rofocillabat̄. Quia vt dicit Lyra super eodẽ loco Melodia bñ ꝓcordãs attrahit ad se mentẽ attentõz. sic ꝙ hoies audiẽtes melodias vix aliq̃ circa se pcipiũt. ꝛ p ꝯs ab alio retrahit. ꝛ sic põt alleuiare afflictõez a demõe causa tam in hoie. Econtra aũt si cordule q̃ sit̄ non cõueniunt lupant aliud instrumentũ musicũ. red dunt̄ dissonãtie inepte. ꝛ chorde ab inuicez corrũpunt̄. Sicut ꝑbant naturales de chordula facta de intestis lupi. q̃ si iungat̄ chordis factꝫ de intestinis ouis dissonantiã ꝛ discordiam sit̄ faciũt. ꝛ se inuicẽ destruunt ꝛ corrũpũt. Recte sicut plume aq̃le adiũcte plumis colũbe eas ex corãt ꝛ corrodũt. si diu in eodẽ loco mittũtur.

L Spũal⁹ sic est de hoib⁹ qñ sunt cũ ill̄ cũ q̃b⁹ cõueniũt in moꝛib⁹ dulcẽ reddunt laudis ꝛ ꝓfessionis melodiã. Si aũt iungãt̄ cũ discordãtib⁹ in moꝛib⁹ ꝛ in fide. ecõtra reddũt ineptas ꝓtentões ꝛ discordias. Figurã hãbẽ⁹ de petro ap̄lo ꝙ cũ esset iũct⁹ xp̃o ꝛ alijs ap̄lis dulcẽ feẽ sonuz alte etiã cõfessionis qñ dixit. Tu es xp̃s filius dei viui. Mat. xvj. Sz cũ iũctus fuit lupis. i. phariseis in domo cayphe. distortũ feẽ sonum dicente euãgelista. q̃ cepit anathematizare ꝛ iurare q̃ nõ nouisset hoiez Mat. xxvj. Unde q̃ dissonãs vox quẽ p̃us ꝓtebat̄ deũ ꝛ hominẽ. hũc iam abnegãdo solũmõ cõmemorat hoiem Sic ap̄li qñ fuerũt inutilẽ iũcti in hũilitate. dulcem fecerũt sonũ ꝓfessiõis. iũcti aũt in elatõne. dederũt sonũ ꝓtentõis. sicut de ꝫ dic̃ euãgelis. Facta est ꝓtentio. s. in ꝟbis inter discipl̄os ihu

B q̃s eorũ videret̄ esse maior. Sz di. q̃s. Unõ surrexit illa ꝓtentio? Ad hãc q̃stionẽ fabulãt̄ alic̃ q̃ hũit ortũ qñ dñs fuisset vocat⁹ ad conuiuia deuotarũ mul̄ex vl̄ etiã phariseoꝝ cũ ap̄lis suis tũc delicatioꝛa cibaria apposuisset. b. Bartho. ap̄lo hodierno tanq̃ magis delicate enutrito. Qz̄ fuisse de regia stirpe ꝓcreat⁹. q̃ cibarijs nutriunt̄ delicatis. ꝛ nõ cõpetit eis cib⁹ grossus pauperũ ꝛ cõis. Sm qđ dicit aug⁹. de ꝟbis dñi Et ponit̄ in cano. di. xlj. c. Nõ cogant̄ diuites pauperũ cib̃ vesci. vtant̄ ꝓsuetudie infirmitat̄ sue. sz doleãt se alit̄ sustentari non posse. si ꝓsuetudinẽ mutãt egrotant. vtant̄ supfluis. dẽt inopib⁹ necessaria. vtant̄ p̃ciosis. dẽt pauperib⁹ vilia. hec aug⁹. Et hãc dicũt nõnulli fuisse cãm ꝓtentõis discipulorũ estimãtes ex ꝫ sibi. b. bartho. tãq̃ nobiliorẽ p̃ferri in maioꝛitate ꝛ honore. qz reliq̃rat regias diuitias ꝛ xp̃m volũtarie secut⁹ est in pauptate. Audierant em̃ a christo Mat. xix. Vos q̃ reliq̃stis oia ꝛ secuti est̄ me. sedebitis sup sedes duodeci iudicantes. xij. tribus isrl̄. Et exquo. b. Bartho. pl⁹ ceteris dimiserat. estimabãt eũ sedem altioꝛẽ accipe. Simile legit̄ in vitaspatrũ li. iij. Q̃ dã diues romanus in palatio impatoꝛis magnũ hñs locũ. dimissis oĩbus paup in heremũ claz absc̃essit Uidens aũt q̃dam p̃bẽ q̃ hõ ille delicatus esset mittebat ei q̃cq̃d ad eccl̄am ei⁹ veniebat. Audiens ꝫ q̃dam de magnis monachis famam ei⁹. sperãs ipm̃ hr̃e ꝙuersatõz magis arduã. sz cum vidit ipm̃ vestitũ mollib⁹ ꝛ caligas habẽtẽ i pedibus. ꝛ cibis ill̄ delicatis vti. ꝓtendit intra se ꝟbis ꝛ scandalizat⁹ est. Nõ intelligẽs roman⁹ dixit. Ex q̃ puincia es? cui ille. Egyptius sum ꝛ ciuis ciuitatis magne nec aliq̃diu habitauti ea. Et roman⁹. Añq̃ esses monach⁹ q̃d opabaris? Et ille. Custos erã agroꝝ. Cui iterũ. Ubi dormiebas? Rñdit In agro i ẽra nuda. Quid inq̃t mãducabas? Et ille. Panẽ siccũ ꝛ aquã bibebã. Audiẽs hec roman⁹. narrãs suã vitã p̃teritã. quõ de ciuitate romana ꝛ nutrit⁹ i aula regia esset delicate. Quõ habu isset domos magꝰ pecunias. lectos vestitos ex auro hñs p̃ciosissima straměta. Sz dimissis oĩb⁹ veit paup in desertum. Nõ ille audiẽs dixit. Ue mihi q̃ de mul̄ta tribulatõe ꝛ labore seculari repausandũ huc veni. Tu aũt ex mul̄ta delectatõe seculi voluntate p̃pa in tribulatiõz venisti. Et ip̃ius ꝟbis mul̄tum ꝓficiens recessit in cellã suã. Ita autez alij apostoli de tribulatõe ꝛ labore mũdi. s. laborioꝰ piscatõne veniebãt ad xp̃m ꝛ nõ erãt in delitijs nutriti. Ideo stante opinione illa nõ debuissent inter se cõtendisse. cũ vidissent q̃ dñs delicatioꝛa cibaria sibi porrexisset. Sed hac opinione dimissa tanq̃ apocripha dicit̄ q̃ duplex põt esse causa huius cõtentõnis. Primo em̃ potuit esse ista contentio ex hũilitate. q̃ audierũt illũ mat. xj. Q̃ xp̃s dixit se in breui forꝛe crucifigendũ ꝛ moriturũ. Ideoq̃ q̃sierũt inter se quis aptioꝛ post mortẽ xp̃i esse videret̄ ad tenendus locũ eius. Quã opinionẽ sequẽs Beda i omel. hodierna dicit. Boni morꝭ esse solet in scripturis. semp exempla patrũ p̃cedentiũ in q̃buꝫ ad melioꝛa proficiant. quibus agnitis de suis actibus humilientur inquirere. Unde inter discipulos christi facta est contentio. vt audistis in p̃senti euangelio quis eorũ videret̄ esse maior. Non em̃ incredibile est q̃ iuxta ꝫ qđ alibi p̃cipitur eadẽ sit facta ꝓtentio vbi dicit̄. Cõtendite iutrare p̃ angustã portã. honoꝛe se inuicẽ p̃ueniendo certauerint. Et subdit. Jõ nos omni studio contẽdere debemus in bonis semp operibus alius alium p̃cedere cum omni humilitate sicut boni serui. in charitate non ficta. in ꝟbis veritatis. in virtutibus sanctis. in innocentia ꝛ continentia. in castitate. in ieiunijs. in vigilijs. in oꝛationibus. ꝛ ceteris virtutibus. vt

nob dici possit illud ps. lxxxiij. Ibūt de ⁊tute in ⁊tutē sancti ⁊ electi dei. Hec beda. Uel fm alios hec ꝓtentio potuit esse ex elatōe. Naz au dictes a xpo discipuli Petro ꝓmissas claues. Mat. xvj. cū dixit. Tibi dabo claues regni celozū. Etiā Jacobū ⁊ Johem ductos in montē trāsfiguratōis dñi Mat. xvij. nolebāt aliquē sibi ꝓferri. iō ꝓtendebāt in b. Nō mix. quia ad huc carnales erāt ⁊ spūsanctū in tāta plenitudine nōdū acceperāt. ⁊ huic opinioni cōcordat ifa sequēs. Et b quo ad ꝓmū. Quatū ad scdm ponit saluatoris fidelitas ⁊ benignitas i correctōe. cū addit. Dixit aūt eis ihs. s. ꝓ correctōe Reges gentiū dñant eozū. Circa qd notādum pellican⁹ vt dicit glo. sup ps. cj. est auis i correctōne pullozū excessiua. qz cū pulli excedunt ipam mrem in facie ⁊berantes. ipos repcutit crudelit ⁊ occidit. Ecōtra aūt aqla vt dic Aristaia. li. vj. cū viderit pullos suos nolle exie ō nido paulatiz deijcit ⁊ alis pcutit. vt sic assuescāt ad volandū Sic spūalr sunt qdā pentes tā spirituales qz carnales q more pellicani i correctō ne filiozū nimiū sunt crudeles Contra qd dr in cano. di. xl v. c. licet plerūqz. Pl⁹ inqt erga corrigendos agit benuolētia qz seueritas. plus cohortatio qz commīnatio. plus charitas qz ptās. De carnalibus parētib⁹ refert Ualeri⁹ m pol. li. v. c. vj. qꝑ qdā pr noie Bruc⁹ cū debebat filios castigare ipos ad palū alligauit. ⁊ cū securi immīsricordit ⁊berauit. Sic idē refert de Lasi qd corrigē volens filiū suū occidi mādauit. Sic illi fuert crudeles correctores. quēadmodū ad huc inueniunt q pueros suos crinib⁹ appēdētes ad terrā ꝓiciūt pedib⁹ calcāt. Cōtra qs dicit sapiens Prouū. xxix. Uirga atqz correctō. s. mitis tribuūt puero sapiam. Iō benignissim⁹ aqla xps vidēs pullos suos. s. discipulos i nido altesupbie. eos benigne correxit. ⁊ de nido elatōnis exire cōpulit. ꝓponēs eis exemplū familiare dicēs. Reges gētiū dñant eozū. q. d. Gētes q non credūt vitā aliā post illā appetūt plationes ⁊ dominia. vt sic dilatēt noia sua. Fm boetiū li. iij. psa. v. Quāuis late hūana tendantur impia. plēs necesse est gētes relinq qbus reguz qsqz nō impet. Nō em possunt noia eozū ⁊ dominia vndiqz puenire. Iō exilis eozuz plato ⁊ ptās. q. d. Iō vos nō debetis appetere talē potestatem. Et dr notant Reges gentiū dñantur Quia cūcti anhelant vt cōit ad platōes vt pre sint. sz non vt ꝓsint. Sed audiāt. b. Bern. i suo apologetico. Ue tibi si pes ⁊ nō ꝓdes. De b Greg⁹. xiij. moral. c. ij. Unusqsqz inqt supbus rector totiēs ad culpā apostasie dilabit. qtiens hoib⁹ plesse delectat. Nō ꝓsiderās qdam nobilis roman⁹ noie Balius. de quo refert Ualerius li. v. Cui cū senat⁹ offerretur. ꝓpter caligi nem oculozū se excusauit. Sz cū illi diligentius instarēt. aliū ait qratis in quē hūc honorē trāsferatis. Nam si b me facē cogitis ego mores vestros ferre nō potero. nec vos meū imperiū tolerare. Et sequit. Qui ptātem hnt sup eos bnfici vocant. quod de alicbus regib⁹ dici pōt. q suis subditis fuerūt bnfici ⁊ benigni nimiū. iustos nō depdātes. sed magis nutriētes Refert Sindoni⁹ de Tito impatore. Qui adepto imperio ꝓuincia instituit magis iocūda qz aūfecerat. Nulli ciuiū alicd accepit. nullum a se sine spe ⁊ munere dimisit. Iō dicit. b. aug⁹. de ⁊bis dñi. f. vj. Bon⁹ si fū it q tibi pest. nutritor tuus est. Mal⁹ si fuerit tortor tuus est. Quales sunt moderne ptātes. Qui qdē volūt vocari bnfici noie. sed nō bnficentiā subditis oñdunt in opes sz vt tortores ꝓpe qsi raptores. siles illi q plagabant egyptū. Exod. viij. q sanguinē eozū vndiqz extraxerūt. Sic ⁊ nr̄e ptātes extrahunt sanguinē pauperū ⁊ sudorē. Sz audiāt spūsctūm p sapientē dicentē. Panis egentiū ē vita eozū ⁊ q defraudat eos vir sanguinū est. q aufert insudore panē. i. desudāti cibos. qsi q occidit ꝓximum suū. Eccl. xxxiij. Sz panis ille quē auferūt paupib⁹ ⁊tē eis in amaritudinē. Juxt illō Job. ix. Panis illi⁹ in vtero ⁊tē in fel aspidū Iō dicit dñs ad discipulos. Uos aūt nō sic. s. desiderate regre. sed q maior est in vob in dignitate. fiat sicut minor in ꝓuilitate. Fm illō Eccl. iij. Quāto maior es humilia te in oib⁹. ⁊ coram deo inuenies grām. Et q ꝓdecessor est. s. inē vos. fiat sicut mistrator. Fm illud Eccl. xxxij. Rectorem te posuerūt noli extolli. esto in il⁹ sic vnus ex il⁹. cura illoz habe sicut mister. Nā qs maior est q recūbit an q nistrat. nōne q recūbit? Glo. dicit. Qui recūbit maior est q ad iudiciū seculi sz quo ad iudiciū dei sec⁹ est. Sz q mistrat sepe maior est apud deū. Et potst se xps in exemplū apostol⁹ dicēs. Ego aūt in medio vr̄m suz sic q mistrat. s. aquam pedib⁹ vr̄is supfundendo. lauando ⁊ lintheo extergēdo. Job. xiij. Doctrinam tribuendo. Mat. iij. Circūibat ihs totaz galileā docens in synagogis eozū ⁊ ꝓdicās regnum dei. Et infirmitates sanādo. Ibidē. Sanans oēm languorē ⁊ infirmitatē in pplo. Tuz etiā ꝓ peccatoris⁹ moriēdo. Mat. xvij. Ueit filius hois nō mistrari. sed mistrare. ⁊ dare aiaz suā in redemptōz ꝓ mltis. Et b q ad secundum Quantū ad tertiū ponit in b euāgelio ꝓmiozū mltiplicitas in ꝓmissiōe cū subiūgit. Uos estis q ꝓmānsistis mecū ⁊c. Prro q est sciendū fm naturales. Aial añqz in esse ꝓducit. iā hz nutrimtum sibi dispositū. s. saltē viuificatiuū. si i vita ꝓmaneat. sicut ꝓbat Ari. li. vj. aialiū de pullis gallinarū. q de albugine ouiū excubant. ⁊ si vi ui pseuerāt. ne deficiāt dispositⁿ est eis cib⁹ vitellū oui. de quo antecqz testā exeunt interi nutriant. Sic quilibet homo infans vl senex si est

vinificat⁹ p baptismū vel p pniam renouatus. si pmāserit in gr̃a vsq; in finē. hz illic dispositū celeste nutrimentum. Unde subdit. Sup mensā meā. celestē dulcedinē degustādo. Et sic̄r p̄destinatis añq; nascerent iam p̃uidit. sic̄ de se testat aug⁹. li solilo. xxviij. Añq; nascerer dñe spes mea ab vberibus mr̃is mee. tu p̃uenisti me p̄parans mihi semitas q̃bus intenderē et venirem ad gl̃am dom⁹ tue. p̃usq; me formares in vtero nouisti me. et añq; exirem de vulua q̃cq̃d tibi placuit p̄ordinasti de me. hec aug⁹. Et hoc est verū si pseuerauit. Quia ꝑm Bern. in q̃daz epl̃a. pseuerātia est filia regis summi. finis virtutū earūq; ꝓsummatio. et ꝑtus sine q̃ nēo vidz dñm. Jō dicit dñs. Vos estis q̃ pmānsistis mecum in temptatōib⁹ meis. q; vt ait Beda. Nō inchoantib⁹ dat p̃miū regni. Hz di. quō discipuli cū xp̃o pmanserūt cū in maiori temptatōe mortis eo relicto oēs fugerūt? Mat. xvj. Et h̄ conq̃rit dñs Job. xix. Noti mei sic̄ alieni reeesserunt. Ad h̄ rñdet q̃ ad breue fugerūt ꝓpter metum iudeorū. sed cito redierūt. iō fuga nō ē eis reputata. In h̄ nos docemur ne imꝓperem⁹ pctm̃ peccāti. q; dicit sapiēs. Ne despicias hominē auertentē se a pctō nec im̃ pperes ei Eccl. xix. Jō q; statim reūsi fuerūt discipuli dicit eis Vos estis q̃ pmansi. me. tē. Et subdit narrando eis de p̃mijs dicēs. Et ego dispono vob. s. p̄ncipal'r. q; tps p̄teritū et futurū nō est apō patrem meum. hz totū eternal'r pñs est. De hac dispositōe dicit aug⁹. sup Joh. xiij. In domo patris mei mansiones m̃lte sunt. Fecit inq̃t eas. s. māsiones p̄destinādo factur⁹ est eas operādo. elegit discipl̃os p̄destinādo añ mōi ꝓstitutōez vocando añ mūdi ꝓsummatōz. Jō dicit. Ego dispono vob sicut disposuit mihi pr̃ me⁹ regnū vt edatis et bibatis sup mēsam meā in reg̃ meo Quō aūt disposuit pr̃ xp̃o regnū certe p̃ passionem. q; sic oportuit xp̃m pati. et ita intrare i gloriam suā. Lu. vl. q. d. Sicut pr̃ me⁹ disposuit ō me vt p passionē intrarez. sic et ego dispono vobis vt p passiones et tribulatōes regnū capiat⁊ Jō dicit Gre. Si xp̃s hinc sine flagell'nō exiuit q̃ sine peccatis venit. quō flagell' digni nō erūt
J q̃ huc cū peccto venerūt. Et est notādū q; xp̃s decē hic enumerat q̃ laudabile eternū ꝓuiuiz reddūt. Primū est ꝑfuitoris nobilitas q̃ est xp̃s q̃ transīēs ministrabit electis suis. Et h̄ tāgit cum dr. Ego. s. vnigenit⁹ dei filius. Jō dic̄ Hugo in li. de spū et aia. Duo sensus in hoie nascūtur. vn⁹ exterior et alius interior. vterq; ꝓ dominum suū hz vñ reficit Sensus exterior reficit ꝓ templatōe hūanitatis. Sēsus interior visione diuitatis. Propter h̄ em̃ de⁹ fact⁹ est hō vt totum hoiem in se beatificaret et tota ꝓuersio essz ad ip̃m. totaq; dilectōe curreret in ip̃m. Et subdit. Hoc erit totū gaudiū hois vt cū ingredit in factore suo pascua inueniat. s. foris in carne saluator⁊. et intus in deitate creatoris. De h̄ seruitore etiā dicit Bern̄. sup Cañ. Hoc est plenū ois suauitatis dulcedine videē hoiem hois conditorem. Scōm est ferculorū ordinata positio cū dicit. Dispono. i. ordinate pono taz fercula q̃q; cōuiuantes. qō figuratū est Gen. xliij. vbi legitur q; ioseph exiuit ad fratres suos de cubili suo leta facie. et disponi iussit mēsam. q̃ disposita iussit fratres iux̃ p̃mogenita ordinate locari et seorsum egyptios. oēs tñ eundē cibū comedebant. Sic xp̃s verus ioseph exibit lete ad fratres suos electos et ordinate eos locabit. q; ꝑm aug⁊. de ciui. dei. xix. Pax celestis dñi est ordinatissima et cōcordissima societas. faciēdi deor inuicem in deo. Hz tñ h̄nt oēs eundē cibū beatissime visionis. q; siue egredianꝫ siue ingrediā tur pascua inueniēt. Joh. x. Sup quo dic̄ Gre go. Que sunt illa pascua nisi eterna et sp virētis padisi gaudia. Nāq; pascua oculorū sunt p̃ns vultus dei q̃ dum sine defectu ꝓspicit sine fine mens cibo satiat. Tertiū est cōuiuarū ḡta societas cū dicit. Vob. s. amicis meis. ibi em̃ ꝑm Cipriānū li. de mora. Illic erit ap̄lor⁹ chor⁹ gloriosus. illic ꝓphar exultantiū numer⁹. illic martyrum innumerabil' ꝓpl's. illic triumphātes ỽgines. illic et oēs misericordes. Jō dicit Bern̄. in li. meditationū. O ciuitas celestis patria continēs totū qō delectat ꝓpl's sine murmure q̃q; glose dicta sunt de te ciuitas dei. sicut letantiū oim habitatio est in te. Que q̃ vesania vitioꝝ sitire absinthiū hui⁹ mūdi. seq̃ naufragiū vite labentis. et nō magis cōuolare ad angelorū societatē sanctorū splendorē. regis potētis honorē. supne gl'e iocunditatē. Quartū est disponētis hilaritas. Et h̄ tangit ibi. Sic̄ disposuit mihi pat̄. q. d. sicut disposuit mihi pr̃ hilarit̄. ita ego vob Ibi em̃ h̄nt varias causas hilaritatis et leticie Teste hiero. sup Esa. xviij. Causa leticie et diuine cōfessionis erit in celo. q; ꝑmax angustiarum eterna succedit obliuio. obliuiscēt em̃ ꝑcedentia mala. nō obliuione memorie sed btōrz successione. Quintū est inuitātis autoritas qō innuit ibi. pater meus. Cui soli interest dare regnum et vocare ad celeste cōiuiū. ꝑm illō mat. xx. Sedere ad dexterā meā nō est meū dare vobis sed q̃bus paratū est a pr̃e meo. Et illū videbimus tūc q̃si remuneratorē. Jux̃ illud Gregl. moral'. li. xviij. Videbim⁹ ip̃m deū q̃ erit nob i p̃miū laboris nr̃i post mortalitatis hui⁹ tenebras. Sextū est loci amenitas. qō addit regnū qō est plenū amenitate. q; est padisus deliciax vbi sunt rose martyrū. viole cōfessorū. lilia sanctarū ỽginum. Jō dicit deuotus doctor Amādus in hora. sap̄. li. j. c. xj. Qual' est ỽnal' amenitas. autūnal' fecūditas serenitas estiual'. iocunditas nuptial'. ibi vall' gaudiosa. visio amorosa

ibi testes armonie psonent. diuitie vigiles. voces iubilose decantēt. ibi letabūda plaudēt agmina. ac se letis miscēt blanda cordis modulamina. ibi choree ꝟginū chorizantiū. ibi p' dūz vna vox letantiū ⁊ vnius ardor cordiū delectabiliū. copia optabiliū. ibi nulla assunt tristia sz leta vniusa. hec ille. Jō q̄ ad hanc desiderāt regionem. audiāt. be. Bern. in ſ. de spūali negociatōe. O regio inq̄t sublimis ⁊ plena delitiaꝟ ad te suspiro de valle lachrymarū. ibi eñ faciet electos suos reges. ſm illud Apoc. v. Fecisti nos deo nr̄o regnū. i. regni eius pticipes Et regnabimus sup terrā. itellige illā terrā de q̄ ps. xxvj. Credo videre bo. do. in ter. vi. Septimū est mense fertilitas ibi. vt edatis ⁊ bibatis Ibi tunc dr eis illud Can. v. Comedite amici mei ⁊ bibite ⁊ inebriami vino. Jō dicit. b. Gre. xvij moral. Qñ ad fontē vite venerim? erit nob delectabiliter impssa sitis sim'l atq̄ satietas ⁊ longe erit a siti necessitatis ⁊ lōge a satietate. et ꝙa sitientes satiabimur ⁊ satiati sitiemus. Si i cōuiuio asueri bibebāt de aureis pocul'. ⁊ nō erat q̄ cogeret ad bibendū. cū ad bibēdum bonitas quiuātes trahebat ⁊ potādū. Hester. j. Ad'tomagis erit in curia celestī regni. Octauum est sessionis oportunitas. cum subiungit sup mensam meā. Et hec mēsa erit celestis vite gl'a. Si eñ hic est gl'a militi sedere sup mensaz regi sui. domi. q̄tomagis ibi gl'osior q̄ ad mensam summi regis erit aptior Nonū est loci securitas. qz dicit in regno meo. in quo q̄ vno die fuit. illic sp vtiq̄ erit. Jō dicit Cesari' in ome. Beatam deniq̄ vitā illā facilius esse conseq̄ q̄ enarrare cuius erit cursus sine termio. risus sine fastigio refectio sine cibo. ⁊ sub antiq̄s ꝓpetuisq̄ gaudijs sp noua iocūditas. sine piculo amittēdi felicitas. Decimū est cōuiuādi dignitas cū dr Et sedeatis sup thronū iudicātes duodecim trib? isrl'. qz ibi apl'i vt dicit deuotus Amādus li. j. c xj. cū summo amore ⁊ honore in iudiciaria resi dent ptāte. cū q̄bus ⁊ btūs apl's Bartholome? plena potitur gl'a ⁊ honore. Sed q̄lit ad eandē gl'am puenit. vide in legenda.

Sermo p̄mus de sancto Augustino episcopo'.

Dl refulsit qui pri/ us erati nubilo. Jta scribit. ij. mach. j

A Dicunt naturales. Crisolitus est lapis p̄cios⁹ ⁊ inter ceteros lapides vt aurū lucet. et vt ignis scintillat. ⁊ ideo si iuxt ignem fuerit facilit inflammat. vt dicit Jsid. li. xvj. c. de gēmis aureis. Hic lapis in auro posit' ⁊ in sinistro latere gestatus dicit terrere demōes ⁊ effugare. ⁊ iuuat etiā ꝓtra timores nocturnos qñ hostes

B timent. Mystice p hūc lapidē p̄ciosus doctor Aug? designat Recte eñ sicut ille lapis p̄ alijs lucet velut aurū. sic Augustin? inf alios doctores sua aurea lucz doctrina ⁊ p̄cellit. Sicut testat Possidoni? epūs Calamen. in li. de vita augl. Augustin? inq̄t sapie lumē p̄fulgiduz propugnaculū veritatis ⁊ fidei iuuamentū. omēs eccl'e doctores tam ingenio q̄ scia vincit ⁊ icōparabilit lucens ⁊ florēs tam exemplis ꝟtutum q̄ affluentia doctrinarū. Etiā sicut lapis iste vt ignis scintillat. Ita Aug?. scriptis vltra alios doctores q̄ etiā ipm in subtilitate intelligē non potuerunt. sicut refert Hiero. lucerna doctoꝟ in q̄dam ep'la quā augl. destinauit. Buob? inq̄t libell'tuis ⁊ eruditissimis ⁊ omni splendore eloquētie fulgentib? rndere nō potui. Certe q̄c quid didici potuit ⁊ assumi ingenio ⁊ de scpturarum hauriri fontib?. a te expositū ⁊ disertuz est. Etiā sicut Crisolit? circa ignē posit? facilit inflāmat. Sic. b. aug?. añ puersionē fuit frigidus ꝓpter pctā. positus aūt ad ignē. b est quādo fuit cōiūctus viris sanctis simpliciano ⁊ ceteris. talit fuit inflāmat? in charitate. vt dicat li. confes. Sagittaueras tu cor meū dñe charitate tua. gestabā ꝟba tua transfixa in viscerib⁹ meis. ⁊ exempla fuoꝟ tuorū q̄s de nigris lucidos. de mortuis viuos feceras cōgesta in sinuz cogitatōis mee vrebāt ⁊ cōsumebāt q̄uem torporem. Et sic lapis iste auro inuolut? fugat demones. ita. b. Aug?. auro charitatis cooperti? mlt̄os demones ab obsessis eiecit ⁊ fugauit. sic refert ipe li. xxij. de ciui. dei de se tāq̄ de alio dicens. Quandā ꝟginē scio q̄ se cum oleo vnxit ⁊ cū ꝓ ea pbyt' orās lachrymas instillaūat a demone fuisse sanat̄. Et subdit. Scio eñ etiā sed ꝓ adolescentulo quem vidit orasse. illuzq̄ ilico demonio caruisse. Nulli aūt dubiū est q̄n de se loq̄batur. sed cā hūilitatis sciēm noluit nolare Deniq̄ sicut lapis iste p̄dictus iuuat contra timores nocturnos. sic. b. aug?. in nocte tenebrarum peccatorū ⁊ hereticoꝟ prauitatem fortissimum est iuuamē. qz ſm Gre. b. aug?. est valde validissim? malle? hereticoꝟ ⁊ extirpatoꝟ vitiorum. Q aūt est lucens inf doctores ptz in verb thematis. qñ compat soli q̄ solus clarius lucet inter planetas. cū dr Sol refulsit ⁊c. In q̄b? tā gunt duo. Pdr o sui pristini erroris nubilositas. ibi. Qui pus erat. Secdo sue vite ⁊ doctrine luminositas. ibi. Sol refulsit ⁊c. Dico primo q̄ i his ꝟbis ponit sui pristini erroris nubilositas. cū dicunt ꝟba. q̄ prius fuit in nubilo. De q̄ est sciendum p nubilū siue nebulā recte error figuratur qz ſm naturales nubilū occultat insidiantes latrones q̄ in tpe nubiloso nō p̄nt cōphēdi Grauat etiā infirmos. qz illi magis dolēt in obscura nebula q̄n in aura serena. deuiāt remeantes. nam viatores in nebula pdunt vias rectas. sic ptz de trib? regibus q̄ orta caligine in tenebris viam pdiderūt. vt hr in li. ap̄or. Et deniq̄ nubilū naufragat nauigātes. qz ſm Bedā Nebu

C

la cū totā marī supficiē occupat quo gubnator dz diuertē ambigit ⁊ igrat. Sic est de errore q̄ occultat insidiātes hereticos. Sic ptz de augl. q̄ in errore hereticorū manicheorū tanc̄ i nubilo infidelitatis nouē annis inuolut⁹ pmansit. ⁊ ad has nugas pueit. sicut attestat in li. cōfessi. vt crederet ficū plozare cū carpit. Grauat etiā error spūalit infirmātes. qz quāto q̄s diuti⁹ iacet in errore tanto min⁹ apt⁹ est resurgē. qz dr i cano. de simo. c. cū in eccl'e corpe. Tāto grauiora sunt pcā ⁊ errores q̄nto diuti⁹ infelicē aīam detinēt alligatā. qz sp pctm̄ addit pctō. et error errori. Jō legit q̄ q̄dā heremita vidit quēdam ethiopē sarcinā colligentē. quā cū portare vellet non posset. itez alia lig̃ supaddit. Qđ exponens sibi aug⁹. dixit. Ethiops q̄ sarcinam colligat est pctōz q̄ pctm̄ peccato addit ⁊ intm̄ gnaē q̄ pōdus portare neq̄t. Jō legit de augl. li. confeſ. q̄ inuenit se lōge esse a deo in regiōe dissimilitudinis. qz deuiauit ad viā erroris a via vitat Naufragat error in ꝺ mari mūdi nauigantes. qz in nebula error nō pūt hoies venire ad portum salutis. Sz tm̄ dicūt naturales q̄m nebl'a attracta sursum totalit mouet in aera redit in nubes. ⁊ iō future pluuie est significatiua. q̄m vo totalit a radijs sol repcussa deorsum cadit. in suā redit originē ⁊ euanescit. iō purgato aere ꝺ nebula. futurā pfagit veritatem serenitat Jta ⁊ moralit si errans sursum mouet p supbiā. sic fecit. b. aug⁹. dū fuit in errore. signū est q̄ ipm seq̄t pluuia. de q̄ ps. x. Pluet sup pctōres laq. ig. sul. ⁊ spūs p. Sed si descēdit p humilitatez. sequit ipm serenitas sempiterna. Et hec oia p pendit. b. aug⁹. Jō de nubilo erroris exiēs venit ad lucē veritatis. Et ꝺ ad pmū. Quantū ad scōm ponit vite sue ⁊ doctrine sequēs lumiositas cū pmittit. Sol refulsit. Ubi est sciēdū p solē b. Aug⁹. recte intelligit. Pdio qz videm⁹ naturalit post dispsionē nebule ⁊ casum sol clarius splendet ⁊ purior efficit. Jō. b. aug⁹ p⁹ dispsionem erroris p̄cedentis tam clar⁹ ⁊ pur⁹ est effectus q̄ i nullū amodo cecidit errorē ⁊ pctm̄. nec carnis nec auaricie neq̄ supbie. q̄ tm̄ totū mōm deuastāt. Fm illud. j. Joh. ij. Oē qđ est in mōdo aut est ꝓcupia carnis aut ꝓcupia oculoruz aut supbia vite. Et q̄ null' his sit obscur⁹ peccat ipemet testat in li. sol'. Ubi rō introgat eū di. q̄d vroz? Nōne te delectat pulē. pudica. mozigerata. p̄pti si cert⁹ sis nihil ex ea te molestie eē passurū? Rndet Aug⁹. Quātūlibet vel eaz depingē atq̄ cumulare bonis opib⁹ nichil michi tā fugiendū q̄ ꝓcubitū esse decreui. Et subdit Diuitias vllas cupis? Rndit. Cū trigita ānos agam decē q̄tuor anni fere sunt ex q̄ ista cupere destitui. nec aliud in his p̄ter necessariuz victuz cogitaui. qz vnus lib Ciceronis mihi facile psuasit nullo mō appetēdas eē diuitias. Et iterū. Quid honores? Rndit. Fateor eos inq̄t mō ac pene his diebꝰ cupe destiti. Jō de ipo pōt exponi illud Ecci. v. Quasi stella matutina in medio nebule. ⁊ q̄si luna plena in diebꝰ suis lucet. ⁊ q̄si sol refulgens sic ille refulsit in tēplo dei. Scōo sol est fontale p̄ncipiuz lumis. ipam lunā ⁊ stellas illustrās. qz stelle ⁊ luna a sole lumen recipiūt q̄ radios suos in oēm ptē diffūdit Jta. b. aug⁹. lumen sue sapie in oēs alios diffundit. Juxt illud Job. xxxij. Lumē ipius sup oēs termios ꝛre. Qz reuera oēs doctores palpitarent in tenebr i ignrantie nisi haurirēt de fōte sue sapie. Jō refert Possidoni⁹ in vita augl. Q in monasterio qđ elemosyna dr. monachus q̄daz in vigilia. b. augl. raptus in spū vidit nubē splēdidam celit⁹ descendentē ⁊ sup nubē augusti. sedentē pontificalib⁹ insignitū cui⁹ oculi quasi duo sol'radij tota illam eccl'am illuminabāt. et odor inde nimi⁹ exalabat. Nam fm remigium in exponēdo sacras scpturas alij doctores stell' cōpāt. Aug⁹. aūt soli. q̄a sicut stelle a sole lum̄ recipiūt. ita oēs alij lumen sapie vere a fōte sue doctrine hauriūt. ⁊ ipm lumē demū in alios diffundūt. Jō de ipo pōt exponi illud Mat. vj. Refulsit sol in clipeos aureos ꝺ est i alios tres doctores. q̄ q̄si clipei fortes fuerūt ꝓtra ecclesie inimicos. ⁊ resplenduerūt mōtes ab eis. s. alij plati illumiati sunt ab eis. Btūs etiā Gre. doctor egregius suos libros annihilat scribens in epl'a ad Jnnocē. africe pfectū di. Q expositoz sācti Job vob transmitti voluistis vro studio q̄gaudem⁹. sed si delitioso cupitis pabl'o sagiari. b. augl. cōpatriote vr̄i opuscula legite. ⁊ ad cōpatōz illius siliginis nr̄m furfur nō queratis. Tertio sicut sol est rex oim planetarū. ⁊ cuncti planete hñt respectū ad ipm. Jta. be. aug⁹. est dn̄s doctoꝝ ⁊ doctor. sicut testat psper. Brissimus inq̄t aug⁹. dn̄s ⁊ caput est oim doctorum Nam sic sol inter cetera corpa hz pmuz locum. sic est iste inter omēs doctores pmatum tenens Jō gl'osus Hiero. in epistol' vocat eū dn̄m suū sic scribens ad ipm. Dño sancto suo ac beatissimo patri augustino hieronym⁹. Oi q̄dem tpe beatitudinē tuā eo quo decet honore venerat⁹ sum. ⁊ habitantē in te dilexi dn̄m saluatorē Ac b. Remigi⁹ doctor egregius in q̄dā epl'a btūm Hiero. ⁊ m'tos alios doctores cōmemorās. sic ꝓcludit. Hos oēs doctores aug⁹. ingenio ⁊ scientia sua vicit. Nam licet Hiero ser milia volumina Origenis se legisse fateꝰ. Iste tm̄ tāta scp sit vt nō solum dieb⁹ atq̄ noctib⁹ scribē libros eius q̄s nō posset. Sz nec legē quidem occurrat Quia fm volusianū. legi dei deest q̄dq̄ augustinū ꝓtigerit ignrare. Idcirco Possidonius in epl'a ad Macedoniū de ꝺ sic dicit. Augustin⁹ hō celestis pat̄ patrū. doctoꝝ doctorum. imago diuinitatis. abyssus sapie. fistula altisona. pre

Aug⁹ sol. ꝛpos⁹ dicit ep̄ollehas suas

1°

3

dicator xitatis.eructator diuinorũ eloquiorũ. ⁊ inq̃sitor ꝓdictorũ. ꝑ angel'in feruore. par ꝓphetis in absconditorũ reuelatõe. par ap'lis i ꝓdicatõe. par martyrib⁹ in martyrij desidera tione. par cõfessorib⁹ in disciplina xp̃ susceptõne par xginibus in ꝓtinẽtie obꝫuatõe. Et subdit Si cũcta mẽbra corpis mei xterent in linguas adhuc nõ essem dignus ⁊ sufficiẽs ad laudãdũ fidei tm̃ doctorẽ. hec ille. Ecce quõ oẽs docto/ res respectũ hñt ad gl'osissimũ ⁊ p̃cipuũ docto rem augustinũ ipm laudãtes vt regem ac dñm

Quarto sicut sol inter oẽs alias stellas clarior est. sicut ptz in vere estate ⁊ autũno vbi tantuz feruet ⁊ inflãmat q̃ hoies a calore exurunt̃ et denigrant̃. Sic. b. doctor aug⁹. calidior fuit ce teris doctorib⁹ in charitate erga deũ ⁊ ꝓximũ. Quia fm Gal' li. iij. secretorũ. corpa q̃ sunt ca loris inimica. sicut ferrũ. si accẽdũt̃ fortiꝰ ardẽt ⁊ calent. Sic. b. aug⁹. q̃ fuit añ ꝙuersionẽ çalo ris diuine. s. charitatis inimic⁹. postea accẽsus igne feruẽtius ardebat. vt fm amb. in lib. ꝓfa. Null'p̃missis blandimẽtorũ fallatijs virtuoso ignitus spũ vinceret̃. qz ita eũ omni genere pie tatis ⁊ feruoris imbuerat vt ipe ⁊ ara ⁊ sacrifi cium sacerdos ⁊ templũ esset Jõ de ipo dic̃. b. Basilius in q̃dã f̃. Ecce magnific⁹ aug⁹ aure lius fornax xitatis quẽ nihil sepat a charitate xpi. Q si vidissem⁹ fratres c̃to feruore bonos diligebat. malos reꝓhendebat. quanto deside rio captiuos libabat. vere vos dixisse puto Ec ce hõ q̃ cum angel' volat. cũ archangel' cantat. cũ seraphin ardet. cũ thronis sedet. cũ xtutib⁹ opat̃. Et intm̃ aug⁹. fuit inflãmat⁹ in diuino a more ⁊ in saucta trinitate q̃ nõ coguit quid cir ca se ageret̃. Refert possidoni⁹ cũ q̃dam m'er a q̃busdã maliciosis iniuriã pateret̃. ad. be. aug'. accessit. vt sup̃ eius cõsiliũ implorare t. Que cũ ipm studentẽ inuenisset ⁊ reuerent̃ salutasset ille nec ipam aspexit nec sibi q̃cq̃ rñdit. Cogi/ tans m'er ne forte ob nimiã sanctitatẽ in faciem eius nollet videre. ꝓpius accessit ⁊ negociũ dili/ genter exposuit. Et ille nec se ad illã ꝙuertit. nec resp̃sum aliq̃d sibi dedit. Jõ illa cum tristicia magna recessit. Alio aũt die cũ aug⁹. missam cele brare t ⁊ dicta m'er intrasset. post eleuatõez cor por' rapta in spũ vidit se positã añ tribunal san ctissime trinitatis. vbi vidit augustinũ facie in clinata de trinitatis gl'a attẽtissime ⁊ sb̃limissie disputantẽ. ⁊ facta est vox ad eã di. Cũ ad Au gustinũ iuisti. ille sic attente de trinitatis gloria disputauit. ⁊ idõ q̃d tibi fuerit penit⁹ nõ aduer tit. Sed ad eũ secure redeas. qz ⁊ eũ clementez inuenies ⁊ cõsiliũ salubre reperies. Nõ cum fe cisset aug⁹. ipam benigne suscepit. ⁊ consiliũ si bi salubre donauit. Quinto sicut sol fm amb. i hexa. est oẽibus luminaribus celi maior. ⁊ est oculus mũdi. pulchritudo celi. qz illumiat mũ dum ⁊ pulchrificat celũ. Jta. b. aug⁹. est maior oẽibus in scia alijs doctorib⁹. qz fm Jsido. viij. ethimo. mgr̃orum oim studia Aug⁹. ingenio ⁊ scia vicit. ⁊ nũc maior est oẽibus doctoribus in gl'a. Jdeo legit̃ q̃ q̃dam deuot⁹ in eccl'a sci ꝑe tri rome ꝓnoctaret. vidit. b. Gregoriũ cũ q̃bus dam alijs ad se venire. interrogauit aũt euz q̃s esset augustin⁹. ab eo rñsum accepit Augusti⁹ de q̃ tu q̃ris excellentissimũ locũ supra nos ob tinuit. Est etiã Aug⁹. oculus tenebrosi mundi. qz tam luminosa est eius doctrina. q̃ oẽs q̃ vol uerit ab ea dirigit̃ ⁊ illustrat̃. qz fm paulinum in ep'la. sicut sol sup omia lucẽtia lucet. sic Au gustin⁹ doctor sup oẽs ascendit ⁊ volauit Naz ceteri doctores pauca de trinitatis potentia di xerunt. Aug⁹. aũt subtilius volãs oia reꝑauit. Jpe em̃ est ꝓfunda fluuiorũ scrutat⁹ ⁊ abscõdi ta ꝓduxit in lucem. vt hr̃ Job. xxviij. Jõ põt dicere cum Job. Oculus fui ceco pes claudo. Job. xxix. Nunc igit̃ tu heretice q̃ errabas cir ca sanctã trinitatẽ. sicut testat̃ ꝑaulin⁹. Ecce augustinũ oculũ mũdi q̃ tibi omia plane resera uit ne in omibus te contingat oberrare. Est siq̃ dem sanctissim⁹ aug⁹. pulchritudo celi. qz sua i mensa gl'a purificat celicas mãsiones residens gl'ose iuxta sanctã trinitatẽ. sicut testat̃ paulin⁹ ad macedoniũ di. Augustinũ ꝓiunctũ sancte et indiuidue trinitati q̃ ꝓtemplatorz nullaten⁹ du bitem⁹ ammirãtes sup his que loq̃bat̃ alta vo ce loquens. Btus venter q̃ te portauit. ⁊ bñdi ctus fructus quẽ dñs fidelib⁹ donat. benedict⁹ fm̃o oris tui. Nõ ꝓbat̃ in exemplo. Legitur q̃ q̃dam in spũ raptus esset. ⁊ sanctos in gl'a ꝙspe xit. beatũ augustinũ aũt inter eos vidit. q̃ cum de b̃ miraret̃. dictum est ei. Aug⁹. resident in ex celsis. vbi disputat de gl'a excelse trinitat'. Se xto sol habet in istis inferioribus magnã xtu tem. s. renouatiuã. qz poros terre aperit. ⁊ xtu tem latentẽ in radicibus ad actũ ꝓducit. ⁊ sup ficiem terre floribus renouat. Jta. b. aug⁹. ma gnam xtutem circa hoies terrenos habz ipsuz inuocantes. qz sanitatẽ ꝓditam renouat his q̃s frigus hyemis marcidos fecerat. Jdeo recitat ꝑossidoni⁹ in li. de vita aug'. q̃ circa annum dñi. dcccxij. viri q̃dam grauit'infirmi numero plusq̃z. xl. de germania ⁊ gallia romam ibãt ad ap'lor limina visitãda. Quorũ q̃dam in ẽra scã nis curui se vehentes. Alij cũ bacul'se sustentã tes. Alij ꝓuatis ocul'post alios se trahẽtes. alij ꝙtractas manus ⁊ pedes habentes pergebant q̃ mõtes transeũtes. ad locũ q̃ dr̃ carbonaria ꝓ uenerũt. Cũ aũt pene ad locũ qui dr̃ chana ve nissent q̃ tribus miliaribus a papia distat. san ctus aug⁹. pontificalib⁹ indutus de q̃daz eccl'a sanctorũ Cosme ⁊ Damiani cõstructa exiẽs eis apparuit. eosq̃ salutãs quo tenderẽt req̃siuit. Et cũ illi responderẽt q̃ romam tenderent. ille

adiecit. Ite papiã ⁊ de cenobio ſancti petri qđ dz aureũ celũ interrogate. ⁊ ibi miſcdiam habe bitis quã optatis. Qui cũ eũ de nomie interro gaſſent. ego ſum iq̃t Aug⁹. quondã hyponeñ. epũs. ſtatim q̃z ab ocul'eorũ euanuit. Illi autez papiã pgentes cum ad dictũ monaſteriũ veniſ ſent. ⁊ ibi corpus. b. augl. deſcere didiciſſent. ce perũt omẽs voces leuare ⁊ vnanimiter clama re. Sãcte auguſtine adiuua nos. ad quorũ cla morem monachi ⁊ ciues excitati. ad tam grãde ſpectaculũ cõfluebant. Et ecce ex neruoz diſtẽ ſione ſanguis m'tus effluere cepit. ita vt ab in troitu cenobij vſq̃ ad tumbaz ſancti augl. tota terra videbaꝫ ſanguie aſpſa. Cũ aũt ad ſepul chrũ. b. augl. veniſſent ſunt ſanati ⁊ reſtituti in tegre ſanitati. ac ſi nulla leſio in eoz corporib⁹ extitiſſet. recte ſicut videmus de ſole q̃ floſcꝫos reſtituit ad ſtatũ ꝑſtinũ. ac ſi p frigus nũq̃z de periſſent. Et hoc q̃tum ad ſecundũ.

Sermo ſecũdũs de eodem.

Sint lumbi veſtri

pcincti ⁊ lucerne ardẽtes in manib⁹ ve
A ſtris. ⁊ vos ſiles homibus expectãtibus dñm ſuũ qñ reũtaꝫ a nuptijs. Lu. xij. Ogr li. vij. p ꝑeta. dicit q̃ circa varias infirmitates prudenſ medic⁹ indiget maxia circũſpectõne ⁊ cautela. qz nichil magis impedit ſalutẽ infirmorũ q̃z ig̃rantia ⁊ negligẽtia medicorũ. Nam diũſi morbi diũſas hñt cauſas ex q̃bus oziunt. Aliq̃ eñ ex cã calida qui ſũt medẽdi p frigida. vt aquã roſaceã vel ptiſinã. Aliq̃ ex cã frigida ⁊ illi ſũt medẽdi p calida. vt ſi ſtomach⁹ eſt infrigidat⁹ applicãdũ eſt zinzib. cariophili. galganũ. citu
B arium. ⁊ ſic de alijs. Spũal'r p infirmitatez aut morbũ intelligiꝫ peccatũ qđ infirmã facit aiaz ⁊ debilẽ ad bñ opandum qđ coguit dauid rex cũ dixit pſ. vj. Miſere mei dñe qm̃ infirmus ſum. ſ. in aia. ſana me egrotũ ⁊ peccatorẽ dñe. qm̃ ꝓturbata ſunt oia oſſa mea. b ẽ robur aime mee. Et hoꝝ peecatorũ aliq̃ oriunt ex calido. vt luxuria q̃ generaꝫ in iuuenibus q̃ ſunt calid nature. ſicut ptz in. b. augl. q̃ in ſua adoleſcẽtia fuit lubcus ⁊ filiũ genuit Beodatũ noie. Aliq̃ aũt peccata ſurgũt ex frigido vt ſunt illa q̃ ex tincta charitate cõmittunt. vt ſuꝑbia ⁊ auari cia ⁊c. Jõ oportet ſpũalem medicũ eſſe cautuz vt ꝓtraria cõtrarijs curet. ⁊ h̃ ꝑcipit in .c. q̃dã q̃ ſp ſacerdos dz inunguere pniam ꝓtrariã pec cato. vt luxurioſo iniũgat carnis maceratõem ſuꝑbo oratõz humilẽ. auaro elemoſynaz largi tionẽ. accidioſo pegrinatõz. guloſo abſtinẽtiã Idcirco etiã prudẽtiſſim⁹ medic⁹ nr̃az aimaz Ieſus videꝫ cõmunit mũdanos eſſe ad luxuriã inclinatos apponit medicinã ꝓtrariã. ſ. lũborũ ꝑcinctõez. cũ dicit in vbis ꝓpoſitis. Sint lũbi ve. ꝑcin ⁊c. In q̃bus docet nos expectare fina le iudiciũ p tria. Primo p corpis maceratõz ⁊ caſtitatẽ. ibi. Sint lum. ve. ꝑcin. Scõo p ꝑmio rum honeſtatẽ. ibi. Et lucerne ardẽtes. Tertõ p ꝓborum ſuorũ q̃litatem. ibi. Et vos ſimiles Primo ſciendũ ſm Ari. Auicẽ. ⁊ Golinũ. aia
C lia q̃ ſunt incõtinentia ⁊ incaſta vitã abbzeuiãt ſicut h̃ declarat de paſſere q̃ eſt valde libidino ſus. iõ non diu viuit. Sed aialia caſta econtra hñt vitã diuturnã. ſicut ptz de elephãte. ſic dic Ari. q̃ nullum aĩal ita diu viuit ſicut elephas. ⁊ h̃ ꝓpter ſui ꝓtinentiã. Idem patz de fenice q̃ ſe nõ miſcet p coituz. ideo viuit ad annos. ccc. vel q̃ngentos. Horaſ'r p aialia incaſta intelli gũtur hoies incaſti. ⁊ ipi ſpoliãt ſe vita eterna vt ſunt hoies exẽ coniugiũ fornicãtes. de q̃bus dicit apl'us. j. Chor. vj. Nolite errare neq̃z for nicarij neq̃z adulteri regnũ dei poſſidebunt ⁊c̃ ſed vt dicit ad Heb. xiij. Fornicatores ⁊ adul/ teros iudicabit. i. ꝓdemnabit dñs. qđ ꝓbat Ui cen. in ſpe. hiſto. xxvj. li. c. xxj. de papa Bñdi cto q̃ a pmordio pontificat⁹ fuit in ſceno luxu/ rie ꝓuerſatus. iõ poſt mortẽ apparuit cuidã iu xta molendinã equo inſidẽti in ſpecie animaliſ mõſtruoſi hñs caudã ⁊ aures aſini. ſz ceẽa mẽ bza erãt vrſi. Cũq̃z ille fugã iniret clamauit mõ ſtrum illo mõ. Vir noli expaueſcẽ. ſcito me ho minem fuiſſe ſicut tu. ſed qz luxurioſe ⁊ beſtia liter vixi poſt mortẽ ſpeciem beſtie portare me rui. Ad quẽ ille. Quis nã fuiſti? Ego fui ille ſo lo nomie Bñdictus. q̃ ſp ſedem apoſtolicã in digne obtinui. Cui ille. Quã habes retributõz nunc vſq̃z in finẽ iudicij? Rñdit. Per ſqualen tia loca ſulphurea ⁊ fetida ⁊ buliẽtia raptim p trahoꝝ. poſt extremũ iudicium ꝑpetuo inferno torq̃boꝝ. Sed p aialia caſta intelligũt hoies ca ſti. ⁊ iſti habebũt vitã in patria diuturnã. quia dz in autẽtico de lenonibus. l. ſancim⁹. coll'. iij. Sola caſtitas ⁊ mũdicia placabil'eſt deo. Cui regule ꝓſonat Iſi. dicens. Caſtitas boiez celo iungit ⁊ angelorũ ciuem facit. Idcirco dñs ge neraliꝫ omẽs hortaꝫ ad caſtitatẽ dicens. Sint lũbi vr̃i ꝑcincti. q. d. ſi vultis in regnũ introire neceſſe eſt lũbos veſtros p ꝓtinentiã vos ꝑcin gere. ſup quo ꝛbo dicit. b. Greg⁹. in ome. Lũ bos ꝑcingimus cũ carnis luxuriã p ꝓtinẽtiam coartamus. Eſt tñ notandũ q̃ dupler ẽ cinctorium Primũ eſt ꝓtinentia a ſupfluitate volu
D ptatũ. de quo ꝑcipue loquiꝫ hic dñs cũ dicit. Sint lũbi ve. ꝑcin. Quo cinctorio ꝑcinct⁹ fuit b. aug⁹. q̃ vt refert Poſſidoni⁹ poſt ſuã cõuer ſionem nũq̃z cũ m'ere ſolus loq̃ volebat. niſi ſe cretum aliq̃d intereſſet. Nec vnq̃z aliquã femi narum nec etiã germanã ſororẽ. aut fratris ſui filias q̃ deo pariẽ ſuiebant ſecũ habitare ꝑmi ſit. Sed dicebat. q̃ ⁊ ſi forte vel neptib⁹ nulla mali ſuſpitio poſſit oziri. tñ qz tales pſone ſine alijs ſibi neceſſarijs eſſe nõ poſſunt. Q̃etiã hãc

voluptatē totaliť cōtempſerit. vt cōcubitum. patz in li. ꝓfeť. vbi q̄rit rō dicēs. Quid vxor? Nonne te delectat pulē pudica ⁊ morigerata? diues p̄ťim ſi certus es nihil ex ea te moleſtie paſſurū eſſe. Et rn̄dit aug⁹. Vtū libet eam veľ depingere atq; cumulare bonis oīb⁹ nichil mihi tam fugiendū eſſe q̄ cōcubitū decreui. Sed q̄rit rō. Non ego q̄ro q̄d decreueris. ſed vtruz adhuc alliceris? Et rn̄dit aug⁹. Prorſus nihil in hmōi q̄ro. nihil deſidero etiā cum onere. horroze ⁊ aſpernatōe talia recordor. Idem hť in libello de ꝓflictu vitiorū ⁊ ỳtutū. c. xxij. vbi dic. ad ip̄m voluptas carnis. Cur in voluptate tua non modo delectaris cū te q̄ ſequať ignores. acceptū tps in deſideriis pdere nō debes. quia q̄cito ptranſeat neſcis. Si em̄ de⁹ in voluptate coitus hoīem miſceri nollet. in ipo hūani generis exordio maſculū ⁊ feminā nō feciſſet. Cui rn̄dit aug⁹. tanq; cōtinens. Nolo inq̄t te ignare q̄d poſt hanc vitā recipias. Si em̄ caſte ⁊ pie vixeris ſine fine gaudeb̄. Si vo impie ⁊ luxuriose. eternis incendijs ſubiaceb̄. Inde em̄ magis caſte viuere debes. vñ q̄ cito tps acceptū tranſeat q̄ te ignorare dicis. Adq; in exordio hūani generis maſculū ⁊ feminā ꝓcreaſſe fateris. ⁊ mutuis ſe amplexibus miſceri debē: oino verū dicis. ſz q⁹ nubendi licētia q̄buſdā tribuiť. h̄ eſt ỳginalem caſtitatē vel vidualē neq; q̄ ꝓfiteri. Quibuſdā aūt nō tribuiť ſicut q̄ ỳgines vľ cōtinentes eſſe decreuerūt. Fornicatio ỳo nulli impune cōcediť. q. d. q⁹ ego voui ꝓtinentiā. ideo nō debeo me reſoluere in corpis ꝓcupia ⁊ luxuria. Sed ſic nō faciunt mō nr̄i ſacerdotes. iā em̄ p̄cingunt lumbos in maio ſicut aſini habitātes cum exneis mľeribus ⁊ ꝓuerſantes eis dicētes Ego extranearū mľerum familiaritatē habeo. ⁊ tn̄ ornamēta caſtitatis cuſtodio. q̄b⁹ dic aug⁹. in li. de familiaritate extra. mu. Attendāt hi q̄ infelix ⁊ piculoſa ſit iſta p̄ſumptio. mľti em̄ cū putabant ſe vincē ſunt victi. Et ſubdit. Vñ te putabas h̄re triumphū. eternū incurris ſuppli cium. Caue igiť ne te falſa ſecuritate decipias. nec de tuis viribus p̄ſumas. Periculoſe enim dauid p mille paſſus vidit mľerem ⁊ ſtatim homicidiū ſimľ fecit ⁊ aduiteriū. hec ille. Scōm ciceronū eſt abſtinētia qua p̄cingimur a ſupfluita te ciborū. quo p̄cinct⁹ fuit ſiľ. b. aug⁹. qui raro vſus eſt in menſa ſua leguminib⁹ niſi ꝓpť infirmos ⁊ rariſſime carnibus. niſi ꝓpter hoſpites. Refert etiā poſſidonius q̄ vitā eius ſcripſit Aug⁹. q̄dam vice quoſdam ſuos familiares ad prandiū vocaret. vnus illorū curioſior ceteris coquinā ingreſſus eſt cūq; oīa frigida repiſſet reūſus ad auguſtinū inťrogauit q̄d ciborū prāſuris ip̄e pťfamilias p̄parāſſet. Cui aug⁹. Neq; q̄ taliū epulaz⁹ curioſus rn̄dit. Et ego vobiſcū neſcio. Nō em̄ q̄ſiuit lauta cibaria ſupflua ⁊ delicata. Idcirco quantū ad guſtū q̄rit rō in li. ſo li. di. Quid de cib⁹? Et rn̄dit aug⁹. Siue de potu ſiue de cibo ſiue de balneis ſiue de ceteriſ corporis voluptatib⁹ nihil interroges. tantū peto ab eis quantū in valitudinis opem p̄ſt ꝓferri. Et in li. ꝓfeť. legiť. b. aug⁹. de modica delectatione quā in comedendo ſentiebat ſe accuſaſſe. di. Si me docuiſti vt quēadmodū medicamēta ſic accedā alimēta ſumptur⁹ ⁊c. Et h̄ ad p̄mū. Quātū ad ſcōm docet dñs expectare finale iudicium p p̄miorū honeſtatē. Circa q̄ notādū b. Gre. in ome. ⁊ hť tranſumptiue in cano. xxij q. v. c. de forma. Non em̄ inq̄t ſufficit mala nō facere. niſi q̄s bonis opibus ſtudeat inſudare. Recte em̄ ſicut arbor q̄ ſtaret in horto ⁊ nemini noceret. ſi nō faceret fructū eam nō laudaret ortulan⁹. vel fortaſſis deijceret ip̄am vľ ſuccideret. ⁊ in ignem ꝓijceret concremandā. Sic etiā eſt de hoīe q̄ licet nulli noceat nō tn̄ ob h̄ ſaluabitur. ſed neceſſe eſt vt lucētia opa habeat. Iō ſubdit dñs. Et lucerne ardētes. ſ. bone opationis quo ad ſimpliceſ. vel ſancte p̄dicatōis quo ad ſacerdotes. Et he ſunt lucerne ardētes i manibus veſtris. Hoc dictū dñicum ſolerť perpēdit. b. aug⁹. q⁹ ſtatim in p̄ncipio ſue ꝓuerſiōis ab opibus incepit bonis. q⁹ incepit a feruenti dilectōe. ſm q̄d dicit in li ꝓfeť. Sagittaūas tu cor meū charitate ⁊ geſtabam ỳba tua trāſfixa in viſceribus meis. Incepit ſtati a dulci deuotiōe. Iō ſubdit. Nec ſatiabar in ill⁹ dieb⁹ dulcedine mirabili conſiderare altitudinē conſilij diuini ſup ſalutem generis hūani. Quantū fleui in hymnis ⁊ cāticis tuis. ſuaue ſonātis eccľe vocibus cōmotus acriť voces ille influebāt auribus meis. ⁊ eliq̄bať veritas tua in cor meuz. et currebant lachryme ⁊ mihi bn̄ erat cū illis. Incepit a pfecta cōtinuatōne. q⁹ q̄tidie in dei amore pficiebat. vt ip̄e refert in lib. ꝓfeť. Inueni me lōge eſſe a te in regione diſſimilitudis tāq; audirē vocem tuā de excelſo. Cibus ſum grādiū creſce ⁊ manducab⁹ me. nec tu me mutab⁹ in te ſicut cibū carnis tue. ſz tu mutaberis in me Incepit ſtatim etiā a bonorū opatōe. Nec lucernam ardentē ſiue accēſam poſuit ſub modio. ſed in africana ꝓuincia exercitabat ſe circa corpiſ maceratōz. circa deuotā oratōz. circa librorum cōſcriptōz. ⁊ circa indoctorū eruditōz. ſicut hť in legenda. Sic diſcant laici vt ſint feruētes in dilectōe dei ⁊ ꝓximi. ⁊ dulces in deuotōe. pfecti in ꝓtinuatōe bonorū. ⁊ diligēti opatōne. vt ſic portent lucernas in manibus. Et h̄ docuit aug⁹. exemplo ⁊ ỳbo. Quia dicit in ome. Quātū poſſumus fructū myſtice afferre ſtudeamus timentes illud Mat. vij. Omis arbor q̄ non facit fructū excidet ⁊ in ignē mittet. Hec ſnia euidēter oſtendit q⁹ nō ſolū malū feciſſe. ſed etiam bonum non egiſſe damnabľe eſt. hec ille. Scōo in

Sermo

statu sacerdotali lucernā portauit humilitatis q; inuitus est in sacerdotē ordinatus ad hoc se estimās indignū sicut ipe pbat scribens in epistola ad valerianū. Nichil in hac vita ⁊ maxie i ḡ tpe est difficilius ⁊ laboriosi⁹ epi aut pbyteri officio. sed apud deū nichil beatius si oino militet⁹ sicut nr̄ imperator iubet. Quis aūt sit modus nec ex puericia mea nec adolescētia mea dixi. sed eo tpe quo discere cepera. vis mihi facta est merito peccatorū meorū. nā q̄d aliō est mem nescio vt secūdus locus gubnaculorū mihi traderet⁹ q̄ mimū tenere nō noueram. Tanta etiā luxit humilitate vt nullos honores appeteret. sicut ptz li. so⁹. vbi rō q̄rit ab eo dicens Putas an honores desideres? Rndit. Fateor hos mō ⁊ pene his diebus cupe destiti. Vestes etiā supbas nō habuit. q; refert Possidonius q⁹ aug⁹. ipe de se dixerit. Fateor de p̄ciosa veste erubesco. ⁊ ideo cū dat mihi vendo eam. vt q; vestis nō pōt esse cōis. p̄cium sit cōe. Portauit deniq; sanct⁹ aug⁹. lucernā sancte p̄dicationis ⁊ doctrine veritatis. vt de illo exponi posſit illud Ecci. l. In diebus ipius emanauerūt putei aquaruz ⁊ q̄si mare adimpleti sunt vltra modū. Iste puteus est sacra scriptura. q̄ adeo est pfunda. vt añ aduentū huius doctoris vix aliq̄s de hoc puteo aquā p̄dicatōis ⁊ doctrinarum possit hauriré. Sed venīte aug⁹. emanauit eius doctrina ad instar putei. q; de occulti sacre scripture sensibus doctrinas salutiferas docebat. Jō de ipo dicebat Job. xxviij. Profunda fluuiorū scrutat⁹ est ⁊ abscōdita pduxit in lucē Emanauit etiam eius doctrina ad instar maris. q; sicut a mari fluūt ⁊ emanant oēs fontes ⁊ flumia. sic a doctrina aug⁹. emanant ⁊ originem hñt oīa sequentiū doctorū expositōnes ⁊ dicta. Referť etiā Cum. b. Bern̄. q̄dam vice in matutinis existeret ali⁹ fratrū dormiuit. ⁊ cū de q̄dam tractatu augustini lectio legeretur. vidit quendā iuuenē pulcherrimū ibi stantez. de cui⁹ ore tant⁹ inundātiū aq̄z impet⁹ exibat. q⁹ totā illam eccl̄am implere videret. q̄ augustinū esse nō dubitauit. q̄ aq̄ sue doctrine totā eccl̄am irrigauit. Jō exponi pōt de ipo illud Esaie. xj Repleta est terra scia dñi sicut aq̄ maris operientis. Ipius etiā doctrina emanauit vltra modum. q; nō vnū locū tm̄. s. sacre scripture exposuit. imo fere oia loca imq̄siuit. ⁊ nihil indiscussuz reliq̄t. ita vt sibi cōpetat illud. iij. Re. iij. Disputauit sup lignis a cedro q̄ est in libano vsq; ad Isopū. q̄ egredit de pariete. ⁊ disseruit de iumentis ⁊ volucrib⁹ ⁊ reptilib⁹ ⁊ piscib⁹. Per cedrū intelligit altitudo dinitat⁹. p isopū intelligit hūilitas hūanitat⁹. Disputauit q̄ a cedro ad isopū. h̄ est ab altitudie dinitat⁹ ad hūilitatē hūanitatis. Fecit em̄ librū de ciuitate dei quasi de cedro dinitatis. ⁊ de incarnatōe vbi q̄ de isopo hūanitatis. Disseruit etiā de iumētis h̄ē de vicijs peccatorū. q̄ sunt iumēta fm̄ ps. lxviij Hō cū in honore esset nō intelle. ⁊c. vt de xp̄tibus sanctoz q̄ etiā dicunť iumēta dei. dicente ps. lxxij. Ut iumētū factus sum apd̄ te. quia fec vnū tractatū de pfletu vitioz ⁊ vtutū. Disseruit etiā de volucrib⁹. i. de dignitate angelorū ⁊ gl̄a sanctorū. q̄ volant pennis amor⁹ ⁊ contēplatōis. Et sil⁹ de reptilib⁹. h̄ē de diuitijs auarorū q̄ repunt circa terrā p amorē diuitiarum. De piscib⁹. i. de penis dānatorū ⁊ demonuz. q̄ sp̄ sunt in aq̄s damnationū. Jō p laude gl̄osissimi doctoris p̄sper li. iij. de vita ꝓtēplatiua iq̄t. Sanct⁹ Aug⁹. eps acer ingenio. suauis eloq̄o. secularis litterature pitus. in eccl̄asticis laboribus operosus. in quotidianis disputatōib⁹ darus. in oi actōe sua cōposit⁹. in q̄stionib⁹ soluendis acut⁹. in quincēdis hereticis circūspectus in expositōe fidei nr̄e catholic⁹. in explanandis scripturis canonicis cautus hec p̄sper. Ita discant sacerdotes de h̄ lumine gl̄oso. q̄ten⁹ exemplo sui sint hūiles. q; sacerdotium est dignitas maxia. tō humiliari debēt in omibus. fm illud Ecci. iij. Quāto maior es hūilia te in oib⁹. ⁊ inuenies gr̄am coz̄ deo. Nec debēt appetere vestes nimiū p̄ciosas. Jō p̄cipiť eis de vi. ⁊ ho. clericoz. Clerici ne pannis rubeis vel viridib⁹ vt̄ť. sz laborēt in vbo dei. Et h̄ quo ad scōm.

¶ Sermo p̄mus de decollatōne Johis bapti.

Herodes tenuit et vinxit iohem in carcere. z. Ita scribitur Mar. vj. Isi. li. xij. dicit. Vulpis inter oia alia fraudulentissimū aial inueniť. q; gallinis et ceteris auibus est valde inimicū. Nā em̄ esurit subito excogitat astutiā currēs ad locū vbi agricolam nouit scit arasse. iacēs q̄si mortua. nō se mouēs. nec anhelitū sensibiliť extrahēs. Ipsa q̄z sic iacēte. veniūt cornices aues q̄z ꝓsiles. cadauer estimātes. Cum aūt aues sup se senserit subito vnā vel duas rapit ⁊ occidit ⁊ transglutit. Spūal⁹ p vulpē hoies fraudulēti designātur. q̄ q̄tidie bonis ⁊ simplicib⁹ hoibus malum machinanť sub simulatōe bonitatis. Quia dic̄ Cicero. xlvij. ethy. Maxim⁹ fallendi dolus inferendiq; in simulatōne adulatōneq; ꝓsistit. Quia legiť figuratū. ij. Re. xx. de quodā milite fraudulēto Joab q̄ fuit in curia dauid. h̄ obuiam habuit quendā militē fidelem cui amasa nomen. ⁊ fuit coāctus suus. q; erat de duab⁹ sororibus. sic. 2. ij. Re. xviij. Hūc salutās adulatorie dixit. Salue frat̄ mi. Et tenens manu dextra mentū ei⁹ q̄si vellet dare osculū ei sz̄ interi disposuit (vt dicit Rabi salomō) vt sibi caderz gladi⁹ de vagina. nec tardaret amasa vt leuarz de terra. ad reponendū in vaginā. ⁊ sic nō obuauit gladiū ei⁹. Joab aūt fraudulenť gessit

eū in latus ⁊ eius viscera effudit. ⁊ ille ꝓtinus expirauit. Tal' fraudulent⁹ ⁊ vulpin⁹ fuit rex herodes antipas quē ⁊ dñs Lu. xiij. vulpi cō parat dicēs. Cū q̄daz ex phariseis venerūt ad xp̄m dicētes. Exi ⁊ vade hinc q⁹ herodes vult te occidē. Ite inq̄t ⁊ dicite vulpi illi Ecce eijcio demonia ⁊ pficio sanitates. Hic vulpis simulauit se tristē ꝓpter iusiurandū ⁊ tñ de morte sanctissimi Johis cogitauit. q⁹ ꝑm Petrū in scol'. histo. Credibile est q⁹ herodes cū vxore sua de nece iohis sub tali occasione faciēda ꝓpus secreto tractauerit. Idem sentit. b. Hiero. in glo. super Mar. vj dicēs. Jō forte iurauit vt occasionem occidēdi inueniret. Jō etiā posuit eū i carcerem. vt attestant' x̄ba thematis. Herodes tenuit ⁊ vinxit iohem. In q̄bus x̄bis passio Johānis describit quo ad tria. Primo ad auctorez q̄ fieri mādauit. ibi. Herodes. Scōo ad ordinē ⁊ ad modū quē seruauit. ibi. tenuit. Tertio ad ꝓ
B ditōz pſone q̄ sustinuit. ibi Johem. Be ꝓmo est notandū Nico. de ly. sup mat. in glo. dic̄ fuisse tres herodes noie vocatos. Primus in iudea fuit institutus rex iudee a romanis cui⁹ pater fuit idume⁹. iste vocat⁹ erat ascolonita. q̄ occidit pueros innocētes. vt hr̄ Mat. ij. Scōus fuit Agrippa fili⁹ aristoboli q̄ occidit Jacobū. ponens in carcere petrū. vt hr̄ Act. xij. Tertius fuit antipas filius herodis Ascolonite. ⁊ iste fuit auctor h⁹ sceleris q̄ iohem decollari mandauit illud eū ortū ex ꝫ habuit. Refert Petr⁹ comestor in scol'. hi. q⁹ iste herodes antipas filius magni herodis romā ꝓficiscēs. ⁊ p fratrē suū philippū transiēs cū herodiade vxore philippi. et ꝑm iosephū sororē herodis agrippe. secreto pepigit. q⁹ in reditu suo vxorez suā repudiaret. ⁊ ipam in ꝓiugē duceret. q̄ vxorē suam arrethe regis damascenorū filiā mīme latuit. ⁊ iō nō expectauit viri reditū. sed ad p̄fem q̄tociti⁹ festinauit. Rediens q̄ herodes herodiadē Philippo abstulit. ⁊ arrethā regē ⁊ herodē agrippam ⁊ philippū in sui inimiciciā concitauit. Sed cū Johes ipm argueret ꝑm legē. quā accepat fra
L tris vxorē. ipo viuēte sibi mīme liceret hr̄e. Et q⁹ ꝑm Chryſ. incurrit odiū q̄ arguit crimiosos Et ꝑm cōe puerb⁹. Qui veritatē loq̄t caput sibi ꝓtundit. Jō herodes vidēs q⁹ ipm arguerz ⁊ q⁹ ꝓpter p̄dicatōz ⁊ baptismū (ꝑm iosephū) magnū pp̄m cōgregaret. vxori volēs cōplacē ipm in carcerez vinculauit ⁊ occidē voluit. sed populi sequētis iohem dispēdia ptimescēs nō ausus fuit. Sic adhuc m⁹ti timentes dispendia corpis ⁊ penas peccare nō audēt. vel sic malū ꝓpetrare plus formidātes hoies q̄ deū. ⁊ illi similes sunt herodi. De q̄bus Isi. li. ethy. Aliō est nō peccare amore dilectōis dei. aliud timore supplicij. Ille itaq⁹ mercedem boni opis pcipit q̄ amando iusticiā facit. nō is q̄ eaz solo metu penarū inuitus custodit. Desiderantes igit herodes parit ⁊ herodiades occasionē aliquā inuenire. vt iohem possent occidē. vident in secreto dixisse vt herodes natal' sui diem coraz p̄mis galilee ꝓncipibus celebraret. ⁊ puelle saltāti filie herodiadis q̄cq̄d petierit se daturū iuramento ꝓfirmaret. ⁊ ipa matre iubente caput Jo hānis petēte. illud ꝓpter iuramentū sibi factū eū tribuere oporteret. Sed de iuramento facto se simularet ꝓtristari Et q⁹ fuit simulatō patz ex illo. q⁹ si illa patris v⁹ m⁹ris interitū postulasset herodes vtiq⁹ nō cōsensisset. Ordinato igit cō uiuio puella adest. coram oibus saltat. omibus placet. rex sibi iurat q̄cq̄d peteret se daturū. Et illa p̄monita a mr̄e. caput iohis postulauit Sz x̄sipell' herodes ꝓpter iusiurandū se ꝓtristatū simulauit. eo q⁹ (vt dicit Raban⁹) temē iurasz qđ facere oporteret. Sz tristiciā p̄ferebat in facie. cū leticiā haberet in mēte. Excusauit scelus iuramēto vt sub occasiōe impietatis fieret pi⁹. Jō spiculator mittit. caput iohis p̄scindit. puelle dat. ⁊ puella mr̄i adultere p̄sentat. Super his amb. ꝓquerit. ⁊ Joh. Cry. sup euangeliuz Mat. Hodie inq̄t iohis x̄tus herodis feritas refert. ꝓfusa sunt viscera. corda ꝓtremuerunt. caligauit visus. ebetauit sensus. aufugit intellectus. Et subdit. Johes schola x̄tutū. imgr̄ vite sanctitatis forma. norma iusticie. x̄ginitat⁹ speculum. pudicicie titulus. castitatis exemplum. pnie via. peccatorū venia. fidei disciplina. Johannes maior hoie. par angel'. legis sūma. euāgelij sanctio. ap'lor vox. silentiū ꝓphar. lucerna mūdi. p̄cursor iudicis. x̄pi melos. dñi testis totius medi⁹ trinitatis. Et hic tantus dat incestuose. tradit adultere. adijcit saltatrici. Ideo q̄ cōfusa sunt viscera. corda tremuerunt. hec Chryſ. Et ꝫ quo ad ꝓmū. Quantū ad scōm describit ordo quē seruauit herodes. Primo misit ministros ad capiendū Johem. Scōo tenuit eū. Tertio vinxit eū. Quarto posuit eū in carcerē. Quitū supaddit q⁹ eū decollauit. Ex quo patz q⁹ ipe inter ceteros martyres dignior fuit merito. Quia ceteri martyres solū passi sunt p fidei veritate. sed ipe passus est p castitate quā sua
l debat dicens ad herodē. Mar. vj. Nō licet tibi hr̄e vxorem fratris tui. Et nō tm̄ fuit dignior merito inter martyres. imo ap'los. q⁹ apostoli mīstrabāt x̄po in acq̄sitōe pp̄lor. Johes aūt in acq̄sitōe ap'lor. q⁹ tres discipulos Andreaz Petrū ⁊ Philippū ꝓpus ad x̄pm misit ⁊ ei adherere psuasit. Joh. j. Etiā inter meritū confessorū ꝓmatū obtinet. nam inter oēs asperior i vestitu. partior in victu. secretior in incolatu. que vitā reddūt pfectā cōfessorū. Nam de victu ei⁹ scribit Mat. iij. Ex esce erāt locuste ⁊ mel silue stre. Sup quo dicit glo. q⁹ locuste sunt auicule parue q̄ nascunt de humoribus maris. aliq̄ quo B

daz volatu. sz decliuo q̄ i oleo cocte ḡtū habēt sapozē. Sed hiero. aliē sentit accipiens ꝫ ex dictis arnolphi. q in deſtis iudee est nimium genus locustarū ad quātitatem vni⁹ digiti. z manibus in herb capiunt defacili. z cocte in oleo pa upem p̄bent victū. Idem refert q mel silue stre sunt q̄dam folia arboris. hūes folia rotūda z lata habētia q̄si colozē lactis z sapozē mellis. q folia manu terunt z cocta comedūt. z his escis Johes fuit contentus. Sed dicit glo. sup Mat. iij. Quis exteri⁹ edebat locustas iteri⁹ tñ edebat delitias sempiternas. Exteri⁹ mel silueſtre. interius mel celeste. Exterius bibebat aquā naturalē. interius aūt spūalē. De vestitu aūt eius scribit Mat. vbi s. q erat de pilis camelozū. q mēbza eius ꝛginea cōfricabāt. Ideo dicit Chryſ. sup Mat. Deruis dei non ꝙueit hꝫ vestimentū ad speciē visionis. z ad carnis delectamentū. sz tm̄ ad tegimen nuditat. Habebat em̄ iohānes vestē nō mollē neq delicatā sed ciliciā ḡuem z asperā z cōterentē corp⁹ potius q̄z fouentē. Sed ſm glo. q̄uis exterius vestitus fuit pil camelozū. interius tñ habuit indumēta ꝛtutū. De q̄bus ꝛtutib⁹ inuenies supza in ſ. de ipius nati. De incolatu sue habitatōnis canit eccla. Antra deſti teneris sub ānis ciuiū turmas fugiēs petisti. qz quinquēnis existēs heremū intrauit z ibidē vsq ad. xxiiij. vl xxvj. ānos pdurauit. Sed q̄uis exteri⁹ habitauit in heremo. interi⁹ tñ habitabat in celo. exterius habuit societatē ferarū. interi⁹ societatē angelozū. Etiam. b. Johes inter ꝛgines p⁹ matrem dñi p̄matū habuit. qz nēo eo castioz. null⁹ floze ꝛginali splēdidioz. Teste Chryſ. qui ait. Circūspicite totā sanctitatē nazareozū. nullum puriozē. nullū splendidiozē nec flozidiozem inuenietis iohe. qz iohes est ꝛgo. imo ꝛginitatis insigne speculū. pudicicie titulus z castitat exemplū. ppter qd rōe ꝛginal castitatis solus fuit dignus xp̄m baptizare. q sicut nō nisi de virgine dignus est nasci. sic nō nisi a ꝛgine voluit baptizari. hec Chryſ. Ecce tant⁹ vir z sanctissimus inter m̄eres natos hodie tentus est z vinctus in carcere. Jō ꝫ conqrit Johes Cryſ. sup euangeliū hod. Qui vincula soluebat pctōzuz peccatozū vincul detinet. vt vincto viuēte locum vite peccatozes nō inueniāt. Et sbdit. Herodes tu adulteriū facis. z Johem mitt in carcerem. sic iudicas sedēs loco iudicis reus. loco vindicis innocētie pſecutoz. Et ꝫ ad secundū. Quo ad tertiū ponit cōdicio pſone q̄ sustinuit cū dic Johem. Ubi nota q ꝙditio pſone e⁹ ad m̄ta p̄uilegia est egressa. Quia ſm Cryſ. Ab eodem angelo quo xp̄s. iohes est nūciatus. in vtero sanctificatus. a m̄re eius sanctissima visitatus. ppheta z plusq̄ ppheta vocat⁹. de terra manib⁹ beate ꝛginis leuat⁹. a sordibus lot⁹ pannicul inuolutus. patris linguā reserat. baptismū ordinat. xp̄m indice demōstrat. māibus baptizat. q ipm̄ p oibus laudat. z in limbo xp̄z venturū p̄dicat. Preter hec p̄uilegia in eius nominatōe tria singularia relucebāt. Prio appellatus est angelus Malach. iij. Ecce ego mitto E angelū meū q̄ pparabit viam añ te. qd dictum fuit de iohe. sicut testat os veritat. Matth. xj Hic est de quo dictū ē. Ecce ego mitto ꝛē. Est em̄ angelus nō natura. sz officio. qz augel⁹ dicitur nūcius verus a deo missus. Joh. j. Fuit hō missus a deo. Sed q̄re: vt aduentū suū hoibus nūciaret. z vt testimoniū phiberet. ſm illd Jo hā. j. Hic venit in testimoniū. vt testimoniū p̄hiberet de lumie. Etiā vt homies ad xp̄i baptismum hūliaret. q voluit instituere baptismuz quo hoies a peccatis mūdarent. z ꝫ insolitum videbat. Jō missus est iohes vt hoies baptizaret aq̄. z assuefaceret ad baptismū xp̄i. Jōo dixit Mat. iij. Ego baptizo vos in aq̄ in pniam Etiā iō missus est. vt hoies ꝙuerteret ad dñm p̄dicādo. Jō dz Lu. j. Jpe pibit añ illū. z ppt illa angelus appellatus est. Scdo vocatus est Johānes. ppter gr̄e sue immensitatez. habuit em̄ magnā gr̄am. qz mirabilit exultauit. quando m̄r ei⁹ Lu. j. dixit ad mariā. Ecce em̄ vt facta est vox salutatōnis tue in auribz meis ꝛē. Etiā apparuit eius gr̄a q̄n eum xp̄s amicabl cōmēdauit dicēs. Inter natos m̄ez non surrexit maioz iohe baptista. Mat. xj. Tertio dict⁹ est vox ppter p̄dicatōis vtilitatē. qz prius clamauit pniam agite appropinq̄bit em̄ regnū celozum. Mat. iij. Hec vox m̄tū vtil fuit peccatoribus. qz ppter illā m̄ti penituerūt z gr̄am p ceperūt. Nā vt dz Mat. iij. Exibāt ad eū ꝙsitētes pctā sua. q vtiqz penitentiam non egissent. nisi vocem istam gl̄osam audissent.

¶ Sermo scdus de decollatōe Johis baptiste

HErodes misit ac B
tenuit iohannē. z vinxit eū in carcerem ppter herodiadem. Mar. vj. Poli. in spe. histo. li. viij. c. v. ait. Q aper est tante feritatis q etiā mortē puipendēs ꝙtra venatozes ferro intrepide se infigit. z ille transfixus ꝙtra sibi resistentē vires recolligit. z ꝫ est p̄nci/paliter qñ est in amoze. qz tunc p vxoze atrocit pugt. vngul terrā scalpit. setas erigit. culmos vibzat. z parū tūc comedit z macrescit. Spūaliter p aprū intellige peccatoz luxuriosum. q̄a tūc tal ferus est ꝙtra se arguentē. z p̄ncipaliter qñ arguit in amoze inordinato. Et ꝫ ptz in lib. phoz. vbi refert Endoxus q pitagoras veniens in quandā ciuitatē in q̄ vidit pplm in luxuriam lapsum. ipe aūt pplm in amoze existentez redarguit vt a luxuria cessarent. z ꝙtinentiam seruarent. Quidā ex eis incōtinentioꝛes ei insi-

dias parauerũt. ⁊ occidere voluerũt. Quare ꝟ
q; ille cõtinens fuit. isti luxuriosi. ⁊ sic dissimi-
liuꝫ fuerũt mozũ. Nõ sic dicit Sene. li. de aĩa
Aime dissimiliũ fuerunt cozpozũ. q̃ dissiliꝫa ha-
buerũt studia. Ita etiam fuit ad ꝓpositũ. Bea
tus Johannes ꝙ fuit castissimus. Herodes
aũt luxuriosissim⁹. Ideo cum ipm Johs argu
it de luxuria dicẽs. Nõ licet tibi habẽ vxozem
fratris tui. Ille q̃si aper ferox ⁊ frendẽs cõtra
suum venatozẽ sanctũ Johem. q̃ nitebaꝛ eũ ca-
pere rete ꝑdicatõis. insurrexit. ⁊ vxozem suam
adulterã defendit. ipm q̃ in carcerẽ misit. vt di
cit euangeliũ. Misit herodes ac tenuit ⁊c̃. In
quo tria ꝓncipaliꝛ describunꝛ. Quantũ ad pri
mum. Johãnis reꝓhensio amozosa. ibi. Nõ li-
cet. Scõo herodis obꝯuatio furiosa. ibi. He-
rodes ⁊c̃. Tertio Johis decapitatio dolozosa
ibi. Misso. Circa ꝓmũ est notandũ dicit in cõ
B muni ꝓuerbio. Qui veritatẽ loquiꝛ caput sibi
ꝓterit. de hoc legit in gestis Romanoz. q̃ Ty
tus impator in ciuitate romana instituit vt di-
es ꝓmogeniti sui ab oibus celebris haberẽt. et
ne occulte laborarent rogauit Virgiliũ vt arte
sua statuã faceret ꝑ quã occulte laborantẽ scire
posset. Ille aũt fecit statuã q̃ impatozis edictũ
nõ fuantes manifestabat. Interea q̃daꝫ faber
accessit ad statuã noie focas dicẽs. Per accusa
tõnem tuaꝫ mlti sunt interempti. Io voueo deo
meo si me accusaueris caput tuũ frãgã. ⁊ pcus-
sit caput malleo eius. veniẽtes igit̃ mistri regis
viderũt in fronte ei⁹ q̃ veritatem loquiꝛ q̃ ca-
put cõfractũ habebat. Quis intelligiꝛ per Ty
tum q̃ fuit mirificozs erga subditos suos nulluꝫ
abire ꝑmittens sine munere. sicut dicꝫ Suetoni
us. nisi ꝑ celestis intelligiꝛ q̃ est impator ange
lozũ. cuius mirificozdia plena est terra. nulluꝫ si
nens abire sine munere. q̃ pluit sup iustos ⁊ in
iustos. ⁊ oziri facit solem sup bonos ⁊ malos.
Mat. v. Hic ĩpator rogauit Virgilium hoc
est xpm filiũ suũ vnigenitũ vt sua arte ⁊ sapien
tia faceret statuã ꝟ est sanctũ iohem q̃ stetit for
titer adũsus malos eos arguẽdo. Matth. iij.
Genimina viperarũ q̃s demõstrabit vob fuge
re a ventura ira. Et ꝟ arguebat herodẽ dicens
Non licet tibi habere vxozẽ fratris tui. s. in cõ-
iugem raptã sibi. q̃ hoc est contra iusticiaꝫ. q̃
ꝑsciebat q̃ nullus vxozẽ fratris sui ipo viuẽte
duceret. Et hanc iusticiã btũs Johes defẽdit
C vsq̃ ad displicentiã regis. vsq̃ ad carceres. et
vsq̃ ad mozteꝫ. q̃ ꝓpendit illud Chryꝛ. super
Mat. Nõ solũ ꝓditoz est veritatis qui mẽda
cium ꝑ veritate loquiꝛ. sed q̃ nõ libenꝛ ꝓnũ-
ciat veritatẽ quã ꝓnunciare oportet. aut nõ li-
benter defendit veritatẽ quã defendere opoz-
tet. Iõ Johes ꝓnunciauit veritatẽ ne videaꝛ
ꝓditoz veritatl. ⁊ potiꝰ amicitiã herodis amit-
tere voluit q̃ relinq̃re voluisset veritatẽ. Odio
sus em̃ sibi fuit q̃ eũ de adulterio reꝓhẽdebat.
Iõ potuit dicere illud ad Galaꝛ. iiij. Inimic⁹ vo
bis factus sum veritatẽ vob dicens. vnde dicꝫ
euangeliũ. Herodes misit ꝙos suos ⁊ tenuit
Johem ⁊ vinxit eũ in carcerẽ. Non em̃ fecit ꝟ
in ꝑsona ꝓꝓria. sed suozũ. ⁊ tñ dicit euãgelista
q̃ ipe tenuit ⁊ vinxit. ⁊ hoc iõ. q̃ dicꝫ regu. iuꝛ.
extra de re. iuꝛ. Qui ꝑ aliũ aliq̃d facit est ac si ꝑ
seipm faceret. Hic dicit Chryꝛ. Herodes te ꝑci
nit causa. te arguunt vincula. te carcer accusat
te diuulgat in publicũ ꝓducta pena Iohannis.
vñ qui huius causaꝫ req̃rit. in te inuenit q̃ pe
niteat. ⁊ in Johanne quod doleat. Johannes
ozbi natus fame ⁊ ꝛtuti cognitus celebrãtibus
sanctitatẽ. ⁊ dũ attrahit ad se inq̃sitozes innue-
re facit vt tuus cunctis innotescat incestus. Et
vt te habeat confusio publica. quem cozrigere
non valuit secreta cozreptio ⁊ ꝓuata. Herodẽ
em̃ Johes monuit. nõ accusatõe pulsauit tãq̃
iusticie amatoz. vnde eũ cozrigere voluit nõ ꝑ-
dere nec pire. sed herodes facibus libidinis ar
dens pire magis voluit q̃ redire. vt vxozẽ fra-
tris illicite possideret. Quare aũt herodes mi- D
sit ipm in carcerẽ ratõz ponit euangelista dicẽs
Propter herodiadẽ vxozẽ fratris sui philippi
quã tulerat. Historiã vide supra ꝟmone prece-
denti mẽbzo ꝓmo. Quantũ ad scõm moraliter
est notadũ illa que in Johãne sunt facta. i pec-
catozibus quotidie implenꝛ. Per herodem nã
q̃ qui interꝑtaꝛ pellibus glorians intelligitur
diabolus qui in supbia gloriaꝛ. Hic ad instar
herodis ꝓmo mittit apparitozes suos vt decꝛ-
piant ⁊ capiãt iohannẽ. hoc est hoiem in gratia
dei existentẽ. quod figuratũ est. ꝯ. Re. xix. vbi
legit̃ q̃ saul misit lictozes ꝟ est punitozes siue
ministros. q̃ ꝑpto erant ad occidendũ vt appre
henderẽt dauid q̃ interꝑtaꝛ manu fortis. hoc ẽ
fortem xpianũ. quẽ ministri diaboli nituntꝛ cõ-
ꝓhendere ꝑ suasionẽ septẽ mortaliũ peccatozũ
Secũdo diabolus tenet ipam aĩam q̃ ꝓsensum
⁊ delectatõz. Quãdo em̃ temptaꝛ a diabolo ñ
nocet ei q̃diu non cõsentit nec delectaꝛ in pec-
catis. q̃ ꝝm augl. Cogitatio quantumcũq̃ tur
pis mentẽ non polluit. quãdo ratio non cõsen-
tit. Sed tales temptatõnes cogitationũ sũt me
ritozie. vt dicit Bonauentura. Sed moꝛ vt de
lectari ceperit ⁊ cõsentire capiꝛ manu diaboli ⁊
tenẽꝛ. Ideo dicit btũs Ambro. vt habẽꝛ alle-
gatiue. xv. q. j. nõ est. Neminẽ inquit iugo ser-
uitutis diabolus astrictuꝫ tenet. nisi se ei ꝓius
ere peccatozũ vendiderit. Quare monet Tobi
as quẽlibet homiem Tob. iiij. Omnibus die-
bus vite tue in mente habeto dñm deum tuum
⁊ caueas ne consentias peccato. quia peccatuꝫ
est rete ꝑ quod diabolus capit hominẽ pecca-
tozem. Facit em̃ ipse sicut aranea. de qua Isi. E
li. xij. q̃ plurima ꝙsuevit texere fila in fenestris

aut alijs locis patentibus ⁊ occultis ad muscas capiendū q̄ sunt sibi esce valō dulces. Sic diabolus ponit nob vndiq; hamos vt cape ⁊ tenē possit p pctā. ⁊ deniq; deuorare. Idcirco. b. petrus monet nos. j. Pe. v. Fratres sobrij estote ⁊ vigilate ⁊c. Tertio diabolus ligat aiam p cō sensuz peccati. pctā em̄ sunt vicula diaboli ⁊ cathene vt dicit aug⁹. ix. ꝯfeſſ. Quadrifomit vinculant peccatores. Quidā em̄ sunt quoruz pedes ⁊ crura liganť q̄si q̄busdā cōpedib⁹ ne possint ire ad eccl̄as ⁊ ad ſmones. ſz tñ in nocte ad furta vel homicidia ludos vel tabnas vadunt de his dicit ps̄. ciij. Hūiliauerūt in cōpedibus pedes ei⁹. ſ. pctōrs. Alij liganť circa ventrez ⁊ femora pctō gule ⁊ luxurie. de q̄ cathena dicit Esa. lvij. Si abstuleris de medio tui cathenā dabit tibi dñs de⁹ tuus reḡem sp̄. Alij sunt q̄rū corpus ⁊ lingua ligāť q⁹ turpia loquunť. de q̄bus Esa. lij. Solue vincula colli tui captiua filia syon. Alij sunt quoz brachia ferreis ligata sunt vinculis. sic vsurarij ⁊ falsarij. de q̄b⁹ vsurarijs refert Guil. pictauiensis. q̄ q̄dā frat valde religiosus vidisset in visiōe quendā hoiez i medio flāmaz pstratū. de cui⁹ vtero arboz pcedebat alta. in cui⁹ ramis hoies diūsi femie et masculi erāt suspēsi. ⁊ flāma ab imo pcedēte acerrime torq̄bāť. ſz ille q̄ in fundo iacebat sup oēs maxime torq̄bāť. ⁊ cū ille frat q̄reret a doctore suo q̄d h̄ esset. ait illi. Ille q̄ iacet in imo pr̄ fuit ⁊ pncipiū generatōis istoz oim. ⁊ fuit paup et p vsuras ascēdit. alij aūt oēs sunt filij ⁊ nepotes q⁹ ab eo pcesserūt imitati paternū scelus. ⁊ per vsuras acq̄sita possederūt ⁊ nec restituerūt. ido cū eo torquēť. Pat aūt sup oēs torq̄ť videndo eos q̄ p eū in h̄ tormētū venerūt. ⁊ pena ei p oibus augmētať. Quarto diabolus peccatorē in carcerat p ꝯsuetudinē peccatoz. qđ figuratū ē iiij. Re. xxv. q⁹ rex babylōie nabuchodonosor Zedechiā regē hierl̄m viuxit cathenis. ⁊ posuit eū in carcerē Sic diabol⁹ hoi facit p pctm̄ qđ est carcer diaboli. Quāto em̄ pctā sepi⁹ reiterā tur tāto feruēti⁹ sub ptāte diaboli ꝯfuanť. q⁹ si
F cut ait aug⁹. Recte sicut ianua regni celestī nobis apiť bonis opib⁹. ita ⁊ mal opib⁹ claudiť. Ipe igiť pctōr añq; poniť in carcerē dz velociter resurgē p pniam. ſm qđ monet Helinand⁹ di. Festina vt resurgas. nā si resurgē hodie est difficile. cras erit difficili⁹. Illd etiā legiť in vitaspa. q⁹ q̄dā frat abbatē zizonium inꝛrogauit q̄d facia pr̄ q⁹ cecidi? Cui ille. Surge inq̄t. ⁊ ille. surrexi ⁊ iterū cecidi. Rñdit. Nō desistaſ resurgēdo. in quo em̄ ope hō fuit inuēt⁹ in eo iudicabiť. Ecce quō herodes infernal facit hoi sicut herodes fecerat iobi. Et h̄ ad pmū. Quantum ad scdm̄ poniť herodis insidiatio furiosa.
G cū dz herodes aūt insidiabať ei. ſ. iobi. ⁊ quare certe ꝓpter suū adulteriū ⁊ luxuriā qđ iobs arguebat. iō ipa cantatrice pcurāte. vt dicit Josephus. herodes misit ip̄m in carcerē. vt ei ex h̄ cōplaceret. Potz igiť q̄tū malū est adulteriū Propter illud em̄ ioseph castissim⁹ missus ē in carcerē. Sicut legiť Gen̄. xxxix. q⁹ vxor phuti faris dixit ad ioseph q̄ erat pulcer facie ⁊ decorus aspectu. Dormi mecū. Illo aūt nō acquiescēte opi nephario. accusauit ip̄m coz marito dicēs. Ingressus est ad me vir hebre⁹ quē adduxisti vt illuderet mihi. vir aūt credul⁹ vbis ei⁹. ad cōplacentiā ip̄i⁹ misit eū in carcerē. q̄ tñ nō meruit sed ip̄am de h̄ sepi⁹ arguit. Ita etiaz Jobs q̄ arguit herodiadē de ope nephario iussu eius missus est in carcerē. Illud adulterium occidit vriā fidelem militē. Legiť. ij. Regū. xj. Postq̄ dauid adulteriū cōmisit cum bersabee vxore vrie ducēs eā in domū suā. misit nūciuz ad Joab dicens. Mitte vriam ex adūso belli vbi fortissimum est p̄liū. ⁊ relinque euz vt percussus intereat. quod ⁊ factū est. Et plura alia mala fecit adulteriū que enarrat Innocentius papa li. ij. de vilitate humane cōditōnis. c. xxij dicens. Hoc pentapolim cū ingenti regione subuertit. filios Hely in bello deleuit. Uriam occidit. ⁊ psbyteros lapidauit. sicut patz Baň. xiij Sampsonē seduxit. Salomonē puertit. vires euacuat. sensus diminuit. dies consumit. opes effundit. Hec ille. Sic etiā hic dicit q⁹ herodes
h voluit Johannē occidere nec poterat. Et seq̄ť ratio. quia herodes metuebat Johem sciēs eū fore virum iustū ⁊ sanctū. vbi dicit glosa. Metuebat eum ꝓpter p̄dicatōis veritatē quam audiebat. ⁊ sanctitatē vite quā videbat. que duo necessaria sunt p̄dicatori. vt cōstantia p̄dicatōnis malos arguat. ⁊ excellentia vite ad sanctitatem alios alliciat. Et si vnū defuerit nomē p̄dicatoris non habebit. quia dicit Chryſ. ⁊ ponitur. xl. di. c. multi. Multi bñ viuēdo ⁊ bene docendo populū iustruūt quomō viuere debeat. bene aūt docendo ⁊ male viuēdo deū istruis quomō debeat te damnare. Ideo Johānes habuit hec duo ⁊ libēť etiā audiebat a suo adūsario herod. de q̄ subdiť. Et audito eo multa faciebat. ⁊ libenť eum audiebat. vbi dicit glosa. Ueritatem infatigabiliter p̄dicantē ⁊ ea que p̄dicauerat facientē quis nō timebit. ⁊ quis seq̄ ⁊ audire abhorrebit. Sed q̄uis eum libenť audiebat. tñ cum eū arguit de adulterio ip̄m odiebat. ſm illud Prouer. ix. Argue sapientē et diliget te ⁊c. Ideo vt dicit magister in scola. his. Desiderantes herodias pariter ⁊ herodes occasionē aliquā inuenire vt Johannem occidere possent. videnť inter se secreto dixisse natal sui diem corporis p̄mis galilee celebrare ⁊c. vt supra sermone precedēte. Ideo dicit euāgeliū Cum dies oportunus accidisset. herodes in natali suo cenam fecit p̄ncipibus ⁊ tribunis et p

mis galilee. Circa qđ notandū q ꝙ uiuia raro
solēt fieri absq; peccatis. qz dic̄ Gre. j. moza. Ex
aliq̄ sunt vitia q̄ a cōuiuijs separi vix pñt. aut
certe nequaq̄ pñt. Pene em̄ sp epulas comita
tur voluptas. Nā dū corp⁹ in refectōis ōlecta-
tōe rēsoluit̄. cor ad inane gaudiū relaxat̄. vnd̄
scriptū est Exo. xxxij. Sedit ppl's mād̄ucare t
bibē t surrexerūt ludē. Jō ꝙsulit Catho dicēs
Cōuiua raro. Ita etiā in b̄ ꝙuiuio herodis tria
vitia insit̄ fuerūt. Primū fuit celebratio natal'.
q̄ qđem a nob fieri nō dz. qz dicit venerabil' be-
da in ome. euangelij hoc. Nō em̄ festum natal'
nr̄i in memoriā reuocare debem⁹. nō vltiz tps
illecebris indulgē carnalib⁹. sz pot⁹ die exitus
nostri pnie lachrymis t pcibus crebrisq; pueri-
cie iunijs. Quare aūt diem natalē celebrare ñ
debem⁹ ostendit Innoc. vbi ꝫ. li. j. c. v. di. Ge-
neramur oēs sine sci'a. sine v̄bo. sine v̄tute. na-
scimur flebiles. debiles imbecilles. parū a bru-
tis distantes. Nam illa stati post̄q; nascūt gra-
diunt̄. nos aūt erectis pedib⁹ nō solū nō incedi
mus. verūetiā curuatis manib⁹ vix reptamus
Jō dicit eodē li. c. j. Quis det oculi meis fontez
lachrymaz vt ꝺfleā hūane ꝙditōis ingressū et
culpabilē hūane generatōis pgressuz. t dāna-
bilem dissolutōis egressuz. Si herodes ista āte
oculos habuisz. natal' sui diem nō celebrasset.
℟ Scōm pctm̄ fuit saltatio puelle luxuriose. qđ
tangit euangelista ibi. Cū introisset puella filia
ipi⁹ herodiadis t saltasset. placuit herodi simł
q̄ discūbentibus. Hec saltatio fuit occasio ār̄e
caput scissimi ppbe Johis fuit pcisuz. Jō de
b̄ pdixit Sapiēs Ecci. ix. Luz saltrice ne sis as
siduus. nec audias illaz. ne forte peas efficacia
ei⁹. O pessima mł t iniquus pr̄. q̄ pus docuer̄
filiā suā saltare t chorizare q̄ orare. Per cuius
saltū Johes q̄ interp̄tat̄ dei gr̄a est occisus. Sic
etiā in chorearū saltibus modernarū nō solum
gr̄a dei occidit̄. sz timeo q̄ xp̄s denuo crucifigi
tur. t passio eius renouat̄. Qz legit̄ in lib. de se
ptē donis spūssancti de qđā nobili iuuene quē
pr̄ deo dicauit. Hic qđā die circa crucē orās oc
currit sibi in mentē qđ b̄ esset qđ hoiem magis
alliceret ad pctm̄. t in quo deus pl⁹ vituparе-
tur. Dū sic lachrymās oraret vidit iuuenez pul
chrū. t cū b̄ chorizatōz magnā q̄ transeūtes cir
ca crucē in p̄mo circūitu q̄libet dabat vnū ictuz
sup clauos crucifixi. Cūq; facerēt scōm circūi-
tum coronā de capite xp̄i sumentes crucifixi pe
dibus ꝙculcabāt. In tertio circūitu plāct⁹ eius
deridebāt. In ār̄to in faciē eius expuebāt. In
q̄nto lat⁹ ei⁹ pforabāt. In sexto blasphemabāt
Quo fctō iuuenis q̄ duxit chorea ait ad eū Ro
gasti deū vt oñderet tibi qđ pl⁹ alliciat homiez
ad pctm̄ t in q̄ deus pl⁹ vituparet̄. Jō ego qui
sum p̄nceps inferni t chorizatōis ꝓcurator ex
p̄cepto veni huc cū ministris meis vt tibi exponā
qđ rogasti. Pr̄io extensio brachioz fit in vitu-
periū extensionis brachiorū xp̄i. Scōo p fruz
culcatio corone capitis xp̄i. Tertio p cātū vi-
tuperat̄ plāctus xp̄i. Quarto salt⁹ fit i derisiōz
Quinto p ornamētū cōspuit̄ xp̄s. Sexto p le-
ticiā cordis apik latus xp̄i. Vide miser saltator
t ignobil' saltatrix q̄ peiozes estis iudeis q̄ cri-
stum crucifixerūt t derisērūt in terris trāseun-
tem. vos aūt in dextera p̄is in celo regnantez
Tertiū pctm̄ fuit regis temerariū iuramentuz
qđ tāgit euāgelista. Rex aūt ait puelle. Pete
a me qđ vis dabo tibi licz dimidium regni mei
sup q̄ dicit hiero. in glo. Jō forte iurauit vt oc-
casionē occidendi h̄ret. qz nō audebat p̄ popl'o
q̄ Johem tāq; pphaz habebāt. Et ptz ex b̄ q̄
q̄siuit occasionē mortis. qz si illa interitū patri
vel mr̄is postulasset. herodes nō ꝙsensisz Illa
aūt subordinatio ptz ex illo q̄ filia petiuit cōsi-
liū matris qđ peteret dū exiuit de ꝙuiuio ad eā
dicēs. Quid petā. Jp̄a em̄ debebat dare consi-
liū q̄ dudū mētale fecerat homicidiū. quia vole
bat eū occidē sz nō poterat. Sz qz nūc positum
fuit ad suū cōsiliū t edictū. Jō caput iohis ba-
ptiste nihil aliud petas dixit. Hoc ido dixit vt
hāc lucernā euelleret q̄ ip̄az sepi⁹ arguebat Di-
cebat em̄ ad filiā illō Bap̄. ij. Circūueniam⁹. i.
decipiam⁹ iustū. qz inutil' est nob t ptrari⁹ opi
bus nr̄is .. q. d. Cū nos volum⁹ viuē carnaliter
t nō ſm legem diuinā t dictamē recte rōnis. t
nos sup b̄ vult arguere. Instructa igit̄ filia a
mr̄e oi postposita verecūdia v̄ginali. nō erube
scebat cōuiuantes. intrat nō petēdo sz imperā-
do dicēs. Volo vt ptin⁹ des michi in disco ca-
put iohis baptiste. Hic dic̄ Cryp̄. in ome. In-
trat bestia nō puella q̄rit amputare nō saltare.
discūrrit fera nō femia. seuitia crescit. augmen-
tum fit fraudis. crudelitate nō corpe est singla-
ris. fera em̄ capit p̄dā. fremit ore. dētibus fren
det fetū nō suscipit sed p̄icit. Tūc ꝙtristat⁹ est
rex ppter iusiurandū. Sup quo dicit Beda i
Ome. hoc. Hec tristicia herodis nō ablutō est
sed confessio sceleris. Sic plerūq; reprobi t co
noscunt se t fatent̄ errasse. nec tñ a pctō q̄escūt.
illi equali penitētia ac confessione cōtra ip̄os te
stimoniū dant. qz non nescij delinquūt cū a pec
cato quod culpant se cohibē nolūt. Qui tñ he-
rodes tristiciā mōstrabat in vultu. sz occulte le-
tabat̄ in mēte q̄ ea petebāt̄ q̄ antea facere dis-
ponebat. q̄ si caput herodiadis peteret. nulli
dubiū q̄ b̄ nullatenus daret. ppter iuramentū
aūt t eos q̄ parit̄ accūbebāt iussit dari. iussitq;
decollare. Voluit eam ꝙtristari ppter discum
bentes. sed misso spiculatore p̄cepit amputare
caput Johannis in carcere. t attulit caput ei⁹ i
disco. t dedit illud puelle t puella dedit matri
sue. Super quo dicit Chrysosto. Audisti fres
q̄ta sit nata de voluptate crudelitas. de libidi

ne impietas. allatū est caput iohis in disco. qui salutares monitões dabat de incestu. q. s. nō li ceret. mensa migrat in caueā. xtūs dñs i araneā Fiunt de prāsoribus peccatores. mutat feruore quiuiū. fit cib⁹ cades. vinū trāsit in sāguinez funus apponit in natali. in ortu exhibet occasus. quiuiū mutat in homicidiū. organa xtutū in fumos. hec ille. Hic dicit glo. b fuit impietatis genus q tā beatū caput ad vni⁹ pessime et lasciue saltatricis amputarū est petitōz. in q̄ fuerunt illi bti oculi q̄ totiens ip̄m xp̄m nō modica spūali dulcedie. et etiā spūsanctum in specie colūbe intuebant. in q̄ fuerūt ille aures q̄ voce p̄is audierāt. in q̄ ille nares in q̄bus olfact⁹ totius trinitatis delitiarū spūal'r erat. labia q̄ totiens xp̄i testimoniū formauerūt. lingua q̄ taz dulcit approp̄inquationē regni celestis clamabat. et gust⁹ q̄ olim xtutū aromata incessant degustabat. Et audiētes b discipuli ei⁹ tulert corpus eius et posuerūt in monumēto. et sic legit i hist̄oria eccl'astica lib. xj. Johes in castello arabie dicto machētanta fuit vinct⁹ et capite truncatus. discipuli aūt corp⁹ capiētes. vt legit .xij eccl'asti. hi. et apud sebastē ciuitatē palestine heliseū et abdiam sepelierūt. et ad eius tumultum mlta miracula fiebāt. Qđ videns Julian⁹ apostata ꝛc. quere vlterius in legenda.

De natiuitate Marie Sermo p̄mus.

Plantauerat autē dñs deus paradisum voluptatis ab initio. Ita scribit Gen. ij. Petrus de cres. li. viij. de rurali cōmodo dicit. Qui vult viridarium plantare debet liberare vel mūdare locum ab herbis et radicib⁹ adulterinis. et vbiq̄ aquam feruentissimā fundere. vt reliq̄ radicū et seminū in terra latentiū nō valeāt germinare. et si illō viridariū debet esse regū vel illustriū virorum ac dñoz docet ibidē. c. iij. q̄ eligat locus planus. nō paludinosus. in q̄ sit fons fluens et cingatur muro et plantent in eo diūse arbores aromatice in q̄bus se occultent animalia in viridario currētia. Fiat ibidem palatiuz spaciosum in q̄ rex moret cū voluerit gues cogitatōnes effugare. animūq̄ gaudijs et solatijs renouare. lepores. capoli. cerui et similia. filomene alaude. merule caladrij. et oia genera volatiliū canētia collocē tur. Spūal'r p viridariū intelligit viridissima et floridissima xp̄go maria q̄ viuit in ope bono et xtute. ita vt dicē pōt cōuenient illō Ecci. xxiij In me omis gra vie et xtutis. b viridariū celestis pat⁹ hre voluit p filio suo q̄ est impator celoz̄ et rex magnus oim terrenoz̄. Fm illud ps. xciij. Ipe est rex magnus sup oēm terrā. Jōo mūdauit ꝑus illud ab oibus herb. s. malignoz oim mortaliū peccatorū q̄ inherēt pueris a parentibus. q. Fm doctores. nisi esset i vtero mundata et sanctificata. natiuitas celebrāda nō esset ideo mūdata et aq̄ feruētissima oim gra⁹ est profusa. vt amodo nulla radix peccatorū in ip̄a potuit pullulare. vt dicit aug⁹. in li. de natura et gr̄a. Et q. ip̄a erat floriferū viridariū in q̄ habitare debebat rex regū oim. Jō debuit esse planum b est hūile et mundū et nō sordidū p pctm. q. Fm Bern. in Fmone. btā xp̄go et si virginitate deo placuit tñ ex hūilitate cōcepit. In b oz natissimo viridario fuit fons miscdie et manet in euum. sine quo fonte miscdie et gratie nulla virtus potest in nobis crescere. Ideo debem⁹ clamare cum sapiente Prou. v. O maria diriuentur fontes tui foras et aq̄s tuas diuide i plateis Fuit etiam b viridariū muris xtutū cinctū. q. os claudit taciturnitate a vanis xbis. man⁹ ab operibus prauis. cor suū clausit a cogitatōibus immūdis. ita q̄ spōsus de ip̄a dicat Canti. iiij. Hortus cōclusus soror mea spōsa. ort⁹ ꝯclusus. Insup plantate sunt in hoc fructifero viridario diuerse arbores aromatice. ibi est cedr⁹ contemplatōnis excelse. cipressus odorifere fame. palma gloriose victorie. rosa mire patie. oliua i finite miscdie et platanus fidei pfecte. In his arboribus diuersis diūsimode se occultāt animalia. aliqua sub arboze cōtemplatōis sicut cōtemplatiui. alia sub cipresso bone fame. et sic de alijs. In hoc viridario est cōstructū solēne palatiuz quod est cor huius sacratissime xp̄ginis in quo dñs omniū suū gaudiū sepius innouat. et ibidē requiescit. Fm illō Ecci. xxiij. Qui creauit me requieuit in tabnaculo meo. In isto glorioſissimo viridario fuerūt lepores diuini timoris. capioli ad omne bonū velocitatis. et cerui placidissime amabilitatis. Ibi fuit filomena nocturne oratiōis. alauda diurne deuotōnis. Qui nocte diuq̄ laudauit dñm vt dicere possit cū ps. xxxiij. Benedicam dominū in omni tempore. semp laus eius in ore meo. Uñ tale viridariuz plantauit dñs in vtero b. Anne. et hodie pullulauit p gl'osam natiuitatem. ita vt dicere potest eccl'a. Plātauerat dñs. In q̄bus xbis duo describunt. Pdio natiuitatis figuratō. ibi. Plantauerat dñs. Scdo xp̄ginitatis collaudatio. ibi Paradisum voluptatis. De p̄mo est notandū Fm naturales. añq̄ venit iocundū tps veri in quo arbores florēt. prata rident. cāpi germināt nemora frondēt. oiaq̄ nascēntia ẽre in viriditate psistāt. diūsa p̄curruṫ nūcia q̄ suo aduentu b amenū tps p̄figurāt. ꝑus alauda se a ẽra eleuādo in aera dulcit modulat et discātilat. filomena in noctis silentio simphonizant modulizat. Sic spūal'r xp̄go bn̄dicta est arbor celestis pferens folia. flores. florētes frondes et fruct⁹ Folia fuerunt ei⁹ sanctissima xba q̄ ptulit. Fm illō ps. xlij. Eructauit cor meū xbū bonū Flores fuerūt xtutes. De q̄bus Can. ij. Flores appa

ruerūt in terra nr̄a. Fructus h⁹ scissime arbor fuerūt opa eius. De q̄ Can. ij. Fruct⁹ ei⁹ dulc gutturi meo. Maria est p̄atū floriduz. q̄ ꝑm Bern. speciosis oīm ꝟtutū floꝛib⁹ delectabilit ꝟnat. Inter q̄s tres excellūt folia hūilitatis. liū castitatis ⁊ rosa charitatis. Maria ē cāpus bn̄dict⁹ q̄ sine oi auxilio hūano genuit floꝛē speciosum. q̄ dicit Can. ij. Ego flos cāpi. h̄ est marie. Ip̄a est nem⁹ in quo oēs ꝟtutū crescunt arbozes. q̄ figurata fuit ꝑ rubū ardētē ⁊ nō cōbustum. Exo. iij. Hz añq̄ arboꝛ ista floꝛēs. p̄atū ridēs. cāpus germinās. ⁊ nem⁹ frondēs p̄ natiuitatē sanctissimā pullularet ⁊ se mōdo demonstraret diuīs nūcij ⁊ figure ip̄i⁹ natiuitatē p̄figurantes p̄cesserūt. Jō dicit Bern. supmissus est Mōs moysi mōstratū est in rubo ⁊ igne. Aaron in ꝟga ⁊ floꝛe. Gedeoni in vellē ⁊ roꝛe. Salomoni in forti muliere. Hieremie in femia circūdante virū. Esaie de ꝟgie ꝓcipiēte. Gabel tandem nascituꝝ nunciauit ⁊ exhibuit salutando. Dico p̄mo q̄ maria nūciata est ⁊ p̄figurata per padisuz quē deus plātauit a p̄ncipio in q̄ posuit hoiem quē formaūat. Gen. ij. q̄ ip̄a tāq̄ padisus voluptatis plātata est in mēte dīna ab eterno. Teste Anſ. q̄ ait in li. de ꝓceptu ꝟgiali. Maria in mente diuia añ ꝓstitutōz mōi fuit p̄ ordinata. Idem ip̄a testat in ep̄la hodi. dicēs. Dñs possedit me abinitio viaꝝ suarū. Prou. viij. Idē Ecci. xxiiij. Ab initio ⁊ añ secl̄a creata sum. Sed q̄uis h̄ padisus delitiarū fuit formatus ab ēterno. tñ hodie ꝓcessit in lucem mūdi ꝑm q̄ canit eccl̄a petēdo. Nos hac die tibi gregatos tua ꝟgo in lucē mūdi ⁊c. Scdo figurata est Gen. iij. vbi dr. Ip̄a conteret caput tuum. Que fuit hec ip̄a? certe nō zara pulcherria. nō Lya fecūdissima. nō Rachel speciosissima. nō Anna deuotissima. nō Abigail p̄udentissima. nec Susanna castissima. q̄ de istis nō est p̄dictum ꝟbū añdictū. Hz de q̄ dictū est? verissime de maria. q̄ caput infernal⁹ ꝑpentis ꝓtriuit. Jō dicit Carnotensis epūs Fulbtus. Eternus deus ait ad veterē ꝑpentē. inimicicias ināt ponā inter te ⁊ mlierem. ip̄a cōteret caput tuū. Quid est caput ꝑpentis ꝓterere. nisi p̄ncipalē suggestionez diaboli supare. Si q̄ q̄runt q̄ nam mler operata sit huiuscemōi victoriā. nō repit in linea generatōis hec donec pueni ad mariā. q̄ ꝑpens caput ꝟtute pedis ꝓtriuit. i eo q̄ ꝟginitatez et hūilitatē ꝟuauit. hec ille. Jō gaudeāt ⁊ letētur oēs pctōꝛes. q̄ hec mler p̄figurata olim. hodie nata est. q̄ diaboli caput ⁊ ptātez abstulit. ne nobis nocē possit q̄tū velit. Tertio p̄nunciata est Nume. xxiiij. vbi dr. Orietur stella ex Jacob. Merito btissima ꝟgo maria stella vocat matutina. q̄ ꝑm naturales hz fures terrē. lupos fugare. infirmos releuare. aues ad cantū icitare. Sic maria hz terrere demones fugare furel aimaꝝ. De q̄bus Joh. x. Fur non venit nisi vt furet ⁊ mactet ⁊ pdat. ip̄a etiā hz effugare lupinos hereticos. ꝑm illud. b. Gre. Gaude maria ꝟgo cūctas hereses sola interemisti in vniūso mūdo. q̄ añ natiuitatē marie m⁹te hereses pullularunt q̄s maria oēs extirpauit. Hz etiaz maria releuare infirmos. Recte em̄ sicut est naturalit q̄n stella matutina oꝛit tūc infirmi melius hñt. q̄ infirmitas releuat. iō tunc debiles magis gtulant. Sic nata. s. maria stella p̄clarissima oēs peccatores sunt releuati. Jō merito debent gaudē. q̄ cait eccl̄a. Ntitas tua dei genitrix ꝟgo gaudiū annūciauit vniūso mōdo. Habet igit etiā maria aues celestes ad cātū excitare. q̄ sicut refert Johs beleth ⁊ Guil. in rōnali diui. li. vij. Tūc maria hz tres aues ad cantum excitare. Quidā vir sanct⁹ sedule ꝓtēplatōi insistēs singul annis. vj. idus septēbr in oꝛoe positus. iocūdissimā solennitatē angeloꝝ ⁊ ꝓcētū audiuit. Cūq̄ sibi deuotissime reuelari peteret cur q̄libet anno illa tm̄ die ⁊ nō alia h̄ audiret? diuinū accepit rn̄sum. q̄ ꝟgo maria gl̄osa tali die fuerit mūdo nata. ⁊ iō h̄ manifestaret filijs eccl̄e sancte vt ꝓcordes fierēt in hac celebritate celesti curie ⁊ in hac celebri die festū natiuitat⁹ marie instituerēt. Hū aūt h̄ summo pontifici ⁊ alijs intimasset ⁊ illi ieiunijs ⁊ oratōib⁹ ⁊ scpturis ⁊ antiq̄tatū testimonijs veritate cōperissēt hūc diem in honoꝛē natiuitatis marie ꝟgis celebrandū vniūsalit statuerūt. Quarto p̄nūciata est maria Esa. xj. vbi legit. Egrdiet ꝟga de radice iesse. ⁊ flos de radice ei⁹ ascēdet. Hec ꝟga fuit maria q̄ dr fuisse de radice iudeoꝛū. sed tm̄ egressa ē cōtra naturā radicis. Radix em̄ ad ima ꝟga ꝟo ad altitudinē tēdit. radix in terra. ꝟga in aere ꝑficit. Sic iudei petebāt ima vitiorum. illa alta ꝟtutū. illi erāt fixi in ērā ꝑ cupiditatem terrenoꝝ. hec in aere ꝑ auiditatē celestiū illi pascebant amoꝛe carnali. hec nutriebat amoꝛe spūali. illi ꝓstringebāt frigoꝛe infidelitat⁹ hec fouebat caloꝛe caritatis. Jdē etiā nunciauit p̄s. cix. Virgā ꝟtu. t. e. d. ex sy. Et h̄ factū ē hodie cū hec brissima ꝟgula ex radice iesse. h̄ ē ex vtero m̄ris sue anne q̄ fuit ex stirpe iesse. ē felicit egressa ꝑ natiuitatē. sicut declarat Phil⁹ tus cardinal. Stirps iesse ꝟgaz ꝑduxit. ꝟgaq̄ floꝛē ⁊ sup hūc floꝛē reꝙescit spūs alm⁹. Et subdit ill⁹ exponēdo di. Virgo dei genitrix. ꝟga ē. flos est fili⁹ ꝟgis. Flos cādid⁹ ⁊ rubicundus elect⁹ ex milib⁹. flos in quē desiderāt p̄spicē angeli. flos ad c⁹ odoꝛē reuiuiscūt mortui. felix silua q̄ ꝑduxit h⁹ floris ꝟgā. felix magis ꝟga q̄ ꝑduxit hūc floꝛē. hec ille. Et tm̄ de p̄mo. Qtum ad scdm poit ꝟginal⁹ collaudatō. cū dr. Paradisū voluptat⁹. Jn̄t sec⁹ares amatoꝛes scim⁹ h̄ esse cōe q̄ vnusq̄sq̄ tal⁹ q̄ cordialiter diligit aliquā ꝟginē ⁊ dñaz speciosam. ip̄am studet eq̄re

q̄buſcūq̄ pōt ſpecioſiſſiue p̄cioſis.ſic̄ pōt videri de ſalomone in li. Cañ. Sic eſt in ꝓpoſito.b. Moyſes videns in ſpū.b.mariā ſpecioſiſſimā v̄ginē poſt lōga tpa naſcendā.ip̄am tā q̄ auxiliatricē pctōr adamauit.ꝛ nō habuit tūc tēpis p̄cioſi⁹ cui ip̄am ſimilaret. Jō padiſo q̄ eſt locus omis voluptat] cōpauit.ꝛ qz nō dubitauit eā naſcendā.ip̄am cū iam factū eſſet explicauit dicēs. Plantauit inq̄t dñs de⁹ padiſum voluptatis a p̄ncipio. Circa qđ notandū merito legiſlator.b.moyſes mariā v̄ginē padiſo compauit voluptatis.qz padiſus ſm Jſi.li.xv.c.v.ē ortus delitiarū.ꝛ hz in ſe lig̃ odoꝛifera ꝛ pomiferarū arboꝛū.oēs flores delitioſos. nec deeſt ibi aliq̄d qđ delectat. Jta.b.maria eſt ort⁹ deliciatiſſim⁹ hñs in ſe omia lig̃ odoꝛiferarū v̄tutū. Fuit em̄ in eodē padiſo.ſ. v̄gine gl'oſa amigdalus maturi flozis.ſm Jſi.li.xv. Jnt̄ oēs arbores amigdalus p̄us flozet.ꝛ fructus ꝓduc̄. Jta maria añ oēs m'eres flozē caſtitatis voto emiſit.vt ꝺr in cano. Sufficiat.poſt mediū.xxvij.q ij. Uouerat maria ſe v̄ginē pſeueraturam. niſi deus alit̄ reuelaret. Jō ait angelo. Quomō fiet iſtud qm̄ virū nō cog̃ſco. Et ex iſta p̄miſſione v̄ginitatis.ſecuta eſt ꝓuerſio gentiliū ꝛ reꝓbatio iudeoꝛū.ſm illud Cañ. vlti. Flozebit amigdalus ꝛ impinguabit̄ locuſta ꝛ diſſipabit̄ capr] Quod exponit glo.dicēs. Tūc amigdalus floruit qñ v̄go.b.flozē caſtitatis emiſit.ꝛ tūc locuſta h̄ eſt gentilitas inſatiabil' ꝛ vacua gr̄e impiguata fuit. Capr⁹ q̄ eſt frutex ſpinoſa ſup t̄rā expanſa ſig̃t iudeos terrenis inhereētes q̄ in diſſipatōr tranſierūt. Fuit etiā in h̄ padiſo balſamum infime humilitatis.qz ſm Jſi.li.xv. Balſamū eſt frutex parua nunq̄ creſcit vltra altitudinem duoꝛū cubitoꝛū. Jta maria nō creuit in altū ſupbie.ſz manſit in ſtatu humilitatis infime. Jō magnū dedit de ſe odoꝛē.ita vt dicē poſſit illud Ecci.xxiiij. Quaſi balſamū non mixtū odoꝛe me⁹. Fuit etiā in iſto padiſo nr̄o cinnamomuz puritat] ꝛ charitat].qz dicit glo.ſup Exo. xxx. Cinnamomū eſt v̄gultū qđ naſcit̄ in india ꝛ ſicce ꝛ calide ē nature. Sic ip̄a fuit ſicca i carne p̄ temperantiā ꝛ puritatē.ꝛ calida in aima p charitatē. Et vt dicūt naturales. Cinamomuz eſt laudabl'e qñ nō ē ſubalbū vl' nigrū ſz ruffuz Jta maria fuit laudabil'.qz nō fuit ſbalba p vanam gl'az.nec nig̃ p alicui⁹ peccati maculā. ſed rubea p charitatē accēſa.qz ſm Hiero.in ſ.de aſſum.totā ip̄am repleuit ſpūſſancti gr̄a.totam diuin⁹ amoꝛ mūdanū at. ita q̄ in ea nihil eſſz qđ mūdanos violaret affect⁹. ſz odoꝛ ꝓtinuus ꝛ p fuſa amoꝛis ebrietas.hec hiero. Be h̄ cinamomo caritatis h⁹ dilectiſſimi padiſi vt in p̄nti frequēter comedā⁹.qz ſuadēt medici hoib⁹ q̄tidie vt edāt de cinnamomo.vt vitā ꝓlongēt.qz dic̄ Poeta. Nō moꝛit̄ hō fret⁹ ſedule cinnamomo

Sic peccatoꝛ nūq̄ interibit in eternū.q̄ mariaz p charitatē ederit ꝛ deuotōz.qz dicit Hilarius ſup Mat. Quātūcūq̄ aliq̄s peccatis obnoxi⁹ fuerit.ſi marie deuote ſuierit. nūq̄ eternal'r interibit. Cui cōſonat Jgnaci⁹ ad ſenioꝛē dicens Nūq̄ finē vite ſue malū hz q̄ marie deuotus et ſedulus inuenit̄. Et ſi peccatoꝛ eſſz iam ad eternam mortē iudicat⁹ adhuc ip̄a petēs ſentētiaz immutare pōt ꝛ peccatoꝛē ꝓſuare. Teſte ber. ſupmiſſus eſt. Peccatoꝛē quē deus iam dānationi eterne adiudicat. hunc adhuc maria ſua gr̄a liberat ꝛ ꝓſuat. Nō ꝓbat Jacob⁹ ianueñ. dicens. Quidā cleric⁹ van⁹ ꝛ lubcus fuit. ſz tñ dei genitricē plurimū diligebat ꝛ ei⁹ horas ſanctas deuote ꝛ alacrit̄ decātabat. Quadaz igit̄ nocte vidit ſe in viſione añ tribunal ſtare dei. ꝛ dñm circūſtantib⁹ dicē. De illo q̄ vos aſpicit quo iudicio dign⁹ ſit voſip̄i decernat]. quē iam diu tolleraui ꝛ nullū adhuc emēdatiōis ſignū i eo inueni. Tūc dñs oīb⁹ approbātibus ſupattulit damnatōis ſniam. ꝛ ecce v̄go.b. ſurrexit. ꝛ filio ſuo dixit Pro iſto pie fili mi clementiā rogo tuā vt ſup eo dānatōis ſniam mitiges. Juuetur h̄ ob gr̄am mei q̄ ob improba merita adijcitur morti. Cui dñs. Tuis eū petitōib⁹ tribuo ſi vel ſaltē eius correctōr ꝓſpexero. Et conūſa v̄go ad hoiem dixit. Uade ꝛ ampli⁹ noli peccare ne deteri⁹ tibi ꝓtingat. Ille igit̄ excitatus vitam mutauit.religionē petijt ꝛ in oīb⁹ opib⁹ bonis vitā finiuit. Et qz maria eſt tā delectabil' padiſus ꝛ ort⁹ delitiarū hñs in ſe oē qđ delectat. Jō dicit.b. Hiero. Maria vere eſt ortus delitiarū in quo cōſita ſunt vniuſa genera flor ꝛ aromata v̄tutū. Jgit̄ felix ille ho q̄ ad hunc padiſum voluptatis meruerit puenire vbi eſt eterna beatitudo ꝛ iocūditas ꝛ nulla moriendi neceſſitas.ſed vita ſempiterna.

¶ Sermo ſerundus de natiuitate Marie.

Habitantibus in regione vmbre mortis lux orta ē eis Eſa.ix. Stella maris ſm Bedam et alios naturales eſt q̄ ad ſitū altiſſima ꝛ ſue magnitudiſ occultatiua. qz ad aſpectōr ē mima q̄ uis in ſe eſt valđ mag̃.hec ſtella eſt nauigātium in mari directiua qñ em̄ naute in nocti tenebr] errāt in mari ꝛ ſunt in picto mortis Si non vidēt hāc ſtellā mar] de naufragio ē timendū. Si aūt oriē aſpectui eoꝛ leti fiūt.qz tūc ſciūt ducu ip̄i⁹ q̄ eſt ip̄is diūtēdū.ꝛ ſic ad patriā p̄nt ſecure nauigare. Spūal'r p ſtellā mar] intelligit̄ clariſſima v̄go maria de q̄ cait ſcā eccl'a. Aue mar] ſtella dei mr̄ alma.qz recte ſic̄ ſtella mar] ē altiſſima q̄ ad ſitū. ſic v̄go maria eſt altiſſima q̄ ad dignitatē.ſm qđ dic̄.b.aug⁹. O v̄go maria q̄d ō te dicā ſi q̄d dixero mior ē laus mea q̄ tua dignitas mereat̄. ſi celū te vocitē altōr es. ſi mr̄ez gē

tium te dicã ꝑcell'.si formam dei te appellẽ dig̃ exiſtis.si dñam angelorũ te vocauerim ꝑ omia eſſe ꝓharis. Sed hãc dignitatẽ ⁊ altitudinem hec felicisſima ſtella maris occultauit vocãs ſe hũilem ancillã dñi di. Lu.j. Ecce an.do.q̃ nouerat eſſe ſcriptũ Ecci.iij. Quãto maior es humilia te in omibus. Ipa etiã ẏgo maria ſtella marl nuncupata.dirigit oẽs in hũ mũdo furibũ do nauigantes.⁊ ſi q̃s piculũ dãnatois euadẽ voluerit hanc ſtellã reſpiciat ⁊ ſaluus erit. Ad qõ monet quẽlibet peccatorẽ.b.Berñ. ſupmiſ ſus eſt dicẽs.ome.ij. O q̃ſquis es in hui⁹ ſeculi fluuio tẽpeſtatib⁹ fluctuantib⁹ agitat⁹ ne aũtas oc'os a fulgorib⁹ hui⁹ ſideris ſi nõ vis ſupꝑmi ꝑcell'. Si inſurgũt venti temptationũ.ſi i curras ſcopulos tribulationũ reſpice ſtellã voca mariã. ſi iactaris ſupbie vndis.ſi ambitõis. ſi detractõis.ſi emulatõis reſpice mariã ipſam rogãs non deſperas.ipam cogitãs nõ errabis hec ille. Hec ſtella lucidiſſima hodie illuxit mũdo. Teſte.b.ꝑbiliberto cardinali.vñ verſus. Solẽ iuſticie regẽ paritura ſuꝑmũ. Stella maria maris hodie ꝓceſſit ad ortũ . Cernẽ diuinũ lumẽ gaudete fiõles. Jõ bn̄ pñt de ea exponiẏba ꝓlibata. Habitantib⁹ in re.vm.mor. In q̃bus duo deſcribunt̃. ꝑimo hũani generiſ añ ortũ marie magn̄ penalitas cum dr. Habitãtib⁹ in regiõe vm.mor. Scõo.b.ẏginis deſiderata vtilitas.ibi. Lux orta eſt eis . Be ꝓmo dicunt naturales q̃ añq̃ lux material'fuit creata.tenebre denſiſſime terrã degebãt in q̃bus hoies in magn̄ penalitate vixiſſent. q⁹ hoies in tenebris cadũt in foueas ſe vndiq̃ offendẽtes. Illi⁹igit̃ ꝓſcius deus oim rerum cõditor ꝓduxit . vt ait ꝑlato in thimeo.lucẽ clariſſimã quã ſolez vocamus.cui⁹ ſplendore celũ ⁊ omia inferioꝛa illuſtrant̃. Qõ lucidius ꝓbat̃ Gen̄.j. vbi legit̃ . poſtq̃ creaſſet in ꝓncipio celum⁊ terrã tenebre erãt ſup faciem terre.iõ dixit de⁹. Fiat lux ⁊ facta eſt lux. ⁊ vidit deus lucẽ q̃ eſſet bõa ⁊ diuiſit eã a tenebris . Moral'r añ ortũ hui⁹ clariſſimi lumis marie btẽ ẏginis.oẽs hoies erãt i tenebris ⁊ in vmbra peecatorũ. vñ potuerunt illud dicere.j.Joh̃.j. Si dixerim⁹ q⁹ peccatũ nõ habemus noſmetip̃os decipim⁹ ⁊ veritas i nobis nõ eſt. Quia etiã ꝑm ſapientẽ ꝓuer.xx. Quis põt dicere.mundũ eſt cor meũ pur⁹ ſum a peccato⁹ Certe nullus. Idcirco oẽs ad iferos deſcenderũt.quod erat eis ſatl penoſum . cũ carebãt clara dei viſione.aliq̃ ꝑ q̃nq̃ milia annorum.aliq̃ ꝑ q̃tuor milia.ceteri vo tpe breuiori dei intuitu carebant.q̃ ſine q̃ penalitate fieri nõ poterat. Quia dicit Chryſ.ſup Matth̃. Non puto ita acras eſſe gehenne penas ⁊ ſupplicia quemadmodũ ſunt illa q̃bus torq̃tur hi q̃ remouent̃ a cõſpectu xp̃i. Crede mihi penis omibus grauius eſt. quia omne gaudium electorũ cõſiſtit in lucida dei viſiõe ⁊ abſq̃ illa gaudiũ eis nullum eſſet. Ideo dixit.be.aug⁹. mallem eſſe in inferno ⁊ videre faciẽ dei q̃ eſſe in celo ⁊ carere. Et quia hi q̃ fuerũt in limbo fu B
erunt in penalitate. ideo deſiderabant aduẽtũ huius ꝓclare lucis gl'oſiſſime ẏginis dicẽtes ꝑ Zachariã ꝓphetam. Illumiare his q̃ in tene. ⁊ in vmbra mor.ſe.Lu.j. Omnipotẽs aũt de⁹ deſideriũ tã illorũ q̃ iſtorũ in mũdo exaudiuit dicens. Fiat lux quãdo miſit angelũ gabrielez ad Joachim vt ꝓceptũ ẏginis nũciaret dicẽs. Ecce vxor tua pariet tibi filiã. ⁊ vocabis nomẽ eius mariã. Sed hec lux hodie eſt facta ⁊ mũdo effulſit. Jdeo dixit.b.Bern̄.in ſmõe. Maria ſtella clariſſima hodie er Jacob oriẽ.cuius radius vniũſum mundũ illuminauit.cui⁹ ſplẽdor in ſupernis fulget ⁊ inferioꝛa penetrat. In illis verbis lucet q⁹ natiuitas marie debet eſſe gaudioſa homibus.q⁹ mundũ illuminauit ad quod gaudiũ monet.b.Aug⁹.in ſmone hodi. Adeſt nobis dilectiſſimi optata dies btẽ ⁊ venerabilis ẏginis marie.ideo cũ ſumma exultatione gaudeat terra noſtra tante ẏginis natali illuſtrata. Hec natalis fuit angelis leta.q⁹ tanta fuit iſta lux qne hodie eſt orta q̃ celos penetrauit.⁊ in ſupmis fulſit.ideo angeli admirantes ꝑ gaudio dixerunt illud Can̄.vj. Que eſt iſta que ꝓgredit̃ quaſi aurora ꝓſurgens pulẽ vt luna electa vt ſol. Iſta etiã natiuitas fuit iubiloſa patribus⁊ electis in limbo degentibus q⁹ orta fuit lux q̃ de ſe genuit xp̃m qui eſt ſplendor lucis eterne. Bap̃. vij.⁊ ipos pres libauit vñ de ipis põt dici illud Eſa.ix. ꝓpulus qui ambulabat in tenebris vidit lucẽ magnam. Et Heſter.viij. Judeis hꝫ eſt illis q̃ in confeſſione dei deceſſerunt noua lux oriri viſa eſt. Jdeo dicit Bern̄. Eius ſplendor inferioꝛa penetrauit. Hanc lucem ita diuiſit de⁹ a tenebris peccatorum q̃ immunis fuit ab omni peccato etiaz originali.de q̃bus dicit aug⁹.de fide ad petruz. et ponit̃ de conſe.di.iiij. Firmiſſime tene ⁊ nulla tenus dubites oẽm hoiem q̃ cõcubitu viri⁊ mulieris concipit̃ cũ peccato originali naſci et impietati ſubditũ. Maria aũt nõ fuit in originali nata.q⁹ ſm Bern̄.ꝑus fuit ſanctificata q̃ nata.nec etiã poſtea ſubdita fuit peccatis . q⁹ ſm ꝓdictum Bern̄.copioſor gratia ſanctificatõis deſcendit in eam que nõ ſolũ eam ſanctificauit ſed deinceps vitam ab omi peccato cuſtodiuit C
immunẽ. Secundo tenebre ſeu vmbre ambulantibus ſunt penalitates.quia ſunt timoris et horroris incuſſiue.ſicut patet de nocturnis viatoribus q̃ ꝑ diuerſa terren̄ animalia . tum per lupos deuorantes.tum ꝑ vrſos lacerãtes . tuz etiam per latrones obſidentes. Jdeo dic̃ Eſa. iij. Tenebre obſtupefecerunt me Nam ante natiuitatem Marie oẽs q̃ erãt in tenebr⁹ pctorũ

erāt in magꝫ timore erga demões. qꝛtūc magnā
potestatē habuerūt. vt. ſ. qſdam iugularēt. alios ſubmergerēt ceteros in deſperatōz iducerēt
Sed eſt naturaliꝛ qñ lux oꝛit q tūc lupi ⁊ cetera aialia hoiem moleſtantia fugañ in cubilia
ſua. Juꝛ illud pſ. Oꝛtꝰ eſt ſol ⁊ congregate ſunt
i cubilibꝰ ſuis collocabūt Sic qñ fuit oꝛta. b. ꝙ
go lux inextinguibil' ⁊ clara fugati ſunt lupi infernales. ſicut hꝫ teſtat Job. xxiij. Si inq̄t ſubito apparuerit auroꝛa hꝫ eſt maria q̄ natiuitatez
arbitrañ vmbꝛā moꝛtis ⁊ fugiunt velut iſani
Jo dicit Euſebiꝰ in ℣. Nihil demonibꝰ terribi
lius q̄z marie gꝛa ⁊ ꝙtus. ⁊ nihil ita vexatōnez
diaboli repellit validius q̄z eius bonitatis effectus ꝙtinuus. Etiā dicit Chꝛy. ſup Mattheū
Quātūcūq̄z seuiat malicia diabolica. maria tñ
nos ꝙtuat ſua potētia infinita. Si tñ fuerimus
deuoti in eiꝰ laude. Qđ ꝓbat Jacobꝰ ianuēſis
B Quidā monachꝰ valde lubꝛicus. ſed in beataz
ꝙgnē valde deuotꝰ. q̄dam nocte ad ſcelꝰ conſuetū pgens coꝛam altari tranſiēs btām ꝙgiez
ſalutauit. ⁊ ſic de eccl'a exiēs. dū quēdā fluuiuz
vellet tranſire in aquā decidens expiꝛauit. cuiꝰ
aiam dū rapuiſſent demones. apparuerūt ⁊ angeli vt eam libꝛarent. q̄bus demões dixerunt.
qꝛeū vitā in mal'finiuiſſe opibus inueniſſēt. ite
vt q̄d veniſtis nihil in hac aia habetis. Statiz
be. ꝙgo affuit. ⁊ q̄ꝛe eius aiam capent increpauit. Illi aūt dixerūt Quia cū in mal'tē. Quibꝰ
ꝙgo ait. Falſa ſunt q̄ pfertis. ſcio eñ q p aquā
pgens me dñam ſalutauit ⁊ rediens hꝫ ſil'r faciebat. q ſi dicitis vob vim inferri. ponam' in iudicio ſummi regis. Cūq̄z dehꝫ coꝛam dño diſceptarent. placuit ei vt ad coꝛpꝰ aiam eius angeli
portarēt vt de ſuis factis peniteret. Interea fratres ſacriſtā q̄ꝛunt ⁊ vſq̄z ad flumē tranſeunt in
aqua ſubmerſuz reperierunt. cūq̄z extracto coꝛpoꝛe ſecū qđ factū eſſet mirarenť. ille repēte ad
vitā redijt ⁊ rem geſtā referēs ⁊ vitā in bois o-
E peribꝰ ꝓſummauit. Etiā añ natiuitatē Marie
fuit peccatoꝛibꝰ timoꝛ ⁊ hoꝛꝛoꝛ reſpectu dei. q̄
ſtatim fuit paratꝰ ad puniendū. Et reſpectu demonū q̄ ſunt q̄ſi vrſus ⁊ leo parati ad lacerādū
Qđ ptz in ml'tis locis ⁊ ſacre ſcripture figuris.
qꝛ legit Geñ. iij. de ꝑmis parētibꝰ q eos dominus ſtatī puniuit magꝫ penalitate eo q eos a paꝛiſo expulit ⁊ in erumnā mūdi detruſit. Sil'r hꝫ
patz Geñ. vij. vbi legit q totū mundū vſq̄z ad
octo aias extinxit. Geñ. xix. legit q q̄nq̄z ciuitates ſodomā ⁊ gomoꝛꝛā ⁊c. igne ſulphureo ſuccendit. ita Exod. xxxij. legit q ꝓpter petm̄ idolatrie. xxiij. milia hoim interfecit. Ita. ij. Regū
xxiiij. legit q ꝓpter petm̄ ſup bie dauid q̄ſ ſup
bia eleuatꝰ ⁊ elatꝰ numerauit ꝓpl'um iratꝰ dñs
lxx. milia viꝛoꝛū peſtilētia afflixit ⁊ occidit vna
die. Ecce quāta penalitas generis hūani patuit. Jō bñ potuit cōqueri ſynagoga iudeoꝛuz q̄
intm̄ in ſuis filijs fuit deuaſtata. ⁊ dicere pōt illud Thꝛeñ. iij. Urſus iſidiās factꝰ eſt mihi leo
in abſcōdito. ſemitas meas ſubuꝛtit ⁊ confregit
poſuit me deſolatā. Sz q̄ñ oꝛta fuit maria iratum deū mitigauit. ⁊ pctōꝛes ſibi recōciliauit.
Quia lux vt dicūt naturales eſt ꝙtrioꝛ pacatiua. qꝛ ꝓpť ꝙtrietatē elemētoꝛū elemta i mixto nō ꝑmanerēt ſed ſtati in ſuā regionē euolarent. niſi ꝛtus ꝑme eſſentie. ſ. lucis ſil'pacaret ⁊
vniret. Ita hoies a deo ꝓpter diūſitatē actuuz
⁊ effectuum q̄libet hoꝛa diſcederent niſi virgo
dulciſſima meritis ſuis ⁊ pcibus recōciliās refoueret. Qđ patuit in Theophilo quē ſuo filio
recōciliauit. De quo refert Jacobꝰ ianuenſis.
⁊ Vincē. lib. xxij. c. lxix. ⁊ Fulbertꝰ in Cronica
dicēs Apud ſiciliā anno dñi. dcxxxvij. fuit qui F
dam vir nole Theophilꝰ cuiuſdā epi vicem gerens q̄ tam pꝛudenť ſub eō res eccl'aſticas diſpenſabat q̄ moꝛtuo eō ipm dignū eō patu oēs
acclamabāt. At ille vice dñatu ꝓtentꝰ aliū ep̄m
maluit oꝛdinari. tandē ab eō de tali officio deposit' intantā impatiam eſt lapſus vt ad recuperandā dignitatē cuiuſdā iudei malefici conſiliū poſtularet. Ille aūt diabolū aduocās. q̄ vocatus venit. cuiꝰ inſtinctu theophilꝰ xp̄m matrem eius abnegauit ⁊ pfeſſionē xp̄iānā ⁊ abnegatōis cirographū ſuo ſanguie ꝓpꝛio ſcripſit ⁊
annulo ſigillatū diabolo tradidit. In craſtino
igit̄ ꝓcuratōe demonis in gꝛam eꝑi recipit̄. ⁊ i
dignitatem ſubleuať ꝑſtinā. Tandē ad ſe reuersus de eo qđ fecerat valde ingemuit. ⁊ ad imaginem marie tota ꝓfugit deuotōe. Quadā vice
btā maria in viſione ei apparuit ⁊ de impietate
ip̄m redaꝛguit. quā videns theophilꝰ obnixiꝰ
rogauit vt ꝑ ſe intercederet ⁊ veniā ipetꝛaret.
qđ illa ſpopondit. Poſt triduū venit di. Ecce
ad petitōz meā ſuſcepit te deꝰ in gꝛam ⁊ cedulā
quā diabolo dedit repoꝛtauit. q̄ recepta vehemenť exultans coꝛā eō ⁊ oi ppl'o qđ acciderat
retulit. ⁊ poſt triduū in pace q̄uit. Quare aūt G
deus q̄ in veteri fuit ita auſterus ⁊ nūc ē ita mitis pōt colligi in oꝛtu materialiſol'. Sol eñ in hꝫ
mēſe in quo nata eſt ꝙgo. oꝛit̄ in ſigno qđ dicit̄ ꝙgo. ⁊ eſt mitigatiuū volūtatis. Ym Miſaelē
ſed in p̄cedente mēſe ſol oꝛiebať ſeu fuit in leone qđ eſt ignitū ⁊ terribile. Sic myſtice ſol iuſticie eſt in ꝙgine totius gꝛe ⁊ miſeꝛie ⁊ infinite pietatis. Nam q̄ añ paratus erat ad puniendum. nūc ꝑmptioꝛ eſt ad miſerandū. Jō bern̄.
in q̄dam ſ. O dulciſſima inq̄t mr̄ miſeꝛie miro
mō attraxiſti nob regem gl'e ⁊ q̄ſi maieſtati eiꝰ
impoſuiſti vt dextera dei añ docta pcutē ⁊ miſereri neſcia iam tge habeat in ꝑpetate ſp miſereri ⁊ parcē. Et ſic abſtulit btiſſima ꝙgo maria
timoꝛē tam reſpectu demonū quoꝛ ptātem cōtriuit ⁊ fugauit q̄ reſpectu dei cuiꝰ ſeueritatem
mitigauit. Iſtū timoꝛē etiā aufert a ſibi deuoti H

in morte qđ ostendit in q̃dam clerico sibi deuoto. de quo refert Jacobus ianuen̄. q̃ ꝓtra dolorem q̃ꝫ vulnerū xp̄i eaz q̃tidie ꝑ hec ẏba q̃si studebat cōsolari dicēs. Gaude dei genitrix ẏgo immaculata. gaude q̃ ab angelo gaudiuz suscepisti. Gaude q̃ genuisti eterni lumis claritatem. Gaude mr̄. gaude sct̄a dei genitrix ẏgo. tu sola mr̄ es innupta te laudat ois creatura. genitrix lucis sis ꝑ nob q̃sum⁹ ꝑpetua interuētrix. Hic cū ad extrema venisset pauere ꝛ ꝑturbari cepit. cui ẏgo apparēs dixit. Cur fili tanto tremore times. q̃ mihi totiēs gaudiū nūciasti. gaude etiā ꝛ tu nūc ꝛ eternal̄r gaudeas. veni mecū ꝛ statim illa sancta aīa a corpe soluta leta i celū est deducta. O q̃z secura a leonib⁹ rugientibus ad escā ꝑparatis tunc fuit qñ tam doctissimaz ductricē habuit. O hō si vis esse in morte sine timore ama hāc dñam. si⁹ deuot⁹ ẏgini. qz vt ait Bern̄. ipa te tenēte nō corruis. ipa te ꝓtegēte non metuis. ipa te ducēte nō fatigaris. ipa tibi ꝓpitia ad patriā ꝛ ad dñm ꝓuenies. ad quē ꝛc

¶ Sermo tertius de eadem festiuitate.

Sapientia edificauit sibi domū excidit in ea columnas septem. Prou. ix. Consueuerūt oli reges ꝛ ꝓnciꝑes magnas pulchraſq domos hr̄e. in qb⁹ ipi habitabāt. ꝛ illas cū ornatu decorabāt. varijs picturis figurabāt. ad qđ ꝓbādū legit̄. iij. Re. vij. Rex salomō edificauit sibi domū magnā cētum cubitorū in longitudine habentē. ꝛ. l. cubitorū latitudinē. ꝛ. xxx. altitudinē. Interi⁹ eam ornauit lignis cedrinis q̃ qdem exciderat in colūnas ꝛ tabulatis cedrinis vestiuit totā cameram. q̃. xl v. colūnis sustentabat̄. Exteri⁹ autez hec dom⁹ circūq̃q erat cōsita arboribus viridibus ꝛ viridarijs mire variatōis. Mystice ꝑ salomonē xp̄s intelligit̄ q̃ est salomō ver⁹ ꝛ pacificus ꝛ ꝓnceps pacis. Esa. ix. Iste ver⁹ salomon edificauit sibi domū nō solū magnam imo pulcherrimā ẏginem mariam oim dignissimā Dz vbi edificauit eam certe in sterili ciuitate i vtero. b. anne mr̄is electe q̃ fuit quo ad naturā sterilē. Lu. j. sed tñ multū laudabil̄. Fm illud ps̄ Gl̄osa dicta sunt de te ci. d. In hac ciuitate fuit maria pulchre edificata cū ſpūſſanct⁹ eā munauit. ita vt de ea pōt dici illud Cañ. iiij. Tota pulc̄ es amica mea ꝛ macula non est in te. Sed hec dom⁹ totalit̄ est erecta ꝛ cōpleta q̃n ꝑ natiuitatem de vtero mr̄is est egressa ꝛ oim pulcerrima effecta. ita vt mirent̄ angeli dicētes Que est ista q̃ ꝓgredit̄ q̃si au. cō. pulc̄ vt lu. e. vt sol Cañ. vj. Jō dicit. b. amb̄. in li. de ẏgini. Quid nobilius dei mr̄e. ꝛ q̃d splēdidius ea quā splendor elegit. q. d. certe nihil. Hui⁹ dom⁹ longitudo nō est tm̄. c. cubitorū. sed vsq̃ ad vltimū ēre eius altitudo vsq̃ ad celū. qđ ꝓpendēs beatus Bern̄ in f. dicit. Longitudo ei⁹ ad nouissimaz diez oibus inuocantib⁹. Latitudo ei⁹ replet orbem terrarū. Sublimitas eius ciuitatis eterne inuenit restauratōz. Ista dom⁹ ornata erat iterius cedro castitatis q̃ in ea nūq̃z potuit violari recte em̄ sicut ligna cedrina nō p̄nt corrūpi aut a tinea corrodi. vt dicit Jsi. li. xvij. Et nō soluz ipam ornauit cedro castitatis. sed colore albo mental̄ puritatis ꝛ colore nigro hūilitatis. necnō rubeo charitatis. Jō bn̄ dicit sancta mat̄ ecclesia in ẏbis p̄missis. Sapia edi. si. do. ꝛc. In q̃bus ẏgo bn̄dicta a duobus cōmēdat̄. Prio a prudēti edificatōe. ibi. Sapia. Scdo a decēti ornatōe. ibi. excidit in ea co. se. De p̄mo est sciēdum. Refert natural̄ doctor Plaudi⁹ in d̄ agricultura. Qui vult sapient̄ domū ꝓstruere debz videre q̃ ibi nō sit nebularū frequētia neq̃z frigus excellēs nec calor nimiū adurēs. sed q̃ ibi sit temperamētū vtrorūq̃z. vbi etiā sit sufficiēs potus ꝛ cibus ꝛ riuus fontiū. nec sit ibi concursus ferarū nocentiū. sed sanitas corporuz. Sic sapient̄ edificauit deus domū terrestris paradisi in quo fm Jsid. li. xv. c. v. non sunt nebl̄e neq̃z frigus neq̃z estus sz ꝑpetua aeris temperies in cuius medio fons erūpens totū nem⁹ irrigat ꝛ diuidit̄ in q̃tuor flumia in quo nō inhabitat āi mal irrōnale sz solus hō diuinarū manuū plasma. vt inq̃t Damascen⁹. ꝛ ibi est sanitas hoim habitantiū in eodē. iō tanq̃z sapiēs artifex magisteriū suū i illa demōstrauit. Mystice iuxta hunc modū sapientis artificis edificauit x̄ps q̃ est sapia summi p̄ris suā domū beatissimam. s. mariā in q̃ psonal̄r voluit habitare. Et p̄ oib⁹ in illa magisteriū suū ostendit. Teste. b. bern̄. i fmone hod̄. Hanc inq̃t fecisti imaginē tue bo/nitatis. in ea velut artifex ostēdis magisteriuz tue pietatis. Jō bn̄ pōt cōpari terrestri paradiso q̃ est edificatus tam prudent̄. Prio sic in paradiso nō sunt nebule neq̃z frigus qđ ibi vrgeret qđ testant̄ tam flores arborū q̃z etiā frondium continua pulchritudo. qz ibi sp florent arbores cū ratōe frigoris nō vrgent̄ ad casum folioz. Jō dicit Damas. q̃ vniūse pulchritudis ꝑmptuarium sit. Nec in maria fuerunt nebule sordidat̄ in q̃bus se latrones inferi latenter absc̄dē posset Nec fuit in ea frigus iniq̃tatis qđ repulisset calorem charitatis. Quia dicit mgr̄ sen. li. iij. di. iij. q̃ maria statim sanctificata fuit post aime infusionē q̃ē ꝑꝑū subiectū sanctificatōis ꝛ p⁹ea i bono ꝓfirmata ꝛ fomes in ea extincta q̃ peccare nō potuit. Cui ꝓcordant̄ applaudit. b. bern̄ Puto inq̃t q̃ copiosioz gr̄a sanctificatōnis descendit in mariā q̃ nō solū ortū sanctificauit sed ꝛ deinceps vitam ab oi peccato immunem custodiuit. Et subdit. Decuit reginā singulari ꝑuilegio sanctitatis absq̃z oi peccato ducē vitā. q̃ peccati mortisq̃z debebat parere ꝑemprozem

Sermo

Ideo refert Vincē. in spe. histo. li. vij. ꝓ Postq̄ maria fuit a parētibus in tēplo p̄sentata omis sermo eius erat ita gr̄a plenus vt in lingua ei⁹ agnosceret deus. Attn̄ valde erat sollicita circa socias suas. ne aliqua ex eis vel in vno peccaret. ne aliqua iniuriosa vel supba circa parē suā existeret. qđ fuit signū sue pfectissime puritatis. nec videri potuit in alijs cōmitti scel⁹ pruitatis. Scđo in padiso terrestri non fuit estus siue calor ardēs ⁊ adurēs arbores q̄ sp florent. qz calor humidū exurit. Et ꝫ est mirū q̄ ibi nō est estus. qz ꝑm Bedā ⁊ Strabonē super Genē. ꝓ Paradisus est loc⁹ in oriēte posit⁹ vbi est maximus calor. ita q̄ sole oriēte hoies ibi morantes domos subterraneas subintrāt vt calorem effugiāt. vt ait Pli. in spe. na. li. v. c. x. Ex hunc arborem voluit dn̄s a padiso remouere vt locus summ⁹ q̄ueniēs esset homi innocēti vbi nō essz frigus neq̄ estus sz ꝑpetua tēperies. Ita i maria nr̄o padiso nō fuit est⁹ terrene ꝯcupie. Qui tn̄ ꝓhdolor est in omib⁹ nob. cū dicit. b. Joh. in. j. ca. c. v. Totus mūdus in maligⁿ .i. in malo igne ꝯcupie posit⁹ est. qz vt ait Innoc. de vili. huma. cōdi. li. ij. c. j. Tria sunt q̄ solēt hoies affectare. opes. voluptates ⁊ honores. Ex horū nullū cōcupiuit maria. Non opes qz paup fuit adeo vt nō habuit vbi filiū suū dilectissimuz locaret. iō in diuersorio ipm in p̄sepe reclinauit. vt hr̄ Ln. ij. Nō voluptates carnales. qz fuit virgo ꝑpetua mēte ⁊ corpe. ꝓpter qđ ab āgelo voluit scire causam ꝯcipiendi qn̄ dixit. Quō fiet istud qm̄ virū nō cognosco. Lu. j. Nec etiā concupiuit honores mūdi nam cū angelus ipsam mr̄em summi regis nūcuparet ipa ancillā seno minauit di. Ecce ancilla dn̄i. qz tāq̄ prudētissima sciuit q̄ de opib⁹ praua. de voluptatib⁹ turpia. de honoribus vana ꝓdeūt. vt dicit Innocen. vbi s. Quia g̃ in ipa nō fuerat frigus neq̄ est⁹, igit gtū fuit refrigeriū. ⁊ ꝫ fecit i ea spūssācti gr̄a. Jux illud Lu. j. Spūssanct⁹ supueniet in te. ⁊ vir. al. ob. tibi. ꝫ est ab estu carnal⁹ cōcupiscentie te refrigerabit. Tertio in padiso terrestri fuit sufficiēs cibus fructuū de q̄b⁹ ꝑmissuz est homi comedere. Genē. ij. cū dixit dn̄s Ade. Ex omni lig̃ padisi comede. Et fuit p̄cipue ibi lignū vite. qz ꝑm glo. dictū fuit lignū vite ab effectu quem habuit vt comestū sepius hominē ꝑpetua soliditate firmaret. Et de ꝫ lig̃ si adam nō comedisset ⁊ in innocētia pstitisset mortuus nō fuisset. Jđo dic̄ sacrū ꝯciliū mileuitanū. de ꝯse. di. iiij. c. placuit. Quicūq̄ dixerit adā p̄mū hoiez mortalē factū ita vt siue peccaret siue nō. moreret in corpe nō ꝑcti merito sed neccitate nature anathema sit. Sic in maria est cib⁹ sufficiens vniūsorū. qz significat ꝑ arborem Bañ. liij. Cuius fructus erat nimi⁹ ⁊ esca diuersorū in ea. qz ibi cōtemplatiui inueniūt cibū contemplatōis eo q̄ optimā ptem elegit. Luce. x. Ibi accipiūt peccatores cibū ꝓpiciatōis. In ea habent supbi escā hūilitatis. luxuriosi exemplum castitatis. Jō dicit exhortādo. Transite ad me oēs q̄ cōcupiscitis me. Ecci. xxiiij. Fuit tn̄ p̄cipue in maria panis viu⁹ q̄ de celo descēdit. ꝺ q̄ qui digne māducant viuēt in eternū. Johā. vj Idem ꝯfirmat aug⁹. in ep̄la ad Hireneuz. ⁊ hr̄ de ꝯse. di. ij. Christus inq̄t panis est de quo q̄ māducat viuet in eternū. Idcirco dic̄ idē Augusti. in ℣. Virgo maria dicit⁹ padisus in cuius medio lignū vite cuius folijs sanant⁹ ifirmi. cuius odor viuificat mortuos. cuius sapor dulcorat amaros. cui⁹ vmbra refrigerat miseros. cuius aspect⁹ letificat angelos. Idez testat⁹ bern̄. Vere padisus dei tu es. qz lignū vite tu ꝓtulisti de quo q̄ manducauit viuet in eternū. Quarto in padiso fuit fons siue fluui⁹. de q̄ Genē. ij. Fluuius egrediebat⁹ de loco voluptatis. quod exponēs basilius in hexa. apti⁹ dicit. Paradisus in oriente in altissimo est mōte de cui⁹ cacumine cadētes aq̄ q̄ maximū lacū faciūt ⁊ tm̄ senitum hn̄t in cadēdo q̄ oēs incole iux ꝓdictum lacū surdi generant⁹. ⁊ ex illo lacu velut ex fonte q̄tuor flumina ꝓcedūt quorū vni nomen est phison. ⁊ circūit indiā vbi nasc⁹ aurū optimū. nomē secūdi tigris q̄ vadit circa siriā. nomē tertij gyon. q̄ circūit ethyopiā. sed nomen q̄rti eufrates. Ita m nr̄o padiso maria fons est abundantie gr̄az quā ꝑ ceteris sanctis hz. quia ꝑm aug⁹. in li. de natura ⁊ gr̄a. Ceteris p ptes dat⁹ gr̄a. marie aūt se tota infundit gr̄e plenitudo. Et hūc fontē sue miscōie ⁊ gr̄e diuidit in q̄tuor riuos. Unū emittit ad cōtemplatiuos dās eis gr̄am pseuerandi ⁊ deuotōz orandi. Aliuz mittit ad actiuos dans eis gr̄am psistendi. Tertiū mittit ad ꝑlatos dans eis gr̄am p̄sidēdi Quartum ad subditos dans eis gr̄am obediēdi. Jō dicit Bern̄. in ℣. Paradisus delitiarū vere es o maria. nā fons vite q̄ ex ore altissimi pdūt de medio ventris tui exiuit. atq̄ inde in q̄tuor p/tes se diuideus ad irrigandā faciē arentis mūdi letificās ciuitatē dei. ois q̄ biberit ex eo nō sitiet in eternū. ⁊ ecce plus q̄ padisus hec. de ei⁹ em̄ aqua si q̄s biberit sitiet iterū. hec ille. Quinto in padiso nō fuerūt animalia nocētia. vt sunt lupi canes vulpes ⁊ leones. q̄ interdū homi solent nocere. Quare dicit aug⁹. li. xiiij. de ci. dei c. x. loquēs de p̄mis parentib⁹. Quid timē aut dolere poterāt tantoz tantaq̄ affluentia bonorum vbi nō aberat q̄cq̄ qđ bona volūtas appeteret. nec inerat qđ carnē hois felicit⁹ viuentis offenderet vl in aliquo molestaret. Sic i maria nō fuerūt lupi rapine ⁊ auaricie nec canes liti⁹ ⁊ discordie. nō vulpes fraudulētie. nō leones superbie. Nō testat⁹ amb. in li. de ꝙg. pte. j. dicēs Maria ꝑcū stud⁹uit q̄rere. nullū ledē. oibus bñ

velle.maiorib⁹ assurgere.eq̄libus nō inuidē.ia
ctantiā fugere.ratōz sequi ⁊ amare ꝟtutē. Se-
C rto in padiso est ꝑpetua sanitas ⁊ incorruptibi
litas.qō testaī ibi existentiū vite lōgitudo Nā
ibi sunt Enoch ⁊ helias viui vsq; in hodiernū
diez.qz vt dic̄ mgr̄ in his.sco. Nihil pōt ibi mo
ri qō est viuū. Hec mirū ḃ de padiso. Cū in hi-
bernia sciamus esse insulā in q̄ mortuorū corpo
ra nō putrescūt.⁊ aliā ibidem insulā in q̄ hoies
mori non pñt.sed oportet vt in vltio senio ex̄ in
sulam deferanī. Sic q̄ morar̄ ꝑ spem ⁊ diligēs
fuitium in ḃ nobilissimo padiso maria. viuet i
eternum ḃ sine dubio vita gr̄e.⁊ in futuro vita
gle.qō ipa ꝑmittit cuilibet deuote fuiēti q̄ iāt
Qui elucidāt me vitā eternam habebūt. Ecci.
xxiiij. Qō exponēs Richardus dicit f.v. Nūq̄
in eternū damnabiī q̄ nunc in ꝑsenti laudes
marie ꝓconiaq; sectar̄. O q̄t̄ fuerūt pctōres
⁊ adhuc sunt ⁊ erūt q̄ saluati sunt ⁊ saluentur ꝑ
mariā. Unus q̄dē ꝑ Salue regina.alius aūt ꝑ
Aue maria.q̄ al's damnati essent ⁊ damnarenī
in eternū. Jō refert Vincē.in spe.histo.lib̄ .iij
c.cxvj.q̄ fuit q̄dā fur Helbo noie q̄ sepe latroci
nia exercebat.sz tñ beatā ꝟginē plurimū in de-
uotōne habebat.nam cū trāsibat ad furtum sp
vnū Aue maria dicebat. q̄dam die dū furtū fa
ceret capiī ⁊ suspēdio iudicar̄. Cū aūt suspēde
rer ꝓtinuo ei.b.ꝟgo affuit ⁊ suspēsum trib⁹ die
bus vt sibi videbar̄ suis manib⁹ sustētauit. ita
vt nullā lesionē senſit. Illi aūt q̄ eū suspēderāt
casu inde transeuntes eum viuentē ⁊ vultu ala
cri reperierūt arbitrātes q̄ nō fuiſſz bñ laqueo
astrictus gladio ipm iugulare voluerūt.sed.b.
ꝟgo ferientiū gladio manū opponebat.⁊ illi si
bi nocere nō poterāt.cogscentes aūt illi illo re-
ferente q̄ btā ꝟgo maria ipm sic iuuabat mirā
tes eū deposuerūt ⁊ amore ꝟginis dimiserūt q̄
abiēs monasteriū intrauit ⁊ quousq; vixit in ꝟ
uitio ꝟginis pmānsit. Vide igiī o deuote famu-
le aut famula marie q̄ voluptuosum padisum
⁊ domū xp̄s vera sapia hodie sibi edificauit vt
D ipe in eo habitaret.⁊ tibi refugiū in eo sisteret.
Hoc de ꝑmo. Quantū ad scōm cōmendar̄ btā
ꝟgo a decenti ornatōe cū ꝺr. Excidit in ea colū
nas septē. Notandū sapiēs artifex q̄ vult stabi
lem domū facere solet colūnis fortib⁹ eā sustēn-
tare ne vento veniēte in terrā allidar̄. Jō legiī
Cañ.iij.q̄ sapiens Salomō fecit sibi ferculum
de lignis libani ⁊ vt staret eo firmius colūnas
eius fecit argenteas. qz argentū est metallū sta-
bile atq; firmū. Sic mystice sapientissimus rex
Salomō xp̄s iesus faciēs sibi domū honestiſſi
mam voluit colūnis firmissimis ꝑmunire. q̄rū
ꝑma fuit castitas ꝟginar̄.hec columna diu do-
mum corpis sustentauit. Teste Ari. de regimie
ꝓncipū. Castitas vitā ꝓlongat.sanitatē conser
uat.corpus optie dispoit intellectūq; illustrat.
Cui cōsonat ꝓalemon in phisonomia dicēs.
Castitas viuificat iuuentutē. vires reuocat.sē-
sus cōfortat ⁊ totū corpus in incolumitate reti
net ⁊ cōseruat. Scda colūna fuit in iuuentute
stabilitas q̄ valde rara est i iuuenib⁹ quibus q̄-
es est valde tediosa.⁊ ḃ facit validus est⁹ calo-
ris naturar̄ ⁊ aeritas in pueris. vt dic̄ Cōstañ.
q̄re sunt inconstātes. Sicut refert Vincē. i spe.
histo.li.vij. Qñ post trienniū in tēplo est p̄sen-
tata statim incepit insistere oratōib⁹ ⁊ freque
tibus laboribus. Nam sibi hāc statuit regulaz
vt a mane vsq; ad tertiā oratōibus sp insisteret
a tertia vsq; ad horā nonā textrino ope se occu
paret.a nona iterū nō recedebat ab oratōe vs-
q; dū angelus ei appareret de cui⁹ manu escaz
acceperat. Jdeo bñ potest dicē illud Tob .iij.
Tu scis dñe q; nūq; cum ludentib⁹ miscui me.
Tertia colūna est in muliere firmitas que valō
rara est. Jdeo Salomō diu q̄rēs Mulierē iāt
fortem q̄s inueniet. Prouō. xxxj. Cui pōt respō
deri q; hodie inuēta est in terris hec mr̄er. Be q̄
potest exponi illud Hiere.j. Ego te hodie dedi
in ciuitatē munitā ⁊ in columnaz ferream et in
murū sup omnē terrā. Quarta columna fuit in E
pauptate largitas.qz aurū sibi oblatū a regib⁹
largiī pauperibus distribuit Be ipius etiā lar
gitiōe dicit Hieron.⁊ Bern̄. Maria dedit cel'
gr̄am.terris deū. vite ordinē. morib⁹ disciplinaz
Quinta colūna est in sapia simplicitas. ipa em
abscondit suā sapiam q̄ cōmunīt demōstratur
in ꝟbis paucis.qz dicit phus pitagoras. Qui
mltū loquiī signū est q; parū cogscit. Jō Ma-
ria solū legiī septē vicibus fuisse locuta bis cuz
angelo cū q̄siuit ab eo modū cōceptōis dicens.
Quō fiet istud.⁊ cū ꝓsensit. Ecce inq̄t ācilla do
mini Sicut hr̄ Lu.j. Bis in domo cognate sue
cū eam salutauit ⁊ xp̄m magnificauit di. Ma-
gnificat aīa mea do. Jbidem bis cū filio cuz di-
xit. Fili q̄d feciſti nob sic. Et in nuptijs cuz ait.
Vinū nō hñt. Job.ij. Et ibidē dixit septimum
ꝟbum. Quicq̄d dixerit vob facite. Sexta colū
na est pudorositas.qz ad ingressum angeli ē tur
bata.qō est signū verecūdie ꝟginalis. Jō dicit
Hiero.in li.de ꝟginitate. Nūq; maria sine pu-
doris sui custode ꝓcessit.qz nimirū pudor indi
uiduus comes esse debet.sine quo castitas vera
fuari nō pōt. Septima colūna fuit humilitas.
q̄uis em regina esset angelorū ⁊ impatrix tam
facta celorū.ancillā tñ se noīauit vltra ceteras.
vt eas hūilitate capet. Sed.b. Bern̄. in q̄dam
ſmone ꝑ septē colūnas intelligit septem priui-
legia. Primuz qz fuit in vtero sanctificata. Se-
cūdū qz ab āgelo salutata. Tertiū qz fuit a spū
sancto repleta ⁊ obumbrata. Quartū qz fuit ꝟ
ginitatis ꝓmitiua. Quītū qz fuit sine corruptō
ne fecūda. Sextū qz fuit sine q̄uedine grauida
Septimū qz fuit sine dolore puerpa. Ecce do-

mus speciosa ab eterna sapia edificata interius exteriusq; ornata. firmisq; colūnis roborata. quā sibi hodie eadem sapia elegit in q̄ tpaliter habitauit. Et vere felix iste hō q̄ p spem in ipa hic morabit. pculdubio in eternū nō dānabit. Et hoc quo ad secundum.

Sermo quartus de eadem festiuitate.

QVe ē iste q̄ pgre= ditur q̄si aurora ꝓsurgēs pulc̄ vt luna. electa vt sol. Cañ. vj. Añ rex potens vel alius terre dñs de longinquis ppīs q̄si ignorante veniret cum mag̃ exercitu ad ciuitatē regis. omis ppīs ei obuiā exiret ⁊ q̄reret q̄s nā esset qui cuz tanto comitatu aduenisset. Hō figuratū est i li. Cañ. vbi legit q̄ rex Salomon elegit sibi spon sam filiā ꝑ pharaonis. Hec cū venisset in regnū salomonis ille sibi in occursuz veit cuz exercitu vt hr̄ in glo. litterali. in cui⁹ humeris se illa reclinauit. Multi aūt q̄ factū ig̃rabāt dicebāt ad miratiue. Que est ista q̄ ascendit de deſto delitijs affluēs innixa sup dilectū suū. Canti. viij.

A Alij dicebāt ꝟba thematis p̄assumpti. Mysti ce xp̄s rex oīm potētissim⁹ cuius est t̄ra ⁊ pleni tudo ei⁹. vt inq̄t ps̄. elegit sibi spōsam imo matrem speciosissimā ꝟginē mariaz q̄ ab et̄no fuit ordinata. sed hodie in mūdū nata. Teste anſ. in li. de ꝓceptōe ꝟginis. Maria inq̄t ante constitutōz mūdi est añ oēm creaturā salubr̄it̄ p̄ordinata. sed p̄cedēte tpe fm eandē dispositōnez in solatiū mūdi nata. ⁊ sic venit q̄si regia in regnum h⁹ mundi circūdata vt pie credit̄ multitudine angelorū. in instanti natiuitatis sue tan q̄z electe in patria astiterūt. Hō figuratū est. iij Re. x. de regina Saba q̄ cū mag̃ comitatu veit in hier'lm ad videndū salomonē. Ita maria venit p natiuitatē in hunc mūdū. sz nō solū ad videndū sed verius ad verū salomonē xp̄m ꝓcipiēdū ⁊ gignendū. iō angeli eius nomē gl'osum vidētes eā de sterili mr̄e natā interrogabāt dicentes. Que est ista q̄ ascen. de deſto. h̄ est de vtero steril'mr̄is anne. qz deſtum est loc⁹ steril' raro ꝓducēs aliquē florē. Sic vter⁹. b. ānē fuit steril' nō gignēs aliquē florē nisi hūc speciosissimum. q̄ dicit Cañ. ij. Ego flos cāpi ⁊ lilium cōualliū. Alij etiā dixerūt. Que est ista q̄ pgredit̄ q̄si aurora cōsurgēs. Quibus rñdit. b. aug⁹. in ſmone. Hec est mat̄ dei. regina celi. mūdi dña. ⁊ porta padisi. Et h̄ volūt ꝟba thematis. In q̄ bus tria describunt̄. ꝓ hoc natiuitas gaudiosa ibi. Que ē ista. Secō fecūditas opōsa. ibi. pulcra vt luna. Tertio sublimitas lumiosa. ibi. electa vt sol. De primo est notandum

B Dicunt naturales q̄ in aurora nox terminatur et dies incohatur. ita q̄ aurora est finis precedentis noctis ⁊ p̄ncipiū diei subsequētis. vt dicit Ysido. Dicit aūt aurora eo q̄ ad modum auri colorem diffundit rutilantē. Et hō significat mariā ꝟ gl nem gl'osam. qz p suā natiuitatē vl'ortū noctem ignorantie ⁊ spūalis cecitatis terminauit ⁊ diez salutis inchoauit. Ideo dicit. be. Bern̄. in ser. hod. Sicut aurora valde rutilās ingressa es in mundū o maria q̄ veri sol'splendorē tāte sanctitatis iubare p̄curristi vt vere diem salutis diē ꝓpiciatōnis ⁊ diē quā fecit dñs tua claritate nūciare suauissima meruisti. Et bene dz aurea ista aura in qua p̄cessit maria rutilans aurora. qz dicit Ari. in li. pbleu. q̄ aurū natural' somnum fugat. sic maria ad h̄ nata est vt pctum fuget. Teste metrista. Sicut spina rosam genuit iudea mariā. Ut vitiū ꝟtus operiret gr̄a culpā Secō aurora ꝓsurgens oia aialia letificat diurna sed tristificat nocturna. Ad expientiā em̄ videm⁹ q̄ aues mūdas ⁊ diurnas ad volandum excitat ⁊ ad cantandū. sicut alaudā ⁊ ceteras q̄ plus gaudēt in ortu aurore q̄ alio diei tp̄e. sed noctua nocticorax ⁊ bubones fugiūt ⁊ a clamoribus cessant. Ita mystice dū venit hec rutilantissima aurora ꝟgo maria aues nocturne. s. demones ꝓticuerūt ⁊ sancti angeli leti fuerūt. q̄ testat̄. b. aug⁹. in ſ. hod. Añ natiuitatez marie q̄si in nocte damnatōis ⁊ angustie aues immūde' generis cui⁹cūq; : noctue: vlule: bubones. q̄ libet genera demonū voces tribulatōis contra nos emiserūt. nunc aūt qz apparuit diei vera p̄nuncia. hec nr̄e illustratiōis aurora aues hmōi effugauit ⁊ iam rugitus eorū ꝓticuit. cant⁹ aūt alaude ⁊ filomene ⁊ aliarū auiū mūdan⁹ audit̄. Et subdit. Vox em̄ nedū soluage turturis audita est in terra nr̄a. imo vox mlt̄oz angelorum in celo volantiū. hoim in terra habitātiū ⁊ omnium sanctorū patrū in inferni limbo degētiuz ⁊ matrē dei natā excipiētiū ⁊ dicentiū Tu oculus mūdi. tu gl'a hier'lm. tu leticia isr̄l'. tu dec⁹ seculi. tu dei ⁊ homis mediatrix. tu supne ciuitatis hier'lm reparatrix. tu inspiratrix salutis. mirifica restauratrix. bñdicta q̄ tu pulcherria mulierū es. Ecce quāta voce iubilationis matrem

C dei hodie ortā receperūt. Recte sicut aues celi mūde ⁊ aīmalia terre cū gaudio excipiūt auroram matutinā. Et illud figuratū est. j. Reg'. iiij vbi legit̄ q̄ filij isr̄l' dicebāt afferam⁹ ad nos arcam federis ⁊ veniat in medū nostruz et saluet nos ab mānib⁹ inimicorū nostrorū. Et sequit̄. Cū venisset arca federis in castra vociferatus est oīs isr̄l' clamore grandi. ⁊ p̄sonuit terra p̄ exultatōe. Sed ⁊ philistei audiētes clamorē iubili dixerūt. Que naz est hec vox clamor' magni in castris iudeorū. Et cū cog̃scerent q̄ arca dñi venisset timuerūt ⁊ dixerūt. Ue nob quis nos saluabit de manib⁹ deorū sublimium istorum. Per filios isr̄l' intelligunt̄ oēs fideles p fidē viuentes. isti dicebāt añ natiuitatē marie. afferamus. s. p deuota suspiria ad nos arcā federis.

ℬ est mar iã vt saluet nos ⁊c. ſ. demonũ q̃ añ ei⁹ aduentũ fuerũt ſeuiſſimi hoſtes generis hũani ſed veniẽte arca ſeu aurora letatus eſt ois iſrl'. ℬ eſt fideles. ⁊ canũt hodie iubilanꝫ. Gaudeã⁹ oẽs in dño ⁊c. Philiſtei aũt. i. demones audiẽtes clamorẽ iubili timẽt dñtes. ve nob. Captãs eorũ ablata eſt eis. ⁊ ipi detruſi in abyſſum. ℑm qđ ỹr Exo. xiiij. Veniẽte aurora ſubmerſus ẽ i pfundum tot⁹ exercitus pharaonis. ſ. diaboli Tertio aurora cõſurgẽs morbũ mitigat in infirmis. vt dicit Philaretus in tractatu de natuꝫ. mor. Cui alludit Gal'. Leueſcit inq̃t morb⁹ dũ tps matutinũ ꝓpinquat. Cui⁹ ratõ eſt. Naz in aurora dulcis influentia locũ hz. etiã in aurora humor ſanguine⁹ ꝓncipal'r domiaꝫ. Quia ℑm Conſtantinũ aurora vſq; ad terrã imitaꝫ naturam veris. meridieſq; naturã eſtatis. hora veſpertina ſequiꝫ naturã tpis autũnal'. Norꝛo hyemis q̃litatibus aſſimilaꝫ. Jõ in aurora ppꝫ dominiũ ſanguis ſomn⁹ dulcis eſt ⁊ ſalubr'. quare tũc egritudinib⁹ alleuiatis infirmi ⁊ meſti requiez hñt. ⁊ tunc illud auroze deſiderio deſiderant vtiq; ⁊ expectãt. Sic veniente maria q̃ clarior eſt aurora infirmitates ſunt ablate. ſed õtẽq; naſcereꝫ ſancti pres in magꝝ dolore fuerunt. ⁊ p deſideria ⁊ oratões luctabanꝫ. Hõ figuratum fuit Geñ. xxxij. vbi legiꝫ Jacob tranſiens a meſopotamia in terrã natiuitatis ſue veit ad eũ (ℑm glo. lyre) angel⁹ ſuus ad ipm ꝓtegendũ qz timebat iram fratris ſui Eſau. Cũ aũt ãgel⁹ ſimularet ab eo recedẽ accepit eũ iacob manib⁹ ſuis. Nam apparuit in ſpecie viri ⁊ luctabatur cũ eo. Cui angel⁹. Bimitte me. iam eñ aſcẽdit aurora. rñdit iacob. Nõ dimittã te niſi bñdixeris mihi. Et ſeq̃ꝫ. Bñdixit ei in eo loco. Spũaliter p angelũ intelligi põt deus. p iacob vero ſanctorũ patrũ affectus. q̃ cũ deo p oões ⁊ deſideria ſuſpiria ⁊ anxietates ꝓtinue luctabãtur Eſa. c. xj. dixit effectualiꝫ. Egrediet ỹga de radice ieſſe ⁊c. Antiquus ſimeõ ait ꝓtinue in oõnib⁹ ſuis. O ſi me inueniret illa felix natiuitas Sed cũ ỹgo maria hodie cepiſſet naſcẽdi exordium. tũc nox anxietatis q̃ſi ad auroꝛã q̃etis et reſpiratõis eſt adducta. ⁊ tũc potuit de⁹ patrũ deſiderio reſpõdere. Bimitte me qz aurora eſt q. d. ceſſet murmur. ceſſet clamor. ceſſet dolor. qz iam aſcendit aurora. qz naſciꝫ ỹgo cuius eſt natiuitas gaudioſa. ſz ꝓuẽt⁹ ſanctoꝝ pr̃m rñdit Nõ dimittã te niſi bñdixeris mihi. q. d. niſi maledictio eue auferaꝫ a nob. Jõ certificat eos. b. Hiero. in ℣. de aſſum. Quicq̃d maledictiõis in fuſum eſt per euam totum abſtulit benedictõ marie. Jdcirco ad gaudiũ inuitat Damaſ. in ℣. de nati. ỹgi. dicens. Hodie inſpirauit aurora gaudiorũ p̃nũcia. letenꝫ celi exultet ẽra. hoc eſt peccatores deſperati. qz hodie nata ẽ ỹgo q̃ pariet p̃cioſaz margaritã q̃ lux eſt eccl'. infirmis medicina. claudis greſſus. mortuis vita. deſperatis venia. expulſis ⁊ exulib⁹ ver⁹ regreſſus ad patriã. ⁊ ℬ ad p̃mũ. Quãtũ ad ſcõm in ỹbis p̃miſſis ponit. b. ỹginis fecunditas opaſa cũ ỏr electa vt luna. Circa quod notandum dicũt naturales. luna q̃dãmõ obſcuritatis macle ẽ oſtẽſiua ⁊ obnubilatõis q̃ q̃dem reſultat ex ymbra terre q̃ ipius lumẽ offuſcat. ⁊ ℬ maxie qñ terre approuinq̃t. Bz ꝙ hec macula nõ eſt ibidẽ realiꝫ ptz ex illo qñ luna ad altiores tẽdit circulos claret mũda ⁊ nullꝫ maculꝫ obnixa. tunc vid⁹ ſic ℬ dicit Bartian⁹. de ℬ vide ſ̃ in arenga. ℣. Exurgẽs maria. Ita in. b. ỹgine maria dicũt q̃dã vel verius opinanꝫ fuiſſe maculã peccati originalꝫ. quẽadmodũ vides in ℣. de ipius ꝓceptõne tñ aliq̃ negãt fuiſſe aliquã peccati obſcuritatez ſicut ꝓbat Anꝫ. in li. de ꝓcep. ỹgi. i exẽplo Attende inq̃t ſi deus ꝓfert caſtanee vt infra ſpinas a ſpinis remota cõſpiciaꝫ alaꝫ ⁊ formeꝫ. quõ ñ potuit dare corpi hũano qđ ipe ſibi templũ faceret de quo in vnitate ſue pſone pfect⁹ hõ fieret inter ſpinas peccatorũ. ab ipis tñ ſpinis exp̃s redderetꝫ. q. d. certe bñ potuit hoc facere. Quid tñ de iſto ſit sentiẽdũ cõmitto doctorum ſcientijs diffiniendũ. Et certe decuit ỹginẽ gl'oſam eſſe mũdã ⁊ in ſe nullã hr̃e maculã q̃ parere debuit oim vitã. Sicut declarat idẽ doctor di. Decẽs erat vt ea puritate niteret q̃ maior neq̃t ſub deo intelligi. Cui de⁹ paꝫ vnicũ filiũ quem de corde eccl̃e ſibi genuit ⁊ tãq̃ ſeipm diligebat dare diſponebat. hec ille. Certe taꝫ puritas aliis ſanctis nõ legiꝫ data. Jõ dicit Berñ. in ſer. Paucis hoibus ꝓſtat dotatũ vt exirent ſcti de vtero. phas tñ nõ eſt ſuſpicari tante ỹgini fuiſſe negatũ. p quã omis mortalitas emerſit ad vitam. Et ſ̃dit. Puto q̃ copioſior gr̃a aſcẽdit in mariã vbi ſ̃. Scõo luna eſt valde fecũda. qz vt ait amb. in hexa. eſt maꝫ rozis. qz vim ſue hũiditatis aeri impm̃it ⁊ ipm inſenſibiliꝫ immutãſ in ipius ſupficie rozẽ gignit. Myſtice ſicut eñ videm⁹ q̃to luna eſt eſtiuali tpe ſerenior tanto abundanti⁹ roſ ſe ſup ḡmina extẽdit. Sic maria abundantiã genuit veri rozis ieſu xp̃i quez rozẽ deſiderabãt ſancti pres dicẽtes Eſa. xlv. Rorate celi ⁊c. Et ſicut luna nõ indiget admixtiõe p rozis generatõe. ita maria p generatõe xp̃i nõ indiguit admixtõe ſemis virilꝫ. qz de ſpũ ſcõ ꝓcepit. Jux illud Lu. j. Spũs. ſup. in te ⁊c Etiã maria q̃ fuit nata vt dicit aug⁹. in ℣. hod. E attulit nob rozem gr̃e ⁊ auxilij ſempiterni. ita vt null⁹ expers eſt ſui adiutorij q̃ in eã cõfidit. Sicut de ℬ refert Vincẽ. in ſpe. hiſto. li. xxx. q̃ q̃dã iuuenis noie Chriſtian⁹ in ordine exp̃s ciſtercien. vidit lucẽ purã ab oriẽte venientẽ ⁊ in eadẽ claritate apparuit maria quã cũ inſpicerꝫ iuuenis dixit intra ſe. O bone de⁹ q̃ vadit dña ſaluatrix mũdi? Rñdit ei eadẽ dña. Venio ſuccurrere huic loco qui mõ indiget auxilio venio auxiliari huic paupi abbatie ⁊ aliorũ loc pau-

perũ q̃ in me ꝓfidunt. Jõ dicit b. Bernũ. Si marie deuot⁹ fueris vel' nol' neq̃ expers esse poteris eius gr̃e iuuamis ⁊ fauoris. Tertio luna aerẽ mũdificat. qz cõtinuo suo motu ipm clarificat ⁊ subtiliat. vt dic̃ Albumasar expositor aristo. qz si nõ esset mot⁹ spere lune aerẽ ex nocturna vapozũ exalatõe grossities inficeret ⁊ cozruptionẽ ñ modicã generaret. ⁊ sic aere cozrupto ẽra fieret infecũda. Quid p aerẽ nisi pctõr desi gnat. Recte em̃ sicut aer est instabil' nũc ab ozi ente nũc ab occidẽte aliq̃n a meridie nõnunq̃ a septẽtrione veniens. sic pctõr est instabil'. aliq̃n de luxuria in supbiã ⁊ in alia pctã cozruẽs. ita nũq̃ in eodem statu pmanẽs. Job. xiiij. Hunc peccatozẽ mũdat beatissima ỽgo maria ⁊ fecũdum facit in bonis opib⁹. Jõ dicit Anſ. in li. medita. Per fecunditatẽ tuã o ỽgo maria peccator iustificat⁹ exul reduct⁹ est ad celi patriam
F qõ ptz in exẽplo. Legit in vita. be. ỽgis de q̃dam mag̃ peccatore q̃ intrauit eccl'am marie et vidẽs imaginẽ ei⁹ cogitauit intra se vtruz inuocaret eã an nõ p peccatis suis. ⁊ dũ staret intra se pausando dixit. Si te dñam miscõie inuocarem incassuz laborarẽ. qz nõ exaudis taz mags peccatores. ⁊ sic p̃ tristicia abire voluit. tũc apparuit ei ỽgo maria ⁊ dixit. Sta ⁊ pete a me vt intercedã p te ad filiũ meũ. Cui peccator O domina libenſ. sed tot sunt pctã mea q̃ puto me dãnatũ. Et illa. Si iam dãnat⁹ esses adhuc scio q̃ tui possum miſeri qõ ille audiẽs stati petiuit g̃ tiam ⁊ fact⁹ est vir bon⁹ auxilio marie. Jõo dic̃ Anſ. Pro peccatorib⁹ dulcissima ỽgo mr̃ incedere nũc nõ cessas. q̃ si nõ essent nunq̃ esses. Et h̃ q̃tũ ad scõm. Quantũ ad tertiũ ponit sb-
B limitas ỽginis lumiosa cum subiũgit electa vt sol. Circa qõ notandũ ſm Ari. Si lumẽ sol' nõ esset ⁊ mõm illumiaret dẽsissime essent tenebre Dic̃ ptz in p̃ncipio creatõis mũdi cũ nõdũ creatus esset sol in superficie abyssi fuerunt tenebre Geñ. j. Sed sicut nunc natural' ille sol in suo lumie nũq̃ defecit q̃uis ei⁹ lumen p ẽre vel lune interpositõez aliq̃n auferri vid̃r. sic veraciter si maria nõ fuisset nata omẽs fuissem⁹ in tenebris pctõr nec doctrine luminosozũ pr̃iarchar aut pphar nob q̃q̃ pfuissent. Jõ dic̃ Bern. i ſ. Tolle cozp⁹ solare qõ illumiat mõm ⁊ vbi dies Tolle mariã ⁊ q̃d nisi caligo ⁊ dẽsissime tenebre relinquunt. ⁊ h̃ ptz in antiq̃s pribus q̃ añ natiuitatẽ ei⁹ dicẽ potuerũt cũ ps̃. Timor ⁊ tremor vene. sup me. ⁊ cõtexe. me te. Et ỽe si pctõres nũc h̃ solatiũ btissime ỽgis nõ hr̃ent possent di cere cũ Tobia. O q̃le mihi gaudiũ duz in tenebr sedeo ⁊ lumẽ celi nõ video. Tob. v. Gz nũc noua lux visa est oriri mõo gaudiũ ⁊ tripudiũ. vt hr̃ Hester. viij. q̃ nulli vnq̃ deficit. sz oẽs ad se veniẽtes benigne recipit. Q̃uis pctõres inẽdum p obstacula peccatozũ ⁊ culparũ p̃uentur hmũi sole ⁊ lumie gr̃az. Jõ dicit Bern. in ser. Ille sol⁹ o ỽgo bñdicta laudes tuas fileat q̃ te fideliť inuocatã sensit vnq̃ in suis neccssitatib⁹ defuisse Et q̃d mirũ si inuocata adest q̃ etiam p sio est nõ vocata. Secõo sol suo caloze qõ est frigidum calefac̃. Videm⁹ em̃ ad expientiam qñ sol recedit a nob p elongatõz sicut in hyeme cõtingit tũc oia infrigidanť. arbores pdunt folia campi sua g̃mina viridia. hoies reliquũt depicta palatia ⁊ ad loca ꝓuertũť calefacta. sed cuz sol nob appropinq̃t tũc in suo ortu infrigidata ecõtra calefac̃ Dic fuit añ natiuitatẽ marie oẽs fuerũt infrigidati peccatl. q̃ velut arbores fructũ bonozũ operũ mime ptulerũt. ita vt illõ flebiliť ꝓ̃rebaſ ps̃. Oẽs declinauerũt sil'inuti. f. sunt ⁊c. Et q̃re. qz dr Ecci. xliij. Gelu sicut salẽ effũdet sup terrã. q̃s: certe diabol⁹ q̃ intm̃ infrigidauit cozda terrenozũ hoim auarozũ vt nllo igne cõpassiõis calerẽt. ita vt adimpleret illud vaticiniũ Hiere. vj. A mioze vsq̃ ad maiozem oẽs auaricie studẽt. qz frigidus aq̃lo flauit ⁊ gelauit cristallos. Infrigidauit etiã diabol⁹ quasi totũ mõm aq̃ luxurie. qõ figuratũ ẽ Geñ. vij. q̃ aq̃ diluuij erat q̃ndeci cubitis altioz sup oẽs mõtes. Per qõ daſ intelligi q̃ non solũ medio cres sz ⁊ plati vniũsi erãt infrigidati aq̃s voluptatũ. qz omis caro cozrupat viã suã. Geñ. vj. Infrigidauit insup nõnullos vento supbie. vt dicẽ p̃nt cũ Job. Eleuasti me ⁊ q̃si sup vẽtũ allisisti. eiusdẽ. iij. Gz cũ ort⁹ fuit sol ille cãdidissimus ỽgo maria quaz (vt ait ait Hiero. in ſ. de assum) totã incaluerat diuin⁹ amoz vt nichil in ea esset nisi ardoz ꝓtinu⁹ ⁊ ebrietas pfuse charitat. Tunc frigida cozda auarozũ luxuriosorum supbozũ sunt calefacta. qz certe fuit mr̃ misericordie ỽgo mũdicie ⁊ hũilitat exẽplar Et q̃s ab ea nõ accendeť ad vite miscõiam mũdiciã ⁊ hũilitatis seq̃lam. Jõo de ipa põt exponi illud Nau. iij. Ort⁹ est sol nõ ille sol material' seu cozporal' sed sol claritatis ỽginal'. qz frig⁹ pcti depulit ⁊ calorẽ amoris adduxit Tertio sol sua ỽtute inferioza saluat ⁊ cõſuat. qz vt dicit alexãder. Elemẽta ꝓpter ꝓtrarietatẽ ⁊ mutuam repugnãtiã quã hñt ad inuicẽ se destruerẽt nisi p ỽtutẽ sol' ⁊ celestiũ influentiã in esse debito fuarenť. Jta maria saluat oẽs peccatores in se ꝓfidentes ⁊ q̃s deus nõ vult saluare p suã iusticiã saluat p suã misericordiã. vt dicit Anſ. in ſmõe Sz qz maria mr̃ miscõie tũc p suam miam ligauit filij sui seuerã iusticiã. iam p̃n⁹ est ad miserã dũ. Jõ anſ. in li. ꝓtẽpla. petit dicẽs. Dic saluator qnẽ saluab. dic salutis mr̃ p q̃ orab si te domino p̃cipiẽte ⁊ te dña ꝓtẽtiẽte tormenta vera bũt pctõres. si infern⁹ absorbet reũ in se desperantẽ ⁊ in vob ꝓfidentẽ. aut g̃ miserem mei aut ostẽdite mihi misericordiores. sz qz nõ sunt. ideo ad nullũ aliũ ꝓfugio nisi ad vos. sz qz mag̃ in-

ḡtas mea modica fides mea ⁊ tepida charitas mea ⁊ tam fatua oratio mea vt nec merear peccatorū veniā nec salutis gr̃am. Hoc ip̃m est qđ ampli⁹ peto ac inquio vbi mihi merita mea nō videtis sufficere ibi vr̃a pietas erga me nolit deficere. Precor itaq; exaudite me nō ꝓpt̃ me. sed ꝓpter vos vt euadā meritos dolores damnatorū ⁊ intrem in gaudia beatorū. Ad que ꝛc

In festo exaltatōis sancte Crucis. Ser. ſ.

Exaltaui lignum

humile. Ita scribit Ezech. xvij. Isi. li. xvij. dicit. Palma est arbor victorial'm̃ tum nobil' ⁊ insignis sempiterne pulchritudis ⁊ virtutis. Fructus nō sp̃ cōpetit hoibus. qz infert corpis lesionē ⁊ p̃cipue viridis q̃ oino non conueniūt cibo. qz vt refert Pli. in spe. na. li. xviij Quidā milites alexandri talib⁹ palmis viridibus sunt strangulati. Mystice p hāc arborem sancta crux intelligit sup quā xp̃s ascendit. Ꝟm illud Cañ. vij. Ascendā in palmā. h̄ est in scām crucez. ⁊ app̃hendā fruct⁹ ei⁹. i. cetū sanctorū. Et dn̄ sancta crux cōpat̃ palme. qz palma tardō fert fruct⁹. cū aūt ꝓtulerit fruct⁹ illi fiūt sapidi atq; dulces. Sic crux xp̃i diu fuit infructuosa donec portauit xp̃m fructū dulcissimū. De q̃ fidelis aia. Cañ. ij. Sub vmbra illi⁹ quē desiderabam sedi. ⁊ fructus eius dulcis gutturi meo. Hec arbor scā est victorial'. qz tribuit contra hostes victoriā. Sicut testat̃ Hugo in glo. sup. c. Firmit̃ credim⁹. de sum. tri. ⁊ fi. ca. Crux sanitatē restituit. bñdictōz impendit discernit a pfidis. liberat a pricul'. hostes expellit. victores cōstituit. Ista scā crux est arbor nobilissima qz pependit in ea salus mūdi ⁊ fruct⁹ vite quē q̃ apphenderit est btūs. Jō dicit Gre. ⁊ canit eccl'a Crux fidel' inter oēs ꝛc. Hui⁹ scē crucis fruct⁹ nō oibus cōpetit p̃cipue mal'q̃ hanc irreuerenter tractāt. Qđ figuratū est. ſ. Re. iiij. vbi legit̃ q filij isr'l pugnātes ꝓtra philisteos victi sūt ab eis. ⁊ q̃si. xxx. milia cesi sunt ab eis ⁊ arca domi capta est quā philistei asportauerūt in azotum in templū dagon. Cūq; surrexerūt alt'a die azotij diluc'o dagon iacebat in terra. caput eius ⁊ due palme abscise sunt. Aggḡuata est etiā man⁹ dn̄i sup azotios ⁊ nati sunt mures in vill' ⁊ in agris ⁊ in medio regni ei⁹. ⁊ fcā est cōfusio mortis mag̃ in ciuitate quousq; reduceret̃ arca ad iudeos. Hāc figurā exponit Nico. de ly. in glo sa l'r̃ali di. Philistei ꝓtra filios isr'l significabāt bellū sb̃ Cosdroa rege psarū ꝓtra catholicos i terra iuda. In q̃ bello catholici ptim sunt occisi ⁊ scā crux q̃ est arca in q̃ saluamur a diluuio fuit capta ⁊ in terrā psax portata. ⁊ posita est in phano qđ Cosdroas fecerat. ⁊ ibidez tāq; deū se adorari faciebat. Sed p̃ h̄ q dagon iacebat i fra ⁊ caput ei⁹ abscisuz figurabat̃ abiectio Cosdroe de turri ab heraclio ⁊ caput ei⁹ abscisuz. ⁊ ꝓtinuo nati sunt mures bona agrorū corrodentes. h̄ est heraclij bellatores terras psarū deuastātes. Ex q̃ figura ptz q fructus crucis intulit eis lesiones eo q credere in eū q̃ pepēdit in cruce noluerūt. Sz ⁊ imperator heracli⁹ crucē i ier'l portauit ⁊ honorifice exaltauit. Idcirco dicere potuit ỽba p̃dicta. Exaltaui li. hu. In quibus tria describūt. Prio q. b. crux est beatitudinis cōplementū ibi. exaltaui. Secō ꝓtra inimicos firmamentū. Tertio q est nr̃e salutis fundamētum. De p̃mo est notādū q ꝓsuetudo fuit olim in curijs regū antiquorū vt null⁹ q̃tūcunq; potens in curiā audebat intrare ad regē nisi spēaliter a rege vocaret̃. ⁊ si intrabat nō vocat⁹ statī interficiebat̃. Jō habebāt ip̃i reges in mānu virgam aureā quā extendebāt sup intrātes i signū clemētie ⁊ beatitudis. Hec tp̃alis ꝓsuetudo fuit p̃ncipal'r in curia regis asueri. sic̄ legit̃ hester iiij. q siue vir siue mier nō vocat⁹ interi⁹ i atriū regis intrauit absq; vlla cūtatiōe occidebat̃. nisi forte rex aureā ỽgaz ad eū extēderit ⁊ i signū clementie exaltauerit. iō vt hr̃. c. v. Hester regina induta vestib⁹ regalib⁹ stetit in atrio dom⁹ regie nō audens intrare. Rex aūt sedens super soliū suū vidit Hester stantē ⁊ placuit oculi ei⁹. extenditq; cōtra eā ỽgam aureā quaz tenebat manu. ⁊ illa accedēs osculata est summitatē ỽge. Cui rex. Quid vis hester regia q̃ tua petitō est? Si etiā dimidiā ptem regni petieris dabit̃ tibi. Hester aūt petiuit p salute iudeorum ⁊ impetrauit. Et tūc p̃mū beatitudo sua tp̃al' fuit ipleta. Mystice p asuerū q̃ iterp̃tat̃ beatitudo xp̃s intelligit̃ q̃ est eterna oim fideliū btitudo. Ꝟm illō Joh. xvij. Hec est vita eꝛna vidē te vez deū ⁊ quē misisti ih̄m xp̃m. In ip̃ius celesti curia fuit tal' ꝓsuetudo q nullus hoim audebat intrare q̃tūcūq; iustus quoadusq; extēderet̃ hec p̃fulgida ỽga aurea crux signū clemētie ⁊ eterne beatitudis cōplementū. Jō. b. aug⁹. in Fino ne h⁹ festi dicit. Antea nomē crucis erat dānationis signū. nunc ỽo facta est res honor'l. ꝑus in damnatōe maledicti stabat. nūc in occasione salutis erecta est. Hec em̄ crux innumerabiliuz nob bonorū causa extitit. hec nos de erroribus libauit. hec nos sedētes in tenebris illumiauit. hec nos a diabolo expugḡtoze recōciliauit. ⁊ alienatos restituit in domesticos. de longinq; fecit ꝓprios. ⁊ de pegrinis reddidit ciues. hec est inimicorū interēptio. pacis firmamētū. ⁊ oim nob bonorū thesaur⁹. Ꝓrop̃t̃ hāc iam nō habemus mozā in solitudinib⁹. viā em̄ veritatis ag̃uimus nec iā ex̄ reg̃ positi sum⁹. ianuā em̄ regiā intrauim⁹. iā ignitas diaboli sagittas nō timemus. fontē em̄ vite q̃ exitnguerent̃ inuenimus Ꝓrop̃t̃ hāc in viduitate mō spōsuz recepimus iam nō expauescim⁹ lupū. qz bonū pastorem in

uenimus. Propt̃ hāc nō formidam⁹ tyrannū, D regi eīn adherem⁹. hec ille. Et est sciendū q⁹ dicit notanr exaltaui. q⁹ crux xp̄i est exaltata in celo qñ deū p̄fem nob reconciliauit. Fm illud ap̄li ad Ro. v. Cū inimici essem⁹ reconciliati sumus deo p mortē filij eius. Qñ angelos pacificauit. Jux illud Col. j. Pacificās p sanguinez crucis siue q̄ in ce'siue q̄ in terris sunt. h̄ est homies et angelos. Jō p istā crucē mō veniūt ad nos. vt vota nr̄a referāt deo. Qđ figuratū fuit Genes xxviij. vbi legit q⁹ iacob vidit scalā cuius summitas celos tāgebat r vidit dn̄m innixū scale r angelos descēdentes r ascendentes Hec scala Fm glo. est scā crux quā xp̄s ascēsur⁹ in celū sibi r suis seqcib⁹ erexit. Hz tūc innixus fuit qñ in cruce a iudeis affixus fuit. angeli tūc descendūt qñ ad nr̄m misteriū veniūt. ascēdūt aūt qñ oratōes nr̄as deo offerūt. Scdo crux est exaltata in inferno qñ ipm expoliauit. Fm quod dicit ap̄s ad Col. ij. Expolias p̄ncipat⁹ r ptātes i. demones. q: naturalia remāserūt in eis integ̃ q̄ fuerūt expoliati qñ xp̄s eduxit de limbo p̄es. vt dicit Lyra. Jō dixit xp̄us illud Gen. xxxij. In baculo meo. s. sancta cruce trāsiui iordanez istū r nūc cū duab⁹ turmis regredior. Jste due turme fuerūt oēs sancti in limbo detēti. q̄ fuert añ legē r q̄ sub lege q̄s secū xp̄s eduxit. Tertio crux xp̄i exaltata ē in mūdo. q: in locis eminētioribus ponit. r h̄ in memoriā crucifixi. que ē triplex. In visu r est passio xp̄i in imaginib⁹ p figurata. In auditu q̄ est xp̄i passio predicata. In gustu. s. sacro altaris degustata. Etiaz in h̄ exaltata est q⁹ frontib⁹ fideliū impm̄it. Fm illd̄ Aug. Crux de penis latronū trāsit ad frontes impatorū. Et h̄ q̄dem necesse est fieri qđ figuratum est Exo. xij. vbi sanguis agni iubet poni sup liminaria in vtroq; poste. ne p̄mogenita occiderent. vbi dicit glo. Sup liminare corporis frons. duo postes sunt corp⁹ r cor. Debz ergo crux xp̄i impmi in fronte. in corpe imitare crucifixū in corde in memoria recōdēs. r sic primo genita. i. bona ꝓposita ꝓfuant ne a diabolo extinguant. Jō dicit in cano. di. xj. c. ccc'lasticarū Salubre est fidelib⁹ crucis sīgculo sīgri. Quarto exaltabit in iudicio. q: Fm Chryf. sup mat. Crux xp̄i r cicatrices radijs sol'tūc erūt lucidiores qđ mal'erit valde terribile. cu xp̄us eis dicet. Ego ꝓpter vos hō fact⁹ sum. ꝓpter vos alligatus sum. illusus r totus crucifixus. vbi est tantarū iniuriarū mearū fruct⁹. Ecce p̄ciū sanguinis mei quē dedi in redemptōz aiaz vr̄arū. vbi est fuit⁹ vr̄a quā mihi p p̄cio sanguis mei debetis. ego sup gl'am meā vos habui cū essem deus apparēs hō r viliorē oibus rebus me fecistis. Nam oēm rem vilissimā terre ampli⁹ dilexistis q̄ iusticiā meā r fidē. hec ille i p̄sōa xp̄i r tm̄ de p̄mo. Quantū ad scdm crux xp̄i est cōtra inimicos terribile firmamentū. Circa qđ no E tandū Amb. in li. hexa. viij. dicit. Gall⁹ leonez terret. cuius rō est. q: naturalit odiū est int̃ leonem r basiliscū. vt dicit Jsi. Leo igit̃ cernens albū gallū estimat basiliscū. Etiā dicūt q̄dā q⁹ gallus lapidē p̄ciosum noie allectoriuz gignit r portat in ventricul' qui est cristallo obscuro simil'. r rōe isti⁹ vt credit̃ leo ipm timet r abhorret. marie si albus existit. Mystice gall⁹ significat xp̄m. q: Fm Ysi. in spe. na. lib. xxix. c. iij. Recte sic̃ carnes crude r calide galli posite sup F morsum Fpentis demūt venenū. sic xp̄i passio sup mentē posita a Fpente diabolo sauciatum venenū extrahit peccatorū. Qđ figuratuz fuit Nume. xxj. vbi legit q⁹ moyses iussu dn̄i exaltauit Fpētē eneū r oēs q̄ hūc inspiciebāt a morsu Fpentū sanabant̃. Sup quo dicit aug⁹. Fratres vt a peccatis sanemur xp̄m crucifixum⁹ intueamur. q̄ intuebant̃ illū Fpentē morsib⁹ non pibant Fpentū. sic q̄ intuent̃ fide mortē xp̄i sanant̃ a morsib⁹ peccatorū. hec Aug⁹. Jste igit̃ gallus iesus albus puritate ꝟginali r carēs omni peccato. vt dr̄ Can. v. Dilectus me⁹ cādid⁹ r rubicūdus elect⁹ ex milib⁹. fuit innocēt̃ suspē sus in patibl'o crucis. iō ipm merito timet r abhorret diabolus leo infernal' Quare h̄? certe jō q: ipe xp̄s p ꝟgam regni sui. h̄ est p scām crucē ipm p̄cussit r oēs eius p̄ncipes. Fm illud vaticinum Balaā ppbe. Cōsurget ꝟga de isr'l r p̄cutiet duces Moab. Nūe. xxiiij. Moab interp̄tat ūsi vn⁹ ex p̄re significās eos q̄bus xp̄us dixit. Joh. viij. Vos ex p̄re diabolo estis. Sup quo dicit Orig'l. i hexa. ome. iiij. Virga p quā egrediūt̃ p quā egypti⁹ subjicit̃ r pharso crux G xp̄i est p quā mōs hinc vincit̃ r p̄nceps huius mundi cū p̄ncipib⁹ r ptātibus supat̃ r triūphatur. Jō Fm doctores ꝟra oēs demonū insidias solū signum crucis factū cū fide r munimie demones depellit r eneruat. Et h̄ testat̃ aug⁹. in F. huius festi. Ubi signū crucis cuz fide r devotōe p̄cesserit. ibi nullus inimic⁹ nocē poterit Quēadmodū patz in vitaspa. li. iij. c. lv. vbi legitur. q̄daz tpe duo philosoph̄ audiētes famā. b. Anthonij preterūt ad eū. q̄ cū inter se quasdaz q̄stiones habuissent despexerūt Anthoniū q̄si imperitū eūtes ab eo. Jnuidia igit̃ moti q⁹ mlti hoim ad illū velut ad famulū dei conuenert. miserūt ei arte magica demones vt eū pturbarent. sed ille impssit fronti suo r pectori suo sīgculū crucis q̄ appropinq̄re nō audebāt. sed ad philosophos reuertebāt̃. Jlli aūt iterū peiores miserūt qui nec sicut r p̄mi pfecerūt. rursuz r alios destinauerunt r sil'r subst̃iterūt. qđ cū vidissent philosophi venerūt r se fieri xp̄ianos petiert Sed h̄ tñ scias. hō q̄ vult a se totalē inimici potestatē sīg crucis effugare debet inimici crimia a corde expurgare. Jō dicit. b. aug⁹. in F mone

de vita xpiana. Rogo vos vt attēti⁹ cogitem⁹ ām xpiani sumus ⁊ crucē xpi in frōte portam⁹ Scire em̄ debem⁹. qz nō sufficit nob q xpianū nomen accepim⁹ si opa xpiana nō fecerimus. Si ei xpianū se dicat ⁊ iugiť cruce xpi se signet ⁊ tm̄ elemosynas ꝓm vires suas nō fecerit. ac caritatem ⁊ iusticiā vel castitatem hre noluerit nihil ei pdest xpianum nomē. Et subdit. Magnum est signū xpi ⁊ crux xpi. ⁊ iō pciosum est tm signaculum vt res magnas ⁊ pciosas sigre debeat. Quid em̄ pdest si signū xpi in fronte ⁊ in ore portamus ⁊ intus inimici crimina ⁊ peccata recōdim⁹. Qui em̄ male cogitat male loquitur male opať. si se dare noluerit qm̄ se sigt peccatū illius nō minuiť. sed augeť. Qui ei ad furtum vel adulteriū vadūt si pedē impingerint signant se ⁊ tm̄ de malo ope se nō renouēt ⁊ nesciunt crimē. qz includūt in se magis demones q̄s excludant. Qui xo cū dei adiutorio vitia pctā q̄s repellit ⁊ qđ bonum est cogitare sil' ⁊ implere intēdit iuste signū crucis in labijs suis ponit. talia oportet agere q̄ signū crucis mereť accipere ⁊ xpianū nomē nō ad iudiciū sed ad remediū hre. ⁊ h̄ ad scom. Quantū ad tertiū ponitur in his xbis q sctā crux est nre salutis stabile firmamentū. Circa qđ notandū. nauta volens secure pmeare spaciosam vl' aliā aquaz lataz nauigare necesse est summope vt habeat nauem q̄ habeat stabile fundamētū ne a leso fūdo ad aliquē maris lapidē dirūpeť ⁊ ipa aq̄ intrāte submergať. Mystice qlibet hō nauta est per mare hui⁹ mūdi nauigās. vñ duīse sunt tempestates peccatorū hoiem submergē volentiuz et qsdā iam de facto submerserūt. ita vt dicē pñt cū ppha. Infixus sum in limo pfundi ⁊ nō est suba. ⁊ veni in altitudinē maris ⁊ tēpestas dimersit me. ps. lxviij. Si ḡ hōeuadere volueris hmōi tēpestates valō necessariū est vt habeas nauē salutis. ⁊ hec est sctā crux q̄ p mare huius mūdi xpo regnāte subuect⁹ est omis cetus sanctorū. Jō dicit Chryſ. sup Mat. Nauigat ecclesia instructa fidei gubnaculo felici cursu per huius seculi mare hns dñm gubernatorē. āgelos remiges portas erectas oim sanctorum choros in medio ipam arborē crucis in q̄ euangeliste fidei velum suspendētes flatu spūssancti ad portum paradisi ⁊ securitatem q̄etis eterne ducit hec ille. Hec sctā crux est arca bñ fundata que salutē ꝓfert nō solū octo aīmab⁹ pseruās eas a diluuio. sed vtilis est oi populo christiano. Qui huic exiguo ligno credūt aias suas ⁊ mare ansseuntes p ratem liberanť. Sap. xiiij. Cui cōcordat beatus aug⁹. in ꝓmone pasceues. Quātum inquit valeat lignum crucis aduertat sanctitas vestra. Nam a diluuio aquarū gen⁹ humanum quasi arca lignea liberauit. Jdeo dicit Ambro. li. vj. sup Lu. c. xj. Hec est fidei gloria Si xo intelligas crucem xpi michi vtilis est et vere vtilis p quam mihi mūdus crucifixus est ⁊ ego mundo. Rogemus dñm.

¶ Sermo secundus de sancta cruce.

Benedictū lignum per quod facta est iusticia. Sapi. xiiij. Dicunt naturares ⁊ pſertim Jsidorus li. xvij. A Malus est arbor florum varietate decora fructuum suauitate iocunda. visui ⁊ gustui gratiosa. in diuersis medicinis efficax ⁊ virtuosa. Spiritualiter hec arbor crucem christi prefigurat. Recte enim sicut hec arbor est pulchra ex florum varietate. sic crux Christi est decora ex B aspersione christi sanguinis ⁊ abundanti effusione. scōm quod dicit beatus apostolus Andreas. Salue crux que in corpore christi dedicata es ⁊ ex membris eius tanq̄ margarit is ornata. Jdeo etiam canit ecclesia. Arbor decora ⁊ fulgida ornata regis purpura. Etiam sic malus est quo ad visum gustumq̄ arbor ḡta. ita sancta crux est gratissima visui ⁊ gustui hominum deuotorū. quia signata est per lignum vite quod erat in medio paradisi. cuius affectus aspectusq̄ erat pulcher visui ⁊ suauis gustui. Genesis. ij. Sicut etiam malus in fructū dulcedine est iocunda. sic sancta crux protulit dulcissimum fructum iesum christum. Jdeo dicit beatus Ambrosius sup Beati immaculati. Sicut mali poma odorem gratum habent vt ceterorū pomorum fragrantiā vincant. Sic christ⁹ affixus ad lignum sicut pomū pendens in arbore odorem gratum habet. odorem mūdane fundebat redemptionis. qua peccati grauis deterſit fetorem. ⁊ vnguentum potus et vite effudit Et subdit. Tanq̄ malus in lignis silue. ita cōsobrinus meus in medio filiorū. eo q̄ sup prophetas ⁊ apostolos intima corda suorū verborum suauitate mulcebat. sed non solū odor. verūetiam cibus suauis est in malo. ergo cib⁹ suauis est christus. Jn vmbra inquit eius quē desiderabam sedi ⁊ fructus eius dulcis gutturi meo. hec Ambro. Etiam sicut malus in medicinis est virtuosa ita vt multi ex ea capiūt corporis sanitatem. Jta crux christi fuit tam virtuosa medicina vt salutem ferret mūdo. Teste ambro. de efficacia sancte crucis. Crux inquit christi salutem humano generi cōtulit. grāde crucis sacramentum. Et si intelligamus. p hoc lignū mundus est redemptus. Jdeo bene dicit. Lignum bñdictum. sicut dicunt verba thematis. Jn q̄bus inq̄ crux xpi a duobus p̄ncipaliť cōmendať. Primo a gloriosa exaltatōe ibi. Benedictum lignū. Scōo a gratiosa salutatōe. ibi. p quod facta est iusticia. De p̄mo est notandum. ꝓm naturales arbor de quāto dulciores faē fructus de tanto magis exaltať seu in altum se ex-

tendit. Sicut videmus q pomus q̄ dulces portat fructꝰ magis dilatat. Ita pbat Rabanꝰ super pſ. de cedro q̄ fructū gerit suauissimū ⁊ miri odoris gt̄issimiq; saporis. ió est arbor altissima oim arborū dña ⁊ regina. ⁊ hec rō pōt esse. qz dulcedo inclusa. ramos arboris sinit gratius
L delectari. Mystice q̄ vnq; arbor inter omēs arbores totiꝰ mūdi tam dulciorē fructum ꝓtulit quēadmodū arbor scē crucis? Certe nulla Nō balsamꝰ cuius fructꝰ seu odor ſm Plī. li. xij. oibus arboribꝰ pferē. Nō amigdalus cuius fructus est gt̄issimꝰ. vt dicit Arib. in li. de plantis. Sed crux p̄ oibus tulit fructū dulcissimū xp̄m ihm qz ſm Bern. in ſ. dulcis est in noie dulcis est in voce. dulcis est in ope q̄ ⁊ dulcissimus apparebit in diuinitatis fruitiōe. Jp̄e dicit etiam Ecci. xxiiij. Spūs meꝰ sup mel dulcis ⁊ hereditas mea sup mel ⁊ fauū. Jdcirco crux merito ē
B gl̄ose exaltata ⁊ bñ cedro ē cōpata duplici rōe. Primo qz recte sic cedrus de vili ⁊ hūili ramusculo ⁊ infructuoso in arborē altā ⁊ fructuosam exaltat. Jta crux scā q̄ pus fuit lignū hūile ⁊ vile. qz hmōi cruces de lignis vilibꝰ parabantur Nūc aūt post passionē xp̄i est exaltata ⁊ hec vilitas in p̄ciositatē mutata ⁊ infructuositas i magnam fertilitatē. Et maledictio (q̄ hr̄ Deuter. xxvij. Maledictꝰ est q̄ pendet in lig̃) nunc ꝓsa est in bñdictōz eternā. ita vt canit eccl̄a O crux bñdicta q̄ sola fuisti dig̃ portare ⁊c. Jta dicit Bern. de exhortatōe ⁊ passiōe dñi. Quis ergo crucē amplius timeat. q. d. ex q̄ vilitas ⁊ maledictio est ablata. ve q̄ eā timeat. ip̄e sibi testis est. qz latro est. Jn cruce p̄det omis frūctꝰ vite. qz iam est arbor vite in medio paradisi. Jp̄a ē mestorum cōsolatio. Et subdit. Circūire possum dñe celū ⁊ terrā mare ⁊ aridā ⁊ nūq; te inuenio nisi in cruce. ibi dormis. ibi pascis ibi cubas i meridie. Crux xp̄e tua fides est. cuius latitudo charitas. lōgitudo lōganimitas. altitudo spes. p/fundū timor. in hac cruce suspendit aia ⁊ dulcia poma de lig̃ vite decerpit. hec Bern. Sedo cedrus est arbor pulē sp retinēs virorē suuz. ⁊ isup olfactū odoriferū intm̄ vt eiꝰ pñtia ⁊ odor de orto expellit ſpentes ⁊ fugat oia aimalia venenosa nō valēta p̄sentiā sustinē. vt dicit Rabanus sup pſ. Jta crux scā est arbor taz sancta vt silua talē nec frōde flore nec germine ꝓtulit. nec pferet in eternuz. Et est adeo odorifera vt de ipa pōt dici. O dor tuꝰ sup oia p̄ciosa vnguēta. vbi hec nō fuit seu nō p̄cesserit. ibi hitant ser
E pentes infernales. Be h̄ refert Gre. iij. dialo. q̄ q̄dam sanctimonial' ingrediēs ortū ⁊ lactucā ꝓspiciens ꝓcupiuit eā q̄ sig̃ crucis oblito auide momordit. ſz arrepta a diabolo pti cecidit Cū aūt. b. eq̄tius ad eā venisset diabol' clamare cepit ac dicere. Ego q̄d feci ledebā sup lactucā illa venit ⁊ momordit. ſz tm̄ ad imperiū eiusdē vi ri mox exiuit. Ubi aūt sancta crux fuit ibi diabolus latitare nō poterit. qz hec ē scutū qđ opponit ictibꝰ suis ⁊ tēptatōibꝰ. qđ iubet sumere b. apl's ad Eph̄. vj. Jn oibus sumētes scutuz fidei in quo oia tela neq̄ssimi extinguē possum. Hec scā crux est expauentaculū qđ i orto eccl̄e xp̄s erexit oztulan. vt leo rugiēs aut mala bestia demon nō intret. Jdeo dicit amb. sup pſ. cxviij. Crux xp̄i iudeis scandalū. gētib' stultitia ⁊ opprobriū mei vtus est. p quā adūsariuz repello. seculū vinco. ill'insipiētia. mihi sapientia p quā sic insipiētie laqos euado. Et h̄ pbat b. Gre. in dial'. de q̄dam iudeo q̄ vtute crucis laqos diaboli euasit di. Judeus q̄dā iter faciens ⁊ cum diē inclinari cerneret ⁊ vbi manē posset mime reperisset. in q̄dam tēplo appolinis ad manendū se cōtulit. ⁊ licet nihil crederet vtutis esse in cruce xp̄i. tñ crucis signo more xp̄ianorū se muniuit. nocte igit media euigilās vidit malignorū spūum turbā. ⁊ q̄ erat in eozuz medio ꝓsedit ⁊ singulorū facta scisitabat. q̄ten' vnus q̄sq; quantū egisset neq̄tie inueniret. Scisitatis omibus p̄cepit vt q̄rerent q̄s nam essz ille qui i tēplo tacē p̄sumeret. Cū missi spūs vehemēti' palpitarēt ⁊ sig̃tū sig̃culo crucis viderēt. ḳriti exclamauerūt. Vere vas vacuū sed signatum. ad hanc vocē disparuerūt turbe malignorum spirituū. ⁊ iudeus sacrum baptisma ab andrea fundensis ciuitatis epo mox recepit. Jta etiam legit de q̄dam viro q̄ sp feria sexta audire missā de scā cruce volebat. quā ⁊ suis denarijs cōparabat. Cū aūt mortuus fuisset. demones ipum se cuti sunt vsq; ad iudiciū ⁊ in iudicio obiecerūt q passionē domi etiā in mente raro habuisset ⁊ etiā sanctā crucē minime honorasset. angel' ei' añ eum stans ꝓtulit denarios q̄bus missam cōpauit. ⁊ in q̄bus erat signū crucis. q̄s cū demones vidissent statim euanuerūt. ⁊ sic iste laqos eoz̄ ⁊ insidias euasit. Et h̄ tm̄ de ꝑmo. Quantum ad scōm cōmendat' sctā crux a gt̄iosa salutatōne cū addit. p qđ facta est iusticia. Ubi sciendum. b. Greg'. in p̄fatōe dicit. Qui salutem humano generi in ligno cruc cōstituisti vt vnde mors oriebat' inde vita resurgeret. Sed q̄a p lignū vetitū padisi mors ⁊ damnatio venit. ſm qđ habet Gen. ij. vbi dixit dñs ad adā Ex omni ligno padisi comede. de ligno aūt scie boni ⁊ mali ne comedas. Jn q̄cūq; em̄ hora comederis morte morieris. sicut ⁊ factū fuit. Jō etiā necesse fuit vt hō p lignū saluaret ⁊ peccatū ei' remitteret. ſm illud .j. Pe. ij. Peccata nr̄a ipse ꝓtulit in corpe suo sup lignum crucis. vt peccatis mortui iusticie viuamus. quod approbat Johes apostol' dicens Apocal'. j. Qui dilexit nos ⁊ lauit nos a peccatis nostris sanguie suo. Et hoc nō solū fecit christ' in cruce. sed iam i celo residens adhuc multos per virtutem crucis

saluat ḡtiose. Refert ei Jacob⁹ ianuen⁹ q̄ apd̄ syriam ciuitate Berith q̄dam xp̄ian⁹ sub ānua pensione hn̄s hospitiū crucis tm̄ imaginē ꝓtra lectuli faciē in pariete affixerat. ⁊ ibi oratones suas q̄tidie fecerat. Post annū xp̄o aliā domuz locauit ⁊ imaginē ibidem obliuiōe reliq̄t. Qui dam xp̄o iude⁹ p̄dictā domū cōduxit. ⁊ die qua dam vnū de iudeis ad ꝓuiuiū inuitauit. Inter epulas aūt ille q̄ inuitat⁹ erat casu circūspiciēs sancte crucis in pariete ꝓtuet imaginē ⁊ in illuz q̄ se inuitauerat ira fremēs cur imaginē xp̄i nazareni tenē audeat cōminat. Ille aūt cū in p̄dicta domo imaginē nō vidisz de qua dicebat penitus ignorabat. tūc ille placatū se simulās valedixit. ⁊ ad principem sue gentis abiens iudeum illū de h̄ qđ viderat accusauit. Judei igitur ꝓgregati ad domū ei⁹ cōueniūt ⁊ visa imagine illū diris cōtumelijs afficiunt ⁊ ex synagogam semiuiuū p̄iciūt. imaginē xp̄o pedib⁹ conculcantes cūcta in ea dñice pass. ōis sig ⁊ passionis opp̄obria renouarūt. Cum xp̄o lancea latus p̄foraſſent p̄tin⁹ sanguis ⁊ aq̄ riuul⁹ vbertim exiuit ⁊ suppositū vas impleuit. Stupefacti iudei sanguinē illū ad synagogas detulerūt ⁊ oēs infirmi ex eo inuncti sanabant. Tunc iudei ep̄o loci illius oīa p ordinē narrauerūt ⁊ baptismū ⁊ fidem xp̄i vnanimit⁹ susceperūt. ⁊ omnes in eccl̄as suas synagogas ꝓuertert. ⁊ sic mlt̄itudo iudeorū a diabolo est ablata ⁊ p crucez xp̄i saluata. Jō potuerūt demones dicere illud qđ scribit Greg⁹. nazenzen⁹ in q̄dā ſ. de resurrectōe. O crux illa fallēs gaudia nr̄a ⁊ p̄cutiēs damna nr̄a. p lignū ditati sum⁹. p lignū ecce s̄uertimur. perijt p̄tās illa cunctis sp populꝰ formidanda. nullusq̄ sub corde nr̄o palpitat. sed qđ est gemendū magis insultat. nūq̄ antiq̄ fletus siluerūt. nunc aūt nostri resonāt vlulat⁹. Et hoc quo ad secundū.

¶ Sermo p̄mus de sancto Matthēo apostolo ⁊ euangelista.

Sequere me ⁊ relictis omibus secut⁹ est illū. Matth. ix.

Sicūt naturales q̄ luna naturaliꝛ ⁊ necessario sequit motū sol. qz ab eo sp immediate illumiatur. vt dicit Ari. lib. elementorū. Et quāto soli plus appꝛopinq̄t tāto plus de suo lumie p̄duc. ⁊ p̄dit ex p̄te terre. imo plus ex p̄te supiori illustrat. iō q̄n soli ꝓiūgit nihil luis ad t̄rā dirigit sz ex p̄te celi in plena illuminatōe p̄sistit. q̄n soli opponit tota ad terrā ⁊ nihil ad celū illustrat. vt dicit Beda ⁊ Macrobi⁹. Mystice p lunaz vagi ⁊ stulti peccatores designant. quorū heu mlti sunt. iuxta illud Eccs. j. Stultorū infinit⁹ est numer⁹. Recte sicut luna nūq̄ est stabil. sed semp hinc inde vagat. sic peccator de vno i aliud labit peccatū. Teste sapiente. Stultus inq̄t peccator vt luna mutat. Eccl. xxvij. Jō si vult a xp̄o illuminari valde necessariū est ei vt seq̄t xp̄m verū solem iusticie. sicut iubet ps̄. Accedite ad eum ⁊ illuminami. quia quāto homo pl⁹ vero soli appꝛopinquat ⁊ vana mūdi despicit. tāto plus de mundi gl̄a nō curat. ⁊ celeste p̄ze/mium accipiet. qz vt dicit iulianus in sua passione. Contemptus mūdi regna celestia accipit. Renunciatio parentū consortiū fit angelorum parui tempis tribulatio eternā inuenit req̄em Si autez peccator opponit xp̄o soli clarissimo. tunc in mūdo honorat ⁊ celesti lumine p̄uatur quod testat Jsi. Longe inquit a deo est anim⁹ cuius hec vita dulcis est. Quantū em̄ se vnusquisq̄ mūdi delectatōib⁹ occupat tm̄ a charitate dei se sepat. Cui alludit. b. Greg⁹. sup Ezechi. Quāto circa terrena mens plus satagit. tāto in his q̄ sunt celestia minus videt. qđ patz in ap̄lo Matthēo. Hic cū terrenis inhiabat. xp̄s ip̄m mime illustrabat. sz clarus apd̄ hoies videbat. Jō vt ab ip̄o illustraret xp̄o. necesse fuit vt ip̄m seq̄ret vocantem. Hec vocatō figurata fuit. iij. Re. xix. vbi legit q̄ helias inuenit helyseū arantē misit sup eū palliū suū. ⁊ ille stati relictis bob⁹ q̄bus arabat cucurrit p⁹ heliā ⁊ trāsiens tulit par boū ⁊ mactauit ⁊ coxit carnes et dedit ppl̄o ⁊ comederūt ⁊ tūc surgens secutus est eū. Mystice verus helias xp̄s inuenit heli zeū. h̄ est Matthēū arantē in campis. i. auare bona rapientē alienis. q̄ sedebat q̄si publican⁹ in teloneo. sed xp̄s misit palliū suū. i. dinitatez palliatā sup eū. qz p̄m glo. q̄daz diuini radij ab eius intuitu elucebāt. q̄bus q̄s voluit attrahebat. iō ipe statim reliquit oīa currens p⁹ xp̄m. Qđ testat venerabil⁹ beda sup Lu. ⁊ U paupere xp̄m Matthe⁹ tā gressu q̄ affectu seq̄ret. reliquit volūtarie ꝓpa qui solebat p̄us rapere aliena. Et sic de p̄prijs facultatibus fecit domino cōuiuiū ⁊ amicis. vt habet Lu. v. quo fctō surgens secut⁹ est eū. vt sonant v̄ba p̄eassūpta In q̄bus tria p̄ncipalit̄ describūt. p̄dio vocatio diuine pietatis. ibi. Sequere me. Scdo abiectio humane p̄auitatis. ibi. ⁊ relictis omib⁹. Tertio imitatio festine humilitatis. ibi. secut⁹ est eū. Circa p̄mū est notandū. Hō libenti⁹ seq̄tur sapiētē ductorē q̄ malū seductorē. quia bonus ductor ducit vias securas. q̄uis interduz asperas. Sed malus seductor ducit insecuras vias vbi tandē hō ducit in latrones. Figura p̄mi p̄cessit in Moyse q̄ fuit bon⁹ ductor filiorū isr̄l ex egypto q̄ duxit eos p vias securas ne inciderēt in man⁹ inimicorū q̄uis eos aliq̄n p asperas solitudies duxit. vt ptz Exo. p totū. Sz figura scdi p̄cessit in ioab milite dauid q̄ fidelez militē Uriā iussu dauid duxit in aciē belli vbi pug̃ erat fortissima. ⁊ relicto eo fugit ⁊ icidit ille in man⁹ inimicorum. vt h̄ř. ij. Re. xj. Mysti

ce duos habem⁹ ductores christum ⁊ diabolū. diabolus ducit vias valō insecuras. ſ. ad auariciā ⁊ ad voluptatē. Et ad ſeqces ſuos dicit illud Sap̄. ij. Venite fruamur bonis ⁊ vtamur creatura tāq̄ in iuuentute celerit̄ vino pciosō ⁊ vnguētis nos impleam⁹. ⁊ nō p̄tereat nos flos cāpi. coronem⁹ nos rosis añq̄ marcescāt ⁊ nullum p̄atū ſit qđ nō p̄transeat luxuria nr̄a. Ille heu malus doctor mltos hz imitatores. q⁹ ſenſus ⁊ cogitatiōes hoim p̄ni ſunt ad malū ab adoleſcētia ſua. Gen. viij. iō citi⁹ ab ip̄o ſeducūt Hz via iſta ducit veracit̄ ad malū finē. ℞m illō Pꝛou. xiiij. Eſt via q̄ vid⁹ homi iuſta. nouiſſima aūt eius ducūt ad mortē. ſ. culpe ⁊ gehēne. Ecōtra aūt xp̄s q̄ſi verus moyſes duc vias ſecuriſſimas vbi hō nullū patiet detrimētū quā uis hoīb⁹ aſpere videant. Jō dicit p̄u. iiij. Viam ſapie mōſtrabo tibi ducā te p ſemitā eq̄tat quā cū ingreſſus fūis nō artabūt greſſus tui et curres nō habeb offendiculū. Et℞ ꝓpendens aiadūtit. b. Mat. iō tāq̄ ſapiēs hō viā diaboli relict ⁊ vocātē ihm ſecut⁹ eſt. ita vt de ip̄o exponi p̄ot illō Eccs. ij. Sapientis oculi in capite ei⁹. ſ. vt videat q̄ vadit ⁊ quē ſequit Stult⁹ aūt in tenebris ambulat. Ulteri⁹ eſt notādū in hoc q⁹ xp̄s dicit Segre me. oñdit magnā miſatōis ſue clementiā vbi pctōres inuitat ad ſue dilectionis ſeqlā. Refert Robt⁹ holcot in ſuis moralitatib⁹. q⁹ pagani deū pietat ⁊ clemētie depingebāt ad ſimilitudinē hoīs. in manu ſua coꝛ ſciſſum tenētē. in circuitu coꝛdis ſcriptuꝫ erat lr̄is aureis. Pietas ⁊ miſcōia tota die expectāt q̄n pctōr a ſuo pctō redire curat. In vna pte coꝛdis ſic ſcribebāt Niſi eſſet pctm miſcōia nō eſſz Si venia de pctō q̄rit cito habetur. In alia pte ſic ſcriptū erat Ubi eſt peccatū ibi eſt miſcōia. vbi nullū pctm. ibi nulla miſicoꝛdia. Sic oīpotens de⁹ xp̄s deus clemētie ⁊ toti⁹ fons miſcōie dicitur hr̄e coꝛ ſciſſum. ad oſtendēdū q⁹ ſp eſt paratus oīb⁹ volētib⁹ penitē miſeri. In cui⁹ p̄ſona dicit deuot⁹ Amādus in horalo. ſap̄. li. j. c. iiij. Ego ſum frat tuus ſpōſus parat⁹ miſereri ⁊ tegere tua pcta ⁊ p̄ijcere in p̄fūdū maris. ⁊ ſic remittere q̄ſi nūq̄ fuiſſent. ſolūmō ꝓtere ⁊ de cetero caue. Et ſubdit Si tot⁹ mōs eēt igne⁹ globus ⁊ de ſtuppa lini pugillus vn⁹. h naturali inclinatōe nō tam cito flāmaꝫ incēdia recipet. ſic abyſſus miſationū mearū peccatorē penitētez ⁊ ꝓūti volentē. Quia in illa actōe naturali aliq̄lis licet mīma req̄rit morula. ſed nulla penitus mora inf penitētē ⁊ remittētē. hec ille Ecce hāc miſicoꝛdiā oñdit in Matthēo quē miſicoꝛditer de teloneo vocauit ⁊ in exemplū penitē volentib⁹ dedit. eo q⁹ ip̄e vitā ſuā erroneā i meli⁹ cōmutauit. Jō dicit Cryſ. in ꝓlogo ſup mat. Matthe⁹ ⁊ ſi ſanctoꝝ q̄dā tibi p̄cipue pctōrū euāgeliſta fuit. q̄ nō ſolū ſm̄one ſz ⁊ ip̄a vite ſue coꝛrecōe peccatoꝛib⁹ euāgeliū p̄dicauit Nūq̄ em̄ telonarius. i. collectoꝛ vectigal cōſtitut⁹ q̄ cōſueuit pecunias colligē pituras fac⁹ fuiſſet euāgeliſta vt ſm̄ones ſcriberet in eternū mānſuros? niſi ⁊ ſuo exemplo pctōres ad pnīe viā inuitaret. q⁹ ⁊ aliq̄n fuit tāt⁹ legetheata. i. collectoꝛ terrenarū rerū. nunc aūt dilectiſſim⁹ diſpenſatoꝛ ſpūalium p̄ceptoꝝ. Tūc mltos paupes fec fraudando pecunia. Nunc aūt innumerabiles diuites fac p̄dicando iuſticiā. vt magnificemuſ dñm ꝓpter eū ꝓphetica voce dicētes. Hec mutatio dextere excelſi. ⁊ℬ ad p̄muz. Quantū ad ſcōm ponit abiectio hūane p̄rauitatis. cum oꝛ. E ⁊ relictis oīb⁹. Ubi notādū Jſi. li. xij dicit q⁹ eritius aſcendit in arboꝛē pomiferā pomaq̄ deūcit ⁊ ſuper ea ſe inuoluit. vt poma ſpinis infigant. ⁊ intantū interdū ſe aggūat q⁹ ea portare nō q̄at nec ad domunculā redire. ſō neceſſe ē vt reūciat gūitatem. Myſtice p ericiū peccatoꝛ intelligit. recte em̄ ſicut eritius vndiq̄ hz ſtimlos pungētes q̄bus ſe defendit. Sic peccatoꝛ habz vndiq̄ in cōſcia peccatū qđ ip̄m ſtimulat. Juxta illud Eſa. vl. Uermis. ſ. ꝓſcie remoꝛdētis eoꝝ nō morit. Quidiu em̄ viuunt peccatoꝛes ſp̄ hnt remoꝛſuz ⁊ ſtimulū ꝓſcie qui ſp̄ dicat. Q tu male agis q⁹ tamdiu iaces in peccat. ⁊ ſi ſic deceſſerit inconfeſſi ⁊ nō ꝓtriti. remoꝛſus i eis ⁊ ſtimul⁹ ille manebit in eternū. Etiā dicit Ari. li. iij. animaliū. q⁹ eritius eſt debil⁹ auditus magis q̄ alia animalia dura teſta ⁊ ambulās ſup ātuoꝛ pedes Jtā peccatoꝛ debilē habz auditū. nō em̄ poteſt audire vocē p̄dicatoꝛis ſe coꝛrigentis. ita vt verificet de ip̄is illud p̄s. Aures habent ⁊ nō audient. Illigit ad inſtar eritij onerāt ſe intantū peccatis vt dicere poſſunt cū p̄s. Sicut on⁹ ḡue grauate ſunt ſup me. et ſunt ſilex cuidā ethiopi quē vidit q̄dam vir ſanct⁹ vt legit in vitas patrū. in ſilua ligna ſuccidentē ⁊ magnaz ſarcinam colligentē quā cū portare vellet ⁊ nō poſſz diſſoluit ⁊ onera auxit ⁊ fecit ea inportabilia. Quā viſionē angelus ſibi exponēs dixit Ethiops q̄ auget onus lignoꝝ eſt peccatoꝝ q̄ cumulat peccatū peccato. ſ. q⁹ vix tp̄s ſufficit ad emēdandū pacta ſupaddit recētia. vſq̄ dum mole criminū depreſſus decidit in deſperatiōz. Sed illi ſe talit̄ peccatis aggrauātes neſciūt q⁹ deuz pdunt ⁊ diabolum in dñm ſuſcipiūt eiq̄ homagium faciūt. quia refert Robertus holcot i moralibus ſuis. q⁹ ven⁹ depinxit peccatū ad ſimilitudinē dei. ponebant em̄ tres imagines. Prīa fuit imago dee ⁊ huic directa erat charta talis. deū cum ſuis angel⁹ totalit̄ pdidi. ve mihi q⁹ tā fatua fui. Secūda fuit imago diaboli ⁊ hui⁹ te noꝛ erat. diabolo ⁊ angel⁹ eius homagium feci. q̄n p conſenſum in peccatū decidi. Tertia imago fuit homis ⁊ charta directa huic talis fuit. Uerecūdia ⁊ ꝓfuſio eſt peccati finis. delectās i

peccato finaliť ꝓfundeť. Ecce quãta damna facit peccatũ. q̃ animadũtit. b. Matthe⁹. Ex ꝗa grauitas peccati nõ sinit seq̃ dñm p viam ẏtutum. sicut declarat. b. amb. in ℣. dicẽs. Petrus sequebať xp̃m sup mare dummodo erat sine ℊuedine dubitatõis. sed q̃cito põdus dubietatis accepit mergi cepit. donec xp̃s eũ in fide cõfortauit. Jõ reliquit Matthe⁹ omia terrena que sunt q̃si pondus aĩam depm̃tia. ⁊ pctis auaricie se exonerauit. ⁊ xp̃m q̃siuit p viã ẏtutum ⁊ secut⁹ fuit. Recte em̃ facit sicut ceruus q̃ siť trahunt naturales qñ sentit cornuũ ℊuitatez. querit ℣pentes in petris terre. q̃bus inuentis attrahit vnũ p nares ⁊ deuorat ⁊ sic calefact⁹ veneno incipit sudare. ⁊ tunc ilico currit ad fontem seu fluuiũ purissimũ. ⁊ tm̃ bibit q̃ vincit venenum ⁊ ip̃m euomit. ⁊ sic cornua deponit. sicq̃ dicit renouari. Ita. b. Matthe⁹ sentiẽs se grauatũ pondere peccatorũ q̃siuit ℣pentez xp̃m q̃ designať p ℣pentem eneũ p Moysen exaltatũ Nume. xxj. Et hũc mystice incorporauit et postea lotus est a pctis in mundissimo fonte Jesu xp̃o. Jõ potuit dicere illud ps̃. Lauab me ⁊ super ni. deal. Sic nos peccatores qñ sentim⁹ nos ℊuatos pondere vitiorũ. exẽplo. b. matthei seq̃ debem⁹ xp̃m ⁊ relinquere peccata. q⁊ vt dicam bo. in epla ad germanã suã. Omia nob xp̃s ẽ. Si vulnere curari desideras medic⁹ est. Si febribus estuas fons est. si ℊuaris iniq̃tate iustitia est. si auxilio indiges ẏtus est. si mortem times vita est. si celũ desideras viа est. si tenebras fugis lux est. si cibũ q̃ris alimentũ est. hec Ambro. Et post hec curr̃e debem⁹ ad fluuiũ purissimũ. ad pniam veraz. q̃ reddit nos mũdos ab oi sorde peccatorũ. qõ figuratũ est p iordanem iiij. Re. v. in q̃ Naamã leprosus septies se lauit ⁊ sanitatẽ totalẽ sui corpis recepit. Ita peccator infectus pctõ mortali. si lauať in flumine iordanis b̃ est lachrymis pnie. ad mũdiciã mentis porem restaurať. vt dicit Ly. in glo. hoc ad secũdũ. Quantũ ad tertiũ subiungiť imitatõ festine humilitatis cũ addiť. Surgẽs. s. festinãť secutus est eũ humiliť. Pro quo notandũ ambro. in hexa. Perdix est auis adeo fraudulẽta q̃ oua alteri⁹ perdicis rapit ⁊ fouet ea. sed hec fraus fructũ nõ hz. postq̃ em̃ pulli fuerit excubati. q̃cito audierint vocẽ genitricis. naturali q̃dam affectu relinquũt falsam nutricẽ ⁊ ppriã sequunť celeriť genitricẽ. Mystice pdix gerit figurã demonis. q̃ valõ est fraudulẽtus. quia decepit Adã ⁊ euã mentiẽdo cũ dixit. nequaq̃ moriemi. Gen. iij. ⁊ adhuc q̃tidie circũit tanq̃ leo rugiẽs q̃rẽs fraudulẽť quẽ deuorет. j. Pe. v. Hic rapit mltotiẽs hoies p pctm̃ a suo ppio genitore. s. deo. q̃ est genitor ⁊ paᵗ oim. Mat. xxiij. Un⁹ est paᵗ vr̃ q̃ in cel'est. sz hec fraus fructũ non hz. imo magis infert sibi penã. Ar̃ Hilariũ sup Mat. demonib⁹ maius nõ põt excogitari suppliciũ q̃z cũ aliquẽ de numero damnandorũ transferri cõspiciũt ad numerum saluandorũ. q⁊ multi q̃ rapti fuerũt ab eo audientes vocem pprij genitoris. s. xp̃i. diabolus relinquũt ⁊ xp̃m secuti fuerũt. sicut maria Magdalena q̃ iam erat in faucibus demonis. audiens tm̃ xp̃m pdicantẽ. ip̃m p pniam sequebať. Luc. vij. Sic etiam Matthe⁹ raptⁿ ab eo ⁊ p longũ tpus in auaricia educat⁹ audiens vocez xp̃i se vocantis seq̃re me. statim relicto diabolo. auaricia ⁊ amicis secut⁹ est eum. q⁊ nouit ipsum ppriũ genitorem. Jõ de hac seq̃la pulchre scribit. be. Amb. sup Lucã dicens. Sequebať matthеus iam alacer letus ⁊ exultabat dicens. Jã non publicanũ gero. iã nõ porto leui. Exui leui postq̃z xp̃m indui. Odio genus meum. fugio vitã meã. solũ te sequor dñe ihu xp̃e qui sanas vulnera mea. Quis est q̃ me sepat a charitate dei q̃ in me est. tribulatõ an angustia. an fames ⁊c̃. Et subdit. Inueni medicũ q̃ in celo habitat ⁊ in terris spargit medicamẽta. hic põt solus sanare vulnera mea| q̃ sua nesciť. i. non hz. Auferre potest cordis mei dolorem ⁊ pallorem anime q̃ nouit occulta.

¶ Sermo secundus de eodem.

In charitate perpetua dilexi te iõ attraxi te miserans tui. Hiere. xxxj. Dicit Jsi. lib. xvj. Magnes ẽ lapis ferrugineũ hñs colorẽ ⁊ hz ẏtutez aliq̃n q̃ ferrũ a se fugat ⁊ repellit. q⁊ inueniť magnes q̃ b̃ facit. Sed tm̃ cõiter tenẽt naturales q̃ ferr̃ ad se trahit. qõ ꝓbat. be. aug⁹. in exemplo di. Si magnes poniť sub vase aureo vel eneo ⁊ dsup ferrum tunc ex motu lapidis subtus mouebiť ferrum superi⁹. Idem refert q̃ etiã in templo quodã paganorũ erat simulacrũ factum de ferro stans in aere p se sine suspẽsione. hoc tam̃ fuit ẏtute magnetis q̃ erat in testudine situat⁹. Refert similiť autor ꝓpetatum. li. xvj. q̃ i mari sunt q̃dam montes magnetini q̃ ad se interdum trahũt naues ⁊ dissoluunt si nõ caute prouidentur. Ex quo patet q̃ magnes interdũ repellit ferrũ a se. sed tm̃ ad se frequẽtius trahit. Mystice p hunc lapidem xp̃s iesus intelligiť q̃ ab apostolo petra nominať. j. Chor⁹. x. Sed p ferrũ peccator recte designať. quia siť ferrez est durissimũ metallũ. de q̃to em̃ plus malleatur de tanto durius efficiť. Sic certe peccatores sunt durissimi quorũ cor indurať quasi lapis. Job. xlj. Qui nec malleo pdicatiõis nec flagellatõis emolliunť sz duriores efficiunť. Sicut ꝓbat aug⁹. xxiij. q. iij. Nabuchodonosor. de rege Pharaone qui inter flagella semp durior ẽ effectus. Cõ ad ꝓpositũ xp̃us iesus qui ẽ verus magnes ex sua mera iusticia aliquos a se re

pellit peccatores.eis ḡtiam suam retrahendo. vt ex hꝫ(fm.b.augl.)sua refulgeat diuia iusticia. Sicut manifestū est de sceleratissimo antiocho q̄ q̄siuit gr̄am dei ⁊ nō inueit.ij.Macha. ix.q̄ nō q̄siuit ex charitate ⁊ ex cordis feruore. sed viscerū dolore.q̄ ꝓmes de ventre ei⁹ scaturierūt.Sed alios peccatores xp̄us ad se traxit ⁊ adhuc ꝓtinue trahit vt sua miscdia appareat immēsa.⁊ hoc facit q̄cq̄ tribulatōe.sic̄ traxit regem Manassen. vt hr̄.ij.Paral'.xxxiij. Q̄cq̄ interna vocatōe.de qua dicit.b.Hiero. in originali.Certe fulgor ip̄e ⁊ maiestas diuinitatis occulta q̄ etiā in humana facie relucebat. ex ꝓmo ad se videntes trahere poterat aspectu Et declarat p sil'e. Si inq̄t in magnete lapide hec ꝫtus esse dicit̄ vt annulos ⁊ festucas sibi copulat .quātomagis dñs oim creaturarū ad se trahere poterat quos volebat.Hec Hieron. Et sic traxit ad se Mattheū q̄n ad eum dixit. Seq̄re me.qui statim relictis omibus secut⁹ est eū. ⁊ hoc volunt ꝫba p̄dicta que ad ip̄m dixit xp̄s. In caritate ꝑpetua dilexi te.ió amo te ⁊c̄. In q̄bus ꝫbis circa gl'osū apostoli cōuersionez tria describunt̄.Primo eterna dei caritas mouens cordialit̄.Secūdo eterna vnitas vincēs actualit̄.Tertio benigna paternitas attrahēs finalit̄.Quo ad ꝓmum dico q̄ in ꝫbis p̄libatis tangit̄ eterna dei charitas mouens ꝓmordialit̄ ⁊ hoc ibi In charitate ꝑpe.Circa q̄d notandū.

L Ari.in li.methe.dicit.Sol est causa efficiens ⁊ mouēs oim impressionū.q̄ caliditate sua agit i terrā resoluēdo vapores ⁊ exalatōes a ẽra ascēdentes.eosq̄ subtiliat ⁊ ad se trahit. q̄bus si nihil frigoris obuiat.ascendūt ad locū estus.⁊ ex ill' calide impressiones generāt̄ sicut fulgur ⁊c̄. Sed si tales exalatōes habuerint frigus obuians.manent in media regiōe aeris.vt etiam in infima ex q̄bus tunc pluuia vel nix generatur. Ita xp̄us dñs noster q̄ est sol iusticie est cā mouens ꝙuersionis peccatorū.q̄ dicit Osee.xiij. Oisr' pditio tua ex te. saluatio tua tm̄ ex me. Et vere nisi ip̄e moueret cor peccatoris .neq̄q̄ ꝙuerteret̄.Recte sicut sol si non traheret ad se vapores p calorē.impressiones minime generarent̄.Ita agit xp̄s sua fecūda charitate in ẽra/neos peccatores terrā nimiū amātes.⁊ eos sb̄tiliat vt reiciāt terrestreitatē.Sicut factum est de maria magdalena q̄ nimium dilexit terrena Sed xp̄s eā tm̄ igniuit.vt ex mag̃ feruore pctā sua defleret.⁊ tota vita sua accēsa talit̄ pmaneret.vt dr̄ Luc.vij. Sic hui⁹ veri sol iusticie eēna charitas fuit motiuum ꝓmordiale ꝙuersionis

B beati Matthei.Et hꝫ tribus modis. Mouebat em̄ cor ei⁹ fulgore.feruore ⁊ dulcore. Per ꝓmā motōz fugabat cecitatē.p secūdā frigiditatem.p tertiā vanitatē.Ita vt hñ dicere potest cū.b.augl.li.x.cōfes.c.xxvij.Corruscasti ⁊ splēduisti ⁊ fugasti cecitatē meā.Flagrasti ⁊ induxisti spūm ⁊ anhelo tibi esurio ⁊ sitio. tetigisti me ⁊ exarsi in faciem meā. Primo igit̄ ꝑpetua charitas xp̄i mouit cor beati Matthei fulgore fugando cecitatē. Recte em̄ sicut sol materiā/ma ne oriens noctis fugat tenebras infundēdo claritatem. Ideo dicit beat⁹ Greg⁹.in omel'.pentecostes.Charitas est ignis nō cōburens sed illuminās.nō consumēs sed lucēs. Ideo suo fulgore ꝓmo a mente homis fugat cecitatē.⁊ incipit cognoscere veritatē a via erroris declinando. Sic factum est de beato matthEo ap'lo q̄d figuratum legit̄ Cañ.iij.Salomō fecit ferculuz de lignis libani cuius reclinatorū fecit aureuz ascensum purpureū ⁊ colūnas argēteas. Spiritualit̄ p ferculū intelligit̄ cor homis ⁊ huius gl'osi apostoli quo verus salomon incessanť refebat̄.⁊ illud fuit de lignis libani.hoc est cādidationis q̄n fuit illuminatū fulgore veritat̄ caritate ꝑpetua manente. Ascensuz aūt fecit purpureū.q̄n ip̄um in vltia pfectiōe p martyrium purpurei sanguinis cōsummauit. Secūdo perpetua charitas nouit cor huius apostoli feruore fugando frigiditatē.q̄ in ip̄ius corde añ superabūdauit iniquitas ⁊ refriguit diuina charitas. Matth.xxiiij. Ideo ad cōuersionē mouit ip̄m ignis iste ꝑpetue charitatis quem beatus aug⁹.li.x.cōfessio.c.iij.desiderauit dicens O ignis qui semp ardes ⁊ nūq̄ tepescis deus meus accēde me. Et quare desiderauit istū ignem? certe ideo.quia nihil tam durū ⁊ ferreum quod nō amoris igne accendat̄ ⁊ vincat̄.vt dicit aug⁹.li.j.de moribus eccl'e contra manicheos. Hic assimilat̄ fonti.de quo idem in li.de ciuitate dei.in quo q̄dem accense facule extiguntur.extincte ꝫo accendunt̄. In hoc fonte charitatis accensus fuit beatus Mattheus q̄ extinctus fuit amore mūdi ⁊ pecuniarū.q̄ refert Tytus q̄ romani pingebāt deaz fortune habētem faciem splendidā ⁊ aliam obscurā.⁊ hanc habentem chartā añ se.amor mundi extinguit charitatem dei ⁊ excecat mentē homis q̄ non cogitat diem mortis nec extremi examis. Tertio ꝑpetua dei charitas mouit cor huius apostoli glorioſi dulcore fugando vanitatē. q̄n em̄ charitas dei mouet cor hois tunc dissipat omnes vanitates mūdi. Ideo dicit Bern̄.li.de diligendo dominū. O iugū sancti amoris q̄ dulciter capis laqueo. suauit̄ premis . delectabiliter oneras. Nec mirū.quia fm Hugo.de sacto victore.Amor est dulcedo saporis intimi.⁊ q̄nto ardentiꝰ amat tāto suauius gustat. Iste gloriosus ap'lus qui gustauit dulcorez huius charitatis ꝑpetue mor⁹ fuit ad sequendū christum O si ille amor ꝑpetu⁹ etiā nos mouēt vt xp̄um cū ap'lo seq̄remur.⁊ b ad ꝓmū. Quātū ad scōm tāgit̄ int'na dei vnitas vicēs actual'.ibi dilexi

E te. Referunt naturales. aq̃la diligit pullos suos triplicit. ꝓ dulci eoꝝ sanguie nutriēdo sicut dicit Greg⁹. sup Job. Añ ei⁹ pulli sūt recenter nati ⁊ ad capiendū grossiorē cibū inuali di tunc sanguinē dulciorē ⁊ liquidiorē hūorez pde in ore vomit. Secūdo diligit eos sapiēter. qz naturali industria gemmā quādam q̃ dr achates in nido reponit. vt sic pullos suos custodiat a morsu reptiliū venenosorū. vt dicit ꝑ. in spe. na. Tertio diligit eos fortit. ⁊ pullos suos cape volentib⁹ defendit ⁊ fortit se oppoit. Jō q̃ ne ledant ꝙ sueuit illos portare in dorso quādo mutat nidū vt dicit Rabi salomō sup Exo. Mystice his trib⁹ modis celestis aq̃la. aquila inq̃m grādis ⁊ magrū alarū q̃ venit ad libanū ꝫ est in corpus marie candidissimū ⁊ tulit ō ea medullā cedri. i. corruptōz corpis sui sanctissimi. Ezech. xvij. Dilexit. b. matheuz apostolū ꝓ dē dilexit eū dulcit vocādo p amorem. de quo dicit. b. Diony. li. iij. dedit nomi meo diuinū ⁊ humanū amorē quē esse ꝛrutem dicimus vnitiuā. vt dicit aug⁹. in li. ō vtilitate credendi. Quid est amor nisi q̃dā vita duo copulans amātē ⁊ qđ amat. Jō bñ ⁊ ꝙgrue dici pōt deꝰ illud. ij. Re. xij. Vocauit nomē ei⁹ amabil dño eo q amaret eū dñs. Sc̃do dilexit i ꝑm sapient. de peccatis ꝑteritis tanq̃ a venenosis ꝑpentib⁹ iustificando. ꝫ em̃ fuit sapient amare qđ in amando culpā abluit. qz nō venit vocare iustos sed peccatores. Mat. ix. ⁊ Lu. v. Sed
F di. quō xp̃us dilexit eū sapient ex quo in charitate ꝑpetua dilexit eū cum adhuc pctōr esset. et peccator a nullo diligit sapient. vñ ps̃. Inimicꝰ odio habui? Respondet q xp̃s dilexit eū valō sapient. licet diligeret eū cū adhuc esset pctōr. qz nō dilexit eū ad ꝫ vt peccator maneret. qz te ste sapiēte. Altissim⁹ odio hz peccatores Ecci. xij. Sed dilexit eū vt iustus fieret. Nō q̃ dilexit eū vt fuit peccator sz vt iustū futurū. vel pōt dici q sp dilexit eū sapient q̃tum bon⁹ ⁊ iust⁹. qz licet esset pctōr ꝑm tps tm̃ iustus ꝑm dei prouidentiā. ⁊ ꝑm ꝫ dilexit eū sapient. ⁊ potuit dicere illud. Jacob dilexi esau odio habui. Malach. j. Jacob interp̃tat supplantator ⁊ significat corr ptitū ⁊ penitentē vitia supplantantem Esau interp̃tat vanus vel frustra. ⁊ significat carnē vanitatē mūdi ꝑpetrantē. Jacob aūt dilexit dñs. i. Mattheū vitia p pniam penitētē. sed Esau odio habuit adhuc vitia ꝑpetrantē. Tertio dilexit eū dñs fortit a peccatis futuris eū p̃fuando. iō potuit dicere illud Bern. Añ ignorabā me instruxit. q̃ errabā me induxit. q̃ steti me tenuit. q̃ cecidi me erexit. quando iui me auxit. q̃ veni ad ip̃m me suscepit. Pro omib⁹ his qđ rependā nō habeo. nisi tm̃ vt eū diligā. Nō em̃ meli⁹ ⁊ decenti⁹ q̃ p dilectōem rependit. qđ p dilectōz datū est. Quantum ad tertiū subiungit paterna dei benignitas attrahens finalit cum subiungit. iō attraxi te. Ubi nota tria sunt que naturalr attrahūt. s. caliduz. vacuū ⁊ tractus a tota specie. Videm⁹ enim q calor solis attrahit rarissimos vapores. ⁊ tādē condensat in nubes. Ita etiā inuenim⁹ circa cōuersionem sancti Matthei. Ex calore attraxit eum diuina charitas ⁊ magnificētia. ex vacuo diuina bonitas ⁊ ꝓuidentia. ex tota specie diuina pietas ⁊ clementia. Primū patz. pōt enim videri sensibiliter q calor hz naturā attrahendi aliqua supra suā naturā extra locū ꝓprium vt patet de calore sol. Similit patz ex illo. Si q̃s in aliquo vase vitreo candelā posuerit ⁊ ori illius vasis applicauerit aquā. sic q sit obturatum ex calore in supma parte vasis videbit attrahi aquā ⁊ ascendere vsq̃ ad vitri summitatem. Ita recte trahit calor diuine charitatis et magnificentie cui⁹ egressio a summo celo ⁊ occursus ei⁹ vsq̃ ad summū ei⁹. nec est q̃ se abscōdat a calore ei⁹. Calor igit diuie charitatl quo dāmō cōpellit diuinā libtatem ⁊ magnificētiā vt hoīes ad se trahat. Sed di. exquo deus est omipotēs. quare nō oēs hoies ad se trahit. sed trahit aliquos ⁊ aliq̃s nō? Respōdet q nō ex G
parte dei sed ex pte hominū est defect⁹. Recte sicut homo cadēs in foueā p se. q nō extrahit ꝫ non est ex pte trahentis si qui trahit nō porrigat manū vt extrahat. Sic deus nulli deficit peccatori. sed inquantū in se est vult omēs homines saluos fieri ⁊ ad agnitōez veritatis puenire. qz venit in mundū peccatores saluos facē vt dicit ap̃lus. j. Timo. j. Sed peccator fac obstaculum. ⁊ hec est causa quare nō pōt moueri feruore sue dilectōis. qz nō sunt oēs ei⁹ dilectōnis capaces. qz licet ip̃e oib⁹ hoib⁹ ꝓpetuā charitatē misit. ex q̃ facit ip̃m hoiem amatorem. tm̃ nō oēs sunt in hac dilectōe. qz sibi finem alium ꝑferunt. p quem extra dilectōnem ceciderunt. vel etiā in simili. Cōuat em̃ q sol suo lumine eq̃lis est omibus naturalibus vel saltem in mltis ⁊ tamē non omia q̃bus equalit est ꝑsens participant equalit eius fulgorē. nec etiā omia p ipsum trahunt vt grauia. sed attrahit leuia. Sic etiā q xp̃us nō trahit omēs peccatores. causa est quia sunt indispositi atq̃ nimia mole peccatorum aggrauati. ⁊ nō sunt in voluntate ea dimittendi. Secundo traxit beatū Mattheum diuina bonitas ⁊ ꝓuidentia scz ad ea ad q̃ erat eternalit predestinatus. sicut ⁊ quemlibet aliū trahit predestinatum. ne vacuaz contigat eternam ꝓuidentiā remanere. ⁊ hoc est quod dicit Joh. vj. Omne qđ dat mihi pater ad me veni et. s. ꝑm diuinā ꝓuidentiā. Tertio traxit eū diuina pietas ⁊ clemētia inq̃tuz traxit ip̃m ad se expellēdo ab ipo miseriā ⁊ defectū. Hoc enim prie attribuitur misericordie et clementie. et sic

fuit tractus a tota specie. Recte sicut magneti ex tota ꝑpetate speciei ⁊ nature sue cōpetit at/ trahere ferrū. sic diuine miscōie cōpetit attra/ here ad se homies. Et iō tractus diuie miscōie hz aliq̄lem similitudinē cū magnete. de quo di cūt naturales ⁊ pⁿtim Diascorides. q magnes seu adamas ver⁹ capiti dormientis mulieris si caute supponiť scire poterit marit⁹ an sit casta vel infideľ Si fuerit casta ⁊ fideľ. dormiēdo am plecti cogiť virū suuz. Si vo fuerit infideľ ab eo subito, resilit ⁊ velut p̄sentia lapidis indig̃ subito de lecto cadit. Sic silr q̄ tractū diuie mise ricordie in se sentit. subito vi h⁹ tract⁹ i āplexū se totalr ꝓuertit dicēdo Cañ. j. Trahe me p⁹ te Infideľ aūt de p̄sumptōne ipius miscōie a vo cito se diuertit. Jō iste gl'osus apls Matthe⁹ cū tractum hmōi a tota specie diuie nature sen sit. ad eius amplex⁹ cito se totaliť conuertit. q surgens secut⁹ est eū. Et hoc quo ad tertiū.

Sermo tertius de eodem.

Vidit iesus homi=

nem sedentē in teloneo Matthеū noie ⁊ ait illi. Sequere me. Mat. ix. Mar. ij. Lu. v. Naturaliť videmus q in via lubrica ⁊ luto sa interdum hoies maculanť ⁊ labunť. ideo ne cesse est hanc mundā esse. Fit aūt mūda dupli citer. aut p exiccatōez sol' in estate. aut congela tōnem frigoris in hyeme. Scimus nāq in hye me q̄n frigus terrā ligat. tunc etiā viā lubricam mūdat. Jta in estate q̄n sol feruētius terraz re= spicit. platee ciuitatū desiccanť ⁊ a lubricitate
A vie expurganť. Mystice p viā lubricā intelli gitur mūdi amor q̄ est lubricus ducēs ad lapsū ⁊ ad mortē. vt dicit sapiēs ꝓuerbiorū. xiij. Est via q̄ videť homi iusta. nouissima aūt eius ducunt ad mortē. De hac via ponit exemplū Petrus alphunti⁹ de q̄busdam pegrinis q̄ dum irēt in quandā ciuitatē. via illoꝝ est diuisa in duas p tes. quarū vna p ciuitatē ⁊ vadū. altera p pon tem ducebat. ⁊ cū sic starent dubij videŕt senez q̄sierunt q̄ illarū viarū citius duceret ad ciuita At ille. Breuior inq̄t est via p vadū duob⁹ mi liaribus q̄z p pontē. sed tm̄ citius potestis p pō tem q̄z p vadū transire. qō q̄dā audiētes senez illū deriserūt ⁊ p vadū transierūt. sed aliq̄ sub mersi sunt. alij aūt bona sua pdiderūt. sed ipsi vix transnatauerūt. Illi aūt p pontē salui transi ierūt. Spūalr aūt nos oēs sumus pegrini in h̄ mūdo. q⁹ nō habemus h̄ manentē ciuitatez sed futurā inq̄rimus. ad Heb. xiij. Ciuitas aūt ad quā tendim⁹ est hec de qua dicit ps. Gl'osa di. cta sunt de te ci. dei. Ad hāc q̄daz volūt venire p pontē q̄ est artus ⁊ angustus significans hāc viā de q̄ Mat. vij. Angusta est via q̄ ducit ad vitā ⁊ pauci sunt qui inueniūt eam. ⁊ illi in hac via ambulantes sunt securi. Alij ⁊ heu q̄si ma xima pars ambulat p aquam voluptatis elatō nis ⁊ cupiditatis. ⁊ illi vt timendū est p̄icitan tur ⁊ peunt. Ubi inquit Alanus in libro de bre uitate vite. sunt fortes ⁊ nobiles huius mundi amatores quos vmbra mortis obtexit. Ibi vt frequenter in ista via ambulātes cadunt in p/ fundum inferni. nisi p̄issimus dñs p frigus tri bulationum ⁊ penarum lubricitatem expurget culpam. quia fm Bern. in Fmone. Multi cuz sentiunt penam corrigunt culpā. Sicut ptz de rege Manasse qui vinctus cathenis a rege ba bylonis coꝛrexit vitā ij. Paraľ. xxxiij. Uel ni si q̄ idem misericordissimus dñs qui est sol iu sticie oculť misericordie sue rⁿspexerit peccatorē ⁊ exiccauerit lutum peccati ⁊ fetorē. sicut fecit Petro quem respexit post negatōem vt exiret ⁊ fleret amare. Matth. xxvj. Sic etiam fecit Matthеo quem respexit fm Bedam in ome. nō tm̄ coꝛporeo intuitu sed etiā interne misera tōnis aspectu. ⁊ in eo exiccauit omnē lubricita tem terrene cupiditatis. de quo dicit euāgeliū Vidit iesus hominē sedentē in teloneo. Jn q̄ q̄ dem tria describunť. Prio breuiter sana respe ctio diuine pietatis. ibi. Vidit iesus. Secundo vna rep̄hensio humane prauitatis. ibi. respon dentes pharisei. Tertio bona excusatio supne B maiestatis. ibi ait iesus nō est Circa q̄ sciendu fm Aristo. li. animaliū. Caladrius est auis al bi coloꝛis nullā habens partē nigredis. ⁊ hui⁹ est nature quando aliq̄s graui infirmitate deti netur. si egritudo est ad mortē. caladrius auer tit faciem suā ⁊ sic egrotans sine dubio moriť. Si autē infirmus debet cōualescere. caladrius visum suū figit in ip̄m ⁊ intendit in eū quasi ap plaudens ei. Per hanc autē intelligiť dñs no ster ihūs christus qui est totus albus ⁊ cādid⁹ fm illud Cañ. v. Dilectus meus candid⁹ rubi cūdus ⁊ electus ex milibus. ⁊ nullā habēs ma culam nigredinis delictorū. quia est candor lu cis eterne ⁊ speculū sine macula. Sap. vij Iste purissimus dñs duos habet oculos. s. dextruz quo respicit bonos. ⁊ iste est oculus g̃tie. de h̄ dicit Gen. iiij. Respexit dñs abel ⁊ ad munera eius. Habet ⁊ oculū sinistrū quo respicit pecca toꝛes. ⁊ iste est oculus misꝛicordie. ⁊ hunc si ab eis auerterit sine dubio moꝛienť eternalr. Jōo dauid q̄ fuit spūalr infirmus petiuit dicēs Re spice in me ⁊ miserere mei. q⁹ inops ⁊ paup suz ego. Si vo xp̄s infirmū peccatorē respexerit o- L culo misꝛicordie non moriť in pctis. Istis duo bus oculis rⁿspexit Matthеū. oculo miscōie q̄ sibi peccata dimisit. ⁊ oculo g̃ie quo ip̄m i apo stolū elegit. Nō ⁊ b. Matthe⁹ restať p seip̄m in euāgelio hodierno dicens. Vidit ihesus ho minē sedentē in teloneo. Et enumerat hic tres i firmitates in quibus ante vocatōz laborabat. a quibus ipsum verus caladrius Christus pio

intuitu liberabat. Prima infirmitas. quia fuit terren⁹ p cupiditatē quā tangit vidit hoiez nō virū. hō dr ab humo de q̄ fact⁹ est Gen. ij. Formauit igit dñs hoiez de limo tre. Matthēus igit diligēdo terrena fact⁹ē terren⁹. qr dicit. b. Aug⁹ Talis est vnusq̄sq; qualis ē dilectio sua Si diligis terrena. tra es. si diligis deum deus es. Et bñ dr auar⁹ hō terra. qr videmus q terra i supficie ē ornata floribꝰ t herbis. t i medio ditata thesauris inumerabilibꝰ. t i imo ē repleta doloribꝰ t tormētis. qr i inferioribus terre credunt eē supplicia dānatoꝝ. Ita auar⁹ siue diues terren⁹ decorat in supficie corporis fulgētibꝰ vestibꝰ. quēadmodū ille auar⁹ Luc. xvj. qui induebat purpura t bysso. Interius vo ē ditat⁹ magno thesauro. s. aīa de q̄ apls. ij. Cor. iiij. Habētes thesaurū in vasis fictilibus .i. terrenis. vel etiā i cistis est ditatus infinitis thesauris. Sed tñ quātūcunq; sit exteri⁹ ornatus. interi⁹ est doloribꝰ plen⁹ t tormētis. quia hz vermē p scientie remordentē. ignē auaricie estuantē. de q̄bꝰ dr Esa. vlt. Vermis eoꝝ non morietꝰ t ignis eorū nō extinguetur. Et habet sollicitudinē suffocantē t tristiciā exiecātē. Sm illud Eccs. v. Cibus diebꝰ vite sue comedit i tenebris t in curis multis t in erūna atq; tristicia. Scda infirmitas qr erat in bonis opib⁹ remissus p torporē. t h̄ innuit cū dicit. sedentez. h est a bono ope cessantē. Tria sunt loca. celuz infern⁹. t mūdus. Celuz est locus deputat⁹ ad sedendū t quiescēdū. Sm illud Mat. xix. Cū sederit filiꝰ hois i sede maiestatis sue sedebitis t vos sup sedes iudicātes duodecim tribꝰ isrl. t Apoc. xiiij. Ammodo iā dicit spūs vt requiescant a laboribꝰ suis. Infern⁹ aūt deputat⁹ ē ad iacendū. Sm illud Prou. xiij. Jacebūt mali añ bonos t impij añ portas iustoꝝ. Ibi proculcatra habēt tineas demolientes. p cooperimēto vermes corrodentes. Sm qđ p̄dixit Esa. xiij. Subter te sternetꝰ tinea t operimētū tuuz vermes. Mūdus vero deputat⁹ē nō ad sedēdū nec ad quiescendū sed ad standū. hoc est ad pugnandū t in bonis ambulandū. ad qđ monet apls. State succincti. Sic stetit dauid qui dixit. Steterūt pedes nr̄i in atrijs tuis hirlm. Tertia infirmitas ē q erat secularib⁹ irretit⁹ p sollicitudinē. t hanc tangit cū dicit in teloneo Matthēus enī erat telonari⁹. qđ q̄dē negocium fit raro sine peccato. Sm Greg. qr cōiter sumūt vltra p̄ciū a iure cōstitutū. Sz qr cesares teloneū posuerūt. qđ ipi ponūt p iure seruarī. vt habeꝰ institu. de iurē gentiū. t d constitu. c. canonū statuta. Tūc pōt esse sine pctō si illa pecunia seruetꝰ p stratis pacificandis et pōtibus reparandis. t qñ capiꝰ illud qđ iura impialia statuerūt vt a q̄ttuor euntibus vnus nūmus. ab eq̄te dimidi⁹. a curru onusto quattuor exeū do t redeundo. Sed a psonis ecclesiasticis de rebus eoꝝ non debēt exigi telonea. qr sūt ab illis immunes. Si ab ipis exiguntur a personis singularib⁹. sunt ipo facto excōicati. Si autē a cōitatib⁹. subijci debēt interdicto Et ratio q̄re ab eis nō sunt sumenda telonea nec ab eoꝝ familia. qr debēt deum p salute regni exorare vt totus mūdus eoꝝ orationibus adiuuetꝰ. Si tñ p̄sbr vel alij religiosi ducerēt bona sua vt mercimonia ad vendendū. tūc a teloneo mīme sūt imunes. C. de vecti. l. ex p̄statiōe. Et qđ dictū ē de sacerdotib⁹. ē etiā intelligendū d militib⁹ qr illi sunt pro bono cōi. quare merito a donis cōibus sunt exempti. C. de vecti. t commissis. Etiaz scias q telonea noua instituenda nō sūt nam q̄ ea exigūt sine cōsensu p̄ncipū aut regū. si monīti nō desistāt. cōione careant xp̄iana. vt patz de censi. t exactio. c. innouam⁹. p alexandrū tertiū. q soli reges aut p̄ncipes instituere habēt nouoꝝ teloneoꝝ ptātez. Et solū itelligitꝰ de reb⁹ q̄ gerunt ad vendendū. q̄ enī faciūt portare vinū vel bladū ad suū vsum t familie. nō tenentꝰ ad pedagia vel telonea. etiaz si p̄traria p̄suetudo eēt vt dicit Hosti. qr nō sūt dāda telonea nisi de rebus q̄ causa negociationis deferunt. vt. ff. de publi. vecti. Cōcor. Bern̄. Sed qr nō recte seruant telonea. Sm ea. ideo cōmittunt peccata q̄bus aīa infirmat. A q̄ infirmitate t alijs duab⁹ Matthēū dñs eripuit. qñ euz misericorditer inspexit. t ad se vocauit dicēs. Sequre me. nō tm̄ incessu pedū. vez etiaz incessu morum. sicut exponit Beda in omel. Et hoc Sm eundē diuina p̄uidentia fieri disposuit. vt nullū enormitas pctōꝝ suoꝝ desperādū venia reuocaret. Jdo dicit. b. Aug⁹ Nemo a dei pietate diffidat. qr maior ē misericordia ei⁹ q̄ nr̄a miseria. Quisq̄s ergo ad deuz toto corde clamaue/rit. exaudiet illū qr misericors ē. Et sic q̄ misericorditer vocauit. b. Matthēū cupiditatib⁹ t lucris inhiantē. multo magis te suscipiet ad ip̄m fugiētē t clamātē. Jdo p̄tra desperātes d dei gr̄a exclamauit. b. Bern̄. in ser. O res inq̄t p̄fusa. o res mōstruosa pctōꝝ desperātiū d dei misericordia. cū oia pcta originalia venialia t mortalia ab origine mundi cōmissa. diuine misericordie cōpata sunt q̄si vna gutta aq̄ ad eā quā pelag⁹ toti⁹ mar⁹ p̄tinet Et illud adūtit Matthe⁹. iō surgēs secut⁹ est eū. Circa qđ notandū aliq̄ sūt impedimēta impediētia xp̄m seq̄. amor diuitiarū. amor parentū. t tpaliū sollicitudo. de q̄bꝰ dr Luc. ix. q q̄daz dixit ad xp̄m. Sequor te q̄ cunq; ieris. Cui dñs. Vulpes foueas habent t̄. Ait aūt ad alterū. Sequre me. Et ille. Dñe p mitte me p̄imū ire t sepelire patrē meū Et alter dixit. Dñe sequar te. sz p̄mitte me p̄imū renūciare his q̄ domi sūt. Ecce sollicitudo. Sz hec p̄dicta matthēū a seqla xp̄i nō retrahebāt. Non

amor diuitiaꝝ.qz statim relict⁹ oīb⁹ secut⁹ ē eū. Luc.v. Nec etiā amor pentū vel amicoꝝ. Nō eni sic helisē dixit qñ vocatus fuit ab helia. Oro inq̄t te osculer p̄mū p̄rez meū ⁊ mrez meā ⁊ sic seq̄r te.iij.Reg⁹.xix. Non etiā sollicitudo tpaliū retraxit.qz mox vt ip̄m xp̄s vocauit cō tinuo relinq̄t teloneū.nec dños suos timēs.rō/ nes vectigaliū ipfectas relinq̄t.⁊ xp̄o pfecte ad hesit. Gz di.q̄re nō vocauit matthēū statim cū petro ⁊ ceteris.sz p̄us fecit signa ⁊ sanauit socrū petri febricitātē tāgēs manū ei⁹. Mat.viij. et paliticū quē miserūt p tectū añ ip̄m. Mat.ix Marc.ij.⁊ Luc.v. Ad q̄ dicēdū. ex q̄ xp̄s est cognitor cordiū ⁊ volūtatum .vocat qñ sentit hoiem dispositū ⁊ abilē.sz in vocatione aliorū matthei⁹ fuit indispositus ad vocatiōez. Jō etiaz dic̄ Simō de cassia. Dei⁹ q̄ hoiez ad imaginē et sīlitudinē suā fecit ꝑut ab eterno p̄uidit ⁊ p̄no scit vocat. eteni cū toto genere hō abijt. Saluator eni noluit venire in p̄mo scō tetrio ⁊ q̄rto anno vel millesimo anno.sz i sexto vbi gen⁹ humanū fuit abile.hec ille. Et illa ē rō q̄re alīq vocāt alij ñ.qz q̄s vidit dispositos vocat aliq̄s i iuuētute vt scīm Nicolaū Titū Barbarā Agnetē ⁊c. Alios vo in senectute. Dei q̄.b. Greg⁹ xxix.moral⁹. dic̄. Misericors de⁹ q̄ pctā hoiuz tollerat ⁊ cū iam viciniū finem respicit plerūq; mētes peccātiū imutat. Et subdit euangelista. Et factū est discūbēte eo in domo.s. Matthei qz vt dicit Lucas fecit ei ꝙuiuiū magnū in do mo sua.vbi dicit glo. Ille q̄ p̄us faciebat cōui uia publicanis . postea fecit xp̄o ⁊ discipulis. Istud aūt ꝙuiuiū fec̄ in signū sepationis. Nñ eni duo amici debēt ab inuicē separi ꝙuiuiū fa ciūt. Duo amici erāt Matthe⁹ ⁊ mūd⁹. volēs aūt matthe⁹ ab amicicia mūdi separi.hmōi cō/ uiuiū exercuit. Matthe⁹ igit̄ publican⁹ inimi cicias cū xp̄o habuit. tū qz officiū habebat qđ sine pctō fieri non poterat.tū qz publice pecca bat.sz nūc xp̄o pfecte recōciliat⁹.ei ꝙuiuiū i si gnum eterne degustationis fecit. Jō dicit glo. sup illō Luc.v. Fecit ꝙuiuiū ⁊c. qz domicilio xp̄m recepit interi⁹ maximis exuberātiū pascitur delectatiōib⁹ voluptatū Fecit inq̄t ꝙuiuiū magnū nō solū rōne voti. qz cū magno affectu ⁊ desiderio xp̄m recepit.sed etiā fuit magnum rōne inuitatoꝝ q̄ fuerūt xp̄s ⁊ discipuli.⁊ non solū illi.sed ⁊ multi publicani ⁊ pctōres venie/ tes discūbebāt cū eo ⁊ discipuli ei⁹. O quanta hūilitas.o mirāda beniguitas.q; rex celi.fons mūdicie ⁊ speculū sine macla dignaꝝ cū publi canis comedē ⁊ accedē hos ad se pmittit.idcir co Bern⁹ sup Can̄.s. Dino inq̄t ꝑpe mānsuetu dinē q̄ in te p̄dicaꝝ currim⁹ post te dñe iesu xp̄e audim⁹ q; nō spernis pauperē.nō eni horruisti ꝙfitentē latronē.nō lachrymātē peccatricē.nō supplicātē chananeā .nō deph̄ēsaz i adulterio nō sedētē in teloneo.nō supplicātē publicanū. nō negātē discipulū.nō psecutorē discipulū.ñ ip̄os crucifixores tuos.i odore hoꝝ vnguētoꝝ tuoꝝ currim⁹. Tūc seq̄t scōz p̄ncipale. Et vidē tes pharisei q̄ sp xp̄i facta male interp̄tabaꝝ ⁊ q; xp̄s fecit peccatori i bonū.ip̄i vterūt in mur mur ⁊ i malū ⁊ venenū. Jō dicebāt discipulis ei⁹.s.iesu. Quare cū publicanis ⁊ peccatorib⁹ māducat mgr̄ vester? Ad hanc certe interroga tionē potuissent discipuli rñdisse. Jō faciyt q; exēplū sue ꝙuersatiōis vos traheret ad termi/ nū ꝙuersionis. Et ē notādū q; pharisei habue rūt q̄druplicē infirmitatē. vna fuit murmura tionis q̄ murmurabāt ⁊tra apte bona. Contra quā dic̄ Sap̄.s. Custodite vos a murmuratione ⁊ detractiōe pcite lingue. Alia erat infirmi/ tas p̄sūptiōis. q; p̄sūpserūt rep̄hēdē maiores ⁊ meliores se.s.xp̄m.eo q; pctōres recipiebat ⁊ discipulos q̄ cū peccatorib⁹ comedebant. Ter tia erat elationis.qz se iustos credebāt ⁊ alios tā q̄ peccatores despiciebant.sic illi Luc.xviij dixit dñs ad q̄sdā ⁊c. Quarta erat infirmitas temerarie suspicatiōis.suspicabanꝝ eni ⁊ iudi cabāt Matthēū adhuc esse publicanū. quem dñs elegerat i sctm̄ discipulum.adhuc suspica banꝝ peccatorē.quē elegerat i eccl̄ie doctorem Adhuc ip̄m eē auaꝝ ⁊ cupidū.quē elegerat in martyrē p̄ciosū. Jō xp̄s excusat ip̄m ⁊ alios pctōres.nō ē op⁹ valētib⁹ medic⁹ sz male ha bētib⁹ Sup q̄ dic̄ Aug⁹. Aliud ē sanū eē aliud insanabilē.q̄ san⁹ ē non eget medico.q̄ egrotat cū spe sanabilis ē.sz q̄ egrotat cū desperatiōe i sanabilis ē. Ex q̄b⁹ vbis Aug⁹. habeꝝ q; q̄daz sūt sani.q̄dā infirmi sz sanabiles Alij infirmi ⁊ incurabiles. Sani aūt non egēt medico nisi fo rte ad sanitatis cōfuationē. Sanabiles egēt ad curationē . Incurabiles nō nisi ad quādā vite plōgationē. Sani sūt viri sancti.isti egent me dico quātū ad sanitatis ꝙseruationē. Non eni egēt medico quātū ad curationē a mortali pec cato aut culpa .egēt aūt quātū ad ꝙfuationē i gr̄a. Sanabiles autē sūt pctōres penitētes.isti indigēt medico q̄tū ad curationē culpe ⁊ q̄tū ad gr̄e impetrationē.qz eā non hñt. Incurabi les aūt nō indigēt medico q̄tū ad curationem culpe.qz ip̄am curationē nō req̄rūt.indigēt tñ q̄tum ad plōgationē ⁊ expectationē ⁊ pniam. ꝓm illō Esa.xxx. Expectat dñs vos vt vr̄i mi sereaꝝ. Sup q̄ dic̄ Aug⁹. Noli te negligē q; te de⁹ pi⁹ expectat . qz quāto diuti⁹ expectauerit vt emēder̄.tāto grauius.iudicat si neglexeris Subdit i euāgelio. Eūtes discite q̄d ē.s.illō qđ scribit Osee.vj. Volo misc̄diaz ⁊ nō sacrificiū q.d.ꝓm Chry. Cur accusat⁹ me q; pctōres corrigo ⁊ emēdo.q̄ deū ⁊ p̄rez inculsate? Sicut eni ille vult emēdationē pctōz.sic ⁊ ego. Non eni veni vocare iustos sz pctōres ad pniaz.ꝯ dicit

hilari⁹ oīb⁹. Tu dñe venisti. ⁊ q̄. dicit non veni vocare iustos sz pctōres. sed veni ꝓpter homines. qz nemo iust⁹ fuit i mūdo. qz oēs peccauerūt ⁊ egēt gr̄a dei. Alij sic exponūt. Non veni vocare iustos. s. tm̄. sed ⁊ peccatores. Rabanus aūt sic exponit. Nō veni vocare iustos .s. falsos q̄ de sua iusticia gloriant vt pharisei. sz eos q̄ se peccatores recognoscunt.

¶ Sermo de sancto Mauritio ⁊ socijs eius

BEatí qui pſecutiónē patiūt ꝓp iusticiā: qm̄ ipoz ē regnū celoz. ita scribit Mat. v. Sicut nat̄ales q̄ auz it̄ oia metella meliores ⁊ plēs patit̄ malleatiões. ita etiā vt sine ruptione i tenuissimas laminas dilatat̄. ⁊ lz in ignē ponit̄ non tamen corrumpit̄ ⁊ ꝓsumit̄. sz si q̄d habet impuritatē ⁊ scorie. deponit̄. ideo iter oia metalla apud seculares meli⁹ metallū ⁊ beatius appellat̄ ⁊ possessores suos beatificat. Juxt̄ illud ps̄. Beatuz dixerūt populū cui hec sūt. s. cistas habentes plenas argento ⁊ auro. Mystice. paurū itelligunt̄ beati martyres. Recte eni sicut sine auro null⁹ i regē cozonabit̄. qz paupes nō habētes aurū nec argētū. nō assumūt̄ ad regēdū regnū. Si aūt aurū habuerint quātūcūq; viles sint regna impetrabunt. Sic referť de apostata iuliano q̄ ꝓ aurū qō cuidā vidue fraudulēter abstulit ipeū adept⁹ ē. Sic etiaz sine suffragio martyrū neq̄q̄ adipisci possum⁹ cozonā regni celestis. Nō testat̄ Eusebi⁹ in ſmone. Honorandi sūt martyres tota mētis deuotiōe. sine q̄z meritis suffragio ⁊ fauoze. nemo eēna cozonabit̄ glia ⁊ honoze. Cui alludit Cassio. sup ps̄. Nemo ꝓpria ꝛtute sisti poterit i celestib⁹. nisi sanctoz martyrū p̄cib⁹ adiut⁹. Etiā videm⁹ q̄ als i curijs dñoz nō pōt quicq̄ impetrari sine difficultate. si portat̄ aurū. impetrat̄. Jdo dz vulgariter. Da munera. sumis. munera si nō das. vacu⁹ abib. Jdo scti martyres ipetrāt nob i celesti curia. qō nob p̄cib⁹ nr̄is nō possum⁹ impetrare. Jdo dic̄. b. Amb. in li. de offi. Dedit nobis dñs de⁹ martyres vt q̄ nr̄a ꝛtute ⁊ meritis non valem⁹. saltē eoz meritis impetrare valeamus. Jsti igit̄ sancti martyres inter oēs alios magis sunt tribulati ⁊ malleati ⁊ ad decorē tēpli celestis coaptati. sic̄ figuratū ē. iij. Reg. vj vbi legit̄ q̄ Salomō añq̄ tēplū edificaret fecit ꝑus aptare lapides q̄ essent necessarij tēpli ꝓstructura. ⁊ cuz edificabat̄ null⁹ son⁹ audiebat̄ malleatoz. eo q̄ ex tēplum erāt lapides secti ⁊ politi. Sic martyres q̄s diuina ꝓuidentia elegit ꝓ structura celestis regni. ꝑus b malleo tribulatiōis poliūt̄. ita vt ñ fiat ibi neq̄ luct⁹ neq̄ clamoz nec vll⁹ doloz. Apoc. xxj. Et etiaz hi in igne passionis adurunt̄. nec ꝓ impatiētiā cōsumunt̄. ita vt de ipis dici pōt illō Sap. iij. Tāq̄ aurū in fornace ꝓbauit electos dñs. ⁊ tanq̄ holocausta accepit eos. ideo bñ dicūt̄ bti Sic̄ illi beatissimi martyres Mauricij ⁊ socij eius de q̄b⁹ assumptū ē b ꝛbū themat. Beati q̄ pſecutionē patiūt̄. Jn q̄ q̄dem ꝓncipaliter duo describunt̄. Primo martyrij causa ꝓncipalis. ibi Bti q̄ ⁊c. Secdo p̄mij pausa eternalis. ibi. qm̄ ipoz ē regnū celoz. Circa p̄muz Hugo i didasco. li. iiij. dic̄. Uent⁹ sedul⁹ si pflauerit ipaz terram ꝓstat q⁹ anno fertilitas ꝓsequit̄. Cuius rō ē. qz vent⁹ pozos ꝛre aperit ⁊ fructiferā fac̄. vel etiā qz tūc ꝛra oēs q̄s in se habuit vapozes ꝓ ventū emittit. q̄b⁹ emissis fertilitas seq̄t frumēto. ⁊ sic terra tūc a vulgarib⁹ dz btā. vt sic impleat̄ illud Deut. xxviij. Bñdict⁹ tu i agro ⁊ bñdict⁹ fruct⁹ terre tue. ⁊ bñdicta hozrea tua Mystice ꝓ vētū tribulatio ⁊ pſecutio designatur. ⁊ b ideo qz scim⁹ naturaliter q̄ arboꝛes et herbe odozifere ventis agitate moz q̄lēcunq; hñt odorē ostēdūt seu emittūt. Jdo periuit spōsa Salomonis Cañ. iij. Veni auster pfla hozrtum meū ⁊ fluēt aromata illi⁹. Sic boni xp̄iani flante vēto pſecutiōis bonuz de se emittunt odorē ꝓfessiōis ⁊ laudis. sicut ptz i sanctis martyrib⁹ Mauricio ⁊ socijs ei⁹. q̄ instāte pſecutione Diocleciani ⁊ maximiani suauissimū odorem emiserūt ꝓfessionis dicētes: Non ē in nob̄ formido. nō ꝓditio. sz xp̄i fidē ꝓfitemur ⁊ hāc nullaten⁹ deseriem⁹. Milites sum⁹ imperator⁹ tui serui aūt quē libere ꝓfitemur xp̄i. tibi debem⁹ militiā. illi innocētiā. a te laboris stipendiū. ab illo vite sumpsim⁹ exordiū. vt dic̄ b⁹ Eucharius lugdunēn⁹ archiep⁹. Et subdit. Cōstātes oīa ꝓ xp̄o tozmēta suscipe parati sum⁹. ab ei⁹ fide nūq̄ discedem⁹. Ecce quō agitati vēto pſecutiōis odozifer⁹ odorē odederūt. Jdeo dicit Greg⁹. Sicut vngenta redolere latius nesciūt nisi cōmota. ita viri sancti omne qō de ꝛrutib⁹ habēt seu redolēt. in tribulationib⁹ ⁊ pſecutionib⁹ innotescere faciunt. Et subdit. Sicut granum sinapis nisi cōterat̄. neq̄q̄ vis ꝛrutis ei⁹ cognoscit̄. Sic vnusquisq; vir cum non pulsatur. letus aspicit̄. Si qua vo illum tritura pſecutionis opprimat. moz qualis sit ostēdit̄. Hāc qō in trāquillitate a domino ꝓcipitur. in tribulatione manifestat̄. hec Greg⁹. Secundo sicut ventus nōnūq̄ magna deijcit edificia ⁊ ea fundit⁹ euertit ⁊ arboꝛes eradicat. Jta pſecutio aliquādo viros magnos a fide abstrahit q̄s fide secedūt xp̄iana. Sicut de hoc legit̄ in vitis patrū. lib̄. iiij. Cum sanct⁹ Zacharius heremū peragraret. inuenit ibi auguriū ⁊ arborē palme ⁊ virū stantem cuius capilli erant sibi indumentū ⁊ manum ad celuz extenderat ⁊ oꝛauit. completa igitur oratiōe cognouit Zachariū esse hominē ⁊ tenens manū interrogauit eum dicēs: Charissime quomodo huc venisti. viuit

ne aliquis in mundo xpianus. Quia tempore suo cum esset in mūdo tāta erat occisa multitudo christianoꝝ q nō crederet q aliquis viueret in hoc mūdo. Cum autē Zacharius eum expediuisset q populꝰ quottidie accipet incrementū. Econtra interrogauit quare illuc puenisset. dixit ei; Ego eps eram ⁊ psecutiōe facta mihi multa supplicia erāt illata ⁊ cum ferre nō possem heu idolis sacrificaui. sz postmodū ductus penitētia. dedi meipm ad sacrificandū in hoc heremo. ⁊ fui hic quadraginta annis i cō/fessione ⁊ obsecratione ad deū ⁊ certitudinem indulgentie hacten⁹ nō accepi. tamē isto anno sū ꝯsolat⁹ ¶Sed iste vent⁹ passionis non potuit
E seducere aut deiicere a fide hos sanctos martyres q̄n capitib⁹ truncarent. manib⁹ trucidarētur. ⁊ pedib⁹ equoꝝ conculcarent. quia sciue/runt q pati. ꝑm quendā doctorē. est tam nobi/le q nullus dignus est pati nisi solus xp̄s q̄ innocēter patiebat. Nullus etiā dignus est pati nisi q̄ ex corde desiderat. etiam pati tam bonuz est q nemo ꝓsoluere pōt. qz facit hoiez dignuz totius boni terrestris pariterq̄ celestis. Ideo legitur q q̄dam doctores inter se disputabant ⁊ quilibet hanc virtutem extollere nitebat. ꝑdi/mus dixit: Si pater celestis in celo aliq̄d melius habuisset. filio suo vtiq̄ in terra dedisset. sz dedit ei pati. ꝑm illō Luc. xxiij. Sic oportuit xp̄m pati. ⁊ ita intrare in gl̄iam suam. Ex quo ostēditur q passio sit optima in h̄ mūdo ⁊ q p̄ ualet gaudia mūdana. Secūdus dixit. Si maria sanguinolētas lachrymas ꝓ vno peccatore fudisset. nō tātū deo placuisset sicut tollerātia tribulationū quā habuit. Et vere sic est. qz pati est tam nobile q patiētes p iusticia beatificā tur. ⁊ deus nihil aliud pōt dare ꝓ eo nisi seipz qō promisit Abrae Gen. xv. Ego ero merces tua magna nimis. Sed cuz pati sit tam nobile q̄ritur quare nos nō possum⁹ pati. Huius tri/plex ē ratio. ¶Primo qz paruā dilectionē habe mus ad deuz ⁊ magnā ad nosmetipos. Secdo qz raro cogitam⁹ de fructu ⁊ vtilitate ipi⁹ pati quā datur⁹ ē nobis de⁹. Tertio etiā qz raro co gitamus q̄d xp̄s sustinuit. Sz hodierni sancti
F martyres pl⁹ deum q̄ semetipos amauerunt: alꝫ psecutionē passi non fuissent. Cogitabant etiā de fructu quē dñs datur⁹ esset eis. hoc ē se ipm. Etiā cōsiderabāt que xp̄s sustinuit ꝓ eis ideo oēs psecutiones patiēter sustinuerūt. qz dicit Greg⁹. Si xp̄i passio ad memoriā reuoca tur nihil ē tam aspez qō nō equo aio tollatur. Cui cōsonat Chry. sup Matth. Si pressuraz mūdi pateris. passionē dñi memora. sic māsue tus patiensq̄ eris. Modo ad ꝓpositū. qz venti psecutionū ⁊ tribulationū pflauerūt has terras bñdictas. hoc ē corpa terrena hoꝝ sanctorū martyrū. ideo nob magna fertilitas est secuta. Recte enī sicut in anno in quo multi venti pflant terrā. multi fructꝰ generant qui sūt hominib⁹ infirmis ⁊ debilib⁹ in solamen. qz recreant eos. Ita ipi p eoꝝ passionē que corpa eoꝝ multipliciter ꝓsūmauit. multa solamina deferre debilib⁹ ⁊ tribulatis meruerūt. Refert etiā beat⁹ Eucharⁱ⁹ q̄ vitam coꝝ cōscripsit. Q̄ que dam mulier filiū suū abbati monasterij erudiē dū tradidit in quo sanctoꝝ martyꝝ corpa reqescunt. quē i breui defunctuz irremediabili luctu plāgebat. Cui apparēs beat⁹ Mauricius cur filiū suuz sic fleret q̄siuit. Querēdit. q̄du viueret a lachrymis nō cessaret. Cui ille. Noli cū flere vt mortuū. sed scias eum habitare no/biscū Nō si ꝓbare desideras. cras ⁊ omnibus dieb⁹ vite tue. si ad matutinas surrexeris vocē eius iter monachoꝝ psallētiū voces audire va lebis. qō illa semp fecit ⁊ vocē filij sui cum mo nachis cantantē semp discernēs audiuit ⁊ ꝓso lata multipliciter fuit. ¶Idē narrat q rex guttu ranic⁹ misit quedā p̄bz i vt sibi de sacrosancti ipoꝝ reliquijs apportaret. Qui cū reliquijs i-petratis rediēs. cuz nauis orta tēpestate piret capsam cum reliquijs fluctib⁹ oppstuit. ⁊ mor trāquillitas magna fuit. ⁊ hoc ad ꝑmū. Qtuz ad scdm ponit pausa p̄mij eternalis cū subiun
G git. q̄m ipoꝝ est regnū celorū. Ubi est notādū ꝑm doctores triplex ē regnū. Primū ē fideliuz aiaꝝ. s. regnū aie. ⁊ illud ē pacificoꝝ vbi ratio impat ⁊ caro obtpat. De q̄ dicit. b. Aug⁹ sup Joh. Recta dom⁹ vbi vir impat ⁊ femina obtēpat. Rect⁹ g̃ hō vbi spūs impat. caro seruit. ⁊ illi bñ dicunt reges ꝑm qō dicit. ¶Prosper in suis sentētijs. Non caret regia ptāte q̄ corpori suo nouit rōnabiliter impare. Vere dñator est terre q̄ carnē suā regit legib⁹ discipline. Illud regnū non ē discordiū. Qui suis aiab⁹ sūt discordes. alioꝝ enī aias regere nō valēt. qz oē regnū in se diuisū desolabit. Luc. xj. Scdm regnū est fideliū cōgregatoꝝ. s. regnū eccl̄ie. ⁊ illud ē per grām vocatoruz. quia nemo assumit sibi digne honorē eccl̄ie seu dignitatē nisi q̄ vocatus ē a deo tāq̄ Aaron ꝑm aplm ad Heb. v. ⁊ habet viij. q. j. in scripturis. ibi addit Q̄ loc⁹ regimi/nis eccl̄ie negādus ē desiderātib⁹. sz offerēdus est fugientib⁹. Sed ꝓhdolor hoc regnū vim patitur a tyrannis a potētibus ⁊ diuitib⁹ q̄ itrant p potentiā cōtra canones. modo pecunijs. mo do p carnē ⁊ sanguinem. modo p seruitia. ⁊ sic q̄si violēt q̄dam rapiūt illō. Mat. xj. Tertiū regnū est celestiū gaudioꝝ. ⁊ illud est solū ꝓp iusticiā psecutoꝝ ⁊ passoꝝ. ꝑm illud Mat. v. Beati estis cū vos maledixerint hoies ⁊ psecuti vos fuerint gaudete ⁊ exultate q̄m merces vestra copiosa est in celis. Nō enī estimare de/bet aliquis vt sine pati regnū celorū possit intra re. cū dicat veritas. Beati q̄ psecutiōez patiūt

ppter iusticiam qm̃ ip̃o⁹ est regnum celorum. huj⁹ figura habet̃ .j. Regl .xviij. ⁊ infra. q⁹ dauid nō potuit regnū israel obtinere nisi per magnas psecutiones quas sustinuit a rege Saul. His finitis tunc fuit in regno stabilit⁹. vt ptz .ij Regl .j. ⁊ infra. Ita etiam ꝑm Aug⁹. Nequaq̃ ad regnum celorū se iudicet puenire .hic qui in area triture nō tundit̃ tribulatione. Deliberēt ergo illi bene q̃ sine pati volunt regnum celorū intrare vel possidere. Ideo ꝑm Ant̃. Non repellas flagella dei a te. si non vis repelli ab hereditate sua. ¶Patiētes enī volūtarie ꝓ christo veri dicunt̃ domini. ⁊ eorū festū cōgrue dominorū nuncupat̃ .vt dicit Greg⁹ in omel̃. sup illo verbo. In patiētia vestra possidebitis alias vestras. ⁊ sic isti beati martyres dñi ⁊ reges dicunt̃ quia regnū celo⁹ suo sanguine acq̃sierūt ⁊ nūc hereditarie possederūt. In q̃ ꝑm Aug⁹. in sermone d̄ vocatione. est tm̃ gaudiū qđ fide non attingitur. spe non cōprehēditur. charitate non capit̃. desideria ⁊ vota trāsgreditur. acquiri pōt. estimari non pōt. In hoc ē gaudium sine fine. eternitas sine labe. ⁊ serenitas sine nube. Ez nos miseri minime hec ꝓpendim⁹ ideo parua pati ꝓ christo ptimescimus. Cōtra quos dicit idez Aug⁹ cōtra faustum. O homo insensate miser ⁊ infelix qui ꝓ tanta beatitudinis gloria sustinere modica ptimescis .cum tamen mille milia martyrio⁹ genera sustinere deberes anteq̃ ab illa felicitate excideres.

¶ De sancto Wenceslao sermo

Q Onstituit eu⁹ dominū domus sue. ⁊ p̃cipē omnis possessionis sue. ita scribit̃ ps̃. ciij. Rex sapiens q̃ habet multos milites in domo sua . nō omnes equaliter remunerat ⁊ exaltat. sed aliquos fac̃ cancellarios. alios dapiferos. ceteros cubicularios. nōnullos marscalcos. Si aliquē aūt viderit prudentiorē. hunc p̃cipem aliorū cōstituit ⁊ rectorē. faciens ꝑm cōsiliū poete cōsulentis. Añ versus. Quē videris gnarū rectorē pone tuarū. Quare hoc .certe ideo .q⁹ bonus rex in multis abundās diuitijs. si nō habet sapientez domus sue ꝓuisorem. omnia sūt inordinata et vltimate dissiparent̃. ideo dicit ¶Prou̇. iij. Sapientia p̃ciosior ē cūctis opibus ⁊ oīa que desiderant̃ huic non valent compari. lōgitudo dierum in dextera ei⁹ ⁊ in sinistra illius diuitie ⁊ glorie. Et illud sagaciter olim ꝓpendit ¶Pharao rex egypti de quo legit̃ Gen̄. xlj. q⁹ quodā tēpore vidit somnū. putabat enī se stare super flumen ō quo ascēdebāt septē boues. id ē. vacce pulchre ⁊ crasse nimis ⁊ i locis palustrib⁹ pascebant̃. Deinde alie septem veniebāt que priores deuorabant q̃ erant macre nimis ⁊ in ipa amnis ripa pascebant̃. Euigilans autez ¶Pharao pterritus est ⁊ accersiuit omnes sapientes eis somniū euarrans. sed non erat qui interpretaret̃. Ex dicto aut̄ pincerne eductus est Joseph de carcere ⁊ huic narrauit rex somniū. Ille aut̄ tanq̃ sapiens exposuit somniū dicens: Septē boues pulchre. septem anni sunt future fertilitatis ⁊c̄. Et septē macre. anni sunt septez future famis que cōsument omnia prioa Ido ꝓuideat sibi rex sapientē viruz qui ꝓsit terre egypti. qui cōstituat ꝓpositos ꝑ regiones ⁊ q̃n tam partē fructuū ꝑ septem annos fertilitatis cōgregēt in horrea ꝓpter futuram famē. Et seq̃t̃. ¶Placuit regi consiliū. ⁊ dixit: Nunq̃d inuenire poterim⁹ talem virū qui spiritu dei plenus sit. ideo tu eris sup domū meam. ⁊ ad mādatum tui oris cunctus popul⁹ obediat. Ecce pharao tanq̃ sapiens rex q̃ multos milites habuit in domo sua. nullū rectorē curie sue nisi sapientē Joseph exaltauit. Mystice dom⁹ noster ihesus xp̃s est rex regū ⁊ sapientissim⁹ i quo sunt omnes thesauri sapiētie ⁊ scientie absconditi. Coll̃. ij. Ideo si quis indiget sciētia postulet ab eo. q⁹ dat omnib⁹ affluēter vt dicit̃ Jac̄. j. Iste sapiētissimus rex christ⁹ habet multos milites i curia sua. hoc est i mūdo. sed nō equaliter eos exaltat. sed dat vnicuiq̃ vt vult. Naz aliquos facit cācellarios sicut euangelistas et doctores qui scripserūt secreta sua .alios autez dapiferos sicut p̃dicatores qui ferunt spirituales dapes ꝓbi dei. Nōnullos vero cōstituit cubicularios. id ē. religiosos cōtemplatiuos. qui semp in cubiculo regis cōuersant̃. quia eorum cōuersatio in celis est. ad ¶Phil̃. iij. Reliquos aut̄ fecit marscalcos aut stalularios sic̄ papas et ep̄os qui debēt custodire stabulū ecclesie ne lupus rapiat oues. id ē. fideles. Ideo dic̄ ap̄l⁹ ad Eph̄. iiij. Unicuiq̃ vestruz data est gr̄a ꝑm mēsuram donationis xp̃i. qui dedit quosdam ap̄los. quosdā ꝓphetas. alios euāgelistas. alios pastores ⁊ doctores ad sanctor⁹ cōsūmationem. Si autem christus viderit aliquē prudētiorem ad regimen seculare . hūc facit dominū terre ⁊ p̃cipem regni secularis. sicut fecit beato Wenceslaū quē ꝓpter suaz prudētiam fecit p̃cipem terre Bohemorū. vt ꝑ prudens regimen populi huius veniret ad regna celoruz. sicut volunt ꝓba thematis p̃assumpti. Cōstituit eum dominū dom⁹. In q̃bus q̃dez duo⁹ describunt̃. ¶Primo iuridice traditio potestatis. ibi. cōstituit eu⁹. Secūdo celice acceptio hereditatis. ibi. ⁊ p̃cipem omnis possessionis sue. Circa ꝑmum est notādū. dicunt naturales. q⁹ natura solet cōstituere i reges hec animalia in q̃bus plures sunt ꝓfectiones aut naturalia. scz q̃ sut magis sapiētiora. liberiora. mitiora. obediētiora. ⁊ iustiora. sicut videt̃ in leone. Qui ꝑm Jsi. li. xij. est rex aialium quadrupedū ⁊ ē sapiens.

Sermo

cuius sapiẽtia ptz in suscitatione suoz catulos quos p triduum rugitu magno dicit suscitare. Et ẽ liberalis cui⁹ liberalitas patet ꝯm soli. de mirabilib⁹ mũdi. q ꝓdam suam quã rapit sol⁹ comedere erubescit. sed a remotis sequẽtibus alijs animalib⁹ de ipa gratia liberalitat eis ptem derelinquit. qđ de alijs animalib⁹ nõ videmus. Et ẽ animal mite ⁊ misericors. qz dic Jsi. li. xij. q natura eius circa hominẽ est magna ⁊ mirifica ⁊ misericors. qz coram se ꝓstratis parcit. nec hominẽ nisi in magna fame comedit et occidit. Est ⁊ obediens. qz ꝯm Soli. vbi supra quãdo vidit catulũ añ se ꝛberari. statim timet ⁊ obedit. Est ⁊ deniq animal iustũ. qz ꝛberat sibi resistẽtes. sed parcit vt dictuz est que sũt se coram ipo ꝓsternentes. Spiritualiter. christ⁹ qui est naturalis domin⁹ toti⁹ nature cõstituit beatuz Uenceslaũ in ꝓncipem terrestrẽ omnia hec ꝓfecta ⁊ alia ad ꝓncipem spectãtia in se habẽtẽ. Primo enĩ more leonis habuit sapiẽtiaz que valde necessaria est ꝓncipibus ⁊ ciuitatuz rectoribus. Quia ciuitates inhabitabunt persensũ prudentiũ. sed rex insipiens pdit populũ suũ. Eccĩ. x. Jdo hãc sapiẽtiam didicit a ꝑmo etatis sue exordio. sicut refert Jaco. ianuens. ⁊ nõ segniter agẽs in aggressis cito sup senes ⁊ se docẽtes intellexit. ita vt dicere posit cuz ꝓpheta. Sup senes intellexi. qz mandata tua custodiui. Siliter potuit dicere illud Sap. viij. Puer ingeniosus erã ⁊ sortit⁹ sũ aiaz bonã. qz oia bona lecta cũ sensu mystico memorie cõmẽ dauit. Hãc sapiaz ostendit in ꝺ q noluit idola surda ⁊ muta adorare. Jdeo hui⁹ sancti pueri Uuencesl. ꝓcessit figura in Tobia. de quo legit Tob. j. Cũ oẽs irẽt ad vitulos qs hieroboam rex isrl fecerat. sol⁹ tobias fugit ꝓsortia hoim. pgẽs i hierlm ad tẽplum dñi isrl. ⁊ ibi hũiliter orauit. Jta. b. Uencesl. cũ oẽs irent ad imolandũ idolis q colebat mat ei⁹ neqssima cũ sibi adherẽtib⁹. sol⁹ fugiebat ꝓsortia eoz ⁊ pgebat occulte ad ecclias qs pr ei⁹ ꝓstruxerat noie Ulaslaus ⁊ adorauit dñm iesuz xpm vt dicit ꝑfatus Jaco. ianuens. in legẽda. Jdcirco sua sapientia lõge lateq excessit sapiaz Salomonis de quo legit. iij. Regl. iiij. Cũ senuit dauid dedit dñs sapiaz Salomoni ⁊ sciam. ⁊ ꝑcedebat ei⁹ sapia sapiam oiuz orientaliũ qui ꝯm glo. studebant in cursu astroz ⁊ egyptioz. s. q studebant i phisicis. Sz tamẽ hac sapientia ipe ẽ abusus. qz sicut habet. iij. Regl. xj. Cum senuit Salomon deprauatuz est coz eis p mulieres ⁊ tẽpla idoloz fabricauit. ⁊ ea similiter adorauit ne offenderet mulieres. Sz non sic beatus Uencesl. qui maluit habere iram maledicte sue matris ⁊ idolatre. q deserere cultuz dei veri ⁊ obpro/bria ab ea sustinuit. ideo dicere potuisset cũ ps Qm ꝓpter te dñe sustinui obprobriũ. operuit ꝓfusio faciem meã. extrane⁹ factus sum fratribus meis ⁊ ẽ. qz frater suus iniqu⁹ Bolesla⁹ alter Cayn ipm ob hoc odiuit ⁊ occidit. Secũdo beat⁹ Uencesl. habuit liberalitatẽ que debet eẽ annexa ꝓncipib⁹ quẽadmodũ ostẽdit Tyr⁹ imperator. de q refert Suetoni⁹ q ꝓuincia fecit ⁊ nullũ añ se in liberalitate silem habuit. neminẽ a se sine munere discedere pmisit. ⁊ cum more/retur multa suis domesticis remisit. Non inq a ꝓncipe optet quẽq tristẽ recedere. Sic beat⁹ ꝓnceps Uencesl. ꝓuincia fecit paupib⁹ ⁊ nullũ a se sine munere abire pmisit. qz fuit alter Job ꝺ q legit iob. xxxj. Si negaui qđ volebãt pauperes ⁊ oc'os vidue expectare feci. si comedi buccellam panis sol⁹ ⁊ non comedit pupillus ex ea qz mecuz ab infantia creuit miserano. Jpe enĩ idigẽtias pauperũ suis diuitijs supplebat. Infirmos i ꝓpria ꝑsona visitabat. nudos tegebat pegrinos suscipiebat. insepultos manu ꝓpria sepeliebat. De nocte etiaz surrexit. lignaq collegit in dorso suo ⁊ ante domos pauperũ collocauit. vt de ipo exponi possit illud Prou. vltĩ. Manũ suam aperuit inopi. ⁊ rursuz de nocte surrexit ⁊ dedit ꝑdaz domesticis suis. Sic aũt nõ faciũt nũc moderni nostri ꝓncipes q rapiũt ⁊ opprimũt paupes. qs tamẽ ille nobilissimus ꝓnceps cõsolabat ⁊ alebat. ideo audiant illud Esa. xxxiij. Ue q ꝑdaris. qz demones rapiunt eoz aias. sicut testat Haymo sup Apoc. opprimũt demones ei⁹ inẽtẽ q nũc pauperẽ oppresserit ⁊ egentẽ Oppressio enĩ pauperis ẽ offensio xpi. Tertio beat⁹ Uencesl. more leonis fuit mitis ⁊ misericors q etiam bene ꝓueniũt principi ꝯm illꝺ Prou. xx. Misericordia ⁊ veritas custodiũt regem ⁊ roborabit clemẽtia thron⁹ ei⁹. Ipe enĩ fuit alter Moyses qui erat vir mitissimus Nume. xij. Cuius enĩ beat⁹ Uencesl. erat excellẽtioz respectu alioz. tamẽ eoz iniurias sustinuit patienter. ⁊ ꝑ maxima mititate multos captiuos liberauit. recte imitãs naturã leonis de quo refert Jsi. li. xij. q captiuos repatriare pmittit. quãdo enĩ obuiã habuerit aliquẽ ꝺ captiuis hunc vt ferk nõ ledit sz libere in patriaz ire sic pmittit. Jta beat⁹ Uencesl. cũ adhuc i vita pñti foret. multos de carcere eripuit ⁊ libere abire pmisit. carceres destruxit ⁊ oia patibula aiaduertẽs illud Mat. vij. Nolite iudicare ⁊ nõ iudicabimini. ⁊ illꝺ Luc. vj. Nolite ꝓdẽnare et nõ ꝓdẽnabimini. Refert i legẽda q post mortẽ ei⁹ ꝑciosaz. plurimi rei vinculati i fetore cuiusdã carceris iacuerũt ꝓstricti ⁊ nulli⁹ solacij spẽ habuerũt. sz mortl horroꝛẽ sp cũ gemitu expectabãt. ⁊ qdã nocte iter angustias positi. venit eis i mentẽ vt sctm Uencesl. p auxilio si/bi dãdo implorarẽt. Jdcirco dicebãt. Dñe deus ꝑ merita ⁊ oꝛones sancti amici tui Uencesl. nos in pñti tribulatiõe digneris liberare Ecce

affuit eis ꝑsidiū martyris inuocanti Nā nocte sequēti dū oēs fortis placita q̄dete pausarent. ⁊ hi solū miseri q̄d requies eēt nescirēt. ꝓdimuz q̄si son⁹ tintinnabuli i aurib⁹ coꝝ insonuit. deinde lux cūctis miranda i carcē refulsit. ⁊ subito vinculū q̄ oēs iclusi tenebāt velut arc⁹ se incuruauit. ⁊ mox oēs pedes suos a neruo extraxerūt. Cōfortati igit clamabant. Dñe de⁹ nr̄ iesu xp̄e assis nob fuis tuis i te confidentib⁹ p merita sancti Uencesl. qui p tui honore nos ab impiorū manib⁹ est interempt⁹. Mox affuit virtus xp̄i ⁊ vniuscuiusq; torques cecidit ꝓfracta de collo ad terrā. ⁊ exeuntes de carcē nullo obstaculo retinēte ambulātes p gyrū. dei mirabilia ⁊ sancti Uēcesl. enarrabāt. Ex q̄ q̄dē narratione glia martyris vndiq; ē dilatata. q̄ etiā gētib⁹ minime latuit. Idcirco ꝓtigit quēdā paganū i carcē detineri. q̄ sciens mititatez sancti Uēcesl. ex relatu illoꝝ dixit: Si deus sancti Uencesl. ⁊ xp̄ianoꝝ me ab hac miseria sua bonitate liberabit. credā in xp̄m iesū ⁊ baptisma suscipiā. vix ille ꝙba cōpleuerat ⁊ ecce oia vincula ferrea ceciderūt. Quem custodes plures meritis beati Uencesl. liberatū cōprehendētes. repetiti vinculis ligauerūt. Gz totiēs iterato fracto vinculo cōpūcti dimiserūt libez. ⁊ ille vota mox adimpleuit. Aliud exēplū legit q̄ q̄dā ꝓnceps quendam i carcerē misit. ⁊ ille frequentib⁹ suspirijs dñm deꝑcans ait: Dñe de⁹ p merita sancti Uēcesl. adiuua me. q̄dā igit nocte ꝓtigit vt int̄ angustias obdormiuit. Statim igit expgefactus ex ciuitatē i media platea stetit. ⁊ neq; erant cōpedes in pedib⁹ ei⁹ neq; torques i collo neq; catene i manib⁹. ⁊ egressus ad vicariū suū narrauit q̄ dei ꝙtute sit mirabiliter liberat⁹ Uicari⁹ autē agnita dei ꝙtute ⁊ potētia. b. Uencesl. reū donauit libertati. Quarto. b. Uencesl. habuit obediētiā. q̄ etiā necessaria ē ꝓncipi vt ipe obediat suis supioribꝰ. sic vult sibi obediri a suis iferioribꝰ vt dic̄ leo pa. ij. q. vj. Qui scit. Et vt deo ꝓncipaliter obediat. qz dic̄. b. Aug⁹. li. ij. cōfes. ⁊ thr̄. viij. di. Que cōtra mores. Sic inq̄t in ptātib⁹ societatis hūane maioꝝ ptās minoꝝ ad obediēdū ꝓponit. ita de⁹ oīb⁹ hoīb⁹. Ad ꝓpē/dens. b. Uencesl. cum eēt sub ptāte aue sue sctē ludibille ei hūiliter obediuit. Cōstitut⁹ autez i ꝓncipē deo fuit subdit⁹ ⁊ obediēs. cū oia ꝓtemneret ꝓpter eū sicut canit eccl'ia. Humilis i gloria fuit. paup in diuitijs. mūdi refutās gaudia castus i delitijs. Ideo recte ē alter Abraam. de quo legit Geñ. xvij. q̄ possessio eius erat multa nimis. tñ his oīb⁹ dimissis mandato dei obediuit. ⁊ de terra sua egressus fuit. ⁊ postea mādato suo obediens filiuz suum imolari voluit. Geñ. xxij. Ita. b. Uencesl. tāq; ꝓnceps abūdās multa habuit. oia tñ seculi desideria dimisit vt impleret illud ps̄. Diuitie si affluant nolite coꝝ apponere. ⁊ postea volūtarie coꝝp⁹ suū p martyriū deo obediēter imolauit. vt adimpleret illud ꝓpbe. Immola deo sacrificiū laudis. Quito beatus Uencesl. habuit iusticiā q̄ etiaz necessaria est ꝓncipi. qz sm sapientē ꝓdoū. xv. Qui sequit iusticiā diligit a deo. Est etiam iusticia malos punire ⁊ diligere bonos. Hanc habuit beat⁹ Uencesl. ⁊ austeriter coꝝrexit malos idolatras dicēs: O insensati hoies ⁊ filij sceler⁹ semen chanaan ⁊ non iuda q̄s vos fascinauit nō obedire veritati vos nō queritis ea que sūt salutis. Sinite fuos xp̄i fideles. idolis vr̄is non seruiāt. hacten⁹ phibuistis me xp̄o fuire. fideles q̄ oēs de tra expuli ꝙ. Non erit ita ampli⁹ sed dño deo libere seruiē. n⁹ vt dicit Jacob⁹ ianuens⁹. Sed bonos diligebat eis necessaria largiter ministrando. ita vt de eo exponi p̄ōt illō ps̄. cxj. Disperfit dedit pauperib⁹. Infirmitates coꝝ supportando vt adimpleret illud ap̄li. Alter alterius onera portate. sic adimplebitis legē xp̄i ad Gal'. vj. qz multotiēs infirmis pauperibus lingua in ꝓprijs humeris portauit. Hec q̄nq; debet habere quilibet ꝓnceps vl're/ctoꝝ vniuersitatis. Sicut ꝓbat Aug⁹ sermone de dedicatione eccl'ie loquēs ad ꝓncipes dicēs Estote proni ad misericordiam ⁊ nolite esse faciles ad rapinam. facultas vestra nō sit violenta. dignitas vestra nō sit supba. ptās vr̄a nō sit iniusta. hec ille. Sed qz. b. Uencesl. hec rēnuit. ido xp̄s ip̄m dñz dom⁹ sue ꝓstituit. ⁊ nūc ꝓncipem ois possessionis sue i celesti regno vbi tanq; ꝓnceps potens residet omnia q̄; bona domini feliciter possidet. ⁊ quomodo illud ꝓmeruit vide in legenda.

De dedicatione templi sermo.

Sapientia edifica
uit sibi domum ⁊ excidit in ea colūnas septem. Pdoū. x. Dicunt naturales. mūda animalia desiderāt inhabitare loca pulchra. sicut patet de ouibus apibus ⁊ columbis q̄ libenti⁹ habitant in locis pulchris q̄; imundis. Quare Pet⁹ de crescen. lib. ix. consulit q; loca seu stabula ouium sepius debēt mūdari. quia fimus non solum lanā sed ⁊ vngulas coꝝrumpit ⁊ scabiosas facit. Idez i eodem ait q; locus colūbarū debet sepi⁹ purgari ⁊ vndiq; decoꝝari. nam in pulchro loco sicut ⁊ hoies auidius cōmorantur. De apib⁹ dicit Aristo. li. x. animaliū. q; mirabiles faciūt sibi cellulas in quibus mella cōponunt. Mystice per hec animalia intelligitur domin⁹ noster iesus xp̄s qui sciēm agno cōparat. Hiere. xj. Ego q̄si agn⁹ māsuet⁹ q̄ portatur ad victimam. Et Esa. liij. dicit de ipso. Sicut ouis ad occasionē ductus ē. ⁊ quasi agnus coram tondente se non aperuit os suuz. ⁊ Cañ. ij cōpar turturi dicēs spōsa Uox turturis audita

A.

B

est in terra nostra. Et Cañ. v. Oculi eius sicut colũbe sup riuos aquarũ que lacte sunt lote et resident iuxta fluenta plenissima. Hic christus mitissimus agnus ⁊ colũba simplicissima in domibus ornatis libenti⁹ q̄ in imũdis desiderat cõmorari. quia vult vt templũ suũ munduz teneatur. qđ patet ex hoc q̄ non sinebat vas imũdum ferre p templũ. Marc. xj. Ideo ꝓpheta in spiritu intelligẽs dixit. Domine dilexi decorem domus tue in locũ ꝓhabitatiõis glorie tue. Ideo domus dei i qua vult sacramẽtaliter habitare eo mũdius ꝓseruẽ. Juxta illud i cano. x.q.j. sanctoz. p calixtũ papã qui dicit Ecclias a laicis ⁊ castellari aut in seruitutẽ redigi autoritate ꝛp̃ica ꝓhibem⁹. vbi dicit glo. De ecclijs nõ debem⁹ fieri ꝓpugnacula aut in eas impelli pecoꝛa. nisi ꝓpter hostiuz incursus. incẽdia repentina. aut alias necessitates vrgẽtes. ꝓpter quas oportet refugiũ habere ad illas. sic tñ vt cessante necessitate. res de ecclesijs ad loca ꝓpria ⁊ pristina reportẽt. vt habẽt de custo. ecclc. reliquie. qz ecclia est sũmo dño ⁊ deo dedicata. ideo ab omnib⁹ imundicijs debet eẽ alena. Et hoc perpendit Salomon. iij. Regl. vj. Qui edificauit templũ domino mire pulchritudinis ⁊ magnitudinis: ⁊ texit tabulis cedrinis ⁊ parietes fecit de eisdẽ. oraculũ illi⁹ habebat xx. cubitos lõgitudine. ⁊. xx. altitudine. ⁊. xxx latitudine. ⁊ vestiuit illud auro purissimo. affixitq̄ laminas clauis aureis. ⁊ nihil erat i tẽplo qđ non auro tegerẽt. ideo bene possunt de templo sumi p̃dicta ꝟba. Sapientia hoc ẽ sapiens Salomon edificauit sibi. s. deo domũ. in q̄bus duo tangunt. Primo dom⁹ dei magnificentia ibi. Sapiẽtia edificauit. Scõo eiusdẽ sufficientia. ibi. Excidit in ea colũnas septẽ. De ꝑmo ẽ notãdũ. reges seculares ⁊ ꝓncipes: multas domos sibi facere ⁊ ꝓstruere ꝓmittũt. nec vna cõtenti esse volũt. qz in diuersis suis ciuitatibus diuersas ꝓstituũt domos. ⁊ interdũ quot sunt ciuitates tot habẽt domos ⁊ habitatiões. quare nõ oportet eos intrare hospicia aliena i quibus essent insecuri ꝓpter intoxicationes ⁊ venena. vel in q̄bus minus bñ tractarent Jõo legit. iij. Regl. viij. ð Salomone qui in ciuitate hierlm varias habuit domos decẽter ornatas scz ꝓpriã. ⁊ domũ vxoris sue ad quã sepi⁹ causa solatij trãsiuit. ⁊ postea edificauit mella. Sic dñs noster iesus xp̃s ſm ps̃. est rex magn⁹ super oẽm terrã ⁊ ꝓnceps pacis. Esa. ix. Cui⁹ delitie sunt esse cum filijs hoiuz ꝓuerb. viij. quia ⁊ seruis suis in ꝛegrinationis exilio degentibus suaz p̃sentiã in cõsolationẽ ꝓmisit dicens: Matth. xxviij. Ego vobiscũ sum vsq̄ ad consũmationẽ seculi. edificauit sibi varias domos in quib⁹ dignar nobiscũ habitare. Prima ẽ ecclesia materialis cõstructa ex lapidibus q̄ suo sancto nomini dedicat. de hac dic̃ dñs Mat. xxj. ⁊ Marc. xj. Dom⁹ mea dom⁹ oratiõis vocabit cũctis gentib⁹. Et Joh. ij. Nolite inquit facere domũ patris mei ſpeluncã latronũ ⁊ domũ negociationis. qz i hac domo nõ ẽ negociã dũ. sz deus adorãdus. Ideo figurat p tẽplum qđ vidit Alexãder rex magnus. sic̃ legit i sua hist̃oria. Cum iret impugnare totũ mundũ venit quodã tẽpore ad quendam montẽ sub quo erat ripa in qua pendebat catena aurea. ⁊ ipse mons habebat gradus bis mille ⁊ quingẽtos. Ascẽdit autẽ Alexãder in montẽ cũ aliquãtis militib⁹ ⁊ inuenit ibi palaciũ in quo erat tẽplũ aureũ. ⁊ in medio erãt cimbala ⁊ cãpane auree ⁊ lect⁹ cum p̃ciosissimis lectisternijs. in q̄ iacebat homo magnificẽtissimus. idut⁹ alba veste bõbicia. ornata auro ⁊ lapidibus preciosis. ⁊ circa eũ vinea aurea. Qđ cũ vidisset Alexãder nihil nocuit huic tẽplo. sed adorauit hominez. Per h̃ tẽplum aureũ signatur ecclia ⁊ domus dei que aurea dicit. non auri materialis. sz magne charitatis quã xp̃s ad ip̃az habuit. ita vt diceret cum ps̃. Zelus domus tue comedit me Tantam nanq̄ dilectionẽ habuit ad ip̃am vt faceret flagellũ de funiculis ⁊ vẽdẽtes oues et boues ⁊ colũbas ejceret. ⁊ mẽsas nũmulariox euerteret. vt habẽt Joh. ij. Sed p cimbala aurea intelligunt p̃dicatores ecclesie ⁊ doctores ſm Guil. in rõnali diuinox. lib. j. qz sicut cimbala ⁊ campane fideles ad ecclĩaz excitãt. sic p̃dicatores ad fidem inuitãt. Lectus autẽ p̃ciosissimus est altare cũ albis corporalib⁹ qđ ẽ ornatũ varijs albis pannis ⁊ appenditijs. i quo iacet ille hõ magnificẽtissim⁹ xp̃s iesus de maria ꝟgine nat⁹. Sic fit i missa quãdo sacerdos cõsecrationis ꝓtulit ꝟba. Et h̃ verus homo ẽ indutus veste alba purissime castitatis ⁊ innocentie. cũ sit candor lucis eterne ⁊ speculũ sine macula Sap̃. vij. Per vineã autem aureã itelligit omnis cõgregatio fideliũ deum nunci spiritu videntiũ. de qua dicit Esa. v. Vinea dñi exercitium domus israel est. Et hec vinea ẽ aurea ꝓpter charitatis vnionẽ. ⁊ fert botros bonoꝛũ operũ que p lapides designant Ad hanc domũ siue templũ debet ire quilibet xp̃ian⁹ et nihil aliud ibi facere nec vacare alicui alteri negotio nisi orare. qz dr in cano. xlij. dis. c. Oratoriuz hoc sit q̄ ibi nec q̄cq̄ gerat q̄ qđ diuinis ministerijs cõueniat. Cui cõsonat Aug⁹ ibidẽ In oratorio ꝓter orandi ⁊ psallendi cultum penitus nihil agatur vt nomini huic ⁊ opa iugit impensa concordẽt. vt videlicet ibi adorẽt ille homo magnificẽtissim⁹ iesus xp̃s in sacramẽto Et hoc legit fecisse Tobias q̄ fugit ꝓsortia hominũ ⁊ pgens in hierusalẽ ibiq̄ dñm deum humiliter adorauit. Tob. j. Sed heu quidã itrãt ecclesiam non vt adorent sed vt res ibi positas

furtim vel verius violēter rapiant ⁊ aſportet Et de his dic̄ Guil. ſup Ray. in de ſacrilegio Si tales violent frāgunt hoſtia eccl'iaꝝ vel feneſtras vt res inde auferāt. Si publice fuerint denūciati ab eccl'ia incidūt excōicatiōez maiorem. a q̄ ſol⁹ papa pōt abſoluere ⁊ nō ali⁹ cui nō ē cōmiſſū ab eode. Nec⁹ ſi hoſtio apto intrarēt licz inde aliq̄d aſportarēt nō incidūt in ei⁹ excōicationē maiorē ſed minorē. vt. xvij. q. iiij. ſi q̄s fur. Etiā ſic̄ ait Guil. incidit in cano. ſic̄ publicus effractor dūmodo fuerit denūciat⁹ ⁊ a ſolo papa abſolnd⁹. vt habet in cano. xvij. q. ij. d̄ viro. Illi q̄ cōmittūt ſacrilegiū auferendo res eccl'ie vel etiā eccl'iam violādo. ſeptē annis debent penitere eo modo. q⁹ ex his ſeptē tres annos cōplent in pane ⁊ aq̄ ieiunando. ⁊ p̄mo ex̄ cimiteriū eccl'ie exiſtant. ſcd̄o anno ſtent añ fores eccl'ie. tertio anno ingredi ēccl'iam ſed nō cōicent corp⁹ x̄pi. Alij⁊ vero annis carnes non comedāt nec vinū bibant. ſz tñ hoc p̄ſuppoſito q⁹ p̄us oia ablata reſtituāt. q⁹ dic̄ Aug⁹ ⁊ habetur de re. iur̄. Peccatū nō dimittit niſi ablatuz reſtituat. Ibi dic̄ glo. Joh. an. Quātum quis agat pniaz ſi nō reſtituat q̄d abſtulit. nihil agit ſi ſaltē ablatū reſtitui pōt. Si aūt euidenter eſt inops q⁹ reſtituere nō pōt. tnc bñ dimittit peccatū ex venia ſz nō obligatio. Etſi ad piguiorē
£ fortunaz venerit tenet. vt habet. xxvj. q. vj. ſi q̄s. Iſti igit ſacrilegi. ſ. rerum eccl'ie ablatores multuz timē hñt penā q̄ accidit Antiocho regi ſcelerato. De q̄ legit. j. Mach. j. q⁹ intrauit in templū in hier'lm cū magna ſupbia ⁊ tumultu ⁊ abſtulit ab illo altare aureū ⁊ cōminuit vaſa oia. ⁊ accepit aurū ⁊ argētū ⁊ occultos theſauros. q̄d tñ dñs non p̄miſit impunitū. Sz vt legit. j. Mach. vj. Percuſſit eū dñs infirmitate graui. ⁊ dū ſic iaceret in lecto dixit: O reminiſcor malorum que feci in hier'lm q̄ñ abſtuli oia ſpolia argentea ⁊ aurea q̄ erant in ea. ⁊ nūc cognoui. quia ꝓpterea inuenerūt me hec mala. ⁊ ecce pereo p̄ triſticia. Quidā eccleſiam intrant non vt deum adorēt ⁊ ſanctos honorēt. ſed vt amaſias ſuas videant. ⁊ nō vt x̄pm placēt ſuis orationib⁹. ſed vt videant a mulieribus. ⁊ eas ſuo viū alliciāt impudice. ⁊ ſic eſt d̄ mulierib⁹ ecōuerſo. q̄d tamē pudēdum eſt dicere ⁊ cōmune verum ē q⁹ iam iſtis temporib⁹ nō eſt aptior locus ad p̄cādum q̄ domus dei deputata oratioꝝ. Ideo de illis conquerit domin⁹ Mat. xxj. Vos feciſtis domū meā domum latronū. hoc eſt demoniū. qui tūc cōueniūt ad pficiēdū hoc opus iſti⁹ luxurioſi ⁊ mechi. Quidā autez intrant domū dei non ſicut Petr⁹ ⁊ Johānes. ſed vt oſtendāt ſubtiles cātus vocum ⁊ fracturas vt placeāt hominib⁹ q̄d cōiter fit in dedicationib⁹. Cōtra quos dicit Hugo in lib. d̄ clau. aie. Quid ꝓdeſt dulcedo vocis ſine dulcedine cordis. frāgit vocē. frāge ⁊ volūtatē. Fuas ꝓſonantiam. Fua ⁊ cōcordiā. Et de eoꝝ cātu dicit Aug⁹. Plus placet deo latrat⁹ canū. mugitus boū. grunit⁹ porcoꝝ. q̄s clericoꝝ cāt⁹ luxuriātiū id ē. laſciue cāatntiū vt placeāt amaſijs. Scōa F
domus quā ſibi ſapia vera edificauit ē ſpūalis ⁊ ē duplex. ſ. ſpecialis ⁊ cōis. Spēalis ē q̄libet aia ad imaginē dei facta. de q̄ habet in p̄s. xcij Domū tuā decet ſanctitudo dñe in lōgitudine dieꝝ. Hanc domū debem⁹ mundaz tenere. ſm q̄d monet dñs Leuit. xix. Sancti ⁊ mūdi eſtote. q̄m ego ſanct⁹ ſum. ſ. q̄ vobiſcū cupio habitare. De iſta domo dicit beat⁹ Aug⁹ in ſermōe ix. ad frēs hēmitas. O mēs ſancta. paradiſus delitiarū varijs bonoꝝ operū virgultis ꝓſita. varijſq̄ virtutū floꝛib⁹ purpurata. iugiter celeſti gra irrigata. Hec frēs chariſſimi ē paradiſus in quo plantat lignū celeſtis ſapiētie. hec ē thalam⁹ dei. palatiū x̄pi. tabernaculū ſpūſſancti. hec ē thron⁹ ſalomonis. ſponſi lectul⁹ cele/ſtis. in quo ipſa anima parata optime delectatur et requieſcit cum ſponſo. hec ille. Tamē hoſtium huius domus chriſtus pulſat. ſm illud Apoc. iij. Ego ſto ad hoſtiū ⁊ pulſo. ſi quis audierit vocem meā ⁊ apperuerit mihi ianuaz intrabo ad illum ⁊ cenabo cum illo ⁊ ipe mecum Idcirco tali benigno ⁊ locupletiſſimo domino debemus aperire vt ab eo locupletemur. ⁊ di/cere illō q̄d dixit Rebecca ad Eleaſar ſeruū Abrae. Ingredē bñdicte domuz cur foris ſtas Gen. xxiiij. Alia dom⁹ ſpūalis eſt tota eccleſia catholica q̄ ſuper chriſtum tanq̄ firmiſſimam petrā eſt fundata. ſm q⁹ canit eccl'ia. Hec ē domus domini bene fundata firmiter edificata ſuper firmaz petram. ſ. chriſtum. de qua. j. Cor. x. Petra autez erat chriſtus. De hac domo dicit ap'ls. j. ad Timo. iij. Hec ſcribo tibi vt ſcias quomodo opteat te in domo domini ꝓuerſari q̄ ē eccleſia dei viui colūna recta ⁊ forte fundamentum veritatis. Tertia domus ē pacifica ⁊ trāquilla quam edificauit ſibi ſapiētia q̄ eſt domus triumphatoꝝ. d̄ q̄ p̄s. lxxxiij. Beati q̄ habitant in domo tua domine in ſecula ſeculoruz laudabūt te. Quia ſm Aug⁹. lib. iiij. de libero arbitrio. tāta eſt pulchritudo eterne glōe et domus dei tantaq̄ iocūditas lucis eterne vt etiā ſi nō liceret in ea ampli⁹ delectari q̄ vnius hore diei. ꝓpter hoc ſolū inumerabiles hui⁹ vite dies pleni delitijs ⁊ refluētia bonoꝝ operū tē/poraliū merito deſpicerēt. Etiā pulchra ē ⁊ ſuauis vt i ea viſus nō poſſit amplius delectari. oēz dulcedinē ⁊ oēz exuperat ꝓcupiſcētiā. ⁊ h̄ quo ad p̄mum. Vltuz ad ſecūdum ponitur domus dei plena affluentia cū ſubditur. Et excidit in ea colūnas ſeptē. Ubi eſt notādū illa domus eēt ſufficiēs ad ſeip̄az ⁊ q̄ ad habitatoꝛes vbi neceſſaria vite ⁊ corpis ꝓpria haberentur

vbi inueniret cib⁹ ⁊ pot⁹. aqua ad lauandum. oleū ad vngendū. ſm illud poete. Sufficiens dom⁹ hec vbi cūcta ponent edenda. Talis domus eſt tēpluz dei in qua oia neceſſaria aie habent. ſine q̄bus homo difficulter pōt beate vinere. Et ſignificant ſeptem ſacramēta p̄ ſeptez colūnas quas excidit vera ſapiētia. Recte eni ſicut colūne eccleſias ſuſtentāt ne cadāt ⁊ a ruina p̄ſeruant. Sic etiā hec ſeptē ſacramēta a ruina ſp̄ūali anime p̄ſeruant. et ſi homo ceciderit rurſū vt reſurgat adiuuant vt dicit magiſter i li. iiij. diſ. j. Prima colūna quaz excidit chriſt⁹ ſapientia patris in hac domo ē aqua baptiſmalis q̄ lauat ſordes peccati originalis. ⁊ ſine illa nō habet vita ſp̄ūalis. q̄d p̄bat in ſiti. Refert Jacob⁹ antiocēſis in hiſtoria oriētaliū. q̄ i oriente in quibuſdā arboribꝰ quedā aues generā tur. ⁊ ille q̄diu pendēt in eis non habēt vitam ſed ſtatim cū cadunt de arboze in aquā. vitam habēt. ⁊ natare incipiūt atq̄ volant. Per has arbozes ſignificant matres parturiētes. i illis generant filij ſz mortui in gratia. q⁹ ſm Aug⁹. de ſi. ad pe. Omnis homo p̄ cōcubitum viri et mulieris qui concipitur cum originali peccato naſcit. mortiq̄ ſubijcit. et habet de conſe. diſ. iiij. firmiſſime. Si aūt debent habere vitā gratie oportet eos in aquā baptiſmi cadere. alꝰ viſione dei p̄uarent. vt dicit Aug⁹ ⁊ habet de cō ſe. diſ. iiij. Firmiſſime tene non ſolū homies ratione vtentes. verūetiam puulos q̄ ſiue in vtero matris viuere incipiunt. ⁊ ibi moriunt. ſiue iam ꝺ matrib⁹ nati. ⁊ ſine ſacramēto baptiſmatis q̄d dat in nomie patris ⁊ filij ⁊ ſp̄ūſſancti ꝺ hoc ſeculo trāſierint. ſempiterno igne punien/dos. hec ille. Sed ſtatim poſtq̄ ceciderint ad aquas baptiſmi. vitā habēt gratie. ⁊ mūdabū tur ab omnibus delictis. ⁊ veſtimētis innocentie induēt. q̄d exponit Caſſio. ſup p̄s. Qia delicta iuuētutis mee ⁊c. dicens. Delicta p̄ puerperiū cōmiſſa baptiſmo mūdant vt illi nos reſtituant puritati in qua Adā noſcit p̄creatus ⁊c. Secūda colūna eſt cōfirmatio q̄ ſe habet vt electuariū cōfortatiuum. q⁹ ſm medicos homo exiens de balneo in quo ſe de imūdicijs expurgauit. ſi ibi cōtraxit aliquā debilitatez. neceſſe eſt vt det ei aliqua medicina. qua aſſūpta ſanitas p̄ſeruet. Sic homo exiens de balneo ſacri baptiſmatis in quo eſt a peccatis originalibus purgat⁹. neceſſe ē ſibi vt habeat aliqꝺ cōfortatiuū cōtra vitia. ⁊ hoc ē cōfirmatio q̄ fit ab epo p̄ quā mediāte gratia i baptiſmo collata roboratur ⁊ datur robur ſp̄ūſſancti contra carnem mūdum ⁊ diabolū litigandi. ⁊ in ſignum hui⁹ vngitur oleo ſancto in frōte. vnde inq̄t Aug⁹. Nos vnxit quia luctatozes cōtra diaboluz ſecit. Si quis hoc nobile electuariū friuole contempſerit audeo dicere q⁹ ꝺdemnat. Teſte Hugo. in li. de ſacramētis. Timendū inquit ē his qui negligentia non ſuſcipiūt manꝰ impoſitionem ab epo ne forte damnēt. cum feſtinare debuerant cū potuerant. Et qui in ſenectute hāc deſiderant ieiuni ⁊ cōtriti accedant. Tertia colunna eſt corp⁹ xp̄i ⁊ ſanguis que ſunt quaſi cibus ⁊ potus recreatiu⁹ anime ⁊ hoiem faciunt fructuoſū. Refert eni Petr⁹ de creſ. li. ij. ruraliū cōmodoꝝ. Si aliqua arbor fuerit vetuſta non ferēs fructus. illi⁹ radices debent ſcindi ⁊ lapides imitti vt eo melius arbor attrahat humorē ⁊ nutrimētum. ⁊ ſic ſit fructuoſa quā prius ſterilitas inuadebat. Sic homo p̄ arborem deſignatus. ſm illud Mar. viij. Video homines vt arbores. Si ē in peccatis vetuſtus. ſcindere debet radicem cordis p̄ cōtritionē. maluz humorem emittēdo peccati p̄ cōfeſſionē. ⁊ tūc imittere hūc lapidem p̄cioſum quē reprobauerunt edificātes ⁊ qui diuiſus eſt de monte ſine manibus. ⁊ tūc ſine dubio fiet fructuoſus. Teſte Fulgē. qui ait. Qui digne miſerit ſanctā eu charistiā in cor ſuuz. in ip̄o p̄culdubio fontes aquaꝝ fluent ⁊ refluent in eternū. Quarta colūna ē penitētia de qua dicit Hiero. ⁊ habet ꝺ pe. di. j. c. medicina. ⁊. c. Ecca poſt naufragiū tabula ē culpā ſimpliciter p̄fiteri hec ſignificatur p̄ mare q̄d ſm naturales eſt amarū aut ſm guſtū impotabile. ē tñ ſm effectū vtile ⁊ multarū infirmitatū curatiuū. q⁹ ſm Conſtantinū ſanat idropicos ⁊ alios ſcabioſos. Ita penitētia q̄uis ſit amara aliquib⁹ ad potādum. eſt tñ multū vtilis ad peccata delenda. quia vt dicit Aug⁹ lib. de penitētia. languozes ſanat. leproſos curat. mortuos ſuſcitat. ſanitatem auget. gr̄am p̄ſeruat. claudis greſſuz. ſurdis auditu⁹ reſtituit. cecis viſū. vitia fugat. v̄tutes ornat. Quinta colūna ē vnctio extrema q̄ tollit infirmitates aie ⁊ corporis. diminuit eni penas p̄ peccatis ⁊ ē alleuiatio corpalis morbi. Quare ſm magr̄m li. iiij. diſ. xxiij. ꝓpter duo inſtituta ē. ſ. ꝓpter remiſſionē peccatoꝝ. ⁊ alleuiationez infirmitatū. Recte eni ſicut balſamū ſoluit iliacā paſſionē. quotidianis febrib⁹ ⁊ quartanis ſubuenit vt dicit Bias. Sic extrema vnctio quotidiana peccata tollit. Sexta colūna eſt ordo ſacerdotalis mediāte quo domus dei ſuſtentat. hec cōparat radici arboris que ſi ſana fuerit ⁊ intacta. rami pullulāt ⁊ fructū ferūt. Si autez leſa fuerit. mollēt folia ⁊ marcida fiūt. Sic ſi ſacerdotiū eſt ſanū ppl's erit diſciplinat⁹. Si aūt videris populuz indiſciplinatū intellige ſacerdotiū claudicare. vt dicit Chry. ſup Matth. Septima colūna ē ordo ꝓiugalis ſine q̄ homo carnaliter viuēs nō p̄t ſaluari. Hic ordo cōparatur viti que eſt arbor diſtorta exteriuſq̄ indiſpoſita. fructus tñ p̄fert dulces. ſ. vinū claruz ⁊ bonū. Sic cōiugiū q̄uis ſit cum maculatiōe

generat tñ fructus nobiles. scz virgines. Jdo dicit Hiero. Laudo cõiugiũ. qz generat virgines. lego rosas de spinis. ⁊ margaritas de conchis. He sunt septẽ colũne p̃ciosissime q̃s vera sapia xp̃s iesus i eccl̃ia excidit. q̃ sustẽtat totaz eccl̃iam mirabiliterq; exornant.

De angelis sermo primus.

Angeli eorum videnᵗ faciẽ p̃ris mei semp q̃ in celis est. Mat. xviij. Cõmẽtatoz auerrois sup libꝝ de pomo ⁊ morte Aristo. sic ait: Unusq̃sq; hoiuz quandã sibi appꝛoꝛiatã habet stellã suis ꝓpꝛietatib⁹ ⁊ qualitatib⁹ dominantez. Cuius q̃dem stelle exigentie si homo debitis passionib⁹ cozrespõderit aut satisfecerit. pacifica sana quoq; vita viuet. Sed si a natura stella sua discozdauerit. moꝛ oꝛbabiᷣ sua stella. qua oꝛbata tunc moꝛs comitaᷣ. Mystice per stellas sancti designant angeli. qz stelle ꝯm Aristo. in li. de celo ⁊ mun. in macrocosmo. hoc ẽ i maioꝛe mũdo i istis scz inferioꝛib⁹ generant lumen ⁊ calozem. Sic angeli sancti i mycrocosmo. i. in minoꝛi mũdo. q̃ est homo. vt dicit Ari. viij. phi. generant lumen diuine intelligentie vt homo cognoscat beneficia dei. ⁊ generant calozẽ gratie ⁊ deuotionis. Sicut legiᷣ Judic̃. ij. q; angelus vn⁹ venit in ꝓsona dñi ad filios israel dicens: Eduxi vos de egypto in terrã ꝓmissionis vt non facerem fedus cũ habitatoꝛib⁹ terre huius. ⁊ noluistis audire vocẽ meam. ideo habebitis eos hostes ⁊ dij eoꝝ sint vobis in ruinã. Et cuz h̃ loquereᷣ. eleuauerũt omnes voces ⁊ fleuerũt. Ecce quõ generauit in eis calozẽ deuotionis ⁊ intelligentiã trãsgressionis mẽtẽ ipꝛoꝛ illustrãdo. Sicut igitur dictũ est q; vnusquisq; hoiuz habet ꝓpꝛiam stellaz sic habet ⁊ ꝓpꝛium angelum. Teste Gregl. in lib. dialo. Unusquisq; iquit hominũ angelũ habet sibi ad custodiã deputatum iugiter. Et dicunt doctoꝛes. cum quibus cõcoꝛdat Uinc̃. i spe. histo. li. xxxij. c. cviij Q antichriſt⁹ qui erit homo pessimus habebit a die cõceptionis sue angeluz sibi custodẽ vsq; ad annos discretionis. ad quos cum ꝓtigerit. super illud omne qõ est dei extolletur. ⁊ tunc a suo bono angelo relinqueᷣ. ⁊ qz tã boni q̃ mali habent suos ꝓpꝛios angelos custodes. ideo debent eis obedire ⁊ in moꝛib⁹ cozrespondere. viuendo ꝯm instinctũ eoꝝ ⁊ dictamẽ recte rationis. ⁊ si sic fecerint pacifice viuent in hac vita Sicut ꝓtz de Loth Geñ. xix. cui dixit angelus. Surge tolle vxoꝛẽ tuam ⁊ filios quos habes ne ⁊ tu pereas cũ eis in scelere ciuitatis huius. Cui Loth obediẽs exiuit. ⁊ alijs periclitãtibus ipe cum suis ẽ saluat⁹. Sed ꝓtingit multotiens vt dicit Oꝛig' in li. ꝺ veritate doctrine. q̃ homo ꝓ suum peccatũ ⁊ ingratitudinẽ angelica se reddit ꝓtectione custodiaq; indignuz. ⁊ sic ab angelo relinquiᷣ ⁊ in anima moꝛiᷣ ꝓ peccatũ. Jdeo nos nõ sic. sed sequamur instinctũ angeloꝝ. quia sunt nobis dati custodes sic volunt ꝝba saluatoꝛis. angeli eoꝝ scz hominũ ⁊ẽ Jn q̃bus angeli a duob⁹ cõmendanᷣ. Primo ob vim ministratiuã. qz nobis seruiũt indigẽnã nrãm releuãdo. Secũdo ob vim cõtemplatiuã qua deo astant ipm cõtemplãdo. Dico primo q; sancti angeli cõmẽdãᷣ ob vim ministratiuã. qz nobis q̃tidie seruiũt indigẽtiam nostrã releuando. Circa qõ notãdũ dicit venerabilis Beda. q; stelle sua claritate mũdo seruiũt. quia radioꝝ suoꝝ emissione sunt noctis illumiatiue Sunt etiã nauigantib⁹ ꝓspere. ⁊ iꝑaꝛ viaꝛ in medio maris directiue Jta sancti angeli ꝓ stellas intellecti nobis hoibus cõtinue seruiunt in hoc mũdo. quia ꝯm aplm ad Heb. j. Oẽs sũt amministratoꝛij spũs in ministerium missi ꝓpter eos qui hereditatez capiunt salutis. hoc ẽ ꝓpter homines saluãdos. Et etiã in nocte peccatoꝝ illuminant ad peccata cognoscẽda. et in mari tribulationis ipos dirigunt eisq; assistũt sicut testaᷣ beat⁹ Aug⁹ i li. soli. cxxix. Angeli ambulãt nobiscũ in omnib⁹ vijs nostris. intrãt ⁊ exeunt nobiscũ considerantes q̃s pie q̃s honeste in medio nationis pueꝛse cõuersemur. q̃to studio quãtoq; desiderio q̃ramus regnũ tuum quãtoq; timoꝛe ꝯuiam⁹ tibi. hec ille. Q ãt ãgeli ambulãt nobiscũ figuratũ est Tob. vj. vbi legitur q; angelus raphael Tobie astitit eiq; seruiuit. ambulãsq; cum eo in ciuitatẽ rages ipm in columẽ reduxit. ⁊ a pisce magno q̃ ipsuz deuorare voluit liberauit. Refert etiaz Uinc̃. in speculo. histo. li. xxviij. c. lxxxviij. de quodaz milite Tundalo nomine q̃ fuit de metropoli casilẽsi vir nobilis genere forma coꝛpoꝛis egregi⁹. sed crudelis actione ⁊ de salute anime nihil sollicitus. eccl̃iaz negligebat. xp̃i pauperes nec videre volebat. sz scurris ⁊ ioculatoꝛib⁹ sua dabat. h̃ quadã die sedens circa mensaz amici sui. statim ꝓcussus fuit ⁊ coꝛp⁹ exanime iacuit ab hoꝛa decima sexte ferie vsq; in eandẽ hoꝛã sabbati in quo tpe multa supplicia aĩa eius pertulit. Huic enĩ occurrerũt demões dicẽtes. Quare nõ supbis mõ ꝯamodo nõ adulterabis. vbi est tua vanitas. vbi risus imoderat⁹? Ecce modo ad infernuz nobiscũ intrabis arsur⁹. Cũq; hec dicerẽt. vidit ille a lõge stellã lucidissimã ⁊ fuit angel⁹ su⁹ q̃ venerat ad ipm in hac tribulatiõe ꝓsolandũ ⁊ dixit. Quid h̃ agis? Heu inq̃t dñe circũdederũt me doloꝛes inferni. Et angelus. Quodo me vocas dñz. quẽ sp tecũ habebas ⁊ nũq; tali noie dignũ me iudicabas. sp te a natiuitate tua q̃cunq; ibas sequebar. ⁊ ꝓsilijs meis acq̃escere nolebas. ⁊ extendẽs manũ in vnũ demonẽ dixit. Ecce ille cui⁹ volũtatẽ facicbas.

sz tñ adhereat tibi miscōia dei quā nō meruisti esto secura. qz pauca de multis q̄ meruerās patieris. et sic post pauca supplicia pduxit aiam ad coꝛp' suū. Si enī angel' huic qui nō meruit astitit i sua tribulatiōe ⁊ seruiuit ⁊ a demonib' liberauit. quanto nobis magis si eis obtēperamus cozūq; custodie nos cōmittim'? Qz dicit Albin' in epla ad Karolū Quacūq; die sancti angelis laudē condignā impēderis eozūq; custodie te cōmiseris nullo pꝛozsus piculo interibis. Quare h'? qz i mādatis habēt a dño hoiez custodire. Juꝛ iliud ps. xc. Angelis suis mandauit de te. s. homie. vt custodiāt te i oib' vijs tuis. i. q̄diu es viator. in manib' portabūt te. ⁊c. Non tñ credendū ē q; angeli hñt man' corporales. sz eoꝛ virt' ⁊ potētia dicūt man'. Et tūc fm glo. portāt hoiem dū ad bonuz iuuāt ⁊ a malo alleuāt. Et qz fm beatū Aug'. li. soli. c. xxix. Grādis est eis cura de nobis et magnus affect' dilectionis eoꝛ erga nos. Jdo debem' inquātū possum'? nos cōformare eis. qz dic' b. Greg' omel'. xxiij. Quid nob' pderit de angelicis spiritib' multa pstringere. si etiaz non studeam' hec ad nr̄os pfect' cōgrua ꝓsideratiōe dinumerare. qz enī supna ciuitas cōstat ex angelis ⁊ hoib' ad quā tm̄ hoiuz credim' genus ascendere. quātos illic cōtigit electos angelos remānsisse. sicut scriptū ē. Statuit terminos populoꝛ iuxta numeꝛ angeloꝛ. Debem' ergo et nos ex illis supnoꝛ ciuiū distinctionib' ad vsū nr̄e ꝓuersationis trahere. nosq; ipos ad incremēta ✠tutū bonis studijs ⁊ desideriis inflāmare. hec Greg'. Debem' igit' eis nos ꝓformare p modulo nr̄o quātū possum'? ad sil'itudinē angeloꝛ. Nō tūc fit si fuerim' memozes angeli ad custodiā nobis deputati ⁊ in cōspectu eius peccare erubescam'. qz vbiq; ē angel' ⁊ videt nos peccare Jn quouis enim loco sunt angeli fm Bern̄. Ne audeas eo inq̄t pñte qō me pñte non auderes. Si enī sic fecerim' angelos letificam'. Teste Aug'. Quotiēs bñ agim' gaudēt angeli ⁊ ꝓtristant' demones. qnotiēs enī a bono deuiam' diabolos letificam' ⁊ angelos suo gaudio defraudam'. Sed archangelis cōformamur q̄n ad magna mysteria capiēda p grāz subleuamur ⁊ fratribus p loco ⁊ tpe p eoꝛ instructiōe bona nūciamus. Virtutib' cōformamur si diuina ✠tute suffulti signis ⁊ ✠tutibus clarere meruerim'. vel aliq̄ stipendia in ✠tuosis actib' operemur. qz virtutes dicunt angeli p q̄s signa ⁊ miracula frequēti' fiūt. Potestatibus cōformamur q̄n diabolicis instigationibus ⁊ tēptationib' viriliter reluctamur. Nō et facere debem' iubēte Amb'. qui dicit. Resistamus ei cōfidenter. de' oīuz angeloꝛ militia certamē nostrū expectat nobisq; cōtra diabolū dimicantib' parat eternitatis cozonas. Dicunt eni ptātes fm Greg'. quib' diabolice aduerse ✠tutes subiecte sūt. ne mūdo tātū noceāt quātū valent. Principatib' ꝓformamur si vnicuiq; reuerentiā fm gradū suū exhibeam'. qz ꝑncipat' dicunt q̄ alijs sibi subditis ꝑncipant angelis. eosq; ad diuinū mysteriū explēdū disponūt. Ad hos ptinet docere hoies exhibere vnicuiq; reuerētiā fm gradū suū. Dominatiōib' cōformamur q̄n mens nr̄a p diuinā ꝓsolatiōez ꝓfortat'. ⁊ carnē ita tenet subiugatā. q; cunctis ꝓcupiscentijs dominat' potēter. qz fm Greg'. Dominatiōes dicunt q̄ mira potentia ceteris ꝑeminēt. his q̄ eis scz ad obediendum subiecti sunt. Hoꝛ officiū ē in bello spirituali hoies instruere quō debēt sibijpsis domiari. Thronis ꝓformamur q̄n mens inspecta serenitate quasi autoꝛitate regia seipam iudicās itima ꝓsciētie sue penetrat ⁊ diligēter custodit ne aliq̄d agat qō oculos diuine maiestat' offendit. Qz dicuntur throni eo q; deus in eis sedeat ⁊ sua iudicia discernat. in q̄bus ꝑcipue relucet rectitudo diuini iudicij Cherubin ꝓformamur q̄n mens diuino lumine sic pfundit' vt aliquā veritatē supernaturalē limpide ꝓtēplat'. qz cherubin iter ꝑtatur plenitudo sciētie. qz in ipis p̄ ceteris lucet radi' diuini luminis. Hoꝛ ppietas ē diuinoꝛū sapiētiā copiosi' susciꝑ et studiosi' alijs cōicare. Seraphin conformamur q̄n excessiuo ardoꝛe in amoꝛe dei accēdimur. qz seraphin est ignire. Esa. vj. vbi legit' q; seraphin tetigit labia Esaie calculo ignito. Et dicūt q̄daz doctores q; hoies nō hñt desiderare specialē choꝛuz vel ordinē distinctū ab ordinib' angeloꝛ q̄bus se magis cōformarūt. Aliqui etiā assumunt in ordine supnoꝛ. s. seraphin q̄ magis ardēt charitate. Alij i ordine inferioꝛū q̄ min' sūt pfecti ⁊ sic de alijs. ⁊ hoc ad ꝑmū. Qtū ad scōz ē notandū fm doctoꝛes q; ad visionē beatā q̄ttuoꝛ requirūt'. Primo q; sit apta. Scōo q; sit iocūda. Tertio q; sit plena. Quarto q; sit secura et eterna. Etsi aliq̄d illoꝛ defuerit visio beata nō erit. qz fm Boe. li. iij. d̄ cōso. psa. iij. Bitudo ē stat' oiuz bonoꝛ aggregatiōe clarissima suauissima plenissima ⁊ securissima pfectus. ⁊ fm Ricardū tūc est bonoꝛ plenitudo. Ut q̄ nil de sit beatitudini angeloꝛ vident deū visione clarissima suauissima plenissima ⁊ securissima De ꝑmo q; videt deū visione clarissima ⁊ apta nullo enigmate obumbrata ptz. Si enī sic nō viderent beati nō eēnt. qz adhuc deū in seipo videre appeterēt q̄re eoꝛ appetit' terminat' nō eēt. qz fm ap̄lm. j. Cor. xiij. vident deū facie ad faciem. hoc est clare ⁊ apte sicuti est. O felix igit' visio. o desiderāda ꝓtemplatio illā summā essentiā reuera in seipa videre q̄ ois esse causa extitit. De hac visione refert Aug' quendā ꝑm dixisse. Tam delicata est visio diuina vt q̄q̄d

haberi possit illa nō habita nō facit hoiem btm̄ sed miserum. Jō legit de sancto Thoma de aq̄ no. Cum semel esset in cōuētu nicopolitano ⁊ ꝓuersus ad imaginē crucifixi cū lachrymis de/uote oraret audiuit vocem ab imagine dicentē Thoma bñ scripsisti ō me. quā mercedē vis de tuo labore? Rñdit. O dñe nihil nisi te. Sic legi mus. b. Augl. dixisse. Quicūq̄ voluerit mihi dñs dare p̄ter se ℔ totum auferat ⁊ seip̄m mihi tribuat. Sed ꝓchdolor hoies miseri ℔ ē filij di aboli nō attendūt. sed vadunt ⁊ tota die vana ꝓspiciūt pollitas muliex facies aduertūt. ⁊ auro cupidi intendūt ⁊ se ab illa excellētissima vi sione excludunt. Scdo angeli vidēt deū visione iocūdissima. Quid enī valeret deū videre ⁊ nō ō visione gaudere: imo quō posset sūme delectabile videri ⁊ in eo non delectari? Si enī vt dicunt naturales. pulchritudo panthere sic afalia attrahit videre se. qz oīa afalia p̄ter dra conem ꝓpter suū dulcem odoratū ⁊ pulchritudinem ad ipm̄ veniūt ⁊ in specie sua delectanť vt dicit phisolog⁹. Si etiaz sic delectat aspect⁹ pratoꝝ suauitas liliorū rosaꝝ ⁊ violaꝝ. amenitas florentiū vinearū. Quātuz credis delectat videre summū bonū? Et si sic creatum delectat videre solē. Juxta illud Eccēs. xj. Dulce lumē ⁊ delectabile ē oculis videre solē. Quātuz credis delectat intueri solē creantem? Dicit enim Amb. in exame. Tūc aq̄la est in sūma delectatione dum aspicit solē in rota. Jta etiā absq̄ sūma delectatiōe non pōt videri diuina essentia. Jōo ꝺr. j. ꝑe. j. Videntes exultabitis leticia inenarrabili. que exponi nō pōt. Et q̄ semel gustaret hanc dulcedinē: millesies p̄ xp̄o nō timeret mori. Sic. b. Bern̄. dicit. Qui semel te gustauit nūc millesies mori possem vt itez te gustarem. Utinā ⁊ nos haberem⁹ desideriū ꝓphete q̄ait: Sic̄ ceruus desiderat ad fontes aquarū.
3. ita desiderat aia mea ad te deus. Tertio vidēt angeli deū visione plenaria. si enī illud bonum nō eēt summū. angeli ex toto appetitu nō ꝓficerenť. sed semp magis appetere possent. ideo necesse ē vt sit plenissimū. Jdeo dixit domin⁹ ad Moysen Exo xxxiij. Ego ostendā tibi omne bonuz. Et ꝓpheta dicit. Dñe apud te est fons vite. Fons enī habet abundantiā aquaꝝ vt sit p̄ncipiū fluuiorū: ⁊ cū ex plenitudine aquas tenere non possit: eas ad remotissima loca diffūdit. Sic etiaz tanta ē illa gloria vt redundet in
8. corpora vt sint ipa plurimū gloriosa. Quarto angeli vident deum visione pacifica ⁊ secura. Quid enī valēt si eēt visionis serenitas ⁊ serenitati adesset iocūditaſ. ⁊ iocūditati sacietas. si nō esset ibi optata securitas? Jō ꝺr. Esaie xxxij. Sedebit ꝓp̄s meus in pulchritudine pacis in tabernaculis fiducie ī requie opulēta. Ue igit̄ filijs dānatoꝝ q̄ expulsi a clara diuina visione semp erūt ī tenebris. excluſi a visione p̄senaria erunt in oībus malis. ⁊ excluſi a visione secura eterna pena affligenť. ⁊ hoc quo ad sc̄ōm.

Sermo secūdus de angelis.

Angelis suis mándauit de te vt custodiant te in omnib⁹ vijs tuis. ps. xc. Terreni rēges solēt sub se habere plures milites quoꝝ aliq̄ solūmodo in aula regia manēt regēq̄ circūdant ad eiusq̄ solatia cantica leticie decātant. Sic̄ legit̄. j. Regl. xvj. de rege Saul q̄ dixit. ꝓuidete mihi aliquē bene psallentē ⁊ adducite ad me. Dictū ē autē ei de milite dauid qui bñ sciret psallere et eēt vir prudens in ꝟbis ⁊ pulcher. Jdeo misit Saul ad Jsai p̄rem eius dicēs: Mitte ad me filiū tuū vt stet in ꝓspectu meo inuenietq̄ oēm gr̄am in oculis meis. Quidaz aūt militū custodiūt castra regni ⁊ ciuitates. Alij aūt inimicos regis expugnāt. Reliq̄ autē ad nutū ei⁹ obediunt. ⁊ q̄cquid ip̄is mādauerit ilico faciūt. sicut habet Mat. viij. de cēturione q̄ dixit ad dñz Habeo sub me milites ⁊ dico huic vade ⁊ vadit. ⁊ alij veni ⁊ venit. ⁊ ſuo meo hoc fac ⁊ fac. Spūaliter. oipotens de⁹ q̄ est rex regū sup ce/los. ⁊ rex magn⁹ sup omnē terraz. ⁊ habet sub se multitudinē militū angeloꝝ. De q̄bus dicit Job. xxv. Nūq̄d ē numer⁹ militū ei⁹. q. d. non est numer⁹ apud hoies ꝛz apud deū. Et horum aliq̄ sunt q̄ assistūt ⁊ ministrāt. Sm illō Dañ. vij Mille milia mistrabāt ei ⁊ cēteña decies milia assistebāt ei. Etiā illi cātant ei cantica leticie dicētes illud Esa. vj. Sanct⁹ sanct⁹ sanctus dñs deus exercituū. Et similiter illō Apoc. vij. Et benedictio ⁊ claritas ⁊ sapiētia ⁊ gratiaꝝ actio honor ꝟtus ⁊ fortitudo deo nr̄o in secula seculorū. Quidā autē angeloꝝ custodiūt ciuitates suburbia atq̄ villas. vt sunt illi q̄ nob sunt ad custodiā deputati custodientes statū ꝟginum ꝓtinentiū ⁊ cōiugatoꝝ ⁊ castra religiosorū de illis ꝺr. Esa. lxij. Super muros tuos hierl'm cōstitui custodes q̄ tota nocte ⁊ tota die non tacebunt. Alij vero dimicāt ꝓ nobis ꝓtra demōes Sm illud Apoc. xij. Factū est p̄lium magnū in celo. Michael ⁊ angeli ei⁹ p̄liabanť cū draco ne. Sed reliq̄ ad voluntatē dei faciūt oīa mandata ei⁹ exequētes. ō q̄b⁹ dicunt ꝟba themat] Angel' suis mādauit ō te ⁊c̄. In q̄b⁹ ꝟbis duo tāgūť. ꝓdio magnitudo deifica iubēs hilariť. ibi. Angelis suis mādauit. Scdo ꝓmptitudo angelica exequens celeriter. ibi. vt custodiant ⁊c̄. De ꝑmo ē notandū. dicit Solin⁹ in li. ō mirabilib⁹ mūdi. Coturnices sūt q̄dam auicule timide. timent enī vndiq̄ accipitrē ⁊ q̄diu ip̄m vident tamdiu de terra nō surgūt. habēt enim cōsuetudinē vt veniēte hieme post estatē mare transeunt ad calidas regiones. ſz qz timent ac

cipitrē viam arripere nō audēt nisi habitis du
cib⁹. Idcirco natura instinctu naturali p̄cipit
coturnicib⁹ que fm Isi.li.xij. solite sunt cū ac/
cipitribus pugnare vt p̄cedāt alique ⁊ eas du
cant vt ad loca veniant cupita ⁊ optata. My
L stice .p coturnices possunt intelligi hoies qui
more coturnicū semp habēt timere accipitrem
infernalē diabolū .q; vt habet in cano. Nulli
dubi.iij.q.j. Inimic⁹ noster non cessat circūire
querens quem deuoret. ⁊ querere q̄s ex fideli/
bus perdat ⁊ maxime illos quos ardētiores in
seruitio saluatoris eiq; familiariores iuenerit
Ideo xp̄s q̄ est totius nature dñs mādauit an
gelis q̄ sunt cōsueti cum diabolo p̄liari. vt nos
in hac piculosa via q̄ ad patriam pergimus de
fendant ab illo ⁊ gubernent. illi autē mandato
dei optēpantes quottidie nobis assunt. sicut te
stat Grige. omel. lxvj. Adest enī vnicuiq; no/
strum ⁊ ininimis i eccl̄ia dei angel⁹ bonus qui
regat qui moneat qui gubernat: qui p actibus
nostris corrigēdis quottidie videt faciem pa/
D tris qui in celis est. Et ē notandū dicit archidi
aconus Guido in rosario sup decretū q; angē
li ex mandato dei p̄cipue nobis seruiut i q̄nq;
vnde versus. Excitat atq; iuuat ptegit fert a
deo portat. Primo igit excitant nos a somno
culpe aut peccati ne a diabolo occidamur. Di
cit Isi.li.xij. de quodā serpente qui hominē in
somno occidit. Et declarat in exemplo de Cle
opatra ethiopum regina. que cum mori q̄reret
⁊ consuleret quosdā qua morte meli⁹ se inter
ret cōsultum fuit vt talē serpentē dormienti si/
bi apponeret. q̄ cuz fecisset ista morte q̄si som
no ē resoluta. Quia dicit Aristo. in li.xviij. ala
liū. Quādo homo dormit in campis aut i alijs
locis vbi talis serpens habitat intrat os hois
.ppter calidū anhelitū. q; ipe est frigide nature
⁊ sic veneno intoxicat hoiem ⁊ intestina ip̄ius
corrodit. ⁊ sic occidit leuiter dormientē. Hz cō
tra talē serpentē pugnat lacerta bestiola modi
ca. nam cum sentiat p̄sentiam serpentis saltat
sup faciē dormientis scalpēs pedib⁹ vt excitet
⁊ p̄munict cōtra anguē vt dicit Auicēna. Per
hunc serpentē intelligit diabolus .ō quo Beñ.
iij. Serpēs erat callidior cunctis animātibus.
Huius serpētis mos est vt cum viderit hoiem
dormientē in peccatis i anima ip̄m occidit. Et
illa dicitur mors spiritualis quando q̄s morit
p peccatū mortale. vt habet de peni. dis.iiij. di
cens. ⁊ tādē occidit ip̄m morte gehēnali ⁊ eter
na. de quo dicit beat⁹ Aug⁹ ⁊ habet ō pe. dis.
vlt. in fine. Qui inquit impenitens morit oino
morit ⁊ eternaliter cruciat. Hac morte occidit
diabol⁹ diuitē epulonē Luc.xvj. de quo dicit
Mortu⁹ est ⁊ diues ⁊ sepultus ē i inferno Hz
ne nos tli morte moriamur seu a diabolo ita oc
cidamur datus ē cuilibet angel⁹ .ppius q̄ mo/
re lacertule huj⁹ fidelis animalis excitat hoiez
a somno peccatorū inspirans sibi illud apli ad
Eph̄. v. Surge qui dormis scz in peccatis. sur
ge a mortuis. id ē. a peccat⁹ mortalib⁹. ⁊ illumi
nabit te xp̄s. Reuera nostri angeli multotiēs
nos interius admonēt surgere a peccatis si sal
tem acq̄escere his vellem⁹. Qd̄ figuratū est .iij
Reg⁹. xix. vbi legit q; Helias fugit a facie Je
sabel timēs sibi ⁊ subter vnā iunipez se posuit
p̄ tristicia ⁊ dormiuit. Et ecce angelus domini
tetigit eū dicēs: Surge ⁊ comede grādis eni ti
bi restat via qui surrexit ⁊ āgelo obediuit. Sic
sunt etiā nōnulli qui statim instinctib⁹ angelicq
obediunt ⁊ a somno peccati exurgunt. Si aūt
tali instinctui homo nō obedit multotiēs ab an
gelo pcutitur exterius aut infirmitate aut alia
passione vt q̄ sic leuiter nō excitant exurgūt ta
men coacti. Qd̄ figuratū est Act̄. xij. vbi legit
cum Petr⁹ dormiret inter milites astitit ei an
gel⁹ domini ⁊ pcusso latē ei⁹ excitauit eū dicēs
Surge velociter ⁊ ceciderūt catene de manib⁹
eius. Secūdo angeli iuuant nos suis intercessi
onibus. quia dicit Bern̄. sup cantica. Discur/
rit angelus medi⁹ inter dilectū ⁊ inter dilectaz
vota offerens ⁊ referens dona. excitat illā. pla
cat illū. Ideo dicit Dan̄. x. Non fuit adiutor
meus in omnib⁹ his nisi Michael p̄nceps no
ster. Cui cōsonat Aug⁹ in li. soli. c. xxj. Angeli
adiuuant laborātes ptegūt quiescentes hortā
tur pugnantes. honorāt vincētes. cōgaudent
gaudentib⁹. cōpatiunt cōpatientib⁹. Ideo re
fert Vinc̄. lib. viij. c. lxxxiij. de quodam cleri
co qui erat seculo multuz dedit⁹ ⁊ tamē ad ma
riam deuotus. hic cuz molestia grauī corporis
tangeret desperauit. quia tantus erat dolor vt
linguam ⁊ labia manducaret. qui cū sic iaceret
horrēdus aspectu vidit iuxta lectuli sui caput
hominē pulchra facie ⁊ reuerēdo aspectu assi/
stere. ⁊ erat ei⁹ angelus sibi ad custodiā depu
tatus. Qui egroti erūnas deplorās ait: O do/
mina maria si tu sic abes tuis. q̄s tūc aderit nō
tuis Nō sic dña nō sic ad nihilū deueniat spes
hoiuz. scz q; in te incipiāt nō inuenire refugiū.
Et cū hoc itercedēdo clamaret aduenit mater
dei eūq; egrotantē lacte suo sanauit. Ex q̄ patz
q; angeli adiuuāt suis intercessionib⁹ sibi ad cu
stodiam deputatos. Tertio angeli nob seruiūt
tā ab hostib⁹ visibilib⁹ q̄ inuisibilib⁹ ptegēdo
recte eni sicut stelle fm naturales ptegunt nos
a iniuijs algozib⁹. calorem inferiozib⁹ infundez
do. Si eni stelle nō essent ista inferiora dudum
frigore perissent. vt ptz de sole q̄ suo calore hie
mis tēperat frigus. Ita angeli ptegunt nos a
tribulationib⁹ inimicoz ne nimia offensione tē
ptationū succūbamus. ⁊ si nō adesset angelica
ptectio dudū ppter demonū impugnationez
succubuissem⁹. Idco fm ps. xxxiij. Immittit

E

dñs angelos in circũitu timentiũ eũ vt eripiat eos.qđ figuratũ ẽ Exo.xiiij.q angelꝰ dñi astitit visibiliter iter castra egyptioꝝ ⁊ populũ isrl et isrl ab egyptijs ptexit .ita vt dicerẽt egyptij fugiamꝰ israel.qz dñs pugnat ꝓ eis cõtra nos Ad idez legit.ij. Machb.x. Cũ magna pugna esset iter iudam machabeũ ⁊ Timotheũ apparuerũt aduersarijs quinq viri ð celo in equis frenis aureis decoratꝫ ducatũ iudeis pstantes Ex ꝗbus duo machabeũ habẽtes mediũ incolumen seruabãt.in aduersarios autẽ tela ⁊ fulmina iaciebãt. ⁊ interfecti sũt viginti milia ꝗngenti ⁊ equites sexcenti. Quarto angeli bona nostra deo offerũt. ⁊ deus per ipos vota nra ⁊ desideria acceptat. Recte sicut sol vt ait Auicẽna de quatuoꝛ diluuijs. sursuz fert vapozes ⁊ inflãmat ipam terrã meditantibꝰ stellis suaz virtutẽ pticipans influensqz eisdẽ. Jta angeli ferũt sursum ozatiões nostras ⁊ alia opa bona ſm q dixit Raphael Tob.xij. Cñ ozabas et elemosynas faciebas obtuli ozationẽ tuã cozã dño. Et christus verꝰ sol influit virtutẽ ⁊ gratiam humanis mentibus mediantibꝰ angelis. Jdeo refert beatꝰ Augꝰ lib.solilo.xxix.c. Diligũt angeli cõciues suos ꝓ quos sue ruine scissuras restaurare expectãt .ideo magna cura et vigilãti studio assunt nobis oibꝰ hozis et locis succurrẽtes ⁊ ꝓuidentes necessitatibus nostrꝝ ⁊ solliciti discurrẽtes inter nos ⁊ te dñe ⁊ gemitus nostros ⁊ suspiria referẽtes ad te vt impetrẽt nobis facilẽ tue benignitatis clemẽtissime ppitiationez ⁊ referant ad nos desideratã tue gratie benedictionẽ. Et q offerũt vota nostra deo figuratum est Luc.j. qñ Zacharias pater Jobis offerebat incẽsum. apparuit ei angelus dñi Gabriel stans iuxta altare vt incẽsionẽ deuotionis deo offerret. Quinto angeli egrediẽtem aiam de cozpe cozam deo portãt si a vitijs totaliter ẽ mũdata. Si aũt habet adhuc aliqð purgabile ad purgatoziũ ab eisdẽ portãt. Teste Damas.lib.v.qui ait:hoc ipm firmiter imꝓterriteqz teneamꝰ q anime ad purgatoziũ nõ a demonibꝰ. sed a sanctis angelis deducãt. Q autẽ portãt animas totaliter mũdatas cozã deo ptzð aia Lazari Luc.xvj. vbi legit.factũ ẽ vt mozereꝝ mẽdicꝰ ⁊ portareꝝ ab ãgel isinũ abrae Et hoc quo ad ꝑmum. Quod ad secundũ cuz dicit. vt custodiant te ꝛc. est notãdũ Scimus hoc naturaliter quãdo colũbe iuuenes sunt in nido indigent custodia parentũ ne ab auibꝰ rapacibꝰ nidos aliquãdo intrantibꝰ rapiant ⁊ necent. Similiter cum volare de nido tẽptant itẽrato in aera a parentibꝰ subleuant ne ad terrã cadant ⁊ hominibꝰ ꝓda fiãt. Accedẽte aũt vespere volãt cũ eis iterũ ad nidũ educẽdo quouscqz assuescunt ad volatum. ⁊ sic ab auibꝰ infrastantibꝰ sunt secure. Mystice p columbas itelliguntur aie hoiuz quas dominꝰ vocat columbas. Can.ij.cũ dicit. Surge ꝓpera amica mea colũba mea ⁊ veni. Recte enĩ sicut colũba prꝛo cantu leticie iugiter habet gemitũ .ita aie deuote in pseti tẽpoze debent gemere ꝓ peccatis. ⁊ si nõ suis tamẽ aliens.quia beati qui lugent quoniã ipi cõsolabũt. Matth.v. Jste anime hoiuz in omni loco indigent custodia angelozꝝ quãdo adhuc sũt in nido .id ẽ. in vtero materꝛnali ne a diabolo suffocẽt. quãdo iam egresse sunt ex vtero ne gratia baptismali spolientur. Diabolus enĩ scit illud dictuz Aug. qđ ponit de conse.dis.iiij.c. firmissime. Non solũ hoies ratiõe vtentes verũetiam paruulos qui siue in vteris matrũ viuere incipiunt ⁊ ibi moriũtur. Siue iam de matribus nati si sine sacro baptismate qđ datur in nomĩe patris ⁊ filij ⁊ spiritus sancti de hoc seculo transeunt sempiterno igne puniendos .quare assidue nititur vt ab ortiuꝰ ꝓpereꝝ vel puer sine baptismo moriaꝝ. Qz datur angelꝰ cuilibet puero statim nato ĩ vtero ⁊ ex vtero iam egresso q̃ puerũ sic custodiat ne sine baptismo hinc discedat Ex quo elicit q iste sũt matres diabolice que pueros suos necãt ꝑ termisso sacro baptismate. ⁊ hoc habẽt ex diabolico instinctu. Necessaria ẽ etiã custodia angeli homini in mũdo viuẽti.quia alꝫ posset ad multa mala ⁊ peccata ꝓlabi .sed custodit ipm angelus ſm Aug. lib.solilo.xxix.c.secũ in omnibus vijs ambulãdo intrãdo ⁊ exeundo ⁊ peccata que facit cõculcãdo. De quibus ps. Super aspidem ⁊ basiliscũ ambulabis ⁊ conculcabis leonẽ ⁊ draconẽ. Per aspidem q̃ aurẽ ad terrã figit ne incantatozes audiat significant auari q̃ coz suũ in terrã figunt ne deũ vel pdicatozẽ audiant admonẽtẽ. Per basiliscũ q̃ visũ venenatũ habet significant luxuriosi qz ipa luxuria ĩplicat etiã aspectibꝰ sicut habet.ij. Regꝫ.xj.q dauid vidit Bersabe p centũ passus lauantẽ se accersiuit eã ⁊ adulteratꝰ ẽ cũ ea. Per leonẽ q̃ aliozũ aialium regẽ se fecit. significant superbi q̃ vltra alios semp volunt dominari. Per draconem q̃ visu inficit.dentibꝰ mordet.cauda stringit ⁊ trahit significãt inuidi ⁊ detractores ⁊ exꝓsuetudine peccãtes q̃ peccatꝫ adeo inuoluũt ⁊ a diabolo ꝓstringunt. q se inde expedire nõ possunt.qz Prouũ.xviij.dicit. Peccatoꝛ cuz in ꝓfundũ venerit ꝓtẽnit. Necessaria igit est homini custodia ãgeli vt eiꝰ adiutozio possit istas bestias ꝓculcare.s.aspidẽ auaricie.basiliscũ luxurie.leonẽ superbie.⁊ draconẽ inuidie.⁊ detractiones mortiferas ⁊ ꝓsuetudines prauas Est etiã custodia necessaria homini ð mũdo p mortem exeũti.qz diaboli ſm Gregꝫ.in omel.quasi q̃dã latrũculi iter nostrũ obsident ⁊ quẽ non possunt diuitijs in vita decipe nitunt in morte supplãtare maxie ð fide tẽptãdo ⁊ ĩ desperati/

onem: ꝓpter peccatorum multitudinez ꝓtrahendo Ne igitur nobis hoc fiat. facit quolibet anno ecclesia festum deangelis ſm Guil'. in rationali diuinorū. li. vij. vt nobis hic viuētib⁹ auxilia administrēt ⁊ de mūdo exeuntes a demonibus ꝓtegant. ⁊ ne nos in desperationē trahi tunc ꝑmittant. Et hoc quo ad secundū. Gaudium igitur erit angelis dei sup vno peccatore penitentiam agēte. sic scribitur Luc. xv. Et qz gaudent de nostra conuersione ⁊ nos gaudere debemus de eorū glorificatione. Et si ō nobis festum faciunt in celis ⁊ nos de ipis facere debemus in terris Ideo de angelis ecclesia quater in anno solēnizat Primo solēnitas hoc die agitur ⁊ apparitio dicit' que facta est in monte gargano. Refert Jacob⁹ ianuensis. q⁹ in apulea est q̄dam mons gargan⁹ nomine. iuxta ciuitatem que dicit' sipont⁹. in qua ciuitate āno domini. cccxc. erat q̄dā vir garganus a quo mōs ille nomē accepit q̄ ouiū ⁊ boum habebat multitudinē vt habet' in rationali diuinoꝝ ⁊c.

¶ Sermo primus de sancto Hieronymo.

QVasi mirrha electa dedi suauitatē odoris. ita scribitur Eccī. xxiiij. Plinius in specu. natu. li. ij. c. iiij. dicit Rosa est arbor spinosa ⁊ parua. huⁱ⁹ flos inter alios flores obtinet ꝓncipatum. ⁊ ideo so
A let ꝓncipalis pars scz caput rosarū floribus coronari. ⁊ habet odorē valde delectabilē ⁊ quāto magis cōteritur tanto magis aromatica sentitur. Spūaliter ꝑ hanc arborem roseaz intelligit' beatus Hieronym⁹. Nam recte sicut rosa i viridariū dominoꝝ solet trāsplantari vt exinde domini recreent'. Ita beat⁹ Hieronym⁹ plātatus ē in ortū delitiosissimi paradisi celestis. sicut de hoc scribit beat⁹ Eusebi⁹ de laude Hieronymi. Ecce inq̄t dilect⁹ pater meus cādidus speciosus ex milibus in quo nō est macula pascitur inter lilia in vinea domini sabaoth. ecce flos cāpi ⁊ rosa fragrās odore mō ō horto eccl'ie i vidariū padisi ē trāsplātat⁹ Ecce cypressus i altitudinē celi se extollit. Hec delicatissima rosa in hac vita fuit spinosa ꝑ corporis macerationem. quia ſm Aug'. in ep'la ad Cirillum. Vinum ⁊ sicerā non gustauit aliqualiter ab omni carniū ⁊ piscių esu se abstinuit. coctum q̄d non comedit nisi in vltima egritudine. cilicio sacco carnē velut ethiops macerās desup pāno vilissimo tegebat. Stratū aliū mollē nō nisi terram vnq̄ sciuit. nō nisi semel fructibus aut herbaꝝ foliis siue radicibus pastū in die post vesperas sumpsit. oratiōib⁹ cōtinue inuigilabat. postmodū somno fessus i terra dormiēs vsq̄ ad noctē mediā quiescebat. qua q̄dez ꝓtinue surgēs hora lectionib⁹ ⁊ scripturis sanctissimis q̄b⁹ tota radiat ecclesia vti lampadib⁹ p̄ciosis intentus vsq̄ ad esus horā ꝑdurabat. Ita leuissima fleuit peccata venialia vt q̄s eū estimasset hoiem intermisse. Ter quottidie carnē duris verberibus flagellabat ita q̄ ex ei⁹ corpore riuuli sanguinis effluebāt. hec Aug⁹. Fuit hec sanctissima rosa gloriosus sanct⁹ Hieronym⁹ non magnus in elatiōe sed paruus i hūilitate. quā impleuit opere ⁊ docuit sermone. sicut scribit Eusebius in ep'la de eius morte. qō docuit cū erat ꝓpinquus morti dicēs: Nulla paupertas deo grata sine hūilitate. maluit deus de beata ꝙgine incarnari ꝓpter ei⁹ humilitatē q̄ ꝓpter aliā q̄cunq̄ ꝙtutez. Sicut enī ex sola radice superbie omnia oriunt' mala. sic ex sola radice humilitatis generant' omnia bona. Matth. xj. Discite a me qz mitis sum ⁊ humilis corde. humiliauit se ꝓ nobis obediens fact⁹ vsq̄ ad mortē Istius nobilis rose flores scz sciētiarū. obtinēt inter scripta florigera aliorū doctorū ꝓncipatū Teste beato Aug'. i ep'la vbi supra dicēte. Hieronymus in liberalib⁹ sciētijs ita ꝓfecit q⁹ relatione omniū null⁹ sibi similis appareret de scripturis sacris vbi multarū suarū epistolarū q̄s ad me direxit experientia didici equalē sibi neminē vnq̄ noui. Et subdit. q⁹ si qua sūt q̄ Hiero. ignorauerit nullus hoiuz vnq̄ sciuit. Ideo ex ore suarū scientiarū totus mūdus est repletus. ita vt dicere audeat cōpetenter verba thematis p̄libata quasi mirrha electa In q̄b⁹ duo tāgunt'. Primo Hieronymi gloriosa ad mirrhā cōparatio. ibi. q̄si mirrha. Secūdo scientie ip̄i⁹ ⁊ fame lata ꝓpagatio. ibi suauitatē odoris. Circa qō notādū gloriosus Hieronymus cōueni/
B enter ad mirrhā cōparatur duplici ratiōe Prima quia mirrha ſm Isiō. li. xvj. est gutta multum amara fluēs de quadā arbore in arabia dicta mirrha quasi amara. quia sua amaritudine interficiunt' vermes ⁊ ꝓhibet ne nascant'. ideo vermes odiūt mirrham ⁊ fugiūt ab eadē. Ita nostra mirrha delicatissima sanct⁹ Hierōym⁹: fuit ita amar⁹ cōtra peccatores vt diceret sicut scribit Eusebius in ep'la de morte ei⁹. Utinam ꝓtra clamaret omnis creatura. qz si pecator deum nō timet. tamē hoies reuerē. Ideo oderūt eum peccatores ⁊ mali. ſm q⁹ refert Suetoni⁹ in dialo. sancti Seueri q̄ fuit discipulus sancti Martini dicēs: Hieronymo iugis adūsus malos pugna erat ꝓpetuūq̄ certamē. oderūt eum heretici. qz eos impugnare nō desijt. Oderunt clerici. qz vitaz eorū insectat' ⁊ crimina. Sz plane oēs boni et miran' ⁊ diligunt. Sed tamē vt dicit Eusebi⁹. vbi supra. Ip̄e fortitudine dīni roborat⁹ nō formidauit aduersarios suos sz superip̄os correctiōib⁹ ⁊ doctrinis sanctī tonuit dans imperiū regi suo ⁊ sublimans cornu christi sui. nō enī timuit p̄latos malos. sz durecorrexit exclamans cōtra illos. Heu inq̄t quot sūt

hodie in ecclesia nō pastores sed mercēnarij ad quos nihil ptinet de ouib⁹ christi iesu. Sed vt veri⁹ dicaz ipimet sunt lupi rapaces qui oues rapiunt ⁊ dispergunt. certe nihil peius: nihil abominabili⁹ q̄z cuz ille q̄ custodire debet dissipat. Et subdit. Quot sūt hodie i aliquib⁹ eccle sijs similes nō pastorib⁹ qui substātias hoiuz ⁊ labores tā q̄z infernus insatiabilis deglutiūt ⁊ nō solū eos a peccatis nō emēdāt sed ipimet vel ex sui negligentia vel suis pessimis mistris vel nephandis operibus cōtrahunt ad illicita ita si deus tales impune derelinqueret de⁹ non amplius eēt de⁹. Deinde cōtra malos sacerdotes dicit. vt ait idē Euse. de morte Hieronymi Ecce iāt mūdus vndiq̄ feruet sacerdotibus ⁊ monachis. tñ a deo p̄euisus vix de cētū vn⁹ reperiē. nulla certe i mūdo tam crudelis bestia q̄z malus sacerdos ⁊ monachus. nā corrigi nō patiē nec veritatē vnq̄z audire pōt. ⁊ vt breuiter dicam. oēs p̄eminent in malicia. Et subdit declarationē de auaricia eoz dicēs: Heu quā tū in q̄busdaz habitu ⁊ noie creuit cupiditas. imo vt breui⁹ pstrigā causa hmōi spūalitat⁹ est auaricia. q̄ certe sūt lupi rapaces i vestimētis ouiū. Vbi g̃ sacerdos vel monachus cupid⁹ ē ⁊ sine miscdia ab eodē plus q̄z a serpente fuge. Sunt etiā nōnulli q̄ totū suū fructū estimāt ecclesias ⁊ monasteria miro modo ex opere ⁊ ex pauperū mercede edificare. In q̄b⁹ viget tāta cupiditas vt terrā ⁊ oīa sibi deficere putāt. ibi cor. ibi mens ibi est semp eoz cogitatio vt aliena marsubia possint expoliare. Hos saluator i crepans ait Matth. xxiij. Ue vob q̄ edificat⁹ monumēta pphetaz. Ecce q̄ monasteria edificant ⁊ ecclesias miro modo aptāt bonū videē opus facere. siq̄dem pauperib⁹ miscdiam facerent bonū eēt. Vis vt op⁹ tuū placeat deo. fac vt delꝫ paupes gaudeāt. qđ tēplū deo ē charius. Cū pauperi manū tribuis. aut cū viro i suis necessitatib⁹ subuenis cū errantē ad viā veritatis reducis. o q̄z admirabile ⁊ laudabile templū edificasti. hec Hieronym⁹. Itē sciēdū beatus Hieronym⁹ amarus fuit corrector simonie Refert Cirill⁹ eps hierosolymitan⁹ in epla ad Aug⁹. q̄ apd superiorē thebaidā fuit quoddā claustrū dominaz mira pulchritudine decoratū in quo pene ducente domine multis pollentes vtutib⁹ vnū tñ pessimū vitium simonie cōmitcebāt. Nā obseruabaē apud eas abusio vt si quā vellēt in monialē recipere nō tñ intuitu charitatis quātū pecunie recipiebāt. In ꝫ monasterio erat sancti monialis quedā etate grandeua q̄ vitium illud plurimuz abhorrebat. cui quadā die i oratione posite Hyeronym⁹ appa/rens locū illū imenso lumine plustrans p̄cepit vt abbatissam mane ⁊ moniales cōgregaret dicens ei: nisi a peccato inueterato cessarēt vltionē diuinā subito expectarēt. Quo dicto disparuit. visiōe igiē illa pterrita nocte duxit insomnem. aduenīēte crepusculo dici oēs pulsato tintinnabulo congregauit ⁊ surgēs in medio q̄ viderat ⁊ audiuit narrauit et patefecit. Nō fuit omnib⁹ monialib⁹ irrisio ⁊ ex hoc clamātes fatuam. sz ipsa gaudens de illata contumelia ad orationes rediit sollicita petēs ne oibus contingeret monialib⁹ qđ audiuit. Decem dieb⁹ trāsactis nocte media eidē iterū Hyeronym⁹ apparuit ⁊ p̄dicta nūciauit. Tūc illa: Quis es dñe q̄ mihi talia mādas? Ait. Hieronym⁹ ego sum ⁊ euanuit. Illa aūt sciens monialiū duriciā q̄d ageret nesciēs. mallēs tñ ab eis insana ⁊ ebria reputari q̄z diuinis cōtrauenire p̄ceptis. fecit vt p̄us Ille autē audientes ei⁹ ꝟba cū magnis cachinnationib⁹ exierūt. transactis trib⁹ dieb⁹ eidem moniali dormiēti Hieronym⁹ cū societate multa angelorz nocte apparēs media eam excitauit ⁊ iussit vt de monasterio subito exiret ⁊ nō futurā sentētiam expectaret. Cū illa multis lachrymis nelꝫ fieret supplicaret. Hieronymus dixit. Ad abbatissam ⁊ ceteras moniales perge sine omni mora nūciās q̄ nisi peniteant hac nocte sentiēt diuinā vltionē. Si autē i sua p̄manebūt duricia statim exeas de monasterio ne morias. his finitis abscessit. Hoc illa audiens plena tristicia capitulū adiens ⁊ campana cepit resonare q̄ abbatissa a somno euigilās cognoscens ab hac fore pulsatā campanā. iracunda ad capitulū p̄perauit ac vbi eaz vidit diris minis increpauit. ⁊ nullū voluit audire verbū p̄mittēs si nō cessaret hec agere secū in monasterio ampli⁹ non remaneret. Cui illa: Ne tardes queso agere que p̄mitt⁹ p̄fecto me cognosces in hoc loco ampli⁹ nō māsuram. gloriosus Hyeronym⁹ mihi apparēs tantūmodo hoc statim monasterio iudiciū futuruz patefecit. Hec abbatissa audiēs deridere cepit hanc estimans eam vesano capite ista fari. ⁊ hostiariam aduocans iussit vt hanc de monasterio p̄tin⁹ effugaret. ⁊ post hozā aliquā faceret intrare. Factuz est autē cum sanctimonialis exiuisset subito totum monasteriū corruit: oēs opprimens virgines moniales. ita q̄ vna ex eis viua nō remansit. Fuit etiā beat⁹ Hieronym⁹ amar⁹ cōtra hereticos. q⁹ p̄m Eusebiū fuit malle⁹ hereticorū. vt in eadē epla dicit de morte ei⁹. Hic certe p̄ceps pacis iusticie dux doctor ꝟitatis ⁊ eq̄tat⁹ armiger. ⁊ integritas fidei. cōtra hereticos bellator fortis cui⁹ sagitta nūq̄z declinauit retrorsum nec declinauit clipeus in bello. Refert Cirillus in epla ad Aug⁹. Quidam heretic⁹ arrianorū respōdit cuidā q̄ auctoritatē Hieronymi i sua disputatiōe induceret dixit q̄ mentireē et subito fuit diuina vltiōe p̄cussus. ⁊ anteq̄z verbū finierat clamare tota die nō desijt. Miserē

Sermo

miserere glorioſe Hieronyme. q̄ra tuis penis duriſſimis torqueor Et hꝫ p totū diē quātūuis vocib⁹ poterat clamās hora cōpletorij miserabiliter cūctis q̄ ad hꝫ ꝯcurrerūt cernētib⁹ expirauit. Fuit etiā t ē glioſus Hieronym⁹ ꝯtra luxores amar⁹ vltor ſic̄ refert idē beat⁹ Cirill⁹ in epl'a Aug i ſamaria dū miſer q̄dā luderet t q̄ſi oia q̄ habere poterat ꝯſūpſit Hieronymi cepit nomē temerarie blaſphemare. cūctis videtib⁹ fulmē de celo cecidit t ipm iteremit. Tres etiā alij ludētes dixerūt. Quātā tu vis exercē Hieronyme ptātem. q̄ te inuito ludū iſtū alacriter finiem⁹. his dictis inceperūt ludū. elapſo igit gno inſtāti. ſe terra aperiens illos ſic abſorbuit vt ex eis ampli⁹ nihil viſū fuit. Eſt etiā glorioſus doctor amar⁹ nobiliū malorū redargutor. Teſte beato Euſe. hꝫ laude Hiero. Ululate inq̄t o vos miſeri nobiles t potētes. vēto inſtabiles. fortuna elati. q̄ alios ꝯfunditis t tāq̄ ignobiles cōculcatis. hui⁹ vite vanitatib⁹ obcecati. q̄ tp̄s vr̄e vite breuiſſime celeri morte velut a texente tela ſuccindit. forte hac nocte ſuccidet t i inferno ſine termio p alijs cruciabimini moriendo ꝯtinue viuētes i laborib⁹ hoiuz in mū/do nō eſtis. imo nō ſolū cū hoib⁹ nō ſeritis. ſed t laborātes viuere nō ꝑmittitis. Idcirco non cū hoib⁹ ſz cū demonib⁹ flagellabimini. Quāto enī i mūdo maior fuit gl'ia t leticia tāto i inferno maior erit pena. Et ſubdit. vñ q̄d dicam xp̄i. xp̄s apl'os habuit. quor oiuz ſol⁹ Bartholome⁹ origine fuit nobilis. Matthe⁹ diuitijs anteq̄ apoſtolatū recipet inſiſtebat. ceteri ꝙ erāt pauperrimi piſcatores. cur hꝫ retuli audiatis. Si xp̄s verax eſt. ſi vera oia q̄ ex ore ei⁹ aut diui t mēdacia nō ſunt. hmōi hoiuz vix vnus apt⁹ regno reperiē ex mille. Ꝙ ꝙ multi eorū mihi nō credūt. poſt modicū tp̄s poſiti i tormētis ſentiant. hec ille. vñ Greg⁹. Oculos q̄s culpa claudit pena aperit. Scdo q̄uis mirrha ſit amara tñ ē morbor cōfortatiua. Vtute enī ipi⁹ nerui t alia ſenſibilia mēbra ꝯfortant t humores in iūcturis t articulis exiſtētes. vt dic̄ mgr̄ in ꝓprietatibus. li. xvij. Sic glorioſus doctor Hieronym⁹ q̄q̄ fuit amar⁹ malis in corrigendo. fuit tñ bon⁹ t dulcis bonis i cōſulēdo. Sic̄ hꝫ refert beat⁹ Euſe. in epl'a de laude ei⁹ diccens. Cū viderat vult⁹ diſcipulor ſuor ex morte ſua graues ꝯfortauit eos dicens. Ceſſet modo luct⁹. ſit oiuz vox gaudēs qñ nūc tp̄s acceptabile. Ecce nūc dies ſalutis t leticie p oibus dieb⁹ vite mee. in quo fidelis dñs i xp̄is ſuis t ſanct⁹ in opib⁹ ſuis. aperuit manū ſuā vt exulē aiam meā reuocaret ad ſupnam gl'iam. Nolite filij dilectiſſimi q̄s habui in viſceribus pictatis impedire gaudiū meuz. ne phibeatis reddere terre q̄d ſuū ē. Idō hui⁹ ꝯſolatiōis t cōfortationis idē beat⁹ Euſebi⁹ nō imemor i eadez epl'a dicit. Vox certe ſua dulcis t iocunda. q̄ xp̄iſi deliū erat mel dulciſſimū. Heu q̄lē eccl'ia amiſit ꝯſolatorē t adiutorē. Extincta ē lucerna in medio eccl'ie micans. vt non nob ſz ſibi luceat. nō mūdo ſz celo ſplendeat. Refert etiā beatus Cirillus in epl'a ad Aug⁹. q̄ poſt obitum beati Hieronymi q̄dā hereſis iter grecos ſurrexit q̄ ad latinos vſq̄ deuenit q̄ negabat purgatoriū t ſil'iter dicebāt q̄ anime beator vſq̄ ad diem iudicij nō haberēt gaudiū. nec anime dānator interim paterenī tormentū. Et ratio eor erat. Sicut aīa cuz corpe meruit vel peccat. ita cum corpe recipet p̄mia t torm̄ta. Creſcēte igitur hac ſecta. tātus dolor irruit in xp̄ifideles vt pigeret eos viuere. Indicēs igit eps Cirillus ieiuniū triū dierū orauit vt ſuā fidē diuina bonitas ſic nō ꝑmitteret agitari. Expletis igit his diebus Hieronym⁹ ſuo dilecto filio apparuit Euſebio orationi incūbēti. benigna eū locutione ꝯfortās dixit ei. In hac peſte mortifera mi/nime formidare debes. q̄ finis ſibi iā imponē/dus ē. Videſ igit Euſebi⁹ tanto eū modo fulgentē ſplēdore. ita vt oculis hūanis in eū reſpicere nō valeret. clamās t p gaudio dulces fundens lachrymas ait: pater mi Hieronyme. Et hec ꝙba pluries reiterās ait: Cur me deſeris? cur mea ſanitatē ſpernis? certe te teneā nec te dimittā. Ad quē Hieronym⁹: Nō te inq̄t dilectiſſime fili deſerā. confortare. viceſima enī die me ſequrris t ſimul in gaudio ꝑmanebis ſine fine. Sz hꝫ Cirillo cūctiſq̄ fratrib⁹ nūcia vt die craſtino iuxta p̄ſepe dñi vbi corp⁹ meum reqeſcit oēs in vnū ꝙueniāt tam catholici q̄ illius ſecte viri. t tu triū hoiuz q̄ in hac ſūt vrbe hac nocte defuncti cadauera inhumata ad locū vbi cor/pus meū ē facias deportari. ſup quēlibet ſaccū q̄ vtebar pones. q̄ ſtatim vite priſtine reddi ri hāc hereſim extirpabūt t valedicēs ei diſparuit. Veniēs aūt Euſebi⁹ mane ad Cirillum q̄ viderat enarrauit. t oīb⁹ cōgregat⁹ p̄dictoruz viroz cadauera illic deferri fecit. acceſſitq̄ ad ſingulos flexis genib⁹ t manib⁹ in celū extēſis cūctis audiētib⁹ ſic orauit. Deꝰ cui nihil impoſſibile. nihil graue. inuicte fortitudinis t virtut q̄ facis mirabilia magna ſol⁹ t nullū i te ſperantiū ſpernis. nūc p̄ces ſuor tuor exaudi vt tua quā dediſti fides inuiolata maneat. nec eor error appareat. p merita t iterceſſionē glorioſiſſimi dilecti Hieronymi. introduc in hec cadauera aīas q̄s de ip̄is egredi voluiſti. t ſacco cor cadauera tangēs. i ea ſpiritū ꝓtin⁹ introduxit Qui ceperūt beatar aiar gl'iam. peccatoū penas tam purgatorij q̄ inferni clara voce oīb⁹ intimare. q̄ beat⁹ Hieronym⁹ ip̄os defunctos ſicut retulerūt Cirillo duxit ad paradiſū. purgatoriū t infernū. vt q̄ ibi agerenī patefacerēt vniuerſis. His igit pactis tam fideles tā ſecte

erronee videtes tã certũ erroris experimẽtuz. laudes referũt creatori. Ex his igit gest] i multis nationib⁹ fama huius sanctissimi doctoris Hieronymi lõge lateq; ẽ plata. sic de h dic venerabilis Euse. de morte ei⁹. In generatiõez i ãt t generationez virũ annũciate. q; p illũ de⁹ oñdẽ voluit vt magnificaret eũ t colẽdũ exhiberet vniũsis. q; magn⁹ ẽ iste tot faciens mirabilia. q; certe siis nõ ẽ sibi fm opa sua magna t magnalia. de h p mũdũ resonat vniũsum sui glorioſi triũphi fama. i ois terre spatio rutilat sua lucida lingua. Et tantũ de illo.

Sermo secũdus de beato Hieronymo.

QVasi oliua speciosa i cãpis t q̃si plãtatio rose i hiericho Eccĩ. xxiiij. Cõsuetudo obtinuit i curijs seculariũ dñoz q; fidelẽ militẽ t p̃ alijs sblimiorẽ t digniorẽ quẽ ob sui fidelitatẽ honorat dñs t laudat nõ solũ dñs sz alij satrape t capitanei hũc honorãt t ceteri famuli qđ figuratũ ẽ hester. iij vbi legit q; rex Asuer⁹ exaltuit quẽdã militez noie Amõ sup oẽs p̃ncipes regni sui faciẽs cũ post se scõm. ideo hec videntes oẽs alij honorabãt ip̃m t ei genua flectebãt. Mystice Asuerus q̃ interp̃tat beatitudo. significat xp̃m q̃ est beatitudo oiuz electoz. q̃ hodie exaltauit dilectum atletham beatũ Hieronymũ t i sublimioribus sedibus celestis curie collocauit. Teste Aug]. in epla ad Cirillũ dicente. Nulli dubiũ est intra patrũ mãsiones ip̃m sanctissimũ Hieronymũ vnaz ex maiorib⁹ t sublimiorib⁹ sedibus obtinere. Cũ eni homo ibidẽ fm opa p̃emiatur t iste pfectoz pene vite extiterit. clare ptz ip̃m de maiorib⁹ t sublimiorib⁹ celest] hierusalem fore ouib⁹. Et declarat hoc i exemplo dicẽs: Cogitanti mihi q̃d laudis de Hieronymo recitarem hora veniẽte noctis me somnus oppressit. t ecce maxima affuit mltitudo angelorum. inter quos fulgẽte pl⁹ infinito sole duo erãt viri ita similes vt nulla in eis videret differẽtia. nisi q; alter tria serta gerebat in capite ex auro t lapidib⁹ p̃ciosis. alter vo duo. Hi cã didissimis iduti collobijs vndiq; auro t gemmis cõtextis. t tãte erãt pulchritudinis vt nõ posset sat] quispiã imaginari. accedẽtes ad me paulisper steterũt. Deinde q̃ tria serta ferebat his vbis me allocut⁹ ẽ. Cogitas augustine q̃d debeas laudis ꝺ Hieronymo p̃ferre. t diu cogitãs nõ iueniſti. ideo huc venim⁹ vt ei⁹ glĩaz tibi indicem⁹. Iste Hieronym⁹ est. q; sic equalis mihi in vita t sanctitate fuit. ita p oia i glĩa equalis est. t que possum ipe põt. Certuz autẽ qđ illo plus fero aureola martyrij est quo vitã finiui corporis. sz q; ipe vitaz gladio nõ finiuit aureolã non habet. Serta vo duo alia q̃ habemus aureole sũt q̃ solis vginibus t doctoribus dãtur. de hoc vt videbat mihi respõdi. Quis es domine? Et ille: Johãnes baptista sum qui huc ad te descendi. vt nũciarẽ tibi Hieronymi glĩaz. quatenus ip̃m gentibus nũcies. hec ibi. Et q; ip̃m christus intantũ exaltauit honorando. vt etiam maiores sancti in celo sicut Johãnes baptista. t ceteri ipsum laudent. Ideo fm Aug]. in epistola vbi supra nõ pigeat hominez hunc venerari. Quare ob honorẽ ip̃ius verba p̃dicta thematis sunt assumpta cuz dicit Hieronym⁹ fuit quasi oliua speciosissima. In quibus vbis beatus Hieronym⁹ cõmẽdat a duobus. Primo a placabili recõciliatione. ibi. Quasi oliuã. Secũdo a laudabili introductiõe. ibi. t q̃si plãtatio rose i hiericho. Dico p̃mo q; glorioſus doctor t beatissimus Hiero. cõmendatur a placabili recõciliatiõe in hoc q; dic. Quasi oliua speciosa in cãpis. Circa qđ notandum Isid. li. xvij. Oliua est arbor recõciliatiõis qđ A p̃bat per historiã romanoz in qua legit. quãdo romani mittebant p̃ pace offerenda vel facienda. sine oliuaz ramis nõ mittebant i signũ recõciliati federis. De illo etiam cũ Noe colũbam emisisset p̃ inquisitione recõciliatiõis dei nõ cum alterius arboris ramusculo. sed solum cuz oliue intersignio ad arce fenestrã est reuersa. t hoc habet Geñ. viij. vbi legitur q; cessante diluuio t aque iam essent in ptes diuise t diminute. aperuit Noe fenestrã arce quã fecerat dimisitq; corũ qui egrediebat t non reuertebatur donec aque sup terram siccarent. emisit q; colũbã post euz vt videret si cessassent aque super terrã. que cuz non inuenit vbi requiesceret pes eius reuersa est ad arcã. Expectatis vltra septẽ diebus alijs. rursus dimisit columbam t illa venit ad vesperã portans ramũ oliue virentib⁹ folijs in ore suo. p qđ intellexit Noe q; iam cessassent aque t iam de⁹ recõciliatus eet mundo. Mystice. p oliuam intelligit beatus Hieronym⁹ q̃ i campo celestis hier'm firmiter B iã extat radicat⁹. vbi neq; vẽtus doloris neq; tempestas tribulationis valet eum vnq; eradicare. ita q; de ip̃o potest dici illud. Hieronym⁹ ẽ quasi oliua speciosa in cãpis. sz celi. Ibi fm beatũ Euseb. in epla de morte Hieronymi. ẽ felix refectoriũ animarũ post laborez t erũnas. ibi. dulcis solẽnitas angelorũ. vna societas et charitas oiuz ciuiũ supernorũ. ibi. nemo timore cõcutit. ibi penit⁹ nulla cognoscit angustia t tribulatio. nulla aduersitas. nulla infirmitas dñatur. In h igit securissimo campo. vndiq; floribus vginũ rosis martyrũ t violis cõfessorum t doctorũ redimito. speciosa hec floret oliua sanctissim⁹ doctor Hieronym⁹. vbi p suis deuotis famulis orat assidue illos deo recõciliando t perire nõ p̃mittendo. fm qđ dic beat⁹ Euseb. in epla de morte Hieronymi. Vir iste

Sermo

mitissimus in populo suo apparuit ⁊ deo dile/ctus ⁊ hominib⁹ orat nūc p ecclesia sancta. Et subdit. Hic certe dux nostre fidei ad se currentes ad celi cōtrahit arcem. Et illud pbat Cirillus hierosolymitan⁹ eps i epla ad beatū Aug⁹ refert eni qⁿ in superiorib⁹ partibus egypti in deserto q̄dam degebat monachus Helias nomine antiquissimus. magna vite sanctitate radians. qui in vita beati Hieronymi ei familiaris valde extitit. Hic die quodā incumbēs orationib⁹ somno repentino adueniēte aliquantū obdormiuit. ⁊ ecce in visione in quodā palatio mire ⁊ ineffabilis pulchritudinis ⁊ a mortalibus nunq̄ visus vt sibi videbat assumpt⁹ erat Cūq; p horas p palatiū huc atq; illuc gradiēs eius admiraret pulchritudinē. vidit quoddaz pparari tribunal a q̄busdaz nimie pulchritudinis iuuenib⁹. stratis tapetis ⁊ vestib⁹ auro gē/mis ⁊ multiplici artificij varietate decoratis. circūquaq; parieti inuolut⁹. in quo postmodū rex cum maximo decoratu. magnaq; societate virorū sole lucidiorū se posuit vt iudicia exer/ceret. Int̄ hec ciusdā p̄sulis aia catenis igneis vincta a demōib⁹ apportata maiestati regie p̄sentat. que priusq; de aliquo interrogaret ce/pit diris vocib⁹ infernalibus se mansionib⁹ dignissimaz acclamare. hanc inter ceteras maxie assignans causaz p̄ncipalez. quoniā vanis mūdi intēta cōuiuijs ⁊ vestib⁹ ⁊ hmōi stultissimis vanitatib⁹ ⁊ voluptatib⁹ delectata eēt. Quib⁹ finitis lata est p iudicē sententia vt penis infernalib⁹ traderet donec corpori iuncta duplices penas sustineret. mox illū secuz ferēs omnis illa neq; spirituū turba inde cuz diris clamorib⁹ recessit. Veniq; alterius cuiusdaz anima dicti Theodonij senatoris añ maiestatē mult⁹ astantib⁹ neq; spiritib⁹ eam grauissime accusantib⁹ i medium ponebat. Cunq; a diabolis i lōgū accusatio traheret ⁊ nullus ex aduerso respōderet. vir q̄daz septies sole splēdidior. ⁊ vt sibi videbat ceteris astātibus eminētior. ad regis sedens dexterā in pedib⁹ se erexit. Quo q̄dē surgente rex manu ppria silētiū a cunctis sieri impauit. tunc q̄ steterat omnib⁹ se opponēs accusantib⁹. hunc suū fidelissimū ⁊ deuotissimū asseruit ⁊ sibi cōtinue exhibuisse reuerentiā specialem. eisdē mox loquendi audaciā abstulit ⁊ in taciturnitatē reuocauit. Postmoduz is flexit genua ante regem huic suo fidelissimo veniam in eternā requiē solita pietate ⁊ diuina infinita clementia elargiri impetrauit. Ita cum p cōmissis i mūdo flagitijs repugnaret. suis p̄cibus vt voluit est adept⁹. tūc illa nephandorū spirituū multitudo vlulans de illo ptin⁹ se remouit. Interuallo āt facto hore vni⁹. iuuenis q̄dam pulcherrim⁹ cōcito gradu de palatio veniēs ad hūc accedēs se fore dixit vnū ex sanctis ⁊ inquit. O petre patrone romanoz te precoz coram deo impetra ne Hieronymi filij dñi preces fuse p theodonij anima respuāt. At petr⁹ rogauit dominū vt ita fieret Ad hec rex: Quic q̄d inquit a filio meo Hieronymo Petr⁹ postulat certe fiat. His oibus sic finit⁹ a somno mox monachus excitat laudes deo reddens ⁊ glio so Hieronymo. ⁊ die qua illa viderat p̄notās eodē postmodū itellexit die ep̄m Nitbiocenū ⁊ theodoniū senatorem ex hoc seculo migrasse Quare ptz hec vana somnia nō fuisse. Refert idem Cirillus in epla p̄narrata. qⁿ q̄dam p̄bz cardinalis Andreas noie glorioſi Hieronymi deuotissim⁹ cultor in romana ecclesia mult⁹ cir cū tantib⁹ expirauit. iam exequijs insistentib⁹ assistente, sūmo pontifice cuz pene toto clero ⁊ pop ulo romanoz q̄ ad eundē andreā aduenerat honorandu. dū emisisset vlulat⁹ ⁊ crebris gemitib⁹ in feretro cūctis stupentibus ⁊ velut amentib⁹ effectis. tanq; si a somni dormitiōe excitaret mirabiliter exurrexit. Cunq; a romano pōtifice de eccl̄ia maiori beati Petri apli vniuso populo clausisq; foris⁹ interrogaret intulit ista verba. dū starē diuino examine iudicādus ⁊ pter vestiū ⁊ ciboruz quib⁹ hactenus vsus eram nimiā supfluitatē tartari cruciatib⁹ dānarer. subito iuuenis q̄daz sole splēdidior niueq; cādidior quē fuisse glorioſū Hieronymuz ad se inuicē referentib⁹ q̄ astabāt intellexi. p̄sidenti indici flexis genib⁹ animā meo corpori itez iungi postrectis p̄cib⁹ impetrauit. q̄bus finitis verbis in ictu oculi vt cernitis aia corpi est cōiuncta. quare omnes deū ⁊ glorioſū Hieronymuz laudauerūt. Ecce q; hec speciosissima oliua est suoruz famulorū recōciliatiua. Secūdo oliua ē signū victorie assecute Ideo refert Pli. in spenatu. lib. xv. q; victores apud athenienses quōdam oliua coronabant. Sed greci tandē suos victores oleastro coronari iudicabāt. Quid p hoc denotat. certe nihil aliud nisi q; glorioſus doctor Hieronym⁹ est victoriā cōtra demones ⁊ mundū plene assecut⁹ ⁊ iam regnat victor insupabilis. Ideo dicit beat⁹ Eusebi⁹ in epla se/pe dicta. Cantet q̄libet nostrū canticuz nomini domini sonorū. iubilet vocib⁹ mater ecclesia in hymnis ⁊ pfessionib⁹. plaudet hodie plebs catholica. vndiq; iocundet christiana contio. hodie certe obtinuit Hieronymus qō tāto estuabat desiderio. hodie deuictis hostib⁹ obtinuit triumphū. certe oibus expletis laborib⁹ requiem possidet sine fine. Et infra subdit. Jā victor de suis hostib⁹ triūphauit cū q̄bus scuto timoris domini viriliter dimicauit. iam denariū recepit p quo tanto labore in vinea sancte ecclie laborauit. hec ille. Licit eni beatissim⁹ doctor Hieronym⁹ adhuc viuēs suos hostes ⁊ sancte matris ecclesie p̄fidos hereticos. quia ipse fuit

dispersio eorũ. vt patet in legenda. Vicit etiaz eos post mortẽ sicut patuit sermone supra p̃ce/dente. Refert Cirillꝰ in epla ad Augl. q̃ grecorum q̃dam hereticus quadaz die cũ sacerdote q̃dã in hierosolymitana eccl̃ia disputabat. cuncq̃ sacerdos ob sue parti defensionẽ autoritatẽ q̃ndã Hieronymi allegaret vt greci ratiões destrueret. temerarie pestifer grecꝰ ore. gloriosissimũ Hieronymũ totiꝰ veritatis lumẽ fuisse mẽtitũ nõ erubuit voce fari. Ac q̃ voce talẽ nequiciã ꝓpetrauit vocẽ deinceps amisit. Hereticus q̃dam alius arreone Hieronymi imaginez cernens vtinam te cũ viuebas meis manibus te/nuissem. ⁊ meo gladio iugulassem. hoc aũt cuz dixit euaginãs gladiũ tota vi ipm gutturi imaginis infixit quousq̃ res innotuit. moxq̃ ex p/cussoris gladio tãq̃ ex hois corpore sanguinis vnda pfluxit. Eadẽ insup hora qua hoc factũ ẽ. in atrio existẽti iudici gloriosus Hieronymꝰ cũ gladio gutturi infixo apparẽs p cõfessione hmõi vindictã postulauit narrãs sibi facta. hec dicens abiit. stupefactꝰ iudex cũ ceteris q̃ astabãt ad eccl̃iaz ꝓperans hereticũ manu gladiũ imaginis gutturi infixũ tenentẽ reperit. qui ꝓtinus vt eũ vidit capi eum iussit. Captꝰ ẽ itaq̃ hereticꝰ in sua pmanens duricia ob aliud nõ se dolere nisi q⁹ viuũ nõ teneret Hieronymũ garriens a multitudine ppli lapidibꝰ ⁊ ensibꝰ iugulat. Gloriosus deniq̃ Hiero. nõ solũ vicit hereticos sz ⁊ demones hũani generis inimicos i tm. vt in eiꝰ pñtia nequaq̃ audeant apparere seu pmanere. sicut de hoc refert idẽ Cirillus in epla p̃fata ꝺ venerabili Euse. q̃ p duas horas ante beate aie exitũ qñq̃ trãsuersis oculis ⁊ manibus simul iũctis facie terribili voceq̃ dira q̃si se mouens clamabat. Nõ faciã nõ faciã. mẽtiris mentiris. post hec faciẽ in terraz firmãs clamabat. Adiuuate me frẽs ne pereã. hec videntes eũ interrogauerũt Quid habes pater? Adq̃s ille. Non videtis demonũ agmina q̃ me debellare cupiunt? Et illi: Quid te facturũ vole/bas cũ dicebas? Nõ faciã nõ faciam ⁊c̃. ait: illi conant vt diuini nois blasphemꝰ iueniar. ideo me hoc nõ facere acclamaui. Tunc illi. Quare faciẽ tuã pr̃ abscõdebas in terrã? ne inq̃t eorum aspectũ cernerẽ quoniã tã terribilis ẽ ⁊ turpis q̃ oẽs pene que in mũdo sunt respectu eiꝰ nihil sũt ad extremã horã. tũc venerabili Euse. Hieronymꝰ apparuit eũ benigne ꝓfortans. in cuiꝰ aduentu ois illa demonũ turba timore pterrita ab eo velut fumꝰ euanuit nõ potẽtes eiꝰ p̃sentiã sustinere. sicut testaꝫ Cirillꝰ ad Augl. dicens. Mira res angustine vt multiplicibꝰ ptz exẽplis. Tantꝰ a cõspectu glorioſi Hieronymi diabolis timor ineſt. vt etiã picture nõ audeãt appropinq̃re. Vã si a demone obsesso illa p̃cisa demonstraret imago. ab eodez ꝓtinuo effugaꝫ. hec ille. Et hoc ꝓbat sequẽplo dicẽs. Sanctimoniales pene octuz mulierum pulcherrima etate iuuẽcula beato Hieronymo deuotissima i cenobio dominaz multa vixit sanctitate. illiꝰ antiquꝰ serpẽs inuidẽs opibꝰ vt eã a sctõ ꝓposito reuocaret. cuiusdã iuuenis nobilissimi aiuz in eiꝰ ꝓcupiscẽtiã intrãtũ excitauit. ita q̃ nõ posset die noctuq̃ aliud nisi quõ possit eaz attingẽ cogitare. Auxilio igiꝫ ꝓprio desperãs ꝺ eo qꝺ vellet obtinere quẽdã iuenies magũ ⁊ magna ei ꝓmittit si qõ optat expertꝰ fuerit. tũc ꝓuocauit magꝰ demonẽ ⁊ nocte media ad sanctã destinauit monialẽ. Ad cellã igiꝫ accedẽs trãsire vitra Hieronymi imaginẽ i cella depictã timore neq̃t. negligẽs sibi cõmissũ explere opꝰ desperãs ad mittẽtẽ reuertit. se nõ posse pficere itẽtũ apud monialẽ pãdit. ppter Hieronymi imaginem in cellula depictã. magus eũ deridens dimisit. Aliũq̃ vocatũ demonẽ mittit ad huiusmodi opera facienda. cui accidit siẽ ꝓmo. Per horã forte manẽs coactꝰ excelsa cepit voce clamare. sine me hinc Hieronyme huc vlteriꝰ nõ reuertar. ad hꝫ stupefacta mulier q̃ oratiõibꝰ in cella insistebat inq̃t. Quis illas fũdit p̃ces vel voces? nõ cessante diabolo sic clamare. excitate illiꝰ cenobij moniales p̃cusse grãdi timore ad illã currũt cellã cruce dñi p̃eunte. ac si vt forte illũ spiritũ neq̃ sciũt. eundẽq̃ cõurãt vt debeat itimare q̃ de causa venerat. Narrãs igiꝫ seriem rei seq̃ miserũ pãdẽs ⁊ catenis vinctũ igneis a Hieronymo. rogat eaz vt suis mereãꝫ p̃cibus abeũdi sibi gr̃az inuenire. ac vbi hec monialis audiant deo ⁊ gloriosꝰ Hieronymo laudes reddunt. simpliciter postulãtes vt demonez hunc nullatenꝰ reuersurũ de cenobio effugaret. Vix finitis verbis diabolus magnis stercoribꝰ ꝺ loco recedens magum adijt. cumq̃ magnis verberibus flagellauit. vt per multa horaruz spacia de eo aliquod signum vitale paulominꝰ appareret. Videns ille suas artes sibi nihil valere. refugiũ habuit ad btm Hieronymũ dicens Gloriose Hieronyme subueni mihi misero promitto enim si tuis hac hora adiutꝰ fuero auxilijs pnitie tã horribili nõ succũbã. deinde cũcti exutus flagitijs a tuis obsequijs nõ recedam. His finitis velut fumꝰ spũs neq̃ euanuit. p angelũ tacens ꝛberibus castigatus in tm sui corporis inops q̃ nisi alieno auxilio potuit se mouere. Moxidẽ accepta penitẽtia anteq̃ ꝺ lecto surgeret cõbustis cũctis codicibꝰ magicꝫ venditisq̃ oibus que habebat paupibꝰ erogauit. anno finito ad pniaz pagendam in quadam spelunca clausa in heremo ibi per quadriẽniũ gloriose stetit. Tertio oliua est quõ ad fructuz rubea F pmo sed post viresc̃it deinde nigrescit. Sic sanctus doctor Hieronymꝰ fuit rubeus per charitatẽ. viridis p virginitatẽ. niger p humilitatez

E

Sermo

Charitatez ḡ magnā habuit erga hoīes vt eos xp̄o acq̄reret dum hic vixit in mūdo quottidie p̄dicans. epl̄as scribens. ⁊ peccatores inducēs ad bonū. ⁊ nunc etiam iugiter sanctam eccl̄iaz diligens. vt dicit Euseb. in epl̄a de lau. Hieronymi. Hodie vndiq; facta ē in populo christiano leticia. exultet p̄cipue sancta mater ecclesia cui⁹ hodie gloriosus cultor ⁊ ꝓpugnator p̄cipuus omnib⁹ exstirpatis hereticis dogmatib⁹ cum suis fallacib⁹ autoritatib⁹ de agro fidei catholice. doctrinis sacratissimis ⁊ p̄fulgidis signis ac ꝓdigiis vt sol relucet inter agmina beatorū. Habuit etiā beatus doctor charitatē nō solū in opere sed in doctrina docēdo fratres suos dicēs: Dilectissimi mei diligite vos inuicem nō enī accepi hoc ab hoīe. sed a saluatore q̄ ait: Hoc est p̄ceptum meū vt diligatis inuicē sicut dilexī vos. In sola enī dilectione oiuz genera vtutū cōsistunt. Sicut ex vna radice multi rami exeunt. sic ex charite multe generāt vtutes Habuit etiā Hieronym⁹ virginitatē sicut testat Euseb⁹ in epl̄a vbi supra. Si inq̄t quis vult accipere Johem baptistā. ipe est pariter virgo pariter heremita. Sed diceres. tamē ipe i epl̄a ad Paginatiū scribit dicens: Virginitatē i celo ꝓfero nō quia habeo. sed magis miror quia nō habeo. Ex quo dicto videt clarescere q nō sit virgo. Ad hoc dicēdū q illud dixit vel ex humilitate. vel ideo se virginitatē minime habere reputabat. q⁹ carnis incēciuā sepi⁹ passus fuit. ⁊ sic loquit de virginitate mētali ⁊ nō corporali q⁹ corpus suum nūq̄ luxuria maculauit. quaz ⁊ docuit esse spernendā ⁊ fugiendā. Naz sicut virginitas hoīs par est angelis imo plus euz facit angelis. ita luxuria hoīem deformē reddit. ⁊ vt ita dicā. mlto peiorē bestia efficit. De nllo enī alio peccato legit deuz dixisse. Penitet me
B fecisse hoiez. Nam luxuria facit hec opera. corpus debilitat. et semp illud q̄si morti destinat. famā denigrat. marsubia euacuat. furta instruit. homicida causat. memoriaz hebetat. cor aufert. oculos vtriusq; hominis cecat. ⁊ p̄ ceteris iram ꝓuocat. hec ille. Etiā legit hoc vitiū durius arguisse. sicut refert Cirill⁹ in epl̄a ad beatum Aug̃l. q⁹ in ciuitate candia sacerdos q̄daz ecclie custos impudicus ebrietati ⁊ luxurie deditus miserrime d̄ hoc mūdo migrauit. cuius corp⁹ in decori sepulcro sacerdotū est sepultuz sequēte nocte tantus in eccl̄ia et cimiterio fuit strepitus q⁹ in illo mozātes terroze pcussi sunt excitati ad eccl̄iam cōcurrūt vbi strepit⁹ vehemētes cāpanarū q; sonos audiūt. sed nihil ibi videntes diuinā exozāt clementiā quatenꝰ cur ista fiant velit reuelare. sed nullū auditiōis sentiunt adiuuamē Biluculo hoc cessante. omnia in eccl̄ia inueniūt reuoluta corpa mortuoz. q̄si vndiq; flāmis igniū violata. Tunc Nicolaus archiepiscop⁹ eccl̄ie illius oziones indicens populo. quid sequēti nocte euenire velit precepit expectare. qua venīēte duplex strepit⁹ ⁊ paoris tribulatio est secuta. q̄ de re hoīes velut mortui exibāt. die lucescēte omnib⁹ in ecclesia p̄ orationib⁹ cōgregatis. gloriosus Hieronymus subito solis specie spendidioz in ecclesiaz veniens ad altareq; gradiēs. cūctis videntibus ⁊ mirantib⁹ p̄ horaz sub silentio ꝓmanēs. hoc ꝓpt̄ sacerdotis miserū cadauer sacris indigne locis absconditū ad terrozem peccantiū contigisse intimauit. Eisdēq; mandauit vt cadauer miserrimi post resurrectionē omniū tartareis deputādū ab illis māsionib⁹ ereptū flāmis traderent ꝓtinus ad cōcremandū. qd̄ cuz popul⁹ fecisset pestis illa cessauit. ⁊ sic deinceps beatū Hieronymū oēs vnanimiter deuotiōe maxima colere inceperūt. ⁊ hoc quo ad p̄mū. Etū ad scd̄z est notandū. videm⁹ ad experientiā cū tempoze venientis estatis rose matureścūt. tūc homines ciuitatis exeūtes intrant hortos vbi rosas colligētes secū in manib⁹ ad mansiones suas deferunt cuz iubilo ⁊ eas in suo collocant aspectu. Ita beatissima rosa gloriosus Hieronym⁹ cū venit tēpus sue senectutis. tāq; candidissima rosa d̄ horto huius seculi ad celestē delata est māsionē. nō solū ab angelicis spiritib⁹ sed a dño nr̄o iesu xp̄o cuz magno honoze ⁊ iubilo ⁊ plātata ē in viridariū dei. Teste Euseb. in epl̄a vbi supra. Ecce inq̄t flos campi et rosa miro modo fragrās odoze de horto nup eccl̄ie in viridariū dñi est trāsplantata. Q; autē cuz leticia sic in celuz sit delata aīa sanctissima declarat beatus Aug⁹ in epl̄a ad Cirillū dicēs. Hora cōpletoziꝝ defunctus est gloriosus Hieronymus seuer⁹ cū duob⁹ monachis diuinis locutionib⁹ insistētib⁹. infinitos repente audiūt orga nozū timpanozū ⁊ toti⁹ simphonie ⁊ instrumē tozū sonos. q̄b⁹ celū vt ipis videbat vndiq; resonaret. quoz sonoz suauitatib⁹ anime pene a corporib⁹ exalabāt. stupefacti oēs oculos in celum eleuant totū ether ⁊ oia que ambitu eius ꝓtinent intuentes. viderūt quādā lucē septies solis luce clariorē p̄clarescere. ex quo oiuz odorum aromata erūpebāt. hec illi tam mirādo affectu cernētes. deū exozabāt p̄cibus vt eos curtalia fierent nō lateret. Et vox de celo veniens ait: Nulla vos moueat admiratio. nihil vobis videat mirabile si talia videt ⁊ auditis. hodie enī rex regū ⁊ dñs dominātiuz xp̄s exeūti de h̄ seculo neq; anime gl̄iosissimi Hieronymi tot⁹ festinus obuiaz venit ⁊ eā p̄ ceteris tāto honorificenti⁹ tanto excellēti⁹ ⁊ sublimi⁹ ad sua reducit regna. quāto p̄ ceteris sublimioris vite meritis refulget Hodie oiuz angeloz ordies exultātes talib⁹ vocib⁹ alternatim ꝓcinnētib⁹ i suū sociāt dominiū. Hodie enī ꝓphetarum cetus

hodie apostolorꝝ chorus. hodie oēs cōfessores hodie gloriosa comitiua virginuꝫ. hodie oiuꝫ beatorꝝ anime letabūde ꝛ festiue occurrūt com patriote. Et cū hec dixisset vox siluit. ſz tū lux magna ꝛ odor magn⁹ postmodū p horā duran tes nō cessauerūt. Jsta solēnis ꝛ laudabilis in celū aie beati Hieronymi itroductio etiā ostē sa ē ab epo Cirillo. sicut refert Euse. in epla de morte Hieronymi dicēs: Cū iā dicta hora Ci rillus epꝰ deuotꝰ in sua cellula orationibꝰ inhe reret surſū in spiritu raptꝰ velut i extasi factus subito quoddā a monasterio in q̄ vir sanctissi/ mus migrauerat vsq; ad celū mirabile ꝛ speci osissimū vidit iter. cuiꝰ tāta erat pulchritudo ꝛ admiratio: vt stupore velut amēs effectꝰ huc il luc q; admirās sui paulisper credebat oblīuisci In hac positꝰ anxietate eleuans oculos et ecce angelorꝝ maxia multitudo a monasterio tanq̄ societas veniebat alternatim melodiaꝝ ꝛ mel/ liſluoꝝ cāticorꝝ vocibꝰ celū ꝛ terrā resonare fa ciebāt. etiā singuli angeli singulis manibꝰ acce sos cereos habebāt quoꝝ claritas solis ꝛ lune lumē repellebat. Et deniq; Cirillꝰ vertēs ocu los plꝰ in celū nō minorē angelū vidit cuꝫ ma/ gno etiā angelorꝝ numero. istis obuiā venire q̄ rei huiꝰ anxiꝰ expectabat euētū. quē cuꝫ iterro gasset q̄d nam hꝫ esset. eū stupor ita oppressserat vt q̄d diceret nesciebat. at ille diutiꝰ expectans gloriosam vidit Hieronymi faciē cūctisq; pre ibat angelis. ꝛ siluiter sequebaꝫ aiam decoratam pulchre. siluiter erat ad dexterā saluator cuꝫ co pariē se vniēdo. quo q̄dē loco Cirillꝰ degebat gradū figens ꝛ stans taliter ē ei locuta. Agno scis ne me? ad quā? minime q̄dē? q̄s enī es qui i tanto ceteris homibꝰ eminens. ꝛ illa? de Hiero/ nymo vnq; fuit tibi aliq̄ cognitio? At ille. Cer te quē nominas singulari affectu diligo charitatis Sed q̄so es ille? ꝛ illa? ex̄ sum: aia que glo riam. iaꝫ obtineo quā sperabā. ad meos perge filios q̄ vidisti nuncia vt ꝛ a luctu desināt ꝛ in cessanter cōgaudeāt. q̄bus oibus finitis illa vi sio ab eo euanuit. Ad ipm g̃ clamemꝰ sicut iu bet. b. Augꝰ i epla ad Cirillū ꝛ exultemꝰ ꝓgau dendo eius honori ꝛ dicamus cū Euse. in epi. sepe dicta. O vir ineffabilis. o virtutū vas ad mirabile. o plēdor patientie. lāpas p̄fulgida. o diadema honoris ꝛ glorie. angularꝭ lapis. for/ tissimū exemplar innocētie. colūba aurea totiꝰ ecclesie. nostri semp facias memoriā apud do minū ꝛ vt tua semp valeamꝰ intercessione pijs/ ma ꝓtegi a nociuis. et futura gaudia que iam
b possides adipisci. q̄ nobis p̄stare dignet̄ ihs christꝰ marie filius q̄ est idē cum patre ꝛ sancto spiritu in secula amen. Refert amplius Cirillꝰ in epla ad Augꝰ. q̄ Sabinianꝰ hereticorū fau torꝝ duas asserebat volūtates in deo assumens pro se. illud Matth. xxvj. Pater si fieri potest transeat a me calix iste. Ex hoc dixit elici posse q̄ fugere voluit passionē vna voluntate ꝛ alte ra eādeꝫ coacte subire oportuit passionez. ꝛ ex his dicebat q̄ xp̄s multa voluit que obtinere non potuit ꝛ hoc errore puertebat gregem xp̄i ꝛ vt suuꝫ errorē tegeret ꝛ ei fides daret̄ magis glorioso Hieronymo ꝛ ei⁹ opusculo imputabat Ad p̄dictū igit̄ hereſiarchā ꝛ suos discipulos ad eccl̄iaꝫ hierosolymitanā quadā die dominica ad disputandū ꝛ errorē p̄futandū. Cirillus cū suis suffraganeis epīs ꝛ alijs ortodoxis ad ueniens. disputatio a nona incepta vsq; ad ve speras ꝓtendit̄. Cum ergo idē hereſiarcha cō trarius. opusculū ab ipo cōpositū. falseq; glo/ rioso titulatū Hieronymo allegaret. has char tas inimicas sufferre nō valens Siluanꝰ sanc te nazareth eccl̄ie archiepꝰ. qui tanta beatuꝫ Hieronymū affectione ꝛ animi deuotione cole bat vt q̄cq̄d faceret diuinū nomen ꝛ beati Hie ronymi p̄mittebat. vnde quasi omnibꝰ Hiero nymꝰ obiciebaꝫ a p̄dicto heretico. mox assurre xit dire cuꝫ increpās q̄ tot ꝛ tantas exercuisset nequicias. Dum autē inter eos longa oriretur cōtētio ꝛ vterq; ꝓposse obprobria sibi diceret in fine sic ambo statuerūt pariter q̄ si in sequen tis vsq; diei horā nonā beatꝰ Hieronymꝰ hoc opꝰ false cōpositū euidēter ostēderet. hereſiar cha capite puareť. Siquāt archiepiscopus? ꝛ q̄libet ad ꝓpria remearet. Per totam autē noc tem orationibꝰ quisq; nostrum vacabat vt no bis auxiliū a domino eueniret. statuta aūt ho ra hereſiarcha cum nequicie filijs in eccl̄iam veniēs. huc illuc q; discurrēs q̄rebat dei seruū tanq̄ leo rugiens. stabat autē fideliū omnium contio in eccl̄a. quilibet sancti Hieronymi cla/ mans nomē. sed ille finxit se dormire orationē supplicantiū non intendens vt mirabiliorꝝ ap pareret. Deniq; cuꝫ nihil miraculi appareret. seuire cepit hereſiarcha vt nec Siluanꝰ q̄d ꝓ miserat iam expleret. Ad locū autē quo decol/ landus erat Siluanus sanctissimꝰ ducit̄ gau/ dens. lachrymātes epos ꝛ alios homies catho licos q̄ ad hoc cōuenerāt cōfortabat verbis di cens: Exultate mecū charissimi gaudete noli te tristari quoniā nō derelinquet deus sperān/ tes in se. si nō exaudior. plus peccatis meis me rui. Post hꝫ genua flexit. sancte inq̄t Hieronyme adesto mihi si placet. q̄m hꝫ ꝛ maiore dignꝰ sum supplicio. tamē ne falsitas locū teneat ve ritati succurre. Hec dicēs speculatori colluꝫ p̄ bet ꝛ vt feriat ipm erigit. Eleuat aūt ille ensem antistitis venerādi caput vno ictu cupiēs am putare. adest subito Hieronimꝰ gl̄iosus cūctis cernētibꝰ manu extēsa tenet ensem. Siluano i pans vt exurgat. vnde hereſiarchā increpās scripturas false cōposuisse innuēs ei q; cōminās ab oiuꝫ euanuit oculis. Cōfestimq; vt Hiero.

disparuit heresiarche caput terraz petijt .a corpore detrũcatuz.tanꝯ ense speculatoris manꝰ amputasset vno ictu. qđ tã mirabile cũcti videntes q̃ aderãt.ilico stupefacti.deo grãs egerunt ⁊ ihieronymo glorioso.ad ꝟitatẽ discipuli heresiarchie redierũt. Idẽ refert ō Siluano nominato q serpẽs antiquꝰ diabolꝰ inuidẽs eiꝰ senectuti.nocte q̃dã sumẽs eiꝰ formã.cuidã muli eri nobilissime iã in strato q̃escẽti apparuit.cõsensũ sui corpozis req̃rebat.ad qđ pterrita mulier cũ se solã i thalamo cũ viro cerneret.diabolus cepit voces emittere vt oẽs excitarent dormientes.etiã cõuicini oẽs q̃ ad mulieris thalamũ cõuenerunt.q̃d sibi acciderit inquirentes. Perquirere aũt ceperũt ⁊ tandẽ diabolũ i specie epi inuenerũt.accẽsisq; candelis intuentes eũ archiepm crediderũt.ad qđ oẽs stupefacti. q̃d dicerent aut quid agerẽt ignorabãt.sciẽtes eius sanctitatis nomẽ interrogabãt an tantas nequicias ppetrasset. At ille. Quid inq̃t malũ feci.si mulier me ad huiusmodi negociũ inuitauit? Qđ audiens mulier eum fore mendacẽ lachrymis respõdit: Tunc ille vt hoies ad maiꝰ odiũ erga virũ dei incitaret.ita cepit horrenda fari q̃ nullus potuit auribꝰ sustinere. quare et ipm cũ ꝟtumelijs extra domũ repulerũt.mane facto gesta que erãt narrãtes .siluanũ hypocritam ⁊ dignuz incẽdio acclamabãt .q̃ de re tota ciuitas nazareth cõmota ẽ cõtra ipm ita vt audiendo eius nomẽ oẽs blasphemarẽt. Audiẽs autẽ hec eps mouek ⁊ stupescit ppter iniurias sed nullã in se habuit impatiẽtiaz grates semp agens deo sua hec cõfitek noxa meruisse. Reuoluto igik anno vir dei vt hoiuz scandalũ mitigaret occulte nazareth deserens ad ecclĩam i qua hieronymi corpꝰ humatũ quiescit veniẽs se in sepulture locũ posuit oraturus. In quo p duarũ horarũ spaciũ manens .vir q̃dam neq̃. ecclĩam intrans sanctũq; virũ reperiẽs ad euz velut draco pperãs dixit q mulieres ad libidinem incitaret. Cui Siluanꝰ politus humilitate vt ei illa sepi? diceret inuitauit. qđ ille audiens gladiũ extrahit vt siluani gutturi infigeret cui cuz ꝟb verbũ succurre gloriose hieronyme opponeret.in guttur suũ ille ppziũ gladiũ infixit ⁊ se interemit .casu itaq; alius supueniens vt ꝟ vidit gladiũ arripiens.a viro dei estimãs hominem interemptum eũ iterficere conabat ⁊ q̃d pmo acciderat euenit ⁊ ei Cũ aũt iste i terram ceciderat duo viri alij ecclĩam intrãtes et vidẽtes hoc.diuini iudicij ignari a viro dei putant ppetratũ. Quoz vnus p alio graue ferẽs furia inflãmatus cepit clamare. quousq; viget tua malicia Tu mulieres ad libidinosas cogis voluptates ⁊ hoies interficis in occulto .certe tue neq̃cie hodie finis erit. ⁊ subito currens vt eũ extingueret nudato ense venerat. Ille autẽ vt ait. Succurre gloriose hieronyme. Vir ille sic̃ duo p̃mi manu ppria se interemit. Vir autẽ aliꝰ q̃ cũ eo venerat tremebundus ad ecclie fores cucurrit q̃ hoc maleficijs factũ putãs quãtum poterat clamare cepit. Huc oẽs accurrite Ecce maleficus Siluanꝰ non solũ mulieres viruperat sz suis incantationibꝰ hoies necat. Fit itaq; nimiũ virozꝫ ⁊ mulierꝫ ꝓcursus clamãtiuz ipm eẽ cõburẽdũ. Hec ad epi Cirilli sonãt aures q̃ pergẽs vbi stabat agnꝰ inter lupos mitis ⁊ letꝰ nihil aliud dicẽs.hec iuste patioꝛ.qꝛi deum grauiter peccaui. Verberak igik vir dei et capik vt ad supplicia deducak. Cunq; extra ecclesiaz deducerek gloriosus hieronymꝰ visus est i loco in q̃ iacebat surgẽs tanto circũfulsus lumine.q; radijs in eũ intuentiũ oculi vibrabãtur cũcti apparuit suo deuoto p̃mia donaturꝰ q̃ dexterã sui Siluani capiẽs venerandi.his q̃ eum retinebant voce terribili vt eum dimitterent impauit. ⁊ anteq̃ vox illa finirek oẽs tantus timoꝛ iuasit q; in terrã velut mortui ceciderunt. Inter hec quedã mulier a spiritu neq̃ ob sessa catenis ligata ad liberationẽ ad ecclesiaz deportak .at vbi illã lumẽ ecclesie tetigit clamare cepit. Miserere miserere glorioſe hieronyme.nã p te crucioꝛ añ tps. Cui Hieronymus: Nephande spũs exi ab hac dei famula ⁊ tuas detege neq̃cias ⁊ fallacias q̃s erga Siluanum egisti.apparuit q̃ in forma Siluani vt ab oibꝰ ipe eẽ crederek ⁊ rem quam fecerat enarrauit. His dictis diris vlulatibꝰ de tẽpio disparuit. Tũc gl'iosus hieronymꝰ ad epm inq̃t voce leui. Quid optas Siluane charissime tibi placitũ me facturũ scias? At ille. Obi dñe vt me ꝟ amplꝰ nõ relinquias. Et hieronymꝰ. Qđ postulas ita fiat.post ergo veni.hec dicẽs cũctoꝛ visui se negauit. Interuallo autẽ vniꝰ hore facto Siluanꝰ archiepꝰ expirauit .Fit ex ꝟ cunctis admiratio ⁊ lachrymе ab omnibꝰ effundũtur quilibet se reũ in dei virum. aut q; aliquid cõtra eũ cõmisisset clamat.timẽs ne se vlciscat post mortem.quẽadmoduz cõtigit illis i ecclĩa q̃ eum cõuitiabank .demũ cum honore cõgruo ad nazareth portak ibiq; corpus venerandum vt decebat sepelitur.

De animabus sermo p̃mus.

Ttẽde anĩe mee

⁊ libera eã. pꝭ. lxviij. Nihil ẽ inter oia qđ plus trahit piũ amicũ ⁊ liberalẽ ad misericordiã vel suffragiũ q̃ penose captiuitatis ostensio. Quare hõ q̃ est grauiter captiuatus ab inimicis ⁊ seipm nõ potest liberare.clamat p auxilio alioꝛ. vincula eis ostendendo .vt eo citꝰ ad pietatem moueantur.ipeq; a captiuitate liberet.hoc figuratum habek Exo.iij. vbi legitur q; filij isrl in graui affligebank captiuitate

Pharaonis. ideo clamauerũt ad dñm qui di/
rit motus pietate vidi afflictionẽ populi mei q̃
est in egypto ⁊ clamorẽ ei⁹ exaudiui ⁊ sciẽs do
lorem descendã ⁊ liberẽ eum de manib⁹ egypti
or ⁊ deducã de terra egypti in terrã bonam ⁊
A speciosaz q̃ fluit lacte ⁊ melle. Mystice ſm sen
sum ois sacre scripture nulla ẽ doloroſior pena
q̃ captiuitas i purgatorio. anime eni ibi existẽ
tes dicere possunt illud Thren. j. O vos oẽs q̃
trãsitis p viam attẽdite ⁊ videte si ẽ dolor simi/
lis sicut dolor meus. in mũdo nõ est dolor sicut
dolor noster. q̃si dicerẽt. nõ põt tãt⁹ dolor in to
ta terra esse. q⁹ scim⁹ q̃ captiu⁹ qui patit̃ in ter
ra ppria ⁊ in carcere q̃ est i terra ⁊ in pñtia pa-
rentũ nõ tãtũ dolet quãtũ in terra aliena infra
terrã ⁊ in pñtia alior. cũ possit interdũ ab ami
cis visitari eo citi⁹ liberari nec a vermib⁹ mole-
stari. modo ex illo penã grauissimã aiaz possu-
mus ppẽdere. q⁹ capte sũt i terra aliena. ſm il/
lud ps. cxxxvj. Interrogauerũt nos q̃ captiuos
duxerũt nos. ⁊ nõ solũ i ẽra aliena. sz etiã subt⁹
terrã. vt habet Esa. xiij. Cui loc⁹ purgatorij ẽ
vicin⁹. etiã patiũt̃ in pñtia demonũ ſm illõ ps
Diabol⁹ stet a dextris ei⁹. Ideo de hac grau
captiuitate clamat q̃libet illaz ad suũ amicũ di
cens sicut ponit Amãdus i hora. sapiẽtie. li. ij.
c. ij. O amicorz oiuz dulcissime mihi succure
miserẽ anime mee. memẽto iucarcerati nec diu
tius pmittas me affligi i carcere caliginoso. q⁹
derelicta sũ ab ih̃ mũdo. nõ est inquit qui fideli
tatem ostẽdat. non ẽ q̃ manũ porrigat egenti. ⁊
hoc est etiaz qõ petũt verba thematis. Intẽde
B aie mee ⁊ libera. Pro q̃bus est sciendũ q⁹ aia-
bus defunctor. succurrere debemus ppter q̃n
q̃. Primo ppter nature silitudinem. q⁹ scim⁹
q̃ similitudo ẽ causa dilectionis. ⁊ hoc testatur
Aristo. viij. Ethi. dicens: Simile diligit sibi si
mile. Cui alludit sapiẽs Eccli. xiij. Omne aial
diligit sibi simile. sic omnis homo proximz sibi
Et si aialia sibi similia vidẽt aliqd̃ in angustia
pstitutũ celeriter occurrũt ⁊ auxilia ferũt quã
tum possunt. Sic̃ hic scribit Albert⁹ in li. rerz
de elephantib⁹ quorũ est natura quãdo volũt
pausare in die vel i nocte solent incũbere i ma-
gno arboris ligno eo q̃ carẽt iuncturis mẽbro-
rum. venator autẽ hoc sciens truncũ arboris i
parte cauat ⁊ resecat. veniẽs autẽ elephas mo
re cõsueto se illuc volens inclinare cum arbore
cadit. ⁊ si homo nõ aderit tũc gemit siue barrit
Nõ audiẽtes alij elephãtes pcurrũt ad clamo
rem eius ⁊ cupiũt subleuare. illi autẽ nõ possũt
voces emittere vt cõsueuerũt quouscz venerit
minor elephas cui⁹ rostro eleuat̃. Mystice q̃d
p elephantẽ nisi humana aia intelligit̃. quia si
cut elephas est animal magnũ ⁊ magne reputa
tionis apud hoies vt nõnũ q̃z ppter ipm capiẽ
duz hoies periculo se exponũt. Sic aia ẽ tã ma
gna ⁊ apd̃ deũ tante reputatiõis q̃ p ea i peri-
culum mortis se dedit christ⁹ fili⁹ dei. Sicut d̃
hoc dicit Bern. in li. medita. c. iij. Sublime est
anime pcium q̃ nõ nisi sanguine xpi redimi po-
tuit. Nam fili⁹ dei cum eẽt in sinu patris a rega
libus sedibus p ea descendit vt eã a potestate
diaboli liberaret. ⁊ infra Tot⁹ iste mũd⁹ ad vnꝰ
us anime pciũ estimari nõ potest. non eni p to-
to mũdo deus aiam suam dare voluit quã pro
aia humana dedit. Et dicit Plini⁹ in specu. na
tu. q⁹ inter elephantẽ ⁊ draconem ppetua ẽ di-
micatio. q⁹ vnus iuidet alteri ppter magnitu-
dinem viriũ ⁊ corporis quãtitatẽ. Ita iter ani-
mam ⁊ draconẽ infernalẽ magna ẽ pugna. ſm
Aug⁹. in li. soli. c. xv. quia ille draco nihil aliud
desiderat nisi vt animã pdat. Nã cõtra eã mul
tas dirigit sagittas. q̃ sunt ira luxuria inuidia
supbia auaricia ⁊ accidia. q̃bus anima vulne/
ratur. ſm Bern. in lib. medi. c. xij. Ideo bñ ele
phãti cõparatur. Iste igit̃ anime solẽt pausare i
arbore hoc est in corpore de terra formato qõ
bene arbori compatur. quia dicit Agaton i vi
taspa. Homo est similis arbori corporali cuius
labor folia. interior custodia fruct⁹. Hec arbor
corporis multotiẽs ẽ causa ruine aie. Sicut te-
stat̃ Aug⁹ li. solilo. c. vlt̃. loquens in pson̄a aie
dicens: Nullũ peiorẽ patior hostẽ q̃z corp⁹ in q̃
habito. est eni quasi leo subuersor i domo mea
vndiq̃z me pestifero morsu dilaniãs ⁊ psumẽs
qõ ppendens venator. ih̃ est mors incidit arbo-
rem. q⁹ securis ei⁹ iam dudũ ad arborẽ posita ẽ
Matth̃. iij. Ideo cadente arbore hoc ẽ corpo-
re cadit cuz eo anima. ⁊ si habet aliquid adhuc
purgandũ tunc cadit in foueam purgatorij. de
qua p se surgere minime potest. q⁹ est extra sta-
tum merendi. Est eni aia ſm ps. spũs vadens
⁊ non rediens. vadit enim in penas ex graue-
dine peccatorũ. ⁊ non redit nisi auxilio xpi fide
liũ ⁊ bonorũ operũ. Ido hodie clamãt ⁊ p mul
ta amorũ curricula clamauerũt p auxilio nr̃o
vocãdo nos dños. ſm ps. De pfundis clama
ui ad te domie. domine exaudi vocem meam.
Fiant aures tue intẽdentes in vocẽ ⁊c. Idcir-
co cũ nobis similes sunt in natura. nõ sim⁹ imi
tiones animalib⁹ irrationabilib⁹ q̃ succurrũt si-
bi similibus. succurram⁹ eis de penis eas iuuã
do. q⁹ ſm beatũ Amb̃. Nihil est tam piũ q̃z na
turã iuuare. Et si nõ possum⁹ ram cito liberare
debemus cũ eis more elephãtũ flere ⁊ ipis cõ/
dolere. ſm illud apostoli ad Roma. xij. Flete
cũ flẽtib⁹. donec veniat xps qui fuit minimus
p humilitatẽ ⁊ liberet eas p suã misericordiaz
a tali cruciatu. Sic feẽ q̃dam abbas qui cõdo/
luit cuidam defuncto vt secum vberrime fleret
Refert Vincu. in spe. histo. li. xxv. c. xxxv. q⁹
q̃dã famul⁹ celarij beniuolus infirmat⁹ cuidaz
est cõfessus. cũ autẽ quoddã dixisset peccatuz.

cõfessor timuit recipe. sed vt abbati confiterer̃ iniunxit. abbate igit̃ absente. infirmus interim est defunct⁹. cum autẽ ille esset reuersus ⁊ sederet in lecto volens se discalciare. vidit illũ mortuũ p gradus dormitorij ascẽdentẽ. q̃ ⁊ cecidit ante abbatẽ rogans humiliter vt suã ꝓfessionẽ audiret. ⁊ cum cõfiteret̃ tanta vtebat̃ abundãtia lachrymarũ vt abbas ad lachrymas moueretur. ⁊ fleuit intantũ vt manica cuculle valde humectaret̃. quo facto rogauit abbatẽ vt p se orꝛaret. quia i magnis esset penis. ⁊ ab eo dispa-
ruit in instanti. Secũdo debem⁹ eis subuenire ꝓpter boni ꝓprij considerationẽ. quia quicq̃d boni eis impendim⁹ ex pietate. hoc totũ p̃mittimus nobis ad p̃miũ assequendũ. Ad̃ testatur beatus Amb̃. li. de offi. dicens: Omne qd̃ defunctis causa pietatis impẽdit̃. ad nostrum tandẽ meritũ trãsmutat̃. ⁊ illud post mortez in centuplo recipiemus duplicatũ. Ad̃ ꝓbat in simili Auicen. in natu. iij. li. mineraliũ dicẽs: Cũ aliqua plumbea massa terre imergit̃ trãsactis aliquot annis creuisse signãter inuenitur. Naz etiam fm Euenũ lib̃. de eũtibus in natura. plũbea tecta ex imbꝛe crescũt. Sic ⁊ si purgandis animalib⁹ que sunt subtũs terram aliq̃da christifidelibus destinat̃. per qd̃ earũ suppliciũ minorat̃. tandẽ post mortem centuplũ inuenitur augmẽtuz. Teste Orige. de ritu eccl'az. Quid nunc homo cõsolationis supplitio transmittit animarũ sine dubio idip̃m centuplũ recipiet in futurũ. quia opera illorũ sequũtur illos Apoc̃ xiij. Jõ dicit̃. ij. Bach. ij. Sancta ⁊ salubris est cogitatio p defunctis exorare vt a peccatis soluent̃. Salubꝛe inquã non solum eis sz ⁊ nobis. quia in sinũ nostrum oratio nostra cõuertetur. vt ait ps̃. Tertio debem⁹ liberare animas ꝓpter debiti rationẽ. Ratione enĩ debiti tenemur eis subuenire. ex q̃ enĩ iubemur inimicos diligere ⁊ eis benefacere. Matth̃. v. Diligite inimicos vestros ⁊ benefacite his qui vos oderunt. multo magis tenemur hoc facere amicis ⁊ parẽtibus nostris qui nos genuerunt ⁊ labore magno nutrierũt. p quo eis satisfacere non possumus. Fm illud Aristo. ix. Ethi. Bijs parẽtibus ⁊ magistris nõ potest reddi equualẽs Sed heu quidam iter nos faciũt sicut pulli degeneres pellicani. Refert enĩ Soli. in li. de mirabi. regionũ. Pullos pellicani naturalit̃ odit serpens. Cum autẽ p pastu mater exit. serpẽs ascendit arborẽ ⁊ hos occidit. veniẽs autẽ mater ⁊ mortuos inueniens in pectoꝛe se vulnerat ⁊ sup pullos sanguinẽ spargit ⁊ suscitat hos a morte. ex effusione aũt sanguinis mater debilitatur. qua ꝓpter pulli p cibo exire cogunt̃. Et q̃dam pulli naturali affectu matrẽ debilitataz pascũt. alij autẽ degeneres ꝺ matre nihil curãt qd̃ ipa diligẽter aduertens receptis viribus filios se pascẽtes refouet. alios autẽ tanq̃ ingratos eijcit ⁊ expellit. Sic spũaliter parentes nostri dũ viꝛerunt magnã curam de nobis habuerunt. q⁹ fm Aristo. viij. Ethi. sunt nobis causa essendi generãdo. causa nutriẽdi educãdo. ⁊ causa disciplineꝝ informãdo. Et hoc aliq̃ prudentes filij animaduertũt ⁊ multa bona faciũt post obitũ parentũ suoꝝũ. tum missas p salute eoꝝũ ordinando. tum elemosynas pauperibus largiendo. tum oꝛationes deuotas faciẽdo. tũ coꝛpus ieiunijs affligẽdo. tum ⁊ lachꝛymas effundendo. ita vt de illis potest dici illud ps̃. ix. Oculi ei⁹ in pauperẽ respiciũt scz in purgatorio degentez animã respiciũt. Sed ecõtra quidam filij ⁊ filie ignobiles post mortẽ parentũ ⁊ suoꝝũ amicoꝝũ minime curant. sed bona ab eis relicta inutiliter dilapidant. ideo de illis petũt vindictam vt testat̃ Guido in tertio opusculo sermonũ. Clamãt sup nos hi qui sũt in purgatorio eo q suoꝝũ nulla fit mentio in hoc seculo. petẽtes vindictã fieri de his q̃ sunt sub celo Sz p bonis filijs ⁊ benefactoꝛib⁹ iterpellãt. vt ait Richardus. Ipi q̃ iam ꝺ purgatorio eiecti. celesti assunt gaudio. miro modo interpellãt pro
his q̃ eis ⁊ alijs defunctis subuenerũt in ꝺ mũdo. Quarto debem⁹ eis bñfacere ꝓpter p̃mij retributionẽ. Scimus nanq̃ si fili⁹ regis esset i carcere posit⁹ ⁊ eẽt aliquis extrane⁹ q̃ sperare ab ipo p̃miũ ⁊ posset. ip̃m suis petitionib⁹ aut etiã pecunijs liberaret vt ab eo maius p̃miũ acciperet ⁊ laboꝛis sui recõpensam. Mystice autem in purgatorio sũt filij sũmi regis q̃ expectant hereditatez ei⁹ cuius nũc sustinent penaz purgatorij. cum autẽ purgati fuerint ad celum subleuant̃. vt eternalit̃ ad regiã mẽsaz sumant cibũ. Sic figuratũ ẽ. iiij. Regl. xxv. i fine vbi legit̃ q⁹ euilmerodach subleuauit caput Joachi regl iuda de carcere. dans ei vestes meliores ⁊ comedit sp panẽ i ꝓspectu ei⁹ cũctis diebꝰ vite ei⁹. Per euilmerodach. xp̃s intelligit̃ q̃ subleuauit caput regl iuda. lꝺ ẽ aiaz q̃ in fine vite sue p̃cipalit̃ ipz sũt ꝓfesse p verã pniaz ⁊ ꝓtritiõez et induit illos vestib⁹ regijs. fm illud Esa. lij. Induent̃ vestimẽtis glie. ⁊ tũc dicent illud qd̃ dixit btã agnes. Induit me dñs ciclade auro ꝓtexta ⁊ imẽsis monilib⁹ ornauit me. ⁊ sic tũc comedent panez de mẽsa dñi. De quo dicitur Luc̃. xiiij. Beatus q̃ manducat panẽ in regno tuo. Et cũ ibi fuerint faciunt ꝓculdubio suis liberatoꝛib⁹ recõpensam. Sic ꝺ hoc refert Vincen. i spe. histo. li. xxviij. q⁹ angelus duxit animã Thũdali in domũ mirabiliter ornataz cui⁹ parietes ex auro ⁊ argento erant ⁊ ex omni genere lapidum pꝛecioꝛũ. vbi vidit sedile aureum cum gẽmis ⁊ serico ⁊ oib⁹ ornatũ ornamentis. ⁊ vidit regẽ nomie Tharmachũ in ipsa se/se vestitũ mirabilib⁹ vestimẽtis. viditq̃ venire

plurimos in domũ suã cum muneribꝰ ⁊ singu/
li sibi offerebant. etiam sacerdotes ⁊ reges solẽ
niter induti veniebãt cum ciphis aureis ⁊ cali
cibus. ponẽtes ante eum. sibiq; ministantes et
geneua flectentes dicebãt. labores manuũ tua
rum. quia mãducabis beatꝰ es ⁊ bene tibi erit.
Et cum hoc vidisset dixit ad eum angelꝰ. Isti
sunt paupes q̃bus dum vixit ista bona sua rex
impenderat in mũdo ⁊ in purgatorio. ideo mi
nisterio eoꝝ retribuẽt ei merces eterna. Quin
to debemꝰ eis subuenire ꝓpter eterne pene eua
sionem. Si enĩ illis nũc succurrimꝰ. eternã eua
demus lesionẽ. qđ ꝓbatur i natura. Dicit Te
mistiꝰ in breui diuersorio artiũ. Q̃ndo sal igni
injtumus totꝰ ipiꝰ cessat fumus ⁊ vaporꝰ post
modũ nullũ infert capiti lesionẽ. Sic dũ sal spi
ritualis cõdimenti bonorũ operum transmitti
mus ipis animabus. totus eorum vel saltez in
pte cessat crnciatus. ⁊ nos in futuro non sentie
mus tormenti lesionẽ. sicut testat Beda super
Matth̃. dicens: Una gutta refrigerij facta p
hoiem. totã sedat animaꝝ vapulantiũ torsionẽ
ipamq; a futuris p̃cauet supplicijs peccatorũ.
Si autez nobis de bonis eoꝝ derelictis aut no
stris ꝓprijs nõ subueniemꝰ. penas minime eua
demus. quia dicit Haymo sup Apoc̃. Iste iu
sto dei iudicio eterne dãnationi se subjcit q̃ de
functoꝝ jmemor cũtum ad eorũ auxilia suffra
giaq; existit. Cui cõsonat Hugo de san. victo.
Dis ei cõsolatio post hanc vitam denegabiꝫ q̃
defunctis in hoc seculo minus suffragatur. Et
hoc ꝓbat Torstinus remensis archiepiscopus
dicẽs. Miles q̃dam in bello Karoli magni cũ
mauris pugnaturꝰ. rogauit cognatum vt si in
bello moreꝛ equũ suũ vẽderet p̃ciumq; pau
peribus erogaret. quo mortuo cuz equus sibi
nimiũ placeret. cuz sibi retinuit. ⁊ post modicũ
tempꝰ defunctus ei apparuit tãq; sol refulgẽs
dicẽs sibi: Cognate bñ per octo dies feciſti me
penas pati in purgatorio ꝓpter equũ cuiꝰ pre
cium vt iusserã paupibus non tradidisti. Sed
impune nõ euades. hodie enĩ demones ferent
aiam tuam in infernũ ⁊ ego purgatus vado ad
dei regnũ. Et ecce subito in aere factus est cla
mor velut leonũ ⁊ vrsorũ. ⁊ ipm inde abstule
runt. Hic veraciter ꝓtinget illis qui bona mor
tuorũ sumunt. eisq; nulla bona auxiliaq; impẽ
dunt. Nos autẽ nõ sic charissimi. sed hodie de
bemus desiderijũ eorum implere vt petũt ver
ba thematis. Intende anime mee ⁊ libera eaz.
vt eternas penas euadamus. et cũ illis postea
deo inceruũ conregnemus.

Sermo secũdus de animabus.

Duc de custodia

animam meaz. id ẽ. de carcere. ps̃. cxlj.
Scdz Jsi. lib. xij. leonis natura circa hominez
misericorꝺ ẽ ⁊ mirifica. qz ꝓstratis ante se par
cit. nec hominẽ nisi in magna fame comedit vt
occidit. veniẽte autẽ senio tũc hominẽ psequi/
tur. quia ad querendas beluas virtus iam de/
ficit. psequitur tamen aliquos magis aliꝫs mi
nus. Nam in viros seuit acriter. cõtra femias
vero tm̃ fremit. infantes raro ⁊ non nisi in ma
gna necessitate inuadit. vt dicit Plinius in spe.
natu. Hystice. p leonem hic intelligiẽ christꝰ
de quo dicit Apoc̃. v. Ecce vicit leo ꝺ tribu iu A
da. Huius nobilissimi leonis natura ẽ magna
⁊ mirifica indulgere erga hominẽ peccatorem
nunc in tẽpore gratie. qz ſm Chrys. sup Mat.
neminez damnat nec punit nisi inuitus. qz beni
gnissimus ẽ. ⁊ q̃n se homo erga eũ humiliat. ei
parcit. qđ figuratũ est. ij. Regꝫ. xj. de dauid q̃
peccauit peccato adulterij. ꝓditiõis ⁊ homici
dij. Sed cũ dixit vnicũ ꝟbũ se humiliando pec
caui. dñs ipz benigniter suscepit. qđ patuit ex
verbis Nathan ꝓphete q̃ ait. Transtulit dñs
peccatũ tuũ nõ morieris. Jdo de hac benigni
tate dei non sufficio admirari q: tm̃ põt parce/
re homini peccatori. Sed q̃uis dñs i pñti tpe
gratie est misericors. veniẽte tm̃ senio. ꝟ est fine
horuz. eos tam grauiter psequitur. ſm qđ p̃di
xit ps̃. lxxxij. dicens. Ita psequeris illos in tẽ
pestate tua ⁊ i ira tua turbabis eos. Subaudi.
qui in peccatis discedũt. Aliquos tamẽ punit
magis. aliquos minus. ⁊ cõtra eos solũ ostẽ
dit potentiã suã. ⁊ alios raro aut nũq̃ ledit ſm
q̃ magis vel minꝰ peccauerũt. Quia aliq̃ sunt
vt viri potẽtes in peccatis. de quibꝰ ps̃. v. Vi
rum sanguinũ ⁊ dolosũ abominabiꝫ dñs. Cõ
tra hos dicit in alio ps̃. scz. lj. Quid gloriaris i
malicia qui potens es in iniquitate. Illos gra
uiter punit in inferno ſm qđ testat sapiẽs Po
tentes autẽ potẽter tormẽta patienꝫ. Sap̃. vj.
Aliqui sunt vt mulieres q̃ satisfactionẽ sibi in
junctã tãq; femine molles cõplere recusat. ⁊ cõ
tra hos fremit eorũ satisfactiones i purgatorio
iplẽdo quã hic negligẽt subire noluerunt. De
his aplus. j. ad Cor̃. iij. Ipe autez saluus erit
sic quasi per ignem. Alij aute sunt qui incipiũt
viuere in vteris matrum ⁊ ibi moriunꝫ. aliqui
iam de mulieribꝰ nati sine baptismo moriunꝫ.
⁊ illos nõ inuadit xps̃ acriter puniendo. qz ſm
quosdam penã actualẽ vel materialẽ nõ patiẽ
tur. ⁊ pena eoꝝ erit munitissima respectu alia
penaꝝ. Erũt tamẽ in tenebris ſm Aug̃. de ba
ptismo paruuloꝝ. Cum aũt post iudiciũ finale
necessario fient solũ duo loca vnꝰ damnatorũ.
alius saluandorũ. tũc ſm certos doctores. hi i
fantes etiã sentiẽt penã sensus. ſm ꝟo Hugo/
nem cardinalẽ. puniẽt diuersis tormentis. ta
men minꝰ q̃ illi qui actualiter peccauerũt. Et
illi infantes nec etiã ꝓmi possunt per nos adiu
uari. sed solum illi qui penitentiã sibi iniũctam

cum satisfactione nōdū moriendo cōpleuerūt ⁊ illi clamāt ꝓ hec ꝟba. Educ de custodia aiaz meā. In quib⁹ duo tanguñ. Primo grauitas carceris. ibi. educ. Scdo dignitas anime. ibi. aiam meā. De ꝓmo est notādū videm⁹ natura/liť ꝙ auicula cū ē libera tpe suo i ramis arboꝝ dulciter sonorans. cātare desinit ⁊ tristis efficitur qñ in caueaz ducit. qz cauea ē q̄dam carcer grauis. ideo saltat hincinde q̄rens exitū vt cauee euadat grauitatē. sicut de h̄ dicit venerabilis boeti⁹ li. iij. metro. ij. Que canit altis garrula ramis. Ales cauee claudit antro. Huic licet tilita. id ē. confecta. pocula melle Largasq̄ da pes dulci studio. Ludēs hoiuz cura ministrat Si tñ arto salies e tecto. Nemoꝝ gratas viderit vmbras. Sparsas pedib⁹ pterit. i. anihilat B escas. Siluas tñ mesta req̄rit. Spūaliť ꝓ auicula quelibet hois aia designať. Recte enī sic auicula de nidulo suo volās nescit q̄ feratur sz volat in incerto. Sic aia exiens de nido suo scz de corpe. incerta ē an debeat oculis diuine maiestatis an penis pñtari. sz ferť q̄ voluerit ipse de⁹. Hec aia hois cū est libera a peccať. celesti gaudio i se iam potiť. Sicut testať. b. Amb. in examerō dicēs: Aia expers sceleris sue carnis nō feruēs incētiuis. sz ab oi carnali illecebra libera penit⁹ ⁊ imunis. iam eoipo i se oi gr̄a fruitur celestis gaudij ⁊ dulcedine. Si autē capiť laqueis peccatoꝝ ab aucupe infernali. tā deponit oēm canticū leticie. qz dicit Fulgenti⁹ li. iij. vnitatis thagoꝝ. Quale gaudiū peccatrici aie esse poterit. que lumē celi nō cōspicit. sz inuolu tam peccatoꝝ caligine se cognoscit. q. d. nulluz pōt hr̄e gaudiū Etsi tūc talis aia peccatis suis exigentib⁹ in caueā purgatorij ponet. tristis nimis efficit. qz tlis carcer valde grauis ē respectu penaꝝ carceris apud nos. vt ptz supra sermone. Miseremini mei. mēbro ꝓmo. ⁊ h̄ ptz i exēplis. Refert Albert⁹ Ratisponēsis eps de quodā viro q̄ post lōgā pniam quā sanus fecerat. grauissimū incidit languorē in q̄ p annuz ē quassať. Rogauit itaq̄ dñm vt tñ finē impo/neret languori. ad quē missus angel⁹ dixit. Exaudiuit dñs p̄ces tuas ⁊ dedit tibi optionem. aut trib⁹ dieb⁹ i purgatorio. aut adhuc p annū vnū in mūdo vis cruciari. Ille aūt pñtez penā memoꝝ nec futurā aduertens ait: mori potiꝰ eligo ⁊ nō tm̄ trib⁹. sz quātum dño placuerit i purgatorio tribulari. Fiat inq̄t angel⁹ Fm ꝟbū tuū. mortu⁹ ē igiť lāguens ⁊ ei⁹ aia in purgatoriū deportata. Uno q̄ exacto die venit ad locū purgatorij angel⁹ vbi aia torquebať. ⁊ dixit ei quid nūc agis o aia: q̄ p languore vni⁹ anni tribus diebus in purgatorio elegisti detineri. cui aia. O seductoꝝ non angelus. q̄ me i penis multoꝝ annoꝝ curriculis p terminū dieꝝ fefelliſti. Cui angel⁹. nō mora sz in estimabili tortura deceptus es. nisi vnuz diem de trib⁹ peregisti. tñ tu si adhuc retractari volueris dñs miserē vt ad corp⁹ q̄d nō dū sepultū est reporteris. ⁊ per annū vnū languorē quē expertus es patieris. Cui aia: Nō p annū. sz vsq̄ in finē mūdi etiam detinear languore acriori. hoc dicto aia ad corpus reportať. ⁊ p annū lāguore detēta multos q̄bus hoc retulit ad penitētiā animauit. ⁊ post annū iterato est defunct⁹. Ideo dicit. b. Aug⁹ C Nescit q̄d petit q̄ purgatorū petit. qz est eadē pena ⁊ idē ignis q̄ est i inferno. Intende igiť o homo. Fm Isi. aia. quascūq̄ tormentoꝝ seculi penas. quoscūq̄ tormētoꝝ dolores. quorūcū/q̄ doloꝝ acerbitates. hoc cōpatum pene purgatorij ⁊ gehēne. leue ē oē q̄d pateris atq̄ dulce. Refert etiā Vincē. li. histo. xxviij. q⁹ angel⁹ dñi aiaz cuiusdā militis Tundali in horribilez vallem fabroꝝ misit vbi erāt multe fabrice i q̄bus maxime audiebať sonus. ceperūt igiť eaz tortores aie ⁊ cum forcipib⁹ ignitis i caminuz ignis ꝓiecerunt vbi multe aie torquebanť. cūq̄ liquefierēt extracte sunt tridentib⁹ ferreis ⁊ posite sunt i incudem ⁊ pcutiebanť malleis. vt cene vel tricene. aut cētene in vnā massaz redigebanť. ⁊ post ꝓiecerunt eas ō incudib⁹ ⁊ alij eas capiebāt. huc illucq̄ iactabāt. Sed ne hoc durum ⁊ derisoriū cuiq̄ videať q̄ illic aie taliť malleanť. audi spiritū sanctū p os sapientis loquentē. Parata sūt inquit derisoribus supplicia ⁊ mallei pcutientes stultoꝝ corpa Proui. xix D Sz diceres. qz pena purgatorij ē tam grauis ⁊ acerba. quare tūc eā ꝛeculares non timent neq̄ curāt. Sz dicūt. nisi sacerdotes dicerēt eē infernum. ipi nō possent se nutrire. Ad h̄ dico q⁹ió nō timent. qz penā in scripturis nō videt. Luz autē viderint. fidē adhibebūt. qz sentiēt. vel si viderēt vtiq̄ crederēt. Referť enī. cum virireligiosi ⁊ litterati de purgatorio loquerenť ⁊ timerent corā laico. qui ⁊ dixit. Uirū ē vos litterati multū timet⁹ ⁊ seculares nō timēt. dixit vn⁹ tale exemplu. Cec⁹ q̄dam habēs puerū q̄ ducebat eū. hic venit ad quoddā ꝓcipitiū ⁊ nō audebat trāsire. tūc cecus posuit puerū sup collum dicens vt cū baculo sibi viā pontis demōstraret. quo facto trasiuit cecus. vbi non audebat puer videre. quare h̄. qz nō videbat. sed qz puer videbat. ideo timebat. Ita ⁊ hoies q̄ non vident penas pnrgatorij nō curāt eas. Sed si gustassent. nimiū formidarēt. ⁊ quoscūq̄ dolores hic nō curarēt. Sicut legiť de quadā mulere de qua refert Jacob⁹ eps tusculanus. que ꝓpter penitētiā agendā de purgatorio ē reuocata. ⁊ tm̄ se afflixit q⁹ in sepulcris habitabat ⁊ in niue glacie igneq̄ frequēter se voluebat Et qz pene carceris purgatorij sunt tam graues ⁊ acerbe. ita vt nō habēt requiē ibi existentes do nec exeant. ideo clamāt ad quēlibet xp̄ifidelem

dicẽtes. Educ de custodia aiam meã. Sed per hec possumus eas educẽ vt dic̃ Hostien. Versus. Missa preces dona ieiunia quattuor ista. Absoluũt animas quas purgãs detinet ignis Et tũc cũ absolute fuerint dicẽt illõ ps. cxxiij. Aia nostra sicut passer erepta est de laqueo venantiũ. laqueus cõtritus ẽ ⁊ nos liberati sum⁹ Et lz ad pmũ. Vtrum ad scõm in his ỹbis ponit aie dignitas. cũ dicitur. aiam meaz. Circa qđ notandũ anime dignitas ptz ex multis. Primo ex illo. qz ad imaginẽ suam creauit illaz altissim⁹. Hm q dicit deuot⁹ Bern. li. medita. iij. c. Aia insignita imagine dei decorata similitudine. vt supra. Scõo qz eam custodie angelice deputauit. Jdeo dicit. b. Hiero. sup Matth. Magna est dignitas aie ⁊ vnaquecz ab ortu natiuitatis sue habeat in custodẽ angelum sibi deputatũ. Tertio qz eã a morte pciosõ sanguine liberauit. Teste Bern. qui ait. O pciosa aia dei imagine insignita nec opib⁹ redempta. sed agni imaculati ⁊ inocẽtis sanguie. attẽde quãtũ vales. quãtũ datũ est p te recogita. Noli te ipaz ponere i pditionẽ. qz xp̃s fudit p te suum sanguinẽ. q̃ te satis dilexit. q̃ te tãto pcio redemit. Hec Bern. Sz hãc dignitatẽ minime ppẽdim⁹. sz nr̃as aias in pditionẽ multotiẽs ppetuã tradim⁹. Nõ venerabilis Beda cõqrit dicãs: Heu qđ aie nr̃e dignitatẽ tã paz attẽdim⁹ quã de⁹ tãti pcij estimabat q vnigenitũ suũ in mortẽ p ea tradidit. quã etiã diabol⁹ tanti pcij estimauit qđ p ea totum mũdum dare voluit. Quarto q eã cibo nobilissimo eucharistie sepius satiauit. Juxt illõ ps. lxxx. Cibauit illos ex adipe frumẽti. Quito q eã ad veraz beatitudinẽ veracit creauit finaliter. Jdo pñt dicẽ illud Aug⁹. illi. confessionũ. Creasti nos dñe ad te. ido inq̃etum ẽ cor nr̃m donec requiescet in te Propt̃ has nobilissimas dignitates aiaz merito desideria eaz exaudiẽda sũt. qz quãto sũt persone nobiliores ⁊ digniores. tãto petitiões earũ sũt exaudibiliores. Sz qz aie sũt filij ⁊ filie sũmi regis. idõ sũt dignissimi ⁊ citi⁹ exaudiendi ⁊ a penis liberãdi. Jpaz dignitatẽ sagaciter ppẽdit sanct⁹ Thomas cãtuariẽsis q̃ quottidie laborauit i missis suis vt eas a penis liberaret. sicut ptz i exẽplo. Rex qđã miles cũ rege frãcie iuit ad bellũ ptra regẽ hispanie pugnatur⁹. ⁊ cũ simul pugnarẽt. accidit vt equ⁹ sb̃ milite occideret ⁊ ipe piculo mortis subiaceret. qđ videns fidelis seru⁹ su⁹ Hermelius. de eq̃ descẽdit ⁊ dño tradidit equũ. ⁊ ipe in bello occisus fuit. Tribus igit lapsis ãnis ptigit cũ miles i cãtuariensem ciuitatẽ eãtaret. somn⁹ ipm oppressit ita vt in eq̃ dormitaret. duxit igit ipm equ⁹ in siluã densam q̃ p mediũ a ciuitate distat miliare. Cunctz euigilasset vidit creaturã aduersus se mirabilẽ velut globũ veniẽtẽ. ⁊ miserabilit clamãtẽ. miles aũt cõiurãdo pcunctat cuiusmodi eẽt creatura. q̃ rñdit: ego sũ seru⁹ tu⁹ Hermeli⁹ q̃ p te mori elegi. ⁊ qs ẽ inq̃t miles stat⁹ tu⁹. ⁊ ille. status ẽ miserabilis. qz nimis i flãmis crucior. ad quẽ miles. est de te aliq̃ spes. salutem inq̃t me spero adepturũ. qz ppter fidẽ quaz i te exercui dñs ptulit mihi ptritionẽ. sũ tñ vsqz ad diẽ iudicij penis dat⁹. Cui miles. dic mihi si possem tibi in aliq̃ subuenire. rñdit ille. sanctus Thomas eps cãtuarien⁹. tãti ẽ meriti apud deũ vt p suas missas multe sũt aie a purgatorio liberate. Qđ cũ miles audiuit ad sanctũ Tho. transiuit ⁊ sibi euentũ rei exposuit. sibiqz seruũ illuz cõmẽdauit. ille ỹo benigne suscepit ⁊ p eo orauit. Cũ aũt missaz inciperet vidit miles ecclziaz repletã aiabus q̃ vnanimiter dixerunt. Salue regina uerẽde pater ⁊ bñdict⁹ fm̃o oris tui. qz a te sumus a penis purgatorij liberate. ⁊ quotiẽs episcop⁹ se ad pp̃m̃ conuertebat. totiẽs cuoluti manib⁹ hec ỹba referebãt. finita igit missa tota eccl̃ia splenduit. ⁊ vidit miles michaelẽ i multitudine angelor veniẽtẽ. ⁊ iter se aiaz cãdidiorem sole deferentẽ quã sibi sanct⁹ michael presentauit dicẽs. hãc aiaz tibi dñs offert. qz p ea deuote exorasti. Ecce q̃ salubre ẽ missas p defunctis exorare. Nã ille q̃ fuit vsqz ad finẽ mũdi penis purgatorij adiudicat⁹. p vnã missam deuote celebratã fuit liberat⁹. Jdeo dic̃ beat⁹ Aug⁹. Nunq̃ celebrat̃ diuina mysteria quin ibi cõcurrũt duo ỹtuosa beneficia. aut vnius peccatoris cõuersio. aut vni⁹ aie liberatio. Et nõ solũ vni⁹. sz credibile ẽ missa digne celebrata. multe aie p eã liberant̃. Sicut de lz dicit magister Guilhelm⁹ altisiodorensis. Credo q nulla missa ẽ q̃ cuz digne cantat̃ siue legit̃ in ecclia p quã nõ multe de purgatorio aie eruant̃. Jdeo pcipit̃ clericis negligẽtib⁹ raro missaz celebrãtib⁹. extra de cele. mis. c. Cũ creatura. q missas celebrẽt p aiab⁹. ⁊ vt habet̃ de cõse. dis. j. c. Cũ visũ. Cõsiliũ ẽ q lz faciant quottidie vel ad minus collectã de memoria eoz legãt. Nã legit̃ i vita sancti Martini q tot aie de purgatorio i pmitijs ei⁹ fuerãt liberate. q̃t ibi fuerunt hoies pñtes sz plusq̃ trecente.

Sermo tertius de animabus.

Homo cũ mortu⁹

fuerit nudatus atq̃ ꝓsũptus vbi q̃so ẽ Job. xiij. Ad experientiã videm⁹. q pauo q̃diu viuit. in pulchritudine pennaz suaz i cauda gloriat̃. Cũ aũt mortu⁹ fuerit. pennis spoliatur. ⁊ caro sic deplumata. in certo loco relinq̃tur. ⁊ a ỹmib⁹ deuorat̃. Mystice. p pauonez hoiem licet designari. q̃diu eni homo viuit in diuitijs. ⁊ gloria mũdi exaltat̃. sic dives Luc. xvj. Siliter arphaxat rex medoz q̃ cũ multas nationes suo impio subiugasset. eleuatũ ẽ cor

eius in tãtis diuitijs vt dirigeret ad oẽs terras vt sibi homagiuz facerẽt. vt habet Judith. j. Sz certe q̃uis hõ sic gloriat. tñ cũ non estimat p mortẽ pscindit. 7 reb' oib' 7 gloria spoliatur 7 quo aĩa vadit incertũ est nob. qđ pbat Job. Dama. 7 Vincẽ. in spe. histo. li. xvj. dicẽs: In q̃dam ciuitate fuit talis ꝯsuetudo vt vnum ex traneũ omni anno in pncipẽ elegerunt. q̃ omni prãte accepta q̃cquid facere volebat licitũ erat Cũ igit finis eẽt anni repẽte ciues in ipm insurrexerũt. 7 p totã ciuitatẽ trahentes in remotaz ilulã nudũ miserunt. vbi nec cibũ nec vestimẽtũ inueniens fame 7 frigore vrgebat. Ciuitas illa ẽ mundus. De qua Eccs. ix. Ciuitas pua 7 pauci viri in ea scz qui viriliter ꝯra vitia pugnent. In ista cinitate ẽ q̃libet homo extrane' q: vt dicit apls ad Heb. xiij. Non habem' hic manẽtẽ ciuitatẽ sed futurã inquirimus. Ciues autẽ hmõi sũt demones. q̃ sepe falsis delectationibus hoiem alliciũt ad honores vt i diuitijs glorient. Sed dũ homo non timet sed semp sic manere putat. supuenit mors 7 oib' ipm ꝓuat reb'. q: dicit Job. xxvij. Diues cuz dormierit nihil secũ aufert. aperiet oculos suos 7 nihil inueniet. Jõo refert Vincẽ. li. iij. c. liiij. q̃ Goldanus rex cuz obiret circa damascũ scireto mortem vocauit signiferũ suum dicẽs: Tu q̃ soles ferre vexilla mea p bella fer etiã vexilla mortis mee scz panniculũ vilẽ p totũ damascũ sup lãceam clamãdo: Ecce rex oriẽtis nec fert secum nisi hũc pannũ vilẽ Sic factũ est de parẽtibus nr̃is. q̃ licet h in mundi glia fuerũt tñ p mortez de h mũdo recesserunt. 7 nihil secũ nisi opa bona vel mala detulerunt. Hm illud Apoc. xiij. Opera illoz sequũtur illos. ideo debemus eis bonis opib' subuenire. ex q̃ nescim' an adhuc sunt in purgatorio vel i celo. Et h innuit i verbis pmissis. Homo cuz mortu' fuerit nudatus atq̃ cõsumpt'. In q̃b' quattuor tãguntr. Primo hũane ꝯditionis vilitas. ibi. homo. Scõo ipius substantie fragilitas. ibi. cuz mortu' fuerit. Tertio rei tpalis amissibilitas. ibi. nudat'. Quarto eternalis mãsionis dubietas. ibi. vbi q̃so est. Circa pmũ notandũ. homo dicit ab humo. Gen. ij. Formauit igit dñs hoiem de limo terre. qđ elemẽtũ est vili' iter alia elemẽta. Sz quõ hõ cõcipit pudet enarrare. q: dic Innoc. de vi. hu. cõdi. li. j. c. j. Format' est homo ẽ puluere de luto 7 de cinere. qđq̃ vili' est ẽ imũdo spermate. cõcept' est de fetore libidinis 7 in labe peccati Jõo hãc vilitatẽ cognonit qui dixit Sum q̃dẽ hõ mortalis silis hoib' ex genere terrigenaz q̃ prior in ventre formab' 7 figuratus sum. tpe coagulatus sum in sanguine 7 semine hois. Et subdit. Nemo ex regib' habuit aliud natiuitatis initiũ. nemo cũ purpura. nemo cuz corona nascit. Sap. vij. His verbis cõfunden

tur q̃ de genere gloriant aut superbiũt. vñ gloriat rex vel miles. nõ eni fecit deus duos Adã vnuz de luto. aliũ de auro. Quid ergo a carne gloriaris. q: pater tu' putredo. Job. xvij. Putredini dixi pr̃me' es. Jõo dixit idẽ iob. xxx. Cõpatus sũ luto et assimilat' sũ fauille 7 cineri. Q autẽ vilitatẽ homo nõ considerat sz audet superbire. h miratur Bern̄. exclamãdo dicẽs. Uersus. Quid supbis homo cui' cõceptio culpa Nasci pena vita dolor mortecq̃ mori. Post hominez vermis. post vermem fetor 7 horror. Sic in nõ hominẽ vertit ois homo. Et subdit Cognosce igit vnde venis 7 erubesce vbi es ingemisce quo vadis 7 contremisce. Illi consentiũt verba beati Aug'. dicẽtis: Quid horribilius homine mortuo? q̃d fetidius cadauere humano? Cui' erat in vita tam gratus amplexus sit in morte tam horribilis aspect'. Quid ergo delicie. q̃d diuitie. q̃d ve honores pssũt. nec diuicie a morte. nec delicie a ẏme. nec honores liberãt a corruptiõe. 7 hoc pbat in exẽplo. Quidam dux Burgũdie volens corpus patris sui trãsferre. apto sepulcro vidit magnũ bufonez patris faciẽ rodentẽ. 7 tũc prudẽter ad se redi/ens coram omnib' militibus suis exclamauit. O gloria falsa mũdi delusisti patrẽ meũ. me autem nõ decipies. 7 cõuersus ad patrẽ dixit: vbi sũt diuitie 7 delicie quas habuisti. nã comede/ris tam turpiter a bufone 7 vermes te deuorãt sicut pauper deuorasti. 7 relictis statim oibus religionẽ intrauit. 7 sic patz exiã dictis q: sicut caro dat corruptioni. sic aĩa interdum dat purgatorio. Si eni descendit cũ venialib' dat purgatorij ignib'. de q̃bus dicit Greg' sup pmam epl'am. ad Cor'. iij. Pensandũ est sollicite q: p ignẽ future purgationis vt asserit apls. omes purgari nõ posse eo q: habẽt p fundamẽto ferrum aut es vel plũbũ. id ẽ. peccata maiora aut duriora posuerũt q̃ purgari nõ possũt. Sz eos q̃ edificant lignũ fenũ 7 stipulã. id ẽ. peccata leuissima 7 leuiora q̃ ignis facile cõsumit. q̃z minima sint tñ illic purgationis ignẽ obtinebunt quẽ deniq: ignẽ nulli obtinebũt nisi qui in hac vita hoc pmeruerũt. hec ille Et illis debemus subuenire operib' nostris bonis quib' possunt adiuuari. Unde Hosti. Uersus. Missa pces dona ieiunia quattuor ista. Absoluũt animas q̃s purgans detinet ignis. Tum ad scõm est notãdũ dicit Aristo. in li. de vi. 7 mor. Mors est sepatio aie a corpore. 7 q: hec separatio fa/ciliter fit. ideo homo hm substantiã est fragilis 7 durans tẽpore paruo. vnde merito ẽ similis flori q̃ crescit in aruo. quare a sapiẽte similat 7 cõpatur fragilibus reb'. Sap. v. Spes impij quasi lanugo. id ẽ. flos tribuli q̃ a vento tollit: 7 vt spuma gratilis q̃ a procella dispergitur. aut fumus q̃ a vento diuisus est 7 hospes vni' diei

transiens. Et sicut ꝓdicte res paruo tẽpore durãt. sic ⁊ homo. Quia vt ꝓbat Aug⁹ ex toto tẽpore vite nostre nõ habemus nec nostrũ est nisi momentuz vnũ. quia qđ est ꝑteritum nõ est. qđ autẽ futuꝝ nõdũ est et incertũ. Jõ dic̃ ꝑbs iiij. phisic̃. Nihil habemus đ tẽpore nisi ꝑsens nunc. Jdeo breuitatẽ huius tẽporis considerauit ille potẽtissim⁹ rex ꝓrses. de q̃ refert Aug⁹ in epła ad Heliodorũ. q̃ sollicit⁹ erat subuertere montes mariaq̃ cõstituit. hic tamẽ cũ staret in loco sublimi ⁊ cerneret multitudinẽ exercit⁹ sui fleuit. ⁊ cũ iterrogaret̃ cur fleret ait. q̃ post cẽtũ annos nullus eoꝝ quos nũc video supuicturus est. qz pauci inueniũt̃ q̃ nunc viuũt centũ annis vel octuagintanouẽ. ⁊ si aliq̃s inueniꝫ tur illũ terminũ transire. ei⁹ vita iam non est vita ſz labor ⁊ miseria dicẽte ps̃. Si autẽ in potẽtatib⁹ octuaginta anni ⁊ amplius eoꝝ labor et dolor. Nec mirũ q̃ nostra vita est tam breuis. Qz refert Vinc̃. li. xxvj. c. v. q̃ sanct⁹ Barlaam posuit exemplũ q̃ vita nostra ẽ sicut arbuscula cui⁹ radices duo mures quoꝝ vnus albus ⁊ alter niger quottidie corrodũt. Ubi ꝑ arborem vite nostre mensurã. ꝑ mures diem ac noctẽ designat. q̃ quottidie auferunt ꝓtem vite nr̃e. hodie eni ꝓpi⁹ sum⁹ morti q̃ heri. qz ẽm Berñ. Vita nihil aliud ẽ nisi trãsit⁹ ad mortẽ. Jõ refert Jobes pr̃iarcha ad Alexãdrũ. q̃ antiq̃t⁹ tlis ꝓsuetudo erat ꝑ die q̃ impator coronabat̃ monumentũ sibi fiebat vt ex hỹ breuitatẽ vite ⁊ fragilitatẽ cognosceret. ⁊ neq̃q̃ impio supbiret. B Qrtũ ad tertiũ ẽ notãdũ. res tꝑalis est duplex ſz exterior ⁊ corꝑ⁹ qđ ẽ nob ꝓiuctũ Quo ad res exteriores hõ đr nudat⁹. ſz q̃ ad corꝑ⁹ đr ꝓsũpt⁹. mortez eni corꝑis necessario amissio rerũ ⁊ ꝓsumptio comitat̃ corꝑis. Hoc attendẽtes hoies religiosi ⁊ deuoti. q̃diu viuũt in hac vita mortali nudãt se oĩb⁹ terrenis corꝑus suũ castigãtes. Et illud significat̃ in dauid qui nudus lusit corã arca. ij. Reg̃l. vj. Et merito ꝑ illo nudamur q̃ ꝑ nob in cruce ẽ nudatus. ſz sũt pleriq̃ q̃ ꝑ ad modicũ nolũt nudari rebus tꝑalib⁹ vt darẽt paupib⁹. Sed tales velint nolint tãdẽ q̃n fuerint mortui totalit̃ nudabunt̃. ẽm illud ps̃. Diues cuz interierit nõ sumit oia neq̃ descẽdit cũ eo gl̃ia ei⁹ Nõne plures nudãtur q̃ de vestib⁹ ꝑciosis ⁊ ceteris reb⁹ q̃s habebãt i seculo nihil secũ deferũt. nisi vestẽ vilẽ q̃ inuolut⁹ ponit̃ in sepulcro vt q̃libet possit dicẽ Job. j. Nudus egressus sũ de vtero mr̃is mee nudus illic reuertar. Sic factũ ẽ defũctis nr̃is nuz nudi egressi sum⁹ de hac terra nudati oĩb⁹ rebus suis q̃ iã nõ p̃nt facere elemosynas ⁊ se ipas redimere a peccat̃. ẽm illud Dañ. iiij. ꝑdecata tua elemosynis redime Jdcirco nos debemus vices eoꝝ explere exẽplo ciconiaꝝ. De q̃bus refert Amb̃ in exameron. q̃n ciconie efficiuntur senes ⁊ seipas pascere nõ p̃nt tũc pascũt̃ a pullis suis. Et qz magna fuit eorũ pietas erga pullos. ideo quãtuz tꝑs expẽdũt in fetibus educandis. tm̃ ipi a pullis suis vice reciꝓproca nutriunt̃. Jta nũc nos facere debem⁹. qz parẽtes nr̃i ⁊ alij ꝓximi sũt ex̃ statum merendi ⁊ se ipos pascere non p̃nt opib⁹. ideo pascam⁹ eos elemosynas nr̃as paupib⁹ dãdo. qz dic̃ Aris. viij. Ethi. Parẽtes nr̃i magnã dilectiõez ⁊ pietatẽ erga nos habuerũt in iuuẽtute pascendo. q̃re eis vicẽ repẽdam⁹ orationib⁹ nr̃is. Qz legit̃ de quodã q̃ frequent̃ orabat ꝑ aiab⁹ parentuz ⁊ nõ solũ illoꝝ. ſz ⁊ oiuz fideliũ. ⁊ q̃tiẽs orabat totiẽs videbat̃ q̃ fum⁹ aure⁹ de ore ei⁹ ꝓtendebat̃. q̃ aias q̃nq̃ octo q̃nq̃ plures ⁊ multotiẽs pauciores extrahebat. Et nõ solũ repẽdere debem⁹ vices orationib⁹ nr̃is ſz ⁊ elemosynis. qz sũt in carcere arto in q̃ multũ egent. qz legit̃ q̃ elemosyna iuuat adhuc viuẽtes. multo magis i purgatorio degẽtes. Cũ q̃dã miles duct⁹ fuit in captiuitatẽ paganoꝝ ⁊ posit⁹ in carcerem quẽ vxor sua mortuũ credẽs sepi⁹ ꝑ ipo elemosynas faciebat. ⁊ q̃lẽ paupib⁹ dabat talẽ angelus marito i carcerẽ deportabat. tandẽ đ captiuitate liberat⁹ redijt ⁊ mulieri qđ ꝑ angelũ factum fuit enarrauit. q̃ diligẽter ꝓpendẽs tꝑa ⁊ q̃litates elemosynaꝝ. elemosynas se dedisse dꝑhendit. Qrtũ ad q̃rtũ ẽ notandũ dicit beatus Aug⁹ in li. de cura ꝑ mor. Scđm diuꝛsa merita morientiũ diuꝛsa sũt receptacula mortuoꝝ. Horientiũ eni aliq̃ sunt valde boni q̃ mor ad requiem trãseunt Juxt̃ illud Sap̃. iiij. Just⁹ si morte ꝓoccupatus fuerit in refrigerio erit. Sup quo dic̃ glo. ordinaria q̃ q̃ post mortẽ stati ad vitaz eternã vadũt sine oi medio. isti adiutorio non indigẽt nr̃o. vt in ẽmone ꝓcedẽti. Alij sũt mortui valde mali q̃ decedũt in peccato mortali. q̃ mor vt mortui fuerint descendũt in infernum. Juxt̃ illd Job. xxj. Tenẽt tympanuz ⁊ cytharã ⁊ gaudẽt ad sonitũ organi. deducũt i bonis dies suos ⁊ i puncto ad inferna descẽdũt. ꝑ illis etiã nõ est orãdũ. vt habet̃. xxiij. q. v. c. placuit Qz talis oratio eis nõ ꝓdest. Sicut legit̃ de q̃dam mortuo q̃ habuit filiũ. ille igit̃ volẽs scire de aĩa ei⁹. qz sciuit eũ in peccato decessisse. rogauit deũ vt ostẽderet ei vtrũ aĩa pr̃is eẽt dãnata an nõ. ⁊ rapt⁹ fuit in mõtẽ vbi vidit vallẽ tenebrosam in q̃ homo iacuit sup faciẽ ⁊ lachrymabiliter clamauit. qz serpentes ignei ⁊ bufones corꝑ⁹ ei⁹ rodebãt ⁊ ꝓsumebãt. ⁊ ꝓsumpto corꝑore iterũ integrũ creuit. ⁊ illi iterũ fortiter rodebãt. ipe q̃siuit q̃s eẽt. respõdit. ego sũ damnata aĩa pr̃is tui. ⁊ talẽ penã quaz vides oportet me eternaliter sustinere. ad quẽ fili⁹. possuz te in aliquo iuuare: ille ñdit. nõ potes. Nam si maria ⁊ oẽs ỽgines oẽs patriarche ⁊ ꝓphete apli martyres ⁊ cõfessores. oẽs angeli ⁊ ois

celestis exercitus ⁊ omnes beati in terra rogarent dñm ꝓ vna anima dãuata vt eam dominꝰ saluaret. nisi dñs ꝓmitteret eam ad corpꝰ redire ad penitẽtiã agendã. nihil ꝓficeret. Sunt et alij mortientiũ q̃ cum venialibꝰ vel imꝑfecta penitẽtia migrauerũt. isti in purgatoriũ transeũt
F Istorũ memoriã facit ecclia exẽplo iude Machabei. q̃ misit duodecim milia dragmas argẽti hierosolymã offerri eas ibi ꝓ peccatis mortuorũ. ij. Mach. xij. Qui nouit ex istinctu spiritussancti q̃ aliqui i peccatis venialibꝰ descessissent. qui purgatorio deputati sũt. ⁊ illos elemosynis ⁊ missarũ solẽnijs volebat adiuuare. Sz diceres. punũt ne in purgatorio ꝓ demones? dicũt aliq̃ sic. sicut i multis ptz exẽplis. quorũ vnũ ponit ꝑetrꝰ clunacẽsis. q̃ q̃dã vir ꝑstratus in oratiõe vidisset in purgatorio quẽdam qui pro eo q̃ accepit quindecim libras argenti ꝓpter p̃sentationẽ cuiusdã clerici ad quãdam ecclãm. licz de hꝫ penituisset. tamẽ adhuc miserabiliter puniebat a demonibꝰ. qui singulis diebꝰ illos denarios accẽsos sibi ponebãt quos ipm accipere ⁊ iterũ dare oportebat. Cõtra hoc faciũt aliqui dicẽtes q̃ aie nõ puniunt ꝓ demones. ⁊ ꝓbant hoc sic. ex quo purgat hꝫ scoria peccati ꝑm quam aliquo modo sibi erat aia diabolo. ⁊ diabolꝰ cuz nolit suã delere similitudinẽ sed potius ꝓformare nec vnq̃ excecat ipam nisi in quo sperat habere victoriã. hinc ẽ q̃ aia non punit ꝓ demones. Et huic opinioni cõsentit cesarius in lib. dialo. ꝓbans ꝓ simile. Sicut t inãt rex terrenꝰ non ꝓmitteret sponsam suam p̃dilectam tractari aut duci per carbonarium nigrũ. Sic nec rex celestis ꝓmittit spõsaz suaz aiam quã secũ vult regnare eternaliter nisi gerrimis demonibꝰ ad purgandũ. Et addunt illi q̃ nec aie per bonos angelos punient. qz in egressu anime a corpe affũt spũs boni ⁊ mali ⁊ statim ferẽ sentẽtia si est bona ꝓ ministeriũ angeli deducit in celũ. Si autẽ habet adhuc aliquid ad purgandũ ꝓ eundẽ ducit ad purgatoriũ. Teste Damas. li. v. Hoc ipm firmiter ⁊ imperterrite teneam? q̃ aie ad purgatoriũ non a demonibꝰ sed sanctis angelis deducant. ⁊ cuz purgate fuerint. ab eis i celũ deferunt. Si aũt anima est mala tũc ꝓ diabolũ deducit in infernũ. Ideo nõ ẽ ꝓbabile q̃ angeli tam grauiter affligent cõciues suos. Sed potius ignis ille ꝓ se agit in animas vt est diuine iusticie instrumẽtum. Die tamẽ credẽdũ ẽ q̃ boni angeli conciues suos frequẽter visitẽt ⁊ cõsolent ⁊ vt patienter sufferãt exhortent. Et q̃uis sunt in tam graui carcere. habẽt tamẽ hꝫ cõsolatiõis remedium ex eo q̃ certe futurã gl̃iam expectant. habent etiã certitudinẽ de gl̃ia. minorẽ q̃dez q̃ illi i patria. sed maiorẽ q̃ nos q̃ sumus i hac via qz certitudo illoꝝ qui sunt in patria ẽ sine expectatione ⁊ timore. Nam futurã non expectant cum ꝑsentẽ habeãt. nec illã de cetero formidãt ꝓdere. Certitudo autẽ nostra q̃ sumꝰ in via est a ꝯtrario ꝑm illoꝝ certitudinẽ q̃ sunt in purgatorio. Est eni cũ expectatiõe. qz ipe gl̃iaz expectant futurã. Sz est sine timore. qz habẽt liberꝫ arbitriũ cõfirmatũ ⁊ ꝺ cetero se peccare nõ posse recoguoscũt. Habẽt ⁊ aliã cõsolationẽ. q: ꝓ se suffragia fieri credunt. Sed qz habent spem de gl̃ia ⁊ spes que differt affligit aiam. Prou. xiij. ideo quilibet xp̃ianus debet hodie pro eis orare facere elemosynas ⁊ missas redimere. vt spem quã habeãt citiꝰ cõsequant ⁊ amodo non affligant. ⁊ hoc iubet Augꝰ in li. ꝺ cura ꝓ mortuis. Ora inãt ꝓ defunctis vt dum i eterna vita fuerint ꝓ te orare nõ negligãt. Expectãt eni nos vt iuuent ꝓ nos. tẽpus nanq̃ operandi p fugit ab eis. ⁊ sic ipe liberate ꝓ nobis oãt sicq̃ simul saluamur.

Sermo quartus de animabus.

IN requiem mortui requiscere fac memoriã eius. ⁊ consolare illum in exitu spũs sui. Eccli. xxxviij. Di
A cunt naturales q̃ homo patiẽs febres debet interdũ potare rosẽ decoctũ a quo extinguit ipa febris. Ideo Galienꝰ in libro medicinaliũ ait: Bent medici rosem decoctũ ipis lãguidis ⁊ citius tũc cõsumit ipa febris. Cui cõsonat Johãniti? in isagogis de regimine sanitatis. Qui rosem mane biberit omnẽ in se estũ exterminat et calorẽ. Cuiꝰ ratio est. qz ros virtute refrigerationis nobilẽ in supioribus sortit ꝑtem meditãte q̃ febrem mitigat calorẽq̃ extinguit. Mystice anime i purgatorio calorẽ magnuz patiunt. qz sunt i igne. q̃ ꝑm Augl. in li. de purgatorio. est durior q̃ q̃cquid põt in hoc mũdo videri vl cogitari. Et qz nos xp̃iani adhuc sup̃stites sumus eoꝝ medici. Ideo debemus eas potare rore bonoꝝ operuz q̃ est coctꝰ in charitatis igne. qz illũ a nobis petunt dicẽtes cum Esa. c. xlv. Rorate celi desup. q̃si dicerẽt. O vos celestes ⁊ fideles hoies rosẽ bone opatiõis nob desup stillate. Et q̃ opa nostra bona desiderãt. declarat deuotꝰ doctor Amãdus i hora. li. ij. c. penit. dicẽs: Cũ quedã ꝑsona religiosa cũ ceteris psalmũ de ꝓfundis diceret. apparuerũt in visione q̃dam aie multe locis purgalibꝰ deputate. auxilio ⁊ suffragijs flebãt indigere. inter quas tamẽ vna singulariter hãc ꝑsonã accessit. flebiliterq̃ petijt ab ea vt se ꝓmitteret esse amicũ medicuz ⁊ illa hoc ei ꝓmisit ⁊ quottidie i mẽsa deprofũdis ꝓ elemosyna decãtauit. Ita ⁊ nos specialẽ elemosymã eis hodie tribuamus. q̃ eaz carbones extinguam?. qz dicit Beda sup Matth. Una gutta refrigerij facta ꝓ hoiem. multaz sedat aiaz vapulantiũ torsionẽ. Ideo iubet hoc

sapiens q debemus eas cōsolari in exitu cū dicit. In requiem mortui &c. In quib⁹ duobus admonemur. Primo vt circa sepulturā mortuoū curaz habeam⁹. Scdo vt in exitu illoz p eis memoriā faciam⁹. De primo ē notādū dicūt nakales. Delphines habēt dilectionē magnā ad seipos. Nam si vn⁹ in mari moriē insepult⁹ non relinquiē. Sz alij ipm sumētes in pfundo arene maris sepeliūt ne a beluis deuoreē. Hāc nobilē virtutem secuti sunt antiq patres q magnam cūrā circa sepulturā suoū mortuoz habuerūt. quoū vn⁹ fuit Abraam. de quo legiē Geñ. xxiij. q mortua Sara vxore sua. venit vt plāgeret sup eam z officiū funeris impēderet. z ille plāctus fuit ex naturali pietate. Nō ē cōtra illos q ex desperatione plāgūt mortuos suos. qō nō est faciendū. qz dicit Cipzian⁹. z habeē. xiij. q. ij. c. Q ē ppostez nō eos amittim⁹ sz pmittim⁹. Ideo beat⁹ doctoz Aug⁹ in li. de cōsolatione mortuoz. li. ij. Refert q fuit q̄daz pnceps paganus q habebat filiū vnicū sañ dilectuz hic cū in capitolio idolis suis īmolaret. nūciaē ei q filius ei⁹ vnic⁹ obijsset. nō ergo reliquit sacra q gerebat in manib⁹ nō lachrymat⁹ est nec aīo suspirauit. Sed q̄d respōdit audite sepeliaē inq. Hemini eni me genuisse filium mortalem. Et subdit Aug⁹. vide hois pagani virtutē. vt nec spectare se iusserit. nec se pīte filij sepulture traderēt. Quid agamus fratres. diabolus si hūc in die iudicij cozā xpo contra nos pducat z dicat. Ecce h cultoz me⁹ quē ego p̄sa gijs decipiebā meis. vt seruiret cecis z surdis simulacris. cui ego nec resurrectionē a mortuis nec paradisū nec regna celoū pmiserā. hic si filij nobilis sapientis vnici nec mortē doluit nec ingemuit. nec p tali nūcio sacra mea reliq. tu aūt xpiane fidelis p quo xp̄s crucifixus est et mortu⁹ vt mortē nō timeres z esses de resurrectiōe secur⁹. nō solū luges mortuos voce z habitu. sz etiam ad eccl̄iam clamādo pcedis. confūdanē aūt regnātes ip̄i clerici z pastozes tui q ifra misterū itromittūt vacātes luctui. Quid ad hec respōdere poterim⁹ fratres. nos confusio apprehēdet. cū ad hanc ptem inferiozes gentibus inueniamur. hec ille. Job Abraā fleuit sup Sarā Expleto igiē fletu surrexit z emit terram p. xl. argenteis in q̄ eā sepeliuit. vt habeē Geñ. vbi supra. Et si. d. a. Abraā emisse sepulturā z cōmisisse simoniaz. respōde ei q nō emit sepulturā sz ad vsū sepulture deputabilē emit purā terrā. in qua null⁹ fuit ante sepult⁹. z hec bene pōt emi z vendi. Nō pbaē. xij. q. ij. c. aurū. Sed sepultura q est locatio hois mortui in fide decedētis i cimiterio p̄secrato nec emi nec vendi debet: vt pbaē. ff. de rei vendi. Itē legitur Geñ. l. Mortuo iacob. pcepit ioseph filijs eius vt cōdirēt eū aromatib⁹ z deinde accepta licētia a pharaone ascēdit in terram chanaan in ciuitatē arabie q est iuxta ebron habēs secū turbam nō modicā curr⁹ z equites solēniter cōducētes cozp⁹ patris ei⁹. z expletis exequijs septem dierū sepelierunt eū in spelunca in q̄ Sara fuit sepulta. Idē legiē de Thobia q magnā curaz habuit ad mortuos sepeliēdos. vt supra fm̄ōe pcedenti. Et q̄uis (vt dicit Greg⁹ z habetur. xiij. q. ij. Alie) exequie pompose nō sunt auxiliatiue mortuis. qz plus sūt solacia viuoz q̄ subsidia mortuoū. Non ideo tamē cōtēnenda z abijcienda sūt cozpora mortuoz. maxime iustoū q̄ sunt templa spūssancti. sed sūt cū honoze sepeliēdi z deuotione. qz dicit Aug⁹ i lib. de cura moz. z poniē. xiij. q. ij. Non estimem⁹. Sepulture deuote effect⁹ bone fidei ē testimoniū. in q̄ eni ostēdimus q bone fidei fuerunt et etiam sibi fidē nostrā demōstram⁹ z nobismetip̄is in hoc pficim⁹. Ad h pbādū refert Iale. i poliē. q simonides poeta nauigās semel per mare. cum litus applicuisset inuenit cozp⁹ mortui hominis inhumatū. mot⁹ igiē misericordia ibidez illud in litoze sepeliuit. In nocte igiē sequēti admonuit ip̄m mortu⁹ p somnū ne die altera in mari nauigaret. qz sibi als piculū īmineret. qui acc̄escēs monitis die sequēti in terris remānsit. Alij vo qui die illa nauigabant oēs sicut defunctus dixit submersi sunt. Alio die cū idem poeta apud scopā cenaret nūciatū est ei duos nūcios stare ante ianuā q̄ rogarēt euz ad se exire q̄ cum exisset neminē reperit. Creditur autē fuisse ille mortuus. eo autē momento qno exiuit cecidit triclinū z omnes cōuiuantes oppressit z solus ille euasit. Idcirco bonū est mortuos sepelire fm̄ status dignitatez. decentius eni debent sepeliri reges q̄z milites. Et honestius miles q̄z simplex ciuis. Sepultis igitur cozporibus. supra sepulcra eoruz est aliq̄d memoriale relinquendū ne eoū statim obliuiscamur quia legiē. j. Mach. xiij. q filij Mathathie accepit ossa fratris sui Jonathe z sepeliuit ea in ciuitate Modin patris z fratrū suoū. z erexit edificiū altum visu de lapide polito ante et retro z statuit colūnas marmoreas ad memoriam eternam. scz q pater eius et fratres fuerūt mortui in exercitu armoū p defensione fidei z ppli. Ex hoc nūc deuenit in cōsuetudinē vt ad memoriā sepulture epitaphia scz lapides sculpti ponūē supra sepulcra mortuoū. Et in quibusdam locis ponūtur ligna cancellata figurā crucis intus habentia vt veniētes amici etiaz z alij orent p ibidem sepultis. Et hoc est q iubet sapiens hic In requiem mortui. id ē. super sepulcro vbi requiescit cozp⁹ eius. fac supponere aliq̄d signū stabile ad memoriā eius. qō ibidem eum defunctū repsentat. z hoc ad pmum Vtum ad secūdum dicitur z cōsolare illum in

exitu. Ubi notandū quattuor consolatoria sūt principaliora. ō quibus dicit beatas Greg⁹ in iiij. dialogoꝝ. ꝛ ponit. xiij. q. ij. Anime defunctorum quattuor modis soluūtur. aut oblationibus sacerdotum. aut precibus sanctorū. aut charorum elemosynis. aut ieiunio cognatorū. Primum igitur qō consolat mortuos est sacre hostie imolatio. Sicut hec testat beat⁹ Aug⁹ ad volu. Fideles inquit sacerdotes in ecclesia defunctis carnem christi trāsmittētes ꝛ sangui nē totam christianarū animarū extinguūt miseriam ꝛ dolorem Et hoc pbat Greg⁹. iiij. lib. dialogorū in exemplo. Cum q̄daꝫ monachus nomine suo Just⁹ arte medicinali imbutus ad extremū veniēs se habere tres aureos indicasset cuidaꝫ fratri nomine copioso ꝛ de hoc ingemiscens mortuus fuisset. p̄cepit Gregor⁹ fratribus vt corp⁹ eius cum tribus aureis in sterquilinio sepelirent dicēs: Pecunia tua tecum sit in perditionē. misericordia tamē motus precepit cuidaꝫ ex fratribus vsq; ad tricesimū diem omni die p eo hostiam imolare. ille cū tussa complesset is qui defunctus fuerat die tricesimo eidem fratri apparuit quē cum vidit reḋsiuit. quomodo inq̄t vales? At ille. hucusq; male habui. sed modo bene valeo. qz cōsolationez recepi. Secūduꝫ cōsolatiuum amicorum ꝛ aliorum fideliū ē deuota oratio. De qua dicit beatus Ambl. li. p̄fa. Sepe eteni defuncti amicoꝝ suorū tēporali suffragio i oīi suo erecti supplicio mutuo p̄sentant aspectui diuino. qō pbat Greg⁹ in. iiij. dialo. de quodā viro mire sanctitatis ꝛ vtutis nomine Pascasio. ille quodā tēpore cum duo essent in sūmos pōtifices electi: ꝛ ecclesia postmodū in vnū cōuenisset electoꝝ. solus ipe ex errore semp alium p̄tulit ꝛ in hac sententia vsq; ad mortem pmansit. qui cuz defunctus esset ꝛ dalmaticā feretro suppositā defunctus tetigisset statim sanatus ē. post multū ḋo tēporis cū Germanus capan⁹ eps balneuz ob gratiā sanitatis ingressus esset p̄dictū Pascaliū diaconē stantē ꝛ sibi obsequentē vidit et vehemēter extimuit. ꝛ quid ibi faceret requisiuit. ꝛ ille p nulla alia causa se in illo loco penali deputatū assueruit nisi q iniuste in causa p̄fata cōsensisset. Et addit. Queso te domie p me deprecare. ꝛ i hoc cognosces q exauditus sis si huc redieris ꝛ me nō inueneris. Qui p eo cū orasset ꝛ post aliquot dies redūsset. eū nō inuenit. Tertiū solatiū quo cōsolantur mortui ē elemosynarū largitio. de hoc refert Vinē. in spe. histo. li. xxv. de papa Benedicto q̄ post decessum apparuit Johāni portuensi epo ꝛ se in penis tenebrosis eē dixit. et q dñs ipm a penis p adulanū clunacensis ordinis abbatē liberare decreuit. tunc eps Johannes statim elemosynas largas fecit ꝛ ipm liberauit. qō apparuit ex hoc. Nam quadā die vidente fratre Alberto claustrū pulcherrime stipatus candidorum angelorū agmine itrauit. ꝛ ad capitulū vbi pater adulanus cū fratribus residebat iuit. gratiasq; humiliter egit q eum a penis liberasset. Quartū solatiū quo cōsolantur est amicorū ieiuniū vel corporis maceratio. De quo dic̄ Hugo de sanc. vic. Dolor qui p reuelādis animabus assumit in dulce ipis solatiū diuinit⁹ trāsmutatur. Idcirco legit. ij. Reg. j. q mortuo Saul ꝛ ionatha filio suo in bello ceterisq; desiliis israel a Philisteis. ieiunauit dauid cū omnibus qui cum eo erant vsq; ad vesperas. Idez legit in vitaspatrū de quodā nomine Pastor qui tribus annis p patre suo ieiuuauit ꝛ ipm a penis purgatorij liberauit. Ita ꝛ nos ieiunia p parētib⁹ nostris ꝛ amicis nostris sumamus vt sic eos a tormētis liberemus. ꝛ tandē cū eis in celo conregnemus.

¶ De vndecim milib⁹ virginū. sermo primus.

Flores apparuerunt in terra nra tempus putatiōis aduenit. Ita scribit Cañ. ij. Pli. in histo. naḋali sic ait. Cū merica florverit in deserto cōstat q hoc anno fertilitas magna ꝛ trāquillitas cōsequēt. naturale ē eni quādo de se flores pducit merica q campi abundāt in frumētis. Cui⁹ratio est. qz merica est herba penitus infecūda. ꝛ ideo florē nunq̄ portat nisi supabundanter fertilis fuerit ipa terra. supefluens autē fecunditas terre non solū ad herbas fructuosas se diffundit. sz etiā ad infructuosas remittit. Ergo nota q merica florens fecūditatē terre indicat et ostendit que quidem fecunditas abundare fruct⁹ facit. Spiritualiter. p mericam mūdus iste designat. recte eni sicut in mericis deserti sunt vndiq; insidie tam latronū q̄ ferarū qui hominē molestant sepius ibidē. Sic etiā i mūdo sunt vndiq; insidie latētis inimici. Sicut ḃ cōquerit beatus Aug⁹ in lib. soli. c. vlē. Mūdus inquit circūcingit ꝛ obsidet me vndiq;. et per quinq; portas sensuū sagittis suis me vulnerat. ꝛ mors intrat p fenestras meas. Idez ppendens beatus Bern̄. in lib. meditationū dicit. Heu mihi misero vndiq; bella. vndiq; tela vndiq; temptamēta. vndiq; pericula. bella video mihi parari a demone. quocūq; me diuerto ibi est insecuritas. hec ille. Et q̄uis hoies in mūdo habēt varias tēptationes. tamē pl⁹ castitas virginea. Sic testat Aug⁹ in lib. ō virgi nitate Int̄ oīa martyrioꝝ genera. diuturniora sūt castitati p̄lia. Ideo pauci inueniūt in ḃ mūdo qui seruant florem pulcherrime castitatis ꝛ virginitatis. quia mūdus ad instar merice est infecūdus. sed tamē olim florut. pducēs hos nobilissimos flores Ursulā virginē regalem. de qua

A

A

canit ecclesia. Flos fulsit Ursula germanie regis. Et etiã suas cõsodales. de q̃bus canit. Hi sunt flores venustatis quos spirãs ver ⁊ estas charitatis ꝓduxerũt hodie. Ideo nobis respectu earũ venit magna fertilitas ad ferẽdos fructus virtutũ. ingensq̃ trãquillitas beatitudinũ celestiũ. ideo glorianter dicere possum⁹ hec ẏba thematis. Flores apparuerũt in terra nostra. In q̃bus verbis electe ẏgines a duobus cõmẽdant. Primo ab ornatu ẏginali. ibi Flores apparuerũt. Scõo ab exitu finali. ibi. tempus putationis aduenit. Circa qđ notandũ dicunt naturales q̃ naturaliter flores habẽt varias p̃rogatiuas p̃ alijs rebus. ob quas heroicũdissime ẏgines Ursula cuz sodalib⁹ suis floribus comparant. Primo q̃dam flores sũt pulcherrimi ornati colore nigro ⁊ albo. sicut flores fabarũ sunt nigri. flores liliorũ sũt albi ⁊ flaui. Flores autez rose colore rubeo sunt decorati. Et ceteri flaueo colore sic̃ flores solsequij ⁊ violarũ. ⁊ isti colores naturales ita pulchri sũt q̃ null⁹ color artificialis põt illis cõpari. Fm testimoniũ xp̃i. qui Matth. vj. dicit. Dico vob⁹ q̃ Salomon in oñi gl̃i sua non ẽ coopt⁹ sic̃ vnuz ex istis. s. lilijs ⁊ floribus. q⁹ Salomon habuit vestes alienas. flores aũt ꝓprias. Ille habuit ab arte factas. isti a natura exortas. q̃ precellit oẽm artẽ. Ita ad instar flox iste sancte ẏgines fuerũt albe i ẏginali puritate qua celesti regi amabiles fuerũt. Fm q⁹ canit. O sãcte ẏgines deo amabiles. Fuerũt nigre i vera hũilitate sine q̃ ẏginitas parũ lucet. q⁹ ẏginitas habet se sicut lumẽ ardẽs qđ si inclinaꝫ clarius lucet. sicut testaꝫ Fontin⁹ in descriptione vniuersi dicens: Candela q̃dẽ ardẽs parũ inclinata deorsum pulchri⁹ exardescit. q⁹ vnctuositas redit q̃ p ardorem luminis consũpta fuit. sic ẏginitas inclinata ad hũilitatẽ in celesti lumie diuinoq̃ amore sincerius inflãmaꝫ. q⁹ dic̃ Richard⁹ de san. vic. Sola q̃dẽ humilitas mẽtez accẽdit. diuinoq̃ lumie celestiq̃ desiderio iflãmat ⁊ amore. Nõ patuit in istis sacratissimis ẏginibus q̃ ex hũilitate ita fuerũt inflãmate in diuino amore q⁹ in eis lumẽ ẏginitatis nullo modo potuit extingui neq̃ blãdicijs neq̃ terrore. Istos flores debem⁹ nos oẽs ab istis nobilissimis virginib⁹ colligere scz floꝛẽ ẏginitat⁹ seu castitat⁹. et floꝛẽ hũilitatis. q⁹ dic̃ Berñ. supmissus ẽ. Si ẏgo es ⁊ hũilis q̃s es magn⁹ es. Si autẽ nõ possum⁹ earũ ẏginitatẽ sequi. studeam⁹ earũ hũilitatẽ imitari. q⁹ fm eũdẽ Berñ. vbi supra laudabilis ẏtus virginitas. sz magis hũilitas necessaria. Illa ꝓsulic̃ ista p̃cipic̃. ad illam iuitaris. ad istã cogerꝫ. de illa dr q̃ pt cape capiat. de ista dr nisi efficiaꝫ q̃s vt puul⁹ nõ intrabit i regnũ celoꝝ. illa eni remunerab̃ ista exigic̃. Pdõt denicq̃ hõ sine virginitate saluari. non põt sine humilitate. Vñ sine humilitate. deo marie ẏginitas nõ tm̃ placuisset q⁹ ei⁹ digna fuisset. sup quẽ eni inq̃t reꝛescit spũs me⁹ nisi sup q̃tem ⁊ humilẽ. Sup humilẽ dixit nõ sup ẏginez. hec Berñ. Fuerũt itaq̃ iste nobilissime ẏgines rubee ex ruboꝛe verecũdie ⁊ timoris. Quia dicit Berñ. supmissus ẽ. Volẽt ẏgines q̃ vere virgines sũt. sp̃ eẽ pauide ⁊ verecũde ⁊ nũq̃ eẽ secure. sciẽtes sei vasis fictilib⁹ thesaux p̃ciosũ portare. ⁊ nimis arduũ eẽ viuẽ inẽ hoies ⁊ ãgelos ⁊ i fris moꝛe celestiũ ꝙuersari. Oz heu hũc floꝛem rubeũ verecũdie nũc ẏgines mũdi abiecerũt. Nã illũ qđ nephas ẽ in ẏginib⁹. i phas excusabilit̃ ꝙuertũt. q⁹ vbi sũt publica spectacula ⁊ choree. ibi citi⁹ q̃ i eccl̃ia inueniũt. ibiq̃ exaltãt voces suas inuerecũde chorizantib⁹ p̃cinendo. Nõ aũt sic iste sctẽ ẏgines vrsula cũ ceteris. sic̃ ã de istis canit. p monasteria fundentes lachrymas trahũt suspiria. cõmẽdãt alas sanctis ⁊ redeũt Idcirco audiãt iste iuerecũde p̃cẽtrices exẽplũ Apiarij. Vñ: q̃daz comes in ꝙuuio brabãtie trãsiẽs p villã vbi lasciue virgines habebãt chorezã int̃ quas vna facie pulchra. cũ mira vocis suauitate p̃cinuisset. ⁊ eaz comes p hoꝛã intuit⁹ fuisset. cũ familia ptransiuit. nõ lõge veniẽtib⁹. clamoꝛ vahid⁹ i villa fuit audit⁹ comes igit̃ directi nũcijs cognouit p̃dictã p̃cẽtricẽ subita moꝛte obijsse. Fuerũt denicq̃ iste sacrate ẏgines flauee ex ẏtute ꝙstantie. Nõ eni fuerũt incõstãtes ⁊ vagabũde. Qz diẽ beat⁹ Aug⁹ in libꝛo ad sacras ẏgines. Vñica ẏgo debet p̃mitus publicos vitare aspectus ⁊ platearum frequentiam declinare. et in domo posita lanificio insistere vel lectioni diuine. Oz diceres. nõne fuerũt incõstantes. quia dicit in legẽda q⁹ interdũ currebãꝫ. modo discurrebãt interdum bellabant. modo fugam simulabant Ad hoc dicẽdũ. q⁹ beatissima Ursula que fuit ductrix earũ. hec eas facere p̃mittebat. q⁹ ex hꝫ ad maius bonuz eas alliciebat. ⁊ eas p hꝫ ad fidem trahebat. ex hoc ipe etiam ibãt ꝺ ẏtute in ẏtutem. Scõo flores habẽt p̃rogatiuã hãc. q⁹ fugãt ranas ⁊ bufones ⁊ p̃cipue flores vinee De q̃bus dicit Plin. in specu. natu. Odoꝛ floꝛẽ tis vince cõtrariatur omni veneno. flores eni fugant colubꝛos. ⁊ bufones eius fragantiã sustinere non valent. Istam etiã p̃rogatiuam habẽt nostre floꝛidissime virgines. q⁹ legit̃ i libꝛo triũ regũ. c. xlv. In terris iudox sũt hoꝛribilissime paludes ⁊ aque stagnales in q̃b⁹ vltra oia incõmoda iauditas maximax ranax coaxationes patiunt̃. peregrini aũt cismarini ꝺ colonia vbi iacent ossa sanctax virginũ. sumũt terram ꝺ cimiterio ⁊ hãc ponũt in hospitijs eox ⁊ portant in terras eozũ. ⁊ cũ de tali terra sumpta ꝺ cimiterio. xj. miliũ ẏginuz in paludes p̃roiecerint. mox omnes rane rauce fiunt ⁊ fugãt. ⁊ sic

a clamoribꝰ earū liberanť. Et si hoc facit terra solū tactu corporū eorū sanctificata. quāto magis ipe, suo flore ꝟginali fugant a nobis oīa venenosa. Fugant tamē ꝑcipue iste sancte virgines a suis seruitoribꝰ bufones infernales. q̄ in fine nō ꝑmittūt itemptatos neq; iustos. Refert Cirillus in epistola ad Augī. de venerabili viro Eusebio. qui veniēte hora exitus sui cō munione sanctissimi domini nr̄i ihesu xp̄i se muniuit. ⁊ insup beato Hieronymo se cōmēdauit qui dum sic iaceret. die qua moriturꝰ erat. per horas duas. ante beate anime exitum. tam terribiles actus cepit peragere. q; circūstātes monachi pauore ꝑterriti. velut amētes in terra iacebant. nam quādoq; trāsuersis oculis ⁊ manibus simul iunctis. facie terribili. voceq; dira q̄ si se mouēs clamabat. nō faciam mentiris mentiris. post hec ad terram faciē firmabat ⁊ quā/tum poterat clamat. adiuuate me fratres ne peream. qđ monachi audiētes ⁊ videtes lachrymantes ⁊ tremētes euz interrogauerunt. quid obest pater? ad quos ille. nō inquit videtis demonū agmina q̄ me debellare cupiūt. ⁊ illi. q̄d te facturū volebāt cū dicebas. nō faciam. ⁊ ille conanť nanq; me decipere vt diuini nois blasphemus inueniar. ideo hoc me nō facere acclamabam. Tūc illi. quare faciē abscōdebas i terra? ⁊ ille. ne eorū aspectū cernerē q̄ tam turpis ⁊ terribilis ⁊ horribilis est. q; omnes pene que in mūdo sunt respectu eorū visionis nihil sunt O si tm̄ virū non miserūt intemptatū. q̄d tunc erit de nobis peccatoribꝰ. ad quos heu veniet infinita demonū multitudo q̄rens nos auertere a via veritatis. Ideo cōsulo omnibꝰ o dilectissimi. q; refugiū habeamꝰ nunc ad istas ꝟgines sacratissimas. eis fideliter seruiēdo Ipe reuera in hac magna necessitate nō deserūt suos seruitores ⁊ famulatrices. sz succurrūt celeres adiutrices. ad qđ ꝓbandū narrat Iacobꝰ Janueñ. q; religiosus q̄dam has ꝟgines i magna deuotione habuit. diu eis fideliter seruiendo. quadā die dū grauiter infirmarer. ⁊ in magna esset necessitate et angustia. vidit quandā ꝟginem pulcherrimā sibi assistētē. ⁊ si se cognoscere inquisiuit. ille autē adhuc pulcherrimā virginis visionē admirās. eam sese noscere neq; fatebať. tunc illa cōfortās eū ait: ego sum vna virginū erga quas habes tāte deuotionis affectum. ⁊ inde mercedē accipias si amore nostro ⁊ honore vndecies milies dñicā orationē dixeris. in hora mortis tue in ꝓtectionē contra demones ⁊ in solatiū nos habebis. hec cuz dixisset ab eo disparuit. Ipe autē de hac iocūda visione cōfortať. quāto citiꝰ potuit hec impleuit q̄bus cōpletis. vocauit abbatē ⁊ inungi se fecit q; cū inungereť subito clamauit vt surgeret. et venientibꝰ sacris ꝟginibus locuz daret. quem cū abbas interrogaret q̄d h̄ eēt. ille ꝑmissionē ꝟginis enarrauit. qđ audiētes cūcti recesserūt ⁊ cū paulopost rediss̄et. ipm migrasse ad dñm i uenerūt. ⁊ sane credendū ē hunc hoiem nō habuisse demonū tēptatationes. quomodo enim ibi adesse potuerūt demones. vbi tot ⁊ tāte fuerunt sacrate ꝟgines. Et vere felix ⁊ letus erit huius hominis obitꝰ. qui his sanctis ꝟginibꝰ sedulus fuerit ⁊ deuotus Tertio flores sunt in hoc ꝑuilegiati a natura. q̄uis i terduz a porcis calcantur. tamē a medicis colliguntť. ⁊ in apothecis ponūť. vt de eis salubres fiāt medicine Sic ꝓbat Ysi. in spe. natu. li. ij. de floribꝰ rosarum. q̄ sua ꝟtute multis lāguoribꝰ succurrunt Idē de floribꝰ violaz q̄ si cōtriti fuerint ⁊ positi sup calidū apostema multū ꝑsunt vt dic̄ Petrus de creſ. lib. vj. Sic isti splēdidissimi flores ⁊ cādide margarite sūt hodie a porcinis hominibus ꝯculcate. sicut canit ecclia Bate porcis margarite. lupis oues nō inuite. Sed xp̄s medicus animaz nostraz succidit eas per enses ⁊ gladios crudeliū tyrannorū. in apothecā gaudioz Et hoc attestať sancta ecclia q̄ canit. Isti flores hodie de ẽra succisi. cōplātati ī lijs floz paradisi. Ex his floribꝰ beatissimis. fec̄ nobis xp̄s suauissimas medicinas. ipaz eni ꝟginitatem dat nobis q̄si dulce electuariū. ꝓtra malaz luxurie humiditatē. q. d. hodie xp̄s. Respicite imundi peccatores ⁊ luxuriosi. has mundissimas ꝟgines. q̄ sūt nobis posite q̄si speculū puritatis. quatenꝰ exēplo eaz. diuinitat̄ opa faciatis ⁊ opa luxurie dimittat̄ Que inquā opera luxurie vt ait Greg' i hora. si semel mētē occupauerint alicuiꝰ. vix eū bona desideria cogitare ꝑmittūt. Etiā xp̄s ipaz ꝟginū hūilitatē ꝓponit nob q̄si emplastrū ꝓtra superbie tumorē. q. d. videte ꝟgines istas de nobili stipite mūdi genitas. q̄ tñ hmilitatē tenuerunt vt exemplo ipaz superbiam malignā fugiatis. q; scriptū est. q̄ se exaltauerit humiliabitur.

¶ Sermo scōs de vndecim milibꝰ ꝟginum

QVerāť regi virgines speciose. Hester. ij. Dicunt naturales q; vnicornis ē aīal tāte fortitudis vt nll'a venātiū arte capiať Gz qz i ꝟginali pulchritudie Agl'iať ⁊ delectať naturaliť. iō scientes hocvenatores eligunt puellas pulcherrimas ⁊ has locant circa vias vbi illō trāsire ꝯsueuit. Illa aūt ad quā venerit sinū suuz aperit. in q̄ vnicornis deposita oī ferocitate. caput deponit. sicq; so/porať leuiť capiť vt dicit Ysi. li. xij. Mystice p vnicornē aīal forte. xp̄s itelligiť. Luc. xm ps. Est fortis ⁊ potens in plio. Ipe eni est Dauid fortis q̄ robustuz goliad diabolum ꝑstrauit. j. Regl. xvij. et populū suuz a potestate diaboli liberauit. Hici ꝟginali puritate mūtū delectať

Unde Hugo de sancto victore. Non solū ināt humana iocūditas. sed ⁊ ipa excelsa diuinitas in ꝯginalibus gestis delectaī. Ipe etiam ē verus ille Salomon. De quo dicīt Cañ. j. q. habuit adolescentulas quarū non erat numerus. Iō posite sunt ei hodie a sanctis angelis qui sūt venatores ꝯginitatis iste speciosissime virgines Ursula cū sodalib⁹ suis. que ꝑm Amb. lib. de ꝯginitate. sunt amice diuinitatis. tēpla trinitatis. specula puritatis. ornamēta mystice venustatis. riuuli ꝑpetue voluptat. Et hoc figuratū est Hester. ij. vbi legīt q ministri regis Asueri dixerūt. q̄rāt regi virgines speciose. ⁊ mittant q̄ cōsiderent p diuersas puincias puellas speciosissimas. ⁊ adducant eas ad ciuitatem Susan et accipiāt vestes muliebres ornatas. Et sequīt q inuente sunt ꝯgines speciose que ingrediebant ad regem. ⁊ quicq̄d postulabant qđ ad ornatū ptinebat accipiebant. Asuerus interpretat beat⁹. ⁊ significat christū q̄ est beatus omniū beatorū. cui⁹ ministri sunt angeli. De quib⁹ scribīt Dañ. vij. Milia miliū ministrabāt ei ⁊ decies milies cētena milia assistebant ei. Isti igīt dicebāt. querant regi nr̄o virgines speciose q̄ assistant corā eo. ei in mūdicia seruiētes. Inter oēs aūt inuenta sūt ista vndecim milia. sicut canīt. Iste regis filie charis inuente margarite. sunt hodie lōgius q̄site. Et sequīt. muliebrē ornatū mundū acceperūt. et ad verū ac beatū regē itrauerūt vbi tam p nobis mitigāt xp̄m vt oi feritate depolita. nobis ꝑpiet. q. ipe eis nihil denegat. sic testat Rich. de sanc. vic. Hanc q̄dem in istis sacris virginibus p̄rogatiuaz inuenio. quicq̄d enī petierint. ipe misericors de⁹ exaudiet in momēto. q. ad ipm ad hoc sūt quesite. vt innuūt verba p̄dicta querāt regi ꝯgines. In q̄bus clemētissime virgines a duob⁹ cōmendant. Primo ab electiōe ꝯginali. ibi. q̄rant regi ꝯgines. Secūdo a pulchritudine speciali. ibi. speciose. De pmo ē sciēdum. Petr⁹ de tharanthina sup. iij. sniaz. et Chrys. sup matth. Et habet. xxxj. q. v. Sic enī. ⁊ c. magis. dicunt. Triplices sunt ꝯgines Alique sūt ꝯgines carne sz nō mente. vt sunt ille q̄ habēt ꝓpositū nubēdi quādo tēpus occurrit oportunū. ⁊ iste ꝯgines in hoc sūt laudāde q̄ ꝑter thorū cōiugij nullo modo ꝓponūt violare ꝯginitatez. de numero istaz sunt certe q̄ licet mundiciā habēt corporis non tamē mētis. De quib⁹ dic̄ Chry. sup Matth. Multe sūt ꝯgines q̄ castitati corporis studēt adulteriū tamē cōmittūt in mēte volūtate. ⁊ tales non sūt laudande. quia earū ꝯginitas nihil ꝑdest. Teste beato Gregl. qui ait: Nihil valet eū mūdū esse corpore q̄ pollutus est mente. Cui ꝓcordat venerabilis Boeti⁹ in epistola ad regē ꝯgineū Nihil oino tibi ꝑderit ꝯginitas corpor. si nō ⁊ ipsa p̄sto. sit ꝯginitas mēt. He sunt ꝯgines fatue q̄ oleū in vasis suis non habent. ideo veniente dño a regno excludunt. Cum dicet eis. Amē dico vobis nescio vos. Matth. xxv. Et ponīt. xxxij. q. v. Si paulus. Iste igīt sūt virgines carne ⁊ nō spiritu ꝯgines stulte q̄ nō habētes oleū. id ē. pinguedinē bonorū operuz. a celesti sponso excludūt. Iste virgines similes sunt sepulcris dealbatis. Matth. xxiij. qz exterius splēdent interdū ornatu corporis. interius autē sunt plene vt timeo fetore ⁊ labe. Ipse etiā sunt similes sirenib⁹. que ꝑm Ari. ⁊ Alber tū ꝯgineū p̄tendūt vultū. ⁊ dulci cātu nauigātes in mari decipiūt ⁊ submergūt. ideo debent caute nauigātes de remedio ꝓuidere vt sz aures obturēt. ne cantū eorum audiāt. Sicut fecit Ulixes. de quo refert Alexāder in scintillario poetaz. Hic cū p eas nauigaret. aures sociorū suorū obturauit cera. ne armoniā audirēt ⁊ se ipm malo alligauit ⁊ totaliter deceptiōes euasit. Mystice q̄dam ꝯgines ꝯgineas p̄tēdūt facies. i corde autē aut gustu turpes deceptiōes. Naz ornāt facies suas vngētis. pectora monilib⁹. lumbos sonis sericeis. colla clinodijs. Sz dicīt Esa. c. iij. Qđ in die illa sz nouissima auferet dñs ornamēta ista ⁊ erit p suaui odore fetor ⁊ p zona funicul⁹. Quid enī ex tali ornatu volāt. nisi vt estimo incautos capiāt adolescētes. ꝓcedūt enī sic ornate ad choreas vbi plurimos ca piūt ⁊ i peccatis submergūt. Qui ergo voluer⁹it esse caut⁹ faciet vt Ulixes. debet enī obturare aures suoz sociorū. id ē. q̄nq̄ sensuū ne vid eant tales vanitates. ꝑm illud qđ orauit dauid. Ate oculos meos ne videāt vanitates Similiter ne audiant. ꝑm illud Sap̄. Cuz saltatrice ne sis assidu⁹ nec audias illā ne forte pereas i efficacia ei⁹. Eccī. ix. Similiter ne eas tāgant. qz dicit Hiero. in epla. Bonū est mulierē nō audire. meli⁹ ē eā nō videre. optimū ē eā nō tāgere. qz corp⁹ mulieris ē ignis. Sic legīt in vitas patz. lib. j. de quodaz fratre q̄ habebat matrē senē. quā cū debebat portare p fluuiū tulit palliū ⁊ manus inuoluit ne aliquo modo tāgeret corp⁹ ei⁹. ad quē mater. vt q̄d operuisti manus tuas fili? Ipe rñdit qz corpus mulieris est ignis. O q̄tiēs timēdū illi accēdūt i multa ꝓcupiscētia q̄ tales ornatas ꝯgines ducūt ad choreas vl interdū vane corpa eaz amplexāt. In sup ille q̄ vult euadē deceptiōes nō solū debet custodire sensus suos. sz etiā seipm illigare ad malū sancte crucl vt sic euadat. vt ait Holcot sup li. sapie lectiōe. lxxxiij. Cū his ꝯginib⁹ nō habēt partē beatissime ꝯgines vrsula cū sodalibus suis. qz colla sua ⁊ humeros non exornabant nolis aureis nec vultus suos vngēt. Qz dicit Aug⁹ in lib. ad sacras virgines. Dominica virgo que vultū suū ob splendorē genarum

aliquo succo linierit. Esaie ppbe de filiab⁹ si/
on ꝓmissam sniaz ꝓmerebit. Iste etiã ꝟgines
sancte lasciuas vitabãt choreas nec quẽq̃ alli
ciebãt libidinoso aspectu. Sciuerunt enĩ illud
Augl. vbi supra. Dñica ꝟgo a noxijs flexibus
saltãtiũ vel cymbalis citharaz vel tympanista
rũ oiuzq̃ ludoz quantũ põt vultus suos auer
tat ne aut eoz repẽtino amoris telo ꝓcussa gra
uiter incipiat merere. hec ille. Qib⁹ igit corpo
ris reiectis ornamẽtis aias ꝟtutib⁹ decorabãt
ita ꝙ de q̃libet eaz dici põt illud ps. xliij. Dis
glia eius filie regis tẽ. Sede ꝟgines sunt mẽte
t nõ corpe vel ille q̃ sine cõsensu violẽter corrũ
punt vt tpibus ꝓtingit tyrannoz. Refert enĩ
Jacob⁹ de vitria. Cũ hostes infideles loandi
nensem ciuitatem destruxissent. multas ꝟgines
violẽter corruperũt. Alie enĩ cũ ad eccliam cõ
fugere nõ possent se in fluuiuz ꝓiecerũt magis
mori eligentes q̃ virginitatez amittere. q̃dam
etiã in stercoreas sentinas saliebãt t potius ex
tingui volebãt q̃ ꝟginitate spoliari. Idem q̃z
refert ꝙ vna sanctaz ꝟginum in flumẽ salijt. t
cũ ibi piculose laborabat. duo ex hostib⁹ cum
nauicula ad eã venientes eã extraxerunt vt ea
turpit abuterẽt qđ aiaduertẽs maluit itez flu
uio submergi q̃, corrũpi a naui ꝓsilijt int vn
das dũq̃ nauis ex impetu saliẽtis mergeret si
mul illi duo mersi perierũt. Illa aũt ꝙ grãz dei
sine damno corporis t aie ad ripam puenit flu
uio obsequente. Iste igit virgines q̃ sic temere
corrũpunt sũt bone. t Iz non sũt bone coã ho
minib⁹ aut in iudicio hoiuz. tñ coraz deo mini
me sunt corrupte. qz dicit beat⁹ Amb. t ponit
xxxij. q. v. c. Reuerã. Nõ põt caro corrũpi ni
si mens fuerit ꝓus corrupta. vbi dicit glo. ꝙ ta
lis corruptio nõ põt sibi ad reatũ siue ad dãna
tionẽ imputari. obest sibi tñ ad aureolam. t qz
nõ ꝓsecrabit int ꝟgines. vt ꝓbat xxxij. q. v.
c. Ille aũt famule dei q̃ integritatẽ pudoris op
pressione barbarica perdiderũt laudabiliores
erũt in hũilitate ac verecũdia. si se incõtaminatis nõ audeãt cõpere ꝟginib⁹. Fm glo. ex toto
vt velint int ꝟgines cõsecrari. Dicũt tñ docto
res ꝙ talis violẽter corrupta posset cõsecrari
int ꝟgines. si sciret ꝙ nllo mõ ꝓsensisset. t i ce/
lo ꝟginitatis aureolam possideret. qz aureola
ꝑncipalit est i mẽte. Iz canon ille q̃ ẽ allegat⁹ in
telligit ꝓpt̃ piculũ. qz forte sic corrupte nõ to
taliter dissenserũt. iõ cautũ ẽ ꝙ se illis nõ cõpa
rent. Iz poti⁹ se hũiliter abstineãt. vt ꝓsulit ca.
Si q̃s non iratus. xv. q. j. Et dic Tho. sup. iiij
sniaz. Virgo q̃ vouisset castitatẽ t opꝑssa vio
lẽter si pareret ex illo actu. coraz deo adhuc eẽt
ꝟgo. Iz tñ alio modo q̃ maria q̃ ꝓcepit spũsan
cto cooperãte. iste aũt hũano semine. Talis tñ
ꝟgo duplex habebit ꝑmiũ. vnũ ꝓpt̃ violẽtiaz
t iniuriã sibi factã. Aliud ꝓpter ꝟginitatẽ mẽ
tis ꝓtẽtã. Et isto modo itelligit dictũ btẽ Lu/
cie q̃ ait: Si me inuitaz violauer⁹ castitas mihi
duplicat ad coronã. Tertie sũt ꝟgines mẽte et
corpe. q̃ se ita custodiũt ne aios iuuenũ ad se al
liciant. nec eos mẽtalit ꝓcupiscũt. q̃z vna fuit.
ꝺ q̃ refert Heraclites noie alexãdrina. q̃ reliq̃t
vrbẽ t infra quoddaz sepulcrũ sedit inclusa. ꝑ
foramẽ exiguũ ꝑ. x. annos accipiẽs alimẽta. t
i tãto tpe nec viros nec mulieres vidit. audiẽs
ei⁹ famã sancta Meliona romã venit vt eã vi
deret. Iz non potuit. stans itaq̃ ad fenestrã cau
sam ei⁹ ꝓclusionis reꝙsiuit. Cui illa. anim⁹ cu
iusdã iuuenis quõdã i me fuit lesus. t ne vide
ret me vel cõtristaret vel ꝑcederet me vel ego
eũ. malui q̃diu viuo in sepulcro includi q̃ no
cere aie ad silitudinẽ dei create. Ita fuit de be
ata Ursula quã ꝓcupiuit fili⁹ regis anglie. Iz
ipa hñs desideriũ castitat⁹ rogauit dñm vt ali
ter ꝑordinaret t vt suũ ꝓpositũ ꝓseruaret. ta/
les ꝟgines sunt ꝑ oib⁹ honorãde. qz legit in ge
stis romanoz. q̃ cesares romani ꝟgines hono
rabãt. Naz oẽs q̃ illis obuiabãt eis cedebãt ꝑ
ter sole ꝟgines. Ita cesar celestis xps hodie et
q̃ttidie hodiernas sanctissimas ꝟgines bono/
rat ipis cedẽdo. Q̃ñ enĩ xps cõmouetur ꝓtra
peccatoz si ille ꝟgines sibi occurrũt ꝑ peccato
re rogando. veraciter xps eis cedit. peccato/
ri indulgendo. qz orationes q̃ fiunt ꝑ eis dulci
ter sonant in aure domini. Sicut ꝓbat in simi
li. dicit Theo. in breui. dñi ar. Serenitas qui
dem tempore campanas quas igni traducẽdo
fundim⁹ dulci⁹ resonabũt. Cuius ratio ẽ. Naz
sereno existente aere. tota ꝑ ignẽ euaporat sul
phureitas de metallicis corpib⁹. vt ait Theo
frastus. Sic t in tpe ꝟginitatis t mũdicie pre
ces quas fundũt he sanctissime ꝟgines dulcit
resonabũt in aurib⁹ pietatis. Quia dic Lipsius lib. de monastica vita. Q̃diu q̃s castitate
pollet oratio eius dulci⁹ intonat apd deuz. Et
ideo qz ꝑ nobis sedule exorant. debemus eas
honorare. quia vt dignũ est ipi volũt honora
ri. Qđ ptz exemplo Abbas q̃daz ab abbatissa
Colonie. corpus vni⁹ ꝟginis impetrauit. pro
mittens ꝙ ipm in capsa argẽtea in sua ecclesia
collocare vellet t digne honorare. attamẽ ad i
tegrũ annũ sup altare in capsa lingnea posuit:
nec ꝓmissum ipleuit. Quadã igit nocte dũ ab
bas monasterij cũ suo cõuentu matutinas de/
cãtaret. virgo illa corporaliter ꝺ altari descen
dit. t reuerẽter inclinãs ꝑ mediũ choꝛ videti
bus monachis t stupentibus inde recessit. Ab
bas ergo ad capsam currẽs t vacuaz inueniẽs
coloniã ꝓperauit t abbatisse rei ordinẽ intima
uit. ꝓgens q̃ ad locuz vñ caput sumpserat ibi
dem inuenerũt. abbas aũt veniã petẽs certissi
me ꝓmisit capsam ꝑciosam se citi⁹ facturũ. sed
nullo modo impetrauit.

De Simone ⁊ Juda aplis sermo

Bti sũtoue oliue

⁊ duo cãdelabra lucẽtia añ dñz Apoc. xj. Alcabiti⁹ in theorica planetaꝝ sic inq̃t. Benigni benignũ habẽt planetã sue nascẽtie atq; mortis. q. d. oĉs hoies benigni nati sunt sb benignis planetis. Cui⁹ ratio est q; q̃dã planetarũ sint maliuoli. s. mars ⁊ saturnus ⁊ q̃ sub his nascunt sunt ad maliciã naturaliter inclinati. Quidã ꝯo sunt benigni vt ven⁹ ⁊ sol. ideo benignos faciũt effect⁹. Uersus. Ueneris h̃ natus cunctis exstat bene grat⁹ Quasq; laudabiles ꝯtutes hic tenet in se. Mystice xp̃s ẽ oiuz benignissim⁹ et mitis. q; dicit Orig. sup Esa. Tanta ẽ benignitas saluatoris vt magis mitietur in dãnatione peccatoris q̃ ipe cruciat peccator in multitudine pene ⁊ doloris. ideo hanc pietatẽ influit suis filijs. Q; fm Richardũ de sanc. vic. Sũma dei delectatio ẽ effundere ex se imbẽ sue benignitatis ⁊ nature. Et q; isti duo sancti aplⁱ Simon ⁊ Judas sunt sub eo spũaliter nati cũ adhuc essent in terris mortales. ido influxit eis suã salubrẽ doctrinã mititatẽ. s. cuz dixit Matth. xj. discite a me. q; mitis sũ ⁊ humilis corde. q. d. Sicut ego mitis sum. sic ⁊ vos estote mites ⁊ benigni. Influxit etiã illi misericordiã cum dixit Luc. vj. Estote misericordes ⁊ benigni. Ex illo influxu possunt de eis cõpetenter exponi ꝯba p̃dicta. Isti sunt due oliue. in q̃bus duo ponunt. Primo benignitatis mire nutrimentũ. ibi. isti sũt due oliue. Secõ claritatis splẽdide incremẽtũ. ibi. ⁊ duo cãdelabra. De ꝓmo est notãdũ. ibi sancti aplⁱ hic oliue nõ imerito cõparant. ꝓmo fm Isi. li. xvij. Oliua est arbor pacis nũcia. ideo in signuz pacis colũba portauit ad Noe in arcã ramũ oliue. Gen. viij In signuz pacis romani mittebãt ad rebelles ramũ oliuaꝝ vt darent intelligere q; essent eis reconciliati ⁊ uniti. vt dicit in historia romanoꝝ. In signũ pacis pueri hebreorũ tulerũt ramos oliuaꝝ ⁊ obuiauerũt dño in die palmaꝝ. vt habet Matth. xxj. ⁊ Luc. xix. Ita isti beati aplⁱ Simon ⁊ Judas velut vere oliue fuerũt nũcij pacis. et sũt figurati p nũcios q̃ fecerũt pacem inter Josue ⁊ Gabaonitas. de q̃b⁹ legit Josue ix. Qui venerũt habẽtes cibaria ⁊ vtres vinarios. induti veterib⁹ vestimẽtis ⁊ panes erant duri ⁊ in frusta ⁊ cõminuti. ꝓcesserunt q; ad Josue ⁊ dixerũt. de terra longinqua venim⁹ pacẽ vobiscũ cupientes. Sic ⁊ ipi beati aplⁱ fecerunt pacẽ iter verũ Josue ⁊ xp̃m ⁊ gabaonitas. id ẽ peccatores q̃s xp̃o i pace p suas doctrias vnierũt Quia veri discipuli xp̃i nõ p̃nt pati discordias. sed amãt concordiã ⁊ pacẽ. fm illud Hugo de sanc. vic. Ueri discipuli non miracula sz pacis ⁊ cõcordie ⁊ amoris opera constituerũt. Jp̃i eni sancti aplⁱ Simon ⁊ Judas nõ solum fuerũt pacis nũcij iter deũ ⁊ peccatores. sz etiã inr̃ ꝑsas ⁊ indos q̃ cõtinue litigabãt. Ido xp̃s fm Greg⁹. et auctor pacis ⁊ amator. misit eos in persidam regionẽ vt vtrũq; populũ conordarẽt. Simon igitur qui interp̃tatur obediẽs ⁊ Judas quasi cõfidens obedienter ⁊ cõfidenter tuerũt portãtes verba dei q̃ est cib⁹ anime fm illud Deut. viij. Nõ in solo pane viuit homo sed in omni ꝙbo q̃ ꝓcedit ỗ ore dei. Simiter vtres vinarios. hoc est corda plena charitatis q̃ tanq; nobile vinũ letificat hoiez. fm ps Vinũ. s. charitatis. letificat cor hois. Ido Simon alia iterp̃tatiõe ponẽs tristiciã ỗ Judas q̃si inbilũ dans. Jp̃i eni mediante illa deposuerũt tristiciã afflictoꝝ ⁊ iubilũ infuderũt seu dederũt celestiũ gaudioꝝ. ita vt de quolibet illorũ ỗ illud Tob. iij. Post lachrymationẽ ⁊ fletum. exultationẽ ⁊ gaudiũ infundis. Portauerũt etiã secũ vestimẽta vilia ⁊ vetera. ꝓpter q̃ ⁊ ipi fuerũt cõtempti. Q; nouerũt dictũ sapiẽtis Eccl. xj. In vestitu ne glorieris vnq;. Insup habuerunt secũ panes duros aspere correctionis ꝓtra hos magos Saroen ⁊ Arphaxat fm illũ aplⁱ. j. ad Timoth. v. Peccãtes coram oibus argue scz dure. vt ceteri timorem habeãt. Sic igit isti aplⁱ habẽtes cibaria ꝯbi veritatis ⁊ corda plena vino charitatis venerunt ad ducem Baradach et dixerũt de terra longinqua scz iudea venim⁹ facere pacẽ iter vos persas ⁊ indos. ⁊ noli timere. quia pax huc nobiscuz intrauit. ⁊ cras hora diei tertia legati indorũz ad te venient ⁊ tuę prãti subijcient cũ pace. Quis eni dubitat istã pacẽ merito apostoloꝝ sanctorum esse factam. certe nullus. Quia dicit beat⁹ Hiero. in quadam epla. Pacifici primo in corde suo. deinde inter fratres dissipãtes faciunt pacem. Ita nos fideles necesse ẽ esse oliuas pacis. Quia dicit beatus Aug⁹ de verbis dñi sermone. v. Pax ẽ securitas mẽtis trãq̃llitas animi. simplicitas cordis. vinculũ amoris. cõsortium charitatis. Hec ẽ q̃ bella cõpescit. iras comprimit. supbos calcat humiles amat. discordias sedat. inimicos ꝓcordat. cũctis ẽ placida nescit extolli inflari. et hãc q̃ accipit teneat. q̃ pdidit repetat. q̃ non habet exquirat. hec ille. Sz hec quidam nostrum habent se sicut tannus q̃ fm Isiõ. libro. xvij. est arbor spinosa. Si enim vẽto fuit agitata seip̃am aculeis ledit manũq; tangentis ⁊ pedes pungit. In calidis regionibus multotiens igneum flatum emittit. Sic et illi sunt tam rancorosi in seip̃is quando soluz a ventis aduersitatis pulsant statim pacẽ dimittunt ⁊ ad discordias incitãt. Sicut legitur de quodã in vitas patrũ. li. ij. c. xciij. qui habitãs in claustro frequenter ad discordiam mouebatur. hic ait intra se. Si solus habitarẽ. ad iram

10

nō tam cito ꝓuocarer. Intrās igit in heremū relict claustrū. Ex qdā vice cuz vasculū aq̄ repleuisset. t illud mox cēt euersū impleuit mox scdo t tertio. Ex iterato aq̄ euertēte vasculo. fundebat in terrā. t tūc ille furore cōmot⁹ ꝓiecit vasculū i terrā t cōfregit. Scdo oliue varios faciūt fruct⁹. quox ꝑmi sunt terrestres t virides. secūdi sūt rubei. tertij sūt nigri. et quāto sunt nigriores tāto sūt maturiores vt dic̄ ꝓli. in histo. natu. lib. xvij. c. ij. q oleū extorquēdū vt melj⁹ eliq̄t necesse est baccas siue grana aq̄ feruentissima ꝓfundere. Nam ꝑ talē vnctuositas ab amurca t nucleo sepatur Ita isti sancti apli Simō t Judas triplices fecerūt fructus olei miscdie. de q̄bus legit in cano. di. xlv. tria sunt genera. Primū fuit in remittēdis iniurijs sicut ptz de iniurijs magox ꝓdictox q̄ ipos p/sequebant cū pontificib⁹ idolox. sz ipi eis oia remittebant fm doctrinā magistri sui. s. xpi. q̄ docuit eos dicens Mat. v. Diligite inimicos vros. t bñfacite his q̄ oderūt vos. t orate pro psequentib⁹ vos vt sitis filij patris vestri q̄ i celis est. Sic t nos si volum⁹ esse filij dei debem⁹ iniurias nobis illatas remittere. Qz dic̄ Cassinus in li. sanctox patrū. Neq̄z celestia sumūt ꝓmia q̄ seipos vindicant iniuriasq̄z illatas. Q
D aūt non sit bonum ꝓprias iniurias vindicare. Refert Greg⁹ in. iij. dialogo. Quidaz vir simplex noie Florētin⁹ in heremo habitās habēs vsum sibi a deo in cōsolamē datū. Qd̄ sciētes quattuor monachi cōdixerūt vt vsum occiderent. Qd̄ ille cū cōperisset factuz ait. Spero in oipotentē deū qz i hac vita ante oculos hoiuz ex malicia sua vindictā recipient. q̄ nihil ledentem se vsū meuz occiderūt. sta timeq̄z illi q̄tuor q̄ ib fecerūt elephātico morbo pculsi sūt. ita vt mēbris putrescentib⁹ interirēt. Qd̄ factum ille cernēs expauit vehemēter t oi tpe vite sue deplorauit. Et dic̄ Greg⁹ q̄ de? iō b fieri ꝓmisit. ne vir mire simplicietis quātolibet dolore cō mot⁹ vltra ꝑsumēt iaculū maledictiōis t vindictatiōis intorquere hoi. sz patiētia ē semp i oib⁹ habēda. Un Aug⁹ ꝺ vbis dñi dic̄. Patiētie ē eq̄ aio oia tollerare t nō murmurare ꝓtra illuz q̄ malū ei fac̄. Talit fecerūt scti apli. qz b ē val/de meritoriū. Aug⁹ vbi supra. Nō granū ꝺ palea pcutit sz mundificat. Rosa int spinas orit tñ non ledit sz pulchrior crescit t cautior. Sic Job cautior fuit i doloribq̄ Ada i voluptatibus padisi. qz ille vicit p patiētiā. iste aūt victus erat p gulā. Ita adhuc heu multi iueniūt qui oēs iniurias suas volūt ilico vindicare verbis maledictiōis. nō attēdētes illd Deut. xxxij. et Roma. xij. q dic̄ dñs. Mihi vindictaz t ego retribuā. Sic aūt isti apli nō fecerunt. qz nec iniurias eis illatas p alios vindicare voluerunt Nā cū dux pōtifices incēdē vellet. ꝓhibuerūt apli ne b fieret. cū ipi nō veniētes occidere sed viuificare mortuos missi eēnt vt dic̄ African⁹ i legēda Terti⁹ fruct⁹ quē fecerūt sancti apli fuit i corrigēdo erroneos. Ipi eni errores gētiliū correxerūt t in b miscdiaz ostēderūt. Qz dicit Aug⁹ in Enchir. t habet. xlv. di. c. Et q̄ emē dat. Nō solū inq̄t in eo q̄ dimittit atq̄z orat vt dimittat. verūetiā in eo q̄ corripit t aliq̄ emēdatoria pena plectit elemosynā facit. qz misericordiā pstat. Et Jac. v. Qui ꝓtit peccatorez ab erroze vie sue saluabit aiaz ei⁹ t operit multitudinē peccatox. Quart⁹ fruct⁹ fuit i tribuēdis elemosynis. Ipi eni tāq̄z fructifere oliue ꝺ se fuderūt oleū sancte elemosyne. qz fuerūt pfusi feruētissima aq̄ spūssancti. sicut ꝺ Ezech. xxxvj. Effundā sup vos aquā mūdā t mūdabi mini ab oib⁹ inq̄namētis vris. Et vbi fuerit illa aqua spūssancti ibi vnctuositas miscdie fluit ab hoie. Sic t nos debem⁹ eē oliue fructifere de nob dantes oleum elemosyne. Recte eni sic oliua de se fundit oleū t tñ nō deficit i futuruz. ita nos si paupib⁹ miscdiaz fecerimus in bonis ñ deficim⁹. Fm illd ꝓuerb. xxviij. Qui dat pauperi nō indigebit. Qui despicit depcantē sustinebit penuriā. Nō ꝓfirmat Aug⁹ i fmone. x. ꝺ E aducētu dñi. Jō inq̄t flagellamur in frugib⁹. qz egētib⁹ nō bñ facim⁹. Jō subdit. Dicit tibi de? si ꝓsideras hō ingrate. teipm ego feci qd̄ fuerī meū ē q̄d habes. ego dedi tibi t ingratus es Ecce q̄d tibi dedi auferā a te. t si potes viue sine me. Tibi dedi q̄ habes. pauperi nō dedi vt te ꝓbarē. nō qz vnde darē non habui. sz p pauperē te ꝓbare volui. Ego sū deus q̄ pauperē t diuitē feci. Per te diuitē pauperē pascere volui. ꝓrogatorē te i bonis meis cōstitui. fac ergo miscdiaz. qz nihil pdis. t me q̄ tibi dedi non offendis. Nec sol⁹ comedas qd̄ ambobus creaui qz te fingis filijs tuis ꝓuare qd̄ oib⁹ pōt sufficē. An si tuo b labore habes assignes. si tuos esse putas ipos fruct⁹ q̄s terra ꝓducit. ꝓba. Ecce aufero auxiliū meū. habeto tu laborē tuū. abduco pluuiā meā t arefaciā terrā tuā. Auferaz miscdiaz meā. t apparebit miseria tua. si tua ē terra. mea ē pluuia. plue sup terraz si potes. ꝓducat germen tuū si valeat. fac oriri solē vt ex coquat messem tuā. Ecce nūc spergā pluuiam meā. t ꝓducet terra tua panē. Et ipa ẽra nō est tua sz mea. fm ps. Dñi ē ẽra t plenitu. ei⁹. ego fructuosissimā feci pluuiā meā. vt ꝓducat ẽra tua panē. t paupes mei habētes me oia habēt Si q̄d habes q̄ me nō habes. q. d. nihil. hec ille. Ex his dict ptz si fuerim⁹ fructifere oliue in donis elemosynaz xps erit misericors dator i bonis diuitiaz. Refert Apiarius venerabilis eps. In ptib⁹ Brabantie erat matrona q̄ circa mōtes alpium i anglia habitabat. t magna eo tpe erat fames et valida. ita vt cōmunis ꝓpli

multitudo mozerer. Illa autē matrona opib⁹ ⁊ genere clara egenis cepit sine pondere ⁊ mē-sura ⁊ numero liberaliter erogare. Qd cernēs vir ei⁹ miles artauit eam vt eis farine mēsuraz certā p singulas hebdomadas daret Cū autē die qnadā totū expenderat. instante paupe p̄-cepit dña ancille vt diligēter cistam scobet. in qua farina erat ⁊ pauperi daret Sic fecit ancil la vt dña iussit. Post hūc vero venit alter qui se nihil comedisse infra biduū deplorabat. Qd audiēs domina fleuit amare. Iteratoq; iubet ancillā scobare cistā ⁊ pauperi dare. Ille trauit an cilla nihilq; penit⁹ remansisse dixit. Instante autē dña cum lachrymis. cucurrit patiēti⁹ illa ⁊ cistā aperiēs plenaz florētissimis similis mox inuenit. Ad cuius intuitū ancilla clamās ceci-dit resupina. Clamore audito cucurrit dña. oc currit dñs ⁊ familia viso miraculo dñm i om-nibus benedicunt. Mox ipe dñs horreū ape ruit letus omnib⁹ ex illa die egentib⁹ ⁊ venien tibus largissime dedit. Nec desinit farina in ci sta donec supueniente angusto appropinqua-ret dñs populo suo quē afflixit. Et dicit eps q̄ hoc scribit q; p̄dictus miles sibi retulit nisi fu-isset hoc diuinū miraculū. nequaq; tria vel q̄n-q; milia horrea sibi sufficiss̄et. Tertio olive sūt pingues in materia olei. ⁊ quāto sereni⁹ fuerit celū de tāto meli⁹ p̄ficiunt. Quia ꝑm p̄dl. lib. xj. c. iij. serenitatē rorem q; celi ⁊ aeris diligūt. caligineq; pluuiaz deficiūt. Si enim tūc olive maturescunt vitiaf oleū ⁊ cōsumif Serenitas autez q̄cito venerit liquor subsequif. Ita no-stri beatissimi apl̄i olive speciose fuerunt pin-gues in gr̄a spūssancti. quā copiose in die pēte-costes cū alijs apl̄is receperūt. ꝑm illud Act. ij Repleti sūt oēs spūsancto. Ideo dilexerūt lu-men celi. id est. xp̄m. q̄ est lux vera illuminans omnē hoiez venientē in hūc mūdū Joh. j. Jp̄i sunt figurati p duos filios Jsaac. Gen. xxvij. q̄bus bñdixit. dicēs Jacob. Det tibi de⁹ d̄ ro-re celi ⁊ de pinguedine terre abundātiā frumē ti. vini ⁊ olei. ⁊ seruiāt tibi populi. Sed Jsaac sic bñdixit Esau. In pinguedie terre ⁊ rore ce li desup erit bñdictio tua. Mystice Jsaac iter p̄etaf gaudiū ⁊ significat xp̄m. q̄ ꝑm venerabi lem Bedā in omelia. suoz gaudiū oiuz effect⁹ est populoz angelo attestāte q̄ ait: Ecce euāge gelizo vobis gaudiū magnū qd erit oñi popu lo. Luc. ij. Hic inquā bñdixit Simonē beatuz dicens: Det tibi de⁹ de rore celi. hoc est de gr̄a spūssancti. et de pinguedine terre. de qua ps̄. Credo videre bona dñi in terra viuentiū. Abū dātiā frumēti. id ē. doctrine. vini. id ē. amoris. ⁊ olei. id ē. misericordie. ⁊ seruient tibi populi. q; hoc p totam chr̄istianitatē fidele seruitiū ab omni populo in sancta eccl̄ia beato Simoni ex hibebitur ⁊ Jude fratri suo. ꝑm illd qd canitur. Exultet celū laudib⁹. resultet t̄ra gaudijs apo stolorū gl̄ia. sacra canūt solennia. Sic etiā nos xp̄iani exemplo horū apostoloz serenitatē cō-scientie ⁊ rorem. scz gr̄am spūssancti debemus diligere vt simus bone olive. ⁊ vt q̄libet dicere possit cū ps̄. Ego quasi oliua fructificaui i do-mo domini. Sed p̄hdoloz aliq; nostrū pl⁹ di-ligūt caliginē peccatorū in qua impingueſcim⁹ Joh. iij. Lux venit in mundu⁹ ⁊ dilexerūt ho mines magis tenebras q̄ lucē. Quia dicit Cō stantin⁹ in li. de natura liquidorū. Sum⁹ eteni in tenebris naturaliter pinguiores. Cui⁹ ratio est. Nam tenebre frigida corpora cōstringūt ⁊ operiūt. ne humidū qd in natura dulce fuerit euaporari q̄dem possit. quēadmodū i captiuis cernif. quia post q; de tenebris exeunt pingui-ores solito apparēt vt refert Valeri⁹ li. vj. Sic ⁊ nos intra caligines ⁊ tenebras peccatoruz vt frequēter sum⁹ pinguiores quo ad felicitatē et affluētiam terrenorū. ꝑm q; Rich̄. testaf d̄ san. vict. Quāto eteni q̄s mentis sue tecitate caligi neq; oppressus fuerit. tāto in hac vita felicior apparebit. Sic̄ patuit de diuite epulone ⁊ aua ro q̄ hic feliciter abādabat ⁊ laute comededat. Luc. xvj. postea spoliat⁹ fuit p mortē omnib⁹ rebus ⁊ nudus ē in inferno sepultus Et nūc p illa pinguedine dicere p̄ōt cum ps̄. Aruit tāq; testa virtus mea. Quum ad scōm est notandū refert Jsid. li. xvj. de gēmis. c. j. cū Soli. in li. de mira. mūdi. q; i q̄daz tēplo dee veneris erāt facta cādelabra subtilia. in q̄bus erāt lumia ar dentia q̄ nullo imbre nec vlla p̄terāt extingui tēpestate. ⁊ p̄uenit ex x̄tute cuiusdā lapidis q̄ albeston dicit. qui vt magister li. xvj. p̄rieta tū dicit cū semel accēsus fuerit extingui nunq; poterit. de q̄ ⁊ dicta cādelabra erāt facta. Mystice. p hoc templū intelligit sancta eccl̄ia in q̄ homies debēt cōtēplari diuina. ꝑm illud beati Augl. dis. xlij. c. oratoriū. In eccl̄ia inq̄t p̄ter ⁊ orandi ⁊ psallēdi cultū nihil penitus agat. In hac inquā erāt duo cādelabra Simon beatus apl̄s ⁊ Judas. de q̄bus in x̄bis thematis Jsti sūt duo cādelabra lucētia ante dñm. q; mūdū illuxerūt vndiq; ita vt de eis p̄ōt exponi illud Matth̄. v. Vos estis lux mundi. Sup hec ta men cādelabra posuit de⁹ specialiter lumē itel-lectus. q; deus ꝑm Aristo. iij. rhetoricoū. aie infundit lumē. Illo igit lumie illustrati cogno uerūt versutias demonis ⁊ magoz quoz p̄sa gia detegebāt. In hoc etiā lumine cognouerūt verū lumen xp̄m. vt dicere possint cuz ps̄. In lumine tuo videbim⁹ lumē. Illud lumē in eis nūq; potuit extingui nec imbre tribulationis. nec tēpestate aduersitatib⁹. ita vt q̄libet dicere p̄ōt cum ps̄. Cuz ipo sum i tribulatiōe. q; i ad-uersitatibus oibus a xp̄o nūq; recesserūt. Sed h̄ lumē intellect⁹ heu nob multotiēs extinguit

Sermo

ꝛ offuscaꝫ. ꝛ hoc declarãt naturales et ꝑcipue Auicebron in li. fontis vite. Lumẽ q̃dẽ oñi alterο lumie supueniẽte quodãmodo obumbraꝫ licẽ mãifestũ ẽ ꝺ stellis q̃ solẽt lucẽ ꝺ nocte. Surgente aũt mane sole stelle obumbranꝫ. qꝛ lumẽ maius offuscat minus. Sic lumen ꝟitatis: gre ꝛ intellectus in nobis nõnũq̃ offuscaꝫ veniente vmbra tribulatiõis ꝛ imũdane felicitatis aduentu. Teste Damasceno. li. vij. cõtra errores grecorũ. Venit lux inq̃t de celis qꝺ lumie mundane felicitatis ꝛ affluẽtie penit⁹ obumbrescit sed hoc lumẽ affluentie interdum infert penalitatẽ eternã. Quia diẽ Athanasi⁹ in sermone Nihil eni aliud q̃ mortem corpis ꝛ aie ipa infert felicitas ꝛ affluentia hui⁹ vite. Cui ꝓsonat Hiero. ꝓtra Jouinianũ. Cãdor inq̃t ꝛ claritas huius vite caliginẽ infert cecitatis atq̃ horroris eterne. Et ꝓbaꝫ in simili. Refert Philaretus in tractatu de natura morborũ. Ita disponunt anni vt post annos siccos ꝛ calidos anni ꝓueniãt humidi. post hũidos sicci. Cui⁹ ratio est. Nam fm Calcidiũ sup thymeũ platonis. qꝺ vni annoꝝ subtrahiꝫ. hoc anno sequẽte vlterius adimpleꝫ. Ita ꝓuidẽtia iusti dei cõsiliꝫ disponit. vt post lumẽ mundane felicitatis. dolor sequaꝫ eterne penalitatis. Sz post egestatẽ ꝑsentis miserie felicitas ꝓsto sit beatitudinis sempiterne. Ad hoc sonat dictũ Sidonij i epistolari. Post mũdi inquit hui⁹ gaudia eterna debeꝫ mestitia. ꝛ ꝓssurã hui⁹ seculi necesse ẽ gaudiũ eterne beatitudinis comitari. Jdeo lumen intellect⁹ nõ debet in nob statim extingui mũdana felicitate veniẽte. Sed mediãte eo videre debem⁹ q̃d eã finaliter sequaꝫ. scz miseria sempiterna Quare moyses Deut. xxxij. optat dicẽs: Utinã saperẽt ꝛ intelligerent ac nouissima ꝓuiderent. Et metrista. Quicq̃d agas ꝓuideter agas ꝛ respice finez. Non debes o homo ꝑ mundanã felicitatẽ vel aduersitatẽ lumen inte extinguẽ rationis. ſ. in ꝓsperitate te extollere ꝛ in adũsitate deficere a deo recedendo. Qꝛ sancti apli Simon ꝛ Judas tam in ꝓsperitate q̃ in aduersitate semp lucebãt. qꝺ figuratũ est Zach. iiij. vbi legiꝫ. Vidit cãdelabrũ circa qꝺ stabãt due oliue. vna a dextris ꝛ alia a sinistris. Per has duas oliuas significãt duo apli q̃ stabãt circa xp̃m ꝛ lucebãt a dextris ꝓsperitatis. cum adhuc manebãt cũ xp̃o dicebãt Joh. vj. Dñe ad quẽ ibimus verba vite habes. A sinistris aduersitatis qñ ꝓsecutiones patiebanꝫ nec ab eo recedebãt. Sz iã põt dici illud cũ ps. cx. O xp̃e cadẽt a latere tuo. id ẽ. a sinistra tua mille. et decẽ milia a dextris tuis. Qꝛ multi in aduersitate a deo recedũt ꝑ impatiẽtiaz. ꝛ multo plures in ꝓsperitate ꝑ excellentiã. Sic non isti apli. Jdeo q̃libet ipoꝝz figuraꝫ Zach. iiij. vbi legiꝫ ꝙ dixit Zacharias. Vidi ꝛ ecce cãdelabrũ aureũ totũ. ꝛ lampas ei⁹ sup caput eius. ꝛ septẽ lucerne sup illud. ꝛ septẽ infusoria erãt sup caput ei⁹. Per hꝰ cãdelabrũ significaꝫ beatus Simõ cũ fratre suo Juda Jꝑi eni luxerũt ꝑ mũdi climata fm doctrinã mgri Matth. v. Sic luceat lux vestra coꝝã hominib⁹ ꝛc. fuerũt aurei. qꝛ sicut aurũ in ignẽ positũ nihil euapo/rat. ita isti i ignẽ positi tribulatiõis ñ euaporauerũt ꝑ impatientiã nec minorati sunt in fide ꝑ idolatriã Jdeo põt exponi de ipis illud Sap. iij. Tanq̃ aurũ in fornace ꝓbauit eos. ꝛ sicꝺ holocausta accepit eos. Etiã sicut aurũ inspicientes letos facit hoies. fm illꝺ Fontini in descriptione vniuersi. Cũq̃ aurũ inspicim⁹ naturaliter leti sumus. qꝛ fm Tharẽtinũ li. ꝺ onera. In natura aurũ sibi dulcorat ꝓximũ aerẽ ꝛ alterat. Aer autez alterat⁹ coꝛ al terat humanũ. Sic in silꝺ cũ deuoti hoies hodie inspiciũt ꝑ fidele seruitiũ hos aureos apl̃os. veraciter letãtur in oibus suis necessitatib⁹ ꝛ tribulatiõib⁹. Jdeo dicit Amb. li. p̃fa. Ingruẽte metu tribulationis ꝛ angustie tutũ est sub vmbra sanctoꝝ apl̃oꝝ confugere. quoꝝ a facie ois fugit dolor tribulationis afflictionisq̃ humane ꝛ mũdane Fugata igiꝫ tribulatione leticia comitaꝫ. ꝛ ꝑcipue leticia sempiterna erit eis q̃ digne seruiunt illis apl̃is. fm illud Euse. fmone. iij. Intuentes q̃dem aureã lucẽ celestiũ gaudioꝝ ſpũs intus accipim⁹ ineternũ. ꝛ sic ptz ꝙ fuerũt candelabra aurea beati apli. Hec cãdelabra habuerũt sup caput lãpadem aureã. id ẽ. fidem que fm Chry. sup Matth. aiam sicut lampas domũ illuminat. qꝛ fides eoꝝ luxit contra hereticos ꝛ magos deceptorios. In hac lãpade fuit oleum charitatis. iocunditas mentis. et puritas ꝓsciẽtie. Sup illa legiꝫ ſpũalia candelabra fuerũt septẽ lucerne ꝑ quas ꝓintelliguntꝫ septez ꝟtutes beatoruz apostoloꝝ Simonis ꝛ Jude q̃s habuerũt. quarũ tres sunt theologice. scz fides. spes. ꝛ charitas. Alie q̃ttuor cardinales q̃ sunt ꝓudẽtia. magnanimitas. ꝓtinẽtia. ꝛ iusti/tia. Habuerũt insuper ista nobilissima cãdelabra septẽ infusoria q̃ sunt septẽ spũssancti dona scz timoꝝ. pietas. ꝓsiliũ. intellectus. fortitudo. sciẽtia. ꝛ sapiẽtia. Sic moraliꝫ ois ꝑlatus siue vir ecclesiasticꝰ debet esse cãdelabrũ luminosũ Sed heu q̃dam sũt vt asserit Petr⁹ raveneñ. i fmone. q̃ ante dignitatis adeptionẽ satis cõmendabiles extiterũt. ꝛ sup cãdelabrũ ecclesie ꝓstituti lumẽ in tenebras ꝛ famã in infamiã cõuerterũt. quoꝝ vnus Saul q̃ ante electionem i regiã dignitatẽ erat electꝰ ꝛ bon⁹. ꝛ nõ erat de ysrael vir melioꝛ eo. vt habeꝫ. j. Regl. ix. Sz factus rex. est in maliciã ꝙersus. ꝛ sic in multis alijs inueniꝫ. de q̃bus subdit ꝓdictus doctoꝛ. Helius inq̃t fuisset ilios latere sub modio q̃ cũ infamia cãdelabrũ ꝙscẽdisse. Et subdit. Ad

huc eni turpitudo eorum sub paupertat obsequio lateret nisi eam dignitas diuulgasset. creuit honor. t cuz honore infamia. puato peccati sepe parcit. sz si platus deum querit in ei infamia lingue oiuz acuunt. hec ille. Ex quo habetur q necesse e q platus sit cadelabz lumino-sum p sapientiaz t lampas sup caput ei. hoc e xps fulgens p graz in mente ipius. t sic d alijs vrtutibus. t tm de secdo.

¶ De omnib sanctis. sermo primus.

Videns iesus turbas ascendit in montē Matth. v. Dicit Aristo. li. pblematu. Aspiciētib inqt nobis in solē cōtinue tres effectus seu euent accidūt t ptingūt. Nā sternutatio sequit. ocul lachryma. t visus aliqualiter excecat. Cui ratio e. q excellēte lumine solis humidū liquat oculorū. qua quidē facta liquatione sternutatio accidit. lachryma effluit. visusq obscurior apparebit. Mystice. p solē quo ad pīsens eterna beatitudo que est de designat. Recte eni sicut sol fm Isid. est fons totius luminis quo oia superioza t inferioza illustrātur. Quia luna vt ait Aristo. in libzo elemētoz semp mediāte sole illuminat t oēs alie stelle. Quid eni est splēdor solis nisi illuminatio lune t stellarū. Ideo de e fontale pncipiū luminis matris sue Marie vginis t oiuz sanctoz. quoz hodie sb vna memoria festū celebrat. Ido possunt dicere illud ps. Bñe apud te est fons vite. et in lumine tuo videbim lumē. hoc est nostrā claritatē. q ipe est fm Gregl. in collecta sanctoz oiuz splēdor mirabilis. Sed si nos mortales in hac lucē superne beatitudinis t claritatis sanctoz. oculum anime defigim sequit mox sternutatio admirationis t stuporis. fm illud Anastasij i sermone. Cūq beatitudinis eterne gaudia intramentē resoluere incipio mox stupore imēso extra meipm transeo. Et homo cogitās hāc beatitudinē t gaudiū sanctoruz. vtiq lachrymas nō potest cōtinere q tādiu ab eoz societate debet esse. sicut pdictus doctor anastasi qui subdit. Atq i corpore tādiu pegrabi ab hac sanctorum claritate nimis lāgueo t lugeo Sic dauid qui luxit. Heu mihi q incolatus me plongatus est. Etiā oculi nostri totaliter excecāt mentis. si voluerim gloriaz t lumē sanctoz pscrutari. q est impossibile. sicut ptz de sanctissimo Augl. qui scribit in epla ad Cirillū dicēs. Dū in mea cellula quiescēs cogito qualis esset omnib beatis qui cū xpo gaudent glorie t leticie quātitas. breuē vellem scribere epla sanctissimo Hieronymo destinandā vt quicād ex hac sentiret respōderet. Sciueram eni in tam difficili questione a nullo alio viuētiū me posse euidentius edoceri. Cūq iam scribens. salutationis exordio Hieronymū puocarem. ineffabile subitolumē. nūq visum tēporib nostris minimeq linguis declarandū. cū ineffabili inauditaq odoz fragrātia. cellulā in qua scribebam intrauit. hora tā cōpletorij. Quo a me viso stupore admiratiōeq cōmotus animi t membroz vtutes amisi. nec sciebam deniq q dextera mirabilis dei tūc exaltasset seruū suū Hieronymū. Et subdit. Inter hec meis strepētib cogitationib ād hoc esset. de luce hec dicēs verba remicuit Augl. Aug. quē queri? putas ne breui vasculo imittere mare totū? breui includere pugillo terraruz orbē? celū frenare ne vsitatos exerceat mot? q oculus null hoiuz vidit. tu videbit. q auris nlla p sonū hausit. audiet tua. que cor humanū nullaten intellexit. nec etiam cogitauit. estimas te posse itelligere? certe ne/quaq. Doti totū mare in artissimo clauderetur vasculo. potius totū terrarū orbē paruul teneret pugill. Doti a motu cōtinuo celū desisteret. q gaudiorū t glie qua beatoz aie sine fine potiunt. minima etiā itelligeres. hec Hiero. De hac beatitudine t glia sanctorū oiuz recitat euāgeliū dicēs: Videns iesus turbas In quo pncipaliter tria describunt. Primo multitudo electorū. ibi. Videns iesus turbas. Secundo pulchritudo celorū. ibi. Ascendēs in mōtez Tertio sanctorū differētia. ibi. Beati paupes spiritu. De primo est notādū q reges t pncipes B t potētissimi seculares cōsueuerūt habere i suis seruitutib t exercitib multitudinē famulorū. Qd declarat. iiij. Regl. xix. de potēte rege Sennacherib. qui venit cōtra filios israel pugnaturus habēs in suo exercitu centū. lxxxv. milia armatorū. Idez legit Judith. ij. de Nabuchodonosor rege magno. qui volēs oēm terram suo imperio subiugare vocauit Holofernem exercitus sue militie pncipē dicens. Egrede aduersus omne regnuz. t nō parcat oculus vlli regno omnē vbē munitaz subiugabis mihi. Tunc holofernes vocauit omnes magistratus virtutū assyriorū et numerauit viros i expedionē centū xx. milia pedituz pugnatoz. t eqtes sagittarios duodecim milia. t operuerunt terrā sicut locuste. Refert etiā Orosi super cantica q pncipes romanorū tantā habuerunt ciuiū multitudinem q Hanibal princeps charthaginensiū in vno die tot ciues romanos interfecit q tres modios annulorū digitis eoz abstraxit. Mystice. omnipotēs de qui est rex regū t dns dominātiū Apoc. xix. multitudinē sibi elegit famulorū. habet eni in suo exercitu hoc est in imitatiōe passionis. tantā militū multitudinē. q excedūt nō solū numerū militū regis Sennacherib et regis Nabuchodonosor. C sed etiaz pncipum romanorū. Refert btā Brigida regina in libzo suarum reuelationum. Si

§. t

mensurares terrā centuz pedū in lōgitudine et seminares eam plenā paruis granis tritici ita cōprehesse q̄ nō esset distantia inter granū ⁊ granū nisi articul⁹ vn⁹ digiti. ⁊ qōlibet granū daret fructū centuplū adhuc essent plures martyres passi Rome. a tēpore illo quo ℙetr⁹ venit vsq̄ ad tēpora quib⁹ Celestin⁹ papa ad suā solitariā vitā recessit. Refert etiā gloriosus Hieronym⁹ in epl̄a ad Hiliadrū. q̄ añ tēpora Theodosij impatoris quo ip̄e floruit. tot fuerunt iā martyres martyrizati. q̄ per singulos dies. diuersarū ꝓuinciarū vrbiū. plusq̄ octingentorū aut nongentorū miliū martyriū sint nomia. vt null⁹ sit dies q̄ nō intra q̄nq̄ milia martyrum numerū reperiri possit ascript⁹. excepto dum taxat die kalēdaz Januarij. ⁊ dic̄ doctor Bartranus de vesti. crea. per creaturas. Estimo q̄ mlto plures tēpore pacis. postea ab hereticis ⁊ paganis vsq̄ ad p̄sens sunt in bellis ꝓtra paganos ꝓ fide xp̄i martyrizati ⁊ iusticia. tam in bellis q̄ in p̄dicatione fidei. Quis enī dubitet q̄n multos martyres fecit prauitas paganorū. ⁊ heretica prauitas bohemoz. q̄ iam sūt cōputati in numero electorū. Quia dicitur in cano. xxiij. q. v. c. Omniū q̄sq̄ fideliū q̄ moꝛik in certamine q̄d cōtra infideles agik celeste regnū ꝓmerek. Et si tot tanti q̄ sunt martyres. ⁊ q̄t sūt sancti innocētes q̄ ab herode sunt occisi. ō qui/bus Apoc. xiij. Et cū agno centuz. xliij. milia habentes nomē eius ⁊ nomē patris ei⁹ scriptū in frontib⁹ suis. Etiā multi tēpore Constātini imperatoris sūt cōuersi ad xp̄m vt dicit Nicolaus ō Lira sup Apoc. vij. quos enumerat ibidem Johānes ex duodecim tribub⁹ israel. ex qualibet duodecim milia signati. Et postea addit. Post hec vidi turbā magnā quā nemo dinumerare poterat. ex oībus gētibus ⁊ tribub⁹ ⁊ populis. stantes añ thronū in cōspectu agni. amicti stolis albis. Et dicit Nicola⁹ de Lira i glosa q̄ tempore Diocletiani tot fuerūt martyres q̄ dinumerari nō poterāt. q̄ infra trigita dies decēseptē milia occidit. Et vna die cū collega suo Maximiano occidere iussit Thebeorum legionē. scz sex milia sex centa ⁊ sexaginta sex. Judices etiā de mandato ip̄oz tot interfecerūt q̄ sub certo numero redigi nō potuerūt. Quia diocletianus viginti ānis legik impasse Ecce numera si potes exercitū regis celoz christi. qui oīes ip̄m per bellū martirij sūt secuti. O quot sunt patriarchaz in numero ⁊ ꝓphetarū. certe nobis inumerabiles. Ideo dictū fuit Abrae Gen. xv. Suspice celū ⁊ numera stellas eius si potes. sic erit semen tuum. Ubi dicit glo. Semen abrae sūt oīes sancti q̄ inumerabiles sunt. Ideo dicit euāgelista. Videō iesus turbas. Sup quo dicit Simon de cassia. Turbarū nomine multotiens multitudo hominuz designatur. ⁊ hoc q̄tum ad p̄mum. Quātum ad secūdū ponik celoz pulchritudo. cū dicit. ascēdit in mōtem. de quo p̄s. Quis ascēdit in montem dñi. aut q̄s stabit in loco sctō tuo Et alibi. Mōs dñi mōs pinguis. Pro quo sciēdū ℑm naturales mons libani oēs mōtes pulchritudine p̄cellit Est igik mons redolētie ⁊ aromatic⁹ ꝓpter flores herbasq̄ odoriferas. ē mons pulchritudinis et amenitatis ꝓpter cedroū. palmarū. cipressoū. oliuarū. arboū q̄ aliaz ꝓceritatē. ꝓpter auiū siluestriū sonoꝛositatē. riuoꝛū ⁊ fontiū multiplicitatē. est mons leticie ⁊ iocūditatis ꝓpter abundātiā vni leticie inductiui. Est etiā mons cōfidētie ⁊ securitat⁹. quia nō sunt ibi serpētes neq̄ aliud aial venenosuz ꝓpter aromatitatem morari ꝑmittik. ideo ibi tute quiescik ⁊ dormik. vt dicit Hiero. Mystice. per hūc montē libani intelligik mons celi in quo bñplacitū est deo habitare. vt ait p̄s. Est enī mons mire redolētie. q̄ ibi est redolēs flos cāpi. Cañ. ij. Ego flos campi ⁊ liliū cōualliuz. Ibi sunt viole angelorū. oliue patriarcharū. ⁊ ⁊ balsam⁹ ꝓphetarū. Illic cipressi ap̄loz. rose martyrū. palme cōfessoū. ⁊ lilia v̄ginum. De hoc pleni⁹ dicit Aug⁹ in li. supputationū. parte. xxvij. c. ij. Speciosa facta es ⁊ suauis in deliciis o mater hierusalē. ideo rex regū in medio ⁊ pueri ei⁹ in circūitu ei⁹. Ibi hymnidici chori āgeloz. Ibi societas ciuiū supnoū. Ibi dulcis solēnitas oiuz ab hac terrestri pegrinatiōe ad tua gaudia redeuntiū. Ibi ꝓphetarū ꝓuidus chorus. Ibi iugis apostolorū numerus. Ibi i numerabilis victorū exercitus. Ibi sanctoruz cōfessoū sacer cōuentus. Ibi veri ⁊ ꝓfecti monachi. Ibi sancte mulieres q̄ voluptates seculi ⁊ sexū infirmitatis vicerūt Ibi pueri ⁊ puelle que annos suos moꝛib⁹ trāscenderūt. Ibi sunt oues ⁊ agni q̄ iam huius mundi loqueos euaserūt. hec ille. Et reuera mons ille celi gloriosus mons pulchritudinis ⁊ amen⁹. Quia dicit beat⁹ Aug⁹ de libero arbitrio. li. ix. Tanta est pulchritudo supne glorie. tāta est amenitas lucis eterne vt etiā si nō liceret in ea ampli⁹ delectari q̄ vni⁹ hora diei ꝓpter hoc solū inumerabiles hui⁹ vite dies pleni delitijs ⁊ circūfluentia honorū tēporaliū merito despicerēt. Tā enī pulchra est ⁊ suauis vt ea visa non pōt amplius delectari. oēm vincit dulcedinem. omnē exuperat cōcupiscentiā ⁊ sola sufficerēt si nulla alia adessent. Sed ꝓter ea ibi adest cedrus alta iocūda ⁊ decora v̄go maria q̄ dicit Eccl. xxiiij Ego q̄si cedrus exaltata sū i libano que celestē ꝓ oib⁹ sanctis letificat mōtē. q̄ ip̄a ē sole splēdidioz. Sap. vij. Ideo ad hāc pulchritudinez desiderauit beatus Aug⁹ in lib. supput. parte xxvij. c. ij. Felix aia mea q̄ semp in secula felix si intueri meruero gliam tuā. beatitudinē tuaz

portas ⁊ muros atq; plateas ⁊ mãsiones tuas multas nobilissimas aues tuas ⁊ fortissimũ regem tuũ in decore tuo. Muri nãq; tui ex lapidib⁹ pciosis. porte tue ex margaritis optimis platee tue ex auro purissimo. in qb⁹ iocundũ alleluia sine intermissione concinnit. hec Aug⁹. Ibi insup ẽ celestium auiũ dulcis sonorositas. Ar fm amãdũ in horolo. sapie li. j. c. xij. ibi celestes armonie psonãt. diuine frigelle intonãt. voce iubilosa decãtãt. Ibi letabũda plaudunt agmina. ac se letis blãda miscẽt modulamina choris. Nõ aũt in ꝟ monte iubiloso ẽ dulcis sonoritas angelorũ. legit q; qdam monachus legens hũc ỽsuz pſ̃. Qua magna multitudo dulcedinis tue dñe quã abscõdisti timentib⁹ te ⁊c. sup hoc cepit feruide cogitare. Qua durãte cogitatione qdam auicula veniẽs saltauit ante illum: cepitq; dulciter cantare. Ille enĩ nimiũ in dulcedine eius delectat⁹ deꝑhendere nitebat hãc. auicula se remoti⁹ clõgauit Monachus autez totus ꝑ dulcedine estuans. relicto psalterio exiẽs claustrũ sine licentia illã sequebat in quoddã nemus. Cũ autẽ auicula sup arborem sedebat ipe inter duas arbores resedit vt diligẽter cantus dulcedinẽ auscultaret. Peractis igit trecẽtis ⁊ qdraginta annis auicula ipm reliquens celos penetrauit. Ille aũt putãs se solum a ꝓma vsq; ad tertiã a claustro abfuisse. cũ intrasset inuenit omnes officiantes imutatos. Querẽtibus igit illis qs eẽt. eis ordinẽ enarrauit. Tunc in cronicis eoz est inuentũ trecẽtos ⁊ quadraginta ãnos ab abbate quo abiuit defluxisse. O q; dulc̃ cãtus modulatio ibi ẽ i ceſ vbi nõ solũ vn⁹ angel⁹ cãtans audiet. sed mille milia ⁊ decies cẽtena milia angelorũ dulcissima organa audiẽt ⁊ ñ solũ voces angeloz. verũetiã cantus oĩz beatoz. Ido beatus Aug⁹ optat audire hec modulamina dulciũ vocũ in libro supputa. vbi supra. Felix ego ⁊ vere imꝑpetuũ felix si post resurrectionẽ huius corpusculi audire meruero illa cantica celestis melodie q; cãtent ad laudẽ regis eterni. ab illis supne patrie ciuib⁹ beatorũq; spirituũ agminib⁹. fortunatus ero ⁊ nimiũ beatus si cãtare meruero ⁊ assistere regi meo. Est insuper mons celi mons leticie ⁊ iocũditat. Ar vt ait Aug⁹ vbi supra Exultẽt oẽs in ꝓprijs mãsionib⁹. dispar est glia singuloz. ſz cõmunis ẽ letia oĩz plena ⁊ pfecta vbi regnat caritas q; de⁹ ẽ vna oĩbus quẽ sine fine videt ⁊ semp videtes ei⁹ amore ardent. amãt ⁊ laudant. Oñe opus eorum laus sine defectu ⁊ sine labore. Et Bonauẽtura doctor Ut inqt ꝺ aliaz oĩz pene inumerabilũ iocũda visione ⁊ letitia taceam. mirabiliter oĩz spirituũ mentes letificat. ⁊ mira ineffabili gaudio oẽm beatã creaturã inebriat videre illi⁹ celestis regine claritatẽ ⁊ sue beatissime ꝓlis glorificatã humanitatẽ. Et subdit. O aia mẽte deuota ptracta qd sit plenũ oĩz suauitatũ gaudium. videre hoiez hoĩs ꝺditorẽ. feminã oĩz cõditoris genitricẽ. iesũ quondã frẽm ꝺditũ. abiectũ ⁊ despectũ. nũc viuentẽ ⁊ regnantẽ. nunc oĩbus imperãtẽ. Est ⁊ deniq; mons ꝓfidẽtie et securitatis. qz ibi sedẽt in pulchritudine pacis in tabernaculis fiducie. ⁊ in reqe opulẽta Esa. xxxij. Ideo Vincẽti⁹ in spe. histo. lib. xxxiij. in fine dicit. hanc beatã sanctoz vitã facili⁹ ẽ consequi q; enarrare. cui⁹ erit cursus sine termino. vsus sine stadio. sub antiquis ꝓpetuisq; gaudijs semp nona iocũditas ⁊ sine vllo amittẽdi periculo ꝓfecta felicitas. In isto glorioso mõte suauissime redolẽtie. pulchritudinis. leticie et fiducie. parauit hodie de⁹ sanctis suis oĩb⁹ festum gaudiosuz fm illud qꝺ canit eccl̃ia. O q; gloriosũ ẽ regnũ in quo cũ xp̃o gaudẽt oẽs sancti. Ideo nos xp̃iani cuz illis debem⁹ gaudere ⁊ festũ eoz h̃ i terris deuote pagere vt illi⁹ post mortez associari mereamur. Rogem⁹ ergo ⁊c.

De oĩbus sanctis sermo secũdus.

Beati paupes spiritu. qm̃ ipoz ẽ regnũ celoz. Matth. v. Pli. i specu. natu. ait. q; oẽs aues tenebrose diuturno tpe excecant sicut in volatilib⁹ cernitur noctuaz q; nõ die ſz nocte volãt. Cui⁹ rationem ponit Isi. in histo. dicẽs: Tante se fore noctua estimat pulchritudinis q; si in die volatũ faceret tot⁹ mũdus ob nimiã pulchritudinẽ eã caperet ⁊ teneret. Etiã in nocticorace ⁊ i bubone q; oculos suos ad lumẽ solis nõ valẽt attolere ꝓpter debilitatẽ. Mystice. iste aues sũt homines mũdiales q; sunt in cordib⁹ suis tenebrosi. ita vt de eis dicit aplus ad Roma. j. Obscuratũ est insipiẽs cor eorũ. Et q; uis sint obscuri tamẽ querũt pulchritudines hui⁹ mũdi ⁊ delias. ⁊ nollũt attolere oculos cordis. affectũ ⁊ intellectum. ad eternã beatitudinẽ. sed ad diuitias. Contra quos dicit Anſ. in ꝓsologion. Et beat⁹ Aug⁹ in medita. li. v. Cur ꝓ multa vagaris homũcio querẽdo bona creata. ama vnum bonũ in quo sũt oĩa bona ⁊ sufficit. Si delectat pulchritudo fulgebunt iusti sicut sol. Si libertas aut fortitudo sil̃es erũt angelis dei in celo. Si longa ⁊ salubris vita. ibi sanitas eterna. qz iusti imꝑpetuum viuent. ⁊ salus iustoz a dño. Si satietas ⁊ ebrietas. satiabimur de gl̃ia dñi. inebriabunt ab vbertate domus dei. Si melodia. ibi canũt angeli Si societas ⁊ amicicie. ibi sanctoz societas ⁊ oĩz vna volũtas. Si honores ⁊ diuitie. ibi gl̃ia et diuitie in domo ei⁹. Si securitas ⁊ certitudo. ibi oĩz rẽpoz eterna lõgitudo. hec ille. Si illa homo mũdialis attẽderet. cecitatem cordis vtiq; repelleret. ⁊ oculos eius ad sanctoz beatitudines eleuaret. de qb⁹

Sermo

dicunt ꝟba ꝓassumpta. Beati pauperes spiritu cum sequentib⁹. In q̄bus ꝟbis tangunt septuplices sancti. q̄bus septē beatitudines possunt attribui. sed octaua ē cōmunis oīb⁹. Primum ibi. Beati pauperes spiritu ⁊c̄. Pro quo ē notandū terreni reges solēt in curijs suis habere

B diuersas familias ⁊ discretas. Aliqui magi diligunt iuuenes. sicut Roboam. iij. Reg. xij. q̄ mortuo patre salomone spreuit ꝯsilia senum. ⁊ acquieuit ꝯsilio iuuenū qui secum erant nutriti. Alij potius habēt senes. sicut rex Alexāder de q̄ legit in hist̄oria sua. Postq̄ sepeliuit patrem suū Philippū venerūt ad ipm senes milites dicētes. Rex Alexander multis annis militauim⁹ patri tuo ⁊ ꝟtus nō est in nobis vt angustias ferre valeamus vt tibi placet recuset a nob militia quā hacten⁹ egim⁹. Rñdit alexander. Magis volum⁹ vos habere i militia nr̄a q̄ iuuenes. q⁹ iuuenis ꝯfidēs in ꝟtute sua acq̄rit mortē senio⁹ aūt oia agit cū ꝯsilio. Alij aūt in curijs suis habēt prudētes ⁊ futura scientes sic̄ rex Pharao Gen. xliij. q̄ habuit ioseph. q̄ sibi sapiēter exposuit ꝓsagiū futuro⁹. Alij habent ꝓncipes sicut rex Nabuchodonoso⁹. Judith. j. q̄ habuit multos ꝓncipes. quor̄ ꝑmus fuit Holofernes. Alij solent habere strēnuos milites. sicut rex Saul q̄ habuit fortē militē dauid qui robustū Goliath gigantem supauit. j. Reg. xvij. Alij libēter hñt innocētes ⁊ imaculatos sic̄ dic̄ ps̄. Innocētes ⁊ recti adheserunt mihi. Et iterū. Ambulās in via imaculata hic mihi ministrabit. Reliq̄ ꝟo habēt multitudinē ꝟginū ⁊ adolescētulaꝝ. sic̄ rex Salomon. q̄ vt ait Joseph. habuit. lxx. reginas. iij. Reg. xj. dicit q⁹ fuerūt. lxx. itellige ꝓncipales. ⁊ alie fuerūt earū domicelle. Mystice. xp̄s q̄ est ꝑm ps̄. rex magn⁹ sup oēm terrā. hz curiā mirabiliter ornatā ⁊ rectissime ordinatam. de q̄ dicit doct⁹ Amādus in hora. sap̄. li. j. c. xj. O q̄ felix ciuitas vbi magna solēnitas ⁊ q̄ iocūda curia q̄ est cure prorsus nescia. In hac inquam curia hz ipe rex iuuenes videlicet electissimos angelos ⁊ senes beatissimos pr̄iarchas ita vt impleret illud ps̄. Senes cuz iuniorib⁹ laudēt nomē dñi. In hac sacra curia hz sapiētes ꝓphas. q̄ futura sciuerūt. hz ⁊ ꝓncipes electos ap̄los de q̄b⁹ ps̄. Cōstitues eos ꝓncipes sup oēm terrā. Ipe enī hz milites martyres fortissimos. Jdo beat⁹ Amb. cū btō Aug̃l. in cātico. b̄ testat dicens: Te gl̄iosus ap̄lor chorus. Te ꝓphetar laudibilis numer⁹. Te martyrū candidat⁹ laudat exercitus. Ibi insup hz imaculatos ꝯfessores ⁊ cādidissimas ꝟgines. ꝑm illud ps̄. xliij. Adducent regi virgines. Primo igit xp̄s rex celor habet i curia sua adolescētulos elegātissimos angelos. quib⁹ ꝓma attribuit beatitudo. Beati paupes spū. i. hūiles. q̄m ipor ē regnū celor. Dicit mgr̄ li. ij. sen. dis. ij. Celū empyreū statim vt ē factū angelis ē repletū. Cui ꝯsonat Beda ibidē. Hoc supius celū q⁹ a voluntate dñi factū ē. mox vt ē creatū sanctis angelis ē repletū. Inter q̄s fuit vn⁹ vt dicit mgr̄ di. vj. oībus alijs excelsior. ⁊ probat per Ezech. xxviij Tu signaculū similitudinis plen⁹ scia ⁊ pfectiōe. decorus in delitijs paradisi fuisti. Ad̄ exponens Greg⁹ ait: Quāto i eo subtilior fuit natura eo magis i illo imago dei similis insinuatur impressa. Et addit Ezech. ō pulchritudine ei⁹ Omis lapis p̄ciosus operimētū tuū. Glo. mgr̄i. id ē. ois angel⁹ q̄si operimentuz erat ei⁹. Quia ꝑm Greg̃l. in compatione aliorum clarior fuit. Iste vt testat Isi. postq̄ creat⁹ fuit. eminētiaz nature ⁊ pfunditatē sciētie ꝓpendens in suum creatorē supbiuit dicēs Esa. xliij. In celū ascēdam. i. ad celsitudinez dei. supra astra celi exaltabo soliū meum. ⁊ ero silis altissimo. ꝑm glosam nō p mutationē. sz p potētie eq̄litatē. ideo ꝑm mgr̄m ibidē. Tāte superbie merito de celo empyreo i quo cū alijs fuit. deiect⁹ ē in istū caliginosū aerē cū oīb⁹ sue prauitatis cōsortibus. Nr ꝑm Joh. Apoc. xij. Draco de celo cadens secū traxit tertiaz partē stellaꝝ. q⁹ Lucifer ille alijs clarior ⁊ maior non sol⁹ cecidit sed cum eo alij multi q̄ ei in malicia supbie cōsenserūt. eosq̄ cadētes hui⁹ caliginosi aeris habitaculū excepit. Et h̄ ad nr̄am ꝓbationē factuz est vt sint nob exercitatiōis causa. Nō eni cōcessum ē eis habitare in celo. q⁹ clar⁹ locus ē ⁊ amen⁹. nec i terra nobiscū ne hoies nimiū molestarēt. Sed i isto aere caliginoso. q̄ eis quasi carcer vsq̄ ad tps iudicij deputatus est. tunc autē trudent in abyssum inferni. hec magister. Sed alij angeli L sancti q̄ pstiterunt. sub potenti manu dei se humiliauerūt. ꝑm illud Sap̄. Humilia valde spiritū tuū. Eccl̄i. vij. Jdeo ceteris supbis deiecti ipi in celo ꝓmanserūt. ⁊ ipm hereditarie possederūt. Jdeo merito ꝯuenit eis ꝓma beatitudo Quia dicit petr⁹ lombardus li. ij. sen. dis. iiij. q⁹ boni angeli q̄ pstiterūt. forte sue beatitudinis p̄scij fuerunt. ⁊ sic ptz q⁹ iam beati extiterunt. non aūt isti q̄ ceciderunt Jdeo potest de eis dici. Beati paupes spū. id ē. humiles angeli qui Lucifero in supbia nō adheserūt. qm̄ ipor est regnū celor. In hoc glorioso regno laudāt deum hodie et quottidie. sicut dicit Esa. vj. Vidi dñm sedētē sup soliū excelsum ⁊ angelos circūstantes illū. ⁊ audiui clamantes ad eū. Sanctus sanct⁹ sanct⁹ dñs de⁹ oipotens exercituū. Et q⁹ scim⁹ q⁹ exercit⁹ regū terrenor in suis clipeis gestāt flaueā violā. Viola ꝑm naturales quāto alti⁹ crescit tāto pl⁹ se deponit. Sic sācti ⁊ boni angeli quāto se a deo magi exaltatos viderūt. tāto pl⁹ se p humilitatē depresserūt. ⁊ p ꝓstātiā quā significat flauedo viole steterūt. Si

14

igit cū illis spiritib⁹ beati dici volum⁹ t regnū celoꝝ possidere. necesse est nos in vera humilitate ꝑmanere. Ideo dicit Bern̄. in li. de gradibus humilitat̄. Per humilitatē ascēde ad sublimitatē. q⁹ hec est via t nō alia ꝑter ipam. qui aliter vadit cadit poti⁹ q̄ ascēdit. Sc̄do christ⁹ habet in sua curia sanctos patriarchas q̄bus cōuenit secūda beatitudo scz beati mites. Ipi eni beati patriarche sunt valde mites. Q⁹ legit̄ Gen̄. xiij. de Abraam q dixit ad Loth Ne q̄so sit iurgiuz inter te t me t pastores meos et tuos. fratres eni sum⁹. Ecce vniuersa terra coram te est. recede a me obsecro. si tu ad sinistrā ieris ego dexterā tenebo. Si tu dexterā elegeris ego ad sinistrā pergā Exꝫ dicit ex vera mitita te. Quia dicit glo. h̄. q mitis nō irritat neq⁹ irritat̄. nō nocet neq⁹ nocere cogitat. De Isaac legit̄ Gen̄. xxvj. q⁹ seuit in terra palestinoꝝ et inuenit in ip̄o anno centuplū. benedixit ei dñs t locupletat⁹ ē. t ibat ꝓficiens donec magn⁹ effectus est. habuitq⁹ possessionē ouiū t armētorū t familie plurimū. ob hoc inuidebāt ei palestini t omnes puteos quos foderāt serui p̄ris sui Abraam obstruxerūt humo implentes. Et dixit ad eu⁹ Abymelech. Recede a nobis q̄m potētior nobis fact⁹ es valde. Et ille q̄si mitis inde recessit. Quia dicit beat⁹ Aug⁹. Mitis ē qui i ꝓperantib⁹ nō resistit in malo. sed vincit i
D bono malū. Venit igit sic recedens ad torrentem Gerare. ibiq⁹ fodit puteos alios. Sz iurgium fuit pastoꝝ Gerare aduersus Isaac dicentiū: Nr̄a ē aqua. Ideo itez discedēs fodit aliuz puteū. t p illo itez rixati sūt. t sic itez fodit tertiū p quo nō ꝓtenderūt. De Jacob legit̄ Gen̄ xxix. q̄n venit ad laban vt ei seruiret dixit ad eum: mihi vt seruias quid mercedis accipies. At ille: Seruiam tibi p Rachel filia tua minore. septē annis. Et ille: Melio⁹ ē vt tibi eā dem q̄ viro alteri. mane apud me. Seruiebat autē p rachel septē annis. t videbant̄ sibi dies pauci p̄ amoris magnitudine. Quib⁹ finitis ait ad Laban: Da mihi vxorē meā. nam tps expletū ē vt ingrediar ad eā. Ille aūt fecit ꝓuiuiū t vespere Lyam filiā suā introduxit ad eū. Mane facto ad Laban mite fuit. Quid est inq̄t q̄d facere voluisti? nōne p rachel seruiui tibi? quare supposuisti. i. decepisti me? et Laban. nō ē moris nr̄i vt minores tradēt̄ ad nuptias. Imple/ hebdomadā dierū ei⁹ copule. hoc est septē dies t hanc dabo tibi. Ille aūt placito acquieuit
M nō fuit signuz mititatis. Quia dicit Rich⁹. de sancto vic. Mites sunt leues t pātientes. pa/tiēter eni expectāt tēpus exoptatū. De moyse legit̄ Numeri. xij. q⁹ erat vir mitissim⁹. t sic de multis alijs. Horū numero annectit̄ beat⁹ Johānes baptista q̄ valde mitis fuit ita vt ois turba ad ip̄m exiret t baptizabant̄ ab eo pcā sua ꝓfitentes. Mat. iij. Ideo ip̄i nūc possidēt terrā de qua ps̄. Portio mea in terra viuētiū. Et alibi. Mānsueti aūt hereditabunt terrā t delectabunt̄ in multitudine pac̄. Ibi laudāt dñz. Sicut vidit beat⁹ Johes Apoc̄. iij. q⁹. xiij. seniores ꝓcidebāt añ sedētē i throno t adorabāt viuētē in secla seclorꝝ. t mittebant coronas suas añ thronū. t dicebāt Dign⁹ est dñe de⁹ nr̄ accipere gl̄iam t honorē. Isti i suis clipeis gestant elephātē argēteū. q⁹ sicut elephas ꝑm Arist. li. a. aliū ē mitis naturaliter t benign⁹ eo q⁹ caret felle. Sic t ip̄i patriarche fuerunt mites et benigni. ideo hic ꝺr de eis Bti mites q̄m ip̄i possidebūt terrā. Tertio xp̄s habuit i sua curia sa E
pientes ꝓphas. quib⁹ ꝓuenit tertia beatitudo. Bti q̄ lugēt. Ipi eni fleuerūt ꝑ dilatiōe incarnatiōis xp̄i. sic Esa. q̄ ait. lxiij. c. Utinaz dirūperes celos t descēderes. Et dauid ꝓpha ait: Inclina celos t descende. Fleuerūt etiā p pctis ꝓprijs. sicut idez dauid qui dixit. Lachrymis meis stratū meū rigabo. Et etiā p alienis sicut Hiere. Quis inq̄t dabit capiti meo aquā t oculis meis fontē lachrymarū vt plorē die ac nocte iterfectionē ꝓpli mei. Similiter Dañ. x. Ego daniel lugebā triū hebomadaꝝ dieb⁹. Ideo nūc eternaliter ꝓsolāt̄. q⁹ p illis lachrymis sananť t ꝓsolāt̄ eternis gaudijs. Isti i suis clipeis gestāt aq̄lā aureā. Recte eni sic aq̄la a lōge intuet̄ predam. Q⁹ ꝑm Isi. xij. li. ē limpidissi visus. vnde q̄uis exñs i aere adeo alte volat. q⁹ vix videat̄ tñ i mari videt piscicul̄ paruū. Sic t ip̄i a longe viderūt xp̄m venturū. sicut ꝓpha Agge⁹ q̄ ait: Venit desiderat⁹ cunctis gētib⁹. Aggei. ij. Quarto hz xp̄s p̄ncipes sanctos ap̄los q̄b⁹ cōgruit q̄rta btitudo scz bti q̄ esuriūt t sitiūt iustitiā. Ip̄i eni feruēter ꝙbū dei ꝓdicauerūt. t ad b esuriebāt. vt alios adducerēt ad iustitiā. Jō nūc saturāt̄. ꝑm illud Dañ. v. Comedite amici mei t bibite t inebriami charissimi. Ad quēlibet eni dicit xp̄s. sicut Bonauen. innuit. Bibe nūc t comede t accūbe cū iocūditate. q⁹ iueni/sti gr̄am coram sūmo pōtifice t rīdet q̄libet cum gaudio. Bibā t hilarior ero q⁹ magnificata est hodie p̄ oīb⁹ vite mee possessio. Isti in suis clipeis gestāt crucē purpureā. q⁹ i cruce xp̄i gloriati sūt. sic Paul⁹ q̄ dixit ad Gal̄. vj. Mihi aūt absit glaziari nisi i cruce dñi nr̄i ihesu xp̄i. Quinto xp̄s hz multos fortes milites sic martyres q̄ F
bus conuenit q̄nta beatitudo. bti misericordes scz suis ꝓprijs aiab⁹. ꝑm illd̄ Eccl̄i. xxx. Miserere aie tue placēs deo. q⁹ vt alias seruarēt corpora ad supplicia tradiderūt. ideo misc̄diaz sūt ꝓsecuti q⁹ absq⁹ purgatorio ad celū volauerūt cū afflictio nō ē supaddēda afflictioni. vij. q. j. Isti i suis clipeis gestāt leonē purpureū. Q⁹ sicut leo. vt ait Plī. i histo. na. li. viij. i periculis maxie apparet gl̄iosus. Nō enim absc̄ōdit se a

canib⁹ vel venatorib⁹. sz ꝓcedit in publicū vbi possit videri. Ita t ipi in periculis passionum nō latuerūt sz publice nomē xpi sunt cōfessi attendētes illud Luc. xij. Omis q̄ me ꝓfitebit coram hoib⁹ ꝓfitebor t ego eū cora patre meo et angelis meis. Sexto hz i curia sua imaculatos ꝓfessores q̄bus ꝓuenit sexta beatitudo. bti mū do corde. Nā ipi multis ꝓfessionib⁹ t abstinentijs alas suas mūdauerūt. ideo deū vidēt. Hz dicit sapiens Prou. xxij. Qui diligit mūdiciā cordis ꝓpter ꝙba labioꝝ suoꝝ habebit amicū regē. s. xpm Illi in suis clipeis gestāt colūbam argēteā. Recte eni sic colūba diligit mūdiciaz. sic t ipi mūdiciā cordis dilexerūt Septimo hz ꝙgines mūdissimas q̄bus cōgruit septima beatitudo. beati pacifici. Ipe eni carnē cū spū concordauerūt. ido pacifice vocāt. Quaꝝ ꝓma est beatissima ꝙgo maria de q̄ habet illō. Et ex q̄ btā dei genitrix ꝙgo semp maria ē templū dñi sacrariū spūssancti. ꝙgo ante partū. post ptū t in ptu. ideo solēnitatis pntis diei cuz suis ꝙginib⁹ expers nullo modo est credenda. In cui⁹ signū iste in suis clipeis gestāt liliū mūdissimū qz inē spinas nuptiales liliū cōseruauerūt ꝙginale. Octaua btitudo ē oib⁹ sanctis cōis tā xpo quem oportuit pati. t ita itrare in gliam suam. Luc. xxiiij. tam beate ꝙgini cui⁹ aiaz ptrāsiuit gladi⁹ doloris. Luc. ij. q̄ alijs oib⁹ sanctis de q̄bus dz. Beati q̄ psecutionē patiunt ꝓpter iusticiā. qm ipoꝝ ē regnū celoꝝ. Hz dz Act. xiiij. Per multas tribulatiōes oportet nos intrare in regnū celoꝝ. Istis oib⁹ simul cōgregatis facit xps rex celoꝝ hodie sicut t semel in anno solēnem festiuitatē t cōuiuiū. qz reges seculares facere vtiq; semel cōuiuiū familie sue cōsueuerūt. sicut legit Hester. j. Asuer⁹ rex potētissim⁹ fecit grande cōuiuiū cūctis ꝓncipib⁹ et pueris suis vt ostēderet t̄. Et hec solēnitas fuit i horto mirabiliter decorato. Ibi bibebāt de aureis poculis q̄ inuitati erāt. Vasthi etiā regina fec cōuiuiū feminaꝝ in palatio vbi rex manere cōsueuerat. Et ad hanc cōuiuij solennitatē vocauit oēm populū. Mystice p Asuerū q̄ interp⁹tatur beat⁹ intelligit xps q̄ est sanctoꝝ suoꝝ beatitudo. Hic fecit hodie solēnitatē t cuiuium gaudiosū cunctis ꝓncipib⁹ t pueris suis electi de q̄b⁹ loquit deuotus Amādus li. j. ca. xj. O vos celestes ꝓncipes. o nobilissimi reges t imperatores. o filij dei excelsi diuine nature ꝓsortes q̄ imēsa largitate facies vre vident pfuse. corda vra q̄ copiose t supemineter cernūt sup effluere p exultatione. serta defertis aurea ineffabiliter micātia. facie chorusci t indumēto splēdidi. cantu iocundi. sertis redimiti. hec ille. Et hāc solēnitatē ideo facit dñs vt ostēdat q; glia t diuitie sunt in domo ei⁹. Ibi etiā hodie regina celoꝝ maria fecit cōuiuiū omniū feminarū. ꝙginū electaꝝ. t sanctarū viduarū. Ad hāc solēnitatē t festiuitatē oiuz sanctoꝝ inuitat xps omnē cetū xpianoꝝ vt cum eis gaudeant t exultent dicētes. Gaudete t exultate oēs sancti: qm̄ merces vestra est i celis. q. d. Si nūc festuz eoꝝ agetis cū deuotione. ipi intercedent p vobis vt tandē ad cōsortiū eorū veniatis vbi sine fine exultabitis t gaudebitis. Nō autem p nobis hodie intercedāt pncipaliter demōstratuz est in exemplo. Refert Jac Januenſ. q; sequēti anno ab hui⁹ solēnitatis institutione hac die custos ecclie sancti petri ex deuotioue oia altaria visitasset. t oiuz suffragia implorasset. Demū vero redijt ad altare sancti petri apli et ibi paululū requiescens extra se rapit. Et ecce vidit regē regū in sublimi solio ꝓsistentē t omnes angelos i circuitu eius cōmorantes. Tunc virgo ꝙginū in diademate pfulgēti aduenit. quā inumerabilis ꝙginū t cōtinentiū multitudo sequebat Huic rex ptinus assurrexit t posito solio iuxta se sedere fecit. Post hec aduenit q̄daz vestitus de pilis camelorū quē sequebat multitudo seniorū. Deinde venit alius pōtificali habitu decoratus quē aliquorū chorus in habitu cōsimili sequebat. Postea vero ꝓcessit innumerabilis multitudo. post hoc sequebat turba diuersarū gentiū finita. oēs eni añ regis soliū venerūt t ipm genib⁹ flexis adorauerūt. Is aūt q̄ pōtificali habitu erat indut⁹ matutinas p ceteris inchoauit. Angel⁹ autē q̄ pdictum custodem ducebat eidē visionē exposuit. asserēs virginē mariā pmam mrem esse dei. Vestitutū de pilis camelorū Johānē baptistā cum patriarchis t prophetis. Pontificali habitu ornatuz Petrum cum ceteris apostolis. milites martyres turbam reliquā t confessores. Jō oēs ante regē venerūt vt p honore sibi hac die exhibito a mortalibus. gras agerent t p vniuerso orbe exorarent.

De cōmemoratiōe oiuz aiaꝝ. sermo pmus.

Sancta t salubris est cogitatio p defunctis exorare vt a peccatis soluātur. ij. Mach. xij. Cōmentator Auerrois sup de impssione aeris. Cū q; nebula ascenderit ea die inundatio pluuialis imminebit. Cui⁹ ratio est. qz talis exalatio nebulosa cōuertit in impressiones pluuiales. tunc aūt talis pluuia ꝓdest his aialib⁹ que degunt in aquis vt piscib⁹ t nocet auib⁹ vt dicūt nauales. Hy A stice p nebulā pōt intelligi deuota oratio q̄ fit i sancta matre ecclia. Hec igit si deuote ad deuz ascēderit infructuosa nō redibit. Hz dicit Eusebius in ſmone. Impossibile ē cōstātē frustrari orationē hois. q̄n ad aspectuz ptingat saluatoris. Cui consonat beat⁹ Bern. in ſmo. Que fidelis t humilis oratio fuerit sine dubio celuz

penetrabit vnde vacua redire non poterit. sed vtiq; pluuiā miserationuz reducit. Et hec pluuia miserationis dei ꝓdest aiab⁹ si sūt in aḡs tribulationū purgatorij in q̄bus flent. dolēt. egrotant. Flent inquā vt penitētiā ꝑteritā ⁊ iniunctam negligēter omiserūt. Flent vt amici eoz̄ obliuioni eas tradiderūt Et q̄libet ꝑsōt dicē cū ps̄. Obliuioni dat⁹ sum tanq̄ mortu⁹ a corde. Flent igit̄ q̄ a penis acerbis afflicti diuti⁹ ibi fuerūt. Dolēt q̄dē ꝓpter dilationē glorie quaz expectāt. q⁹ spes que differt̄ affligit aiam. scz i purgatorio existentē ꝓuerb. xiij. Egrotant aūt q⁹ seipas iuuare nō sūt potētes nec mederi. q⁹ medicine sunt obliti. Jō nos q̄ possum⁹ vti his medicinis scz orationib⁹ debem⁹ eis impartiri q⁹ ꝓsolant̄ flentes. curāt dolētes. ⁊ sanāt egrotātes. teste Aug⁹. q̄ ait. Oratio ē ꝓsolatio flētiū cura dolētiū. sanitas egrotantiū. Sz hec eadē oīo nocet auib⁹. i. demōib⁹. q̄ dicunt̄ volucres celi Luc. viij Q⁹ ꝑm Aug. Oīo ē diabolo suppliciū. q⁹ p eā m̄te aīe liberāt̄. ⁊ ab ei⁹ potestate soluūtur. Jdeo dicit eccl̄ia in p̄missis ꝙbis. Sancta ⁊ salubris ē cogitatio ꝓ defunctis exorare ⁊c. ꝓuerb. quibus notādū ꝓuli. in histo. natu. dicē q⁹ fortis odor rute rosas solet aperire si ruta infra eas plantat̄. ⁊ interdū moueat̄. sic oratio aperit pijssimā mentē nobilissime rose xp̄i si fit ꝓ aiab⁹ in purgatorio degentib⁹. Talis oratio ꝑm sapientez Eccl̄i. xxxv. celos ⁊ nubes penetrat. Et donec approp̄iet nō cōsolabit̄ aia scz in purgatorio. ⁊ non discedit donec aspiciat altissim⁹. ⁊ dñs nō elōgabit. s. auxiliū suū. Jdeo statuit sancta eccl̄ia vt ait Guil̄. in rationali diuinoz̄ li. vij. q̄ habeat̄ memoria oīuz fidelium defunctoz̄ vt iuuent̄ orationib⁹ ⁊ bñficijs. generalib⁹ q̄ nō specialia habere possunt. q⁹ tales orationes generales aias adiuuāt Refert Vin. in specu. histo. li. xxv. c. v. Quidam religiosus veniēs seu reuertēs a hierlm dū mare trāsiret ventoz̄ horror ipm cum multis alijs ꝓpulit in quandā insulā vel rupē vbi sanct⁹ q̄daz manebat. ibiq; trā q̄llitatē maris expectabat Jlle aūt religiosus cū sancto viro colloquiū habebat. q̄ int̄ cetera req̄rebat ab eodez religioso vtrū abbatē cognosceret Odilonē At ille se cognoscē ait. Et pater. q̄re p eo inq̄ritis. Et ille. Sūt vicina nob̄ loca in q̄b⁹ grauissima euomunt̄ flāmarū incendia. in q̄b⁹ etiā aīe diuerse luūt ꝓ meritoz̄ q̄litate tormēta. His sunt īnumerabiles demones deputati. q̄ intollerabiles penas q̄ttidie renouāt. qđ ego frequēter audiui eos q̄rulose clamare q⁹ orationib⁹ ⁊ elemosynis q̄rūdaz frequēter eripiāt̄ de manib⁹ eoz̄ ⁊ p̄cipue de cluniacēsi ordine ⁊ cetu ⁊ eoz̄ abbate q̄rimoniaz faciūt q⁹ sepe p eos sui iuris piacula ꝓdunt. Et ait ille vir sanctus. Rogo vos p dei nomē obtestoz̄. vt sanctis fratrib⁹ illis q̄ vidi fideliter referas vt orationib⁹ ⁊ elemosynis magi ac magi īsistāt vt de manibus demonū eas deducāt. Jlle igit̄ reuersus in patriā hec abbati Odilonī retulit vt ꝑmisit. Qđ audiēs abbas p oīa monasteria generale edictū ꝓstituit vt sic die ꝑmo nouēbris oīuz sctoz̄ festiuitas ageret̄. ita sequēti die i psalmis ⁊ elemosynis oīuz i xp̄o fidelium q̄escētiū memoria celebret̄. Jdcirco hec ꝓpendens eccl̄ia idē obseruat ⁊ hodie ꝑfidelib⁹ defunctis generalit̄ celebrat q̄ sūt i purgatorio Et ꝓ notāter ꝑfidelib⁹ defunctis. q⁹ dānatis ⁊ infidelib⁹ talia suffragia ab eccl̄ia facta nō ꝑsunt. ideo dicit dñs Hiere. vij. Tu noli orare ꝓ pplo isto. s. dānatoz̄. ⁊ ne assumas ꝑ eis laudē ⁊ orationē. q⁹ nō exaudiā te. Sup q̄ dicit beat⁹ Hiero. Frustra dicim⁹ orare p aliq̄ q̄ damnatus nō meruit dū vixit recipere. Jpi enī infideles ⁊ damnati nō meruerūt cū hic essent sup terraz vt eis suffragia eccl̄ie ꝓdessent. Vñ dictū ē q⁹ orationes facit eccl̄ia ꝑ illis q̄ sūt in purgatorio. q⁹ nō sūt necessarie illis q̄ sūt i celi refrigerio. ideo soluz ꝑsūt illis q̄ purgāt̄. Et illi sūt i triplici differētia ꝓximi q̄ satisfactionē sibi iniūctā inde decedētes nōdū cōpleuerūt. ⁊ hi in penis purgatorij grauissime puniūt̄. nisi forte eoz̄ satisfactio ab alijs assumeret̄. Ad hō tū q⁹ ꝓdicta cōmutatio valeat requirunt̄ quatuor. Primū ē ex pte cōmutatiōis scz ei⁹ auctoritas. q⁹ de sacerdotis autoritate fieri debet. Secūdū est ex pte illius ꝑ quo fit cōmutatio. scz eius necessitas. q⁹ in tali statu debet eē q⁹ p se satisfacere non pōt sed adiuuari indiget. Tertiū ē ex parte illi⁹ in quē fit cōmutatio. scz charitas. q⁹ necesse est eum esse in charitate q̄ debet facere ipam satisfactionē meritoriā ⁊ satisfactoriaz. Jdeo legit̄ cū q̄daz miles cū vxore sua in lecto eēt ⁊ cuidā militi defūcto q̄ sibi fuit familiaris detraheret ⁊ subito ille q̄ mortu⁹ fuerat thalamū intrauit ⁊ dixit illi. Amice noli aliq̄ malū suspicari de aliquo ⁊ cōdona mihi si in te i aliquo peccaui. Quē cū sup stratu suo interrogaret dixit. Variis penis affligor ꝑcipue q⁹ tale cimiteriū violaui. ⁊ ibi quēdaz vulnerās sua cappa spoliaui q̄ mihi supraponit̄. ⁊ oī mōte me magis ꝑmit. Rogauit vt p se orationes fieri faceret. Cui ille vis inq̄t a tali vel a tali sacerdote vt oīones fiant. Jlle vo ad hō nihil rñdit. caput ꝙcussit renuens. Deinde dixit si vellet q⁹ talis heremita ꝑ se oraret. Qđ cū se factuz ꝓmitteret ille ait. Et ego dico tibi q⁹ ab hac die vsq; ad ānos duos tu etiā morier̄. sicq; disparuit. ⁊ miles vita sua mutata i meli⁹ vt ille dixerat in dño obdormiuit. Quartū ē ex pte pene. s. debita ꝓportionabilitas vt si ꝓpria pena cōmutat̄ i alienā. q⁹ pl⁹ valet ꝓpria pena q̄ aliena. Et ē triplex pena ꝓpria ⁊ volūtaria q̄ maxie satisfacit. Alia ē ꝓpria ⁊ non voluntaria que est in purgatorio.

C Tertia volũtaria ⁊ aliena. sic q̃ assumit ꝑ aliq̃ ⁊ hec q̃dem min⁹ satisfacit q̃ ꝑma. ex eo q̃ non est ppria. ⁊ magis q̃ secũda q̃ nõ est volũtaria Uerũtamẽ si iste ꝑ q̃ satisfactio ẽ assumpta discedit. nihilomin⁹ tñ i purgatorio cruciat. Sed tñ ꝓpter istã penã quã iste sustinet ⁊ quã alij ꝑ eo soluũt citi⁹ liberat. qm̃ dñs penã suam ⁊ penam illorũ in sortẽ computat. Ideo si debet penam in purgatorio sustinere. talis sic poterit iuuari q̃ liberabit infra mensem Hunc̃ tamẽ inde eripit quousq̃ fit solutũ Quo finito illud q̃ soluitur deinde est illi⁹ q̃ facit ⁊ in sinum ei⁹ cõuertet. ⁊ si ipe non indiget. cõuertet in sinũ ecclie. vel valet alijs q̃ in purgatorio existũt ⁊ ẽ Secũdi q̃ ad purgatoriũ descendũt sũt q̃ satisfactionẽ sibi iniunctã cõpleuerũt. sed tñ illa pena ex ignorãtia vel negligentia sacendotis sufficiens non fuit. Hi enĩ nisi magnitudo cõtritionis suppleat totũ i purgatorio complebũt qđ minus in hac vita fecerũt Deus enĩ q̃ modũ et mensurã peccatorũ ⁊ penarũ nouit addit penã satisfacientẽ. ne peccatũ maneat impunitũ Uñ penitentia iniũcta aut est maior aut minor aut equalis. Si maior tũc illud qđ plus facit cedit ei ad augmentuz glie. Si equalis. sufficit ei ad totius culpe dimissionẽ. Si minor tũc id qđ restat suppletur ꝑ tute diuine iusticie. Tertij q̃ in purgatoriũ descendũt sunt q̃ lignũ fenũ. stipulam secũ ferunt. De q̃bus dicit beatus Greg⁹ sup ꝑmam ep̃lam ad Cor̃. iij. Pensandũ ẽ sollicite q̃ ꝑ ignẽ future purgationis asserit ap̃s saluos fieri posse. nõ eos q̃ super hoc fundamẽtum ferrũ aut es aut plumbũ. id ẽ. peccata diuiora ⁊ maiora. sed eos q̃ edificant lignũ fenũ ⁊ stipulã. id ẽ. peccata leuissima ⁊ minora. q̃ ignis faciliter cõsumit. Istis igit subuenire debem⁹ ꝓpter quattuor. Quia ꝟm Hosti. in sua sũma ꝓpter legem nature. scripture. amicicie. ⁊ iusticie. B Primo ꝓpter legem nature Dicũt naturales q̃ aialia eiusdẽ generis se mutuo diligũt et sibi in necessitatib⁹ subueniũt. sicut videm⁹ de passerib⁹. Cñ enĩ cõtingit aliquẽ laqueo cõprehẽdi p adiutorio clamat. cui compatiẽs passerum multitudo mutuo se cõuocat ⁊ vt captuz liberẽt ꝑ virtb⁹ festinãt. Idẽ patz de elephãtibus q̃ succurrũt his q̃ ceciderũt sua nat̃ali pietate. Istoz igit aialiũ exemplo instructi. quis inter nos eẽt tã duri cordis vel stulte mentis si cecidisset in foueã vnde exire nõ posset. q̃ ꝑ auxilio tardaret clamare. aut si igne cremaret et extrahi nõ desideraret Certe estimo null⁹ esset tam stult⁹ q̃ ꝑ iuuamine nõ clamaret. Et si nobis vellem⁹ illa fieri deberemus ⁊ illis facere q̃ sunt i purgatorio. Quia dicit beatus Aug⁹ super Johem sermone. xl viij. Legem naturalez habent hoies in cordib⁹ defixam. Nõ tibi fieri non vis minime facalijs Idem Matth̃. vij. ⁊ Tob. iiij. Illi enĩ i purgatorio ceciderũt i foueam penalẽ a qua exire ꝑ se nõ ꝓnt. q̃re clamãt ad nos anteq̃ eis suffragia destinam⁹ qđ ꝓbatur i exẽplo Refert ꝓli. i histo. natu. Añq̃ imber aduenĩat rana viridib⁹ arboꝛib⁹ insidet vallibꝰq̃ clamat. sic añq̃ imbrẽ oratiõis ⁊ deuotionis defuncti instillem⁹ aie ipoꝛ clamãt ad nos dicẽtes. ꝓauperi manũ porrige. Et itez illud Job. xix. Miseremini mei miseremini mei saltẽ vos amici q: man⁹ dñi ⁊c. Jõ sic vellem⁹ nobis ab alijs subueniri. sic eis debemus subuenire. al̃s clamãt vindictã sup nos. sic testat Guido i tertio ꝼmonũ opusculo. Clamãt inq̃t sup nos hi q̃ sũt i purgatorio eo q̃ eoꝛ nulla fit mẽtio i hõ seculo. petẽtes vindictã fieri de his q̃ sũt sb̃ celo. Scdo debem⁹ eis subuenire ꝓpter legẽ scripture q̃ ꝑcipit vt illis suffragia destinemus Neemie. viij. Mittite ptes eis q̃ sibi ñ ꝓparauerũt. Et Esdre vl. Mittite inq̃t munera his qui nõ hñt. Et itez. vij. Mortuo ne ꝓhibeas gr̃am. s. auxilioꝛ Hz refert Guil̃. i rationali diuinoꝛ. q̃ abbas q̃dã ꝓhibuit fratrib⁹ suis. ne i die dñico celebrarẽt ꝑ defuncti. q̃re grauit fuit vulnerat⁹ ꝛberib⁹. ⁊ ipe ꝓhibitũ recusauit. ꝓcepit etiã canõ ex ꝺ cele. missa. c. cũ creatura. q̃ missas ꝑ defunctis celebrare debẽt sacerdotes. Sup q̃ dic Bartho. brix. Illi de q̃b⁹ dicit decretal̃ negligẽtes orãt i officijs mortuorũ. Jõ mãdauit papa vt torꝛorẽ ⁊ negligẽtiã abijciãt. ⁊ missaꝛ solẽnia celebrẽt anniuersarijs defunctorũ. ⁊ q: sacra scriptura ꝑcipit subuenire aiab⁹. ideo ẽ illis succurrẽdũ. al̃s ꝑceptuz obligat ad mortale peccatũ ꝑ q̃ homo tãdez posset dãnari ꝼm q̃ dicit Haymo sup Apoc̃. Justo dei iudicio ere dãnatiõi se subijcit q̃ defunctorum ĩmemoꝛ q̃tũ ad auxilia suffragiaq̃ existit Tertio subueniendum est eis ꝓpter legem amicicie. q: parẽtes nostri fratres ⁊ sorores extirpãt. ideo si dilexim⁹ eos viuos diligam⁹ ⁊ mortuos. ꝼm illd̃ ꝓuerb̃. xvij. Omñi tpe diligit qui ver⁹ amic⁹ ẽ. et frat̃ i angustijs cõprobat Idẽ Eccl̃i. vj. Si possides amicũ in necessitate possi de eo. Quis enĩ fidelẽ habẽs amicũ ⁊ dilectũ videret ipm̃ in maximo cruciatu ⁊ ei citi⁹ non subueniret. certe q̃ hoc facere rẽnueret fictus ⁊ falsus eẽt amicus. Modo amici nñi vt timendũ ẽ adhuc sũt i graui⁹ cruciatib⁹ purgatorij cui⁹ pena minima superat suppliciuz qđcunq̃ hui⁹ mũdi. vt dic̃ Amad⁹ li. ij. c. ij. ergo crudeles sum⁹ si eis nõ subuenim⁹. Jõ legit i li. ꝺ do no tumor̃. Abbas q̃dã decedẽs rogauit monachos. vt auunculũ suũ eligerẽt i abbatẽ ⁊ mortuus ẽ. Illo igit sepulto fecerũt illi vt rogauit Cõtigit aũt quadã die vt abbas sic electꝰ ꝺormitum in quo erat fons solus intraret ibiq̃ audiuit vocẽ de fonte emissam cũ gemitu miserabili Cũq̃ adiuraret gemẽtẽ. vt diceret quis esset.

respondit se esse auunculū suū .⁊ ibi ineffabiliter vereꝝ ꝓ hoc ꝙ carnaliter rogauerat vt eligereꝝ in abbatē Et nepos cuiusmodi ardorem potes ibi sustinere cuꝫ fons sit temperat⁹ dixit supplicādo vt afferret candelabrum cupreū et ꝓiceret in fontē. Qđ cū fecisset. ita liquefactū est sicut cera in igne. Et vere null⁹ ignis i toto mūdo est ita feruēs ꝙ cuprū in ipō tam subito posset liquefieri. Ideo abbas cogitans legem amicicie officiū resignauit ⁊ vocem amodo nō audiuit. Quarto debem⁹ eis subuenire ꝓpter legē iusticie. qꝛ dicunt leges imperiales . onus transit cū hereditate. vt qui accipit ꝑdiū oportet ⁊ habet dare cēsum. Sic etiam fili⁹ vel amicus vel amica accipiēs hereditatē parentū vel amicorū teneꝝ de ipa benefacere parentuꝫ animabus. qꝛ hoc iusticia exigit ordinata. Ez filij bñ accipiunt parentū hereditates viriꝙ vxoꝛ ⁊ econtra. ꝓmittunt se fideliter post mortē velle eis suffragari qđ tamē minime implent sicut legitur. Quidā habuit vxorē deo deuotā. q̄ cum defuncta eēt dixerūt vicini ⁊ amici vt aliq̄d ꝓ aia ei⁹ facēt. qꝛ fidelis ei i acq̄sitiōe rerū fuisset. Rn̄dit ille . Claues dom⁹ habuit si bene fecit i ueniet nihil dabo. Horū adhuc multi sunt qui ꝓ defunctis nihil faciūt. ideo cōquerūꝝ hꝫ ꝓ deuotū Amādū li.ij.c.ij.di. Ubi ē nūc auxilium amicoꝛ nr̄oꝛ? vbi sunt ꝓmissiones bone ꝙsanguineoꝛ ⁊ aliorū ꝓpter quoꝛ inordinatū affectum neglexim⁹ bene facere ⁊ penā hanc nobis metipis adduxi⁹. Heu cur hoc fecim⁹. laborauimus cōplacere eis volētes. ⁊ remunerati sumus. Estuam⁹ ⁊ ardem⁹ nec ipoꝛ adiutoꝛum accipimus Heu cur de salute nobismetipis nō ꝓuidimus. Ideo dicit poeta . Fac bene duꝫ viuis post mortē viuere si vis. Uxoꝛ cuꝫ pueris modicū dāt si morieris. Sed di. q̄s. nihil mihi successit de bonis parētū meoꝛ. q̄re nolo ꝓ eis bñfacere ⁊ orare. Audi certe adhuc teneris ꝓ parentib⁹ tuis deum exorare ex p̄cepto dei . honora pr̄eꝛ ⁊ mr̄eꝛ. etiā dic Aris. viij. Ethi. Pa/rētes sūt filijs causa essendi. generādo . nutriendo. ⁊ educando. ⁊ causa discipline informādo. ⁊ de his nō potest reddi eq̄alens. Teste Ari/sto. ix. Ethi. Dijs ⁊ parentibss nō potest redi equiualens.

¶ De cōmemoratiōe fideliū defūctoꝛ ꝑmo scōs

Audete cum gau

dentibus ⁊ flete cū flentib⁹ ad Roma. xij. Ad experientiā videm⁹ ꝙ pueri boneindolis si vident gaudentē matrē ⁊ ridentē cum eam rident ⁊ letant. Si vero vident eā lachrymātē ex naturali inclinatione cū ea lachrymāt. Spiritualiter sancta mater ecclia est mater nostra q̄ nos spūaliť fonte baptismat⁹ generauit ⁊ filios regni celestis nos fecit. Quia dicit Job. iij Nisi quis renatus fuerit ex aqua sc̄z baptismi⁹ ⁊ spūsancto nō potest intrare in regnū dei. Et Mar̄c. vlt. Qui crediderit ⁊ baptizat⁹ fuerit salu⁹ erit. Hec inquā sancta mater ecclia spūalis plus dat filijs suis q̄z carnalis mater. Illa nanq̄ vitā spūalem ⁊ eternā. Ista solū carnalē ⁊ gehēnā. sic̄ ptz de pueris nō baptizat⁹. si qui decedunt filij sūt ꝓditionis. vt habeť de consec. dis. iiij. c. firmissime. Si autē ꝓ mr̄em spūalē baptismate renascāt ad vitā eternā coaptāt. Jō debem⁹ huic mr̄i sancte ecclie nos sic̄ filij i oib⁹ ꝓformare. qꝛ heri ꝑm Guil. i rationali diui. li. vij. fuit dies exultatiōis in q̄ beatitudini oiuꝫ sctoꝝ ꝙgaudebam⁹ gr̄aꝝactiones deo ꝓ ipoꝛ gl'ia referēdo. ⁊ hodie ē dies oīs in q̄ ꝓ his q̄ in purgatorio detinenť oram⁹. mō penā eis minorādo. modo veniā ⁊ absolutionē impetrādo ⁊ hꝫ est qđ dicit apl's. Gaudete cū gaudentib⁹. Dico q̄ ē breuiter notādū ꝙ triplices sūt morientes. aliq̄ sunt q̄ statim vt aie exeūt a coꝛpoꝛib⁹ saluanť. et sūt illi q̄ sunt in gaudio ⁊ ab eis oīs ablata ē lachrymatio. ꝑm illud Apoc. xxj. Absterget de⁹ oēm lachrymā ab oculis sanctoꝝ ⁊ iā nō erit amplius neq̄ luct⁹ neq̄ clamoꝛ. ideo cū eis poti⁹ gaudendū ē q̄z cōsolandū aut flendū. Et hꝫ docet Aug⁹ ꝑmo. ij. de ꝙsolatiōe mortuoꝝ. Si sanctificatus gr̄a. fide ⁊ ꝙuersatiōe ꝓbatus vel innocentia secur⁹ de hꝫ mundo ꝓcedit beatificādus est nō lugēdus. desiderādus ⁊ nō plangēdus. Possunt tñ tales defleri non qꝛ ab hac miseria recesserūt. sz qꝛ nos p̄cesserūt. sicut legiť fecisse beat⁹ Amb. cui cū obitus alicuius epi sancti vel sacerdotis nunciareť amarissime fleuit vt vix valeret cōsolari. Cunq̄ interrogaretur cur viros sanctos defleret. Non inq̄t putetis eum me deflere qꝛ recessit. sed qꝛ me p̄cessit. ⁊ quia difficile inueniet⁹ qui tanto officio dignus habeať. Alij mortui sunt qui recto cursu vadunt ad inferos ⁊ damnātur. De illis q̄dez esset flendū. sicut innuit Aug⁹ sermone vbi supra dicēs. Utiq̄ lugeri deberet pagan⁹ qui nesciens deū recto cursu pergit ad penas. Plāgi deberet iudeus q̄ chr̄istū discredens animā suam dānationi deputauit. Plāgendū est plane de cathecuminis si anima negligētia sine baptismo salutari discesserit. hec ille Sed tñ planctus ille non ē eis vtilis ad salutem. qꝛ a perpetua pena nunq̄ liberanť. ꝑm illud Mat. xxv. Ibunt hi sc̄z dānati i suppliciū sempit⁹nū . Certij sūt mortui q̄ nondū ꝓ penitētiā purgati purgatorij locis deputāť. Igiť illi flent ꝓpter p̄terite penitētie omissiōez. instāt⁹ pene afflictiōez charoꝛ suoꝛ obliuiōez expectate gl'ie dilatiōez Primo igiť flēt ꝓpť p̄terite pnie omissionē. qꝛ omiserūt cōplere pniaz in p̄nti vita vbi i breui misericordiā inuenire potuissent. et purgatorij penas acerbissimas ꝺ facili euasissent eo modo

quo docuit deuot⁹ amandus li.j.c.xiiij. Si in/
qt vis purgatorij longā ⁊ acerbā penā in tēpo/
ralē que breuis ⁊ leuis ē cōmutare. Primo de
bes corde ꝓtrito ⁊ gemitu enormitatem pctō⁹
ꝓsiderare ⁊ pōderare ꝓfitendo aduersū te iniu
sticiā tuā dño. amarissime cogitādo qd feceris
quidq meruer/ dicēs cū Manasse.ij. Parat.
xxxiij. Peccaui sup numer arene maris ⁊ nō
sū dign⁹ respicere altitudinē celi. Deinde corā
oculis eterni iudicis teipm despice et vilē esti/
ma dicēs cū filio ꝓdigo Luc.xv. Pat peccaui
i celū ⁊ corā te. ⁊ iā nō sū dign⁹ vocari fili⁹ tuus
Deinde debes passionē dñi pmeditari q p eaz
redēpt⁹ es. Deinde debes miscōiam dñi hūili/
ter postulare. nihil hesitādo. qz ipe est proniot
ad dādū q̄z tu ad accipiēdū. hec Amād⁹. Hāc
doctrinā q̄ sūt i purgatorio h nō oino cōpleue/
rūt. q̄uis eni ꝓfessi sūt ⁊ ꝓtriti tñ nō tantā ꝓtri
tionē habuerūt q ad delenda pctā suffecissēt. q̄
habita libere i requiē euolassent. nec etiā peni/
tentiā sibi iniunctā totaliter pfecerūt. sed dies
B h ad penitentiā datos vane ꝓsumpserūt. Ido
quelibet aīa purgatorio deputata pōt dicere il
lud Amandi in ho.sa.li.ij.c.ij. Preciositatē tē
pozis nō attēdebā ſz meipm onagrū libez natū
esse putabā. nūc aūt sicut piscis capiē i hamo ⁊
aues capiunt in laqueo. sic capta sū in tpe ma-
lo. o mi de⁹ āre neglexi? quare tardaui? cur tot
gratiosissimos dies i vanissimis locutiōib⁹ ex-
pēdi? ⁊ āre nō tota vita didici mozi? heu grata
iuuētus q̄liter te pdidi. O de⁹ etne tibi cōque-
roz miseriaz quā patioz. Heli⁹ mihi erat si na
tus nō fuissem: q̄z vt tps ad pniam mihi cōces-
sum inutiliter expēdi. Ideo nos adhuc supsti-
tes penitentiā iniunctā sibi cōpleam⁹. rogātes
cū Job. Dimitte me dñe vt plāgā paululū do
lorē meū antequ vadam ⁊ nō reuertar ad tram
tenebrosam. Job.x. Secdo flent ꝓpter pene af
flictionē. Est eni pena illa valde grauis. qz pe/
ne infernali siūis de q̄ dicit Aug⁹ i ymone quō-
dam. Quantū distat ignis materialis ab igne
picto tantū distat ignis infernalis ab igne nro
hui⁹ tāta ē violētia si mariū vniuersitas influ
eret in ipm nec ad modicū refrigeraret. Cuius
etiā imanitas ptz in quodā scholari de q̄ legit
Magister q̄dā quendā suū scholarē egrotātē
obnixe rogauit vt post mortem ad se rediret. ⁊
statū suū sibi renūciaret. igit post aliq̄s dies si
bi apparuit cū cappa de pgameno tota sophis
matib⁹ plene descripta ⁊ ignis flāma i ei⁹ toga
ꝓtexta. Qui req̄sit⁹ a mgro q̄s eēt. Ait ille Sū
q̄ ad te redire ꝓmisi. Req̄sit⁹ igit de statu suo
ait: Hec cappa sup me pl⁹ pōderat ⁊ pl⁹ punit
q̄z si vnā turrim sup me haberē. ⁊ est mihi data
vt eā portē ꝓ glia quā i sophismatib⁹ habui. ⁊
flāma ignis q̄ est cooperta toga. sunt delitie va
rie q̄s ferebā ⁊ flāma me cruciat ⁊ exurit. Sed
cū mgr illā penā facilē iudicaret. dixit ei defun
ctus vt manū extēderet. vt sic facilitatē sue pe-
ne sentiret. Cūq manū extēdisset ille guttā sui
ardoris vnā dimisit q̄ mgri manū citi⁹ q̄z sagit/
ta pforauit. ita q cruciatū mirabilē sensit ⁊ ait
Talis sū tot⁹. Ille igit mgr ex ipi⁹ pene acerbi
tate pterrit⁹ seculū deserere deliberauit ⁊ religi
onē intrauit. Mane igit ꝓgregati scholarib⁹
hos Ihūs cōposuit. Linquo coax ranis. cras
cozuis. vanaq vanis. Ad logicaz pgo q̄ mort⁹
nō timet ergo. Et sic seculū deserēs religionez
subintrauit. Igit ppt hui⁹ pene afflictiōez aie
in purgatorio lachrymāt. Et h cognouit beat⁹
Aug⁹. ido dixit: O dñe h vze h seca. q. d. ⁊ pce
i futuro. Saluit eni h igne vt ne vzeret igne
infernali. Tertio flēt ppter charoz obliuionē
qz amici obliti sūt eoz. q̄z suffragijs citius libe
rari deberēt. Ideo q̄libet pōt cōqueri ⁊ dicere
cū ps̄. Amici ⁊ pximi mei lōge a me recesserūt.
Et itez. Extrane⁹ fact⁹ sū fratrib⁹ meis. ⁊ pere
grin⁹ fact⁹ sū filijs mris mee. Et aliq̄ inter eas
q̄bus ab amicis eoz nulla ē memoria pnt dice-
re illud Amandi. li.ij.c.ij. Circūspitio ad oēm
plagā ⁊ deficit ꝓsolator nec est adiutor. Talib⁹
eni cōtingit sicut ouis struciōis Refert Greg⁹
sup Jobez. xix. Cum strucio ouā sua ponit. so-
uenā facit in arena. eaq sabulo operit. Cūq ab
eis recesserit. statim obliuiscit vbi ea posuit et
nūq ab ea redit. ſz calefacta arena solis feruo/
re absc̄odita ouā decoq ⁊ pullos pducit. Cū/
q aūt fracta testa pull⁹ pductus fuerit. tūc pri
mū ipm mater recolligit ⁊ nutrit. Sic cōtingit
sepe aīab⁹ defunctorū. Si eni corpa eoz ad fu-
nera sepulcri posuerint. amici stati recedunt. ⁊
post sonū cāpanarū seu exequiaz obliuiscūtur
aiaz. sic cait ps̄. Periit memoria eoz cū sonitu.
Et tūc bñ pnt dicere cū ps̄. Obliuioni dat⁹ sū
tāq mortu⁹ a corde. Gz feruēs ignis purgato-
rij decoq eas q̄sq totaľ culpa ꝓsumit. Et tā
to diuti⁹ ibi ardēt quāto diuti⁹ h i culpis iacue
rūt. Sm illud Apoc. xviij. Quātū se glificauit i
delitijs tm̄ date illi tormētū ⁊ luctū. Ido dicit
Bonauē. sup. iiij. sniaz. Aie diuti⁹ purgabūt
q̄ i peccati diuti⁹ pmanserūt. Postq totaliť sūt
purgate ⁊ ad esse eternū pducte. tūc statim ma
ter vera hier'm q̄ sursū ē Sm ap'm ad Gal. iiij.
recolligit eas ⁊ eternaliť ꝓseruat atq nutrit. et
pillis hodie statuta ē hec dies. Hic legit ō cu-
stode tēpli Sm̄ōe. ij. de oīb⁹ sancti i fine. qué an C
gel⁹ ducebat ad locū ibiq vtriusq sex⁹ hoies.
alios i stratis aureis. alios i mēsis gaudētes di
uersis delitijs. alios nudos ⁊ inopes auxilium
mēdicātes ostēdit. dixitq hūc locū purgatorij
esse. Abūdātes ꝙo aias illas eē q̄b⁹ ab amici p
multa suffragia subueniebaī copiose. Egētes
ꝙo q̄z cura nullaten⁹ habebatur. Jussit ergo
vt oīa summo pontifici intimaret vt post festuz

omniū sanctoꝝ statueret diem animarū vt sal/tem suffragia generalia ꝑ illis illa die fierent q̄ specialia habere nequirēt. Quarto flent ꝓpter expectate glie dilationē. Habēt eni firmā spem ad futurā gl̄am. sed tamē minorē q̄ illi q̄ sunt in patria. Maiorē autē q̄ nos q̄ sum⁹ adhuc i via. qz certitudo illoꝝ q̄ sunt in patria ē sine ex-pectatione ⁊ timore. qz nec illā futurā expectāt quā ꝑsentē habēt. nec illā de cetero ꝓdere for/midāt Certitudo autē illorū q̄ sūt i purgatorio medio mō ē. Est eni cū expectatiōe. qz ipam futuram expectāt. ⁊ talis spes et expectatio ē eis magna afflictio. Prouū. xiij. Spes q̄ differt affligit aiaz. Ideo talib⁹ afflictis ⁊ flentib⁹ cōpa-ti debem⁹ ⁊ eis subuenire cum septē suffragijs Ūñ ꝯsus. Fle. pete. ieiuna. vigila. da. redde. celebra. Primū igit suffragiū ē effusio lachry/maꝝ. Qz dicit Plu. in histo. natu. Cūq; modi/cus imber distillauerit. sol ipe mox sereni⁹ atq; iocūdi⁹ elucescit. sic post modicū imbrē deuoti-onis ⁊ lachrymas xp̄s sol iusticie lucet iocūdi⁹ p auxiliū sup defunctoꝝ aias. Jō refert Um. in spe. histo. li. xxv. ca. xlix. de Karolo magno q̄ in sacra nocte dñice diei post matutinas cum vellet ire repausatū rapt⁹ erat in spū ⁊ duct⁹ in vallem q̄ ex vna ꝑte erat tenebrosa ⁊ ardēs ve lut cliban⁹ ignit⁹ ex altera ꝑte erat amenissima Certitq; se cōtra tenebrosaz vbi vidit aliquos reges de genere suo i magnis supplicijs. ibiq; vidit dolū in q̄ erat feruens aq̄ ⁊ pr̄em suū Lo douicū in eo vsq; ad femora stare. q̄ dixit ad eū Karole scio q̄ reuerteret spūs tu⁹. Jō si tu ⁊ mei ep̄i ⁊ abbates oisq; ordo ecclasticꝰ fletib⁹ suis ⁊ vigilijs mihi subuenier[i] citi⁹ liberaboꝝ. Ille aūt ad corp⁹ redijt. ⁊ ep̄os p̄monuit ⁊ eū li berauit. Scōm ē redditio orationū deuotarū. ꝓpter q̄s oipotēs de⁹ trāsmittit cōsolationem aiab⁹. vbi eni nubes vaporē multū attrahit. il luc etiā multū imbrē pluuiāq; transmittit. Sic xp̄s si ab hoie sumit vaporē orationis ipse reue-ra eis mittit pluuiā ꝯsolatiōis ⁊ refrigeratiōis sempiterne. Jō dicit Rich. de sanc. vic. Facta q̄dē memoria defūctoꝝ i mēte hois. s. p oratio-nē solē diuini p̄bet luminis ⁊ cādoris. Tertiū ē obseruatio ieiuniorū. cū eni ꝓ defunctis ieiu nam⁹ citi⁹ nos exaudiet deus Recte in siū dicit Auicebron in li. fontis vite. Nob q̄dem ieiunis atq; sobrijs existētibus celestis ꝓfecto patebit maior influentia atq; virt⁹. teste Platone in se drone q̄ ait. Tpe q̄dē sobrietat[i] ⁊ ieiunij celest[i] mag[i] sum⁹ influētie susceptur[i]. Sic ieiunātib⁹ nob ⁊ corpa macerātib⁹ ꝓ defunctis fidelib⁹ ce lestis eis patebit influx⁹ pietat[i]. Ām illō qđ ait Rich. de sanc. vic. Mediāte q̄dē ieiunio celestis illabit suauitas ⁊ dulcedo. Jō legit in vi/tas pa. q̄ q̄dā vir sanct⁹ noie Pastor. trib⁹ ānis ꝓ patre suo orauit ⁊ ieiunauit. ⁊ ille liberat⁹ ve-nit ⁊ gr̄as illi egit q̄ cum suo ieiunio liberasset Quartum ē vigilia q̄ si assumit. aia a purgato-rio liberat. sic̄ patz de aia Lodouici q̄ ꝓ vigilias purgatorij penas euasit. Quintū est tributio elemosynaꝝ. Refert Cōstantin⁹ in li. liqui-dorū. Sumi q̄dem qđ in Augusto fluit i medi-cinis infirmoꝝ salubre erit. Cuius ratio est. qz virtus solis de gumi tūc rorē terrestreitatē. hu miditatēq; ꝓsumit. Sic elemosyna nr̄a q̄ fluit i augusto charitatis ꝓ fidelibus defunctis salu-bris medicina erit eis. Quia dicit Origē. in li. d̄ ritu eccle. Sola elemosyna q̄ intuitu charita-tis xp̄i facta fuerit. felicitatis cēne gaudia obti nebit. q̄bus certe illis i purgatorio existētib⁹. qz mediāte illa peccata eoꝝ remittūt̄ Ām illud Dañ. iiij. Peccata tua elemosynis redime Se xtū ē solutio debitoꝝ. non eni p̄nt mortui a pe-nis liberari nisi debita q̄ cōmiserūt sint soluta. Quidā eni magister ꝑisiēsis noie Thomas in infirmitate qua postea obijt quēdā magist⁹ parisi⁹ rogauit vt a diuitib⁹ peteret vt debita nō soluta ꝓsoluerēt. Cū vo executor in soluen do curam non egisset nec soluisset. apparuit ei mortuus. vir ille q̄siuit q̄liter se haberet. Bñ inq̄t si absolue[r] me a vincul⁹. ⁊ sic ille disparuit Iste aūt q̄ nōdū cert⁹ erat a q̄b⁹ vinculis b̄ itel-ligeret debitū nō soluit. Itez apparuit ei mor-tuus flexis genib⁹ ⁊ vinctis manib⁹. ⁊ q̄ ipm a vinculis solueret supplicauit. ⁊ cū q̄reret a q̄b⁹ rñdit mortu⁹. A debitis q̄b⁹ obligat⁹ sū. statim q̄ recessit. Et mgr̄ statim debita soluit. ⁊ defū-ctus ei ampli⁹ nō apparuit. Idē legit̄ de q̄dam puero nouē annoꝝ q̄ decedēs debitū ꝓfessus ē ꝓ mortē aūt apparuit mr̄i sue dicēs se eē i magna pena. eo q̄ nō soluisset q̄dā debita q̄ cō traxit a familia p̄ris ad ludos faciēdos. nec ꝺ b recoluerat i morte. Pat̄ vo oia soluit ⁊ puer a pena liberauit. Idē legit̄ de q̄dā viro q̄ obijt ⁊ quoddā debitū insolutū reliq̄t. postea autez vxori apparuit monens eā vt debitū illō solue ret. Quo soluto a penis liberat⁹ fuit. Bñ igit̄ erit filijs illis in extremis q̄ debita soluūt suoꝝ parentū vel suoꝝ amicoꝝ. Ām illud ps̄. Beat⁹ q̄ intelligit sup egenū ⁊ pauperē. in die mala li berabit eū dñs scz a vinculis peccatoꝝ. si ⁊ ipe soluerit debita amicoꝝ. Sūt autē heu quidaz q̄ sumūt hereditates parentū ⁊ alioꝝ amicorū ⁊ non soluere volūt ꝓ tractiōes amicoꝝ debito rū. ⁊ nisi iure debitū ab eis extorqueret̄ audēt temerarie dicē ore mēdaci p̄rem in nllo vl̄ ami cum sibi fuisse obligatū. licet hoc sciant ex rela-tu eorūdē. ⁊ tales iure eēnt exheredandi. qz ha bet̄ in glo. sup decre. quinta vallis. de iur⁹ turi. li. ij. Si filij p̄rem de vinculis carcer[i] deducere ⁊ soluere negligāt pater potest eos exhereditare ⁊ hereditatē alijs dare. Et quia hoc sic est in lege imp̄atorū multo forti⁹ in lege regis celoꝝ.

vt ille qui scit patrem suum ꝓpter debita con/ tracta esse vin vinculis penarū. ⁊ ipm nō curat ꝑsoluere celesti hereditate spolieť ⁊ tanq̄ inua/ sor rei aliene puniet. quia dicit beatus Aug⁹ ⁊ habeť de regu. iuř. li. vj. Peccatū nō dimittit nisi ablatū restituat. Quid eni aliud faciūt illi q̄ q̄ res q̄ ex merito debeť alteri sibi auferūt ⁊ sibiꝫ pis appꝛopꝛiāt ⁊ vsurpāt ⁊ nisi restituāt ce lesti hēditate ꝓuabūť. Septimū est celebratio missarū. dicit Eneus septim⁹ in lib. de cōtent. or. Lapides igniti missi in stagnū sirirūdines sunt intus faciūt euolare. sic dū verū lapidem xp̄m in cruce ignitū igne charitatis in stagnuz transmittim⁹ purgandarū animaꝝ. mox a suis supplicijs eas facit euolare. Teste Gratiano i apparatu iuris. trahūt eni ad missaꝝ solēnia ⁊ frequētia extra sua cūcta supplicia ⁊ euolare faciūt ad gaudia sempiterna. ad q̄ nos ꝓducat Iesus xp̄s marie filius.

De beato Martino sermo p̄mus.

Quasi stella matutina in medio nebule. ⁊ quasi luna ple/ na lucet in diebus suis. ⁊ q̄si sol refulgens sic il le refulsit in templo dei. Eccī. l. Apes ī m natu rales tres habēt ꝓprietates. De p̄ma dic̄ Am/ bro. in examerō. Apum nulla ē ociosa. quedaz eni certāt q̄si in bello cāpestri cōtra alias apes. alie vigilant circa victuz. adolescētes eni apes ad opera exeunt. seniores intus operanť. ⁊ q̄/ uis diuersa habēt opera nulla tamē alienis in/ sudat laboꝛib⁹. nulla raptu victum querit. sed ꝓprio volatu ⁊ laboꝛe iter herbas ⁊ flores que sunt necessaria colligunt. De secūda ꝓprietate dicit idem Amb. q apes vnā incolūt mansio/ nem oibus cōmunis ē laboꝛ ⁊ operatio. De ter tia dicit Aristo. x. lib. de animalib⁹. q sugunt ad p̄parationē mellis ex frondibus ⁊ floꝛibus aꝛboꝛū ⁊ herbarū. ⁊ p̄ius incipiunt facere do mos in quib⁹ habitet apiaster. deinde domos alias in quib⁹ alie habitare consueuerūt. Spi/ ritualiter. has apum ꝓprietates beat⁹ Martinus est secutus. nā in statu militari nō fuit ocio/ sus. sciebat eni q ociolitas ⁊ voluptas sūt ar ma antiqui hostis. vt ptz de renunc. c. Nisi cū pridem. Ipe eni tanq̄ adolescens ꝑ patre suo antiquo militiā licet inuitus assumpsit ⁊ cōtra hostes nō segniter pugnauit quos nō armis sz oꝛationib⁹ potius supauit. Per Moysen ipe figurat⁹ est Exo. xvij. qui dixit ad Josue. Elige tibi viros ⁊ egressus pugna cōtra Amalech cras. ego stabo in ꝛtice collis habens ꝛgā dei in manu mea. ⁊ factū est. vincebat Josue et sīt cum Moyses eleuaret manus. Sinautē pau/ lulum reclinasset. Amelech supabat. Sic ad p̄ positū. cū Julian⁹ cōtra barbaros pugnare in tenderet. dixit beat⁹ Martinus. Crastina die ante aciē astabo inermis. ⁊ in nomie xp̄i signo crucis non clipeo ꝓtectus aut galea hostiū cu/ neos securus penetrabo. Et bene credit q ipe interim man⁹ leuauit ad dñz ⁊ ꝑ vnione pacis supplicit exoꝛauit. sic q postea sequēti die gēs barbarica m'ta. qō nemo debitet. merit beati Martini pacē assumpsit. vt ptz in legēda. In hoc statu militari non vixit de rapina sicut nec apes. sed sua pauperib⁹ largit⁹ est. ipe nanq̄ ē ille Samuel de quo. j. Reg. xij. cū quo pōt cō/ fidēter dicere. Loquimini coꝛā dño de me vez vtrū bouē cuiusq̄ tulerim ⁊ si quē oppꝛessi. q̄si diceret. Nō potestis me de hoc coꝛā dño accu/ sare. In statu igit monachali cum suis mona/ chis in vna habitauit māsione ⁊ eisdem cibis potibusq̄ cōtētus. qz sciebat illud decreti. xij. q. j. Dilectissimis. q religiosi cōmunē vitaz de bent habere nec aliquā rem ꝓpriaz possidere si cū anania nolint interire. In statu autez tertio scz episcopali q̄si apis operosa beat⁹ Martin⁹ ad aluearium duxit mel dulcissime doctrine. qz canit. coꝛpoꝛe q̄dem ꝛgineo. blandū habebat eloquiū. ideo de eo pōt dici illō Can. iiij. Fauꝰ distillās labia tua mel ⁊ lac sub lingua tua. Et hi triplices status innuūť in ꝛbis p̄assumptis vbi dicit. Quasi stella matutina. ideo in his a trib⁹ laudat. Primo a statu militari. ibi. Qua si stella matutina. Secūdo a statu monachali. ibi. quasi luna plena. Tertio a statu episcopali ibi. lucens in dieb⁹ suis. De p̄mo est notandum Aristo. in li. de causa elemētoꝝ sic describit fir/ mamentū. Est elementū ab elemētis inferioꝛi/ bus distinctū. nō eni graue est. qz tunc descēde re posset. neq̄ leue. qz sursum ascēderet. Istud firmamentū pulcherrime ē stellis decoꝛatū in/ finit⁹ q̄s null⁹ pꝛoꝝ pōt numerare nisi sol⁹ de⁹ ī m illud ps̄. Qui numerat multitudinē stella/ rū ⁊c. Est tamē p̄ncipaliter exoꝛnatum septem planet⁹ quoꝝ p̄ncipales sūt. stella matutina lu na atq̄ sol q̄ ꝑ ceteris sūt stellis clariores Mystice. per firmamētū intelligūť cōfessoꝛes ⁊ doc toꝛes. Recte eni sicut firmamentū inferioꝛa il luminat tenebras depellendo. sic sancti cōfesso res ⁊ doctoꝛes mediantib⁹ suis salutarib⁹ mo/ nit⁹ ⁊ lucidissimis doctrinis tenebras expellūt peccati ⁊ ignoꝛātie a coꝛdibus lumen cognitio nis infundēdo. ⁊ hoꝛū p̄clarissimi sūt Hiero⁹. Aug⁹. Ambrosius. ⁊ Greg⁹. De quib⁹ dic̄ do/ min⁹ Mat. v. Vos est⁹ lux mūdi. q̄b⁹ annectit q̄ntus ꝓfessoꝛ beat⁹ Martin⁹ q̄ int alios ꝓfes soꝛes sic canit. vt rosa fulget ⁊ velut pulchrum firmamētū ab alijs i merito ⁊ sācritate ē distin/ ctus. Ipe eni nō fuit grauis ꝑ peti grauitatez. qz a puericia nitebať se a peccat⁹ expurgare. ⁊ deo studuit i vera innocētia famulari. ita vt di cere pōt illud Job. xxxij. Mūdus sum ego ⁊ absq̄ delicto imaculat⁹ ⁊ iniq̄tas non est in me

Sed heu nos inquã sum⁹ grauati multis peccatis. ita vt dicere possum⁹ cũ pſa. Qm̃ iniq̃tates mee supgresse sũt caput meũ. ⁊ sic̃ on⁹ graue grauate sũt sup me. Ex tñ horũ grauitatem nõ sentim⁹ q̃re hoc. certe ꝓpter ꝓsuetudinẽ. qz dicit. Isi. in li. sen. q̃uis sit graue peccatuz. dũ i cõsuetudinẽ venit leue estimaꝝ. ⁊ sine vllo metu cõmittiꝝ. Et subdit. Peccatũ cõmittere. cadere ẽ i puteũ. cõsuetudinẽ vero peccãdi facere est os putei coangustare ne is q̃ cecidit exire possit. neq̃ssimũ est peccare. peius vero consuetudinẽ peccãdi facere. ad illud facile ab illo cũ labore surgiꝝ. hec ille. Quia peccatuz ex grauitate semp deprimit. ⁊ hoiem surgere citi⁹ nõ ꝑmittit. Ideo beatus dauid in ꝑsona cuiuslibet peccatoris orat. Nõ inq̃t absorbeat me ꝓfũdũ neq; vrgeat sup me puteus os suũ. qõ exponit beat⁹ Aug⁹ vt habeꝝ de penitẽ. dis. j. c. Ex his itaq; apparet. Pute⁹ est ꝓfunditas bũane iniquitatis in quẽ si ceciderit nõ claudet super te pute⁹ os suũ si tu nõ claudis os tuũ. Confitere ergo ⁊ dic. De ꝓfundis clamaui ad te dñe ⁊c̃. et euades. Eodẽ modo euasit Manasses ꝺ ꝓfundo cũ dixit. Peccaui sup numeꝝ arene maris. ij. Paraꝝ. xxxiij. Statim enĩ etiã in duodecimo anno ad eccl̃iam inuitis parentib⁹ iuit: ⁊ cathecuminũ se fieri ꝑmisit. Ipe q̃dem est tãq; nobile firmamentuz qꝺ nõ recipit in se peregrinas impressiones. scz peccatorũ. ⁊ põt illud dicere Bap̃. viij. Puer eraz ingeniosus ⁊ sortit⁹ sum aiam bonam. Neq; ipe fuit leuis ad mũdi vanitates. scz ad risus ⁊ ad ceteros iocos. sicut de ipo canit Grauis erat in moribꝰ ⁊ intẽta mẽte celo suspensus. qz sciebat illud sapiẽtis. Risus doloze miscebitur ⁊ extrema gaudij luctus occupat Prou. xiij. Etiam legit q̃ q̃dam vir fuit i purgatio patricij in quo recepit vulnera et plagas. rediens ergo de illo in maxima fuit semp penitẽtia. iste quãdo videbat aliquẽ iuuenem imoderate ridentẽ vel leuiter se habentez exclamauit vehementer dicens: O si scires q̃ acerba pena daꝝ leuitatib⁹ istis tu fortasse mores tuos corrigeres ⁊ in meli⁹ mutares. Tamẽ Sm doctores. non omẽs leuitates risuũ ⁊ iocorum sũt culpabiles si scz in bonũ finẽ ordinanꝝ Quia dicit Egidi⁹ roman⁹ in libro de regi. ꝑncipum. ꝑte de ꝟtutibus ad mundũ in. iij. Credunt aliqui omnia ꝟba vel facta deseruientia iocis vel risus esse ociosa. non tamẽ sic se habet qz ociosũ est qꝺ caret debito fine. Nõ ergo ꝺ se est ordinabile in debituz finẽ non est culpabile vel ociosum. Jocus enĩ ⁊ risus est licitus si est moderat⁹ ⁊ honestus i bonũq; finẽ habet ordinari. qz dicit Aristo. iiij. Ethi. Ludus ⁊ req̃es sunt necessaria i vita humana. ⁊ sic etiã pie creditur q⁹ Martinus fuit grauis in suis moribꝰ interdũ leuis ordinate ꝑ tamẽ cũ suis fratribus. Juxta illud dictũ sapiẽtis Catho. Interponẽ tuis interduz gaudia curis. Reuera ipe siẽ stabile firmamentũ decorat⁹ fuit inumeris ꝟtutibus q̃si celũ siderib⁹. que q̃dem impossibile eẽt ab hoie numerari. horũ tñ aliqua sanct⁹ Amb. in libro ꝓfa. numerat. Sanctus inq̃t martinus ꝓphani erroris tẽpla destruxit. vexilla pietatis erexit. mortuos suscitauit. ab obsessis corporibus demonia seua expulit. acvarijs laborãtes lãguoribꝰ salutis remedio subleuauit. q̃ ita pfectus inuentus fuit. vt xp̃m texit in paupere. et vestẽ quã egen⁹ acceperat mũdi dñm induisset hec ille. Et sicut firmamentũ habet septẽ ornamenta planetarũ. ita martinus ornatus erat septem donis spũssancti. Primus ergo planeta est saturn⁹. hic vt dicunt astronimi est põderosus in colore pallidus. ⁊ habet qualitates mortiferas. ⁊ ideo fet⁹ sub ipius dominio suscept⁹ vel moritur vel pessimas q̃litates consequiꝝ. ⁊ vt ait Ptolome⁹ in libro de iudicijs astrorum. facit hominẽ grauẽ ⁊ tristẽ raro hilarẽ vel ridẽtem. Per hunc planetaz intelligiꝝ timor dei quẽ habuit beat⁹ martin⁹ qꝺ patz ex eo qz fuit ponderosus quãdo põderauit omnia ꝟba sua loquẽdo. Sm illud sapiẽtis Eccl̃i. xxxij. Adolescens loquere in tua causa vix cũ necesse fuerit si bis interrogatus fueris habeat caput respõsum tuum. Sic fecit ipe facie pallidus. qz semper cogitauit extremũ diẽ iudicij. ⁊ potuit dicere cuz gl̃oso doctore Hieronymo. Siue comedam siue bibã semp sonat in auribus meis hec vox. Surgite mortui venite ad iudiciũ. Et talis vtiq; cogitatio fecit ipm in corpore indispositũ. sed in mente letũ ⁊ iocũdum. Sm illꝺ Eccl̃i. Timor domini delectabit cor ⁊ dabit gaudium ⁊ leticiã i lõgitudine dieruz. Iste timor ipi intantũ dñatus est q⁹ oẽs cõcept⁹ pcõz statim mortificauit. ⁊ stati i moribꝰ ipm grauẽ feꝝ vt dictũ ẽ. Q aũt timor dñi ipi⁹ dñat⁹ ẽ ptz. qz oẽs creaꝝ ipm timuerũt. Dic̃ enĩ q̃dã plꝰ timenti deũ oia obediũt. Refert Greg⁹. iiij. dialo. vbi supplet illa q̃ omisit i legẽda q⁹ ignis ⁊ aq̃ ipm timuerũt. Cũ enĩ dom⁹ ꝓxima eẽt incẽsa. beat⁹ martin⁹ rectũ ascẽdit ⁊ obuiũ se flãmis aduenientib⁹ inseruit. mox ꝓtrario vẽto flãmã retorquet vt ꝓflict⁹ q̃dã cõpugnãtiũ inꝝ se elemẽtoz videreꝝ. Refert filiter. Cũ nauis q̃dã piclitareꝝ q̃dã negociatoz necdũ xp̃ian⁹ exclamauit. Deus Martini eripe nos. statim tranq̃llitas magna successit. Ac irrationabilia quoq; sibi animalia obediebant. Cunq; enĩ canes lepusculũ insequerenꝝ. impauit canibus vt animal insequi desisterẽt. mox illi steterunt. Serpẽs etiaz dũ quoddã flumen ꝓtransiuit. ait martin⁹. In nomine dñi te iubeo redire. mox se ad verbum dei retorsit. ⁊ in ripam aliam transmeauit Ꝺo igemiscẽs Martin⁹ ait. Serpẽtes me audiũt

10

ꝛ me hoies noluit audire. Recitat idē cuz canis quendā ex discipulis Martini oblatraret ille ad cū ꝙuersus ait. In noīe Martini iubeo te obmutescere. canis continuo obmutuit ac si linguaz haberet abscisam. Quare illa aialia timuerunt eū. qz ipe timuit deū. Siliter ignis ꝛ aqua sibi obediebāt. causa fuit qz ipe timebat suū creatorē. Ita nos xpiani exēplo beati martini dñm filialiter timeam⁹ ex pcepto sapiētis q̄ ait. Time dñm fili mi. ꝓuerb. xxiij. Et sic vti q̄z ꝟba nostra ꝛ actus nr̄i mali possunt derelin
C qui ꝛ peccata mortifera si ea mediante timore expellam⁹. qz dicit Eccl. j. Timor dñi expellit peccatū. Nam q̄ sine timore ē nō poterit iustificari. Secūdus planeta q̄ exornat firmamentū est iupiter q̄ est pius coloze argente⁹ candidus clarus. ꝛ fetus sub eo cōceptus viuus manet ꝛ fit letus ꝛ pulcher ꝛ iocosus ꝟm ꝓtolomeū in libro de iudicijs astroꝝ. Iste planeta significat pietatez qua armatus fuit beatus Martinus quasi spirituale pulchrū q̄z firmamētū. Refert Beuerus in p̄dicto dial. q̄ Martin⁹ in q̄dam festiuitate tendēs ad eccl'iam pauper nudus q̄dam eū secutus ē. Ipe autē archidi. p̄cepit vt egentē vestiret. cum autē ille facere distulisset ingressus beat⁹ Martin⁹ secretariū tunicam suam illi tribuit et continuo abscedere iussit. Cum eū archidiacon⁹ moneret vt ad diuina p cederet Ille de se loquēs respōdit se ire nō posse donec paup vestem accipiat. Archidiacon⁹ ꝟo non intelligēs. qz cū extrinsecus cappā eēt tectus ipm nudū interi⁹ non vidit. pauperē nō adesse censet. At ille inq̄t. Mihi vestis defe/ratur ꝛ paup nō deerit vestiēdus. cōpulsus ille ad forū vadit ꝛ q̄nq̄z argenteis tunicā vilez ꝛ curtā emit ꝛ ante pedes martini irat⁹ piecit quā ille secreto induit. cuius manice vsq̄ ad cubitum ꝛ longitudo vsq̄ ad genua p̄tēdebaī. ꝛ sic missam celebrat⁹ ꝓcessit. Et qz fuit tante pietatis. ideo oia sua opa deo placuerūt. ꝛ co/ram eo viua fuerūt. qđ ostēdit in hoc. qz globū igneū misit sup caput ei⁹ dū diuina celebraret q̄ a mult⁹ visus fuit. Ista etiā pietas fecit ipm candidū ꝛ clarū. qz refert ipe Iohannes beleth cum in p̄dicta missa vt moris ē manus ad deū eleuaret. lineis manicis retro labentib⁹ cū nec brachia ei⁹ essent grossa nec multuz carnosa. ꝛ p̄fata tunica nisi ad cubitū ꝓtēderet eadē brachia nuda manserūt. Tūc miraculose torques aurei ꝛ gēmati deferunt ab angelis ꝛ brachia decēter exornanī. Etiā eius pietas claret ex hoc q̄ adhuc miles secularis existēs clamidē diui/sit ꝛ nudū pauperē texit. de qua pietate dic beatus Amb. li. p̄fa. O felix largitas q̄ diuinitas opit. O gl'iosa diuisio clamidis q̄ militē texit ꝛ regē. O inopinabile donū qđ vestire meruit diuinitatē. hec ille. Hac igit ꝟtute silit ornari studeam⁹ vt deo oia opa nr̄a placeāt. qz dicit Seneca in li. de cle. Uerā pietatē inq̄re q̄ nō solū hoi sz oiuz placere poteris creatori. Tertius planeta decorās firmamentū ꝺz mars q̄ disponit ad audaciā ꝛ ad fortitudinē. iō ꝺz de⁹ belli ꝛ ē coloze fulgidus. Iste planeta significat tertiū donū spūssancti q̄ fulcit⁹ fuit beat⁹ Martinus velut clarū firmamētuz qđ ꝺz fortitudo. ꝛ hec fecit ipm tam audacem q̄ irā Ualētini nō timuit ipatoris. Refert Seuer⁹ i dial. q̄ martinus Ualētinū impatorē adijt quodā tpe pro quadā necessitate exorandū. sz ille sciēs eū velle petere qđ ipe nolebat dare forez palatij clau di fecit. at martinus semel ꝛ iterū passus repul sam. cilicio obuolut⁹ ꝛ cinere cōspersus p vnā hebdomadā i cibi ꝛ pot⁹ abstinentia macerat. tūc monēte angelo ad palatiū venit intrepid⁹ ꝛ nullo sibi ꝓhibente ad impatorem vsq̄ deue nit. quē cuz venientē vidisset irat⁹. quia fuisset admissus ei assurgere noluit donec sellaz regiā ignis operiret ꝛ ipm i impatorē in pte posteriori succēderet. tūc sctō martino irat⁹ assurgens ꝟtutē diuinā se sensisse ꝓfessus ē. multūq̄z ipm amplectēdo sibi oia añq̄z rogaret ꝓcessit. Ista ꝟtute debem⁹ artare mētes nr̄as. qz dic Seneca de q̄ttuor ꝟtutib⁹ cardinalib⁹. Fortitudo si insit aīo tuo oia vinces cū magna ꝰducia liber ītrepid⁹ ꝛ alacer. si magnanim⁹ siue fort⁹ fuer⁹ nūq̄z vindicabis tibi ꝓtumeliā illatā ō inimico nam nihil nocuit q̄q̄z nocēdi animū habuerit.
B Quartus planeta q̄ firmamētū decorat ē mercurius. iste semp iuxta solē gradit nūq̄z pl⁹ distans q̄ p triginta gradus. aliq̄n eni ante solis ortū aliq̄n post splendet. ꝛ ꝟm ꝓtolomeū in libro de iudicijs astroꝝ. dat esse studiosos et scientie numerū amatores. Per hūc planetam designat quartuz donū spūssancti. sz sciētia, q̄ decenter fuit beatus Martin⁹ exornat⁹. sicut longe ante p̄dixit ꝓpheta Malach. Labia in quit sacerdotis custodiant scientiam ꝛ legē vi uendi ex ore eius requirant. Malach. ij. Ipse eni semp p suam sciētiaz iuxta xpm gradiebat nō declinans in sciētias erroneas. ideo de ipo dicit dñs Malach. ij. Lex veritatis fuit i ore eius ꝛ iniquitas nō est inuenta in labijs suis et in pace ꝛ eq̄tate ambulauit mecū ꝛ aūtit mltos ab iniq̄tate. subaudi p suā sanctaz salutiferā q̄z vitā. p quā in p̄nti seculo luxit ante mortez. vt dicere possit illō Joh. viij. Ego sū lux mundi. Siliter p⁹ mortez luxit i gloꝛificato corpe ꝓp suas scias. ꝟm illud Dañ. xij. Qui docti fuerit fulgebūt q̄si splēdor firmamēti Et q̄ ad iusticiā erudiūt mltos imperpetuas etnitates. Ideo refert Seuer⁹ in q̄dā epl'a. q̄ post matutinas cuz ipe leniter obdormiuisset vidit sanctū Martinū albis vestibus vultu igneo scintillātib⁹ oculis crine purpureo tenentē librū i dextra manu

E Quintus planeta q̄ exornat celeste firmamētuz est venus. ⁊ alio nomie dicit stella matutia. qz fm Bedā de mane p̄cedit solem ⁊ sic dr lucifer ⁊ de nocte sequit. ⁊ sic dicit vesperus. Hec stella seu planeta inter nebulas nō p̄dit lumē suuz sed lucz. ⁊ b̄ dicit in ỹbis thematis. Quasi stella matutina in medio nebule ⁊c. s. lucet. P̄ hunc planetā significat quintū donū spūssācti scz cōsiliū quo ornatus fuit. b. martin⁹ b̄ nobile firmamētū in statu militari. qz decet milites esse bonos cōsiliarios. Nam dicit beat⁹ Amb̄. in epl'a. Cōsiliozū vsus maxime cōsiliat hominez ⁊ qz milites sunt in curijs dn̄oz̄um terrenoz̄um in q̄bus debet esse pax ⁊ cōcordia si salua consistere debent eoz̄ regna. ideo necesse est vt milites sint boni cōsiliarij vt p̄ sua cōsilia consilient domis. Et sic legit q̄ rex Alexander voluit in sua curia habere senes milites in quib⁹ vigent cōsilia. illud habet supra fmōe. ij. de omib⁹ sanctis. Idem refert Seuerus q̄ iulianus imperator voluit hr̄e beatū Martinuz in quo viguit bonū cōsiliū in sua militia p quē ⁊ ip̄e cum hostibus suis barbaricis est sine effusione sanguinis cōcordatus. Ideo de ip̄o p̄t exponi illud p̄s. P̄posuit fines tuos pacem. Quia hostes ad iulianū venerūt ⁊ se suaq̄ potestati sue dederūt ita vt finib⁹ eoz̄ pax fieret. Sic facere deberēt alij domi seculares. si essent pacis ⁊ concordie amatores. vt videlicz sibi eligerēt bonos consiliatores ⁊ eoz̄ cōsilia sequerent ⁊ nō ꝓpriā voluntatem. fm q̄d docet Salomō p̄bs. Cū quid inq̄t volueris nō sequaris voluntatē. sed q̄ras cōsiliuz p quod scias veritatē. ⁊ illud q̄dē debz p̄cedere in omibus arduis rebus. Recte sicut venus p̄cedit solē. sic cōsiliū voluntatē. Jō dic̄ sapiens. Ante omnē actū tuū p̄cedat cōsilium stabile. Ecci. xxxvij. ⁊ debet p̄cedere mane. qz dicit Socrates in sentētijs suis. Oriēte sole cōsiliū. sed occidēte q̄uiuis. Sext⁹ planeta q̄ fulF cit firmamentū est luna. q̄ cū clare splēdet in firmamēto hostes mānifestat. ⁊ cū habuerit dominiū sup hoiez. reddit ip̄m castū. Iste planeta significat sextū donū spūssancti q̄d dicit intellectus. ⁊ est lumē q̄d de⁹ aime infundit. vt habetur. ij. Rhetor. Illo fuit beat⁹ Martin⁹ ornatus in statu monachali. ⁊ qz ille in firmamento mēti sue claruit. p ip̄m insidias hostis antiqui cognouit. Dicit em̄ Seuerus suus discipulus. q̄ mr̄te subtilitatis fuit erga demones cogscendos. nam interdū demon se in iouis p̄sonā pleruq̄ mercurij aliq̄n veneris trāsfigurauit. et se eius vultib⁹ obtulit. q̄s illeomēs suis nominibus increpabat. Sed p q̄d hoc sciuit? certe p donuz intellectus quo tā q̄ plena luna in sua mente lucebat. vñ demōis ỹsutias noscere poterat. Recitat p̄dictus discipulus. q̄ q̄dā vice diabolus in forma regis purpura indutus ⁊ diademate ⁊ caligis aureis ornat⁹ sereno oze letaq̄ facie sibi apparuit. cūq̄ ābo diu tacuissent. Ag̃sce inq̄t diabolus Martine quē colis. xp̄s ego sum q̄ de celo descendi ⁊ me tibi manifestare volui. Cū adhuc btūs Martin⁹ admirās taceret. rursus ait. Martine cur credere dubitas cum me videas. xp̄s ego sum. Tūc ille a spūsancto doctus q̄ aperuit sibi intellectū ait. Dn̄s ihs xp̄s nō se purpuratū aut diademate coronatū vēturum esse p̄dixit. Ego nisi ip̄m in eo habitu ⁊ forma qua passus est nisi crucis stigmata p̄ferētez venisse videro. nō credā. Ad hanc vocē diabolus disparuit ⁊ totā cellam fetore repleuit. Jstō similit spūssancti donū intellectus tenuit ipsuz castū in corpe ⁊ aia. ⁊ hoc testat Ambro. in li. p̄fa. Quid erit p oblatōne integri corpis recepturus. q̄ p quantitate vestis exigue deum vestire meruit. Et videre istud donū spūssancti intellectus multū vtile est religiosis vt intelligāt insidias diaboli q̄ q̄dem eos plus ceteris infestant. Ideo oret cū p̄s. Intellectū da michi et viuā. Similit vt sint casti. quia vt habet extra de statu monoch. c. cū ad monasteriū. Castitas adeo annexa est regule monachoz̄um q̄ neq̄ summus pōtifex cū his poterit dispēsare. Quantū ad septimū quod ornat firmamētū est sol p quē significat sapia qua erat ornatus btūs Martinus quo ad statū episcopalē. Sapiētia em̄ req̄ritur maxiē ad illius status dignitatē. Ideo dicit ap'lus. j. ad Thimo. iij. Oportet ep̄m esse ornatum ⁊c. ⁊ talit beat⁹ Martinus fuit decoratus qz fuit p̄udēs. vt canitur de eo in hymno. Qui pius p̄udēs humil' pudicus sobrius castus fuit ⁊ quietus vita dum p̄sens ⁊c.

¶ De sancto Martino Sermo secundus.

DIlectus deo et hominibus cui⁹ memoria in bñdictōe est. similē fecit illū dn̄s in gl'a sanctoz̄um. Jta scribit Ecci. xlv. Cōstantin⁹ in tractatu de natura liq̄oz̄um. Omis inquit fons maioz̄ atq̄ diffusioz̄ ē noctis in tempe q̄ in die. ⁊ hec causa est. qz dic̄ Simplitius in summa naturaliū entiū. Nox ē frigida ⁊ humida. ⁊ notū est q̄ omis aq̄ in tpe humido magis q̄ sicco augmentat. Dies autē ꝓpter calozē sol' aquas fontiū extermiat et exicat. nox augmētat. Mystice p fontē hic beat⁹ Martinus designat. Recte em̄ sicut fons aq̄s suas cōtinue renouat ⁊ limositates cuz scaturit a se expurgat. ⁊ similit renouatōnis beneficiuz animalibus vt ceruis ⁊ aq̄lis se immergentibus administrat. vt dicit glo. sup p̄s. Quemadmodū desiderat ceruus ad fontes aquarū. Jta beat⁹ Martinus vitā suā in iuuētute ꝓtinue renouauit. Quia dicit Seuerus in legēda. Statim ab infantia spūssanct⁹ sibi datus fuit. vt in duodecimo anno idola reliq̄ret. ⁊ ad eccl'am confugit

†

ꝛ se bñdici ad baptismū ꝓmisit. veniente autez decio octauo anno se ꝓmisit baptizari. ꝛ sic omnes limositates peccatorū de se purgauit. Te/ste beato Augl. in ench. ꝛ allegaꝯ a mgro in. iiij di. iiij. A paruulo inꝯt recenꝯ nato vsqꝫ ad decrepitū senez. sic̄ nullus ꝓhibeꝯ a baptismo. ita nullus est qui nō peccato moriaꝯ in baptismo. Sed paruuli tm̄ originali. Maiores ꝥo etiam omibus q̄ male viuēdo addiderūt ad illud. hec ille. Sed qz btūs Martinus qm̄ baptismuz suscepit iam adolescens fuit. ꝛ fortassis aliq̄ pctā contraxit. cū nullus potest dicere. Mundū est cor meū ꝛ purus sum a peccato. Prouū. xx. Jō se ꝑ baptismū renouauit vt q̄si nouus hō esset. Et se nō solū innouauit sed etiā renouatōis bñficiū alijs cōdonauit Qz refert Seuer⁹ q ꝑ salubrem aquam sue ꝓdicatōis latronē conuertit ꝛ matrē suā ab errore idolorū reduxit. Hic enim limpidissimus fons btūs Martinus aūno clarus fuit. qz nemo vnq̄ vidit ipm iratū nemo ridentem. ꝛ fuit in nocte adūsitatis maioris patientie. cū multa passus esset aduersa a diabolo q̄ ad eū dixit. Quocūq̄ ieris tibi adūsabor. Jpe patienꝯ sustulit. Tuz a malo ꝓximo sicut ab hereticis arrianis. q̄ ipm de ciuitate expulerunt. Tum etiā a corpe ꝓprio ita vt nullus vidit ipsum vnq̄ ridentem. ideo in eo maior ꝛ diffusior fuit aqua ḡtiarū ꝛ amoris q̄ in alijs hominibus vniūsis. quia nūq̄ in illius ore nisi xp̄s audit⁹ est. ꝑm qō canit. Eius ori nūq̄ xp̄s defuit siue iusticia. vel quicq̄d ad verā vitā ꝑtinet. Nūq̄ in illius corde nisi pax nisi pietas nisi misericordia inerat. vt scribit Seuer⁹. ꝛ ob hoc fuit deo ꝛ hominibus (vt aiūt ꝥba ꝓassumpta) Dilectus In quib⁹ a duob⁹ cōmendaꝯ. Primo a cōmuni dilectō. ibi. dilectus deo ꝛ hominibus cui⁹me. Secūdo a simili adeptōne. ibi. silem fe. il. in. g. A Be ꝓmo est notandū Principes mūdi consueuerūt milites suos bonos diligere ꝛ eis bñfacē ꝑm illud Ecci. xxxiij. Si tibi sit seruus fideꝯ. sit tibi quasi aima tua. Glo. ipm corde diligendo. ꝛ quasi fratrē sic tracta eū. Et nō solū ꝓncipes. sed ꝛ ꝓncipisse ꝛ tota familia ipos amāt. Figura huius legiꝯ Gen. xxxix. Phutifar princeps exercitus Pharaonis emit ioseph de mānu hismaelitarū. q̄ inquā erat vir in cūctis prosper. et habitabat in domo dñi sui. q̄ optime nouit dñm eē cū eo. ꝛ sequiꝯ. Joseph inueit gratiā coraz dño suo a q̄ ꝓposit⁹ oīb⁹ gubnabat credita sibi domū. qz oia tradita ei fuerūt. ꝛ sequiꝯ. q dña videns q Joseph esset pulcher ꝛ decorus aspectu iniecit oculos in eum ꝛ ipm tm̄ adamauit q eū ad suū amplexū inuitauit dicēs. Dormi mecum. Mystice cōsuetudo talis est etiā in curia dei. q̄ ꝑm ꝓphetā Esa. ix. est ꝓnceps pacis ꝛ rex angelorum. Hic igitur dilexit Joseph qui inꝯ ꝓtaꝯ accrescens. ꝛ significat beatū Martinum qui inquā quotidie accreuit in ꝥutibus. Naz de ꝥuoso milite factus est ꝥuosus monach⁹. ꝛ tandē in ꝥuosum creuit episcopū. ita vt dicē potuit Job. xiij. Cunctis diebus q̄bus nūc milito expecto donec veniat immutatō mea. s. de bono in meli⁹. Jpe nāq̄ fuit vir sapiēs. ꝛ in cūctis ꝓspere agens. sicut legiꝯ in diaꝯ. Seueri ꝛ Galli. q quodā tempe ad palatiū Valētiniani adiit impatoris ꝓ quadā necessitate. ꝛ q̄uis se mel ꝛ secūdo passus est repulsam. tm̄ ad ipsū puenit ꝛ omia ꝓspere impetrauit. qz mlta munera vltra hoc quod ipe petiit apportauit que ille sumere recusauit. Jpe q̄dem magnā gratiaz inuenit apud dñm suū. ita vt de ipo caniꝯ. Hic est martinus dei pontifex electus. cui de⁹ post apl̄os tantā gratiā cōtulit vt in ꝥute trinitatꝫ deifice mereretꝯ fieri triū mortuorum suscitator magnificus. de q̄bus vide in legēda. Jpm enim tota trinitas sancta dilexit quasi bonū militem ꝛ fidelez. Pater dilexit eū. eo q sibi tantā ꝥutem tribuit miraculorū. ꝛ hec dilectio apud patrem fuit ex mandatorū obꝵuatōe. Milites ei B habēt tria mādata ꝓcipua. Primuz est vt pauperes eccl̄as ꝛ resꝑublicas defendāt. ꝛ h̄ habetur in lege impiali. ff. de re militari. ꝛ in canone xxiij. q. v. Principes. vbi diciꝯ. ill' q̄ milites fiunt cōmittendus est gladi⁹ sup eorū iuramēto. vt viduas orphanos ꝛ rempublicam defendāt Et dicit Helinādus. q taꝯ olim cōsuetudo fuit vt eo die quo q̄s militari cingulo armabatur eccl̄esiā solenniꝯ adiuit. gladiū q̄ sup altare posuit. seip̄m obsequio altaris donauit. deoq̄ iugē spopoudit famulatū. Hoc mandatū btūs martinus obꝵuauit cū esset miles. qz paupes et eccl̄esias defensauit. sicut ꝓbat Seuer⁹ in legēda quādo gēs barbarica cōtra romanā insurgeret eccl̄am. ipe p̄cibus suis velut alt̄ Moyses pugnauit. hostes eccl̄e subiugauit. de h̄ vide in legenda. Sed heu nostri milites ab his mādatl exorbitāt paupes impugnāt. eccl̄as quas debe rent defensare spoliāt. ideo cōtingit eis sic̄ Antiocho regi impio De quo legiꝯ. j. Mach. vj. q̄ in supbia venit in hierl̄m ꝛ templū dñi depredabaꝯ. ꝛ ideo infirm⁹ iacēs in lecto ait. Remini scor malorū que feci in hierusalē. qm̄ abstuli de eccl̄a omia spolia argētea ꝛ aurea q̄ erant in ea sine causa. Cognoui q̄ quia venerūt ꝓpt̄ h̄ sup me mala ista ꝛ ecce pereo p̄ tristicia. Secunduz mandatū est q ꝓprijs stipendijs se sustentent. ꝛ hoc habeꝯ Lu. iij. vbi ꝓcepit beatus Johannes baptista. Estote cōtenti stipendijs vestris neminē concutiatis neq̄ calumniā faciatis. qō expoit. b. aug⁹. ꝛ habeꝯ. xxiij. q. j. Quid culpatur. Cōcutē est aliq̄d petere vltra debitū ratiōe officij alicui⁹. Ille igiꝯ cōcutit q̄ ꝑ oppressionez iniuriā extorquet pecuniā Exemplo Tiberij cesaris. de quo refert Sueton⁹ q fuit pi⁹ erga

subditos. Nam quãdo ei suadebat vt tributa augeret regionum. sic respondit. Boni pastoris & principis est pecudes custodire & non deglutire. Iste bene custodit hoc mandatũ. Nam voluit in veteribus tributis contẽtari & nõ pauperes suos oppũmere vel pdari. Istud similit̃ seruauit beatus Martinus. nam cuz esset miles vno tm̃ suo stetit content⁹. ne ex mlitudie seruorũ paupes suos oppũmere cogeret. Sed nostri nunc milites gaudent longo famulantiũ comitatu. ideo cũ nõ possunt contentari propꝛijs cogũt̃ esse violenti raptores in alienis. Sed audite vos impij raptores quid dicit spũssanctus per Job. xxvij. Hec est pars impij apud deum si multiplicati fuerint filij eius in gladio erunt. id est. occident̃. & nepotes eius non saturabuntur pane. i. fame morient̃. & qui reliqui fuerit. s. alij amici ex eo sepelient̃ in interitu. hoc est sepultura asini cuius cadauer dimittit̃ in campo consumi. & vidue eorũ non plorabunt̃ scz in funeris sepultura. Tertiũ mandatũ est q castitatem teneant. & hoc ponit Aristo. in lib. de regie ꝓncipum dicens ad Alexandrũ q debeat suare castitatem dicens. Castitas vitam ꝓlongat. sanitatem cõseruat. corpusq optime disponit. Milites autẽ debẽt esse fortes ad resistendum inimicis. Sed qz luxuria effeminat (quod alexander dicit in secretis secretorũ. Luxuria femineos facit mores) ideo necesse est q sint casti. & hoc mandatuz seruauit beatus Martinus eo q x̃go pmansit. & potest de eo exponi illũ Apoc̃. xiiij. Hic est qui cum mulieribus nõ est coinq̃natus. virgo eñ pmansit. Religiosi etiã habent tria mandata. ꝓmũ est vt obedientiam habeãt. Secundũ q ꝓpria contemnãt. Tertiũ vt votum castitatis suent. de quibus habetur extra de statu mo. c. cuz ad monasteriũ. abdicatio ꝓprietatis sicut & votũ castitatis adeo annexa sunt regule monachorũ q nec summus põtifex poterit cũ ipis dispensare. quia dicit sanct⁹ Tho. secda scde. q. lxxxviij. Castitas est qddaz essentiale statui religionis. Hec mãdata seruauit beatus Martin⁹ in statu monachali. Fuit eñ obediens. quod testat̃ Seuerus in legenda cũ ammonitus esset a dño q sopore vt visitaret parẽtes suos. mox voluntatẽ suã deseruit et diuinam voluntatẽ fecit. ſm illud Matth. xxvj Nõ sicut ego volo sed sicut tu vis pat̃. Fuit cõtemptor terrenorũ. qz in suo monasterio tã pauper fuit q de radicibus herbarũ vixit. & potuit dicere cum sancto Berñ. Quid nobis de diuitijs que nec vere nec nostre sunt. Fuit & castus vt supra. & potest dicere illud Thob. iij. Bundam suaui animã meã ab omi cõcupiscentia.

B Epi etiã habent tria mãdata. ꝓmũ est q sint hospitales & pauperũ receptores. ſm qđ ponit in cañ. xvj. q. vij. qm̃. ibi dicit q res eoꝝ debẽt esse cõmunes ad sustentatiõz pegrinorũ Scdm q sint prudentes. Tertiũ q sint doctores. et hꝫ ꝓbat apostolus. j. Thimo. iij. Oportet epm̃ esse hospitalẽ. prudentẽ & doctorem. Hec mandata suauit. b. Martinus. Fuit eñ hospitalꝰ nulli paupi hospitiũ denegãdo. Jpe fuit alt̃ loth. q̃ sedebat in foribus domus sue pegrinos expectando Geñ. xix. Fuit & prudẽs ſm qđ canitur de ipo. Qui pius prudens humil̃ pudicus sobrius castus fuit & quietus. ꝓudẽs in subtili demonis cognitõe. Legit̃ in dial̃. Seueri & galli. q qđam vacca a demone agitata. cum vbiq̃ seuiret & mlt̃os cõfoderat & x̃us Martinũ et socios suos in itinere furibũda cõcurreret. ille manu eleuata iubet eam sistere q̃ immobili permanente vidit demonẽ ꝓ corpo eius insistentem. quem increpat dicens. Discede & euanesce a pecude & innoxiũ aimal agitare desiste. Illo autẽ ꝓtinus discedẽte. vacca ad pedes ei⁹ ꝓsternit̃. & ad etus imperiũ cũ omni mãsuetudie ad gregem suũ reuertit. Fuit etiam doctor egregi⁹. qz salutis ostendit viam x̃bo & facto. x̃bo doctrie & exemplo bone vite. ꝓpter hãc mandatorum obſuantiaz dilectus fuit a pre. Sic & nos si ab eo volumus diligi mãdata eius necesse est teneri. qz dicit dñs Joh. xiiij. Si q̃s diligit me ſmonem meũ ſuabit. & pr̃ meus diliget eũ &c. Fili⁹ eũ dilexit eo q eũ totũ angel̃ cõmendauit dicẽs Martinus adhuc cathecumin⁹ hac veste me cõtexit. & hec dilectio Martini erga x̃pm̃ fuit ex pauperũ cõpassione q̃bus vestimẽta sua tribuebat. vt habes in legenda. & nõ solum eis vestes tribuebat sed & eos alebat. iõ x̃ps eũ nõ tm̃ coram angel̃ sed coram tota curia celesti honorabat dicens illud Mat. xxv. Esurui & dedistis mihi mãducare. Si igit̃ vis o x̃piane a christo filio diligi. miscdiam erga paupes habe. qz hoc est necesse sicut dicit Leo papa in ſmõe. Misericordie x̃tus tanta est vt sine illa cetere x̃tutes si sint ꝓdesse nõ pñt. q̃uis eñ q̃s fidel̃ sit statu etiã sobrius & alijs maioꝛib⁹ ornat⁹ insignijs. & si misericors nõ est miscdiam nõ merebit̃ Spũssanctus etiã eum dilexit eo q in specie ignis sup caput ei⁹ apparuit. & hec dilectõ fuit ꝓpter humilitatis retentõz. Refert Seuer⁹ q. be. Martinus fuit mlt̃e hũilitatis. nam leprosum quẽdaz cunctis horribilẽ obuiũ parisi⁹ hñs ipm̃ osculatus est atq̃ bñdixit statiq̃ mundat⁹ est. Etiam vno suo cõtent⁹ cui causa hũilitatis sepius calceos detrahebat & pedes abluebat. in secreta/rioq̃ residens nũq̃ cathedra vsus est. nã in ecclesia ipm̃ nemo sedere ꝓspexit. Sic & nos sim⁹ hũiles. vt spũssanct⁹ nr̃as inhabitet mẽtes. q̃a dr̃ Esa. vl. Sup quẽ requiescet spũs meus. nisi sup hũilem & q̃etũ & trementem x̃ba mea Etiã dicit Cassiod. sup ps̃. In vallib⁹ q̃dez hũilium aiarũ fontes manãt & trãseunt flumia celestium

ꝛ. & ꝛ

gratiarū. Et scias q nō solū deitas ipm dilexit scz pater ⁊ filius ⁊ spūssanct⁹ Sed etiā regina ⁊ ꝑncipissa celox ꝙgo Maria q ex hoc apparuit qz ipm sepius visitauit. Referť in dial. Seueri ⁊ Galli dū Martinus in cella solus sederet. seuerus ⁊ gallus eius discipuli p̄ foris⁹ expectabant plures secū audierūt insimul loquentes. de quo cū ipm postmodū requisissent ait. Dicam vob. sed q̄so nulli dicatis. Maria. agnes. ⁊ Tecla ad me venerūt ⁊ non tm̄ illo die sed sepius ab eis se confessus est visitari. Et quare h̄ certe ꝑpter suā mundissimā dignitatē qua pollebat. ⁊ nūc pōt sibi dicere Maria. Dormi mecuz. h̄ est requiesce ⁊ fruere delitijs meis ⁊ amore. qz beatissima regina sp diligit ꝛtutes tāq̄ sibi sil'es. Fm illud Ecci. xiij. Oē aial diligit sibi simile. O hō bona est dilectio Marie. qz quē ipsa diligit nunq̄ in eternuz pibit. Si ḡ ab ea vis diligi Fua ꝛginitatem. Angeli ipm dilexerunt q̄ sue sanctitati quotidie astiterūt ⁊ ei ministrauerunt. ita vt de ipo exponi pōt illud dictum. Milia miliū ministrabāt ei. ⁊ decies milies et centena milia assistebāt ei. q: dicit Mat. xxiiij Ubicūq̄ fuerit corpus. s. xp̄i. illic ⁊ cōgregabūtur aq̄le. i. angeli q̄ dicunt aq̄le. qz imediate recte deū q̄ est sol iusticie irreuerberatis ocul'contemplant. Fm illud Mat. xviij. Angeli eorum semp̄ videt faciem p̄ris mei ⁊c. Tota celesti curia ipm dilexit. qz hodie in suū consortē accepit Fm quod ipe ait. Sinus abrae me recipiet. hoc ad p̄mum. Quantū ad secundū cōmendať. be. Martinus a simili adeptiōe. qz cū sanctis animabus adoptōz est adept⁹. ⁊ tangit ibi. similez
E fecit illū in gl'a sanctorū. Circa qd notandū pāthera Fm Jsi. li. xij. est oim animaliū amica excepto dracone quem valde odit. hz cm̄ cū omibus aimalib⁹ similitudinē. qz cū nigris habz nigredinē. cū albis albedinem. ⁊ cū flaueis flauedinem. qz ex macularū albarū nigrarū flauea ⁊ tota pellis varietate decorať. iō omia aialia vt dicit Ysidologus audiētia vocē ei⁹ ad ipm veniūt. Draco aūt si appropinq̄uerit ⁊ eius vocez audierit territ⁹ cito fugit. Mystice p̄ pāthera quo ad ꝓpositū intellige. b. Martinū q̄ habuit similitudinē cū oibus sanctis. ita vt de ipo exponi pōt illud Ecci. xliij. Bñdictōez oim gentium dedit illi. Reuera cū angel'excellentē habuit dignitatē ⁊ puritatē. iō pōt comparivitro qd vnū colorem cuiuslibet liquor] ostendit clare. Sic ipe qd totū habuit intus in cōscia ostendit p claram cōfessionē. ita vt de ipo potest exponi illud Apocal'. xxj. Platee ei⁹. s. consciētie aurū mundū ⁊ vitrū plucidum. Scdo cum patriarchis habuit iusticiā ⁊ longanimitatē Fuit em̄ multe iusticie. Nam cū impator Maxim⁹ ipm inuitasset. ⁊ ei p̄mo poculū allatuz fuisset. sperantibus cunctis vt post se regi tribueret. Martin⁹ p̄sbytero suo dedit nullū existimās digniorē qui post se deberet bibere. et indignū iudicans si aut regem aut regis ꝓximos p̄sbytero p̄tulisz. Tertio cū ꝓphetis habuit sb̄tilitatē. Sicut em̄ legit in legenda beati briccij eius diaconi q̄ ei m'ra cōuitia inferebat. Nam cū q̄daz paup Martinū q̄reret. dixit ei bricci⁹ Si illū delirū queris. ꝓspice emin⁹. ille est qui q̄si amēs celū ꝓspicit. cū ḡ paup a Martio qd petisset recepisset. vir sanct⁹ Briccium ad se vocans ait. An ego tibi delirus videor Bricci? qd cum ille p̄ verecundia se dixisse negaret. sibi dixit. Nōne aures mee erāt ad os tuū qñ h̄ loq̄baris. Amen dico tibi orauī ob hoc dñm vt tu mihi in ep̄atu succedas. sed scias te in episcopatu m'ra passurū aduersa. Nam tricesimo ep̄at⁹ sui anno mulier q̄dā cōcepit ⁊ crimen episcopo imposuit. q̄ ꝑpter de dioceſi expulsus fuit. Simiľ obitū suū longe añ sciuit ⁊ fratribus reuelauit. Quarto habuit cū apostol' in orando assiduitatē. qz sicut Petrus ⁊ Johānes ascēderūt in templū ad horā orātōis nonā. Actuū. iij. Et Bartholome⁹ cēties in die ⁊ cēties in nocte genua flectēs orauit. ita vir sanct⁹ Martin⁹ nunq̄ vllā horā vel momentū p̄terijt q̄ nō orationi aut lectōi incūberet. Inter legendū tm̄ ⁊ operādum ꝑ quodā labor] leuamine nūq̄ animū ab oratōe relaxabat. Et ponit sil'e Seuer⁹ exēpluz dicens. Sicut fabris ferrarijs moris est vt interopanduz p̄ q̄dā labor] iuuamine incudē verberant. ita. b. Martin⁹ dū aliq̄d ageret semp̄ orabat. Quinto cū martyrib⁹ habuit patiam ⁊ stabilitatē. saltē em̄ in oibus patiam Fuabat. q̄ cū esset summ⁹ sacerdos impune sepe a clerici lede batur. neca sua eos ꝓpter h̄ charitate repellebat. Legit in sepe dicto dial'. cū Martin⁹ q̄dā vice hispido nigro ⁊ pēdulo pallio circūtectus suū sup asellū ꝓcederet. eq̄s decōtra venientib⁹ expauefactis milites in terrā p̄cipiti saltu se deruūt. ꝑpter qd Martinū arripientes grauiter eū pcusserūt. ille aūt patiēs vt mutus cedētib⁹ p̄hebat terga. illi aūt magis feriebāt eo q̄ quasi nō sentiens ꝛbera illata cōtemnere videret. Porcin⁹ aūt aialia in humo fixa manebant. vt q̄tūcūq̄ flagellata velut saxa moueri nō possēt quousq̄ ad Martinū redeūtes vt petm̄ suum qd ignorant in eū fecerūt cōfiterent. ille eis licē tiam dedit ⁊ ḡdu cōcito aimalia ꝓcesserūt. Sexto cū cōfessorib⁹ habuit cōpassionis pietatem valde em̄ pi⁹ fuit erga delinquētes. qz oēs volētes penitere cōpassionis sinu recepit. Cū em̄ se mel diabol⁹ Martinū reprehenderet cur semel lapsos ad pniam recipet? Respondit. Si tuipe o miserabil' ab hoim infestatōne desisteres et te tuoz̄ factorū peniteres ego tibi cōsilius in dño

ieſu xp̃o miſcōiam pollicerer. Septio cū ſancti x̄ginib⁹ habuit auſteritatē. neceſſe eſt em̃ virgines domicas habere abſtinētias. ſicut docz. b. Aug⁹. in li. ad ſacras x̄gines. Bñica inq̄t x̄go extinguendum libidis flāmas ieiunijs ⁊ abſtinentijs deberet operam dare ſi cupit laq̃os diaboli inſidiantis euadē ⁊ ad pmiſſa x̄ginitati p̄mia puenire. Sic beatus Martinus vt teneraz x̄ginitatem corpus ſuū ieiunijs ⁊ ceteri auſteritatibus afflixit. Refert Seuerus in epl̄a ad eusebiū. cū Martinus in quandā villam ſue dioceſi veniſſet. lectumq̄ ſibi plurimo ſtramie clerici p̄parauſſent. ille ibi requieſcens inſuetā molliciem phorreſcit. ipe em̃ in nuda humo vno tā tum cilicio ſupiecto cubare conſueuerat. quare pmotus iniuria ſurgens ſtramentū omne ꝓiecit ⁊ ſe ſup nudā humum collocauit. Circa mediam x̄o noctem tota illa pallea igne accendit. ⁊ martinus excitatus dū extre temptaret ⁊ nequiret ab igne capi ⁊ eius iaz veſtimēta vrerē tur. Crucis igit emittens ſignaculum in medio ignis intactus pmanſit. ⁊ flāmas ſenſit rozātes q̄s p̄us expertus fuit vrentes. Monachi ḡ excitati cōcurrūt ⁊ Martinū quē iam ꝓſumptuz putabāt. de medio flammarū illeſuz deduxer̄t. Et qz. b. Martin⁹ cū oībus ſanctis ſimilitudinem habuit. idcirco omis celeſtis exercit⁹ i ſuo deceſſu ad ip̄m venit ⁊ gl̄oſe in celū vſq̄ pduxerunt. Ibi em̃ fuerūt angeli patriarche ⁊ pp̄he. Fm qd̄ canens teſtat eccl̄a. O beatū virū i cui⁹ tranſitu ſanctozū cauit numer⁹ angelozū. Exultet chozus oim̃q̄ celeſtiū x̄tutū occurrit pſallētium exercit⁹. ⁊ hoc pbat. Legit em̃ q̄ .b. Seuerinus Colonien. eps cū dñica die ſacra loca poſt matutinas circūiret q̄ hora vir .b. Martinus obijt. audiuit chozū canentiū in ſblimi. vocanſq̄ archidiaconū interrogauit eū ſi aliquid audiret? ⁊ cū ille diceret q̄ nichil. monuit eum epūs vt diligent auſcultaret. archidiaconus cepit collum ſurſum extendē ⁊ aures erigere. nec ⁊ tūc audire potuit. Tunc pſtrati ambo i terrā dñm| depcabāt. vt hec eū diuina pietas pmitteret audire. erect⁹ aūt ſurſuz interrogauit eps q̄d audis? Voces inq̄t pſallentium tāq̄ in celo audio. ſed q̄d ſit .p̄ſus ignoro. Cui ille. Ego tibi q̄d ſit narrabo. Dñs me⁹ Martin⁹ eps migr̄auit ex hoc mūdo ⁊ nūc eū angelozū exercitus et ſanctozū canendo deferūt in excelſis. Et q̄uis oīes angeli ⁊ electi ad ei⁹ tranſitū venerūt. tamen dracones infernales ad ip̄m accedere non potuerūt ⁊ in morte retinere voluerūt. ſed cum nihil ſuū in eo inueniſſent cōfuſe receſſerūt. ſed electi ip̄m cū gl̄a in celū deduxerūt. vbi nūc cū angel̄ gaudet. exultat cū p̄fiarchis. ibi iubilat cū apoſtol̄. plaudet cū martyrib⁹. intonat cū cōfeſſozib⁹. decantatq̄ canticū nouū cū mundiſſimis x̄ginibus. Ip̄mq̄ q̄dem debem⁹ honorare ⁊ venerari ⁊ diligere ꝓpter bñficiozū multiplicitatem q̄ ab ip̄o recepim⁹ vniuſi. aliqui em̃ recipiūt bñficia tpalia. qz ſepi⁹ pauperibus adhuc ſubuenit. Alij bñficia corpalia. qz mlt̄os infirmos ſanat. qz legit q̄ poſt mortez eius. xliij. anno cū ſanctus Perpetu⁹ eius eccl̄am ampliaſſet ⁊ in eā corp⁹ beati Martini trāſferre vellet. fuerūt duo ſocij vnus cec⁹. alter cōtractus. cecus cōtractuz gerebat ⁊ contract⁹ ceco viam mōſtrabat. Sicq̄ mendicantes mlt̄a pecuniaz acq̄rebant. audientes aūt q̄ corp⁹. b. Martini ſanabat infirmos. Cū in tranſlatōe corp⁹ ex eccleſiā ꝓceſſionaliter ducere. fugerūt ne fortitā curarent. nolebant em̃ ſanitatē ?ſeq̄ ne deperiret materia queſt⁹ ſui. qua ꝓpter ſe ad aliū vicum tranſferebāt q̄ quē corp⁹ neq̄q̄ duci putabant. Cū em̃ fugerent ex imp̄rouiſo eius corpi obuiauerūt. ⁊ qz deus mlt̄a bona p̄ſtat inuitis. ambo cōtra eoz̄ voluntatē cōtinuo ſunt curati licet de hoc plurimuz triſtarent. Alij recipiunt ab ip̄o officia ſpūalia. qz multos peccatores ad ſe cōuertit. Alij aūt bñficia eterna vt illi qui deuote ſibi fuiunt q̄bus impetrat gaudia celozū. Ad que nos pducat ihs xp̃s marie filius in ſecula benedictus.

De ſancta Katherina. Sermo p̄mus.

Regnum tuum regnū oim̃ ſeculozū. Ita ſcribit p̄s. cxliij Reges terre cōſueuerunt h̄re fortia regna de q̄bus ſuos ꝓpellūt inimicos. ⁊ q̄uis fortia ſint ⁊ bñ munita. interdū tñ p hoſtes debellant ⁊ lucrant. ⁊ ſi nō vi tunc cū cautela. Et ꝫ figuratuz eſt Dañ. v. de rege Balthaſar q̄ habuit regnū regnū babylonie cui⁹ metropol̄ fuit babylō ciuitas. de qua dicit Hiero. ſup Eſa. xiij. q̄ eius muri ſedecim milia paſſuū erāt ab angulo in angulū. ibiq̄ erat turris triū miliū paſſuū i altitudine. hui⁹ materia fuerūt lateres cocti ex bitumine indiſſolubili. q̄ nec igne nec aq̄ ?ſumi vel diſſolui potuit. ⁊ licet tam fortit fuiſſet munita eſt tñ p Citū ⁊ Dariū reges pſaruz capta ⁊ deſtructa. qz vſi ſunt tali cautela. qz Cir⁹ miſit euphratē fluuiū lōge a ciuitate p plures riuos. ⁊ alueū q̄ fluebat p ciuitatē fecit vadabilē ⁊ p ip̄m igreſſi ſunt hoſtes ſub muro nā alit capi nō potuiſſet cū tanti erat muri amplitudo q̄ ſup eum viginti q̄drige ſil̄ poſſent eſſe. vt dic̄ mgr̄ Pe. i ſcho. hi. Myſtice rex celozū xp̃s ⁊ dñs vniuſe creature ⁊ terre habuit forte regnū beatiſſimaz x̄ginē Katherinā in q̄ p gr̄am ſuā q̄tidie habitabat quēadmodū rex in ſuo reg̃ gl̄oſo. de quo eccl̄a magnam p̄dicat gl̄am. Fm illō p̄s. Gl̄am regni tui dicēt ⁊ potentiā tuā loquent. Ipſa figurata eſt p regnū babylonie. qz babylon interp̄tat cōfuſio. ipa aūt cōfudit hodie maxentiuz regē ⁊ diabolū q̄ nullo mō ipaz expugr̄e potue-

rũt. ita vt de ipa potest dici illud Judith. xiij
Una mulier fecit confusionẽ in domo regis na
buchodonosor. Jpi em̃ nec p vim martyrij nec
p calliditatem blandimẽti ipam capę valuerũt.
ideo p̃dicta ꝟba bñ de ipa dicunt. In quibus
a duobus comendat. Prio ab interna decora-
tõne. ibi. Regnũ. Secũdo ab eterna violatõne
ibi. regnũ oim seculorũ. Circa quod notanduz
Tradunt terrarũ descriptores q terra inhabi-
tabil' varia hz regna q̃ sunt rebus nobilissimis
pulcherrime decorata. Nam arabia fm Jsi. li.
xv. ornat thure t myrrha t cinnamomo. Ibi
nascit fenix vnica mũdi auis t varia gẽmaruz
m'titudo. Africa ornat auro t argẽto t fructi-
bus oliuis. Jndia fulcit fructib⁹ vberrimis. qz
bis in anno fruges nutrit atq; gignit. t in h̃ reg̃
habet auis psitac⁹ t lapides p̃cios. tm̃ p̃ omni-
bus regnis est magis ill' decorata Hibernia q̃ ẽ
regnũ angustũ in europa. Hoc inq̃ regnum est
cãpis vberrimũ. fontib⁹ t flumib⁹ irriguũ. pra
tis t siluis amenũ t gẽmiferũ. ibi gignit lapis
tris q̃ soli oppositꝰ formal in aere celestẽ arcum.
ibi sunt loca in q̃bus cadauera mortuorũ nũq̃
marcescũt. sed pmanẽt sp incorrupta. ibi est in-
sula parua in q̃ hoies nõ moriunt. sed nimio se-
nio affecti vt moriant ex̃ insulam deferunt. ibi
nullus est ꝓpens nec rana nec aranea venenosa
ꝑ tota terra adeo veneno est ꝓria vt terra inde
delata t dispsa sup ꝓpentes eos pimat. Et si in
Hibernia deferant stati moriunt. Mystice p
terrã illã intelligit illa terra bñdicta t amena t
delitijs plena quã desiderauit ps̃. dicens. Por-
tio mea dñe sit in terra viuẽtiuz. Hec inq̃ terra
gl'osa multa hz ꝟginea regna. in q̃bus rex xps
t spõsus in ill'tanq̃ mũdissimis habitare dele-
ctat. qz dicit Rich. de san. vic. ab eterno valde
familiaris existit. t amicus felicissime ꝟginita-
tis. ipe candor t speculũ puritatis t castitatis.
Nam p reg̃ hic sacras ꝟgines intelligo. quib⁹
ratio quasi rex t aima q̃si regina suũ ꝓpm. s. co-
gitatõnes t opatões bñ rexerũt t quo ad deuz
direxerũt. Hec speciosissima regna sunt pulcer
rime decorata auro deuote oratõis. thure hũili
tatis. mirrha continentie t castitatis. cinnamo
mo tempantie t charitat. qz cinnamomũ ẽ sic-
cum t calidũ significãs siccitatẽ in carne. p tem
perantiã t feruorẽ charitatis in aia. in eis fuit
fenix vnica auis xps. Jpe fuerũt decorate au-
ro pietatis. Sed tm̃ p̃ oĩbus sanct' ꝟginibus de-
centissime ornata est. b. Katherina ꝟgo. ipa q̃-
dem p regnũ Hibernie est designata. Recte em̃ si
cut hibernia est spacio terrarũ angustior. ꝑ situ
fecũdior. Sic ipa fuit angusta p verã hũilitatẽ
ideo interp̃tat q̃si vniuersal' ruina. qz oẽ edifi-
cium diaboli in ea ruit. Nam ruit edificiũ sup-
bie p hũilitatẽ quã habuit. carnal' ꝯcupia p ꝟgi-
nitatẽ quã confuauit Cupiditas mũdana in
eo q mũdana despexit. t sic vtiq; fecunda fuit
in diuina gra. qz dicit Auicẽ. in lib. de q̃tuor di
luuijs. in vallibus t solitudinibus aq̃ pfundis
diluuijs accidũt vt frequent. t ponit cõmenta
torũ ratõez. qz ob concauitatẽ sui t porositatem
valles defte seu solitudines de nubibus violẽ-
ter ad se ptrahũt ipas aq̃s. Sic in vallib⁹ hũili
tatis in q̃bus fuit. b. Katherina inundatio ꝓti-
git celestis gre t diuie. Teste aug'. q̃ ait. Sicut
aq̃ confluit ad valles. sic gra spũssancti ad hũi-
les q̃ fecundat eorũ mẽtes. Jn h̃ nobilissimo re
gno. b. Katherina est campus vberrim⁹. s. co⁹
mundissimũ in quo creuerũt oia genera frumẽ
torũ. pduxit nãq; triticũ pure fidei t credulita
tis t nõ loliũ infidelitatis. qz canit de ea. Spe-
cie corpis decora nimis emicuit sed fide supno
sponso placuit. Attulit hordeũ spei t austerita
tis. qz p spem quã a deo habuit valde austera i
corpis mortificatõe fuit. vt dicere possit illõ. s.
Chor'. ix. Castigo corp⁹ meũ. t in suitutẽ redi
go. ptulit etiã siliginẽ pfecte charitatis. iõ ppt
has ꝟtutes canit de ipa. O mater nra ter sãcta
q̃terq; beata. Ter sancta. s. ppter fidẽ spez t ca
ritatem. q̃terq; beata. ppter quatuor virtutes
cardinales. ad hunc campũ bñdictũ nos sedu-
le confugere oportet. qz dicit Pli. in spe. natu.
Tpe pestilentie charistie hoim m'te aues rega-
les. puta vultures conueniũt intra campũ. cuiꝰ
ratõẽ inxta platearij. qz aues naturali quodã
instinctu in regionib⁹ q̃s pestilencticas t corru/
ptas sentiũt cadauera mox inq̃rũt. t h̃ fm are
sto. in apparitõe comete maxie solz euenire Jta
nos in tpe tribulatõis refugiũ habeam⁹ ad bea
tam ꝟginem Katherinã q̃ in oĩbus necessitati-
bus nris celica adiutrix est. Refert venerabilis
eps Apiarij q̃dam in holandrie ptibus reli-
quie. b. Katherine in quodã hospitali celebres
habent. q̃s nuncij hospitalis ad diuꝛsas mũi par-
tes t eccl'as ꝓferebant. accidit aũt q̃dam tpe ab
incarnatõne dñi. M. cc. v. anno. vt isti nuncij
in via essent t fluxũ maris obuiũ venire viderũt
t a fluxu effugere nõ poterãt. tunc vn⁹ cõfiden-
tia plenus cũ capsa vbi reliq̃e erãt fecit circulũ
in arena. t flexis genibus t lachrymis intra ce-
lum adiutoriũ vocauit sancte Katherine. mira
res. veniẽs fluxus circulũ circũit eleuauit se ma
re vt spumas intonuit ad cubitos ascendendo
xl. in circulũ aũt factũ gutta aq̃ nõ intrauit. vi-
ri autẽ nouẽ q̃ interi⁹ erãt expectauerunt q̃sq;
mare recurreret ad suũ cursuz. t tũc exeũtes p
totã terrã inauditũ miraculũ diuulgauerũt Jn
isto reg̃ sunt fontes irrigui gra. Refert Pli. i
spe. na. Quanto aliq̃s fons magis exhauritꝰ tãto
magis dulcior fieri approbat. Cuiꝰ rõ ẽ fm Cõ-
stan. qz q̃to aqua recenti⁹ ex terre viscerib⁹ erũ
pit tãto magis dulcescit. Cũ aũt fons hausti⁹ se
dule fuerit aq̃ recens t imputrefacta succedit.

Ita in ꝓposito quanto magis gratia Katherine ex suo purissimo corde euacuata exhaustaq; fuerit tanto cuilibet suauior apparebit. ita vt dicere possit illud Can. vj. Pulchra es amica mea suauis ⁊ decora. Ad hunc fontē sue gr̃e sedule cōfluere debem⁹ vt nosmetipos renouemus et sanemus. Recte sicut facit aq̃la. sicut dic̃ aug⁹. sup ps̄. ⁊ Pli. in spe. na. cū in senectute patitur caliginē in oculꝫ ⁊ gr̃edinem in pennis. ita a natura instruic̃ vt fontē aq̃ scaturientē q̃rat. quo i uento ascendit in aera q̃tum pōt donec ex calore aeris volatus stomach⁹ incalescit. ⁊ sic ex calore por⁹ aptis ruit in fontē ⁊ resumit vires Si q̃s est inter nos cui⁹ oculi mentales nō caligauerint ex peccato? certe nullus. sed pōt dici de q̃libet illud Gen̄. xxvij. Senuit Ysaac ⁊ caligauerunt oculi ei⁹. Isaac interp̃tat risus ⁊ significat peccatorē qui dignus est derisione. ſm illud p̃ uerb. j. Ego q̃q in interitu vr̄o ridebo. sed quilibet nostrū dicere pōt cum ps̄. Iniquitates mee supgresse sunt caput meū. Et q⁹ est fons. fugiamus p̃ desideriū ad beatissimā v̄ginem Katherinā apud quā est fons vite. ⁊ in illo immergamur. ⁊ sic renouabimur. vt q̃libet nr̄m dicat illud ps̄. Renouabic̃ vt aq̃le iuuentus tua. Per aquā hui⁹ sanctissimi fontis loti sunt q̃nquagita doctissimi oratores. porphyri⁹ cū suis militibus ⁊ regina. ideo canic̃ nūc de ipis. Sanctoꝝ velut aq̃le iuuētus renouaf ⁊ florent vt lilia in cōspectu dn̄i. In hac amenissima puella velut fructuoso regno compan̄ delitiosa ⁊ amena q̃ ornāt vt rose benignitatis ⁊ viole hūilitatis. ad hec p̃rata transeam⁹. q⁹ dicit Prou. xxvij. Apta sunt p̃rata ⁊ apparēt herbe virentes. Sed q̃d ibi agemus? certe colligem⁹ rosas benignitatis ⁊ māsuetudis. q⁹ ſm ps̄. Mansueti hereditabūt terrā ⁊ delectabunf in m̄titudie pacis Colligamus lilia puritatis. vbi em̄ puritas (vt ait plato in phedrone) ibi ⁊ ipa vera diuitas. atq; ea q̃ diuinitatis fuerint adesse ꝓbanf. Colligamus rutā castitatis. q⁹ ſm Biony. de cele. hie. in pfecta mentis ⁊ corpis castitate nūq; aliq̃s placuit oculꝫ diuinitatis excelse Colligam⁹ igit violas hūilitatis. q⁹ vt ait Ricb. de san. victo. Hūilitas hoiem deo recōciliat. oratōꝝ in celum leuat. hostes pacificat. hoies in p̃nti vita ⁊ i futura erigit ⁊ exaltat. In ipa. b. Katherina fuit silua vberria v̄tutū arboꝝ plena. ibi ē cedrus cōtēplatiue vite. oliua misc̃die. palma victorie. cyp̃ssus bone fame. Ad hanc siluā p̃gam⁹ ibiq; ramos v̄tutū frangam⁹. Frangam⁹ igit ramos cedri ꝯtēplatōis. q⁹ dicit Plate. in lugur. Bulcem q̃dem gerūt memoriā gaudioꝝ q̃ ꝯtēplantur gaudia beatoiū. Frāgam⁹ ramos oliue miseratōis que necessaria valde est ad salutē. Q⁹ vt ait Damas. ꝺ errores grecoꝝ lib. viij. Indignus est misc̃dia ⁊ clemētia diuina q̃ nō anxiaf Frangam⁹ etiā ramos palme victorie. q⁹ sicut beata Katherina vicit hostes suos mōm carnē ⁊ diabolū. ita ⁊ nos faciam⁹. Quia ꝺr Apoc̄. ij Qui vicerit nō ledic̃ morte scḋa. ⁊ ibidem. iij. Qui vicerit dabo ei sedere mecū. sedere in thro no meo. Frangam⁹ deniq; ramos cip̃ssi bōe fame. q⁹ melius est nomē bonū. i. fama bōa q̃ diuitie m̄te. Prou. xxij. Illud regale regnuz beata Katherina m̄tas in se gēmas v̄tuosas pduxit. ita vt de ipa canic̃. Virgo sancta Katherina grecie gēma Protulit em̄ gemmā q̃ dicit crystallus. que inq̃ ſm Isi. li. xvj. est clara pura ⁊ p̃spicua lumis receptiua. ⁊ significat claritatez sanctorū angelorū quā in se habuit Katherina q⁹ thesaurū v̄ginalis puritatis excellenti⁹ angelis custodiuit. Nam angeli puritatem h̄nt a natura. beatissima aūt Katherina a volūtate libera. Ideo dicit Amb. in li. de v̄ginitate. Supergredic̃ v̄ginitas conditōꝝ hūane nature. maior est v̄ginitas hoim q̃ angelorū. hoies em̄ in carne viuūt. angeli aūt sine carne triūphāt. Protulit beata Katherina gemmā adamantē q̃ secretum reuelat. Dicit Bioni. Adamas si ponic̃ a marito sub capite mulieris. poterit scire si casta v⁹ adultera sit. Si em̄ casta fuerit vx̄or viz̄ amplectic̃ dormiendo. si aūt adultera ab eo resilit ⁊ ꝺ lecto cito cadit Iste lapis significat cognitōnem sanctorū pphetarū q̃ fuit in. b. Katherina q⁹ tā q̃ pphetissa regine vx̄ori Maxentij p̃dixit q⁹ corona martyrij esset coronāda. ⁊ ad deū ita transmigrāda. ideo de ipa potest dici illud Esa. xlix. Prophetā in gentib⁹ dedi te. sup quibus dicit cp̃us Maxim⁹ in ſmōe. Tali pphetandi p̃sagiū ⁊ fiduciaz p̃dicandi attribui. p te pphete officia ⁊ mee dispensatōis ad illos p̃ferre cōstitui. Ipa q̃dem carbunculū p̃duxit. ſm q̃ canic̃. Aue gēma claritatis ad instar carbūculi. gēma illa ſm naturales lucet in nocte ⁊ in tenebris. ⁊ p̃ oibus gēmis p̃ciosissima. ⁊ significat fidem electorū ap̄lox. q̃ ⁊ pfecta fuit in beata Katherina. q⁹ fides sua luxit in tenebr⁹ infidelium. adeo vt m̄tos infideles luce pfectissime fidei vere illustraret. ita vt de ipa dicaf illꝺ Esa. xlix. Dedi te in lucē gētiū. ⁊ h̄ fides inter omēs v̄tutes fuit in ea p̃ciosissima. q⁹ ſm apostolum Heb. xj. Sine fide impossibile est placere deo. Hec nobil⁹ v̄go genuit in se gemmā nomie albescon. q̃ ſm Soli. i li. de mira. mūdi. est ferrei colozis. ⁊ cū semel accēsa fuerit extingui non pōt. sed cōtinue manet ardēs. ⁊ significat cōstantiā martyrū quā habuit ista v̄go p̃ciosa q̃ ardent⁹ ⁊ constanf martyriū sitiuit. ſm illud quod canic̃ Martyriū sitiens libamia cesaris horrēs. et h̄ constantia nō potuit ab ipa p̃ passiōes neq; minas exterminari. q⁹ fuit sibi imp̄essa p̃ sponsuz suū x̄pm q̃ eaz ꝯfortans ait. Constans esto filia ego tecum sum nil paueas. Genuit insup gem-

mam magnetē.b. Katherina. Hec gēma scōm
diasco.hz ꝟtutem gratificatiuā ⁊ reconciliatō-
B nis.qz recōciliat maritos vxorib⁹.Habet etiaz
ꝟtutem gratificatiuā.qz auget gr̄am ⁊ pulchri-
tudinem.⁊ significat abstinentiā confessorum.
que.be. Katherina habuit.qz duodecim dieb⁹
sine cibo ⁊ potu a tyranno in carcere est dimissa
⁊ hec ꝟtus ip̄am cum xp̄o recōciliauit et socia-
uit.qz ei in carcere apparuit ⁊ dulcit̄ ꝓfortauit.
gr̄am ei auxit ⁊ pulchritudinē ꝑditā ei redona
uit.nec mirū.qz dicit Eusebi⁹ in ꝟmōe. Absti-
nentia deū omnipotentē allicit. ad suscipiēduz
rorem celestis gratie abilem efficit. vitia abūcit
draconesq; expellit. Ꝓduxit etiā hoc benedi
ctum regnū saphyrū q̄ gemma est amatrix casti
tatis. ⁊ ne affectus ei⁹ p̄ im mundiciā portātis
impediat̄.oportet portantē caste viuere vt di-
cunt oēs naturales. vñ ꝟsus. Si quis gestat eā
castissim⁹ esse nitet̄.⁊ significat castitatez virgi
num quā habuit ꝟgo .b. Katherina q̄ in duo-
bus signis est ostensa. Primū. qz in decollatōe
sua lac p̄ sanguine manauit in signū nitoris ca-
stitatis singularit̄ p̄ exclusiōe omis carnal̄ con
cupiscētie q̄ est ex sanguie. Secundū q; corpus
sanctissimū angelicis manib⁹ voluit sepeliri. in
signū q; indignum esset illud corp⁹ hūanis ma-
nibus contrectari qđ ab oi contactu hūane con
tagionis fuit alienū. Jn.b. Katherina tanq̄ in
mūdissimo regno nullus fuit ꝟpens deceptōis
nulla rana cupiditatis nec aliqđ venenū iniqui
tatis.sic q; potuit dicere illud Prou̇.xx. Mūdum est cor meū purus sum a peccato. Ad h̄ re
gnum gl̄osum oēs debemus ꝓperare.quia pru
dens negociator diligent̄ inquirit vbi sunt illa
regna in q̄bus inueniūt̄ mlta necessaria ad sua
mercimonia. Si q̄s voluerit visitare aliqđ re-
gnum vt regnū vngarie.francie.polonie.inter
rogat vtiq; an ibi sint campi vberes fonteśq; sa
lubres. vt mediantib⁹ fructib⁹ se possit in vita
sustentare ibidem ⁊ in sanitate cōꝟuare. Si au-
tem in aliquo regno esset tale p̄rogatiuū vt ho-
mines in eo non morerent̄. estimo q; oēs homes
ad illud regnū ambularēt. cū ꝟm venerabilem
Boe.li.iij.psa.xj. Mē aial vitam tueri deside-
rat mortem q; pniciosam deuitat. Jn p̄senti q̄-
dem vita positi sumus peccatores. ⁊ venale qđ
habet̄ ꝟm Aug⁹.est regnū celeste. Jō ꝓperem⁹
aut transeam⁹ ad beatā ꝟginem Katherinam
qz in ea inuenim⁹ cristallū puritatis. carbuncu
lum fidei. ⁊ sic de alijs. Quib⁹ habitis habita-
bimus in cel̄.ꝟm illud Mat.v. Beati mundo
E corde.qm̄ ip̄i deū videbūt. Jn eo omne genus
frumentorū inuenit̄ triticū fidei. hordeum spei
siligo dilectōnis.q̄bus anima nr̄a sustentat̄ et
sana conꝟuat̄.Et p̄ oibus alijs dedit de⁹ ei tale
p̄uilegiū q; q̄cūq; in ea p̄ deuotōez habitat.nec
morte turpissima tpali nec eterna periet. ꝟ vitā
eternā habeat.qđ ꝓbat Peranensis in lib̄. ge-
storum nobiliū. Quidā antistes mediolanēsis
Sabinus noie post dei genitricē beatā Kathe-
rinam deuotōne habuit.qz hanc ab infantia in
sponsam elegerat ⁊ ceteris ꝟginibus p̄ferebat
hic cum vltra mare nauigaret cū abbate Theo
dorico de mōte cassino ⁊ duob⁹ capellanis sex
militibus ⁊ famul̄tredecim.⁊ sepulchrū dñi vi
sitassent montē synai adierūt ad tumulū sancte
Katherie. Et ecce dux turcorū ferox hostil̄ chri
stianorū a soldano rediēs cum mlt̄is armat̄ epi
scopum in mōtis pede obuiū habuit cui⁹ comi-
tiuam mox vt vidit atrocit̄ pemit dicēs. Sicut
feci capitib⁹ sic⁊ mēbris faciam.p̄sul ⁊ abbas h̄
videntes ducem rogauerūt dicētes. Liceat no
bis montē ascendere ⁊ p̄us tumbā gl̄ose ꝟginis
Katherine visitare ⁊ videre.deinde q̄d tibi pla
cuerit sustinebim⁹ libenter. Et ille inq̄t. Necesse
est vt ista vice mea ⁊ nō vr̄a voluntas impleat̄
⁊ p̄cepit cōfestim vt lingua ocul̄ auribus mani
bus narib⁹ ⁊ pedib⁹ p̄uarent̄.⁊ jussit vt mēbra
igne cremarent̄.⁊ vt sic semiuiui in montem ve
herent̄ dicēs. Videbo q̄d valet sepulcri hui⁹
visitatio.⁊ adiecit cū vob⁹ mēbra renascent̄ qđ
impossibile est.fidei vr̄e adherebo.Cūq; illi ad
tumbā venissent abbas expirauit. Epūs aūt si-
cut potuit p̄ces fudit. Et ecce circa noctis me
dium mōs totus cōtremuit.tantusq; pauor du
cem inuasit vt inde fugere vellēt nec potuerūt.
Deinde p̄ triū horarū spaciū tanta lumis radi-
antia ibi splenduit.vt nō solū ibi vicini sed etiā
saraceni in remotis locis p̄stituti hora eadē vigi
lantes diem clarū crediderūt fore factū.⁊ synai
montē in solem conuersum estimabāt. Interea
beata Katherina de tumulo p̄cessit ⁊ triste ca-
put amatoris sui tactu blādo p̄mulcēs p̄mo ocu
los.aures.nasum ⁊ cetera mēbra pungēs p̄stie
restituit sanitati. Ille autem gl̄osam ꝟginē cer
nens.⁊ pulchritudinem eius ferre nō potēs ad
pedes ei⁹ cecidit. At illa p̄cipiente duo pulchri
iuuenes q̄ iuxta eā stabant eū de terra leuauerūt
Cui Katherina ait. Scire debes mi chare q; a-
mator me⁹ sponsus xp̄s ih̄s hic ⁊ in futuro te ⁊
oēs honorātes me ꝓpter me parat⁹ est honora
re. Et qz p̄didisti ꝓpter me linguā tuā solum in
ꝓprio idiomate expeditā. ecce accōmodaui ti-
bi linguā meā in greco⁊ latio pitissimā. ⁊ ani-
mas omis familie tue in sinū abrae noueris esse
receptas. Facto igit̄ die cū missarū solēnia cele
braueris lecto euāgelio.singula mēbra abbatis
oleo qđ sudat de tumulo meo pungas sic susci-
tabit̄.⁊ añq̄ diuinū officiū cōpleas ad statum
p̄stinū reformabit̄. His dict⁹ ꝟgo sancta kathe
rina dexterā pontificis apprehendens dās ei an
nulum p̄ciosissimū ⁊ chartulā aureis lr̄is exara
tam disparuit.sed maxia odoris fragrantia ibi
remānsit.Chartula autē tres lineas ꝟborum ha-

bebat. Prima. sabine hec ꝟba sint inter me ⁊ te signa dilectõnis ꝑpetue Secũda. fecit tibi meritũ ingẽs dolor faciat tibi gaudiũ ingẽs amor Tertia. ducem baptizab. sanus ad ꝓpa remeabis. sicq; decennio completo eris laudabl'r mecum in celi palatio. Ille aũt immẽsas gr̃as deo reddidit. Facto igit̃ mane dux montem ascendit. ⁊ cum epũm ad altare ꝓcedentem vidit et loquentem audiuit. ⁊ cum omia mẽbra integraliter respiceret obstupuit. Tunc lecto euãgelio p̃sente duce. abbatis mẽbra episcopus q̃ in medio erat positus punxit p ordinem. ⁊ ecce omibus videntibus viuus apparuit. sicq; membris paulatim renascentib⁹ anteq; diuinũ officiũ cõpleuit ꝑfecte est sanatus. Uiso miraculo dux lachrymis ꝑfunditur. corde compungit̃. fidẽ amplectit̃. ⁊ cuz multis nobilibus ꝑfecte credentibus ab epo est baptizatus. Hic cũ heredib⁹ careret. seculo abrenũciauit. terrã suã vendidit et bonam portiõnem fratribus in monte sinai degentibus dedit. ⁊ Romã cum episcopo ⁊ abbate ⁊ multis alijs causa deuotõis venit. m'ra auri pondera secum deferens tribuit pauperibus Demũ ad consiliũ abbatis ⁊ sancti Sabini monasteriũ ꝟginum quod dicit̃ aula dei in honore sancte Katherine fundauit. quod ⁊ multis possessionib⁹ dotauit ⁊ diuitijs ampliauit Postremo idem dux in mõte cassino monachalem suscepit habitũ. ibiq; ꝟpo regi sueq; matri ⁊ beate Katherine q̃diu vixit deuote seruiuit Sãctus ꝟo Sabin⁹ post decenniũ cuz ad extremã horã venisset. dignum deo spũm exalauit. sic ꝙ lingua eius minime appareret. nulli dubiuz q̃n beata Katherina eam tulit. que suo domio deuote eam cõmendauit. In huius gl'osi miraculi memoriã annulus ⁊ carthula apõ Melodianum vsq; hodie ꝙantur. Quo q̃dẽ anulo beata Katherina virgo dignet nos signare. vt pticipes efficiamur regni celestis. qõ nullus p̃stare habet nisi pater ⁊ filius vna cum sua genitrice ⁊ spũssanctus q̃ est idez cum patre bñdictus in secula seculorum Amen.

Mellifluos fructus frondosis lector in hortis
Inuenies. nardũ. balsama cũq; croco.
Sepe etiam succos hortus desudat amaros
Et salices lentas fert simul ⁊ tribulum.
Sic varios fructus noster: tibi candide lector
Dat liber. en q̃q̃d ꝙpis emptor habes.
Hortulus oblectat speciosas sepe puellas.
Redditur ⁊ ꝓ eum qui perit ante viror.
Hortul⁹ iste ferax herbas (mihi crede) salubres
Cultori defert. ac medicamen olus.
Languoresq; graues aie demũt tibi flores
Illius. hi tribuũt gaudia multa tibi.
Hortulus iste q̃dem de cuius gramine pascit
Se regina Saba. spõsaq; sancta dei.
Plurima q̃d referã dictu memorabile. si quid
Precepere patres. hortulus iste dabit.
At libri nomen lector si forte requiris.
Regine Meffreth hortulus ip̃e. Uale.

Quanq; autem retroactis tempibus huiuscemodi sermones Meffreth videlicet: impssoria arte sint multiplicati. Nouissime tamẽ ampliore acuratioreq; varijs in punctis emendatione. iterũ in inclyta Basilienslum vrbe. ꝑ Nicolaũ Kesler. qui ob honorez laudemq; omnipotentis dei. immaculate quoq; ꝟginis Marie. ac sancte fidei catholice edificatõz: impẽsis ꝓprijs (crede michi) non pepcit. his limpidissimis caracteribus sunt impressi. Anno salutis post Millesimũ q̃terq; centesimũ octuagesimooctauo. Die xo vicesimaq̃rta Mai.

ł 5

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DUSSELDORF

Tabula

Abstinentia q̃z vtilis sit corpori ⁊ anime. sermõe 70.B.
Abstinẽtie iterũ vtilitas.75.E.
Abstinentia quid faciat.123.B.
Adamantis magna ỹtus.67.E.
Adulteriũ q̃ malum sit.93.G.
Agatha ỹgo angelis compar.35.B.
Agnes ỹgo compatur lilio.29.C.30.B.
Alabastri ꝓpetas.86.A.
Albescon lapis sol igne accensus nũq̃ extingui pot.58.C.et.72.E.
Alexandri magni astutia.9.C. Idem ad celuz voluit volare.et quõ.17.A.
Allexius compar isopo ⁊ thuri. ⁊ ei⁹ sanctitas multũ cõmendat.70.B.C.E.
Aloe lignũ vbi reperitur ⁊ ỹtus eius.53.E.
Amoris diuini natura.83.B.
Amatores mundi quomõ collaudãt suas amatrices.29.B.
Amans lasciuo amore.odit se reprehendentez 91.A.
Amatores p̃ciosis rebus compãt suas amatrices.92.b.
Andreas cõmendat ⁊ est timẽdus.1.A.B.D
Angeli mltas ꝓpetates habẽt.35.B.C.
Angelus gabriel q̃ reuerent salutauit ỹginem Mariam.46.I.
Angeli assimilantur stellis.106.A.
Angeli instar militũ fuiũt regi celesti.107.B.
Angeli fuiunt nob in q̃nq̃.107.B.
Angeli intercedũt p nob exemplũ.107.E.
Angeli oratões nr̃as deo offerunt.107.F.
Aima hois q̃ p̃ciosa sit in cõspectu dei.72.C.
Aie hoim columbis assimilant.107.G.
Aie in purgatorio flent ꝓpter ãtuor.120.A B
Anima negligẽs hic penitere q̃tũ in purgatorio penitebit.120.B.
Animab⁹ in purgatorio subuenire debemus septem suffragijs.ibidem.B.
Animab⁹ defunctorũ succurrere debem⁹ ꝓpt q̃nq̃.110.B.
Anime in purgatorio vindictã petent p se non orantibus.110.C.
Anime in purgatorio vtrũ puniunt per demones.112.F.
Anima auicule assimilat.111.B.
Anime dignitas patet ex multis.111.E.
Animaliũ natura diuersa.74.B.
Aialia in vere coniungunt ⁊ q̃re.10.A.
Aper est multũ ferus venatorib⁹.93.A.
Apostoli compant columbis.2.C.
Apl̃oz diuisio p vniuersam terrã.68.C.
Apostoli dicunt p̃ncipes mũdi.68.B.
Apostolorũ electio figurat.69.A.
Apli sunt electi a xp̃o mltiplici de cã.69.B.
Apostoli cel ⁊ colũbis compant ibidem.B.
Apolonia ỹgo compar cedro.38.C.
Apum rex ⁊ natura eius.3.A.39.A.et.40.E.
Apibus assimilantur ỹgines ratõne castitatis. 67.B.
Apum natura.11.A.B.56.F.89.A.121.A.
Aqua significat martyriũ.2.F.
Aquile natura.6.A.8.A.21.A.B.C.D.et. 24.A.et.25.I.et.75.B.et.88.A.
Arbores vbi debeant plantari.2.E.
Arbor sterilis transplantata fit fertilis.2.A
Arborum ꝓpetas.74.A.
Arguens criminosos incurrit odiũ.92.C.
Arthemesie natura.5.B.
Articulos fidei tenent laici scire.13.F.
Articulos fidei apostoli cõposuerũt.69.E.
Aues aliq̃ diligunt lucẽ alique odiũt.18.B.
Augustin⁹ excellit oẽs doctores eccl̃e.90.B.
Augustinus soli compar.ceteri autẽ doctores stellis.90.B.
Augustin⁹ q̃busdam romipetis apparuit ⁊ eos sanauit.90.F.
Augustin⁹ disputauit a cedro vsq̃ ad isopum. ⁊ q̃d hoc sit.91.G.
Aurora consurgens multa bona operatur.97 B.C.
Aurũ inspicientẽ se letificat.87.C.⁊ eius ꝓpetas.48.A.103.A.

Babylõ cuiusmodi muros habuerit.123.A.
Balsamus vbi crescit ⁊ a q̃bus custodit.63.A
Barbara cõmendatur multipliciter.3.et.4.p totum.
Barbare fuire q̃ fructuosum sit.3.B.
Barbara horto compatur in quo xp̃us multa plantauit.3.B.E.F.
Barbara assimilat angelis.5.F.
Bartholomei vita ⁊ q̃uersio siue origo. ⁊ eius feruẽs p̃dicatio.88.B.C.D.et.89.p totum.
Basiliscũ ⁊ p aspidẽ q̃d intelligat.107.b.
Beatorũ gaudiũ q̃ delectabile sit.79.G.
Beatiores sunt credentes in xp̃m q̃ eũ nõ viderunt q̃ qui eum viderũt.13.B.E.
Benedicte herbe natura.64.C.
Beneficia pla habere piculosum est.6.B.
Beneficia septẽ cõfert deus homi.22.G.b
Beneficia a deo nob data iugit memorari debemus.76.B.
Beneficijs grati esse debemus ostendit exemplo.85.A.
Benigni sunt sb benignis planet nati.116.A.
Berillus lapis ⁊ eius natura.59.C.
Boni ⁊ mali hñt angelos custodes sui.106.A
Bona tpalia si pauꝑibus dant nõ minuuntur sed crescunt.82.C.
Bona tpalia spernenda sunt exemplo antiq̃rũ.

ibidem.B.
Calandrius auis cuius sit nature.102.B.
Calix est duplex.74.F.
Cãdele ḡre portanť in festo purificatõis.33.H
Canis natura.42.B.
Canicule impregnate natura.65.B.
Capre natura.73.H.
Carbunculi natura.10.G.et.58.E.
Cardinales quot numero esse debẽt.39.B.
Castoris natura.2.B.
Castrare aialia ꝙ vtile sit.24.B.
Cedrus mlta ẏtutes hz.38.B.99.C.B.
Celebrare vel communicare an quotidie liceat 56.G.
Cena eterna ꝙ delectabil' sit.89.J.
Cerui natura.74.B.66.C.100.G.
Certamẽ legitimũ tria requirit.50.F.
Ceti ẏ cocodrilli pugna.32.A
Cibum naturalem sumere oportet ꝓpter necessitatem.47.E.
Cibum sumẽdo mlta sunt vitãda.ibidẽ.F.G.
Circũcidi voluit dñs octauo die pueros iudeorum.24.A.B.
Circũcidi voluit xp̃s mltiplici de cã.ibidẽ.C.
Circũcisio ḡre fuit cultro lapideo.25.C
Circũcisio spũalis est necessaria.25.B.E.F.ẏ ꝓ totum.
Ciconie natura.25.G.et.71.E.et.112.B.
Cigni natura.17.B.85.G.
Cinctorium quo lumbos p̃cingimus duplex ẽ 91.B.
Cinnamomũ q̃d sit ẏ ei maria similať.94.J.
Columbe ꝓpetas.34.B.60.B.C.B.et.107 G.
Conceptio beate Marie ẏginis ẏ modus eiusdem ꝛm mentem quorũdam sanctorũ ostenditur.9.ꝓ totum.
Conceptõis festũ celebrantib⁹ quis fruct⁹ conferať.ibidem.B.E.ẏc.
Conceptã esse ẏginem sine peccato originali ꝓbatur ꝓ plura.10.B.J.et.97.B.
Conceptõnis puritas omnimoda impugnať. ẏ q̃d tenendũ sit.10.K.L.
Conceptam esse ẏginem in originali probatur 11.B.
Conceptio ẏginis Marie sine peccato origiali complurimis catholicis autoritatibus approbatur.extra in p̃monitõne ante p̃mum sermonem de conceptõne.
Confessores quam beatitudinem meruerint et quam ẏgines.98.F.
Consortia mala fugienda sunt.23.M.
Contentionis inter discipulos christi orte origo.89.B.
Coturnices solent cum accipitribus pugnare. 107.C.
Conuiuia raro fiunt sine peccatis.93.J.
Corpus mulieris dicitur ignis.115.B.
Corona quam vidit Johannes cũ duodecim stellis.19.G.
Cor hominis intoricati comburi non potest. 83.A.
Corvus est animal dolosum.13.B.14.E.
Chrysolitus lapis cuius sit nature.90.A.
Crux xp̃i significať ꝓ arborem quam vidit nabuchodonosor.53.A.
Crux christi hz quatuor ẏtutes.53.B.
Crucis signatio precedit in omni actõne.ibidẽ B.
Crucis christi memoria omnia leuia facit.ibidem.G.
Crucis arbor vnde venerit.ẏ quomõ ĩuenta sit.53.H.
Crux xp̃i palme compať.98.B.
Crux xp̃i exaltata est in celo.in inferno ẏ i mũdo.98.B.
Crux christi cedro compatur ꝓpter duo.99. B.
Dauid figurat xp̃um 36.C.
Defectus est triplex.73.J.
Democritus vt liberius studio vacaret iussit sibi oculos erui.17.H.
Deus duplici motu moueť.26.K.
Deus in templo est adorandus.exemplũ de rege Alexandro.105.C.
Delphines magnam habent dilectõnem ad se 113.B.
Dextra ẏ sinistra q̃d significent.74.C.
Diabolus ꝓ bubonem significať.46.A.
Diabolus capit nos instar aranee.93.E
Diabolus apparuit mulieri in forma episcopi. 109.J.
Diem natalis nostre non debemus celebrare. 93.J.
Discipuli christi tristantur nec audire poterãt quando christus eis de morte sua predicauit. 52.C.
Discordant mali sp.ẏ raro boni.84.C.
Doctorũ scientia a solo deo est.58.B.
Doctores dicunť lumina eccle.62.B.
Domini boni habent bonos famulos.et mali malos.23.J.
Domus spũalis est duplex.ẏ quid quelibz sit. 105.F.
Dñi terreni solẽt hre magnũ famulatũ.117.B
Dorothea ꝓ florem campi significať.36.B.
Dorotheam q̃q clarã reddunt.ipa denq; lilio cõuallium compať.ibidem.B.F.ẏ etiam solsequio ẏ ceteris floribus.37.B.
Dorothea adiutrix ẽ ipam inuocãtib⁹.37.B.

Tabula

Ecclesia significatur p firmamentū vel celum stellatū.62.G.
Ecclesia militans frequent significat p regnuz celozū.4.B.
Ecclesia militans suos habet ⁊ habuit milites. 79.A.
Ecclesia dei debet suari mūda.105.B.
Ecclesia mater spūalis plꝰ dat suis filijs cū carnalis.120.A.
Ebur est frigide nature ⁊ quō pbat .82.A.
Elemosynā libent debemus dare.116.E.
Elephantis natura.7.A.12.E.65.G.et.76.A.59.B.
Elephas quō captiuat .⁊ eius ꝓpetates. 77.L.p totū.et.110.G.
Elisabeth vnde sciuit Mariam esse grauidaz dicens.bñdictus fructus ventris tui.65.G.
Epiphanie festo xp̄s fecit tria miracla.27.B.
Episcopi aut presbyteri officium cū difficile sit. 91.F.
Episcopi habent tria mādata.122.B.
Equi quō cognoscunt sine defectu.14.B.
Ericij natura.100.E.
Erroz turbat intellectum hominis vt nō cognoscat que dei sunt.90.L.
Euangeliū iohannis cōmendat.21.E.
Eucharistie sacramentuz quare institutum sit. 47.A.⁊.56.A.B.
Eucharistie sacramentū quare in vltima cena institutū sit.47.L.
Eucharistie sacramentum sumere omnes monemur.47.B.E.
Eucharistie sacramento an quis possit se indignum iudicare.ibidem.F.G.
Eucharistie sacramentū ab omibus sumēdum est reuerenter.ibidem.H.
Eucharistie sacramentum digne vl indigne sumentes ꝺd ꝓmerent.47 .p totum.
Eucharistia anteq̄ sumat qualis doloz requiratur.ibidem.I.
Eucharistie sacramentū in peccato mortali sumentes grauit peccant.ibidem.K.
Eucharistie sub vtraq̄ specie totus xp̄s continetur.56.L.
Eucharistiam non debent cōmunicare laici sb vtraq̄ specie.56.E.F.
Existentibus in purgatorio subuenire debemꝰ ꝓpter quatuoz.119.B.
Fabianꝰ papa a quī q̄ cōmendat.28.B.
Fama est conseruanda cum summa diligentia 2.B.
Famulatus xp̄i dinumerari non pōt.73.L.
Farisei capre assimilant.73.H.
Febres quō caueant.47.A.
Femine quare tardius formant in vtero q̄ masculi.33.L.
Feniculi natura.5.L.
Fenicis auis natura.13.A.64.B.
Fides an sit de visis.13.L.B.
Fideles primitiue ecclesie q̄ deuote vixerunt. 56.G.
Ficus egyptiaca fertilioz est q̄ nr̄a.87.B.
Filij ingenio ⁊ moribus ornati multū pre alijs a parentibus diligunt.54.A.
Flozes varias habent ꝓpetates.114.B.
Flozes vince fugant serpentes.ibidem.B.
Fontes vel fluuij quō generant.73.B.
Fontes irrigui sedule exhausti recentiozes et dulciozes fiunt.123.L.
Fraudulenti hoies assimilant vulpi.92.A.
Gallus vnde habet ꝙ distinguit hozas noctis ⁊ diei.40.A.
Gallus albus terret leonem.98.E.
Galli carnes crude serpentis demunt venenuz ibidem.F.
Gaudent angeli ⁊ tristantur demones cum bñ opamur.106.B.
Geraticon lapis cuius ꝟtutis sit.42.A.
Georgius martyr in multis commendatur.50 p totum.
Georgius dicit p̄cipuꝰ inter martyres .51.B.
Georgius fuit simil xp̄o in q̄busdam operibus ⁊ ꝟtutibus.ibidem.L.B.E.
Gloria est triplex.79.B.
Gloriari in potētia ⁊ diuitijs in vestitu exteriori q̄ piculosum sit.ibidem.L.B.E.
Gloria interioz seu spūalis in quibus consistit. 79.F.
Gregozius papa cōmendat precipue in humilitate.42.L.
Gregozius inter quatuoz ecclesie doctozes est vltimus.43.L.
Gregozius q̄ inuite assumpsit regimen aiaꝝ ibidem.B.
Grues q̄ ordinate volāt ⁊ eoꝝ ꝓpetas. 41.A.
Habitacula diuersifi cantur ꝟm merita mozientiū.112.E.
Herodes illusus a magis ira tꝰ est.22.K.
Herodes miserabilit obijt.ibidem.M.
Herodes quare vocauit magos occulte ad se. 26.F.
Herodes fuerunt tres.27.L.92.B.
Herode ql ois hierosolyma turbat.27.F.
Herodes maluit pire q̄ correctōi iohānis obedire.93.B.
Herodij auis natura.1.A.
Homo dicit arboz euersa.2.A.46.E.
Homo mltis signis ostendit esse animal māsuetum.59.B.

Homo in statu innocentie multis ꝓrogatiuis donatus fuit. 46. F.
Hominis reparatio. ibidem. H.
Homines incasti animalib⁹ incastis similant. 91. L.
Homo similatur arbori. 105. H.
Homo assimilatur pauoni. 112. A.
Homo vñ format⁹ ⁊ q̄ vilis sit. ibidem. B.
Homines similantur auibus die non volātib⁹ 118. A.
Homo peccator arbori infructuose comparat. 78. B.
Homo ꝙ se cadit in peccatū sed non potest ꝙ se resurgere. ibidem. L.
Homines velociter debent currere viā mādatorum dei. 78. E. F.
Honoris affectus reprehensibilis est in multis 74. B.
Honore nullus est dignus nisi ꝛtuosus. 67. L
Hostrea piscis maris ⁊ eius ꝓpetas. 10. H.
Humilitas triplex. 41. E.
Humilitas vera quō cognoscit. 42. A.
Humiliare quomō nos debemus. 66. L.
Humilitas ꝓfert virginitati. 114. L.
Humilitate angeli boni ꝓstiterunt. 118. L.

Iacobus maior suis

pegrinis subuenit. 74. L. E. et. 75. B.
Ieiunare debent homes feriā sextā ꝓpter mēoriam passionis xp̄i ⁊ de ei⁹ vtilitate. 6. E.
Ieronim⁹ fuit amar⁹ corrector simonie. 108. E
Ieronymi imago fugat demones. 109. E.
Ierosolymite q̄ difficiles fuerunt ad credēdū. 18. G.
Irundinis natura. 55. A. et. 75. A.
Isopus quam habet ꝛtutem. 70. A.
Iohānes baptista compat turturi ꝓpter suam castitatem. 57. B.
Iohannes baptista in se cōtinet ꝛtutes omniū sanctorū. ibidem. L.
Iohannis natiuitas multuz gaudiosa fuit. ibidem. E.
Iohannes ꝓcessit xp̄m sicut lucerna magnum dominū. 58. B.
Iohannes assimilat carbunculo. ibidem. E.
Iohannes compat berillo. 59. L.
Iohānes baptista sup omēs sanctos est honorandus. ibidem. F.
Iohānis exultatio in vtero qualis fuit. 65. H.
Iohānes bap. quanti meriti fuit. 92. et. 93.
Iohānes euangelista multuz fuit dilect⁹ a xp̄o 20. B. L.
Iohānes euangelista an sit vere mortu⁹ et cuz corpe ⁊ anima assumptus. 20. B.
Iohēs euāgelista similat aquile. 21. L.
Iohanni euāgeliste xp̄s pl̄es ꝓrogatiuas ostēdit. 54. L.
Iosue figurā xp̄i tenet in mlt̄is. 68. A.
Ioseph q̄ gl̄osus fuerit. 39. B. L.
Iudicij extremi q̄dam designatio. 4. E.
Iusticia in duobus cōsistit. 104. E.
Infirmi sunt triplices. 102. L.
Infirmitates varie varijs remedijs curantur. (91. A.
Infirmi signa. 14. A.
Infirmi nocte plus grauantur q̄ in die. 16. B. 34. A.
Innocentes cum occiderent quot annoꝝ erāt. 22. B.
Innocentum matres quid occisorib⁹ respōderunt. ibidem. H.
Innocentes violis compant. 23. L.
Innocentes instruunt nos fugere septem pcā capitalia. 23. F.
Innocentes sunt multū honorādi. ibidē. H.
Iupiter cuius influentie sit. 121. L.
Iurgia semp sunt inter supbos. 89. B.

Laborare debemus

in bonis operibus. 69. F. G.
Lacertula aial q̄dā ⁊ eius natura. 22. B.
Lachryme cōtritōis vñ causent. 73. B.
Lampadē ornatam tria faciūt. 4. F.
Laruis se ornare in carnispriuio nō licz. 25. K.
Laudare sctōs ꝙnies est. in ꝓlogo ꝕmonū.
Laurētius non sensit ignem in craticula posit⁹ 80. B.
Laurenti⁹ rubo compat ⁊ quale in tormentis solatiū habuerit. ibidem. L. E.
Laurenti⁹ mlt̄os martyres ꝓcellit. 81. L. B.
Laurentius sibi ꝕuentes in vita fideliť in fine iuuat. ibidem. E.
Laurentius ꝓbatus est multis. 82. B. L. B.
Laurenti⁹ auro compat. 83. L.
Legitimū certamen tria req̄rit. 50. F.
Leonis natura. 19. A. 39. E. et. 111. A.
Leo est rex animaliū quadrupedū. 104. B.
Liliū in specie alijs floribus pulchrius est ⁊ ei⁹ virtus. 29. A. et. 30. A.
Liliū cōualium ⁊ natura eius. 36. F.
Locuste q̄d sint ⁊ vnde generant. 92. B.
Lucia ꝛgo a luce dicit ⁊ merito. 12. B.
Lucerne ardentes q̄d sint. 91. E.
Lumen intellectus sepe in nobis extinguitur. 116. G
Luna mlt̄as ꝓpetates habet. 43. B. 121. F. et q̄d significet in cōmuni. 100. A.
Luna respicienda est a medicis cū dant medicinas. 64. A.
Lupi natura. 22. L. 31. A. et. 77. A. B.
Luxuria mlt̄a mala infert homi. 23. F.
Luxuriosus assimilat apro. 93. A.
Luxuria q̄d eam exercenti cōferat. 109. G.
Luxuria a iuuenib⁹ exercitata comitatur eos in senīū. 62. F.

Tabula

Magi qua virtute tracti sunt ad querendum xpm.26.B.
Magi quo a tam remotis in breui tpe ad xpm venerunt.26.E.
Magi multiplicē stellā viderunt.26.H.J.
Magorum erga christum infantem deuotio. ibidem.L.
Magi diuersarū ꝓuinciarum fuerūt. vnusq; tamen habuit speciale signum ꝓuocatiuum ad querendū xpm.27.B.
Magi quare hierusalem intrauerūt & ibi stellam ꝓdiderunt. & quilibz eorū tria munera obtulit & christum deuote adorauerunt. ibidem E.G.H.J.
Magus q̄dam penitens codices artismagice combussit.109.F.
Magnes lapis pcciosus & ei⁹ ☧tus.101.A.
Malorum sacerdotum & monachorum increpatio.108.L.
Maria dicit ortus deliciarū.3.L.
Maria dicitur pulcherrimum triclinīū christi 9.A.
Marie deuote fuire m'tū valet.ibidem.E.
Maria a tota trinitate electa est vt esset mater xpi.10.L.et.11.B.
Maria q̄ ornata domus fuerit.10.L.11.B E
Maria gaudebat valde in natiuitate christi. 17.B.
Maria xpm coronauit multis coronis.ibiꝺ F
Maria concepit sine virili semie ꝓbat.17.G
Maria viridarū xpi q̄bus arboribus & animalibus sit ornatū.94.B.L.
Maria similat arbori prato & nemori.94.B
Maria stelle maris assimilat.95.A.
Maria quare voluit purgari.33.B.
Maria p columbam significat.34.B.et eius ꝓrogatiue.ibidem.L.
Maria sanctificata est in vtero.34.B.
Maria pulchrū colloquiū habuit in annūciatione gabriel.44.F
Maria stgnificat p arcā noe.45.L.& p totuz de gaudiosa eius annūciatōne.
Maria p vellus gedeonis significat.46.L.
Maria p lunā significat.64.B.
Maria q̄ pulchra dicat.64.B.E.
Maria duodecim ꝓuilegia habuit significata p coronā duodecim stellarum.ibidem.F.
Marie exemplo nos humiliare debemus. et de gaudijs ei⁹ dū elisabeth visitaret.65.E.F
Marie in assumptōne q̄ fuerint.84.B.86.G
Maria quibus virtutibus floruit.& qua etate obijt.84.B.E.
Maria an corpore & aima assumpta sit.84.F et.46.F.
Maria cedro compat.84.G.
Marie nomen fugat demones.84.H.
Maria significat p arborem quā vidit nabuchodonosor.85.B.
Maria dicit castellū ꝓpter septem.85.L.
Maria q̄re in scriptura dicat m'er.ibidez.B. et de ei⁹ septem ꝓrogatiuis.ibidem.E.
Maria ꝓpter puritatē cigno compat.85.G.
Maria sollicita fuit in opibus miscōie. & quō optimā ptem elegit.ibidem.H.J.
Maria m'tipliciter refrigerat iraz dei sup peccatores extentā.86.L.
Maria sine intermissione pro peccatoribus exorat.87.L.
Maria omnes ☧tutū fructus in se habet. ibidem.B.E.
Marie absente auxilio nemo saluatur.87.F. 95.B.E.
Marie natiuitas multis figuris est ꝓfigurata. 94.B.E.
Maria sola caput ☧pentis cōtriuit.94.E.
Maria anteq̄ nata erat sola iusticia circa nos fuit licet parua sine miscōia.95.G.H.
Maria q̄ pulchre ornata est in sua nati.96.A
Marie fuiētes raro aut vix damnāt.96.L.
Maria colūnis septem sustētata fuit. et quid p colūnas significat.ibidem.B.
Marie natiuitas miraculosa fuit.97.A.
Margaretha multipliciter commendat. et lapidi pcioso & apib⁹ cōparat.66.et.67.A.B
Margarite nat a & vñ nascat.10.H.et.66.A
Maria magdalena an ☧go fuerit. & q̄ amare penituit.71.B.L.F.
Marie magdalene status añ conuersionē miserabilis fuit.72.B.
Marie magdalene amor ad xpm maxim⁹ fuit ibidem.F.
Maria magd'.m'tas peccādi occasiōes habuit & ipa pcciosa fercula ad domuz pharisei vbi xps erat portauit.73.B.E.F.
Martyres quā beatitudinē meruerint.118.E
Mars cuius sit influentie.121.L.
Matthias quō electus sit a xpo & q̄ m'tipliciter cōmendat.41.B.B.
Medici spūales & corpales amādi sunt.73.B
Mel siluestre q̄d sit.92.B.
Merica herba quando floret quid significat. 114.A.
Mercuri⁹ cuiusmodi influētie sit.121.B.
Mereri an quis possit de cōdigno vitā eternā 52.F.
Milites terreni fortiter ꝓ xpo pugnare debēt 28.A.
Militi q̄d attineat loquēdo corpalit & spūalit 50.A.B.
Militē ad sedulitatē labor' tria inducūt.50.L
Militē tria faciūt strenuū.50.B.
Milites xpi & mūdi differūt.ibidem.B.
Militum robur in trib⁹ ꝓsistit.50.E.

Milites multi quid circa reges faciãt. 107. A
Miluus nullas aues capit nisi gallinas. 23. A
Mirrha fugat vmes ⁊ q̃d sit. 108. B.
Miscõia ⁊ mititas decent regem. 104. B.
Mitis quid sit. 118. A. B.
Monachũ ingratum incarnatõis xp̃i diabol⁹ grauiter puniuit. 46. K.
Mons libani qualis sit. 117. B.
Monachi debent habitare in vna habitatõne 121. A.
Morti eterne adiudicatus est liberatus a maria. 94. K.
Morte ꝑpetua nõ pibit qui sancte Katherine deuotus ꝑmanet. 123. L.
Mulieres caste corpe sed non verbis grauiter puniunt. 36. E.
Mulieres quare libent garriũt vt pice. 85. F.
Mundus designat ꝑ mericã. 114. A.
Mundana affluentia infert penam eternam. 116. H.
Mus fugat gallum album ⁊ leonẽ. 98. E.
Muscati natura. 67. A.
Mustela interficit basiliscum. 5. E.

Nardi proprietas

35. A.
Natiuitas est duplex. 45. A.
Nebula designat deuotã oratõnem. 119. A.
Nemo vindicet ꝓpam iniuriã. 116. B.
Nescit quid petit petẽs purgatoriũ. 111. L.
Nicolaus cõmendat in tribus. 6. 7. 8. ꝑmõib⁹
Nicolaus adiutor est in tribulatõnibus constitutis. 6. B. L. F. et. 7. B. J.
Nicolaus vindicat iniuriã sibi factã. 7. L.
Nobiles ⁊ diuites elati q̃ grauiter sunt puniẽdi. 108. E.
Nox a nocendo dicit ⁊ quid ꝑ ipam significat 82. F.
Nulla doloro sior pena q̃ purgatorij. 110. A

Oblatus quare fuit

christus ⁊ redemptus colũbis ꝑ legẽ. 34. G.
Obscium fugiendum est. 29. B.
Oculi custodiendi sunt ne videant vanitatem 23. L.
Oleum quid significet. 4. B.
Oliue ꝓprietates. 6. ꝑ totum. ⁊ multa de oleo. ibidem. F.
Oliua arbor est reconciliatõis. 109. A. 116. B.
Onager quam habet naturam. 24. B.
Oratones ⁊ suffragia solum prosunt in purgatorio existentibus qui sunt in triplici differentia. 119. B.
Origo festiuitatis de natiuitate Marie virginis. 94. G.
Origo generalis commemoratõnis animarum. 120. L.
Ortulanus dicit xp̃s. 3. B.
Ortus celum significat. 36. A.
Ouis multas virtutes habet. 41. B. 96. K. et 74. B.

Palme natura .et

quid palma significet. 98. A. B.
Panthera animal pulcherrimũ. 12. G. 47. J.
Panthera est animal omnibus amicũ. 122. E.
Pantheron lapis preciosus ⁊ eius vt⁹. 57. B
Parentes corrigendo filios debent esse mites. 89. G.
Parentes primi triplici negligentia innocẽtiaz ꝓdiderunt. 23. K.
Passio xp̃i. 48. B.
Passionati inabiles sunt ad bonos mores. 52. A.
Pater non det potestatem super bona sua filio aut vxori. 24. A.
Pati q̃ bonum sit ⁊ q̃ nobile. 103. E.
Paulus iordani compat ⁊ de eius conuersiõe 32. B. F.
Paulus a quo suam doctrinam habeat. ibidem. G.
Paulus comparatur regi Gauli in mlt̃. 61. B
Paulus feruentissimus zelator fuit animarum ibidem. L.
Paulus dicit vas gratie ⁊ humilior fuit omnibus apostolis. 63. B. L. B.
Paul⁹ potius se a gl̃a excludi voluit q̃ ꝓprios. ⁊ an hoc nunc liceat. ibidem. E. F.
Paulus ꝑmansit virgo. ibidem. H.
Paulus dicit vas nobile ⁊ triplex martyrium sustinuit. 63. J. K.
Pauperes efficiuntur interdum domini magni 68. B.
Paupes tempe necessitatis nutriendi sunt etiã de bonis eccle. 81. B.
Pax multa bona opatur. 116. B. L.
Peccator ꝑ se sine gratia non surgit licz ex libero arbitrio cadat. 32. L.
Peccatum infirmam facit animã ⁊ illi⁹ infirmitatis origines. 91. B.
Peccatores quadrupliciter vinculantur. 93. B. E.
Peccator debet festinans resurgere a peccato. 93. F.
Peccatorũ grauitatẽ non sentimus ꝓpter consuetudinem. 121. B.
Peccatores cum vocant ad penitentiã debent cito sequi ꝓpter tria. 32. J.
Pecccator quomodo purificat a culpa. 33. F. et multiplex sit talis purgatio. 34. F.
Peccatum antecz faceremus mille mortes subire deberemus. 51. A.
Peccator indiget ductore bono vt saluetur. 55. B.

Tabula

Peccatores citius agant penitentiam ⁊ non p crastinent. 60. B.
Peccatū quodcūq; facile potest deleri p homi nem. 71. A.
Peccatores quare nunc ita ipfecte peniteant ibidem. G.
Peccator magis debet dici bestia q̄ hō. 72. A
Peccatum mlta facit in homie. ibidem. B.
Peccatori vt misericordiaz consequaℓ necessa ria est humilitas. 72. E.
Peccator nisi fortiℓ resistat statim diaboli po testati subijciℓ. 73. A.
Peccatorem diabolus in omnibus mēbris ex cecat. 78. E.
Peccatori quatuor sunt necessaria vt i statu pe nitentie pmaneat. 78. F.
Peccator sequi debet Matthеū in sua conuer sione. 100. G.
Peccator ferro compaℓ. 101. B.
Pellicani natura. 89. E.
Penitentia non debet differri vsq; in finem. 4. G.
Penitentia assimilatur mari. 105. H.
Penitentiam agere oportet in omīb⁹ membris 24. J.
Penitentia p opa penalia fieri debet. 68. B.
Perdicis natura ⁊ q̄b⁹ assimilaℓ. 1. E. 100. H.
Persecutio aliquādo magnos viros a fide de ijcit. 103. B.
Petrus puniēdo fuit iust⁹ et misericors. 39. B
Petrū xp̄s sup alios exaltauit. 39. C. B.
Petrus ceteriq; p̄dicatores gallis compantur 40. A. B. C.
Petrus ⁊ Paulus maxime charitatis fuerunt 60. A.
Petrus compatur columbe. ibidem. B.
Petri pnia ⁊ q; vtilis medic⁹ fuit. 60. E. F.
Petrus multum veneratus est in terris a deo ⁊ hominibus. 61. A.
Petrus ⁊ paulus an vno die passi sunt. 61. E.
Petrus ⁊ paul⁹ compaℓ soli ⁊ lune. 62. A C
Petrus leoni compaℓ ꝓpter fortitudinē quaz in aduersis tenuit. 76. F.
Petrus adiutor est peccatorū. ⁊ maxie vtutis fuit in miracul faciendis 77. E.
Pinguiores sumus naturaliℓ in tenebr. 116. F
Pomeria recreatiua sunt. 5. A.
Puerorū bonorū ⁊ malorū signa octo. 8. B.
Puerpera q̄d facere debeat. 33. B.
Puerperijs pompe mlerum vitupanℓ. 65. E.
Purgatoriū q̄dā grecorū negabāt. 108. F.
Per septem planetas signanℓ septem dona spi ritussancti. 121. B. C. B. ⁊c.
Predicatores veritatē nō dñt obticē. 28. B.
Predicatores verbi dei q̄d facere debēt. 69. C.
Predicatori duo sunt necessaria. 93. H.
Prelat⁹ dz esse candelabrū luminosuz. 116. J.
Principes aiare dñt ad pugnādū milites. 19. B
Principes boni bonos ⁊ mali malos rectores in pl'o constituūt. 40. C.
Principib⁹ dz esse annexa libalitas. 104. C.
Proditor veritatis quis sit. 93. B. C.

Quattuor requirun

tur ad visionem beatificam. 106. E.
Quattuor relucebāt in Johannis baptiste no minatōne. 92. E.
Quāta securitas ⁊ amenitas i reḡ dei. 109. B.
Quare de⁹ alios ad se trahit alios nō. 1. J.
Quare seculares nō curāt de pena purgatorij. 111. B.
Quante dignitatis sit anima. 111. E.
Quatuor sunt consolatoria animabus defūcto rum. 113. B.
Quam beatitudinem meruerunt patriarche et quam pphete. 118. E.
Quo ad quid homo consumaℓ ⁊ quo ad quid nudatur. 112. B.

Rectores debēt esse

seueri malis. mites aūt bonis. 39. E.
Receptacula animarū post mortem sunt qua tuor. 49. B.
Regio celestis q̄ delectabiis sit. 7. E.
Regina Cleopatra q̄siuit facile mori. 107. B.
Regnum est triplex. 103. G.
Regum q̄dam apud se habent iuuenes quidā senes. 118. B.
Regulam religiosis dedit Johannes euange lista. 21. B.
Regnum celorū quis emiℓ. 66. F.
Regnū celorū q̄nq; generib⁹ paraℓ. 74. G.
Religio multū est fructuosa. 2. E.
Religiosi habent tria mādata. 122. C.
Reliquie sanctorū cōmendande sunt. 58. A.
Rex cōstituit prudentiorem sup curam domus sue. 104. A.
Rosa iℓ ceℓos flores obtinet p̄ncipatū. 108. A
Rosa quomodo transit ex spinis. 75. C. E tro se pprietas. 38. B.
Ros decoctū extinguit febres. 113. A.
Rubus mlras habet ꝓpetates. 80. B. C.
Rutha significat draconē ⁊ āre. 5. E.

Sacerdotes nomine

tm plēs sunt ⁊ de piculo taliū. 69. C.
Sacerdotū bona pauperū sunt. 80. B.
Salamandre natura. 80. A.
Sanctos eligere in patronos vtile est. 41. C.
Sancti ꝑm gradum charitatis obtinent locum in celis. 52. E.
Sanguis abel ⁊ iustorum effusus veniat sup iu deos quomō intelligiℓ. 18. B.
Saturni natura ⁊ influentia. 121. B.

Sebastianus confortat tanq̃ fortissim⁹ mīles. 28.E.
Sebastianus in multis gratijs claruit. ibidem p totum.
Sebastianus adiutor est contra pestilentiam. ibidem.J.
Senes in senectute bonum operari difficile est 8.L.
Septem columnis ecclesiam sustentātibus q̃d intelligāt.105.G.
Sepeliendi sunt mortui.113.B.L.
Serpentis natura.88.B.
Seruis dei cuiusmodi vestis cōueniat. 92.B.
Seruus fidelis est diligendus vt ꝓpria anima 122.A.
Solis natura.101.L.7.43.E.
Sol cum oritur cūcta letificat.15.B.16.B.
Sol 7 luna quare vespere rubent 7 mane albescunt.43.A.
Sol post occasum quibus lucet.49.B.
Solsequij natura.37.B.D.84.A.
Somnus post cibum valde nocet.47.L.
Somnia non semp sunt vana.109.L.
Sortilegia vitanda sunt 7 exercentes ea excōmunicentur.64.G.
Superbia multa mala facit.23.G.
Supiores 7 p̃lati venerandi sunt.40.F.
Spoliatori eccl'e quid acciderit.105.E.
Spūssancti effectus.55.L.
Spūssanctus quare missus sit.ibidem.B.
Spūssanctus est liberalis 7 eius septem dona. ibidem.F.G.
Stelle ꝓprietates Marie ꝓueniētes.94.F.
Stella quam magi viderunt tripliciter differt ab alijs.26.J.
Stephanus p̃dicans veritatem sicut et multi alij occisus est.18.L.
Stephanus post mortem multis miraculis claruit.ibidem.F.
Stephani animositas contra iudeos in multis apparuit.19.E.
Stephanus triplici corona est coronatus. ibidem.F.

Taxus animal prudens.

11.L.
Terra a vulgaribus dicitur beata.103.L.
Terra inhabitabilis habet multa regna rebus pulcherrimis decorata.123.B.
Tigris animal velocissimum.69.F.
Timor domini multa bona operatur.55.G.
Thomas apostolus quare e st ꝓmissus dubitare.13.L.
Turturis ꝓpetates.57.A.61.E.
Tres erant herodes nomine vocati 7 q̃d sceleris vnusquisq̃ cōmiserit.92.B.
Tristes a deo consolantur.52.L.
Tribulatio exterior ꝓdest peccatorib⁹.80.D.
Tribulatōibus debemus esse patientes.83.E.
Tribulatōnibus boni emendant 7 mali peiorantur.83.F.
Triplices sunt mortui.120.A.
Tritici natura.81.A.B.L.D.
Triplex est ratio quare non libenter patimur. 103.F.
Tria eueniunt ex inspectōne solis.115.A.
Triplex est pena.119.L.
Tria sunt que faciūt militem strennum.50.D.
Tria mandata ꝓncipalia hñt milites.122.B

Venus denotat do=

mum consilij.121.E.
Ver hz aliqua prenuncia sui aduentus.94.D
Veris tempore medicine capte multum ꝓsunt 47.A.
Verbum dei est audiendū.25.F.
Veritatem loquenti caput conteritur deb exemplum.93.B.
Viole sunt p̃mi flores veris.23.L.
Violis optime medicine conficiuntur.23.E.et 37.E.
Vitia destructa sunt multa in christi natiuitate 15.J.
Via triplex ambulandi post xp̃m.52.G.
Vinculum triplex quo illaqueantur homines 76.D.
Virgo inuerecunda q̃tum vituperatur.3.H.
Virgines exemplo Marie discant vitare communitatem.65.D.
Vir sapiens qualiter se habere debeat.66.E.
Viridarium regum quomodo sit conficiendū. 94.A.
Virgines comparant floribus.114.B.
Virgines sunt triplices.115.A.
Virgines quedam quantū coluerint ꝟginitatem.115.L.
Virgines caueant dare iuuenibus occasionez cupidinis.29.E.
Virgines p violentiam corrupte sunt virgines apud deum.115.L.
Virginitas difficile custoditur.36.D.
Virginitas m'ta bona confert homi.38.A.
Virtuose agentes triplicem merentur honorē 74.D.
Vitis quid significet.25.A.
Vitam pfectam confessor tria reddunt.92.L
Vita homis q̃ breuis sit.112.L.
Voluntates duas posuit in deo Sabinian⁹ hereticus.109.H.
Vulpis natura.14.L.22.J.et.92.A
Umbre ambulantibus penales sunt.95.L.
Unicornis fortissimū animal est.28.L.115.A.
Usurarij quidam puniti sunt in alta arbore. 93.E.

Xpo quid faciãt cho-
antes.93.K.
pm non videre est maior pena damnatis q̃ pena gehenne.95.B.
Xps libentius habitat in locis mundis instar animaliũ mundoꝝ.105.A.
Xpus nobis in exilio degentibus cõstituit varias domos.111.B.
Xps parcit benignĩ instar leonis.111.A
Xpiani mortui non sunt lugendi.113.B.
Xps attrahendo peccatores efficacissimus fuit.1.B.L.
Xps non magnates ⁊ nobiles in p̃ncipio sue p̃dicatõis vocare voluit.1.E.
Xps dicit symphonista 4.B.
Xps dicitur fluuius.14.B.
Xpi natiuitas gaudiosa fuit.15.A.L.K.
Xpus quanq̃ dicat lux non tamen omnes illuminat.15.B.et.49.L
Xps nasci voluit in puerili etate.15.F.16.L.
Xpo nato omnis hõ sit gratus.15.G.
Xpus sua natiuitate q̃nq̃ infirmitates in nob̃ sanauit.16.E.
Xpi natiuitate mlta signa apparuerũt.17.L.
Xpm natum vt quis digne suscipiat mlta requruntur.ibidem.E.
Xps quare potius fugerit in egyptum q̃ i aliã terram.⁊ quare de nocte.22.L.B.E.
Xps mansit in egypto septem anuis.ibidẽ.G.
Xps compatur aquile.26.A.54.B.
Xps mirabiliter opatur in conuersione peccatorum.32.E.
Xps per rorem significatur.44.L.
Xps tenuit figuram Jone pphete.46.B.
Xpi passioni cuncta entia compassionez ostenderunt.48.A.
Xps multis passionibus a patre traditus fuit. ibidem.L.
Xpi exitus in montem oliuarũ figurat̃ p egressum Dauid de hierusalem.48.B.
Xpi captio i sampsonis captõe figurat̃.48.F.
Xpi ductio ad annã ⁊ cayphã.ibidem.H.L.
Xpi velatio ⁊ accusatio.ibidem.J.K.
Xpi flagellatio.coronatio ⁊ crucifixio.ibidem M.N.O.⁊ p totũ.
Xps tria fecit in inferno.49.E.
Xps exiens de inferno q̃ victoriose pcesserit. 49.G.
Xps habuit q̃tuor ẋtutes salutares.51.B.
Xps consolatur discipulos simulq̃ cũ loquerẽtur infudit eis tristiciam.52.B.
Xpiani mali intelligunt̃ p rebelles filios israel 53.F.
Xps ante sui aduentũ p̃misit nũcios.59.A.
Xps auceps dicitur.76.L.
Xpi ante aduentũ nemo in regnum celoꝝ intrauit.98.L.
Xps a quibusdam voluit inuitari.ad quosdaz venit non inuitatus.73.L.

TIFFEN Gray Scale

© The Tiffen Company, 2007

R G B W G K C Y M

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

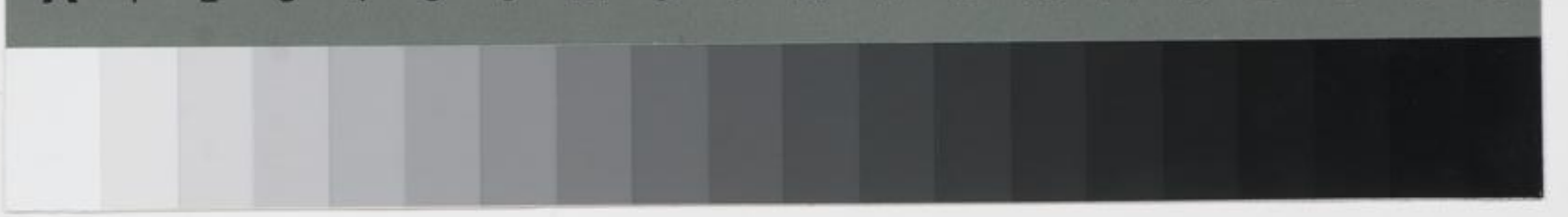

TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Centimeters 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black